Arcana Cæleſtia,

QUÆ IN

SCRIPTURA SACRA,

SEU

VERBO DOMINI

SUNT, DETECTA:

Hic quæ in

EXODO,

Una cum Mirabilibus

Quæ viſa ſunt

In Mundo Spirituum, & in Cœlo Angelorum.

PARS SECUNDA.

MDCCLIV.

13879
14/7/91

EXODI

CAPUT DECIMUM SEXTUM.

Doctrina Charitatis.

8387. QUI vult ſalvari, Confitebitur peccata ſua, & pœnitentiam aget.

8388. Confiteri peccata, eſt cognoſcere mala, videre illa apud ſe, agnoſcere illa, ſe reum facere, & propter illa ſe damnare; hoc cum fit coram Deo, eſt confiteri peccata.

8389. Pœnitentiam agere, eſt, poſtquam ita confeſſus eſt peccata, & ex humili corde ſupplicavit de remiſſione, deſiſtere ab illis, & vitam novam ſecundum præcepta fidei agere.

8390. Qui ſolum univerſaliter agnoſcit quod peccator ſit, & ſe reum omnium malorum facit, & non explorat ſe, hoc eſt, videt ſua peccata, is confeſſionem facit ſed non confeſſionem pœnitentiæ, vivit enim poſtea ſicut prius.

8391. Qui vitam fidei agit, is quotidie pœnitentiam agit; nam reflectit ſuper mala quæ apud ſe agnoſcit illa, cavet ſibi ab illis, ſupplicat Dominum de ope: homo enim continuo ex ſe labitur, ſed a Domino continue erigitur; ex ſe labitur cum cogitat velle malum, & a Domino erigitur cum reſiſtit malo, & inde non facit illud: talis

 ſtatus

ſtatus eſt omnibus qui in bono ſunt; qui autem in malo ſunt, labuntur continue, & quoque a Domino elevantur continue; ſed ne cadant in infernum omnium graviſſimum, quo ex ſe omni niſu tendunt, verum in mitius.

8392. Pœnitentia quæ fit in ſtatu libero, valet, at quæ in ſtatu coacto, non valet: ſtatus coactus, eſt ſtatus morbi, ſtatus dejecti animi ex infortunio, ſtatus imminentis mortis, verbo, omnis ſtatus timoris, qui demit rationis ſanæ uſum: qui malus eſt, & in ſtatu coacto pœnitentiam pollicetur, & quoque bonum agit, is cum venit in ſtatum liberum, in vitam mali priorem redit: aliter ſe habet cum homine bono, illi ſtatus ſunt ei ſtatus tentationis, in qua vincit.

8393. Pœnitentia oris & non vitæ, non eſt pœnitentia; per pœnitentiam oris non remittuntur peccata, ſed per pœnitentiam vitæ. Remittuntur homini continue peccata a Domino, nam eſt ipſa Miſericordia; ſed peccata adhærent homini, utcunque putat quod remiſſa ſint, nec ab ipſo removentur, niſi quam per vitam ſecundum præcepta fidei; quantum ſecundum illa vivit, tantum peccata removentur, & quantum removentur tantum remiſſa ſunt: homo enim a Domino detinetur a malo, & tenetur in bono; & tantum detineri poteſt a malo in altera vita, quantum in vita corporis reſtiterat malo, & tantum teneri poteſt in bono tunc, quantum in vita corporis ex affectione egerat bonum: inde conſtare poteſt, quid peccatorum remiſſio, & unde: qui credit quod peccata aliter remittantur, multum fallitur.

8394. Poſtquam homo ſe exploraverat, & agnoverat ſua peccata, & pœnitentiam egerat, manebit conſtans in bono uſque ad finem vitæ: ſi autem dein relabitur ad vitam mali priorem, & hanc amplectitur, tunc prophanat, nam tunc malum conjungit bono; inde ſtatus ejus poſterior fit pejor priori, ſecundum Domini verba, "Quando immundus ſpiritus exit ex homine, perambulat arentia loca, quærens requiem, ſed non invenit; tunc dicit, revertar in domum meam, unde exivi; cumque venit, & reperit illam vacuam, & ſcopis purgatam, & ornatam ſibi, tunc abit & adjungit ſibi ſeptem alios ſpiritus pejores ſe, & ingreſſi habitant ibi: *& fiunt poſteriora hominis pejora primis*," Matth: XII: 43. 44. 45.

CAPUT

CAPUT XVI.

1\. ET profecti ſunt ex Elim, & venerunt omnis cætus filiorum Iſraelis ad deſertum Sin, quod inter Elim & inter Sinai, in quinto decimo die menſi ſecundo ad exire illorum e terra Ægypti.

2\. Et murmurabant omnis cætus filiorum Iſraelis contra Moſchen & contra Aharonem, in deſerto.

3\. Et dixerunt ad illos filii Iſraelis, quis dabit, mortui fuiſſemus manu JEHOVÆ in terra Ægypti, in ſedendo nos ad ollam carnis, in edendo nos panem ad ſatietatem; quia eduxiſtis nos ad deſertum hoc, ad occidendum omnem congregationem hanc fame.

4\. Et dixit JEHOVAH ad Moſchen, ecce Ego pluere faciens vobis Panem e cœlo, & exibit populus, & colligent verbum diei in die ſuo, propterea ut tentem illum, num ambulat in Lege mea, ſi non.

5\. Et erit in die ſexto, & præparent quod adduxerunt, & erit duplum ſuper quod colligent die die.

6\. Et dixit Moſcheh & Aharon ad omnes filios Iſraelis, veſperi & cognoſcetis quod JEHOVAH eduxerit vos e terra Ægypti.

7\. Et mane & videbitis gloriam JEHOVÆ, in audire Ipſum murmurationes veſtras contra JEHOVAM, & nos quid quod murmuretis contra nos.

8\. Et dixit Moſcheh, in dare JEHOVAM vobis in veſpera carnem ad edendum, & panem in matuta ad ſatiandum; in audire JEHOVAM murmurationes veſtras, quibus vos murmurantes contra Ipſum; nos quid, non contra nos murmurationes veſtræ, quod contra JEHOVAM.

9\. Et dixit Moſcheh ad Aharonem, dic ad omnem cætum filiorum Iſraelis, appropinquate coram JEHOVAH, quia audivit murmurationes veſtras.

10\. Et fuit ut loqui Aharon ad omnem cætum filiorum Iſraelis, & reſpexerunt ad deſertum, & ecce gloria JEHOVÆ viſa in nube.

11\. Et loquutus JEHOVAH ad Moſchen, dicendo.

12\. Audivi murmurationes filiorum Iſraelis; loquere ad illos, dicendo, inter veſperas comedetis carnem, & in matuta ſatiabimini pane, & cognoſcetis quod Ego JEHOVAH DEUS veſter.

13.

13. Et factum in veſpera, & aſcendit Selav, & obtexit caſtra; & in matuta fuit poſitio roris circum caſtra.

14. Et aſcendit poſitio roris, & ecce ſuper facies deſerti minutum rotundum, minutum ſicut pruina ſuper terra.

15. Et viderunt filii Iſraelis, & dixerunt vir ad fratrem ſuum, Man hoc, quia non ſciverunt quid hoc; & dixit Moſcheh ad illos, hoc panis, quem dedit Jehovah vobis ad edendum.

16. Hoc verbum quod præcepit Jehovah, colligite de eo, quiſque ad os edere ſui, Omerem ad caput, numerum animarum veſtrarum, quiſque ei qui in tentorio ſuo, accipite.

17. Et fecerunt ita filii Iſraelis, & collegerunt, redigens ad numeroſum & ad paucum.

18. Et menſi ſunt omere, & non ſuperfluum fecit numeroſo, & pauco non defuit; quiſque ad os edere ſui, collegerunt.

19. Et dixit Moſcheh ad illos, quiſque ne reſiduum faciat de illo uſque ad mane.

20. Et non audiverunt ad Moſchen, & reſiduum fecerunt viri ex illo uſque ad mane, & vermiculavit vermes, & computruit; & ſuccenſuit ſuper illos Moſcheh.

21. Et collegerunt illud mane mane, quiſque ſecundum os edere ſui, & incaluit ſol, & liquefactum eſt.

22. Et fuit in die ſexto collegerunt panem duplum, duos omeres uni; & venerunt omnes principes cætus, & indicaverunt Moſchi.

23. Et dixit ad illos, hoc quod loquutus Jehovah, requies, ſabbathum ſanctum Jehovæ cras, quod coquetis coquite, & quod lixabitis lixate, & omne ſuperfluum reponite hoc vobis ad cuſtodiam uſque ad mane.

24. Et repoſuerunt illud ad mane, quemadmodum præcepit Moſcheh, & non computruit, & vermis non fuit in illo.

25. Et dixit Moſcheh, comedite illud hodie, quia ſabbathum hodie Jehovæ, hodie non invenietis illud in agro.

26. Sex diebus colligetis illud, & in die ſeptimo ſabbathum, non erit in eo.

27. Et fuit in die ſeptimo exiverunt e populo ad colligendum, & non invenerunt.

28. Et dixit Jehovah ad Moſchen, quouſque renuitis cuſtodire præcepta mea, & leges meas.

29. Videte quia Jehovah dedit vobis ſabbathum, propterea Ille

dat

dat vobis in die ſexto panem duorum dierum; quieſcite quiſque ſub ſe, ne exeat quiſquam e loco ſuo in die ſeptimo.

30. Et quieverunt populus in die ſeptimo.

31. Et vocaverunt Domus Iſraelis nomen ejus Man, & hoc ſicut ſemen coriandri album, & ſapor ejus ſicut placentæ in melle.

32. Et dixit Moſcheh, hoc verbum quod præcepit JEHOVAH, imple omerem ex illo ad cuſtodiam generationibus veſtris, propterea ut videant panem, quo cibavi vos in deſerto, in educere Me vos e terra Ægypti.

33. Et dixit Moſcheh ad Aharonem, accipe urnam unam, & da ibi plenitudinem omeris Man, & repone illud coram JEHOVAH, ad cuſtodiam Generationibus veſtris.

34. Quemadmodum præcepit JEHOVAH ad Moſchen, & repoſuit illud Aharon coram Teſtimonio ad cuſtodiam.

35. Et filii Iſraelis comederunt Man quadraginta annis, uſque ad venire illos ad terram habitatam; Man comederunt uſque ad venire illos ad terminum terræ Canaanis.

36. Et Omer decima pars Ephæ illud.

CONTENTA.

8395. ACtum eſt in præcedente Capite de Altera Tentatione illorum qui ab Eccleſia ſpirituali, quæ fuit inde quod Verum apperciperetur injucundum; in hoc Capite in ſenſu interno agitur de Tertia Tentatione, quæ eſt inde quod deficiat bonum; per defectum panis & carnis, de quo murmurabant filii Iſraelis, ſignificatur defectus boni: conſolatio poſt tentationem ſignificatur & deſcribitur per Mannam, quam acceperunt, & per Selav; Manna eſt bonum ſpirituale: quod hoc illis datum ſit a Domino continue, & abſque ulla illorum cura & ope, ſignificatur per quod Mannam quotidie acceperint, & ſi colligerent plus, quod innatus ſit vermis.

SENSUS INTERNUS.

8396. VERS: 1. *Et profecti ſunt ex Elim, & venerunt omnis cætus filiorum Iſraelis ad deſertum Sin, quod inter Elim & inter Sinai, in quinto decimo die, menſi ſecundo, ad exire illorum e terra Ægypti.* Et profecti ſunt ex Elim,

Elim, ſignificat ſucceſſivum: & venerunt omnis cætus filiorum Iſraelis ad deſertum Sin, ſignificat ad ſtatum alium tentationis: quod inter Elim & inter Sinai, ſignificat continuum & quale: in quintodecimo die menſi ſecundo, ſignificat ſtatum reſpective: ad exire illorum e terra Ægypti, ſignificat ad ſtatum illorum cum primum liberali ab infeſtationibus.

8397. Et profecti ſunt ex Elim, quod ſignificet ſucceſſivum, conſtat ex ſignificatione proficiſci, quod ſit ſucceſſivum & continuum, de qua n: 4375. 4554. 4585. 5997. 8181. 8345; & ex ſignificatione Elim, quod ſit ſtatus conſolationis poſt tentationem, de qua n: 8367; inde per profecti ſunt ex Elim, ſignificatur ſucceſſivum vitæ quoad ſtatus tentationum; nam apud illos, qui ab Eccleſia ſpirituali ſunt, cum tentationes ſubeunt, perducuntur ab una tentatione in alteram; hoc ſucceſſivum eſt, quod per proficiſci hic ſignificatur: quod proficiſci ſignificet ſucceſſivum vitæ, eſt quia ſpatia ſicut tempora nulla ſint in altera vita, ſed pro illis ſtatus, n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321. 4882. 5606. 7381; conſequenter per motus non ſignificantur motus, nec per profectiones profectiones, ſed ſtatuum mutationes & ſucceſſiones.

8398. Et venerunt omnis cætus filiorum Iſraelis ad deſertum Sin, quod ſignificet ad ſtatum alium tentationis, conſtat ex ſignificatione venire, quod ſit ſtatio ſucceſſivi quod per proficiſci n: 6397 ſignificatur; ex ſignificatione cætus filiorum Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua n: 7843; ex ſignificatione deſerti, quod ſit ſtatus ſubeundi tentationes, de qua n: 8098; & ex ſignificatione Sin, quod ſit quale illius ſtatus, nomina enim includunt omne quale ſtatus rei, de qua agitur, ut ſupra paſſim oſtenſum. Ex tentatione quæ ſignificatur per murmurationem propter defectum panis & carnis, & ex conſolatione dein quæ ſignificatur per mannam & ſelav, conſtare poteſt quid Sin ſignificat, quod nempe bonum quod ex vero, inde Sin, quæ urbs Ægypti, a qua deſertum Sin nomen accepit, in oppoſito ſenſu ſignificat malum quod ex falſo apud Ezechielem, "Effundam excandeſcentiam meam *ſuper Sin* robur Ægypti, & exſcindam multitudinem No: & dabo ignem in Ægypto, *dolendo dolebit Sin*, & No erit ad perrumpendum, & Noph hoſtibus quotidie: juvenes Aven & Bi-Peſech gladio cadent, & illæ in captivitatem abibunt: & in Thechnapeches obtenebratus dies erit, quando fregero ibi juga Ægypti," xxx: 15. 16. 17. 18; agitur hic de illis qui in ſcientificis ſunt, & inde excludunt falſa ex quibus mala: Ægyptus ibi eſt ſcientificum; Sin eſt malum quod ex falſo, & No eſt falſum ex quo malum; quod altior hic ſenſus lateat, quam qui in litera exſtat, cuivis conſtare poteſt ſolum ex eo, quod Verbum Divinum ſit, niſi ſenſus inibi altior, vix aliquis, qui capi poteſt, foret, minus ſenſus in quo ſanctum; inde patet manifeſte, quod nomina ibi ſint res, & quod ex illis reſultet ſenſus communis, qui Verbo, quod ex Jehovah, dignus eſt: qui Verbum agnoſcit Divinum, hoc nequaquam negare poteſt, modo velit ex ratione cogitare, aut ex intellectu aliquantis per illuſtrato concludere.

8399. Quod inter Elim & inter Sinai, quod ſignificet continuum & quale, conſtat ex ſignificatione Elim & ex ſignificatione Sinai, ex quibus liquet quid hoc intermedium ſignificat; Elim enim ex fontibus & palmis quæ ibi ſignificat verum & bonum quæ ſunt conſolationis poſt tentationem, videatur Verſus ultimus Capitis præcedentis; & Sinai ex Lege, quæ ibi promulgata eſt, ſignificat bonum & inde verum; inde continuum & quale quod per Sin ſignificatur, eſt bonum quod ex vero. Bonum quod ex vero, eſt bonum quod apud ſpiritualem hominem eſt ante regenerationem, nam tunc facit bonum ex vero, hoc eſt, quia ita mandatum eſt, proinde ex obedientia; at bonum ex quo verum, eſt bonum quod apud ſpiritualem hominem eſt poſt regenerationem, nam tunc bonum facit ex affectione: prius bonum ſignificatur per Sin, poſterius per Sinai.

8400. In quinto decimo die menſi ſecundo ſignificat ſtatum reſpective, conſtat ex ſignificatione numeri quindecimi, ex ſignificatione diei, & ex ſignificatione menſis; per menſem ſignificatur finis ſtatus prioris & principium ſequentis, ita ſtatus novus, n: 3814; per diem ſignificatur ſtatus in genere, n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785. 4850. 7680; & per quintum decimum ſignificatur novum, nam per quatuordecim, ſeu duas ſeptimanas ſignificatur integra periodus, ſeu ſtatus a principio ad finem ejus, n: 728. 2044. 3845; inde per quindecim ſignificatur novum, hic novum vitæ, quod ſignificatur per mannam quam e cœlo acceperunt; manna enim eſt bonum veri, quod eſt vita hominis ſpiritualis; ſimile enim per quindecim ſignificatur, quod per octo, nam dies octavus eſt dies primus ſequentis ſeptimanæ; quod octavum ſit principium quodcunque, ita novum a priori diſtinctum, videatur n: 2044. 2866; & quod omnes numeri in Verbo ſignificent res, n: 482. 487. 575. 647. 648. 755. 813. 1963. 1988. 2075. 2252. 3252. 4264. 4495. 4670. 5265. 6175.

8401. Ad exire illorum e terra Ægypti, quod ſignificet ad ſtatum illorum cum primum liberati ab infeſtationibus, conſtat ex ſignificatione exire & educi, quod ſit liberari, de qua ſæpius; & ex ſignificatione terræ Ægypti, quod ſint infeſtationes ab illis qui in malo & inde falſis, de qua n: 7278.

8402. Verſ: 2. 3. *Et murmurabant omnis cætus filiorum Iſraelis contra Moſchen & contra Aharonem in deſerto. Et dixerunt ad illos filii Iſraelis, quis dabit, mortui fuiſſemus manu Jehovæ in terra Ægypti, in ſedendo nos ad ollam carnis, in edendo nos panem ad ſatietatem; quia eduxiſtis nos ad deſertum hoc, ad occidendum omnem congregationem hanc fame.* Et murmurabant omnis cætus filiorum Iſraelis, ſignificat indolentiam & inde querimoniam propter tentationis gravitatem: contra Moſchen & contra Aharonem, ſignificat verum Divinum: in deſerto, ſignificat ſtatum tentationis: & dixerunt ad illos filii Iſraelis, ſignificat cogitationem ex anxietate: quis dabit, mortui fuiſſemus manu Jehovæ in terra Ægypti, ſignificat quod præſtiterit relictos fuiſſe a Domino cum erant in ſtatu infeſtationum: in ſedendo nos ad ollam carnis, ſignificat vitam ſecundum libitum, & ſicut concupiverunt: in edendo nos panem ad ſatietatem, ſignificat quod ſic bono voluptatum fruerentur quantum vellent:

quia eduxiſti nos, ſignificat quod poſtquam liberati: ad deſertum hoc, ſignificat ſtatum tentationum: ad occidendum omnem congregationem hanc fame, ſignificat quod ex defectu jucundi & boni exſpirarent.

8403. Et murmurabant omnis cætus filiorum Iſraelis, quod ſignificet indolentiam & querimoniam propter tentationis gravitatem, conſtat ex ſignificatione murmurare, quod ſit indolentia ex tentationis acerbitate, & querimonia, de qua n: 8351; cætus filiorum Iſraelis ſunt qui ab Eccleſia ſpirituali, ut ſupra n: 8398. Agitur hic de tertia Tentatione, quæ eſt propter defectum jucundi & boni, quæ tentatio ſuccedit priori in ſerie, quæ fuit propter defectum veri. Qui non inſtructi ſunt de Regeneratione hominis, autumant quod homo regenerari queat abſque tentatione, & quidam quod regeneratus ſit quando unam tentationem ſubierat; ſed ſciendum, quod abſque tentatione nullus regeneretur, & quod plures tentationes ſuccedant una poſt alteram; cauſa eſt, quia regeneratio fit ob finem, ut vita veteris hominis moriatur, & vita nova quæ cœleſtis inſinuetur; inde conſtare poteſt, quod omnino pugna erit; vita enim veteris hominis reſiſtit, nec vult exſtingui, & vita novi hominis non poteſt intrare, niſi ubi vita veteris exſtincta eſt; inde patet, quod utrinque pugna ſit, & ardens, quia pro vita: qui ex rationali illuſtrato cogitat, inde poteſt videre & percipere, quod regenerari nequeat homo abſque pugna, hoc eſt, abſque tentatione ſpirituali; tum quoque, quod non regeneretur per unam tentationem, ſed per plures; ſunt enim perplura genera mali, quæ jucundum vitæ prioris, hoc eſt, vitam veterem fecerunt; omnia illa mala non poſſunt ſemel & ſimul domari, inhærent enim pertinaciter, nam irradicata ſunt parentibus a multis retro ſæculis, & inde innata homini, & confirmata per actualia mala ex ſemet ab infantia; hæc mala omnia ſunt e diametro oppoſita bono cœleſti, quod inſinuandum, & quod faciet vitam novum.

8404. Contra Moſchen & contra Aharonem, quod ſignificet Verum Divinum, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum Divinum immediate a Domino procedens, ita internum, & ex repræſentatione Aharonis, quod ſit Verum a Domino mediate procedens, ita externum, de quibus n: 7009. 7089. 7382.

8405. In deſerto, quod ſignificet ſtatum tentationis, conſtat ex ſignificatione deſerti, quod ſit ſtatus ſubeundi tentationes, de qua n: 6828. 8098.

8406. Et dixerunt ad illos filii Iſraelis, quod ſignificet cogitationem ex anxietate, conſtat ex ſignificatione dicere, cum de talibus, quæ mentem afficiunt, quod ſit cogitatio, ut quoque n: 3395. 7094. 7244. 7937; quod ſit ex anxietate patet, quia in tentatione.

8407. Quis dabit mortui fuiſſemus manu Jehovæ in terra Ægypti, quod ſignificet quod præſtiterit relictos fuiſſe a Domino cum erant in ſtatu infeſtationum, conſtat ex ſignificatione quis dabit, quod ſit melius fuiſſe, ſeu præſtitiſſe, ex ſignificatione mortui eſſe manu Jehovæ, quod ſit ut relicti a Domino, per mortuum eſſe in ſenſu ſpirituali ſignificatur in malis & inde falſis eſſe,

eſſe, proinde in damnatione, n: 5407. 6119. 7494; & cum dicitur mori manu Jehovæ, eſt relinqui a Domino, nam qui relinquuntur ab Ipſo, hoc eſt, qui relinquunt Ipſum, in mala & inde falſa ruunt, & ſic in damnationem; quod Jehovah in Verbo ſit Dominus, pluries prius oſtenſum eſt; & ex ſignificatione terræ Ægypti, quod ſit ſtatus infeſtationum, de qua ſupra n: 8401: quod illi qui ab Eccleſia ſpirituali, qui repræſentantur per filios Iſraelis, prius quam liberati ſunt a Domino, infeſtati fuerint ab illis qui in falſis ex malo, qui repræſentantur per Pharaonem & Ægyptios, videatur n: 6854. 6914. 7474. 7828. 7932. 8018. 8099. 8159. 8321.

8408. In ſedendo nos ad ollam carnis, quod ſignificet vitam ſecundum libitum, & ſicut concupiverunt, conſtat ex ſignificatione ollæ, quod ſit continens boni, & in oppoſito ſenſu continens mali, de qua ſequitur; & ex ſignificatione carnis, quod ſit proprium cœleſte, ita bonum, & in oppoſito ſenſu proprium hominis, ita malum, de qua etiam ſequitur; & quia per carnem ſignificatur proprium, ita per ſedere ad ollam carnis ſignificatur vita ſecundum libitum, & ſicut concupiſcitur, nam hæc vita eſt vita proprii. Quod olla ſit continens boni, & in oppoſito ſenſu continens mali, eſt quia per carnem, quæ in illa coquitur, ſignificatur bonum, & in oppoſito ſenſu malum: quia olla id eſt, ideo per illam etiam ſignificatur corporeum vel naturale hominis, quia hæc ſunt continentia boni vel mali, inde in univerſali ſenſu per illam ſignificatur homo, & in adhuc univerſaliori populus aut urbs, & tunc caro ſignificat bonum vel malum in illis; ut apud Ezechielem, "Viri, qui cogitant iniquitatem, & conſulunt conſilium malitiæ in urbe hac, dicentes non prope eſt, *ipſa Olla eſt, nos Caro:* quare ſic dixit Dominus Jehovih, confoſſi veſtri, quos poſuiſtis in medio illius, *hi Caro*, *ipſa* vero *Olla*," XI: 3. 7, hic Olla pro urbe ſeu populo ibi, & caro pro malo, nam confoſſi, qui dicuntur caro, ſunt apud quos bonum & verum exſtinctum eſt, n: 4503. Apud Eundem, "Parabolixa contra domum rebellionis parabolam, & dic ad illos, ſic dixit Dominus Jehovih, *appone ollam*, *appone* etiamque affunde fruſta *in illam*, *omne fruſtum bonum*, *femur & humerum*, electione oſſium imple; dixit Dominus Jehovih, *Væ urbi ſanguinum*, *Ollæ*, cujus ſpuma in illa, & cujus ſpuma non exiit ex illa," XXIV: 3. 4. 5. 6, hic Olla pro urbe ſeu populo ibi, in quo malum prophanationis boni, bonum quod Caro ibi eſt femur & humerus, malum eſt ſpuma inde, prophanatio boni eſt ſpuma remanens, ideo quoque urbs ſanguinum vocatur. Apud Jeremiam, "Dixit Jehovah ad Jeremiam, quid tu vides, dixi *Ollam exſufflatam* ego video, cujus facies verſus ſeptentrionem; tunc dixit Jehovah, a ſeptentrione aperietur malum ſuper omnes habitatores terræ," I: 11. 12. 13. 14, Olla exſufflata pro populo, quem falſa occuparunt, ſeptentrio pro ſenſuali & corporea hominis, e quo malum ſcaturit; agitur hic de Eccleſiæ fine, quando externum, proinde ſenſuale & corporeum, & cum illis falſum & malum, dominantur, nam Eccleſia Domini ab Interno vadit ſucceſſive ad externum, & tunc exſpirat. Apud Sachariam, "In die illo erit ſuper tintinnabulis equorum ſanctitas Jehovæ, & *erunt Ollæ in domo Jehovæ* ſicut crateres coram altari; & *erit omnis*

Olla in Hieroſolyma & Jehudah, ſanctitas Jehovæ Zebaoth, & venient omnes ſacrificantes, & ſument *de illis*, & *coquent in illis*," xiv : 20. 21 ; agitur hic de ſalvatione fidelium, fideles ſunt ollæ, ita dicti a receptione boni a Domino, inde vocatur olla ſanctitas Jehovæ ; tintinnabula equorum, ſuper quibus ſanctitas, ſunt vera correſpondentia bono. Quia ollæ ſunt recipientia & continentia boni, ideo etiam *illæ* cum reliquis vaſis altaris *confectæ erant ex ære*," Exod : xxxviii : 3, nam æs ſignificat bonum naturalis, n : 425. 1551. Etiam per Ollam ſignificatur doctrina, ex eo quod contineat bonum & verum Eccleſiæ ; doctrina ſignificatur per Ollam, in qua ex juſſu Eliſæi pulmentum coquebatur filiis prophetarum, de qua ita in Libro 2 Regum, " Eliſhah rediit ad Gilgalem, cum fames in terra, cum filii prophetarum ſederent coram illo ; dixit puero ſuo, *appone ollam magnam*, & coque pulmentum filiis prophetarum : exivit unus in agrum ad colligendum olera, & invenit vitem agri, & collegit de illa colochyntidas agri, & *concidit in ollam pulmenti* : cum comederent de pulmento, clamarunt, *mors in olla*, vir Dei : ſed dixit, ut *acciperent farinam, quam jecit in ollam*, & dixit, effunde populo & comedant, *tunc non fuit res mala in olla*," iv : 38 ad 42 ; ſciendum, quod Miracula Divina omnia involvant talia, quæ ſunt Regni Domini & Eccleſiæ, n : 7337. 8364, & quod Eliſæus repræſentet Verbum Domini, n : 2762, & prophetæ doctrinas inde, n : 2534. 7269 ; inde patet, quid Eccleſiæ repræſentatum eſt per hoc miraculum, nempe quod bonum Eccleſiæ falſificatum fiat bonum per Verum e Verbo ; fames eſt defectus cognitionum veri & boni, olla eſt doctrina, pulmentum bonum ritualium externorum Eccleſiæ Judaicæ, colochyntides ex vite agri eſt falſificatio, farina eſt Verum e Verbo, n : 2177, ex quo illud falſificatum, quod eſt mors in olla, fit bonum. Quod Ollæ ſignificent continentia boni, eſt quia inter vaſa utenſilia erant, in quibus præparabatur cibus, & per cibum ac omnia ejus genera ſignificantur talia quæ nutriunt animam, ita affectiones boni & veri, n : 681. 1480. 3114. 4792. 5147. 5293. 5340. 5342. 5576. 5410. 5915.

8409. Quod Caro ſignificet proprium in utroque ſenſu, in ſupremo ſenſu Proprium Divinum Domini, quod eſt Divinum Humanum Ipſius, ita Bonum Amoris Ipſius erga univerſum Genus Humanum, inde Caro in ſenſu reſpectivo ad hominem, eſt proprium vivificatum a Proprio Domini, hoc eſt, Proprium Domini apud hominem, ita bonum amoris in Ipſum ; de ſignificatione Carnis in hoc ſenſu, videatur n : 3813. 7850 ; in ſenſu autem oppoſito eſt Caro proprium hominis, ita malum amoris ſui, & inde illius amoris cupiditates, ſeu concupiſcentiæ, n : 999. 3813 ; quod Proprium hominis non ſit niſi quam malum, videatur n : 210. 215. 694. 874. 875. 876. 987. 1023. 1044. 1047. 3812 fin : 5660. 5786. Quod Caro ſit proprium hominis, ita malum omnis generis, conſtat adhuc ex his locis, apud Eſaiam, " *Cibabo oppreſſores tuos Carne illorum*, & ſicut muſto ſanguine eorum inebriabuntur," xlix : 26, cibare carne pro opplere malo ſuo. Apud Jeremiam, " Maledictus vir qui confidit in homine, & *ponit Carnem brachium ſuum*, a Jehovah autem recedit cor ejus," xvii : 5, ponere Carnem brachium ſuum pro confidere

dere propriæ potentiæ; inde *edere carnem brachii ſui* pro confidere ſibi," Eſai: IX: 19. Apud Eſaiam, "Ægyptus homo & non Deus, & *equi ejus caro non ſpiritus*," XXXI: 3; equi Ægypti pro ſcientificis ex intellectuali perverſo, n: 6125, caro pro mortuo, ſpiritus pro vivo; inde filii Ægypti dicuntur *magni carne*," Ezech: XVI: 26; Mortuum dicitur ex malo, nam ex malo mors ſpiritualis, & vivum dicitur ex bono, nam ex bono vita ſpiritualis: inde eſt quod Caro & Spiritus in Verbo ſibi opponantur, ut apud Johannem, "*Quod natum eſt ex carne caro eſt*, & quod natum *a ſpiritu ſpiritus eſt*," III: 6: apud Eundem, "*Spiritus* eſt qui vivificat, *caro non prodeſt quicquam*, verba quæ Ego loquor vobis, *ſpiritus ſunt* & vita ſunt," VI: 63; in Libro Geneſeos, "Dixit Jehovah, non arguet *ſpiritus meus* hominem in perpetuum, *eo quod ille caro*," VI: 3, caro ibi pro proprio hominis; ſimiliter apud Matthæum, "Jeſus dixit, beatus es Simon, fili Jona, quia *Caro* & *Sanguis* non revelavit, ſed Pater meus qui eſt in cœlis," XVI: 17: & apud Johannem, "Quotquot receperunt, dedit illis poteſtatem, ut filii Dei eſſent credentibus in Nomen Ipſius, qui non e ſanguinibus, *neque e voluntate carnis neque e voluntate viri*, ſed ex Deo nati ſunt," I: 12. 13, voluntas carnis pro proprio voluntario, voluntas viri pro proprio intellectuali, filii Dei pro regeneratis, & qui regenerantur, omnes vivificantur ex proprio Domini, quod eſt Caro & Corpus Domini, eſtque Ipſum Bonum Divinum. Quia Caro in oppoſito ſenſu eſt proprium hominis, ita malum, etiam eſt concupiſcentia, nam vita carnis, quæ corporis eſt propria, non eſt, niſi quam voluptas ſenſuum, jucunditas appetituum, & concupiſcentia; quod caro ſit concupiſcentia, conſtat ab his apud Moſchen, "Colluvies, quæ in medio populi, *concupiverunt concupiſcentiam*, unde iterarunt & fleverunt filii Iſraelis, & dixerunt, *quis cibabit nos carne*, nunc anima noſtra arida eſt, non quicquam niſi quod ad Man oculi noſtri: & dixit Jehovah ad Moſchen; ad populum dices, ſanctificate vos in craſtinum, ut *comedatis Carnem*; fleviſtis enim in auribus Jehovæ, dicendo, *quis cibabit nos carne*, quia melius nobis in Ægypto; *dabit Jehovah vobis carnem ad edendum*; ad mentem dierum, uſque dum exibit e naſo veſtro, & fuerit vobis faſtidio. *Caro adhuc inter dentes illorum*, antequam deglutiretur, cum ira Jehovæ exarſit in populum, & percuſſit Jehovah in populo plagam magnam valde; *unde vocavit nomen loci illius ſepulchra concupiſcentiæ*, quia ibi ſepeliverunt populum *concupiſcentes*," Num: XI: 4. 6. 18. 20. 33. 34. Ex his nunc patet, quid per ſedere ad ollam carnis in terra Ægypti, ſignificatur, quod nempe vita ſecundum libitum & ſicut concupiverunt, ita vita proprii.

8410. In edendo nos panem ad ſatietatem, quod ſignificet quod ſic bono voluptatum fruerentur quantum vellent, conſtat ex ſignificatione edere, quod ſit appropriatio, de qua n: 3168. 3513 fin: 3596. 4745, & quoque fruitio, n: 7849; ex ſignificatione panis, quod ſit bonum vitæ cœleſtis, & in oppoſito ſenſu bonum vitæ naturalis ſæparatæ a cœleſti, ita bonum voluptatum: per panem enim in ſenſu ſpirituali intelligitur primarium quod nutrit animam,

ac

ac ſpiritualem ejus vitam conſervat, quod hoc ſit bonum amoris conſtat a vita cœli, quæ unice ex illo bono conſiſtit; at in oppoſito ſenſu per panem intelligitur primarium quod nutrit illos qui in inferno, ac illorum vitam ſuſtentat, quod hoc ſit malum amoris ſui & mundi conſtat a vita inferni, quæ unice in illo conſiſtit; id malum eſt illis bonum, nam nihil illis jucundius & dulcius; hoc intelligitur hic per bonum voluptatum; & ex ſignificatione ad ſatietatem, quod ſit quantum vellent, nam voluntas eſt quæ ſatiatur bono apud bonos, & malo apud malos.

8411. Quia eduxiſti nos, quod ſignificet quod poſtquam liberati, conſtat ex ſignificatione educere, hic e terra Ægypti, quod ſit liberare, nempe ab infeſtationum ſtatu.

8412. Ad deſertum hoc, quod ſignificet ſtatum tentationum, conſtat ex ſignificatione deſerti, quod ſit ſtatus ſubeundi tentationes, de qua n: 8098.

8413. Ad occidendum omnem congregationem hanc fame, quod ſignificet quod ex defectu jucundi & boni exſpirarent, conſtat ex ſignificatione occidere, quod ſit privare vita, hic quæ ex jucundo & bono, nam vita hominis in illis conſiſtit, de qua n: 3607. 6767; ex ſignificatione congregationis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua n: 7843; & ex ſignificatione famis, quod ſit defectus boni, de qua n: 5893, hic boni voluptatum, quod per panem n: 8409 ſignificatur, cum enim id quod nutrit vitam ſpiritualem, ſeu vitam ſpiritus, aufertur, fit fames. Quomodo cum hoc ſe habet, paucis dicendum; cum bonum charitatis inſinuandum eſt, quod vitam ſpiritualem facit, tunc removetur jucundum voluptatum, quod fecerat vitam naturalem; cum hoc jucundum removetur, tunc homo in tentationem venit; credit enim, ſi privatur jucundo voluptatum, quod deprivetur omni vita, nam vita ejus naturalis in illo jucundo aut bono, ut id vocat, conſtitit; ſed neſcit, quod cum removetur hoc vitæ, loco ejus inſinuetur a Domino jucundum & bonum ſpirituale; hoc bonum eſt quod per mannam ſignificatur; prius bonum ſeu jucundum intelligitur per carnem & panem in terra Ægypti; ac privatio ejus per famem. At probe obſervandum, quod homo qui regeneratur non privetur jucundo voluptatum corporis & animi, hoc enim jucundo poſt regenerationem plene fruitur, & plenius quam prius, ſed in inverſa ratione; jucundum voluptatum ante regenerationem fuit omne vitæ illius, at poſt regenerationem bonum charitatis fit omne vitæ, & tunc jucundum voluptatum inſervit pro medio & pro ultimo plano, in quo bonum ſpirituale cum ſuo felici & beato terminatur: cum itaque invertendus eſt ordo, tunc prius jucundum voluptatum exſpirat, & fit nullum, & novum ex ſpirituali origine loco ejus inſinuatur.

8414. Verſ: 4. 5. *Et dixit Jehovah ad Moſchen, ecce Ego pluere faciens vobis panem e cœlo, & exibit populus, & colligent verbum diei in die ſuo, propterea ut tentem illum, num ambulat in Lege mea, ſi non. Et erit in die ſexto, & præparent quod adduxerunt, & erit duplum ſuper quod colligent die die.* Et dixit Jehovah ad Moſchen, ſignificat conſolationem a Domino: ecce Ego pluere

pluere faciens vobis panem e cœlo, ſignificat quod bonum cœleſte influet: & exibit populus, ſignificat vitam inde: & colligent verbum diei in die ſuo, ſignificat jugiter ad neceſſitatem: propterea ut tentem illum, ſignificat quod inde in explorato erit: num ambulat in lege mea, ſi non, ſignificat num vitam veri & boni poſſint vivere: & erit in die ſexto, ſignificat in fine cujuſvis ſtatus: & præparent quod adduxerunt, ſignificat diſpoſitionem bonorum appropriatorum: & erit duplum ſuper quod colligent die die, ſignificat quod conjungenda.

8415. Et dixit Jehovah ad Moſchen, quod ſignificet conſolationem a Domino, conſtat a ſequentibus, ſunt enim quæ dixit Jehovah, conſolationis poſt tentationem; quod poſt tentationes conſolatio, videatur n: 8367. 8370.

8416. Ecce Ego pluere faciens vobis panem e cœlo, quod ſignificet quod bonum cœleſte influet, conſtat ex ſignificatione pluere, quod ſit benedictio, de qua n: 2445; quod pluere ſit benedictio, eſt quia pluvia deſcendit de cœlo, & facit fertilitatem terræ, ſicut Divinum bonum & verum e cœlo apud hominem, & facit benedictionem; inde conſtare poteſt, quod pluere in proximo ſenſu ſignificet influere, nam omne bonum a Divino influit; & ex ſignificatione panis, quod ſit bonum cœleſte, de qua in ſequentibus.

8417. Et exibit populus, quod ſignificet vitam inde, conſtat ex ſignificatione ire, quod ſit vita, de qua n: 1293. 3335. 4882. 5493. 5606, ſimiliter hic exire, quod eſt ire ad colligendum mannam: de ſignificatione ire, quod ſit vita, videatur etiam n: 8420.

8418. Et colligent verbum diei in die ſuo, quod ſignificet jugiter ad neceſſitatem, conſtat ex ſignificatione colligere, quod ſit recipere, nam cum pluere ſignificat influxum, nempe boni a Divino, tunc colligere ſignificat receptionem, quoniam ſibi correſpondent; ex ſignificatione verbi, quod ſint res de qua dicitur, hic panis ſeu manna e cœlo; & ex ſignificatione diei in die ſuo, quod ſit jugiter ad neceſſitatem; quod ſit jugiter eſt quia quotidie accipiebant, quod quotidie ſit jugiter, videatur n: 2838; & quod ſit ad neceſſitatem, eſt quia colligerent quantum quotidie indigerent, & non plus, pro quolibet nempe omerem.

8419. Propterea ut tentem illum, quod ſignificet quod inde in explorato erit, conſtat ex ſignificatione tentare, quod hic ſit explorare, nam ſequitur num ambulat in lege mea, ſi non.

8420. Num ambulat in lege mea, ſi non, quod ſignificet num vitam veri & boni poſſint vivere, conſtat ex ſignificatione ambulare, quod ſit vivere, de qua n: 519. 1794; & ex ſignificatione Legis, quod ſit Verbum, de qua n: 2606. 3382. 6752, & quia eſt Verbum, eſt Divinum Verum, n: 7462, ita quoque doctrina boni & veri; inde per ambulare in Lege Jehovæ eſt vitam veri & boni vivere ſecundum doctrinam. Quod ambulare in Lege, ſit vivere ſecundum legem, cuivis notum eſt, quia in communi ſermone ita dicitur, inde conſtare poteſt, quod ambulare ſit vivere; & quoque quod in ipſa voce ambulare inſit ſignificatio ſenſus ſpiritualis, ſimiliter ut in perpluribus aliis; hoc non aliunde venit, quam ex influxu ſpiritualis mundi in cogitationis

tionis ideas, & ſic in voces, nam abſque illo influxu, quis uſquam pro vivere diceret ambulare, ut ambulare in lege, in ſtatutis, in præceptis, in timore Dei; conſimiliter ſe habet cum ire quod ſit vivere, de quo mox ſupra n: 8417, ut & cum proficiſci, progredi, peregrinari; quod hæc ſint vivere, eſt quia in mundo ſpirituali non ſunt ſpatia, ſed loco illorum ſtatus vitæ n: 2625. 2645. 2837. 3356. 3387. 4321. 4882. 5606. 7381.

8421. Et erit in die ſexto, quod ſignificet in fine cujuſvis ſtatus, conſtat ex ſignificatione diei, quod ſit ſtatus, de qua n: 23. 487. 488. 493. 2788. 3462. 3785. 4850. 7680; & ex ſignificatione ſexti, quod ſit finis ſtatus; quod dies ſextus ſit finis ſtatus eſt inde, quia dies ſeptem ſeu ſeptimanæ ſignificat integram periodum ſeu ſtatum plenum n: 2044. 3845. 6508, unde dies præcedens ſeptimum ſeu ſextus ſignificat finem illius ſtatus; & dies ſequens ſeu octavus principium ejuſdem ſtatus n: 2044. 8400.

8422. Et præparent quod adduxerunt, quod ſignificet diſpoſitionem bonorum appropriatorum, conſtat ex ſignificatione præparare, cum dicitur de bonis appropriatis, quod ſit diſpoſitio; & ex ſignificatione quod adduxerunt, cum intelligitur manna, per quam ſignificatur bonum, quod ſint bona quæ appropriata; collectio mannæ quovis die ſignificat boni receptionem, & ejus eſus appropriationem, inde præparare quod adduxerunt ſignificat diſpoſitionem bonorum appropriatorum; diſpoſitio illa a Domino fit in cujuſvis ſtatus fine, qui ſignificatur per diem ſextum; diſpoſitionem illam ſequitur conjunctio, quæ ſignificatur per diem ſeptimum.

8423. Et erit duplum ſuper quod colligent die die, quod ſignificet quod conjungenda, conſtat a ſignificatione eſſe duplum, quod ſit conjungi; quod conjungi per duplum ſignificetur, eſt quia duo ſunt conjunctio, de qua n: 1686. 3519. 5194; & ex ſignificatione colligere, quod ſit recipere, ut ſupra n: 8418; & ex ſignificatione die die, ſeu ſingulo die, quod ſit jugiter, ut quoque ſupra n: 8418. Quod duo ſint conjunctio, eſt quia duo ſunt ad quæ omnia ſe in univerſo referunt, nempe bonum & verum, ſeu quod idem, amor & fides, nam bonum eſt amoris & verum eſt fidei; inde quoque duo apud hominem ſunt quæ faciunt vitam illius, nempe voluntas & intellectus, voluntas apud hominem formata eſt ad recipiendum bonum ſeu amorem, & intellectus ad recipiendum verum ſeu fidem, conjunctio duorum illorum vocatur conjugium, nam duo illa conjuncta ſe ſimiliter ſicut conjuges habent, amant ſe mutuo, concipiunt & gignunt, proles inde vocatur fructus; ex his nunc patet, cur duo ſeu duplum ſignificat conjunctionem, nam abſque conjunctione duorum illorum nuſquam aliquid naſcitur ſeu producitur. Adjicere licet, quod ex his manifeſte conſtare poſſit, quod fides abſque amore ſeu charitate nullum fructum poſſit producere, ſed quod fructus erit ab utroque conjuncto.

8424. Verſ: 5. 6. 7. *Et dixit Moſcheh & Aharon ad omnes filios Iſraelis; veſperi & cognoſcetis quod Jehovah eduxerit vos e terra Ægypti. Et mane & videbitis gloriam Jehovæ, in audire Ipſum murmurationes veſtras contra Jehovam, & nos quid quod murmuretis contra nos. Et dixit Moſcheh, in dare Jehovam*

vam vobis in veſpera carnem ad edendum, & panem in matuta ad ſatiandum; in audire Jehovam murmurationes veſtras, quibus vos murmurantes contra Ipſum; nos quid, non contra nos murmurationes veſtræ, quod contra Jehovam. Et dixit Moſcheh & Aharon ad omnes filios Iſraelis, ſignificat informationem a Vero Divino: veſperi & cognoſcetis quod Jehovah eduxerit vos e terra Ægypti, ſignificat quod in fine prioris ſtatus revelatio quod liberati: & mane videbitis gloriam Jehovæ, ſignificat in principio ſtatus novi quod adventus Domini: in audire Ipſum murmurationes veſtras, ſignificat quod ceſſaturæ querimoniæ: contra Jehovam, & nos quid quod murmuretis contra nos, ſignificat quod illæ fuerint contra Divinum, non contra illos qui id repræſentabant: & dixit Moſcheh, ſignificat informationem: in dare Jehovam vobis in veſpera carnem ad edendum, quod ſignificet quod in fine ſtatus bonum appropriabitur per jucundum: & panem in matuta ad ſatiandum, ſignificat quod in principio ſtatus novi habebitur bonum quantum recipere poſſunt: in audire Jehovam murmurationes veſtras, ſignificat quod ſic ceſſaturæ querimoniæ: quibus vos murmurantes contra Ipſum, ſignificat quod illæ fuerint contra Divinum: nos quid, non contra nos murmurationes veſtræ, ſignificat quod non contra illos qui repræſentabant Divinum: quod contra Jehovam, ſignificat ut ſibi poſthac caveant.

8425. Et dixit Moſcheh & Aharon ad omnes filios Iſraelis, quod ſignificet informationem a Vero Divino, conſtat ex ſignificatione dicere, cum de illis quæ a Jehovah mandata ſunt ad illos qui ab Eccleſia ſpirituali, quod ſit informatio, de qua etiam n: 7769. 7793. 7825. 8041; ex repræſentatione Moſchis & Aharonis, quod ſint Verum Divinum, Moſcheh internum & Aharon externum, de qua n: 7009. 7089. 7382; & ex repræſentatione filiorum Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua n: 6426. 6637. 6862. 6868. 7035. 7062. 7198. 7201. 7215. 7223.

8426. Veſperi & cognoſcetis quod Jehovah eduxerit vos e terra Ægypti, quod ſignificet quod in fine prioris ſtatus revelatio quod liberati, conſtat a ſignificatione veſperi, quod ſit finis ſtatus prioris, de qua ſequitur; & ſignificatione cognoſcere, quod ſit revelari, nam quod Jehovah dat cognoſcere, hoc dicitur revelatio; & ex ſignificatione educere, quod ſit liberare, ut prius ſæpe, hic ex infeſtationibus, quæ per terram Ægypti ſignificantur, n: 7278. Quod Veſperi ſit finis ſtatus prioris, eſt quia ſtatus mutationes in altera vita ſe habent ſicut tempora diei in mundo, nempe ſicut Mane, Meridies, Veſpera & Nox, ſeu diluculum, ac iterum mane: ſciendum quod in mundo ſpirituali perpetuæ mutationes ſtatus ſint, & quod omnes qui ibi illos percurrant; cauſa eſt, ut jugiter perficiantur, nam abſque ſtatuum mutationibus ſeu abſque variis ordine ſibi continue ſuccedentibus non perficiuntur qui ibi; ſtatuum mutationes quæ ordine ſibi ſuccedunt ſicut tempora diei & tempora anni, nuſquam prorſus eadem redeunt, ſed variatæ: principium cujuſvis ſtatus correſpondet mane in terra, & quoque in Verbo aliquoties intelligitur per mane; finis autem cujuſvis ſtatus correſpondet veſperæ, & dicitur quoque aliquoties in Verbo veſpera: cum mane eſt, tunc in amore ſunt, cum

meridies tunc in luce ſeu in vero ſunt, cum autem veſpera eſt, tunc in obſcuro quoad vera, & in jucundo amoris naturalis ſunt, hoc jucundum eſt quod ſignificatur per ſelav, quod acceperunt in veſpera, & bonum eſt quod ſignificatur per mannam quam acceperunt quovis mane. Ex his conſtare poteſt, quid veſpera ſignificet, quod nempe finem ſtatus rei de qua agitur; inde quoque finem ſtatus Eccleſiæ: ſed videantur quæ prius de ſignificatione veſperæ oſtenſa ſunt; quod in altera vita ſint vices ſtatuum ſicut in mundo vices temporum, n: 5672. 5962. 6110. Quod Veſpera ſit finis Eccleſiæ prioris, & mane principium novæ, n: 2323. 7844; inde quod Veſpera & Mane ſit adventus Domini, n: 7844. Quod in Cœlo ſit Veſpera & diluculum ante mane, non autem nox, quæ in inferno, n: 6110.

8427. Et mane videbitis gloriam Jehovæ, quod ſignificet in principio ſtatus novi quod adventus Domini, conſtat ex ſignificatione mane, quod ſit principium ſtatus novi, de qua nunc ſupra n: 8426; & ex ſignificatione gloriæ Jehovæ, quod ſit præſentia & adventus: quod gloria ſit præſentia & adventus Domini, eſt quia Gloria in ſupremo ſenſu eſt Divinum Verum quod procedit a Domino, & Divinum Verum apparet coram oculis Angelorum ut lux & ſplendor a Sole qui eſt Dominus; quod Gloria ſit Divinum Verum procedens a Domino, videatur n: 5922. 8267; & quod ſit intelligentia & ſapientia quæ a Divino Vero, n: 4809; & quod inde ſenſus internus Verbi, nam ille eſt Divinum Verum in gloria, n: 5922. Dicitur quod mane viſuri gloriam Jehovæ, quia ortus ſolis & inde lux, quæ in cœlo viſum angelicum & externum & internum illuſtrat, conſequenter præſentia & adventus Domini, qui in Cœlo eſt ſol, correſpondet tempori matutino in terra, & ſignificatur hic per mane; lux illa ex ſole tunc, quæ eſt Divinum Verum procedens a Domino, ita Dominus, eſt Gloria; ex his patet, quod per gloriam ſignificetur præſentia & adventus Domini; quod hæc ſint gloria, etiam conſtat ex pluribus locis in Verbo, ut apud Moſchen, "Obtexit nubes montem, & *habitavit Gloria Jehovæ ſuper monte Sinai*; & obtexit illum nubes ſex dies: *ſpecies gloriæ Jehovæ* erat ſicut ignis comedens in capite montis ante oculos filiorum Iſraelis," Exod: XXIII: 15. 16. 17. 18; patet, quod præſentia Jehovæ, hoc eſt, Domini, apparens ſicut nubes & ſicut ignis ſuper monte, hic dicatur gloria Jehovæ. Apud Eundem, "Obtexit nubes Tentorium conventus, & *Gloria Jehovæ* implevit tabernaculum, nec potuit Moſcheh intrare in Tentorium Conventus, eo quod habitaret ſuper eo nubes, *& Gloria Jehovæ impleret tabernaculum*," Exod: XL: 34, 35, hic quoque præſentia Domini apparens ut nubes dicitur Gloria. Apud Eundem, "Ingreſſus eſt Moſcheh & Aharon in Tentorium Conventus, & exiverunt & benedixerunt populo, *tunc apparuit Gloria Jehovæ erga univerſum populum*," Levit: IX: 23. 24. Apud Eundem, "*Gloria Jehovæ* apparuit in Tentorio Conventus coram omnibus filiis Iſraelis," Num: XIV: 10. 11. 12. pariter Cap: XVI: 19. Cap: XVII: 7. In Libro 1 Regum, "Nubes implevit domum Jehovæ, ita ut non potuerint ſacerdotes ſtare ad miniſtrandum propter nubem, quia *implevit Gloria Jehovæ domum Jehovæ*," VIII: 10. 11. Apud Johannem, "Impletum

tum eſt Templum fumo, & *Gloria Dei & Virtute Ipſius*, ita ut nemo poſſet ingredi in Templum," Apoc: xv: 8. Apud Eundem, " Oſtendit mihi Civitatem magnam, ſanctam Hieroſolymam deſcendentem a Cœlo e Deo, *habentem Gloriam Dei:* Civitas non opus habet ſole, neque luna, ut luceant in ea, *Gloria Dei illuſtrat illam*, & lucerna illius Agnus," Apoc: xxi: 10. 11. 13, hic Gloria Dei manifeſte pro luce a Domino, quæ eſt Divinum Verum procedens ab Ipſo, ita præſentia Domini, nam Dominus in Vero quod ab Ipſo eſt præſens. Quod Gloria Jehovæ ſit præſentia Ipſius, adhuc conſtat apud Moſchen, " Dixit Moſcheh ad Jehovam, *oſtende mihi quæſo gloriam tuam:* cui dixit, Ego præterire faciam omne bonum coram te, & *cum præteribit Gloria mea*, fiet ut ponam te in foramine petræ, & obtegam manum meam ſuper te, uſque dum præterivero; ubi vero removero manum meam, videbis poſteriora mea, & facies meæ non videbuntur," Exod: xxxiii: 18 ad fin; hic quoque Gloria Jehovæ manifeſte pro præſentia Ipſius. Apud Matthæum, " Diſcipuli dixerunt ad Jeſum, *dic nobis quodnam ſignum tui adventus*; dixit Jeſus; Tunc apparebit ſignum Filii hominis, & *videbunt Filium hominis venientem in nubibus cœli cum virtute & gloria*," xxiv: 3. 30; agitur hic de ultimo tempore Eccleſiæ prioris & primo novæ, Filius hominis eſt Verum Divinum procedens a Domino; nubes cœli eſt Verbum in ſenſu literæ, virtus & gloria eſt ſenſus internus, ita Divinum Verum quod tunc apparebit; adventus Domini pro agnitione Veri Divini ab illis qui ab Eccleſia nova, & pro negatione ab illis qui ab Eccleſia Veteri, videatur n: 4060 fin: Quod Dominus quoad Divinum Verum ſit Gloria, conſtat apud Eſaiam, " Vox clamantis in deſerto, parate viam Jehovæ; *revelabitur Gloria Jehovæ*, & videbunt omnis caro ſimul," xl: 3. 5, ibi de Domino, Qui eſt Gloria. Apud Johannem, " Verbum caro factum eſt, & habitavit in nobis, & *vidimus Gloriam Ipſius, gloriam* ut Unigeniti a Patre, plenus gratia & veritate," i: 14. Apud Eundem, " Hæc dixit Eſaias, *quando vidit gloriam Ipſius*, & loquutus eſt de Ipſo," xii: 41, hic gloria pro Domino. Similiter apud Moſchen, " Vivus Ego, & *implebitur gloria Jehovæ univerſa terra*," Num: xiv: 21, hic gloria Jehovæ pro adventu Domini, ac illuſtratione a Divino Vero quod ab Ipſo. Gloria pro Divino Domini, apud Eſaiam, " Ego Jehovah, hoc Nomen meum, *& gloriam meam alteri non dabo*," xlii: 8. Apud Marcum, " *Quando Filius hominis venit in gloriam Patris ſui*, cum Angelis ſanctis," viii: 38. Apud Lucam, " Hæc oportebat pati Chriſtum, & *ingredi in gloriam ſuam*," xxiv: 26. Quia per Gloriam Jehovæ ſignificatur Dominus quoad Divinum Verum, ita quoque per Gloriam ſignificatur Divina Sapientia & Intelligentia, quæ eſt Divini Veri a Domino: ſapientia & intelligentia a Divino intelligitur *per Gloriam* apud Ezechielem Cap: i: 28. Cap: viii: 4. Cap: ix: 3. Cap: x: 4. 18. 19. Cap: xi: 22. 23, quæ repræſentata eſt ibi per Iridem qualis in nube.

8428. In audire Ipſum murmurationes veſtras, quod ſignificet quod ceſſaturæ querimoniæ, conſtat ex ſignificatione audire, cum de Jehovah, quod ſit miſereri & opem ferre, ita quod querimoniæ ceſſaturæ; & ex ſignificatione

murmurationum, quod ſint indolentiæ ex tentationis acerbitate, & inde querimoniæ, de qua n: 8351.

8429. Contra Jehovam, & nos quid quod murmuretis contra nos, quod ſignificet quod illæ fuerint contra Divinum, non contra illos qui id repræſentabant, conſtat ex eo quod Jehovah ſit Divinum, hic Divinum Verum, quod Moſcheh & Aharon repræſentabant; & ex ſignificatione murmurare, quod ſit querimonia, ut nunc ſupra n: 8428; & quia dicitur quod murmuraverint contra Jehovam, & non contra Moſchen & Aharonem, ſignificatur quod contra Divinum Verum, quod per Moſchen & Aharonem repræſentatur, n: 8425, & non contra illos qui repræſentant; quare etiam dicitur in Verſu ſequente, *Nos quid*, non contra nos murmurationes veſtræ; nam perſona quæ Divinum repræſentat, reſpective non eſt aliquid; præterea qui murmurant contra perſonam, quæ repræſentat, cum ex Divino loquitur, non contra perſonam, ſed contra Divinum murmurant.

8430. Et dixit Jehovah, ſignificat informationem, ut ſupra n: 8425.

8431. In dare Jehovam vobis in veſpera carnem ad edendum, quod ſignificet quod in fine ſtatus bonum appropriabitur per jucundum, conſtat ex ſignificatione veſperæ, quod ſit finis ſtatus, de qua ſupra n: 8426; ex ſignificatione carnis, quod ſit proprium vivificatum, ſeu proprium cœleſte quod homini a Domino, ita bonum amoris, de qua n: 148. 149. 780. 3813. 7850. 8409 pr. hic autem bonum fidei, quia erat caro avis ſeu volatilis, quod vocatur Selav; per volatile enim ſignificatur ſpirituale ſeu quod fidei eſt, inde per carnem ejus tale bonum, hic bonum naturalis hominis, ſeu jucundum: ſciendum, quod per mannam ſignificetur bonum interni ſeu ſpiritualis hominis, at per ſelav bonum externi ſeu naturalis hominis, quod vocatur jucundum: quod illa ſignificentur conſtat ex eo quod manna data ſit tempore matutino, ſelav autem tempore veſpertino, & per illud quod datum eſt tempore matutino, ſignificatur bonum ſpirituale, & quod datum tempore veſpertino, ſignificatur bonum naturale ſeu jucundum; nam ſtatus mane in altera vita eſt cum bonum ſpirituale ſeu interni hominis in claro eſt, ac bonum naturale ſeu externi hominis in obſcuro; at ſtatus veſperæ eſt cum bonum naturale ſeu externi hominis in claro eſt, ac bonum ſpirituale ſeu interni hominis in obſcuro: ſuccedunt etiam ſic vices, ob cauſam ut perficiatur homo, imprimis ut appropietur ei bonum, quod fit in ſtatu veſperæ per jucundum.

8432. Et panem in matuta ad ſatiandum, quod ſignificet quod in principio ſtatus novi habebitur bonum quantum recipere poſſunt, conſtat ex ſignificatione panis, quod ſit bonum amoris, de qua n: 2165. 2177. 3464. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735. 4976. 5915. 8410, hic autem bonum veri, quod eſt bonum Eccleſiæ ſpiritualis, quia per panem intelligitur manna, de qua in ſequentibus; ex ſignificatione matutæ ſeu mane, quod ſit principium ſtatus novi, ut ſupra n: 8427; & ex ſignificatione ad ſatiandum, ſeu ad ſatietatem, quod ſit quantum vellet, de qua ſupra n: 8410, hic quantum recipere poſſent, nam bonum quod influit a Domino non datur quantum volunt, ſed quantum recipere poſſunt; malum autem licet quantum volunt.

8433.

8433. In audire Jehovam murmurationes veſtras, quod ſignificet quod ſic ceſſaturæ querimoniæ, conſtat ex illis ſupra n: 8428, ubi ſimilia verba.

8434. Quibus vos murmurantes contra Ipſum, quod ſignificet quod illæ fuerint contra Divinum; & nos quid, non contra nos murmurationes veſtræ, quod ſignificet quod non contra illos qui repræſentabant Divinum, conſtat etiam ex illis ſupra n: 8429, ubi ſimilia.

8435. Quod contra Jehovam, quod ſignificet ut ſibi poſthac caveant, conſtat ex eo quod iterum dicatur, quod murmurationes illorum ſint contra Jehovam, hoc eſt, contra Divinum, inde eſt, quod per ea verba nunc intelligatur, quod ſibi poſthac a talibus querimoniis in tentationibus caveant.

8436. Verſ: 9. 10. 11. 12. *Et dixit Moſcheh ad Aharonem, dic ad omnem cætum filiorum Iſraelis, appropinquate coram Jehovah, quia audivit murmurationes veſtras. Et fuit ut loqui Aharon ad omnem cætum filiorum Iſraelis, & reſpexerunt ad deſertum, & ecce gloria Jehovæ viſa in nube. Et loquutus eſt Jehovah ad Moſchen, dicendo. Audivi murmurationes filiorum Iſraelis, loquere ad illos, dicendo, inter veſperas comedetis carnem, & in matuta ſatiabimini pane, & cognoſcetis quod Ego Jehovah Deus veſter.* Et dixit Moſcheh ad Aharonem, ſignificat influxum Veri Divini immediate a Domino procedentis per Verum Divinum quod mediate: dic ad omnem cætum filiorum Iſraelis, ſignificat inſtructionem: appropinquate coram Jehovah, ſignificat ſtatum receptionis & applicationem ad illum: quia audivit murmurationes veſtras, ſignificat propter indolentiam in tentatione ut opem ferat: & fuit, ut loqui Aharon ad omnem cætum Iſraelis, ſignificat inſtructionem a Divino per influxum: & reſpexerunt ad deſertum, ſignificat recordationem ſtatus tentationis in quo fuerunt: & ecce gloria Jehovæ viſa in nube, ſignificat præſentiam Domini in vero accommodato ad apperceptionem: & loquutus eſt Jehovah ad Moſchen, dicendo, ſignificat Verum quod a Divino Domini procedit, in quo præſentia Domini: audivi murmurationes filiorum Iſraelis, ſignificat quod ceſſaturæ querimoniæ quæ ex tentatione: loquere ad illos, dicendo, ſignificat informationem per influxum; inter veſperas comedetis carnem, ſignificat in fine ſtatus appropriabitur bonum per jucundum; & in matuta ſatiabimini pane, ſignificat quod in principio ſtatus novi habebitur bonum quantum recipere poſſent: & cognoſcetis quod Ego Jehovah, ſignificat ut ſciant quod Dominus ſolus Deus.

8437. Et dixit Moſcheh ad Aharonem, quod ſignificet influxum Veri Divini immediate a Domino procedentis per Verum Divinum quod mediate, conſtat ex ſignificatione dicere, cum a Vero Divino quod immediate a Domino procedit, quod repræſentatur per Moſchen, per Verum Divinum quod mediate & per Aharonem repræſentatur, quod ſit influxus, quod dicere etiam ſit influere, videatur n: 5743. 6152. 6291. 7291. 7381. 8222. 8262, & quod Moſcheh ſit Verum quod immediate a Domino procedit, & Aharon quod mediate, n: 7009. 7010. 7089. 7382. Quid Verum immediate a Domino procedens, & quid Verum mediate, n: 7055. 7056. 7058.

8438.

8438. Dic ad omnem cætum filiorum Iſraelis, quod ſignificet inſtructionem, conſtat ex ſignificatione dicere, cum a Vero Divino ad illos qui ab Eccleſia de faciendis ex Divino mandato, quod ſit inſtructio, ut quoque n: 7186. 7267. 7304. 7380. 7517. 8127; & ex ſignificatione cætus filiorum Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua n: 7843.

8439. Appropinquate coram Jehovah, quod ſignificet ſtatum receptionis & applicationem ad illum, conſtat ex ſignificatione appropinquare coram Jehovah, quod ſit influxus, de qua n: 8159, & inde quoque receptio, nam receptio eſt reciprocum influxus, correſpondent enim ſibi mutuo: quantum homo recipit influxum Divinum, tantum dicitur appropinquare coram Ipſo, appropinquatio coram Jehovah in ſpirituali ſenſu non aliud eſt, nam fit appropinquatio ad Ipſum per fidem & amorem, & quia & fides & amor eſt a Jehovah, hoc eſt, Domino, eſt etiam appropinquatio ad Ipſum receptio boni & veri ab Ipſo influentis: quod etiam ſit applicatio, eſt quia receptio non eſt aliquid, niſi etiam ſit applicatio, nempe ad uſum; tranſit enim influxus a Divino primum in perceptionem, quæ eſt intellectus apud hominem, inde in voluntatem, & dein in actum, hoc eſt, in bonum opus, quod eſt uſus, & ibi definit; cum influxus boni & veri a Domino tranſitum hunc facit, tunc bonum & verum appropriantur homini, nam tunc influxus vadit uſque in ultimum ordinis, hoc eſt, in ultimum naturæ, quo tendit omnis influxus Divinus; ille homo, apud quem influxus Divinus ita vadit, vocari poteſt via cœli: ex his nunc conſtare poteſt, quod per appropinquare coram Jehovah ſignificetur ſtatus receptionis & applicatio ad illum; hic ſtatus receptionis boni quod per mannam ſignificatur, & jucundi quod per ſelav.

8440. Quia audivit murmurationes veſtras, quod ſignificet propter indolentiam in tentatione, ut opem ferat, conſtat ex ſignificatione audire, cum de Jehovah, quod ſit miſereri & opem ferre, inde quoque ceſſare facere, de qua ſupra n: 8428; & ex ſignificatione murmurationum, quod ſint indolentia in tentatione & querimonia, de qua n: 8351. 8428. 8433.

8441. Et fuit, ut loqui Aharon ad omnem cætum Iſraelis, quod ſignificet inſtructionem a Divino per influxum, conſtat ex ſignificatione loqui, cum a Divino per Verum mediate a Domino procedens, quod repræſentatur per Aharonem, quod ſit inſtructio per influxum, nam Divinus influxus apud hominem eſt in Verum quo inſtructus eſt; quod loqui ſit influxus, videatur n: 2951. 5481. 5797. 7270. 8128; & quod ſit inſtructio, n: 7226. 7241; & ex repræſentatione Aharonis, quod ſit Verum mediate a Domino procedens, de qua n: 7009. 7382.

8442. Et reſpexerunt ad deſertum, quod ſignificet recordationem ſtatus tentationis in quo fuerunt, conſtat ex ſignificatione reſpicere ad aliquid, quod ſit cogitatio & reflexio, de qua n: 7341, inde quoque recordatio, nam qui cogitat & reflectit, is recordatur; & ex ſignificatione deſerti, quod ſit ſtatus ſubeundi tentationes, de qua n: 6828. 8098.

8443. Et ecce gloria Jehovæ viſa in nube, quod ſignificet præſentiam Domini

Domini in Vero accommodato ad apperceptionem, conſtat ex ſignificatione Gloriæ Jehovæ, quod ſit præſentia & adventus Domini, de qua ſupra n: 8427; & ex ſignificatione nubis, quod ſit ſenſus literalis Verbi, de qua Præfat: ad Cap: XVIII: Geneſ: & n: 4391. 5922. 6343 fin: 6752. 8106, ita Verum accommodatum ad apperceptionem, nam Verbum in litera eſt tale Verum; at Gloria quæ in nube, eſt Divinum Verum quod non ita accommodatum eſt ad apperceptionem, quia eſt ſupra ſenſuum fallacias & apparentias, ita eſt quoque ſenſus internus Verbi, Præfat: ad Cap: XVIII: Geneſ: n: 5922. 8427; quod Gloria ſit ſenſus internus Verbi, eſt quia in illo ſenſu agitur de Eccleſia & de Regno Domini, & in ſupremo ſenſu de Ipſo Domino, in quo ſenſu etiam eſt ipſiſſimum Divinum Verum. Verum Divinum non eſt unius gradus, ſed plurium; Verum Divinum in primo gradu & quoque in ſecundo, eſt quod immediate procedit a Domino, hoc ſupra intellectum angelicum eſt; Verum autem Divinum in tertio gradu, eſt quale eſt in intimo ſeu tertio cœlo, hoc tale eſt, ut ne hilum ejus ab homine capi poſſit; Verum Divinum in quarto gradu eſt quale eſt in medio ſeu ſecundo cœlo, hoc nec intelligibile eſt homini; Verum autem Divinum in quinto gradu, eſt quale eſt in ultimo ſeu primo cœlo; hoc aliquantiſper ab homine ſed illuſtrato, percipi poteſt, at uſque eſt tale, ut multa ejus pars per voces humanas enuntiari nequeat, & cum cadit in ideas, facit facultatem percipiendi, & quoque credendi quod ita ſit; at Verum Divinum in ſexto gradu, eſt quale eſt apud hominem, accommodatum ejus apperceptioni, ita eſt ſenſus literæ Verbi; hic ſenſus ſeu hoc verum repræſentatur per nubem, & interiora vera per gloriam in nube; inde eſt, quod Jehovah, hoc eſt, Dominus toties apparuerit Moſchi & filiis Iſraelis in nube, ut Exod: XXIII: 15. 16. Cap: XL: 34. 35. 1 Reg: VIII: 10. 11. Matth: XXIV: 30, & alibi; apparitio Domini eſt per Divinum Verum, & quoque eſt Divinum Verum. Quod nubes ſit Verum accommodatum apperceptioni, eſt ex repræſentativis in altera vita, ibi loquela angelica ſuperiorum cœlorum, apparet illis qui infra ſunt, ſicut lux, & quoque ſicut ſplendor e luce; at loquela angelorum inferioris cœli apparet ſicut nubes candida, in varia forma, & in denſitate & tenuitate ſecundum quale veritatum: ex his conſtare poteſt, quod per gloriam Jehovæ viſam in nube, ſignificetur præſentia Domini in Vero accommodato ad apperceptionem.

8444. Et loquutus Jehovah ad Moſchen, dicendo, quod ſignificet Verum quod a Divino Domini procedit, in quo præſentia Domini, conſtat ex ſignificatione loqui, quod ſit influxus & inſtructio, ut ſupra n: 8441; ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum quod a Divino Domini procedit, de qua n: 6752. 6771. 6827 7014. 7010. 7089. 7382: præſentia Domini in Vero a Divino ſignificatur per quod Jehovah cum Moſcheh loquutus ſit e nube, ubi viſa gloria Jehovæ, nam gloria Jehovæ eſt præſentia Domini in Vero quod ab Ipſo procedit, n: 8427.

8445. Audivi murmurationes filiorum Iſraelis, quod ſignificet quod ceſſaturæ querimoniæ quæ ex tentatione, ut ſupra n: 8428. 8433, ubi ſimilia verba.

8446. Loquere ad illos dicendo, quod ſignificet informationem per influxum, conſtat ex ſignificatione loqui in hiſtoricis Verbi, quod ſit informatio, ut n: 8041; & dicere, quod ſit influxus, n: 6921. 7291. 7381. 8221. 8262.

8447. Inter veſperas comedetis carnem, quod ſignificet quod in fine ſtatus appropriabitur jucundum, videatur ſupra n: 8431, ubi ſimilia verba.

8448. Et in matuta ſatiabimini pane, quod ſignificet quod in principio ſtatus novi habebitur bonum quantum recipere poſſent, ut etiam ſupra n: 8432.

8449. Et cognoſcetis quod Ego Jehovah, quod ſignificet ut ſciant quod Dominus ſolus Deus, conſtat ex illis quæ prius n: 7401. 7444. 7544. 7598. 7636, dicta & oſtenſa ſunt.

8450. Verſ: 13. 14. 15. *Et factum in Veſpera, & aſcendit ſelav, & obtexit caſtra; & in matuta fuit poſitio roris circum caſtra. Et deſiit poſitio roris, & ecce ſuper facies deſerti minutum rotundum, minutum ſicut pruina ſuper terra. Et viderunt filii Iſraelis, & dixerunt vir ad fratrem ſuum, Man hoc, quia non ſciverunt quid hoc: & dixit Moſcheh ad illos, hoc panis, quem dedit Jehovah vobis ad edendum.* Et factum in veſpera, ſignificat finem ſtatus: & aſcendit ſelav, ſignificat jucundum naturale per quod bonum: & obtexit caſtra, ſignificat quod impleverit hominis naturale: & in matuta, ſignificat principium ſtatus novi: fuit poſitio roris circum caſtra, ſignificat verum pacis adjungens ſe: & aſcendit poſitio roris, ſignificat veri inſinuationem: & ecce ſuper facies deſerti, ſignificat novum voluntarium: minutum rotundum, ſignificat bonum veri in prima formatione: minutum ſicut pruina ſuper terra, ſignificat verum in forma boni conſiſtens & fluens; & viderunt filii Iſraelis, ſignificat apperceptionem: & dixerunt vir ad fratrem ſuum, ſignificat obſtupeſcentiam: nam hoc, quia non ſciverunt quid hoc, ſignificat ex non cognito: & dixit Moſcheh ad illos, ſignificat informationem per verum a Divino: hoc panis, quem dedit Jehovah vobis ad edendum, ſignificat quod hoc bonum quod appropriabitur & faciet vitam illorum, in ſupremo ſenſu quod hoc Dominus in vobis.

8451. Et factum in veſpera, quod ſignificet finem ſtatus, conſtat ex ſignificatione veſperæ, quod ſit finis ſtatus, de qua ſupra n: 8426.

8452. Et aſcendit ſelav, quod ſignificet jucundum naturale per quod bonum, conſtat ex ſignificatione ſelav, quod ſit jucundum naturale: quod ſelav ſit jucundum naturale, eſt quia avis maris erat, & per avem maris ſignificatur naturale, perque carnem ejus, quæ deſiderabatur, jucundum, de qua ſupra n: 8431; quod quoque ſit per quod bonum, eſt quia dabatur in veſpera; cum enim in altera vita eſt ſtatus qui correſpondet veſperæ, tunc ſpiritus boni, & quoque angeli, remittuntur in ſtatum affectionum naturalium, in quibus fuerunt cum in mundo, conſequenter in jucunda naturalis ſui hominis; cauſa eſt, ut inde bonum, hoc eſt, ut inde perficiantur, n: 8426; omnes perficiuntur per implantationem fidei & charitatis in externo ſeu naturali homine, nam niſi illa ibi implantantur, non influere poteſt bonum & verum ab interno ſeu ſpirituali homine, hoc eſt, a Domino per illum, non enim

enim eſt receptio; & ſi non receptio, ſiſtitur & perit influxus, imo internus homo etiam clauditur; inde patet, quod naturale omnino accommodandum ſit, ut ſit receptaculum: hoc fit per jucunda, nam bona, quæ naturalis hominis ſunt, vocantur jucunda, quia ſentiuntur. Quod ſelav ſit jucundum naturale, eſt cauſa, ut dictum, quia avis maris erat, nam dicitur quod abreptus ſit e mari, "Ventus profectus eſt a Jehovah, & *abripuit ſelav e mari*, & demiſit ſuper caſtra," Num: XI: 31, atque per avem maris & ejus carnem ſignificatur jucundum naturale, ac in oppoſito ſenſu jucundum concupiſcentiæ; hoc ſignificat ſelav in ſequentibus apud Moſchen, "Colluvies quæ in medio populi *concupiverunt concupiſcentiam*, & volebant habere *carnem*, dicebant, nunc anima noſtra arida eſt, nec quicquam niſi quod ad man oculi noſtri: ventus profectus eſt a cum Jehovah, & *abripuit ſelav e mari*, & demiſit ſuper caſtra: ſurrexit populus toto die illo, & tota nocte, totoque die craſtino, ac collegerunt ſelav; qui minimum, collegerunt decem omeres, quos ſibi expanderunt expandendo circa caſtra: caro adhuc inter dentes eorum antequam deglutiretur, cum ira Jehovæ exarſit in populum, & percuſſit Jehovah in populo plagam magnam valde; unde vocavit nomen loci illius *ſepulchra concupiſcentiæ*, quia ibi ſepeliverunt populum *concupiſcentes*," Num: XI: 5. 6. 31. 32. 33. 34; hic ſelav pro jucundo concupiſcentiæ. Jucundum concupiſcentiæ vocatur, cum jucundum alicujus amoris corporei aut mundani dominatur, ac totum hominem occupat, uſque ut exſtinguat bonum & verum fidei apud illum; hoc jucundum eſt quod deſcribitur, propter quod percuſſi ſunt plaga magna: at jucundum naturale, quod in hoc Capite ſignificatur per ſelav, quod datum populo in Veſpera, non eſt jucundum concupiſcentiæ, ſed eſt jucundum naturalis ſeu externi hominis correſpondens bono ſpiritualis ſeu interni; hoc jucundum in ſe habet bonum ſpirituale, at jucundum concupiſcentiæ, de quo Num: XI; in ſe habet malum infernale; utrumque dicitur jucundum, & quoque utrumque ſentitur & jucundum, ſed maxima intercedit differentia, unum enim in ſe habet cœlum, alterum in ſe habet infernum, etiam unum fit homini cœlum, & alterum fit homini infernum, cum externum exuitur: hæc ſe habent ſicut binæ mulieres, quæ ſimiliter facie pulchræ & vita amænæ apparent in externa forma, ſed prorſus diſſimiles ſunt in interna, una nempe caſtra & ſana, altera laſciva & putida, ita una quoad ſpiritum ſuum angelis, altera quoad ſpiritum ſuum diabolis; quales autem ſunt, non apparet niſi cum externum evolvitur, ac internum revelatur: hæc dicta ſunt, ut ſciatur quid jucundum naturale in quo bonum, quod ſignificatur per ſelav in hoc Capite, & quid jucundum naturale in quo malum, quod ſignificatur per ſelav Num: Cap: XI.

8453. Et obtexit caſtra, quod ſignificet quod impleverit hominis naturale, conſtat ex ſignificatione obtegere, quod ſit implere; & ex ſignificatione caſtrorum, quod ſint bona & vera, de qua n: 8193. 8196, hic naturale, quod eſt continens, nam naturale continet bona & vera, & abſque illis non eſt naturale vivum, nec bonum & verum externi ſeu naturalis hominis abſque naturali

ſunt aliquid: inde eſt, quod caſtra, quia ſignificant vera & bona, etiam ſignificent naturali in quo illa ſunt.

8454. Et in matuta, quod ſignificet principium ſtatus novi, conſtat ex ſignificatione matutæ, quod ſit principium ſtatus novi, de qua n: 8427.

8455. Fuit poſitio roris circum caſtra, quod ſignificet verum pacis adjungens ſe, conſtat ex ſignificatione roris, quod ſit verum pacis, de qua n: 3579; cauſa quod ros ſit verum pacis, eſt quia mane deſcendit de cœlo, & apparet ſuper viretes ſicut tenue imbris, & quoque præ imbre recondit aliquid dulcis ſeu jucundi, unde gramen & ſeges agri lætantur, & mane eſt ſtatus pacis, n: 2780: quid pax videatur n: 2780. 3696. 4681. 5662, quod nempe ſe habeat ſicut aurora in terra, quæ animos univerſali jucundo lætificat; & verum pacis eſt ſicut lux auroræ: hoc Verum, quod vocatur Verum pacis, eſt ipſum Divinum Verum in Cœlo a Domino, ac afficit univerſaliter omnes qui ibi, & facit ut cœlum ſit cœlum; pax enim in ſe habet confidentiam in Dominum, quod Ipſe regat omnia, ac provideat omnia, & quod ad finem bonum ducat; cum homo in fide horum eſt, tunc in pace eſt, nam tunc nihil timet, & nulla ſollicitudo de futuris illum inquietem reddit; in tunc ſtatum venit homo quantum in amorem in Dominum: ſtatum pacis aufert omne malum, imprimis confidentia ſui: creditur quod malus in pace ſit, cum in læto & tranquillo ex eo quod omnia ei ſuccedant; ſed hoc non eſt pax, eſt jucundum & tranquillum cupiditatum, quod mentitur ſtatum pacis; at id jucundum, quia oppoſitum eſt jucundo pacis, vertitur in altera vita in injucundum, tale enim latet intus in illo; in altera vita exteriora ſucceſſive evolvuntur uſque ad intima, pax eſt intimum in omni jucundo, etiam in injucundo apud hominem qui in bono eſt; quantum itaque is exuit externum, tantum revelatur ſtatus pacis, & tantum afficitur fauſto, beato & felici, cujus origo eſt ab Ipſo Domino. De ſtatu pacis, qui in cœlo, dici poteſt quod ſit talis, ut nullis verbis deſcribi queat, nec per ullam ideam ex mundo venire in cogitationem & perceptionem hominis, quamdiu eſt in mundo; eſt ſuper omnem ſenſum tunc; tranquillum animi, contentum, & lætum ex ſucceſſibus, nihil ſunt reſpective; nam hæc afficiunt modo externa, at pax afficit omnium intima, primas ſubſtantias, & ſubſtantiarum principia apud hominem, & inde ſe derivat & effundit in ſubſtantiata & principiata, ac ea afficit amæno, & idearum origines, proinde fines vitæ hominis fauſto & felici; & ſic mentem hominis facit cœlum.

8456. Et aſcendit poſitio roris, quod ſignificet veri inſinuationem, conſtat ex ſignificatione aſcendere, quod hic ſit diſſipari & ſic ad conſpectum non apparere; & ex ſignificatione roris, quod ſit verum pacis, de qua mox ſupra; poſitio hujus ſuper mannam ſignificat inſinuationem veri, nam verum pacis eſt Divinum Verum a Domino procedens in cœlo, hoc quia intimum eſt, ſe inſinuat in verum quod infra eſt, & vivificat illud, ſicut ros ſolet gramen aut ſegetem ſuper quam mane cadit; cum verum quod infra eſt ab illo vivificatum eſt, tunc verum pacis aſcendit, hoc eſt, quoad apparentiam deſinit, & conſpicitur

conſpicitur verum quod ab illo vitam acceperat; ita naſcitur verum fidei; nam omne verum doctrinæ ſeu Verbi non fit verum apud hominem, priuſquam a Divino acceperat vitam, & vitam accipit per inſinuationem veri quod a Domino procedit, quod vocatur verum pacis; hoc verum non eſt verum fidei, ſed eſt vita ſeu anima veri fidei, & diſponit omnia quæ in Vero, quod verum fidei vocatur, in formam cœleſtem, & quoque poſtea ipſa vera inter ſe: ex his conſtare poteſt, quomodo ſe habet cum inſinuatione veri apud hominem per verum pacis. Sciendum etiam eſt, quod inferiora ſeu exteriora apud hominem, qui regeneratur, vitam accipiant a ſuperioribus ſeu interioribus ſucceſſive, ita verum fidei a vero pacis, & hoc ab Ipſo Domino; inſinuatio vitæ a Domino apud illos qui regenerantur fit in ordine ſucceſſivo ab Ipſo, ita per intimum, & ſic per interiora ad exteriora; inde apud regeneratos apertum eſt uſque a Domino, at apud illos, qui non regenerati ſunt, eſt clauſum.

8457. Et ecce ſuper facies deſerti, quod ſignificet novum voluntarium, conſtat ex ſignificatione deſerti, quod hic ſit novum voluntarium per inſinuationem veri; novum enim voluntarium formatur a bono per verum apud hominem Eccleſiæ ſpiritualis, & apparet apud illum ſicut conſcientia, quæ quod ſit conſcientia veri, conſtat ex illis quæ de regeneratione hominis ſpiritualis prius oſtenſa ſunt. Deſertum proprie ſignificat inexcultum & inhabitatum, in ſpirituali ſenſu ſignificat ubi non bonum & verum, ita quoque ubi non vita, n: 1927. 2708. 3900; quare cum dicitur quod ros apparuerit ſuper facie deſerti, & ſub rore manna, per deſertum ſignificatur novum voluntarium.

8458. Minutum rotundum, quod ſignificet bonum veri in prima formatione, conſtat ex ſignificatione minuti, quod predicetur de vero; & ex ſignificatione rotundi, quod prædicetur de bono; inde minutum rotundum prædicatur de bono veri. Bonum Veri dicitur bonum apud hominem Eccleſiæ ſpiritualis, eſtque non modo quoad originem ſed etiam quoad eſſentiam Verum; ut verum apparet, aſt ut bonum ſentitur, proinde ut verum format intellectuale mentis, ac ut bonum format novum voluntarium; diſtinguitur enim Intellectuale a Voluntario in homine per id, quod Intellectuale ſiſtat ſibi res in forma, & ut videat illas ſicut in luce, Voluntarium autem afficiatur illis, ut ſentiat illas ſimul ſicut jucundum, ita ſicut bonum, & hoc ſecundum quale formæ. Quod minutum prædicetur de vero, & rotundum de bono, cauſam ex apparitionibus veri & boni in altera vita trahit; cum vera & bona ſiſtuntur viſibilia, quod fit in altera vita maniſeſte ad oculos ſpirituum & angelorum, tunc verum ſiſtitur in quantitate diſcreta, proinde ſicut multum, aut ſicut minutum, ſecundum veri quale; ſiſtitur etiam Verum ut angulare in varia forma; & quoque ſiſtitur ut album; bonum autem ibi ſiſtitur in quantitate continua, ſic non ut multum nec ut minutum; ſiſtitur bonum etiam ut rotundum, quod eſt continuum in forma; & quoad colorem ut cæruleum, flavum ac rubrum: quod ita appareant bonum & verum, cum ſiſtuntur viſibilia, eſt ex differentia illorum quoad quale, quod ita in forma naturali ſe effert & re-

 præſentat,

præſentat, cum viſibile fit: inde eſt, quod res quæ in mundo accedunt ad tales formas, ſignificent vel vera vel bona; nam nihil in univerſo datur, quod non ſe refert quoad quale vel ad bonum vel ad verum.

8459. Minutum ſicut pruina ſuper terra, quod ſignificet verum in forma boni conſiſtens & fluens, conſtat ex ſignificatione minuti, quod prædicetur de vero, de qua mox ſupra; & ex ſignificatione ſicut pruina, quod ſit in forma boni: bonum veri, quod eſt bonum hominis Eccleſiæ ſpiritualis, n: 8458, comparatur pruinæ ex continuo reſpective ad nivem; nix ex minuto & albo prædicatur de vero, at pruina ex continuo prædicatur de Vero facto bono, quod eſt bonum veri. Quod nix prædicetur de Vero, patet ab his locis; apud Marcum, "Cum Jeſus transformatus eſt, veſtimenta Ipſius facta ſunt ſplendentia, *alba valde ſicut nix*," IX: 3. Apud Matthæum, "Angelis ad ſepulchrum erat ſpecies ſicut fulgur, & *indumentum album ſicut nix*," XXVIII: 2. 3. Apud Johannem, "Vidi in medio ſeptem candelabrorum ſimilem Filio hominis, Caput Ipſius, & *capilla albi ſicut lana alba, ſicut nix*," Apoc: I: 13. 14. Apud Jeremiam. "*Albi erant naziræi præ nive*, candidi erant præ lacte," Thren: IV: 7. Apud Davidem, "Expiabis me hyſſopo & mundus fiam, lavabis me *& præ* nive dealbabor," Pſalm: LI: 9. Apud Danielem, "Videns fui uſque dum throni projecti ſunt, & Antiquus dierum ſedit, *Veſtis Ejus ſicut nix alba*, & crinis capitis Ejus ſicut lana munda," VII: 9; in his locis nix prædicatur de Vero ex albedine, cui veſtes comparantur, quia Veſtes in ſenſu ſpirituali ſunt vera, n: 4545. 4763. 5248. 5319. 5954. 6914. 6917. 6918; ex his patet, quid pruina, quod ſit verum in forma boni. Verum in forma boni conſiſtens & fluens dicitur, quia Verum eſt forma boni, & bonum eſt illius formæ vita eſt quaſi anima.

8460. Et viderunt filii Iſraelis, quod ſignificet apperceptionem, conſtat ex ſignificatione videre, quod ſit intelligere & appercipere, de qua n: 2150. 2325. 2807. 3764. 4403 ad 4421. 4567.

8461. Et dixerunt vir ad fratrem ſuum, quod ſignificet obſtupiſcentiam, conſtat ex eo quod dicere involvat illud quod ſequitur, hic quod obſtupeſcerent cum viderent mannam, dixerunt enim, *Man hoc, quia non ſciverunt quid hoc*; & ex ſignificatione vir ad fratrem, quod ſit mutuo, de qua n: 4725.

8462. Man hoc, quia non ſciverunt quid hoc, quod ſignificet in non cognito, nempe obſtupeſcentiam, conſtat ex eo quod *Man* in ſua Lingua ſit *quid*, ita non cognitum: quod inde panis, qui datus eſt filiis Iſraelis in deſerto, manna dictus ſit, eſt quia panis ille ſignificat bonum charitatis quod gignitur per verum fidei; id bonum eſt prorſus incognitum homini ante regenerationem, & ne quidem ſcitur quod detur; homo enim ante regenerationem credit, quod præter jucunda amoris ſui & mundi, quæ vocat bona, nuſquam dari queat bonum, quod non inde ſit, aut tale ſit; ſi quis diceret tunc, quod bonum interius ſit, quod quamdiu jucunda amoris ſui & mundi dominantur, non ad apperceptionem venire poteſt, conſequenter non ad cognitionem, & quod hoc bonum ſit in quo ſunt ſpiritus boni & angeli, tunc obſtupeſcunt ſicut ad prorſus incognitum, & ſicut ad non dabile; cum tamen hoc

hoc bonum immenſum tranſcendit jucunda amoris ſui & mundi: quod qui in amoribus ſui & mundi ſunt, non ſciant quid charitas & fides, & quid bonum facere abſque remuneratione, & quod hoc ſit cœlum in homine; & quod credant nihil gaudii & vitæ ſupereſſe, ſi privantur jucundis illorum amorum, cum tamen tunc gaudium cœleſte inchoat, videatur n: 8037: ex his nunc patet, cum man dictum ſit ex quid hoc.

8463. Et dixit Moſcheh ad illos, quod ſignificet informationem per Verum a Divino, conſtat ex ſignificatione dicere, quod ſit informatio, ut n: 7769. 7793. 7825. 8041; & ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum quod Legis a Divino, de qua n: 6771. 6827.

8464. Hic panis quem dedit Jehovah vobis ad edendum, quod ſignificet quod hoc bonum quod appropriabitur & faciet vitam illorum, in ſupremo ſenſu quod hoc ſit Dominus in vobis, conſtat ex ſignificatione panis, quod ſit bonum cœleſte & ſpirituale, & in ſupremo ſenſu quod ſit Dominus, de qua n: 276. 680. 2165. 2177. 3464. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735. 4976. 5915, hic bonum ſpirituale, hoc eſt, bonum hominis Eccleſiæ ſpiritualis, quod eſt bonum veri, de quo mox ſupra n: 8458; quia panis ille erat manna, ſequitur quod per mannam ſignificetur id bonum; quod etiam elucet ex deſcriptione ejus Verſ: 31 hujus Capitis "quod eſſet ſicut ſemen coriandri album, & ſapor ejus ſicut placentæ in melle"; & quoque ex deſcriptione ejus Num: XI, "Man erat ſicut ſemen coriandri, & ſpecies ejus ſicut ſpecies bdelli: moluerunt molis, aut contuderunt in mortario, & coxerunt in cacabo, & fecerunt ex eo placentas; ſapor ejus erat ſicut ſapor ſucci olei," Verſ: 7. 8: ex ſingulis ibi patet, quod manna in ſenſu ſpirituali ſit bonum veri, hoc eſt, bonum Eccleſiæ ſpiritualis: inde etiam vocatur frumentum cœlorum apud Davidem, "Præcepit ætheribus deſuper, & oſtia cœlorum patefecit, & *depluere fecit ſuper illos man*, & *frumentum cœlorum* dedit illis," Pſalm: LXXVIII: 24, frumentum quod ſit bonum veri, videatur n: 5295. 5410: manna etiam pro bono veri, quod datur illis qui tentationes ſubeunt & vincunt, apud Johannem, "Qui vincit, *illi dabo ut comedat de manna abſcondito*, & dabo illi calculum album," Apoc: II: 17. Quod Manna in ſupremo ſenſu ſit Dominus in nobis, conſtat ex ipſis Domini verbis apud Johannem, "Patres veſtri *comederunt mannam* in deſerto, & mortui ſunt: hic eſt *panis qui e cœlo deſcendit*, ut quis ex eo comedat, non moriatur: *Ego ſum panis vivus qui e cœlo deſcendit*; ſi quis comedit ex hoc pane, vivet in æternum," VI: 49. 50. 51. 58; ex his manifeſte patet, quod per mannam in ſupremo ſenſu ſignificetur Dominus: cauſa eſt, quia manna eſt bonum veri, & omne bonum eſt a Domino, & inde Dominus eſt in bono, eſtque ipſum bonum. Quod bonum illud iis appropriabitur, & faciet vitam illorum, ſignificatur per edere, n: 3168. 3513. 3596. 4745; bonum enim quod a Domino, facit vitam cœli apud hominem, ac deinceps nutrit ac ſuſtentat illam.

8465. Verſ: 16. 17. 18. *Hoc verbum quod præcepit Jehovah, colligite de eo quiſque ad os edere ſui, omerem ad caput, numerum animarum, quiſque ei qui in tentorio ſuo accipite. Et fecerunt ita filii Iſraelis, & colligerunt redigens ad numeroſum*

meroſum & ad paucum. Et menſi ſunt omere, & non ſuperfluum fecit numeroſo & pauco non defuit, quiſque ad os edere ſui collegerunt. Hoc verbum quod præcepit Jehovah, ſignificat mandatum de illo a Divino: colligite de eo quiſque ad os edere ſui, ſignificat receptionem & appropriationem ſecundum cujuſvis facultatem: omerem ad caput, ſignificat quantum cuivis: numerum animarum veſtrarum, ſignificat quantum omnibus in ſocietate: quiſque ei qui in tentorio ſuo accipite, ſignificat communicationem cum illis, & inde bonum commune: & fecerunt ita filii Iſraelis, ſignificat effectum: & collegerunt redigens ad numeroſum & ad paucum, ſignificat receptionem ſecundum potentiam cujuſvis ſocietatis: & menſi ſunt omere, ſignificat receptionis boni potentiam: & non ſuperfluum fecit numeroſo & pauco non defuit, ſignificat quod juſta eſſet ratio cuique in particulari & communi: quiſque ad os edere ſui collegerunt, ſignificat receptionem ſecundum cujuſvis facultatem.

8466. Hoc verbum quod præcepit Jehovah, quod ſignificet mandatum de illo ex Divino, conſtat ex ſignificatione verbi, quod ſit res de qua agitur; & ex ſignificatione præcipere, cum a Jehovah, quod ſit mandatum.

8467. Colligite de eo quiſque ad os edere ſui, quod ſignificet receptionem & appropriationem ſecundum cujuſvis facultatem, conſtat ex ſignificatione colligere, cum dicitur de bono veri quod ſignificatur per mannam, quod ſit recipere; & ex ſignificatione quiſque ad os edere ſui, quod ſit appropriatio ſecundum cujuſvis facultatem; ad os edere enim, cum de cibo agitur, eſt ſecundum neceſſitatem requiſitam nutritionis, at cum de bono veri dicitur, eſt ſecundum facultatem receptionis & appropriationis, nam per edere in ſenſu ſpirituali ſignificatur appropriari, n: 3168. 3513 fin: 3596. 4745.

8468. Omerem ad caput, quod ſignificet quantum cuivis, conſtat ex ſignificatione omeris, quod ſit quantum ſatis, de qua ſequitur, & ex ſignificatione ad caput, quod ſit pro quovis. Quod Omer ſit quantum ſatis, eſt quia erat decima pars ephæ, ut patet a Verſu ultimo hujus Capitis, ac decem ſignificant plenum, n: 3107, inde decima pars ſignificat quantum ſatis, hic cuique, quod eſt ad caput: Omer nominatur ſolum in hoc Capite, alibi Chomer, qui erat menſura continens decem ephas, ac inde ſignificabat plenum; ut apud Hoſcheam, "Comparavi mulierem adulteram per quindecim argenti, & *Chomerem hordeorum*, & *ſemichomerem* hordeorum," III: 2; ibi per mulierem adulteram intelligitur domus Iſraelis, in ſenſu ſpirituali Eccleſia ibi, quæ quod comparata ſit pleno pretio ſignificatur per quindecim argenti, & per chomerem hordeorum; quindecim argenti prædicantur de vero, & chomer hordeorum de bono. Apud Ezechielem, "Lances juſtitiæ, & epha juſtitiæ, & bath juſtitiæ, erit vobis: ephæ & bathi menſura una erit, *ad tollendas decimas chomeris batho*, & *decimo chomeris epha:* juxta chomerem erit menſura tua: hæc ſublatio quam tolletis, *ſexta ephæ de chomere tritici*, de hordeis: & ſtatutum olei bathus pro oleo, decima bathi de coro, *decem bathi Chomer*, nam *decem bathi Chomer*," XLIV: 10. 11. 13. 14, ibi agitur de nova terra & de novo templo, per quæ ſignificatur Regnum ſpirituale Domini; quiſque videre poteſt, quod ibi non erunt Chomer, nec epha, nec bathus, nec corus, & quo-

que

que non criticum, hordeum, oleum; inde conſtat, quod per illa ſignificentur talia quæ in dicto Regno, quæ quod ſint ſpiritualia patet, ita quæ vel ad bonum quod charitatis, vel ad verum quod fidei referuntur; chomer prædicatur de bono, quia eſt menſura tritici & hordei, ſimiliter epha; at bathus prædicatur de vero, quia eſt menſura vini, & quia etiam eſt menſura olei, per quod ſignificatur bonum amoris, dicitur quod bathus erit Chomeris ſicut epha, quod eſt in ſenſu ſpirituali, quod omnia ibi referentur ad bonum, & quoque quod verum ibi erit bonum; & quod hoc dabitur plene, nam per chomerem ſignificatur plenum. Apud Eſaiam, "Domus multæ in devaſtationem erunt, magnæ & pulchræ, ut non ſit habitator, nam decem jugera vineæ facient bathum unum, & *ſementis Chomeris faciet* epham," v: 9. 10, hic decem jugera pro pleno & quoque pro multo, ſimiliter Chomer, at bathus & epha pro pauco, nam cum decem ſunt multum, decima pars eſt paucum. Apud Moſchen, "Quod ſi de agro poſſeſſionis ſuæ ſanctificaverit vir Jehovæ, æſtimatio tua juxta ſementim ejus, *ſementis chomeris hordei* pro quinquaginta ſiclis argenti," Levit: xxvii: 16, ibi ſementis chomeris, & quoque quinquaginta ſicli pro pleno æſtimationis: quia chomer ſignificat plenum, *decem chomeres* ſignificant nimium & ſuperfluum, Num: xi: 32.

8469. Numerum animarum veſtrarum, quod ſignificet quantum omnibus in ſocietate, nempe bonum veri quod per mannam ſignificatur, conſtat ex ſignificatione ad numerum animarum, quod ſit quantum ſatis ad omnes in ſocietate; cum enim per omerem ad caput ſignificatur quantum ſatis cuique, per ad numerum animarum ſignificatur quantum omnibus in ſocietate. Agitur hic de bono quod illis qui e Regno ſpirituali Domini, quod bonum ſignificatur per mannam, & quod hoc dabitur quantum ſatis erit cuique, & quantum ſatis erit ſocietati; unaquævis enim domus ex filiis Iſraelis repræſentabat unam ſocietatem in cœlo, n: 7836. 7891. 7996. 7997. Cum ſocietatibus in cœlo ita ſe habet; cœlum conſiſtit ex innumeris ſocietatibus, quæ inter ſe diſtinctæ ſunt; unaquævis ſocietas habet bonum commune diſtinctum a bono aliarum ſocietatum, unuſquiſque etiam in ſocietate habet bonum particulare diſtinctum a bono alterius in ſocietate, ex bonis illorum qui in ſocietate diſtinctis, & ſic variis, at uſque congruis, ſit forma, quæ forma cœleſtis vocatur; univerſum cœlum ex talibus formis conſiſtit; conjunctiones illæ vocantur formæ reſpective ad bona, at ſocietates reſpective ad perſonas: hæc repræſentabantur per diſtinctiones filiorum Iſraelis in Tribus, Familias, & Domus.

8470. Quiſque ei qui in tentorio ſuo accipite, quod ſignificet communicationem cum illis, & inde bonum commune, conſtat ex ſignificatione tentorii, quod ſit ſocietas quoad bonum; tentorium hic ſimile ſignificat cum domo, cum enim peregrinabantur fuerunt in tentoriis. Quod quiſque acciperet ei qui ibi, ſignificat communicationem cum illis, ita quoque inde commune bonum. Hæc quia involvunt illa quæ in ſocietatibus in cœlo exiſtunt, ut mox ſupra n: 8469, eſt dictum, adhuc dicetur quomodo cum illis ſe habet, ut inde ſciatur quid intelligitur per communicationem cum illis in ſocietate, & cum communi bono quod inde, quæ ſignificantur per quod quiſque ei qui in tentorio

tentorio ſuo acciperet; unuſquiſque in ſocietate in cœlo communicat ſuum bonum cum omnibus qui in ſocietate, & omnes ibi communicant cum unoquovis, inde exiſtit bonum omnium in communi, hoc eſt, commune bonum; hoc bonum communicatur cum communi bono aliarum ſocietatum, inde exiſtit bonum adhuc communius, & tandem communiſſimum: talis communicatio eſt in cœlo, & inde eſt quod unum ſint, prorſus ſicut organa, membra & viſcera in homine, quæ tametſi varia ac diſſimilia ſunt, uſque tamen per tales communicationes unum ſiſtunt: talis communicatio bonorum datur unice per amorem, quæ eſt conjunctio ſpiritualis; univerſale formans ac ordinans omnia & ſingula, eſt Divinum Bonum Divini amoris a Domino.

8471. Et fecerunt ita filii Iſraelis, quod ſignificet effectum, conſtat abſque explicatione.

8472. Et collegerunt redigens ad numeroſum & ad paucum, quod ſignificet receptionem ſecundum potentiam cujuſvis ſocietatis, conſtat ex ſignificatione colligere, quod ſit recipere, ut ſupra n: 8467; & ex ſignificatione redigens ad numeroſum & ad paucum, quod ſit ſecundum potentiam cujuſvis ſocietatis. Quomodo hæc ſe habent, evolvendum eſt ex illis quæ exiſtunt in ſocietatibus in cœlo, nam manna eſt cibus cœleſtis, & cibus cœleſtis eſt bonum & verum, ac bonum & verum in cœlo eſt Dominus, quia ab Ipſo: ex his conſtare poteſt, quod hæc, quæ de manna ſtatuta ſunt, ſint talia quæ in dictis ſocietatibus exiſtunt: cum his ita ſe habet; Divinum Bonum, quod a Domino procedit, communicatur cum omnibus in cœlo univerſaliter & ſingulariter, ſed ubivis ſecundum potentiam recipiendi; ſunt enim qui parum recipiunt, & ſunt qui multum; qui parum recipiunt, ſunt in terminis cœli, at qui multum, ſunt in interioribus ibi: quiſque ibi in potentia recipiendi eſt ſecundum quale & quantum boni in mundo acquiſiti: potentiæ differentia eſt quæ ſignificatur per numeroſum & paucum.

8473. Et menſi ſunt omere, quod ſignificet receptionis boni potentiam, conſtat ex ſignificatione omeris, quod ſit quantum ſatis, de qua ſupra n: 8468, ita quoque potentia.

8474. Et non ſuperfluum fecit numeroſo, & pauco non defuit, quod ſignificet quod juſta eſſet ratio cuique in particulari & in communi, conſtat ex ſignificatione non ſuperfluum facere, & quoque non deeſſe, quod ſit juſta ratione uti; & ex ſignificatione numeroſi & pauci, quod ſit differentia potentiæ, de qua ſupra n: 8472 fin: hic ſecundum potentiam cujuſvis in particulari & communi.

8475. Quiſque ad os edere ſui collegerunt, quod ſignificet receptionem ſecundum cujuſvis facultatem, conſtat ex illis ſupra n: 8467, ubi eadem verba.

8476. Verſ: 19. 20. *Et dixit Moſcheh ad illos, quiſque ne reſiduum faciat de illo uſque ad mane. Et non audiverunt ad Moſchen, & reſiduum fecerunt viri ex illo uſque ad mane, & vermiculavit vermes, & computruit, & ſuccenſuit ſuper illos Moſcheh.* Et dixit Moſcheh ad illos, ſignificat exhortationem: quiſque ne reſiduum faciat de illo uſque ad mane, ſignificat quod non ſolliciti erunt de ejus acquiſitione ex ſe: & non audiverunt ad Moſchen, ſignificat

non

non fidem, & inde non obedientiam: & reſiduum fecerunt viri ex illo uſque ad mane, ſignificat abuſum boni Divini, quod ex ſe ſibi id comparare vellent: & vermiculavit vermes, ſignificat quod inde ſpurcum: & computruit, ſignificat inde infernale: & ſuccenſuit ſuper illos Moſcheh, ſignificat quod averterent inde a ſe Verum Divinum.

8477. Et dixit Moſcheh ad illos, quod ſignificet exhortationem, conſtat ex ſignificatione dicere, quod involvat id quod ſequitur, hic exhortationem, ne reſiduum facerent ad mane; quod dicere etiam ſit exhortatio, videatur n: 7098. 8178.

8478. Quiſque ne reſiduum faciat de illo uſque ad mane, quod ſignificet quod non ſolliciti erunt de ejus acquiſitione ex ſe, conſtat ex eo quod manna quovis mane daretur, & quod reſiduo innaſcerentur vermes, per quæ ſignificatur quod Dominus quotidie provideat neceſſitates, & quod ſic ex ſe de illarum acquiſitione non ſolliciti eſſe debeant: hoc quoque intelligitur per *Panem quotidianum*, in Oratione Domini, & quoque per Domini verba apud Matthæum, "Ne ſolliciti ſitis animæ veſtræ quid eſuri ſitis aut bibituri, neque corpori veſtro quid induituri: quid de indumentis ſolliciti eſtis, conſiderate lilia agri quomodo creſcunt, non laborant, neque nent: ne itaque ſolliciti ſitis, ut dicatis, quid edemus & quid bibemus, aut quo induemur, nam iſta omnia gentes quærunt; nonne Pater veſter cœleſtis novit, quod opus habeatis his omnibus: quærite primum Regnum cœlorum, ejuſque juſtitiam, tunc hæc omnia adjicientur vobis: ne ſitis igitur ſolliciti in craſtinum, nam craſtinus dies curam habebit illorum quæ illius ſunt," vi: 25 ad fin: pariter apud Lucam Cap: xii; 11. 12. 22 ad 31. Quia in hoc Verſu & in ſequente agitur in ſenſu interno de cura pro craſtino, & quod illa cura non ſolum prohibita ſit, ſed etiam damnata; quod prohibita, ſignificatur per quod de manna non reſiduum facerent ad mane; & quod damnata, ſignificatur per quod reſiduo innatus ſit vermis, & id computruerit: qui rem non ultra quam ex ſenſu literæ intuetur, credere poteſt quod omnis cura pro craſtino abjicienda ſit, & ſic quod neceſſitates quotidie ex cœlo exſpectanda; ſed qui rem altius quam ex litera intuetur, ut qui ex ſenſu interno, ſcire poteſt quid per curam craſtina intelligitur: non intelligitur cura comparandi ſibi victum & amictum, & quoque facultates pro tempore venturo, nam non contra ordinem eſt proſpicere ſibi & ſuis; ſed illi curam craſtini habent, qui non ſunt contenti ſua ſorte, qui non fidunt Divino ſed ſibi, quique ſpectant ſolum ad mundana & terreſtria, & non ad cœleſtia; apud hos univerſaliter regnat ſollicitudo de futuris, cupido poſſidendi omnia, & dominandi ſuper omnes, quæ accenditur & creſcit ſecundum incrementa, & tandem ſupra omnem modum; hi dolent ſi cupitis non potiuntur, & anguntur cum illorum jacturam faciunt; nec conſolatio, nam tunc iraſcuntur contra Divinum, rejiciunt id una cum omni fidei, ſeque devovent; tales ſunt apud quos cura craſtini eſt. Aliter prorſus apud illos, qui fidunt Divino; hi tametſi curam pro craſtino habent, uſque tamen non habent, nam de craſtino non cogitant cum ſollicitudine, minus cum anxietate; æquo animo ſunt ſive potiantur cupitis, ſive non, ad

jacturam nec dolent, ſunt contenti ſua ſorte; ſi opulenti fiunt non in opulentia ponunt cor; ſi ad honores evehuntur non ſe aliis digniores ſpectant; ſi pauperes fiunt nec contriſtantur; ſi viles conditione non dejiciunt animum; ſciunt, quod illis qui fidunt Divino, omnia ſuccedant ad ſtatum felicem in æternum; & quod quæ illis in tempore eveniunt, uſque ad illum conducant. Sciendum, quod Providentia Divina ſit univerſalis, hoc eſt, in ſingulariſſimis omnium; & quod qui in Providentiæ flumine ſunt, ferantur continue ad felicia, qualitercunque media apparent; & quod illi in Providentiæ flumine ſint, qui fidunt Divino, Ipſique tribuunt omnia; & quod illi non in Providentiæ flumine ſint, qui ſibi ſolis fidunt, ſibique tribuunt omnia, ſunt enim in oppoſito, nam Providentiam Divino derogant, & illam ſibi vindicant: ſciendum etiam, quod quantum quis in Providentiæ flumine eſt, tantum ſit in ſtatu pacis; tum quantum quis in ſtatu pacis eſt ex bono fidei, tantum in Providentia Divina ſit: hi ſolum ſciunt & credunt, quod Providentia Divina Domini ſit in omnibus & ſingulis, imo in omnium ſingulariſſimis, quæ etiam videantur oſtenſa, n: 1919 fin: 4329. 5122 fin: 5904 fin: 6058. 6481. 6482. 6483. 6484. 6485. 6486. 6490. 7004. 7007: & quod Providentia Divina ſpectet æternum, n: 6491: At qui in oppoſito ſunt, vix volunt ut Providentia nominetur, ſed referunt omnia & ſingula ad prudentiam, & quæ non ad prudentiam, referunt ad fortunam aut caſum; quidam ad fatum, quod non ex Divino ſed ex natura educunt; illos ſimplices vocant, qui non ſibi aut naturæ omnia tribuunt. Ex his iterum conſtare poteſt, quales illi quibus cura craſtini, & quales illi quibus non cura craſtini.

8479. Et non audiverunt ad Moſchen, quod ſignificet non fidem, & inde non obedientiam, conſtat ex ſignificatione audire, quod ſit percipere, fidem habere, & obedire, de qua n: 5017. 7216. 8361.

8480. Et reſiduum fecerunt viri ex illo uſque ad mane, quod ſignificet abuſum boni Divini, quod ex ſe ſibi id comparare vellent, conſtat ex ſignificatione reſiduum facere uſque ad mane, quod ſit ſollicitum eſſe de boni acquiſitione ex ſe, de qua ſupra n: 8478, conſequenter eſt abuſus boni Divini; abuſus dicitur cum ſimile in ultimis exiſtit, ſed ex contraria origine: ex contraria origine exiſtit bonum, cum ab homine, non a Domino; Dominus enim eſt Ipſum Bonum, proinde eſt a quo omne bonum; Bonum quod ab Ipſo, in ſe habet Divinum, ita ab intimo ac a primo eſſe eſt bonum; at bonum quod ab homine, non eſt bonum, quia homo ex ſe non eſt niſi quam malum, inde bonum quod ab illo eſt in prima ſua eſſentia malum, tametſi in externa forma apparere poteſt ut bonum: ſe habent illa ſicut flores qui ſunt picti ſuper tabella comparate ad flores qui naſcuntur in horto, hi flores ab intimis pulchri ſunt, nam quo interius aperiuntur, eo pulchriores ſunt; at flores in tabella picti ſunt modo in externa forma pulchri, & quoad internam non ſunt niſi quam lutum & congeries partium terreſtrium incondite jacentium; quod etiam Dominus docet, cum dicit, "Non Salomo in omni gloria ſua indutus fuit, ſicut unum ex liliis agri," Matth: VI: 29: ita ſe habet cum bono quod ab homine, & cum bono quod a Domino: quod illa bona tantum inter

ſe differant, homo non ſcire poteſt, quia ab externis judicat; Angeli autem probe percipiunt, unde bonum apud hominem, & inde quale eſt; Angeli apud hominem in bono a Domino ſunt & quaſi habitant, & in bono ab homine non poſſunt eſſe, removent ſe ab illo quantum poſſunt, nam ab intimo eſt malum; bonum enim a Domino in ſe habet cœlum; eſt enim bonum illud in imagine forma cœli, ac recondit in intimo ſuo Ipſum Dominum, nam in omni bono quod procedit a Domino eſt inſtar Ipſius, ac inde inſtar cœli; at in bono quod ab homine, eſt inſtar hominis, & quia homo ex ſe nihil niſi quam malum eſt, eſt inſtar inferni; tanta differentia eſt boni a Domino, & boni ab homine. Bonum a Domino eſt apud illos, qui amant Dominum ſupra omnia, & proximum ſicut ſe; at bonum ab homine eſt apud illos qui ſemet ſupra omnia amant, & proximum præ ſe contemnunt: hi ſunt qui etiam curam pro craſtino habent, quia fidunt ſibi; illi autem ſunt qui curam pro craſtino non habent, quia fidunt Domino, de qua re ſupra n: 8478: qui fidunt Domino, ille continue accipiunt ab Ipſo bonum, nam quicquid illis contingit, ſive ut proſperum ſive ut non proſperum appareat, uſque eſt bonum, nam ut medium conducit ad felicitatem eorum æternam; at qui fidunt ſibi, illi continue ſibi inducunt malum, nam quicquid illis contingit, etiamſi ut proſperum & felix appareat, uſque tamen eſt malum, & inde ut medium conducit ad infelicitatem eorum æternam: hæc ſunt quæ ſignificantur per quod ex manna nihil reſiduum facerent ad mane, & quod reſiduum vermicularet vermes & putreſceret.

8481. Et vermiculavit vermes, quod ſignificet quod inde ſpurcum, conſtat ex ſignificatione vermiculare vermes, quod ſit producere ſpurcum, nam vermes ex ſpurco & putido naſcuntur: falſum mali quod ineſt bono ex proprio, comparatur vermi, quia ſimiliter ſe habent, corrodit enim & ſic cruciat: ſunt duo quæ faciunt infernum, ſicut ſunt duo quæ faciunt cœlum; duo quæ faciunt cœlum ſunt bonum & verum, & duo quæ faciunt infernum ſunt malum & falſum; conſequenter ſunt duo illa in cœlo quæ faciunt feliciratem ibi, & ſunt duo in inferno quæ faciunt cruciatum ibi; cruciatus in inferno a falſo comparatur vermi, & cruciatus a malo ibi comparatur igni; ita apud Eſaiam, "Quemadmodum cœli novi, & terra nova, quæ Ego facturus, ſtabunt coram Me, ſic ſtabit ſemen veſtrum & nomen veſtrum: tandem fiet de menſe in menſem, & de ſabbatho in ſabbathum ſuum, & ſtabunt coram Me: exibunt deinde, & videbunt cadavera virorum prævaricantium contra Me, *nam Vermis illorum non morietur*, & *ignis illorum non exſtinguetur*; & erunt faſtidio omni carni," LXVI: 22. 23. 24: ſimiliter a Domino, apud Marcum, "Ubi *Vermis illorum non morietur*, & *ignis non exſtinguetur*," IX: 44. 46. 48, ibi de Gehenna ſeu Inferno. Spurcities falſi comparatur vermi etiam apud Moſchen, "Vineas plantabis & coles, ſed vinum non bibes, neque congregabis, *quia comedet illud vermis*," Deut: XXVIII: 39, vinum pro vero ex bono, & in oppoſito ſenſu pro falſo ex malo, n: 6377.

8482. Et computruit, quod ſignificet inde infernale, conſtat ex ſignificatione putreſcere, quod ſit ſpurcum infernale; putreſcere hic prædicatur de malo, & vermis de falſo; nam bonum cum ſit malum, ſe habet ſicut caro aut ſicut panis cum putreſcit, falſum ex malo illo eſt ſicut vermis qui producitur ibi ex putredine.

8483. Succenſuit ſuper illos Moſcheh, quod ſignificet quod averterent a ſe verum Divinum, conſtat ex ſignificatione ſuccenſere ſeu iraſci, cum dicitur de Moſcheh, per quem repræſentatur Verum Divinum, quod ſit averſio ab illo, de qua n: 5034. 5798; & quod averſio illa appareat ſicut apud Dominum, ſed quod ſit apud hominem, n: 5798. In Verbo multoties tribuitur Jehovæ ira & excandeſcentia, imo furor, contra homines, cum tamen apud Jehovam erga hominem eſt purus amor & pura miſericordia, & ne hilum iræ; hoc dicitur in Verbo ex apparentia, nam cum homines contra Divinum ſunt, & inde ſibi præcludunt influxum amoris & miſericordiæ, conjiciunt ſe in malum pænæ, ac in infernum; hoc apparet ſicut immiſericordia & ſicut vindicta a Divino propter malum quod egerunt cum tamen nihil tale ineſt Divino, ſed ineſt ipſi malo: ſed videantur quæ de his oſtenſa ſunt prius, n: 1857. 2447. 6073. 6832. 6992. 6997. 7533. 7632. 7643. 7679. 7710. 7877. 7926. 8197. 8214. 8223. 8226. 8227. 8228. 8282. Ex his patet, quod per ſuccenſuit ſuper illos Moſcheh, ſignificetur quod averterent a ſe Verum Divinum.

8484. Verſ: 21. 22. 23. 24. *Et collegerunt illud mane mane, quiſque ſecundum os edere ſui; & incaluit ſol & liquefactum eſt. Et fuit in die ſexto collegerunt panem duplum, duos omeres uni; & venerunt omnes principes cætus, & indicaverunt Moſchi. Et dixit ad illos, hoc quod loquutus Jehovah, requies, ſabbathum ſanctum Jehovæ cras, quod coquetis coquite, & quod elixabitis elixate, & omne ſuperfluum reponite hoc vobis ad cuſtodiam uſque ad mane. Et repoſuerunt illud ad mane, quemadmodum præcepit Moſcheh, & non computruit, & vermis non fuit in illo.* Et collegerunt illud mane mane, ſignificat receptionem boni a Domino jugiter: quiſque ſecundum os edere ejus, ſignificat cuique ſecundum potentiam appropriationis: & incaluit ſol & liquefactum eſt, ſignificat quod evaneſcat ſecundum gradum creſcentis concupiſcentiæ: & fuit in die ſexto, ſignificat ad finem cujuſvis ſtatus: collegerunt duplum, ſignificat conjunctionem ex bono recepto: duos omeres uni, ſignificat potentiam tunc: & venerunt omnes principes cætus, & indicaverunt Moſchi, ſignificat reflexionem ex primariis veris: & dixit ad illos, ſignificat inſtructionem: hoc quod loquutus Jehovah, ſignificat influxum a Divino: requies, ſignificat ſtatum pacis cum non tentatio: ſabbathum ſanctum Jehovæ cras, ſignificat conjunctionem boni & veri in æternum: quod coquetis coquite, ſignificat præparationem ad conjunctionem boni: & quod elixabitis elixabite, ſignificat præparationem ad conjunctionem veri: & omne ſuperfluum apponite hoc vobis ad cuſtodiam uſque ad mane, ſignificat fruitionem omnis boni & veri tunc ſicut ex proprio: & repoſuerunt illud ad mane, ſignificat fruitionem venturam:

quemadmodum præcepit Moſcheh, ſignificat ſecundum inſtructionem a Vero Divino: & non computruit & vermis non fuit in eo, ſignificat quod nihil ſpurci ineſſet, quia appropriatum ita a Domino.

8485. Et collegerunt illud mane mane, quod ſignificet receptionem boni a Domino jugiter, conſtat ex ſignificatione colligere nempe mannam, quod ſit receptio boni, ut ſupra n: 8467. 8472; & ex ſignificatione mane mane ſeu ſingulo mane, quod ſit jugiter, per mane mane enim ſignificatur quivis craſtinus dies, & per craſtinum ſignificatur æternum, n: 3998, ita quoque perpetuo & jugiter.

8486. Quiſque ſecundum os edere ejus, quod ſignificet cuique ſecundum potentiam appropriationis, conſtat ex illis ſupra n: 8467, ubi ſimilia verba.

8487. Et incaluit ſol & liquefactum eſt, quod ſignificet quod evaneſcat ſecundum gradum creſcentis concupiſcentiæ, conſtat ex ſignificatione incaleſcere ſol, quod ſit creſcens concupiſcentia, de qua ſequitur; & ex ſignificatione liquefieri, quod ſit evaneſcere. Quod incaluit ſol ſit creſcens concupiſcentia, eſt quia ſol in bono ſenſu ſignificat amorem cœleſtem, ex cauſa quia Dominus eſt ſol in altera vita, ac calor qui inde venit eſt bonum amoris, ac lux verum fidei; quod Dominus ſit ſol, & inde amor cœleſtis, videatur n: 1052. 1521. 1529. 1530. 1531. 2120. 2441. 2495. 3636. 3643. 4060. 4321 fin: 4696. 5084. 5097. 5377. 7078. 7083. 7171. 7173. 7270; inde Sol in oppoſito ſenſu eſt amor ſui & mundi, ac calor ſeu incaleſcentia ex ſole in eo ſenſu eſt concupiſcentia. Quomodo cum hoc ſe habet, quod bonum veri, quod ſignificatur per mannam, evaneſceret ſecundum gradum creſcentis concupiſcentiæ, quod ſignificatur per quod liqueſceret cum ſol incaluit, paucis dicetur; bonum veri ſeu bonum ſpirituale datur quidem homini Eccleſiæ ſpiritualis cum regeneratur, ſed quia bonum illud exſtinguit omne jucundum amoris ſui & mundi, quod eorum vitam prius fecerat, nam oppoſita ſunt; idcirco apud hominem illum non diu purum bonum veri manere poteſt, ſed temperatur a Domino per jucunda amorum, quæ fuerunt vitæ illius prius; nam niſi temperaretur ita bonum illud, ei injucundum fieret, ac ſic faſtidiretur; tale eſt cœleſte bonum primum apud illos qui regenerantur: quantum itaque jucunda amorum ſui & mundi exoriuntur, tantum bonum amoris cœleſtis evaneſcit, nam, ut dictum, oppoſita ſunt, ita quoque vice verſa: inde eſt, quod in cœlo ſint vices ſtatuum, quibus correſpondent vices temporum in mundo, n: 8426, & quod ita per vices remittantur in jucunda voluptatum naturalium; nam abſque mutatione ſtatuum tali bonum amoris cœleſtis fieret ſicut aridum, & vileſceret, aliter cum temperatur per jucunda naturalia ſimul vel ſucceſſive: inde eſt, quod principio cum filiis Iſraelis datum eſt Man quovis mane, etiam datum ſit ſelav in veſpera; nam per ſelav ſignificatur jucundum naturale, & quoque jucundum concupiſcentiæ, n: 8452: at ſciendum, quod concupiſcentiæ, in quas remittuntur illi qui in cœlo, cum illis eſt veſpera, non ſint concupiſcentiæ quæ oppoſitæ ſunt bono cœleſti, ſed ſunt concupiſcentiæ, quæ aliquatenus cum bono illo concordant, ſunt enim jucunda benefaciendi in aliqua abundantia, & inde aliquid gloriæ, in quibus tamen eſt

benevo-

benevolentia ac ſtudium ſerviendi, ſunt quoque jucunda magnificentiæ quoad decora domus, & quoad decora veſtium, & ſimilia perplura: talia ſunt, quæ non deſtruunt bonum amoris cœleſtis, ſed uſque abſcondunt illud, ac tandem ſecundum gradum ſicut regeneratur homo, fiunt ultima plana boni cœleſtis; & tunc non amplius audiunt concupiſcentiæ, ſed jucunditates. Quod bonum amoris cœleſtis abſque temperatione per talia quaſi areſcat, & dein ſicut vile faſtidiatur, ſignificatur per id quod filii Iſraelis, cum illis non daretur amplius ſelav, vocaverint mannam cibum aridum, & cibum vilem, de quo ita apud Moſchen, "Colluvies, quæ in medio, concupiverunt concupiſcentiam, unde iterarunt & fleverunt etiam filii Iſraelis, & dixerunt, quis *cibabit nos carne*, nunc *anima noſtra arida eſt*, non quicquam niſi *quod ad man oculi* noſtri," Num: xi: 4. 6. Apud Eundem, "Loquutus eſt populus contra Deum & contra Moſchen; quare aſcendere feciſtis nos ex Ægypto, ut moriamur in deſerto, non panis, neque aqua, *jam anima noſtra faſtidit panem hunc viliſſimum*," Num: xxi: 5: & alibi apud Eundem, "Jehovah *afflixit te*, & eſurire fecit te, *& cibavit te manne*, quod non noveras, nec noverunt patres tui; ut doceret te, quod non per panem ſolum vivat homo, ſed per omne enuntiatum oris Jehovæ vivat homo," Deut: viii: 3. ſimiliter ac per mannam, etiam per panem azymum ſignificatur bonum purum a falſis, n: 8058; ille panis ex ſimili cauſa vocatur *panis miſeriæ*," Deut: xvi: 3. Ex his nunc conſtare poteſt, quid intelligitur per quod bonum veri evaneſcat ſecundum gradum creſcentis concupiſcentiæ, quæ ſignificantur per quod Man, cum incaluit ſol, liquefactum ſit.

8488. Et fuit in die ſexto, quod ſignificet ad finem cujuſvis ſtatus, conſtat ex ſignificatione diei ſexti, quod ſit finis cujuſvis ſtatus, de qua ſupra n: 8421.

8489. Collegerunt duplum, quod ſignificet conjunctionem ex bono recepto, conſtat ex ſignificatione colligere de manna, quod ſit receptio boni; quod colligere ſit receptio, videatur n: 8467. 8472, & manna ſit bonum veri, n: 8464; & ex ſignificatione dupli, quod ſit conjunctio, de qua n: 8423.

8490. Duos omeres uni, quod ſignificet potentiam tunc, conſtat ex ſignificatione omeris, quod ſit quantum ſatis, & ſic potentia, de qua n: 8468. 8473, hic quantum ſatis & potentia ad conjunctionem; per diem ſeptimum enim ſeu ſabbathum, ſignificatur conjunctio boni & veri.

8491. Et venerunt omnes principes cætus, & indicaverunt Moſchi, quod ſignificet reflexionem ex primariis veris, conſtat ex ſignificatione principum cætus, quod ſint primaria vera, n: 1482. 2089. 5044; & ex ſignificatione indicare, quod ſit reflexio, de qua n: 2862. 5508.

8492. Et dixit ad illos, quod ſignificet inſtructionem, conſtat ex ſignificatione dicere, quod involvat ſequentia, hic inſtructionem, nempe quomodo faciendum cum collectione mannæ die ante ſabbathum; quod dicere etiam ſit inſtructio, videatur n: 6879. 6881. 6889. 6891. 7186. 7267. 7304. 7380.

8493. Hoc quod loquutus Jehovah, quod ſignificet influxum a Divino, conſtat ex eo, quod Jehovah ſeu Dominus inſtruat per influxum, & quod

hoc

hoc in hiſtoricis Verbi per dicere & loqui exprimatur; quod loqui etiam alibi ſit influxus, videatur n: 2451. 5481. 5797. 7270. 8128.

8494. Requies, quod ſignificet ſtatum pacis, cum non tentatio, conſtat ex ſignificatione requiei, qualis fuit diebus ſabbathi, quod repræſentativum eſſet ſtatus pacis, in quo fit conjunctio boni & veri; dies autem ſex priores repræſentabant pugnam & laborem, proinde tentationes, quæ præcedunt ſtatum pacis, nam poſt tentationes fit ſtatus pacis, & tunc conjunctio boni & veri; quod dies ſex, qui præcedunt ſeptimum ſeu ſabbathum, ſignificaverint pugnam & laborem, videatur n: 720. 737. 900; quod poſt tentationes tranquillitas & pax, n: 3696. 4572. 5246. 6829. 8367. 8370 fin: & quod ſabbathum ſit conjunctio boni & veri, videbitur in nunc ſequentibus.

8495. Sabbathum ſanctum Jehovæ cras, quod ſignificet conjunctionem boni & veri in æternum, conſtat ex ſignificatione ſabbathi; quod ſit conjunctio boni & veri, de qua ſequitur; & ex ſignificatione cras, quod ſit in æternum, de qua n: 3998. Qui non ſcit quid ſabbathum repræſentaverat, & inde quid ſignificaverat, nec ſcire poteſt, cur id omnium ſanctiſſimum habitum fuerat; ſed pro ſanctiſſimo habitum fuit, ob cauſam quia in ſupremo ſenſu repræſentabat unionem Divini ac Divini Humani in Domino, ac in ſenſu reſpectivo conjunctionem Divini Humani Domini cum Genere Humano; inde ſabbathum erat ſanctiſſimum; & quia illa repræſentabat, etiam repræſentabat cœlum quoad conjunctionem boni & veri, quæ conjunctio conjugium cœleſte vocatur: & quia conjunctio boni & veri fit a ſolo Domino, & nihil ejus ab homine, ac quia illa fit in ſtatu pacis, idcirco ſeveriſſime interdictum fuit, ut homo tunc aliquod opus faceret, uſque adeo ut exſcinderetur anima, quæ id faceret, de qua apud Moſchen, "*Servabitis ſabbathum, quia ſanctum illud vobis*, qui prophanat illud, moriendo morietur; quia omnis qui facit opus in eo, *exſcindetur anima hæc e medio populi ſui*," Exod: xxi: 14: ideo lapidatus eſt, qui ſolum *die illo ligna collegit*," Num: xv: 32 ad 37: " ideo etiam præceptum de ſabbatho eſt tertium præceptum in decalogo, immediate ſequens poſt bina de ſancto cultu Jehovæ," Exod: xx: 8. Deut: v: 12: "ac ideo vocatur ſabbathum fœdus æternum," Exod: xxxi: 16, per fœdus enim ſignificatur conjunctio, n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021. 6804. Ex his nunc conſtare poteſt, quid in ſenſu interno intelligitur per illa quæ in ſequentibus his locis de ſabbatho dicuntur; ut quæ apud Eſaiam, "Beatus homo *cuſtodiens ſabbathum*, ut non profanet illud: ſic dixit Jehovah eunuchis, *qui cuſtodiunt ſabbatha mea*, & eligunt quo delector, ac *teneant fœdus meum*, dabo illis in domo mea, & intra muros meos locum & nomen, bonum præ filiis & filiabus, nomen æternitatis dabo illis, quod non exſcindetur: *quiſquis cuſtodit ſabbathum ut non prophanet id, & qui tenent fœdus meum*, introducam illos ſuper montem ſanctitatis meæ, & exhilarabo illos in domo precationis meæ," lvi: 2 ad 7; ex his patet, quod per illos qui ſanctificant ſabbathum intelligantur qui in conjunctione cum Domino ſunt; quod illi erunt in cœlo, ſignificatur per quod dabitur illis in domo Jehovæ locus & nomen, bonum præ filiis & filiabus, nomen æternitatis quod

non

non exſcindetur, & quod introducentur ſuper montem ſanctitatis. Apud Eundem, "*Si avertis a Sabbatho pedem tuum*, ut non facias voluntates tuas in die ſanctitatis meæ, *ſed vocaveris Sabbathum delitias ſanctas Jehovæ honorabiles*, atque honoraveris illud, ut non facias vias tuas tunc, nec invenias deſiderium tuum, aut loquaris verbum, tunc deliciaberis ſuper Jehovah, & cibabo te hæreditate Jacobi," LVIII : 13. 14, hic patet evidenter, quid repræſentavit quod non die ſabbathi aliquod opus facerent, nempe quod non ex proprio aliquid agent, ſed ex Domino; ſtatus enim Angelicus in cœlo eſt, ut nihil ex ſe ſeu ex proprio ſuo velint & agant, ac ne quidem cogitent & loquantur, conjunctio illorum cum Domino conſiſtit in eo; proprium ex quo non agent, ſignificatur per quod non facerent voluntates ſuas, nec facerent vias ſuas, nec invenirent deſiderium ſuum, nec loquerentur verbum; ille ſtatus apud Angelos eſt ipſe ſtatus cœleſtis; cumque in illo ſunt, tunc eſt illis pax & quies; & quoque eſt quies Domino, nam cum conjuncti ſunt cum Ipſo, non amplius eſt labor cum illis, ſunt enim tunc in Domino; hæc ſignificantur per verba, ſic vocabis ſabbathum delitias ſanctas Jehovæ, & deliciabuntur ſuper Jehovah: requies Domini ſignificatur per quod poſt ſex dierum creationem requieverit die ſeptimo, Geneſ: ii : 2. Similia intelliguntur per hæc verba apud Jeremiam, "Si audiendo audiveritis Me, ut *non introducatis onus per portas urbis hujus in die ſabbathi, & quod ſanctificetis diem ſabbathi ita, ut non faciatis in illo ullum opus*, tunc intrabunt per portas urbis hujus reges & principes, ſedentes ſuper throno Davidis, equitantes in curru & equis, ipſi & principes illorum, vir Jehudæ, & habitatores Hieroſolymæ, & habitabitur urbs hæc in æternum," XVII : 24. 25; per opus in ſabbatho ſignificatur omne quod ex proprio; ſtatus illorum qui non ex proprio ſed ex Domino ducuntur, deſcribitur per quod intrabunt per portas urbis reges & principes, ſedentes ſuper throno Davidis, equitantes in curru & equis; per reges ſignificantur vera fidei, per principes primaria illorum, per ſedere ſuper throno Davidis, quod illa a Domino, per currum & equos fidei doctrinalia & intellectualia: ſciendum quod omnia quæ ex proprio hominis veniant, ſint mala, & quæ ex Domino bona; quod apud illos, qui a Domino ducuntur, omnia influunt, uſque ad minimum vitæ tam intellectualis quam voluntariæ, ita uſque ad omnia & ſingula fidei & charitatis, videantur quæ copioſe ab experientia oſtenſa ſunt, n: 2886. 2887. 2888. 6053 ad 6058. 6189 ad 6215. 6307 ad 6327. 6466 ad 6495. 6598 ad 6626. 7004. 6982. 6985. 6996. 7055. 7056. 7058. 7147. 7270. Quod ſabbathum eſſet repræſentativum conjunctionis Domini cum Genere Humano, conſtat apud Ezechielem, "*Sabbatha mea dedi illis*, ut eſſent in ſignum inter Me & inter illos, ad agnoſcendum quod Ego Jehovah ſanctificans illos," XX : 12. Exod : XXXI : 13. Ideo quoque prohibebatur ignem accendere die ſabbathi," Exod : XXXV : 3, quia per ignem ſignificabatur omne quod vitæ eſt, & per accendere ignem quod vitæ ex proprio. Ex illis quæ dicta ſunt, patet, quod Dominus ſit Dominus ſabbathi, ſecundum Ipſius verba apud Marcum, Cap : XII : 1 ad 9; & cur plures ſanationes a Domino factæ ſint diebus ſabbathi, Matth : XII : 10 ad 14.

Marc:

Marc: III: 1 ad 9. Luc: VI: 6 ad 12. Cap: XIII: 10 ad 18. Cap: XIV: 1 ad 7. Johan: Cap: V: 9 ad 19. Cap: VII: 22 23. Cap: IX: 14. 16; nam morbi, a quibus ſanabantur a Domino, involvebant morbos ſpirituales, qui ſunt a malo, n: 7337. 8364.

8496. Quod coquetis coquite, quod ſignificet præparationem ad conjunctionem boni; & quod elixabitis elixate quod ſignificet præparationem ad conjunctionem veri, conſtat ex ſignificatione coquere, quod quia per ignem ſit præparatio ad conjunctionem boni; & ex ſignificatione elixare, quod quia per aquam, ſit præparatio ad conjunctionem veri; per aquam enim ſignificatur verum fidei, n: 2702, 3058. 3424. 4976. 5668, & per ignem ſignificatur bonum amoris, n: 934. 5215. 6314. 6832. 6834, 6849. 7324. 7852: quod ſit præparatio ad conjunctionem, patet, nam quæ coquebantur & elixabantur, præparabantur ad diem ſabbathi ſequentem, per quem quod ſignificetur conjunctio, mox ſupra oſtenſum eſt; interdictum enim fuit, ut ignem die ſabbathi accenderent, Exod: XXXV: 3, ita quod tunc non coquerent aut elixarent: quod coctio dicatur de pane & mincha, quæ facta per ignem, videatur Eſai: XLIV: 14. 19. 1 Sam: XXVIII: 29. Ezech: XLVI: 20. Levit: VI: 10, & quod elixatio dicatur de carne, quæ per aquam, Exod: XXIX: 31. Levit: VI: 11. 1 Sam: ii: 13. 15.

8497. Et omne ſuperfluum reponite hoc vobis ad cuſtodiam uſque ad mane, quod ſignificet fruitionem omnis boni & veri tunc ſicut ex proprio, conſtat ex ſignificatione ſuperfluum reponere ad mane, quod ſit fruitio die ſabbathi; quod ſit fruitio boni & veri, eſt quia reponeretur ſuperfluum ex illis quæ coquebantur & elixabantur, & quia tunc ederetur, per coquere enim ſignificatur præparatio boni, & per elixare præparatio veri ut mox ſupra n: 8496, oſtenſum eſt, ac per edere ſignificatur fruitio & appropriatio, n: 3168. 3513 fin: 3596. 3832. 4745. 7849; & ex ſignificatione vobis ad cuſtodiam, quod ſit ſicut ex proprio: quod hæc ſignificentur per illa verba, eſt quia bonum & verum, quæ a Domino influunt, conjunguntur & quaſi appropriantur; talis eſt conjunctio cœli, hoc eſt, illorum qui in cœlo ſunt, cum Domino. Sicut ex proprio dicitur, quia bona quæ fidei & charitatis non dari queunt homini nec angelo ut ſint propria, homines enim & angeli ſunt modo recipientes, ſeu formæ accommodatæ ad recipiendum vitam, ita bonum & verum a Domino; ipſa vita non aliunde eſt; & quia vita eſt a Domino, non poteſt illa aliter appropriari, quam ut appareat ſicut propria: ſed qui in Domino ſunt, percipiunt manifeſte quod vita influat, conſequenter bonum & verum, nam hæc ſunt vitæ. Cauſa quod vita ſicut propria appareat, eſt quia Dominus ex Divino amore omnia ſua dare & conjungere vult homini, & quantum fieri poteſt, conjungit: hoc proprium, quod datur a Domino, vocatur proprium cœleſte, de quo videatur n: 731. 1937. 1947. 2882. 2883. 2891. 3812 fin: 5660.

8498. Et repoſuerunt illud ad mane, quod ſignificet fruitionem venturam, conſtat ex illis quæ nunc ſupra n: 8497, explicata ſunt.

8499. Quemadmodum præcepit Moſcheh, quod ſit ſecundum inſtructionem, conſtat ex ſignificatione præcipere, quod ſit inſtructio; & ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum Divinum, de qua ſæpius.

8500. Et non computruit, & vermis non fuit in illo, quod ſignificet quod nihil ſpurcum ineſſet, quia appropriatum ita a Divino, conſtat ex ſignificatione putreſcere, quod ſit ſpurcum infernale quod prædicatur de malo, de qua ſupra n: 8482; & ex ſignificatione vermis, quod etiam ſit ſpurcum infernale, ſed quod prædicatur de falſo, de qua n: 8481; quod talia inſint illis quæ a proprio fiunt, at quod cœleſtia & divina illis quæ a Domino videatur n: 8478.

8501. Verſ: 25. 26. 27. *Et dixit Moſcheh, comedite illud hodie, quia ſabbathum hodie Jehovæ, hodie non invenietur illud in agro. Sex diebus colligetis illud, & in die ſeptimo ſabbathum, non erit in eo. Et fuit in die ſeptimo, exiverunt e populo ad colligendum, & non invenerunt.* Et dixit Moſcheh, ſignificat informationem de hac re: comedite illud hodie, ſignificat appropriationem in æternum: quia ſabbathum hodie Jehovæ, ſignificat quia conjunctum eſt bonum vero a Domino; hodie non invenietur illud in agro, ſignificat quod tunc non amplius acquiretur bonum per verum: ſex diebus colligetis illud, ſignificat receptionem veri antequam conjungitur bono: & in die ſeptimo ſabbathum, ſignificat quod poſtea conjunctio: non erit in eo, ſignificat quod non amplius bonum per verum: & fuit in die ſeptimo, ſignificat ſtatum conjuncti boni & veri: exiverunt e populo ad colligendum, & non invenernnt, ſignificat quod acquirere vellent, ſed non datum.

8502. Et dixit Moſcheh, quod ſignificet informationem de hac re, conſtat ex ſignificatione dicere, quod involvat ſequentia, hic informationem de man, quod non inventuri illud die ſabbathi.

8503. Comedite illud hodie, quod ſignificet appropriationem in æternum, conſtat ex ſignificatione comedere, quod ſit appropriatio, de qua n: 3168. 3513 fin. 3596. 4745; & ex ſignificatione hodie, quod ſit in æternum, de qua n: 2838. 3998. 4304. 6165. 6984.

8504. Quia ſabbathum hodie Jehovæ, quod ſignificet quia conjunctum eſt bonum vero a Domino, conſtat ex ſignificatione ſabbathi, quod ſit conjunctio boni & veri, de qua ſupra n: 8495; & ex ſignificatione hodie, quod ſit in æternum, de qua mox ſupra n: 8503: quod Jehovah in Verbo ſit Dominus, prius ſæpe oſtenſum eſt.

8505. Hodie non invenietur illud in agro, quod ſignificet quod non amplius requiretur bonum per verum, conſtat ex ſignificatione non invenire, cum prædicatur de bono quod per verum, quod ſit non amplius acquirere; & ex ſignificatione agri, quod ſit homo, hic mens hominis cui implantatur bonum per verum; homo enim dicitur ager ex eo quod recipiat vera fidei, quæ ſunt ſemina, & producat fructus ſeminum, qui ſunt bona. Quomodo cum hoc ſe habet, paucis dicetur; homo ante regenerationem agit ex vero, at per id acquiritur bonum; verum enim tunc fit bonum apud illum, cum

fit

ſit voluntatis, & ſic vitæ; at poſt regenerationem agit ex bono, & per id comparantur vera: ut hoc melius intelligatur, homo ante regenerationem agit ex obedientia, at poſt regenerationem ex affectione ſunt bini illi ſtatus ſibi inverſi, nam in priori ſtatu dominatur verum, in poſteriori autem dominatur bonum, aut in priori ſtatu ſpectat homo deorſum aut retrorſum, in poſteriori autem ſurſum aut antrorſum: cum homo in poſteriori ſtatu eſt, nempe cum ex affectione agit, non amplius licet ei retroſpicere, & agere bonum ex vero, nam tunc influit Dominus in bonum, & per bonum illum ducit; ſi tunc retroſpiceret, ſeu ageret bonum ex vero, & ſuo ageret, qui enim ex vero agit, ſemel ducit, at qui ex bono, a Domino ducitur: hæc ſunt, quæ intelliguntur per Domini verba apud Matthæum, "Cum videritis abominationem deſolationis, qui ſuper domo eſt, ne deſcendat ad tollendum quid e domo ſua; & qui in agro, ne revertatur retro ad tollendum veſtimenta ſua," XXIV: 15. 17. 18: & apud Lucam, "In illo die, quicunque erit ſuper domo, & vaſa illius in domo, ne deſcendito ad tollendum illa; & quicunque in agro, ſimiliter ne revertatur in, quæ poſt illum, mementote uxoris Lothi," XVII: 31. 32: quomodo cum his porro ſe habet, videantur quæ n: 3652. 5895 fin: 5897. 7923 explicata ſunt, & quæ infra n: 8506. 8510: hæc ſunt quæ in ſenſu interno ſignificantur per illa verba, quod man non inveniretur in agro die ſeptimo; & per quod exiverint e populo ad colligendum, & non invenerint.

8506. Sex diebus colligetis illud, quod ſignificet receptionem veri, antequam conjungitur bono, conſtat ex ſignificatione ſex dierum, quod ſint ſtatus pugnæ & laboris, de qua ſupra n: 8494, hic ſtatus receptionis veri, ſeu ſtatus cum acquiritur bonum per verum, de quo mox ſupra n: 8505, in hoc enim ſtatu eſt labor & pugna; in eo ſtatu homo in tentationes mittitur, quæ ſunt pugnæ cum malis & falſis apud illum; & tunc Dominus pro homine pugnat, & quoque cum illo; at poſt hunc ſtatum, eſt ſtatus conjunctionis boni & veri, ita tunc ſtatus requiei etiam Domino; hic ſtatus eſt qui repræſentabatur per requiem in die ſeptimo ſeu die ſabbathi; quod tunc requies Domino, eſt quia cum bonum conjunctum eſt vero, homo in Domino eſt, & ducitur a Domino abſque labore & pugna; hic ſtatus eſt qui intelligitur per alterum ſtatum; de quo mox ſupra n: 8508.

8507. Et in die ſeptimo ſabbathum, quod ſignificet quod poſtea conjunctio conſtat ex ſignificatione diei ſeptimi aut ſabbathi, quod ſit conjunctio boni & veri, de qua ſupra n: 8496.

8508. Et non erit in eo, quod ſignificet quod non amplius bonum per verum, conſtat ex illis quæ ſupra n: 8505, explicata ſunt.

8509. Et fuit in die ſeptimo, quod ſignificet ſtatum conjuncti boni & veri, conſtat ex ſignificatione diei ſeptimi ſeu ſabbathi, quod ſit conjunctio boni & veri, ut ſupra n: 8507.

8510. Exiverunt e populo ad colligendum & non invenerunt, quod ſignificet quod acquirere vellent, ſed non datum, conſtat ex illis quæ ſupra n: 8505 explicata ſunt; ibi patet, quid ſit ex vero quod fidei agere, & quid

ex bono quod charitatis, quod nempe qui agit ex vero quod fidei, nondum in ordine cœli ſit; ſed qui agit ex bono quod charitatis, in ordine ſit: ordo enim, quo ducitur homo a Domino, eſt per velle hominis, conſequenter per bonum, nam hoc eſt voluntatis, tunc intelligere ejus inſervit, conſequenter verum, nam hoc eſt intellectus. Cum hic ſtatus eſt, tunc ſabbathum eſt, nam tunc quies Domino; ille ſtatus exiſtit, cum conjunctum bonum eſt vero: quod ille ſtatus ſit quies Domini, conſtare poteſt ex eo quod Jehovah ſeu Dominus poſt ſex dierum creationem & laborem die ſeptimo requieverit ab omni opere, Gen: ii: 2: hic ſtatus eſt ſtatus cœli, inde eſt, quod ipſum cœlum dicatur ſabbathum, ſeu in cœlo perpetuum ſit ſabbathum: quod per creationem in Cap: 1 Geneſ: intelligatur nova creatio ſeu regeneratio, & per ſex dies ibi tentationes & pugnæ, videantur quæ ad Cap: 1 & 11, ibi explicata ſunt.

8511. Verſ: 28. 29. 30. 31. *Et dixit Jehovah ad Moſchen, quouſque renuitis cuſtodire præcepta mea, & leges meas. Videte quia Jehovah dedit vobis ſabbathum, propterea ille dat vobis in die ſexto panem duorum dierum; quieſcite quiſque ſub ſe, ne exeat quiſquam e loco ſuo in die ſeptimo. Et quieverunt populus in die ſeptimo: & vocaverunt domus Iſraelis nomen ejus man, & hoc ſicut ſemen coriandri album, & ſapor ejus ſicut placentæ in melle.* Et dixit Jehovah ad Moſchen, ſignificat apparentiam Divini obſcuratam: quouſque renuitis cuſtodire præcepta mea, & leges meas, ſignificat propter quod non ſecundum ordinem Divinum agerent: videte, ſignificat ut advertant & reflectant: quia Jehovah dedit vobis ſabbathum, ſignificat conjunctionem boni & veri a Domino: propterea Ille dat vobis in die ſexto panem duorum dierum, ſignificat quod ideo uſque ad finem ſtatus prioris tantum boni per verum det, ut conjunctio dein fiat: quieſcite quiſque ſub ſe, ſignificat ſtatum pacis: ne exeat quiſquam e loco ſuo in die ſeptimo, ſignificat quod manendum tunc in ſtatu: & quieverunt populus in die ſeptimo, ſignificat repræſentativum tunc boni & veri in ſtatu pacis: & vocaverunt domus Iſraelis nomen ejus man, ſignificat quale ejus quoad illos: & hoc ſicut ſemen coriandri album, ſignificat verum inibi quod purum: & ſuper ejus ſicut placentæ in melle, ſignificat bonum quod jucundum, ſicut quod ex vero per jucundum factum bonum.

8512. Et dixit Jehovah ad Moſchen, quod ſignificet apparentiam Divini obſcuratam, conſtat ex ſignificatione dixit Jehovah, quod involvat ſequentia; hic quod non cuſtodirent præcepta & leges, ita quod apparentia Divini apud illos obſcuraretur; hoc enim fit cum non vivitur ſecundum præcepta Divina, cum enim vivitur ſecundum illa, tunc vivitur ſecundum ordinem Divinum, nam præcepta Divina ſunt vera & bona quæ ex ordine; & cum vivitur ſecundum ordinem, tunc vivitur in Domino, nam Dominus eſt Ipſe ordo: inde ſequitur, quod qui non vivit ſecundum præcepta & leges, quæ ſunt ordinis Divini, non vivat in Domino, conſequenter quod tunc apud illum obſcuretur Divinum. Per vivere ſecundum ordinem, hic intelligitur duci a Domino per bonum, at per vivere nondum ſecundum ordinem, eſt duci per verum; & cum ducitur homo per verum, Dominus non apparet; quapropter

propter etiam tunc homo vadit in tenebris, in quibus non videt bonum, aliter cum homo ducitur per bonum, tunc videt in luce.

8513. Quouſque renuitis cuſtodire præcepta mea & leges meas, quod ſignificet quod non ſecundum ordinem Divinum agerent, conſtat ex illis quæ nunc ſupra n: 8512 explicata ſunt. Ut ſciatur quid ſit ſecundum ordinem Divinum agere, & non ſecundum illum agere, adhuc dicetur; omne quod fit ſecundum ordinem Divinum, hoc intus apertum eſt uſque ad Dominum, & ſic in ſe habet cœlum; at omne quod non fit ſecundum ordinem Divinum; hoc intus eſt clauſum, & ſic non in ſe habet cœlum; ordo itaque Divinus eſt, ut Dominus influat per interiora hominis in exteriora ejus, ita per voluntatem hominis in ejus agere; hoc fit cum homo in bono eſt, hoc eſt, cum in affectione faciendi bonum propter bonum, & non propter ſe; cum homo propter ſe id facit, & non propter bonum, tunc clauſa ſunt interiora, & non duci poteſt per cœlum a Domino, ſed ducitur a ſe; amor determinat a quo ducitur, nam amor ſuus unumquemvis ducit; qui amat ſe præ proximo, is ſe ducet, qui autem amat bonum, bonum eum ducit, conſequenter Dominus a Quo bonum: ex his videri poteſt, quæ differentia eſt vivere ſecundum ordinem, & non vivere ſecundum illum: quomodo vivendum, ut ſit ſecundum ordinem, docet Verbum, & doctrinale fidei ex Verbo; qui non ultra ſpectat, quam ad externa, talia nuſquam poteſt capere, ille non ſcit quid internum, vix quod internum ſit, & minus quod internum poſſit aperiri, & quod cum apertum eſt, in illo ſit cœlum: intelligentes mundi imprimis in hac inſcitia ſunt, & qui illorum ſtatuunt internum, de illo uſque vel nullam vel fatuam habent ideam; inde eſt, quod illi parum credant, & quoque quod ſcientias ſuas applicent ad confirmandum quod omnia naturæ ſint.

8514. Videte, quod ſignificet ut advertant & reflectant, conſtat ex ſignificatione videre, quod ſit intelligere, de qua n: 2325. 3863. 4403 ad 4421. 5114; inde quod ſit percipere, n: 2150. 3764. 4567. 4723. 5400, & quoque reflectere, n: 6836. 6839.

8515. Quia Jehovah dedit vobis ſabbathum, quod ſignificet conjunctionem boni & veri a Domino, conſtat a ſignificatione ſabbathi, quod ſit conjunctio boni & veri, de qua n: 8495; quod ſit a Domino, ſignificatur per quod Jehovah dedit, nam Jehovah in Verbo eſt Dominus.

8516. Propterea ille dat vobis in die ſexto panem duorum dierum, quod ſignificet quod ideo uſque ad finem ſtatus prioris tantum boni per verum det, ut conjunctio dein fiat, conſtat ex ſignificatione diei ſexti, quod ſit finis ſtatus prioris, de qua n: 8421; ex ſignificatione mannæ, quæ hic eſt panis, quod ſit bonum veri, de qua n: 8462. 8404; & ex ſignificatione ſabbathi, pro quo etiam manna die ſexto data eſt, ita panis duorum dierum, quod ſit conjunctio boni & veri, de qua n: 8495. Oſtenſum ſupra eſt, quod quia per ſabbathum ſignificata eſt conjunctio boni & veri; & per id quod die ſeptimo non inventum ſit man, ſignificatur quod homo, cum in conjunctione illa eſt, ex bono agat, & non amplius ex vero, & quoque quod non ex vero

amplius

amplius agere debeat, n: 8510: hoc quia apparet ſicut paradoxon, adhuc licet id paucis explicare; unuſquis ad bonum Chriſtianum, quod Charitas vocatur, duci debet per Verum fidei; Verum enim fidei docebit non modo quid charitas, ſed etiam qualis erit; & niſi diſcat id prius ex doctrinali ſuæ Eccleſiæ, ex ſe enim id ſcire nullatenus poteſt, non poteſt preparari & ſic adaptari ad recipiendum illud bonum; ſit pro exemplo, ſciet ex doctrina fidei, quod charitatis non ſit facere bonum propter ſe, ſeu remunerationis cauſa; ita nec per charitatis opera mereri ſalutem; ſciet etiam quod omne bonum charitatis ſit ex Domino, & prorſus nihil ex ſe, præter perplura alia, quæ inſtruunt, quid charitas, & qualis erit; ex his conſtare poteſt, quod homo ad bonum Chriſtianum non duci poſſit niſi per vera quæ fidei; amplius ſciet homo, quod non vera ex ſe intrent bonum, ſed quod bonum adoptet vera & adjungat ſibi illa; vera fidei enim in memoria hominis ſicut in campo interiori viſui ſubſtrato jacent, bonum a Domino per illum viſum influit, & ex illis eligit & ſibi conjungit vera quæ concordant; vera quæ infra jacent, non poſſunt influere in bonum quod ſupra eſt, nam prorſus contra ordinem eſt, & quoque impoſſibile, ut inferius influat in ſuperius, n: 5259: ex his nunc ſciri poteſt, quomodo naſcitur bonum Chriſtianum apud hominem cum regeneratus, & inde quoque, qualis homo erit quando regeneratus eſt, quod nempe ex bono agat, non autem ex vero, hoc eſt, quod a Domino ducatur per bonum, & non amplius per verum, eſt enim tunc in charitate, hoc eſt, in affectione faciendi bonum illud; omnes qui in cœlo ſunt, ita ducuntur, nam hoc ſecundum ordinem Divinum eſt, fluunt ſic omnia quæ cogitant & agunt quaſi ſpontanæ & ex libero; aliter prorſus ſi cogitarent ex vero & agerent ex illo, nam tunc cogitarent num ita faciendum ſit vel non, ac ſic in ſingulis hærerent, & per id lucem apud ſe obſcurarent, & tandem agerent ſecundum illa quæ ipſi amant ita ſecundum influxum ab illis quæ favent amoribus ſuis, quod eſt duci a ſe & non a Domino: ex his iterum patet, quid ſit quod bonum non amplius acquirendum ſit per verum, quod ſignificatur per quod ſex diebus colligerent mannam, & quod die ſeptimo non inveniretur, de qua re n: 8505. 8506. 8510.

8517. Quieſcite quiſque ſub ſe, quod ſignificet ſtatum pacis, conſtat ex ſignificatione quieſcere, quod ſit ſtatus pacis, de qua ſupra n: 8494: quod quieſcerent die ſabbathi, & tunc nullum opus facerent, ne quidem ignem accenderent, & præpararent ſibi quod ederent, erat repræſentativum ſtatus pacis, in quo conjunctio boni & veri fit a Domino, nam omnis conjunctio boni & veri fit in illo ſtatu: cum homo in ſtatu pacis eſt, tunc etiam ducitur a Domino per bonum; ſi tunc homo ſemel duceret, etiamſi per verum, diſſiparet ſtatum pacis, inde nulla conjunctio; videatur mox ſupra n: 8516.

8518. Ne exeat quiſquam e loco ſuo in die ſeptimo, quod ſignificet quod manendum tunc in ſtatu, conſtat ex illis quæ ſupra n: 8494. 8517, explicata ſunt.

8519. Et

8519. Et quieverunt populus in die ſeptimo, quod ſignificet repræſentativum tunc conjunctionis boni & veri in ſtatu pacis, conſtat ex illis ſupra n: 8494. 8517.

8520. Et vocaverunt domus Iſraelis nomen ejus man, quod ſignificet quale ejus apud illos, conſtat ex ſignificatione nominis & vocare nomen, quod ſit quale rei, de qua n: 144. 145. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421. 6674: quod man dictum ſit ex non cognito, & quod ſit bonum veri, quod eſt bonum illorum qui ab Eccleſia ſpirituali, videatur n: 8462. 8464.

8521. Et hoc ſicut ſemen coriandri album, quod ſignificet verum inibi quod purum, conſtat ex ſignificatione ſeminis, quod ſit fidei verum, de qua n: 255. 1940. 2048. 3038. 3310. 3373; ſemen coriandri dicitur quia album, nam album prædicatur de vero, & quoque verum ut album repræſentatur n: 3301. 3993. 4007. 5319. Deſcribitur nunc bonum veri, quod ſignificatur per mannam, tam quale eſt ibi verum, quam quale eſt ibi bonum, quale veri deſcribitur per quod eſſet ſicut ſemen coriandri album, & quale boni per quod ſapor ejus eſſet ſicut placentæ in melle. Bonum veri, quod eſt bonum illis qui e Regno ſpirituali Domini ſunt, prorſus differt a bono quod eſt illis qui e Regno cœleſti Domini ſunt: bonum veri quod eſt illis qui e regno ſpirituali, eſt in parte intellectuali implantatum, in illa enim parte formatur a Domino nova voluntas, quæ eſt ut homo facere velit ſecundum verum, quod ex doctrinali Eccleſiæ ſuæ hauſerat, cumque vult & facit id verum, apud illum id fit bonum, & vocatur bonum ſpirituale, & quoque bonum veri; quod hoc vere ſit verum, quidem credit, quia fidem habet doctrinali, ſed perceptionem num verum ſit non habet, niſi videatur ſibi habere ex eo, quod confirmaverit id apud ſe partim ex Verbi ſenſu literæ & partim ex fallaciis idearum captæ opinioni faventium; non cogitans quod nihil non confirmari queat, uſque ut appareat ſicut verum, etiam ipſum falſum, n: 4741. 5033. 6865. 7012. 7680. 7950; inde eſt quod omnes quotcunque ſunt, credant ſua dogmata eſſe vera, uſque ad Socinianos, & quoque ad ipſos Judæos: ex his patet, quale eſt verum quod vertitur in bonum apud plures qui ab Eccleſia: ex his non alii poſſunt videre num doctrinale ſuæ Eccleſiæ verum ſit, quam qui in affectione veri ſunt propter uſus vitæ; qui hunc finem habent, illi illuſtrantur a Domino continue, non ſolum cum vivunt in mundo, ſed etiam poſtea, illi ſoli ſunt qui recipere poſſunt, nam Dominus ducit illos per bonum, & per id dat illis videre verum, & ſic credere: ex his conſtat, unde & quale eſt bonum, quod illis qui e Regno ſpirituali Domini. At bonum quod eſt illis qui e Regno cœleſti Domini ſunt, non in parte intellectuali eſt implantatum, ſed in parte voluntaria; qui in hoc bono ſunt, ex perceptione interna, quæ a Domino, ſciunt num verum ſit: de bono unius & alterius, & de differentia, videatur n: 2046. 2088. 2227. 2669. 2715. 2718. 3235. 3240. 3241. 3246. 4138. 4493. 5113. 6500. 6865. 7233. 7977. 7992.

8522. Et ſapor ejus ſicut placentæ in melle, quod ſignificet bonum quod jucundum, ſicut quod ex vero per jucundum factum bonum, conſtat ex ſig-

nificatione ſaporis, quod prædicetur de jucundis quæ boni, quia correſpondet jucundo ſapiendi, de qua n: 3502. 4793; ex ſignificatione placentæ, quod ſit bonum ſpirituale, de qua n: 7978; & ex ſignificatione mellis, quod ſit jucundum naturale, de qua n: 5620. 6857; ex his ſequitur, quod ſapor ejus ſicut placentæ in melle, ſignificat bonum quod jucundum quia factum per jucundum ex vero: hic deſcribitur bonum ſpirituale, unde & quomodo exiſtit, ac ſic quale eſt; quod nempe bonum illud ſit verum in prima ſua origine, & quod bonum fiat ex eo quod ex voluntate, ita ex affectione in actum veniat; quicquid enim homo ex affectione vult, hoc appercipitur ut bonum: ſed hoc bonum non exiſtere poteſt quam per jucunda, quæ ſunt naturalis hominis, per ea homo ſpiritualis introducitur, & cum introductus eſt, ſenſum ejus inde habet; hoc nunc eſt, quod ſignificatur per quod ſapor mannæ eſſet ſicut placentæ in melle.

8523. Verſ: 32. 33. 34. *Et dixit Moſcheh, hoc verbum quod præcepit Jehovah; imple omerem ex illo ad cuſtodiam generationibus veſtris, propterea ut videant panem, quo cibavi vos in deſerto, in educere Me vos e terra Ægypti. Et dixit Moſcheh ad Aharonem, accipe urnam unam, & da ibi in plenitudinem omeris man, & repone illud coram Jehovah ad cuſtodiam generationibus veſtris. Quemadmodum præcepit Jehovah ad Moſchen, & repoſuit illud Aharon coram Teſtimonio ad cuſtodiam.* Et dixit Moſcheh, hoc verbum quod præcepit Jehovah, ſignificat mandatum: imple omerem ex illo, ſignificat ſummum potentiæ gradum: ad cuſtodiam generationibus veſtris, ſignificat qui illis qui ab Eccleſia ſpirituali: propterea ut videant panem, quo cibavi vos in deſerto, ſignificat bonum veri cum in ſtatu tentationum: in educere Me vos e terra Ægypti, ſignificat poſtquam liberati ſunt ab infeſtationibus: & dixit Moſcheh ad Aharonem, ſignificat influxum: accipe urnam unam, ſignificat verum: & da ibi plenitudinem omeris Man, ſignificat bonum inibi quantum continet: & repone illud coram Jehovah, ſignificat quod ſit in præſentia Divini ad cuſtodiam generationibus veſtris, ſignificat ut ſit menſura illis qui ab Eccleſia illa ſpirituali: quemadmodum præcepit Jehovah ad Moſchen, ſignificat ſecundum mandatum: & repoſuit illud Aharon coram Teſtimonio ad cuſtodiam, ſignificat quod in præſentia Divini.

8524. Et dixit Moſcheh, hoc verbum quod præcepit Jehovah, quod ſignificet mandatum, conſtat ex ſignificatione verbi Jehovæ quod præcepit, quod ſit mandatum Divinum, ut quoque ſupra n: 8466.

8525. Imple omerem ex illo, quod ſignificet ſummum potentiæ gradum, conſtat ex ſignificatione omeris, quod ſit quantum ſatis & potentia, de qua n: 8468. 8473; & quia omer eſt quantum ſatis, ſeu quantum potentiæ uni, ita quoque ei eſt ſummus potentiæ gradus.

8526. Ad cuſtodiam generationibus veſtris, quod ſignificet qui illis qui ab Eccleſia ſpirituali, conſtat ex ſignificatione generationum, quod ſint illa quæ fidei & charitatis, de qua n: 613. 2020. 2584. 6239, inde in ſenſu determinato ſunt qui ab Eccleſia ſpirituali, quia illi ſunt qui in fide & charitate,

tate, & ſunt qui repræſentantur per filios Iſraelis, quorum generationes hic intelliguntur: illis ad cuſtodiam, ſignificat ut ſit in memoriale.

8527. Propterea ut videant panem, quo cibavi vos in deſerto, quod ſignificet bonum veri cum in ſtatu tentationum, conſtat ex ſignificatione mannæ, quæ hic panis, quod ſit bonum veri, de qua n: 8462. 8464; & ex ſignificatione deſerti, quod ſit ſtatus ſubeundi tentationes, de qua n: 8098.

8528. In educere Me vos e terra Ægypti, quod ſignificet poſtquam liberati ſunt ab infeſtationibus, conſtat ex ſignificatione educere, quod ſit liberare; & ex ſignificatione terræ Ægypti, quod ſint infeſtationes, de qua n: 7278; quod terra Ægypti ſint infeſtationes, eſt quia per Ægyptios & Pharaonem ſignificentur qui probos in altera vita infeſtarunt, & qui etiam hodie infeſtant, n: 7097. 7220. 7228. 7317. 8148.

8529. Et dixit Moſcheh ad Aharonem, quod ſignificet influxum, conſtat ex ſignificatione dicere, cum a Divino Vero interno, quod repræſentatur per Moſchen, ad Verum Divinum externum, quod repræſentatur per Aharonem, quod ſit influxus; nam influxus Divinus fit per Verum quod immediate a Domino procedit, in Verum quod mediate; quod Moſcheh & Aharon ſint in ſenſu repræſentativo illa vera, videatur n: 7009. 7010, 7382.

8530. Accipe urnam unam, quod ſignificet Verum, conſtat ex ſignificatione urnæ, quod hic ſit Verum; quod urna ſit Verum, eſt quia erat vas recipiens mannæ, per quam ſignificatur bonum, & omne verum eſt ſicut vas boni; inde quoque per vaſa in genere ſignificantur vera, n: 3068. 3079. 3316. 3318, conſequenter per vaſa in ſpecie, & hic per urnam. Quod Vera ſint vaſa recipientia boni, illuſtrari poteſt a variis in natura, ut a luce, quæ eſt recipiens caloris e ſole, per lucem etiam ſignificatur verum, & per calorem in luce ſignificatur bonum; ſimiliter ſe habet verum & bonum; ſe quoque habet ſicut veſtis ad corpus & ſicut corpus ad animam; ſe quoque habet ſicut vas ſanguineum & fibra ad incluſum ſanguinem & animalem ſpiritum; ſe habet porro ſicut pulmo ad cor, proinde ſicut reſpiratio quæ pulmonis ad pulſum qui cordis; verbo ſe habet ſicut omnis forma organica corporis ad vitam inibi: ex comparativis his conſtare poteſt, quale eſt verum abſque bono, ſeu qualis eſt fides abſque charitate, quod nempe ſit ſicut formæ organicæ corporis abſque vita; quod ſit ſicut reſpiratio pulmonum abſque pulſu cordis, ſeu ſicut pulmo abſque corde; ſitque ſicut vas ſanguineum & fibra abſque ſanguine & animali ſpiritu; tum ſicut corpus abſque anima; conſequenter quod ſit ſicut inanimatum quid; & ſi loco boni ſit malum quod ſit ſicut cadaver.

8531. Et da ibi plenitudinem omeris man, quod ſignificet bonum inibi quantum continet, conſtat ex ſignificatione plenitudinis omeris, quod ſit quantum continet; & ex ſignificatione man, quod ſit bonum ſpirituale ſeu bonum veri, de qua n: 8462. 8464.

8532. Et repone illud coram Jehovah, quod ſignificet quod ſit in præſentia Divina, conſtat abſque explicatione.

8533. Ad cuſtodiam generationibus veſtris, quod ſignificet ut ſit menſura illis qui ab Eccleſia illa ſpirituali, conſtat ex ſignificatione omeris man, qui ad cuſtodiam reponebatur, quod ſit quantum ſatis, de qua n: 8468, ita quoque menſura, nempe quantum boni huic Eccleſiæ eſſet; quod generationes veſtræ ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, videatur ſupra n: 8526. Quod menſuram ſeu gradum boni quod Eccleſiæ, attinet, ſciendum quod Bona in altera vita ſint quoad quale & quoad quantum, & quod apud unumquemvis definiantur cum vivit in mundo, definiuntur ſecundum quale & quantum cujuſvis fidei & charitatis in vita: quale & quantum boni cujuſvis in altera vita patet coram Angelis, cum Dominus hoc concedit, nam ſiſti poteſt videndum in luce cœli, non autem in luce mundi; ſimiliter in communi, nempe bonum Eccleſiæ: quantum & quale boni quod cuivis & Eccleſiæ, repræſentatur per pondera & per menſuras in Verbo, hic quantum boni Eccleſiæ ſpiritualis, quæ repræſentatur per filios Iſraelis, per omerem mannæ, quæ reponebatur ad cuſtodiam coram Jehovah.

8534. Quemadmodum præcepit Jehovah ad Moſchen, quod ſignificet ſecundum mandatum, conſtat ex ſignificatione præcipere, cum a Jehovah, quod ſit mandatum, ut ſupra n: 8466. 8524.

8535. Et repoſuit illud Aharon coram Teſtimonio ad cuſtodiam, quod ſignificet quod in præſentia Divini, conſtat ex ſignificatione reponere ad cuſtodiam, quod ſit in memoriale, ut ſupra n: 8526 fin: 8533; & ex ſignificatione coram Teſtimonio, quod ſit in præſentia Divini; quod Teſtimonium ſit Divinum, patet a præcedentibus, ubi dicitur a Moſcheh ad Aharonem, "*quod reponeret illud coram Jehovah*," n: 8532, ita coram Divino: quod Teſtimonium ſit Divinum, eſt quia per Teſtimonium intelligitur in univerſali ſenſu Verbum, & quia Verbum eſt Verum Divinum, ita Dominus; Qui quod ſit Verbum, patet apud Johannem. "In principio erat *Verbum*, & *Verbum* erat apud Deum, & *Deus erat Verbum*: & *Verbum caro factum eſt*, & habitavit in nobis," 1: 1. 14: quod Teſtimonium ſit Dominus quoad Divinum Verum, conſtat ex Arca in qua Lex e Sinai lata, quæ Teſtimonium vocatur; quod ex eo fuerit omnis ſanctitas Tabernaculo; & quod Teſtimonium fuerit ipſum ſanctum Divinum, patet ex eo, quod ſupra illud eſſet Propitiatorium cum Cherubis, proxime extra velum ibi eſſent menſæ aureæ cum panibus, & cum lucernis; & quod ſanctiſſimum cultus ibi ab Aharone miniſtraretur; tum quod Jehovah poſtea cum Moſcheh loqueretur ibi ſupra Propitiatorium inter duos Cherubos, ita ex Teſtimonio de quibus videatur Exod: xxv: 16. 21. 22. Cap: xl: 20.

8536. Verſ: 35. 36. *Et filii Iſraelis comederunt Man quadraginta annis, uſque ad venire illos ad terram habitatam; Man comederunt uſque ad venire illos ad terminum terræ Canaanis. Et Omer decima pars ephæ illud.* Et filii Iſraelis comederunt Man quadraginta annis, ſignificat appropriationem boni veri in ſtatu omnium tentationum: uſque ad venire illos ad terram habitatam, ſignificat antequam venirent ad cœlum ubi bonum ubivis: Man comederunt uſque ad venire illos ad terminum terræ Canaanis ſignificat quod appropri-

atio

atio boni ex vero illis fuiſſet uſque dum ad regionem cœli venirent: & omer decima pars ephæ, ſignificat boni quantum tunc.

8537. Et filii Iſraelis comederunt man quadraginta annis, quod ſignificet appropriationem boni veri in ſtatu omnium tentationum, conſtat ex repræſentatione filiorum Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua n: 6426. 6637. 6862. 6868. 7035. 7062. 7198; ex ſignificatione comedere, quod ſit appropriatio, de qua n: 3168. 3513 fin: 3596. 4745; ex ſignificatione man, quod ſit bonum veri, de qua n: 8464; & ex ſignificatione quadraginta annorum, quod ſint ſtatus tentationum, quod anni ſint ſtatus, videatur n: 482. 487. 488. 493. 893; & quod quadraginta ſint tentationes, n: 730. 862. 2272. 2273. 8098.

8538. Uſque ad venire illos ad terram habitatam, quod ſignificet antequam venirent ad cœlum, ubi bonum ubivis, conſtat ex ſignificatione terræ, hic terræ Canaanis, quod ſit Regnum Domini, ita Cœlum, de qua n: 1607. 3038. 3481. 3705. 3686. 4240. 4447. 5136; cœlum dicitur terra habitata a bono, nam habitatum ſignificat vivum ex bono, n: 2268. 2451. 2712. 3612. 8268. 8309.

8539. Man comederunt uſque ad venire illos ad terminum terræ Canaanis, quod ſignificet quod appropriatio boni ex vero illis fuiſſet uſque dum ad regionem cœli venirent, conſtat ex ſignificatione man, quod ſit bonum veri; ex ſignificatione comedere, quod ſit appropriatio, ut mox ſupra n: 8537; ex ſignificatione terræ Canaanis, quod ſit cœlum, ut ſupra n: 8538; ita terminus terræ Canaanis eſt introitus ad cœlum, ſeu regio ubi cœlum incipit: ex his patet, quod per man comederunt uſque ad venire illos ad terminum terræ Canaanis, ſignificetur quod appropriaretur illis bonum veri uſque ad regionem cœli. Quomodo cum his ſe habet, patet ex illis, quæ prius dicta ſunt de acquiſitione boni per verum, quod nempe ante regenerationem omne bonum comparetur per verum, at poſt regenerationem quod ducatur homo a Domino per bonum; quodque prior ſtatus ſignificetur per ſex dies qui præcedunt ſeptimum, & quod poſterior ſtatus ſignificetur per diem ſeptimum ſeu ſabbathum: inde quoque patet, quod prior ſtatus repræſentatus ſit per profectiones filiorum Iſraelis in deſerto quadraginta annis, & quod poſterior ſtatus repræſentatus ſit per introductionem illorum in terram Canaanem; nam cum his ita ſe habet, homo extra cœlum eſt quamdiu ex vero agit & non ex bono, & tunc in cœlum venit cum ex bono, agitur enim tunc a Domino ſecundum ordinem cœli; in quem non venit, proinde non in cœlum, ubi eſt ordo, priuſquam præparatus eſt, quod ſit ad bonum per verum; de utroque hoc ſtatu videantur quæ ſupra n: 7923. 8505. 8506. 8510. 8512. 8516, oſtenſa ſunt.

8540. Et omer decima pars ephæ, quod ſignificet boni quantum tunc, conſtat ex ſignificatione omeris, quia erat decima pars ephæ, quod ſit quantum ſatis; per decem enim ſignificatur plenum, n: 3107, inde per decimam partem quantum ſatis, n: 8468; & ex ſignificatione ephæ, quod ſit bonum: quod Ephah ſit bonum, eſt quia per illam & per Chomerem menſurabantur ſicca, quæ inſerviebant cibo, ſicut triticum, hordeum, ſimilago, & per illa

quæ

quæ cibi ſunt, ſignificantur bona; & per bathum & per hin menſurabantur liquida, quæ inſerviebant potui, inde per has menſuras ſignificantur vera; continens hanc ſignificationem accipit a continente. Quod Ephah pro menſura fuerit, patet ex his locis; apud Moſchen, "*Ephah juſtitiæ*, & Hin juſtitiæ erit vobis," Levit: XIX: 36. apud Ezechielem, "*Ephæ & Bathi menſura una*, quia decima Chomeris *Ephah*," XLV: 11. Apud Eundem, "Lances juſtitiæ, & *Ephah juſtitiæ*, & Bath juſtitiæ, erit vobis," XLV: 10, pariter pro menſura apud Amos, Cap: VIII: 5. Quod Ephah ſit bonum, patet ex locis ubi de Mincha agitur, ad quam farina ſeu ſimilago definiebatur *per epham*, ut Levit: V: 11. Num: V: 15. Cap: XXVIII: 5. Ezech: XLV: 24. Cap: XLVI: 7. 11; & mincha ſignificat bonum: & quoque ex hoc apud Sachariam, "Angelus loquens in me, dixit ad me, tolle quæſo oculos, quid exit hoc; & dixi, quid hoc, dixit, *hæc Ephah exiens*; dixit porro hoc oculus eorum in omni terra: & ecce talentum plumbi ſublatum eſt, ſimulque mulier hæc *ſedens in medio Ephæ*: tam dixit hæc malum, & *projecit illam in medium Ephæ*, & projecit lapidem plumbi ſuper os ejus: & ſuſtuli oculos meos & vidi, cum ecce duæ mulieres exeuntes, & ventus in alis illarum; illis alæ binæ ſicut alæ ciconiæ; & *ſuſtulerunt Epham* inter terram & inter cœlum; & dixi ad angelum loquentem in me, *quo illæ abducunt epham*; qui dixit ad me, ad ædificandum illi domum in terra Schinear; & præparabitur, & manebit ibi ſuper ſede ſua," V: 5 ad 11; hæc quid ſignificant, nemo uſquam ſcire poteſt, niſi ex ſenſu interno, & niſi inde ſciat quid Ephah, quid Mulier in medio ejus, quid Lapis plumbi ſuper os ephæ, tam quid Schinear; ex evolutis ſingulis liquet, quod ſignificetur prophanatio quæ illo tempore in Eccleſia, per epham enim ſignificatur bonum; per mulierem malum, ut aperte ibi dicitur; per lapidem plumbi falſum mali occludens, lapis enim eſt verum externum, & inde in oppoſito ſenſu falſum, n: 643. 1298. 3720. 6426, & plumbum eſt malum, n: 8298; ita per mulierem in medio ephæ, ſuper cujus ore lapis plumbi, ſignificatur malum in bono occluſum falſo, quod idem eſt cum prophano; nam prophanum eſt malum conjunctum bono, n: 6348; duæ mulieres tollentes epham inter terram & cœlum, ſunt eccleſiæ, n: 252. 253, per quas prophanum relegatum eſt; Schinear, quo mulier in ephah abducta, eſt cultus externus in quo intus prophanum, n: 1183. 1292.

Continuatio de Spiritibus & Incolis Telluris Jovis.

8541. QUOD *cultum eorum Divinum attinet, principale eſt, quod agnoſcunt Dominum noſtrum pro Supremo, Qui regit cælum & terram, Illum vocant Unicum Dominum; & quia in vita corporis Ipſum*

Ipſum agnoſcunt & colunt, inde Ipſum quærunt poſt mortem, ac inveniunt, eſt idem cum noſtro Domino. Interrogati ſunt, num ſciant, quod Unicus Dominus ſit Homo, reſponderunt quod ſciant omnes, quod Homo ſit, quia in orbe illorum a multis viſus eſt ut Homo; & quod Ipſe inſtruat illos de veritate, conſervet illos, & quod det vitam æternam illis qui credunt in Ipſum. Dicebant amplius, quod ab Ipſo illis revelatum ſit quomodo vivent & quomodo credent; & quod id quod revelatum eſt, a parentibus tradatur liberis, & quod ita emanet doctrina ad omnes familias, & ſic in totam gentem quæ ab uno patre. Addebant, quod videatur illis ſicut habeant doctrinam mentibus ſuis inſcriptam, quod concludunt ex eo, quia percipiunt illico & agnoſcunt ſicut ex ſe, num verum ſit vel non, quod ab aliis de vita cæli apud hominem dicitur.

8542. *Cavetur quam maxime, ne aliquis labatur in pravas opiniones de Unico Domino; & ſi animadvertunt quod aliqui incipiant de Ipſo ſiniſtre cogitare, primum admonent illum, dein per minas, & tandem per pænas abſterrent: dixerunt, quod obſervaverint, ſi tale quid irrepit in aliquam familiam, quod illa tollatur e medio; non per aliquas pænas mortis a ſodalibus, ſed per privationem reſpirationis & inde vitæ a ſpiritibus, poſtquam ii prius mortem illis denuntiaverunt: nam in illa tellure loquuntur ſpiritus cum illis, & caſtigant illos ſi malum fecerunt, & quoque ſi malum intenderunt facere, n:* 7801 *ad* 7812: *inde ſi male cogitant de unico Domino, ſi non reſipiſcunt denuntiatur illis mors; hoc modo conſervatur ibi cultus Domini, Qui illis eſt ſupremum Divinum.*

8543. *Non ſciunt quod unicus illorum Dominus natus ſit homo in hac tellure; dicebant quod id ſcire non illis curæ ſit, modo quod Ipſe Homo ſit, & regat univerſum. Cum dicebam, quod in noſtra Tellure Ille nominetur Chriſtus Jeſus, & quod Chriſtus ſignificet Unctum ſeu Regem, & Jeſus Salvatorem, dicebant, quod Ipſum non colant ut Regem, quia regium ſapit ex mundano; ſed quod colant Ipſum ut Salvatorem: & quia e noſtræ telluris ſpiritibus injiciebatur dubium, num unicus illorum Dominus eſſet idem cum noſtro Domino; removebant illud per id, quod recordati ſint, quod viderint Ipſum in Sole, & quod agnoverint quod Ipſe eſſet quem viderant in ſua tellure; de qua re videatur n:* 7173: *quod noſter Dominus ſit Sol cæli, videatur n:* 1053. 3636. 3643. 4060. 4321 *fin:* 5097. 7078. 7083. 7171. 7173.

8544. *Spiritus telluris Jovis cum apud me per plures ſeptimanas manſerint, momento influebat dubium, num Unicus illorum Dominus eſſet idem cum noſtro Domino; ſed dubium hoc, quod momento influebat, momento etiam diſſipabatur; influebat ex aliquibus ſpiritibus e noſtra tellure; & tunc*

tunc, quod miratus ſum, tanto pudore, ſolum quod momento de illo dubitarent, ſuffuſi ſunt, ut dicerent ad me, ne hoc propalarem in hac tellure, ne ideo inſimularentur alicujus incredulitatis; cum tamen nunc illi id ſciant præ aliis.

8545. *Erant apud Me ſpiritus e tellure Jovis, cum legerem* XVII *Cap: apud Johannem, de Domini amore, & de Ipſius Glorificatione; cumque audiverunt illa quæ ibi, ſanctum illos occupabat, & confeſſi quod omnia Divina ibi eſſent, at tunc Spiritus noſtræ telluris, qui infideles fuerunt, jugiter ſuggerebant ſcandala, dicendo, quod natus infans, vixerit homo, apparuerit ſicut alius homo, quod crucifixus, & ſimilia: ſed ſpiritus telluris Jovis ad illa nihil attendebant; dicebant quod tales ſint illorum diaboli, quos abhorrent; addentes, quod prorſus nihil cœleſte inſideat mentibus illorum, ſed modo terrenum, quod vocabant ſcorias: & quod ita ſit, quod comperti fuerint ex eo, quod, cum audirent quod in tellure ſua ambularent nudi, illico tunc obſcænum occuparet cogitationes illorum, & quod prorſus nihil cogitarent de cœleſti illorum vita, de qua etiam tunc audiverunt, n:* 8375.

8546. *Cum Spiritibus telluris Jovis quondam etiam loquutus ſum de Domino, dicendo, quod nemo aliquod bonum facere poſſit a ſe, ſed a Domino, Qui eſt Ipſum Bonum, proinde fons omnis boni; tunc modeſte reſpondebant, quod autument bonum poſſe facere ex ſe, nec aliter ſcire; ſed cum illis oſtenſum eſt, quod omne bonum veniat unice a Domino, dicebant, quod illi humano more loquuti ſint, & quod illud cœleſti modo dictum, & quod illorum angeli ita cogitent, & quoque ipſi quantum angeli fiunt; adjiciebant, quod ſimplicius ſit ita dicere; tunc reſpondere datum eſt, quod Dominus relinquat illis qui in ſimplicitate & innocentia vivunt, ita dicere, modo ſciant quod nihil boni ab ipſis ſed a Domino veniat.*

8547. *Spiritus telluris Jovis maxime afficiebantur & gaviſi ſunt, cum audirent dictum, quod unicus Dominus ſit Solus Homo, & quod omnes ab Ipſo habeant ut homines dicantur; at quod tantum ſint homines, quantum Ipſius imagines ſunt; hoc eſt, quantum amant Ipſum, & amant proximum, ita quantum in bono ſunt; nam Bonum amoris & fidei eſt imago Domini.*

E X O D I

CAPUT DECIMUM SEPTIMUM.

Doctrina Charitatis.

8548. QUI non vitam ſpiritualem accipit, hoc eſt, qui non e novo generatur a Domino, non poteſt venire in cœlum; quod docet Dominus apud Johannem, "Amen, amen, dico tibi, niſi quis generatur denuo, non poteſt videre Regnum Dei," iii : 3.

8549. Homo a parentibus non naſcitur in vitam ſpiritualem, ſed in vitam naturalem: vita ſpiritualis eſt amare Deum ſupra omnia, & amare proximum ſicut ſeipſum; & hoc ſecundum præcepta fidei, quæ Dominus in Verbo docuerat: vita autem naturalis eſt amare ſe & mundum præ proximo, imo præ Ipſo Deo.

8550. Unuſquiſque homo naſcitur in mala amoris ſui & mundi a ſuis parentibus: omne malum, quod per habitum traxerat quaſi naturam, derivatur in prolem; ita ſucceſſive a parentibus, ab avis, & ab atavis, longa retro ſerie: inde derivatio mali tandem fit tanta, ut omne vitæ propriæ hominis non ſit niſi quam malum. Determinatum hoc continuum non frangitur & alteratur, quam per vitam fidei & charitatis a Domino.

8551. Quod homo ex hæreditario trahit, ad hoc inclinat continue, & in hoc labitur: inde ipſe confirmat apud ſe id malum, & quoque ex ſe ſuperaddit plura.

8552. Hæc mala ſunt prorſus contraria vitæ ſpirituali, deſtruunt illam; quapropter niſi homo a Domino, quoad vitam ſpiritualem, e novo concipitur, e novo naſcitur, & e novo educatur, hoc eſt, e novo creatur, eſt damnatus, nam nihil aliud vult, & inde nihil aliud cogitat, quam quod inferni eſt.

8553. Homo cum talis eſt, apud illum ordo vitæ eſt inverſus; quod dominari debet, hoc inſervit, & quod ſervire debet, hoc dominatur: ille ordo apud hominem plane invertendus eſt, ut ſalvari poſſit: hoc fit per regenerationem a Domino.

CAPUT

CAPUT XVII.

1. ET profecti ſunt omnis cætus filiorum Iſraelis a deſerto Sin, ſecundum profectiones ſuas ad os JEHOVÆ; & caſtrametati ſunt in Rephidim; & nulla aqua ad bibendum populo.

2. Et jurgatus populus cum Moſche, & dixerunt, date nobis aquam & bibamus; & dixit illis Moſcheh, quid jurgamini mecum, quid tentatis JEHOVAM.

3. Et ſitivit ibi populus aquas, & murmuravit populus contra Moſchen, & dixit, quare hoc, aſcendere feciſti nos ex Ægypto, ad faciendum mori me, & filios meos, & pecora mea, ſiti.

4. Et clamavit Moſcheh ad JEHOVAM, dicendo, quid faciam populo huic, adhuc parum & lapidant me.

5. Et dixit JEHOVAH ad Moſchen, tranſi ante populum, & accipe cum te de ſenioribus Iſraelis, & baculum tuum, quo percuſſiſti fluvium, accipe in manu tua, & vadas.

6. Ecce Ego ſtans ante te ibi ſuper petra in Choreb, & percutias petram, & exibunt ex illa aquæ, & bibat populus: & fecit ita Moſcheh ad oculos ſeniorum Iſraelis.

7. Et vocavit nomen loci Maſſah & Meribah, propter jurgium filiorum Iſraelis, & propter tentare illos JEHOVAM, dicendo, num eſt JEHOVAH in medio noſtri, ſi non.

8. Et venit Amaleck & pugnavit cum Iſraele in Rephidim.

9. Et dixit Moſcheh ad Joſchuam, elige nobis viros, & exi, pugna in Amalekum; cras ego conſiſto ſuper capite collis, & baculus DEI in manu mea.

10. Et fecit Joſchuah quemadmodum dixit illi Moſcheh, pugnando in Amalekum; & Moſcheh, Aharon, & Chur, aſcenderunt caput collis.

11. Et fuit, quando elevavit Moſcheh manum ſuam, & prævaluit Iſrael, & quando dimiſit manum ſuam, & prævaluit Amaleck.

12. Et manus Moſchis graves, & ſumſerunt lapidem & poſuerunt ſubter illum, & ſedit ſuper illo; & Aharon & Chur ſuſtentabant manus illius, exhinc unus & exhinc unus; & fuit, manus illius firmæ uſque ad occidere ſolum.

13. Et

13. Et debilitavit Joſchuah Amalekum & populum illius ad os gladii.

14. Et dixit JEHOVAH ad Moſchen, ſcribe hoc memoriale in libro, & pone in auribus Joſchuæ, quod delendo delebo memoriam Amaleki de ſub cœlis.

15. Et ædificavit Moſcheh altare, & vocavit nomen ejus JEHOVAH Niſſi.

16. Et dixit, quia manus contra thronum JAH, bellum JEHOVÆ in Amalekum a generatione generationem.

CONTENTA.

8554. IN Capite præcedente in ſenſu interno actum eſt de Tertia Tentatione, quod deficeret bonum; quo illis dato, agitur in ſenſu interno in hoc Capite de Quarta Tentatione, quod deficeret Verum; hæc Tentatio ſignificatur per murmurationem filiorum Iſraelis, quod non haberent aquam; quapropter datum eſt illis verum fidei a Domino, quod ſignificatur per aquam ex petra Chorebi.

8555. Deinde agitur de pugna falſi ex malo contra verum & bonum fidei, illa repræſentatur per pugnam Amaleki contra Iſraelem; quod illi qui in vero & bono fidei ſunt vincant, cum ſpectant ſurſum ad Dominum, & quod ſuccumbant cum ſpectant deorſum, repræſentatur per quod filii Iſraelis vicerint, quamdiu Moſcheh tenebat manus elevatas, & quod ſuccubuerint quando demittebat illas.

SENSUS INTERNUS.

8556. VERS: 1. 2. 3. *Et profecti ſunt omnes cætus filiorum Iſraelis a deſerto Sin, ſecundum profectiones ſuas ad os Jehovæ; & caſtrametati ſunt in Rephidim; & nulla aqua ad bibendum populo. Et jurgatus populus cum Moſche, & dixerunt, date nobis aquam & bibamus: & dixit illis Moſcheh, quid jurgamini mecum, quid tentatis Jehovam. Et ſitivit ibi populus aquas, & murmuravit populus contra Moſchen, & dixit, quare hoc aſcendere feciſti nos ex Ægypto ad faciendum mori me, & filios meos, & pecora mea ſiti.* Et profecti ſunt omnis cætus filiorum Iſraelis, ſignificat progreſſivum vitæ ſpiritualis: a deſerto Sin, ſignificat a ſtatu tentationis quoad bonum: ſecundum profectiones, ſignificat ſecundum vitæ ordinem ad cœli vitam accipiendam: ad os Jehovæ, ſignificat ex Providentia Domini: & caſtrametati ſunt in Rephidim,

phidim, ſignificat ordinationem interiorum ad ſubeundam tentationem quoad verum; ejus quale eſt Rephidim: & nulla aqua ad bibendum populo, ſignificat defectum veri & inde recreationis: & jurgatus populus cum Moſche, ſignificat querimoniam gravem contra Verum Divinum: & dixerunt, date nobis aquam, & bibamus, ſignificat veri ardens deſiderium: & dixit illis Moſcheh, ſignificat reſponſum per influxum in cogitationem: quid jurgamini mecum, ſignificat ut moderatiores in querimonia ſint: quid tentatis Jehovam, ſignificat quod contra Divinum de cujus ope deſperant: & ſitivit ibi populus aquas, ſignificat increſcentiam deſiderii ad verum: & murmuravit populus contra Moſchen, ſignificat indolentis gradum majorem: quare hoc aſcendere feciſti nos ex Ægypto, ſignificat cur liberati ſumus ex infeſtationibus: ad faciendum mori me, & filios meos, & pecora mea, ſiti, ſignificet ut ex defectu veri exſpiret omne vitæ ſpiritualis.

8557. Et profecti ſunt omnis cætus filiorum Iſraelis, quod ſignificet progreſſivum vitæ ſpiritualis, conſtat ex ſignificatione proficiſci, quod ſit vitæ ſucceſſivum & continuum, de qua n: 4375. 4554. 4585. 5996. 8181. 8345. 8397, hic ſucceſſivum ſeu progreſſivum vitæ ſpiritualis, hoc eſt, ejus incrementum, quod ſit continue per tentationes: quod vita ſpiritualis per tentationes creſcat, eſt quia vera quæ fidei per illas confirmantur, & cum bono quod charitatis conjunguntur: quod cætus filiorum Iſraelis ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, videatur n: 7830. 7843.

8558. A deſerto Sin, quod ſignificet a ſtatu tentationis quoad bonum, conſtat ex ſignificatione deſerti, quod ſit ſtatus ſubeundi tentationes, de qua n: 6828. 8098; & ex ſignificatione Sin, quod ſit quale & ſtatus tentationis quoad bonum, de qua n: 8398.

8559. Secundum profectiones, quod ſignificet ſecundum vitæ ordinem ad cœli vitam accipiendam, conſtat ex ſignificatione profectionum, quod ſint progreſſivum vitæ ſpiritualis, de qua mox ſupra n: 8557, ita vitæ illius ordo, n: 1293: quod ſit ad cœli vitam accipiendam, eſt quia ea vita donatur homini a Domino per tentationes, quæ deſcribuntur per profectiones filiorum Iſraelis in deſerto. Vita cœli eſt duci a Domino per bonum: ut ad illam vitam veniat homo, implantabitur bonum per verum, hoc eſt, charitas per fidem; quamdiu hoc fit, homo in via ad cœlum eſt, ſed nondum in cœlo; utque tunc vera quæ fidei confirmentur, & quoque conjungantur bono, mittitur homo in tentationes, nam hæ ſunt media conjunctionis boni & veri; cum itaque homo in bono eſt, hoc eſt, in affectione faciendi bonum propter bonum, ita propter proximum, tunc in cœlum elevatur, eſt enim in ordine cœli, & per bonum a Domino ducitur: ex his conſtare poteſt quid intelligitur per vitam cœli.

8560. Ad os Jehovæ, quod ſignificet & Providentia Domini, conſtat ex ſignificatione oris Jehovæ, quod ſit Verum Divinum ſecundum quod ducti, nam os Jehovæ hic pro enuntiato Divino, & ductu ſecundum id accipitur, quod eſt Providentia. Providentia Divina ab omni alio ductu & auſpicio

auſpicio differt in eo, quod Providentia continue ſpectet æternum, & continuo ducat ad ſalutem, & hoc per varios ſtatus, nunc lætos, nunc triſtes, quos homo nequaquam comprehendere poteſt, ſed uſque omnes conducunt ad vitam ejus in æternum: hæc ſignificantur per profectiones ad os Jehovæ: quod Jehovah in Verbo ſit Dominus, videatur n: 1343. 1736. 2004. 2005. 2018. 2025. 2156. 2329. 2447. 2921. 3023. 3035. 5041. 5663. 6303. 6281. 6905.

8561. Et caſtrametati ſunt in Rephidim, quod ſignificet ordinationem interiorum ad ſubeundam tentationem quoad verum, & quod ejus quale ſit Rephidim, conſtat ex ſignificatione caſtrametari, quod ſit ordinatio veri & boni ad ſubeundas tentationes, de qua n: 8130. 8131. 8155, hic ad ſubeundam tentationem quoad verum, quæ repræſentatur per quod non haberent aquam, de quo ſequitur: Ordinatio interiorum dicitur, quia verum & bonum interiora hominis Eccleſiæ conſtituunt. Quod Rephidim ſignificet quale illius tentationis, eſt quia nomina locorum ſignificant quale ſtatus rei, de qua agitur, hic quale ſtatus tentationis quoad verum, quia de illa re hic agitur.

8562. Et nulla aqua ad bibendum populo, quod ſignificet defectum veri & inde recreationis, conſtat ex ſignificatione aquæ, quod ſit verum fidei, de qua n: 2702. 3058. 3424. 4976. 5668; & ex ſignificatione bibere, quod ſit inſtrui in veris fidei, & recipere illa, de qua n: 3069. 3772. 4017. 4018, hic recreari, nam ſicut aqua & potus recreant vitam naturalem, ita vera & cognitiones veri vitam ſpiritualem; nam qui in vita ſpirituali eſt, deſiderat ſuſtentationem ejus a talibus quæ vocantur cibi & potus cœleſtes, quæ ſunt bona & vera fidei, æque ac qui in vita naturali ſuſtentationem a talibus quæ ſunt cibi & potus naturales. Quod nunc agatur de Tentatione quoad verum, eſt quia mox prius actum eſt de Tentatione quoad bonum, poſt quam tentationem acceperunt mannam, per quam ſignificatur bonum; cum enim homo donatur bono a Domino, tunc venit in deſiderium veri, & hoc deſiderium accenditur ſecundum defectum ejus; bonum enim jugiter appetit verum; omnis affectio genuina veri ex bono eſt; ſe habet hoc ſicut cibus, quod is abſque potu nequeat nutritioni eſſe vitæ naturali, & quoque quod cibus appetat potum, cum quo conjungatur, ut inſerviat uſui: hæc nunc cauſa eſt, cur Tentatio quoad Verum ſequatur immediate Tentationem quoad bonum; tentatio aggreditur id quod amat & deſiderat homo, n: 4274. 4299.

8563. Et jurgatus populus cum Moſche, quod ſignificet querimoniam gravem contra verum Divinum, conſtat ex ſignificatione jurgari, quod ſit querimonia gravis, nam qui jurgatur in tentatione, is graviter queritur; & ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum Divinum, de qua n: 6722. 6752. 6771. 6827. 7014. 7010. 7089. 7382.

8564. Et dixerunt, date nobis aquam & bibamus, quod ſignificet veri ardens deſiderium, conſtat ex illis quæ mox ſupra n: 8562, de ſignificatione aquæ & bibere, oſtenſa ſunt.

8565. Et dixit illis Moſcheh, quod ſignificet reſponſum per influxum in cogitationem, conſtat ex ſignificatione dicere, cum ex Vero Divino; quod repræſentatur per Moſchen, quod ſit reſponſum; & quia omne reſponſum a Divino fit per influxum, & quidem in cogitationem, ideo illa ſignificantur.

8566. Quid jurgamini mecum, quod ſignificet ut moderatiores ſint in querimonia, conſtat ex ſignificatione jurgari, quod ſit gravis querimonia, ut ſupra n: 8563; quod etiam ſit ut moderatiores ſint, involvitur, nam dicitur, quod per id tentent Jehovam.

8567. Quid tentatis Jehovam, quod ſignificet quod contra Divinum, de cujus ope deſperant, conſtat ex ſignificatione tentare Jehovam, quod ſit contra Divinum queri; quod ſit uſque ad deſperationem de Ipſius ope, eſt quia querimoniæ in tentationibus tale involvunt; tentationes enim ſunt continuæ deſperationes de ſalute, principio leves, ſed ſucceſſu graves, uſque ut poſtremo ſit dubitatio pæne negativa de præſentia Divini ac Ipſius ope; vita ſpiritualis ad hoc extremum in tentationibus ut plurimum perducitur, ſic enim exſtinguitur vita naturalis, nam tunc intimum, in media deſperatione, tenetur a Domino in pugna contra falſum; quare etiam deſperatio illa mox diſſipatur per ſolatia quæ dein inſinuantur a Domino, nam poſt omnem tentationem ſpiritualem conſolatio & quaſi novum vitæ; quod tentationes perducantur uſque ad deſperationem, videatur n: 1787. 2694. 5279. 5280. 7147. 7155. 7166. 8165; & quod poſt tentationes conſolatio n: 3696. 4572. 5246. 6824. 8367. 8370 fin.

8568. Et ſitivit ibi populus aquas, quod ſignificet increſcentiam deſiderii ad verum, conſtat ex ſignificatione ſitire, quod ſit appetere & deſiderare, & quod prædicetur de vero, ſicut eſurire de bono; & ex ſignificatione aquæ quod ſit verum fidei, de qua ſupra n: 8562; quod ſitire ſit appetere & deſiderare, nempe verum, quod ſignificatur per aquam, patet manifeſte ex pluribus locis in Verbo, ut apud Amos, "Ecce dies venturi, quibus immittam *famem* in terram, non famem ad panem, *neque ſitim ad aquas*, ſed *ad audiendum verba Jehovæ*; & vagabuntur a mari ad mare, & a ſeptentrione uſque ad orientem; & *diſcurſitabunt ad quærendum verbum Jehovæ*, nec invenient: in die illo deficient virgines pulchræ & juvenes ſiti," VIII: 11. 12. 13; deſiderium ſciendi verum deſcribitur hic per ſitire; deſiderium ad verum ſignificatur per immittam non ſitim ad aquas, ſed ad audiendum verba Jehovæ; defectus veri & inde privatio vitæ ſpiritualis deſcribitur per in die illo deficient virgines pulchræ & juvenes ſiti, virgines pulchræ ſunt qui in affectionibus boni, & juvenes qui in affectionibus veri. Apud Eſaiam, "Heu *omnis ſitiens ite ad aquas*, & cui non argentum, ite, emite, comedite, ite & emite ſine argento & ſine pretio *vinum* & *lac*," LV: 2, omnis ſitiens ite ad aquas, manifeſte pro deſiderante vera fidei; emere ſine pretio vinum & lac, pro comparare ſibi a Domino, ita gratis verum & bonum fidei, quod aquæ ſint verum fidei, videatur ſupra n: 8562, quod vinum ſit bonum fidei, n: 6377, & quoque lac, n: 2184; quod

hic

hic per ire ad aquas, & emere vinum & lac, non vinum & lac intelligantur, ſed talia quæ ſunt cœli & Eccleſiæ, cuivis poteſt conſtare: pariter apud Johannem, "*Ego ſitienti dabo ex fonte aquæ vitæ gratis,*" Apoc: XXI: 6, fons aquæ vitæ pro vero & bono fidei; ſitiens pro deſiderante ex affectione, ſecundum Domini verba, apud Johannem, "Jeſus dixit mulieri Samaritidi omnis qui bibit ex aqua hac, ſitiet iterum; *qui vero bibit ex aqua quam Ego dabo ei, non ſitiet in æternum*; ſed *aqua quam Ego dabo*, fiet in eo fons vitæ ſalientis in vitam æternam," IV: 13. 14; aqua hic manifeſte pro vero fidei e Verbo, ita a Domino; non ſitire hic pro quod non amplius deficiet ei verum: ſimiliter alibi apud Johannem, "Jeſus dixit, Ego ſum panis vitæ, qui venit ad Me, non eſuriet; *& qui credit in Me non ſitiet in æternum,*" VI: 35: & apud Eundem, "Jeſus clamavit, dicens, *ſi quis ſitiverit*, venito ad Me, & *bibito* quiſquis credit in Me; ſicut dixit Scriptura, *flumina e ventre illius fluent aquæ viventis,*" VII: 37. 38, ſitire pro deſiderare verum, bibere pro inſtrui; flumina aquæ viventis pro Divino Vero quod ex Domino ſolo. Apud Eſaiam, "*Obviam ſitienti adferte aquas*, habitatores terræ Thema, cum pane ejus prævenite vagabundum," XXI: 14, obviam ſitienti adferre aquas, pro inſtruere deſiderantem in veris, & ſic recreare vitam ejus animæ. Apud Eundem, "Stultus ſtultitiam loquetur, & cor illius faciet iniquitatem, ad faciendum hypocriſin, & ad loquendum contra Jehovam errorem, ad evacuandum animam *eſurientis*, & *potum ſitientis deficere faciat,*" XXXII: 6, eſuriens pro deſiderante bonum, & potum ſitiens pro deſiderante verum. Apud Eundem, "Pauperes & egeni *quærentes aquam*, ſed non; *lingua illorum ſiti deficit:* aperiam ſuper clivis *fluvios*, & in medio vallium *fontes* ponam, deſertum in *ſtagnum aquarum*, & *terram ſiccam in ſcaturigines aquarum,*" XLI: 17. 18; quod quærere aquam ſit quærere verum, quod deficere ſiti ſit privari vita ſpirituali ex defectu veri, quod fluvii, fontes, ſtagnum & ſcaturigines aquarum, ſint vera fidei, in quibus inſtruendi, cuivis evidenter patet. Apud Eundem, "Dicite, redemit Jehovah ſervum ſuum Jacobum; *tunc non ſitient*, in vaſtitatibus ducet illos; *aquas e petra effluere faciet illis*, & *findet petram*, ut *effluant aquæ,*" XLVIII: 20. 21, non ſitient pro quod non deficient illis vera, aquæ hic manifeſte pro veris fidei. Apud Eundem, "Non *eſurient*, *neque ſitient*, neque percutiet illos æſtus aut ſol; nam miſereſcens illorum ducet illos; ita ut etiam *ſuper ſcaturiginibus aquarum* ducturus ſit illos," XLIX: 10, non eſurient pro quod non deficiet illis bonum; non ſitient pro quod non deficiet illis verum; ſcaturigines aquarum pro cognitionibus veri ex Verbo. Similiter apud Moſchen, "Jehovah ducens te per deſertum magnum & formidabile, ſerpentis, præſteris, & ſcorpionis, & *ſitis ubi non aquæ*, qui *educens tibi aquas e petra ſcopuli,*" Deut: VIII: 15. Apud Eſaiam, "Ecce Deus veſter veniet, *tunc erumpent in deſerto aquæ*, & *fluvii* in planitie deſerti; & erit *aridus locus in ſtagnum, & ſiticuloſus in ſcaturigines aquarum,*" XXXV: 4. 6. 7; aquæ in

 deſerto,

deſerto, quæ erumpent, fluvii, ſtagnum, ſcaturigines aquarum, manifeſte pro veris fidei & cognitionibus illorum, quæ a Domino cum venturus in mundum. Apud Davidem, "Deus, Deus meus, mane quæro Te, *ſitit anima mea Te*, deſiderat Te caro mea, in terra ſiccitatis, & *laſſus ſine aquis*," Pſalm: LXIII: 2, ibi ſitire prædicatur de vero, laſſus ſine aquis pro quod non vera. Sitis pro defectu veri & inde privatione vitæ ſpiritualis, apud Eſaiam, "Propterea exulabit populus meus ob non agnitionem, & gloria ejus hominis famis, & *multitudo ejus ſicca ſiti*," V: 13. Apud Eundem, "Pono *fluvios* in deſertum, putreſcit piſcis illorum, *eo quod non aqua*, & *morietur ſiti*,' L: 2. Ex his nunc conſtare poteſt quid ſignificatur in hoc Capite, *per quod nulla aqua ad bibendum populo*," Verſ: 1. Per quod dicerent, *date nobis aquam & bibamus*, Verſ: 2: *per ſitivit ibi populus aquas*, Verſ: 3; *quod exirent e petra aquæ*, Verſ: 6, conſequenter quod per murmurationem illorum propter defectum aquæ, ſignificetur tentatio ex defectu veri; cum enim homo in tentationem venit ex defectu veri, tunc tenetur vehementer in deſiderio ejus, & ſimul in deſperatione de ſalute æterna propterea; hæc faciunt indolentiam tunc & querimoniam.

8569. Et murmuravit populus contra Moſchen, quod ſignificet indolentiæ gradum majorem, conſtat ex ſignificatione murmurare, quod ſit indolentia ex tentationis acerbitate, de qua n: 8351; quod indolentiæ gradus major ſit, patet ex verbis Moſchis, cum clamavit ad Jehovam, "*adhuc parum & lapidant me*," Verſ: 4.

8570. Quare hoc aſcendere feciſti nos ex Ægypto, quod ſignificet cur liberati ſumus ex infeſtationibus, conſtat ex ſignificatione aſcendere facere, ſeu educere, quod ſit liberare; & ex ſignificatione Ægypti, quod ſint infeſtationes, de qua n: 7278, per Ægyptios enim ſignificantur qui infeſtant illos qui ab Eccleſia in altera vita, n: 6854. 6914. 7474. 7828. 7932. 8018. 8099. 8159. 8321.

8571. Ad faciendum mori me, & filios meos, & pecora mea, ſiti, quod ſignificet ut ex defectu veri exſpiret omne vitæ ſpiritualis, conſtat ex ſignificatione mori, quod ſit exſpirare, hic quoad vitam ſpiritualem; & ex ſignificatione me, filios meos, & pecora mea, quod ſit omnia vitæ ſpiritualis; per *me* enim ſeu per hominem Eccleſiæ ſignificatur bonum charitatis, & fidei, per filios vera interiora fidei, & per pecora vera exteriora ex quibus bonum, ita omnia quæ ſunt vitæ ſpiritualis, nam vita ſpiritualis conſiſtit ex bono charitatis & fidei, & ex vero fidei interno & externo; quod homo ſit bonum, videatur n: 4287; quod filii ſint vera fidei, n: 489. 491. 533. 2623. 2803. 2813. 3373. 3704; & quod pecora ſint vera ex quibus bonum, n: 6016. 6045. 6049; & ex ſignificatione ſitis, quod ſit defectus veri, de qua mox ſupra n: 8568 fin:

8572. Verſ: 4. 5. 6. *Et clamavit Moſcheh ad Jehovam, dicendo, quid faciam populo huic, adhuc parum & lapidant me. Et dixit Jehovah ad Moſchen, tranſi ante populum, & accipe cum te de ſenioribus Iſraelis, & baculum*

tuum

tuum quo percuſſiſti fluvium, accipe in manu tua; & vadas. Ecce Ego ſtans ante te ibi ſuper petra in Choreb, & percutias petram, & exibunt ex illa aquæ, & bibet populus: & fecit ita Moſcheh ad oculos ſeniorum Iſraelis. Et clamavit Moſcheh ad Jehovam, dicendo, ſignificat lamentationem interiorem ac interceſſionem: quid faciam populo huic, ſignificat pro illis qui in querimonia tam gravi ob non receptionem veri: adhuc parum & lapidant me ſignificat quod non procul ſit quin Vero a Divino violentiam inferant: & dixit Jehovah ad Moſchen, ſignificat opem: tranſi ante populum, ſignificat ut ducat & doceat illos: & accipe cum te de ſenioribus Iſraelis, ſignificat ex primariis veris: & baculum tuum, quo percuſſiſti fluvium, ſignificat potentiam Divinam per quam diſſipata ſunt falſa: accipe in manu tua & vadas, ſignificat quod illa inſtructus mandatum perficiat: ecce Ego ſtans ante te ibi ſuper petra in Choreb, ſignificat Dominum quoad fidei vera: & percutias petram, ſignificat ut inſtent rogare Ipſum: & exibunt aquæ, ſignificat quod ab Ipſo vera fidei: & bibat populus, ſignificat quæ recreabunt illos, & vitam ſpiritualem dabunt: & fecit ita Moſcheh ad oculos ſeniorum Iſraelis, ſignificat effectum per primaria vera.

8573. Et clamavit Moſcheh ad Jehovam, quod ſignificet lamentationem interiorem, & interceſſionem, conſtat ex ſignificatione clamare, cum de ope Divina, quam populus ex gravi indolentia flagitabat, quod ſit lamentatio interior, ut quoque prius n: 7782; atque interceſſio, ut n: 8179. Quia per clamavit Moſcheh ad Jehovam, ſignificatur interceſſio a Divino Vero, quod per Moſchen repræſentatur, paucis dicendum, quid ſit interceſſio, & quomodo cum illa ſe habet: qui non ſciunt, quid interceſſio, non aliam ſibi ideam de illa ſiſtere poſſunt, quam quod Dominus continue oret Patrem, & intercedat pro peccatore, qui devote ſupplicat & pœnitentiam pollicetur; imo ſimplices cogitant, quod Dominus ſedeat apud Patrem, & loquatur cum Ipſo de peccatore, & quod roget Ipſum, ut det illum ſibi, ut ſit in Regno ſuo, & potiatur felicitate æterna; talem ideam habent perplures de Interceſſione, de qua in Verbo, ubi dicitur, quod Dominus rogabit Patrem ſuum pro illis: ſed quis non videre poteſt, quod hæc dicta ſint ſecundum ideas cogitationis humanæ; nam unuſquiſque illo tempore, ſicut & perplures hodie, non aliter potuerunt cogitare de Regno cœleſti, quam ſicut cogitant de Regno terreſtri, ab hoc enim capitur idea de illo; ut manifeſte patet ab ipſis Apoſtolis Domini, Jacobo & Johanne, qui petierunt ut unus ſederet a dextris, alter a ſiniſtris in Regno Ipſius, Marc: x: 35. 36. 37; & quoque a reliquis Apoſtolis, inter quos quia contentio facta eſt, quis illorum major futurus eſt in Regno Domini, quibus Dominus ideo dixit, quod comederunt & biberent ſuper menſa ſua in Regno ſuo, & quod ſederent ſuper thronis judicantes duodecim Tribus Iſraelis," Luc: xxii: 24. 30, proinde quod regnarent cum Ipſo: hæc quod ſecundum ideam ac ita ſecundum captum illorum dicta ſint, & quod ſignificent in interiori ſenſu aliud, quod non ita tunc potuit propalari, patet; quid duodecim throni, ſuper quibus Apoſtoli,

poſtoli, ſignificant, videatur n: 2129, 6397. Cum Interceſſione ita ſe habet; in omni amore eſt Interceſſio; proinde in omni Miſericordia, nam Miſericordia eſt amoris: quod qui amat aut qui miſeretur continue intercedat, conſtare poteſt ab exemplis; Maritus qui amat uxorem, vult ut ab aliis benigne recipiatur, utque ei benefiat, hoc non apertis verbis dicit, ſed continue id cogitat, proinde id continue tacite rogat, & pro illa intercedit; ſimiliter faciunt parentes pro liberis ſuis quos amant; pariter qui in charitate ſunt, ita faciunt pro proximo; & qui in amicitia pro amico: ex his conſtare poteſt, quod Interceſſio inſit omni amori jugiter: ſimiliter ſe habet cum Interceſſione Domini pro Humano Genere, & in ſpecie pro illis qui in bono & vero fidei ſunt; nam erga illos eſt Divinus, hoc eſt, Infinitus Amor, & eſt Divina, hoc eſt, Infinita Miſericordia; nec orat Patrem pro illis, & ſic intercedit, nam hoc foret prorſus humano more agere; ſed continue excuſat, & continue remittit, nam continue miſeretur, & hoc fit apud Ipſum Dominum, nam Dominus & Pater unum ſunt, Joh: XIV: 8 ad 12. Arcanum quod adhuc interius latet in Verbo interceſſionis, etiam dicetur; Divinum Verum, quod procedit a Domino, intercedit tali modo continue, quia procedit a Divino Amore; Dominus cum in mundo fuit, Divinum Verum fuit, ut cum glorificatus eſt, quod factum cum reſurrexit, Divinum Bonum eſt, n: 7499; Divinum Bonum eſt, quod in Verbo in ſenſu interno intelligitur per Patrem, & Divinum Verum per Filium, n: 2803. 3704. 7499; & quia ineſt Divino Vero, quod procedit a Divino Bono, Interceſſio continua, ideo dicitur quod Filius roget Patrem, & intercedat pro homine: hoc capi potuit ab homine, aſt illud ægre.

8574. Quid faciam populo huic, quod ſignificet pro illis qui in querimonia tam gravi ob non receptionem veri, conſtat ex ſignificatione quid faciam populo huic, quod involvat talia; nam per jurgium populi contra Moſchen ſignificatur querimonia gravis, n: 8563. 8566; & per quod nulla aqua illis ad bibendum, ſignificatus defectus veri, n: 8562. 8568.

8575. Adhuc parum & lapidant me, quod ſignificet quod non procul ſit quin Vero a Divino violentiam inferant, conſtat ex ſignificatione adhuc parum, quod ſit quod non procul ſit; & ex ſignificatione lapidare, quod ſit punitio propter violationem veri quod cultus, de qua n: 7456, hic in oppoſito ſenſu violentiam inferre Vero a Divino, quod per Moſchen repræſentatur; quod Moſcheh ſit Verum a Divino, ſæpius oſtenſum eſt.

8576. Et dixit Jehovah ad Moſchen, quod ſignificet opem, conſtat ex ſignificatione dicere, quod involvat ſequentia, hic quod darentur Vera, de quorum defectu tam graviter queſti ſunt, quæ ſignificantur per aquam e Chorebo; ita dicere hic involvit opem.

8577. Tranſi ante populum, quod ſignificet ut ducat & doceat illos, conſtat ex ſignificatione tranſire ante, quod ſit ducere, ita quoque docere, nam qui docet, ſpirituali modo ducit; & ex repræſentatione filiorum Iſraelis, qui hic ſunt populus, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua ſæpius.

8578. Et

8578. Et accipe cum te de ſenioribus Iſraelis, quod ſignificet ex primariis veris, conſtat ex ſignificatione ſeniorum Iſraelis, quod ſint primaria ſapientiæ & intelligentiæ, quæ concordant cum bono & cum vero, de qua n: 6523. 6525. 6890. 7912; ita primaria vera, nam hæc ſunt intelligentiæ & ſapientiæ.

8579. Et baculum tuum quo percuſſiſti fluvium, quod ſignificet potentiam Divinam, per quam diſſipata ſunt falſa, conſtat ex ſignificatione baculi, quod ſit potentia, de qua n: 4013. 4015. 4876. 4936. 6947. 7011. 7026, hic potentia Divina, quia per Moſchen, cui baculus, repræſentatur Dominus quoad Divinum Verum; & ex ſignificatione fluvii, hic fluvii Ægypti, quod ſit falſum, de qua n: 6993: quo percuſſiſti fluvium dicitur, ob cauſam ut ſignificetur diſſipatio falſi, nam per potentiam Divinam, qua Verum datur, etiam diſſipantur falſa; verum quod datur, ſignificatur per aquam ex petra in Chorebo.

8580. Accipe in manu tua & vadas, quod ſignificet quod illa inſtructus mandatum perficiat, conſtat ex ſignificatione accipere in manu, nempe baculum, quod ſit inſtrui potentia illa: quod vadas, ſit perficere mandatum, conſtat abſque explicatione.

8581. Ecce Ego ſtans ante te ibi ſuper petra in Chorebo, quod ſignificet Dominum quoad fidei vera, conſtat ex ſignificatione Petræ, quod ſit fides, hic fides a Domino, ſeu Dominus quoad fidem, nam dicit Jehovah, hoc eſt, Dominus, ecce Ego ſtans ſuper petra; & ex ſignificatione Chorebi, quod ſit Lex Divina; inde per illa verba ſignificatur Dominus quoad fidei vera, quæ ex Lege Ipſius ſeu Verbo. Quod Petra ſit Dominus quoad fidem, ac reſpective ad hominem quod ſit fides quæ a Domino, conſtat ex pluribus locis in Verbo; ut apud Moſchen, "*Dabo magnitudinem Deo noſtro, Petra,* cujus perfectum opus: evigilare fecit illum ſuper excelſis terræ, & cibavit proventu agrorum, *ſugere fecit illum mel e rupe, & oleum e ſaxo petræ:* ſed cum pinguis factus Jeſchurun, recalcitravit, deſeruit Deum, Qui fecit illum, & *vilipendit Petram ſalutis ſuæ: Petram, quæ genuit te,* oblivioni dediſti; & oblitus es Dei formatoris tui: *Petra illorum* vendidit illos, & Jehovah concluſit illos; *non enim ſicut Petra noſtra petra illorum:* quando dicitur, ubi dii illorum, *Petra cui confiſi fuerunt,*" Deut: XXXII: 3. 4. 13. 15. 18. 30. 31. 37; ex his patet, quod ſit Jehovah, hoc eſt, Dominus, qui vocatur Petra; quo ſit Jehovah ſeu Dominus quoad fidem, ex ſingulis ibi in ſenſu interno liquet. Apud Danielem, "Videns fuiſti, *uſque dum exciſus eſt lapis,* qui non per manus, & percuſſit ſtatuam ſuper pedes ejus, qui ferrum & argilla, & contrivit illos: tunc contrita ſunt ſimul ferrum, argilla, æs, argentum, & aurum, factaque ſunt ſicut palea, de æreis æſtatis; ita ut abſtulerit ea ventus, & ullus locus non inventus ſit illis: *Lapis autem qui percuſſit ſtatuam, factus eſt in Petram magnam,* & implevit omnem terram: ſurgere faciet Deus cœlorum Regnum, quod in ſæcula non perdetur: etiam Regnum Ipſius populo alii non permittetur, conteret & conſumet omnia iſta regna, ipſum autem ſtabit in ſæcula; propterea quod vidiſti *quod de Petra*

excisus est Lapis, qui non per manus, & contrivit ferrum, æs, argillam, argentum, & aurum," II : 34. 35. 44. 45; agitur hic de Domino ac Ipsius Regno, & per Lapidem intelligitur fides, ac per Petram Dominus quoad fidem; quod illa per Lapidem & Petram ſignificentur, patet ei qui expendit; lapis etiam in Verbo ſignificat verum quod fidei, videatur n: 643. 1298. 3720. 3769. 3771. 3773. 3789. 3798. 6426; inde quoque Dominus quoad Divinum Verum vocatur Lapis Iſraelis, n: 6426: quod Petra ſit Dominus quoad verum fidei, eſt quia per Petram etiam intelligitur propugnaculum quod contra falſa, ipſum propugnaculum eſt verum fidei, nam ex illo pugnatur tam contra falſa quam contra mala. Ex his quoque conſtare poteſt, quod per Petram intelligatur Dominus quoad fidem, & quoque fides quæ a Domino, in verbis quæ Dominus loquutus eſt ad Petrum, apud Matthæum, "Ego tibi dico, *tu eſt Petrus, & ſuper hac Petra ædificabo Eccleſiam meam*; & portæ inferni non prævalebunt illi: & dabo tibi claves regni cœlorum, & quicquid ligaveris in terra, erit ligatum in cœlis, & quicquid ſolveris in terra, erit ſolutum in cœlis," XVI : 18. 19; quod Petra ibi ſit Dominus quoad fidem, ac fides quæ a Domino, & quod Petrus illam fidem repræſentet, videatur Præfat: ad Cap: XXII Geneſ: tum n: 4738. 3754. 600. 6073 fin: 6344 fin: patet etiam unicuique, qui ex ſana ratione cogitat, quod poteſtas aperiendi cœlum & claudendi infernum pro bonis, ac aperiendi infernum & claudendi cœlum pro malis, ſit Solius Domini; & quod ſit fidei eſt quia fides eſt a Domino, ita quoque eſt Domini, hoc eſt, Ipſe Dominus in illa; omnis poteſtas in altera vita etiam eſt per verum fidei ex bono, n: 4931. 6344. 6413. 8200. 8304; qui ex ratione cogitat, etiam concludere poteſt, quod Eccleſia Domini non ſuper aliquo homine, ita non ſuper Petro, ſed ſuper Ipſo Domino, ita ſuper fide in Ipſum, ædificata ſit. Ex his videri poteſt in quales & in quantos errores labuntur illi, qui ſtricte ſenſum literæ Verbi premunt; & quam prone antiſtites Eccleſiæ arripiunt quod talis poteſtas data ſit Petro, & conſequenter illis qui ſe ejus ſucceſſores vocant, nam favet illorum amori, & quam ægre ſe perſuaderi patiuntur quod aliud intelligatur, nam quiſque ſibi comparare ſummum potentiæ vult: ex illis quoque patet, quam neceſſarium eſt, ut ſciatur quid petra, quid claves, quid portæ inferni, & perplura alia, in ſenſu interno ſignificant. Quod Jehovah dicatur Petra, & quod tunc intelligatur Dominus quoad fidem, etiam ex multis aliis locis in Verbo conſtat, ut ex his ſequentibus, quos adducere abſque ulteriore explicatione licet; apud Eſaiam, "Mittite Agnum Dominatoris terræ *de Petra verſus deſertum* ad Montem Sionis," XVI : 1. Apud Eundem, "Oblita es ſalutis tuæ, & *petræ refugii tui* non recordata es," XVII : 10. Apud Eundem, "Cadet Aſchur gladio non viri, *etiam Petra ejus* præ formidine ejus tranſibit," XXXI : 9. Apud Eundem, "Cantent *habitatores petræ*, e capite montium clament," XLII : 11. Apud Eundem, "Attendite ad me ſectantes juſtitiam, quærentes Jehovam, *reſpicite ad Petram, e qua exciſi eſtis*," LI : 1. Apud Jeremiam, "Relinquite urbes, & *habitate*

in

in petra, habitatores Moabi," XLVIII : 28. Apud Eundem, "Ego contra te mons perdens, perdens univerſam terram, & extendam manum meam contra te, & *devolvam te de petris*, & dabo te in montem combuſtionis, nec ſument de te *lapidem pro angulo*, aut *lapidem fundamentorum*," LI : 25. 26, de Babele. Apud Davidem, "Fecit aſcendere me a fovea devaſtationis, e cæno luti, ac *conſtituit ſuper petra pedes meos*," Pſalm : XL : 3. Apud Eundem, "Ab extremitate terræ ad Te clamo, cum deficit cor meum, ad *petram altam a me ducis me*," Pſalm : LXI : 3. Apud Eundem, "Cibavit illos ex adipe tritici, & *e petra melle ſaturavi illos*," Pſalm : LXXXI : 17. Quia Petra ſignificabat Dominum quoad fidem, ac fidem a Domino, ideo etiam mirabilia facta ſunt ſuper petra, de quibus in Libro Judicum, "Angelus Jehovæ dixit ad Gibeonem, ut ſumeret carnem & azyma, & *poneret ſuper petra*, & jus effunderet, *& aſcendebat ignis e petra*, & comedit carnem & azyma," VI : 20. 21; & alibi in eodem Libro, "Manoach pater Simſonis ſumſit hædum caprarum, & *obtulit ſuper petra*; tunc Angelus mirabiliter fecit, & aſcendebat in flamma," XIII : 19. 20; quid hæc ſignificabant, conſtare poteſt, ſi ex ſenſu interno evolvitur, quid ræpreſentabat Gibeon, & quid Manoach pater Simſonis; tum quid ſignificabant caro & azyma, ac jus, ut & hædus caprarum, & ignis; omnia enim & ſingula repræſentabant & ſignificabant. Ex ſignificatione Petræ, quod ſit fides, etiam ſciri poteſt, quid intelligitur per quod Moſcheh, cum videret Jehovam, poneretur in *foramine petræ*, Exod : XXXIII : 20. 21. 22. 23, per foramen enim petræ ſignificatur obſcurum fidei. Quod Petra in Chorebo, ex qua aquæ, ſignificet Dominum, in Eccleſiis notum eſt; ſed quod ſignificet Dominum quoad fidem, & quoque quod fidem a Domino, nunc oſtenſum eſt. Simile quod per petram in Chorebo, etiam ſignificatur per hæc apud Eſaiam, "Dicite, redemit Jehovah ſervum ſuum Jacobum, tunc non ſitiet, in vaſtitatibus ducet illos, *aquas e petra effluere faciet illis, dum findet petram ut effluant aquæ*," XLVIII : 20. 21. Quod aqua daretur populo non ex alia petra, quam ex illa in Chorebo, & quia per Chorebum ſignificatur Lex Divina; quod Lex Divina per Chorebum ſignificetur, eſt quia ibi promulgata eſt Lex; & fides quæ a Domino, eſt ex Lege Divina, hoc eſt, ex Verbo; per id enim Dominus docet quid fides, & quoque dat fidem.

8582. Et percutias petram, quod ſignificet ut inſtent rogare Ipſum, nempe Dominum, conſtat ex ſignificatione percutere, quod ſit inſtare rogando, ſed ex humili corde; quod percutere petram ſit inſtanter rogare ex humili corde, conſtare poteſt ex eo, quod, quia Moſcheh percuſſit petram ex duro corde, & ſic expoſtulavit, ideo ei denuntiatum ſit, ut non introduceret populum in terram Canaanem, ſicut ipſe memorat in Libro Numerorum, "Congregaverunt Moſcheh & Aharon congregationem ante petram; & dixit illis, audite quæſo rebelles, num ex petra hac educemus vobis aquas: & ſuſtulit Moſcheh manum ſuam, & percuſſit petram baculo ſuo duabus vicibus; nihilominus exiverunt aquæ multæ: tunc dixit Jehovah ad Moſchen & Aharonem,

 prop-

propterea quod non credidiſtis in Me, & ſanctificaveritis Me in oculis filiorum Iſraelis, ideo non deducetis congregationem hanc in terram, quam dedi illis.

8583. Et exibunt ex illa aquæ, quod ſignificet quod ab Ipſo vera fidei, conſtat a ſignificatione petræ, ex qua exibunt aquæ, quod ſit Dominus quoad fidem, de qua mox ſupra n: 8582; & ex ſignificatione aquarum, quod ſint vera fidei, de qua n: 2702. 3058. 3424. 4976. 5668. 8568.

8584. Et bibat populus, quod ſignificet quæ recreabunt illos, & vitam ſpiritualem dabunt, conſtat a ſignificatione bibere, quod ſit inſtrui in veris fidei, & ſic dare & recreare vitam ſpiritualem, de qua ſupra n: 8562.

8585. Et fecit ita Moſcheh ad oculos ſeniorum Iſraelis, quod ſignificet effectum per primaria vera, conſtat ex ſignificatione fecit ita Moſcheh, quod ſit effectus; & ex ſignificatione ſeniorum Iſraelis, quod ſint primaria vera, de qua ſupra n: 8578. Quod prius dictum ſit, quod Moſcheh acciperet ſecum de ſenioribus Iſraelis, & nunc quod fecerit ita ad oculos ſeniorum Iſraelis, eſt quia fides datur per vera, & quidem per primaria, nam ex illis fit illuſtratio, ut vera inde fluentia, quæ vocantur ſecundaria, clare percipiantur.

8586. Verſ: 7. *Et vocavit nomen loci Maſſah, & Meribah, propter jurgium filiorum Iſraelis, & propter tentare illos Jehovam, dicendo, num eſt Jehovah in medio noſtri, ſi non.* Et vocavit nomen loci Maſſah, ſignificat quale ſtatus tentationis: & Meribah, ſignificat querimoniæ quale: propter jurgium filiorum Iſraelis, ſignificat querimoniam ex gravitate tentationis uſque ut prope ſuccumberent: & propter tentare illos Jehovam, ſignificat quod contra Divinum de cujus ope deſperant: dicendo, num eſt Jehovah in medio noſtri, ſignificat quod prope crederent, quod Dominus non ſuis opem ferat.

8587. Et vocavit nomen loci Maſſah, quod ſignificet quale ſtatus tentationis, conſtat ex ſignificatione nominis & vocare nomen, quod ſit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2628. 2724. 3006. 3421. 6674. 6887; & ex ſignificatione loci, quod ſit ſtatus, de qua n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321. 4882. 5606. 7381; quod ſi ſit quale ſtatus tentationis eſt quia de Tentatione agitur; ejus ſtatus quale ſignificatur per Maſſah; Maſſah etiam in Lingua originali ſignificat tentationem: de quali ejus in nunc ſequentibus dicetur.

8588. Et Meribah, quod ſignificet querimoniæ quale, conſtat ex eo quod Meribah in Lingua originali ſignificet contentionem ſeu jurgium, & jurgium ſignificat querimoniam, n: 8563. 8566; quia etiam nomina ſignificant quale rei, n: 8587, ideo Meribah hic quale querimoniæ. Quod ipſam hanc tentationem, & ejus quale, attinet, ſciendum, quod hic deſcribantur illi qui in tentationibus pæne ſuccumbunt, qui nempe queruntur contra cœlum, & quoque contra ipſum Divinum, & tandem pæne non credunt Providentiam Divinam; hæc ſignificantur in ſenſu interno per illa quæ præcedunt, & quoque per ea quæ in hoc Verſu ſequuntur, & ſunt quale ſtatus tentationis

quod

quod per Maſſah, & quale querimoniæ in tentatione quod per Meribah ſignificantur: quod hoc quale hic per Meribah ſignificetur, patet apud Davidem, "In anguſtia invocaſti Me, & eripui te, reſpondi tibi in occulto, *probavi te juxta aquas Meribah*," Pſalm: LXXXI: 8. At in ſenſu interno hiſtorico, in quo agitur de religioſo apud gentem Iſraeliticam, deſcribitur Gens illa qualis fuit erga Jehovam, quod nempe non voluerit ſupplicando rogare Ipſum de ope, ſed quod expoſtulaverit: cauſa erat, quia Jehovam non agnoſcebant pro ſummo Deo, corde, ſed ſolum ore quando viderunt miracula: quod non corde Ipſum agnoverint, conſtat manifeſte ex vitulo Ægyptiaco, quem ſibi fecerunt & adoraverunt, dixeruntque quod illi ſint dii ſui; tum a frequenti illorum apoſtaſia, de qua videatur n: 8301: hæc ſunt quæ in ſenſu interno hiſtorico hic deſcribuntur; in ſenſu autem interno ſpirituali deſcribitur quale tentationis apud illos qui ad ultimum tentationis perducuntur, antequam liberantur. Quod quale gentis Iſraeliticæ ac religioſi ejus deſcribatur per contentionem cum Moſche ad Maſſah & Meribah, conſtat etiam apud Davidem, "Ne obturate cor veſtrum *ſicut in Meribah, ſicut in die Maſſæ in deſerto*, ubi tentarunt Me patres veſtri; tentarunt Me, & viderunt opus meum: quadraginta annis *faſtidivi in generatione*; & dixi, populus ſunt errantes corde, iidemque non cognoverunt vias meas, quibus juravi in ira mea, ſi venient ad requiem meam," Pſalm: XCV: 8. 9. 10. 11. Apud Moſchen, "Non tentabitis Jehovam Deum veſtrum, *quemadmodum tentaſtis in Maſſah*," Deut: IX: 22. 24. Apud Eundem, "De Levi dixit, Thummim tui & Urim tui, Viro Sancto, *quem tentaſti in Maſſah, contendiſti cum Eo apud aquas Meribah*," Deut: XXXIII: 9, Vir Sanctus hic pro Domino, Quem tentaverunt, & Quem non ſanctificaverunt Moſcheh & Aharon: in ſenſu interno hiſtorico, in quo de religioſo gentes Iſraeliticæ agitur, per Moſchen & Aharonem non repræſentatur Verum Divinum, ſed religioſum iſtius gentis, cujus duces & Capita erant, n: 7041; hoc religioſum quia tale fuit, ut ſupra dictum, etiam ideo illis denuntiatum eſt, quod non introducerent populum in terram Canaanem, de qua re ita in Libro Numerorum, "Dixit Jehovah ad Moſchen & Aharonem, propterea quod non crediditis in Me, & ſanctificaviſtis Me in oculis filiorum Iſraelis, ideo non deducetis congregationem hanc in terram quam dedi illis; *hæ aquæ Meribah, quia contenderunt filii Iſraelis cum Jehovah*," XX: 12. 13. Cap: XXVII: 14: Et in eodem Libro, "Colligetur Aharon ad populum ſuum, & non veniet in terram, quam dedi filiis Iſraelis, propterea quod rebellaſtis ori meo *apud aquas Meribah*," XX: 24: "pariter Moſcheh," Deut: XXXII: 51. Quod apud illam gentem uſque Cultus Divinus repræſentativus inſtitutus fuerit, erat cauſa, quia repræſentativus cultus potuit inſtitui apud omnem gentem, quæ externa cultus ſancta haberet, & pæne idololatrice coleret; nam repræſentativum non ſpectat perſonam, ſed rem, n: 1361, & genius illius gentis præ omni alia gente fuit, prorſus colere externa, ut ſancta & Divina abſque omni interno; ſicut adorare patres ſuos, Abrahamum, Jiſchakum, & Jacobum, ac poſtea Moſchen & Davidem, ut numina, ac præterea ſanctum & ut

Divinum

Divinum habere & colere omnem lapidem & omne lignum, quod cultui illorum Divino inauguratum fuit, ſicut arcas, menſas ibi, lampadem, altare, veſtes Aharonis, urim & thumim, & poſtea templum: per talia dabatur eo tempore ex Providentia Domini communicatio angelorum cœli cum homine; nam oportet alicubi Eccleſia eſſe, ſeu repræſentativum Eccleſiæ, ut ſit communicatio cœli cum humano genere; & quia illa gens præ omni alia gente potuit in externis ponere cultum Divinum, & ſic agere repræſentativum Eccleſiæ, ideo gens illa aſſumta eſt. Communicatio cum angelis in cœlo per repræſentativa fiebat eo tempore hoc modo; cultus illorum externus communicabatur, cum ſpiritibus angelicis, qui ſimplices ſunt, & non ad interna reflectant, ſed uſque interius boni ſunt; tales ſunt qui in Maximo Homine correſpondent cuticulis; hi prorſus non attendunt ad internum hominis, ſed ſolum ad externum ejus; ſi hoc ſanctum apparet, etiam illi ſancte de illo cogitant; Angeli interiores cœli in his ſpiritibus videbant illa quæ repræſentabantur, proinde cœleſtia & Divina quæ correſpondebant; nam apud hos potuerunt eſſe, & videre illa, non autem apud homines, niſi per illos; habitant enim angeli cum hominibus in interioribus, at ubi non interiora ſunt, habitant in interioribus ſpirituum ſimplicium, nam angeli non ſapiunt niſi ſpiritualia & cœleſtia, quæ interiora ſunt in repræſentativis; ex his paucis conſtare poteſt, quomodo dari potuerit communicatio cum cœlo per talem populum: ſed videantur quæ de hac re prius oſtenſa ſunt, nempe quod apud Judæos ſanctum cultus miraculoſe elevatum fuerit in cœlum extra illos, n: 4307; quod poſteri Jacobi ſanctum potuerint repræſentare, qualeſcunque fuerunt, modo ritualia mandata ſtricte obſervarent, n: 3147. 3479. 3480. 3881 fin: 4308. 4281. 4288. 4289. 4293. 4307. 4444. 4500. 4680. 4825. 4844. 4847. 4899. 4912. 6304. 6306. 7048. 7051. 8301 fin.

8589. Propter jurgium filiorum Iſraelis, quod ſignificet querimoniam ex gravitate tentationis uſque ut prope ſuccumberent, conſtat ex ſignificatione jurgii, quod ſit querimonia gravis, de qua n: 8563; quod ſit ut prope ſuccumberent, conſtat ex quali jurgii illorum, quod nempe pæne lapidaviſſent Moſchen, quod tentarent Jehovam, & quod dicerent num eſt Jehovah in medio noſtri.

8590. Et propter tentare illos Jehovam, quod ſignificet quod contra Divinum, de cujus ope deſperant, conſtat ex illis ſupra n: 8567, ubi eadem verba.

8591. Dicendo, num eſt Jehovah in medio noſtri, quod ſignificet quod prope crederent quod Dominus non ſuis opem ferat, conſtat abſque explicatione.

8592. Verſ: 8. 9. *Et venit Amaleck, & pugnavit cum Iſraele in Rephidim. Et dixit Moſcheh ad Joſchuam, elige nobis viros, & exi, pugna in Amaleck, cras ego conſiſto ſuper capite collis, & baculus Dei in manu mea.* Et venit Amaleck, ſignificat falſum ex interiori malo: & pugnavit cum Iſraele in Rephidim, ſignificat quod aggreſſi cum tentationem gravem ſuſtinebant:

nebant: & dixit Moſcheh ad Joſchuam, ſignificat influxum Divinum in Verum pugnans: elige nobis viros, ſignificat ut vera in pugnam inſtruat: & exi, pugna in Amalekum, ſignificat contra falſa ex interiori malo: cras ego conſiſto ſuper capite collis, ſignificat conjunctionem Veri Divini cum bono charitatis, & inde influxum: & baculus Dei in manu mea, ſignificat quod inde potentia.

8593. Et venit Amaleck, quod ſignificet falſum, ex interiori malo, conſtat ex repræſentatione Amaleki, quod ſit falſum ex interiori malo, de qua ſequitur. Quinam & quales illi ſunt qui in falſo ex interiori malo, primum dicitur; interius malum & quod intus latet apud hominem, reconditum in ejus voluntate, & inde in cogitatione, nec ejus veſtigium apparet in externis, ut in actionibus, in loquela, inque facie; qui in tali malo ſunt, ſtudent omni modo & arte occultare illud & recondere ſub ſpecie honeſti & juſti, & ſub ſpecie amoris proximi; & uſque apud ſe non aliud cogitant, quam ut poſſint malum inferre, & quantum poſſunt per alios inferunt, cavendo tunc ne appareat quod ab illis, ipſum etiam malum infucant, ut non videatur ſicut malum; jucundiſſimum vitæ illorum eſt talia meditari, & in occulto moliri; hoc dicitur malum interius; qui in hoc malo ſunt, vocantur mali genii, & in altera vita prorſus ſeparati ſunt ab illis qui in malo exteriori, & vocantur ſpiritus; illi, nempe mali genii infernum ſuum habent poſt hominem, hoc eſt, ad tergum ejus, ac ibi in variis cavernis; at mali ſpiritus infernum habent ante hominem, & quoque ad latera; Genii illi in Maximo Homine pertinent ad provinciam Cerebelli, & quoque ad illam partem Medullæ ſpinalis, quæ emittit fibras & nervos ad involuntaria. Quod ulterius falſum ex hoc malo attinet, non eſt ſicut falſum ex malo malorum ſpirituum, nam in ſe eſt malum; qui in hoc malo ſunt, non aggrediuntur vera fidei, ſed bona fidei; agunt enim per affectiones pravas, per quas pervertunt cogitationes bonas, & hoc modo pæne incomprehenſibili: hi quia tales ſunt, inferna illorum prorſus ſeparantur ab infernis ſpirituum malorum, adeo ut vix communicationem habeant, & hoc ob cauſam ut ſeparentur ab hominibus Eccleſiæ ſpiritualis, nam ſi ab infernis ſuis influerent, actum foret de homine iſtius Eccleſiæ, agerent enim occultiſſime in conſcientiam, & illam perverterent, & hoc per pravarum affectionum inſufflationes: infernales illi genii nuſquam aggrediuntur aperte hominem, nec cum eſt in vigore reſiſtendi, ſed cum apparet quod homo in lapſu ſit ut ſuccumbat, tunc ſubito præſto ſunt, & impellunt ut prorſus cadat: hoc quoque repræſentatur per quod Amaleck nunc invaſerit Iſraelem; & quoque poſtea, cum filii Iſraelis oppoſuerunt ſe Jehovæ, & timuerunt pro gentibus in terra Canaane; "*Deſcendit etiam tunc Amaleck* cum Canaanita *e monte*, & percuſſerunt filios Iſraelis uſque ad Chorman," Numer: XIV: 43. 45. Ex his conſtare poteſt, quales ſunt qui repræſentantur per Amalekum, & cur judicium ſuper illum a Jehovah, quod bellum erit contra illos perpetuo;

&

& quod delebitur memoria illorum de ſub cœlo; ſecundum hæc in ultimo Verſu hujus Capitis, "Quia manus malorum contra thronum Jah, *bellum Jehovæ erit in Amalekum a generatione in generationem*;" & in Deuteronomio, "Memento quod fecit tibi Amaleck in via cum exiviſti ex Ægypto, quod occurrerit tibi in via, & *decaudaverit in te omnes infirmos, cum tu feſſus & laſſus*, nec timuit Deum: cum quietem dederit tibi Jehovah Deus tuus, *delebis memoriam Amaleki de ſub cœlo*, non obliviſceris," xxv: 17. 18. 19: tum in Libro 1 Samuelis, "Dictum eſt a Jehovah per Schemuelem Schaulo; *viſitare conſtitui quod fecit Amaleck Iſraeli*, qui poſuit huic in via cum aſcenderet ex Ægypto; quare abi & percute Amalekum, & devotioni da omnia quæ illi, nec parcas illi, ſed occidas a viro uſque ad mulierem, ab infante uſque ad lactentem, a bove uſque ad pecudem, a camelo uſque ad aſinum. Sed Schaul pepercit regi Agago, & opimis gregis & boum, & ſecundæ ſorti, & arietibus, & omni egregio; ideo denuntiatum eſt Schaulo, quod ex illo non amplius eſſet rex ſuper Iſraelem," xv: 1 ad fin: quod deleretur memoria Amaleki, ac devotioni darentur omnia quæ ibi; ſignificabat, quod prorſus non communicarent genii mali cum illis qui ab Eccleſia ſpirituali, nam communicant cum illis qui non in veris ſunt, ſed falſis favent ex affectione mala. Quis non videre poteſt, quod Jehovah abſque cauſa, quæ altius latet, nuſquam dixerit, quod bellum eſſet in Amalekum in perpetuum, & quod deleretur memoria illius de ſub cœlo, quodque omnia quæ ibi devotioni darentur; & quod uſque tamen hoc non factum ſit. Cauſa illa quæ altius latuit, cur illa dicta ſunt & facta, involvitur in verbis Schemuelis ad Agagum regem Amalekitarum, cui pepercit Schaul, "Agagus rex Amaleki ivit ad Schemuelem in delitiis; ſed dixit Schemuel, quemadmodum orbavit mulieres gladius tuus, ita orba fiet præ mulieribus mater tua, & diſſecuit illum Schemuel coram Jehovah," 1 Sam: xv: 32; ire in delitiis ſignificat adblandientia externa, quæ talibus in præſentia aliorum; orbavit mulieres gladius tuus ſignificat quod falſum illorum inferat violentiam affectionibus bonis; orba fiet præ mulieribus mater tua ſignificat quod dominatura apud illos affectio mala ex voluntario & non ex intellectuali; & diſſecuit illum Schemuel coram Jehovah, ſignificat quod ſeparati ab illis qui in falſo ex malo ex intellectuali ſunt, ita genii a ſpiritibus, ut ſupra dictum; quod mulieres ſint affectiones, videatur n: 568. 6014. 7337; quod gladius ſit falſum pugnans & vaſtans, n: 2799. 4499. 7102.

8594. Et pugnavit cum Iſraele in Rephidim, ſignificat quod aggreſſi cum tentationem gravem ſuſtinebant, conſtat ex ſignificatione pugnare, quod ſit aggredi per falſa ex malo interiori, & ex ſignificatione Rephidim, quod ſit quale tentationis quoad verum, de qua n: 8561. Quid per hæc intelligitur conſtat ex illis quæ nunc ſupra n: 8593 dicta ſunt, quod nempe qui per Amalekum repræſentantur, in altera vita aggrediantur illos qui in tentatione ſunt, cum in lapſu ſunt pæne ad ſuccumbendum.

8595.

8595. Et dixit Moſcheh ad Joſchuam, quod ſignificet influxum Divinum in Verum pugnans, conſtat ex ſignificatione dicere, quod hic ſit influxus, quia in Verum pugnans, quod repræſentatur per Joſchuam; quod ſit influxus Divinus, eſt quia per Moſchen repræſentatur Divinum Verum, hoc eſt, Verum quod immediate a Domino procedit, hoc Verum, quia eſt pure Divinum, influit in vera fidei quæcunque, & facit ut vera ſint; & ex repræſentatione Joſchuæ, quod ſit Verum pugnans; quod Joſchuah ſit Verum pugnans, conſtat ex eo, quod ei mandatum ſit, ut pugnaret contra Amalekum, hoc eſt, contra falſa ex interiori malo; contra illud pugnabit Verum quod pugnans factum eſt per influxum Divini Veri; ipſum Verum Divinum quod a Domino immediate procedit, non eſt pugnans, ſed eſt pacificum, nam eſt ipſa Pax, procedit enim a Divino Bono Divini Amoris Domini; ſed hoc ut fiat pugnans, influit apud tales angelos, qui in ardente Zelo pro Vero & Bono ſunt, & ex Zelo illo excitati pugnant; inde Verum pugnans quod repræſentatur per Joſchuam. Quia hoc Verum per Joſchuam repræſentabatur, ideo etiam ille factus eſt dux ſuper filios Iſraelis poſt Moſchen, & introducebat illos in terram Canaanem, pugnabatque cum gentibus ibi: ideo quoque, cum in terram Canaanem venit, apparuit illi Angelus Jehovæ cum gladio evaginato in manu, & ſe vocabit Principem exercitus Jehovæ, Joſch: v. 13. 14. 15; per gladium evaginatum in manu ſignificatur Verum Divinum pugnans in ſua potentia; quod gladius ſit verum pugnans, videatur n: 2799. 4499, quodque gladius evaginatus ſit pugnans continue contra falſa & mala n: 8294; & quod manus ſit potentia, n: 878. 4931 ad 4937. 7518. 8050. 8153; tum quod per gentes in terra Canaane ſignificentur falſa & mala, contra quæ pugnandum, n: 8054.

8596. Elige nobis viros, quod ſignificet ut vera in pugnam inſtruat; conſtat ex ſignificatione virorum, quod ſint vera, de qua n: 265. 749. 1007. 3134; illa in pugnam inſtruere ſignificetur per quod Joſchuah eligeret illos; cum enim per Joſchuam repræſentant Verum Divinum pugnans, per viros quos ille eligit & ſibi adjungit, ſignificantur vera ad pugnam inſtructa.

8597. Et exi, pugna in Amalekum, quod ſignificet contra falſa ex interiori malo, conſtat ex repræſentatione Amaleki, quod ſint falſa ex interiori malo, de qua ſupra n: 8593.

8598. Cras ego conſiſto ſuper capite collis, quod ſignificet conjunctionem veri Divini cum bono charitatis, & inde influxum, conſtat ex repræſentatione Moſchis, qui conſiſteret ſuper capite collis, quod ſit Verum Divinum, de qua ſæpius; ex ſignificatione conſiſtere, quod ſit conjungi & influere; quod conſiſtere hic ſit conjungi, eſt quia tunc eſſet ſuper capite collis, & per collem ſignificatur bonum charitatis; quod etiam ſit influere, eſt quia inde proſpexit pugnam, & quoque diſpoſuit, quod ſignificatur per quod cum elevavit manum ſuam prævaleret Iſrael, & cum dimiſit manum ſuam prævaleret Amaleck; & ex ſignificatione collis, quod ſit bonum charitatis, de qua n: 6435.

K Quomodo

Quomodo ſe habet cum conjunctione & influxu boni charitatis in verum pugnans, paucis dicendum; Verum Divinum fit pugnans per conjunctionem cum illis qui in zelo ſunt, ut ſupra dictum eſt; illi, qui in zelo ſunt, pugnant, at non ex aliqua inimicitia & hoſtilitate, ſed potius ex charitate, nam zelus differt ab ira in eo, quod zelus in ſe habeat bonum quod charitatis, quare cum zelus pugnat, modo removet illos qui in falſo & malo, ne lædunt illos qui in bono & vero; ira autem non ſolum removet illos, ſed etiam ex odio & vindicta perſequitur; zelus enim ex charitate quæ ineſt, vult etiam bene illis qui in malo & falſo ſunt, & quoque facit quantum non nocent bonis; at ira ex odio & vindicta, quæ inſunt, vult male omnibus cum quibus pugnat, ſive boni ſint ſive mali; ex his conſtare poteſt quid intelligitur per influxum boni charitatis in Verum pugnans: quod zelus in ſe bonum habeat & ira malum, videatur n: 4164. 4444.

8599. Et baculus Dei in manu mea, quod ſignificet quod inde potentia, conſtat ex ſignificatione baculi Dei, quod ſit potentia Divina, de qua n: 4013. 4015. 4876. 4936. 7026; & ex ſignificatione manus, quod etiam ſit potentia, n: 8595 fin: quod dicatur baculus Dei in manu, eſt quia per baculum ſignificatur potentia exterior, & per manum interior, ſeu per baculum potentia naturalis & per manum ſpiritualis, n: 6947. 7011: *inde potentia* dicitur, quia vero pugnanti potentia ineſt ex bono, nam omnis potentia quæ vero eſt, eſt ex bono quod ineſt; cauſa eſt, quia Divinum ineſt bono, & per bonum vero, non autem ineſt vero abſque bono; quod omne potentiæ Vero ſit ex bono, videatur n: 3563. 4931; & quod omne potentiæ bono ſit ex Divino, patet.

8600. Verſ: 10. 11. 12. 13. *Et fecit Joſchua quemadmodum dixit illi Moſcheh, pugnando in Amalekum; & Moſcheh, Aharon, & Chur, aſcendebant caput collis. Et fuit, quando elevavit Moſcheh manum ſuam, & prævaluit Iſrael, & quando dimiſit manum ſuam, & prævaluit Amaleck. Et manus Moſchis graves, & ſumſerunt lapidem, & poſuerunt ſubter illum, & ſedit ſuper illo; & Aharon & Chur ſuſtentabant manus illius, exhinc unus & exhinc unus; & fuit, manus illius firmæ uſque ad occidere ſolem. Et debilitavit Joſchua Amalekum & populum ejus.* Et fecit Joſchua quemadmodum dixit illi Moſcheh, ſignificat effectum ſicut Verum pugnans a Divino Vero inſtructum eſt: pugnando in Amalekum, ſignificat contra falſum ab interiori malo: & Moſcheh, Aharon, & Chur, ſignificat Divina Vera in ordine ſucceſſivo: aſcenderunt caput collis, ſignificat in bono charitatis: & fuit quando elevavit Moſcheh manum ſuam, ſignificat cum fides apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali ſpectaret verſus Dominum; prævaluit Iſrael, ſignificat quod tunc verum pugnans vinceret: & quando dimiſit manum, ſignificat cum fides apud illos ſpectaret deorſum ſeu a Domino ad ſe & mundum: & prævaluit Amaleck, ſignificat quod tunc falſum vinceret: & manus Moſchis graves, ſignificat quod potentia ſpectandi ſurſum ad Dominum deficeret: & ſumſerunt lapidem, ſignificat verum Divinum in ultimo ordinis: & poſuerunt ſubter illum, & ſedit ſuper illo, ſignificat correſpondentiam cum vero primo ordinis: & Aharon & Chur, ſignificat

cat vera ordine: ſuſtentabant manus illius, ſignificat veri pugnantis ſuſtentationem: exhinc unius & exhinc unus, ſignificat undequaque: & fuit manus illius firmæ, ſignificat potentiæ robur tunc: uſque ad occidere ſolem, ſignificat cum ſtatus ille deſineret: & debilitavit Joſchua Amalekum & populum illius, ſignificat diminutionem potentiæ apud illos qui in falſo ab exteriori malo: ad os gladii, ſignificat per verum pugnans.

8601. Et fecit Joſchua quemadmodum dixit illi Moſcheh, quod ſignificet effectum ſicut Verum pugnans a Divino Vero inſtructum eſt, conſtat ex ſignificatione facere, quod ſit effectus; ex repræſentatione Joſchuæ, quod ſit Verum pugnans, de qua mox ſupra n: 8595; & ex ſignificatione quemadmodum dixit illi Moſcheh, quod ſit ſicut a Divino Vero inſtructum eſt, nam per Moſchen repræſentatur Divinum Verum, & per dixit ſignificatur inſtrui ab illo.

8602. Pugnando in Amalekum, quod ſignificet contra falſa ab interiori malo, conſtat ex repræſentatione Amaleki, quod ſit falſum ex interiori malo, de qua ſupra n: 8593.

8603. Et Moſcheh, Aharon, & Chur, quod ſignificet Divina vera in ordine ſucceſſivo, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Divinum Verum immediate a Domino procedens, de qua n: 7010; ex repræſentatione Aharonis, quod ſit Divinum Verum mediate a Domino procedens, de qua n: 7009; & ex repræſentatione Churis, quod ſit Divinum Verum per id iterum mediate procedens; ita ſunt vera in ordine ſucceſſivo. Quid vera in ordine ſucceſſivo ſunt, paucis dicetur; omnia & ſingula in univerſa natura ab interioribus ordine exiſtunt, ſunt derivationes & ſucceſſiones; ſed interiora non cohærent cum exterioribus per continuum, ſed diſtincta ſunt, & conjuncta per exſertiones ſicut fibras, per quas communicationes: derivationes & inde ſucceſſiones in genere, quales ſunt, ſiſti poſſunt ad ideam ex fructibus, ſicut ex citris, pomis & ſimilibus; illorum maxime externa ſunt cutes quæ circumcingunt, interiora ſunt caro quæ circumcingitur; adhuc interiora ſunt ſemina, quæ circumdantur thecis extra, & ipſa dein membranis; ſub illis eſt interior caro, in qua prima forma, ſicut anima, ex qua iterum novæ arbores & novi fructus: hæc omnia in ordine ſucceſſivo ſunt, ac inter ſe diſtincta, & quoque conjuncta; communicatio interiorum cum exterioribus fit mirabiliter per tranſitus ſicut fibroſos: illa principio, cum formantur, pæne cohærent, ſed temporis ſucceſſu ſeparantur; nam prima forma, quæ intima eſt in ſemine, antequam in formas parentibus ſuis ſimiles poteſt expandi, ſucceſſive aperienda eſt; & cum aperitur & inchoat creſcere, aptant ſe carnes, quibus circumcincta eſt, inſerviunt primum pro humo, dein pro ſucco fæcundante, poſt hoc tempus, quod eſt tempus ejus in utero, naſcitur, & tunc relinquitur humo terræ, cui ut ſemen inſeminata eſt. Ex his idea formari poteſt, quomodo ſe habet cum derivativis in ordine ſucceſſivo: ſicut ſe habet in regno vegetabili, ita quoque ſe habet in regno animali, ſed in hoc multo perfectius; ſunt in regno animali exteriora, & interiora, ac intima, pariter in ordine ſucceſſivo; quæ inter ſe diſtincta ſunt, & quoque

 conjuncta;

conjuncta; ſed differunt in eo, quod formæ in regno animali creatæ ſint ad recipiendam vitam, inde ſicut formæ recipientes vitæ ſunt in ordine ſucceſſivo, ita quoque vitæ quæ inde reſultant, nam formæ ſeu ſubſtantiæ recipientes vitæ ſunt ſubjecta, & quæ ex illarum mutationibus & modificationibus reſultant, ſunt vires, quæ vocandæ ſunt vitæ, quia ſunt vires vivæ. Ex his nunc conſtare poteſt, quid Divina Vera in ordine ſucceſſivo, nam omnia quæ vitæ ſunt ſe referunt ad verum, & eorum perfectio ad bonum, inque oppoſito ſenſu ad falſum, & illorum imperfectio ad malum: tranſitus ab uno ad alterum in ordine ſucceſſivo, etiam vocantur gradus.

8604. Et fuit cum elevavit Moſcheh manum ſuam, quod ſignificet cum fides apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali ſpectaret verſus Dominum, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum Divinum, de qua ſæpius; & ex ſignificatione elevare manum, quod ſit potentiam ſpiritualem determinare ſurſum, ita ad Dominum; quod manus ſit potentia ſpiritualis videatur n: 6407. 7011; & quia potentia ſpiritualis eſt fides, nam omnis potentia in ſpirituali mundo, hoc eſt, contra falſa ex malo, eſt veri ex bono, ſeu fidei ex charitate, n: 3563. 4931. Quid ſit ſpectare verſus Dominum, & quid ſit ſpectare verſus mundum & ad ſe, ita quid ſit ſpectare ſupra ſe & infra ſe, videatur n: 7814 ad 7821; quod nempe ſpectare ſupra ſe ſit ad proximum, ad patriam, ad Eccleſiam, ad cœlum, ita ad Dominum, n: 7814. 7815. 7817; quod ſpectare infra ſe ſit ad mundum & ad ſe, n: 7817; quod ſpectare ſupra ſe & infra ſe, ſit pro fine habere, & ſupra omnia amare, n: 7818; quodque homo diſtinguatur a brutis per quod ſpectare poſſit ſupra ſe & infra ſe, & quod, cum ſpectat ſupra ſe, ſit homo, at, cum infra ſe, ſit beſtia, n: 7821; quod ſpectare ſupra ſe, ſit elevari a Domino, n: 7816: Dominus enim influit apud omnem hominem per Verum quod ab Ipſo, per hoc dat vitam homini; nam Lux quæ a Domino eſt Divinum Verum, & eſt Vita, Joh: 1: 4: Divinum hoc Verum, quod a Domino, influit in bonum apud hominem, & per illud trahit hominem ad Se, nam vita, quæ a Domino, eſt attractiva, quia eſt ex amore, omnis enim amor in ſe habet vim attractionis; quia conjungi vult, uſque ut unum ſint; cum itaque homo eſt in bono, & ex bono in vero, tunc attrahitur ille a Domino, ac Ipſi conjungitur; hoc intelligitur per ſpectare ſurſum ad Dominum: at cum homo non in bono eſt, ita non in vero a bono, tunc quoque attrahitur a Domino, ſed non poteſt elevari, nam mala & inde falſa avertunt ſe, hoc intelligitur per ſpectare deorſum, ſeu ad ſe & ad mundum; quod Dominus trahet hominem ad ſe, docet Ipſe Dominus apud Johannem, "Ego, ſi exaltatus fuero e terra, *omnes traham ad Me Ipſum*," XII: 32: ex his nunc conſtare poteſt, quomodo intelligendum, quod cum fides ſpectaret verſus Dominum, Verum pugnans vinceret, & cum fides ſpectaret deorſum a Domino ad ſe & mundum, quod tunc falſum vinceret, quæ ſignificantur per quod cum Moſcheh elevavit manum, prævaleret Iſrael, & cum demiſit manum, prævaleret Amaleck.

8605.

8605. Prævaluit Iſrael, quod ſignificet quod tunc Verum pugnans, vinceret, conſtat ex ſignificatione prævalere, quod ſit vincere; & ex repræſentatione Iſraëlis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, hic qui ex veris pugnant contra falſo ex malo interiori.

8606. Et quando demiſit manum, quod ſignificet cum fides apud illos ſpectaret deorſum ſeu a Domino ad ſe & mundum, conſtat ex illis quæ mox ſupra n: 8604, explicata ſunt: quod fides quæ ſpectat ad Dominum vincat, eſt quia Dominus tunc pugnat, nam Dominus eſt fides, quia fides ab Ipſo eſt; at quod fides quæ ſpectat a Domino ad ſe & mundum, ſuccumbat, eſt quia homo tunc pugnat ex ſe.

8607. Et prævaluit Amaleck, quod ſignificet quod tunc falſum vinceret, conſtat ex ſignificatione prævalere, quod ſit vincere; & ex repræſentatione Amaleki, quod ſit falſum ex malo interiori, de qua n: 8593. Quod nunc vicerit Iſrael, nunc Amaleck, repræſentabat, quod illi qui ab Eccleſia ſpirituali, non in fide, quæ continue ſpectat ad Dominum, poſſint eſſe, ſed quod alternatim in fide quæ ſpectat ad ſe & ad mundum, ſunt enim qui ab illa Eccleſia in obſcuro & inde in infirmo quoad fidem; quod tales ſint, videatur n: 2708. 2715. 2718. 2831. 2935. 2937. 3383. 6789. 6500. 6639. 6865. 6945. 7233: inde eſt, quod Amalek non a Joſchua, nec poſtea a Judicibus, nec a Regibus in terra Canaane, exſtirpatus, utcunque mandatum quod deleretur, n: 8593.

8608. Et manus Moſchis graves, quod ſignificet quod potentia ſpectandi ſurſum & Dominum deficeret, conſtat ex ſignificatione manuum, quod ſint potentiæ quæ fidei, de qua ſupra n: 8604; & ex ſignificatione gravium, ſeu quod vires elevandi manus diminuerentur, quod ſit quod potentia ſpectandi ſurſum ad Dominum deficeret, nam per elevare manus ſignificatur fides ſpectans ſurſum ad Dominum, n: 8604, & per demittere manum, fides ſpectans deorſum a Domino, n: 8606.

8609. Et ſumſerunt lapidem, quod ſignificet Verum Divinum in ultimo ordinis, conſtat ex ſignificatione lapidis, quod ſit Verum, n: 643. 1298. 3720. 3769. 3721. 3789. 3798. 6426, hic verum in ultimo ordinis, quia poſitus ſubter illum, & ſedit ſuper illo; lapis vulgaris etiam ſignificat verum inferius, lapis autem pretioſus verum ſuperius ſeu interius. Quid verum in ultimo ordinis, conſtare poteſt ex illis quæ de veris in ordinis ſucceſſivo ſupra n: 8603 dicta ſunt, quod nempe ſint vera interiora, & vera exteriora, quæ ultima ſunt intelliguntur per vera in ultimo ordinis.

8610. Et poſuerunt ſubter illum, & ſedit ſuper illo, quod ſignificet correſpondentiam cum Vero primo ordinis, conſtare poteſt ex eo, quod lapis ille ſuffulciverit Moſchen, & per Moſchen repræſentatur Verum in primo ordinis, ſeu Verum Divinum quod immediate a Domino procedit; quando huic Vero correſpondet Verum in ultimo ordinis, tunc illud ſuffulcitur, nam tunc unum agunt; conjunguntur enim interiora cum exterioribus, & demum cum ultimis per correſpondentias; tunc eſt Vero primo robur in ultimo, nam eſt in hoc & agit per hoc: at ſi non correſpondentia eſt, disjunctio eſt; inde non

non robur vero primo in ultimo. Quid Correſpondentia videri poteſt ab illis quæ copioſe allata ſunt ad finem plurium Capitum de Correſpondentia omnium quæ apud hominem cum Maximo Homine.

8611. Et Aharon & Chur, quod ſignificet vera ordine, conſtat ex repræſentatione Aharonis & Churis, quod ſint vera inferiora in ordine ſucceſſivo reſpective ad Verum in primo ordinis, quod per Moſchen repræſentatur, de qua ſupra n: 8603.

8612. Suſtentabant manus illius, quod ſignificet potentiæ veri pugnantis ſuſtentationem, conſtat ex ſignificatione manuum, quod ſit potentia, de qua n: 878. 4931 ad 4937. 7518. 8050. 8153, hic potentia veri pugnantis, quod repræſentatur per Joſchuam, n: 8595: quod ſuſtentatio veri pugnantis ſit, quæ ſignificatur per quod Aharon & Chur ſuſtentarent manus Moſchis, eſt quia per elevationem manuum Moſchis prævaluit Joſchua.

8613. Exhinc unus & exhinc unus, quod ſignificet undequaque, conſtat ex eo, quod exhinc unus & exhinc unus ſit ad dextram & ad ſiniſtram, & in ſenſu ſpirituali ad dextram & ad ſiniſtram eſt undequaque, nam dextrum & ſiniſtrum non determinationes ſunt ad certam plagam, ſed ad omnem, eſt enim quocunque ſe homo vertit; magis in mundo ſpirituali, ubi determinationes ſpatiorum prorſus aliter ſe habent, quam in mundo naturali, nam ibi quod ad dextram eſt apparet ad dextram in omni verſura ſeu circumverſione, pariter quæ ad ſiniſtram, videatur n: 4321. 4882.

8614. Et fuit, manus illius firmæ, quod ſignificet potentiæ robur tunc, conſtat ex ſignificatione manuum, quod ſint potentia, de qua ſupra n: 8612; inde potentiæ robur ſignificatur per quod manus firmæ factæ ſint per ſuſtentationem.

8615. Uſque ad occidere ſolem, quod ſignificet cum ſtatus ille deſineret, nempe ſtatus pugnæ cum falſo ex interiori malo, conſtat ex eo, quod tempora diei ab ortu ſolis ad occaſum ejus, & iterum ad ortum, ſignificent ſtatus mutationes, quas ſubeunt illi qui in altera vita; finis illius ſtatus ſignificatur per tempus occaſus ſolis; inde eſt, quod per uſque ad occidere ſolem, ſignificetur quod ſtatus ille deſineret: quod tempora diei ab ortu ſolis ad occaſum ejus ſignificent ſtatus & eorum mutationes, videatur n: 5672. 5962. 6110. 8426. Quiſque, qui expendit, videre poteſt, quod illa quæ in his Verſibus memorantur, contineant arcana, quæ non exſtant in litera; ſicut quod Moſcheh conſiſteret ſuper colle; haberet baculum in manu ſua; quod vinceret Joſchua cum Moſcheh elevavit manus, & vinceret Amaleck cum Moſcheh ſubmiſit manus; quod poſuerint lapidem ſub illo ſuper quo ſedit; quodque Aharon & Chur ſuſtentarent manus; & hoc uſque dum occideret ſol; niſi omnia & ſingula hæc correſpondiſſent cum illis quæ in cœlo ſunt, nuſquam potuiſſent aliquid conferre ad pugnam cum Amaleko: correſpondentiæ omnem vim habent, uſque adeo ut quod fit in terra ſecundum correſpondentias, hoc in cœlo valeat, nam correſpondentiæ ſunt ex Divino: qui in bono amoris & fidei ſunt, illi in correſpondentia ſunt, & Divinum facit omnia apud illos, ex Divino enim eſt bonum amoris & bonum fidei: omnia miracula, de qui-

bus

bus in Verbo, per correſpondentias facta ſunt: Verbum ſcriptum eſt ita, ut ſingula ibi uſque ad minutiſſima correſpondeant illis quæ in cœlo; inde Verbum vim Divinam habet; & conjungit cœlum cum terra, nam cum legitur Verbum in terra, angeli qui in cœlo moventur ad ſanctum, quod in ſenſu interno; hoc fit per correſpondentias ſingulorum ibi.

8616. Et debilitavit Joſchua Amalekum, & populum illius, quod ſignificet diminutionem potentiæ apud illos qui in falſo ex interiori malo, conſtat ex ſignificatione debilitare, quod ſit diminutio potentiæ; & ex repræſentatione Amaleki & populi ejus, quod ſint qui in falſo ex interiori malo, de qua ſupra n: 8593.

8617. Ad os gladii, quod ſignificet per verum pugnans, conſtat ex ſignificatione gladii, quod ſit verum pugnans, de qua n: 2799. 8294.

8618. Verſ: 14. 15. 16. *Et dixit Jehovah ad Moſchen, ſcribe hoc memoriale in libro, & pone in auribus Joſchuæ, quod delendo delebo memoriam Amaleki de ſub cœlis. Et ædificavit Moſcheh altare, & vocavit nomen ejus Jehovah Niſſi. Et dixit, quia manus contra thronum Jah, bellum Jehovæ in Amalekum a generatione generationem.* Et dixit Jehovah ad Moſchen, ſignificat inſtructionem: ſcribe hoc memoriale in libro, ſignificat in perpetuam memoriam: & pone in auribus Joſchuæ, ſignificat ad obediendum pro Vero pugnante contra id falſum: quod delendo delebo memoriam Amaleki de ſub cœlis, ſignificat quod falſum illud prorſus removendum ſit ut non pugnet amplius: & ædificavit Moſcheh altare, ſignificat in ſanctum cultus & memoriæ: & vocavit nomen ejus Jehovah Niſſi, ſignificat bellum continuum & tutelam Domini contra illos qui in falſo mali interioris: & dixit, quia manus contra thronum Jah, ſignificat quia violentiam inferre volunt Regno ſpirituali Domini: bellum Jehovæ in Amalekum a generatione generationem, ſignificat quod ſub jugum redacti & ad infernum conjecti, unde exſurgere nuſquam poſſunt ex Divina Domini potentia.

8619. Et dixit Jehovah ad Moſchen, quod ſignificet inſtructionem, conſtat ex ſignificatione dicere, quod involvat ſequentia, & quia ibi inſtruitur Moſcheh, quod faciendum, eſt inſtructio quæ ſignificatur.

8620. Scribe hoc memoriale in libro, quod ſignificet in perpetuam memoriam, conſtat ex ſignificatione memorialis, quod ſit quod reminiſcendum, ſeu quod in memoriam, de qua n: 8066. 8067; & ex ſignificatione ſcribere in libro, quod ſit ad reminiſcendum perpetuo; hoc ſignificatur per ſcribere in libro apud Eſaiam, "Veni, *ſcribe ſuper tabulam apud illos*, & *ſuper librum* exprime illud, ut ſit *in diem poſterum, in perpetuum uſque in æternum*," xxx: 8: quia reminiſcentia per ſcribere in libro ſignificatur, inde fideles dicuntur in Libro vitæ ſcripti; nam per reminiſcentiam Divinam ſignificatur ſalvatio, & per non reminiſcentiam ſeu oblivionem damnatio: de Libro vitæ ita apud Danielem, "Antiquus dierum judicium conſedit, & *Libri aperti ſunt*," vii: 10: apud Eundem, "In tempore hoc eripietur populus tuus, *omnis qui invenietur ſcriptus in Libro*," xii: 1: apud Davidem, "Da iniquitatem ſuper iniquitatem eorum, & ne perveniant ad juſtitiam tuam; *deleantur e Libro vitarum*, & cum juſti,

juſti, *ne ſcribantur*," Pſalm: LXIX: 28. 29: apud Johannem, "Qui vicerit, is induetur veſtimentis albis, *non delebo nomen ejus e Libro vitæ*," Apoc: III: 5. Apud Eundem, "Non ingredietur in Hieroſolymam novam, *niſi qui ſcripti in Libro vitæ Agni*," Apoc: XXI: 26: apud Eundem, "Vidi *quod Libri aperti ſint*; & *Liber alius apertus eſt*, *qui eſt vitæ*; & judicati ſunt mortui juxta ea *quæ ſcripta ſunt in Libris ſecundum opera illorum:* judicati ſunt omnes ſecundum opera illorum: & *ſi quis non inventus eſt in Libro vitæ ſcriptus*, ejectus eſt in ſtagnum ignis," Apoc: XX: 12. 13. 14: ac præterea Cap: XIII. 8. Cap: XVII: 8. Qui non ex ſenſu interno ſcit quid Liber vitæ, tum quid Libri, ex quibus judicandi, non aliam ideam poteſt habere, quam quod in cœlo tales Libri ſint, & quod in illis omnium acta ſcripta ſint, quorum ſic memoria conſervatur; cum tamen per libros in dictis locis non libri intelliguntur, ſed reminiſcentia omnium quæ egerant; unuſquiſque enim in alteram vitam ſecum fert omnium actorum ſuorum memoriam, ita Librum vitæ ſuæ n: 2474; ſed judicare quemvis ſecundum acta ejus, nemo poteſt quam Dominus ſolus; nam omnia acta procedunt a cauſis finalibus, quæ intus alte latent abſconditæ, ſecundum illas cauſas judicatur homo, illas nemo ſcit quam Dominus, quapropter Ipſi ſoli eſt judicium; quod etiam intelligitur per hæc apud Johannem, "Vidi ſuper dextra ſedentis ſuper throno *Librum ſcriptum intus & a tergo*, obſignatum ſeptem ſigillis: deinde vidi Angelum fortem clamantem voce magna, *quis eſt dignus ut*, *aperiat Librum*, & ſolvat ſigilla ejus: unus ex ſenioribus dixit mihi, ecce venit Leo, qui ex tribu Jehudæ, radix Davidis, *ut aperiat Librum*, & ſolvat ſigilla ejus: & *ſumſit Librum*, & cecinerunt canticum novum, *dignus es qui accipias Librum*, & aperias ſigilla ejus," Apoc: V: 1 ad 9. Ex his conſtare poteſt, quod per Librum ſcriptum intelligatur præſentia actorum cujuſvis: ſimiliter per Librum apud Davidem, "*Super Libro tuo omnes ſcripti ſunt dies*, qui deſtinati ſunt," Pſalm: CXXXIX: 16.

8621. Et pone in auribus Joſchuæ, quod ſignificet ad obediendum pro Vero pugnante contra id falſum, conſtat ex ſignificatione ponere in auribus, quod ſit ad obediendum; quod auris ſit obedientia, videatur n: 2542. 3869. 4652 ad 4660; & ex repræſentatione Joſchuæ, quod ſit Verum pugnans contra falſum ex malo interiori, de qua n: 8595.

8622. Quod delendo delebo memoriam Amaleki de ſub cœlis, quod ſignificet quod falſum illud prorſus removendum ſit, ut non pugnet amplius, conſtat ex ſignificatione delere memoriam, quod ſit removere, de qua ſequitur; & ex repræſentatione Amaleki, quod ſint qui in falſo ex malo interiori, de qua n: 8593. Quod delere memoriam Amaleki, ſit removere falſum quod ex malo interiori, eſt quia id removeri poteſt, non deleri, eſt enim id falſum apud genios infernales, qui in æternum vivunt, n: 8593; ſed genii illi removentur a Domino, ne influant in illos qui ab Eccleſia ſpirituali; cauſa eſt, quia non influunt ſicut ſpiritus infernales in cogitationes quæ intellectus, ita nec in illa quæ fidei ſunt, ſed in affectiones quæ voluntatis, proinde in illa quæ charitatis; & hoc tam clandeſtine, ut nuſquam appareat veſtigium quod ab illis; quare ſi illi influerent, ſpiritualis Eccleſiæ homo nuſquam ſalvari

poſſet,

poſſet, quoniam affectiones veri & boni perverterent & prorſus depravarent; inde eſt, quod infernales illi genii removeantur, ita ut non communicent cum illis qui e Regno ſpirituali Domini. Præterea ſciendum, quod apud hominem Eccleſiæ ſpiritualis nova voluntas implantata ſit in parte intellectuali, n: 895. 927. 1023. 1043. 1044. 2256. 4328. 4493. 5113, hanc voluntatem plane deſtruerent genii illi, ſi iis permitteretur influere; intrarent etiam in hæreditaria mala voluntatis veteris, & illa recluderent, quæ tamen occluſa ſunt, quod occluſa ſint videatur n: 986. 1667. 2308. Infernales illi genii removentur hoc modo ne influant; quod falſum eorum, quod eſt falſum ex interiori malo, ſit malum, & quidem tale malum, quod non influere poteſt in partem intellectualem, ſed in partem voluntariam; & quia nova voluntas hominis Eccleſiæ ſpiritualis implantata eſt in parte intellectuali, ut ſupra dictum, inde remoti ſunt ab influxu in illam: ob hunc finem etiam Dominus diſponit, ut tales genii vaſtentur quoad omne intellectuale. Homines fiunt tales genii poſt mortem, qui continue meditati ſunt malum contra proximum, & cogitationem ſuam talibus delectaverunt; & quoque intulerunt malum, ſed clandeſtine ac per alios, maxime cavendo ne aliquis ſciret quod ab illis; cæteroquin in externis apparuerunt modeſti, civiles, & ſicut amici, & quoque ſicut Chriſtiani quoad loquelam, tum etiam quoad vitam, ſed fuerunt hypocritæ, ac intus doloſi tigres.

8623. Et ædificavit Moſcheh altare, quod ſignificet in ſanctum cultus & memoriæ, conſtat ex ſignificatione altaris, quod ſit præcipuum repræſentativum Domini, de qua n: 2777. 2811. 4489; & inde ſanctum cultus n: 4541; quod etiam ſit in memoriam, eſt quia antiquis temporibus ſtruebantur acervi in teſtem & memoriam rei, quæ firma ſtaret, & cujus recordaturi; ac poſtea etiam altaria, n: 4192; hic in memoriam rei, quod, quia manus Jehovæ contra thronum Jah, bellum Jehovæ in illum a generatione in generationem; quod altaria etiam ſtruerentur in teſtem & memoriam, conſtat ab Altari, quod Rubenitæ, Gadditæ, & dimidia tribus Menaſchis ad Jordanem ædificabant, de quo dicebant ad filios Iſraelis, quod ideo bellum illis inferre volebant, quod ædificaverint id ut teſtis eſſet, quod culturi ſint Jehovam, non per holocauſta & ſacrificia ſuper illo, ſed ſuper altari quod ante Habitaculum; idcirco vocabant altare illud Teſtis inter nos & inter vos, quod Jehovah Deus," Joſch: XXII: 10 ad 34.

8624. Et vocavit nomen ejus Jehovah Niſſi, quod ſignificet bellum continuum & tutelam Domini contra illos qui in falſo mali interioris, conſtat ex eo, quod nomina quæ ab Antiquis in Eccleſia indebantur, ſignificaverint quale & ſtatum rei, de qua tunc agebatur, & quod quoque involverint eadem ipſis nominibus, n: 340. 1946. 3422. 4298; quale & ſtatus rei de qua hic agitur, eſt, quod bellum Jehovæ erit contra Amalekum a generatione in generationem, in ſenſu interno, quod bellum perpetuum erit contra illos qui in falſo mali interioris; hoc quoque ſignificatur per Jehovah Niſſi: Jehovah Niſſi in Lingua originali ſignificat Jehovah vexillum ſeu ſignum meum; & per ſignum aut vexillum in Verbo ſignificatur ad bellum: & quia dicitur bellum Jehovæ,

ſignificatur etiam tutela ab Ipſo. Quod per vexillum ſeu ſignum ſignificetur convocatio ad bellum, conſtat ex eo, quod cum convocationes fierent, ſive ad profectiones, ſive ad feſta, ſive ad bellum, clanxerint buccina, & fac quoque ſuſtulerint ſignum ſeu vexillum ſuper montibus; quod clanxerint buccina, videatur Num: x: 1 ad 11; quod ſuſtulerint ſignum ſeu vexillum, ex his locis; apud Jeremiam, "Annuntiate in Jehuda, & in Hieroſolyma audiri facite, & dicite, *& clangite buccina in terra*, proclamate, implete, dicite, *congregamini*, & intremus in urbes munimenti, *erigite vexillum Zionem verſus*, *convenite*, ne ſubſiſtite," iv: 5. 6. Apud Eſaiam, "Omnes habitatores orbis, & incolæ terræ, *quando tolletur vexillum*, *aſpicite*, & *cum clangitur buccina*, audite," xviii: 3. Apud Eundem, "*Suſtulit Vexillum gentibus e longinquo*, & ſibilavit illi ab extremitate terræ; & ecce cito velox adveniet," v: 26. Apud Eundem, "*Super monte eminente tollite vexillum*, extollite vocem illis, agitate manum, ut veniant portæ principum," xiii: 2. Apud Eundem, "Sic dixit Dominus Jehovih, ecce tollam erga gentes manum meam, *& erga populos attollam vexillum meum*, ut adferant filios tuos in ſinu, & filias tuas ſuper humero apportent," xlix: 22; ex his patet quod per vexillum ſignificetur congregatio. Quod Vexillum ſeu ſignum, cum prædicatur de Domino, ſignificet etiam tutelam, conſtat apud Eſaiam, "Timebunt ab occaſu Nomen Jehovæ, & ab ortu ſolis gloriam Ipſius, quia veniet ſicut flumen anguſtum, "*Spiritus Jehovæ vexillum eriget in illo*; tunc veniet Zioni Redemptor," lix: 19. Apud Eundem, "Fiet in die illo, radicem Jiſchaii, *qui ſtans in vexillum populorum*, gentes quærent; & erit dies Ipſius gloria," xi: 10. Quia ſignum, quod in Lingua originali exprimitur eadem voce, qua vexillum, ſignificabat congregationem, & cum dicebatur de Domino etiam tutelam, ideo expreſſe mandatum eſt, ut ſerpens æneus poneretur ſuper ſigno; de quo ita apud Moſchen, "Dixit Jehovah ad Moſchen, fac tibi ſerpentem, & *pone eum ſuper ſignum*; & fiet, omnis qui morſus fuerit, & aſpexerit illum, vivet: Et fecit Moſcheh ſerpentem æris, & *poſuit eum ſuper ſignum*; unde factum eſt, ſi momordit ſerpens virum, & aſpexit ſerpentem æris, revixit," Num: xxi: 8. 9; quod ſerpens æneus repræſentaverit Dominum, videatur Johan: iii: 14. 15; quod etiam tutelam, patet; nam ſanatio per inſpectionem ſerpentis qui ſuper ſigno, ſignificabat ſanationem a malis falſi per inſpectionem fidei in Dominum; dicit enim Dominus in loco citato apud Johannem, "Sicut Moſcheh exaltavit ſerpentem in deſerto, ita oportet exaltari Filium hominis; ut omnis qui credit in Ipſum, non pereat, ſed vitam æternam habeat."

8625. Et dixit, quia manus contra thronum Jah, quod ſignificet quia violentiam inferre volunt Regno ſpirituali Domini, conſtat ex ſignificatione manus contra aliquem, quod ſit violentiam inferre; & ex ſignificatione throni Jah, quod ſit Regnum ſpirituale Domini. Quod thronus Jah ſit Regnum ſpirituale Domini, eſt quia thronus prædicatur de Regio Domini, & Regio Domini correſpondet Regnum ſpirituale Ipſius: ſunt duo quæ prædicantur de Domino, nempe Sacerdotium & Regium, Sacerdotio Ipſius correſpondet Regnum cœleſte, & Regio regnum ſpirituale, nam Dominus vocatur Sacer-

dos

dos ex Divino Bono, & vocatur Rex ex Divino Vero; hoc nempe Divinum Verum involvit nomen Chriſtus, & Divinum Bonum nomen Jeſus, videatur n: 1728. 2015. 3004. 3009. 6148; Thronus prædicatur de Regio Domini, proinde de Regno Ipſius ſpirituali, ſimiliter Jah; quid Thronus videatur n: 5313, & quid Jah, n: 8267. Quod ipſam rem attinet, quod nempe illi qui per Amalekum repræſentantur, qui ſunt infernales genii qui in falſo ex interiori malo, violentiam inferre velint Regno ſpirituali Domini, explicatum eſt ſupra n: 8593. 8622: qui in falſo hujus mali fuerunt, non potuerunt arceri ab illis qui ab Eccleſia ſpirituali, priuſquam Dominus in mundum venit, & Humanum in Se Divinum fecit, tunc incluſi ſunt inferno, unde exſurgere nuſquam poſſunt; & quoque communicatio, quæ fit per influxum, prorſus adempta eſt; homo enim Eccleſiæ ſpiritualis in obſcuro eſt quoad verum fidei, & pro vero agnoſcit quia Eccleſia ſic dixit, non quia verum eſſe percepit; hoc verum apud illos fit bonum, & inde conſcientiæ; maligni genii ſi influerent in id obſcurum, deſtruerent conſcientiam mille modis; nam non agunt in vera fidei ibi, ſed in ipſas affectiones; & ubicunque appercipiunt aliquid affectionis boni, hoc pervertunt momento, tam clandeſtine, ut ad apperceptionem nullatenus venire poſſit; aggrediuntur ipſos fines: verbo, malignitas illorum non deſcribi poteſt; ſed comparari cum veneno lethali inconſpicuo, quod ad ipſas medullas penetrat. Plura de his geniis, ex Divina Domini Miſericordia, ad finem Capitum, ab experientia dicentur.

8626. Bellum Jehovæ in Amalekum a generatione generationem, quod ſignificet quod ſub jugum redacti, & in infernum conjecti, unde exſurgere nuſquam poſſunt, ex Divina Domini potentia, conſtat ex ſignificatione belli Jehovæ, quod ſit conjectio in infernum; & ex ſignificatione a generatione in generationem, quod ſit perpetuo, ita quod inde exſurgere nuſquam poſſint; quod hoc a Divina Domini potentia, videatur mox ſupra n: 8625 fin: Quod bellum Jehovæ ſit conjectio in infernum, eſt quia bellum Jehovæ eſt perpetua victoria, infernales genii contra Jehovam, hoc eſt, Dominum nullatenus poſſunt bellum gerere & pugnare, ſed apparet illis quod pugnent, imo etiam quandoque quod vincant, cum illos qui in malo ſunt ſubjugant, ſed uſque illis prorſus nulla potentia eſt contra Divinum; minimum potentiæ Divinæ omnem turbam diabolicam, ſi vel myriades myriadum forent, ad omnem nutum momento domat; aſt dat illis copiam agendi, quantum inde uſus fit, & malum illorum a Domino in bonum poteſt verti; de qua re, ex Divina Domini Miſericordia, alibi. Ex his aliquatenus conſtare poteſt, quod per bellum Jehovæ contra Amalekum a generatione in generationem, ſignificetur ſubjugatio & conjectio in infernum, unde reſurgere nuſquam poſſunt, ex Divina Domini potentia.

Continuatio de Incolis & Spiritibus Telluris Jovis.

8627. *INcolæ telluris Jovis ſapientiam ponunt in cogitando bene & juſte de rebus quæ in vita obveniunt; ſapientiam illam hauriunt a parentibus ab infantia, quæ ſucceſſive in poſteritatem transfertur, & ſic creſcit. De ſcientiis, quales in noſtra tellure ſunt, prorſus nihil ſciunt, nec ſcire volunt; vocant illas umbras, & comparant nubibus quæ inter ſolem: ideam hanc de ſcientiis duxerunt ex aliquibus e noſtra tellure, qui ſe coram illis venditarunt, quod ſapientes eſſent ex ſcientiis.*

8628. *Spiritus e noſtra Tellure, qui ſe ita venditarunt, fuerunt qui ſapientiam poſuerunt in talibus, quæ ſunt meræ memoriæ, ut in Linguis, in hiſtoricis quæ ſunt orbis literarii, in nudis experimentalibus, inque terminis imprimis philoſophicis, & in ſimilibus aliis, nec illis ut mediis ad ſapiendum uſi ſunt, quia in illis ipſis ſapientiam poſuerunt; hi quia per ſcientias, ut per media non excoluerunt facultatem ſuam rationalem, in altera vita parum perceptionis habent, nam ſolum vident in terminis, & ex terminis, qui ſunt ibi ſicut grumi, ac ſicut craſſæ nubes ante viſum intellectualem; & qui faſtuoſi fuerunt ex eruditione inde, adhuc minus percipiunt; qui vero ſcientiis uſi ſunt ut mediis annihilandi illa quæ fidei ſunt, illi intellectuale ſuum prorſus deſtruxerunt, ac vident in caligine ſicut noctuæ, falſum pro vero & malum pro bono. Spiritus Joviales ex converſatione cum talibus concluſerunt, quod ſcientiæ umbram inducant & occæcent: ſed illis dictum eſt, quod in hac Tellure ſcientiæ ſint media aperiendi viſum intellectualem, qui viſus eſt in luce cœli, ac inſtruit in talibus quæ ſunt vitæ ſpiritualis; ſed quia regnat amor ſui & amor mundi, & inde talia quæ ſunt vitæ mere naturalis ac ſenſualis, ideo ſcientiæ illis ſunt media inſaniendi, nempe confirmandi pro natura contra Divinum, & pro mundo contra cælum. Porro dictum eſt, quod ſcientiæ in ſe ſint divitiæ ſpirituales, & quod ii qui poſſident illas ſint ſicut qui poſſident divitias mundanas, quæ ſimiliter ſunt media uſum præſtandi ſibi, proximo, & patriæ, & quoque media malefaciendi; tum quod ſint ſicut veſtes, quæ pro uſu & ornatu inſerviunt, & quoque pro faſtu ut apud eos qui ab illis ſolis volunt honorari. Spiritus Telluris Jovis hæc bene intellexerunt, ſed mirati ſunt, quod, cum homines eſſent, prætulerint talia quæ ad ſapientiam ducunt ipſi ſapientiæ; & quod non videant*

videant quod immergere illis mentem, & non ultra ſe elevare, ſit inumbrare & occæcare.

8629. *Quidam ſpiritus ex inferiore terra aſcendens ad me venit, & dixit, quod audiverit illa quæ cum aliis ſpiritibus loquutus ſum, ſed quod vix aliquid intellexerit quæ dicta ſunt de vita & luce ſpirituali; interrogabatur num illa diſcere vellet, dicebat quod non eo animo venerit; ex quo concludi potuit quod non vellet; erat valde ſtupidus: dictum ab Angelis, quod ille, cum in mundo vixit homo, fuerit inter celebratiores propter eruditionem: erat frigidus, quod ab afflatu manifeſte ſentiebatur; quod ſignum erat luminis mere naturalis, & nullius ſpiritualis; ita quod per ſcientias non aperuerit ſed occluſerit ſibi viam ad lucem cæli.*

8630. *Quia incolæ telluris Jovis per aliam viam ſibi intelligentiam comparant, quam incolæ noſtræ telluris; & præterea alia indole ſunt ex vita, ideo non poſſunt ſimul eſſe, ſed ſi appropinquant, vel fugiunt illos, vel repellunt. Sunt ſphæræ, quæ ſphæræ ſpirituales vocandæ, quæ ex unaquavis ſocietate continuo emanant, imo exundant, ſphæræ illæ ſunt ex activo affectionum & inde cogitationum, ita ſunt ipſius vitæ, de ſphæris videatur n:* 1048. 1053. 1316. 1504. 1505. 1507. 1508. 1510. 1511. 1512 *ad* 1519. 2401. 4464. 5179. 6206. 7454. 6598 *ad* 6613. 8063; *conſociationes in altera vita omnes fiunt ſecundum ſphæras; quæ concordant conjunguntur ſecundum concordantiam, quæ diſcordant repelluntur ſecundum diſcordantiam: unaquævis Provincia in Maximo Homine, cui aliquod membrum ac organum in corpore humano correſpondet, ſuam ſphæram ab alterius Provinciæ ſphæra diſtinctam habet, inde conjunctio mutua illorum qui ad eandem Provinciam pertinent, & disjunctio illorum qui ad aliam: Spiritus & Angeli, qui e Tellure Jovis ſunt, referunt in Maximo Homine* Imaginativum Cogitationis, *& ſic ſtatum activum partium interiorum; noſtræ autem Telluris ſpiritus referunt varias functiones partium exteriorum Corporis, in quas, cum dominari volunt,* Imaginativum cogitationis *influere non poteſt; inde oppugnantiæ inter ſphæras.*

8631. *Spiritus Joviales in quam clara perceptione de rebus ſpiritualibus ſunt, conſtare mihi potuit ex repræſentatione illorum, quomodo Dominus, Quem unicum ſuum Dominum vocant, convertit pravas affectiones in bonas; repræſentabant mentem intellectualem ut formam pulchram, ac ei indebant activitatem formæ convenientem pro affectione; ac oſtendebant dein quomodo Dominus flectit pravum ibi in bonum; quod fecerunt modo qui vocibus deſcribi nequit, tam dextre ut*

col-

collaudati ſint ab Angelis. Aderant tunc eruditi ex noſtra tellure, qui intellectuale ſuum immerſerant terminis ſcientificorum, & multum litigaverunt de forma, de ſubſtantia, de materiali, & non materiali, & de ſimilibus, ac talia ad nullum uſum applicuerunt; hi nequidem repræſentationem illam comprehendere potuerunt.

8632. *Loquutus ſum cum ſpiritibus illius telluris de Domino, quod nulli malum faciat, minus quod aliquem puniat; ſpiritus illi, quia inter ſimpliciores erant, hoc primum non voluerunt admittere, credentes quod a Domino pœnæ: ſed cum illis dictum eſt, quod Angeli illorum, cum apud hominem ſuæ telluris ſunt, non caſtigent, ne quidem loquantur dure, ſed quod ſolum permittant ſpiritibus punitoribus, qui etiam adſunt, ut id faciant; & cum Angeli non caſtigant, eo minus Dominus, Qui eſt ipſum Bonum, & Qui regit Angelos: his auditis agnoſcebant & affirmabant voce manifeſta, quod Dominus nullum puniat, & nulli malum faciat, ne quidem ad aliquem dure loquatur. De Angelis, & de ſpiritibus punitoribus apud incolas Jovis, videatur n:* 7802. 7803. 7804. 7805. 7810.

8633. *Quod vitam illorum in tellure illa porro attinet, inſtructus ſum a ſpiritibus illorum, quod ſicut non ſcientifica, ita nec artificialia curent. Tum quod non habeant feſtos dies, ſed quolibet mane, oriente ſole, & qualibet veſpera occidente ſole, cultum ſanctum Unico Domino in tentoriis ſuis habeant, & quod tunc quoque pſallant.*

8634. *Continuatio de Incolis & Spiritibus telluris Jovis, ad finem Capitis ſequentis.*

EXODI

CAPUT DECIMUM OCTAVUM.

Doctrina Charitatis.

8635. NEMO regenerari poteſt, niſi ſciat talia quæ vitæ novæ, hoc eſt, vitæ ſpiritualis ſunt; nam in illam vitam homo per regenerationem introducitur: quæ vitæ novæ ſunt, ſeu quæ vitæ ſpiritualis, ſunt vera quæ credenda & bona quæ facienda, illa ſunt fidei, hæc charitatis.

8636. Hæc ſcire nemo poteſt ex ſe, nam homo non capit niſi quæ obvia fuerunt ſenſibus; ex illis ſibi comparavit lumen, quod lumen naturale vocatur; ex quo non aliud videt, quam quæ mundi ſunt & quæ ſui, non autem quæ cœli & quæ Dei; hæc diſcet ex revelatione.

8637. Ut, quod Dominus, Qui ab æterno Deus, in mundum venerit ad ſalvandum genus humanum; quod Ipſi omnis poteſtas ſit in cœlo & in terra; quod omne fidei & omne charitatis, ita omne verum & bonum ſit ab Ipſo; quod cœlum ſit & quod infernum; quod homo victurus ſit in æternum, ſi bene egerit in cœlo, ſi male in inferno.

8638. Hæc & plura ſunt fidei, quæ homo, qui regenerandus eſt, ſcire debet; nam qui ſcit illa, cogitare poteſt illa, dein velle illa, & demum facere illa, & ſic habere vitam novam.

8639. Ut, qui non ſcit quod Dominus ſit Salvator generis humani, non poteſt fidem habere in Ipſum, adorare Ipſum, amare Ipſum, & ſic facere bonum propter Ipſum: qui non ſcit, quod omne bonum ab Ipſo, non poteſt cogitare quod juſtitia ſua & ſalus ſua ſit ab Ipſo, minus poteſt velle quod ita ſit, ita non poteſt vivere ab Ipſo: qui non ſcit, quod infernum ſit, & quod cœlum, nec quod vita æterna, is ne quidem cogitare poteſt de vita cœli, nec applicare ſe ad recipiendam illam; ita in reliquis.

8640. Ex his conſtare poteſt, qualis vita eſt regenerati, quod ſit vita fidei: tum quod illa homini dari nequeat, priuſquam in ſtatu eſt, ut poſſit agnoſcere vera fidei, & quantum agnoſcit, velle illa.

CAPUT

CAPUT XVIII.

1. ET audivit Jethro ſacerdos Midianis ſocer Moſchis omne quod fecit DEUS Moſchi & Iſraeli populo ſuo, quod eduxerit JEHOVAH Iſraelem ex Ægypto.

2. Et accepit Jethro ſocer Moſchis Zipporam uxorem Moſchis poſt dimiſſiones ejus.

3. Et duos filios ejus, quorum nomen unius Gerſchom, quia dixit, peregrinus fui in terra aliena.

4. Et nomen unius Eliezar, quia DEUS patris mei in auxilio meo, & liberavit me a gladio Pharaonis.

5. Et venit Jethro ſocer Moſchis, & filii ejus, & uxor ejus, ad Moſchen ad deſertum, ubi ille caſtrametatus montem DEI.

6. Et dixit ad Moſchen, ego ſocer tuus Jethro venio ad te, & uxor tua, & duo filii ejus cum illa.

7. Et exivit Moſcheh obviam ſocero ſuo, & incurvavit ſe, & oſculatus illum; & interrogabant vir ſocium ſuum ad pacem: & venerunt in tentorium.

8. Et narravit Moſcheh ſocero ſuo omne quod fecerat JEHOVAH Pharaoni & Ægyptiis, propter cauſas Iſraelis; omnem moleſtiam, quæ invenit illos in via, & eripuit illos JEHOVAH.

9. Et gaviſus eſt Jethro ſuper omni bono, quod fecit JEHOVAH Iſraeli, qui eripuit illum e manu Ægyptiorum.

10. Et dixit Jethro, benedictus JEHOVAH, qui eripuit vos e manu Ægyptiorum, & e manu Pharaonis, qui eripuit populum ſuum e ſub manu Ægyptiorum.

11. Nunc novi quod magnus JEHOVAH præ omnibus diis, quia eapropter quod ſuperbiverint ſuper illos.

12. Et accepit Jethro ſocer Moſchis holocauſtum & ſacrificia DEO; & venit Aharon & omnes ſeniores Iſraelis ad comedendum panem cum ſocero Moſchis coram DEO.

13. Et fuit craſtino, & ſedit Moſcheh ad judicandum populum, & ſtetit populus ſuper Moſchen a mane uſque ad veſperam.

14. Et vidit ſocer Moſchis omne quod ille faciens populo, & dixit quodnam verbum hoc, quod tu facis populo, quare tu ſedes ſolus, & omnis populus ſtans ſuper te a mane uſque ad veſperam.

15.

15. Et dixit Moſcheh ſocero ſuo, quia venit ad me populus ad inquirendum Deum.

16. Cum eſt illis verbum, venit ad me, & judico inter virum & inter ſocium ejus, & nota facio judicia Dei & leges Ipſius.

17. Et dixit ſocer Moſchis ad illum, non bonum verbum quod tu facis.

18. Marceſcendo marceſces etiam tu etiam populus hic qui tecum, quia grave præ te verbum, non potes facere illud ſolus tu.

19. Nunc audi vocem meam, conſulam tibi, & erit Deus tecum, eſto tu populo apud Deum, & adducas tu verba ad Deum.

20. Et doceas illos ſtatuta & leges, & notam facias illis viam, ibunt in qua, & opus quod facient.

21. Et tu videas ex omni populo viros ſtrenuitatis, timentes Deum, viros veritatis odientes lucrum; & ponas ex illis principes millenorum, principes centenorum, principes quinquagenorum, & principes decadum.

22. Et judicent populum in omni tempore, & erit, omne verbum magnum adducant ad te, & omne verbum parvum judicent illi; & devolve de ſuper te, & portent tecum.

23. Si verbum hoc facias, & præceperit tibi Deus, & potes conſiſtere; & etiam omnis populus hic ſuper locum ſuum veniet in pace.

24. Et auſcultavit Moſcheh voci ſoceri ſui, & fecit omne quod dixit.

25. Et elegit Moſcheh viros ſtrenuitatis ab omni Iſraele, & dedit illos capita ſuper populum, principes millenorum, principes centenorum, principes quinquagenorum, & principes decadum.

26. Et judicabunt populum in omni tempore, verbum difficile adducent ad Moſchen, & omne verbum parvum judicabunt illi.

27. Et dimiſit Moſcheh ſocerum ſuum, & ivit ſibi ad terram ſuam.

CONTENTA.

8641. IN ſenſu interno in hoc Capite agitur de Veris in ordine ſucceſſivo a Primo ad ultimum, & quod ordinentur illa a Bono Divino: Verum in primo gradu repræſentatur per Moſchen; Vera inde in ordine ſucceſſivo per principes millenorum, centenorum, quinquagenorum, & decadum; & Bonum Divinum, a quo ordinatio, repræſentatur per Jethronem ſocerum Moſchis.

SENSUS INTERNUS.

8642. VERS: 1. 2. 3. 4. 5. *Et audivit Jethro ſacerdos Midianis ſocer Moſchis omne quod fecit Deus Moſchi & Iſraeli populo ſuo, quod eduxerit Jehovah Iſraelem ex Ægypto. Et accepit Jethro ſocer Moſchis Zipporam uxorem Moſchis poſt dimiſſiones ejus. Et duos filios ejus, quorum nomen unius Gerſchom, quia dixit, peregrinus fui in terra aliena. Et nomen unius Eliezer, quia Deus patris mei in auxilio meo, & liberavit me a gladio Pharaonis. Et venit Jethro ſocer Moſchis, & filii ejus, & uxor ejus ad Moſchen ad deſertum, ubi ille caſtrametatus montem Dei.* Et audivit Moſcheh ſacerdos Midianis, ſignificat Divinum Bonum: ſocer Moſchis ſignificat ex quo bonum conjunctum Vero Divino: omne quod fecit Deus Moſchi & Iſraeli populo ſuo, ſignificat perceptionem illarum rerum quæ illis qui e regno ſpirituali Domini factæ ſunt: quod eduxerit Jehovah Iſraelem ex Ægypto, ſignificat quod a Domino ab infeſtationibus liberati ſint: & accepit Jethro ſocer Moſchis Zipporam uxorem Moſchis, ſignificat Bonum a Divino conjunctum Vero Divino: poſt dimiſſiones ejus, ſignificat ſeparationem hactenus reſpective ad ſtatum illorum qui ab Eccleſia ſpirituali: & duos filios ejus, ſignificat bona veri: quorum nomen unius Gerſchom, quia dixi, peregrinus fui in terra aliena, ſignificat quale boni veri illorum qui extra Eccleſiam ſunt: & nomen unius Eliezer, ſignificat quale boni veri illorum qui intra Eccleſiam ſunt: quia Deus patris mei in auxilio meo, ſignificat miſericordiam & præſentiam Domini in Eccleſia: & liberavit me a gladio Pharaonis, ſignificat liberationem a falſo illorum qui infeſtaverunt: & venit Jethro ſocer Moſchis, ſignificat Divinum Bonum: & filii ejus, ſignificat bona veri: & uxor ejus, ſignificat bonum conjunctum Vero Divino: ad Moſchen ad deſertum, ſignificat conjunctionem in ſtatu ante regenerationem cum tentationes: ubi ille caſtrametatus montem Dei; ſignificat juxta bonum veri.

8643. Et audivit Jethro ſacerdos Midianis, quod ſignificet Divinum Bonum, conſtat ex repræſentatione Jethronis ſacerdotis Midianis, quod ſit bonum Eccleſiæ quæ in Vero ſimplicis boni eſt, de qua n: 7015, hic autem eſt Divinum Bonum, ex cauſa quia Moſcheh, cujus ſocer erat, repræſentabat Divinum Verum; gener enim cum repræſentat Verum, tunc ſocer repræſentat bonum, in ſuperiori gradu, nam eſt pater uxoris ejus. Quod Divinum Bonum hic per Jethronem repræſentetur, eſt quia agitur in hoc Capite de ordinatione Verorum apud hominem Eccleſiæ ſpiritualis, quæ fit a Divino Bono per Divinum Verum, nam omnis ordinatio eſt a bono per Verum. Ordinatio illa fit apud hominem Eccleſiæ ſpiritualis, cum is incipit

non

non amplius a vero ſed a bono agere; hic enim ſtatus eſt, alter ejus ſtatus, qui exiſtit poſtquam tentationes ſubierat; nam cum ex vero agit, tunc tentatur, ob cauſam ut vera apud illum confirmentur; quæ cum confirmata ſunt, tunc illa a Domino rediguntur in ordinem, & cum in ordinem redacta ſunt, tunc intrat alterum ſtatum, qui eſt, ut vera velit & illa agat; inde fiunt vitæ, & vocantur bona. De ordinatione illa ſequitur.

8644. Socer Moſchis, quod ſignificet ex quo Bonum conjunctum Vero Divino, conſtat ex ſignificatione ſoceri, quod ſit bonum ex quo bonum conjunctum vero, de qua n: 6827; & ex repræſentatione Moſchis quod ſit Verum Divinum, de qua n: 6752. 6771. 7010. 7014. 7382; quod ſocer ſit bonum ex quo bonum conjunctum vero, eſt quia uxor ſignificat bonum cum vir verum, n: 2517. 4510. 4823. Quia in ſequentibus agitur de conjunctione Divini Boni cum Divino Vero, ut inde ordinatio fiat apud hominem Eccleſiæ, ſciendum, quod inter Divinum Bonum & Divinum Verum diſcrimen ſit, quod Divinum Bonum ſit in Domino, & Divinum Verum a Domino; ſe habent illa ſicut Ignis ſolis & Lux quæ inde; ignis eſt in ſole, & Lux a ſole, in hac non eſt ignis ſed calor; Dominus etiam in altera Vita eſt Sol, & quoque eſt Lux; in Sole ibi, qui eſt Ipſe, eſt Ignis Divinus, qui eſt Divinum Bonum Divini Amoris; a Sole illo eſt Lux Divina, quæ eſt Divinum Verum a Divino Bono; in Divino hoc Vero eſt quoque Divinum bonum, ſed non quale eſt in Sole, eſt accommodatum ad receptionem in cœlo; niſi enim accommodatum eſſet ad receptionem, cœlum non potuiſſet exiſtere, nam nullus angelus poteſt ſuſtinere flammam ex Divino Amore, conſumeretur momento, ſicut ſi ſolis mundi flamma immediate afflaret hominem: quomodo autem Divinum Bonum Divini Amoris Domini accommodatur ad receptionem, a nemine ſciri poteſt, ne quidem ab angelis in cœlo, quia accommodatio eſt Infiniti ad finitum; & Infinitum eſt tale, ut tranſcendat omnem intelligentiam finiti, uſque adeo, ut cum intelligentia finiti vult illuc intuitionem ſuam immittere, cadat ſicut qui in profundum maris & pereat. Quod Dominus ſit Sol in cœlo, & quod Sol ibi ſit Divinum Bonum Divini Amoris Ipſius, & quod Lux inde ſit Divinum Verum, ex quo Intelligentia, videatur n: 1053. 1521 ad 1533. 1619 ad 1632. 2776. 3094. 3138. 3190. 3195. 3282. 3222. 3223. 3225. 3339. 3341. 3636. 3643. 3993. 4180. 4302. 4408. 4409. 4415. 4523. 4533. 4696. 7083. 7171. 7174. 7270. 8197.

8645. Omne quod fecit Deus Moſchi & Iſraeli populo ſuo, quod ſignificet perceptionem illarum rerum, quæ illis qui e regno ſpirituali Domini factæ ſunt, conſtat ex ſignificatione audire, nempe omne quod fecit Deus, quod ſit perceptio, de qua n: 5017. 8361; ex ſignificatione omne quod fecit Deus, quod ſint quæ factæ ſunt a Divino; & ex repræſentatione Iſraelis, qui hic eſt Moſcheh & populus quibus illa facta ſunt, quod ſint

qui e regno ſpirituali Domini, de qua n: 6426. 6637. 6862. 6868. 7035. 7062. 7198. 7201. 7215. 7223; Moſcheh enim cum populo repræſentat regnum illud, Moſcheh ſicut caput, & populus ſicut illa quæ Capiti ſubjecta ſunt; ita quoque Moſcheh repræſentat Dominum quoad Divinum Verum, nam ex hoc eſt Regnum ſpirituale.

8646. Quod eduxerit Jehovah Iſraelem ex Ægypto, quod ſignificet quod a Domino ab infeſtationibus liberati ſint, conſtat ex ſignificatione educere, quod ſit liberare; ex repræſentatione Iſraelis, quod ſint qui e Regno ſpirituali, ut mox ſupra n: 8645; & ex ſignificatione Ægypti, quod ſint infeſtationes a falſis, de qua n: 7278; quod Ægyptus ſint infeſtationes, eſt quia per Ægyptios & Pharaonem ſignificantur illi qui per falſa infeſtaverunt in altera vita illos qui ab Eccleſia ſpirituali, n: 7097. 7107. 7110. 7126. 7142. 7220. 7228. 7317. 8148.

8647. Et accepit Jethro ſocer Moſchis Zipporam uxorem Moſchis, quod ſignificet bonum a Divino conjunctum Vero Divino, conſtat ex repræſentatione Jethronis ſoceri Moſchis, quod ſit Divinum Bonum, a quo bonum conjunctum vero, hic Vero Divino quod per Moſchen repræſentatur, de qua ſupra n: 8643. 8644; ex repræſentatione Zipporæ, uxoris Moſchis, quod ſit bonum Divinum; nam conjugia repræſentant conjunctionem boni & veri; in Eccleſia cœleſti repræſentat maritus bonum, & uxor verum inde; at in Eccleſia ſpirituali repræſentat vir verum & uxor bonum; hic uxor Moſchis bonum, quia agitur de Regno ſpirituali, videatur n: 2517. 4510. 4823. 7022.

8648. Poſt dimiſſiones ejus, quod ſignificet ſeparationem hactenus reſpective ad ſtatum illorum qui ab Eccleſia ſpirituali, conſtat a ſignificatione dimiſſionum, quod ſint ſeparatio; quod ſit reſpective ad ſtatum illorum qui ab Eccleſia ſpirituali eſt quia in primo ſtatu illorum qui ab Eccleſia ſpirituali bonum non apparet, ſed modo verum. Quomodo cum hoc ſe habet, conſtare poteſt ab illis quæ prius de bino ſtatu illorum, qui ab Eccleſia ſpirituali, oſtenſa ſunt; quod nempe in primo ſtatu ex vero agatur, non ex bono, at in altero ex bono; in primo ſtatu, cum ex vero non ex bono agitur, eſt bonum quaſi abſens, & eſt ſicut uxor dimiſſa; at in altero ſtatu, cum ex bono agitur, tunc eſt bonum præſens, & ſicut uxor conjuncta ſuo viro; hæc ſunt quæ in ſenſu interno intelliguntur per *poſt dimiſſiones ejus*. Sciendum eſt porro, quod hoc reſpective ſit ad illos qui ab Eccleſia ſpirituali, nam Verum quod a Domino procedit eſt ſemper conjunctum ſuo bono, at in primo ſtatu, qui eſt ante regenerationem, non recipitur bonum ſed verum, tametſi per cœlum a Domino influit utrumque, in altero autem ſtatu, qui eſt poſt regenerationem, recipitur bonum vero conjunctum; quod ſit apud hominem, hoc prædicatur fieri apud Dominum, ex eo quod ita appareat; ita ſe habet in perpluribus aliis, ſicut pro exemplo, quod Dominus malum faciat, puniat, conjiciat in infernum, hæc prædicantur de Domino, quia ita apparet, cum tamen omne malum, quod ſit

hominì

homini ſit ab homine: talia in Verbo permulta ſunt, quæ tamen ſcrutanti ſcripturas ex affectione veri, & propter bonum vitæ, patent; quia is illuſtratur a Domino.

8649. Et duos filios ejus, quod ſignificet bona veri, conſtat ex ſignificatione filiorum, quod ſint vera, de qua n: 489. 491. 533. 1147. 2159. 2623. 3704. 4257, hic bona veri, quia dicuntur filii uxoris, ut ex Lingua originali patet, ſimiliter ut in Verſ: 6 ſeq: inde quia per uxorem ſignificatur bonum conjunctum vero, n: 8646, ideo per filios hic bona veri. Bona veri ſunt vera quæ facta voluntatis & inde vitæ, & conſtituunt novam voluntatem apud hominem Eccleſiæ ſpiritualis.

8650. Quorum nomen unius Gerſchom, quia dixit, peregrinus fui in terra aliena, quod ſignificet quale boni veri illorum qui extra Eccleſiam, conſtat ex ſignificatione nominis & vocare nomen, quod ſit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421. 6674; hoc quale deſcribitur per verba quæ Moſcheh tunc dixit, nempe, peregrinus fui in terra aliena; quod per illa verba ſignificetur bonum veri illorum qui extra Eccleſiam, eſt quia per *peregrinum* ſignificantur qui extra Eccleſiam nati ſunt, & tamen inſtruebantur in rebus Eccleſiæ; & per *terram alienam* ſignificatur ubi non Eccleſia; quod peregrinus ſint qui extra Eccleſiam, & in illis quæ Eccleſiæ inſtruebantur, videatur n: 1463. 4444. 7901. 8007. 8013; quod terra aliena ſit ubi non Eccleſia genuina, eſt quia per terram ſignificatur Eccleſia, n: 662. 1067. 1262. 1733. 1850. 2117. 2118 fin: 2928. 3355. 4447. 4535. 5577, & alienum eſt ubi non genuinum; eſt enim Eccleſia Domini ſparſa per univerſum terrarum orbem, ita quoque apud gentes, n: 2049. 2284. 2589 ad 2604. Quod etiam Moſcheh, cum natus Gerſchom, fuerit extra ſuam Eccleſiam, & apud illos qui in bono ſimplicis veri, qui per Midianitas ſignificantur, videatur n: 6793. 6794. 6795. 6796.

8651. Et nomen unius Eliezer, quod ſignificet quale boni veri illorum qui intra Eccleſiam, conſtat ex ſignificatione nominis & vocare nomen, quod ſit quale, ut ſupra n: 8649; quod ſit quale boni veri, eſt quia per duos filios ſignificantur bona veri, n: 8648: quod quale hujus boni veri ſit illorum qui intra Eccleſiam ſunt, patet ex verbis quæ Moſcheh loquutus de hoc filio cum natus eſt, nempe quia Deus patris mei in auxilio meo, & liberavit me a gladio Pharaonis; & ex eo, quod quale boni veri, quod ſignificatum eſt per nomen prioris filii ſeu Gerſchom, ſit illorum qui extra Eccleſiam, n: 8649.

8652. Quia Deus patris mei in auxilio meo, quod ſignificet Miſericordiam & præſentiam Domini in Eccleſia, conſtat ex ſignificatione patris, quod ſit Eccleſia quoad bonum, n: 5580, & quod ſit Eccleſia antiqua, n: 6050. 6075. 6846, & quod Deus patris ſit Divinum Eccleſiæ antiquæ, quod fuit Dominus, n: 6846. 6876. 6884; & ex ſignificatione auxilii, cum prædicatur de Domino, quod ſit miſericordia, nam auxilium ab Ipſo eſt miſericordiæ,

ricordiæ, & quoque eſt præſentiæ, nam ubi receptio miſericordiæ ibi eſt præſentia, quæ præcipue eſt in Eccleſia, quia ibi eſt Verbum, & per Verbum præſentia Domini.

8653. Et liberavit me a gladio Pharaonis, quod ſignificet liberationem a falſo illorum qui infeſtaverunt, conſtat ex ſignificatione gladii, quod ſit verum pugnans, & in oppoſito ſenſu falſum pugnans & vaſtans, de qua n: 2799. 4499. 6353. 7102. 8294; & ex repræſentatione Pharaonis, quod ſint qui per falſa infeſtant probos in altera vita, n: 7107. 7110. 7126. 7142. 7220. 7228. 7317.

8654. Et venit Jethro ſocer Moſchis, quod ſignificet Divinum Bonum, conſtat ex repræſentatione Jethronis & Moſchis, quod ſit Divinum Bonum, & Divinum Verum, & ex ſignificatione ſoceri, de quibus ſupra n: 8643. 8644.

8655. Et filii ejus, quod ſignificet bona veri, ut ſupra n: 8648.

8656. Et uxor ejus, quod ſignificet bonum conjunctum Vero Divino, conſtat ex repræſentatione uxoris Moſchis, quod ſit bonum a Divino conjunctum Vero Divino, de qua etiam ſupra n: 8646.

8657. Ad Moſchen ad deſertum, quod ſignificet conjunctionem in ſtatu ante regenerationem cum tentationes, conſtat ex ſignificatione venire ad Moſchen, quod ſit conjunctio, nempe Divini Boni quod per Jethronem repræſentatur cum Divino Vero quod per Moſchen; & ex ſignificatione deſerti, quod ſit ſtatus ſubeundi tentationes, de qua n: 6828. 8098, ita ſtatus ante regenerationem: quod bini ſtatus ſint, quos ineunt illi qui regenerantur, & fiunt Eccleſia ſpiritualis; & quod cum in priori ſtatu ſunt, tentationes ſubeant, videatur ſupra n: 8643; prior ſtatus deſcribitur per ſtatum filiorum Iſraelis in deſerto, & poſterior ſtatus per ſtatum illorum in terra Canaane ſub Joſchua.

8658. Ubi ille caſtrametatus montem Dei, quod ſignificet juxta bonum veri, conſtat ex ſignificatione caſtrametari, quod ſit ordinatio veri & boni, quæ Eccleſiæ apud hominem, de qua n: 8103 fin: 8130. 8131. 8155; & ex ſignificatione montis Dei, quod ſit bonum amoris, de qua n: 795. 796. 2722. 4210. 6435. 8327, hic bonum veri, quia agitur de bono illorum, qui ab Eccleſia ſpirituali ſunt, qui per filios Iſraelis repræſentantur, bonum quod illis eſt bonum veri, hoc bonum eſt etiam bonum charitatis; ideo etiam vocatur mons Dei, quia Deus dicitur ubi agitur de Vero, & Jehovah ubi de bono, n: 2586. 2769. 2807. 2822. 3921 fin: 4295. 4402. 7268. 7873: ex his patet, quod per caſtrametatus ad montem Dei, ſignificetur ordinatio boni & veri quæ Eccleſiæ juxta bonum veri. Quid per hoc intelligitur, etiam paucis dicendum eſt; quando homo in priori ſtatu eſt, nempe quando ex vero agit & nondum ex bono, hoc eſt, cum ex fide & nondum ex charitate, in ſtatu ſubeundi tentationes eſt; per has progreſſive fertur ad alterum ſtatum, nempe ut ex bono, hoc eſt, ex charitate & ejus affectione agat; cum itaque prope ad illum ſtatum venit, tunc dicitur caſtrametari ad montem Dei, hoc eſt,

ad

ad bonum, ex quo poſtea aget. Hoc dicitur, quia in nunc ſequentibus agitur de nova diſpoſitione ſeu ordinatione verorum, ad ineundum illum ſtatum, ad quem ſtatum etiam venit homo Eccleſiæ poſtquam tentationes ſubiverat, & antequam lex Divina cordibus inſcribitur; in præcedentibus de tentationibus actum eſt, & in nunc ſequentibus agitur de Lege promulgata e monte Sinai; Mons Sinai eſt bonum in quo verum.

8659. Verſ: 6. 7. *Et dixit ad Moſchen, ego ſocer tuus Jethro venio ad te, & uxor tua, & duo filii ejus cum illa. Et exivit Moſcheh obviam ſocero ſuo, & incurvavit ſe, & oſculatus illum, & interrogabant vir ſocium ſuum ad pacem: & venerunt in tentorium.* Et dixit ad Moſchen, ſignificat influxum & inde perceptionem: ego ſocer tuus Jethro venio ad te, & uxor tua, & duo filii ejus cum illa, ſignificat bona Divina in ordine: & exivit Moſcheh obviam ſocero ſuo, ſignificat applicationem Veri Divini ad Divinum Bonum: & incurvavit ſe, ſignificat immiſſionem: & oſculatus illum, ſignificat conjunctionem: & interrogabant vir ſocium ad pacem, ſignificat ſtatum Divinum cœleſtem mutuum: & venerunt in tentorium, ſignificat ſanctum unionis.

8660. Et dixit ad Moſchen, quod ſignificet influxum & inde perceptionem, conſtat ex ſignificatione dicere, cum a Divino Bono ad Divinum Verum de ordinatione verorum, quod ſit influxus, & quia eſt influxus eſt etiam perceptio, nam perceptio eſt ab influxu; quod dicere reſpective ad agentem ſit influxus & ad recipientem ſit receptio, videatur n: 5743.

8661. Ego ſocer tuus Jethro, & uxor tua, & duo filii ejus cum illa, quod ſignificet bona Divina in ordine, conſtat ex repræſentatione Jethronis ſoceri Moſchis, quod ſit Divinum Bonum, de qua n: 8643. 8644; ex repræſentatione Zipporæ uxoris Moſchis, quod ſit inde bonum conjunctum vero Divino, de qua n: 8646; & ex repræſentatione filiorum ejus, quod ſint bona veri, de qua n: 8648. 8650. 8651, ita ſunt bona in ordine. Bona in ordine ſunt bona interiora & exteriora in ordine ſucceſſive ſecundum gradus, de quibus videatur n: 3691. 4154. 5114. 4145. 5146. 8603.

8662. Et exivit Moſcheh obviam ſocero ſuo, quod ſignificet applicationem Veri Divini ad Divinum Bonum, conſtat ex ſignificatione exire obviam, quod ſit applicatio; quod exire obviam ſit applicatio, eſt quia mox ſequitur quod oſculatus ſit illum, per quod ſignificatur conjunctio, & conjunctionem præcedit applicatio; ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum Divinum, de qua ſupra n: 8644; & ex repræſentatione Jethronis, qui ſocer, quod ſit Divinum Bonum, de qua etiam ſupra n: 8643. 8644.

8663. Et incurvavit ſe, quod ſignificet immiſſionem, conſtat ex ſignificatione incurvare ſe, quod ſit humiliatio & ſubmiſſio, de qua n: 2153. 5682. 7068, hic autem immiſſio, quia prædicatur de Vero Divino reſpective ad Divinum Bonum.

8664. Et oſculatus illum, quod ſignificet conjunctionem, conſtat ex ſignificatione oſculari, quod ſit conjunctio ex affectione, de qua n: 3573. 3574. 4215. 4353. 5929. 6260.

8665. Et interrogabant vir ſocium ad pacem, quod ſignificet ſtatum Divinum

num cœleſtem mutuum, conſtat ex ſignificatione interrogare ad pacem, quod ſit conſociatio quoad ſtatum Divinum cœleſtem, de qua ſequitur; & ex ſignificatione vir ad ſocium, quod ſit mutuo. Quod interrogare ad pacem ſit conſociatio quoad ſtatum Divinum cœleſtem, eſt quia in ſenſu interno interrogare ad pacem, eſt interrogare de vita, ejus proſpero & felici; at interrogare ad pacem in ſenſu ſupremo, ubi agitur de Divino Bono & Vero Divino, eſt conſociatio quoad ſtatum Divinum cœleſtem; pax enim in ſupremo ſenſu ſignificat Dominum, & inde ſtatum cœli intimi, ubi illi qui in amore in Dominum, & inde in innocentia; illi etiam præ reliquis ſunt in pace quia in Domino, ſtatus illorum vocatur Divinus cœleſtis; inde eſt quod per pacem hic ille ſtatus intelligatur: quid pax in ſupremo & in interno ſenſu, videatur n: 3780. 4681. 5662. 8455.

8666. Et venerunt in tentorium, quod ſignificet ſanctum unionis, conſtat ex ſignificatione tentorii, quod ſit ſanctum amoris, de qua n: 414. 1102. 2145. 2152. 4128, ita ſanctum unionis, quia amor eſt unio; inde venire in tentorium, eſt ex ſancto amore uniri. Agitur in hoc Verſu de Unione Divini Boni cum Vero Divino; & quia omnis unio fit primum per influxum unius in alterum ac inde perceptionem, dein per applicationem, tum per immiſſionem, poſtea per conjunctionem; idcirco primum deſcribitur influxus & inde perceptio, n: 8660, dein applicatio n: 8662, tum immiſſio n: 8663, poſtea conjunctio, n: 8664, demum unio per amorem.

8667. Verſ: 8. 9. 10. 11. *Et narravit Moſcheh ſocero ſuo omne quod fecerat Jehovah Pharaoni & Ægyptiis propter cauſas Iſraelis; omnem moleſtiam quæ invenit illos in via, & eripuit illos Jehovah. Et gaviſus eſt Jethro ſuper omni bono, quod fecit Jehovah Iſraeli, qui eripuit illos e manu Ægyptiorum. Et dixit Jethro, benedictus Jehovah, qui eripuit vos e manu Ægyptiorum. Et e manu Pharaonis, qui eripuit populum ſuum e ſub manu Ægyptiorum. Nunc novi quod magnus Jehovah præ omnibus diis, quia eapropter quod ſuperbiverint ſuper illos.* Et narravit Moſcheh ſocero ſuo omne quod fecerat Jehovah Pharaoni & Ægyptiis, ſignificat perceptionem tunc a Vero Divino de potentia, Divini Humani Domini contra illos qui in falſis fuerunt, & infeſtaverunt: propter cauſas Iſraelis, ſignificat pro illis qui ab Eccleſia ſpirituali: omnem moleſtiam quæ invenit illos in via, ſignificat laborem in tentationibus: & eripuit illos Jehovah, ſignificat liberationem ex Divina Domini ope: & gaviſus eſt Jethro, ſuper omni bono quod fecit Jehovah Iſraeli, ſignificat ſtatum Divini Boni cum ſuccedunt omnia: qui eripuit illos e manu Ægyptiorum, ſignificat ob liberationem ab infeſtantium inſultu: & dixit Jethro, benedictus Jehovah, ſignificat Divinum Bonum: qui eripuit vos e manu Ægyptiorum & e manu Pharaonis, ſignificat liberationem ab inſultu infeſtantium: qui eripuit populum ſuum e ſub manu Ægyptiorum, ſignificat miſericordiam erga illos qui in bono veri & vero boni: nunc novi quod magnus Jehovah præ omnibus diis, ſignificat Dominum quod nullus Deus præter Ipſum: quia eapropter quod ſuperbiverint ſuper illos, ſignificat ob conatum dominandi ſuper illos qui ab Eccleſia.

8668. Et narravit Moſcheh ſocero ſuo omne quod fecerat Jehovah Pharaoni & Ægyptiis, quod ſignificet perceptionem tunc a Vero Divino de potentia Divini Humani Domini contra illos qui in falſis fuerunt & infeſtaverunt, conſtat ex ſignificatione narravit Moſcheh, quod ſit perceptio a Vero Divino, quod narrare ſit percipere, videatur n: 4209, & quod Moſcheh ſit Verum Divinum, n: 6752. 6771. 7010. 7014. 7382; ex repræſentatione ſoceri Moſchis, quod ſit Divinum Bonum ex quo bonum conjunctum Vero Divino, de qua n: 8643. 8644; ex ſignificatione omne quod fecerat Jehovah, quod ſint illa quæ filiis Iſraelis facta ſunt in Ægypto, & poſtea in deſerto; quæ quia in ſenſu interno involvunt illa quæ facta ſunt illis qui ab Eccleſia ſpirituali Domini fuerunt, ac in terra inferiore detenti, uſque dum Dominus Humanum in Se glorificavit, idcirco per illa verba ſignificatur perceptio de potentia Divini Humani Domini: quod illi qui ab Eccleſia ſpirituali Domini in terra inferiore detenti fuerint, ac ex potentia Divini Humani Domini ſalvati, videatur n: 6854. 7035. 7091 fin. 7828. 8018. 8054. 8099. 8321; & ex repræſentatione Pharaonis & Ægyptiorum, quod ſint qui in falſis & infeſtaverunt, de qua n: 7097. 7107. 7110. 7126. 7142. 7220. 7228. 7317.

8669. Propter cauſas Iſraelis, quod ſignificet pro illis qui ab Eccleſia ſpirituali, conſtat ex repræſentatione Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua n: 6426. 6637. 6862. 6868. 7030. 7062. 7198. 7201. 7215. 7223.

8670. Omnem moleſtiam quæ invenit illos in via, quod ſignificet laborem in tentationibus, conſtat ex ſignificatione moleſtiæ, quod ſit labor; quod moleſtia ſit labor eſt quia prædicatur de tentationibus, in his enim eſt ipſis qui tentantur labor contra falſa & mala, & quoque angelis eſt labor cum illis ut in fide teneantur, & ſic in potentia vincendi; & ex ſignificatione quæ invenit illos in via, quod ſit quoad tentationes, nempe labor, nam in via eſt in deſerto, ubi tentationes ſubiverunt, de quibus prius.

8671. Et eripuit illos Jehovah, quod ſignificet liberationem a Divina Domini ope, conſtat ex ſignificatione eripere, quod ſit liberatio; quod Jehovah ſit Dominus in Verbo, videatur n: 1343. 1736. 1815. 2447. 2921. 3035. 5041. 5663. 6280. 6303. 6905.

8672. Et gaviſus eſt Jethro ſuper omni bono quod fecit Jehovah Iſraeli, quod ſignificet ſtatum Divini Boni, cum ſuccedunt omnia, conſtat ex repræſentatione Jethronis, quod ſit Divinum Bonum, de qua ſupra n: 8643; ex ſignificatione gaviſus ſuper omni bono, cum prædicatur de Divino Bono, quod per Jethronem repræſentatur, quod ſit ſtatus illius Boni; nam ſtatus Divini, cum bonum fit cœlo ac angelis ibi, tum Eccleſiæ ac homini ibi, in Verbo exprimitur per Gaudium, ſed quale iſtius gaudii eſt incomprehenſibile, quia eſt Infiniti: quod etiam Gaudium Infinitum ſit propter receptionem boni ab illis qui in Cœlo & in Eccleſia, conſtare poteſt ex Divino Amore, qui erga Genus humanum eſt infinitus, n: 8644, nam omne gaudium eſt amoris: ex his patet, quod per gaviſus eſt Jethro ſuper omni bono,

quod fecit Jehovah Iſraeli, ſignificetur ſtatus Divini Boni cum ſuccedunt omnia; per Iſraelem enim intelliguntur illi qui e Regno ſpirituali & Eccleſia ſpirituali Domini, n: 8669, cum quibus omnia ſucceſſerunt, nam liberati ſunt ab infeſtationibus, ac poſtea vicerunt in tentationibus, ut ſupra deſcriptum eſt.

8673. Et eripuit illos e manu Ægyptiorum, quod ſignificet ob liberationem ab infeſtantium inſultu, conſtat ex ſignificatione eripere, quod ſit liberatio, ut ſupra n: 8671; & ex repræſentatione Ægyptiorum, quod ſint qui per falſa infeſtaverunt, de qua etiam ſupra n: 8668.

8674. Et dixit Jethro, benedictus Jehovah, quod ſignificet quod a Domino omne bonum, conſtat ex ſignificatione Benedictus Jehovah, quod ſit a Domino omne bonum, de qua n: 1096. 1422. 3140; quod Jehovah ſit Dominus, videatur ſupra n: 8671. Quod Benedictus Jehovah ſit quod a Domino omne bonum; eſt quia benedictio apud hominem involvit omne bonum vitæ æternæ, hoc eſt, bonum amoris in Dominum & erga proximum, n: 3406. 4981, hæc bona faciunt vitam æternam apud hominem.

8675. Qui eripuit vos e manu Ægyptiorum & e manu Pharaonis, quod ſignificet liberationem ex inſultu infeſtantium, conſtat ex illis quæ ſupra n: 8671. 8673, explicata ſunt.

8676. Qui eripuit populum ſuum e ſub manu Ægyptiorum, quod ſignificet miſericordiam erga illos qui in bono veri & vero boni, conſtat ex ſignificatione eripere, quod ſit liberatio, ut nunc ſupra n: 8675; ex ſignificatione Ægyptiorum, quod ſint qui per falſa infeſtarunt, de qua etiam ſupra n: 8668; & ex repræſentatione Iſraelis, qui hic populus Jehovæ, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua n: 8645, ita qui in bono veri & vero boni, n: 7956. 8234: quod ex Miſericordia Domini, eſt quia dicitur benedictus Jehovah qui eripuit, & per benedictus Jehovah ſignificatur quod ab Ipſo omne bonum ex Divino amore Ipſius, n: 8674; Divinus amor, ex quo bonum homini, qui eſt in ſtatu miſeriæ, quia totus ex ſe in malo & in inferno, eſt Miſericordia.

8677. Nunc novi quod magnus Jehovah præ omnibus diis, quod ſignificet Dominum, quod nullus Deus præter Ipſum, conſtat ex illis quæ n: 7401. 7444. 7544. 7598. 7636. 8274, dicta & oſtenſa ſunt.

8678. Quia eapropter quod ſuperbiverint ſuper illos, quod ſignificat ob conatum & vim dominandi ſuper illos qui ab Eccleſia, conſtat ex ſignificatione ſuperbire, quod ſit conatus & vis dominandi, de qua ſequitur; & ex repræſentatione filiorum Iſraelis, qui ſunt illi ſuper quos ſuperbiverunt, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua ſupra n: 8645. Quod ſuperbire ſit conatus & vis dominandi, eſt quia ille conatus & inde vis ineſt omni ſuperbiæ, ſuperbia enim eſt amare ſe præ aliis, ſeque illis præferre & velle aliis imperare; & qui hoc volunt, etiam contemnunt alios præ ſe, & quoque perſequuntur ex odio & vindicta illos qui ſe præferunt, aut non colunt; amor ſui, qui eſt ſuperbia, eſt talis, ut quantum ei relaxatur frænum, tantum ruat, creſcendo ad quemvis gradum datæ poſſibilitatis, uſque tandem ad ipſum ſo-

lium

lium Divinum, ut velint pro deo eſſe: tales ſunt omnes qui in inferno; quod tales ſint appercipitur ex conatu illorum inde, & quoque ab eorum infeſtis odiis & diris vindictis unius contra alterum propter dominatum; ille conatus eſt qui a Domino coercetur; & qui intelligitur per caput ſerpentis, quod ſemen mulieris conculcabit, n: 257; tales etiam intelliguntur per Luciferum apud Eſaiam "Quomodo cecidiſti de Cœlo Lucifer, fili Auroræ, exciſus es in terram, infirmatus es infra gentes; atqui tu dixiſti in corde tuo, cœlos aſcendam, ſuper ſtellas Dei exaltabo thronum meum, & ſedebo in monte conventus, in lateribus ſeptentrionis; aſcendam ſuper excelſa nubis, ſimilis fiam Altiſſimo: verum enim vero ad infernum demiſſus es, ad latera foveæ; projectus es e ſepulchro, ſicut ſurculus abominabilis, veſtimentum occiſorum, confoſſi gladio, qui deſcendunt ad lapides foveæ, ſicut cadaver conculcatum" XIV: 12 ad 29. Quod ſuperbia cordis, quæ eſt amor ſui, repellat a ſe Divinum, ac a ſe removeat cœlum, conſtare poteſt manifeſte ex ſtatu receptionis Divini ac Cœli, qui eſt ſtatus amoris erga proximum, & eſt ſtatus humiliationis erga Deum; quantum homo ſe humiliare poteſt coram Domino, & quantum amare poteſt proximum ſicut ſe, & prout fit in cœlo, ſupra ſe, tantum recipit Divinum, & inde tantum in cœlo eſt: inde patet, in quo ſtatu ſunt illi, qui ſe amant præ proximo, & qui ſuper illum ſuperbiunt, hoc eſt, qui in amore ſui ſunt, quod nempe ſint in ſtatu oppoſito ad cœlum & ad Divinum; proinde in ſtatu in quo infernales. Videantur quæ de amore ſui n: 2041. 2045. 2051. 2057. 2219. 2363. 2364. 2444. 3413. 3610. 4225. 4750. 4776. 4947. 5721. 6667. 7178. 7364. 7255. 7366 ad 7377. 7480. 7488. 7490. 7491. 7492. 7494. 7643. 7819. 7820. 8318. 8487, dicta & oſtenſa ſunt.

8679. Verſ: 12. *Et accepit Jethro ſocer Moſchis holocauſtum & ſacrificia Deo; & venit Aharon & omnes ſeniores Iſraelis ad comedendum panem cum ſocero Moſchis coram Deo.* Et accepit Jethro ſocer Moſchis holocauſtum & ſacrificia Deo, ſignificat cultum ex bono amoris & veris fidei: & venit Aharon & omnes ſeniores Iſraelis, ſignificat quæ primaria Eccleſiæ: ad comedendum panem cum ſocero Moſchis coram Deo, ſignificat appropriationem illorum ex Divino Bono.

8680. Et accepit Jethro ſocer Moſchis holocauſtum & ſacrificia Deo, quod ſignificet cultum ex bono amoris & veris fidei, conſtat ex ſignificatione holocauſti & ſacrificiorum, quod eſſent repræſentativa cœleſtium & ſpiritualium, quæ ſunt cultus interni, holocauſta repræſentativa cœleſtium, hoc eſt, boni amoris, & ſacrificia repræſentativa ſpiritualium, hoc eſt, veri fidei, de qua n: 922. 923. 1823. 2180. 2805. 2807. 2830. 2860. 3519. 6905; quod holocauſta repræſentaverint illa quæ boni amoris, & ſacrificia illa quæ veri fidei; conſtat ex inſtitutione illorum, quod nempe in holocauſtis conſumerentur omnia, tam caro quam ſanguis, in ſacrificiis autem caro comederetur, ut conſtare poteſt ex Levit: Cap: I. Cap: II. Cap: III. Cap: IV. Cap: V, Numer: XXVIII: I ad fin: & ex Deuteron: ubi hæc "Ut facias holocauſta tua, carnem & ſanguinem ſuper altari Jehovæ Dei tui; ſanguis

ſacrificiorum effundetur ſuper altari Jehovæ Dei tui, & carnem comedes" xii: 17. Quod illa duo per holocauſta & ſacrificia repræſentarentur, erat quia holocauſta & ſacrificia repræſentabant omnem cultum Dei in genere, n: 923. 6905; & cultus Dei in genere fundatur ſuper amore & fide, nam abſque his non eſt cultus, ſed modo ritus, qualis eſt externi hominis abſque interno, ita abſque vita.

8681. Et venit Aharon & omnes ſeniores Iſraelis, quod ſignificet quæ primaria Eccleſiæ, conſtat ex repræſentatione Aharonis, quod ſit verum doctrinæ, de qua n: 6998. 7009. 7089. 7382; & ex repræſentatione ſeniorum Iſraelis, quod ſint vera præcipua Eccleſiæ quæ concordant cum bono, de qua n: 6523. 8578. 8585; per Iſraelem enim ſignificatur Eccleſia, n: 8645.

8682. Ad comedendum panem cum ſocero Moſchis coram Deo, quod ſignificet appropriationem illorum ex Divino bono, conſtat ex ſignificatione comedere quod ſit appropriatio, de qua n: 3168. 3513 fin: 3596. 3832. 4745; & ex ſignificatione panis, quod ſit bonum amoris, de qua n: 2165. 2177. 3464. 3735. 4211. 4217. 4735. 5915; quod ſit ex Divino bono, ſignificatur per quod comederent panem coram Deo. Per panem hic intelligitur omnis cibus qui tunc, imprimis caro ſacrificiorum; nam cum ſacrificia fiebant, comedebatur caro illorum juxta altare; quod per panem ſignificetur omnis cultus in genere, videatur n: 2165. Cauſa quod Caro ſacrificiorum comederetur, erat ut repræſentaretur appropriatio boni cœleſtis, tum quoque conſociatio per amorem, nam Caro ſacrificii, quam tunc comedebant, ſignificabat bonum amoris; quapropter hoc illis erat convivium ſanctum: quod etiam caro ſit bonum amoris, videatur n: 7850. Ex his conſtare poteſt, quid intellectum eſt a Domino, cum dixit quod comederent carnem Ipſius, Joh: vi: 53. 54. 55. 56; tum cum inſtitueret ſanctam cænam, quod Panis eſſet Corpus ſuum, Matth: xxvi: 16: quid per illa intellectum eſt, nuſquam aliquis ſcire poteſt, niſi ſciat quod ſenſus internus ſit, & quod in illo ſenſu intelligantur cœleſtia & ſpiritualia, loco naturalium, & quod naturalia illis correſpondeant, & ſecundum correſpondentias ſignificent; alioquin nuſquam alicui notum poſſet eſſe, cur ſancta Cæna inſtituta eſt, & quid ſanctum ſit in pane, & cur panis ſit corpus & ſit caro: præter innumera alia.

8683. Verſ: 13. 14. 15. 16. *Et fuit craſtino, & ſedit Moſcheh ad judicandum populum, & ſtetit populus ſuper Moſchen a mane uſque ad veſperam. Et vidit ſocer Moſchis omne quod ille faciens populo, & dixit quodnam verbum hoc, quod tu facis populo, quare tu ſedes ſolus tu, & omnis populus ſtans ſuper te a mane uſque ad veſperam. Et dixit Moſcheh ſocero ſuo, quia venit ad me populus ad inquirendum Deum. Cum eſt illis verbum, venit ad me, & judico inter virum & inter ſocium ejus, & nota facio judicia Dei & leges Ipſius.* Et fuit craſtino, ſignificat æternum: & ſtetit Moſcheh ad judicandum populum, ſignificat Veri Divini diſpoſitionem apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali in ſtatu antequam ex bono: & ſtetit populus ſuper Moſchen, ſignificat obedientiam

dientiam tunc ex Vero Divino: a mane uſque ad veſperam, ſignificat in omni ſtatu tunc interius & exterius: & vidit ſocer Moſchis omne quod ille faciens populo, ſignificat omniſcientiam Divini Boni: & dixit, quare tu ſedes ſolus, ſignificat quod abſque influxu veri ex bono aliunde: & omnis populus ſtans ſuper te a mane uſque ad veſperam, ſignificat quod inde tunc omne voluntatis illis qui ab Eccleſia ſpirituali in omni ſtatu: & dixit Moſcheh ſocero ſuo, ſignificat reciprocum quod reſponſo: quia venit ad me populus ad inquirendum Deum, ſignificat quod non aliunde venit & agant quam ex eo quod Verbum ita dixit: cum eſt illis verbum, ſignificat in omni quod obvenit: venit ad me, & judico inter virum & inter ſocium, ſignificat quod ex vero revelato tunc diſponantur: & nota facio judicia Dei & leges Ipſius, ſignificat quod inde doceantur quid verum & quid bonum.

8684. Et fuit craſtino, quod ſignificet æternum, conſtat ex ſignificatione cras ſeu craſtini, quod ſit æternum, de qua n: 3998.

8685. Et ſtetit Moſcheh ad judicandum populum, quod ſignificet Veri Divini diſpoſitionem apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali in ſtatu antequam ex bono, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum Divinum immediate a Domino procedens, de qua n: 7010. 7382; ex ſignificatione judicare, quod ſit diſpoſitio; quod judicare hic ſit diſpoſitio, eſt quia Verum Divinum non judicat aliquem, ſed influit & diſponit ut recipiatur; ex receptione dein fit judicium ſecundum leges ordinis, hoc intelligitur per judicium Domini, Matth: xxv: 31 ad fin. Johan: v: 22. 26. 27. 30. Cap: ix: 39; quod id intelligatur, conſtat a Domini verbis, ubi dicit *quod neminem judicet*, Johan: iii: 17 ad 21. Cap: vii: 24. Cap: xii: 47. 48; ex repræſentatione Iſraelis, qui hic eſt populus, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua ſupra n: 8645: ex his patet, quod per ſtetit Moſcheh ad judicandum populum, ſignificetur Veri Divini immediate a Domino procedentis diſpoſitio apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali: quod ſit in ſtatu antequam ex bono, conſtat ex illis quæ ſequuntur: ſunt enim bini ſtatus homini qui regeneratur & fit Eccleſia, in primo ſtatu agit ex vero, in altero ex bono, de quibus videatur n: 8516. 8539. 8643. 8648. 8658; in utroque ſtatu ducitur homo a Domino, ſed in primo per influxum immediatum, in altero autem per influxum tam immediatum quam mediatum; de influxu boni & veri a Domino immediato & mediato, videatur n: 6472 ad 6478. 6982, 6985. 6996. 7054 ad 7058. 7270, influxus immediatus repræſentatur per quod Moſcheh judicaverit populum ſolus; at influxus tam immediatus & mediatus per quod principes millenariorum, centenorum, quinquagenorum, & decadum, electi fuerint, qui res parvas judicarent, & res magnas referrent ad Moſchen, de quibus in ſequentibus. Sed hæc ſunt arcana, quæ vix aliquis intelligere poteſt, niſi qui in illuſtratione eſt a Domino, & per illuſtrationem in perceptione; deſcribi quidem poſſunt influxus illi, & quoque effectus inde, ſed uſque non cadunt rite in cogitationem, niſi perceptio ex cœlo ſit; & perceptio ex cœlo non datur, niſi apud illos qui in amore veri ex bono ſunt; & ne ſic quidem, niſi in amore veri ex genuino bono.

8686.

8686. Et ſtetit populus ſuper Moſchen, quod ſignificet obedientiam tunc ex Vero Divino, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum Divinum, ut mox ſupra n: 8686, inde ſtare ſuper illum, ſignificat conſulere Verum Divinum, aque illo exſpectare reſponſum, & ſecundum hoc facere, hoc eſt, obedire; per hæc in ſenſu interno deſcribitur primus ſtatus, in quo homo, qui regeneratur, ducitur per Verum a Domino; Verum, per quod ducitur, eſt Verbum, nam hoc eſt Verum Divinum.

8687. A mane uſque ad veſperam, quod ſignificet in omni ſtatu interius & exterius, conſtat ex ſignificatione mane & veſperæ, quod ſint ſtatus ſpirituales qui ſibi ſuccedunt ſicut ſtatus temporum in mundo, nempe ſicut mane, meridies, veſpera, nox, & iterum mane; quod tempora hæc correſpondeant ſtatuum mutationibus in altera vita, videatur n: 5672. 5962. 6110. 8426. Quod ſit interius & exterius, eſt quia in altera vita interius in bono & vero ſunt, cum in ſtatu mane ibi, hoc eſt, in ſtatu correſpondente tempori matutino, at exterius in bono & vero cum in ſtatu veſperæ ibi; nam cum in ſtatu veſperæ ſunt, tunc in jucundo naturali ſunt; at cum in ſtatu mane, in jucundo ſpirituali ſunt, videatur n: 8431. 8452.

8688. Et vidit ſocer Moſchis omne quod ille faciens populo, quod ſignificet omniſcientiam Divini Boni, conſtat ex ſignificatione videre omne quod facit, cum dicitur de Divino Bono, quod repræſentatur per Jethronem ſocerum Moſchis, quod ſit omniſcientia; videre enim in ſenſu interno eſt intelligere & percipere, n: 2150. 2325. 2807. 3764. 4403 ad 4421. 5400; at in ſupremo ſenſu, ubi agitur de Domino, eſt Prævidentia & Providentia, n: 2837. 2839. 3686. 3854. 3863, inde videre omne quod facit, eſt Omniſcientia.

8689. Et dixit, quare tu ſedes ſolus, quod ſignificet quod abſque influxu veri ex bono aliunde, conſtat ex ſignificatione ſedere ſolus, cum dicitur de Vero Divino immediate a Domino procedente, quod repræſentatur per Moſchen, quod ſit influxus ex Illo ſolo, & non ſimul aliunde: hæc quomodo ſe habent, conſtare poteſt ab illis quæ ſupra, n: 8605, dicta ſunt.

8690. Et omnis populus ſtans ſuper te a mane uſque ad veſperam, quod ſignificet quod inde tunc omne voluntatis illis qui ab Eccleſia ſpirituali, in omni ſtatu, conſtat ex repræſentatione Iſraelis, qui hic populus, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua ſupra n: 8645; ex ſignificatione ſtare ſuper Moſchen, quod ſit obedientia ex Vero Divino, de qua etiam ſupra n: 8686; & quia eſt obedientia, eſt voluntatis, nam obedientia eſt ex voluntate, at eſt voluntas faciendi verum ex mandato, non autem ex affectione, quæ voluntas eſt obedientia; & ex ſignificatione a mane uſque ad veſperam, quod ſit in omni ſtatu, interius & exterius, de qua ſupra n: 8687. Agitur hic de ſtatu primo, in quo homo ante regenerationem, qui eſt ut faciat bonum ex obedientia, & nondum ex affectione, ſed id bonum eſt verum quod facit, quia ſolum ex mandato, ita adhuc ex coacto, non autem ex libero, ex libero facit cum ex affectione, nam omne quod ex affectione, quæ amoris, fluit, eſt liberum; cum homo in priori ſtatu eſt, tunc Dominus influit ac ducit

imme-

immediate, ſed influxus immediatus Domini non ad perceptionem venit, quia eſt in intima hominis, at influxus Domini immediatus & ſimul mediatus ad perceptionem venit & dat affectionem, nam non ſolum eſt in hominis intima, ſed etiam eſt in ejus media & extrema: de hoc ſtatu agitur in ſequentibus hujus Capitis, de illo in his Verſibus, ubi de Moſche dicitur quod ſolus judicaverit, videantur quæ ſupra n: 8685.

8691. Et dixit Moſcheh ſocero ſuo, quod ſignificet reciprocum quod reſponſo, conſtat ex ſignificatione dicere, quod hic ſit reſponſum, nam Moſcheh reſpondet ſocero ſuo; quod ſit reciprocum, eſt quia per Moſchen repræſentatur Divinum Verum conjunctum & unitum Divino Bono, n: 8664. 8666; & cum conjunctio & unitio eſt, tunc eſt reciprocum, nam bonum agit & verum reagit, reactio eſt reciprocum quod reſponſo: ita quoque in genere ſe habet cum bono & vero apud hominem in quo conjuncta ſunt.

8692. Quia venit ad me populus ad inquirendum Deum, quod ſignificet quod non aliunde venit & agant quam ex eo quod Verbum ita dixit, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum Divinum, ita Verbum de qua n: 5922. 6723. 6752; & ex ſignificatione venire ad illum populus ad inquirendum Deum, quod ſit conſulere quod Divinum dictat, ita quod volent & agent.

8693. Cum eſt illis verbum, quod ſignificet in omni quod obvenit, conſtat ex ſignificatione verbi, quod ſit res quæ obvenit; quod ſit in omni, eſt quia ad illum ſolum veniebat populus, & per id ſignificatur, quod Verum Divinum in omni re conſuleretur.

8694. Venit ad me, & judico inter virum & inter ſocium ejus, quod ſignificet quod ex Vero revelato tunc diſponantur, conſtat ex ſignificatione venire ad me, cum de Vero Divino, quod repræſentatur per Moſchen, quod ſit conſulere quid volendum & faciendum, ut ſupra n: 8692; ex ſignificatione judicare inter virum & inter ſocium, quod ſit diſpoſitio inter vera; quod judicare ſit diſponere, videatur ſupra n: 8685; quod ſit ex Vero revelato, ſequitur, nam dicitur mox ſupra, quod populus veniret ad illum ad inquirendum Deum, & nunc infra, quod nota faciat illis judicia & leges Dei. Per revelationem intelligitur illuſtratio cum legitur Verbum, & tunc perceptio; nam qui in bono ſunt, & deſiderant verum, illi ex Verbo ita docentur; qui autem non in bono ſunt, ex Verbo non doceri poſſunt, ſed modo confirmari in talibus in quibus ab infantia inſtructi ſunt, ea ſive vera ſint ſive falſa; cauſa quod illis qui in bono ſunt ſit revelatio, & illis qui in malo non revelatio, eſt quia omnia & ſingula in Verbo in ſenſu interno agunt de Domino & de Regno Ipſius, & Angeli, qui apud hominem, percipiunt Verbum ſecundum ſenſum internum; hoc communicatur homini qui in bono eſt, & legit Verbum, ac deſiderat Verum ex affectione, inde illuſtratio ei & perceptio; nam apud illos qui in bono ſunt & inde in affectione veri, intellectuale mentis eſt apertum in cœlum, & anima illorum, hoc eſt, internus illorum homo in conſortio eſt cum Angelis; aliter vero apud illos qui non in bono ſunt, ita non

ex

ex affectione inde deſiderant verum, illis eſt cœlum clauſum. Qualis autem illis qui in bono, & inde in affectione Veri ſunt, eſt revelatio, non deſcribi poteſt; non eſt manifeſta, nec eſt prorſus occulta; ſed eſt quædam conſenſio & faventia ex interiori quod id verum ſit, & non faventia ſi non verum; cum faventia eſt, requieſcit mens & ſerenatur, & in eo ſtatu eſt agnitio quæ fidei: cauſa quod ita ſit, eſt ex influxu cœli a Domino; nam per cœlum a Domino eſt Lux, quæ intellectum, qui eſt oculus viſus interni, circumfundit & illuſtrat; quæ tunc in illa Luce apparent, ſunt vera; nam ipſa illa Lux eſt Divinum Verum, quod procedit a Domino; quod hoc ſit lux in cœlo, ſæpius oſtenſum eſt.

8695. Et nota facio judicia Dei & leges Ipſius, quod ſignificet quod inde doceantur quid verum & quid bonum, conſtat ex ſignificatione nota facere, quod ſit docere; ex ſignificatione judiciorum, quod ſint vera, de qua n: 2235. 6397; & ex ſignificatione legum, quod ſint vera boni; quod leges ſint vera boni, eſt quia Lex in lato ſenſu ſignificat totum Verbum, in minus lato Verbum hiſtoricum, in ſtricto verbum quod per Moſchen ſcriptum eſt, & in ſtrictiſſimo Decem præcepta decalogi, videatur n: 6752; inde, quia Verbum eſt Divinum Verum quod procedit ex Divino Bono Domini, inde leges ſunt vera boni: vera boni ſunt vera quæ ex bono, & in ſe ſunt bona, quia ſuum exiſtere ex bono trahunt.

8696. Verſ: 17 ad 23. *Et dixit ſocer Moſchis ad illum, non bonum verbum quod tu facis. Marceſcendo marceſces etiam tu etiam populus hic qui tecum, quia grave præ te verbum; non potes facere illud ſolus tu. Nunc audi vocem meam, conſulam tibi, & erit Deus tecum, eſto tu populo apud Deum, & adducas tu verba ad Deum. Et doceas illos ſtatuta & leges, notam facias illis viam ibunt in qua, & opus quod facient. Et tu videas ex omni populo viros ſtrenuitatis timentes Deum, viros veritatis odientes lucrum, & ponas illos principes millenorum, principes centenorum, principes quinquagenorum, & principes decadum. Et judicent populum in omni tempore, & erit, omne verbum magnum adducant ad te, & omne verbum parvum judicent illi; & devolve deſuper te, & portent tecum. Si verbum hoc facias, & præceperit tibi Deus, & potes conſiſtere; & etiam omnis populus hic ſuper locum ſuum veniet in pace.* Et dixit ſocer Moſchis ad illum ſignificat prævidentiam: non bonum verbum quod tu facis, ſignificat quod mutatio fiet: marceſcendo marceſces etiam tu etiam populus hic qui tecum, ſignificat ſic periturum verum quod inſeminatum eſt: quia grave præ te verbum, ſignificat quod non poſſibile quia non ex ordine: non potes facere illud ſolus tu, ſignificat quod abſque influxu veri a Divino aliunde: nunc audi vocem meam, ſignificat ex unione conſenſum: conſulam tibi, & erit Deus tecum, ſignificat quod ex Divino: eſto tu populo apud Deum, ſignificat verum immediate a Domino procedens: & adducas tu verba ad Deum, ſignificat mediationem & interceſſionem: & doceas illos ſtatuta & leges, ſignificat quod a Vero immediato a Domino bona & vera externa & interna Eccleſiæ; & notam facias illis viam ibunt in qua, ſignificat intelligentiæ lucem & inde vitam: & opus quod facient, ſignificat fidem actu: & tu videas ex

omni populo, ſignificat electionem verorum inſervientium: viros ſtrenuitatis timentes Deum, ſignificat quibus bonum a Divino conjungi poteſt: viros veritatis odientes lucrum, ſignificat quibus vera ſunt pura abſque ſine mundano: & ponas illos principes millenorum, ſignificat primaria quæ in primo gradu ſub Vero immediato a Divino: principes centenorum, ſignificat primaria in ſecundo gradu: principes quinquagenorum, ſignificat primaria intermedia: & principes decadum, ſignificat primaria in tertio loco: & judicent populum in omni tempore, ſignificat diſpoſitionem ſic in perpetuum: & erit, omne verbum magnum adducant ad te, ſignificat quod omne immediate a Divino: & omne verbum parvum judicent illi, ſignificat apparentiam quarundam ſingularium & particularium aliunde: & devolve deſuper te, & portent tecum, ſignificat ſic functiones & officia pro illis: ſi verbum hoc facias, & præceperit tibi Deus, ſignificat ſic manſionem apud illos: & etiam omnis populus hic ſuper locum ſuum veniet in pace, ſignificat quod illi qui ab Eccleſia ſpirituali ſic in bono erunt, & ex bono ducentur.

8697. Et dixit ſocer Moſchis ad illum, quod ſignificet prævidentiam, conſtat ex ſignificatione dicere, cum prædicatur de Divino Bono quod repræſentatur per Jethronem ſocerum Moſchis, quod ſit prævidentia, ut quoque n: 5361. 6946.

8698. Non bonum verbum quod tu facis, quod ſignificet quod mutatio fiet, conſtat ex illis quæ ſequuntur.

8699. Marceſcendo marceſces etiam tu etiam populus hic qui tecum, quod ſignificet quod ſic periturum Verum quod inſeminatum eſt, conſtat ex ſignificatione marceſcere, quod ſit paulatim conſumi, ita perire; quod ſit Verum quod inſeminatum, eſt quia per Moſchen intelligitur Verum a Divino, & per populum illi qui recipiunt: quomodo cum his ſe habet, in ſequentibus dicetur.

8700. Quia grave præ te verbum, quod ſignificet quod non poſſibile, quod non ex ordine, conſtat ex ſignificatione grave verbum, quod ſit non poſſibile; quod grave verbum hic ſit non poſſibile, conſtat ex illis quæ præcedunt, quod marceſcendo marceſceret ille & populus qui cum illo, per quæ ſignificatur quod periturum verum quod inſeminatum eſt; & quoque ex ſequentibus " non potes facere illud ſolus tu" & dein " ſi verbum hoc facis, potes conſiſtere" per quæ intelligitur impoſſibilitas, ſi non fiat mutatio. Quod non poſſibile quia non ex ordine, eſt quia in altera vita omne id poſſibile eſt quod ex ordine; Divinum Verum, quod procedit a Domino, eſt quod facit ordinem, & eſt ipſe ordo, inde omne quod ſecundum Divinum Verum eſt, quia eſt ſecundum ordinem, eſt poſſibile, & omne quod contra Divinum Verum, quia eſt contra ordinem, eſt impoſſibile; quod ita ſit, evidentius patere potis ab exemplis: ſecundum ordinem eſt, quod ſalventur qui bene vixerunt, & condemnentur qui male; inde impoſſibile eſt, quod qui bene vixerunt mittantur in infernum, & qui male vixerunt eleventur in cœlum; conſequenter, quod impoſſibile ſit ut qui in inferno ſunt, ex pura

miſericordia Domini poſſint inde in cœlum educi & ſalvari; eſt enim receptio Miſericordiæ Domini, cum vixerunt in mundo, per quam unuſquiſque ſalvatur; qui tunc recipiunt illam, in altera vita in Miſericordia Domini ſunt, nam ibi tunc in facultate recipiendi illam ſunt; illam dare aliis, & in genere unicuivis ex beneplacito, modo fidem habeant, & ſic a peccatis mundatos eſſe credant, eſt impoſſibile, quia eſt contra ordinem, hoc eſt, contra Divinum quod eſt ordo. Secundum ordinem eſt, quod fides & charitas implantentur in libero & non in coacto, & quod fides & charitas, quæ in libero implantatæ ſunt, permaneant, non autem quæ in coacto; cauſa eſt, quia quæ in libero, ea in affectionem ac ita in voluntatem hominis inſinuantur, & ſic appropriantur, non autem quæ in coacto; conſequenter impoſſibile eſt ut ſalvetur homo, niſi liceat ei, quia in malo natus eſt, malum facere, & a malo deſiſtere; cum a malo ex ſe in libero illo deſiſtit, tunc inſinuatur affectio veri & boni a Domino, inde ei eſt liberum recipiendi illa, quæ fidei & quæ charitatis ſunt, nam liberum eſt affectionis; inde patet, quod impoſſibile ſit cogere hominem ad ſalutem; quod ſi fieri poſſet, omnes qui in mundo ſunt homines ſalvarentur. Secundum ordinem eſt, ut in altera vita conſocientur omnes ſecundum vitam, quam in mundo ſibi acquiſiverunt, mali cum malis & boni cum bonis, inde non poſſibile eſt ut ſimul ſint mali & boni; nec poſſibile eſt ut in bono ſint qui mali, nam bonum & malum oppoſita ſunt, & unum deſtruit alterum: inde etiam patet, quod non poſſibile ſit, ut ſalventur qui in inferno; ita non dabile quod ſalvatio, utcunque vixerat homo, ſit ex ſola miſericordia. Qui in inferno ſunt, & ibi cruciantur, imputant Divino cruciatus ibi, dicendo, quod Divinum id auferre poſſit, ſi velit, quia omnipotens, ſed quod non velit, & quod inde ſit in cauſa, nam qui poteſt & non vult, dicunt in cauſa eſſe; ſed auferre talia, impoſſibile eſt, quia eſt contra ordinem; ſi enim auferrentur, inſurgerent mali contra bonos, & ſubjugarent ipſos angelos, & deſtruerent cœlum; ſed Divinum non vult niſi bonum, nempe felicitatem bonorum, & ea propter refrænationem ac ſimul emendationem improborum, cum hic finis eſt, qui eſt finis Divini Amoris ac ipſius Miſericordiæ, non poſſibile eſt ut cruciatus illi qui in inferno auferantur. Ex his exemplis conſtare poteſt, quod omne id poſſibile ſit quod contra ordinem, utcunque apparet ut poſſibile illis qui arcana cœli non ſciunt.

8701. Non potes facere illud ſolus tu, quod ſignificet quod abſque influxu veri ex bono aliunde, conſtat ex ſignificatione facere illud ſolus, cum dicitur de Vero Divino, quod per Moſchen repræſentatur, quod ſit influxus veri ex illo ſolo, & non ſimul aliunde. Quomodo cum hoc ſe habet, conſtare poteſt ex illis quæ de influxu Veri Divini immediato, & de influxu illius immediato & ſimul mediato, ſupra n: 8685, dicta ſunt, quod nempe influxus Veri Divini immediatus ſit in primo ſtatu hominis cum regeneratur, at quod influxus immediatus & mediatus ſit in altero ſtatu, nempe cum regeneratus eſt; cum influxus immediatus eſt, Dominus quidem influit cum bono & vero, at tunc non percipitur bonum ſed verum, ideo tunc ducitur homo per

verum

verum, non ita per bonum, at cum influxus ſimul mediatus eſt, tunc percipitur bonum, nam influxus mediatus eſt in ſenſuale externum hominis, inde eſt quod homo tunc per bonum ducatur a Domino. In genere ſciendum eſt, quod homo non prius regeneratus ſit, quam cum is ex affectione boni agit, nam tunc vult bonum, & ei jucundum & beatum eſt facere illud; cum in hoc ſtatu eſt, tunc vita ejus eſt vita boni, & in cœlo eſt, nam univerſale regnans in cœlo eſt bonum; verum autem quod fidei ducit hominem ad bonum, ita ad cœlum, non autem ſiſtit illum in cœlo: quod ita ſit, eſt cauſa, quia in altera vita omnes conſociantur ſecundum vitam voluntatis, non ſecundum vitam intellectus, nam ubi eſt voluntas ibi eſt intellectus, non autem viciſſim; ita in cœlo, & ita in inferno; qui mali ſunt, non prius in infernum mittuntur quam cum in malo ſuæ vitæ ſunt, nam cum in hoc ſunt, etiam in falſo ſui mali ſunt; ſimiliter illi qui in bono ſunt, etiam ibi in vero ſui boni ſunt; rediguntur omnes in altera vita ad eum ſtatum, ut illis una mens ſit, nempe quod volunt ut etiam cogitent, non autem quod volunt ut aliter cogitent; in mundo autem aliter ſe habet, ibi poteſt homo aliter cogitare, imo etiam aliter intelligere, quam vult, ſed hoc ob cauſam ut reformari poſſit, nempe intelligere bonum tametſi vult malum, & ſic per intellectum duci ad velle bonum; at in altera vita quiſque ſecundum velle ſuum, quod in mundo comparatum eſt, ducitur.

8702. Nunc audi vocem meam, quod ſignificet ex unione conſenſum, conſtat ex ſignificatione audire vocem, quod ſit obedientia, hic autem conſenſus, quia dicitur a Jethrone, per quem repræſentatur Divinum Bonum unitum Divino Vero, quod repræſentatur per Moſchen; quod unita ſint, videatur ſupra n: 8666; inde per audi vocem meam, ſignificatur ex unione conſenſus. Sciendum cum bonum & verum conjuncta ſunt, conſenſus ſit in omnibus & ſingulis, nempe boni cum vero & veri cum bono; cauſa eſt, quia bonum eſt veri, & verum boni, ac ita duo illa ſunt unum; nam quod bonum vult, hoc confirmat verum, & quod verum ut verum percipit hoc bonum vult, ac utrumque ſimul facit; cum his ſe ſimiliter habet ut cum voluntate & intellectu quod voluntas vult & amat, hoc intellectus cogitat & confirmat, ac vice verſa, quod hæc cum illis ſimilia ſint, eſt quia bonum eſt voluntatis, & verum eſt intellectus: in tali ſtatu ſunt, qui per bonum a Domino ducuntur, de quo mox ſupra n: 8701.

8703. Conſulam tibi, & erit Deus tecum, quod ſignificet quod ex Divino, conſtat ex ſignificatione coſulere, cum a Divino Bono, quod repræſentatur per Jethronem, quod ſit deciſum a Divino, ita ex Divino; & a ſignificatione erit Deus tecum, quod etiam ſit ex Divino; ſed *ex Divino* quod per conſulere ſignificatur, ſpectat Divinum Bonum, quod repræſentatur per Jethronem; *ex Divino* autem quod per erit Deus tecum ſignificatur, ſpectat Divinum Verum quod repræſentatur per Moſchen.

8704. Eſto tu populo apud Deum, quod ſignificet verum immediate a Domino procedens, conſtat ex ſignificatione eſſe populo apud Deum, cum dicitur de Divino Vero, quod per Moſchen repræſentatur, quod ſit proxime

apud Dominum, quia immediate ab Ipſo procedens: quid hæc involvunt, patebit ex illis quæ nunc ſequuntur.

8705. Et adducas tu verba ad Deum, quod ſignificet mediationem & interceſſionem, conſtat ex ſignificatione adducere verba ad Deum, cum de Divino Vero dicitur, quod ſit mediare apud Ipſum Divinum & intercedere, nam qui mediat & intercedit, is adducit res ad Ipſum qui opem fert: mediatio & interceſſio eſt Divini Veri, quia hoc proxime eſt apud Divinum Bonum, quod eſt Ipſe Dominus; quod Divinum Verum ſit proxime apud Divinum Bonum, quod Dominus, eſt quia illud immediate procedit ab Ipſo. Quomodo cum Mediatione & cum Interceſſione Domini ſe habet, hic, quia occaſio datur, dicetur: qui credunt quod tres perſonæ ſint, qui conſtituunt Divinum, & ſimul vocantur Unus Deus, illi ex ſenſu literæ Verbi non aliam de Mediatione & Interceſſione ideam habent, quam quod Dominus ſedeat ad dextram Patris ſui, & loquatur cum Ipſo ſicut homo cum homine, & adducat ſupplicationes hominum ad Patrem, & roget ut propter ſe, quia paſſus eſt crucem pro Genere humano, condonet & miſereatur; talis idea de Interceſſione & Mediatione eſt cuivis ſimplici ex ſenſu literæ Verbi: ſed ſciendum, quod ſenſus literæ ſit ſecundum captum hominum ſimplicium, ut introducantur in ipſa vera interiora; ſimplices enim non aliam ideam poſſunt habere de Regno Cœleſti, quam ſicut de Regno terreſtri, nec aliam de Patre quam ſicut de Rege in terra, & de Domino quam ſicut de filio Regis, qui hæres regni; quod talis idea ſimplicibus ſit, patet manifeſte ex idea ipſorum Apoſtolorum Domini de Regno Ipſius; primum enim crediderunt illi, ſicut reliqui Judæi, quod Dominus, quia Meſſias, futurus eſſet Rex Maximus in terra, & evecturus illos ad faſtigium gloriæ ſuper omnes gentes & populos in univerſo terrarum orbe: at cum audiverunt ab Ipſo Domino, quod Regnum Ipſius non eſſet in terra ſed in cœlo, tunc illi nec aliter potuerunt cogitare, quam quod Regnum Ipſius in cœlo futurum eſſet prorſus ſicut regnum in terra; quapropter etiam Jacobus & Johannes petierunt ut in Regno Ipſius unus ſederet a dextris & alter a ſiniſtris; & reliqui apoſtoli, qui etiam magni in illo Regno voluerunt fieri, indignati ſunt, & inter ſe litigaverunt, quis eorum ibi major fieret; & quia talis idea inhærebat, nec poterat exſtirpari, etiam Dominus dixit illis, quod ſederent ſuper duodecim thronis judicaturi duodecim Tribus Iſraelis, videatur Marc: x: 37. 41. Luc: xxii: 24. 30. Matth: xix: 28; & tunc non ſciebant, quid per duodecim thronos, perque duodecim tribus & per Judicium, a Domino intellectum eſt. Ex his nunc conſtare poteſt, qualis idea eſt, & unde illa, de Mediatione & Interceſſione Domini apud Patrem: at qui interiora Verbi ſcit, is prorſus aliam notionem de Mediatione Domini & de Ipſius Interceſſione habet, quod nempe non intercedat ſicut Filius apud Patrem regem in terra, ſed ſicut Dominus univerſi apud Se, & ſicut Deus a Se, nam non ſunt duo Pater & Ipſe, ſed ſunt unum, ut Ipſe docet Johan: xiv: 8 ad 11: quod dicatur Mediator & Interceſſor, eſt quia per Filium intelligitur Divinum Verum, & per Patrem Divinum Bonum, n: 2803. 2813. 3704, & Mediatio fit per Divinum Verum, nam

per

per id datur aditus ad Divinum Bonum; Divinum enim Bonum non adiri poteſt, quia eſt ſicut ignis Solis, ſed Divinum Verum, quia hoc eſt ſicut Lux inde, quæ dat hominis viſui, qui eſt ex fide, tranſitum & auditum, n: 8644; inde conſtare poteſt, quid Mediatio & Interceſſio. Porro dicendum eſt, undenam eſt, quod Ipſe Dominus, Qui eſt Ipſum Divinum Bonum ac Ipſe Sol cœli, dicatur Mediator & Interceſſor apud Patrem; Dominus, cum in Mundo fuit, antequam plene glorificatus eſt, fuit Divinum Verum, quare tunc Mediatio fuit, & interceſſit apud Patrem, hoc eſt, apud Ipſum Divinum Bonum, Joh: XIV: 16. 17 Cap: XVII: 9. 15. 17; at poſtquam glorificatus eſt quoad Humanum, tunc dicitur Mediator & Interceſſor ex eo, quod de Ipſo Divino nullus cogitare poſſit, niſi ſiſtat ſibi ideam Divini Hominis, minus aliquis poteſt per amorem conjungi Ipſi Divino niſi per talem ideam; ſi quis abſque idea Divini Hominis cogitat de Ipſo Divino, cogitat interminate, & idea interminata eſt nulla; vel capit ideam de Divino ex univerſo aſpectabili abſque fine vel cum fine in obſcuro, quæ idea conjungit ſe cum idea cultorum naturæ, cadit etiam in naturam, & ſic fit nulla; inde patet quod non foret aliqua conjunctio cum Divino per fidem, nec per amorem; omnis conjunctio requirit objectum, & ſecundum objecti quale fit conjunctio; inde eſt quod Dominus quoad Divinum Humanum dicatur Mediator & Interceſſor, ſed mediat & intercedit apud Se; quod Ipſum Divinum non per aliquam ideam capi poſſit, conſtat ex Domini verbis apud Johannem "Deum nemo vidit unquam, Unigenitus Filius, qui in ſinu Patris eſt, Ille expoſuit" I: 18; & apud Eundem "Non vocem Patris audiviſtis unquam, neque ſpeciem Ipſius vidiſtis" V: 37. Attamen, quod memorabile, omnes qui ex ſe ſeu ex carne cogitant de Deo, cogitant de Ipſo interminate, hoc eſt, abſque ulla idea terminata; at qui non ex ſe, nec ex carne, ſed ex ſpiritu cogitant de Deo, cogitant de Ipſo determinate, hoc eſt, ſiſtunt ſibi ideam Divini ſub ſpecie humana; ita Angeli in cœlo cogitant de Divino, ac ita Antiqui ſapientes cogitarunt, quibus etiam, cum ipſum Divinum apparuit, ſicut Divinus Homo apparuit, nam Divinum tranſiens per Cœlum eſt Divinus Homo, cauſa eſt, quia Cœlum eſt Maximus Homo, ut ad finem plurium Capitum oſtenſum eſt: ex his patet, quales intelligentes mundi ſunt, & quales intelligentes cœli, quod nempe intelligentes mundi removeant a ſe ideam humani, inde eſt quod inter mentem illorum & inter Divinum non ſit mediatio, unde illis caligo; at intelligentes cœli habent ideam Divini in Humano, ſic Dominus eſt illis mediatio, ac inde mentibus illorum eſt lux.

8706. Et doceas illos ſtatuta & leges, quod ſignificet quod a vero immediato a Domino bona & vera externa & interna Eccleſiæ, conſtat ex repræſentatione Moſchis, de quo dicitur quod doceret, quod ſit Verum immediate a Domino procedens, de qua n: 7010. 7382; ex ſignificatione ſtatutorum, quod ſint bona & vera externa Eccleſiæ, de qua n: 3382. 8362; & ex ſignificatione legum, quod ſint bona & vera interna Eccleſiæ, de qua n: 8695.

8707. Et notam facias illis viam, ibunt in qua, quod ſignificet intelligentiæ lucem & inde vitam, conſtat ex ſignificatione viæ, quod prædicetur de intellectu veri, de qua n: 627. 2333, hic in interiori gradu, quia prædicatur de intellectu qui eſt homini Eccleſiæ ſpiritualis ex influxu immediato veri a Domino, ex quo non eſt apperceptio veri, ſed eſt lux quæ dat facultatem intelligendi; cum hac luce ſe habet ſicut cum luce viſus oculi; ut videat oculus res objectas, erit lux, ex qua illuminatio communis; in hac luce videt oculus & diſcernit objecta, & afficitur pulchritudine & jucunditate ex convenientia illorum cum ordine; ſimiliter ſe habet cum viſu oculi interni, qui eſt intellectus, ut hic videat, etiam erit lux, ex qua illuminatio communis, in qua apparent objecta, quæ ſunt res intelligentiæ & ſapientiæ; hæc lux eſt a Divino Vero, quod immediate a Domino procedit, videatur n: 8644 fin: res objectæ in illa Luce apparent pulchræ & jucundæ ſecundum convenientiam cum bono, quod cuivis; & ex ſignificatione ibunt in qua, nempe in luce, quod ſit inde vita; quod ire in ſenſu interno ſit vita, videatur n: 3335. 4882. 5493. 5606. 8417. 8428.

8708. Et opus quod facient, quod ſignificet fidem actu, conſtat ex ſignificatione operis quod facient, quod ſit actio, hic actio ex luce intelligentiæ, ita ex fide, nam fides a Domino eſt in luce intelligentiæ, de qua ſupra n: 8707; quantum homo ex veris quæ fidei recipit, tantum intrat in lucem illam, & elevatur in cœlum; at receptio verorum fidei non fit per ſolam agnitionem, ſed per agnitionem conjunctam vitæ, hoc eſt, ut agnoſcantur actu; hæc receptio eſt, quæ intelligitur per opus quod facient.

8709. Et tu videas ex omni populo, quod ſignificet electionem verorum inſervientium, conſtat ex ſignificatione videre, quod hic ſit eligere; & ex ſignificatione populi, quod prædicetur de veris, de qua n: 1259. 1260. 3581. 4619; hic de veris inſervientibus, Vero immediate a Divino, quod per Moſchen repræſentatur, n: 7010; principes enim, quos eligeret, ei inſervituri erant; quod principes ſint vera inſervientia, videbitur infra.

8710. Viros ſtrenuitatis, timentes Deum, quod ſignificet quibus bonum a Divino conjungi poſſet, conſtat ex ſignificatione virorum ſtrenuitatis quod ſint quibus vires ex veris, quæ ex bono; per virum enim ſignificatur Verum, n: 3134. 5502, & per ſtrenuitatem vires quæ inde, in Lingua originali etiam ſignificantur vires per eandem vocem per quam hic ſtrenuitas; quod ſint vires ex veris *quæ ex bono*, eſt quia hi dicuntur etiam timentes Deum, & per timentes Deum ſignificantur qui in bono ſunt ex Divino, nam timor Dei eſt cultus ex bono fidei & ex bono amoris n: 2826. 5459.

8711. Viros veritatis odientes lucrum, quod ſignificet quia vera ſunt pura abſque fine humano, conſtat ex ſignificatione virorum veritatis, quod ſint vera pura; quod viri veritatis ſint vera pura, eſt quia per viros ſignificantur vera, n: 3134. 5502, & per veritatem fides, n: 3121, ita per viros veritatis vera fidei, hoc eſt, vera pura; & ex ſignificatione odientes lucrum, quod ſit averſatio perſuaſionum ex falſo & malo, per odi enim ſignificatur averſatio

&

& per lucrum falſum & malum quæ perſuadent, & a vero & bono abſtrahunt; per lucrum in genere ſignificatur omne falſum ex malo, quod judicia mentis pervertit, hoc quia fit apud illos qui pro fine habent mundum, inde per odientes lucrum etiam ſignificantur qui abſque fine mundano. Quod lucrum ſit omne falſum ex malo quod judicia mentis pervertit, & a vero ac bono abſtrahit, conſtare poteſt cuivis qui reflectit; in quo ſenſu etiam lucrum memoratur pluries in Verbo, ut apud Eſaiam Cap: XXXIII: 15. Cap: LVI: 11. Cap: LVII: 17. Apud Jeremiam, Cap: VI: 13. Cap: VIII: 10. Cap: XXII: 17. Apud Ezechielem, Cap: XXII: 27. Cap: XXXIII: 31. Apud Davidem, Pſalm: CXIX: 36.

8712. Et ponas illos principes millenorum, quod ſignificet primaria quæ in primo gradu ſub Vero immediate a Divino, conſtat ex ſignificatione principum, quod ſint primaria, de qua n: 1482. 2089. 5044, hic vera ex bono, quia principes illi eſſent ſub Moſcheh, per quem repræſentatur Verum Divinum procedens a Divino Bono, hoc eſt, a Domino; & ex ſignificatione millenorum, quod ſint qui in primo gradu; per mille enim ſignificantur multi ſeu in ſenſu abſtracto multa, & ubi multa, ſeu qui multis præſunt, & inde in digniori gradu ſunt, quam qui paucis, hic itaque qui in primo gradu, nam qui in inferiori gradu, erant principes centenorum quinquagenorum, & decadum; quod mille in ſenſu interno non ſint mille, ſed multi aut multa, videatur n: 2575.

8713. Principes centenorum, quod ſignificet primaria in ſecundo gradu, conſtat ex ſignificatione principum, quod ſint primaria, ut mox ſupra n: 8712; & ex ſignificatione centenorum, quod ſint multi aut multa, ſed in ſecundo gradu, quia milleni ſunt in primo, quod centum ſint multum, videatur n: 4400.

8714. Principes quinquagenorum, quod ſignificet primaria intermedia, conſtat ex ſignificatione principum, quod ſint primaria, ut ſupra n: 8712. 8719; & ex ſignificatione quinquagenorum, quod ſint intermedia, nempe inter illa vera ex bono quæ in ſecundo gradu & illa quæ in tertio, quæ ſignificantur principes centenorum & principes decadum; quod quinquageni ſint intermedia, eſt quia per quinquaginta ſignificatur tam multum quam aliquid, ſimile ac per quinque, quod multum, videatur n: 5708. 5956, quod aliquid n: 4638. 5291, inde cum quinquaginta inter centum & decem nominantur, ſunt intermedia: intermedia ſunt, quæ accedunt ad unam partem & procedunt ab altera, ita inter illa quæ in priori gradu & illa quæ in poſteriori, conjunctionis cauſa.

8715. Et principes decadum, quod ſignificet primaria in tertio loco, conſtat ex ſignificatione principum, quod ſint primaria, ut ſupra; & ex ſignificatione decadum, quod etiam ſint multa, ſed in minori gradu, quia ſub centenis; quod decades ſeu decem etiam ſint multa, videatur n: 3107. 4638. Quod ordinati principes fuerint ſuper mille, ſuper centum, & ſuper decem, repræſentabat abſtracte ab omni numero multa, in gradu primo, ſecundo, & tertio, ſimiliter ut in Verbo alibi; prout ubi Dominus de Servo dixit, *quod*

debuerit

debuerit decem mille talenta; & quod conſervus ei debuerit *centum danarios*" Matth: XVIII: 24. 28: ſimiliter ubi de Rege commiſſuro cum altero Rege bellum, conſultante num potens eſſet cum *decem millibus* ocurrere alteri, qui cum *viginti millibus* veniret" Luc: XIV: 31. Pariter apud Johannem "Angelus deſcendens de cœlo comprehendit draconem, & vinxit illum *mille annos*, & conjecit illum in abyſſum, ut non ſeduceret gentes amplius, uſquedum conſummarentur *Mille anni*; reliqui mortuorum non revixerunt, antequam conſummati ſunt *mille anni*; hæc reſuſcitatio prima" Apoc: XX: 2. 3. 5. 7; hic per mille non ſignificantur mille, ſed abſque ullo numero multum. Pariter apud Moſchen "Jehovah faciens miſericordiam *mille generationibus* amantibus Ipſum" Exod: XX: 6. Deut: V: 9. 10. Cap: VII: 9. Jerem: XXXII: 81 Apud Davidem "Verbum præcepit *in mille generationes*" Pſalm: CV: 8. Apud Eundem "*Cadent a latere tuo mille*, & *myrias* a dextra, ad te non appropinquabit" Pſalm: XCI: 7. Apud Eundem "Currus Dei *binæ miriades*, *milleni* pacificorum" Pſalm: LXVIII: 18. Apud Eundem "Greges noſtri *milleni*, & *decies milleni* in plateis noſtris" Pſalm: CXLIV: 13. Apud Eundem "*Mille anni* in oculis tuis ſicut dies" Pſalm: XC: 4: ſimiliter ſe habet cum centum & cum decem; nam numeri minores ſimile cum majoribus per ſimilem numerum multiplicatis ſignificant, n: 5291. 5335. 5708. 7973: quod centum & decem etiam ſint multum, videatur n: 3107. 4400. 4638.

8716. Et judicent populum in omni tempore, quod ſignificet diſpoſitionem ſic in perpetuum, conſtat ex ſignificatione judicare, quod ſit diſpoſitio verorum, de qua ſupra n: 8685; & ex ſignificatione in omni tempore, quod ſit in perpetuum.

8717. Et erit, omne verbum magnum adducent ad te, quod ſignificet quod omne a Vero immediate a Divino, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum immediate a Divino, de qua n: 7010. 7382; quod omne ab illo, ſignificatur per omne verbum magnum adducent ad illum; apparet ex ſenſu literæ, ſicut omne adduceretur ad Divinum Verum, ſed quia omne a Domino per Verum ab Ipſo procedens venit, nam omne vitæ eſt ab Ipſo, idcirco in ſenſu interno non ſignificatur ad illum, ſed ab illo; ſe habet hoc ſicut de Influxu n: 3721. 5119. 5259. 5779. 6322, oſtenſum eſt, quod ille, nempe influxus, non fiat ab exterioribus ad interiora, ſed ab interioribus ad exteriora; cauſa eſt, quia exteriora omnia ſunt formata ad inſerviendum interioribus, ſicut cauſæ inſtrumentales ſuis cauſis principalibus, & illæ ſunt cauſæ mortuæ abſque his; ſciendum, quod in ſenſu interno res exponantur quales illæ in ſe ſunt, non quales apparent in ſenſu literæ; res in ſe eſt, quod Dominus per Verum ab Ipſo procedente regat omnia uſque ad ſingulariſſima, non ſicut rex in mundo, ſed ſicut Deus in cœlo & univerſo; rex in mundo ſolum univerſalem curam habet, & ejus principes & officiarii particularem; aliter Deus, nam Deus videt omnia, & novit omnia ab æterno, & providet omnia in æternum, & tenet ex ſe omnia in ſuo ordine; inde conſtat, quod Dominus non modo univerſalem curam habeat, ſed etiam particularem & ſingularem

gularem omnium, aliter ac rex in mundo: diſpoſitio Ipſius eſt immediata per Verum Divinum a Se, & quoque eſt mediata per Cœlum; ſed diſpoſitio mediata per cœlum, eſt quoque ſicut immediata ab Ipſo, nam quod e cœlo venit, hoc per Cœlum ab ipſo venit; quod ita ſit, angeli in Cœlo non modo ſciunt, ſed etiam in ſe percipiunt: quod Divina Domini diſpoſitio ſeu providentia ſit in omnibus & ſingulis, imo in omnium ſingulariſſimis, quantumvis aliter coram homine apparet, videatur n: 4329. 5122 fin: 5904 fin: 6058. 6481 ad 6486. 6483. 6486. 6487. 6490. 6491. Sed hæc res ægre cadit in ideam alicujus hominis, & minime in illorum qui propriæ prudentiæ fidunt, nam illi omnia, quæ proſpere ſibi eveniunt, ſibi tribuunt, & reliqua adſcibunt fortunæ vel caſui, & pauci providentiæ Divinæ, ita tribuunt res contingentes cauſis mortuis, & non cauſæ vivæ; dicunt quidem, cum res feliciter ſuccedunt, quod hoc a Deo, etiam quod nihil non inde ſit, ſed pauci & vix ulli id corde credunt: ſimiliter faciunt illi, qui omne fauſtum ponunt in mundanis & corporeis, nempe in honoribus & divitiis, creduntque quod illæ ſolæ ſint benedictiones Divinæ, quare cum vident plures ex malis abundare talibus, & non ita bonos, rejiciunt e corde ſuo & negant Providentiam Divinam in ſingularibus; non conſiderantes, quod Benedictio Divina ſit felix eſſe in æternum, & quod Dominus talia quæ momentanea ſunt, qualia ſunt reſpective quæ in mundo, non ſpectet aliter quam ut media ad æterna; quapropter etiam Dominus providet bonis, qui recipiunt Ipſius Miſericordiam in tempore, talia quæ ad vitæ illorum æternæ felicitatem conducunt, divitias & honores quibus non nocent, & non divitias & honores quibus nocent; his uſque dat in tempore loco honorum & divitiarum lætari paucis, & præ divitibus & honoratis contentos eſſe.

8718. Et omne verbum parvum judicent illi, quod ſignificet apparentiam quorundam particularium & ſingularium aliunde, conſtat ex illis quæ nunc ſupra n: 8717, explicata ſunt, quod nempe per quod omne verbum magnum adducent ad Moſchen, ſignificetur quod omnia & ſingula uſque ad ſingulariſſima ſint a Domino; inde etiam ſequitur, quod quoque verbum parvum, hoc eſt, res particulares & ſingulares ſint ab Ipſo: quod ſint apparentia, quod aliunde, videbitur infra.

8719. Et devolve deſuper te & portent tecum, quod ſignificet ſic functiones & officia pro illis, conſtat ex ſignificatione devolvere deſuper te, quod ſit derivare etiam ad alios; & ex ſignificatione portare cum illo, quod ſit adjumento eſſe: quod per ea verba ſignificetur, quod ſic functiones & officia pro illis, eſt quia Dominus omnia & ſingula agit, ex ſe immediate, & mediate per cœlum: quod mediate per cœlum agat, non eſt quod illorum opis indigent, ſed ut angelis ibi ſint functiones & officia, ac inde vita & ſecundum officia & uſus felicitas; inde eſt, quod ſit apparentia illis quod ex ſe agant, ſed perceptio quod ex Domino; hæc ſignificantur per quod Moſcheh devolveret deſuper ſe, & principes, qui judicarent res parvas, portarent cum illo. Quod Dominus influat non ſolum immediate, ſed etiam mediate, nec

P modo

modo in prima ſed etiam in media & in ultima ordinis, videatur n: 6982. 6985. 6996. 7004. 7007.

8720. Si verbum hoc facias, & præceperit tibi Deus, quod ſignificet quod ſic ex Divino, conſtat ex ſignificatione ſi præceperit Deus ut Verbum hoc facias, quod ſit cum ſic a Divino.

8721. Potes coſiſtere, quod ſignificet ſic manſionem apud illos, conſtat ex ſignificatione potes conſiſtere, quod ſit manſionem habere apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali; quod id ſignificetur, eſt quia ſi verum immediate a Divino modo influeret, & non per cœlum mediate, non poſſet homo Eccleſiæ illius duci niſi per verum, non autem per bonum, ut conſtare poteſt ab illis quæ ſupra n: 8685. 8701, oſtenſa ſunt; & niſi duceretur per bonum, non poſſet in cœlo eſſe, ita non poſſet Dominus apud illos manſionem habere, nam manſio Domini apud hominem eſt in bono apud illum, non autem in vero niſi per bonum.

8722. Et etiam omnis populus hic ſuper locum ſuum veniet in pace, quod ſignificet quod illi qui ab Eccleſia ſpirituali in bono erunt, & ſic ex bono ducentur, conſtat ex ſignificatione populi, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, quia per populum intelliguntur filii Iſraelis, per quos repræſentatur Eccleſia ſpiritualis; ex ſignificatione ad locum venire, quod ſit ad ſtatum, ad quem ducentur, qui ſtatus eſt ſtatus boni, nam illi qui ſunt ab Eccleſia ſpirituali, per verum ad bonum ducuntur, & cum ad bonum, tunc ad locum ſuum veniunt, quod locus ſit ſtatus, videatur n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321. 4882. 5606. 7381; & ex ſignificatione pacis, quod ſit Divinum in bono, nam pax in ſupremo ſenſu eſt Dominus, & inde eſt quod intime afficit bonum & eſt eſſe felicitatis illorum qui in bono ſunt; quamdiu homo in vero eſt, & nondum in bono, eſt in in tranquillo; ſed cum in bono eſt, tunc in tranquillo eſt, ita in pace; cauſa eſt quia ſpiritus mali non aggredi poſſunt bonum, ſed aufugiunt ad primam apperceptionem ejus, at verum poſſunt aggredi, inde eſt, quod cum in bono ſunt in pace ſint: hæc ſunt quæ ſignificantur per quod omnis populus ſuper locum ſuum veniet in pace. Quid ſit a Domino per Verum duci & quid per bonum, videatur n: 8516. 8539. 8643. 8648. 8658. 8685. 8690. 8701.

8723. Verſ: 24. 25. 26. 27. *Et auſcultavit Moſcheh voci ſoceri ſui, & fecit omne quod dixit. Et elegit Moſcheh viros ſtrenuitatis ab omni Iſraele, & dedit illos capita ſuper populum principes millenorum, principes centenorum, principes quinquagenorum, & principes decadum. Et judicabunt populum in omni tempore, verbum difficile adducent ad Moſchen, & omne verbum parvum judicabunt illi. Et dimiſit Moſcheh ſocerum ſuum, & ivit ſibi ad terram ſuam.* Et auſcultavit Moſcheh voci ſoceri ſui, & fecit omne quod dixit, ſignificat effectum ſecundum ordinationem Divini Boni: & elegit Moſcheh viros ſtrenuitatis ab omni Iſraele, ſignificat electionem verorum quibus bonum conjungi potuit apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali: & dedit illos capita ſuper populum, ſignificat influxum in illa vera: principes millenorum, principes centenorum, principes quinquagenorum, & principes decadum, ſignificat

primaria

primaria vera quæ ſubordinata in ordine ſucceſſivo Vero immediate a Divino procedenti: & judicabunt populum in omni tempore, ſignificat dependentiam inde perpetuam: verbum difficile adducent ad Moſchen, ſignificat mediationem & interceſſionem: & omne verbum parvum judicabunt illi, ſignificat apparentiam quorundam particularium & ſingularium aliunde: & dimiſit Moſcheh ſocerum ſuum, ſignificat ſtatum Veri Divini accommodatum: & ivit ſibi ad terram ſuam, ſignificat ad Ipſum Divinum.

8724. Et auſcultavit Moſcheh voci ſoceri ſui, & fecit omne quod dixit, quod ſignificet effectum ſecundum ordinationem Divini, conſtat abſque explicatione, nam per Jethronem ſocerum Moſchis repræſentatur Divinum Bonum, n: 8643, & per Moſchen Divinum Verum, quod ex Divino Bono, procedit, n: 8644; Divinum Verum quod procedit a Domino, ex ſe nihil agit, ſed ex Divino Bono, quod eſt ipſum Divinum, nam Divinum Bonum eſt Eſſe, Divinum Verum autem eſt Exiſtere inde, quare erit Eſſe in Exiſtere, ut hoc aliquid ſit, & inde aliquid fiat: Dominus cum fuit in mundo, Divinum Verum fuit, & tunc Divinum Bonum in Ipſo fuit Pater; at cum glorificatus eſt, tunc Ipſe factus eſt Divinum Bonum etiam quoad Humanum; Divinum Verum quod ab Ipſo tunc procedit, vocatur Paracletus ſeu Spiritus Veritatis: qui hæc duo arcana novit, is, ſi in illuſtratione eſt a Domino, cum legit Verbum, poteſt eſſe in intellectu plurium, quæ Ipſe Dominus loquutus eſt de Patre & de Se, ut & de Paracleto Spiritu Veritatis, quæ alioquin myſteria incomprehenſibilia forent, prout quæ apud Johannem "*Jeſus dixit, non poteſt Filius facere a Se Ipſo quicquam, niſi viderit Patrem facientem; nam quæ Ille facit, hæc etiam Filius ſimiliter facit: quemadmodum Pater habet vitam in Se Ipſo, ita dedit etiam Filio vitam habere in Se Ipſo*" v: 19. 26: tum apud Eundem "*Nondum erat Spiritus Sanctus, quia Jeſus nondum glorificatus eſt*" vii: 39. Et alibi "*Si non abirem, Paracletus non veniet ad vos, ſi vero abivero, mittam illum ad vos: ſpiritus ille veritatis non loquetur a Se ipſo, ſed quæcunque audiverit, loquetur: Ille Me glorificabit, quia ex Meo accipiet*" xvi: 7. 13; & plura ſimilia alibi.

8725. Et elegit Moſcheh viros ſtrenuitatis ab omni Iſraele, quod ſignificet electionem verorum quibus bonum conjungi potuit apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali, conſtat ex ſignificatione virorum ſtrenuitatis, quod ſint vera quibus bonum conjungi poteſt, de qua ſupra n: 8709; & ex repræſentatione Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua ſupra n: 8645. Dicitur electio verorum quibus bonum conjungi poteſt, quia dantur vera quibus bonum nondum conjungi poteſt, & vera quibus poteſt; vera quibus poteſt, ſunt vera confirmata, & quoque conſociata pluribus, etiam talibus quæ intellectualem viſum delectant, ſic vera illa intrant in affectionem, quæ facit ut homo velit illa; cum hoc fit, tunc bonum ſe illis conjungit, nam velle vera, & inde agere illa, facit ut ſint bonum; ſciendum porro, quod bonum veris non prius conjungatur, quam cum vera illa purificata ſunt a falſis quæ ex malo, & antequam nexum habent cum omnibus veris quæ erunt fidei apud regene-

 randum

randum: nexum & purificationem verorum vident & percipiunt angeli a Domino clare & evidenter, utcunque homo nihil tale apud ſe ſentit aut appercipit.

8726. Et dedit illos capita ſuper populum, quod ſignificet influxum in illa vera, conſtat ex ſignificatione virorum ſtrenuitatis, qui hic ſunt illi quos dedit capita ſuper populum, quod ſint vera quibus bonum conjungi poteſt, de qua nunc ſupra n: 8725; ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum immediate a Divino, de qua ſæpius; & ex ſignificatione dare illos capita, quod ſit influere, & ſic qualificare, ut Verum immediate a Divino per illa poſſit hominem Eccleſiæ ducere per bonum. Quomodo cum his ſe habet, conſtare poteſt ex illis quæ prius expoſita ſunt, quod nempe homo qui regeneratur primum ducatur per Verum quod fidei, at cum regeneratus eſt ducatur per bonum quod Charitatis, n: 8643. 8648. 8658. 8685. 8690. 8701; quodque in primo ſtatu, nempe cum ducitur per verum, influat Dominus per Verum Divinum quod immediate ab Ipſo procedit, at in altero ſtatu, nempe cum ducitur per bonum, influat Dominus per Verum quod tam immediate quam quod mediate ab Ipſo procedit, n: 8685. 8701; & quod influxus mediatus æque ſit a Domino quam influxus immediatus, n: 8717; hæc ſunt quæ in hoc Verſu in ſenſu interno deſcribuntur; ipſe influxus Veri mediato a Divino, ſignificatur per ea verba, quod Moſcheh dedit illos capita ſuper populum.

8727. Principes millenorum, principes centenorum, principes quinquagenorum, & principes decadum, quod ſignificet primaria vera quæ ſubordinata in ordine ſucceſſivo vero immediate a Divino procedenti, conſtat ex illis quæ ſupra n: 8712. 8713. 8714. 8715. 8717. 8718. 8722, allata ſunt.

8728. Et judicabunt populum in omni tempore, quod ſignificet dependentiam inde perpetuam, conſtat ex ſignificatione judicare, quod ſit diſpoſitio verorum, de qua ſupra n: 8685, hic diſpoſitio ſubordinata, quæ eſt dependentia; nam principes qui judicaturi populum erant loco Moſchis in rebus parvis; in ſenſu interno quod vera in ſucceſſivo ordine ab interioribus ad exteriora ſint ſubordinata Vero immediate a Divino, per quæ ſic Dominus mediate agit; at in ſenſu ad perſonas determinato, ſunt Angeli & Angelicæ ſocietates in tali ſubordinatione & dependentia, per illos enim Dominus mediate aget & regit homines; verum uſque non ſunt Angeli qui regunt, ſed eſt Dominus per illos, videatur n: 8718. 8719. Quod hanc rem ulterius attinet, ſciendum, quod etiam quædam ab ipſis angelis, qui apud hominem ſunt, veniant; ſed omne bonum & verum quæ fiunt fidei & charitatis, hoc eſt, novæ vitæ apud hominem, veniunt a Domino ſolo, etiam per angelos ab Ipſo; pariter omnis diſpoſitio, quæ continua eſt, ad eum uſum: quæ ab ipſis angelis veniunt, ſunt talia, quæ ſe affectioni hominis accommodant, ac in ſe non ſunt bona, ſed uſque inſerviunt pro introducendis bonis & veris quæ a Domino; quod in omni tempore ſit in perpetuum, conſtat abſque explicatione.

8729. Verbum difficile adducent ad Moſchen, quod ſignificet mediationem & interceſſionem, conſtat ex illis quæ ſupra n: 8705, explicata ſunt: hic dicitur quod adducent verbum ad Moſchen, ibi autem quod Moſcheh, adducit ad Deum, ſed utrumque ſimile involvit.

8730. Et omne verbum parvum judicabunt illi, ſignificat apparentiam quorundam particularium & ſingularium aliunde, ut ſupra n: 8718, ubi eadem verba.

8731. Et dimiſit Moſcheh ſocerum ſuum, quod ſignificet ſtatum veri Divini accommodatum, conſtat ex eo, quod poſtquam omnia in ordinem redacta ſunt, hoc eſt, accommodata, nempe cum vera mediata ſubordinata ſunt Vero immediate a Divino, ſit finis illius ſtatus; hic deſcribitur per quod Moſcheh dimiſit ſocerum ſuum, nam initium illius ſtatus deſcribitur per quod Jethro ad Moſchen venerit, & ſic conſociati ſint ob illum finem. Quod non prius a Jehovah mandatum ſit, ut principes ordinarentur, qui etiam judicarent populum, ſed quod ex conſilio & ſuaſu Jethronis id factum ſit, erat cauſa, ut hæc res, de qua in hoc capite agitur, plene in ſuo ordine repræſentaretur: nam in præcedentibus actum eſt de priori ſtatu, in qua ſunt illi qui ab Eccleſia ſpirituali cum regenerantur, nempe cum ducuntur a Domino per verum, huic ſtatui ſuccedit alter, qui eſt ut ducantur a Domino per bonum; verſura hæc ſeu mutatio unius ſtatus in alterum eſt quæ in hoc Capite per Jethronem deſcribitur.

8732. Et ivit ſibi ad terram ſuam, quod ſignificet ad Ipſum Divinum, conſtat ex ſignificatione ire ad terram ſuam, quod ſit ad ſtatum priorem, ita ad Divinum; præterea per terram ſignificatur in ſenſu interno Eccleſia, & quoque cœlum, inde in ſenſu ſupremo ſignificatur Divinum; quod per terram in ſenſu interno ſignificetur Eccleſia, ita quoque Regnum Domini in cœlo, videatur n: 566. 662. 1066. 1067. 1733. 1850. 2117. 2118. 2928. 3355. 4447. 4535. 5577. 8011: quod per terram in ſenſu ſupremo ſignificetur Divinum, eſt quia Jethro repræſentabat Divinum Bonum, ita Ipſum Divinum, ad quod redire, in ſenſu literæ hiſtorico, non aliter quam per ire ad terram ſuam, exprimi poteſt; nam ſignificativa in Verbo ad rem repræſentatam accommodate ſe habent, remanente tamen uſque ſignificatione quæ proprie voci competit; ſicut ſignificatio terræ, quæ proprie ſignificat Eccleſiam, ex cauſa quia illi qui in cœlo ſunt, non cogitant de terra, cum illa in Verbo legitur, ſed de ſtatu ſpirituali gentis quæ in terra, ita de religioſo ibi, quare cum legitur terra ubi eſt Eccleſia, tunc ideam Eccleſiæ ibi habent, & cum ideam Eccleſiæ, etiam ideam Regni Domini, proinde cœli, & cum cœli, etiam Divini ibi; at cum res repræſentata agit de reliqua re ſancta in Eccleſia, aut in cœlo, tunc illa res per terram poteſt intelligi, ſicut amor, charitas, bonum, fides; inde patet, quod uſque ſignificatio, quæ proprie voci competit, remaneat, ſicut cum ſignificatur bonum, vel amor vel charitas, uſque univerſaliter maneat ſignificatio Eccleſiæ, nam illa ſunt eſſentialia Eccleſiæ, & faciunt ut ſit Eccleſia.

Conti-

Continuatio De Spiritibus & Incolis Telluris Jovis.

8733. *SPIRITUS Telluris Jovis, quia in Maximo Homine referunt* Imaginativum Cogitationis, *parum loquuntur, & multum cogitant; & cum loquuntur eſt loquela illorum Cogitativa, quæ ab aliorum loquelis differt in eo, quod non terminetur ita in ſonorum, ſed in molle quaſi murmur, quod intus volubile eſt; ipſa cogitatio ſic ſe evolvit apud illos in loquelam: cauſa eſt, quia ex genio inter ſpirituales & cœleſtes medio ſunt; ſpirituales enim loquuntur ſonore, ac omne cogitationis ſuæ injiciunt loquelæ, unde cogitatio illorum, ut ſciatur, colligenda eſt ex vocibus; at cœleſtes non ita, ſed quod voluntatis illorum eſt, volvit ſe per aliquid cogitationis in ſimile undæ, quod alterius voluntatem ſecundum rei ſtatum afficit & movet.*

8734. *Loquela ſpirituum in genere formata eſt ex ideis quæ ſunt cogitationis, quæ ſecundum plenitudinem & affectionem cadunt in voces; & quia integra idea rei ſic ſiſtitur & communicatur, ſpiritus plura poſſunt intra minutum exponere, quam poteſt homo in mundo intra horam; nam omnis idea rei, qualis eſt in cogitatione, in alterius cogitationem plene immittitur. Inde patuit mihi, quid conjunctio animorum ſeu conjunctio ſpiritualis ſit, quæ eſt charitas ſeu amor mutuus, quod nempe unius mens ſe ſiſtat in alterius mente cum omni bono cogitationis & voluntatis ſuæ erga illum, & ſic afficiat; & vice verſa quid disjunctio ſpiritualis, quæ eſt inimicitia & odium, quod nempe unius mens ſe ſiſtat in mente alterius cum cogitatione & voluntate deſtruendi illum, unde rejectio.*

8735. *Porro inſtructus ſum a ſpiritibus Telluris Jovis, qui admodum diu apud me fuerunt, quod in illa tellure etiam ſint qui ſe Sanctos vocant, & imperant ſub pæna famulis ſuis, quos multiplicant, ut ſe dominos appellent; prohibent etiam illis, ut adorent Dominum univerſi, dicentes quod illi Domini mediatores ſint, & quod ſupplicationes illorum ad Dominum univerſi allaturi ſint: Dominum Univerſi, qui eſt Dominus noſter, non vocant unicum Dominum, ſicut reliqui, ſed Supremum Dominum; ex cauſa quia etiam illi ſe dicunt dominus.*

8736.

8736. *Sancti illi, qui a famulis ſuis domini ſalutantur, Solem vocant faciem Supremi Domini, & ibi credunt domicilium Ipſius eſſe, quapropter etiam Solem adorant: illos reliqui incolæ averſantur, & cum illis converſari non volunt, tam quia Solem adorant, quam quia dominos ſe vocant, & a famulis ſuis coluntur ſicut dii mediatores.*

8737. *Spiritus inſtructores & caſtigatores, de quibus ſupra n:* 7802 *ad* 7812, *illos non adeunt, ſicut alios in illa tellure, quia non ſe inſtrui patiuntur, nec emendantur per diſciplinam, ſunt inflexibiles, quia ex amore ſui id faciunt; ſpiritus dicunt, quod ex frigore cognoſcant quod illi ſint, & quod cum appercipiunt frigus, ab illis diſcedant.*

8738. *Oſtenſum mihi erit a ſpiritibus tegumentum Capitis illorum, qui ſe ſanctos vocant, quod fuit pileus turritus coloris obſcuri.*

8739. *In altera vita tales apparent ad dextram retrorſum ad aliquam altitudinem, ac ibi ſedent ſicut idola, & quoque initio a famulis, qui apud tales fuerunt, coluntur, ſed poſtea ab iis quoque riſui habentur: & quod miratus ſum, ibi lucent facie quaſi ab igne, quod trahunt ex eo, quod crediderint ſe ſanctos fuiſſe, & quique inſtar Domini qui in ſole: ſed tametſi apparent facie ſicut ignei, uſque ſunt frigidi, & impenſe cupiunt calefieri; inde patet, quod ignis, ex quo lucent, ſit ſicut ignis fatuus.*

8740. *Iidem, ut calefiant, ligna ſecare ſibi videntur, & cum ſecant, ſub lignis apparet quid hominis, quem tunc ſimul conantur percutere; hoc fit inde, quia ſibi tribuunt meritum, & quia ſanctitatem, etiam ſibi imputant juſtitiam; qui hoc faciunt in mundo, in altera vita videntur ſibi ligna ſecare; ut quoque aliqui ex noſtra tellure, de quibus ab experientia prius, quam experientiam, rem illuſtrandi cauſa, licet hæc ex n:* 4943 *tranſferre,*

" *In inferiore terra ſub plantis, etiam ſunt illi qui meritum poſue-*
" *runt in bene actis & operibus, plures eorum apparent ſibi ligna*
" *ſecare; locus ubi ſunt eſt frigidior, & videntur ſibi calorem ac-*
" *quirere per laborem ſuum; cum illis etiam loquutus ſum, &*
" *illis dicere datum, numne vellent ex loco illo exire, dicebant*
" *quod adhuc per laborem non meruerint; at cum ſtatus ille pe-*
" *ractus eſt, inde eximuntur, ſunt etiam illi naturales, quia velle*

" *mereri*

“ *mereri ſalutem non eſt ſpirituale, venit enim a proprio non a Do-*
“ *mino : & præterea præferunt ſe aliis, & quidam eorum con-*
“ *temnunt alios : illi ſi non gaudium præ reliquis in altera vita re-*
“ *cipiunt, indignantur contra Dominum, quapropter cum ſecant lig-*
“ *na, apparet quaſi quid Domini ſub lignis ; hoc ex indignatione.*
“ *Sed quia vitam piam egerunt, & ex ignorantia ita fecerunt in*
“ *qua aliquid innocentiæ fuit, ideo aliquoties Angeli ad illos mit-*
“ *tuntur, & illos conſolantur : & præterea apparet illis deſuper a ſi-*
“ *niſtro quandoque ſicut ovis, ex qua viſa conſolationem accipiunt,*
“ *videatur etiam n :* 1110.

8741. *Continuatio de ſpiritibus & Incolis telluris Jovis ad finem Capitis ſequentis.*

E X O D I

CAPUT DECIMUM NONUM.

Doctrina Charitatis.

8742. UNICUIQUE eſt homo internus & homo externus; Internus eſt qui homo ſpiritualis vocatur, & Externus qui homo naturalis: uterque regenerandus eſt, ut homo regeneratus ſit.

8743. Apud hominem qui non regeneratus eſt, externus ſeu naturalis homo imperat, ac internus ſeu Spiritualis ſervit; at apud hominem qui regeneratus eſt, internus ſeu ſpiritualis homo imperat, & externus ſeu naturalis ſervit: hæc inverſio nequaquam exiſtere poteſt quam per regenerationem a Domino.

8744. Cum externus homo non regeneratus eſt, ponit ille omne bonum in volupi, in lucro, in faſtu, & exardeſcit in odium & vindictam contra illos qui ſe opponunt; & tunc internus homo non modo conſentit, ſed etiam ſubminiſtrat rationes quæ confirmant & promovent; ita internus homo ſervit & externus imperat.

8745. Cum autem externus homo regeneratus eſt, ponit internus omne bonum in cogitare bene de proximo & velle ei bene, & externus ponit in loqui bene de illo & agere bene erga illum; & tandem uterque pro fine habet amare proximum & amare Dominum, & non ut prius amare ſe & amare mundum: tunc homo externus ſeu naturalis ſervit, & internus ſeu ſpiritualis imperat.

8746. Internus homo primum regeneratur a Domino, & poſtea externus, & hic per illum; internus homo regeneratur per cogitare illa quæ fidei ſunt, ac velle illa, externus autem per vitam ſecundum illa: Vita fidei eſt Charitas.

8747. Homo qui regeneratus eſt, quoad internum ſuum hominem in cœlo eſt, ac ibi Angelus cum Angelis, inter quos etiam poſt mortem venit; is tunc poteſt vivere vitam cœli, amare Dominum, amare proximum, intelligere verum, ſapere bonum, & percipere beatum inde: hæc ſunt felicitas vitæ æternæ.

EXODI

CAPUT XIX.

1. IN menſe tertio ad exire filios Iſraelis e terra Ægypti, in die hoc venerunt deſertum Sinai.

2. Et profecti ſunt e Rephidim, & venerunt deſertum Sinai, & caſtrametati in deſerto, & caſtrametatus eſt ibi Iſrael juxta montem.

3. Et Moſcheh aſcendit ad DEUM; & vocavit ad illum JEHOVAH e monte, dicendo, ita dices domui Jacobi, & nuntiabis filiis Iſraelis.

4. Vos vidiſtis quod feci Ægyptiis, & tuli vos ſuper alis aquilarum, & adduxi vos ad Me.

5. Et nunc ſi audiendo audiveritis vocem meam, & cuſtodiveritis fœdus meum, & eritis Mihi peculium præ omnibus populis; quia Mihi omnis terra.

6. Et vos eritis Mihi regnum ſacerdotum, & gens ſancta: hæc verba quæ loqueris ad filios Iſraelis.

7. Et venit Moſcheh, & vocavit ſeniores populi, & poſuit coram illis omnia verba illa, quæ præcepit illis JEHOVAH.

8. Et reſponderunt omnis populus ſimul, & dixerunt, omne quod loquutus JEHOVAH faciemus: & retulit Moſcheh verba populi ad JEHOVAM.

9. Et dixit JEHOVAH ad Moſchen, ecce Ego veniens ad te in denſitate nubis, propterea ut audiat populus in loquendo Me tecum, & etiam in te credent ad æternum; & nuntiavit Moſcheh verba populi ad JEHOVAM.

10. Et dixit JEHOVAH ad Moſchen, abi ad populum, & ſanctifica illos hodie & cras, & lavent veſtes ſuas.

11. Et erunt parati ad diem tertium, quia in die tertio deſcendet JEHOVAH ad oculos omnis populi ſupra montem Sinai.

12. Et terminos ponas populo circumcirca, dicendo, cavete vobis aſcendere in montem, & tangere extremitatem ejus, omnis tangens montem moriendo morietur.

13. Non tanget illum manus, quia lapidando lapidabitur, aut jaculando jaculis conficietur, ſi beſtia ſi vir, non vivet, in trahendo jobel illi aſcendent in montem.

15. Et

14. Et deſcendit Moſcheh de monte ad populum, & ſanctificavit populum, & laverunt veſtes ſuas.

15. Et dixit ad populum, eſtote parati ad tres dies, ne accidatis ad mulierem.

16. Et fuit, in die tertio in fieri mane, & fuit voces & fulgura, & nubes gravis ſuper monte, & vox buccinæ vehemens valde, & trepidabat omnis populus qui in caſtris.

17. Et exire fecit Moſcheh populum obviam Deo e caſtris, & conſtiterunt in inferioribus montis.

18. Et mons Sinai fumabat totus ille, propter quod deſcendit ſuper illum Jehovah in igne, & aſcendit fumus ejus ſicut fumus fornacis, & tremiſcebat totus mons valde.

19. Et fuit vox buccinæ vadens & fortificans ſe valde; Moſcheh loquabatur & Deus reſpondebat illi in voce.

20. Et deſcendit Jehovah ſuper montem Sinai ad caput montis, & vocavit Jehovah Moſchen ad Caput montis, & aſcendit Moſcheh.

21. Et dixit Jehovah ad Moſchen, deſcende, obteſtare populum ne forte perrumpant ad Jehovam ad videndum, & cadat de eo multus.

22. Et etiam ſacerdotes accedentes ad Jehovam ſanctificabunt ſe, ne forte rupturam faciat in illis Jehovah.

23. Et dixit Moſcheh ad Jehovam, non poteſt populus aſcendere ad montem Sinai, quia tu conteſtatus es in nos, dicendo, terminos pone monti, & ſanctifica eum.

24. Et dixit ad illum Jehovah, abi, deſcende, & aſcendas tu & Aharon tecum, & ſacerdotes & populus ne perrumpant ad aſcendendum ad Jehovam, ne forte rupturam faciat in illis.

25. Et deſcendit Moſcheh ad populum, & dixit ad illos.

CONTENTA.

8748. Agitur in nunc ſequentibus in ſenſu interno de revelatione Veri Divini a Domino e Cœlo; & in hoc Capite de præparatione ad recipiendum illud.

SENSUS INTERNUS.

8749. Verſ: 1. 2. IN *menſe tertio ad exire filios Iſraelis e terra Ægypti, in die hoc venerunt deſertum Sinai. Et profecti ſunt e Rephidim, & venerunt deſertum Sinai, & caſtrametatus in deſerto, & caſtrametatus Iſrael juxta montem.* In menſe tertio, ſignificat ſtatus plenitudinem: ad exire filios Iſraelis e terra Ægypti, ſignificat poſtquam liberati ſunt ab infeſtationibus illi qui ab Eccleſia ſpirituali: in die hoc, ſignificat quod tunc: venerunt deſertum Sinai, ſignificat ſtatum boni in quo vera fidei implantanda: & profecti ſunt e Rephidim, ſignificat continuum vitæ a priori ſtatu: & venerunt deſertum Sinai, ſignificat ad ſtatum boni cui implantanda vera: & caſtrametatus in deſerto, ſignificat diſpoſitionem in illo: & caſtrametatus Iſrael juxta montem, ſignificat diſpoſitionem apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali a Bono Divino Cœleſti.

8750. In menſe tertio, quod ſignificet ſtatus plenitudinem, conſtat ex ſignificatione menſis, quod ſit ſtatus, nam omnia tempore, ſicut dies, ſeptimanæ, menſes & anni, ſignificant ſtatus, n: 2788; & ex ſignificatione trium & tertii, quod ſit completum, de qua n: 1825. 2788. 4495. 5159, inde in menſe tertio, eſt in ſtatus plenitudine. Quid plenitudo ſtatus, paucis dicetur; omnis ſtatus habet ſuum initium, ſuam progreſſionem, & ſuum finem; cum ſtatus ad finem ſuum pervenit, tunc eſt plenus, & vocatur plenitudo: in altera vita menſurantur omnia per ſtatus progreſſiones & earum mutationes ſucceſſivas a principio ad finem, ſicut in mundo per tempora; quod ita fiat, eſt quia in cœlo non ſunt tempora, ſed loco illorum ſtatus; cauſa eſt, quia Sol in altera, qui eſt Dominus, permanet conſtanter in ſuo loco, nec ſicut in mundo, per progreſſiones apparentes diurnas diſtinguet diem in mane, meridiem, veſperam & noctem, nec per progreſſiones apparentes annuas diſtinguit annum in ver, æſtatem, autumnum, & hyemem; inde eſt quod in cœlo non ſint tempora, ſed loco illorum ſtatus; at quia in intima ſphæra cœli eſt quædam progreſſio ſecundum formam Divinam cœleſtem, quæ ad nullius perceptionem venit, & ſecundum illam ſtatus omnium in cœlo mutationes ſubeunt, inde eſt quod Angeli ibi ſint alternis in bono amoris, in vero fidei, inque obſcuro quoad utrumque, ex eo eſt quod correſpondentia ſit ſtatuum ibi cum temporibus in mundo, nempe ſtatus boni amoris cum mane, ſtatus veri fidei cum meridie, & ſtatus obſcuri cum veſpera & nocte; præterea etiam calor qui ex ſole ibi eſt bonum amoris, & lux quæ ex ſole ibi eſt verum fidei; inde quoque eſt, quod correſpondentia ſit caloris in mundo cum amore, qui inde vocatur calor ſpiritualis, ut & lucis in mundo

cum

cum fide, quæ inde vocatur lux ſpiritualis. Sunt in genere bini ſtatus vitæ, nempe ſtatus cogitationis, qui eſt intellectus, ac ſtatus affectionis qui eſt voluntatis, ſtatus cogitationis qui intellectus ſe refert ad verum quod fidei, hic ſtatus eſt qui illuſtratur per lucem e ſole cœli qui eſt Dominus, etiam lux intellectus in homine eſt ex illa luce; ſtatus autem affectionis qui voluntatis ſe refert ad bonum quod charitatis, etiam calor voluntatis, qui eſt amor, in homine eſt ex calore e Sole illo, in cœlo, qui eſt Dominus; ex his nunc conſtare poteſt quomodo ſe habet cum ſtatibus & eorum mutationibus in altera vita, & quid intelligitur per ſtatus plenitudinem, quæ ſignificatur per menſem tertium; per ſtatum hic, de quo prædicatur plenitudo, intelligitur ſtatus prior, quem ſubiverunt illi qui ab Eccleſia ſpirituali; quod hi binos ſtatus ſubeant, primum cum per verum a Domino ducuntur, alterum cum per bonum ab Ipſo, videatur n: 8643. 8648. 8658. 8685. 8690. 8701; hic intelligitur plenitudo ſtatus prioris, qui in præcedentibus eſt deſcriptus; nunc alter ſtatus deſcribitur.

8751. Ad exire filios Iſraelis e terra Ægypti, quod ſignificet poſtquam liberati ſunt qui ab Eccleſia ſpirituali ab infeſtationibus, conſtat ex ſignificatione exire, quod ſit liberari; ex repræſentatione filiorum Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua n: 6426. 6637. 6868. 7035. 7062. 7198. 7201. 7215. 7223; & ex ſignificatione terræ Ægypti, quod ſint infeſtationes, de qua n: 7278: quid infeſtationes, videatur n: 7474; & quod illi qui ab Eccleſia ſpirituali uſque ad adventum Domini in mundum in terra interiori detenti fuerint, & liberati a Domino, n: 6854. 6914. 7035. 7091. 7474. 7878. 7932. 8018. 8054. 8099.

8752. In die hoc, quod ſignificet quod tunc, conſtat ex ſignificatione in die hoc, quod ſit tunc; per diem enim ſignificatur ſtatus, n: 23. 487. 488. 493. 2788. 7680, quare in die hoc eſt tunc cum ſtatus plenitudo.

8753. Venerunt deſertum Sinai, quod ſignificet ſtatum boni in quo vera fidei implantanda, conſtat ex ſignificatione deſerti Sinai, quod ſit ſtatus boni in quo implantanda ſunt vera fidei; deſertum hic eſt bonum cui nondum vera implantata ſunt, & Sinai ſunt ipſa vera; deſertum enim plura ſignificat, n: 3903; in genere inhabitatum & inexcultum, ita in ſpirituali ſenſu bonum in quo nondum vera, nam bonum abſque veris eſt ſpiritualiter inexcultum; inde deſertum ſignificat novum voluntarium quod nondum per vera fidei formatum, n: 8457. Quod montem Sinai attinet, ſignificat ille in ſupremo ſenſu Divinum Verum ex Divino Bono, Mons Divinum Bonum, & Sinai Divinum Verum; in ſenſu interno verum fidei ex bono, hic verum fidei implantandum bono, quia nondum Lex ex eo promulgata eſt; quod Mons Sinai illa ſignificet, eſt quia Lex inde a Domino promulgata eſt, & Lex eſt Divinum Verum ex Divino Bono, & quoque eſt verum fidei a bono, n: 6753. 7462. 8695; inde erat, quod filii Iſraelis caſtrametarentur in deſerto juxta montem illum, nam ex illo non ſolum promulgabantur decem præcepta, quæ ſunt Lex in ſtricto ſenſu, ſed etiam omnia ſtatuta Eccleſiæ, quæ in ſe continebant, quia repræſentabant, vera & bona ſpiritualia & cœleſtia Regni Domini; quod

Lex inde promulgata ſit, conſtat ex Capite xx ſequenti, quod etiam ſtatuta Eccleſiæ, Exod: xxi ſeqq; Levit: Cap: vii: 37. 38. Cap: xxvii: 34; idem per Sinai ſignificatur apud Davidem "Deus cum Tu exires coram populo tuo, cum incederes Tu *in deſerto*, terra contremuit, etiam Cœli ſtillarunt coram Deo; *hic Sinai coram Deo, Deo Iſraelis*; pluviam benevolentiarum ſtillare facis, Deus" Pſalm: lxviii: 8. 9. 10; hic Sinai pro vero quod ex bono, nam hæc ſignificantur per quod cœli ſtillarunt coram Deo, & quod Deus ſtillaverit pluviam benevolentiarum. In Libro Judicum "Jehovah quando exiviſti e Seir, quando egreſſus es ex agro Edomi, terra contremuit, etiam cœli ſtillarunt, etiam nubes ſtillarunt aquas, montes defluxerunt coram Jehovah, *Ipſe Sinai coram Jehovah Deo Iſraelis:* in diebus Schamgaris filii Anathi, in diebus Jaelis, ceſſarunt viæ, & euntes ſemitas iverunt vias tortuoſas, ceſſarunt vici in Iſrael; ceſſarunt donec ſurrexi Debora, donec ſurrexi mater in Iſrael" v: 4. 5. 6. 7, hic quoque Sinai pro Lege ſeu Divino Vero ex Divino Bono, ex quibus vera fidei implantata bono ejus, quæ quoque ſignificantur per Cœli ſtillarunt, & nubes ſtillarunt aquas; quod vera fidei defecerint, & perverſa ſint, ſignificatur per ceſſarunt viæ, & euntes ſemitas iverunt vias tortuoſas; quod viæ, ſemitæ, vici, ſint vera, videatur n: 627. 2333. 3123. 3477; nam in Cantico illo prophetico, quod eſt Deboræ & Baraki, agitur de perverſione veri Eccleſiæ, & de reſtitutione ejus. Apud Moſchen "*Jehovah de Sinai venit*, exortus eſt de Seir illis, exſplenduit de monte Paran, & venit ex myriadibus ſanctitatis, a dextra Ipſius *ignis legis* illis" Deut: xxxiii: 2, benedicuntur ibi filii Jacobi a Moſche ante mortem ejus, qui propheticum benedictionis ſuæ exorditur *per Jehovah e Sinai venit*, & per Sinai ibi ſignificantur vera fidei in complexu; quod ita exordiatur, eſt quia per filios Jacobi omnia vera & bona fidei ſignificantur, n: 3868. 3862. 3926. 3939. 6335, ſimiliter per filios Iſraelis, n: 5414. 5951. 5879.

8754. Paucis hic dicetur de bono in quo vera implantanda ſunt, quod hic ſignificatur per deſertum Sinai; quod homo, qui regeneratur, primum ducatur per verum a Domino, & poſtea per bonum, videatur n: 7993. 8643. 8648. 8658. 8685. 8690. 8701; per verum ducitur homo, qui regeneratur, ob cauſam, ut poſſit venire ad bonum, hoc eſt, ſcire illud, ac dein velle illud, & demum agere illud; ſed cum per verum ducitur ad bonum, primum venit ad bonum, cui nondum vera fidei implantata ſunt; nam vera non prius implantari poſſunt, quam cum in bono eſt; prius quidem ſciuntur quia in memoria ſunt, ſed tunc non in bono ſunt ſed extra bonum; poſtea cum homo novam vitam accipit, quam tunc primum accipit cum in bono eſt, tunc implantantur vera fidei, ac in interno homine ineunt cum bono quaſi conjugium; hoc bonum cui nondum implantata ſunt vera fidei, ſed uſque diſpoſitum ut recipi poſſint, intelligitur hic per deſertum Sinai. Non aliud bonum intelligitur, quam bonum Chriſtianum, de quo videatur n: 8635. 8636. 8637. 8638.

8755. Et profecti ſunt e Rephidim, quod ſignificet continuum vitæ a priori ſtatu, conſtat ex ſignificatione proficiſci, quod ſit continuum vitæ, de

qua

qua n: 4375. 4554. 4585. 5996. 8181. 8345. 8397. 8557; & ex ſignificatione Rephidim, quod ſit quale ſtatus tentationis quoad verum, de qua n: 8561, ita eſt quale ſtatus prioris, de qua mox ſupra n: 8754; nam in ſtatu priori, homo Eccleſiæ ſpiritualis tentationes ſubit; quare ab hoc ſtatu eſt continuum vitæ quod ſignificatur per proficiſci e Rephidim.

8756. Et venerunt deſertum Sinai, quod ſignificet ad ſtatum boni cui implantanda vera, conſtat ex illis ſupra n: 8753, ubi ſimilia verba, & de quali boni illius, n: 8754.

8757. Et caſtrametatus in deſerto, quod ſignificet diſpoſitionem in illo, conſtat ex ſignificatione caſtrametari, quod ſit ordinatio veri & boni quæ ſunt vitæ, de qua n: 8103 fin: ita quoque diſpoſitio; & ex ſignificatione deſerti, quod ſit ſtatus boni in quo nondum vera fidei, de qua ſupra n: 8753.

8758. Et caſtrametatus Iſrael juxta montem, quod ſignificet dipoſitionem apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali a Bono Divino cœleſti, conſtat ex ſignificatione caſtrametari, quod ſit diſpoſitio, ut ſupra n: 8757; ex repræſentatione Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua etiam ſupra n: 8751; & ex ſignificatione montis, quod ſit bonum amoris cœleſtis, de qua n: 4210. 6435. 8327. Per Bonum Divinum Cœleſte intelligitur Bonum Divinum in Cœlo, nam Bonum Divinum in Se, eſt longe ſupra cœlum.

8759. Verſ: 3. 4. 5. 6. 7. 8. *Et Moſcheh aſcendit ad Deum, & vocavit ad illum Jehovah e monte, dicendo, ita dices domui Jacobi, & nuntiabis filiis Iſraelis. Vos vidiſtis quod feci Ægyptiis, & tuli vos ſuper alis aquilarum, & adduxi vos ad Me. Et nunc ſi audiendo audiveritis vocem meam, & cuſtodiveritis fædus meum, & eritis Mihi peculium præ omnibus populis; quia Mihi omnis terra. Et vos eritis Mihi regnum ſacerdotum, & gens ſancta; hæc verba quæ loqueris ad filios Iſraelis. Et venit Moſcheh, & vocavit ſeniores populi, & poſuit coram illis omnia verba illa, quæ præcepit illi Jehovah. Et reſponderunt omnis populus ſimul, & dixerunt, omne quod loquutus Jehovah faciemus; & retulit Moſcheh verba populi ad Jehovam.* Et Moſcheh aſcendit ad Deum, ſignificat Verum a Divino quod infra cœlum cum Divino Vero quod in Cœlo ſe conjungens: & vocavit ad illum Jehovah e monte, ſignificat unionem Divini Boni in cœlo cum Divino Vero ibi: ita dices domui Jacobi & nuntiabis filiis Iſraelis, ſignificat ſalvationem illorum qui ab Eccleſia ſpirituali externa & interna: vos vidiſtis quid feci Ægyptiis, ſignificat recordationem omnium quæ contigerunt malis qui infeſtaverunt: & tuli vos ſuper alis aquilarum, ſignificat & quod per vera elevati ſint ad lucem cœleſtem: & adduxi vos ad Me, ſignificat ſic ad bonum amoris quod in cœlo: & nunc ſi audiendo audiveritis vocem meam, ſignificat receptionem veri: & cuſtodiveritis fædus meum, ſignificat ſic vitam in bono & inde conjunctionem: & eritis Mihi peculium ab omnibus populis, ſignificat quod tunc Divinum Verum apud illos præ aliis: quia Mihi omnis terra, ſignificat quod omnis poteſtas Domino in cœlo & in terra: & vos eritis Mihi regnum ſacerdotum, ſignificat quod tunc bonum veri apud illos: & gens ſancta, ſignificat ſic Regnum ſpirituale: hæc verba quæ loqueris ad filios Iſraelis,

Iſraelis, ſignificat influxum ad recipiendum vera in bono: & venit Moſcheh & vocavit ſeniores populi, ſignificat electionem illorum qui primario in intelligentia veri: & poſuit coram illis omnia verba illa, ſignificat propoſitionem cum influxu: quæ præcepit Jehovah, ſignificat ex Divino: & reſponderunt omnis populus, ſignificat receptionem: & dixerunt, omne quod loquutus Jehovah faciemus, ſignificat ſecundum influxum a Divino: & retulit Moſcheh verba populi ad Jehovam, ſignificat correſpondentiam & conjunctionem.

5760. Et Moſcheh aſcendit ad Deum, quod ſignificet Verum a Divino quod infra Cœlum ſe cum Divino Vero quod in Cœlo conjungens, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum a Divino, de qua n: 6771. 6827. 7014, hic Verum a Divino quod infra cœlum, ex cauſa quia nunc filios Iſraelis ut caput repræſentat, ita illos qui ab Eccleſia ſpirituali, qui adhuc non in cœlo quia nondum in bono formato a veris, n: 8753. 8754; ex ſignificatione aſcendere, quod ſit ſe conjungere, nam qui aſcendit ad Divinum is ſe Ipſi conjungit, ſicut cum dicitur aſcendere in cœlum, intelligitur conjungi cum Domino, ac vice verſa deſcendere e cœlo; Divinum Verum in cœlo, cum quo conjunctio, intelligitur per Deum, nam Dominus in Verbo dicitur Deus a Divino Vero, & Jehovah a Divino Bono, n: 2586. 2769. 2807. 2822. 3921 fin: 4402. 7010. 7268. 7873. 8301; & quia agitur hic de conjunctione Divini Veri cum Divino Bono, ideo in hoc Verſu primum dicitur Deus, & mox Jehovah, his verbis "*Moſcheh aſcendit ad Deum, & vocavit ad illum e monte.*" Divinum Verum *in cœlo* dicitur, ac poſtea Divinum Bonum *in cœlo*, ex cauſa quia ipſum Divinum eſt longe ſupra cœlos, non modo ipſum Divinum Bonum, ſed etiam ipſum Divinum Verum quod immediate a Divino Bono procedit; quod illa longe ſupra cœlum ſit, eſt quia Divinum in Se eſt Infinitum, & Infinitum non conjungi poteſt cum finitis, ita non cum angelis in cœlis, niſi per induitionem alicujus finiti, & ſic per accommodationem ad receptionem; eſt etiam ipſum Divinum Bonum in ſe flamma infinita ardoris, hoc eſt, amoris, quam flammam nullus Angelus in Cœlo poteſt ſuſtinere, conſumeretur enim ſicut homo ſi illum flamma ſolis abſque temperatione intermedia perſtringeret; lux etiam ex flamma amoris Divini, quæ eſt Divinum Verum, ſi abſque remiſſione a ſuo igneo ſplendore influeret, occæcaret omnes qui in cœlo: ex his conſtare poteſt, quæ differentia eſt inter Divinum Bonum & Divinum Verum ſupra cœlos, & inter Divinum Bonum & Divinum Verum in cœlis, de quibus hic agitur.

8761. Et vocavit ad illum Jehovah e monte, quod ſignificet unionem Divini Boni in cœlo cum Divino Vero ibi, conſtat ex ſignificatione vocare ad illum ſeu vocare ad ſe aliquem, cum dicitur de Divino, quod ſit conjunctio, hic unio, quia dicitur de Divino Bono cum Divino Vero, quæ per conjunctionem unum fiunt; quod vocare aliquem ad ſe ſit conjunctio, & quoque præſentia, videatur n: 6047. 6177. 7390. 7451. 7721; quod ſit Divinum Bonum cum quo conjunctio, eſt quia dicitur Jehovah, de qua re nunc ſupra n: 8760, & ex ſignificatione Montis, quod ſit Bonum Divinum in Cœlo, de

qua

qua mox ſupra n: 8758; hic Cœlum, nam ſive dicas Divinum Bonum in Cœlo ſive Cœlum, idem eſt, quia Cœlum exiſtit ex illo; ſe habet hoc ſicut abſtracta quæcunque a ſuis ſubjectis, quæ cum dicuntur, uſque percipiuntur ſubjecta in quibus ſunt; ſicut cum dicitur verum fidei aut bonum charitatis, intelligitur homo Eccleſiæ in quo; magis in cœlo, nam ibi Divinum Bonum unitum Divino Vero eſt omne in omnibus, ita vita ſeu anima cœli.

8762. Ita dices domui Jacobi & nuntiabis filiis Iſraelis, quod ſignificet ſalvationem illorum qui ab Eccleſia ſpirituali externa & interna, conſtat ex ſignificatione dicere & nuntiare, quod hic ſint ſalvatio, nam quæ nunc dicuntur & nuntiantur a Jehovah per Moſchen, ſalvationem involvunt; ex ſignificatione domus Jacobi & filiorum Iſraelis, quod ſint Eccleſia externa & interna, de qua n: 3305. 4286. Quid Eccleſia externa & Eccleſia interna, prius aliquibus in locis dictum eſt, quod nempe externum Eccleſiæ Antiquæ fuerit omne id, quod repræſentabat internum, & quod internum Eccleſiæ fuerit quod per externa repræſentatum eſt; ſicut pro exemplo, qui cultum Divinum poſuerunt in ſacrificiis, inque ritibus & ſtatutis quæ repræſentabant ſpiritualia & cœleſtia Regni Domini, illi in externis erant; at qui cultum Divinum ſimul poſuerunt in cœleſtibus & ſpiritualibus quæ repræſentata ſunt, illi in internis erant: ſimiliter hodie, qui cultum Divinum ponunt in frequentare templa, auſcultare prædicationes, obire ſanctam cænam; & illa cum devotione, nec ulterius de illis cogitare, quam quod frequentanda ſint quia inſtituta & mandata, illi ab Eccleſia externa ſunt; at qui ſimul credunt quod talia obeunda ſint, ſed quod uſque eſſentiale cultus ſit ſit vita fidei, hoc eſt, charitas erga proximum & amor in Dominum, illi ab Eccleſia interna ſunt: proinde etiam ab Eccleſia externa ſunt, qui faciunt bonum proximo & colunt Dominum ſolum ex obedientia fidei, at ab Eccleſia interna ſunt qui faciunt bonum proximo & colunt Dominum ex amore; ita in reliquis. Aſt apud unumquemvis qui ab Eccleſia eſt, utrumque erit, nempe externum & internum, ſi non utrumque, non eſt vita ſpiritualis apud illum, nam internum eſt ſicut anima, & externum ſicut animæ corpus; ſed qui ab externa Eccleſia ſunt, illi ſunt clare in externis ejus at obſcure in internis; at qui ab Eccleſia interna ſunt illi ſunt clare in internis & obſcure in externis. At qui in externis ſunt & non ſimul in internis, illi non ab Eccleſia ſunt; in ambobus ſunt omnes illi, qui in bono vitæ ſunt ſecundum Eccleſiæ ſuæ doctrinalia; at in externis abſque internis ſunt, qui in Cultu & non ſimul in bono vitæ ſecundum doctrinalia Eccleſiæ ſunt. Pauci ſunt qui hoc ſciunt, quod pauci id ſciant, eſt quia ponunt omne cultus & inde omne ſalutis in fide, & nihil in charitate; inde etiam eſt, quod qui cogitant de ſalute æterna, ponant illam in vita pietatis, & nihil in vita charitatis, de quibus videatur n: 8252 ad 8257.

8763. Vos vidiſtis quid feci Ægyptiis, quod ſignificet recordationem omnium quæ contigerunt malis qui infeſtaverunt, conſtat ex ſignificatione vos vidiſtis, quod ſit recordatio; & ex repræſentatione Ægyptiorum, quod ſint mali qui infeſtaverunt, de qua n: 7097. 7107. 7110. 7126. 7142. 7317;

 inde

inde patet, quod per vos vidiſtis quid feci Ægyptiis, ſignificetur recordatio omnium quæ contigerunt illis qui infeſtaverunt.

8764. Et tuli vos ſuper alis aquilarum, quod ſignificet & quod ita per vera elevati ſint ad lucem cœleſtem, conſtat ex ſignificatione ferre aliquem ſuper alis aquilarum, quod ſit elevari in altum uſque in lucem cœleſtem, nam per ferre ſignificatur elevari, per alas vera ſpiritualia, & per aquilam rationale quoad Verum, quod aquila id ſit, videatur n: 3901, nam aquilæ in alto volant; antiqui enim per cœlum aſpectabile intellexerunt cœlum angelicum, etiam ſimplices crediderunt quod eſſet ibi domicilium angelorum; & quoque quod in alto, quia propius ſoli & ſtellis, eſſet ipſa lux cœleſtis, inde eſt quod per ferri ſuper alis aquilarum, ſit in altum in lucem illam; quod elevatio illuc ſit per vera fidei, eſt quia verum fidei eſt quod elevat hominem uſque ad cœlum, ubi eſt bonum ejus; quod rationale quoad verum ſit aquila, eſt quia rationale hominis eſt cœlum ejus, ac naturale eſt ſicut terra reſpective, nam rationale conſtituit internum hominem, & naturale externum. Quod alæ ſint vera ſpiritualia, eſt quia aves in genere ſignificant intellectualia & cogitationes, n: 40. 745. 776. 3219. 5149. 7441, inde alæ ſunt vera ſpiritualia, quia omne intellectuale eſt ex illis; intellectuale ex falſis, utcunque perſpicax & acutum apparet, non eſt intellectuale, nam intellectuale videt ex luce cœli, & lux cœli eſt verum ſpirituale, hoc eſt, verum fidei; quapropter ubi non eſt verum quod fidei, non eſt lux, ſed eſt caligo, ac intellectuale in caligine eſt nullum intellectuale: alæ etiam ſunt potentiæ, quæ ſunt veri ſpiritualis ex bono ejus; nam alæ apud aves ſunt ſicut manus aut brachia apud hominem, & per brachia & manus ſignificantur potentiæ, n: 878. 3387. 4931 ad 4937. 5327. 5328. 5544. 6292. 6947. 7518. 7673. 8050. 8153. 8281, 8304; quod potentia ſit Veri ſpiritualis ex bono, videatur n: 3563. 4931. 5623. 6314. 6413. Quod alæ ſint vera ſpiritualia ſeu vera fidei, quibus potentia ex bono, ex locis in Verbo alibi; patet quapropter cum alæ tribuuntur Divino, per illas ſignificatur Divinum Verum cui omnipotentia, ut ubi Cherubis, per quos ſignificatur Providentia Domini; ut apud Ezechielem " Quatuor facies erant unicuique Cherubo, & *quatuor alæ unicuique*; *alæ eorum erectæ unius ad alterum*; *cuique alæ tegentes corpora illorum:* audivi *ſonum alarum* tanquam ſonum aquarum magnarum, ſicut vocem Schaddai, cum ibant vocem tumultus ſicut vocem caſtrorum; *cum ſtabant remittebant alas ſuas:* audivi *vocem alarum illorum*, oſculantium ſe unius ad alterum; & vocem rotarum juxta illos. *Vox alarum Cheruborum audita eſt* uſque ad atrium exterius, ſicut Vox Dei Schaddai. *Similitudo manuum hominis erat ſub alis illorum*" I: 4. 6. 23. 24. Cap: III: 13. Cap: X: 5. 21; quod alæ hic ſint Verum Divinum, conſtat ex ſingulis deſcriptionis, tam ex eo quod alæ eſſent erectæ unius ad alterum, quam quod tegerent corpora, ut & quod ſonus illarum audiretur ſicut ſonus aquarum magnarum, ſicut vox rotarum, & ſicut vox Schaddai, & quoque quod ſimilitudo manuum hominis eſſet ſub alis illorum; quod alæ eſſent erectæ unius ad alterum, repræſentabat conſociationem omnium in Divino; quod tegerent corpora, ſignificabat quod Divinum Verum

rum contegeret Divinum Bonum a quo illud procedit; Divinum enim Bonum eſt flamma, & Divinum Verum eſt Lux inde, hæc circumambit & ſic circumtegit illam; ipſa flamma, non apparet in cœlo, ſed modo lux in qua eſt flamma, quæ ſic percipitur ut calor, qui eſt amor; quod ſonus auditus ſit ſicut ſonus aquarum magnarum, ſignificat quale Divini Veri in cœlo; ſimiliter vox ejus ſicut vox rotarum, & ſicut vox Schaddai, nam ſonus & vox tribuuntur Divino Vero; dicitur ideo vox aquarum magnarum, quia aquæ ſunt vera, n: 2702. 3058. 3424. 4976. 5668. 8137. 8138. 8568; tum vox rotarum, quia rotæ ſunt vera doctrinalium ex eo quod currus ſint doctrinæ veri, n: 5321. 5945. 8146. 8148. 8215; ut & vox Dei Schaddai, quia Deus Schaddai eſt verum increpans in tentationibus & poſtea conſolans, n: 1992. 4572. 5628; ſimilitudo manuum hominis ſub alis, ſignificabat Omnipotentiam quæ eſt Divino Vero, quia manus ſunt potentia, & in ſupremo ſenſu omnipotentia, cum tribuuntur Domino. Ex his conſtare poteſt, quid repræſentabatur *per alas Cheruborum*, qui ſuper Propitiatorio quod ſuper Arca fæderis, & quod *expanderentur ſurſum*, & obtegerent propitiatorium, Exod: xxv: 20; tum quid repræſentarent Cherubi ſuper aulæis Tabernaculi, & ſuper velo; & quoque in Templo Salomonis; ſimiliter quid circum novam domum, de qua apud Ezechielem Cap: XLI: 18. 19. 20; pariter quid ſignificatur per quatuor animalia circum thronum, quorum unumquodvis *habebat pro ſe ſex alas circumcirca*" Apoc: IV: 8; & quid per Seraphim ſtantes deſuper throno, *quorum unicuique ſenæ alæ*" Eſai: VI: 1. 2. Quod alæ in ſenſu interno ſint vera ſpiritualia ſeu vera fidei, conſtat apud Ezechielem "Sic dixit Dominus Jehovih, *Aquila magna*, *magna alis*, *longa pennis*, *plena plumis*, cui acupictura, venit ſuper Libanum, & accepit ramuſculum cedri, deduxit in terram negotiationis; deinde ſumſit de ſemine terræ, & poſuit in agro ſementis, accepit ad aquas magnas, luxuriavit, & factum eſt in vitem luxuriantem. Et fuit *Aquila altera*, *magna alis*, & *plena plumis*, ad quam ecce vitis adplicuit radices ſuas, & palmites ſuos emiſit ad illam, in agro bono, apud aquas multas; illa plantata ad faciendum ramum, & ad portandum fructum, ut eſſet in vitem magnificentiæ" XVII: 1 ad 8; propheticum hoc deſcribit inſtaurationem Eccleſiæ ſpiritualis a Domino, aquila ibi eſt fides, magna alis & longa pennis ſunt fidei vera; acupictura eſt ſcientificum; increſcentia inde deſcribitur per ramuſculum cedri ex Libano, per terram negotiationis, ſemen terræ in agro ſementis, ad aquas magnas, ipſa Eccleſia inde eſt vitis; quod vitis ſit Eccleſia ſpiritualis, videatur n: 1069. 5113; & quod ſit Eccleſia externa, n: 6375; at Vitis magnificentiæ, quæ ab altera aquila, quod ſit Eccleſia interna, n: 6376, nam Eccleſiæ externum per unam aquilam, & ejus internum per alteram deſcribitur; poſtea apud Prophetam ibi deſcribitur, quomodo Eccleſia illa apud Antiquos inſtaurata apud Judæos perverſa eſt. Similiter per alas ſignificatur fidei Verum apud Davidem "Si cubueritis inter ordines, *alæ columbæ obductæ argento*, & pennæ ejus flavedine auri" Pſalm: LXVIII: 14, alæ columbæ ſunt vera fidei, quod columba ſit fides, videatur n: 870, quæ dicuntur obductæ argento,

quia argentum eſt verum ex bono, n: 1551. 2954. 5658. 6914. 6917. 7999. Quod alæ ſint Verum Divinum etiam conſtat a ſequentibus locis, apud Eſaiam "Exſpectantes Jehovam innovantur robore, *aſcendunt ala ſicut aquilæ*" XL: 31. Apud Davidem "Deus equitavit ſuper Cherubo, & *volavit, vectus eſt ſuper alis venti*" Pſalm: XVIII: 11. Pſalm: CIV: 3, agitur ibi de Divino Vero ac Ipſius potentia. Apud Eundem "Jehovah *ſub ala ſua* obteget te, & *ſub alis Ipſius* confides; clypeus & parma *veritas*" Pſalm: XCI: 4, ala Jehovæ obtegi, & ſub alis Ipſius confidere, pro tutela & confidentia quæ fidei; pariter *occultari ſub umbra alarum Dei*, Pſalm: XVII: 8; *in umbra alarum Ipſius confidere*" Pſalm: XXXVI: 8. Pſalm: LVII: 2. Pſalm: LXI: 5. *In umbra alarum Ipſius* cantare" Pſalm: LXIII: 8. Sicut pleraque etiam ſenſum oppoſitum habent, ita quoque alæ, in quo ſenſu alæ ſignificant falſa, ut apud Johannem "E fumo putei abyſſi exiverunt locuſtæ, & *vox alarum illarum* ſicut vox equorum multorum currentium ad bellum" Apoc: IX: 2.9, ibi alæ ſunt falſa pugnantia contra verum, nam locuſta eſt falſum in extremis, n: 7643.

8765. Et adduxi vos ad Me, quod ſignificet ſic ad bonum amoris, quod in cœlo, conſtat ex eo, quod Jehovah, qui dicit quod ad Ipſum adducti ſint, ſit Divinum Bonum Divini Amoris, n: 2586. 2769. 2807. 2822. 3921. 4402. 7010. 7268. 7873. 8301. 8760, hic Divinum Bonum Divini Amoris in Cœlo, n: 8761. Quomodo hæc cum mox præcedentibus cohærent, patet, nam in mox præcedentibus per *tuli vos ſuper alis aquilarum* ſignificatur quod per vera elevati ſint ad lucem cœleſtem, & per hæc verba *adduxi vos ad Me*, ſignificatur ad Divinum Bonum amoris in Cœlo, quoniam per vera quæ fidei adducitur homo ad bonum, ita in Cœlum, & ad Dominum ibi; nam homo non prius in cœlo eſt, ita non prius apud Dominum, quam cum in bono eſt, hoc eſt, in affectione charitatis. Qui in ſola fide ponunt ſalutem, & non ſimul in vita fidei, hoc eſt, in vita charitatis, illi credunt quod quilibet venire poſſit in cœlum, & ad Dominum, utcunque vixerit; non enim ſciunt, quid vita hominis, & quia hoc non ſciunt, putant quod vita nihil ſit; quare ſi interrogantur, num malus poſſit eſſe inter bonos, dicunt quod poſſit ex Miſericordia Dei, quia id eſt opus omnipotentiæ; imo ſi interrogantur num diabolus poſſit fieri angelus cœli, affirmant, ſi modo recipere velit fidem, de eo num poſſit recipere non dubitant; ſi autem illis dicitur quod malum non verti poſſit in bonum, ita non infernum in cœlum apud hominem; & quod id impoſſibile ſit, quia contra ordinem, proinde contra verum Divinum, ita contra Ipſum Deum, qui eſt ordo, ad hæc reſpondent quod talia ſint ratiocinia de ſalvatione, quæ non curant; ex his & ex innumeris aliis conſtare poteſt, in quam cæcitatem de ſalute & vita æterna inducat doctrina de ſola fide.

7766. Et nunc ſi audiendo audiveritis vocem meam, quod ſignificet receptionem veri, conſtat ex ſignificatione audire, quod ſit obedientia, de qua n: 2542. 3869. 4652 ad 4660, & quia audire eſt obedientia, etiam eſt receptio, n: 5471. 5475. 7216; & ex ſignificatione Vocis Jehovæ,

hovæ, quod ſit Verbum, ita Verum Divinum, de qua n: 219. 220. 6971. 7573.

8767. Et cuſtodiveritis fædus meum, quod ſignificet vitam in bono, & inde conjunctionem, conſtat ex ſignificatione cuſtodire fædus, quod ſit vivere ſecundum præcepta, ita in bono, & ſic conjungi Domino: quod cuſtodire fædus, ſit vivere ſecundum præcepta, ita in bono, & ſic conjungi Domino: quod cuſtodire fædus, ſit vivere ſecundum præcepta, ita in bono, eſt quia pacta fæderis erant omnia quæ mandata ſunt, quæ teſtimonia, judicia, leges, & ſtatuta dicta ſunt, in ſpecie decem præcepta, hæc & illa etiam vocabantur fædus, quia per illa pangebatur; quod ea cuſtodire, ſit ſecundum ea vivere, patet ex ſignificatione cuſtodire in Verbo, pluries enim dicitur audire præcepta & cuſtodire illa, ac ibi per audire ſignificatur recipere illa fide, & per cuſtodire recipere illa vita, hoc eſt, vivere ſecundum illa: quod etiam cuſtodire fædus ſit conjungi, eſt quia per fædus in univerſali ſenſu ſignificatur Conjunctio, n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021. 6804; hoc inde eſt, quia qui vivit ſecundum præcepta, conjungitur Domino; ea enim docent vitam, & quoque dant vitam, & ſic apperiunt viam ad cœlum, & viſum ad Dominum.

8768. Et eritis Mihi peculium ab omnibus populis, quod ſignificet quod tunc Divinum Verum apud illos præ aliis, conſtat ex ſignificatione eſſe peculium Jehovæ ſeu Domini, quod ſit eſſe Domini, nam peculium eſt, proprietas & ſic poſſeſſio; quod ſit apud quos Verbum, eſt quia proprii Domini præ aliis dicuntur qui habet Verbum, hoc eſt, ubi eſt Eccleſia; quod illi proprii dicuntur, conſtat a Domini verbis apud Johannem Cap: I: 11. Cap: X: 2. 3. 4. Quod dicantur peculium qui ab Eccleſia, ita apud quos Verbum, conſtat apud Davidem "*Elegit ſibi Jacobum Jah*, & *Iſraelem in peculium ſuum*" Pſalm: XXXV: 4, quod Jacobus & Iſrael ſint qui ab Eccleſia, apud quos Verbum, patet: pariter apud Moſchen "Populus ſanctus tu Jehovæ Deo tuo, te elegit Jehovah Deus tuus, ut ſis Ipſi *in populum peculii* ex omnibus populis qui ſuper faciebus terræ" Deut: VII: 6. Cap: XIV: 2. Quod illi ſint peculium & proprietas præ aliis, qui habent Verbum, eſt quia illi ſciunt vera & bona fidei; & quia ita, poſſunt illi præ aliis vivere vitam cœli, & ſic conjungi Domino; nam bonum, quod facit cœlum apud hominem, ſuum quale habet a veris fidei, ita bonum ſit plus cœleſte ſeu plus Divinum apud illos qui habent genuina vera, quæ ſunt vera ex Verbo, ſed ſi cuſtodiuntur, hoc eſt, ſi vivitur ſecundum illa; quod ita ſit, conſtat apud Moſchen "Jehovah conteſtatur hodie, ut ſit tibi in Deum, in *cujus viis iturus ſis*, & *cuſtoditurus ſtatuta Ipſius* & *præcepta Ipſius*, & *judicia Ipſius*, & *obediturus voci Ipſius:* & Jehovah conteſtatur tibi hodie, ut *ſis Ipſi in populum peculii*, ſicut loquutus eſt tibi, & *ut cuſtodias omnia præcepta Ipſius*" Deut: XXVI: 17. 18.

8769. Quia Mihi omnis terra, quod ſignificet quod omnis poteſtas Domino in cœlo & in terra, conſtat ex ſignificatione terræ, quod in ſenſu interno ſit Regnum Domini in terra & quoque Regnum Domini in cœlo, n: 1413. 1607.

1607. 4447: quod ſit Dominus cui illa poteſtas, eſt quia Dominus per Jehovam in Verbo intelligitur, videatur n: 1343. 1736. 2921. 3035. 5663. 6281. 6303; quod Domino ſit omnis poteſtas in cœlo & in terra; Ipſe docet apud Mattheum Cap: XXVIII: 16. 18, videatur etiam n: 8331.

8770. Et vos eritis Mihi regnum ſacerdotum, quod ſignificet quod tunc bonum veri, conſtat ex ſignificatione regni ſacerdotum, quod hic ſit bonum ſpirituale, quod eſt bonum veri, hoc eſt, bonum in quod homo Eccleſiæ ſpiritualis introducitur per verum; quod per regnum ſacerdotum id bonum ſignificetur, eſt quia hoc dicitur ad Domum Jacobi & filios Iſraelis, per quos repræſentatur Eccleſia ſpiritualis externa & interna, per domum Jacobi externa, & per filios Iſraelis interna, n: 8762; per regnum etiam ſignificatur verum, n: 1672. 2547. 4691, & per ſacerdotes bonum, nam Sacerdotale Domini quod repræſentatum eſt per ſacerdotes, ſignificat Divinum Bonum, & Regium Domini quod repræſentatum eſt per reges, ſignificat Divinum Verum, n: 1728. 2015 fin: 3670. 6148. In Eccleſia repræſentativa apud Jacobi poſteros fuit primum regnum Judicum, poſtea regnum Sacerdotum, & demum regnum Regum, & per regnum Judicum repræſentatum eſt Divinum Verum ex Divino Bono; per regnum autem Sacerdotum, qui etiam Judices fuerunt, repræſentatum eſt Divinum Bonum ex quo Divinum Verum; & per regnum Regum repræſentatum eſt Divinum Verum abſque Divino Bono; at quum Regio etiam adjunctum fuit aliquid Sacerdotii, tunc quoque repræſentatum eſt per Reges Divinum Verum, in quo tantum Boni quantum Sacerdotii fuit Regio adjunctum. Hæc omnia in Eccleſia Judaica, inſtituta fuerunt, ut per illa repræſentarentur ſtatus cœli, nam ibi ſunt bina Regna, unum quod vocatur Regnum cœleſte, & alterum quod vocatur Regnum ſpirituale, Regnum Cœleſte eſt quod vocatur Sacerdotium, & Regnum ſpirituale quod vocatur Regium Domini, in hoc regnat Divinum Verum, in illo Divinum Bonum; & quia repræſentativum Regni cœleſtis perire cæpit, quando petierunt Regem, idcirco tunc, ut repræſentativum regni Domini in cœlis uſque continuaretur, ſeparati ſunt Judæi ab Iſraelitis, & per Regnum Judaicum repræſentatum eſt Regnum cœleſte Domini, & per Regnum Iſraeliticum Regnum ſpirituale Ipſius. Qui hæc ſciunt, poſſunt ſcire cauſas, cur formæ regiminis apud poſteros Jacobi ſucceſſive mutatæ ſunt; tum etiam, quando Regem petierunt, illis a Jehovah per Samuelem dictum eſt, quod per id Jehovam repudiaverint, ut non regnet ſuper illos, 1 Sam: VIII: 7, & quod tunc dictum ſit illis jus Regis, verſ: 11 ſeq: ibi, per quod deſcribitur Divinum Verum abſque Bono; qui illa quæ ſupra memorata ſunt ſciunt, etiam ſcire poſſunt cur Davidi aliquid ſacerdotii conceſſum eſt; ut & cur poſt Salomonis tempus Regnum diviſum eſt in bina, nempe in Regnum Judaicum, & Regnum Iſraeliticum; de duobus Regnis in cœlo, videatur n: 3635. 3883. ad 3896. 4112. 4113. 4133.

8771. Et gens ſancta, quod ſignificet ſic regnum ſpirituale, conſtat ex ſignificatione Gentis, quod ſint qui in bono, de qua n: 1259. 1260. 1416, 1849. 6005; & ex ſignificatione ſancti, quod prædicetur de vero quod boni,

ni, de qua n: 6788. 7499. 8127. fin: 8302. 8330, inde gens ſancta eſt bonum ex quo verum. Dicitur regnum ſacerdotum & gens ſancta, & utrumque ſignificat regnum ſpirituale, ſed cum differentia; regnum ſacerdotum ſignificat illos, qui in bono ſunt ex vero, at gens ſancta ſignificat illos qui in bono ſunt & inde in vero; qui in bono ſunt ex vero, illi ſpectant per vera ſurſum ad Dominum; at qui in bono ſunt & inde in vero, illi in Domino ſunt, & ab Ipſo ſpectant vera, ſuccedunt etiam apud illos qui regenerantur, quibus regnum ſpirituale, hoc eſt, vita cœli a Domino implantatur; per verum enim introducuntur in bonum, ita in cœlum, nam cœlum eſt bonum, & cum in cœlo ſunt, tunc ibi & inde ſpectant vera.

8772. Hæc verba quæ loqueris ad filios Iſraelis, quod ſignificet influxum ad recipiendum vera in bono, conſtat ex ſignificatione loqui, cum a Divino, quod ſit influxus, ut n: 2951. 5481. 5743. 5797. 6152. 6291. 8128. 8661: quod ſit ad recipiendum vera in bono, eſt quia dicitur de filiis Iſraelis, per quos ſignificatur Eccleſia ſpiritualis; & Eccleſia ſpiritualis eſt apud illos qui in bono ſunt, in quo vera. Quomodo ſe habet cum bono in quo vera, paucis dicetur; qui ſcit formationem boni ex veris, is ſcit ipſiſſima arcana cœli, ſcit enim arcana formationis hominis e novo, hoc eſt, formationis cœli ſeu regni Domini apud illum: omne bonum Chriſtianum ſeu bonum ſpirituale in ſe habet vera fidei, nam quale illius boni eſt a veris quæ fidei, bonum quod non a veris fidei ſuum quale habet, non eſt bonum Chriſtianum, ſed eſt bonum naturale, quod non dat vitam æternam; cauſa eſt, quia bonum naturale in ſe modo habet vitam naturalem; quæ vita non abſimilis eſt vitæ beſtiarum, quæ quoque in bono ſunt cum mites; ſed beſtiæ non poſſunt recipere vitam ſpiritualem; inde patet, quod vita ſpiritualis ſolum acquiratur per vera dei: vita hæc, nempe vita ſpiritualis, acquiritur primum per ſcire vera quæ fidei, poſtea per agnoſcere illa, & tandem per credere illa; cum modo ſciuntur, tunc ſunt quaſi in oſtio, cum agnoſcuntur tunc ſunt in atrio, cum autem creduntur tunc ſunt in cubiculo, ita vadunt ab exterioribus verſus interiora ſucceſſive; in interiori homine eſt bonum, quod continue a Domino influit, & ibi ſe conjungit cum veris, & facit ut ſint fides, & dein ut ſint charitas, bonum illud ad ſe attrahit vera, nam eſt deſiderium ad illa, ut per illa ſibi quale comparet, & ſic exiſtat: cum itaque vera illa bono conjuncta ſunt, tunc homo regeneratus eſt, nam tunc non amplius ex veris ſpectat quid credendum & quid agendum, ſed ex bono, quia imbutus eſt veris, & habet illa in ſe, nec curat vera aliunde quam quæ ipſe ex bono ſuo videre poteſt, & videt continue plura, nam producuntur inde ſicut fætus a ſuis parentibus, fætus hi ſunt ex conjugio boni & veri tali, quod conjugium cœleſte vocatur; vera quæ inde producuntur, in ſe habent bonum, quia nata ſunt ex eo; hæc intrant bonum ſucceſſive, & ampliant illud, & perficiunt illud, & hoc in æternum. Ex his quoque conſtat, quomodo ſe habet cum binis ſtatibus apud hominem qui regeneratur, de quibus prius n: 7992. 8643. 8648. 8658. 8685. 8690. 8701: tum n: 8516. 8539. 8722.

8773. Et venit Moſcheh & vocavit ſeniores populi, quod ſignificet electionem

tionem illorum qui primario in intelligentia veri, conſtat ex ſignificatione vocare ad ſe, quod ſit electio; & ex ſignificatione ſeniorum populi, quod ſint qui primario in intelligentia veri ſunt, & in ſenſu a perſona abſtracto, primaria vera, de qua n: 6523. 6525. 6890. 8178. 8585. Cum his ita ſe habet, qui in bono ſunt nondum formato per vera, de quo bono in hoc Capite agitur, illi a Domino primum formantur per primaria vera, hoc eſt, per vera communia, in quibus & a quibus reliqua; primaria vera ſunt, quod Deus unus ſit, quod Dominus natus ſit homo ut ſalvaret genus humanum, quod cœlum ſit & quod infernum; quod in cœlum veniant qui bene vixerunt, & in infernum qui male, tum quod amor in Deum & amor erga proximum ſint præcepta, a quibus pendent reliqua, & quod amor ille dari nequeat niſi per fidem; hæc & ſimilia ſunt primaria vera, quæ a Domino primum inſinuantur bono apud hominem qui regeneratur; hæc vera cum inſinuata ſunt, & facta boni, tunc reliqui inſinuantur, & in communibus illis ſeu primariis, ac ſub illis ordinantur ſecundum formam cœleſtem, & ſic per gradus faciunt, ut in homine illo ſit vita cœli, & is quaſi cœlum in parva imagine; hoc eſt, ut omnia quæ ſunt intellectus & quæ ſunt voluntatis apud illum in conſociatione ſint cum bonis & veris apud angelos, ita cum angelis.

8774. Et poſuit coram illis omnia verba illa, quod ſignificet propoſitionem cum influxu, conſtat ex ſignificatione ponere coram illis verba, quod ſit propoſitio; quod ſit cum influxu, eſt quia per loqui, cum a Divino, ſignificatur influxus, ut ſupra n: 8772.

8775. Quæ præcepit illi Jehovah, quod ſignificet ex Divino, conſtat abſque explicatione.

87 6. Et reſponderunt omnis populus, quod ſignificet receptionem, conſtat ex ſignificatione reſpondere, quod ſit receptio, cum loqui verba eſt influxus n: 8772; quod reſpondere etiam alibi ſit receptio, videatur n: 2941. 2957, nam eſt reciprocum influxus, n: 2919. 4096. 8340.

8777. Et dixerunt omne quod loquutus Jehovah faciemus, quod ſignificet ſecundum influxum a Divino, conſtat ex ſignificatione facere ſicut loquutus Jehovah, quod ſit ſecundum influxum a Divino, nam per loqui ſignificatur influxus, n: 877:, & per Jehovam Divinum.

8778. Et retulit Moſcheh verba populi ad Jehovam, quod ſignificet correſpondentiam & conjunctionem, conſtat ex ſignificatione referre verba ad Jehovam, quod ſit correſpondentia & inde conjunctio; agitur enim de fœdere quod pangendum eſt cum populo, & quia fœdera panguntur per conſenſum utrinque, ideo ad inſtar ejus fit hic, quod nempe Jehovah proponat, & populus reſpondeat, hic per Moſchen, per quem repræſentatur Verum a Divino conjunctum Vero Divino in cœlo, n: 8760, quod medians eſt; ſed non pangitur fœdus cum homine aliter quam per receptionem influxus veri a Divino, & tunc per correſpondentiam, ſuperiora enim cum influunt in inferiora non aliter ricipiuntur: quid correſpondentia & receptio per illam, conſtare poteſt ex illis quæ ad finem plurium Capitum de Correſpondentia omnium quæ apud hominem cum illis quæ in cœlo oſtenſa ſunt; & quoque ibi quod omnis

omnis conjunctio naturalium cum ſpiritualibus, & in genere inferiorum cum ſuperioribus per illam fiat; correſpondentia enim non datur niſi inferiora per ſubordinationem ſubjecta ſunt ſuperioribus, & cum ſubjecta ſunt, agunt ſuperiora in inferioribus prorſus ſicut cauſa in ſuo effectu: ex his conſtare poteſt, quomodo ſe habet cum reciproco hominis cum influit Divinum, & de conjunctione, quæ hic in ſenſu literæ deſcribitur per modum, per quem panguntur fœdera, quod nempe Jehovah loquatur per internuntium ad populum, & internuntius referat reſponſum ad Jehovam; nam ita conjunctio cum Divino capi poteſt ab homine.

8779. Verſ: 9. *Et dixit Jehovah ad Moſchen, ecce Ego veniens ad te in denſitate nubis, propterea ut audiat populus in loquendo Me tecum, & etiam in te credent ad æternum; & nuntiavit Moſcheh verba populi ad Jehovam.* Et dixit Jehovah ad Moſchen, ſignificat influxum Divini per Verum a Divino de revelatione: ecce Ego veniens ad te in denſitate nubis, ſignificat quod ea fiet in ſpecie maxime naturali: propterea ut audiat populus in loquendo Me tecum, ſignificat ut capiant Divina illi qui ab Eccleſia ſpirituali: & etiam in te credent in æternum, ſignificat ut fides veri ſit quæ permanſura: & nuntiavit Moſcheh verba populi ad Jehovam, ſignificat correſpondentiam & conjunctionem.

8780. Et dixit Jehovah ad Moſchen, quod ſignificet influxum Divini per Verum a Divino de revelatione, conſtat ex ſignificatione dicere, cum agitur de revelatione a Divino, quod ſit influxus; quod dicere etiam alibi ſit influxus, videatur n: 5743. 7291. 7381. 8221. 8262. 8660; quod Jehovah ſit Divinum a quo revelatio, patet; & quod Moſcheh ſit Verum a Divino, per quod illa, n: 6771. 6827. 7014; quod ſit influxus de revelatione, conſtat ex illis quæ ſequuntur, *quod* nempe *Jehovah venturus ad illos in denſitate nubis, propterea ut audiat populus in loquendo Me tecum, & etiam in te credent in æternum,* per quæ verba ſignificatur revelatio, & quale ejus. Per revelationem hic in ſenſu interno, non intelligitur revelatio qualis facta populo Iſraelitico e monte Sinai, quod nempe Dominus loquutus ſonora voce, & populus circumſtans audiverit; ſed intelligitur revelatio quæ non fit ſonora voce, verum intus in homine; hæc revelatio fit per illuſtrationem viſus interni, qui eſt intellectus, cum homo, qui in affectione veri ex bono eſt, legit Verbum, illuſtratio illa tunc fit a luce cœli, quæ a Domino ut ſole ibi; a luce illa illuſtratur intellectus non aliter ac viſus externus, qui eſt oculi, a luce quæ a ſole mundi; cum intellectus a luce illa Divina illuſtratur, tunc percipit ille id verum eſſe quod verum eſt, agnoſcit id intus in ſe, & quaſi videt id; talis eſt revelatio illorum qui in affectione veri ex bono ſunt, cum legunt Verbum; at qui in affectione veri ex malo ſunt, hoc eſt, ſolum propter honores, lucrum, famam, & ſimilia, cupiunt ſcire vera, illi non vident illa, ſed modo vident confirmantia doctrinalium Eccleſiæ ſuæ, ſive vera ſint ſive falſa; lux illa quæ tunc illuſtrat, non eſt Lux Divina e cœlo, ſed eſt lux ſenſualis, qualis etiam eſt infernalium, quæ lux ad præſentiam lucis cœleſtis fit mera caligo; hi enim cum legunt Verbum cæcutiunt prorſus

S ad

ad verum quod non cum doctrinali unum facit: ſicut pro exemplo; qui in fide ſola ponunt ſalvationem, cum legunt Verbum, prorſus nihil attendunt ad illa quæ de amore & charitate ibi dicuntur, imo nec vident illa, nam cadunt in viſus umbram, ſicut quæ plane a latere vel ſicut quæ a tergo, ſunt: ſimiliter ac gens Judaica, quæ ſe reliquis in univerſo terrarum orbe præfert, nec videt quod Dominus ſit qui intelligitur apud Prophetas, utcunque hoc manifeſte dicitur; cauſa eſt, quia non vident niſi confirmantia ſui doctrinalis de Meſſia, quod venturus ut magnus Heros, facturus præ Moſche miracula, ac introducturus illos in terram Canaanem, & quod tunc cum magnifica pompa omnes ituri, audientes ſupplicationes gentium, quæ alas veſtium illorum prehenſuræ ſint, de comitatu: hæc quia ſunt doctrinalis illorum, non vident quicquam de Domino, hoc illis eſt ſicut caligo: ita ſe habet cum cæteris erroribus. Ex his conſtare poteſt quomodo ſe habet cum Revelatione Veri ex Verbo.

8781. Ecce Ego veniens ad te in denſitate nubis, quod ſignificet quod ea fiet in ſpecie maxime naturali, conſtat ex ſignificatione venire ad te, cum dicitur a Jehovah ad Moſchen, per quem repræſentatur Verum a Divino quod eſt Eccleſiæ ſpiritualis, n: 8760, quod ſit revelatio; & ex ſignificatione denſitatis nubis, quod ſit in ſpecie maxime naturali, in quali eſt Verbum Veteris Teſtamenti in litera; quod nubes ſit Verbum in litera, videatur Præfat: ad XVIII Cap: Geneſ: & n: 4060. 4391. 5922. 6343 fin: 6752. 8106. 8443; denſitas eſt obſcurum, quale eſt cogitationis hominis ex ſolo lumine ſenſuali, hoc eſt, maxime naturali; in quali fuerunt illo tempore poſteri Jacobi, & quoque hodie Judæi, de Divino, nam Divinum non aliter poteſt apparere alicui, quam ſecundum ſtatum ejus vitæ & inde apperceptionis, ita lux cœleſtis illis qui in amore ſui & mundi, in quo gens illa præ aliis fuit, quam ſicut denſitas nubis; Verbum in litera, imprimis propheticum, nec aliud eſt reſpective ad ſenſum ejus internum; in ſenſu ejus interno eſt lux qualis comparative eſt lux ſolis ſupra nubes, quæ lux in Verbo vocatur gloria; quare etiam dicitur in Verbo, quod Jehovah vehatur ſuper nubes, equitet ſuper illis, volet ſuper illis, ſuum triclinium habeat ſuper illis, quod Dominus venturus in nubibus cœli, & ſimilia plura, quæ nuſquam de Jehovah, hoc eſt, de Domino, dicta fuiſſent, niſi ſignificaviſſent lucem veri in qua Ipſe in cœlo, & nubes umbram veri, in qua illi qui infra.

8782. Propterea ut audiat populus in loquendo Me tecum, quod ſignificet ut capiant Divina illi qui ab Eccleſia ſpirituali, conſtat ex ſignificatione audire, quod ſit appercipere, de qua n: 5017, ita capere; ex repræſentatione filiorum Iſraelis, qui hic ſunt populus, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua ſæpius; & ex ſignificatione in loquendo Me, quod ſint Divina Vera, vox enim Jehovæ eſt Divinum Verum, n: 219. 220. 3563. 6971, ita quoque loquela.

8783. Et etiam in te credent in æternum, quod ſignificet ut fides veri ſit quæ permanſura, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit verum a Divino, de qua n: 6771. 6827. 7014; ex ſignificatione credere, quod ſit

fides;

fides; & ex ſignificatione in æternum, quod ſit permanſurum. Cum hoc ita ſe habet; Verum Divinum non ab aliquo recipitur, niſi accommodatum ſit ad captum, proinde niſi in forma & ſpecie naturali appareat; mentes enim humanæ primum non capiunt niſi terreſtria & mundana, & ne hilum ſpiritualia & cœleſtia quare ſi ſpiritualia & cœleſtia nude exponerentur, rejicerentur ſicut nihil forent; ſecundum Domini verba apud Johannem "Si terrena dixi vobis nec creditis, quomodo ſi dicerem vobis ſupracœleſtia" III: 12; adhuc minus illi qui ante Domini adventum vixerunt, qui tandem in tali cæcitate fuerunt, ut nihil ſcirent, quia nihil ſcire volebant, de vita poſt mortem, de interno homine, de charitate & fide, & de aliqua re cœleſti, rejiciebant illa, quia averſabantur illa; nam qui terreſtria & mundana pro fine habent, hoc eſt, ſupra omnia amant, averſantur ſpiritualia, & pæne abhorrent ipſum nomen; ſimiliter pæne hodie: Eruditi mundi quidem credunt, quod illi potius recepturi eſſent Verbum, ſi cœleſtia nude expoſita fuiſſent, & ſi non tam ſimpliciter ſcriptum fuiſſet; ſed maxime falluntur, tunc rejeciſſent illud pluſquam ſimplices, & inibi nullam lucem, ſed meram caliginem vidiſſent; hanc enim inducit Eruditio humana apud illos qui ſuæ intelligentiæ fidunt, & ideo ſe extollunt ſuper alios: quod talia abſcondita ſint ſapientibus, & revelata infantibus, hoc eſt, ſimplicibus, docet Dominus apud Matthæum Cap: XI: 25. 26: & Lucam Cap: X: 21; conſtat etiam evidenter ex eo, quod qui ſunt athei & naturaliſtæ, ut vocantur, ſint qui Eruditi, hoc ſcit mundus, & hoc ſciunt ipſi.

8784. Et nuntiavit Moſcheh verba populi ad Jehovam, quod ſignificet correſpondentiam & conjunctionem, conſtat ex illis, quæ ſupra n: 8778, explicata ſunt, ubi ſimilia.

8785. Verſ: 10. 11. 12. 13. *Et dixit Jehovah ad Moſchen, abi ad populum, & ſanctifica illos hodie & cras, & lavent veſtes ſuas. Et erunt parati ad diem tertium, quia in die tertio deſcendet Jehovah ad oculos omnis populi ſuper montem Sinai. Et terminos ponas populo circumcirca, dicendo, cavete vobis aſcendere in montem, & tangere extremitatem ejus, omnis tangens montem, moriendo morietur. Non tangat illum manus, quia lapidando lapidabitur, aut jaculando jaculis conficietur, ſi beſtia, ſi vir, non vivet, in trahendo jobel, illi aſcendent in montem.* Et dixit Jehovah ad Moſchen, ſignificat revelationem de præparatione: abi ad populum, ſignificat conjunctionem: ſanctifica illos hodie & cras; ſignificat obvelationem interiorum ut in fidei ſancto appareant nunc & poſtea: & lavent veſtes ſuas, ſignificat purificationem verorum: & erunt parati ad diem tertium, ſignificat præparationem ſic plenariam: quia in die tertio, ſignificat quoniam in fine cum præparati ad recipiendum: deſcendet Jehovah ad oculos omnis populi, ſignificat adventum Domini & tunc illuſtrationem: ſuper montem Sinai, ſignificat in bonum cui verum implantandum: & terminos ponas populo circumcirca, ſignificat extenſionem in cœlum non ultra quam ad ſphæras ſpirituales boni: dicendo, cavete vobis aſcendere in montem, ſignificat quod omnino non ad ſocietates cœleſtes quæ in amore boni: & tangere extremitatem ejus, ſignificat quod ne quidem ad intermedia: omnis tangens montem moriendo morietur, ſignificat quod qui ab

Eccleſia ſpirituali uſque ad ſocietates cœleſtes ſe infundit, pereat: non tanget illum manus, ſignificat quod qui per aliquam confidentiam ſui iufundunt: quia lapidando lapidabitur, ſignificat quod ſic vera fidei quæ eis, pereant: & jaculando jaculis conficietur, ſignificat quod etiam ſpirituale bonum: ſi beſtia ſi vir non vivet, ſignificat quod bonum & verum vitam ſpiritualem amittat: in trahendo jobel, ſignificat quibus perceptio communis cœleſtis: illi aſcendent in montem, ſignificat extenſionem uſque ad cœleſtes.

8786. Et dixit Jehovah ad Moſchen, quod ſignificet revelationem de præparatione, conſtat ex ſignificatione dicere, cum dicitur a Jehovah, quod ſit revelatio a Divino: quod ſit revelatio de præparatione, conſtat ex illis quæ ſequuntur, nam agitur in illis, quomodo præparandi ſunt ad recipiendum Verum a Divino.

8787. Abi ad populum, quod ſignificet conjunctionem, conſtat ex repræſentatione Moſchis nunc, quod ſit Verum a Divino quod infra cœlum, de qua ſupra n: 8760; at ex repræſentatione filiorum Iſraelis, qui hic populus ad quem abiret, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua ſæpius; quod abire ad populum, cum dicitur a Jehovah, ſit conjunctio, eſt quia Verum a Divino, quod repræſentatur per Moſchen, eſt medians Divini cum illis qui ab Eccleſia, nam ut conjunctio fiat, quæ hic repræſentatur per fædus inter Jehovam & populum, erit mediatio; ideo quoque per Moſchen repræſentatur Verum a Divino infra cœlum conjunctum cum Vero Divino in Cœlo, n: 8760, hoc propter mediationem.

8788. Et ſanctifica illos hodie & cras, quod ſignificet obvelationem interiorum ut in fide ſancto appareant nunc & poſtea, conſtat ex ſignificatione ſanctificare, quod ſit diſponere ut in ſancto quod externum appareant; & quia hoc fit per obvelationem interiorum, idcirco id per ſanctificare etiam intelligitur; quod hodie & cras, ſit nunc & poſtea, patet. Quomodo cum his ſe habet, paucis dicitur; Eccleſia apud Judæos inſtituta, non fuit quoad illos Eccleſia, ſed modo repræſentativum Eccleſiæ; ut enim Eccleſia ſit, erit apud hominem Eccleſiæ fides in Dominum, & quoque amor in Ipſum, ut & amor erga proximum; hæc faciunt Eccleſiam; ſed hæc non fuerunt apud populum, qui Jacobus dictus eſt, nam ille nec agnovit Dominum, ita nec de fide in Ipſum minus de amore erga Ipſum, & ne quidem erga proximum, audire voluit; erat enim in amore ſui & in amore mundi, qui amores ſunt prorſus oppoſiti amori in Dominum & amori erga proximum; tale eſt irradicatum iſti populo a primis eorum parentibus; inde eſt, quod apud illum populum non inſtaurari potuerit aliqua Eccleſia, ſed modo repræſentari illa quæ Eccleſiæ; Eccleſia repræſentatur, cum homo cultum ponit in externis, ſed talibus quæ correſpondent cœleſtibus; tunc per externa repræſentantur interna, ac interna patent in cœlo, cum quo ſic conjunctio; ut itaque populus Iſraeliticus poſſet repræſentare, cum interiora eorum eſſent abſque fide & amore cœli, etiam plena amore ſui & mundi, idcirco illo obvelebantur, ſic potuerunt externa cum ſpiritibus & per illos cum angelis communicari abſque internis; quare niſi interna fuiſſent obvelata, patuiſſent quoque interna, &

tunc

tunc periiſſet repræſentativum, quia fæda erupiſſent & contaminaſſent: populus iſte præ cæteris populis ita obvelare potuit, quia externa plus quam alii, adoravit, & in iis ſanctum, imo Divinum, poſuit. Ex his conſtare poteſt, quid intelligitur per ſanctificare, quod nempe ſit obvelatio interiorum, ut in fidei ſancto appareant, ſed non ipſis verum angelis apud illos; videantur quæ de hoc populo & de inſtitutione Eccleſiæ apud illum oſtenſa ſunt prius, n: 4208. 4281. 4288. 4289. 4293. 4307. 4314. 4316. 4317. 4429. 4433. 4444. 4459. 4844. 4847. 4865. 4899. 4911. 4912. 4500. 7048. 7051. 8588. Quod ſanctificationes apud illos non aliud fuerint, quam apparentiæ ſancti in externis, & tamen abſque aliquo ſancto apud illos, conſtare poteſt a ritibus per quos ſanctificabantur, nempe per ſacrificia, per lavationes, per aſperſiones ſanguinis, per unctiones, quæ prorſus nihil tangunt interna.

8789. Et lavent veſtes ſuas, quod ſignificet purificationem verorum, conſtat ex ſignificatione lavare, quod ſit repræſentativum purificationis a ſordibus ſpiritualibus, de qua n: 3147. 5954 fin: & ex ſignificatione veſtium, quod ſint vera, de qua n: 4545. 4763. 5248. 5319. 5954. 6914. 6917.

8790. Et erunt parati ad diem tertium, quod ſignificet præparationem plenariam, conſtat ex ſignificatione eſſe parati, quod ſit præparatio per ſanctificationem, de qua mox ſupra; & ex ſignificatione diei tertii, quod ſit ſtatus plenus, de qua n: 7715, ita præparatio plenaria.

8791. Quia in die tertio, quod ſignificet quoniam in fine cum præparati ad recipiendum, conſtat ex illis nunc ſupra.

8792. Deſcendet Jehovah ad oculos omnis populi, quod ſignificet adventum Domini, & tunc illuſtrationem, conſtat ex ſignificatione deſcendere, cum dicitur de Jehovah, hoc eſt, Domino, quod ſit præſentia Ipſius per Influxum, ita adventus; hic adventus Domini intelligitur per deſcenſum Jehovæ ad oculos omnis populi; apparitio Jehovæ in ſpecie externa fuit coram illo populo, qui Ipſius præſentiam non aliter percipere potuit, internum enim ejus erat abſque bono & vero, in quibus Dominus apud alios præſens eſt, n: 8787; illuſtratio quæ tunc, ſignificatur per ad oculos omnis populi, nam oculus in ſenſu interno eſt intellectus, & inde viſus oculi eſt perceptio quæ fidei, quæ eſt ex luce cœli; inde ad oculos eſt illuſtratio; quod oculus ſit intellectus, & ejus viſus perceptio quæ fidei, videatur n: 4403 ad 4421. 4523 ad 4534.

8793. Super monte Sinai, quod ſignificet in bonum cui verum implantandum, conſtat ex ſignificatione montis Sinai, quod ſit bonum in quo vera fidei implantanda, de qua ſupra n: 8753; de vero quod implantandum bono, agitur in Capite ſequente; decem præcepta monte Sinai tunc promulgata, ſunt vera interna, & leges ac ſtatuta, quæ in Capitibus ſequentibus mandantur, ſunt vera externa; per hæc & illa ſignificantur vera quæ bono implantanda ſunt.

8794. Et terminos ponas populo circumcirca, quod ſignificet extenſionem in cœlum non ultra quam ad ſphæras ſpirituales boni, conſtat ex ſignificatione terminos ponere circumcirca, quod ſit extenſio ſphæræ in cœlum ad certos

limites,

limites, qui ſunt determinati bono cujuſvis; & ex repræſentatione filiorum Iſraelis, qui hic ſunt populus, quod ſint qui in bono ſpirituali, cui implantandum eſt verum; hic enim ſtatus boni illorum, qui ab Eccleſia ſpirituali ſunt, in hoc Capite & in ſequentibus deſcribitur, n: 8753; inde eſt, quod per terminos ponas populo circumcirca, ſignificetur extenſio in cœlum non ultra quam ad ſphæras ſpirituales boni. Quid per extenſionem in cœlum lum ad ſphæras ſpirituales boni intelligitur, non ſciri ab aliquo quam per revelationem poteſt; hoc ita ſe habet, omne bonum quod datur homini per regenerationem a Domino, habet extenſionem ad ſocietates in cœlo; extenſio illa differt quoad quantum & quale apud unumquemvis, quoad quantum cum ad terminos remotiores, quoad quale cum magis ad interiora vel magis ad exteriora cœli; ipſum bonum apud hominem influit a Domino per ſocietates cœli quæ circumcirca, bonum abſque influxu per ſocietates non datur, ſunt ſocietates cœli in continua cohærentia circum circa, nec alicubi apparet diſcontinuum; ſimiliter ſe habet cum omnibus & ſingulis quæ ſunt boni, & conſtituunt quale ejus, quapropter cum regeneratur homo, locupletatio boni non aliud eſt, quam inſinuatio in ſocietates angelicas, & ſic cum illis conjunctio, videatur etiam n: 4067. 4073. 4077. 6598 ad 6613: hoc quoque per vivam experientiam pluries oſtenſum eſt; quandoque enim communicatio cum ſocietatibus quibuſdam ablatæ ſunt, & tunc tantum vitæ & tale vitæ remanſit, quantum & quale extenſionis fuit in reſiduas ſocietates; & cum plures ſocietates ademptæ ſunt, tunc vita laboravit, & quaſi exſtingui cæpit: unicuique angelo, ſpiritui, & homini, eſt ſphæra ſpiritualis, & hæc ſecundum extenſionem ejus in ſocietates; extenſio illa non eſt in ipſas ſocietates, ſed in ſphæras boni illorum; hæc ſunt arcana, quæ ignota ſunt homini, ſed in altera vita notiſſima; cauſa quod ignota ſint homini, eſt quia homo hodie credit, quod vita ei ſit in ipſo, & inde quod vivat abſque conſociatione cum ſpiritibus & angelis, ita abſque conjunctione cum cœlo, ſed in hoc prorſus fallitur; omnis enim vita hominis eſt a Domino per ſocietates. Porro ſciendum, quod extenſio vitæ illorum qui ab Eccleſia ſpirituali ſit ad ſphæras angelicas in Cœlo ſecundo, quod cœlum ſpirituale vocatur, non autem ad cœlum tertium ubi cœleſtes; cauſa eſt, quia homo Eccleſiæ ſpiritualis non recipere poteſt Divinum quale eſt in cœlo intimo ſeu tertio ubi cœleſtes, ſolum ita communiter ut ad nullam illorum perceptionem veniat; cauſa eſt, quia ſpirituales ne quidem ad primum limen boni, in quo ſunt cœleſtes, venire poſſunt, n: 2718. 3833. 6500. 8521: ex his patet, quid intelligitur per extenſionem in cœlum non ultra quam ad ſphæras ſpirituales boni, quæ ſignificantur per quod terminos ponas populo circumcirca; tum quid intelligitur per ſequentia. Sciendum quoque eſt, quod ſicut illi qui in bono ſunt, extenſionem habeant in ſocietates angelicas ſecundum boni illorum quale & quantum; ita illi qui in malo extenſionem habent in ſocietates infernales ſecundum mali illorum quale & quantum: & porro, quod unuſquiſque in altera vita inter illos veniat, cum quibus communicaverat in vita corporis; amor ejus dominans id determinat, nam ille eſt quæ conſtituit ſphæram vitæ cujuſvis, & ſe extendit ſecundum quale ſuum & ſecundum quantum ſuum.

8795. Dicendo, cavete vobis aſcendere in montem, quod ſignificet quod omnino non ad ſocietates cœleſtes qui in amore boni, conſtat ex ſignificatione aſcendere, quod ſit ad Divinum quod in cœlo ſuperiori; & ex ſignificatione montis, quod ſit bonum amoris ibi, de qua n: 4210. 6435. 8327. 8758: quomodo cum his ſe habet, conſtat ex illis quæ nunc ſupra n: 8794, explicata ſunt.

8796. Et tangere extremitatem ejus, quod ſignificet quod ne quidem ad intermedia, conſtat ex ſignificatione extremitatis, quod ſint intermedia, nam Regnum cœleſte Domini, quod eſt intimum ſeu tertium cœlum, diſtinctum eſt a Regno ſpirituali, quod eſt ſecundum ſeu medium cœlum, per intermedia, per hæc influit Regnum cœleſte in Regnum ſpirituale, non autem viciſſim, nam omnis influxus fit per intermedia ab interioribus ad exteriora, non autem ab exterioribus, ad interiora, n: 5259. 5779, ex quibus patet, quod intermedia ſint extremitates; & quod illi qui e ſpirituali regno ſunt, ne quidem ad primos terminos boni Regni cœleſtis pertingere poſſint, n: 2718. 3833. 6500. 8521, inde eſt, quod per cavete tangere extremitatem montis, ſignificetur, quod non extenſio erit ad ſocietates cœleſtes quæ in amore boni, & ne quidem ad intermedia.

8797. Omnis tangens montem moriendo morietur, quod ſignificet quod qui ab Eccleſia ſpirituali uſque ad cœleſtes ſe infundit, pereat, conſtat ex ſignificatione montis, quod ſit bonum amoris, de qua mox ſupra n: 8795, hic Divinum bonum Divini amoris in cœlo intimo, quia populus qui infra repræſentat regnum ſpirituale Domini, quod eſt cœlum medium; ex ſignificatione tangere, quod ſit penetrare eouſque, hic infundere ſe, de qua ſequitur; & ex ſignificatione moriendo mori, quod ſit perire. Cum hoc ita ſe habet; illi qui e Regno ſpirituali Domini ſunt, non poſſunt influere in Regnum cœleſte, quia hoc eſt ſuperius ſeu interius, & illud inferius ſeu exterius, quod enim exterius ſeu inferius eſt non poteſt influere in ſuperius ſeu interius, n: 5259. 5779; fit tamen quandoque quod qui in inferiori cœlo ſunt, ambiant aſcendere in cœlum ſuperius, & hoc ex prava cupidine, quæ originem ducit ex faſtu, ex dominatione, vel ex invidia, qui id inde tentant, ſubinde etiam intromittuntur; ſed tunc patiuntur dura, corripiuntur anxietate, & tandem dolore, & quoque cæcitate, & intelligentia illis ac felicitas perit; quapropter inde ſe dejiciunt ſicut moribundi, nec animam recipiunt quam cum e cœlo dejecti ſunt: talis ſors eſt illis cui e cœlo inferiori ex cupiditate faſtus, dominationis aut invidiæ ſe infundunt in cœlum ſuperius; cauſa eſt, quia bonum amoris in illo cœlo eſt ſicut ignis conſumens reſpective, & verum fidei ibi eſt ſicut lux ignea occæcans viſum illorum qui emergunt: hæc ſunt quæ in ſenſu interno intelliguntur per quod populus Iſraeliticus non tangeret montem Sinai, ubi Jehovah. Similiter ſe haberet cum illis qui in cœleſti regno ſunt, ſi aſcendere ſupra ad Divinum forte conarentur: ſimiliter cum illis qui infra cœlum ſunt, ſi aſcendere in cœlum cupiunt; quod hi dira patiantur, videatur n: 4225. 4226. 4299. 5057. 5058.

8798. Non tanget illum manus, quod ſignificet quod qui per aliquam

confi-

confidentiam ſui ſe infundunt, conſtat ex ſignificatione tangere nempe montem, quod ſit ſe infundere in bonum Divinum cœleſte, de qua mox ſupra n: 8797; & ex ſignificatione manus, quod ſit potentia, de qua n: 4931 ad 4937. 5327. 5328. 6292. 6947. 7188. 7189. 7518. 7673. 8050. 8153. 8281; inde quoque confidentia ſui, n: 878. 5544.

8799. Quia lapidando lapidabitur, quod ſignificet quod vera fidei quæ ei pereant, conſtat ex ſignificatione lapidari, quod ſit pœna falſi & violati veri, de qua n: 5156. 7456. 8575; quod ea pœna ſit illis, qui ex confidentia ſui aſcendunt ad Divinum in cœlo quod ſupra eſt, eſt quia tunc omnis intelligentia, quæ prius illis, pereat; quod tunc cæcitate corripiantur, videatur mox ſupra n: 8797.

8800. Et jaculando jaculis conficietur, quod ſignificet quod etiam ſpirituale bonum pereat, conſtat ex ſignificatione jaculis confici, quod ſit perire quoad bonum ſpirituale, nam per jaculatorem arcus ſignificatur ſpiritualis homo, n: 2686. 2709. 6402.

8801. Si beſtia ſi vir, non vivet, quod ſignificet quod bonum & verum vitam ſpiritualem amittant, conſtat ex ſignificatione beſtiæ, quod ſit affectio boni, de qua n: 45. 46. 142. 143. 246. 714. 715. 776. 2179. 2180. 3218. 3519. 5198. 7523; ex ſignificatione viri, quod ſit verum, de qua n: 3134. 3459. 7716; & ex ſignificatione vivere, quod ſit vita ſpiritualis, de qua n: 5890, inde non vivere, eſt illam amittere. Bonum & verum vitam amittunt cum non percipitur amplius influxus a Domino, nam inde illis eſt vita; ipſum bonum & verum tunc quoad externam ſpeciem quidem apparent ſicut bonum & verum; ſed non aliter quam ſicut pictum, quod in ſe non eſt vivum.

8802 In trahendo jobel, quod ſignificet quibus perceptio communis boni cœleſtis, conſtat ex ſignificatione in trahendo jobel, ſeu quod idem, in audiendo ſonum buccinæ, quod ſit perceptio communis boni cœleſtis, per audiri enim ſignificatur perceptio, n: 5017. 8361, & per jobel ſeu ſonum buccinæ ſignificatur bonum cœleſte; cauſa quod per ſonum buccinæ ſeu jobel ſignificetur bonum cœleſte, eſt quia inſtrumenta Muſica ex ſonis ſuis correſpondeant affectionibus veri & boni, inſtrumenta chordacea affectionibus veri, & inflatoria affectionibus boni, n: 418. 419. 420. 4138. 8337; buccina quia erat inſtrumentum inflatorium & grandiſonum correſpondebat affectioni boni cœleſtis, quare etiam Jubilæum inde nominatum eſt, per quod repræſentatum eſt conjugium boni & veri quod in intimo cœlo; inde nunc eſt, quod per in trahendo jobel ſignificetur quibus perceptio communis boni cœleſtis. Per illos qui in perceptione communi boni cœleſtis itelliguntur qui intermedii ſunt inter Regnum cœleſte & Regnum ſpirituale Domini, per quos ideo influxus, communicatio & conjunctio fit, videatur mox ſupra n: 8787 8796; his eſt extenſio uſque in ſocietates cœleſtes, quæ ſignificatur per quod illi aſcendent in montem; intermedii illi repræſentantur per Moſchen, n: 8787. & quoque per Aharonem, quibus datum eſt in montem aſcendere, Verſ: 24 ſeq: Quid extenſio in ſphæras ſocietatum angelicarum, & quod talis ſit extenſio,

tenſio, quale bonum cuivis, videatur ſupra n: 8794. Communis perceptio eſt apud illos qui in ſpirituali bono ſunt, & influxum communem boni cœli ſuperioris, hic cœli intimi, recipere poſſunt: tales intelliguntur per illos qui aſcendent montem in audiendo jobel.

8803. Illi aſcendent in montem, quod ſignificet extenſionem uſque ad cœleſtes, conſtat ex illis quæ n: 8794. 8795, & quoque nunc ſupra n: 8802, dicta & oſtenſa ſunt.

8804. Verſ: 14. 15. *Et deſcendet Moſcheh de monte ad populum, & ſanctificavit populum, & laverunt veſtes ſuas. Et dixit ad populum, eſtote parati ad tres dies, ne accedatis ad mulierem.* Et deſcendit Moſcheh de monte ad populum, ſignificat applicationem & præparationem per Verum a Divino ad recipiendum vera in bono: & ſanctificavit populum, ſignificat obvelationem interiorum ut in fidei ſancto appareant: & laverunt veſtes, ſignificat purificationem verorum fidei: & dixit ad populum, eſtote parati ad tres dies, ſignificat præparationem plenam: ne accedatis ad mulierem, ſignificat purificationem boni fidei.

8805. Et deſcendit Moſcheh de monte ad populum, quod ſignificet applicationem & præparationem per Verum a Divino ad recipiendum vera in bono, conſtat ex ſignificatione deſcendere, cum dicitur de Moſche, per quem repræſentatur Verum a Divino, quod ſit applicatio, & quoque præparatio, per illud; ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum a Divino, de qua n: 8760. 8787, & quoque quod ſit medians n: 8787, ita quoque præparans & applicans; ex ſignificatione montis, quod ſit Divinum in cœlo ita cœlum; & ex repræſentatione filiorum Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, ita qui in vero per quod bonum, & in bono ex quo Verum, hic in bono, in quo recipienda vera. Intereſt ſcire, quid in ſpecie ſignificatur per montem Sinai; tum quid repræſentatur per populum Iſraelem; ut & quid per Moſchen in hoc Capite & in ſequentibus Libri Exodi. Per MONTEM SINAI in ſpecie ſignificatur cœlum, e quo a Domino vera influunt; inde per quod Jehovah deſcendit ſuper montem illum, ſignificatur præſentia Ipſius in Cœlo; & quia Cœlum, in quo Jehovah, hoc eſt, Dominus, per montem Sinai ſignificatur, etiam per illum ſignificatur Divinum Bonum unitum Divino Vero ibi; nam inde Cœlum eſt, cœlum. Per POPULUM autem ISRAELEM juxta hunc montem repræſentatur Eccleſia ſpiritualis quoad bonum, in quo vera fidei implantanda ſunt; nam prius oſtenſum eſt, quod illis, qui ab Eccleſia ſpirituali, bini ſtatus ſint, prior cum per vera ducuntur ad bonum, poſterior cum in bono ſunt & ex illo in veris; hic cum in bono cui vera implantanda ſunt, qui ſtatus eſt ſtatus medius inter priorem & poſteriorem; vera quæ implantantur bono, continentur in illis quæ e monte Sinai a Domino promulgata ſunt, & per Moſchen communicata populo. Per MOSCHEN repræſentatur in hoc Capite & in ſequentibus Verum a Divino infra Cœlum conjunctum Vero Divino in Cœlo; ac inde Medians inter Divinum in cœlo ac inter bonum cui implantanda vera, quod eſt Eccleſiæ ſpiritualis, ita Medians inter Dominum & populum. Hæc ſcire

 intereſt

intereſt propter intellectum ſequentium in Libro Exodi. Ex his etiam conſtare poteſt, quod per deſcendit Moſchen de monte ad populum, ſignificetur applicatio & præparatio per Verum a Divino ad recipiendum vera in bono.

8806. Et ſanctificavit populum, quod ſignificet obvelationem interiorum ut in fidei ſancto appareant, conſtat ex illis quæ ſupra n: 8788, explicata ſunt, ſed ibi expoſitum eſt, quid ſanctificatio apud populum Iſraeliticum, quod nempe fuerit obvelatio interiorum, ut quoad externa apparerent in ſancto, cum in cultu repræſentativo erant; & quod niſi illorum interiora tunc obvelata fuerint, per fædas cogitationes & malas affectiones non modo contaminaviſſent ſanctum cultus, ſed etiam prorſus deleviſſent, adeo ut nihil cœleſte & ſpirituale, quod repræſentatum eſt in externis, in cœlo inde perceptum fuiſſet. Sed quia per filios Iſraelis hic intelliguntur illi qui ab Eccleſia ſpirituali, paucis dicetur quid per ſanctificationem apud hos intelligitur; illi qui ab Eccleſia ſpirituali ſunt, qui vitam veri & inde vitam boni vivunt, detinentur a malis, & tenentur in bono a Domino, bonum quod a Domino eſt ſanctum apud illos, inde quantum boni recipiunt a Domino, tantum ſunt ſancti; ac tantum boni recipiunt a Domino, hoc eſt, tantum ſunt ſancti, quantum vivunt vitam boni ſecundum genuina vera fidei, & tunc quantum credunt quod omne bonum quod tunc cogitant & faciunt ſit a Domino: tunc etiam mala apud illos ſeparantur, ut prorſus non appareant, imprimis quæ hæreditario traxerunt a parentibus, quæ fæda ſunt, quia a pluribus ævis retro apud parentes ſucceſſive cumulata ſunt, & ſic in prolem congeſta, hæc interiora ſunt quæ apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali reconduntur & quaſi obvelantur, n: 966. 1667. 2307. 2308. 3701. 4317. 8550; inde eſt quod omne voluntarium, quod illis ex hæreditario, ſit deperditum; propterea apud illos novum voluntarium in parte intellectuali per vera fidei a Domino formatur; hæc cauſa eſt, quod illi cum regenerantur per vera ducantur ad bonum, & poſtea cum regenerati ſunt a bono in vera boni; inde patet, quomodo novum voluntarium apud illos a Domino creatur: quod hoc formatum ſit in parte intellectuali apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali, videatur n: 863. 875. 895. 927. 1023. 1043. 1044. 1555. 2256. 4328. 4493. 5113. 6125.

8807. Et laverunt veſtes, quod ſignificet purificationem verorum fidei, conſtat ex illis ſupra n: 8789, ubi ſimilia verba.

8808. Et dixit ad populum, eſtote parati ad tres dies, quod ſignificet præparationem plenariam; conſtat ex illis ſupra n: 8790, ubi ſimilia.

8809. Et ne accedatis ad mulierem, quod ſignificet purificationem boni fidei, conſtat ex eo, quod conjugia apud gentem Iſraeliticam eſſent impura, quia interiora eorum erant fæda; amor enim conjugialis deſcendit ex conjugio boni & veri; quare illi qui quoad interiora non in bono & vero ſunt, nec in conjugio puro eſſe poſſunt, & qui quoad interiora in malo & falſo ſunt, ut illa gens, in conjugio impuro ſunt; inde eſt, quod non accedere ad mulierem, ſit abſtinere ab impuro: quod amor conjugialis deſcendat ex conjugio cœleſti,

quod

quod eſt boni & veri, videatur n: 2727 ad 2759. 2803. 3132. 4434. 4834; & quod apud populum ex Jacobo non aliquod conjugiale fuerit, ac ideo illis permiſſum plures uxores ducere, n: 3246. Quod autem concernit illos qui ab Eccleſia ſpirituali ſunt, & per filios Iſraelis hic repræſentantur, nec illi ſunt in aliquo conjugiali, priuſquam apud illos verum implantatum eſt bono; antequam hoc ſit, quidem conjugium eſt, ſed non purum, nam in interioribus non prius eſt conjugium boni & veri: inde eſt, quod per non accedere ad mulierem in ſenſu interno, ſignificetur purificari quoad bonum fidei; nam agitur in hoc Capite de bono cui nondum verum implantatum eſt, & in ſequentibus de implantatione.

8810. Verſ: 16. 17. 18. 19. *Et fuit in die tertio in fieri mane, & fuit Voces & fulgura, & nubes gravis ſuper monte, & vox buccinæ vehemens valde, & trepidabat omnis populus qui in caſtris. Et exire fecit Moſcheh populum obviam Deo in caſtris, & conſtiterunt in inferioribus montis. Et mons Sinai fumabat totus ille, propter quod deſcendit ſuper illum Jehovah in igne, & aſcendit fumus ejus ſicut fumus fornacis, & tremiſcebat totus mons valde. Et fuit vox buccinæ vadens, & fortificans ſe valde, Moſcheh loquebatur & Deus reſpondebat illi in voce.* Et fuit in die tertio, ſignificat in fine purificationis: in fieri mane, ſignificat ſtatum cum in bono: & fuit, voces & fulgura, ſignificat ſtatum Divinum in quo revelatio: & nubes gravis ſuper monte, ſignificat ſtatum Divinum reſpective ad illos qui recepturi: & vox buccinæ gravis, ſignificat ſtatum cœleſtem qui circum: & trepidabat omnis populus qui in caſtris, ſignificat ſanctum tremorem illis qui recepturi: & exire fecit Moſcheh populum obviam Deo e caſtris, ſignificat potentiam Veri a Divino ad parandum illos ut recipiant Divinum in bono quod illis: & conſtiterunt in inferioribus montis, ſignificat longe a bono amoris cœleſtis: & mons Sinai fumabat totus ille, ſignificat apparitionem boni cœleſtis in maximo obſcuro: propter quod deſcendit ſuper illum Jehovah in igne, ſignificat quia Divinum ibi in amore cœleſti: & aſcendit fumus ejus ſicut fumus fornacis, ſignificat obſcurum ſicut obſcurum ex cupiditatibus: & tremiſcebat totus mons valde, ſignificat cœli commotionem: & fuit vox buccinæ vadens & fortificans ſe valde, ſignificat commune revelationis per cœlum angelicum: Moſcheh loquebatur & Deus reſpondebat illi in voce, ſignificat per influxum Veri a Divino, in quo ipſum Divinum.

8811. Et fuit in die tertio, quod ſignificet in fine purificationis, conſtat ex ſignificatione diei tertii, quod ſit finis ſtatus præparationis ad recipiendum, ut ſupra n: 8791, ita finis purificationis.

8812. In fieri mane, quod ſignificet ſtatum cum in bono, conſtat ex ſignificatione mane, quod ſit ſtatus boni amoris, de qua n: 8426. Ex his, quod Jehovah, hoc eſt, Dominus deſcenderit ſuper Monte Sinai die tertio, & quoque in illius diei mane, manifeſte patet, quod hoc repræſentativum fuerit alicujus rei Divinæ in cœlo, quæ non alicui poteſt innoteſcere, quam ex correſpondentia talium quæ exiſtunt in naturali mundo cum illis quæ in ſpirituali, ac inde ſignificatione; ut hic quid mane, & quid dies tertius:

quod dies tertius ſit finis ſtatus prioris, eſt quia per tres ſignificatur plenum a principio ad finem, n: 8790; & quod mane ſit ſtatus boni amoris, eſt quia Sol, qui in altera vita dat lucem angelis & univerſo cœlo, eſt Dominus, & ignis ibi eſt Divinus Ipſius amor, qui dat calorem vitæ omni vivo, & lux ibi eſt Divinum Verum quod illuminat omnes qui id recipiunt; prorſus aliter quam Sol mundi, cujus ignis eſt ignis & non amor, & inde lux eſt lux & non verum; ex his conſtare poteſt, quales effectus ſunt ignis ut & lucis e ſole mundi, & quales effectus ſunt ignis & lucis e ſole cœli, quod nempe ab illo calor, lux abſque vita, ab hoc autem calor & lux, cum vita; hæc, nempe quæ a ſole cœli proveniunt, ideo vocantur ſpiritualia, quia in ſe vitam habent, & illa quæ ex ſole mundi ſunt, vocantur naturalia, ac in ſe non vitam habent; vita quæ in vivis in calore & ex calore apparcipitur, non eſt ex calore ſolis mundi, ſed eſt ex calore ſolis cœli, hic calor cum influit in calorem mundi, edit eum effectum, & ſentitur in corpore ut calor elementaris, ſed eſt calor vitalis in illo, qui originem ducit ex amore qui eſt calor e ſole cœli; quod origo caloris vitæ ſit aliunde, & quod ſit in amore & ſecundum quantum & quale ejus, unuſquiſque poteſt ſcire, ſi modo velit rite reflectere, præter illos qui non agnoſcunt aliquid internum in homine, & qui naturæ adſcribunt omnia. Cum itaque Calor ex ſole cœli, qui eſt Dominus, eſt bonum amoris, & lux inde eſt verum fidei, conſtare poteſt quid ſignificatur per mane, & quid per meridiem, per veſperam, & per noctem in altera vita, quod nempe ſint ſtatus boni & veri ſeu amoris & fidei, mane ſtatus boni amoris, meridies ſtatus veri fidei, & veſpera & nox illorum privatio, quæ ſunt ignorantia & cæcitas in illis quæ fidei ſunt, tum torpor & frigus in illis quæ amoris cœleſtis ſunt. Præterea ſe habet ſimiliter cum ſole cœli ſicut cum ſole mundi, quod immotus ſit, & non per aliquam cincumgyrationem faciat ſtatus illos, ſed quod illa quæ circum ſunt illos faciant, ſicut tellus circum ſolem & ſimul circum axem ſuum, inde apparentiæ ſicut mutationes illæ ex ſole exiſterent, cum tamen non ex ſole ſed ex orbe circum illum; ita quoque in cœlo, mutationes ſtatus ibi, quibus correſpondent mane, meridies, veſpera, nox, non exiſtunt a ſole ibi, nam ſol ſemper emittit calorem & lucem, hoc eſt, bonum quod amoris & verum quod fidei, ſed mutationes illæ exiſtunt apud eos qui recipiunt; nempe apud angelos & ſpiritus, qui per ſtatas vices ſecundum vitam nunc in mane ſunt, hoc eſt, in bono amoris, nunc in meridie, hoc eſt, in vero fidei, nunc in veſpera & nocte, hoc eſt, in umbra & tempore quoad illa. Quod res ſimiliter ſe habeat in mundo ſicut in cœlo, cum differentia, quod in mundo ſint ſtatus temporum qui ita ſuccedunt, & in cœlo ſtatus vitæ, eſt cauſa quia omnia quæ in mundo ſunt, ad imaginem illorun quæ in cœlo creata ſunt, nam naturalia ex ſpiritualibus exiſtunt ſicut effectus a ſuis cauſis; inde eſt correſpondentia omnium in mundo cum illis quæ in cœlo, & inde univerſa natura eſt theatrum repræſentativum Regni Domini, n: 3483. 4939. 8211.

8813. Et fuit, voces & fulgura, quod ſignificet ſtatum Divinum in quo revelatio, conſtat ex ſignificatione vocum, quæ ſunt ſonitus tonitruum, quod ſint

ſint Vera Divina; & ex ſignificatione fulgurum, quod ſit rutilatio ac ſplendor qui veris illis, nam vera Divina ex flammeo lucis, quod ex ſole cœli, ſplendent ac rutilant; inde eſt, quod per voces & fulgura ſignificetur ſtatus Divinus in quo revelatio, ſtatus Divinus per quod talia e cœlo deſcendant, & revelatio per quod voces & fulgura ſint vera Divina; quod per voces quæ fulminum e cœlo ſignificentur vera Divina, videatur n: 7573, & quod fulgura ſint ſplendores inde qui perſtringunt viſum internum hominis, ac illuluminant illos qui in vero ex bono ſunt, ac percellunt illos qui in falſo ex malo, conſtat ex locis in Verbo, ubi fulgura nominantur, ut apud Davidem "Stillarunt aquas nubes, *vocem ediderunt ætheres*, & tela tua iverunt, *vox tonitrui tui in orbem*, *illuſtrarunt fulgura orbem*, commota eſt & contremuit terra" Pſalm: LXXVII: 18. 19; ibi vox tonitrui pro Vero Divino, n: 7573, fulgura pro ſplendore ejus, & orbis pro Eccleſia; inde illuſtrarunt fulgura orbem, pro illuſtratione Eccleſiæ a Vero Divino: ſimiliter apud Eundem "*Illuſtrabant fulgura Ipſius orbem*, videbit & timebit terra, montes ſicut cera liquefient coram Jehovah" Pſalm: XCVII: 4. 5. Apud Eundem "Quod vult Jehovah, facit in cœlis & in terra, in montibus & in omnibus abyſſis, qui aſcendere facit vapores ab extremitate terræ, *fulgura pluviæ facit*" Pſalm: CXXXV: 7. Jerem: X: 13. Cap: LI: 16, fulgur pluviæ pro ſplendore veri deſcendentis e cœlo. Apud Johannem "Facta ſunt *fulgura*, voces & *tonitrua*" Apoc: XI: 29. Cap: XVI: 18, voces, fulgura & tonitrua, pro Veris Divinis quæ illuſtrant bonos, & terrificant malos. Apud Ezechielem "Aſpectus Animalium (quæ erant Cherubi) ſicut prunæ ignis ardentes juxta aſpectum lampadum, & incedens inter animalia, ita *ut ſplendor igni*, & *ex igne exiens fulgur*; & animalia percurrendo & revertendo *ſecundum aſpectum fulguris*" I: 13. 14, ibi ignis pro bono amoris, & ex igne exiens fulgur pro Vero Divino inde; deſcribitur ibi Providentia Divina Domini per Cherubos, quæ eſt Verum Divinum procedens ex Divino Bono Domini. Apud Danielem "Ecce unus indutus linteis, cujus lumbi cincti auro Uphaſi, & corpus ejus ſicut tharſchiſch, *facies ejus ſicut aſpectus fulguris*, & oculi ejus ſicut faces ignis" X: 5. 6; facies ſicut aſpectus fulguris pro amore veri, nam Verum quod ex amore, ſecum fert flammeum ex igne, quod eſt fulgur. Apud Sachariam "Jehovah ſuper illis apparebit, & *exibit ſicut fulgur telum Ipſius*, & Dominus Jehovih buccina clanget, & procedet in procellis meridiei" IX: 14; telum quod exibit ſicut fulgur pro Vero Divino quod perſtringit & penetrat, quod telum ſit verum doctrinæ, videatur n: 2686. 2709, ita telum a Jehovah eſt Verum Divinum. Apud Nahum "*Splendor gladii*, *fulgur haſtæ*, & multitudo confoſſorum" III: 3: apud Moſchen "Acuturus ſum *fulgur gladii mei*" Deut: XXXII: 41, pro penetratione Veri Divini apud malos, gladius pro Vero pugnante, n: 2799. 8294, & fulgur pro ſplendore ejus qui perſtringit intellectuale, & orbat illud facultate videndi verum; ſimiliter apud Ezechielem Cap: XXI: 20. 33. Ex his etiam patet, quod per fulgur intelligitur Verum Divinum, apud Matthæum Cap: XXVIII: 3. & Luc: XVII: 24.

8814. Et nubes gravis ſuper monte, quod ſignificet ſtatum Divinum reſpective ad illos qui recepturi, conſtat ex ſignificatione nubis, quod ſit verum accommodatum illis qui recepturi, ita Verbum in litera, de qua n: 8443. 8781, hic Verum Divinum accommodatum populo ex Jacobo, qui quia in magnis tenebris erat quoad Vera Divina, ideo dicitur nubes gravis, ac ſupra denſitas nubis, Verſ: 9, ac infra fumus ignis ſicut fumus fornacis, Verſ: 18; in quantis tenebris fuerint, conſtare poteſt ex illis quæ ſupra de illa gente n: 8788 memorata ſunt; & quoque ex eo, quod illis non revelata ſint quæ interni hominis ſunt, ſed ſolum quæ externi, nam interna non capiebant, nec capere volebant, quia contraria erant illorum amoribus, qui erant ut omnium ſupremi in mundo eſſent, & quoque omnium opulentiſſimi, & quod omnes gentes alibi ſicut nihili reſpective ad illos eſſent; ubi hi amores ſunt, ibi amores cœleſtes non recipi poſſunt, nam hi exſtinguuntur & ſuffocantur ab illis; hæc cauſa eſt, quod Jehovah, hoc eſt, Dominus apparuerit illos in denſa & gravi nube, ſimiliter ſicut ſe habet in altera vita, qui in falſis ex malo ſunt, illi circumfuſi ſunt nube denſa & nigra ſecundum falſitatum quale & quantum, hoc apparet cuivis ibi ad oculos; & uſque tamen ſol ibi continue lucet; de his videantur quæ prius n: 6832. 8137. 8138: in genere, Divinum in altera vita apparet cuivis ſecundum quale fidei & amoris ejus.

8815. Et vox buccinæ gravis, quod ſignificet ſtatum cœleſtem qui circum, conſtat ex ſignificatione vocis ſeu ſoni buccinæ, quod ſit Verum boni cœleſtis, vox eſt Verum, & buccina eſt bonum cœleſte, ut ſupra n: 8802 quod ſit ſtatus cœleſtis qui circum, eſt quia Divinum in cœlo eſt in medio ſeu intimo, hoc eſt, in ſupremo ibi; at cœlum reſpective ad Angelos, eſt circum ſeu extra, hoc eſt, infra, nam quod circum eſt, etiam eſt extra, & quod extra eſt etiam eſt infra: ipſum Verum Divinum in Cœlo ſignificatur per voces & fulgura, Verum autem cœleſte ſeu Angelicum Divino adjunctum, quod infra ſeu circum eſt, ſignificatur per vocem buccinæ; ſimiliter ac apud Sachariam "Jehovah ſuper illis apparebit, & exibit ſicut fulgur telum Ipſius, & Dominus Jehovih *buccina clanget*, & procedet in procellis meridiei" IX: 14: & apud Davidem "Aſcendit Deus cum clangore, Jehovah *cum voce buccinæ*." Pſalm: XLVII: 6; clangor pro vero boni ſpiritualis, vox buccinæ pro vero boni cœleſtis. Divinum Verum quod per cœlum tranſit, etiam intelligitur *per tubas quibus Angeli clanxerunt*" Apoc: VIII: 2. 6. 7. 8. 12. 13. Cap: IX: 14: repræſentatum etiam eſt Verum Divinum e cœlo *per ſeptem buccinas quibus ſeptem ſacerdotes clanxerunt* ante arcam ſeu coram Jehovah, cum muri urbis Jericho caderent" Joſch: VI: tum *per buccinas quibus inſonuerunt trecenti viri*, qui cum Guideone, circum caſtra Midianis, Amaleki, & filiorum orientis" Judic: VII: cauſa, quod buccinæ illum effectum ederent, fuit, qui repræſentabant Verum Divinum per Cœlos, quod tale eſt ut perficiat bonos, at deſtruat malos; quod perficiat bonos, eſt quia hi recipiunt Divinum bonum, quod eſt in Vero, at quod deſtruat malos, eſt quia hi non recipiunt Divinum bonum quod inibi; muri Jericho ſignificabant falſa quæ defendebant mala; ac Midian, Amaleck & filii orientis, circum quorum caſtra trecenti viri Guideonis clanxerunt buccinis, ſignificabant illos qui in malis & inde falſis.

8816.

8816. Et trepidabat omnis populus qui in caſtris, quod ſignificet ſanctum tremorem illis qui recepturi, conſtat ex ſignificatione trepidare, quod ſit ſanctus tremor; & ex ſignificatione populi qui in caſtris, quod ſint qui Divinum Verum recepturi. In Verbo paſſim dicitur, quod cum deſcendit Jehovah, contremiſcat terra, & diffluant montes, ut Pſalm: LXXVII: 18. 19. Pſalm: XCVII: 4. 5. Pſalm: CIV: 32, & alibi, & per id ſignificatur commotio omnium ad præſentiam Divini, nam Divinum tale eſt, ut nemo ſuſtineat niſi in quadam nube ſit, & ſic accommodatus receptioni, eſt enim ſicut ignis qui in ſole, qui ſi nudus incideret, momento conſumeret; ſed receptio ſe habet ſecundum bonum apud unumquemvis; qui in bono ſunt, ad præſentiam Divini quidem contremiſcunt, ſed eſt tremor ſanctus qui præcedit receptionem; at qui in malo ſunt, ad præſentiam Divini in terrore ſunt, ac ideo aufugiunt, & tunc involvuntur falſis ſuis, ſicut furva nube, & abſconduntur; hæc ſignificantur per cavernas petrarum, in quas tunc ſe recipiunt; ex his conſtare poteſt, quid per trepidabat omnis populus qui in caſtris, ſignificatur.

8817. Et exire fecit Moſcheh populum obviam Deo, e caſtris, quod ſignificet potentiam Veri a Divino ad parandum illos ut recipiant Divinum, conſtat ex ſignificatione exire facere populum obviam Deo, quod ſit potentia ad parandum illos ut recipiant Divinum, nam agitur in ſequentibus de Lege promulgata ſuper monte Sinai, quæ eſt Divinum quod recepturi, nam Lex eſt Divinum Verum ex Divino Bono, inde eſt, quod exire facere obviam, ſit potentia parandi ad receptionem, per Verum a Divino, quod per Moſchen repræſentatur, n: 8760. 8787. 8805.

8818. Et conſtiterunt in inferioribus montis, quod ſignificet longe a bono amoris cœleſtis, conſtat ex ſignificatione montis Sinai, quod ſit cœlum, & ſic Bonum Divinum unitum Divino Vero ibi, de qua n: 8805; & ex ſignificatione conſiſtere in inferioribus ejus, quod ſit longe ſeu remote ab illo: intelligitur hic in ſenſu interno hiſtorico gens Iſraelitica, quæ quod abſque bono amoris cœleſtis fuerit, videatur ſupra n: 8788. 8806, & inde quod longe ab illo, quapropter etiam infra dicitur, quod Moſcheh obteſtaretur populum ut & ſacerdotes, ne perrumperent terminos, ac tangerent montem, & ſic morerentur, Verſ: 21. 22. 24. 25. In ſenſu autem interno, in quo agitur de illis qui ab Eccleſia ſpirituali, ſignificatur per id quod conſiſterent in inferioribus montis, quod non liceret ad ſuperius cœlum ex confidentia aſcendere, & ſi aſcenderent quod morituri, de qua re videatur n: 8794. 8797.

8819. Et mons Sinai fumabat totus ille, quod ſignificet apparitionem boni cœleſtis in maximo obſcuro, conſtat ex ſignificatione montis Sinai, quod ſit bonum cœleſte, ut mox ſupra n: 8818; & ex ſignificatione fumare, quod ſit apparitio in obſcuro; per obſcurum intelligitur obſcurum fidei, quale eſt illorum qui ab Eccleſia ſpirituali reſpective ad illos qui ab Eccleſia cœleſti, n: 2708 pr. 2715. 2718. 2831. 2935. 2937. 3241. 3833. 6289. Per maximum obſcurum, quod ſignificatur per quod mons Sinai fumabat totus, & per id quod mox infra dicitur, quod aſcenderet fumus ejus ſicut fumus fornacis,

nacis, intelligitur id obſcurum in quo fuit gens Iſraelitica, coram qua apparitio fiebat; nam Jehovah ſeu Dominus apparet unicuique ſecundum quale ejus, n: 8788. 8814; ita ſicut amor & ſicut lux veri illis qui in bono ſunt, at ſicut hoſtis & vindex illis qui in malo ſunt: quod talis apparuerit populo Iſraelitico, conſtat etiam alibi apud Moſchen "Aſpectus gloriæ Jehovæ fuit *ignis comedens* in Capite montis, *ante oculos filiorum Iſraelis*" Exod: XXIV: 16. 17. Apud Eundem "Acceſſiſtis & ſtetiſtis ſub monte, cum *mons flagrans igne uſque ad cor cœli, tenebræ* & *nubes* & *caligo*, & loquutus eſt Jehovah ad vos e medio ignis" Deut: III: 11. 12. Cap: V: 19: & apud Eundem "Factum cum audiviſtis vocem e medio tenebrarum, & *mons flagrans igne*, & acceſſiſtis ad me dixiſtis, *quare moriemur*, quia *comedet nos ignis magnus hic*; ſi addentes non audire vocem Jehovæ Dei noſtri amplius, *moriemur*" Deut: V: 20. 21. 22; quod res ita ſe habeat, eſt quia quiſque non aliter videre poteſt Deum, quam ex talibus quæ in ſe ſunt, ut qui in odio eſt, videt Ipſum ex odio, qui in immiſericordia videt Ipſum in immiſericordia, & viciſſim, qui in charitate & miſericordia, vident Ipſum ex illis, ac ita in illis: ſe habet hoc ſicut lucis radii, qui cum in formas tetras incidunt, vertuntur illi in colores tetros; at cum incidunt in formas pulchras, tunc vertuntur in colores pulchros. Quod fumus ſit obſcurum veri, & quoque caliginoſum quod eſt falſi, conſtat apud Eſaiam Cap: IX: 17. 18. Cap: XXXIV: 19. 20. apud Joelem Cap: III: 3. 4. Apud Hoſcheam Cap: XIII: 1. 3. in Apocalypſi Cap: IX: 17. 18. Cap: XVIII: 2. 18. Cap: XIX: 2.

8820. Propter quod deſcendit ſuper illum Jehovah in igne, quod ſignificet quia Divinum ibi in amore cœleſti, conſtat ex ſignificatione ignis, in quo Jehovah, quod ſit amor divinus cœleſtis; quod ignis ſit amor, videatur n: 934. 4906. 5071 fin: 5215. 6314. 6832. 6834. 6849, hic amor Divinus Cœleſtis, hoc eſt, Amor Divinus qualis eſt in Cœlo ubi cœleſtes angeli.

8821. Et aſcendit fumus ejus ſicut fumus fornacis, quod ſignificet obſcurum ſicut obſcurum ex cupiditatibus, conſtat ex ſignificatione fumi, quod ſit obſcurum, de qua ſupra n: 8819; & ex ſignificatione fornacis, quod ſit cupiditas, de qua n: 7519: cur Dominus, cum in Cœleſti amore, ita apparuerit filiis Iſraelis videatur n: 8819, tum 1861 fin: 6832.

8822. Et tremiſcebat totus mons valde, quod ſignificet commotionem, conſtat ex ſignificatione tremiſcere, quod ſit commotio; & ex ſignificatione montis Sinai, quod ſit Cœlum, de qua n: 8805; quod ad præſentiam Divini ſit commotio, videatur ſupra n: 8816.

8823. Et fuit vox buccinæ vadens & fortificans ſe valde, quod ſignificet commune revelationis per cœlum angelicum, conſtat ex ſignificatione vocis buccinæ, quod ſit verum cœleſte ſeu angelicum Divino conjunctum, de qua n: 8815, ita commune revelationis, nam Verum Divinum eſt revelatio, ac id quod medio cœlo manifeſtatur, eſt commune reſpective ad ipſum Verum Divinum in Cœlo, eſt enim extra ſeu circum n: 8815, & quod circum & extra eſt, id commune eſt reſpective ad id quod in medio ſeu quod intra eſt;

&

& ex ſignificatione vadere & fortificare ſe, quod ſit increſcentia ejus; nam ſe habet hoc ſicut ſonus qui in alto, ubi purior athmoſphæra eſt, qui tacitus, at cum deſcendit ad inferiora ubi athmoſphæra & craſſior, quod ſit grandior & ſonantior; ita Divinum Verum, & Divinum Bonum, hæc in ſupremis ſunt pacifica & prorſus nullius turbæ, at cum delabuntur verſus inferiora, per gradus impacifica & tandem tumultuoſa; hæc deſcribuntur ita a Domino ad Eliam, cum erat in Chorebo, in Libro Primo Regum "Exi & conſiſte in monte ante Jehovam; ecce Jehovah præteriens; ita ut ventus magnus & fortis diſrumpens montes, & diffringens petras ante Jehovam; non in Vento Jehovah; dein poſt ventum terræ motus, non tamen in terræ motu Jehovah: poſt terræ motum ignis, non in igne Jehovah; denique poſt ignem *vox lentii tenuis*" XIX: 11. 12.

8824. Moſcheh loquebatur & Deus reſpondebat illi in voce, quod ſignificet per influxum Veri a Divino, in quo ipſum Divinum, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum a Divino, de qua n: 8760. 8787. 8805; ex ſignificatione loqui, quod ſit influxus, de qua n: 5797. 7270. 8128; & ex ſignificatione reſpondere in voce, quod ſit Divinum Verum a quo: cauſa quod illa ſignificentur, eſt quia reſponſa Divina, ſunt vera in quibus Divinum.

8825. Verſ: 20. 21. 22. 23. 24. 25. *Et deſcendit Jehovah ſuper montem Sinai ad caput montis, & vocavit Jehovah Moſchen ad caput montis, & aſcendit Moſcheh. Et dixit Jehovah ad Moſchen, deſcende, obteſtare populum, ne forte perrumpant ad Jehovam ad videndum, & cadat de eo multus. Et etiam ſacerdotes accedentes ad Jehovam ſanctificabunt ſe, ne forte rupturam faciat in illis Jehovah. Et dixit Moſcheh ad Jehovam, non poteſt populus aſcendere ad montem Sinai, quia tu conteſtatus es in nos, dicendo, terminos pone monti, & ſanctifica eum. Et dixit ad illum Jehovah, abi, deſcende, & aſcendas tu & Aharon tecum, & ſacerdotes & populus ne perrumpant ad aſcendendum ad Jehovam, ne forte rupturam faciat in illis. Et deſcendit Moſcheh ad populum, & dixit ad illos.* Et deſcendit Jehovah ſuper montem Sinai, ſignificat præſentiam Domini in cœlo: ad caput montis, ſignificat in intimo: & vocavit Jehovah Moſchen ad caput montis, & aſcendit Moſcheh, ſignificat conjunctionem veri a Divino ibi: & dixit Jehovah ad Moſchen, ſignificat exhortationem a Divino: deſcende obteſtare populum ne forte perrumpant ad Jehovam ad videndum, ſignificat ne illi qui a ſpirituali Eccleſia cupiant in cœlum ubi Divinum cœleſte: & cadat de eo multus, ſignificat quod ſic perirent: & etiam Sacerdotes accedentes ad Jehovam ſanctificabunt ſe, ſignificat illos qui in bono ſpirituali, in quo Divinum quod obtegendi ne forte rupturam faciat in illos Jehovah, ſignificat inde ſeparationem a bono: & dixit Moſcheh ad Jehovam, ſignificat cogitationem Veri a Divino: non poteſt populus aſcendere ad montem Sinai, ſignificat quod ad cœleſte regnum nequeant ſe elevare: quia Tu conteſtatus es in nos, ſignificat quia a Divino cautum: dicendo, terminos ponas monti, ſignificat per quod ſphæra ſpiritualis boni infra deſinat: & ſanctifica eum, ſignificat quod ſic ex Divino arceantur: & dixit ad illum

Jehovah, ſignificat admonitionem uſque: abi, deſcende, ſignificat influxum: & aſcende tu & Aháron, ſignificat conjunctionem cum Vero a Divino interno & externo: & ſacerdotes & populus ne perrumpant ad aſcendendum ad Jehovam, ſignificat ne qui in bono & vero ſpirituali cupiant in cœlum cœleſte: ne forte rupturam faciat in illis, ſignificat ſeparationem a vero & bono: & deſcendit Moſcheh ad populum, ſignificat influxum Divini per verum a Divino: & dixit ad illos, ſignificat ſic admonitionem.

8826. Et deſcendit Jehovah ſuper montem Sinai, quod ſignificet præſentiam Domini in cœlo, conſtat ex ſignificatione montis Sinai, quod ſit cœlum, de qua n: 8805, inde deſcendere in montem illum, eſt præſentia ibi; quod ſit præſentia Domini, eſt quia Jehovah in Verbo eſt Dominus.

8827. Ad caput montis, quod ſignificet in intimo nempe cœlo, conſtat ex ſignificatione montis, quod ſit cœlum, ut nunc ſupra n: 8826; quod caput montis ſit intimum cœlum, eſt quia caput montis eſt altiſſimum ibi, ac altiſſimum ſignificat intimum; n: 1735. 2148. 4210. 4599. 8153: ſunt tres cœli, nempe infimum, quod vocatur primum, medium quod vocatur ſecundum, & intimum quod vocatur tertium; in hoc cœlo eſt magis Divinum quam in binis inferioribus, nam ibi ſub immediato intuitu Domini ſunt, quoniam illi qui ibi in amore in Dominum ſunt, ac inde in pace & in innocentia præ reliquis; Angeli qui ibi vocantur Angeli cœleſtes, at angeli in ſecundo cœlo vocantur angeli ſpirituales, inde Divinum in illo cœlo vocatur Divinum cœleſte, & Divinum in hoc Divinum ſpirituale: ex his coſtare poteſt, quid ſignificat quod Jehovah deſcenderit ſuper caput montis.

8828. Et vocavit Jehovah Moſchen ad caput montis, & aſcendit Moſcheh, quod ſignificet conjunctionem Veri a Divino ibi, conſtat ex illis quæ ſupra n: 8760. 8761, explicata ſunt, ubi ſimilia; hic ſignificatur conjunctio cum Divino cœleſti, hoc eſt, cum Divino intimi cœli.

8829. Et dixit Jehovah ad Moſchen, quod ſignificet exhortationem a Divino, conſtat ex ſignificatione dicere, quod involvat illa quæ ſequuntur, quæ ſunt exhortationis, ne perrumperent terminos quibus circumſeptus erat mons.

8830. Deſcende, obteſtare populum ne forte perrumpant ad Jehovam ad videndum, quod ſignificet ne illi qui ab Eccleſia ſpirituali cupiant in cœlum ubi cœleſte, conſtat ex ſignificatione obteſtari, quod ſit exhortatio; ex repræſentatione filiorum Iſraelis, qui hic populus, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua ſæpius; ex ſignificatione perrumpere, nempe terminos, quod ſit cupere in cœlum ſuperius; & ex ſignificatione ad videndum Jehovam, quod ſit ad percipiendum Divinum, per Jehovam enim in Capite montis intelligitur Divinum in cœlo intimo, quod vocatur cœlum cœleſte, n: 8827; & per videre intelligitur perceptio, n: 2150. 3764. 4567. 4723. 5400.

8831. Et cadat de eo multus, quod ſignificet quod ſic perirent, conſtat abſque explicatione.

8832. Et etiam ſacerdotes accedentes ad Jehovam ſanctificabunt ſe, quod ſignificet illos qui in bono ſpirituali, in quo Divinum, quod obtegendi,

conſtat

conſtat ex ſignificatione ſacerdotum, quod ſit bonum, de qua n: 1728. 2015 fin: 6148, hic bonum ſpirituale, quia per filios Iſraelis, quorum ſacerdotes erant, repræſentabantur illi qui ab Eccleſia ſpirituali, ita qui in bono per Verum, & in vero ex bono, n: 7956. 8234; ex ſignificatione accedere ad Jehovam, cum de ſacerdotibus per quos ſignificatur bonum, quod ſit in quo Divinum; & ex ſignificatione ſanctificari, quod ſit obtegi quoad interiora, de qua n: 8788. 8806.

8833. Ne rupturam faciat in illis Jehovah, quod ſignificet ſeparationem a bono, conſtat ex ſignificatione rupturam facere, quod ſit ſeparatio veri a bono, de qua n: 4926, hic ſeparatio a bono, quia dicitur de ſacerdotibus, per quos ſignificatur bonum, n: 8832.

8834. Et dixit Moſcheh ad Jehovam, quod ſignificet cogitationem Veri a Divino, conſtat ex ſignificatione dicere, cum ex Vero a Divino, quod repræſentatur per Moſchen, quod ſit cogitatio, ut quoque n: 3395. 7107. 7244. 7937: dicitur cogitatio Veri a Divino, ac intelligitur cogitatio apud illum, qui Verum a Divino repræſentat; cauſa quod ita dicatur eſt etiam quia Verum apud hominem cogitat, & homo, apud quem cogitatio eſt, per verum; nam Dominus influit per bonum in verum, & ſic dat vitam homini; hæc vita apparet in homine ſicut ejus, ſed eſt Domini in Vero ex bono apud illum: quia ita eſt, Angeli ita loquuntur, nam tribuunt cogitationem Vero ex bono abſtracte a perſona, & ſic ſimul percipiunt unde cogitatio veri; ex his patet, qualis loquela eſt angelica, & quod ſit loquela ſapientiæ.

8835. Non poteſt populus aſcendere ad montem Sinai, quod ſignificet quod ad cœleſte regnum nequeant ſe elevare, conſtat ex ſignificatione populi ſeu filiorum Iſraelis, quod ſint qui e regno ſpirituali; ex ſignificatione aſcendere, quod ſit elevare; & ex ſignificatione montis Sinai, quod ſit regnum cœleſte, de qua ſupra n: 8827. Hæc quomodo ſe habent, videatur ſupra n: 8794. 8797.

8836. Quia Tu conteſtatus es in nos, quid ſignificet quia a Divino cautum, conſtat abſque explicatione.

8837. Dicendo terminos ponas monti, quod ſignificet per quod ſphæra ſpiritualis boni infra deſinat, conſtat ex ſignificatione terminos ponere monti, quod ſit extenſio in cœlum non ultra quam ad ſphæras ſpirituales boni, de qua ſupra n: 8794. 8795. 8796. 8797.

8838. Et ſanctifica eum, quod ſignificet quod ſic ex Divino arceantur, conſtat ex ſignificatione ſanctificare, quod ſit obvelare interiora ut externa in ſancto appareant, de qua n: 8788. 8806, ita quoque arceri a Divino ne lædantur; nam niſi obvelarentur, penetraret Divinum, & deſtrueret, præſentia enim Divini eſt ſicut ignis conſumens illis qui non obvelati ſunt; inde eſt, quod etiam angeli obvelentur nube, n: 6849; ex his conſtare poteſt, quid intelligitur per obvelari: quod hoc ſignificetur per ſanctificari, eſt quia cum obvelati apparent in ſancto, nam tunc poteſt Divinum influere, & ſiſtere ibi ſtatum boni & formam veri, quod abſque obvelatione non fieri poteſt.

8839. Et dixit ad illum Jehovah, quod ſignificet admonitionem uſque, conſtat ex ſignificatione dicere, cum a Jehovah ad Moſchen, ut obteſtaretur populum ne perrumpant ad videndum, quod ſit admonitio: quod ſit admonitio *uſque*, eſt quia a Moſche dictum, quod de ea re exhortati ſint, & quod ne id facerent, cautum.

8840. Abi & deſcende, quod ſignificet influxum, conſtat ex ſignificatione ire & deſcendere ad populum, ac admonere, cum a Divino per Verum a Divino, quod repræſentatur per Moſchen, quod ſit influxus, nempe Divini per Verum a Divino.

8841. Et aſcende tu & Aharon, quod ſignificet conjunctionem cum vero a Divino, interno & externo, conſtat ex ſignificatione aſcendere, nempe ad Jehovam, quod ſit conjunctio, de qua n 8760; & ex repræſentatione Moſchis & Aharonis, quod ſint Verum a Divino internum & externum, Moſcheh internum & Aharon externum, de qua n: 7089. 7382.

8842. Et ſacerdotes & populus ne perrumpant ad aſcendendum ad Jehovam, quod ſignificet ne qui in bono & vero ſpirituali cupiant in cœlum cœleſte, conſtat ex illis quæ ſupra n: 8830. 8832, dicta ſunt, ubi ſimilia.

8843. Ne forte rupturam faciat in illis, ſignificat ſeparationem a vero & bono ut ſupra n: 8833, hic quoque a Vero, quia dicitur etiam de populo.

8844. Et deſcendit Moſcheh ad populum, ſignificat influxum Divini per verum a Divino, ut ſupra n: 8840.

8845. Et dixit ad illos, ſignificat ſic admonitionem, ut ſupra n: 8839.

Continuatio de ſpiritibus & incolis telluris Jovis.

8846. *SUNT etiam Spiritus inter Joviales, quos Caminorum purgatores vocant, quia in veſte illis ſimili apparent, & quoque facie; ſunt inter illos qui homines ſuæ telluris increpant, ac poſtea inſtruunt, de quibus n: 7801 ad 7812; quid tales in Maximo Homine referunt, & quales ſunt, videri poteſt a deſcriptione illorum ſupra n: 5056, quam exſcriptam hic transferre licet.*

8847. *Quidam ſpiritus ex alia tellure apud me fuit (erat ex tellure Jovis) is ſollicite petiit ut intercederem pro eo, ut venire poſſet in cœlum; dicebat quod non ſciat quod malum egerit, ſolum quod increpaverit*

crepaverit incolas illius telluris; adjecit, quod poſtquam increpavit, illos inſtruxerit: applicuit ſe ad latus meum ſiniſtrum ſub ulna, & loquebatur quaſi bifide; is etiam potuit miſerationem movere: ſed non aliud potui reſpondere, quam quod nihil opis ferre poſſim, & quod id unice Domini ſit, nec intercedere, quia non ſcio num utile vel non; at ſi dignus quod poſſet ſperare: tunc remiſſus eſt inter ſpiritus probos qui ex ſua tellure; ſed ii dicebant, quod non poſſet eſſe in eorum conſortio, quia non talis; at quia uſque ex intenſo deſiderio flagitabat ut intromitteretur in cœlum, miſſus eſt in ſocietatem proborum ſpirituum hujus telluris; verum etiam hi dicebant, quod cum illis non eſſe poſſit: erat etiam nigri coloris in luce cœli, verum dixit ipſe quod non eſſet coloris nigri ſed murrhini. Dicebatur mihi, quod tales ſint principio, qui dein recipiuntur inter illos qui conſtituunt provinciam veſicularum ſeminalium; in veſiculis enim illis colligitur ſemen, ac circuminduitur materia conveniente, apta ad conſervandum ne diſſipetur, & quæ exui poteſt in cervice uteri, ut ſic, quod intus reſervatum eſt, inſerviat conceptioni, hoc eſt, impregnationi ovuli; inde quoque ſeminali illi materiæ eſt conatus & quaſi flagrans deſiderium ſe exeundi, & relinquendi ſemen ut præſtet uſum: ſimile quid etiam apparuit apud illum ſpiritum; is venit adhuc ad me, ſed in veſtitu vili, & dicebat iterum quod arderet venire in cœlum, & quod nunc apperciperet ſe talem eſſe; at dicere ei dabatur, quod forte id indicium ſit quod brevi recipiatur: dicebatur tunc ei ab angelis, ut rejiceret veſtem, is ex deſiderio tam cito illam rejiciebat, ut vix aliquid citius; per quod repræſentabatur qualia illorum deſideria ſunt, qui in provincia, cui veſiculæ ſeminales correſpondent.

8848. *Dictum eſt, quod tales cum præparati ſunt ad cœlum, exuantur veſtibus ſuis, & induantur novis ſplendentibus, ac fiant Angeli: hos aſſimilabant Vermiculis, qui peracto ſtatu vili mutantur in nymphas, & ſic in papiliones, quibus tunc datur amictus alius, & quoque alæ coloris cærulei, flavi, argentei, aut aurei, & tunc libertas volandi in aere ut in ſuo cœlo, ac conjugia celebrandi, ponendique ova, & ſic conſulendi propagationi ſui generis; ac tunc ſimul addicantur illis victus dulces & amæni ex ſuccis & adoribus variorum florum.*

8849. *Quidam etiam ex ſpiritibus ab illa tellure ad me venit, dicens quod quæreret unicum Dominum, & deſideraret venire in cœlum, ſed quod non poſſet, quia in vita corporis malum egerat; quærabatur quid mali, dicebat quod abſtulerit ex ſocio aliquid quod pretii parvi*

erat.

erat, quod autumabat eum ſibi daturum, & quod hoc graveret conſcientiam: inde patuit qualem vitam in illa tellure vivunt; & quod angat illos ſi malum, etiamſi leve, alicui faciunt; nam illam cogitationem traxerat ſecum e tellure.

8850. *Oſtenſum mihi eſt calvitium, ſed modo ſuprema ejus pars, quæ oſſea; & dicebatur quod tale videant illi qui intra annum morituri ſunt, & quod tunc ſe præparent. Ibi mortem non timent, niſi propter quod relinquant conjugem, liberos, aut parentes, nam ſciunt quod poſt mortem victuri ſint; & quod e vita non abeant quia in cœlum; quapropter etiam mori non vocant mori, ſed cœlificari. Qui in illa tellure vixerunt in amore conjugiali felices, & curam liberorum, ſicut parentes decet, habuerunt, illi non moriuntur per morbos, ſed tranquille ſicut in ſomno, ac ita tranſmigrant e mundo in cœlum.*

8851. *Ætas hominum ibi utplurium eſt triginta annorum, ſecundum annos noſtræ telluris; qui ſupra ſunt, dicuntur eſſe indociles; ac ideo ſpiritus caſtigatores & inſtructores ad illos non perveniunt: cauſa quod intra ſpatium temporis tam breve moriantur, eſt ex Providentia Domini, ne copia hominum ibi creſceret ultra numerum qui a tellure ibi ſuſtentari poſſet: matureſcunt etiam ibi citius quam in hac tellure, etiam in primo flore juventutis ſociant conjugia, & tunc illarum delitiæ ſunt amare conjugem, & curam liberorum habere; cæteras delitias quidem delitias vocant, ſed reſpective externas.*

8852. *Ad finem Capitis ſequentis dicetur de ſpiritibus & incolis Planetæ Saturni.*

E X O D I

CAPUT VIGESIMUM.

Doctrina Charitatis.

8853. UNuſquiſque homo habet proprium, quod ſuper omnia amat; hoc vocatur dominans, aut, ſi velis, univerſaliter regnans apud illum: hoc præſens eſt in ejus cogitatione, & quoque in ejus voluntate jugiter; & facit ipſiſſimam ejus vitam.

8854. Ut pro exemplo, qui ſuper omnia amat opes, ſive pecuniæ ſint ſive poſſeſſiones, is continue animo verſat quomodo illas ſibi comparet; gaudet intime cum acquirit, dolet intime cum amittit, cor ejus eſt in illis. Qui ſuper omnia amat ſe, is ſui recordatur in ſingulis, de ſe cogitat, de ſe loquitur, propter ſe agit; vita enim ejus eſt vita ſui.

8855. Homo pro fine habet id quod ſuper omnia amat, illud ſpectat in omnibus & ſingulis, eſt in voluntate ejus ſicut latens vena fluvii quæ trahit & auſert, etiam cum aliud agit, nam id eſt quod animat. Tale eſt quod unus homo apud alterum explorat, & quoque videt, & ſecundum id vel ducit illum, vel agit cum illo.

8856. Cum regeneratur homo, implantatur Charitas per fidem, uſque dum illa dominans fit, & cum charitas facta eſt dominans, tunc ei nova vita eſt, nam tunc adeſt jugiter in ejus cogitatione, & jugiter in ejus voluntate, imo in ſingulis illarum, etiam cum de aliis rebus meditatur, & cum in negotiis eſt.

8857. Similiter ſe habet cum amore in Dominum, ille amor cum dominans eſt, adeſt in ſingulis ejus vitæ; ſicut qui amat ſuum regem, aut ſuum parentem, amor erga illos in præſentia illorum elucet ex ſingulis ejus faciei, auditur in ſingulis ejus loquelæ, & apparet in ſingulis ejus geſtus. Hoc intelligitur per habere Deum jugiter ante oculos, & per amare Ipſum ſuper omnia, tota anima & toto corde.

8858. Homo prorſus talis eſt, quale eſt ejus vitæ dominans, per hoc diſtinguitur ab aliis; ſecundum hoc fit ejus cœlum ſi bonus eſt, ac fit

ejus

ejus infernum ſi malus; nam id eſt ipſiſſima ejus voluntas, & ſic ipſum eſſe vitæ ejus, quod poſt mortem mutari non poteſt. Ex his patet, quale vitæ eſt regenerato, & quale vitæ eſt non regenerato.

E X O D I

CAPUT XX.

1. ET loquutus eſt DEUS omnia verba hæc, dicendo.
2. Ego JEHOVAH DEUS tuus, qui eduxi te e terra Ægypti, e domo ſervorum.

3. Non erit tibi dii alii coram faciebus meis.

4. Non facies tibi ſculptile, & ullam ſimilitudinem, quæ in cœlis deſuper, & quæ in terra deſubter, & quæ in aquis deſub terra.

5. Non incurvabis te illis, & non ſervies illis, quia Ego JEHOVAH DEUS tuus, DEUS Zelotes, viſitans iniquitatem patrum ſuper filios, ſuper tertios & ſuper quartos, oſoribus meis.

6. Et faciens miſericordiam ad millenos amantibus Me, & cuſtodientibus præcepta mea.

7. Non feres Nomen JEHOVÆ DEI tui ad vanum, quia non innocentem reddet JEHOVAH illum qui fert Nomen Ipſius ad vanum.

8. Recordare diei ſabbathi, ad ſanctificandum eum.

9. Sex diebus laborabis, & facies omne opus tuum.

10. Et dies ſeptimus ſabbathum JEHOVÆ DEO tuo, non facies ullum opus tu, & filius tuus, & filia tua, ſervus tuus, & ancilla tua, & beſtia tua, & peregrinus tuus qui in portis tuis.

11. Quia ſex diebus fecit JEHOVAH cœlum & terram, mare, & omne quod in illis, & quievit in die ſeptimo; idcirco benedixit JEHOVAH diei ſabbathi, & ſanctificavit eum.

12. Honora patrem tuum, & matrem tuam, propterea ut prolongentur dies tui ſuper terra, quam JEHOVAH DEUS tuus dat tibi.

13. Non occides. Non adulterabis. Non furaberis. Non reſpondebis in proximum tuum teſtis mendacii.

14. Non

14. Non concupiſces domum proximi tui; non concupiſces uxorem proximi tui; & ſervum ejus, & ancillam ejus, & bovem ejus, & aſinum ejus, & omne quod proximo tuo.

15. Et omnis populus videntes voces & faces, & vocem buccinæ, & montem fumantem, & vidit populus, & commoti ſunt, & ſteterunt e longinquo.

16. Et dixerunt ad Moſchen, loquere tu cum nobis, & audiemus, & ne loquatur cum nobis DEUS, ne forte moriamur.

17. Et dixit Moſcheh ad populum, ne timeatis, quia propterea ut tentare vos, venit DEUS, & propterea ut ſit timor Ipſius coram faciebus veſtris, ut non peccetis.

18. Et ſtetit populus e longinquo, & Moſcheh acceſſit ad caliginem, ubi DEUS.

19. Et dixit JEHOVAH ad Moſchen, ita dices ad filios Iſraelis, vos vidiſtis quod e cœlo loquutus ſim cum vobis.

20. Non facietis cum Me deos argenti & deos auri, non facietis vobis.

21. Altare humi facies Mihi, & ſacrificabis ſuper illo holocauſta tua & euchariſtica tua, greges tuos, & armenta tua, in omni loco quo memoriam poſuero Nominis mei, veniam ad te, & benedicam tibi.

22. Et ſi altare lapidum facias Mihi, non ædificabis illos cælos, quia ſi cælum tuum moveris ſuper illo, & prophanabis illud.

23. Et non aſcendes in gradibus ſuper ad altare meum, ut non reveletur nuditas tua ſuper illo.

CONTENTA.

8859. AGitur in hoc Capite in ſenſu interno de Veris Divinis, quæ implantanda ſunt bono apud illos qui ab Eccleſia ſpirituali Domini ſunt; decem præcepta decalogi ſunt illa vera: præcepta de ſacrificiis & de altari, quæ in hoc Capite ſequuntur, ſunt vera externa quæ Cultus.

SENSUS INTERNUS.

8860. Verſ: 1. ET *loquutus eſt Deus omnia verba hæc, dicendo:* ſignificat Vera Divina illis in cœlis, & illis in terris.

8861. Et loquutus eſt Deus omnia verba hæc, dicendo, quod ſignificet vera Divina, illis in cœlis & illis in terris, conſtat ex ſignificatione verborum quæ Deus loquutus, quod ſint vera Divina, nam quæ Deus loquitur, non ſunt niſi quam vera; inde etiam Verum Divinum vocatur Verbum, & Verbum eſt Dominus apud Johannem Cap: 1: 1, ex cauſa, quia Dominus fuit ipſum Divinum Verum cum in mundo erat, & poſtea cum glorificatus eſt, factus eſt Divinum Bonum, ac tunc ex Ipſo omne Divinum Verum procedit: hoc Divinum Verum eſt Angelis Lux, quæ lux etiam eſt quæ illuminat viſum noſtrum internum, qui eſt intellectus; hic viſus quia non naturalia ſed ſpiritualia videt, pro objectis habet vera, in intellectu ſpiritualia, quæ vocantur fidei, ſed in naturali pro objectis habet vera ſtatus civilis quæ ſunt juſti, & quoque vera ſtatus moralis quæ ſunt honeſti, & ultimo vera naturalia quæ ſunt concluſiones ex objectis ſenſuum externorum, imprimis viſus. Ex his videri poteſt, quo ordine conſequuntur vera, & quod omnia & ſingula originem ducant ex veris Divinis, quæ ſunt interna principia omnium; etiam formæ illorum, in quibus ſunt, inde originem duxerunt nam illæ creatæ ſunt ad recipiendum & continendum: inde conſtare poteſt, quid intelligitur per quod omnia creata ſint per Verbum apud Johannem Cap: 1: 1. 2. 3; nam Verum Divinum eſt ipſiſſimum Eſſentiale, & eſt unicum ſubſtantiale, per quod omnia.

8862. Quod per verba quæ loquutus eſt Deus, intelligantur Vera Divina illis in cœlis & illis in terris, eſt, quia decem præcepta, quæ decalogus vocantur, & dein ſtatuta, promulgata & mandata e monte Sinai, ſunt talia vera, quæ non ſolum pro illis ſunt qui in terris, ſed etiam pro illis qui in cœlis; nam omnia verba, hoc eſt, omnia vera quæ a Domino, non modo ſunt pro hominibus, ſed etiam ſimul pro Angelis, nam pervadunt cœlum, & ſic tranſeunt ad terram: at in cœlis non ſonant ſicut in terris, ſunt enim ibi in forma ſpirituali, in terris autem in forma naturali: qualia ſunt illa quæ in forma ſpirituali reſpective ad illa quæ in forma naturali, conſtat ex ſingulis Verbi in ſenſu interno & in ſenſu externo; illa in ſenſu interno ſunt ſpiritualia, at illa in ſenſu externo, qui eſt ſenſus literæ, ſunt naturalia; hæc accommodata ſunt illis in terris, illa autem iis in cœlis. Quod ita ſit, videri poteſt ex eo, quod

Verbum

Verbum miſſum ſit ac ita tranſiverit ab Ipſo Divino per cœlum ad terram; & cum venit ad terram, quod ſit Verum accommodatum Generi humano, quod in terrenis & corporeis eſt; at quod in cœlis accommodatum ſit angelis, qui in ſpiritualibus & cœleſtibus ſunt; quia Verbum tale eſt, in ſe eſt ſanctum, nam continet in ſe cœleſte & Divinum. Hoc conſtare poteſt manifeſte a decem præceptis decalogi; quiſque poteſt ſcire, quod præcepta illa talia ſint, quæ nota fuerunt, ubivis in terris, ſicut quod honorandi parentes, quod non occidendum, non adulterandum, non furandum, quod non reſponſuri teſtes falſi; conſequenter quod Gens Iſraelitica illa ex ſolo lumine naturali potuiſſet ſcire, nam quænam gens eſt quæ non illa ſcit; & tamen ad illa promulganda Ipſe Jehovah deſcendit, & promulgavit illa ex igne qui flagrabat uſque ad cor cœli; inde conſtare poteſt, quod præcepta illa plura in ſinu contineant, quam quæ apparent in litera, quod nempe talia quæ ſimul pro cœlis ſunt; & quæ implent cœlos; omnia Verbi ſunt talia, quia a Divino: inde patet, unde eſt, quod Verbum ſit ſanctum, & quid intelligitur per quod Verbum ſit inſpiratum quoad omnem jotham & apicem, & quoad unumquodvis corniculum, Matth: v: 18. Luc: xvi: 17. Qualia itaque ſunt præcepta decalogi in ſenſu ſpirituali, hoc eſt, qualia ſunt in cœlis, videbitur in ſequentibus.

8863. Verſ: 2. 3. 4. 5. 6. 7. *Ego Jehovah Deus tuus, qui eduxi te e terra Ægypti, e domo ſervorum. Non erit tibi dii alii coram faciebus meis. Non facies tibi ſculptile, & ullam ſimilitudinem, quæ in cœlis deſuper, & quæ in terra deſubter, & quæ in aquis de ſub terra. Non incurvabis te illis, & non ſervies illis, quia Ego Jehovah Deus tuus, Deus Zelotes, viſitans iniquitatem patrum ſuper filios, ſuper tertios & ſuper quartos, oſoribus meis. Et faciens miſericordiam ad millenos amantibus Me, & cuſtodientibus præcepta mea. Non feres Nomen Dei tui ad vanum, quia non innocentem reddet Jehovah illum qui fert Nomen Ipſius ad vanum* Ego Jehovah Deus tuus, ſignificat Dominum quoad Divinum Humanum univerſaliter regnans in omnibus & ſingulis boni & veri: qui eduxi te e terra Ægypti, e domo ſervorum, ſignificat ex Ipſo liberationem ab inferno: non erit tibi dii alii coram faciebus meis, ſignificat quod non cogitandum ſit de veris aliunde quam ex Domino: non facies tibi ſculptile, ſignificat non ex propria intelligentia: & ullam ſimilitudinem, ſignificat inſtar illorum quæ a Divino: quæ in cœlis deſuper, & quæ in terra deſubter, ſignificat quæ in luce ſpirituali, aut quæ in luce naturali: & quæ in aquis de ſub terra, ſignificat quæ in ſenſuali corporeo: non incurvabis te illis, & non ſervies illis, ſignificat non illis Divinum cultum: quia Ego Jehovah Deus tuus, ſignificat quod Divinum a Domino in omnibus & ſingulis: Deus Zelotes, ſignificat quod inde falſum & malum: viſitans iniquitatem patrum ſuper filios, ſignificat prolificationem falſi ex malo inde: ſuper tertios & ſuper quartos, ſignificat in longa ſerie & conjunctionem: oſoribus meis, ſignificat qui Divinum Domini plane rejiciunt: & faciens miſericordiam ad millenos, ſignificat bonum & verum illis in perpetuum: amantibus Me, ſignificat qui recipiunt bonum amoris: & cuſtodientibus præcepta mea, ſignificat qui recipiunt vera fidei: non feres Nomen Dei tui ad Vanum, ſignificat prophana-

 tiones

& blaſphemationes veri & boni fidei: quia non innocentem reddet Jehovah illum qui fert Nomen Ipſius ad vanum, ſignificat quod illa non remitti poſſint.

8864. Ego Jehovah Deus tuus, quod ſignificet Dominum quoad Divinum Humanum univerſaliter regnans in omnibus & ſingulis boni & veri, conſtat ex eo, quod in Verbo non alius per Jehovam intelligatur, quam Dominus, n: 1343. 1736. 2921. 3023. 3035. 3448. 5663. 6280. 6281. 6303. 8274; pariter per Jehovam Zebaoth, per Dominum Jehovih, per Jehovam Deum, n: 2921. 3023. 3448. 6303; quodque Dominus dicatur Jehovah ex Divino Bono, quod eſt Divinum Eſſe, at Deus ex Divino Vero, quod eſt Divinum Exiſtere, n: 6905, tum n: 709. 732. 1096. 2586. 2769. 2807. 2822. 3921 fin: 4402; quod ſit Divinum Humanum Domini, quod hic per Jehovam Deum intelligitur, eſt quia Dominus quoad illud in Verbo tam per Jehovam quam per Deum intelligitur, Divinum Bonum quod Ipſe eſt etiam quoad Humanum, per Jehovam, & Divinum Verum quod Ipſe eſt quia procedit ab Ipſo per Deum. Quod Divinum Humanum Domini per Jehovam Deum intelligatur, eſt quia Ipſum Divinum quod in Domino, in cœlo non poteſt videri, & ne quidem percipi, ita nec recipi fide & amore, ſed modo Divinum Humanum; quod Ipſum Divinum non communicari poſſit cum Angelis in cœlo, & minus cum hominibus in terra, niſi per Divinum Humanum, notum eſt in Eccleſiis ex Domini verbis apud Evangeliſtas, ubi dicit, quod Ipſe ſit janua, quod ſit Mediator, quod nemo venire poſſit ad Patrem quam per Ipſum, quod nullus noſcat Patrem quam Ipſe, & quod nullus viderit Patrem, ne quidem aliquam ſpeciem Ipſius; inde patet, quod ſit Dominus qui hic per Jehovam Deum intelligitur; quod etiam Ipſe ſit qui redemerit Humanum Genus, & liberaverit ab Inferno, etiam notum eſt; hæc ſignificantur per verba quæ ſequuntur, nempe per eduxi te e terra Ægypti, e domo ſervorum: ex his nunc patet, quod Jehovah Deus, qui loquutus e monte Sinai, ſit Dominus quoad Divinum Humanum. Quod hoc primum ſit quod e monte Sinai a Domino dicitur, eſt quia hoc erit univerſaliter regnans in omnibus & ſingulis quæ ſequuntur, nam quod primum dicitur, hoc memoria tenebitur in ſequentibus, & hoc ſpectabitur ut univerſale quod in illis erit; quid univerſaliter regnans, videbitur in ſequentibus: quæ a Domino dicta ſunt, illa omnia ſunt talia; quod nempe quæ primum dicuntur, in ſequentibus regnabunt, ac involvent illa, ac ita ſucceſſive illa quæ in ſerie; quæ in hoc Capite ſequuntur, ſunt præcepta decalogi, quæ ſunt vera interna, & dein ſtatuta, quæ ſunt vera externa; in his & in illis regnabit Dominus quoad Divinum Humanum, nam ſunt ex Ipſo, & ſunt Ipſe, quippe vera quæ vera ſunt, procedunt omnia ab Ipſo, & quæ procedunt ab Ipſo ſunt Ipſe: quod Dominus quoad Divinum Humanum ſit quod in omnibus & ſingulis fidei regnabit, etiam notum eſt in Eccleſiis, nam docetur quod abſque Domino nulla ſalus, & quod omne verum & bonum fidei ſit ab Ipſo, ita quia Ipſe eſt a Quo fides, eſt Ipſe fides apud hominem, & ſi fides, eſt etiam omne Verum, quod Doctrina fidei, quæ e Verbo, continet; inde quoque

eſt quod Dominus dicatur Verbum. Quod quæ præcedunt, regnabunt in ſequentibus, & ſic in ſerie, ut ſupra dictum eſt, conſtat ex ſingulis quæ Dominus loquutus eſt, imprimis ex Oratione Ipſius, quæ Oratio Dominica vocatur; in illa omnia in tali ſerie conſequuntur, ut quaſi conſtituant columnam a ſupremo ad imum creſcentem, in cujus interioribus ſunt quæ in ſerie præcedunt; quod primum ibi eſt, hoc intimum eſt, & quod ſuccedit ordine, hoc addit ſe intimo ſucceſſive, & ſic creſcit: quod intimum eſt, hoc in illis, quæ circumcirca ſunt, regnant univerſaliter, hoc eſt, in omnibus & ſingulis, nam inde eſt eſſentiale exiſtentiæ omnium.

8865. Quid intelligitur per univerſaliter regnans, conſtare poteſt ex illis quæ ſupra n: 8853 ad 8858, dicta & oſtenſa ſunt, quod nempe univerſaliter regnans ſit id apud hominem, quod in omnibus & ſingulis ejus cogitationis, & in omnibus & ſingulis ejus voluntatis eſt, proinde quod ipſam mentem ſeu vitam ejus conſtituit: tale regnans erit Dominus apud hominem, nam tale regnans eſt Dominus apud Angelos in cœlo, de quibus ideo dicitur, quod ſint in Domino: Dominus ſit regnans, cum non ſolum creditur quod omne bonum & omne Verum ab Ipſo ſit, ſed etiam cum amatur quod ita ſit, Angeli non ſolum in fide ſunt quod ita ſit, ſed etiam in perceptione, inde eſt, quod vita illorum ſit vita Domini in illis; vita voluntatis illorum eſt vita amoris a Domino, & vita intellectus illorum eſt vita fidei a Domino; ex his patet, quid ſit quod Dominus ſit omne in omnibus cœli, & quod Ipſe ſit cœlum: cum Dominus apud hominem Eccleſiæ, ſicut apud angelos cœli, univerſaliter regnat, tunc ineſt Dominus omnibus veris & bonis fidei apud eum, ſicut cor omnibus ſanguineis vaſis, quia hæc ab illo originem ſuam, & ſanguinem qui eſt vita illorum, trahunt. Sciendum porro, quod tales ſpiritus & tales angeli ſint apud hominem, quale eſt ejus univerſale regnans; cauſa eſt, quia univerſaliter regnans eſt eſſe vitæ cujuſvis, n: 8853. 8858; omne hilare & omne contentum, quod eſt homini, etiam cum de aliis rebus cogitat, eſt inde; in illo enim habitant & quaſi manſionem habent Angeli ac ſpiritus qui apud illum, horum lætum influit apud hominem, & facit id; quod inde ſit, non venit ad perceptionem hominis, quia homo non ſcit quod vita ejus influat, nec quod univerſale regnans vitam ipſius faciat, nec cum id vitæ tangitur, quod ſit ſicut oculi pupilla tangatur, cum delectatione cum a pulchris objectis, & cum dolore cum ab impulchris. Quod univerſale dicatur ex eo quod ſit omne ſingulare in complexu, ac ita quod univerſale regnans ſit quod in omnibus & ſingulis eſt, videatur n: 1919 fin: 5949. 6159. 6338. 6482. 6483. 6571. 7648. 8067.

8866. Qui eduxi te e terra Ægypti e domo ſervorum, quod ſignificet ab Ipſo liberationem ab inferno, conſtat ex ſignificatione educere, quod ſit liberatio; & ex ſignificatione terræ Ægypti, quod ſint infeſtationes ab infernalibus, de qua n: 7240. 7278; & ex ſignificatione domus ſervorum, quod ſit captivitas ſpiritualis, de qua n: 8049: quod domus ſervorum ſit captivitas ſpiritualis & quoque infernum, eſt quia ſervum eſt captivum teneri & duci ab illis qui in infernum, & liberum duci a Domino, n: 892. 905. 2870 ad 2875.

2875. 2882. 2884. 2892. 2893. 6105. 8209. Quod illi qui ab Eccleſia ſpirituali ſunt, & per filios Iſraelis repræſentantur, liberati ſint ab inferno a Domino; per quod in mundum venit, & Humanum in Se Divinum fecit, videatur n: 6854. 6914. 7035. 7828. 7932. 8018. 8321.

8867. Non erit tibi dii alii coram faciebus meis, quod ſignificet quod non cogitandum ſit de veris aliunde quam ex Domino, conſtat ex ſignificatione deorum, quod ſint vera, & in oppoſito ſenſu falſa, de qua n: 4402. 4544. 7268. 7873. 8301; & ex ſignificatione facierum, cum prædicantur de Deo, quod ſint Amor, Miſericordia, Pax Bonum, de qua n: 222. 223. 434. 5585, ita Ipſe Dominus, nam Dominus eſt a Quo illa. Quod non erunt dii alii coram faciebus meis, ſignificat quod non cogitandum de veris aliunde quam ex Domino, eſt quoque quia Divinum Humanum Domini, quod ſignificatur per Ego Jehovah Deus tuus, primum dicitur, & inde primum ordinis tenet, ac univerſaliter regnabit in ſingulis veris quæ ſequuntur, n: 8864. 8865; quare nunc percipiuntur talia, quæ evitanda, quia deſtruunt ac deprivant, ne Dominus univerſaliter regnet, in omnibus & ſingulis veris, quæ continentur in præceptis & ſtatutis, quæ dictata & mandata ſunt e monte Sinai: primum, quod deſtrueret, eſt, ſi cogitaretur de veris aliunde quam ex Domino, quæ ſignificantur per quod non erunt dii alii coram faciebus Domini; reliqua quæ univerſale illud regnans deſtruerent, continentur in illis quæ ordine ſequuntur, quod nempe non facerent ſibi ſculptile, quod nullam ſimilitudinem illorum quæ in cœlis, quæ in terra, & quæ in aquis, & quod non incurvarent ſe illis, & non ſervirent illis; poſt hæc ideo iterum ſequitur, quia Ego Jehovah Deus tuus, per quæ ſignificatur quod Dominus erit in omnibus & ſingulis

8868. Paucis etiam dicendum eſt de Veris quæ aliunde ſunt quam ex Domino; ſunt illa in genere in quibus non eſt Dominus; tunc in veris non eſt Dominus apud hominem, cum negat ipſum, ac Divinum Ipſius, & quoque cum agnoſcit Ipſum, & uſque credit quod bonum & verum non ſint ab Ipſo, ſed a ſemet, & qui inde ſibi vindicat juſtititiam: etiam vera in quibus non eſt Dominus, ſunt quæ ex Verbo ſumuntur, imprimis ex ſenſu literæ ibi, & ad favorem ſui dominii & ſui lucri explicantur, hæc in ſe vera ſunt, quia ex Verbo, ſed non vera quia ſiniſtre explicantur & ſic pervertuntur; talia ſunt quæ intelliguntur a Domino per hæc apud Matthæum "Si quis dixerit, ecce hic eſt Chriſtus, aut ibi, ne credite, ſurgent enim falſi Chriſti & falſi prophetæ, & dabunt ſigna magna & prodigia, ut in errorem inducant, ſi poſſibile, etiam electos" xxiv: 23. 24 25. 26, videatur n: 3900: & apud Lucam "Videte ne ſeducamini, multi enim venient in Nomine Meo, dicentes quod Ego ſim, & tempus prope eſt; ne ergo ite poſt eos" xxi: 8. Vera quæ a Domino in forma interna uſque a Domino ſunt vera; & vera quæ non a Domino ſolum in forma externa apparent vera, non autem in forma interna, intus enim ſunt vel vana, vel falſa, vel mala: ut verum ſit, eſſe debet vita illo, nam verum abſque vita, non eſt verum fidei apud hominem, & vita non aliunde eſt quam ex bono, hoc eſt, per bonum a Domino; ſi itaque

non

non Dominus eſt in Vero, eſt Verum abſque vita, ita non verum, at ſi falſum in illo, aut malum in illo, eſt ipſum verum apud hominem falſum aut malum; nam quod intus eſt, hoc facit eſſentiam, & quoque in altera vita per externum tranſlucet: ex his nunc conſtare poteſt, quomodo intelligendum quod non ſit cogitandum de veris aliunde quam ex Domino. Quia pauci ſciunt, quomodo ſe habet cum veris quæ in forma interna ſunt vera, ita quæ vivunt a Domino, dicetur aliquid de his ab experientia; in altera vita manifeſte percipitur ab unoquovis qui loquitur ibi, quid intus ſe recondit in verbis loquelæ ejus, ſicut num inibi clauſum eſt, vel num apertum, tum qualis affectio ineſt, ſi affectio boni eſt molle intus, ſi affectio mali eſt durum intus, & ſic porro: apud angelos cœli, ſunt omnia ſermonis illorum aperta uſque ad Dominum, quod & clare percipitur, & quoque auditur ex mollitie & ejus quali; inde quoque ſcitur, quid intus in veris reconditum latet, num Dominus vel non; vera in quibus eſt Dominus ſunt vera quæ vivunt, at vera in quibus non eſt Dominus, ſunt vera quæ non vivunt; quæ vivunt, ſunt vera fidei ex amore in Dominum & ex charitate erga proximum; quæ non vivunt, ſunt non vera, quia intus in illis eſt amor ſui & amor mundi: ex his poſſunt ſpiritus & angeli in altera vita diſcerni, nam unicuique vera ſunt ſecundum ejus vitam, hoc eſt, ſecundum id quod apud illum univerſaliter regnat.

8869. Non facias tibi ſculptile, quod ſignificet non ex propria intelligentia, conſtat ex ſignificatione ſculptilis, quod ſit id quod non ex Domino, ſed ex proprio hominis; quod ex proprio intellectuali, ſignificatur per ſculptile, & quod ex proprio voluntario ſignificatur per fuſile; hoc aut illud pro deo habere ſeu adorare, eſt amare omne id ſuper omnia quod ab ipſo procedit: qui hoc faciunt, prorſus non credunt quod a Divino aliquid intelligentiæ & ſapientiæ influat, tribuunt enim omnia ſibi, cætera quæ ſibi eveniunt, referunt ad fortunam, vel ad caſum; Providentiam Divinam in talibus plane negant; putant ſi aliquid Numinis ſit quod adeſt, id ſit in ordine naturæ, cui adſcribunt omnia; dicunt quidem ore, quod aliquis Creator Deus impreſſerit talia naturæ, ſed uſque corde negant aliquem Deum ſupra naturam; tales ſunt qui ſibi ſuæque prudentiæ & intelligentiæ tribuunt omnia, & nihil Divino ex corde; & qui illorum ſe amant, adorant ſua, & ab aliis quoque volunt ut adorentur, imo ſicut dii, aperte ſi non Eccleſia vetaret: hi ſunt formatores ſculptilium, ipſa ſculptilia ſunt quæ ex proprio excludunt, ac volunt ut adorentur pro Divinis: quod illa per ſculptilia in Verbo ſignificentur, conſtat ex locis, ubi nominantur; ut apud Jeremiam "Stultus factus eſt omnis homo a ſcientia, pudore affectus eſt *omnis conflator a ſculptili*, quia mendacium *fuſile* ejus, neque ſpiritus in eis" x: 14. Cap: LI: 17; quia per ſculptile ſignificatur id quod non a Domino, ſed a propria intelligentia procedit, ideo dicitur ſtultus factus eſt omnis homo a ſcientia, & pudore affectus eſt omnis conflator a ſculptili; & quia in illis quæ ex propria intelligentia excluduntur, nihil vitæ ſpiritualis ineſt, quæ unice eſt a Domino, ideo quoque dicitur, neque ſpiritus in eis. Apud Habakuk "*Quid prodeſt ſculptile,* quia ſculpſit illud

illud fabricator ejus, *fuſile* & doctor mendacii, *quia fidit fabricator figmenti ſui ſuper hoc*, cum facit deos mutos, *non ſpiritus in medio ejus*" II : 18. 19. 20, hic ſculptile pro illis quæ ex propria intelligentia excluduntur, in quibus nihil vitæ a Domino. Apud Jeremiam "Siccitas ſuper aquas ejus & exareſcent, *quia terra ſculptilium illa*, & de horrendis gloriantur, ideo habitant Ziim cum iim, & habitant in ea filiæ noctuæ" L : 38. 39, ibi de Chaldæa & Babele ; ſiccitas ſuper aquas, & exareſcent, pro veris in quibus nihil vitæ ; habitant Ziim & iim, & filiæ noctuæ, pro malis & falſis, ita illa quæ mortis ſunt intus ; inde eſt, quod dicantur terra ſculptilium. Apud Eſaiam "*Formatores ſculptilis* omnes *vanitas*, & deſideratiſſima illorum non proſunt, & teſtes ſibi ipſi, non vident nec cognoſcunt" XLIV : 9. 10. 11, formatores ſculptilis pro illis qui excudunt doctrinas, quæ non ex veris e Verbo, ſed quæ ex propria intelligentia, de quibus dictum quod deſideratiſſima illorum non proſunt, & quod non videant nec cognoſcant ; agitur ibi in ſequentibus a Verſ : 12 ad 16 illius Capitis de arte fingendi & per ratiocinia excludendi ex propria intelligentia, quæ volunt ut agnoſcantur pro Divinis ; de quibus ſic demum dicitur "Reſiduum ejus in Deum facit, *in ſculptile ſuum*, adorat illud, incurvat ſe, & tamen non cognoſcunt neque intelligunt ; & non vident oculi illorum, ut non intelligant corda illorum" Verſ : 1718 ; quod non cognoſcant & non intelligant & non videant, pro quod non vera & bona inſint, nam omnia quæ ex propria intelligentia exeunt, intus non ſunt vera ac bona, ſed falſa & mala ; exeunt enim ex proprio illius, quod hoc radicitus malum ſit, videatur n : 210. 215. 694. 874. 875. 876. 987. 1023. 1044. 1047. 1581. 3812. fin : 4328. 5660. 5786. 8480. Apud Eundem "Cui aſſimilabitis Deum, & quam imaginem componetis cum Illo, *Sculptile fundit Artifex*, & conflator auro obducit illud, & catenas argenti conflat, deſtitutus oblatione lignum non putreſcet eligit ; artificem ſapientem quærit ſibi, *ad præparandum ſculptile*, non commoveatur" XL : 18. 19. 20 ; ſculptile quod fundit artifex pro doctrina falſa quæ ex proprio, conflator auro obducit, & catenas argenti conflat, per quod ratiocinia faciat ut falſa doctrinæ appareant vera. Apud Eundem "Ego Jehovah vocavi Te in juſtitia, ad aperiendum oculos cæcos, ad educendum e carcere vinctum, e domo clauſtri ſedentes tenebris, Ego Jehovah, hoc Nomen meum, & gloriam meam alteri non dabo, *nec laudem meam ſculptilibus*" XLII : 6. 7. 8, ibi de Domino, quod ille Jehovah, & quod ab Ipſo omnis ſapientia & nihil ab homine ; quod de Domino ibi agatur, patet ; quod Ipſe ibi Jehovah, etiam patet, nam dicitur quod Jehovah vocavit Ipſum in juſtitia, & dein Ego Jehovah hoc Nomen meum, & gloriam meam alteri non dabo ; quod ab Ipſo omnis ſapientia quæ vitæ, ſignificatur per quod aperturus oculos cæcos, & educturus e carcere vinctum, & e domo clauſtri ſedentes tenebris ; quod nihil ſapientiæ ab homine ſignificatur per quod laudem meam non dabo ſculptilibus. Per ſculptilia etiam ſignificantur quæ propriæ intelligentiæ ſunt in ſequentibus his locis ; apud Eſaiam "Et venit currus viri, par equitum, & reſpondit, & dixit, cecidit Babel, & *omnia ſculptilia confregit in terram*",

ram" xxi : 9. Apud Eundem "Tunc immundum judicabitis *tegmen ſculptilium argenti ſui*, & *amictum fuſilis auri ſui*, diſperges ea ſicut menſtrualum, ſtercus vocabitur id" xxx : 22. Apud Jeremiam "Quare ad iram provocarunt Me *per ſculptilia ſua*, per vanitates alienigenarum" viii : 19. Apud Hoſcheam "Vocaverunt ſeipſos, ſic iverunt propter ſe ipſos, balibus ſacrificant, & *ſculptilibus ſuffiunt*" xi : 2. Apud Moſchen "Maledictus Vir *qui fecerit ſculptile* aut *fuſile*, abominationem Jehovæ, *opus manuum artificis*" Deut : xxvii : 15.

8870. Et ullam ſimilitudinem, ſignificat inſtar illorum quæ a Divino, conſtat ex ſignificatione ſimilitudinis, quod ſit inſtar ; quod ſit inſtar illorum quæ a Divino, patet ab illis quæ præcedunt & ab illis quæ ſequuntur ; ab illis quæ præcedunt, quod non erunt dii alii coram faciebus Jehovæ dei, & quod non facient ſibi ſculptile, per quæ ſignificantur vera aliunde quam ex Divino, & tamen quæ illis ſimilia ſiſtuntur ; & ex illis quæ ſequuntur, ut quæ in cœlis, & quæ in terra, & quæ in aquis, per quæ intelliguntur talia quæ a Divino ubivis. Quid per inſtar illorum quæ a Divino intelligitur, hic dicendum, quia de illis in ſequentibus hujus Verſus ac in initio ſequentis agitur ; inſtar illorum quæ a Divino fiunt ab hominibus, quum ore loquuntur Divina, & quoque opere faciunt qualia a Divino mandata ſunt, & ſic inducunt credere, quod in bono & vero ſint, cum tamen prorſus aliud corde cogitant, nec niſi quam malum volunt, tales ſunt ſimulatores, hypocritæ, doloſi, hi ſunt qui faciunt inſtar illorum quæ a Divino : in altera vita faciunt mali ſpiritus inſtar illorum quæ a Divino, qui ſiſtunt ſimilitudinem & apparentiam in externis, in quibus intus nihil Divini eſt ; hoc diſcunt ſimulatores, hypocritæ & doloſi in altera vita, in genere omnes qui ex frequenti uſu habitum traxerunt aliud loquendi quam cogitant, & aliud faciendi quam volunt ; quidam per talia volunt aucupare famam ut videantur boni, & ſic fallant, quidam ut imperent : ſunt etiam talia ibi abuſus correſpondentiarum : ſed illis ſucceſſive adimuntur externa, per quæ ſimulaverunt talia, quæ charitatis & fidei ſunt, nam ſic agunt ex ipſa ſua natura in mundo acquiſita, non magis ex aliqua ſimulatione & hypocriſi ; illi qui tales ſunt, & appercipiunt quod externa illis adimenda ſint, dicunt, quod ſi illis relinquerentur externa, potuiſſent æque cum ſociis in altera vita converſari & apparenter bona facere, ſicut prius in mundo ; ſed hoc fieri non poteſt, quia per externa, quæ apparentur bona ſunt, communicarent aliquo modo cum cœlo, nempe cum illis qui in circuitibus ibi ſunt, ac ſimplices ſunt, qui correſpondent cuticulis in Maximo Homine ; at per interna communicarent cum infernis ; & quia mala quæ intus ſunt dominantur, quoniam ea ſunt voluntatis, & bona, quæ in externis ſimulantur, ſerviunt ad acquirendum dominium malis, idcirco eſt contra ipſum ordinem Divinum relinquere illis licentiam ſimulate & hypocritice agendi, ſicut in mundo quapropter talia illis auferuntur, ac ii in ipſum malum voluntatis ſuæ remittuntur.

8871. Quæ in cœlis deſuper, & quæ in terra deſubter, quod ſignificet quæ in luce ſpirituali & quæ in luce naturali, conſtat ex ſignificatione ſimilutidinis illo-

rum quæ in cœlis deſuper, quod ſint quæ apparent & viſuntur in luce ſpirituali, quæ objecta omnia ſe referunt ad bonum & verum, quæ ſunt fidei, charitatis erga proximum, & amoris in Dominum; illa mentiri ac ſimulare, eſt facere ſimilitudinem illorum quæ in cœlis deſuper; & ex ſignificatione ſimilitudinis illorum quæ in terra deſubter, quod ſint quæ apparent & viſuntur in luce naturali, quæ ſunt talia quæ ſe referunt ad bonum & verum civile & morale; hæc mentiri & ſimulare, eſt facere ſimilitudinem illorum quæ in terra deſubter. In ſenſu literæ intelliguntur talia quæ apparent in cœlo, ſicut ſol, luna, ſtellæ; & talia quæ apparent in terra, ut animalia varii generis, tam volantia quam gradientia & repentia; ſed in ſenſu interno intelliguntur talia quæ ſignificantur per illa, quorum omnia ſe referunt ad bonum & verum, ut ſupradictum eſt. Hæc deſcribuntur amplius apud Moſchen, his verbis "Ne faciatis vobis ſculptile ſpeciei ullius ſimilitudinis, figuram maris aut fæminæ, figuram ullius beſtiæ quæ in terra, figuram ullius avis alæ quæ volat ſub cœlo, figuram ullius reptilis in terra, piſcis qui in aquis ſub terra; & ne forte tollas oculos tuos ad cœlum, aſpiciaſque ſolem, & lunam & ſtellas, omnem exercitum cœlorum, & impellaris, incurveſque te illis, & ſervias illis. Cavebitis vobis, ne obliviſcamini fæderis Jehovæ Dei veſtri, quod excidit vobiſcum, & faciatis vobis ſculptile figuræ ullius, nam Jehovah Deus tuus eſt ignis comedens, Deus Zelotes. Cum genueritis filios & filios filiorum, & inveteraveritis in terra, & corruperitis vos, & feceritis ſculptile figuræ ullius; teſtes contra vos voco hodie cœlum & terram, quod periundo perituri ſitis cito deſuper terra; diſperget Jehovah vos inter populos, ubi ſervietis diis, opus manuum hominis, lignum & lapis" IV: 16 ad 28: quod tam ſevere prohibitum fuerit ſimilitudinem alicujus rei in cœlis & in terris facere, erat præcipue ob cauſam, quia populus ille, qui ex Jacobo, proniſſimus erat colendi externa; cauſa erat, quia non ſcire volebant quicquam de internis Eccleſiæ, quæ ſunt fidei & amoris in Dominum, ac charitatis erga proximum; idcirco ſi licuiſſet illis facere ſimilitudines rerum, tunc incurvaviſſent ſe illis, & pro diis coluiſſent; ſicut manifeſte patet a Vitulo aureo, quem ſibi in medio tot miraculorum faciebant, & quoque a frequente eorum apoſtaſia a cultu Divino ad cultum idololatricum: at uſque in ſenſu interno non intelliguntur talia, ſed quæ ſupra expoſita ſunt.

8872. Et quæ in aquis deſub terra, quod ſignificet quæ in ſenſuali corporeo, conſtat ex ſignificatione ſimilitudinis illorum quæ in aquis deſub terra, quod ſint quæ infra illa quæ in luce naturali; quæ quod ſint illa quæ in ſenſuali corporeo, patet a gradibus ſucceſſivis lucis, quæ eſt intellectualis in homine; in primo gradu apud hominem ſunt quæ in luce ſpirituali, quæ ſignificantur per illa quæ in cœlis deſuper ſunt; in ſecundo gradu ſunt quæ in luce naturali, quæ ſignificantur per illa quæ in terra deſubter; & in tertio gradu ſunt quæ in ſenſuali corporeo, quæ ſignificantur per quæ in aquis de ſub terra: quid & quale ſenſuale corporeum, videatur n: 5084. 5089. 5094. 5125. 5128. 5580. 5767. 6183. 6201. 6310. 6311. 6312 ad 6316. 6318. 6598. 6612. 6614. 6622. 6624. 6844. 6845. 6948. 6949. 7442. 7693. Ad ſenſuale

ſuale corporeum ſe referunt ſcientifica quæ ab experientia ſenſuum externorum proxime exiſtunt, & quoque jucunda illorum; hæc & illa apud bonos bona ſunt, quia applicantur ad bona, at apud malos mala ſunt, quia applicantur ad mala; fallere per illa, ſicut ſolent ſimulatores, hypocritæ, & doloſi, eſt facere ſimilitudinem talium quæ ſub aquis deſub terra.

8873. Non incurvabis te illis, & non ſervies illis, quod ſignificet non illis Divinum cultum, conſtat ex ſignificatione incurvare ſe, quod ſit humiliatio, de qua n: 2153. 5682. 6266. 7068; & ex ſignificatione ſervire, quod ſit ſubmiſſio, de qua n: 5164: quod ſit cultus Divinus, eſt quia humiliatio & ſubmiſſio ſunt eſſentialia cultus, nam cultus abſque illis non eſt cultus, ſed eſt geſtus ad imitamen illorum qui in vero cultus; in quo geſtu nihil vitæ eſt, nam vita a Domino influit ſolum in cor humile & ſubmiſſum, hoc enim aptum eſt ad recipiendum; quod ita ſit, eſt quia cum cor vere humile eſt, nihil amoris ſui & amoris mundi obſtant: quod utrumque dicatur, eſt quia incurvare ſe ſignificat cultum ex bono amoris, & ſervire cultum ex vero fidei.

8874. Quia Ego Jehovah Deus tuus, quod Divinum a Domino in omnibus & ſingulis, conſtat ex illis quæ ſupra n: 8864. 8865, explicata ſunt.

8875. Deus Zelotes, quod ſignificet quod inde falſum & malum, conſtat ex eo, quod Deus Zelotes in genuino ſenſu ſit Divinum Verum Divini Boni, Deus enim prædicatur de vero, n: 2586. 2769. 2807. 2822. 3921 fin: 4287. 4402. 7010. 7268. 8301; & Zelotes de Bono, ut videbitur infra; at Deus Zelotes reſpective ad illos qui non recipiunt Divinum Verum Divini Boni Domini, eſt falſum & malum; nam qui in oppoſito ſunt, percipiunt Divinum Verum ut falſum, ac Divinum Bonum ut malum; quiſque enim ex quali ſuo videt illa; inde eſt quod Zelus Domini, qui in ſe eſt amor & miſeratio, appareat illis ut ira, nam cum Dominus ex amore ac miſericordia tutatur ſuos in cœlo, illi qui in malo ſunt, indignantur & iraſcuntur contra bonos, & irruunt ſphæram ubi Divinum Verum ac Divinum Bonum, conatu perdendi illos qui ibi, & tunc Divinum Verum Divini Boni operatur apud illos, ac facit ut ſentiant cruciatus quales in inferno; inde eſt quod tribuant Divino excandeſcentiam & iram, & quoque omne malum, cum tamen in Divino prorſus nihil iræ eſt, & prorſus nihil mali, ſed pura clementia & miſericordia; ex quibus patet, cur Zelotes ſignificat falſum & malum, & cur Zelus iram; videantur quæ de his prius oſtenſa ſunt, nempe quod excandeſcentia & ira tribuantur Domino, cum tamen ſunt apud illos qui in malo ſunt, ſeu qui in ira contra Divinum, n: 5798. 6997. 8284. 8483; quod mala, punitiones & vaſtationes ſimiliter tribuantur Domino, cum tamen apud Dominum non niſi quam amor & miſericordia eſt, n: 2447. 6073. 6559. 6992. 6997. 7533. 7632. 7643. 7679. 7710. 7877. 7926. 8214. 8223. 8226. 8227. 8228. 8282. 8632: quod mali ſeipſos devaſtent, inque damnationem ac infernum conjiciant, per quod conantur deſtruere bonum & verum, n: 7642. 7679. 7710. 7926. 7989: quod Dominus appareat unicuique ſecundum quale

 ejus,

ejus, n: 1861 fin: 6832. 8197. Quod Zelus Domini ſit amor & miſericordia: & quod cum Dominus tutatur bonos contra malos, appareat ſicut hoſtilitas, & quoque ſicut ira, conſtat ex ſequentibus locis in Verbo; *quod Zelus Domini ſit Amor & Miſericordia*, apud Eſaiam "Proſpice e cœlis, & vide ex habitaculo ſanctitatis tuæ & decoris tui, & *ubi Zelus tuus*, & virtutes tuæ, *commotio viſcerum tuorum*, & *miſerationes tuæ* erga me ſe continuerunt" LXIII: 15, Zelus ibi pro Miſericordia, quæ eſt commotio viſcerum, & prædicatur de bono, nam dicitur Zelus tuus & virtutes tuæ, ubi Zelus dicitur de bono, & virtutes de vero, pariter commotio viſcerum de bono, ac miſerationes de vero; pariter habitaculum ſanctitatis pro cœlo ubi illi qui e regno cœleſti, & habitaculum decoris pro cœlo ubi illi qui e regno ſpirituali; inde etiam patet, quod in Verbo, ubi dicitur de bono etiam dicatur de vero, ob conjugium cœleſte, quod eſt boni & veri, in ſingulis Verbi, ita Dominus quoad ſua bina Nomina, Jeſus & Chriſtus, quæ ſignificant conjugium Divinum quod in Domino, de quibus videatur n: 683. 793. 801. 2516. 4138 fin: 5138. 5502. 6343. 8339 fin: 7945. 8339. Apud Eundem "Puer natus eſt nobis, Filius datus eſt nobis, ſuper Cujus humero principatus, vocavit Nomen Ipſius Mirabilis, Conſiliarius, Deus, Heros, Pater eternitatis, Princeps pacis: multiplicanti principatum & pacem non erit finis; *Zelus Jehovæ faciet hoc*" x: 5. 6, ibi de Domino ac Ipſius adventu; Zelus Jehovæ faciet hoc, pro quod ex ardente amore ſalvandi genus humanum. Apud Eundem "Ex Hieroſolyma exibunt reliquiæ, & evaſio e monte Zione, *Zelus Jehovæ faciet hoc*" XXXVII: 32, Zelus Jehovæ faciet hoc, pro quod ex amore & miſericordia. Apud Ezechielem "Sic dixit Dominus Jehovih, nunc reducam captivitatem Jacobi, & *miſerebor* totius domus Iſraelis; & *zelabo pro Nomine ſanctitatis meæ*" XXXIX: 25, zelare pro miſereri. Apud Davidem "*Zelus domus tuæ* conſumſit me" Pſalm: LXIX: 10, ibi de Domino; Zelus domus Jehovæ pro amore erga illos qui recipiunt bonum & verum, nam illi ſunt domus Jehovæ. *Quod Zelus ſeu Miſericordia Domini, cum tutatur bonos, appareat ſicut hoſtilitas*, apud Eſaiam "Jehovah ſicut Heros exibit, *ſicut vir belli excitabit Zelum*, vociferabitur & clamabit, ſuper hoſtes ſuos invaleſcet" XLII: 13. & apud Joelem "*Zelabit Jehovah* pro terra ſua, & parcet populo ſuo" II: 18. *Quod Zelus Domini dicatur ira & excandeſcentia, quia Miſericordia ita apparet malis*, apud Moſchen "Non ibitis poſt deos alios, de diis populorum qui circum vos, *nam Deus Zelotes Jehovah Deus tuus in medio tui*; ne forte *exardeſcat ira Jehovæ Dei tui* contra te, & perdet te deſuper faciebus terræ" Deut: IV: 14. 15. Apud Eundem "*Ad Zelum provocarunt Ipſum* per alienos, per abominationes *iratum reddiderunt Ipſum*; ſacrificant dæmonibus, *illi Zelum meum moverunt* per non deum, *ad iram provocarunt* Me vanitatibus ſuis" Deut: XXXII: 16. 21. Apud Ezechielem "Cum *conſummabitur ira mea*, & *excandeſcentiam meam* quieſcere faciam in illis, pænitebit Me, ut cognoſcant quod *Ego Jehovah loquutus ſum in Zelo meo*, cum *conſummaverim excandeſcentiam meam in iis*" V: 13. Apud Sachariam

"*Dixit*

" Dixit ad me Angelus Jehovæ in me, clama dicendo, ſic dixit Jehovah Zebaoth, *Zelavi pro Hieroſolyma*, & *pro Zione Zelo magno*; *indignatione* enim magna Ego *indignatus* contra gentes ſecuras " I : 14. 15. Cap : VIII : 2. Apud Zephaniam " Effundam ſuper illos *indignationem meam*, omnem *excandeſcentiam iræ meæ*, quia *in igne Zeli mei* comedetur tota terra " III : 8. Apud Moſchen " Non placebit Jehovæ condonare illi, ſed tunc *fumabit ira Jehovæ*; & *Zelus Ipſius* contra virum iſtum, & requieſcet omnis maledictio ſuper illo " XXIX : 19. Apud Davidem " Quouſque Jehovah ſuccenſebis in perpetuum, *Ardebit ſicut ignis Zelus tuus*; effunde *iram tuam* ſuper gentes, quæ non noverunt Te " Pſalm : LXXIX : 5. 6. Pariter *Zelus Jehovæ* ut ira, Pſalm : XXXVII : I. Ezech : XVI : 42. Cap : XXIII : 25. Cap : XXXVIII : 19. Ex his conſtare poteſt, quid Zelus Jehovæ, ſeu quid Deus Zelotes, quod nempe in ſenſu genuino ſit amor & miſericordia; in ſenſu autem non genuino, qualis apparet illis qui in malis & falſis, quod ſit ira & vaſtatio. Sciendum, quod tunc imprimis Jehovah, hoc eſt, Dominus dicatur Zelotes aut Vindex, cum corrumpitur id quod univerſaliter apud hominem Eccleſiæ regnabit, nempe Divinum, quod ſuper omnia amabitur, vel cogitabitur, vel timebitur; id cum corruptum ſeu deletum eſt, tunc pro luce cœleſti mera caligo ſubit, nam non amplius eſt influxus ejus a Divino, quia nulla receptio; inde eſt quod dicatur " Ego Jehovah Deus tuus, Deus Zelotes, viſitans iniquitatem patrum ſuper filios, ſuper tertios & quartos oſoribus meis;" & hoc ſi deos alios colerent, aut ſculptile aut ſimilitudines ſibi facerent; nam hæc corrumpunt Divinum quod univerſaliter regnaturum eſt: ideo ſimiliter alibi apud Moſchen " Cavebitis ne faciatis vobis *ſculptile ullius figuræ*, nam Jehovah Deus eſt ignis comedens, *Deus Zelotes* " Deut : IV : 23. 24. Et apud Eundem " *Non adorabis Deum alium*, quia Jehovah Nomen *Zelotes*, *Zelotes Ille* " Exod : XXXIV : 14. Apud gentem Iſraeliticam id tam ſevere interdictum fuit, quia adoratio aliorum deorum, ſculptilium & imaginum, delevit omne repræſentativum Eccleſiæ apud illos; in Cœlo enim eſt Jehovah, hoc eſt, Dominus univerſale regnans, Divinum Ipſius implet omnia ibi, & facit vitam omnium, ſi aliud pro Divino coleretur, periiſſet omne repræſentativum, & ſic communicatio cœli.

8876. Viſitans iniquitatem patrum ſuper filios, quod ſignificet prolificationem falſi ex malo inde, conſtat ex ſignificatione viſitare iniquitatem patrum, quod ſit prolificatio malorum; quod viſitare ſit prolificatio, eſt quia agitur de ſtatu illorum qui a ſe prorſus rejiciunt Divinum, qui ideo non amplius ſunt receptiones boni ſed mali, & hoc continue; nam malum apud tales continue creſcit, quod eſt prolificatio; quod pater ſit bonum, ac in oppoſito ſenſu malum, videatur n : 3703. 5902. 6050. 7833. 7834; & ex ſignificatione filiorum, quod ſint vera, de qua n : 1147. 2623. 3373, inde in oppoſito ſenſu falſa. In ſenſu proximo per viſitare iniquitatem patrum ſuper filios, non intelligitur quod filii luent pænam iniquitatis patrum ſuorum, nam hoc contra Divinum eſt, Deut : XXIV : 16, ſed quod malum apud patres creſcat, & ſic hæriditario traducatur in liberos, & quod inde mali cumulatio ſucceſſive, n : 2910.

n: 2910. 3701. 4317. 8650. 8851; in ſenſu autem ſpirituali non intelliguntur patres per patres ſed mala, nec filii per filios ſed falſa, inde per ea verba ſignificatur prolificatio falſi ex malo continue.

8877. Super tertios & ſuper quartos, quod ſignificet in longa ſerie & conjunctionem, conſtat ex ſignificatione trium, quod ſint plenum a principio ad finem, de qua n: 2788. 4495. 7715, ita quod in longa ſerie, inde filii tertii ſunt falſa in longa ſerie; quod filii ſint falſa, videatur mox ſupra n: 8876; & ex ſignificatione quatuor, quod ſint conjunctio, ſimiliter ac duo, de qua n: 1886. 5194. 8423, inde filii quarti ſunt falſi in longa ſerie conjuncta. Quod hæc ſignificentur per filios tertios & quartos, non poteſt non videri ſicut paradoxon vel alienum a ſenſu Verbi, ſed ſciendum, quod numeri non ſignificent numeros in ſenſu interno, ſed res, videatur n: 482. 487. 575. 647. 648. 755. 813. 1963. 1988. 2075. 2252. 3252. 4264. 4495. 4670. 5265. 6175.

8878. Oſoribus meis, quod ſignificet qui Divinum Domini plane rejiciunt, conſtat ex ſignificatione oſorum Dei, quod ſint qui in malo & inde in falſo ſunt, nam hi ſunt qui Divinum Domini rejiciunt, & quantum in malo ſunt & inde falſo, tantum non modo id rejiciunt, ſed etiam odio habent: quod Divinum Domini ſit quod rejiciunt, eſt quia illi qui in malo ſunt, non in luce cœleſti ſunt, ſed in luce naturali & tandem in luce ſenſuali quæ ex corporeo; hi ex eo lumine nequicquam videre poſſunt Humanum Domini aliter ac Humanum, nam non percipere poſſunt quid Divinum Humanum, quia de Divino prorſus vacuam & inanem ideam habent; ſi illis dicitur quod Ipſum Divinum ſit Divinus Amor, & quod Divinus Amor ſit Eſſe omnis vitæ, & quod Dominus ex conceptione fuerit Ille Amor, qui ſic fuit intimum Eſſe Ipſius vitæ, ita Jehovah, & quod ad ſimilitudinem Ejus glorificaverit Humanum ſuum, hoc eſt, Divinum fecerit; hæc quidem illi qui aliquo acumine intellectuali pollent, aliquantum capere poſſunt, ſed uſque non credunt; nam cum ex intellectuali luce, in qua tunc ſunt, delabuntur in lucem ſuam naturalem & ſenſualem, labuntur in meram caliginem de hoc Vero, ac inde in negationem.

8879. Et faciens Miſericordiam ad millenos, quod ſignificet bonum & verum illis in perpetuum, conſtat ex ſignificatione Miſericordiæ, quod ſit influxus boni & veri a Domino, ac inde vita ſpiritulis, quæ donatur per regenerationem, de qua n: 6160. 6307; a Domino enim ex Miſericordia donantur talia, quæ ſunt vitæ & felicitatis æternæ; & ex ſignificatione mille, quod ſint plurimum, & cum de Miſericordia Divina dicitur, quod ſit in perpetuum, de qua n: 2575. 8715.

8880. Amantibus Me, quod ſignificet qui recipiunt bonum amoris, conſtat ex ſignificatione amantium Jehovam, hoc eſt, Dominum, quod ſit recipere bonum amoris, nam qui amant Dominum, non ex ſe amant, ſed a Domino; omne enim bonum ab Ipſo influit & illi amant qui deſiſtunt a malo, nam malum obſtat, & rejicit influxum boni a Domino; quare malo remoto recipitur bonum, quod continue a Domino adeſt ac intrare conatur.

8881.

8881. Et cuſtodientibus præcepta mea, quod ſignificet qui recipiunt vera fidei; conſtat ex ſignificatione præceptorum, quod ſint vera fidei de qua n: 3382. 8362; quod illa cuſtodire ſit recipere, eſt quia vera quæ fidei vocantur, ut ſint fidei ac ut vivant apud hominem, etiam influunt a Domino; diſcuntur quidem ab homine, & reponuntur in memoria, ſed quamdiu homo non vult illa, & inde non facit illa, non fiunt viva; cum autem e memoria depromuntur, & per intellectuale inſinuantur voluntati, hoc eſt, per cogitationem affectioni, & inde actui, tunc fiunt viva, & ſunt fidei; hoc fit a Domino, quando homo deſiſtit a malis, ut mox ſupra n: 8880, dictum eſt.

8882. Non feres Nomen Dei tui in vanum, quod ſignificet prophanationes & blaſphemationes veri & boni fidei, conſtat ex ſignificatione Nominis Dei, quod ſit omne in complexu, quo colitur Dominus, ita omne verum & bonum fidei, de qua n: 2724. 3006. 6674; & ex ſignificatione ferre in vanum, quod ſit prophanare & blaſphemare: per ferre Nomen Dei in vanum proprie ſignificatur vertere verum in malum, hoc eſt, credere quod verum ſit, & uſque vivere in malo; & quoque eſt vertere bonum in falſum, hoc eſt, vivere ſancte & tamen non credere, utrumque eſt prophanatio, n: 4601; nam credere eſt intellectus & vivere eſt voluntatis, quare in illis qui credunt aliter quam vivunt, cogitatio & voluntas diviſæ ſunt; at quia voluntas continue influit in intellectum, nam intellectus eſt forma voluntatis, hoc eſt, voluntas ſe manifeſtat ibi in luce, inde eſt cum homo aliter credit & aliter vivit, quod verum & malum, aut bonum & falſum, conjungantur, ita illa quæ cœli ſunt apud hominem cum iis quæ inferni; conjunctio hæc non reſolvi poteſt, & ſic ſanari homo, quam per diſtractionem, quæ ſecum aufert omne vitæ ſpiritualis; quare illi mittuntur in infernum omnium atrociſſimum, ubi dire cruciantur: hoc eſt quod intelligitur per Domini verba apud Matthæum "Omne peccatum & blaſphemia remittetur hominibus, ſpiritus vero blaſphemia non remittetur hominibus; ſi quis dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur illi, qui vero dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur illi neque in hoc ſæculo neque in futuro" XII: 31. 32; ut & per hæc apud Lucam "Quando immundus ſpiritus exiverit ex homine, peragrat ſicca loca, quærens requiem; quam ſi non invenit, dicit, revertar in domum meam, unde egreſſus ſum, quam ſi veniens invenerit ſcopis purgatam & ornatam, tunc abit & aſſumit ſeptem alios ſpiritus ſe ipſo pejores, & ingreſſi habitant ibi, & fiunt extrema hominis pejora primis" XI: 24. 25. 26; per hæc deſcribitur prophanatio veri a Domino; per immundum ſpiritum cum exit, intelligitur agnitio & fides veri; & per domum ſcopis purgatam, vita contra vera; per reditum ejus cum ſeptem aliis, ſtatus prophanationis: hæc ſunt quæ ſignificantur per ferre nomen dei in vanum: quod tale apud hominem non ſanari poſſit, ita non remitti, ſignificatur etiam per verba ibi immediate ſequentia, nempe "Non innocentem reddet Jehovah illum qui fert Nomen Ipſius in vanum; per quæ intelligitur quod id non remitti poſſit: præterea quid prophanatio,

& apud quos, videatur n: 593. 1003. 1008. 1010. 1059. 1327. 1328. 2051. 2426. 3398. 3399. 3402. 3489. 6348. 6595. 6960. 6963. 6971. 8394. Per ferre Nomen Dei in vanum, etiam ſignificatur Blaſphematio; quæ fit cum illa quæ Verbi ſunt aut doctrinæ fidei, ita quæ ſancta, ludibrio habentur, & deducuntur ad immunda terreſtria, & ſic conſpurcantur, de quibus n: 4050. 5390. At per ferre Nomen Dei in vanum, reſpective ad Gentem Iſraeliticam, quæ non agnovit aliquod bonum & verum fidei, quæ ſignificantur per Nomen Dei, intelligitur applicatio Nominis Jehovæ, & quoque præceptorum & ſtatutorum, quæ illis mandata ſunt, ad cultum idolorum; ſicut fecerunt in deſerto ad cultum Vituli Aurei, cui non modo holocauſta & ſacrificia offerebant, & ex ſanctificatis inde comedebant, ſed etiam diem celebrationis ejus vocabant feſtum Jehovæ; de quo apud Moſchen "Aharon fecit *vitulum* fuſilis ex auro, & dixerunt, hi ſunt dii tui, Iſrael, qui aſcendere fecerunt te e terra Ægypti: quod cum videret Aharon, *exſtruxit Altare* coram eo, & proclamavit & dixit, *feſtum Jehovæ cras:* quare ſurrexerunt mane poſtridie, & *obtulerunt holocauſta*, & *adduxerunt eucbariſtica*" Exod: xxxii: 4. 5. 6: quod illis qui ita tulerunt Nomen Jehovæ Dei in vanum, non remitti potuerit, quod ſignificatur per quod non innocentes reddentur, conſtat a Jehovæ verbis ad Moſchen de illis tunc, quæ ſunt "Illum, qui peccaverit Mihi, *delebo e libro meo:* veruntamen vade, duc populum hunc in, quo loquutus ſum tibi; *at in die viſitationis meæ viſitabo ſuper iis peccatum eorum*" ibid: Verſ: 33. 34.

8883. Quia non innocentem reddet Jehovah illum qui fert Nomen Ipſius in vanum, quod ſignificet quod illa non remitti poſſint, conſtat ex illis quæ nunc ſupra n: 8882, explicata ſunt.

8884. Verſ: 8. 9. 10. 11. *Recordare diei ſabbathi ad ſanctificandum eum. Sex diebus laborabis, & facies omne opus tuum. Et dies ſeptimus ſabbathum Jehovæ Deo tuo, non facies ullum opus tu, & filius tuus, & filia tua, ſervus tuus, & ancilla tua, & beſtia tua, & peregrinus tuus qui in portis tuis. Quia ſex diebus fecit Jehovah cœlum & terram, mare, & omne quod in illis, & quievit in die ſeptimo; idcirco benedixit Jehovah diei ſabbathi, & ſanctificavit eum.* Recordare, ſignificat perpetuum in cogitatione: diei ſabbathi, ſignificat in ſenſu ſupremo unionem Ipſius Divini ac Divini Humani Domini, in ſenſu interno conjunctionem Divini Humani cum cœlis, ita cœlum, & ſic conjugium boni & veri ibi: ad ſanctificandum eum, ſignificat non violationem ullo modo: ſex diebus laborabis, & facies omne opus tuum, ſignificat pugnam quæ præcedit & præparat ad conjugium illud: & dies ſeptimus ſabbathum Jehovæ Deo tuo, ſignificat bonum implantatum, & ſic conjugium: non facies ullum opus tu, & filius tuus, & filia tua, ſervus tuus & ancilla tua, & beſtia tua, & peregrinus tuus in portis tuis, ſignificat quod tunc cœlum & beatitudo omnibus & ſingulis quæ in interno & in externo hominis: quia ſex diebus fecit Jehovah cœlum & terram, & mare, ſignificat regenerationem & vivificationem illorum quæ in interno & in externo homine: & omne quod in illis, ſignificat omnium ibi: & quievit in die ſeptimo, ſignificat quod

quod tunc pax & bonum amoris: idcirco benedixit Jehovah diei ſeptimo, ſignificat quod tunc conjugium cœleſte a Domino: & ſanctificavit eum, ſignificat quod nequaquam violari poteſt.

8885. Recordare, quod ſignificet perpetuum in cogitatione, conſtat ex ſignificatione recordari, cum dicitur de tali quod nequaquam obliviſcendum eſt, quod ſit perpetuum in cogitatione: perpetuum in cogitatione eſt quod univerſaliter ibi regnat; & id univerſaliter regnat apud hominem, quod perpetuo ineſt cogitationi ejus, etiam cum de aliis rebus meditatur, aut in negotiis eſt; cogitatio hominis involvit ſimul plura, nam eſt forma plurium quæ ſucceſſive intraverunt; quæ ad manifeſtam perceptionem veniunt, illi ſunt tunc in medio, & ſic in luce viſus interni, ac reliqua tunc ſunt ad latera circumcirca; quæ in circuitibus ſunt, in obſcuro ſunt, nec manifeſtantur, niſi cum objecta talia occurrunt, cum quibus conſociata ſunt, quæ autem adhuc remotiora ſunt, & non ſunt in plano ibi, ſed vergunt deorſum, illa ſunt talia quæ homo rejecit, & quæ averſatur; talia ſunt mala & falſa apud bonos, ac bona & vera apud malos: in ipſa cogitatione hominis ſunt quæ perpetuo ibi ſunt, hoc eſt, quæ univerſaliter ibi regnant, quæ ſunt intima ejus; ab his homo ſpectat illa quæ non perpetuo ibi ſunt, hoc eſt, illa quæ nondum univerſaliter regnant, ſicut extra ſe, & quoque ſicut infra ſe, & ſicut nondum affinia, ex quibus tunc poteſt eligere & ſibi adjungere illa, quæ cum intimis conveniunt, ex quibus adjunctis & tandem conſociatis intima, hoc eſt, univerſaliter regnantia corroborantur; hoc fit per nova vera apud bonos, ac per nova falſa, aut per applicationes ſiniſtras verorum, apud malos. Porro ſciendum, quod id quod univerſaliter regnat, ſit quod inſinuatum eſt ipſi voluntati, nam ipſa voluntas eſt intimum hominis, quia illa formata eſt ex amore ejus; quicquid enim homo amat, hoc vult, & quod ſupra omnia amat, hoc intime vult; intellectus autem inſervit ad manifeſtandum illa, quæ homo vult, hoc eſt, quæ amat, coram aliis, & quoque inſervit ad flectendum aliorum voluntates per ideas varie formatas ad condeſcendentiam: quum hoc fit, etiam ex voluntate influit amor ſeu affectio in ideas intellectuales, ac per quandam ſpeciem inſpirationis vivificat & movet; ideæ illæ intellectuales apud bonos cum affectionibus, quæ voluntatis, unum faciunt; apud malos autem aliter nam apud hos cogitatio & voluntas intime quidem conveniunt, nam malum quod voluntas vult, hoc intellectus cogitat ut falſum malo conveniens: ſed hic conſenſus non patet coram hominibus in mundo, nam ab infantia diſcunt aliud, loqui quam cogitant, & aliud facere quam volunt; verbo, diſcunt interiorem ſuum hominem ſeparare ab exteriori, & in hoc formare aliam voluntatem & quoque aliam cogitationem, quam quæ eſt in interiori; & ſic per exteriorem mentiri bonum prorſus contra interiorem, qui eodem inſtanti malum vult, & quoque imperceptibiliter cogitat; ſed qualis eſt voluntas & cogitatio interior, patet in altera vita ut in clara luce, nam ibi auferuntur externa, & denudantur interna.

8886. Diei ſabbathi, quod ſignificet in ſenſu ſupremo unionem Divini ac Divini Humani Domini, in ſenſu interno conjunctionem Divini Humani in

 cœlis,

cœlis, ita cœlum, & ſic conjugium boni & veri ibi, conſtat ex illis, quæ prius n: 8495, oſtenſa ſunt;. quia talia ſignificabantur per ſabbathum, idcirco illud in Eccleſia repræſentativa fuit ſanctiſſimum, ac illud quod perpetuo cogitandum, hoc eſt, quod univerſaliter regnat; turum eſt; quod hoc faciat vitam hominis, videatur n: 8853 ad 8858. 8885. Gens Iſraelitica quidem non cogitavit de unione Divini ac Divini Humani Domini, nec de Ipſius unione cum Cœlo, nec de conjunctione boni & veri in cœlo, quæ per ſabbathum ſignificabantur, quia prorſus in externis erant abſque interno; ſed illis injunctum fuit ſabbathum ſanctiſſimum habere, ut repræſentarentur in cœlo Divina & cœleſtia illa: quomodo cum his ſe habuerit, patet ex illis quæ de Gente illa, & de repræſentativo Eccleſiæ apud illam prius n: 3147. 3479. 3480. 3881 fin: 4208. 4281. 4288. 4289. 4293. 4307. 4444. 4580. 4680. 4825. 4844. 4847. 4891. 4912. 6304. 6306. 7048. 7051. 7301 fin: oſtenſa ſunt.

8887. Ad ſanctificandum illum, quod ſignificet non violationem ullo modo, conſtat ex illis quæ de ſabbatho mandata ſunt, de quibus n: 8465, & ex illis quæ de ſabbathi ſanctificatione hic ſequuntur, nempe "Sex diebus laborabis, & facies opus tuum, & dies ſeptimus ſabbathum Jehovæ Deo tuo, non facies ullum opus tu, & filius tuus, & filia tua, & peregrinus tuus qui in portis tuis: quia ſex diebus fecit Jehovah cœlum & terram, mare, & omne quod in illis, & quievit in die ſeptimo; idcirco benedixit Jehovah diei ſabbathi, & ſanctificavit eum:" ex quibus conſtat, quod per ſanctificare ſabbathum ſignificetur non violare ullo modo: in ſenſu autem interno, quod non violanda ullo modo quæ per ſabbathum ſignificantur, quæ ſunt Unio Divinæ Eſſentiæ Domini cum Eſſentia Humana Ipſius, tum Hujus unio cum cœlis, & in his inde conjunctio boni & veri, n: 8886; nam ſi hæc violantur, perit apud illum hominem vita ſpiritualis, & fit vita mere naturalis, & dein ſenſualis; & tunc falſum loco veri & malum loco boni arripitur; nam hæc tunc univerſaliter regnant apud illum.

888 . Sex diebus laborabis, & facies omne opus tuum, quod ſignificet pugnam quæ præcedit & præparat ad conjugium illud, conſtat ex ſignificatione ſex dierum, quod ſint pugnæ ſtatus; quod ſex ſint pugna, videatur n: 720. 737. 900; & quod dies ſtatus, n: 23. 487. 488. 493. 2788. 4850. 5672 5962. 6110. 8426; & ex ſignificatione laborare & opus ſuum facere, quod ſit agere illa quæ vitæ neceſſaria ſunt, hic quæ vitæ ſpiritualis, hoc eſt, vitæ in cœlo. Præterea per pugnam quæ præcedit & præparat ad conjugium cœleſte intelligitur pugna ſpiritualis ſeu tentatio; homo enim antequam intrat in conjugium cœleſte, hoc eſt, antequam regeneratur, in pugna eſt contra mala & falſa apud ſemet; nam hæc removenda ſunt, antequam verum & bonum, quæ a Domino, poſſunt recipi: illa, nempe mala & falſa, removentur per vera fidei, per hæc enim homo non modo diſcit quid bonum eſt, ſed etiam ducitur ad bonum; hic ſtatus eſt primus hominis qui regeneratur, ac vocatur ſtatus qui præcedit & præparat ad conjugium cœleſte; cum autem homo in bono eſt, & per bonum ducitur a Domino, tunc in Conjugio cœleſti

leſti eſt, ita in cœlo, nam Conjugium cœleſte eſt cœlum; prior ſtatus eſt, qui ſignificatur per ſex dies qui præcedunt ſeptimum, & poſterior ſtatus per diem ſeptimum; de binis illis ſtatibus apud hominem, videatur n: 7923. 8505. 8506. 8510. 8512. 8516. 8539. 8643. 8648. 8658. 8685. 8690. 8701. 8722. Quia per ſabbathum ſignificatur conjugium cœleſte, quod eſt cœlum, ideo Regnum Domini in cœlis vocatur perpetuum ſabbathum, ita perpetua quies & pax, nec ibi amplius ſex dies laboris.

8889. Et dies ſeptimus ſabbathum Jehovæ Deo tuo, quod ſignificet bonum implantatum & ſic conjugium, conſtat ex ſignificatione ſabbathi, quod ſit conjugium cœleſte, de qua ſupra n: 8886, ita bonum per vera implantatum, & poſtea ab his formatum, nam bonum apud hominem non prius eſt bonum ſpirituale quam cum formatum eſt a veris; & cum formatum eſt, tunc eſt conjugium cœleſte, nam hoc eſt conjunctio boni & veri, ac eſt ipſum cœlum apud hominem; inde quoque eſt quod dies ſeptimus ſignificet ſtatum ſanctum; quod dies ſit ſtatus, videatur n: 8888, & quod ſeptem ſint ſanctum, n: 395. 433. 716. 881. 7265.

8890. Non facies ullum opus tu, & filius tuus, & filia tua, ſervus tuus & ancilla tua, & beſtia tua, & peregrinus tuus qui in portis tuis, quod ſignificet quod tunc cœlum & beatitudo omnibus & ſingulis quæ in interno & externo hominis, conſtat ex ſignificatione non facere ullum opus, quod ſit quies & pax, ita cœlum nam cum homo in cœlo eſt, abſque omni ſollicito, irrequieto, & anxio eſt, & cum abſque his, eſt ei beatitudo; & ex ſignificatione tu, filii tui, filiæ tuæ, ſervi tui, ancillæ tuæ, beſtiæ tuæ, peregrini in portis tuis, quod ſint omnia & ſingula quæ in interno & in externo hominis; nam per tu ſignificatur ipſe homo, per filium ſignificatur intellectuale ejus, per filiam voluntarium, utrumque in interno homine; per ſervum ſignificatur naturale quoad verum, & per ancillam naturale quoad bonum, ita utrumque quod in externo homine; per beſtiam autem ſignificatur affectio in communi, & per peregrinum in portis ſcientificum in communi, ita omnia & ſingula: quod filius ſit intellectuale eſt quia eſt verum, nam vera conſtituunt intellectuale; & quod filia ſit voluntarium, eſt quia eſt bonum, nam bona conſtituunt voluntarium; quod filius ſit verum, ita intellectuale, videatur n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 2803. 2813. 3373. 3704. 4257; quod filia ſit bonum, ita voluntarium, n: 489. 490. 491. 2362. 3024; quod ſervus ſit naturale quoad verum, n: 3019. 3020, 3409. 5305. 7998; quod ancilla ſit naturale quoad bonum, n: 2567. 3835. 3849; quod beſtia ſit affectio in communi, n: 45. 46. 142. 143. 246. 714. 715. 2179. 2180. 3218. 5198. 7523. 7872, & quod peregrinus ſit qui inſtruitur in Eccleſiæ veris, n: 1463. 4444. 8007. 8013, inde ſcientificum in portis, eſt ſcientificum in communi, nam ſcientificum in communi eſt in portis, hoc eſt, in introitu ad vera quæ Eccleſiæ.

8891. Quia ſex diebus fecit Jehovah cœlum & terram & mare, quod ſignificet regenerationem & vivificationem illorum quæ in interno & in externo homine, conſtat ex ſignificatione ſex dierum, quod ſint ſtatus pugnæ, de qua

mox ſupra n: 8888; & cum prædicatur de Jehovah, hoc eſt, Domino, quod ſit labor cum homine, antequam regeneratur, n: 8510; ex ſignificatione cœli & terræ, quod ſit Eccleſia ſeu Regnum Domini in homine, cœlum in interno & terra in externo, de qua n: 82. 1411. 1733. 1850. 2117. 2118 fin: 3355 fin: 4535, ita eſt homo regeneratus, hoc eſt, qui novam vitam nactus eſt, ſic vivificatus; & ex ſignificatione maris, quod ſit ſenſuale adhærens corporeo hominis, de qua n: 8872. In hoc Verſu agitur de ſanctificatione diei ſeptimi, ſeu de inſtitutione ſabbathi, & deſcribitur per quod "*Jehovah ſex diebus fecit cœlum & terram, mare & omne quod in illis, & quievit in die ſeptimo, idcirco benedixit Jehovah diei ſeptimo, & ſanctificavit illum*;" qui non ultra ſenſum literæ cogitant, illi non aliter credere poſſunt, quam quod creatio, quæ deſcribitur in Capite Primo & Secundo Geneſeos, ſit creatio Univerſi, & quod ſex dies fuerint intra quos creata ſunt cœlum, terra, mare, & omnia quæ in illis, & tandem homo ad ſimilitudinem Dei: ſed quis non, qui ſingula expendit, videri poteſt, quod non creatio univerſi ibi intellecta ſit; ſunt enim ibi talia, quæ ex ſenſu communi ſciri poſſunt, quod non ita ſit; ſicut quod dies fuerint antequam ſol & luna, quod lux & tenebræ, & quod egerminatæ herbæ & arbores; & tamen quod per illa luminaria lux data ſit, ac diſtinctum in lucem & tenebras, & ſic facti dies: in ſequentibus ibi etiam ſimilia ſunt, quæ vix ab aliquo, qui interius cogitat, agnoſcuntur quod ita eſſe potuerint, ſicut quod fæmina ex coſta viri ædificata ſit; tum quod binæ arbores in paradiſo poſitæ ſint, ex quarum unius fructu edere interdictum; & quod ſerpens ex una loquutus ſit cum uxore hominis, qui mortalium ſapientiſſimus fuerat, & per loquelam ſuam, quæ erat ex ore ſerpentis, deceperit utrumque; & quod univerſum genus humanum, uſque ad tot millia millium, idcirco damnarentur inferno: hæc & ſimilia ibi non poſſunt non ad primam cogitationem apparere paradoxa illis, qui aliquid dubii de ſanctitate Verbi fovent, & dein inducere ad negandum Divinum ibi: attamen ſciendum, quod omnia & ſingula ibi uſque ad minimam jotham Divina ſint, ac in ſe contineant arcana, quæ coram Angelis in cœlis ut in clara die patent; quod ita ſit, eſt cauſa, quia Angeli Verbi ſenſum non vident ſecundum literam, ſed ſecundum illa quæ inibi ſunt, quæ ſunt ſpiritualia & cœleſtia, ac in his Divina; illi, cum Primum Caput Geneſeos legitur, non percipiunt aliam creationem quam novam hominis, quæ Regeneratio vocatur; hæc ibi deſcripta eſt; ac per Paradiſum ſapientia hominis e novo creati; per binas arbores in medio ejus binæ illius hominis facultates, nempe voluntas boni per arborem vitæ, ac intellectus veri per arborem ſcientiæ; & quod vetitum fuerit edere ex hac arbore, erat quia homo regeneratus ſeu e novo creatus non amplius debet duci per intellectum veri ſed per voluntatem boni, & ſi aliter quod novum vitæ ejus pereat; de quibus videantur n: 202. 337. 2454. 2715. 3246. 3652. 4448. 5895 fin: 5897 fin: 7877. 7923. 7992. 8505. 8506. 8510. 8512. 8516. 8539. 8643. 8648. 8658. 8690. 8701. 8722; conſequenter quod per Adamum ſeu Hominem & per Chaivam uxorem ejus ibi intellecta ſit nova Eccleſia, & per eſum ex arbore ſcientiæ, illius Eccleſiæ

lapſus

lapſus a bono ad Verum, conſequenter ab amore in Dominum & erga proximum ad fidem abſque illis, & hoc per ratiocinationem ex proprio intellectuali, quæ ratiocinatio quod ſit ſerpens, videatur n: 185. 196. 197. 6398. 6399. 6949. 7293. Ex his patet, quod Hiſtorica de Creatione, deque Primo Homine, & de Paradiſo, ſint Hiſtorica facta, quæ Cœleſtia & Divina in ſe continent, & hoc ſecundum morem in Antiquis Eccleſiis receptum; qui mos etiam inde emanavit ad plures qui extra Eccleſiam erant, qui ſimiliter finxerunt Hiſtorica, & arcana illis involvebant; ut patet a ſcriptoribus Antiquiſſimorum temporum: in antiquis enim Eccleſiis notum fuit, quid talia quæ in mundo ſunt, ſignificabant in Cœlo; nec geſta rerum illis tanti fuerunt, ut illa deſcriberent, ſed illa quæ cœli erant; hæc mentes eorum occupabant, ex cauſa quia interius cogitabant quam hodie, & ſic cum angelis communicabant, idcirco illis jucundum fuit talia connectere; ad illa vero quæ ſancta haberentur in Eccleſiis, ducebantur a Domino; inde concinnabantur talia quæ plene correſpondebant. Ex his conſtare poteſt, quid intelligitur per Cœlum & terram in Primo Verſu Primi Capitis Geneſeos, quod nempe Eccleſia interna & externa; quod illa per cœlum & terram ſignificentur, conſtat quoque ex locis apud Prophetas, ubi dicitur de novo cœlo & nova terra, per quæ quod intelligatur nova Eccleſia, videatur n: 82. 1411. 1733. 1850. 2117. 2118 f. 3355. f. 4535: ex his nunc patet, quod per ſex diebus fecit Jehovah cœlum & terram & mare, ſignificetur regeneratio & vivificatio illorum quæ in interno & in externo homine.

8892. Et omne quod in illis, quod ſignificet omnium ibi, nempe vivificatio, conſtat abſque explicatione.

8893. Et quievit in die ſeptimo, quod ſignificet quod tunc pax & bonum amoris, conſtat ex ſignificatione quieſcere, quod ſit pax; & ex ſignificatione diei ſeptimi, quod ſit ſtatus cœleſtis amoris, de qua n: 84. 85. 86. 87; & inde ſanctum, n: 395. 433. 716. 5265. 5268; quod per quietem in die ſeptimo ſignificetur pax & bonum amoris, eſt quia homo antequam regeneratus ſeu e novo creatus eſt, in intranquillo ac irrequieto eſt, nam tunc pugnat vita naturalis ejus cum vita ſpirituali; ac illa vult dominari ſuper hanc; inde tunc Domino eſt labor, nam pugnat pro homine contra inferna quæ impugnant; aſt ut primum implantatum eſt bonum amoris, ceſſat pugna & fit quies, introducitur enim tunc in cœlum, ac ducitur a Domino ſecundum leges ordinis ibi, ita in pace: hæc ſignificantur per quietem Jehovæ in die ſeptimo.

8894. Idcirco benedixit Jehovah diei ſeptimo, quod ſignificet quod tunc conjugium cœleſte a Domino, conſtat ex ſignificatione benedicere, quod ſit diſponi in ordinem cœleſtem, ac donari bono amoris, de qua n: 3017. 3406. 4981. 8674; & ex ſignificatione diei ſeptimi, quod ſit ſtatus cœleſtis amoris, de qua n: 84. 85. 86. 87, ita conjugium cœleſte, nam conjugium cœleſte eſt conjunctio boni & veri, quæ eſt cœlum in homine; quod ſabbathum ſit illud conjugium, videatur n: 8495. 8510.

8895. Et ſanctificavit eum, quod ſignificat quod nequaquam violari poteſt, conſtat ex ſignificatione ſanctificare, cum agitur de conjugio cœleſti apud hominem

minem regeneratum, quod ſit non violabile, de qua ſupra n: 8887; nam ſanctum Domini apud hominem non violari poteſt, ita nec homo qui ſanctum Domini recipit, hoc eſt, qui in bono amoris eſt, proinde qui in cœlo.

8896. Verſ: 12. *Honora patrem tuum & matrem tuam, propterea ut prolongentur dies tui ſuper terra, quam Jehovah Deus tuus dat tibi,* Honora patrem tuum & matrem tuam, ſignificat amorem pro bono & vero; in ſenſu ſupremo pro Domino ac pro Regno Ipſius: propterea & prolongentur dies tui ſuper terra, ſignificat inde ſtatum vitæ in cœlo: quam Jehovah Deus tuus dat tibi, ſignificat ubi Divinum, ut inde influxus.

8897. Hnonora patrem tuum & matrem tuam, quod ſignificet amorem pro bono & vero, in ſenſu ſupremo pro Domino & pro Regno Ipſius, conſtat ex ſignificatione honorare, quod ſit amare, nam honor in ſpirituali ſenſu eſt amor; ex cauſa, quia in cœlo unus alterum amat, & cum amat etiam honorat; ineſt enim amor honori; honor abſque amore ibi renuitur, imo reſpuitur, quia eſt abſque vita ex bono; & ex ſignificatione patris, quod ſit bonum, de qua n: 3703. 5580. 5902. 6050. 7833. 7834; & in ſupremo ſenſu Dominus quoad Divinum Bonum, n: 15. 1729. 2005. 2803. 3704. 7499. 8328; cauſa quod Dominus in ſupremo ſenſu ſit Pater, eſt quia Ipſe dat vitam novam homini, & per illum ut homo ſit filius & hæres Regni Ipſius; & ex ſignificatione matris, quod ſit Verum, de qua n: 3703. 5580; & in ſupremo ſenſu Dominus quoad Divinum Verum, ita regnum Ipſius, nam Divinum Verum quod procedit a Domino facit cœlum: Cauſa quod Divinum Verum Domini faciat cœlum, eſt quia Dominus quoad Divinum Bonum in altera vita eſt Sol, & quoad Divinum Verum eſt Lux; Divina hæc Lux ex Domino ut Sole eſt quæ illuminat mentes Angelicas ac implet intelligentia & ſapientia, & facit ut Angeli lucis ſint. Divinum Bonum ineſt Divino Vero, ſicut calor ex ſole ineſt luci tempore veris ac æſtatis in mundo.

8898. Propterea ut prolongentur dies tui ſuper terra, quod ſignificet inde ſtatum vitæ in cœlo, conſtat ex ſignificatione prolongari, quod prædicetur de bono & ejus augmento, de qua ſequitur; ex ſignificatione dierum tuorum, quod ſint ſtatus vitæ, de qua n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785. 4850. 5672. 5962. 6110. 7680. 8426; & ex ſignificatione terræ, hic terræ Canaanis, quia ad filios Iſraelis dicitur, quam Jehovah Deus tuus dat tibi, quod ſit regnum Domini, de qua n: 1413. 1437. 1607. 1868. 3038. 3481. 3686. 3705. 4447. 4240. Quod prolongari prædicetur de bono & ejus augmento, eſt cauſa quia prolongatio dierum eſt duratio temporis vitæ, & in cœlo non eſt tempus nec ſpatium, ſed pro illis ſtatus; idcirco prolongari, quia prædicatur de ſtatu quoad bonum eſt augmentum ejus: quod longitudo dicatur de bono, & latitudo de vero, videatur n: 1613. 4482; & quod in cœlo non ſint ſpatia, ſicut nec tempora, ſed loco illorum ſtatus, n: 1274. 1382. 2625. 2788. 2837. 3254. 3356. 3404. 3938. 4321. 4814. 4882. 4901. 4918. 5606. 6110. 7218. 7381.

8199.

8899. Quam Jehovah Deus tuus dat tibi, quod ſignificet ubi Divinum & inde influxus, conſtat ex eo, quod hæc dicantur de cœlo, quod hic ſignificatur per terram, n: 8898; inde Jehovah Deus eſt Divinum ibi, & dare eſt influxus, nam cœlum in communi apud omnes, & in particulari apud unumquemvis, eſt receptio influxus a Divino. Quod talia ſignificentur per præceptum de honorandis parentibus, videri poteſt alienum, quia diſtat a ſenſu literæ; ſed ſciendum, quod præcepta decalogi pro normis ſint tam illis qui in mundo ſunt, quam illis qui in cœlo; ſenſus literæ ſeu externus pro illis qui in mundo, & ſenſus ſpiritualis ſeu internus pro illis qui in cœlo, & inde uterque ſenſus, tam externus quam internus, pro illis qui dum in mundo etiam in cœlo ſunt, hoc eſt, pro illis qui in bono vitæ ſecundum vera doctrinæ ſunt: quod præcepta decalogi etiam ſint pro illis qui in cœlo ſunt, patet a ſenſu interno omnium quæ in Verbo, & evidenter ex eo, quod quæ Jehovah Deus, hoc eſt, Dominus, Ipſe loquitur, non ſolum ſint pro hominibus aut mundo, ſed etiam pro Angelis, imo pro toto cœlo, nam Divinum Verum, quod procedit a Domino, transfluit cœlum, & pervadit uſque ad hominem; ita hæc decem præcepta, quæ Ipſe Dominus e monte Sinai loquutus eſt; quia hæc non ſolum pro illis qui in mundo, ſed etiam pro illis qui in cœlo, dicta ſunt, ideo non potuerunt percipi ſimiliter utrinque, ſicut hoc præceptum, quod honorarent patrem & matrem propterea ut prolongarentur dies eorum ſuper terra, quam Jehovah Deus daret illis; in cœlo enim non conveniunt parentes & liberi, ſicut in terra, quare pro Patre ibi eſt Dominus, & pro Matre eſt Regnum Ipſius; nec de illis in cœlo dici poteſt quod prolongarentur dies, quia vivunt ibi in æternum; nec ibi intelligi poteſt terra, ſicut in hoc præcepto terra Canaan, ſed pro illa Canaan cœleſtis ſeu cœlum. Quia per patrem & matrem intelligitur Dominus & Regnum Ipſius, idcirco præceptum hoc eſt quartum in ordine, & ſanctitate excedit ſequentia; præceptum de cultu Jehovæ, hoc eſt, Domini, eſt primum & ſecundum, quia ſanctiſſimum; dein præceptum de ſabbatho, quia per hoc in ſupremo ſenſu ſignificatur unio Ipſius Divini ac Divini Humani in Domino; poſt hoc ſequitur præceptum de honorandis parentibus, quia per hoc ſignificatur Amor Domini, & inde amor boni & veri quæ a Domino. Quoniam hæc per hoc præceptum ſignificantur, idcirco contemtus parentum recenſetur inter crimina, quæ ſignificantur per effundere ſanguinem, Ezech: XXII: 6. 7; ac ideo filii inobedientes & refractarii lapidabantur, Deut: XXI: 18 ad 22.

8900. Quod per Patrem intelligatur Dominus, & per Matrem Regnum Ipſius, mox ſupra n: 8898, oſtenſum eſt: ſed ne fortaſſis hæreat mens, num per Matrem in ſenſu interno intelligatur Regnum Domini ſeu Cœlum, licet hæc illis, quæ ſuperius dicta ſunt, adjicere: in verbo per matrem intelligitur Eccleſia, n: 289. 4257. 5580, quæ quoque ideo vocatur jam ſponſa jam uxor Domini; & quia Regnum Domini eſt idem cum Eccleſia, ſolum cum hac differentia, quod Regnum Domini in terra dicatur Eccleſia, ideo illud quoque per matrem ſignificatur; inde filii ex illa matre nati ſunt vera, & vocantur filii regni, Matth: XIII: 38; n: 3373: eſt etiam Regnum Domini

patria

patria omnibus illis qui ibi ſunt, & patria eſt mater in ſenſu naturali, ſicut Eccleſia in ſpirituali.

8901. Verſ: 13. *Non occides, ſignificat non vitam ſpiritualem alicui adimere, tum non fidem & charitatem exſtinguere; ut & proximum non odio habere.*

8902. Non occides, quod ſignificet non vitam ſpiritualem alicui adimere, tum non fidem & charitatem exſtinguere, ut & proximum non odio habere, conſtat ex ſignificatione occidere, quod ſit privare vita ſpirituali; quod occidere in ſenſu interno id ſit, eſt quia in illo ſenſu de vita ſpirituali ſeu de vita cæli apud hominem agitur: & quia vita ſpiritualis ſeu vita cœli apud hominem eſt vita fidei & charitatis, idcirco per non occidere etiam ſignificatur non fidem & charitatem apud aliquem exſtinguere. Quod non occidere etiam in ſenſu interno ſit non odio habere proximum, eſt quia is qui odio habet, continue vult occidere, & quoque actu occideret, niſi obſtaret timor pænæ, jacturæ vitæ, famæ, & alia ſimilia; odium enim eſt ex malo, contrarium Charitati, nec ſpirat niſi necem ejus quem odio habet, in mundo necem corporis ejus, in altera vita necem animæ: hoc intelligitur per Domini verba apud Matthæum "Audiviſtis quod veteribus dictum ſit, *non occides*, *quiſquis autem occiderit*, obnoxius erit judicio: Ego vero dico vobis, quod *quiſquis iraſcitur fratri ſuo temere*, obnoxius erit judicio; quicunque vero dixerit fratri ſuo raka, obnoxius erit ſynedrio, quicunque autem dixerit ſtultus, obnoxius erit gehennæ ignis" v: 21. 22. ſeq: odium contra proximum intelligitur per iraſci temere fratri ſuo, & ejus increſcentiæ gradus deſcribuntur per dicere ei raka, & vocare illum ſtultum; quod ira ſit averſio a charitate, & ex malo, ita odium, videatur n: 357. 4164. 5034, 5798. 5887. 5888. Quod occidere in ſenſu interno ſit vitam ſpiritualem alicui adimere, proinde fidem & charitatem exſtinguere, conſtat ex locis pæne omnibus in Verbo, ubi occiſio memoratur ſeu occidere dicitur, prout apud Eſaiam "Ecce dies Jehovæ venit crudelis & indignationis, & excandeſcentiæ & iræ; ad ponendum terram in vaſtitatem, & peccatores ejus perdat ex ea: tunc ſtellæ cœlorum & ſidera illorum non lucebunt luce ſua, obtenebrabitur ſol in ortu ſuo, & luna non ſplendere faciet lucem ſuam: viſitabo ſuper orbem malitiam, & luna non ſplendere faciet lucem ſuam: viſitabo ſuper orbem malitiam, & ſuper impios iniquitatem illorum: rarum reddam hominem præ auro puro, & filium hominis præ auro Ophiris: *omnis inventus confodietur*, & omnis congregatus *cadet gladio*; infantes illorum allidentur in oculis illorum; ſpoliabuntur domus illorum, & uxores illorum ſtuprabuntur; *arcus juvines allident*, filiis non parcet oculus" XIII: 9 ſeqq; agitur hic de ultimo tempore Eccleſiæ, quando nulla amplius fides & charitas, quod tempus eſt dies Jehovæ crudelis, plenus indignationis, excandeſcentiæ & iræ; quiſque videre poteſt, quod aliud quid hic intelligatur, quam quod nude dictant verba; ſed quod intelligitur, non ſciri poteſt quam ex ſignificativis vocum in ſenſu ſpirituali, in quo ſenſu quod terra ſit Eccleſia, videatur n: 566. 662. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733. 1850. 2117. 2918 fin: 2228. 3155. 4447. 4535.

5577.

5577. 8011. 8732, inde ponere terram in vaſtitatem, & perdere peccatores ab ea, ſignificat hominem Eccleſiæ tunc abſque fide & charitate; quod ſtellæ & ſidera ſint cognitiones veri & boni, videatur n: 2120. 2495. 2849. 4697, quæ dicuntur non lucere luce ſua, cum non amplius illuſtrantur a luce cœli quæ influit per fidem charitatis; quod Sol ſit Amor in Dominum, & Luna fides in Ipſum, n: 2120. 2441. 2495. 3636. 3643. 4060. 4321 fin: 4696. 5097. 5377. 7078. 7083. 7171. 7173. 8644. 8812, inde obtenebrari ſolem in ortu ſuo, ſignificat amorem in Dominum non exiſtere poſſe apud hominem, & lunam non ſplendere facere lucem ſuam, ſignificat nec exiſtere poſſe charitatem & fidem; ita hominem non amplius poſſe regenerari; rarum reddere hominem præ auro puro, & filium hominis præ auro ophiris, ſignificat bonum non amplius videri, nec verum, nam per hominem ſignificatur bonum Eccleſiæ, n: 4287. 8547, & per filium hominis Verum ex bono, in ſupremo ſenſu Divinum Verum procedens a Domino, n: 1724. 1733. 2813. 3704; omnis inventus confodietur ſignificat quod omnes perituri ex malo falſi, & omnis congregatus cadet gladio, ſignificat quod perituri ex falſo, quod confodi ſit perire ex malo falſi, n: 4503, & cadere gladio, perire ex falſo, n: 2799. 4499. 7102. 8294; infantes allidi, ſignificat quod innocentiam prorſus exſtincturi, nam infantes ſunt innocentia, n: 430. 2126. 3183. 3494. 5608; uxores ſtuprabuntur, ſignificat quod bona veri pervertentur a malis falſi, uxores enim ſunt bona veri, n: 2517. 4510. 4823. 7022, & ſtuprari eſt perverti, n: 2466. 4865; arcus juvenes allident, ſignificat quod vera boni per doctrinas falſi ex malo peritura, arcus enim eſt doctrina veri, & in oppoſito ſenſu doctrina falſi, n: 2686. 6402. 8800, juvenes ſunt vera confirmata, n: 7668; & filiis non parcet oculus illorum, ſignificat quod qui intelligit vera uſque exſtinguet illa, nam filii ſunt vera, n: 489. 491. 533. 1147. 2803. 2813. 3373. 4257. 5542, & oculus eſt intellectus veri, n: 2701. 4403 ad 4421. 4523 ad 4534; ex his nunc liquet, quid per prophetica illa intelligitur, nempe cum Eccleſia ad finem ſuum pervenit, omne verum & omne bonum ſint peritura; patet etiam ex his, quod perfodi, allidi, verbo occidi, ſit exſtinctio fidei & charitatis. Apud Jeremiam "Abripe eos ſicut pecudem *ad mactationem*, & deſtina eos *ad diem occiſionis*; quouſque lugebit terra, & herba omnis agri exareſcet, propter malitiam habitantium in ea, *conſumentur* beſtiæ & avis" XII: 3. 4, dies occiſionis pro tempore vaſtatæ Eccleſiæ, quod eſt tempus ejus ultimum, cum non amplius eſt fides quia nulla charitas; lugebit terra pro Eccleſia; herba omnis agri exareſcet pro quod omne verum Eccleſiæ; conſumentur beſtiæ & avis pro quod bona & vera; quod terra ſit Eccleſia, videatur mox ſupra; quod herba agri ſit verum Eccleſiæ, n: 7571, quod ager ſit Eccleſia, n: 2971. 3310. 3766; quod beſtiæ ſint bona & affectiones boni, n: 45. 46. 142. 143. 246. 714. 715. 718. 1823. 2179. 2180. 3218. 3519. 5198; quod aves ſint vera & affectiones veri, n: 5149. 7441; ex his conſtare poteſt, quis ſenſus internus illorum verborum eſt, & quoque quod ſpirituale & ſanctum Eccleſiæ & cœli ſit in ſingulis; quodque abſque ſenſu interno nequaquam intelligeretur quid

dies occiſionis, quid quod lugebit terra, quod exareſcet herba omnis agri, quodque conſumentur tunc beſtiæ & avis. Apud Sachariam "Sic Dixit Jehovah Deus tuus, *paſce oves occiſionis*, quas poſſeſſores earum *occidunt*, nec reos ſe agnoſcunt" XI: 4, oves occiſionis pro illis qui in ſimplici bono, apud quas vera quæ fidei exſtinguuntur non ſua culpa, ſed eorum qui docent. Apud Eſaiam "Venturos radicabit Jacobus, effloreſcet & florebit Iſrael, ita ut impleantur facies orbis proventu; num *juxta plagam percutientis percuſſit illum*, num *juxta cædem occiſorum ejus occiſus eſt*. Ecce Jehovah exiens e loco ſuo ad viſitandum iniquitatem terræ, tunc revelabit terra *ſanguines ſuos*, & non celabit *occiſos ſuos*" XXVII: 6. 7. 21, hic quoque in ſenſu interno agitur de ultimo tempore Eccleſiæ, quando reſuſcitabitur Eccleſia nova, pereunte vetere; Jacobus pro illis qui in externo Eccleſiæ, Iſrael pro illis qui in interno; facies orbis pro Eccleſia in communi terra pro Eccleſia vetere; occiſi pro illis apud quos non fides quia non charitas. Apud Eundem "Tu projectus es e ſepulchro tuo ſicut ſurculus abominabilis, *veſtimentum occiſorum, confoſſi gladio*; non adunaberis cum iis in ſepulchro, nam terram tuam perdidiſti, *populum tuum occidiſti*" XIV: 19. 20; occiſi pro illis qui privati vita ſpirituali; populum occidiſti, pro quod deſtruxerit vera & bona fidei; ibi de Babele, per quam ſignificatur prophanatio boni, n: 1182. 1283. 1295. 1306. 1307. 1308. 1321. 1322. 1326, tum vaſtatio ejus, n: 1327 fin: Apud Jeremiam "Audivi vocem filiæ Zionis, ſuſpirat, expandit manus ſuas væ jam mihi, *quia delaſſata eſt anima mea occiſoribus*; diſcurrite per plateas Hieroſolymæ, & videte quæſo & cognoſcite, & quærite in vicis ejus, ſi inveniatis virum, ſi ſit faciens judicium, quærens veritatem" IV: 31. Cap: V: 1; filia Zionis pro Eccleſia cœleſti; occiſores pro illis qui deſtruunt bona & vera; vir faciens judicium pro illis qui in veris ex bono. Apud Ezechielem "Prophanaſtis me apud populum meum pro pugillis hordeorum, & pro fruſtis panis, *ad occidendum animas quæ non mori debent*, & ad vificandum animas quæ non vivere debent" XIII: 19; Occidere animas hic manifeſte pro vitam ſpiritualem adimere. Quia occidere etiam id ſignificabat, ideo inter maledictiones erat ſuper monte Ebal "*Occidere ſocium in occulto*; & accipere munus *ad occidendum animam ſanguinis innocentis*" Deut: XXVII: 21. 25. Apud Matthæum "In conſummatione ſæculi tradent vos in tribulationem, *& occident vos*, & eritis odio habiti ab omnibus gentibus propter nomen meum" XXIV: 9: & apud Johannem "Jeſus ad diſcipulos, veniet hora, *ut omnis qui occiderit vos*, putet cultum ſacrum offerre Deo; & hæc facient, quia non cognoſcent Patrem, nec Me" XVI: 2. 3, hic quoque per Occidere ſignificatur privare vita ſpirituali, hoc eſt, fide & charitate, nam per diſcipulos ſignificantur omnia veri & boni fidei & charitatis, n: 3488. 3858 f. 6397: quod non diſcipuli, ad quos Dominus loquutus eſt, hic intelligantur, patet ex eo quod ibi agatur de Conſummatione Sæculi, quando Dominus venturus eſt in nubibus cœli, de qua diſcipuli quæſiverunt, per quam intelligitur ultimum tempus Eccleſiæ, quo tempore diſcipuli non victuri erant, videatur n: 3488: ſimiliter apud Marcum "*Tradet frater fra-*

trem

trem in mortem, & pater liberos, conſurgent liberi contra parentes, & *occident illos*" XIII: 12, ibi etiam de ultimis temporibus agitur, ubi quoque per occidere ſignificatur privare veris & bonis quæ fidei & charitatis, ita vita ſpirituali. Apud Lucam "Mittam ad eos Prophetas & Apoſtolos, *ſed ex illis occident* & perſequentur: a ſanguine Abelis ad ſanguinem Sachariæ Prophetæ requiretur a generatione hac" XI: 49. 51; prophetæ & apoſtoli in ſenſu ſpirituali pro veris & bonis Eccleſiæ; occidere pro extinguere illa; ſanguis Abelis pro exſtinctione charitatis; Prophetæ quod ſint vera doctrinæ ex Verbo, videatur n: 2534. 7269; ſanguis Abelis quod ſit exſtinctio Charitatis, n: 374. Similiter apud Johannem "*Sanguis ſanctorum & prophetarum, ac occiſorum*, inventus eſt in Babylone" Apoc: XVIII: 14, ibi etiam ſanguis ſanctorum & prophetarum pro exſtinctione boni & veri fidei & charitatis; occiſi pro illis qui quoad vitam ſpiritualem perierunt; quod ſanguis ſit violentia illata Charitati, ut & omne malum in genere, n: 374. 3005. tum prophanatio veri in ſpecie, n: 4735. 4978. 7317. 7326. Quia per occiſum ſeu confoſſum ſignificatur extinctio boni & veri, & in Eccleſia Judaica omnia, quæ inſtituta ſunt, erant repræſentativa ſpiritualium & cœleſtium, quæ in Regno Domini, ac in ſupremo ſenſu Divinorum in Domino, quapropter quando confoſſus in agro jacens inventus fuit, talis proceſſus expiandi populum mandatus eſt; quod nempe metirentur verſus urbes *a Confoſſo jacente in agro*, & quod ſeniores urbis proximæ ſumerent vitulam bovis, per quam labor nullus factus eſt, & ſuper qua nondum jugum fuerat, ac deducerent ad fluvium rapidum & decollarent illam ibi ſacerdotes filii Levi, ac tunc ſeniores urbis lavarent manus ſuper vitula, & dicerent, quod manus eorum non effuderint ſanguinem illum, nec oculi illorum viderint, & quod ſic expiaretur ſanguis" Deut: XXI: 1 ad 8; quis unquam ſciret, cur talis proceſſus inſtitutus eſt propter confoſſum jacentem in agro, niſi ex ſenſu interno ſciretur, quid ſignificatur per confoſſum in agro, per urbem proximam, per vitulam, per fluvium rapidum, per lavationem manuum, & per reliqua ibi; per confoſſum in agro ſignificatur verum & bonum exſtinctum, n: 4503, per agrum Eccleſia, n: 2971. 3310. 3766; per urbem doctrina veri, n: 402. 2450 2943. 3216. 4492. 4493; per ſeniores urbis vera concordantia bono, n: 6523. 6525. 8578. 8585; per vitulam ſuper qua nondum jugum verum nondum confirmatum, quid vitulus n: 1824. 1825; per lavationem manuum ſuper vitula ad flumen rapidum, purificatio a malo illo quia factum ex Zelo immoderato qui ignorantis quid verum: ex his ſicut ex reliquis conſtare poteſt, quæ & quanta arcana in ſingulis Verbi continentur, quæ ne quidem ut arcana apparitura ſunt, ſi credatur quod ſenſus literæ ſit omne Verbi, ac ita quod non ſanctius & cœleſtius intus inibi lateat; cum tamen ſenſus literæ eſt pro homine in mundo, hoc eſt, pro homine naturali, at ſenſus internus pro homine in cœlo, hoc eſt, pro homine ſpirituali; inde patet quid præceptum de non occidere involvit, quod nempe non ſolum homo non occidendus quoad corpus, ſed etiam non occidendus quoad animam, ita non ſolum non privandus vita in mundo, ſed imprimis quod non privandus vita in cœlo: ſi Præceptum

illud non hoc ſimul involviſſet, non ab Ipſo Jehovah, hoc eſt, Domino, viva voce dictatum fuiſſet ſuper monte Sinai cum tanto miraculo, omnes enim populi & gentes abſque immediata revelatione ſciunt, & quoque leges eorum ſanciunt, quod homo non accidendus, ſicut etiam quod non adulterandum, non furandum, non teſtandum falſe; nec credendum quod Gens Iſraelitica tam ſtupida fuerit, ut quæ omnes in univerſo terrarum orbe ſciverunt, illa ſola neſciverit; ſed Verbum revelatum, quia ab Ipſo Divino, inſuper in ſinu ſuo altiora & univerſaliora recondit, nempe talia quæ cœli ſunt, ita quæ non ſolum vitam corporis, ſed etiam quæ vitam animæ ſeu vitam æternam concernunt; in hoc differt, diſtat, & eminet Verbum ſuper omni alio ſcripto.

8903. *Non adulterabis, ſignificat quod illa quæ doctrinæ fidei & charitatis ſunt non pervertenda; ita non Verbum applicandum ad confirmanda mala & falſa; tum quod non leges ordinis invertendæ ſint.*

8904. Non adulterabis, quod ſignificet quod illa quæ doctrinæ fidei & charitatis ſunt, non pervertenda; ita non verbum applicandum ad confirmanda falſa & mala; tum quod non leges ordinis invertendæ, conſtat ex ſignificatione adulterare, mæchari & ſcortari, quod in ſenſu ſpirituali ſeu interno ſint pervertere bona & falſificare vera quæ doctrinæ fidei & charitatis ſunt; & quia hæc per adulterare ſignificantur, etiam ſignificatur applicare Verbum ad confirmanda mala & falſa, nam Verbum eſt ipſiſſima doctrina fidei & charitatis, & perverſio veri & boni ibi, eſt applicatio ad falſa & mala: quod hæc ſignificentur per adulterare & mæchari in ſenſu ſpirituali vix aliquis hodie ſcit, ex cauſa quia hodie intra Eccleſiam a paucis ſcitur quid ſpirituale, & qualiter hoc differt a naturali, & vix ab aliquo, quod correſpondentia ſit inter utrumque, & quidem talis, ut ſiſtatur imago unius in altero, hoc eſt, repræſentetur ſpirituale in naturali; conſequenter quod ſpirituale ſit ſicut anima, & naturale ſicut ejus corpus, & ſic per influxum & inde conjunctionem conſtituant unum, ſicut in homine regenerato internus ejus homo qui etiam ſpiritualis vocatur, & externus qui etiam dicitur naturalis: quia talia hodie ignorantur, idcirco non ſciri poteſt, quid adulterare ulterius ſignificat, quam quoad corpus illegitime conjungi. Quia illa, ut dictum eſt, hodie ignorantur, licet cauſam dicere, cur adulterare in ſenſu ſpirituali ſignificat pervertere illa quæ doctrinæ fidei & charitatis ſunt, ita adulterare bona & falſificare vera; cauſa eſt, quæ arcana hodie, quod amor conjugialis deſcendat ex conjugio boni & veri, quod Conjugium cœleſte vocatur; amor qui a Domino influit, qui eſt inter bonum & verum in cœlo, vertitur in amorem conjugialem in terra, & hoc per correſpondentiam; inde eſt quod falſificatio veri ſit ſcortatio, & perverſio boni ſit adulteratio in ſenſu interno; inde quoque eſt, quod qui in bono & vero fidei non ſunt, nec in genuino amore conjugiale poſſint eſſe; tum quod qui in adulteriis capiunt jucundum vitæ, non amplius aliquid fidei poſſint recipere; dictum audivi ab Angelis, quod ut primum aliquis adulterium committit in terra, & in eo capit jucundum, claudatur ei cœlum, hoc eſt, is renuat amplius recipere inde aliquid fidei & charitatis:

tatis: quod hodie in regnis ubi Eccleſia a perplurimis adulteria pro nihilo reputentur, eſt quia Eccleſia eſt in fine ſuo, & ſic non amplius aliqua fides, quia non charitas; unum enim correſpondet alteri, ubi nulla fides eſt falſum loco veri & malum loco boni, & inde fluit, quod adulteria non magis ut crimina reputentur; nam clauſo cœlo apud hominem talia ab inferno influunt: videantur quæ de his prius dicta & oſtenſa ſunt, n: 2727 ad 2759. 4434. 4834. 4837. Quod mæchari & adulterari in ſenſu interno ſeu ſpirituali ſit falſificare & pervertere vera & bona fidei & charitatis, proinde etiam confirmare falſum & malum per pravas applicationes e Verbo, conſtare poteſt a ſingulis locis in Verbo ubi adulterari, mæchari, & ſcortari nominantur, quod manifeſte patebit a ſequentibus, ut apud Ezechielem "Fili hominis, notifica Hieroſolymæ abominationes ejus; *ſcortata es propter nomen tuum*, & effudiſti *ſcortationes tuas* ſuper omnem tranſeuntem: ſumſiſti de veſtibus tuis, & feciſti tibi excelſa variegata, & *ſcortata es ſuper illis:* accepiſti vaſa ornatus tui ex auro meo & ex argento meo quod dederam tibi, & feceras tibi imagines maſculi: ſcortata es cum illis: ſumſiſti filios tuos & filias tuas, quas peperiſti Mihi, & ſacrificaſti; num parum *de ſcortationibus tuis. Scortata es cum filiis Ægypti*, vicinis tuis, magnis carne, & *multiplicaſti ſcortationem tuam*, ad irritandum Me: & *ſcortata es cum filiis Aſchuris*, cum ſatietas tibi nulla, *cum quibus etiam ſcortata es*, & tamen non ſaturata: & *multiplicaſti ſcortationem tuam* uſque ad terram negotiationis Chaldæam, & tamen in hoc non ſatiata es. *Mulier adultera* ſub viro ſuo accipit alienos: omnibus *meretricibus* dant mercedem, tu vero *dediſti mercedes tuas omnibus amaſiis tuis*, & remuneraſti eos, ut venirent ad te e circuitu *in ſcortationibus tuis:* propterea *meretrix*, audi verbum Jehovæ, *judicabo te judiciis adulterarum*, & effundentium ſanguinem" XVI: 1 ſeqq; quis non videre poteſt, quod per ſcortationes hic ſignificentur falſificationes veri ac adulterationes boni; & quis poteſt intelligere hic verbulum, niſi ſciat quod ſcortatio talia ſignificet, tum niſi ſciat quid filii Ægypti, filii Aſchuris, Chaldæa, cum quibus Hieriſolyma dicitur ſcortata; quod non cum illis ipſis populis ſcortata ſit, patet; dicendum itaque quid in ſenſu interno illa ſignificant; per Hieroſolymam intelligitur Eccleſia perverſa; veſtes ibi ſunt vera quæ pervertuntur, inde falſa quæ agnoſcuntur ſunt excelſa variegata; filii Ægypti ſunt ſcientifica, filii Aſchuris ratiocinia, Chaldæa prophanatio veri; quod veſtes ſint vera, videatur n: 1073. 2576. 4545. 4763. 5248. 5319. 5954. 6914. 6917; quod excelſa ſint cultus, excelſa variegata hic cultus falſi, n: 796; vaſa ornatus ex auro & argento ſunt cognitiones boni & veri, quod vaſa ſint cognitiones, n: 3068. 3079; quod aurum ſit bonum, n: 113. 1551. 1552. 5658. 6914. 6917; argentum, verum boni, n: 1551. 2148. 2954. 5658; imagines maſculi ſignificat apparentias & ſimilitudines veri: n: 2046; filii & filiæ, quas pepererunt, ſunt vera & bona quæ perverterunt, quod filii ſint vera, n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 2803. 2813. 3373; quod filiæ bona, n: 482. 2362. 3024; quod filii Ægypti ſint ſcientifica, per quæ perverſio, n: 1164. 1165. 1186. 1462. 2588 fin: 4749. 4964. 4968. 5700. 5702. 6004. 6015. 6125. 6651. 6679. 6683. 6692.

6692. 6750. 7296. 7779. 7926; Aſchur quod ſit ratiocinatio, per quam mediis ſcientificis vera fidei perverſa, & bona ejus adulterata ſunt, n: 119. 1286; multiplicare ſcortationem uſque ad terram Chaldæam eſt uſque ad prophanationem veri, quod Chaldæa ſit prophanatio veri, n: 1368; inde patet, cur dicitur mulier adultera, tum meretrix: ſimiliter ac de Babylone in Apocalypſi "Venit unus ex ſeptem angelis habentibus ſeptem phialas, & loquutus eſt mecum, dicens mihi, veni, monſtrabo tibi *judicium meretricis magnæ* ſedentis ſuper aquis multis, *cum qua ſcortati ſunt reges terræ*, & *inebriati ſunt vino ſcortationis ejus* inhabitantes terram: erat Babylon magna *mater ſcortorum*, & abominationum terræ" XVII: 1. 2. 5. Cap: XIV: 8. Cap: XVIII: 3; quod Babylon ſint qui pervertunt vera & bona Eccleſiæ ſui dominii & ſui quæſtus cauſa, & hoc uſque ad prophanationem, conſtat ex ſignificatione Babelis n: 1182. 1283. 1295. 1304. 1306. 1307. 1308. 1321. 1322. 1326. 1327 f; inde eſt quod Babylon dicatur meretrix & mater ſcortorum; qui de ſenſu interno nihil ſciunt, credent quod reges terræ, qui cum illa ſcortati ſunt, ſignificent reges in terra aut regna, ſed non ſignificant reges nec regna, ſed vera fidei Eccleſiæ, cum quibus ſcortari eſt illa pervertere, quod reges ſint vera fidei, videatur n: 1672. 2015. 2069. 3009. 4575. 4581. 4966. 4044. 6148; & quod terra ſit Eccleſia, n: 566. 662. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733. 1850. 2117. 2118 f. 2928. 3155. 4447. 4535. 5577. 8011. 8732; inebriati vino ſcortationis inhabitantes terram, eſt quod in errores & deliria redacti ſint per falſa ex malo illi qui intra Eccleſiam ſunt, inebriari enim eſt in errores per falſa ratiocinia & per pravas interpretationes Verbi duci, n: 1072; vinum eſt falſum ex malo, n: 6377, inde vinum ſcortationis eſt falſum ex perverſione veri; quod terra ſit Eccleſia, modo oſtenſum eſt; ſedere dicitur ſuper aquis multis, quia ſuper falſis, nam aquæ in ſenſu genuino ſunt vera, & in ſenſu oppoſito falſa, n: 729. 790. 8137. 8138. 8568. Quod adulterari & ſcortari ſit pervertere bona & vera Eccleſiæ, conſtat manifeſte etiam alibi apud Ezechielem "Duæ mulieres filiæ unius matris *ſcortatæ ſunt in Ægypto*, in adoleſcentia ſua *ſcortatæ ſunt*, Ohola Samaria, & Oholiba Hieroſolyma, *ſcortata* eſt Ohola ſub me, & *dilexit amaſios ſuos*, Aſſyrios propinquos, veſtitos hyacintho, præfectos & duces, juvenes deſiderii omnes, equites equitantes equis; *dedit ſcortationes ſuas ſuper illos*, delectum filiorum Aſchuris omnium: attamen *ſcortationes ſuas ex Ægypto non deſeruit* nam *cum illis concubuerunt* in adoleſcentia ſua: Oholiba *corrupit amorem ſuum* præ illa, & *ſcortationes ſuas ſuper ſcortationes ſororis ſuæ*; *filios Aſchuris adamavit*; addidit *ad ſcortationes*, cum vidit viros pictos ſuper pariete, imagines Chaldæorum, pictos minio, & *amavit eos* ad aſpectum oculorum ſuorum; venerunt etiam ad illam *filii Babelis ad concubitum amorum*; *polluerunt illam per ſcortationem ſuam*; multiplicavit tamen *ſcortationes ſuas*, dum recordata eſt dierum adoleſcentiæ, *quibus ſcortata eſt in terra Ægypti*, adamavit *ſupra pellices* illos" XXIII: 1 ſeqq: in his etiam nullus non videre poteſt, quod per ſcortationes intelligantur ſcortationes ſpitituales, hoc eſt, perverſiones boni & falſificationes veri, quæ Eccleſiæ; tum quod contenta

in

in ſenſu interno non paleſcant, niſi ſciatur quod ſignificatur per filios Ægypti, per Aſſyrios ſeu filios Aſchuris, per Chaldæam & per Babelem; nam quod illæ gentes non intelligantur, ſed quod talia quæ ſunt falſi liquet, cum illis enim non ſcortati ſunt incolæ Samariæ & Hieroſolymæ; ſed quid per Ægyptum, Aſchurem, Chaldæam & Babelem ſignificatur, mox ſupra oſtenſum videatur. Ex ſequentibus etiam conſtat, quod ſcortationes & adulteria in ſenſu interno ſint falſificationes & perverſiones boni & veri, ita adulterationes horum; ut apud Hoſcheam "Contendite cum matre veſtra, contendite, quoniam illa non uxor mea, & Ego non maritus ejus, ut *removeat ſcortationes* a faciebus ſuis, & *adulteria ſua*, ab inter ubera ſua; filiorum ejus non miſerebor, quia *filii ſcortationum illi*, quoniam, *ſcortata eſt mater illorum*, dicens, *ibo poſt amaſios meos*, dantes panem meum, & aquas meas, lanam meam, & linum meum, oleum meum & potus meos: ſed devaſtabo vitem ejus & ficum ejus, de quibus dixit *merces meretricia* illa mihi, quam dederunt mihi amaſii mei" II: 2 ad 12; per matrem in ſenſu interno hic intelligitur Eccleſia, n: 289. 2691. 2717. 4257. 5580. 8897; pariter per uxorem, n: 252. 253. 409. 749. 770, quæ non uxor dicitur, quia in veris perverſis, hoc eſt, falſis; per filios vera Eccleſiæ; hic falſa, quia dicuntur filii ſcortationum, n: 489. 491. 533. 2623. 2803. 2813. 2513. 3373. 3704. 4257; quid panis, quid aqua, quid lana & linum, tum oleum & potus, ut & vitis & ficus, oſtenſum eſt in ſuis locis, quod nempe ſint bona amoris & charitatis, tum bona & vera fidei interiora & exteriora, at mala & falſa in ſenſu oppoſito, nam bona fiunt mala & vera fiunt falſa cum pervertuntur; quid panis videatur n: 276. 680. 2165. 2177. 3464. 3478. 3735. 3813. 4217. 4735. 4976. 5915. 6118. 6410; quid aquæ, n: 709. 790. 8137. 8138. 8568; quid linum, n: 7601; quid oleum, n: 886. 3728. 4582; quid potus, n: 3069. 3168. 3772. 8562; quid vitis, n: 1069. 5113. 6376; quid ficus, n: 4221. 5113; merces meretricia eſt falſum doctrinæ quod venditant pro vero. Apud Eundem "Populus meus lignum interrogat, & baculus ejus reſpondet illi, quia *ſpiritus ſcortationis ſeduxit*, & *ſcortati ſunt* a ſub deo ſuo; ſuper verticibus montium ſacrificant, & ſuper collibus ſuffiunt, propterea *ſcortantur filiæ veſtræ*, & *nurus veſtræ adulterantur: ſi ſcortaris tu Iſrael*, ne reus fiat Jehudah; nonne viſitavero ſuper filias veſtras, *quia ſcortantur*, & ſuper nurus veſtras *quia adulterantur*, quia *hæ cum ſcortis dividunt*, & *cum proſtibulis* ſacrificant" IV: 11 ſeqq: ſcortari ſub deo ſuo pro pervertere verum, nam per deum in ſenſu interno ſignificatur verum, & in oppoſito falſum, n: 2586. 2769. 2807. 2822. 4295. 4402. 4544. 7010. 7268. 7873. 8301. 8867; montes & colles ſunt amores, hic amores ſui & mundi, n: 795. 796. 1693. 2722. 6435: lignum quod interrogatur eſt bonum jucundi alicujus cupiditatis, n: 643, baculus qui reſpondet eſt potentia imaginaria ex proprio intellectuali, n: 4013. 4015. 4876. 4936. 7011. 1026, quia dii ſignificant in genuino ſenſu vera, & in oppoſito falſa, ideo falſificare vera & adulterare bona ſignificatur per *ſcortati poſt deos alienos*, ut poſt baalam, poſt Molechum, poſt idola" Ezech: VI: 9. Levit: XX: 5, & alibi. Ex his nunc conſtare poteſt, quid per adulteria & ſcortationes intelligitur in ſequentibus

tibus his locis; apud Eſaiam "Vos accedite huc filii præſtigiatricis, *ſemen adulteri*, & *ſcortata eſt*; contra quem oblectatis vos, contra quem dilatatis os, & elongatis linguam, nonne vos nati prævaricationis, ſemen mendacii, qui *incaluiſtis in diis* ſub omni arbore viridi" LVII: 3. 4. 5. Apud Eundem "Fiet in fine ſeptuaginta annorum viſitabit Jehovah Tyrum, ut *redeat ad mercedem meretriciam ſuam*, & *ſcortetur cum omnibus regnis terræ* ſuper faciebus orbis" XXIII: 17. 18. Apud Jeremiam "Et dimiſit vir uxorem ſuam, & abivit ab eo, & fuit viro alii; *ſcortata eſt cum ſociis multis*; prophanaſti terram *ſcortationibus tuis* & malitia tua: num vidiſti quæ fecit averſa Iſrael, abiens hæc ſuper omnem montem altum, & ſub omnem arborem viridem, & *ſcortabaris ibi*: etiam perfida Jehudah ſoror ejus, abivit & *ſcortata eſt etiam illa*; ideo ut *a voce ſcortationis ejus* prophanaverit terram, *mæchata eſt cum lapide & ligno*" III: 1 ad 10. Apud Eundem "Hæc ſors tua, quod oblita es Mei, & confiſa es mendacio; *adulteria tua*, & *hinnitus tui*, *ſcelus ſcortationi tuæ*, ſuper collibus in agro vidi abominationes tuas; væ tibi Hieroſolyma" XIII: 25. 27. Apud Eundem "Contra Prophetas; *adulteris plena eſt terra*, quia propter maledictionem luget terra, exaruerunt paſcua deſerti, quia tam Propheta quam Sacerdos hypocriſin exercent: in Prophetis Hieroſolymæ etiam vidi obfirmationem horrendam, *adulterando* & eundo in mendacio; confirmarunt manus malorum; viſionem cordis ſui loquuntur non ex ore Jehovæ" XXIII: 9, 10. ſeq: Apud Eundem "Fecerunt ſtultitiam in Iſraele, & *mæchati ſunt cum uxoribus ſociorum ſuorum*, & loquuti ſunt verbum in Nomine Meo mendaciter quod non præcepi illis" XXIX: 23; ex his manifeſte patet, quod adulterari & mæchari ſit ex ſuo corde, hoc eſt, ex proprio, ita ſicut ſuadent amores ſui & mundi, explicare & pervertere Verbi vera; proinde loqui mendacia, hoc eſt, falſa, ſicut aperte dicitur. Inſuper apud Hoſcheam "Ne læteris Iſrael, *quia ſcortatus es de* ſub deo tuo, *dilexiſti mercedem meretriciam* ſuper omnibus areis frumenti" IX: 1. Apud Eundem "Loquutus eſt Jehovah ad Hoſcheam; abi, accipe tibi *mulierem ſcortationum*, & *liberos ſcortationum*, quia *ſcortando ſcortatur terra* a poſt Jehovam" I: 2. Apud Nahum "Væ urbi ſanguinum, *præ multitudine ſcortationum ſcorti*, boni gratia, magiſtræ præſtigiarum, vendentes gentes *per ſcortationes ſuas*, & familias per præſtigias ſuas" III: 4. Apud Moſchen "Filii veſtri erunt paſcentes in deſerto 40 annis, & *portabunt ſcortationes veſtras* 40 annis, juxta numerum dierum quibus exploraſtis terram, dies ſinguli pro anno, portabitis iniquitates veſtras" Num: XIV: 32. 34. Quia ſcortationibus in terra correſpondebant falſificationes veri & adulterationes boni, ideo *pœna mortis erat adulteris*" Levit: XX: 10; & filia viri ſacerdotis, *ſi prophanaverit ſe ſcortando*, igne combureretur" Levit: XXI: 9: tum *quod non aliqua filia in Iſraele exponeretur ſcortationi*" Levit: XIX: 29 pariter, quod non veniret *ſpurius* in congregationem Jehovæ, ne quidem generatio ejus decima" Deut: XXIII: 3. Et quod non inferenda eſſet *merces meretricia* in domum Jehovæ, quia abominatio" Deut: XXIII: 9. Ex his nunc plene conſtare poteſt, quid per adulterari ſignificatur, quod nempe in ſenſu externo ſit committere adulteria

in

in ſenſu interno repræſentativo colere idola & alios deos per talia quæ Eccleſiæ ſunt, conſequenter idolatrica externa & interna; in ſenſu autem interno ſpirituali ſignificantur adulterationes boni & perverſiones veri: ex his evidenter patet, unde eſt, quod adulteria in ſe tam nefanda ſint, ac dicantur abominationes, quod nempe inde, quia correſpondent conjugio falſi & mali, quod eſt Conjugium infernale; & vice verſa, cur Conjugia genuina ſancta ſunt, quod nempe inde, quia correſpondent Conjugio boni & veri, quod eſt Conjugium Cœleſte; imo amor conjugalis genuinus ex conjugio boni & veri deſcendit, ita e cœlo, hoc eſt, per Cœlum a Domino; at amor adulterii ex conjugio falſi & mali, ita ex inferno, hoc eſt, a diabolo.

8905. *Non furaberis, ſignificat quod non alicui ejus bona ſpiritualia auferenda ſint, & quod ſibi non tribuenda illa quæ Domini ſunt.*

8906. Non furaberis, quod ſignificet quod non alicui ejus bona ſpiritualia auferenda ſint, & quod ſibi non tribuenda quæ Domini ſunt, conſtat ex ſignificatione furari, quod ſit offerre alicui bona ſpiritualia; quod hæc per furari ſignificentur, eſt quia divitiæ & opes in ſpirituali ſenſu ſunt cognitiones boni & veri, in genere omnia illa quæ fidei & charitatis, hoc eſt, quæ vitæ ſpiritualis apud hominem ſunt, quapropter illa alicui auferre, eſt in ſenſu ſpirituali furari: & quia omnia bona ſpiritualia, hoc eſt, omnia fidei & charitatis, ſunt unice a Domino, & prorſus nihil ab homine, idcirco per furari etiam ſignificatur ſibi tribuere quæ Domini ſunt; qui hoc faciunt, vocantur etiam fures & prædones apud Johannem "Amen dico vobis, qui non ingrediens eſt per januam in caulam ovium, ſed deſcendit aliunde, is eſt *fur* & *latro*; qui vero ingrediens eſt per januam, paſtor eſt ovium; Ego ſum janua, per Me ſi quis introiverit, ſalvabitur, & ingredietur & egredietur, & paſcuum inveniet; *fur non venit, niſi ut furetur* & mactet, & perdat, Ego veni ut vitam habeant, & abundantiam habeant" x: 1 ad 13; ingredi per januam in caulam ovium, eſt per Dominum, nam Dominus eſt janua, ut Ipſe dicit; oves ſunt qui in charitate & inde in fide; hi per dominum ingrediuntur, cum agnoſcunt quod ab Ipſo omne fidei & charitatis, nam hæc tunc ab Ipſo influunt; at aliis tribuere illa, imprimis ſibi, eſt auferre illa, ita mactare & perdere; qui ſemetipſis tribuunt illa quæ Domini ſunt, etiam in operibus ponunt meritum, & ſemet faciunt juſtitiam, de quibus n: 1120. 1877. 2027. 2273. 2340. 2373. 2400. 3816. 4007 fin: 4175. 4943. 6388. 6389. 6390. 6392. 6393. 6478; hoc nunc eſt furari in ſpirituali ſenſu; & hoc obvenit Angelis in cœlo, cum ab homine legitur in Verbo furari, nam Angeli Verbum non niſi quam ſpiritualiter intelligunt. Simile per furari ſignificatur apud Hoſcheam "Quando ſanavi Iſraelem, tunc revelata eſt iniquitas Ephraimi, & mala Samariæ, quia fecerunt mendacium, *& fur venit*, diffundit ſe turma foras; *nonne circumdant illos opera illorum coram faciebus meis*; per malitiam ſuam lætificant regem, & per mendacia ſua principes" VII: 1. 2. 3. Et apud Joelem "Venit dies Jehovæ, ante eum comedit ignis, & poſt eum inflammat flamma, ſicut hortus Eden terra ante eum,

 ſed

ſed poſt eum deſertum vaſtitatis; ſicut aſpectus equorum aſpectus illius, & ſicut equites ita currunt, ſicut ſonitus curruum ſuper verticibus montium; in urbe diſcurrunt, in muro currunt, *in domos aſcendunt*, *per feneſtras ingrediuntur ſicut fur*; coram illo commota eſt terra, contremuerunt cœli, ſol & luna atrati ſunt, & ſtellæ contraxerunt ſplendorem" II: 1 ad 10; agitur ibi de Eccleſiæ deſolatione, cum falſa irrumpunt, & deſtruunt vera; falſa hæc ſunt fures qui aſcendunt domos & per feneſtras ingrediuntur: quis non miraturus eſt, cur dicitur, quod dies Jehovæ erit ſicut aſpectus equorum, & quod tunc ſicut equites current, in urbe diſcurrent, in muro current, in domos aſcendent, per feneſtras ingredientur, commovebitur terra, contremiſcent cœli, atrabuntur ſol & luna, & contrahent ſplendorem ſtellæ; qui non de ſenſu interno aliquid ſcit, & qui in corde ſuo ſanctitatem Verbi in dubium vocat, is dicet quod hæc ſolum voces ſint abſque Divino inibi recondito, & forte vocabit dictiones inanes; at qui credit quod Verbum ſanctiſſimum ſit, quia Divinum, & inſuper qui novit quod ſenſus internus ſit, qui agit de Eccleſia, de Cœlo, deque Ipſo Domino, is fatebitur quod ſingulæ voces ibi ſingula pondera ſint; quid itaque voces & dictiones ibi ſignificant, paucis explicandum, dies Jehovæ eſt ultimus ſtatus ſeu ultimum tempus Eccleſiæ, cum non amplius verum, ſed loco veri falſum; ignis qui ante eum comedit, eſt mali cupido, flamma quæ poſt eum eſt falſi cupido inde aſpectus equorum eſt intellectuale ratiocinans ex falſo ſicut ex vero, equites qui currunt ſunt ratiocinatores, currus ſunt doctrinalia falſi, urbs eſt ipſa doctrina, murus in quo currunt eſt eſſentiale falſum, domus quas aſcendent eſt voluntarium hominis, feneſtræ per quas ingredientur ſunt intellectualia, fur eſt falſum quod aufert verum, terra quæ coram illo commovebitur eſt Eccleſia, etiam cœli qui contremiſcent, ſol eſt amor in Dominum, luna eſt fides in Ipſum, illa atrari dicuntur cum non amplius apparent; ſtellæ ſunt cognitiones boni & veri, quæ non amplius ex fide & amore ita e cœlo lucem habebunt, quod eſt contrahere ſplendorem; ex his conſtare poteſt, quid hæc in communi involvunt, tum in quo ſenſu dies ille, ſeu ultimus ſtatus Eccleſiæ dicitur fur qui aſcendet domos & ingredietur per feneſtras, quod nempe ſit falſum quod tunc occupabit totum hominem, tam ejus voluntarium quam ejus intellectuale, & ſic auferet omne verum & bonum. Simile per furem ſignificatur apud Obadiam "Dixit Dominus Jehovih Edomo, *ſi fures venerint tibi*, ſi everſores noctu quomodo exciſus eris, *nonne furabuntur quod illis ſatis*" Verſ: 5; ſimiliter per furem ſeu furantem Sachar: V: 1 ad 4. Pſalm: L: 17. 18. 19. Matth: VI: 19 20. Sicut omnia ſtatuta a Domino mandata filiis Iſraelis fundata ſunt in Legibus ordinis quæ in Cœlo, hoc eſt, exiſtentiam & eſſentiam ſuam traxerunt e mundo ſpirituali, idcirco etiam illa quæ de furtis lata ſunt; ſicut quod *qui furatus bovem* & vendens, quinque rependet, ſi *pecudem* quatuor" Exod: 21. 37; tum fur in perfoſſione percuſſus, non ſanguis, orto autem ſole ſanguis, fur rependet vel vendetur, ſi invenitur in manu ejus, reſtituet duplum" Exod: XXII: 1. 2. 3. *Qui furatus fuerit virum, eumque vendiderit*, ſed inventus fuerit in manu ejus, moriendo morietur" Exod: XXI: 16: ſi

inventus

inventus vir, *qui furatus fuerit animam de fratribus ſuis, de filiis Iſraelis,* & quæſtum fecerit in eo, dum vendiderit eum, *occidetur fur hic,* ut removeas malum e medio tui" Deut: XXIV: 7, viri ex filiis Iſraelis in ſenſu interno ſunt qui in veris & bonis fidei, ita in ſenſu abſtracto ſunt fidei vera & bona, n: 5414. 5879. 5951, quare furari virum ex filiis Iſraelis, eſt auferre illa, & vendere illum eſt abalienare, & quoque facere ut ſerviant; vera enim & bona fidei, quia a Domino, in ſtatu libero ſunt, nec ſerviunt niſi ſoli Domino; at cum abalienantur, tunc in ſtatum ſervum veniunt, nam ſerviunt alicui malo amoris ſui vel mundi, ita alicui cupiditati corporeæ; inde Legis hujus derivatio & correſpondentia: & quia tunc verum & bonum Eccleſiæ e libero fit ſervum, ita e vivo fit mortuum, ideo pæna, quæ effectus, eſt mors.

8907. *Non reſpondebis in proximum tuum teſtis mendacii, ſignificat quod non bonum dicendum ſit malum, nec verum falſum, ita nec vice verſa malum dicendum bonum, & falſum verum.*

8908. Non reſpondebis in proximum tuum teſtis mendacii, quod ſignificet quod non bonum dicendum ſit malum, nec verum falſum, ita nec vice verſa malum dicendum ſit bonum & falſum verum, conſtat ex ſignificatione teſtis, mendacii, quod ſit confirmatio falſi, teſtis quod ſit confirmatio, videatur n: 4197, & quod mendacium ſit falſum fidei, patebit a ſequentibus; reſpondere in proximum, eſt ita dicere alicui; per proximum enim ſignificatur unuſquiſque homo, ac in ſpecie omnis qui in bono eſt, inque ſenſu abſtracto ipſum bonum, n: 3419. 5025. 6704. 6706 ad 6711. 6818. 8123; inde non reſpondebis in proximum teſtis mendacii, in ſenſu interno eſt non dicere alicui falſum, hoc eſt, dicere bonum eſſe malum & verum falſum, nec vice verſa. Quomodo hoc ſe habet, paucis explicandum eſt; omnis apud quem regnat amor ſui aut mundi, hoc eſt, qui pro fine habet eminentiam ſeu honores aut opulentiam ſeu lucrum, illi non curant dicere & perſuadere id injuſtum eſſe quod juſtum, & id juſtum eſſe quod injuſtum, ac ita agere teſtes mendacii; cauſa quod illi tales ſint, eſt quia voluntas illorum prorſus ſubjecta eſt amoribus illis & eorum cupiditatibus, & ab illis prorſus occupata & poſſeſſa, & tunc intellectus, qui eſt altera pars mentis, quidem videre poteſt quid juſtum & aut injuſtum, ſed non vult videre, voluntas enim valet ſupra intellectum, & per influxum perſuadet, & tandem quoque occæcat; iidem illi nec conſcientiam habent, neque ſciunt, quod id conſcientia ſit dicere id juſtum quod juſtum eſt, non propter aliam cauſam quam quia juſtum eſt, hoc eſt, ex amore juſti: qui tales ſunt in mundo, iidem etiam tales ſunt in altera vita, ſed cum differentia, quod non tunc juſtum dicant injuſtum, ſed bonum quod fidei dicant malum, ac verum falſum, nam juſtum in civili mundo correſpondet bono & vero in ſpirituali mundo; & hoc faciunt abſque conſcientia, & quoque abſque pudore, quia ita imbuti & aſſuefacti in vita corporis. Pluries in Verbo dicitur Mendacium, & per id ubivis in ſenſu interno ſignificatur falſum & malum fidei, & per teſtem mendacii, qui etiam teſtis violentiæ vocatur, ſignificatur confirmatio falſi, ſive ſit coram judice, ſive coram quocunque alio, ſive coram ſemet intus in cogitatione perſuadendo ſibi,

ut Exod: xxiii: 1 ſeqq: Levit: xix: 11. 12. ſeq: Deut: xix: 16 ad 20, Quod mendacium in ſenſu ſpirituali ſit malum ac falſum quæ fidei, conſtat a ſequentibus locis; apud Johannem "Vos ex patre diabolo eſtis, & deſideria patris veſtri vultis facere; ille homicida fuit ab initio, & *in veritate non ſtetit*, quia *non veritas in illo*; *quando loquitur mendacium*, ex propriis loquitur *quia mendacium loquens eſt*; & pater ejus" viii: 44; mendacium hic pro falſo fidei; agitur enim de Judæis quod non agnoſcere voluerint Dominum; diabolus hic in ſenſu ſpirituali eſt falſum, & pater ejus eſt malum, nam falſum eſt ex malo ſicut filius a patre; falſum quod eſt diaboli eſt falſum fidei, & malum eſt malum amoris ſui & amoris mundi. Apud Eſaiam "Moabus elatus eſt valde, ſuperbia ejus, & elatio ejus, & ira ejus, *mendacia ejus non ſunt firma*" xvi: 15; mendacia pro falſis fidei, quia Moabus ſunt qui in malo amoris ſui, ac ideo falſificant vera, n: 2468. 8315. Apud Eundem "Excidimus fædus cum morte, & cum inferno fecimus viſionem; *poſuimus mendacium fiduciam*, & *in falſitate* latuimus" xxviii: 15. Apud Eundem "Populus rebellionis ille, *filii mendaces*, filii non voluerunt audire legem Jehovæ" xxx: 9. Apud Jeremiam "Vir ſocio ſuo illudunt, & *veritatem non loquuntur, docuerunt linguam ſuam loqui mendacium*" ix: 4. Apud Eundem "Ecce ego contra *prophetantes ſomnia mendacii*, & narrant ea, ut ſeducant populum meum *per mendacia ſua*" xxiii: 32. Apud Eundem "Gladie *contra mendaces*, ut ſtulteſcant" l: 36. Apud Ezechielem "Viderunt vanitatem & *divinationem mendacii*, dicentes, dictum Jehovæ, cum Jehovah non miſerit eos; quare ſic dixit Dominus Jehovih, propterea quod loquimini vanitatem, & *videtis mendacium*, ideo ecce Ego contra vos" xiii: 6. 7. 8. 9. Apud Nahum "Væ urbi ſanguinum, *tota mendacio* & rapina *plena* eſt" iii: 1. Apud Zephaniam "Reliquiæ Iſraelis non faciunt perverſitatem, *neque loquentur mendacium*, neque invenietur in ore eorum lingua fraudis; hi paſcent & requieſcent" iii: 13. Apud Johannem "Foris ſunt canes, incantatores, & ſcortatores, & homicidiæ, & idololatriæ, & *omnis qui amat & facit mendacium*" Apoc: xxii: 15; in his ut in aliis pluribus locis mendacium pro falſo & malo fidei.

8909. Verſ: 14. *Non concupiſces domum proximi tui, non concupiſces uxorem proximi tui, & ſervum ejus, & ancillam ejus, & bovem ejus & aſinum ejus, & omne quod proximo tuo*, ſignificat quod cavendum ab amore ſui & mundi, ac ita ne mala, quæ continentur in præcedentibus præceptis, fiant voluntatis, & ſic exeant.

8910. Non concupiſces domum proximi tui, non concupiſces uxorem proximi tui, & ſervum ejus & ancillam ejus, & bovem ejus & aſinum ejus, & omne quod proximo tuo, quod ſignificet quod cavendum ab amore ſui & mundi, ac ita ne mala, quæ continentur in præcedentibus præceptis, fiant voluntatis, & ſic exeant, conſtat ex ſignificatione concupiſcere, quod ſit velle ex amore malo; quod concupiſcere id ſit, eſt quia omnis concupiſcentia eſt amoris cujuſdam, nam nihil concupiſcitur niſi ametur, eſtque ideo concupiſcentia continuum amoris, hic amoris ſui aut mundi, & eſt quaſi reſpi-

rationis

rationis ejus vita; nam quod reſpirat amor malus, vocatur concupiſcentia, at quod reſpirat amor bonus, vocatur deſiderium; ipſe amor pertinet ad alteram partem mentis, quæ appellatur voluntas, nam quicquid amat homo hoc vult; concupiſcentia autem pertinet ad utramque, nempe tam ad voluntatem quam ad intellectum, ſed eſt proprie voluntatis in intellectu: ex his patet, unde eſt, quod per verba, non concupiſces illa quæ proximi ſunt, ſignificetur, quod cavendum ne fiant voluntatis; nam quæ fiunt voluntatis, ea appropriantur homini, quippe voluntas eſt ipſe homo. Creditur in mundo, quod cogitatio ſit homo; ſed bina ſunt quæ conſtituunt vitam hominis, Intellectus & Voluntas, ad Intellectum pertinet cogitatio, ad Voluntatem affectio quæ amoris, Cogitatio abſque affectione quæ amoris non facit aliquid vitæ apud hominem, ſed cogitatio ex affectione quæ amoris, ita intellectus ex voluntate; quod ea bina ſint inter ſe diſtincta, patet unicuique qui reflectit, ex eo, quod homo intelligere & percipere poſſit malum eſſe quod vult, & bonum eſſe quod vel vult vel non vult; ex quibus liquet, quod voluntas ſit ipſe homo, non autem cogitatio niſi quantum in eam ex voluntate tranſit: inde eſt, quod quæ intrant in cogitationem hominis, & non per illam in voluntatem, non immundum reddant illum, ſed quæ intrant per cogitationem in voluntatem; quod hæc immundum reddant hominem, eſt quia tunc appropriantur illi, & fiunt ipſius, nam voluntas, ut dictum eſt, eſt ipſe homo: quæ fiunt voluntatis, dicuntur ingredi in cor ejus, & inde egredi; at quæ modo ſunt cogitationis, dicuntur ingredi in os, ſed egredi per ventrem in ſeceſſum, ſecundum Domini verba apud Matthæum "*Non quod intrat in os, immundum reddit hominem*, ſed *quod egreditur ex ore, hoc immundum reddit hominem:* omne quod ingreditur in os, in ventrem abit, & in ſeceſſum ejicitur; quæ vero egrediuntur ex ore, *ex corde egrediuntur*, & *hæc immundum reddunt hominem*: ex corde enim egrediuntur cogitationes malæ, homicidia, adulteria, ſtupra, furta, falſa teſtimonia, blaſphemiæ" xv: 11. 17. 18. 89; ex his ut ex omnibus reliquis, conſtare poteſt, qualis fuerat loquela Domini, quod nempe intellecta ſint interna & ſpiritualia, ſed expreſſa per externa ſeu naturalia, & hoc ſecundum correſpondentia; os enim correſpondet cogitationi, ſicut etiam omnia quæ oris, ut labra, lingua, guttur; & cor correſpondet affectioni quæ amoris, ita voluntati; quod cordis correſpondentia cum his ſit, videatur n: 2930. 3313. 3883 ad 3896. 7542; inde ingredi in os eſt in cogitationem, & egredi ex corde eſt ex voluntate, in ventrem abire & in ſeceſſum ſeu latrinam ejici eſt in infernum, venter enim correſpondet viæ verſus infernum, & ſeceſſus ſeu latrina correſpondet inferno, infernum quoque in Verbo vocatur latrina; inde patet quid ſignificat, quod omne quod ingreditur in os, in ventrem abeat, & in ſeceſſum ejiciatur, quod nempe ſint malum & falſum in cogitationem hominis ab inferno injecta, & rurſus illuc ablegata, hæc non poſſunt immundum reddere hominem, quia ablegantur; nam homo a cogitare malum non poteſt deſiſtere, ſed a facere illud, at ut primum a cogitatione in voluntatem malum recipit, tunc non egreditur ſed intrat in illum, & hoc dicitur intrare in cor; quæ inde egre-

egrediuntur, immundum reddunt illum, quia quod homo vult, hoc egreditur in loquelam & in actum, quantum non vetant vincula externa, quæ ſunt timor legis, jacturæ famæ, honoris, lucri, vitæ: ex his nunc patet, quod per non concupiſces, ſignificetur quod cavendum ne mala fiant voluntatis, & ſic exeant. Quod concupiſcentia ſit voluntatis, ita cordis, etiam conſtat a Domini verbis apud Matthæum "Audiviſtis quod veteribus dictum ſit, non mæcheris; Ego vero dico vobis, quod ſi quis aſpexerit mulierem alienam *ita ut concupiſcat illam*, jam adulterium commiſerit cum illa *in corde ſuo*" v: 27. 28; per concupiſcere hic intelligitur velle, & niſi timores, qui ſunt vincula externa, inhiberent, facere; inde dicitur quod qui aſpicit mulierem ita ut concupiſcat illam, commiſerit adulterium cum illa in corde ſuo. Concupiſcentia mali etiam intelligitur per oculum dextrum ſcandalizantem, & concupiſcentia falſi per manum dexteram ſcandalizantem in Domini verbis, etiam apud Mattheum "*Si oculus dexter ſcandalizaverit te*, erue illum, & abjice abs te; melius namque erit tibi, ut unum membrorum tuorum pereat, & non totum corpus tuum conjiciatur in gehennam: *& ſi manus dextera tua ſcandalalizaverit te*, amputa illam, & abjice abs te: melius enim erit tibi, ut unum membrorum tuorum pereat, & non totum corpus tuum conjiciatur in gehennam" v: 29. 30; ex his iterum conſtat, quomodo Dominus loquutus eſt, quod nempe ex Divino, ſicut ubivis alibi in Verbo, ita quod interna & cœleſtia expreſſerit per externa ſeu naturalia ſecundum correſpondentias; hic affectionem mali ſeu concupiſcentiam ejus, per oculum dextrum ſcandalizantem, & affectionem falſi ſeu concupiſcentiam ejus per manum dextram ſcandalizantem; oculus enim correſpondet fidei, oculus ſiniſter vero fidei, & oculus dexter bono fidei, in oppoſito ſenſu malo quod fidei, ita oculus dexter ſcandalizans concupiſcentiæ mali, n: 4403 ad 4421. 4523 ad 4534; manus autem correſpondet potentiæ quæ veri, manus dextera potentiæ veri ex bono, in oppoſito ſenſu potentiæ falſi ex malo, ita manus dextera ſcandalizans concupiſcentiæ ejus, n: 3091 ad 4937. 8281: gehenna eſt infernum concupiſcentiarum; quiſque videre poteſt, quod hic per oculum dextrum non intellectus ſit oculus dexter, nec intellectum quod ille eruendus ſit; tum quod per manum dexteram non intellecta ſit manus dextera, & quod ea amputanda ſit, ſed quod aliud quid, quod non ſciri poteſt, niſi ſciatur quid ſignificatur per oculum, in ſpecie per oculum dextrum, tum quid per manum & in ſpecie per manum dexteram, ut & quid per ſcandalizare; nec ſciri poteſt quid per illa ſignificatur niſi ex ſenſu interno. Quia concupiſcentiæ ſunt quæ ex voluntate mala, ita ex corde tali, & ex corde ſeu voluntate exeunt homicidia, adulteria, ſtupra, furta, falſa teſtimonia, ſecundum Domini verba apud Matthæum Cap: xv: 19, ita talia quæ in præcedentibus decalogi præceptis continentur; ideo dicitur quod per non concupiſces illa quæ proximi ſunt, ſignificetur quod cavendum ne mala quæ continentur *in præcedentibus præceptis*, fiant voluntatis, & ſic exeant. Quod etiam per non concupiſces illa quæ proximi ſunt, ſignificetur quod cavendum ſit ab amore ſui & mundi, eſt quia omnia mala concupiſcentiæ ab illis ut a ſuis fontibus

tibus ſcaturiunt, videatur n: 2045. 7178. 7255. 7366 ad 7377. 7488. 8318. 8678.

8911. Ex his quæ hactenus dicta ſunt, conſtare poteſt, quomodo ſe habet cum homine & ejus vita, quod nempe homo talis ſit qualis ejus voluntas, & quod talis poſt mortem permaneat, quia mors non eſt finis vitæ, ſed continuatio ejus: cum itaque homo talis eſt, qualis eſt ejus voluntas, quia ut ſupra dictum eſt, voluntas eſt ipſe homo, idcirco judicari ſecundum facta, ſignificat judicari ſecundum voluntatem, nam voluntas & factum non diſcrepant, ſunt modo externa vincula, quæ ſunt timores legis, jacturæ honoris, lucri, famæ, vitæ, quæ inhibent, interea in voluntate eſt factum, & in facto eſt voluntas; ſe habet hoc ſicut conatus & motus, motus non eſt niſi quam continuus conatus, nam ceſſante conatu ceſſat motus, quare nihil eſſentiale in motu eſt quam conatus; hoc ſciunt eruditi, nam eſt theorema agnitum & confirmatum; conatus in homine eſt voluntas, & motus in illo eſt actio, ita vocantur in homine, quia in illo conatus & motus vivi ſunt: judicare ſecundum voluntatem, idem eſt ac judicari ſecundum amorem, ac quoque idem ac judicari ſecundum fines vitæ, tum judicari ſecundum vitam, nam voluntas hominis eſt ejus amor, & eſt ejus finis vitæ, eſtque ipſiſſima vita: quod ita ſit, conſtat a Domini verbis prius citatis, quod qui aſpicit mulierem alienam ita *ut concupiſcat eum*, jam adulterium commiſerit cum illa in corde ſuo, Matth: v: 27. 28; tum quod occidere hominem, non ſolum ſit ita facere, ſed etiam velle id facere, quod ſignificatur per iraſci & per contumeliis illum afficere, Matth: v: 21: judicatur etiam homo ſecundum facta, ſed non ultra quam quantum & qualiter facta ex voluntate ejus proceſſerunt.

8912. Explicandum etiam eſt paucis, quid per illa, quæ hic memorantur, nempe per domum, uxorem, ſervum, ancillam, bovem & aſinum, quæ non concupiſcenda, in ſenſu interno intelligitur; ſunt omnia bona & vera fidei in uno complexu, quæ non auferanda alicui, ac quibus non damnum inferendum; ſuntque eadem illa, quæ in ſenſu interno ſignificantur per ſanctificare diem ſabbathi, honorare patrem & matrem, per non occidere, non adulterari, non furari, non teſtari falſe, quæ omnia quod ſint talia quæ ſunt amoris & fidei in ſenſu interno, in præcedentibus oſtenſum eſt; per domum intelligitur omne bonum in genere, per uxorem omne verum in genere, per ſervum affectio veri ſpiritualis, per ancillam affectio boni ſpiritualis, per bovem affectio boni naturalis, & per aſinum affectio veri naturalis; hæc ſunt quæ non concupiſcenda, hoc eſt, quæ non alicui auferenda, aut quibus damnum non inferendum. Quod hæc in ſenſu interno intelligantur, eſt quia Verbum in eo ſenſu eſt pro illis qui in cœlo, nam illi qui ibi, Verbum non naturaliter ſed ſpiritualiter percipiunt, ita non domum, non uxorem, nec ſervum, ancillam, bovem & aſinum, ſed ſpiritualia quæ illis correſpondent; quæ ſunt bona amoris & vera fidei; verbo ſenſus externus ſeu literæ eſt pro illis qui in mundo, at ſenſus internus pro illis qui in cœlo, etiam pro illis qui in mundo, ſed quantum ſimul in cœlo ſunt, hoc eſt, quantum in charitate & fide ſunt.

8913. Verſ: 15. 16. 17. *Et omnis populus videntes voces & faces, & vocem buccinæ, & montem fumantem; & vidit populus, & commoti ſunt, & ſteterunt e longinquo. Et dixerunt ad Moſchen, loquere tu cum nobis, & audiemus, & ne loquatur cum nobis Deus, ne forte moriamur. Et dixit Moſcheh ad populum, ne timeatis, quia propterea ut tentare vos, venit Deus, & propterea ut ſit timor Ipſius coram faciebus veſtris, ut non peccetis.* Et omnis populus videntes voces & faces, ſignificat perceptionem verorum Divinorum ex bono: & vocem buccinæ, ſignificat eadem per cœlum: & montem fumantem, ſignificat ipſum bonum veri non perceptibile niſi in externa forma: & vidit populus & commoti ſunt, ſignificat tremorem, qui eſt cum recipiuntur: & ſteterunt e longinquo, ſignificat remotionem ab internis: & dixerunt ad Moſchen, ſignificat querimoniam: loquere tu cum nobis, ſignificat receptionem veri in forma accommodata, cui ſic obedituros: & ne loquatur cum nobis Deus, ſignificat verum in forma non accommodata: ne forte moriamur, ſignificat quod peritura ſic vita cœli apud illos: Et dixit Moſcheh ad populum, ſignificat informationem: ne timeatis, quia propterea ut tentare vos venit Deus, ſignificat quod non peritura vita cœli, ſolum ut ſciatur quod illa ſit & qualis: & propterea ut ſit timor Ipſius coram faciebus veſtris, ut non peccetis, ſignificat timorem ſanctum inde pro Divino, & inde vitæ ſpiritualis conſervationem.

8914. Et omnis populus videntes voces & faces, quod ſignificet perceptionem verorum Divinorum ex bono, conſtat ex ſignificatione videre, quod ſit intelligere & percipere, de qua n: 2150. 2325. 2807. 3764. 3863. 3869. 4403 ad 4421. 4567. 4723. 5400; ex ſignificatione vocum ſeu tonitruum, quod ſint vera Divina, de qua n: 7573. 8813; & ex ſignificatione facum ſeu fulgurum, quod ſint ſplendores qui ſunt veris ex bono amoris, qui perſtringunt & penetrant, de qua n: 8813. Per Vera Divina ex bono intelliguntur hic omnia præcepta Decalogi, quæ ex monte Sinai enuntiata ſunt e medio tonitruum & fulgurum; quæ ideo tunc ſiſtebantur quia tonitrua ſignificabant Vera Divina, quæ quoque ideo vocantur voces, & fulgura ſignificabant ſplendores qui veris ex bono, quæ etiam ideo vocantur faces ſeu flammæ; quod flammæ ſint Divina Vera procedentia ex Divino Bono Domini, videatur n: 6832.

8915. Et vocem buccinæ, quod ſignificet eadem per cœlum, nempe Divina Vera ex bono, conſtat ex ſignificatione vocis buccinæ, quod ſit ſtatus cœli angelici quod circum Divinum, & quod ſit Verum Divinum inde, de qua n: 8815. 8823; ex quibus conſtare poteſt, quid ſignificatur per Domini verba, ubi de Conſummatione ſæculi ſeu de ultimo tempore Eccleſiæ prædicit, quod tunc Dominus miſſurus ſit Angelos *cum tubæ voce magna*, qui congregabunt electos Ipſius a quatuor ventis" Matth: XXIV: 31; qui non ſcit quod omnia verba Domini etiam intus in ſe recondant cœleſtia & Divina, hoc eſt, quod ſenſus internus illis inſit, credent quod cum ultimum judicium inſtat, appariturі ſint Angeli, & annuntiaturi illud, & quoque congregaturi electos cum voce tubæ; ſed quod per vocem tubæ ſeu buccinæ ibi non intelli-

intelligatur vox tubæ ſeu buccinæ, ſed Verum Divinum per Cœlum in forma interna, & ejus evangelizatio, videatur n: 4060 fin: tum 8815 & 8823.

8916. Et montem fumantem, quod ſignificet ipſum bonum veri non perceptibile niſi in externa forma, conſtat ex ſignificatione montis, hic montis Sinai, quod ſit Divinum Bonum unitum Divino Vero in Cœlo, de qua n: 8805; & ex ſignificatione fumantis, quod ſit in externa forma; quod id ſit fumans, eſt quia Divinum Verum ſeu Verbum in interna forma eſt inſtar lucis ac inſtar flammæ, at in externa forma eſt inſtar nubis & inſtar fumi; cauſa eſt, quia Verum Divinum ſeu Verbum in interna forma eſt quale eſt in cœlo, ita quale eſt in luce ibi, at in externa forma eſt quale eſt in mundo, ita quale eſt in lumine ibi, & lumen mundi reſpective ad lucem cœli eſt inſtar nubis: ſeu reſpective ad flammam inſtar fumi: Verum Divinum ſeu Verbum in interna forma eſt ſenſus ejus internus, & in externa eſt ſenſus ejus externus ſeu literalis; quod hic ſenſus ſeu literalis dicatur nubes, videatur Præfatio ad Cap: XVIII: Geneſ: & n: 4060. 4391. 5922. 6343. 6752. 8106. 8781; & quod fumus, eſt quia per fumum ſignificatur obſcurum veri, n: 8819. Quod Mons apparuerit fumans coram filiis Iſraelis, non erat quia Divinum ibi tale fuit; ſed quia Divinum apparet unicuique ſecundum quale ejus qui illud videt; & quale illorum qui videbant, erat, ut in externis ponerent omne cultus, & nihil in internis; & quod inde intelligerent Verbum ſolum ſecundum ſenſum literæ; idcirco Divinum quoad verum, quod promulgabatur, non aliter potuit illis apparere, quam ſicut fumus, hoc eſt, ſicut obſcurum; unde etiam dicitur, quod ſteterint e longinquo, per quod ſignificatur quod remoti fuerint ab internis: ſed de his infra plura.

8917. Et vidit populus & commoti ſunt, quod ſignificet tremorem, qui eſt cum recipiuntur, nempe Divina Vera, conſtat ex ſignificatione commoveri, quod ſit tremor, hic tremor qualis eſt cum recipiuntur Divina Vera, de quo tremore videatur n: 5459. 8816.

8918. Et ſteterunt e longinquo, quod ſignificet remotionem ab internis, conſtat ex ſignificatione ſtare e longinquo, quod ſit remote, hic ab internis, quia a monte Sinai, per quem ſignificatur Cœlum & Divinum ibi, n: 8805; ſive dicas remote a Divino, ſive a cœlo, ſeu ab internis, idem eſt, nam cœlum eſt in internis; internum enim hominis eſt in luce cœli, & externum in luce mundi; ſeu quod idem, anima ſeu ſpiritus hominis, eſt in Cœlo, at corpus in mundo; cœlum eſt propius Divino quam mundus quia ibi eſt Divinum Domini regnans, & eſt omne in omnibus. Quod ulterius ſpectat ſignificationem longinqui, ſciendum quod longinquum in ſpirituali ſenſu non pro objecto habeat ſpatium, ſed Divinum, ita bonum & verum; diſtantia ab ipſiſſimo bono quod procedit a Divino facit apparentias diſtantiæ in cœlo; apparent ibi ſocietates Angelicæ diſtinctæ, imo diſſitæ a ſe mutuo, ſed ideale hoc ſpatii venit a diſtantia a bono & vero quæ a Divino Domini, ut dictum eſt: hoc non aliter poteſt videri quam paradoxon, imo quaſi abſonum multis in mundo; cauſa eſt quia cogitationes & harum ideæ apud hominem

fundantur ſuper ſpatiis & temporibus, uſque adeo ut homo abſque illis cogitare non poſſit; inde ſi abſtrahis tempora & ſpatia ab hominis cogitatione, vix appercipit quicquam; at uſque angeli in cœlo prorſus abſque aliqua idea temporis & ſpatii cogitant, ac ita plene, ut cogitationes eorum excedant cogitationes hominis intelligentia & ſapientia millies imo myriadies; & quod mirum, ſi apud illos intervenit idea ex tempore & ſpatio, ſtatim obveniat mentibus illorum umbra & caligo, quia cadunt tunc e luce cœli in lumen naturæ, quod illis eſt caligo. Quod ſpatia & tempora non ſint in altera vita, ſed ſtatus, ſeu quod apparentiæ illorum ſint ex variationibus ſtatus quoad bonum & verum, videatur n: 2625. 2837. 3356. 3387. 3404. 4321. 4882. 5606. 7381: inde nunc patet, quid ſtare e longinquo ſignificat in ſenſu ſpirituali quod nempe remotionem a cœlo ubi Divinum, hic remotionem ab internis, quia, ut ſupra dictum eſt, gens illa, quæ a longinquo e monte Sinai tunc ſtetit, remotiſſima fuit ab internis, erat enim ſolum in externis, & in his omne cultus Divini poſuit; quod facere etiam illi genti permiſſum fuit, quia ſic potuit repræſentare cœleſtia & Divina, nam ad repræſentandum, requiritur externum, & quoque datur abſque externo, n: 3147. 3670. 4208. 4281. 4288. 4307. 8588. Longinquum ſignificat remotionem a bono & vero, quæ a Divino, ita ab internis, etiam in ſequentibus locis; apud Lucam "Dives in inferno tollens oculos ſuos, *vidit Abrahamum e longinquo*, & Abraham in ſinu illius. Abraham dixit ei, *inter nos & vos hiatus ingens* firmatus eſt, ut qui volunt tranſcendere exhinc ad vos non poſſint, neque qui ibi ad nos tranſire" XVI: 23. 26; per Abrahamum non intelligitur Abraham, nam ille neſcitur in cœlo, ſed in ſupremo ſenſu Dominus, & in reſpectivo illi in cœlo qui in bono amoris & fidei in Dominum ſunt, n: 1834. 1876. 1965. 1989. 2011. 3245. 3305 fin: 6098. 6185. 6276. 6894; qui in inferno ſunt, dicuntur e longinquo videre illos qui in cœlo ſunt, quia in ſtatu remotiſſimo ſunt a bono & vero; hiatus ingens inter illos, eſt ipſa remotio a bono, quæ etiam dat apparentiam hiatus intercedentis: qui cogitant ea idea ſpatii, ut faciunt omnes homines in mundo, illi non aliter percipiunt, quam quod infernum ſit longe diſtans ab homine, & quoque quod cœlum; ſed res aliter ſe habet, infernum & cœlum ſunt prope hominem, imo in homine, infernum in homine malo, & cœlum in homine bono; quiſque etiam in id infernum vel in id cœlum, in quo fuit in mundo, poſt mortem venit; ſed tunc mutatur ſtatus, infernum quod non perceptum in mundo, fit perceptibile, & cœlum quod nec perceptum in mundo fit perceptibile, cœlum plenum omni felicitate, & infernum omni infelicitate: quod cœlum ſit intra nos, docet Dominus apud Lucam "*Regnum Dei intra vos eſt*." XVII: 21. Apud Eſaiam "Venientes *e terra longinqua*, ab extremitate cœlorum" XIII: 5. Jer: V: 15. Apud Eundem "*Audivi longinqui*, quid fecerim, & cognoſcite *propinqui* virtutem meam" XXXIII: 13. Apud Eundem "Dicam ſeptentrioni, da, & meridiei ne inhibe, adduc filios meos *e longinquo*, & filias meas *ab extremitate terræ*; educ populum ſæcum cui oculi ſunt, & ſurdos quibus aures" XLIII: 6. 8. Cap: XLIX: 12. Apud Eundem "Attendite

inſulæ

inſulæ ad Me, auſcultate *populi e longinquo*" XLIX: 1. Jerem: XXXI: 10: Apud Jeremiam "Vox clamoris filiæ populi mei *e terra longinqua*, nam Jehovah non in Zione, non rex ejus in ea." VIII: 19. Apud Eundem "Jehovah plantaſti illos, & etiam radicati ſunt; *ſed propinquus Tu* in ore eorum, *ſed longinquus* a renibus eorum" XII: 2. Apud Eundem "*Deus e propinquo Ego*, & *non Deus e longinquo*" XXIII: 23; in his omnibus locis longinquum ſignificat remotionem a bono.

8919. Et dixerunt ad Moſchen, quod ſignificet querimoniam, conſtat ex illis quæ ſequuntur in hoc Verſiculo, nam quæ dixerunt ſunt quærimoniæ.

8920. Loquere tu cum nobis, quod ſignificet receptionem veri in forma accommodata, cui ſic obedituros, conſtat ex ſignificatione loqui, quod ſit influxus & communicatio, de quibus n: 2951. 3060. 4131. 5481. 5797. 6225. 7270. 8128, inde quoque eſt receptio, nam quod influit & communicatur, hoc recipitur; & ex repræſentatione Moſchis, qui loqueretur, quod ſit Verum a Divino infra cœlum conjunctum Vero Divino in cœlo, ita medians inter Dominum & populum, de qua n: 8760. 8787. 8805, inde eſt quod Moſcheh hic ſit Verum in forma accommodata. Quod Verum in forma accommodata attinet, ſciendum, quod Verum Divinum cum deſcendit per cœlos ad homines, ſicut deſcenderat Verbum, in via accommodatum ſit omnibus tam qui in cœlis ſunt quam qui in terris; ſed Verum Divinum prorſus in alia forma eſt in cœlis quam in mundo, in cœlis eſt qualis eſt ſenſus internus Verbi, in mundo qualis eſt ſenſus ejus in litera; imo in ipſis cœlis in diverſis formis eſt, in alia in intimo ſeu tertio cœlo, in alia in medio ſeu ſecundo, & in alia in primo ſeu ultimo; forma Veri Divini, hoc eſt, ejus perceptio, cogitatio & enuntiatio, in intimo ſeu tertio cœlo ita tranſcendit illam in medio ſeu ſecundo cœlo, ut in hoc non capi poſſit, tam Divina & ſupereminens eſt, continet enim innumera quæ nec enuntiari poſſunt in ſecundo cœlo, conſtat e meris mutationibus ſtatus quoad affectiones quæ amoris; forma autem Veri Divini in medio ſeu ſecundo cœlo, tranſcendit ſimiliter illam in primo ſeu ultimo cœlo; & adhuc magis formam Veri Divini in mundo; inde eſt, quod quæ in cœlis illis enuntiantur, ſint talia quæ nuſquam aliqua mens humana percepit, nec aliqua auris audivit; ut ab experientia ſciunt qui in cœlum elevati ſunt. Qui hoc non ſciunt, credunt quod in cœlis non aliter cogitent & non aliter loquuntur, quam in terris; ſed hoc credunt, quia non ſciunt, quod interiora hominis in eminentiori ſtatu ſint quam exteriora, & quod cogitatio & loquela illorum, qui in cœlis, ſit cœleſtis & ſpiritualis, at in terris naturalis, quarum differentia eſt tanta, ut verbis deſcribi nequeat, ſed de loquelis illis videantur n: 1634 ad 1650. 1757. 1758. 1759. 1876. 2157. 2472. 2476. 3342. 3343. 3344. 3345. 4104. 4609. 5225. 5287. 6040. 6982. 7002. 7089. 7131. 7191. 7381. 8343. 8733. 8734. Ex his quoque patet, quod niſi Verum Divinum ſeu Verbum appareret in forma accommodata, non potuiſſet capi; ſi enim in eminentiori, quam ſtatus perceptionis eſt, non caderet in intellectum, ita non in fidem: inde eſt quod

Verum Divinum datum ſit homini, quale eſt Verbum in litera; nam ſi appareret quale eſt in cœlo, nullus homo caperet, & ad primam intuitionem & ad primam apperceptionem rejiceret, quoniam non caderet in talia quæ ſunt lucis naturalis; & inſuper plenum arcanis foret, quæ nequicquam intrare poſſent in aliquam ideam hominis, quia prorſus repugnant apparentiis & fallaciis quæ ea mundo per ſenſualia externa; ut taceantur arcaniora quæ intus latent in arcanis illis multiplici ſerie, nuſquam expreſſibilia niſi per variationes & mutationes ſtatus lucis, & flammæ cœleſtis, per quas peragitur loquela & cogitatio angelica.

8921. Et ne loquatur cum nobis Deus, quod ſignificet Verum in forma non accommodata, conſtat ex illis quæ præcedunt, nam per Moſchen ſignificatur Verum Divinum infra Cœlum conjunctum Vero Divino in cœlo, ita medians inter Dominum & populum, proinde Verum Divinum in forma accommodata, ut nunc ſupra n: 8920, oſtenſum eſt; inde per ne loquatur cum nobis Deus, ſignificatur Verum Divinum in forma non accommodata, nam Deum hic intelligitur Dominus quoad Divinum verum in cœlo, n: 8805, proinde ipſum Divinum Verum; quod etiam cauſa eſt, quod dicatur Deus, non Jehovah, nam in Verbo ubi Deus dicitur, intelligitur Dominus quoad Divinum Verum, at ubi Jehovah, intelligitur Dominus quoad Divinum Bonum, n: 2586. 2769. 2807. 2822. 3921 f. 4295. 4402. 7091. 7268. 7873. 8301. 8867.

8922. Ne forte moriamur, quod ſignificet quod peritura ſic vita cœli apud illos, conſtat ex ſignificatione mori, quod ſit mori ſpiritualiter, de qua n: 6119, ita perire quoad vitam cœli; quod Verum Divinum in forma non accommodata id faciat, conſtat ex illis quæ mox ſupra n: 8920, oſtenſa ſunt; nam Verum in forma non accommodata, quale eſt in cœlo, tranſcendit captum, & quod tranſcendit captum id non recipitur, & quod non recipitur non influit in aliquam fidem, ita nec in vitam fidei, quæ eſt vita cœli; homo enim regeneratur, hoc eſt, accipit vitam cœli per Verum Divinum quod eſt fidei, n: 2046. 2063. 2189. 2979. 3155. 3876. 3877. 5893. 5912. 6247. 8635 ad 8640. 8772.

8923. Et dixit Moſcheh ad populum, quod ſignificet informationem, conſtat ex ſignificatione dicere, hic a Moſcheh ad populum, quod ſit informatio, nam quæ dixit, ſunt informationis de ea re, de qua queſti ſunt; ſimiliter alibi per dicere ſignificatur informatio, cum informantur de re quæſtionis, ut n: 7769. 7793. 7825. 8041.

8924. Ne timeatis, quia propterea ut tentare vos, venit Deus, quod ſignificet quod non peritura vita cœli, ſolum ut ſciatur quod illa ſit & qualis, conſtat ex ſignificatione non timere nempe quod morituri, quod ſit quod perituri quoad vitam cœli, n: 8922; & ex ſignificatione tentare vos, quod ſit docere quod vita cœli ſit & qualis illa; quod hoc per tentare ſignificetur eſt quia omnis tentatio ſpiritualis talia apud hominem docet & confirmat; nam tentationes ſunt ideo, ut fides veri & affectio veri, ac poſtea affectio boni

boni implantetur & irradicetur, & ſic homo vitam novam, quæ eſt vita cœli, accipiat; tentationes enim ſunt pugnæ cum malis & falſis, homo cum vincit illa, confirmatus eſt; nam ex veris & pro veris contra falſum & malum pugnat; quod ex veris & pro veris pugnet, non tunc ſentit homo, quia vera in interioribus ſunt, quare ad ſenſum, qui eſt exteriorum, manifeſte non veniunt; ſed quod ex illis & pro illis ſit, patet ex eo quod pugna ſit, & dein victoria, quæ non dari queunt niſi per colliſiones oppoſitorum inter ſe, oppoſita ſunt malum & bonum, ac falſum & verum: ſed ſciendum, quod homo non pugnet, ſed quod Dominus pro homine, & quidem contra inferna, quæ tunc invadere & ſubjugare hominem conantur, n: 840. 1661. 1642. 8159. 8168. 8172. 8175. 8176: ex his patet, quod per ne timeatis, quia propterea ut tentare vos venit Deus, ſignificetur quod non timendum ſit quod peritura vita cœli, ſed quod id fiat ut doceantur & ſciant quod vita cœli ſit, tum qualis illa eſt: ſed de Tentationibus videantur quæ prius dicta & oſtenſa ſunt, n: 2272. 2768. 3318. 3927. 3928. 4249. 4299. 4341. 4572. 5036. 5246. 5356. 6144. 6574. 6611. 6657. 6663. 6666. 6829. 8131. 8273. 8351. 8367. 8370 fin: 8403. 8567.

8925. Et propterea ut ſit timor Ipſius coram faciebus veſtris, & non peccetis, quod ſignificet timorem ſanctum inde pro Divino, & inde vitæ ſpiritualis conſervationem, conſtat ex ſignificatione timoris Dei, quod ſit timor ſanctus pro Divino, de qua ſequitur; ex ſignificatione facierum, quod ſint interiora, de qua n: 1999. 2434. 3527. 4066. 4796. 4797. 5102. 5585. 5592, inde timor Dei coram faciebus, eſt timor ſanctus pro Divino in interioribus; & ex ſignificatione ne peccetis, quod ſit conſervatio vitæ ſpiritualis, nam vita ſpiritualis per non peccare conſervatur; peccare eſt facere & cogitare malum & falſum ſtudio & ex voluntate, nam quæ ſtudio & ex voluntate fiunt, ſunt talia quæ egrediuntur ex corde, & immundum reddunt hominem, Matth: xv: 11. 17. 18. 19, conſequenter quæ debent vitam ſpiritualem apud illum, videatur ſupra n: 8910. Quod timorem ſanctum, qui ſignificatur per timorem Dei in Verbo, attinet, ſciendum, quod timor ille ſit amor, ſed amor qualis eſt infantum erga parentes, parentum erga infantes, conjugum inter ſe, qui timent facere quicquam quod diſplicet, ita quod amorem aliquo modo lædit; talis timor inſinuatur in amorem cum regeneratur homo, qui timor quia concordat cum amore, & ineſſe poteſt & actualiter ineſt ſeu unitus eſt amori, idcirco vocatur timor ſanctus, & eſt timor peccandi ſeu faciendi contra præcepta, ita contra Dominum: ſed timor ille differt apud unumquemvis ſecundum amoris quale & quantum; videatur quæ de illo oſtenſa ſunt n: 2826. 3718. 3719. 5459. 7280. 7788.

8926. Verſ: 18. 19. 20. *Et ſtetit populus e longinquo, & Moſcheh acceſſit ad caliginem ubi Deus. Et dixit Jehovah ad Moſchen, ita dices ad filios Iſraelis, vos vidiſtis quod e cælo loquutus ſim cum vobis. Non facietis cum Me deos argenti & deos auri, non facietis vobis.* Et ſtetit populus e longinquo, ſignificat remotionem a veris internis: Et Moſcheh acceſſit in caliginem ubi Deus,

Deus, ſignificat conjunctionem uſque veri boni ſpiritualis cum Vero Divino: & dixit Jehovah ad Moſchen, ſignificat inſtructionem porro: ita dices ad filios Iſraelis, ſignificat illos qui ab Eccleſia ſpirituali: vos vidiſtis quod e cœlo loquutus ſim cum vobis, ſignificat omnia Verbi per influxum a Divino per cœlum: non facietis cum Me deos argenti & deos auri, ſignificat ut abſtineant prorſus a talibus quæ in forma externa apparent ut vera & bona, ſed in interna ſunt falſa & mala: non facietis vobis, ſignificat quod ſedulo cavendum.

8927. Et ſtetit populus e longinquo, quod ſignificet remotionem a Veris internis, conſtat ex ſignificatione ſtare e longinquo, quod ſit remotio ab internis, de qua ſupra n: 8918.

8928. Et Moſcheh acceſſit in caliginem ubi Deus, quod ſignificet conjunctionem uſque veri boni ſpiritualis cum Vero Divino, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verum Divinum infra cœlum conjunctum Vero Divino in cœlo, proinde medians, de qua n: 8760. 8787. 8805, ita Verum boni ſpiritualis, nam hoc eſt Verum Divinum infra cœlum, in quo eſt Eccleſia ſpiritualis, quæ repræſentatur per filios Iſraelis, hoc Verum repræſentat Moſcheh ut illius Eccleſiæ caput, n: 7014; ex ſignificatione accedere, quod ſit conjunctio, nam accedere ad Divinum eſt Ipſi conjungi; & ex ſignificatione caliginis, quod ſit Verum Divinum reſpective ad illos qui ab Eccleſia ſpirituali, tum reſpective ad populum illum, cui Moſcheh ut dux præerat; quod Verum Divinum his & illis ſit caligo, eſt cauſa quia non in aliqua luce ſunt quoad Vera Divina. Quod primum concernit illos qui ab Eccleſia ſpirituali, credunt, qui ab illa ſunt, quod in luce ſint; ſed quod in obſcuro, imo in caligine ſint quoad Verum Divinum, conſtat ex eo, quod non ex aliqua perceptione interna ſciant, quod Eccleſia dicit eſſe verum, ſed ſolum ex eo, quia Eccleſia ita dicit, hoc confirmant apud ſe ſive falſum ſive verum ſit, & qui non in perceptione interna eſt de Vero Divino, is in caligine eſt, ſeu quod idem, ei Divinum Verum caligo eſt: ſit pro exemplo; qui ab Eccleſia ſpirituali ſunt, non ſciunt, nec ſcire volunt, quod aliquis ſenſus internus Verbi ſit; & ſi forte credituri ſint, hoc non erit ex aliqua perceptione interna quod ita ſit, ſed ex perſuaſione aliunde: ſit quoque pro exemplo, illi qui ab Eccleſia ſpirituali ſunt, dicunt fidem eſſe unicum ſalvationis medium, etiam abſque charitate & ejus bonis; hoc credunt quia Eccleſia ita dicit, nec ad illam perceptionis lucem veniunt, quod fides non ſit niſi ubi charitas, & quod una ſit alterius ſicut conjux conjugis, proinde quod charitas ſit eſſentiale Eccleſiæ, quia eſt boni: inde quoque patet, in quo obſcuro ſeu in qua caligine eſt Eccleſia ſpiritualis: & quia in tali ſunt, ideo Eccleſiam in tot Eccleſias dividunt, quot ſunt diverſæ doctrinæ de Veris quæ fidei, quod non fieret ſi in luce forent; qui enim in luce eſt, nuſquam dubitat, minus negat, quod amor in Dominum & charitas erga proximum ſint eſſentialia Eccleſiæ, & quod ſuper illis fundentur omnia vera quæ ſunt Verbi, proinde quæ ſunt fidei: ſimiliter ſe habet cum reliquis, quæ ab hoc pendent, & vocantur vera fidei: ſed hæc evidentius oſtenſa ſunt, n: 2708. 2715.

2715. 2831. 2849. 2935. 2937. 3241. 3246. 6289. 6427. 6865. 6945. 7233; quod qui ab Eccleſia ſpirituali non perveniant ad primum limen ſapientiæ, ſeu ad primum lucis, in quo ſunt qui ab Eccleſia cœleſti, n: 2718. 3833. 6500. Quod Moſcheh dicatur intraviſſe in caliginem, cum acceſſit ad Deum, altera cauſa eſt, quia Moſcheh ut dux repræſentabat populum Iſraeliticum & Judaicum, qui in tali caligine de Veris internis fuit, ut prorſus ea neſciverit, in externis enim omne cultus & omne Divinum poſuit; inde eſt quod illis Divinum fuerit caligo; nam cuivis notum eſt, quod Divinum nuſquam ſit in caligine, ſed in luce, Divinum enim eſt ipſa lux; quapropter quod dicatur caligo, eſt reſpective ad illos qui in nulla luce ſunt, nam illis Divina Vera, quæ faciunt lucem cœli, non apparent aliter, non enim creduntur, imo negantur; & Divinum apparet unicuique ſecundum quale vitæ & fidei ejus; proinde ut lux illis qui in luce ſunt, & ut caligo illis qui in caligine: quod populus Iſraeliticus & Judaicus talis fuerit, videatur n: 3479. 3769. 4281. 4293. 4307. 4314. 4316. 4433. 4680. 4825. 4832. 4844. 4847. 4865. 4903. 6304; & quod Dominus ſuper monte Sinai ei apparuerit in fumo, nube, & caligine, ſecundum quale ejus, n: 1891 fin: 6832. 8814. 8819.

8929. Et dixit Jehovah ad Moſchen, quod ſignificet inſtructionem porro, conſtat ex ſignificatione dicere, quod ſit inſtructio, nam dicere involvit quod ſequitur, hic inſtructionem, ut quoque alibi, n: 6879. 6881. 6883. 6891. 7186. 7267. 7304. 7380. 8127.

8930. Ita dices ad filios Iſraelis, quod ſignificet illos qui ab Eccleſia ſpirituali, conſtat ex repræſentatione filiorum Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia ſpirituali, de qua n: 6426. 6862. 6868. 7035. 7062. 7198. 7201. 7215. 7223. 7956. 8234. 8805.

8931. Vos vidiſtis quod e cœlo loquutus ſim cum vobis, quod ſignificet omnia Verbi per influxum a Divino per cœlum, conſtat ex ſignificatione e cœlo loqui cum a Jehovah ad illos qui ab Eccleſia, qui repræſentantur per filios Iſraelis, n: 8930, quod ſit Verum Divinum, ſeu Verbum a Divino per cœlum nam quod loquitur Jehovah eſt Verum Divinum, ita Verbum quod in Eccleſia; & quod loquitur hoc tranſit per cœlum. Sciendum quod cœlum non ſit in certo ac determinato aliquo loco, ita non ſecundum opinionem vulgarem in alto, ſed cœlum eſt ubi Divinum; ita apud unumquemvis & in unoquovis qui in charitate & fide eſt, nam charitas & fides ſunt cœlum, quia ſunt a Divino, ibi etiam habitant Angeli: quod cœlum ſit ubi Divinum, hoc eſt, Dominus, patet ex eo, quod Mons Sinai, e quo Dominus loquutus eſt, hic dicatur cœlum; quæ etiam cauſa eſt, quod per montem Sinai ſignificetur Cœlum, unde Divinum Verum, n: 8805. Quod omnia Verbi ſignificentur, eſt quia Jehovah, ſeu Dominus, nunc cæpit revelare Verbum, quod generi humano pro doctrina & vita inſerviret; primum per Moſchen, & poſtea per Prophetas; ut itaque ſcirent, quod Verbum a Divino per cœlum eſſet, voluit Dominus Ipſe deſcendere, ac viva voce promulgare decem præcepta, & ſic oſtendere, quod ſequentia legis, hoc eſt, Verbi ſimiliter per influxum a Divino per cœlum eſſent.

8932. Non facietis cum Me deos argenti & deos auri, quod ſignificet ut abſtineant prorſus a talibus quæ in forma externa apparent ut vera & bona, ſed in interna ſunt falſa & mala, conſtat ex ſignificatione facere deos, quod ſit colere, nam qui facit ſibi deos, eſt propter cultum; ex ſignificatione argenti, quod ſit verum, & inde in oppoſito ſenſu falſum; & ex ſignificatione auri, quod ſit bonum, & inde in oppoſito ſenſu malum, de quibus n: 113. 1551. 1552. 2954. 5658. 6914. 6917. 7999: quod ſint quæ apparent vera & bona in forma externa, at in interna ſunt falſa & mala, eſt quia dicitur facere illos cum Me, hoc eſt, cum Jehovah Deo, nam Ipſum Divinum Verum & Bonum eſt in internis, & eſt quoque in externis, ſed in his eſt Divinum Verum & bonum in typis repræſentativis, nam externa typo referunt & repræſentant interna; externa ſunt falſa & mala, cum ab internis ſeparata pro ſanctis habentur ſeu coluntur, & tamen uſque apparent ſicut vera & bona, quia repræſentant illa: hæc ſignificantur per facere cum Jehovah Deo deos argenti & deos auri. Sequitur hoc præceptum immediate poſt decem præcepta, ex cauſa quia populus Iſraeliticus & Judaicus talis erat, ut externa ſeparata ab internis ſancta haberet & prorſus ut Divina coleret, n: 3479. 3769. 4281. 4293. 4307. 4314. 4316. 4433. 4680. 4825. 4832. 4844. 4847. 4865. 4903. 6304. 6832. 8814. 8819. Ut ulterius ſciatur, quænam & qualia ſunt illa, quæ in forma externa apparent ut vera & bona, ſed interna ſunt falſa & mala; ſint exemplo, omnes ritus Eccleſiæ Judaicæ, ſicut ſacrificia, ſuffitus, lavationes, & plures; illi in forma externa erant vera & bona, non ex ſe ſed quia in typo referebant ſeu repræſentabant vera & bona interna, quæ ſunt amoris & fidei in Dominum, cum talia in externa forma pro ſanctis habebantur, & magis cum colebantur, ſicut a Judæis & Iſraelitis cum facti idolitræ applicuerunt ad cultum deorum alienorum tunc, non aliud retinebant a veris & bonis quæ typo referebant ſeu repræſentabant, quam apparentiam, quia in forma interna erant falſa & mala. Similiter ſe habebat cum reliquis, quæ erant typi repræſentativi cœleſtium & Divinorum apud populum illum; externa enim quæ repræſentabant interna ut primum applicabantur ad cultum deorum aliorum, erant idola quæ colebant, ſeu dii argenti & auri quos cum Jehovah Deo faciebant, nam tunc in forma externa apparebant ut vera & bona ſed in interna erant falſa & mala. In genere dii argenti & auri ſunt omnia falſa & inde mala cultus, quæ redduntur ſimilia vero & bono per ſiniſtras applicationes & interpretationes Verbi, & ſimul per ratiocinia ex propria intelligentia; talia ſignificantur per deos Argenti & auri in ſequentibus his locis; apud Eſaiam "In die illo projiciet homo *idola argenti ſui & idola auri ſui*, quæ fecerunt ſibi ad incurvandum ſe talpis & veſpertilionibus, ad intrandum in fiſſuras petrarum & in fiſſuras rupium" II: 20. 21, talpæ & veſpertiliones pro illis qui in tenebris, hoc eſt, in falſis & inde malis. Apud Eundem "In die illo rejicient vir *idola argenti ſui & idola auri ſui*, quæ fecerunt vobis manus veſtræ, peccatum" XXXI: 7, quæ fecerunt manus pro quæ ex propria intelligentia. Apud Eundem "Sculptile fundit artifex, & *conflator auro obducit*, & *catenas argenti conflat*" XL: 19, ſculptilia

lia pro illis quæ ex proprio, n: 8869, auro obducere pro facere ut in extera forma appareant bona; catenas argenti conflare, pro facere ut cohæreant quaſi nexa cum veris; quod aurum ſit bonum & argentum verum, videantur loca ſupra citata. Similiter apud Jeremiam "Statuta gentium vanitas illa ſiquidem lignum de ſylva excidit, opus manuum fabri, *auro & argento exornat illud*; clavis & malleis firmant illa, ut non vacillet" x: 3. 4. Apud Hoſcheam "Ephrainii addunt peccare, & faciunt ſibi *fuſile ex argento in intelligentia ſua idola*, opus artificum totum" XIII: 2, Ephraim pro intellectuali Eccleſiæ, n: 5354. 6222. 6234. 6238. 6267; fuſile ex argento, pro falſo apparente ut vero, quare dicitur in intelligentia ſua; opus artificum totum, pro quo omne per ratiocinia ex proprio. Apud Habakuk "Væ dicenti ligno, expergiſcere, evigila lapidi ſilenti, hic docebit; *hic ecce fixus auro & argento*, ſed ſpiritus non in medio ejus" II: 19, lignum pro malo, lapis pro falſo; fixus auro & argento pro apparentia boni & veri per applicationes. Apud Danielem "Belſchazar dixit, cum probe guſtabat vinum, ut *adducerent vaſa auri & argenti*, quæ adduxerat Nebuchadnezar pater illius e Templo quod in Hieroſolyma, ut biberent ex iis Rex & Magnates ejus, uxores ejus & pellices ejus, & biberent vinum, & laudarent *deos auri & argenti*, æris, ferri, ligni, lapidis" v: 2. 3. 4. 23, vaſa auri & argenti quæ ex Templo Hieroſolymæ repræſentabant bona & vera Eccleſiæ ac Regni Domini, bibere vinum ex illis ſignificabat prophanare per mala & falſa, quæ ſunt dii auri & & argenti. Apud Davidem "*Idola eorum argentum & aurum*, opus manuum hominis, os illis ſed non loquuntur, oculi illis ſed non vident" Pſalm: CXV: 4. 5, Pſalm: CXXXV: 15. 16, argentum & aurum, quæ idola, pro falſis & malis; opus manuum hominis pro quod ex propria intelligentia. Apud Moſchen "Sculptilia deorum gentium comburetis igne; *non concupiſces argentum & aurum ſuper illis* ut accipias tibi; abominatio namque Jehovæ Dei tui illud; ideo non inferes abominationem in domum tuam, ut fiat devotio, ſicut illud, abominando abominaberis illud" Deut: VII: 25. 26, argentum & aurum ſuper ſculptilibus pro falſis & malis quæ coluntur ut vera & bona ex apparentia illis inducta.

8933. Non facietis vobis, quod ſignificet quod ſedulo cavendum, conſtat ex eo quod iterum dicatur quod non faciendum, iteratio ſeu repetitio involvit omnino, ſeu quod ſedulo cavendum.

8934. Verſ: 21. 22. 23. *Altare humi facies Mihi, & ſacrificabis ſuper illo holocauſta tua & euchariſtica tua, greges tuos & armenta tua, in omni loco, quo memoriam poſuero Nominis Mei, veniam ad te, & benedicam tibi. Et ſi Altare lapidum facias Mihi, non ædificabis illos cæſos, quia ſi cœlum tuum moveris ſuper illo, & prophanabis illud. Et non aſcendes in gradibus ſuper ad altare meum, ut non reveletur nuditas tua ſuper illo.* Altare humi facies Mihi, ſignificat repræſentativum cultus in genere ex bono: & ſacrificabis ſuper illo holocauſta tua & euchariſtica tua, ſignificat cultum in ſpecie ſecundum cujuſvis ſtatum vitæ ſpiritualis: greges tuos & armenta tua, ſignificat bona interna & externa: in omni loco quo memoriam poſuero Nominis mei, ſignificat ſtatum fidei in

Dominum apud unumquemvis: veniam ad te & benedicam tibi, ſignificat præſentiam Divini tunc & influxum: & ſi altare lapidum facias Mihi, ſignificat repræſentativum cultus in genere ex veris: non ædificabis illos cæſos, ſignificat quod non ex propria intelligentia: quia ſi cœlum tuum moveris ſuper illo, ſignificat ſi ex proprio: & prophanabis illud, ſignificat quod tunc nullus cultus: & non aſcendes in gradibus ſuper ad altare meum, ſignificat non elevationem ad interiora quæ cœleſtia: ut non reveletur nuditas tua ſuper illo, ſignificat ideam cogitationis de illis ſic falſis plenam, quæ tunc manifeſtabitur.

8935. Altare humi facies Mihi, quod ſignificet repræſentativum cultus in genere ex bono, conſtat ex ſignificatione Altaris, quod ſit principale repræſentativum Domini, & inde cultus Ipſius, de qua n: 921. 2777. 2811. 4489. 4541; & ex ſignificatione humi, quod ſit bonum: quod humus ſit bonum, eſt quia per humum ſignificatur Eccleſia quæ in bono, n: 566, inde eſt quod Adam dictus ſit ab humo, Geneſ: II: 7. Cap: III: 19, nam per illum ſignificabatur homo Eccleſiæ cœleſtis, ſeu Eccleſia quæ in bono, n: 478. 479. Sunt duo, ex quibus ſit cultus Domini, Bonum & Verum; cultus ex bono repræſentabatur per Altare ex humo, at cultus ex Vero repræſentabatur per Altare ex lapidibus; de utroque Altari hic agitur; hæc duo, ex quibus fit cultus, vocantur fides & Charitas; cultus ex Vero ſe refert ad fidem, & cultus ex bono ad charitatem. Cum cultu ex fide & ex charitate, ſeu ex vero & ex bono, ita ſe habet; homo antequam regeneratus eſt, in cultu eſt ex vero, at cum regeneratus eſt in cultu eſt ex bono; nam antequam homo regeneratus eſt, ducitur ille per Verum ad bonum, hoc eſt, per fidem ad charitatem, ſed cum regeneratus eſt, in bono eſt & inde in vero, hoc eſt, in Charitate eſt & inde in fide, n: 8516. 8539. 8645. 8648. 8658; hi bini cultus ſunt, qui repræſentantur per Altaria ex humo & ex lapide. Quod Altare ſit principale repræſentativum Cultus Domini, eſt quia ſuper illo fiebant holocauſta & ſacrificia; & hæc erant, in quibus principaliter conſiſtebat cultus Divinus Gentis Hebrææ, & inde gentis Iſraeliticæ ac Judaicæ, n: 923. 1343. 2180. 2805. 2807. 2860. 3579. 6905.

8936. Et ſacrificabis ſuper illo holocauſta tua & euchariſtica tua, quod ſignificet cultum in ſpecie ſecundum cujuſvis ſtatum vitæ ſpiritualis, conſtat ex ſignificatione holocauſtorum & ſacrificiorum, quod ſint omnis cultus internus in genere, cum varietate ſecundum varia genera cœleſtium & ſpiritualium, hoc eſt, boni quod amoris & veri quod fidei in Dominum, n: 922. 923. 2165. 2180. 2805. 2807. 2830. 3519. 6905; ita ſecundum omnem ſtatum vitæ ſpiritualis in ſpecie: inde erat quod tam varii generis ſacrificia eſſent inſtituta, ut præter quotidiana; ſabbathorum, feſtorum, noviluniorum, inaugurationum, ſanctificationum, etiam pro omni reatu, peccato, mundatione, ſanatione, partu; inde etiam erat, quod ſecundum ſtatum varia genera animalium adhiberentur, prout boves, juvenci, agni, arietes, capræ, hirci, per quæ in ſpecie ſignificabantur varia bona quæ vitæ ſpiritualis.

8937.

8937. Greges tuos & armenta tua, quod ſignificet bona interna & externa, conſtat ex ſignificatione gregum, quod ſint bona interna, & ex ſignificatione armentorum, quod ſint bona externa, de quibus n: 2566. 5913: quod per greges ſignificentur bona interna, eſt quia ad greges pertinent Agni, Oves, hœdi, capræ, arietes, hirci, per quos ſignificantur talia quæ ſunt innocentiæ, amoris cœleſtis & ſpiritualis in interno homine; & quod per armenta ſignificentur bona externa, erat quia ad armenta pertinent boves, juvenci, vituli, per quos ſignificantur talia quæ ſunt boni & veri in externo homine: quid boves ſignificabant, videatur n: 2180. 2566. 2781; quid juvenci & vituli, n: 1824. 2830; quid Agni, n: 3519. 3994. 3519. 7840; quid oves, n: 4169; quid hædi & capræ, n: 3519: 4005. 4006. 4871; quid arietes n: 2830. 4170; & quid hirci, n: 4169 fin: 4769.

8938. In omni loco in quo memoriam poſuero Nominis mei, quod ſignificet ſtatum fidei apud unumquemvis, conſtat ex ſignificatione loci, quod ſit ſtatus, de qua n: 2625. 2837. 3356. 3387. 3404. 4321. 4882. 5606. 7381, ita omnis locus eſt ſtatus unius cujuſvis ſeu apud unumquemvis; quod ſit ſtatus fidei, eſt quia Nomen Jehovæ ſignificat omne in uno complexu per quod colitur Dominus, ita omnia fidei & charitatis, n: 2724. 3006. 6674; proinde memoriam ponere Nominis Jehovæ Dei, eſt apud quem ſeu in cujus corde charitas & fides eſt a Domino. Secundum ſenſum literæ eſt, quod ſacrificaturi eſſent holocauſta & euchariſtica, ita greges ſuos & armenta ſua in Hieroſolyma, quæ erat locus, quem elegit Dominus ad cultum ſui, ita in quo poſuit memoriam Nominis ſui; ſed ſecundum ſenſum internum non intelligitur locus, ſed unuſquiſque homo apud quem fides & charitas, nam per locum non ſignificatur locus in ſenſu interno ſed ſtatus, nec per nomen nomen, ſed fides & cultus, ita intelligitur homo, qui in ſtatu receptionis fidei eſt a Domino: præterea in Hieroſolyma, quæ erat locus in quo Dominus per holocauſta & euchariſtica colebatur, repræſentabantur omnia quæ Eccleſiæ; inde per Hieroſolymam in Verbo, & per Novam Hieroſolymam in Apocalypſi, ſignificatur Eccleſia Domini; & Eccleſia Domini eſt apud unumquemvis qui in ſtatu receptionis charitatis & fidei eſt a Domino, ipſe enim homo eſt Eccleſia, & plures, apud quos Eccleſia, faciunt Eccleſiam in communi; inde quoque patet, quod per in omni loco, quo poſuero memoriam Nominis Mei, ſignificetur ſtatus fidei apud unumquemvis.

8939. Veniam ad te & benedicam tibi, quod ſignificet præſentiam Divini tunc & influxum, conſtat ex ſignificatione venire ad aliquem, cum dicitur a Jehovah, quod ſit præſentia, ut quoque n: 5934. 6063. 6089; & ex ſignificatione benedicere, cum a Jehovah, quod ſit donari fide & charitate, de qua n: 2846. 3406. 4981. 6091. 6099. 8674, ita quoque influere, nam fides & charitas a Domino apud hominem influunt; hæc ſunt benedictio in ſenſu interno, nam ſunt quæ hominem beatum & felicem reddunt in æternum; ab homine cum in mundo vivit, benedictio vocantur quæ cum beatum & felicem reddunt in tempore, & ſunt opes & honores; Verum non ſunt temporaria, quæ in Verbi ſenſu interno intelliguntur, ſed ſunt æterna, ad quæ

temporaria reſpective nihili ſunt; nam nulla ratio eſt inter temporarium & æternum, ne quidem aliquot millia aut aliquot myriades annorum, nam hæc finem habent, æternum autem nullum; quapropter æternum *Eſt*, quod enim abſque fine eſt, id *Eſt*, habet enim *Eſſe* a Divino, quod Infinitum, Infinitum quoad tempus eſt Æternum; at quod temporarium eſt, reſpective non Eſt, quia cum finitum eſt, non amplius eſt; inde quoque patet, quod Benedictio in ſpirituali ſenſu ſit quæ in ſe habet Eſſe a Divino, ita quæ ſunt vitæ æternæ, proinde quæ ſunt charitatis & fidei: quod Benedictio mundana nihil ſit reſpective ad Benedictionem cœleſtem quæ æterna, ita docet Dominus apud Matthæum "*Quid prodeſt homini ſi totum mundum lucratus fuerit, animæ autem jacturam fecerit*" XVI: 26: ſed homo qui in mundanis & terreſtribus eſt, non capit hoc Verbum, nam mundana & terreſtria ſuffocant, & faciunt ut ne quidem credatur quod vita æterna ſit: at aſſeverare poſſum, quod homo, ut primum moritur, in altera vita ſit, & vivat ſpiritus inter ſpiritus; & quod tunc ſibi & reliquis ibi appareat prorſus ſicut homo in mundo, præditis omni ſenſu interno & externo, n: 1881; proinde quod mors corporis ſit modo abjectio talium quæ inſerviverant pro uſu & functione in mundo, ac præterea quod ipſa mors ſit continuatio vitæ, ſed in alio mundo, qui inconſpicuus eſt coram oculis corporis terreſtris, ſed conſpicuus ibi in luce quæ millies excedit lucem meridianam mundi; hoc quia ſcio a tot annorum viva experientia adhuc continuata, ideo id aſſevero; loquor adhuc & loquutus ſum pæne cum omnibus quos notos habui in mundo, ac mortui ſunt; cum quibuſdam poſt binos aut tres dies ab obitu; plerique illorum indignati ſunt valde, quod non crediderint aliquid vitæ manſuræ poſt mortem: cum illis loquutus ſum non per diem, ſed per menſes & annos; & quoque datum eſt videre ſtatus vitæ illorum ſuccedaneos ſeu progredientes vel ad infernum vel ad cœlum: quare qui vult felix eſſe in æternum, ſciat & credat quod victurus ſit poſt mortem, id cogitet & ejus recordetur, nam veritas eſt: ſciat etiam & credat, quod Verbum ſit unica doctrina, quæ docet quomodo victurus eſt homo in mundo, ut in æternum felix ſit.

8940. Et ſi altare lapidum facias Mihi, quod ſignificet repræſentativum cultus in genere ex veris, conſtat ex ſignificatione Altaris, quod ſit repræſentativum cultus Divini in genere, de qua n: 921. 2777. 2811. 4489; & ex ſignificatione lapidum, quod ſint vera, de qua n: 643. 1298. 3720. 3769. 3771. 3773. 3789. 3798. 6426. 8609. Eſt cultus Domini ex bono, & eſt ex Vero; cultus Domini ex bono repræſentabatur per Altare ex humo, & cultus ex Vero per altare ex lapide; de uno & altero cultu videatur ſupra n: 8935. Quia altare ex lapide, ſignificabat cultum ex Vero, idcirco mandatum erat, ut tale Altare erigeretur, cum primum tranſirent Jordanem, & venirent in terram Canaanem, & ſuper illo ſcriberentur præcepta legis, hoc eſt, Vera Divina e cœlo, nam per decem præcepta ſignificatur omnia Vera Divina in ſumma, de altari illo ita apud Moſchen "Cum tranſiveris Jordanem, eriges tibi lapides magnos, & incruſtabis eos calce; deinde ſcribes ſuper illos omnia verba Legis: poſt *ædificabis ibi Altare* Jehovæ Deo tuo, *Altare lapidum*,

ſuper

ſuper quos non impelles ferrum; ex lapidibus integris ædificabis Altare Jehovæ Dei tui, & facies aſcendere ſuper eo holocauſta & euchariſtica; & ſcribes ſuper lapides Altaris verba Legis probe exprimendo" Deut: XXVII: 1 ad 8. Joſch: VIII: 30. 31. 32; quod ſcriberentur verba Legis ſuper lapidibus Altaris, erat cauſa, quia per lapides ſignificabantur Vera, & per Altare lapidum cultus ex veris; illa etiam cauſa fuit, quod decem præcepta, qui ſignificabant Divina Vera in complexu, inſcripta fuerint tabulis lapideis: quod id fieret, ut primum tranſiverunt Jordanem, erat cauſa, quia Jordanes, quæ a parte deſerti, erat terminus terræ Canaanis primus & ultimus, ſignificabat introductionem in Eccleſiam ſeu cœlum, quæ fit per cognitiones veri & boni, ita per vera, ex Verbo, n: 9255; omnes enim fluvii, qui erant termini illius terræ, ſignificabant prima & ultima Regni Domini, n: 4116. 4240. Per lapides Altaris etiam ſignificantur vera fidei apud Eſaiam "Removebit peccatum, cum *poſuerit omnes lapides Altaris* ſicut *lapides calcis* diſperſos" XXVII: 9; ibi de Vaſtatione Eccleſiæ; lapides altaris ſicut lapides calcis diſperſi, pro quod ita vera fidei quæ cultus. Quod Altaria in genere attinet, erant illa ex humo, ex lapidibus. ex ære, ex ligno, & quoque ex auro; ex ære, ligno & auro, quia hæc ſignificabant bonum, de altari ex ære, videatur Ezech: IX: 2; de Altari ex ligno, Ezech: XLI: 22: & de Altari ex auro, quod erat altare ſuffitus, 1 Reg: VI: 22. Cap: VII: 48. Apoc: VIII: 3; quod ſignificet bonum, videatur n: 425. 1551; quod lignum, n: 643. 2784. 2112. 3720. 8354; tum quod Aurum, n: 113. 1551. 1552. 5658.

8941. Non ædificabis illos cæſos, quod ſignificet quod non ex propria intelligentia, conſtat ex ſignificatione lapidum cæſorum, quod ſint talia quæ ex propria intelligentia; lapides enim ſunt vera n: 8940, & illos ſecare ſeu aptare, eſt vera ſeu talia quæ veris ſimilia ſunt excludere aut fingere ex proprio, ſeu ex propria intelligentia; quæ enim ex proprio ſeu ex propria intelligentia excluduntur aut finguntur, vitam habent ex homine, quæ vita eſt nulla vita, nam proprium hominis non eſt niſi quam malum, n. 210. 215. 694. 874. 875. 876. 987. 1047. 5660. 5786. 8480; at quæ non ex proprio ſed ex Divino, id vitam in ſe habet, nam a Divino eſt omnis vita: agitur hic de Cultu Domini ex vero, nam is cultus per Altare lapidum ſignificatur n: 8940; Vera, ex quibus colendus eſt Dominus, non niſi quam ex Verbo ſumenda ſunt, nam in ſingulis ibi eſt vita a Divino: quando vera ex proprio ſumuntur, ſpectant illa & pro fine habent dignitatem & eminentiam ſuper omnes in mundo, & quoque poſſeſſiones terræ ac opulentiam ſuper omnes, quare in ſe habent amorem ſui & mundi, ita omnia mala in complexu, n: 7488. 8318; at vera quæ ex Verbo ſpectant & pro fine habent vitam æternam, & in ſe habent amorem in Dominum & amorem erga proximum, ita omnia bona in complexu: quando vera ex proprio ſeu ex propria intelligentia excluduntur, dominantur illa ſuper vera quæ a Divino, nam applicantur hæc ad confirmanda illa; cum tamen contrarium erit, quod nempe Vera a Divino dominatura ſint, & quæ ex propria intelligentia ſervitura. Quæ ex proprio ſeu ex propria intelligentia, dicuntur vera, ſed non ſunt vera, modo apparent ut vera in externa forma; nam per applicationes ex ſenſu literali Verbi,

&c.

& per ratiocinia, redduntur Veris ſimilia; in interna autem forma ſunt falſa; quænam & qualia ſunt illa, videatur ſupra n: 8932. Sunt in mundo bina religioſa, quæ ſunt ex propria intelligentia; unum in quo amor ſui & mundi omne eſt; hoc religioſum in Verbo vocatur Babel; eſt intus prophanum ex amore ſui & mundi, & extus eſt ſanctum ex Verbo, quod applicuerunt ad confirmandum: Alterum religioſum eſt, in quo lumen naturæ omne eſt; qui in illo ſunt, nihil agnoſcunt pro Vero quod non capiunt; quidam ex hoc religioſo agnoſcunt Verbum, ſed applicant ad confirmandum, ita ad ſerviendum; quidam autem non agnoſcunt Verbum, ſed hi Divinum ponunt in natura, nam lumen eorum quia eſt naturæ, in naturam cadit, nec illuſtrari poteſt a luce cœli, quia Verbum, unde omnis illuſtratio, rejiciunt: qui ex hoc aut illo religioſo ſunt, in inferno ſunt, quia expertes vitæ cœleſtis ſunt, quam nec recipere poſſunt, quia rejecerunt Verbum; & qui eorum applicuerunt Verbum ad confirmandum, Verbum nihili fecerunt in corde, ſed quia valuit auctoritate in vulgo, uſi ſunt eo pro illo ſervitio, ut figmenta ex propria intelligentia per id valerent. Ex his conſtare poteſt, quid in ſenſu ſpirituali ſignificat, quod Altare non ex lapidibus cæſis ædificandum eſſet. Per lapidem cæſum etiam ſignificatur id quod ex propria intelligentia in ſequentibus locis; apud Eſaiam "Ut cognoſcant populus Ephraim, & habitator Samariæ, propter elationem & ſuperbiam cordis, dicendo, lateres ceciderunt, & *lapide cæſo ædificabimus*" IX: 8. 9. Apud Jeremiam "Etiamſi clamo & vociferor, obſtruit preces meas, *circumſepſit vias meas lapide cæſo*, ſemitas meas evertit" Thren: III: 8. 9. Apud Amos "Quoniam conculcatis attritum, & onus frumenti rapitis ab eo, *domos lapidis cæſi ædificabitis*, ſed non habitabitis in iis" V: 11; ibi lapis cæſus pro talibus in rebus fidei quæ ex propria intelligentia. Quia illa per lapidem cæſum ſignificabantur, idcirco Altare primo exſtructum in terra Canaane a filiis Iſraelis poſtquam tranſiverunt Jordanem, a lapidibus non cæſis exſtructum eſt; nam per tranſitum ſuper Jordanem repræſentabatur introductio in Regnum Domini, quæ fit per vera fidei; de illo Altari ita apud Joſchuam "Ædificavit Jehoſchua Altare Deo Iſraelis in monte Ebal, quemadmodum præcepit Moſcheh ſervus Jehovæ filiis Iſraelis; *Altare lapidum integrorum, ſuper quos non moverat ferrum*" VIII: 30. 31 Deut: XXVII: 1 ad 8. Templum Hieroſolymæ pariter ex lapidibus integris non cæſis ædificatum eſt; de quo ita in Libro Primo Regum "Quoad ipſam domum, cum ædificaretur, *Lapide integro, prout allatus, ædificata eſt; nam malleus aut ſe auris, ulla inſtrumenta ferri, non audita ſunt in domo cum ædificaretur*" VI: 7; per Templum enim Domini repræſentatus eſt Dominus quoad Divinum Verum; quod Dominus per Templum repræſentatus ſit, docet Ipſe, Joh: II: 19. 21. 22; & quod quoad Divinum Verum, erat quia id ibi docebatur; quare etiam ædificatum eſt ex lapidibus, nam per lapides ſignificabatur Divinum Verum, n: 8940; inde etiam Ipſe Dominus vocatus eſt Lapis Iſraelis, n: 6426. Ex his nunc patet, quid lapis altaris, ut & quid lapis templi ſignificabat, tum quid quod lapides integri eſſent, & non cæſi; quod nempe Religio formanda ſit a Veris ex Domino, ita ex Verbo, & non

ex propria intelligentia. Quæ ex propria intelligentia ſunt, ita quoque deſcribuntur apud Eſaiam "Sculptile fundit Artifex, & conflator auro obducit illud, & catenas argenti conflat; artificem intelligentem quærit ad præparandum ſculptile" XL: 19. 20; ſculptile pro religioſo quod ex proprio, quod datur adorandum ſicut Divinum, n: 8869; artifex pro illis qui ex proprio excludunt & fingunt, ut appareant veris ſimilia, deſcribitur per quod auro obducat illud, catenas ex argento conflet, & artificem intelligentem quærat. Apud Eundem "Formatores ſculptilis omnes vanitas; omnes ſocii ejus pudefient, & fabri ipſi: fabricat ferrum forcipe, & operatur carbone, & malleis acutis format illud; ſic operatur illud per brachium roboris ſui: frabricat ligna, extendit filum, & deſcribit illud amuſſi, facit illud in angulos ſuos, & circulo definit illud, ut faciat in forma viri, juxta pulchritudinem hominis, ad habitandum in domo" XLIV: 10. 12. 13; etiam hic deſcribitur religioſum quod ex propria intelligentia. Similiter apud Jeremiam "Statuta gentium vanitas illa; ſiquidem lignum de ſylva excidit, opus manuum fabri per ſecurim; argento & auro exornat illud; clavis & malleis firmat" X: 3. 4: & quoque apud Hoſcheam "Nihilominus nunc addunt peccare; & faciunt ſibi fuſile ex argento; in intelligentia ſua idola, opus artificum totum" XIII: 2. Religioſum quod ex propria intelligentia excluditur, & non ex Verbo, intelligitur in ſenſu interno per Idola, Deos alienos, per Fuſilia, & per Sculptilia; nam quæ ex proprio, non aliud ſunt; ſunt enim in ſe mortua, & quoque adorantur ſicut viva.

8942. Quia ſi cœlum tuum moveris ſuper illo, quod ſignificet ſi ex proprio, conſtat ex ſignificatione cœli, quod ſit verum fictum, ita ex proprio; cœlum enim eſt ferrum, per quod lapides ſecantur & aptantur in formam; hic itaque eſt proprium hominis, nam hoc aptat, ut illa, quæ religionis erunt, appareant in forma veri: pro cœlo alibi dicitur ferrum, alibi ſecuris, ut Deut: XXVII: 5. Joſch: VIII: 30. 31. 1 Reg: VI: 7. Eſ: XLIV: 10. 11. Hoſch: X: 3. 4; & per illa inſtrumenta ſignificantur talia quæ propriæ intelligentiæ ſunt & fingunt.

8943. Et prophanabis illud, quod ſignificet quod tunc nullus cultus, conſtat ex ſignificatione prophanare, quod ſit facere ut non ſit aliquis cultus; quod enim ex propria intelligentia eſt, hoc in ſe expers vitæ eſt, imo ſpiritualiter mortuum; nam proprium hominis non eſt niſi quam malum; quapropter ſi ex eo fit cultus Divinus, is cultus non aliud eſt quam ſicut cultus idoli, ſculptilis ſeu fuſilis, in quibus non ſpiritus, hoc eſt, non vita: at quod ex Verbo eſt, id ſolum pro cultu Divino inſervit, eſt enim id in ſe vivum; intus enim in ſingulis Verbi eſt ſenſus ſpiritualis, qui agit de Regno Domini, & intus in illo ſenſu eſt Divinum, nam Verbum in intimo ſuo ſenſu agit de ſolo Domino; inde eſt ſanctitas & vita Verbi, & non aliunde: Verbum eſt ſicut Divinus homo, ſenſus literalis eſt ejus quaſi corpus, at ſenſus internus eſt ejus quaſi anima; inde patet, quod vivat ſenſus literalis per ſenſum internum. Apparet, ſicut ſenſus literalis evaneſcat ſeu moriatur per ſenſum internum; ſed contrarium eſt, non evaneſcit, minus moritur, ſed per ſenſum

internum

internum vivit. Ex his nunc conſtat, quod ex illis, quæ ſunt Verbi, exiſtat cultus vere Divinus, & nullatenus ex illis quæ ſunt intelligentiæ propriæ: inde eſt, quod per ſi moveris cœlum ſuper altari, prophanabis illud, ſignificetur, ſi non ex Verbo, ſed ex propria intelligentia finxeris talia quæ cultu Divini erunt, quod nullus cultus ſit.

8944. Creditur in mundo, quod homo ex naturæ lumine, ita abſque revelatione, ſcire poſſit plura quæ religionis ſunt, ſicut quod Deus ſit, quod ille colendus, & quoque quod amandus, tum quod homo victurus ſit poſt mortem, & plura alia, quæ ab illis pendent; & tamen ea ſunt quæ ex propria intelligentia; ſed inſtructus ſum per multam experientiam, quod homo ex ſe prorſus nihil ſciat de Divinis, & de illis quæ vitæ cœleſtis ac ſpiritualis ſunt, abſque revelatione homo enim naſcitur in mala amoris ſui & mundi; quæ ſunt talia quæ præcludunt influxum e cœlis, & aperiunt influxum ab infernis, ita quæ occæcant hominem, & ponunt in negativo quod Divinum ſit, quod cœlum & infernum, quodque vita poſt mortem: hoc patet manifeſte ex eruditis orbis, qui lumen ſuæ naturæ per ſcientias evexerunt ſupra lumen aliorum; quod hi præ aliis negent Divinum, & pro Divino agnoſcant naturam, notum eſt; & quoque quando ex corde & non ex doctrina loquuntur, quod negent vitam poſt mortem, tum cœlum & infernum; conſequenter omnia quæ fidei ſunt, quæ vocant vincula pro vulgo; inde patet, quale eſt lumen naturæ abſque revelatione; oſtenſum quoque eſt, quod plures qui Theologiam Naturalem ſcripſerunt, & ex lumine ſuæ naturæ dextre confirmaverunt illa quæ doctrinæ Eccleſiæ ſuæ fuerunt, in altera vita præ reliquis corde eadem negent, & quoque ipſum Verbum, quod prorſus deſtruere conantur; nam in altera vita corda loquuntur; oſtenſum quoque eſt, quod iidem nihil influxus e cœlo poſſint recipere, ſed ſolum ab infernis: inde patuit quale lumen naturæ eſt abſque revelatione, proinde quale id quod ex propria intelligentia. Sed duo obvenerunt, quæ de ea re mentem in dubio ponebant; primum quod Antiqui, qui gentiles, uſque noverint quod Divinum ſit, quod Hoc colendum, quodque homo quoad Animam immortalis ſit; alterum, quod etiam illa ſciant plures gentes hodie, apud quas nulla revelatio: ſed quod Antiquos concernit, illi non ex lumine ſuæ naturæ id ſciverunt, ſed ex revelatione, quæ uſque ad illos ab Eccleſia emanavit; Eccleſia enim Domini ab Antiquiſſimis temporibus fuerat in terra Canaane, n: 3686. 4447. 4454. 4516. 4517. 5136. 6516; inde emanaverunt talia, quæ cultus Divini erant, ad gentes circumcirca, & quoque ad Græcos vicinos, & ab his ad Italos ſeu Romanos; inde his & illis cognitiones de ſummo Numine, & de immortalitate Animæ, de quibus Eruditi illorum ſcripſerunt: Quod attinet Gentes hodie, quæ etiam ſciunt quod Divinum ſit, & quod Vita poſt mortem, id non habuerunt ex lumine Naturæ ſuæ, ſed ex religioſo quod ab Antiquis temporibus traxerunt, quod fundatum eſt ſuper talibus, quæ per varias vias emanaverunt ab Eccleſia, ubi Revelatio; hoc ex Divina Domini Providentia fuit; & quoque qui illorum ex religioſo ſuo agnoſcunt Divinum ſuper omnia,

&

& ex religioſo ſuo præſtant charitatis officia proximo, quod in altera vita, cum inſtruuntur, recipiant vera fidei, & ſalventur, n: 2589 ad 2604.

8945. Et non aſcendes in gradibus ſuper ad Altare meum, quod ſignificet non elevationem ad interiora, quæ cœleſtia, conſtat ex ſignificatione aſcendere per gradus, quod ſit elevare ſe ad ſuperiora ſeu ad interiora; ſive dicas interiora ſive ſuperiora, idem eſt, nam interiora apparent ſicut ſuperiora, n: 2148. 3084. 4210. 4599; & ex ſignificatione Altaris, quod ſit principale repræſentativum Domini, de qua n: 921. 2777. 2811; ita per aſcendere in gradibus ſuper ad altare meum, eſt ſe elevare ad Dominum, proinde ad interiora quæ cœleſtia, nam Dominus præſentior eſt in interioribus; cœleſtia dicuntur quæ in intimo cœlo, ſpiritualia autem quæ in medio; Cœlum enim diſtinctum eſt in bina Regna, nempe in Regnum cœleſte & in Regnum ſpirituale; qui in Regno cœleſti ſunt, in intimo ſeu tertio cœlo ſunt, ita proximi Domino; qui enim ibi ſunt, in amore in Dominum ſunt, & in innocentia, proinde in ſapientia præ omnibus reliquis; at qui in Regno ſpirituali ſunt, in medio ſeu ſecundo cœlo ſunt, ita remotiores a Domino; qui ibi ſunt, in charitate erga proximum ſunt, & per Charitatem apud Dominum: de binis illis Regnis, & de illorum differentia, videatur n: 2048. 2088. 2227. 2507. 2669. 2708. 2715. 2718. 3235. 3246. 3374. 3887. 4448. 4585. 4938. 4939. 5113. 5922. 6367. 6435. 7877. Paucis explicandum eſt, quomodo ſe habet cum elevatione verſus interiora, ita ad cœleſtia, quæ ſignificantur per aſcendere in gradibus ſuper ad altare; non conceditur alicui in altera vita altius in cœlum elevari quam ad gradum boni in quo eſt; nam ſi altius, tunc manifeſtantur ſpurca ejus, hoc eſt, mala amorum ejus, & falſa inde; quo enim interius eſt, eo purius & ſanctius eſt in cœlo; qui in impuriori ſtatu ſunt, illi tenentur in ſphæra inferiore, ubi impura non percipiuntur nec apparent, ſunt enim in bono craſſiori & in Vero obſcuriori. Quandoque evenit, quod qui in cœlum veniunt, cupiant venire in cœlum interius, credunt quod ſic fruituri majori gaudio; ut cupido illa, quæ inhæret, auferatur, elevantur etiam in cœlum interius; ſed cum eo veniunt, tunc incipiunt angi ex malis amorum ſuorum, quæ tunc ad perceptionem veniunt, & quoque fiunt deformes ex falſis quæ ex malis apud illos; his perceptis, ex interiori cœlo ſe dejiciunt, & non prius ad ſtatum tranquillum & pacificum, quam cum in ſtationem ſuam priorem, redeunt: hæc ſunt, quæ ſignificantur per quod non deſcendes in gradibus ſuper ad Altare meum, ut non reveletur nuditas tua ſuper illo. Similiter ſe habet cum illis qui infra cœlum ſunt, illi ſi antequam præparati cupiunt aſcendere in cœlum; cum illuc elevantur, ſentiunt cruciatum pæne infernalem, & apparent ſibi ſicut cadavera; laborat etiam ipſa vita apud illos, ſicut vita apud illos qui in agone mortis ſunt; quare ſe præcipites inde dejiciunt; & poſtea non amplius cupiunt aſcendere ſupra ſtatum vitæ in qua ſunt. Sciendum eſt, quod in altera vita nemini cœlum a Domino negetur, & quod admitti queant quotcunque volunt; (Cœlum conſiſtit ex ſocietatibus, angelorum qui in bono amoris erga proximum, & amoris in Dominum) in talium ſocietates intromittuntur cum in

cœlum; ſed cum ſphæra vitæ eorum, hoc eſt, cum vita amoris illorum non concordat, tunc fit conflictus, inde angor illis, & dejectio: ita inſtruuntur de vita cœli, & de ſuæmet vitæ ſtatu reſpective, tum de eo quod cœlum non ſit alicui per quod recipiatur aut intromittatur, prout communis opinio eſt in mundo, ut & quod homo per vitam in mundo talis fiet, ut poſſit cum illis eſſe; ſed qui in cœlo ſunt videantur quæ de his ab experientia prius dicta & oſtenſa ſunt, n: 3938. 4225. 4226. 4299. 4674. 5057. 5058. 7186. 7519. 8794. 8797. Hæc ſunt quæ ſignificantur per hoc ſtatutum, quod non in gradibus aſcendent ſuper ad Altare, ne reveletur nuditas tua ſuper eo: tum per ſimile Exod: XXVIII: 42. 43. Aſcendere in Gradibus dicitur, ex cauſa quia elevatio ad interiora apparet in mundo ſpirituum, ubi cœleſtia & ſpiritualia ſiſtuntur in formis mundanarum ſimilibus, ſicut aſcenſus per gradus; hoc repræſentativum datum eſt ſæpius videre: inde quoque erat, quod Jacobo in ſomno viſi ſint Angeli aſcendere ad Dominum per gradus ſcalæ Geneſ: XXVIII: 12; ideo quoque per gradus in Verbo ſignificatur aſcenſus ad ſuperiora, hoc eſt, interiora; ut apud Ezechielem Cap: XL: 6. 22. 26. 31. 34: & apud Amos "Dominus Jehovih Zebaoth *ædificat in cœlis gradus ſuos*" IX: 6.

8946. Ut non reveletur nuditas tua ſuper illo, quod ſignificet ideam cogitationis de illis ſic falſis plenam, quæ tunc manifeſtabitur, conſtat ex ſignificatione nuditatis, quod ſit deſtitutum veris, de qua n: 5433, ita idea cogitationis falſis plena; & ex ſignificatione revelari, quod ſit manifeſtari. Quomodo cum hoc ſe habet, mox ſupra n: 8945, explicatum eſt, quod nempe homo, ſpiritus ſeu angelus, appareat qualis eſt quoad utramque vitam, quoad vitam cogitationis de veris, & quoad vitam voluntatis de bonis, ſi interius in cœlum elevatur; nam quo interius in cœlis, eo purius bonum & purius verum; ne itaque appareant falſa quæ cogitationis & mala quæ voluntatis, ſed abſcondantur, ideo tenentur in inferioribus, ubi in obſcuriore luce ſunt reſpective. Ex his quoque conſtare poteſt, quid intellectum fuit per quod nemo poſſit videre Jehovam, & vivere; nam Jehovah eſt purus Amor, & ab Ipſo eſt pura lux, in illis videri eſt perire; idcirco etiam ipſi angeli in cœlo nube teguntur, n: 6849; & idcirco omnes, qui in inferno, obvelantur denſis nimbis, n: 3340. 8137. 8138. 8814. 8819; nam nimbi ſunt falſa.

De

De Spiritibus & Incolis Planetæ Saturni.

8947. *SPIRITUS ex illa Tellure, & quoque ipſa Tellus, apparet antrorſum ad inſignem diſtantiam, in plano inferioris partis genuum; & cum aperitur illuc oculus, in conſpectum venit multitudo ſpirituum, qui omnes ſunt ex illa Tellure; conſpiciuntur ab hac Telluris iſtius parte, & ad dextram.*

8948. *Datum etiam eſt cum illis loqui, & inde cognoſcere quales ſunt reſpective ad alios: ſunt probi, & ſunt modeſti; & quia ſe parvos æſtimant reſpective, ideo quoque in altera vita apparent parvi; nam ibi apparentia cujuſvis eſt ſecundum animum ejus & ſecundum vitam.*

8949, *In Cultu ſunt perquam humiles; nam in illo ſe pro nihilo æſtimant; colunt Dominum noſtrum, & ipſum pro Unico Deo agnoſcunt; Dominus enim apparet quandoque illis qui in Tellure illa ſub forma Angelica, & ſic ut homo; & tunc Divinum elucet ex facie, & afficit animum. Incolæ etiam, cum ad ætatem perveniunt, loquuntur cum ſpiritibus, a quibus inſtruuntur de Domino, & quomodo colendus, tum quomodo vivendum.*

8950. *Spiritus illius telluris, quando aliqui illos volunt ſeducere, & a fide in Dominum abſtrahere, aut ab humiliatione erga Ipſum, & a probitate vitæ, dicunt ſe mori velle; apparent tunc in manibus illorum parvi cultri, per quos pectora ſua percutere velle videntur: cum interrogantur cur ita faciunt, dicunt, quod potius mori velint, quam abduci a Domino. Spiritus noſtræ telluris quandoque irrident illa, & infeſtant interrogationibus cur ita faciunt; ſed tunc reſpondent, ſe probe ſcire quod ſemet non interimant, ſed quod hoc ſolum apparentia ſit effluens ex voluntate animi illorum, quod potius mori velint, quam abſtrahi a cultu Domini.*

8951. *Sunt quoque in Tellure illa qui Lumen nocturnum, quod magnum eſt, vocant Dominam; ſed illi ſeparantur a reliquis, & inter illos non tolerantur. Lumen illud nocturnum, ex magno illo cingulo, quod ad diſtantiam ambit Tellurem illam, & a lunis, quæ ſatellites Saturni vocantur, effunditur.*

8952. *Interrogati ſunt de magno illo cingulo, quod e noſtra Tellure apparet ſe elevare ſupra horizontem planetæ iſtius, & variare ſitus; dicebant quod id illis non appareat ut cingulum, ſed ſolum ut niveum in cœlo varia directione.*

8953. *Incolæ & ſpiritus illius Telluris, referunt id in homine, quod medium eſt inter ſenſum ſpiritualem & ſenſum naturalem, at recedunt a naturali, & accedunt ad ſpiritualem. Inde eſt quod ſpiritus illi ſibi videantur ſæpe auferri aut rapi in cœlum, ac poſtea remitti, ita alternis; nam quicquid ſenſus ſpiritualis eſt, hoc in cœlo eſt; at quicquid ſenſus naturalis eſt, hoc infra cœlum eſt.*

8954. *Non ibi Urbes, nec regna ſunt, ſed vivunt diſtincti in familias, unaquævis familia ſeparata ab alia; ita vir & uxor cum ſuis liberis; hi cum conjugia jungunt, ſeparantur a domo parentum, nec eam amplius curant: quapropter ſpiritus ex illa Tellure apparent bini & bini.*

8955. *Omnes in illa Tellure, ſecus ac in noſtra, ſciunt quod victuri ſint poſt mortem; quapropter etiam corpora ſua nihili faciunt, modo quantum propter vitam, quam dicunt permanſuram & ſervituram Domino: ideo quoque corpora mortuorum non ſepeliunt, ſed projiciunt, & tegunt ramis arborum e ſylva.*

8956. *De victu & veſtitu etiam parum ſolliciti ſunt, veſcuntur fructibus & leguminibus varii generis, quæ Tellus eorum prodacit; & veſtiuntur leviter, nam craſſa cute ſeu tunica, quæ repellit frigus, cincti ſunt.*

8957. *Continuatio de ſpiritibus & incolis Telluris Saturni, ad finem Capitis ſequentis.*

EXODI

EXODI

CAPUT VIGESIMUM PRIMUM.

Doctrina Charitatis.

8958. QUI regenerantur, Tentationes ſubeunt.

8959. Tentationes ſunt pugnæ ſpirituales apud hominem; nam ſunt pugnæ inter malum quod in illo ab inferno, & inter bonum quod in illo a Domino.

8960. Tentatio inducitur a malis ſpiritibus, qui apud hominem in ejus malis & falſis habitant, hi excitant mala ejus, & incuſant eum; at Angeli a Domino, qui in ejus bonis & veris habitant, evocant vera fidei quæ apud ipſum, & defendunt.

8961. In Tentationibus agitur de domino mali, quod apud hominem ab inferno, & boni quod apud illum a Domino: malum quod dominari vult, eſt in naturali ſeu externo homine, at bonum eſt in ſpirituali ſeu interno: inde eſt, quod etiam in tentationibus agatur de dominio unius ſuper alterum: ſi malum vincit, tunc naturalis homo dominatur ſuper ſpiritualem; ſi bonum vincit, tunc ſpiritualis homo dominatur ſuper naturalem.

8962. Pugnæ illæ fiunt per vera fidei quæ ex Verbo, ex illis pugnabit homo contra mala & falſa; ſi ex aliis quam ex illis, non vincit, quia in aliis non eſt Dominus.

8963. Quia pugna fit per vera fidei quæ ex Verbo, idcirco homo non prius in pugnam admittitur, quam cum in veri & boni cognitionibus eſt, & inde aliquam vitam ſpiritualem adeptus eſt: quapropter pugnæ illæ non prius apud hominem exiſtunt, quam cum is ætate adoleverat.

8964. Qui non habet apud ſe vera fidei ex Verbo, per quæ pugnet, ita qui non habet aliquam vitam ſpiritualem in ſe ex illis, is non admittitur in aliquam pugnam; quoniam ſuccumbit: & ſi homo ſuccumbit, fit ſtatus ejus poſt tentationem pejor ſtatu ejus ante illam: quippe

quippe malum tunc acquiſivit ſibi potentiam ſuper bonum, & falſum ſuper verum.

8965. Quia hodie fides rara eſt, eſt enim Eccleſia in ſuo fine, idcirco pauci hodie aliquas tentationes ſpirituales ſubeunt; inde eſt, quod vix ſciatur quid ſunt, & ad quid conducunt.

8966. Tentationes conducunt ad confirmanda vera fidei, tum ad implantanda illa, & ad inſinuanda in voluntatem, ut fiant bona charitatis: homo enim, ut prius dictum eſt, pugnat ex veris fidei contra mala & falſa, & quia tunc mens ejus eſt in veris, cum vincit, confirmat ſe in illis, ac implantat ea; & quoque mala & falſa, quæ impugnarunt, pro hoſte habet, & a ſe rejicit. Per tentationes etiam concupiſcentiæ, quæ ſunt amorum ſui & mundi, domantur, & homo humiliatur; ita aptus reditur ad recipiendum vitam cœli a Domino; quæ vita eſt vita nova qualis eſt regenerato.

8967. Quia per tentationes confirmantur vera fidei, & implantantur bona charitatis, & quoque domantur concupiſcentiæ mali, ſequitur quod per tentationes dominium acquiratur ſpirituali ſeu interno homini ſuper naturalem ſeu externum, ita bono quod charitatis & fidei ſuper malum quod amoris ſui & mundi. Quo facto, homini fit illuſtratio & perceptio quid verum & quid bonum, tum quid malum & falſum; & inde intelligentia & ſapientia, quæ poſtea indies creſcunt.

8968. Homo cum per vera fidei introducitur ad bonum charitatis, tunc tentationes ſubit; at cum in bono charitatis eſt, ceſſant tentationes; tunc enim in cœlo eſt.

8969. In tentationibus pugnare debet homo contra mala & falſa ſicut ex ſe, ſed uſque credet quod ex Domino; ſi non credit id in ipſa tentatione, quia tunc ei obſcurum eſt, uſque credet poſt illam. Si homo poſt tentationem non crediderit, quod Dominus ſolus pugnaverit pro illo, & vicerit pro illo tunc tentationem modo externam ſubiverat; quæ tentatio non alte penetrat, nec aliquid fidei & charitatis irradicat.

CAPUT

CAPUT XXI.

1. ET hæc judicia, quæ pones coram illis.
2. Cum emeris ſervum Hebræum, ſex annis ſerviet, & in ſeptimo exibit ad liberum gratis.

3. Si in corpore ſuo venerit, in corpore ſuo exibit; ſi dominus mulieris, & exibit mulier illius cum illo.

4. Si dominus ejus dederit ei mulierem, & pepererit ei filios aut filias, mulier & nati hujus erit domino ejus, & ille exibit in corpore ſuo.

5. Et ſi dicendo dixerit ſervus, diligo dominum meum, mulierem meam, & liberos meos, non exibo liber.

6. Et adducet illum dominus ejus ad Deum, & adducet illum ad januam vel ad poſtem, & perforabit dominus ejus aurem ejus ſubula, & ſerviet illi in perpetuum.

7. Et cum vendiderit vir filiam ſuam ad ancillam, non exibit ſecundum exire ſervorum.

8. Si mala in oculis domini ſui, ut non deſponſet eam, & redimatur; populo alienigenæ non poteſtatem habebit vendendi eam; perfide agendo illum in eam.

9. Et ſi filio ſuo deſponſaverit eam, ſecundum judicium filiarum faciet ei.

10. Si alteram acceperit ſibi, victum ejus, tegumentum ejus, & debitum conjugiale ejus non diminuet.

11. Et ſi tria hæc non fecerit ei, & exibit gratis nullo argento.

12. Percutiens virum & moriatur, moriendo morietur.

13. Et qui non inſidiatus eſt, & Deus occurrere fecerit ad manum illius, & ponam tibi locum quo fugiat illuc.

14. Et cum ex propoſito egerit vir contra ſocium ſuum ad occidendum illum dolo, a cum Altari meo ſumes illum ad moriendum.

15. Et percutiens patrem ſuum & matrem ſuam, moriendo morietur.

16. Et furans virum, & vendens illum, & inventus fuerit in manu illius, moriendo morietur.

17.

17. Et maledicens patri ſuo & matri ſuæ, moriendo morietur.

18. Et cum litigaverint viri, & percuſſerit vir ſocium ſuum lapide vel pugno, & non moritur, & decumbit in lecto.

19. Si ſurrexit & ambulaverit foris ſuper ſcipione ſuo, inſons erit percutiens; tantum ceſſationem ejus dabit, & curando curabit.

20. Et cum percuſſerit vir ſervum ſuum aut ancillam ſuam baculo, & moriatur ſub manu ejus, vindicando vindicabitur.

21. Attamen ſi diem vel biduum ſteterit, non vindicabitur, quia argentum ejus ille.

22. Et cum rixati fuerint viri, & plaga affecerint mulierem gravidam, & exiverint partus ejus, & non fit damnum, mulctando mulctabit, quemadmodum impoſuerit ſuper illum dominus mulieris, & dabit in judices.

23. Et ſi damnum fuerit, & dabis animam pro anima.

24. Oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede.

25. Uſtionem pro uſtione, vulnus pro vulnere, plagam pro plaga.

26. Et cum percuſſerit vir oculum ſervi ſui, vel oculum ancillæ ſuæ, & corruperit eum, ad liberum mittet illum pro oculo ejus.

27. Et ſi dentem ſervi ſui, vel dentem ancillæ ſuæ, excuſſerit, ad liberum mittet illum pro denſe ejus.

28. Et cum cornu ferierit bos virum aut mulierem, & moriatur, lapidando lapidabitur bos, & non comedetur caro ejus, & dominus bovis inſons.

29. Et ſi bos cornupeta ille ab heri nudius tertius, & teſtatum domino ejus, & non cuſtodiverit eum, & occiderit virum aut mulierem, bos lapidabitur, & etiam dominus ejus morietur.

30. Si expiatio poſita ſit ſuper illum, & dabit redemtionem animæ ſuæ, ſecundum omne quod poſitum ſuper illo.

31. Aut filium cornu ferierit, aut filiam cornu ferierit, ſecundum judicium hoc fiet ei.

32. Si ſervum cornu ferierit bos vel ancillam, argentum triginta ſiclorum dabit domino illius, & bos lapidabitur.

33. Et cum apperuerit vir foveam, vel cum foderit vir foveam, & non operuerit illam, & ceciderit illuc bos vel aſinus.

34. Dominus foveæ rependet, argentum reddet domino ejus, & mortuum erit ſibi.

35. Et cum plaga affecerit bos viri bovem ſocii ſui, & moriatur, & venderint bovem vivum, & divident argentum ejus, & etiam mortuum divident.

36. Vel

36. Vel notum, quod bos cornupeta ille ab heri nudius tertius, & non cuſtodiverit eum dominus ejus, rependendo rependet bovem pro bove, & mortuus erit ſibi.

37. Cum furatus fuerit vir bovem vel pecudem, & mactaverit illud, vel vendiderit illud, quinque boves rependet pro bove, & quatuor pecudes pro pecude.

CONTENTA

8970. Agitur in hoc Capite in ſenſu interno de illis qui lædunt aut deſtruunt verum fidei vel bonum charitatis apud ſe vel apud alios; quæ pæna, & quæ reſtitutio: talia involvunt judicia ſeu leges ibi de ſervis, de nece aut damno ſociis aut ſervis illatis; tum de bobus cornupetis, & de fovea.

SENSUS INTERNUS.

8971. QUOD Verbum ſit ſanctum, imo ſanctiſſimum, cuivis intra Eccleſiam notum eſt; hoc non modo agnoſcunt, ſed etiam appercipiunt illi qui in Veris fidei ſunt & in vita ſecundum illa, nam hi tenentur continue in idea ſancti cum legunt Verbum: at qui non in veris fidei ſunt & in vita ſecundum illa, non agnoſcunt, minus appercipiunt aliquid ſancti in Verbo; hi cum legunt illud, non vident aliquid ſublimius in illo, quam in alio quodam ſcripto; & qui negant corde ſuo Verbi ſanctitatem, etiam ſecum dicunt, cum legunt illud, quod ſcripta hominum elegantiora ſint, quia elegantiori ſtylo quoad ſenſum literalem concinnata hoc per vivam experientiam teſtatum mihi factum eſt ab illis in altera vita, qui corde ſuo negaverunt Verbum inſpiratum a Divino eſſe; at quum illis dictum eſt, quod Verbum ſanctum & Divinum eſſet quoad omnem ibi jotham, ac quoad omnium minimum ibi apicem, tunc ſteterunt & mirati ſunt unde id; & cum illis ulterius dictum, & quoque ad vivum oſtenſum, quod omnia quæ in Verbo ſunt, in ſe ſenſum ſpiritualem qui non apparet in litera, contineant, & quod ille ſenſus Verbi ſit Angelis in cœlo, quando ab homine legitur Verbum, tunc agnoverunt, quia oſtenſum, ſed dixerunt, quod hoc non in mundo ſciverint, & quia non ſciverunt, quod abſque culpa ſint: ſed cum iidem explorati ſunt, animadverſum eſt, quod illi vixerint ad omnem lubitum, abſque ullis frænis a conſcientia, & quod ideo corde ſuo negaverint

Divinum, Cœlum & infernum, vitam poſt mortem, & reliqua fidei, & quod hoc fuerit cauſa quod ſanctitatem Verbi non agnoverint; & ulterius teſtatum eſt, quod omnes illi qui in veris fidei fuerunt, & in vita ſecundum illa, Verbum pro ſancto habuerint, & quoque apud ſe id perceperint cum legerunt; inde evicti ſunt, quod cauſa non fuerit in Verbo, ſed in ipſis: illis enim, qui in vita boni ſunt, interiora aperta ſunt in cœlum, unde influit ſanctum Verbi ab angelis; at qui in vita mali ſunt, interiora clauſa ſunt verſus cœlum, ſed aperta in infernum, unde influit contrarium. Sint pro exemplo judicia ſeu leges in hoc Capite de ſervis, de ancillis, de bobus; qui ſanctitatem Verbi negant, quia in vita mali ſunt, illi dicturi ſunt, quod in illis judiciis ſeu legibus non aliquid Divinum videant; ſicut, quod ſervus, qui non vult exire liber, adduceretur ad januam ſeu poſtem, & dominus ejus perforaret aurem ejus ſubula, & ſic ſerviret in æternum: tum, ſi ſervus percuſſus vixerit diem vel biduum, dominus percuſſor non puniretur, quia argentum ejus ille: ut & quod ſervus liber eſſet pro oculo & pro dente; quod bos cornupeta lapidaretur; præter reliqua quæ ibi: qui Verbi ſanctitatem negant corde ſuo, illi hæc vident ſicut non digna Verbo, minus digna quod ab Ipſo Jehovah in monte Sinai dictarentur; ſimiliter reliqua in Verbo tam Hiſtorico quam Prophetico: ſed cauſa cur illa ita videant, eſt quia illis cœlum eſt clauſum propter vitam mali, inde eis perceptio contraria; aliter prorſus eis qui in vita boni ſunt. Unde ſanctitas Verbi, quæ influit e cœlo, conſtat ex omnibus illis quæ de ſenſu interno Verbi hactenus dicta & oſtenſa ſunt, quod nempe ſoli Verbo ſit ſenſus internus, & quod ille ſenſus agat de talibus quæ ſunt cœli, quæ ſunt vitæ æternæ, & quod intime de ſolo domino, ita de rebus ſanctis, imo de ipſis divinis quæ ſanctiſſima; & quod ille ſenſus ſit angelis, qui apud hominem cum legitur Verbum, conſequenter quod inde influxus ſancti, & perceptio ejus apud illos qui in vita fidei & charitatis ſunt. Quod attinet judicia ſeu leges de ſervis, ancillis, bobus, in hoc capite, illa in ſenſu interno continent talia quæ ſunt ordinis Divini de illis qui in Vero fidei ſunt, tum de illis qui lædunt aut deſtruunt ea quæ fidei & charitatis ſunt, & ea quæ amoris in Dominum, ac in ſenſu intimo quæ Ipſum Dominum: inde cuivis conſtare poteſt, quam ſancta in ſe ſunt, utcunque non ita in litera apparent.

8972. Verſ: 1. *Et hæc judicia quæ pones coram illis*, ſignificat vera exteriora, qualia erunt in ſtatu civili ubi eccleſia repræſentativa, quæ fluunt ex veris internis quæ ſunt ordinis in cœlis; quod hæc ſignificentur per judicia quæ ponerentur coram filiis Iſraelis, conſtat ex ſignificatione judiciorum, quod ſint vera, de qua n: 2235. 6397. 7206. 8685. 8695. Quod judicia ſint vera, eſt quia omne judicium fit per vera, inde per facere judicium in verbo ſignificatur facere verum, hoc eſt, judicare ſecundum vera. At per judicia in plurali ſignificantur leges civiles, ita vera exteriora qualia ſunt in ſtatu civili: ubi eccleſia repræſentativa dicitur, ex cauſa quia interius in ſe continent & involvunt ill vera quæ ſunt ordinis in cœlis, prout conſtare poteſt a ſenſu interno illorum. Leges quæ a Domino latæ & mandatæ ſunt filiis Iſraelis,

raelis, diſtinguebantur in *Præcepta, Judicia,* & *Statuta*; præcepta dicebantur quæ erant vitæ, judicia quæ erant ſtatus civilis, & ſtatuta quæ erant cultus. Quod judicia in ſpecie attinet, ſunt talia quæ continentur in hoc capite, & quoque in aliquibus ſequentibus; ſerviverant illa pro legibus in eccleſia, ubi interna, quæ ſunt cœli & eccleſiæ, per externa repræſentabantur; non autem ſerviunt pro legibus in eccleſia, ubi interna per externa non amplius repræſentantur, ut in Eccleſia Chriſtiana; cauſa eſt, quia homini hujus eccleſiæ interna revelata ſunt, & ideo per interna fit communicatio cum cœlo, non autem per externa, ut prius: ea cauſa eſt, quod homo eccleſiæ chriſtianæ non teneatur obſervare illa quæ judicia & ſtatuta vocantur in externa forma, ſed in interna: Sanctitas uſque illis manet, quia in ſe continent ſancta; ſicut etiam omnibus & ſingulis in verbo quæ de ſacrificiis mandata ſunt; hæc tametſi abrogata ſunt, uſque ſancta verbi ſunt ex divinis quæ in illis & quæ repræſentabant; nam cum leguntur ab homine chriſtiano, divina quæ in illis & quæ repræſentabantur, appercipiuntur in cœlis, ac implent angelos ſancto, & tunc ſimul hominem qui legit per influxum ab angelis, & magis ſi ipſe homo tunc ſimul cogitat de divinis quæ in illis: inde patet, quod Verbum etiam Veteris Teſtamenti ſanctiſſimum ſit. Quod Leges a Domino latæ & mandatæ filiis Iſraelis, diſtinctæ fuerint in Præcepta quæ Vitæ, in Judicia quæ ſtatus civilis, & ſtatuta quæ cultus, patet apud Moſchen, "Jehovah dixit ad Moſchen, abi dic illis, redite vobis in tentoria veſtra, tu autem hic ſta mecum, *ut loquar ad te omnia Præcepta, & ſtatuta, & judicia,* quæ docebis eos, ut faciant ea" Deut. v. 28. Apud Eundem "Cæterum hæc ſunt *Præcepta, Statuta* & *Judicia,* quæ præcepit Jehovah Deus veſter, ad docendum vos," Deut. vi. 1. Apud Eundem, "Ideo cuſtodies *Præcepta* & *Statuta* & *Judicia,* quæ ego præcipiens tibi hodie ad faciendum ea," Deut: VII: 11. Apud Davidem, "Si deferent filii ejus Legem meam, & *in Judiciis meis,* non ambulant, ſi *Statuta mea* prophanant, & *Præcepta mea* non ſervant; viſitabo virga prævaricationem eorum," Pſal. LXXXIX: 31. 32. 33. Præterea omnes Leges, quatenus Eccleſiæ Repræſentativæ erant, in genere vocabantur Judicia & Statuta; ut apud Moſchen, "Tam ergo Iſrael, audi *Statuta* & *Judicia,* quæ ego docturus vos ut faciatis: quæ gens magna, cui *Statuta* & *Judicia* juſta, ſicut omnis lex hæc, quam ego daturus coram vobis hodie," Deut.: IV: 1. Cap: V: 1. Apud Ezechielem, "Hieroſolyma mutavit *Judicia mea* in impietatem præ gentibus, & *ſtatuta mea* præ terris, quæ circum eam; nam *Judicia mea* repudiarunt, & in *ſtatutis meis* non ambularunt," V: 6. 7. Apud Eundem, "in *ſtatutis meis* ambulent, & *judicia mea* cuſtodiant, ad faciendum veritatem," XVIII: 9; præter pluries alibi, ut Levit: XVIII: 5. Cap: XIX: 37. Cap: XX: 22. Cap: XXV. 18. Cap: XXVI: 15. Deut: XXVI: 17. Ezech: XI: 12. 20. Cap: XX: 11. 13. 25. Cap: XXXVII: 24.

8973. Verſ: 2. 3. 4. 5. 6. *Cum emeris ſervum Hebræum, ſex annis ſerviet, & in ſeptimo exibit ad liberum gratis. Si in corpore ſuo venerit, in corpore ſuo exibit, ſi Dominus mulieris ille, & exibit mulier illius cum illo. Si Dominus ejus dederit ei mulierem,*

rem, & pepererit ei filios aut filias, mulier & nati hujus erit domino ejus, & ille exibit in corpore ſuo. Et ſi dicendo dixerit ſervus, diligo dominum meum, mulierem meam, & liberos meos, non exibo liber. Et adducet illum dominus ejus ad Deum, & adducet illum ad januam vel ad poſtem, & perforabit dominus ejus aurem ejus ſubula, & ſerviet illi in perpetuum. Cum emeris ſervum Hebræum ſignificat illos intra Eccleſiam qui in veris doctrinæ, & non in bono ſecundum illa: ſex annis ſerviet, ſignificat ſtatum laboris & alicujus pugnæ, & inde confirmationes veri: & in ſeptimo exibit ad liberum gratis, ſignificat ſtatum confirmati veri abſquè ejus opera: ſi in corpore ſuo venerit, ſignificat verum abſque jucundo: in corpore ſuo exibit, ſignificat ſtatum veri abſque jucundo etiam poſt pugnam: ſi dominus mulieris ille, ſignificat verum cum adjuncto jucundo: & exibit mulier illius cum illo, ſignificat ſtatum veri cum jucundo conjuncto etiam poſt pugnam: ſi dominus ejus dederit ei mulierem, ſignificat a ſpirituali adjunctum bonum vero cum in pugna: & pepererit ei filios aut filias, ſignificat inde vera & bona derivata: mulier & nati hujus erit domino ejus, ſignificat quod bonum vero a ſpirituali adjunctum cum bonis & veris inde derivatis non Vero erit appropriatum: & ille exibit in corpore ſuo, ſignificat ſtatum poſt pugnam, qui eſt ſolum confirmati & implantati veri: & ſi dicendo dixerit ſervus, ſignificat cogitationem tunc ex vero implantato: diligo dominum meum, mulierem meam, & liberos meos, ſignificat jucundum recordationis bonorum ſpiritualium: non exibo liber, ſignificat jucundum obedientiæ: & adducet illum dominus ejus ad Deum, ſignificat ſtatum in quem tunc intrat ſecundum ordinem Divinum: & adducet illum ad januam vel ad poſtem, ſignificat ſtatum communicationis veri confirmati & implantati cum bono ſpirituali: & perforabit Dominus ejus aurem ejus ſubula, ſignificat repræſentativum obedientiæ: & ſerviet illi in perpetuum, ſignificat in æternum.

8974. Cum emeris ſervum Hebræum, quod ſignificet illos intra Eccleſiam qui in veris doctrinæ & non in bono ſecundum illa, conſtat ex ſignificatione emere, quod ſit ſibi comparare & appropriare, de qua n: 4397. 5374. 5397. 5406. 5410. 5426. 7999; & ex ſignificatione ſervi Hebræi, quod ſint illi intra Eccleſiam qui in veris doctrinæ & non in bono vitæ ſecundum illa ſunt; ſervus enim prædicatur de illis qui in vero ſunt & non in bono correſpondente; & in genere de vero reſpective ad bonum, n: 3409; & Hebræus de illis quæ ſunt Eccleſiæ, & de illis quæ ſunt alicujus ſervitii, quod de illis quæ ſunt Eccleſiæ, videatur n: 5136. 5236. 6675. 6684, & quod de illis quæ ſunt alicujus ſervitii, n: 1703. 1741. 5013. Quia in nunc ſequentibus agitur de ſervis & ancillis ex filiis Iſraelis, dicendum eſt, quid illa in ſenſu interno involvunt; quiſque videre poteſt, quod in ſe contineant arcana cœli; quia a Jehovah in monte Sinai oretenus Moſchi dicta & mandata ſunt, & quia proxime ſequuntur poſt verba decalogi; abſque talibus arcanis forent duntaxat leges civiles ac forenſes inſtar aliarum gentium in terris, quibus nullum arcanum cœli ineſt: ſed arcana, quæ continent, non patent niſi Angelis in cœlis, proinde non hominibus niſi per ſenſum internum,

num, hic enim ſenſus docet quomodo Angeli percipiunt Verbum, proinde docet arcana quæ inſunt verbo: quæ & qualia arcana ſunt, patebit in ſequentibus ab explicatione ſingulorum. Ut communis idea habeatur, paucis dicendum eſt, quid in ſpecie per ſervos Hebræos in ſenſu interno intelligitur: in Eccleſia ſpirituali, quam filii Iſraelis repreſentabant, ſunt duplicis generis homines, ſunt qui in Vero fidei ſunt & non in bono vitæ correſpondente, & ſunt qui in bono charitatis & in vero fidei correſpondente; qui in bono charitatis & in vero fidei correſpondente, ſunt qui ipſiſſimam Eccleſiam conſtituunt, & ſunt homines Eccleſiæ Internæ; in Verbi ſenſu interno ſunt hi qui vocantur filii Iſraelis; hi ſunt ex ſe liberi, quia in bono ſunt, nam qui per bonum a Domino ducuntur, liberi ſunt, n: 892. 905. 2870. ad 2893; qui autem in Vero fidei ſunt, & non in bono vitæ correſpondente, ſunt homines Eccleſiæ ſpiritualis Externæ; hi ſunt qui in Verbi ſenſu interno intelliguntur per ſervos Hebræos; quod hi repræſententur per ſervos, & quia illa quæ Externæ Eccleſiæ ſunt, non aliud ſunt quam ſervitia reſpective; ſimiliter etiam Verum fidei reſpective ad bonum charitatis, nam Verum fidei inſervit ad introducendum hominem Eccleſiæ in bonum charitatis. Præterea ſciendum eſt, quod qui ponit omne Eccleſiæ, ita omne ſalutis, in Vero fidei, & non in bono charitatis, & quoque qui ſolum ex obedientia & non ex affectione quæ amoris facit bonum, non regenerari poſſit, ſicut illi qui in bono charitatis ſunt, hoc eſt, qui ex affectione amoris faciunt bonum; reformari quidem poſſunt, ſed non regenerari: de reformatione eorum agitur in ſenſu interno, hic in legibus de ſervis & de ancillis: Arcana reformationis iſtius hodie non alicui nota ſunt, ex cauſa, quia ignoratur pæne ubivis intra Eccleſiam quid verum fidei facit ad ſalutem, & quid bonum charitatis, imo ignoratur quid charitas, tum quod charitas & fides inter ſe conjugium facient, ut aliquid Eccleſiæ in homine exiſtat, nam conjuginm boni & veri eſt ipſa Eccleſia, quia eſt cœlum in homine, n.: 2173. 2618. 2728. 2729. 2803. 3132. 3155. 4434. 4834. 5194. 5502. 6179.

8975. Sex annis ſerviet, quod ſignificet ſtatum laboris & alicujus pugnæ, & inde confirmationis veri, conſtat ex ſignificatione ſex annorum, quod ſint ſtatus laboris & pugnæ; quod ſex ſignificent laborem & pugnam, videatur n: 733. 900. 8880; & quod anni ſtatus, n: 487. 488. 493. 893. 7839: quod etiam ſignificetur confirmatio veri, eſt quia verum ſpirituale, quod verum fidei vocatur, per laborem & pugnam confirmatur: aliquid pugnæ dicitur, quia illi qui in vero fidei & non in bono vitæ correſpondente ſunt, non in aliquam pugnam gravem, hoc eſt, tentationem admittuntur, quoniam ſuccumberent; nam non poteſt Dominus per bonum apud illos influere, & ſic eos contra mala & falſa, quæ in tentationibus invadunt, defendere; ſunt modo externi homines, & quicquid a Domino influit, hoc per Internum hominem in Externum influet; cum non in bono charitatis ſunt, non patet Internus homo, nam bonum eſt quod aperit eum, & id habitat ibi.

8976. Et in ſeptimo exibit ad liberum gratis, quod ſignificet ſtatum confirmati veri abſque ejus opera, conſtat ex ſignificatione anni ſeptimi, quod ſit

ſtatus

ſtatus conjunctionis boni & veri; per annum enim ſeptimum ſimile ſignificatur quod per diem ſeptimum ſeu ſabbathum; quod per hoc ſignificetur conjunctio boni & veri, ſeu conjugium cœleſte, ita ſtatus pacis, qui ſuccedit poſt ſtatum ſervitutis, videatur n: 8494. 8495. 8510. 8888. 8890. 8893; hic autem, quia agitur de illis qui in vero & non correſpondente bono vitæ ſunt, per ſeptimum annum ſignificatur ſtatus confirmati veri; cauſa eſt, quia apud hos non eſt conjunctio veri & boni, ſicut apud illos qui in bono charitatis ſunt, & in ſenſu repræſentativo per filios Iſraelis intelliguntur, ſed pro illa eſt confirmatio veri; & ex ſignificatione gratis, quod ſit abſque illorum opera; nam Verum fidei apud illos, cum in labore & aliqua pugna ſunt, confirmatur a Domino abſque ulla eorum opera; ſimile per gratis ſignificatur apud Johannem "Ego ſitienti dabo ex fonte aquæ vitæ *gratis*" Apoc: XXI: 6: Apud Eundem "Qui audit, dicito veni, & qui ſitit venito, & qui vult ſumito aquam vitæ *gratis*" Apoc XXII: 17: & apud Eſaiam: "Omnis ſitiens, ite ad aquas, & cui non argentum ite, emite, & comedite; ite inquam, emite *ſine argento* & *ſine pretio* vinum & lac" LV: 1, aquæ pro veris ex Verbo, Vinum pro Vero boni inde, & lac pro bono veri.

8977. Si in corpore ſuo venerit, quod ſignificet verum abſque jucundo, conſtat ex ſignificatione corporis, quod ſit ſolum verum, ita verum abſque ſuo jucundo; per corpus enim intelligitur ſervus ſolus abſque muliere; ita abſque jucundo; nam mulier ſervi eſt jucundum vero conjunctum, ut patebit a ſequentibus. Cum arcano hoc ita ſe habet; homines Eccleſiæ Externæ, qui repræſentabantur per ſervos Hebræos, ſunt qui diſcunt verum ex nullo jucundo, ſolum ob cauſam quia Verum Eccleſiæ eſt, per quod credunt ſe poſſe ſalvari, hæc neceſſitas eſt quæ injungit diſcere & ſcire illud; hi ſunt qui in ſenſu interno intelliguntur per ſervos qui veniunt in corpore ſuo; & exeunt in corpore ſuo; apud hos ſolum confirmatur Verum; tales in altera vita in introitu ad cœlum ſunt, & non in ipſo cœlo; vocantur cuticulares, quia in Maximo homine cuti correſpondent, n: 5553 ad 5559: illi autem qui in Vero ſunt, cui adjunctum eſt jucundum, ſunt qui in ſenſu interno hic intelliguntur per ſervos qui veniunt cum muliere, mulier enim ſignificat bonum quando Vir verum, hic autem jucundum, nam hoc pro bono eſt in Externæ Eccleſiæ homine; bonum quod huic eſt, non ex origine ſpirituali eſt, ſed ex origine naturali, nam ſapit ex jucundo vivendi & docendi id propter lucrum vel propter honorem, conſequenter propter ſe; ea cauſa eſt quod dicatur jucundum non autem bonum; apparet quidem ut bonum in externa forma, ſed quia eſt bonum naturale, hoc eſt, quia trahit originem e mundo & non e cœlo, vocatur jucundum: bonum autem ex origine ſpirituali intelligitur in ſenſu interno per mulierem, quam dominus dat ſervo ſuo, ſed hoc non poteſt conjungi, quapropter ſtatutum eſt, quod cum exiturus ſervus, mulier eſſet domini, & quoque ejus filii & filiæ; bonum enim ſpirituale eſt bonum non propter lucrum aut propter honorem, ſed propter Eccleſiam & propter ſalutem proximi; tale bonum non poteſt conjungi illis qui in externis Eccleſiæ ſunt, nam eſt ipſum bonum charitatis, & ſcaturit ex affectione quæ amoris; qui

qui enim in externis Eccleſiæ ſunt, non poſſunt affici veris fidei aliter quam principaliter propter ſe, & ſecundario propter Eccleſiam, & qui tales ſunt, facere quidem poſſunt ſecundum vera, ita bonum, non ex affectione, ſed ex obedientia; hi ſunt qui in ſenſu interno intelliguntur per illos qui in perpetuum ſervire volunt. Hæc ſunt arcana, quæ in ſenſu interno continentur in his ſtatutis de ſervis; quæ nullatenus capi poſſunt quam ab illis qui in bono charitatis ſunt, non autem ab illis qui in Veris fidei abſque illo bono; cauſa eſt, quia illi qui in bono charitatis ſunt, in luce cœli ſunt, & ex illa vident quæ in luce mundi; at qui in vero fidei ſunt, & non in bono charitatis, in luce mundi ſunt, ex qua non videri poſſunt quæ in luce cœli ſunt, nam lux cœli eſt ſupra, hoc eſt, intra, at lux mundi eſt infra ſeu extra, a ſuperiori aut interiori poſſunt videri inferiora aut exteriora, non autem viciſſim; influere enim poteſt cœlum in mundum, non autem mundus in cœlum: n: 3721. 5119. 5259. 5779. 6322.

8978. In corpore ſuo exibit, quod ſignificet ſtatum veri abſque jucundo etiam poſt pugnam, conſtat ex ſignificatione corporis, quod ſit verum abſque jucundo, de qua mox ſupra n: 8977; & ex ſignificatione exire, quod ſit poſtquam ſervivit ſex annis, ita ſtatus poſt pugnam; nam per ſervitium ſex annorum ſignificatur ſtatus laboris & pugnæ n: 8675: quomodo cum hoc ſe habet, patet ex illis quæ nunc ſupra n: 8977 dicta ſunt.

8979. Si dominus mulieris ille, quod ſignificet verum cum conjuncto jucundo, conſtat ex ſignificatione domini, quod ſit verum, de qua ſequitur; & ex ſignificatione mulieris, quod ſit bonum, hic autem jucundum, de qua etiam ſequitur. Quod dominus ſit verum, eſt quia per dominum hic intelligitur ſervus ut vir mulieris, & in ſenſu interno per ſervum, ut & per virum mulieris, ſignificatur verum; quod per ſervum videatur ſupra n: 8974, & quod per virum, n: 3134. 3309. 3459. 7716. Quod mulier ſit jucundum, eſt quia per mulierem viri in ſenſu interno ſignificatur bonum, n: 915. 2517. 4823, 6014. 7337; ſed quia per ſervum ex populo Iſraelitico repræſentatur Externæ Eccleſiæ homo, cui quidem verum doctrinæ eſt, ſed non bonum correſpondens, n: 8974, quia non facit verum propter verum, nec bonum propter bonum, ſed ut remuneretur, idcirco in vero & bono quæ facit eſt idea ſui, hæc idea non eſt boni ſed eſt jucundi, nam non aliud in ſenſu ſpirituali dicitur bonum quam quod eſt amoris in Dominum, & amoris erga proximum; hoc bonum apparet quidem etiam ut jucundum in naturali homine, ſed ſpirituale quod ineſt facit ut bonum ſit. Ut ſciatur alterius, quomodo cum hoc ſe habet, tenendum eſt, quod Internæ Eccleſiæ homo ex charitate agat, ita ex affectione quæ amoris erga proximum; Externæ autem Eccleſiæ homo non ex bono charitatis agit, ſed ex vero fidei, ita non ex affectione quæ amoris erga proximum, ſed ex obedientia, quia ita mandatum; inde fluit, quod Internæ Eccleſiæ homo liber ſit, at Externæ Eccleſiæ homo reſpective ſervus, nam qui ex affectione quæ amoris, is ex libero agit, n: 2870. ad 2893; at qui ex obedientia, is non ex libero agit, nam obedire non eſt liberum; hæc cauſa eſt, quod qui ex bono charitatis agit, ſit ve-

rus

rus Eccleſiæ ſpiritualis homo, is ideo in Verbo per Iſraelem repræſentatur; at qui non ex bono charitatis, ſed ex vero fidei agit, non ſit verus Eccleſiæ ſpiritualis homo, ſed ejus ſervus reſpective; is ideo per ſervum, qui vocatus eſt ſervus Hebræus, quia emtus ex filiis Iſraelis, repræſentatus eſt.

8980. Et exibit mulier illius cum illo, quod ſignificet ſtatum veri cum jucundo conjuncto etiam poſt pugnam, conſtat ex ſignificatione exire, nempe ex ſervitio, quod ſit ſtatus poſt pugnam, n: 8975; & ex ſignificatione mulieris, quod ſit jucundum conjunctum, de qua mox ſupra n: 8979. Ex his patet, quinam hic per ſervos repræſentati ſunt, quod nempe illi qui in fide doctrinalium Eccleſiæ ſuæ ſunt, & non in bono correſpondente, ſed in jucundo quod mentitur bonum correſpondens; ſervitium illorum apud dominum ſuum ſignificat ſtatum illorum antequam in cœlum poſſunt immitti, at exitus ex ſervitio ſignificat ſtatum illorum cum in cœlum recipiuntur; ſed quia ſolum in fide doctrinalium Eccleſiæ ſuæ ſunt, & non in bono correſpondente, ita non in vero boni, hoc eſt, in fide charitatis, ideo non ulterius in cœlum intromitti queunt, quam ad introitum ibi; qui enim in introitu ad cœlum ſunt, communicant per verum quod fidei cum illis qui in cœlo ſunt, & per jucundum vero conjunctum cum illis qui extra cœlum; non aliter ac faciunt cutes ſeu tunicæ quæ cingunt corpus, hæ per ſenſum tactus communicant cum mundo, & per nexum fibroſum cum vita animæ in corpore; inde eſt, quod qui in introitu ad cœlum ſunt, & repræſentantur per ſervos Hebræos, cuticulares in maximo Homine dicantur, de quibus videatur n: 5552. ad 5559. Sed tales ſunt plurium generum & ſpecierum, ſicut ſunt cuticulæ ſeu tunicæ in corpore, hæ ſunt quæ cingunt totum corpus, ſunt quæ cingunt interiora in communi, ſicut peritonæum, pleura, pericardium, & ſunt quæ in ſpecie ſingula viſcera ibi: omnes ſunt reſpective ſervitia.

8981. Si dominus ejus dederit ei mulierem, quod ſignificet a ſpirituali adjunctum bonum vero, cum in pugna, conſtat ex ſignificatione domini, quod hic ſit ſpirituale, per dominum enim hic intelligitur aliquis ex filiis Iſraelis, & per filios Iſraelis ſignificantur illi qui veri ſpiritualis Eccleſiæ homines ſunt, hoc eſt, qui ex affectione quæ amoris, ſeu quod idem, qui ex charitate faciunt bonum; quod filii Iſraelis ſint ſpiritualis Eccleſiæ homines, videatur n: 6462. 6826. 6868. 7035. 7062. 7798. 7201. 7215. 7223. 7956. 8234. 8805; proinde per eoſdem in ſenſu abſtracto ſignificantur vera & bona ſpiritualia, n: 5414. 5801. 5803. 5506. 5812. 5817. 5819. 5833. 5879; inde eſt quod per dominum hic ſignificetur ſpirituale; & ex ſignificatione dare ei mulierem, quod ſit adjungere vero bonum, nam dare cum dicitur de muliere, eſt adjungere, & ſervus eſt qui in vero doctrinæ, & non in bono correſpondente, n: 8974, & mulier eſt jucundum, n: 8980, hic autem bonum, quia eſt datum, hoc eſt, adjunctum a ſpirituali, omne enim id dicitur bonum, quod venit a ſpirituali, quoniam ipſum ſpirituale eſt bonum charitatis; quod mulier ſit bonum, videatur n: 915. 2517. 4823. 6014. 7337; quod ſit in pugna, eſt quia dicitur, ſi dominus ejus dederit ei mulierem, quod poſt ſervitium mulier eſſet domini, inde patet, quod

quod mulier eſſet ſervi cum in ſervitio, & non poſtea, ita cum in pugna, & non poſt pugnam, nam per ſervitium ſex annorum ſignificatur labor & pugna, n: 8975. Quis non videre poteſt, quod in hoc ſtatuto ſit arcanum, quod non notum eſſe poteſt quam cui revelatum eſt; apparet enim in externa forma ſicut contra juſtitiam Divinam, quod mulier data ſervo remaneret domini, cum ille ex ſervitio exiret, cum tamen mulier erit viri ſui in perpetuum: talia ſunt plura alia, quæ a Jehovah mandata ſunt filiis Iſraelis, ſicut quod illi peterent ab Ægyptiis vaſa auri & argenti, ac veſtes, & ſic deprædarentur illos, præter alia ſimilia, de quibus in ſuis locis: ſed illa, tametſi in externa forma, ut dictum, apparent contra Juſtitiam Divinum, uſque tamen non ita ſunt, fluunt enim ex legibus ordinis Divini in cœlis, quæ leges ſunt ipſiſſimæ leges juſtitiæ; ſed leges illæ non patent, niſi evolvantur e ſenſu literæ per ſenſum internum: Lex, ex qua fluit hoc ſtatutum, eſt quod illis qui in externis Eccleſiæ ſunt ab infantia, non conjungi poſſit bonum ſpirituale, ſed ſolum adjungi quamdiu ſunt in pugna, & quod poſt pugnam, recedat: ut pateat quomodo cum hoc ſe habet, eſt enim arcanum, paucis dicetur; qui ab infantia parum cogitarunt de vita æterna, ita de ſalute animæ ſuæ, ſed de vita mundana, & de ejus proſperitate, & uſque vixerunt vitam moralem bonam, & quoque crediderunt veris doctrinæ Eccleſiæ ſuæ, illi cum ad ætatem adultiorem veniunt, non poſſunt reformari aliter, quam per adjunctionem boni ſpiritualis, cum in pugna ſunt, ſed bonum illud uſque non retinent, ſed modo per illud confirmant ſuæ doctrinæ vera: cauſa quod tales ſint, eſt quia in vita anteacta indulſerunt amoribus mundanis; qui cum irradicati ſunt, non ſicut ut vero conjungatur bonum ſpirituale, nam illi amores huic bono prorſus repugnant; ſed uſque poteſt bonum ſpirituale occupare cogitationem, quando ceſſant amores illi, ut fit cum in anxietate ſunt, in infortuniis, inque morbis, & ſimilibus tunc influit affectio benefaciendi ex charitate, ſed ea affectio inſervit modo pro confirmandis & altius irradicandis veris doctrinæ, ea autem non poteſt conjungi vero; cauſa eſt, quia affectio illa charitatis influens implet modo mentis intellectuale, ſed non intrat in voluntarium ejus, & quod non intrat in voluntarium, hoc non appropriatur, ita non conjungitur, nam conjunctio boni & veri apud hominem fit cum verum intrat voluntatem, proinde cum homo vult illud, & ex velle facit illud, tunc primum verum fit bonum, ſeu quod idem, fides fit charitas: hoc non fieri poteſt apud illos qui ab infantia indulſerunt amoribus mundi, & tamen in vero doctrinæ Eccleſiæ ſuæ ſunt, nam voluntarium eorum eſt poſſeſſum ab amoribus illis, qui amores prorſus in oppoſito ſunt, & rejiciunt bonum ſpirituale; admittunt id Colum in mentis intellectuale, hoc eſt, in cogitationem, quando illi amores ſopiti ſunt, quod fit, ut dictum ſupra, in ſtatu morbi, aut infortunii, aut in anxietate, proinde in labore ac in aliqua pugna. Hoc arcanum eſt, quod in hoc ſtatuto latet reconditum; & quia hoc ſtatutum ſic fuit repræſentativum legis ordinis Divini de illis qui in vero doctrinæ ſunt & non in bono correſpondente, idcirco in Eccleſia repræſentativa conveniens Juſtitiæ Divinæ fuit, etiam in forma externa.

8982. Et filios & filias, quod ſignificet inde vera & bona derivata, conſtat ex ſignificatione filiorum, quod ſint vera, de qua n: 489. 491. 533. 1147. 2803. 2813. 3373. 3704. 4257; & ex ſignificatione filiarum, quod ſint bona, de qua n: 489. 490. 491. 2362. 3024; quod ſint vera & bona derivata, patet, quoniam per mulierem quæ mater ex qua nati, ſignificatur bonum ſpirituale, n: 8981, & per nativitates ſignificantur derivationes in ſenſu interno, n: 1330. 3263. 3279.

8983. Mulier & nati hujus erit domino ejus, quod ſignificet quod bonum vero a ſpirituali adjunctum cum veris & bonis inde derivatis non vero, erunt appropriata, conſtat ex ſignificatione mulieris, quod ſit bonum ſpirituale vero adjunctum cum in pugna, de qua ſupra n: 8981; ex ſignificatione natorum, quod ſint vera & bona derivata, de qua mox ſupra n: 8983; & ex ſignificatione erit domino ejus, quod ſit quod pertinebunt ad ſpirituale a quo, & non ad verum, dominus enim eſt ſpirituale n: 8981, & ſervus verum abſque bono correſpondente, n: 8974, proinde quod non erunt huic vero appropriata; nam per virum & mulierem in ſenſu interno ſignificatur conjunctio veri & boni, conjugium enim in terris repræſentat conjugium cœleſte, quod eſt boni & veri, & quoque amor conjugialis correſpondet illi conjugio, n: 2727 ad 2759. 2803: at inter ſervum & mulierem a domino ſuo datam non eſt conjugium, ſed copulatio qualis concubinæ cum viro, quæ copulatio non correſpondet conjugio cœleſti, quapropter etiam ſolvitur cum ſervus exit, nam tunc mulier cum natis fit domini: cauſa quod talis copulatio fit, eſt quia verum, quod per ſervum repræſentatur, eſt in Externo homine; & bonum quod per mulierem, eſt in Interno; & bonum Interni hominis non poteſt cum vero Externi conjungi, niſi prius conjunctio facta ſit in Interno; hoc non fieri poteſt, quia ſervus repræſentat mere Externum hominem cui bonum correſpondens non eſt, nec appropriari poteſt: quod bonum Interni hominis non poſſit cum vero Externi conjungi, niſi prius conjunctio facta ſit in Interno, conſtare poteſt ex illis quæ de Regeneratione hominis n: 3321. 3469. 3493. 3573. 3616. 3882. 4353, dicta ſunt, nam regeneratio eſt conjunctio boni & veri.

8984. Et ille exibit in corpore ſuo, quod ſignificet ſtatum poſt pugnam, qui eſt ſolum confirmati & implantati veri, conſtat ex ſignificatione exire, nempe e ſervitio, quod ſit ſtatus poſt pugnam, de qua ſupra n: 8980; & ex ſignificatione in corpore ſuo, quod ſit cum vero abſque bono, de qua etiam ſupra n: 8977. 8978; quod ſit ſtatus veri confirmati & implantati, eſt quia per exire in ſeptimo anno, id ſignificatur, n: 8976, hic quia bonum ſpirituale, quod repræſentatur per mulierem, inſerviverat ad confirmandum illud, & quoque ad implantandum novum, n: 8981.

8985. Et ſi dicendo dixerit ſervus, quod ſignificet cogitationem tunc ex vero implantato, conſtat ex ſignificatione dicere, quod ſit cogitatio, de qua n: 7094. 7107. 7244; & ex ſignificatione ſervi, quod ſit verum abſque bono correſpondente, de qua n: 8974, hic verum illud confirmatum & implantatum, quia dicitur de illo ſervo cum exiturus, n: 8984. Dicitur, quod ſervus ſit verum, ſed intelligitur homo qui in vero, eſt abſque bono correſpondente:

ſpondente: cauſa quod ſervus dicatur verum, & non homo qui in tali vero, eſt quia loquela abſtracta, hoc eſt, ſeparata ab homine, eſt loquela angelica; nam in cœlo cogitatur, de re abſque perſona: cum enim ibi etiam perſona cogitatur, tunc exitatur ſocietas quæ in tali re, & ſic determinatur cogitatio illuc, & figitur; nam in cœlo ubi cogitatio ibi præſentia, & præſentia flecteret ad ſe cogitationes illorum qui in ſocietate, & ſic turbaret influxum a Divino ibi; aliter cum abſtracte cogitant de re, tunc cogitatio ſe diffundit undequaque ſecundum formam cœleſtem, quam influxus procedens a Divino producit, & hoc abſque ullius ſocietatis turbatione; inſinuat ſe enim in ſocietatum ſphæras communes, & tunc non tangit aut movet aliquem in ſocietate, ita non deflectit aliquem a libero cogitandi ſecundum influxum a Divino; verba, cogitatio abſtracta pervadere poteſt univerſum cœlum abſque remoratione ullibi, at cogitatio determinata ad perſonam vel ad locum figitur & ſiſtitur.

8986. Diligo dominum meum, mulierem meam, & liberos meos, ſignificat jucundum recordationis bonorum ſpiritualium, conſtat ex ſignificatione diligere, quod hic ſit jucundum recordationis, de qua ſequitur; ex ſignificatione domini, quod ſit bonum ſpirituale a quo, de qua ſupra n: 8981; ex ſignificatione mulieris, quod ſit bonum adjunctum a ſpirituali, de qua etiam ſupra n: 8981; & ex ſignificatione liberorum, quod ſint inde bona & vera derivata, de qua n: 8982; inde per dominum, uxorem, & liberos, in ſumma ſignificantur bona ſpiritualia. Quod te jucundum recordationis illorum bonorum ſignificetur per diligere, eſt quia illi, qui per ſervos Hebræos repræſentanti fuerunt, ſunt qui intra Eccleſiam in veris doctrinæ, & non in bono ſecundum illa ſunt, n: 8974. 8976; tales non poſſunt affici vero propter bonum, ſed propter jucundum; quapropter per diligere hic, quia de illis dicitur, ſignificatur jucunditas recordationis.

8987. Non exibo liber, quod ſignificet jucundum obedientiæ, conſtat ex ſignificatione exire liber, quod ſit ſtatus poſt pugnam, qui eſt ſolum confirmati & implantati veri, de qua ſupra n: 8976. 8980. 8984; ſervitium enim, quod erat ſex annorum, & dicitur ſeptimana Gen: xxix: 27. 28, ſignificat laborem ſeu aliquam pugnam, qualis eſt apud illos qui in veris ſunt & non in correſpondente bono, qui per ſervos Hebræos in ſenſu ſpirituali intelliguntur; hi tales ſunt ut non poſſint regenerari, ſed modo reformari; *regenerari* enim dicitur de illis, qui per vera, quæ fidei dicuntur, ſe perduci a Domino patiuntur ad bonum vitæ ſpiritualis; at *reformari* de illis qui per vera quæ fidei non ad bonum vitæ ſpiritualis poſſunt perduci, ſed ſolum ad jucundum vitæ naturalis; qui *regenerari* ſe patiuntur, ex affectione agunt ſecundum præcepta fidei; at qui non regenerari ſe patiuntur, ſed ſolum *reformari*, non ex affectione, ſed ex obedientia, agunt: diſcrimen eſt, qui ex affectione agunt, illi ex corde agunt, ac ita ex libero; & quoque verum agunt propter verum, & bonum propter bonum, & ſic charitatem exercent propter proximum; at qui ex obedientia agunt, illi non ita ex corde agunt, proinde non ex libero; ſi agere ex corde & ex libero ſibi videntur, eſt propter aliquid gloriæ ſui, quæ

 facit

facit ut ita appercipiatur; nec agunt verum propter verum, nec bonum propter bonum, ſed propter jucundum ex iſta gloria; ita nec charitatem erga proximum exercent propter proximum, ſed ut videantur, & ut remunerentur: ex his conſtat, quinam & quales ſunt, qui per filios Iſraelis, ac quinam & quales qui per ſervos Hebræos, repræſentati ſunt. Sed intra Eccleſiam hodie perierat cognitio de diſcrimine; cauſa eſt, quia Eccleſia hodie prædicatur & dicitur ex fide, & non ex Charitate; ac pauci ſciunt quid Fides, credunt plerique quod fides ſit ſcire illa quæ doctrina Eccleſiæ docet, & perſuadere quod ea vera ſint, non autem quod ſit vivere ſecundum illa; vitam ſecundum illa vocant vitam moralem: quam a Doctrina Eccleſiæ ſeparant, & apellant Theologiam moralem, docti autem credunt quod fides ſit confidentia ſeu fiducia quod ſalventur per quod Dominus paſſus ſit pro illis: & ab inferno eos redemerit, & qui hanc confidentiam habent, dicunt ſalvari, ita per ſolam fidem: ſed hi non expendunt, quod non dari queat fidei confidentia, quam apud illos qui vitam charitatis vivunt. Hæ cauſæ ſunt, quod cognitio perierit de diſcrimine inter illos qui in veris fidei ſunt & non in correſpondente bono vitæ, & qui in bono vitæ correſpondente veris fidei ſunt; & quia cognitio illa perierat, non poteſt aliter quam ut ea quæ dicuntur de illis qui in veris ſunt & non in bono, qui per ſervos Hebræos ſignificantur, appareant ut peregrina.

8988. Et adducet illum dominus ad Deum, quod ſignificet ſtatum in quem tunc intrat ſecundum ordinem Divinum, conſtat ex ſignificatione adducere ad Deum, cum agitur de illis qui in veris ſunt & non poſſunt in bono eſſe, quod ſit facere ut intrent in ſtatum ſecundum ordinem Divinum; per adducere enim ſignificatur intrare, & per Deum ordo Divinus, de quo ſequitur; quod hæc ſignificentur, patet a ſequentibus in hoc Verſu, nam ibi deſcribitur ſtatus eorum qui in veris ſunt, & non in correſpondente bono, quod nempe ſit ſtatus perpetuæ obedientiæ; qui enim in hoc ſtatu ſunt, in ſervitute ſunt reſpective ad illos, qui in bono ſunt correſpondente veris; hi enim, quia ex bono, ex affectione agunt, & qui ex affectione ii ex voluntate agunt, ita a ſemet, nam quicquid eſt voluntatis apud hominem, id eſt ejus proprium, quippe eſſe vitæ hominis eſt ejus voluntas; at qui ſolum ex obedientia agunt, ii non ex voluntate ſua agunt, ſed ex voluntate Domini ſui, ita non a ſemet ſed ab alio, idcirco in ſervitute ſunt reſpective; ex veris agere & non ex bono, eſt ſolum ex intellectuali, nam vera ſe referunt ad intellectuale & bona ad voluntarium, & ex intellectuali agere & non ex voluntario, eſt ex eo quod ſtat foris & ſervit, intellectus enim datum eſt homini ut recipiat vera ac introducat in voluntatem, ut fiant bona, nam vera cum fiunt voluntatis audiunt bona. At ſervire Domino, faciendo ſecundum præcepta Ipſius, & ſic obediendo, non eſt ſervus eſſe ſed eſt liber eſſe, nam ipſiſſimum liberum hominis conſiſtit in duci a Domino, n: 892. 905. 2870. 2872; inſpirat enim Dominus in ipſam voluntatem hominis bonum, ex quo agere, tametſi eſt ex Domino, uſque appercipitur ſicut a ſemet, ita ex libero: hoc liberum eſt omnibus qui in Domino ſunt, & eſt conjunctum cum felicitate ineffabili. Quod Deus hic ſit ordo

do Divinus, eſt quia in Verbo Deus dicitur ubi agitur de Vero, & Jehovah ubi de Bono, n: 2769. 2807. 2822. 3921 fin: 4402. 7010. 7268. 8867; quapropter Divinum Verum procedens a Divino Bono Domini, eſt in ſupremo ſenſu Deus, ac Divinum ipſius bonum a quo Divinum Verum procedit, eſt Jehovah; cauſa eſt, quia Divinum Bonum eſt Ipſum Eſſe, & Divinum Verum eſt Exiſtere inde, nam quod procedit, hoc exiſtit inde: ſimiliter ſe habet cum Bono & Vero in cœlo, ſeu apud angelos, & ſimiliter in Eccleſia apud homines; Bonum ibi eſt ipſum Eſſe, & Verum eſt Exiſtere inde, ſeu quod idem, Amor in Dominum, & amor erga proximum, eſt ipſum Eſſe Cœli & Eccleſiæ, at fides eſt exiſtere inde: ex his liquet, unde eſt, quod Deus etiam ſit Divinus ordo, eſt enim Divinum Verum procedens a Domino quod facit ordinem in Cœlo, adeo ut Illud ſit ipſe ordo; quod Divinum Verum ſit ordo, videatur n: 1728. 1919. 7995. 8700: quapropter cum homo aut angelus recipit Divinum Verum a Domino in bono, eſt apud illum ordo qui eſt in cœlis, proinde eſt Domini, cœlum ſeu regnum, in particulari; & in tantum in quantum ex veris in bono eſt, & poſtmodum in quantum in veris ex bono: & quod arcanum eſt, ipſi angeli apparent in forma humana in cœlis prorſus ſecundum vera quæ apud illos in bono, pulchritudine & ſplendore ſecundum quale boni ex veris; homines Eccleſiæ ſimiliter quoad animam in cœlo; ipſum Divinum Verum procedens a Domino, inducit hoc, ut conſtare poteſt ex illis quæ de Cœlo ut Maximo Homine, & de ejus correſpondentia cum ſingulis in homine, ad finem plurium Capitum, oſtenſa ſunt: hoc arcanum eſt quod intelligitur per hæc verba apud Johannem in Apocalypſi "Menſus eſt murum ſanctæ Hieroſolymæ centum quadraginta quatuor cubitorum, quæ eſt menſura hominis, hoc eſt, Angeli" XXI: 17; quis unquam ea verba intellecturus eſt, qui non ſcit quid ſignificat ſancta Hieroſolyma, quid murus ejus, quid menſura, quid numerus 144, & ſic quid homo, hoc eſt, Angelus; per novam ac ſanctam Hieroſolymam ſignificatur nova Domini Eccleſia, quæ Chriſtianæ quæ hodie eſt ſucceſſura eſt, n: 2187; per murum ſignificantur vera fidei quæ illam Eccleſiam defendent, n: 6419; per metiri & menſuram ſignificatur ſtatus quoad verum, n: 3104; per numerum 144 ſignificatur ſimile quod per 12, nam 144 eſt numerus compoſitus ex 12 multiplicatis in 12; quod per illos numeros ſignificentur omnia vera in complexu, videatur n: 7973; inde liquet quid per menſuram hominis, hoc eſt, Angeli, ſignificatur, quod nempe ipſum verum procedens a Domino in ſua forma quæ eſt homo angelus in cœlo, ut ſupra dictum; inde patet arcanum, quod ea verba involvunt, quod ſcilicet per ea deſcribantur vera illius Eccleſiæ, quæ ſucceſſura eſt Chriſtianæ quæ hodie eſt: quod ſint vera ex bono, deſcribitur in Verſu proxime ſequente ibi, his verbis "Erat ſtructura muri ejus jaſpis, at urbs aurum purum ſimilis vitro puro" Verſ: 18; per jaſpidem ſignificatur verum quale illius Eccleſiæ futurum eſt, nam per lapides in genere ſignificantur vera, n: 1298. 3720. 6426, & per lapides pretioſos vera quæ a Domino, n: 643; per aurum ſignificatur bonum amoris & ſapientiæ, n: 113. 1551. 1552. 5658: quis uſquam divinaturus eſt, quod talia involvantur illis verbis;

& quis

& quis non ex his videre poteſt, quod innumerabilia arcana lateant in Verbo, quæ nuſquam alicui apparent, niſi per ſenſum internum ; & quod per eum, ut per clavem, aperiantur vera Divina qualia ſunt in cœlo, proinde Cœlum & Ipſe Dominus, Qui eſt omne in omnibus Verbi in ſenſu ejus intimo.

8989. Et adducet illum vel ad januam vel ad poſtem, quod ſignificet ſtatum veri confirmati & implantati cum bono ſpirituali, conſtat ex ſignificatione januæ, quod ſit introductio veri ad bonum, de qua n : 2356. 2385, hic veri confirmati & implantati, quod per ſervum Hebræum poſt ſervitium ſex annorum ſignificatur, n : 8976. 8984 ; & quia janua eſt introductio, eſt quoque communicatio, nam per januam communicatur unum conclave cum altero ; & ex ſignificatione poſtis, quod ſit conjunctio veri iſtius cum bono, nam poſtis eſt inter duo conclavia, & conjungit illa ; Quis non videre poteſt, quod rituale hoc de ſervis manentibus arcanum in ſe contineat, & quidem arcanum Divinum ; a Jehovah enim e monte Sinai dictatum & mandatum eſt : qui non credunt aliquid ſanctius ac Divinius in Verbo eſſe, quam quod apparet in litera, miraturi ſunt, quod hæc & plura quæ in hoc Capite & in ſequentibus continentur, dictata ſint viva voce a Jehovah ; apparent enim in litera velut talia, quæ in legibus gentium ſunt ; ſicut hoc de ſervis, quod qui eorum non exire e ſervitio vult, adduceretur ad januam ſeu ad poſtem, & a Domino ejus perforaretur auris ejus ſubula ; hoc in ſenſu literæ Divinum non ſapit, ſed uſque eſt maxime Divinum ; verum hoc non patet niſi per ſenſum internum : ſenſus internus eſt, quod qui in ſolis veris ſunt, & non in bono correſpondente, at uſque in jucundo recordationis bonorum ſpiritualium, n : 8986. 8987, aliquam communicationem & conjunctionem habeant cum bono ſpirituali ; hoc repræſentatum eſt per quod ſervi auris ad januam vel ad poſtem perforaretur a Domino ſuo, janua enim eſt communicatio, poſtis eſt conjunctio, auris eſt obedientia, & perforare eam ſubula, eſt repræſentativum ſtatus in quo menſurus ; ita percipiunt hæc angeli qui apud hominem qui legit hoc verbum ; Angeli enim non cogitant de janua, nec de poſte, nec de aure, & de ejus perforatione, & ne quidem de ſervo, ſed loco eorum de dicta communicatione ac conjunctione ; ſunt enim Angeli in intelligentia talium, quia ſunt in luce ; & non obveniunt illis niſi quam ſpiritualia, & celeſtia, non autem naturalia & mundana, qualia ſunt in ſenſu literæ verbi ; nam ſenſus literæ Verbi eſt naturalis & mundanus, ſenſus autem internus ejus eſt ſpiritualis & cœleſtis ; ille eſt pro hominibus, hic pro Angelis, inde per Verbum eſt communicatio & conjunctio cœli cum homine ; ut arcana quæ in hoc proceſſu cum ſervis manentibus apud dominum ſuum, ulterius pateant, dicendum eſt unde eſt quod janua & poſtis ſignificent communicationem & conjunctionem ; ſunt angelis & ſpiritibus habitacula, quæ apparent prorſus ſicut ea quæ in mundo, n : 1116. 1626. 1627. 1628. 1631. 4622 ; & quod arcanum eſt, omnia & ſingula, quæ in habitaculis eorum apparent, ſunt ſignificativa ſpiritualium ; profluunt etiam ex ſpiritualibus quæ in cœlo, & quæ inde in mentibus eorum ; communicationes veri cum bono ſiſtuntur ibi per januas, & conjunctiones per poſtes, & alia per ipſa conclavia, per atria, per feneſtras,

feneſtras, & per varia decoramenta: quod ita ſit, Homo, hodie, præcipue qui mere naturalis eſt, non poteſt credere, quia non patent coram ſenſibus eorum corporis, ſed uſque quod talia viſa ſint prophetis, cum interiora eorum aperta ſunt in cœlum, conſtat ex Verbo; mihi quoque millies appercepta & viſa ſunt; audivi etiam pluries eos dicentes, quod januæ conclavium eorum apertæ ſint cum communicabantur cogitationes eorum mecum, & quod clauſæ cum non communicabantur; inde eſt quod januæ in Verbo nominentur, ubi agitur de communicatione; ut apud Eſaiam "Abi populi mi, intra in cubicula tua, *& claude januam tuam poſt te*, occulta te ſicut parum momenti, uſque dum tranſeat ira" XXVI: 20, claudere januam poſt ſe, uſque dum tranſeat ira, pro non communicatione cum malis, quæ ſunt ira n: 3614. 5034. 5798. 6358. 6359. 6997. 8284. 8483. Apud Malachiam "Num recipiet a vobis facies, dixit Jehovah Zebaoth; quis etiam inter vos *claudat potius januas*, nec lucem accendatis ſuper altari meo fruſtra" I: 9. 10, claudere januas pro non communicare cum rebus ſanctis ſeu Divinis. Apud Sachariam "*Aperi Libane januas tuas*, ut comedat ignis cedros tuas" XI: 1; aperire januas pro dare aditum ſeu communicationem. Apud Davidem "Præcepit ætheribus deſuper, *januas cœlorum* patefecit" Pſalm: LXXVIII 23, patefacere januas cœlorum, pro communicationem dare cum veris & bonis quæ a Domino in cœlis. Apud Eundem "*Elegi ad januam ſtare in domo Dei mei*, quam habitare in tentoriis impietatis" Pſalm LXXXIV: 11, ad januam ſtare pro communicare foris cum bono, quod eſt domus Dei, n: 3720. Apud Eundem "Attollite portæ capita veſtra, extollimini *oſtia mundi*, ut ingrediatur Rex gloriæ" Pſalm: XXIV: 7. 9, extolli oſtia mundi, pro aperire & elevare corda ad Dominum, qui eſt rex gloriæ, & ſic dare communicationem, hoc eſt, ut influat cum bono charitatis & vero fidei; Dominus Rex gloriæ vocatur ex Vero quod ex bono. Apud Eſaiam "Dixit Jehovah uncto ſuo Choreſcho, cujus apprehendi dextram, ad ſubjiciendum coram eo gentes, ut lumbos regum ſolvam, *ad aperiendum coram Illo januas, & portæ non claudantur*: Ego ante Te ibo, & tortuoſa rectificabo, & dabo Tibi theſauros tenebrarum, & occultas opes latebrarum, ut cognoſcas quod Ego Jehovah, Qui vocaverim Te nomine tuo, Deus Iſraelis" XLV: 1. 2. 3, hic de Domino quoad Humanum, qui in ſenſu repræſentativo eſt Choreſchus; aperire coram Illo januas eſt dare aditum ad Ipſum Divinum, inde eſt quod etiam quoad Humanum dicatur Deus, hic Deus Iſraelis. Apud Johannem "*Ecce dedi coram te januam apertam*, quam nemo poteſt claudere, quia exiguam habes potentiam, & ſervaſti verbum meum" Apoc: III: 8, dare januam apertam pro communicationem cum cœlo. Apud Eundem "Poſt hæc vidi, & *ecce janua aperta in cœlo*; audivi, aſcende huc ut oſtendam tibi quæ oportet fieri poſthac" Apoc: IV: 1, janua manifeſte ibi pro communicatione, quia agitur de revelatione quam accepturus e cœlo; inde quoque patet, quod communicatio repræſentetur ibi per januam, ut ſupra dictum. Apud Eundem "*Ecce conſtiti ad januam*, & *pulſo*, ſi quis audiverit vocem meam, & *aperuerit januam*, ingrediar ad illum, & cænabo cum illo, atque ille

ille Mecum" Apoc: III: 20, hic etiam janua manifeſte pro aditu & communicatione cum cœlo, ubi Dominus, ac ita cum Domino; ſimiliter apud Matthæum "Venit Sponſus, & virgines ingreſſæ ſunt ad nuptias, & *janua clauſa eſt:* tandem venerunt reliquæ virgines, dicentes Domine, Domine, *aperi nobis*; Ille vero reſpondens dixit, amen dico vobis non novi vos" XXV: 10. 11. 12, quid hæc in ſenſu interno ſignificant videatur n: 4635 ad 4638, quod nempe virgines ſint qui intra Eccleſiam ſunt, habere oleum in lampadibus eſt bonum charitatis in veris fidei; & non habere oleum in lampadibus, eſt habere vera fidei & non in illis bonum charitatis; pro his janua clauſa dicitur, quia non communicant cum cœlo, hoc eſt, per cœlum cum Domino, communicatio cum cœlo, & per cœlum, fit per bonum charitatis & amoris, non autem per vera, quæ fidei vocantur, abſque bono in illis; quapropter hi vocantur virgines ſtultæ, illi autem virgines prudentes. Apud Lucam "Multi quærent intrare, ſed non poterunt; ex quo ſurrexit Paterfamilias & *occluſerit januam*, tunc incipietis foris ſtare, & *pulſare januam*, dicentes, Domine, Domine, *aperi nobis*, ſed reſpondens dicet vobis, non novi vos unde ſitis: tunc incipietis dicere, edimus coram te & bibimus, & in plateis noſtris docuiſti; ſed dicet vobis, non novi vos unde ſitis, diſcedite a Me omnes operarii iniquitatis" XIII: 25. 26. 27: hic quoque manifeſte janua pro aditu & communicatione, ut ſupra; quod illi, quibus occluſa eſt janua, & qui pulſant illam, & non intromittuntur, ſint qui in veris fidei ſunt ex Verbo, & non in bono charitatis, ſignificatur per edere coram Domino ac bibere, & audire Dominum in plateis docentem, & tamen non vivere vitam fidei; nam qui hanc non vivunt, ſunt operarii iniquitatis. Apud Johannem "Amen, amen, dico vobis, *qui non eſt ingrediens per januam in caulam ovium*, ſed aſcendit aliunde, is eſt fur & latro; *qui vero ingrediens eſt per januam*, paſtor eſt ovium: *Ego ſum janua*, per Me ſi quis introiverit, ſalvabitur" X: 1. 2. 9, ingredi per januam, eſt per verum quod fidei ad bonum charitatis & amoris, ita ad Dominum, nam Dominus eſt Ipſum Bonum, etiam eſt Verum quod introducit, ita quoque janua, nam fides eſt ab Ipſo. Quod per januam ſignificetur communicatio, apparet ſicut loquutio metaphorica ſeu comparatio; ſed in Verbo non ſunt loquutiones metaphoricæ ſeu comparationes, ſed ſunt reales correſpondentiæ, etiam comparationes ibi fiunt per talia quæ correſpondent; ut conſtare poteſt ex illis, quæ de janua dicta ſunt; quod nempe januæ apud angelos & ſpiritus in cœlo actualiter appareant, & earum aperitio & occluſio, ſecundum communicationes: ita quoque in reliquis.

8990. Et perforabit dominus ejus aurem ejus ſabula, quod ſignificet repræſentativum obedientiæ, conſtat ex ſignificatione auris, quod ſit obedientia, de qua n: 2542. 3869. 4551. 4652 ad 4660: & ex ſignificatione perforare ſubula, nempe ad januam ſeu ad poſtem, quod ſit affigere, hic, quia agitur de obedientia, eſt addicare; quare ſequitur, quod ſerviet illi in perpetuum, hoc eſt, obediet: inde patet, quod perforatio auris ſubula ad januam ſeu ad poſtem a domino ſuo, ſit repræſentativum obedientiæ. Quomodo

cum

cum his ſe habet, ex præcedentibus poteſt conſtare, quod nempe illi qui in ſolis veris ſunt & non in bono correſpondente, hoc eſt, qui in fide & non in charitate, non liberi ſint, ſed ſervi; nam qui ex bono ſeu charitate agunt, liberi ſunt, ex ſe enim agunt, quia ex bono ſeu charitate agere eſt ex corde, hoc eſt, ex voluntate, ita ex ſuo, nam id hominis eſt quod eſt voluntatis ejus; & quod ex voluntate fit, hoc dicitur exire ex corde; at qui ſolum in veris fidei ſunt, & non in bono charitatis, reſpective ſervi ſunt, nam non agunt ex ſe, quia non bonum habent in ſe, ex quo agant, ſed extra ſe, & agunt quoties ejus recordantur: hi qui tales ſunt uſque ad finem vitæ, poſt mortem permanent in eo ſtatu, nec poſſunt perduci ad ſtatum ut ex affectione charitatis, ita ut ex bono agant, ſed ex obedientia. Hi in Maximo Homine, qui eſt Cœlum, conſtituunt illa quæ interioribus ſerviunt, ſicut membranas & cutes, n: 8977. 8980. Ex his conſtare poteſt, quomodo ſe res habet cum ſola fide, ita cum illis qui ex doctrina fidem ponunt primo loco, & bonum charitatis ſecundo, imo ultimo; qui actualiter, hoc eſt, in ipſa vita, ita ponunt, illi ſunt ſervi Hebræi in ſenſu repræſentativo; ex his etiam concludi poteſt, quomodo ſe res habet cum illis, qui omne ſalutis ponunt in veris fidei, & nihil in bono charitatis, nempe actualiter ſeu in ipſa vita, quod non poſſint intrare in cœlum, nam bonum in cœlo regnat, & non verum abſque bono; nec verum eſt verum aut fides fides, quam apud illos qui in bono ſunt. Quod perforatio auris ſubula a domino ſuo, ſit repræſentativum obedientiæ, patet etiam ex eo, quod affigere aurem januæ, ſit facere ut attentionem habeat ad illa quæ Dominus ejus, qui in conclavi, imperat, ita jugiter audire, proinde obedire, hic in ſenſu ſpirituali quæ bonum vult & mandat, nam per dominum ſervi repræſentatur bonum ſpirituale, n: 8981. 8986: quia auris auditionem quæ obedientiæ ſignificat, inde ex origine e ſpirituali mundo influxit in loquelam humanam, *vellicare aurem* pro facere ut attendat ac ut recordetur; pariter alicui *audire* & *auſcultare* pro obedire; nam interior ſenſus perplurium vocum ex correſpondentiis e ſpirituali mundo effluxit; ſimiliter ac quod dicatur *Lux ſpiritualis* & *viſus inde*, quod ſint quæ fidei; ut & *ignis ſpiritualis* & *vita inde*, quod ſint quæ amoris. Quod perforatio auris fieret per ſubulam, erat quia per ſubulam ſimile ſignificatur quod per paxillum vel clavum, nempe affixio ſeu adjunctio, & in ſenſu ſpirituali addicatio ad aliquid; at ſubula erat inſtrumentum miniſterii, ideo inſerviens repræſentandæ addicationi ad perpetuam obedientiam apud ſervum. Quod paxilli ſeu clavi affixionem ſeu adjunctionem ſignificent, conſtat ex locis ubi nominantur, ut apud Eſaiam Cap: XXII: 23. Cap: XXXIII: 20. Cap: XLI: 7. Cap: LIV: 2. Jerem: X: 4. Exod: XXVII: 19. Cap: XXXV: 31. Num: III: 37. Cap: IV: 32.

8991. Et ſerviet illi in perpetuum, quod ſignificet in æternum, conſtat ex ſignificatione ſervire, quod ſit obedire, nam ſervi ſunt qui obediunt, & domini qui imperant; quod illi qui per ſervos repræſentati fuerunt, ſint qui ex obedientia bonum egerunt, non autem ex affectione charitatis, ex præcedentibus conſtat; & ex ſignificatione perpetuum, quod ſit in æternum; perpetuum in ſenſu literæ ſignificat hic ſervitium apud dominum ſuum uſque ad finem

vitæ ſuæ, at in ſenſu interno ſeu ſpirituali ſignificat æternum, quia ſtatum poſt mortem: in æternum dicitur, quia illi qui bonum ex obedientia fidei & non ex affectione charitatis agunt, qui repræſentati ſunt per ſervos, in altera vita nuſquam poſſunt perduci ad ſtatum boni, hoc eſt, ut ex bono agant, nam vita unumquemvis manet poſt mortem; qualis homo eſt cum moritur, talis manet, ſecundum vulgare hoc, arbor quo cadit ibi jacet; non quod talis ſit qualis eſt circa horas mortis, ſed qualis ex toto vitæ ſuæ curriculo tunc cum moritur; quapropter qui imbuerant in vita in mundo ſolum ex obedientia agere bonum, & non ex charitate, illi manent tales in æternum; perficiuntur quidem quoad obedientiam, ſed non pertingunt ad aliquid charitatis.

8992. Verſ: 7. 8. 9. 10. 11. *Et cum vendiderit vir filiam ſuam ad ancillam; non exibit ſecundum exire ſervorum. Si mala in oculis domini ſui, ut non deſponſet eam, & redimatur; populo alienigenæ non poteſtatem habebit vendendi eam; perfide agendo illum in eam: & ſi filio ſuo deſponſaverit eam, ſecundum judicium filiarum faciet ei. Si alteram acceperit ſibi, victum ejus, tegumentum ejus, & debitum conjugiale ejus non diminuet. Et ſi tria hæc non fecerit ei, & exibit gratis nullo argento.* Et cum vendiderit vir filiam ſuam ad ancillam, ſignificat affectionem veri ex jucundo naturali: non exibit ſecundum exire ſervorum, ſignificat ſtatum non ſimilem vero abſque affectione. Si mala in oculis domini ſui, ſignificat ſi affectio veri ex jucundo naturali non concordet cum vero ſpirituali: ut non deſponſet illam, ſignificat ut conjungi nequeat: & redimatur, ſignificat abalienationem ab illis veris: populo alienigenæ non poteſtatem habebit vendendi illam, ſignificat non illis qui non ex fide Eccleſiæ: perfide agendo illo in eam, ſignificat id contra leges ordinis Divini: Et ſi filio ſuo deſponſaverit eam, ſignificat ſi concordet cum vero aliquo derivato, ut poſſit ei conjungi: ſecundum judicium filiarum faciet ei, ſignificat quod ſicut affectio veri genuina erit: ſi alteram acceperit ſibi, ſignificat conjunctionem cum affectione veri ex alia ſtirpe, victum ejus, tegumentum ejus, & debitum conjugiale non diminuet, ſignificat non deprivationem vitæ interioris quæ eſt victus, nec vitæ exterioris quæ eſt amictus, ita non deprivationem conjunctionis, quæ eſt debitum conjugiale: ſi tria hæc non fecerit ei, ſignificat deprivationem illorum: exibit gratis nullo argento, ſignificat abalienationem inde abſque vero ei conjuncto.

8993. Et cum vendiderit vir filiam ſuam ad ancillam, quod ſignificet affectionem veri ex jucundo naturali, conſtat ex ſignificatione filiæ viri, quod ſit affectio veri, per filiam enim ſignificatur affectio, de qua n: 2362. 3963, per virum autem verum, n: 3134, ut quoque per Iſraelitam, qui hic per virum intelligitur, n: 5414. 5879. 5951. 7656. 8234; & ex ſignificatione ancillæ, quod ſit affectio externa ſeu naturalis, de qua n: 2567. 3835. 3849; inde per filiam viri venditam in ancillam, ſignificatur affectio veri ex jucundo affectionis naturalis. Per jucundum naturale intelligitur jucundum profluens ex amore ſui & amore mundi; qui in affectione veri inde ſunt, ſunt qui doctrinalia Eccleſiæ, quæ vera fidei vocantur, diſcunt vel propter lucrum vel propter honores, & non propter vitam; tales affectiones veri, qui profluunt

non

non ex bono ſpirituali, ſed ex jucundo naturali, repræſentantur per filiam viri Iſraelitici venditam in ancillam ſeu ſervam, nam omne id quod trahit originem ex amore ſui aut amore mundi, non liberum eſt ſed ſervum; quid liberum & quid ſervum, videatur n: 892. 905. 1947, 2870 ad 2893. 6205. Quomodo ſe habet cum affectionibus veri ex illis amoribus oriundis, in ſenſu interno deſcribitur in nunc ſequentibus. Tenendum, quod affectio veri genuina ſit velle & deſiderare ſcire ipſiſſima vera fidei propter uſum bonum ut finem, & propter vitam, at affectio veri non genuina eſt velle & deſiderare vera propter ſemet, ita ad captandos honores ac ad aucupanda lucra; qui in affectione veri ex hoc origine ſunt, non curant num vera genuina ſint quæ ſciunt, modo ſint talia quæ pro veris poſſunt venditari, quapropter illi hærent ſolum in confirmandis doctrinalibus Eccleſiæ ſuæ in qua nati ſunt, ſive hæc vera ſint ſive non vera; ſunt quoque in tenebris quoad ipſa vera; fines enim mundani qui ſunt lucra, & fines corporei qui ſunt honores, prorſus occæcant; at qui in affectione veri genuina ſunt, hoc eſt, qui deſiderant ſcire vera propter uſum bonum & propter vitam, illi quoque manent in doctrinalibus Eccleſiæ uſque dum perveniunt ad ætatem cum ex ſe cogitare incipiunt, tunc ſcrutantur ſcripturas, & ſupplicant ad Dominum de illuſtratione & cum illuſtrantur, gaudent ex corde; ſciunt enim, quod ſi nati fuiſſent ubi alia Eccleſiæ doctrina, imo ubi maxima hæreſis, abſque ſcrutatione ſcripturæ ex affectione veri genuina, manſiſſent in ea; pro exemplo, ſi nati fuerint Judæi, vel ſi Sociniani. Inde patet, quinam & quales ſunt, qui in affectione veri genuina ſunt, & qui & quales qui in affectione veri non genuina; illi qui in affectione veri genuina ſunt, in ſenſu repræſentativo ſunt filiæ virorum ex Iſraelitis, at qui in affectione veri non genuina ſunt, in ſenſu repræſentativo ſunt ancillæ ex filiabus Iſraelis.

8994. Non exibit ſecundum exire ſervorum, quod ſignificet ſtatum non ſimilem vero abſque affectione, conſtat ex ſignificatione exire, nempe e ſervitio, quod ſit ſtatus poſt pugnam ſeu laborem, de qua ſupra n: 8980. 8984; & ex ſignificatione ſervorum, quod ſint qui in veris & non in correſpondente bono, de qua n: 8974, ita qui in vero abſque affectione, inde patet, quod per non exibit ſecundum exire ſervorum ſignificetur ſtatus non ſimilis vero abſque affectione. Quomodo cum his ſe habet, paucis dicetur; ſunt qui in vero & non in ejus affectione, & ſunt qui in affectione ſunt, illi repræſentati ſunt per ſervos ex filiis Iſraelis, hi autem per ancillas etiam ex filiis Iſraelis; ſed per ancillas non repræſentati ſunt illi qui in genuina veri affectione, ſed qui in non genuina ſunt, ut videri poteſt ex illis quæ mox ſupra n: 8992, oſtenſa ſunt: diſcrimen inter illos qui in vero abſque affectione ſunt, qui per ſervos repræſentati ſunt, & qui in affectione veri, qui per ancillas, eſt qualis inter ſcire verum & velle verum; ſcire verum pertinet ſolum ad partem intellectualem, at velle verum ad partem voluntariam, quapropter deſcrimen eſt quale inter ſcientiam & affectionem; qui in ſcientia veri & boni ſunt, ac in ſenſu repræſentativo ſunt ſervi aut viri, illi non afficiuntur vero & bono, ſed modo afficiuntur ſcientia eorum, proinde delectan-

tur veris propter ſcientiam ; at qui in affectione veri & boni ſunt, ac in ſenſu repræſentativo ſunt ancillæ ſeu fæminæ, illi non afficiuntur ſcientia, ſed ipſis veris & bonis cum audiunt & percipiunt illa apud alios ; talis affectio communis eſt apud fæminas bonas ; ſed affectio ſcientiarum veri communis eſt apud viros : inde eſt, quod qui in perceptione ſpirituali ſunt, fœminas, quæ afficiuntur veris, amant, at fæminas, quæ in ſcientiis ſunt, non amant ; ſecundum ordinem enim Divinum eſt, ut viri ſint in ſcientiis, at fæminæ ſolum in affectionibus, & ſic quod non ament ſe ex ſcientiis ſed viros, unde conjugiale : inde quoque eſt, quod a veteribus dictum ſit, quod fæminæ tacebunt in Eccleſia : quia ita eſt, ideo ſcientiæ & cognitiones repræſentantur per viros, at affectiones per fæminas, hic affectiones veri quæ ſcaturiunt ex jucundis amorum naturalium per ancillas ; quæ quia prorſus alia natura ſunt, quam qui afficiuntur ſcientiis, idcirco prorſus aliter ſe habet cum ancillis quam cum ſervis : hoc nunc eſt, quod ſignificatur per quod ancilla non exibit ſecundum exire ſervorum. Sed ſciendum, quod ita ſe res habeat cum illis qui ex ſpirituali Regno Domini ſunt, viciſſim autem, cum illis qui ex cœleſti Regno ; in hoc ſunt mariti in affectione, at uxores in cognitionibus boni & veri, inde apud hos conjugiale.

8995. Si mala in oculis domini ſui, quod ſignificet ſi affectio veri ex jucundo naturali non concordet cum vero ſpirituali, conſtat ex ſignificatione ancillæ, de qua dicitur quod ſit mala, quod ſit affectio ex jucundo naturali, de qua n : 8993. 8994 : & ex ſignificatione malæ, cum de affectione illa reſpective ad verum ſpirituale, quod ſit non concordare, de qua ſequitur ; ex ſignificatione in oculis, quod ſit in perceptione, de qua n : 2829. 5129. 4082. 4339 ; & ex ſignificatione domini, quod ſit verum ſpirituale, de qua n : 8981. Quomodo cum his ſe habet, dicendum eſt ; quod ancilla ſit affectio veri ex jucundis amoris ſui aut amoris mundi, ſupra n : 8993. 8994, dictum eſt ; & quod ea affectio conjungi poſſit vero ſpirituali, conſtare ex eo, quod affectio veri ſpiritualis ſit affectio interna, ſeu in interiori homine, at affectio veri ex jucundo naturali ſit in externo homine ; affectio interna, quæ eſt ſpiritualis hominis, conjungitur jugiter cum affectione externa quæ eſt naturalis hominis, ſed uſque ita, ut affectio veri interna ſit dominans, & affectio externa ſit ſerviens ; nam ſecundum ordinem Divinum eſt, ut ſpiritualis homo dominetur ſuper naturalem, n : 8961. 8967 ; & cum ſpiritualis homo dominatur, tunc ſpectat homo ſurſum, hoc repræſentatur per habere caput in cœlo, at cum naturalis homo dominatur, tunc ſpectat homo deorſum, quod ſepræſentatur per habere caput in inferno ; ut luculentius hoc pateat, ulterius dicendum eſt ; plerique homines per vera quæ diſcunt, & bona quæ agunt, etiam cogitant de lucro inde in patria, aut de honore ; ſed ſi hæc pro fine habentur, tunc naturalis homo dominatur, & ſpiritualis ſervit ; ſi autem non pro fine habentur, ſed ſolum pro mediis ad finem, tunc ſpiritualis homo dominatur, & naturalis ſervit, prorſus ſecundum illa quæ n : 7819. 7820, dicta ſunt ; nam cum ſpectatur lucrum aut honor ut medium ad finem, & non ut finis, tunc non ſpectatur lucrum ſeu honor, ſed finis, qui eſt uſus : ſicut qui divi-

tias

tias cupit & ſibi comparat propter uſum quem ſuper omnia amat, tunc non delectatur divitiis propter divitias, ſed propter uſus: ipſi uſus etiam faciunt vitam ſpiritualem apud homines, & divitiæ ſolum ſerviunt pro mediis, videatur n: 6933 ad 6938. Inde videri poteſt, qualis naturalis homo erit, ut conjungi poſſit ſpirituali, ut nempe lucra & honores, ita divitiæ & dignitates, ſpectat pro mediis, & non pro fine; quod enim apud hominem ſpectatur pro fine, hoc ipſiſſimam ejus vitam facit, nam id ſuper omnia amat, nam quod amatur id pro fine ſpectatur. Qui non ſcit quod finis, ſeu, quod idem, amor faciat vitam hominis ſpiritualem, proinde quod homo ſit ubi ejus amor, in cœlo ſi amor cœleſtis, in inferno ſi amor infernalis, non comprehendere poteſt quomodo cum his ſe habet; autumare poteſt, quod jucundum naturalium amorum, qui ſunt amor ſui & mundi, non poſſint concordare cum vero & bono ſpirituali; non enim ſcit, quod homo, cum regeneratur, prorſus invertendus ſit, & quod, cum inverſus eſt, ſit capite in cœlo, ſed antequam inverſus eſt, fuerit capite in inferno; capite in inferno fuit, cum jucunda amoris ſui aut mundi pro fine habuit, at capite in cœlo eſt, cum illa pro mediis ad finem ſunt, nam finis, qui eſt amor, unice vivit apud hominem, media ad finem autem a ſe non vivunt, ſed vitam accipiunt a fine inde media a fine ultimo vocantur fines medii, qui quantum ſpectant finem ultimam, qui eſt principalis, tantum vivunt: inde eſt, cum homo regeneratus eſt, proinde cum pro fine habet amare proximum & amare Dominum, quod tunc pro mediis habent amore ſe & mundum; cum homo talis eſt, cum ſpectat ad Dominum, ſe pro nihilo habet, & quoque mundum, & ſi ſemet ſpectat pro aliquo, eſt ut ſervire poſſit Domino; prius autem fuerat is in contrarium, cum ſpectavit ad ſe, Dominum pro nihilo habuit, & ſi pro aliquo, fuit ut inde ei lucrum & honor. Ex his conſtare poteſt, quale arcanum latet in his quæ de ancillis ex filiabus Iſraelis ſtatuta ſunt, quod nempe, licet ſervæ eſſent, uſque ſi bonæ, deſponſatæ fuerint domino a quo emtæ ſunt, vel ejus filio; at ſi malæ, quod non deſponſatæ, ſed vel redemitæ, vel venditæ, ſecundum ea quæ in his Verſibus continentur: deſponſare etiam ancillas, aut illas pro concubinis habere, in Eccleſia repræſentativa, præſertim Judaica & Iſraelitica, permiſſum fuit, ob cauſam quia uxor repræſentabat affectionem veri ſpiritualis, at ancilla affectionem veri naturalis; ita illa internum Eccleſiæ apud hominem, hæc autem externum; hoc repræſentatum fuit per Hagarem quæ deſponſata Abrahamo, tum per binas ancillas quæ deſponſatæ Jacobo. Ex his nunc patet, quid per ancillam, ſi mala, ut non deſponſari poſſit, in ſenſu repræſentativo interno intelligitur, quod nempe ſi affectio ex jucundo naturali, quæ eſt ancilla, non concordet cum ſpirituali, quod ſit imprimis per id, quod dominari vellet, & quod eo animo & corde eſſet, ut non flecti poſſet ad amandum dominum. Præterea etiam concordantia aut diſcordantia affectionis ex jucundo naturali cum ſpirituali, ſe habet ſecundum utriuſque quale; ſed ea in ſuos numeros diſpeſcere, foret prolixum nimis. Quod ancilla etiam ſit medium affirmativum inſerviens conjunctioni Externi & Interni hominis, videatur n: 3913. 3917. 3931.

8996.

8996. Ut non deſponſet illam, quod ſignificet ut conjungi nequeat, conſtat ex ſignificatione deſponſari, quod ſit conjungi; nam qui deſponſantur, illi conjunguntur. Per deſponſari in ſenſu interno proprie ſignificatur convenientia animorum ſeu mentium, quæ præcedit conjunctionem quæ conjugii; & quia convenientia in ſpirituali mundo conjungit, & diſconvenientia disjungit, ideo per deſponſari hic ſignificatur conjungi.

8997. Et redimatur, quod ſignificet abalienationem ab illis veris, conſtat ex ſignificatione redimi ab illo qui vendidit, vel ab alio, ita vendi a Domino, quod ſit abelienatio ab illo vero ſpirituali; quod vendi ſit abalienatio, videatur n: 4098. 4752. 4758. 5886, & quod Dominus ſit verum ſpirituale, n: 8981. 8995.

8998. Populo alienigenæ non poteſtatem habebit vendendi illam, quod ſignificet non illis qui non ex fide Eccleſiæ, conſtat ex ſignificatione alienigenæ, quod ſit qui extra Eccleſiam, ita qui non ex fide Eccleſiæ, de qua n: 2049. 2115. 7996; & ex ſignificatione vendere, quod ſit abalienare, de qua nunc ſupra n: 8997. Cum his ita ſe habet; qui nati ſunt intra Eccleſiam, & ab infantia imbuerunt principia veri Eccleſiæ, non conjugia ſociare debent cum illis qui extra Eccleſiam, & ſic imbuerunt talia quæ non Eccleſiæ ſunt; cauſa eſt, quia nulla conjunctio eſt inter illos in ſpirituali mundo, quiſque enim in eo mundo conſociatur ſecundum bonum & inde verum; & quia nulla inter tales conjunctio eſt in ſpirituali mundo, nec ulla conjunctio debet eſſe in terra; nam conjugia in ſe ſpectata ſunt conjunctiones animorum & mentium, quarum vita ſpiritualis eſt ex veris & bonis fidei ac Charitatis; idcirco etiam in cœlo pro nefandis habentur conjugia in terra inter illos qui diverſæ religionis ſunt; & magis inter illos qui ab Eccleſia cum illis qui extra Eccleſiam; hæc quoque cauſa fuit, quod prohibitum fuerit genti Judaicæ & Iſraeliticæ matrimonia contrahere cum gentibus, Deut: VII: 3. 4, & quod fuerit prorſus nefandum cum cum illis ſcortari, Num: XXV: 1 ad 9. Hoc patet adhuc evidentius ab origine amoris conjugialis, quod ſit ex conjugio boni & veri, n: 2727 ad 2759, amor conjugialis cum inde deſcendit, eſt ipſum cœlum in homine, hoc deſtruitur cum duo conjuges ſunt diſſimili corde ex diſſimili fide. Inde nunc eſt, quod ancilla ex filiabus Iſraelis, hoc eſt, ex illis qui ab Eccleſia, non vendenda eſſet populo alienigenæ, hoc eſt, illis qui extra Eccleſiam ſunt, nam hi dein deſponſarent illam, hoc eſt, ei conjungerentur, & ſic prophanarent illa quæ Eccleſiæ ſunt, quapropter dicitur, quod id ſit perfide agere.

8999. Perfide agendo illo in eam, quod ſignificet id contra leges ordinis Divini, conſtat ex ſignificatione perfide agere, quod ſit contra Verum Divinum, ſeu quod idem eſt, contra leges ordinis Divini; quod id per agere perfide, ſignificetur, patet ex illis quæ nunc ſupra n: 8998, allata ſunt. Leges ordinis Divini ſunt vera in cœlo, nam Divinus ordo eſt ex Divino Vero quod procedit a Domino, n: 8700. 8988. Perfide agere eſt ſolennis formula in Verbo, ſignificans in ſenſu interno agere contra verum & bonum in cœlo, ſeu quod idem, contra ordinem Divinum, ut Eſai: 11: 2. Cap:

XXXIII:

XXXIII : 1. Cap : XLVIII : 8. Jerem : III : 20. Cap : V : 2. Cap : XII : 1. 6. Hoſch : V : 7. Cap : VI : 7. Malach : II : 10. 11. 14. 15. Pſalm : LXXVIII : 57. Pſalm : CXIX : 158.

9000. Et ſi filio ſuo deſponſaverit eam, quod ſignificet ſi concordet cum vero derivato ut poſſit ei conjungi, conſtat ex ſignificatione filii, quod ſit verum, de qua n : 489. 491. 533. 1147. 2623. 2803. 2813. 3373. 3704. 4257, hic verum derivatum, quia per dominum qui pater, ſignificatur principale verum, ex quo derivantur reliqua, n : 8981 ; & ex ſignificatione deſponſare, quod ſit conjungi, de qua ſupra n : 8996.

9001. Secundum judicium filiarum faciet ei, quod ſignificet quod ſicut affectio veri genuina erit, conſtat ex ſignificatione ſecundum judicium, quod ſit ſimili jure ; per judicium enim ſignificatur verum externum ſeu jus quale in ſtatu civili ubi Eccleſia repræſentativa, n : 8972 ; & ex ſignificatione filiæ, quod ſit affectio veri, de qua n : 2362. 3024. 3963, hic affectio veri genuina, nam per ancillam ſignificatur affectio veri ex jucundo naturali, n : 8993, ita non genuina antequam deſponſata eſt vel domino vel filio ; ſed cum deſponſata eſt, hoc eſt, conjuncta vero ſpirituali, quod per dominum & per filium ſignificatur, tunc fit ſicut genuina, nam tunc ſubordinatum eſt naturale vero ſpirituali, & cum ſubordinatum eſt, non amplius eſt ſui juris ſed veri ſpiritualis ſub quo ſubordinatum eſt ; inde fit naturale ſicut ſpirituale, quia unum cum hoc agit ; etiam vita veri ſpiritualis transfertur tunc in naturale, & hoc vivificat : ſed deſponſatio ſeu conjunctio cum ancilla differt a conjunctione cum filia in eo, quod hæc conjunctio fiat in interiori homine illa autem in externo.

9002. Si alterum acceperit ſibi, quod ſignificet conjunctionem cum affectione veri ex alia ſtirpe, conſtat ex ſignificatione accipere ſeu deſponſare alteram, quod ſit conjungi, ut n : 8996 ; matrimonium enim, quod hic intelligitur per deſponſationem, in ſenſu ſpirituali eſt conjunctio unius vitæ cum alterius ſecundum ordinem Divinum eſt conjunctio vitæ ex veris fidei cum vita ex bono charitatis, inde omnis conjunctio ſpiritualis, ex qua ut ex ſua origine conjunctio naturalis exiſtit : per accipere alteram ſignificatur conjunctio cum affectione veri ex alia ſtirpe, ancilla enim, de qua prius, eſt affectio veri ex jucundo naturali, n : 8993, inde altera eſt affectio veri ex alia ſtirpe. Quid affectio ex alia ſtirpe, ſciri poteſt ex eo, quod omnis affectio quæ amoris, latiſſimæ extenſionis ſit, & tam latæ, ut excedat omnem intellectum humanum ; intellectus humanus ne quidem eo uſque vadit, ut varietatum ejus genera ſciat, minus ſpecies quæ generum, & adhuc minus particularia & particularium ſingularia ; quicquid enim in homine eſt, imprimis quod eſt affectionis ſeu amoris, infinita varietate eſt ; quod manifeſte conſtare poteſt ex eo, quod affectio boni & veri, quæ eſt amoris in Dominum & amoris erga proximum, conſtituat univerſum cœlum, & quod uſque omnes qui in cœlis ſunt, ubi myriades, quoad bonum inter ſe differunt, ac different ſi vel multiplicarentur in innumerabiles myriades myriadum ; non enim in univerſo dari poteſt unum quod prorſus ſimile eſt cum altero, ac diſtincte ſubſiſtit, varium erit, hoc eſt, differens ab altero, ut aliquid ſit per ſe, videatur

videatur n: 684. 690. 3241. 3744. 3745. 3986. 4005. 4149. 5598. 7236. 7833. 7836. 8003. Ex his aliquatenus poteſt ſciri, quid intelligitur per affectionem ex alia ſtirpe, quod nempe affectio quæ differt ab altera, ſed quæ uſque conjungi poteſt eidem vero ſpirituali: affectiones tales, quæ repræſentantur per ancillas deſponſatas uni viro, ſunt unius generis, ſed intercedit differentia in ſpecie, quæ differentia ſpecifica dicitur: illuſtrari hæc poſſent per varia exempla, ſed notio communis ex nunc dictis præſtat. Ut conjunctiones & ſubordinationes talium affectionum ſub uno vero ſpirituali repræſentarentur, permiſſum fuit genti Iſraeliticæ & Judaicæ plures concubinas habere, ſicut Abrahamo, Geneſ: xxv: 6, tum, Davidi, Solomoni, ac aliis; nam quicquid permiſſum iſti genti fuit, repræſentationis cauſa fuit, ſcilicet ut per externa repræſentarent interna Eccleſiæ, n: 3246; at cum interna Eccleſiæ aperta ſunt a Domino, tunc ceſſaverunt repræſentationes internorum per externa, quia tunc interna erant quæ homo Eccleſiæ imbueret, & per quæ coleret Dominum, quæ ſunt illa quæ fidei & amoris ſunt; quapropter tunc non amplius permiſſum facit plures uxores habere, nec concubinas ad uxores; videatur n: 865. 2727 ad 2759. 3246. 4837.

9003. Victum ejus, tegumentum ejus, & debitum conjugiale, non diminuet, quod ſignificet non deprivationem vitæ interioris quæ eſt victus, nec vitæ exterioris quæ eſt amictus, ita non deprivationem conjunctionis quæ eſt debitum conjugiale, conſtat ex ſignificatione victus, quod ſit ſuſtentatio vitæ interioris, victus enim, ſeu cibus & potus, in ſpirituali ſenſu ſunt cognitiones boni & veri, cibus cognitiones boni, n: 5147, & potus cognitiones veri n: 3168. 3772, quare victus ſunt quæ vitam hominis ſpiritualem nutriunt, n: 5293. 5576. 5579. 5915. 8562; ex ſignificatione tegumenti ſeu amictus, quod ſit ſuſtentatio vitæ exterioris, tegumentum enim ſeu veſtis in ſpirituali ſenſu ſunt ſcientifica inferiora, hæc ſunt quæ vitam externam hominis ſpiritualiter ſuſtentant, n: 5248. 6918; ex ſignificatione debiti conjugialis, quod ſit conjunctio; & ex ſignificatione non diminuere, quod ſit non deprivare. Cum his ita ſe habet, affectio naturalis conjuncta vero ſpirituali, quæ ſignificatur per ancillam deſponſatam filio, requirit jugiter ſuſtentationem vitæ a vero ſpirituali, cum quo conjuncta eſt; affectio enim abſque ſuſtentatione inde perit: ſe habet cum affectione hominis ſicut cum ipſo homine, quod niſi is ſuſtentetur victu, moriatur; homo etiam quoad interiora ſua non eſt niſi quam affectio, homo bonus eſt affectio boni & inde veri, at malus eſt affectio mali & inde falſi: hoc imprimis conſtat ex homine cum fit ſpiritus, ſphæra vitæ, quæ tunc exundat ex illo, eſt vel affectionis boni vel affectionis mali: nutritio ſeu ſuſtentatio illius tunc non eſt ex cibo & potu naturali, ſed ex ſpirituali, qui eſt falſum ex malo ſpiritui malo, ac verum ex bono ſpiritui bono; nutritiones mentium humanarum, cum vivunt in corpore in mundo, nec aliæ ſunt, inde eſt, quod omnia quæ victus ſunt, ſicut panis, caro, vinum, aqua, & plura alia, in ſenſu ſpirituali in Verbo ſignificent talia, quæ nutritionis ſpiritualis ſunt. Ex his etiam patet, quid intelligitur per Domini verba apud Matthæum "*Non ex pane ſolo vivit homo, ſed ex omni verbo quod egreditur ex*

ore

ore Dei" IV : 4; tum quid per Ipſius verba apud Lucam "*Comedetis & bibetis ſuper menſa mea in Regno meo*" XXII : 30; & apud Matthæum "*Dico vobis quod non bibiturus ſim a nunc ex hoc genimine vitis, uſque ad diem illum, quando bibero vobiſcum novum in Regno Patris mei*" XXVI : 29; hæc dicens poſtquam inſtituit Sanctam Cænam, in qua panis & vinum ſunt illa quæ ſunt amoris & fidei, ſimiliter etiam Caro & Sanguis: inde ſciri evidenter poteſt, quid intelligitur per Carnem & per Sanguinem Domini apud Johannem, Cap: VI : 49 ad 58, & per hæc ibi "*Caro mea eſt vere cibus, & ſanguis meus eſt vere potus*" Verſ: 55: quod Caro in Verbo ſit bonum amoris, videatur n: 3813. 7850; & Sanguis bonum fidei, n: 4735. 4978. 7317. 7326. 7850. 7846. 7877: ſimiliter Panis & Vinum, n: 2165. 2177. 3464. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735. 4976. 5915. 6118. 6377.

9004. Si tria hæc non fecerit ei, quod ſignificet deprivationem illorum, conſtat abſque explicatione.

9005. Exibit gratis nullo argento, quod ſignificet abalienationem inde abſque vero ei conjuncto, conſtat ex ſignificatione exire, hic ex ſervitio & a copulatione, quod ſit derelictio domini viri ſui, ita abalienatio; & ex ſignificatione gratis nullo argento, quod ſit abſque vero ei conjuncto; quod argentum ſit verum, videatur n: 1551. 2954. 5658. 6112. 6914. 6917. 6932. Quomodo cum hoc ſe habet, conſtat ex illis quæ mox ſupra n: 9003 oſtenſa ſunt, quod nempe affectio naturalis conjuncta vero ſpirituali, quæ per ancillam deſponſatam filio ſignificatur, nequaquam ſubſiſtere poſſit abſque ſuſtentatione a ſpirituali; quapropter ſi non ſuſtentatur, ſolvitur conjunctio, proinde abalienatur; quod hoc fiat abſque vero inde ei conjuncto, eſt quia illa tunc aſſociatur alteri, quod non fieri poteſt cum vita ex vero aliunde: tale ſignificatur per illa verba, quia cum conſociationibus in ſpirituali mundo ita ſe habet.

9006. Verſ: 12. 13. 14. 15. *Percutiens virum & moriatur, moriendo morietur. Et qui non inſidiatus eſt, & Deus occurrere fecerit ad manum illius, & ponam tibi locum, quo fugiat illuc. Et cum ex propoſito egerit vir contra ſocium ſuum ad occidendum illum dolo, a cum altari meo ſumes illum ad moriendum. Et percutiens patrem ſuum & matrem ſuam, moriendo morietur.* Percutiens virum & moriatur, ſignificat læſionem veri fidei, & inde jacturam vitæ ſpiritualis: moriendo morietur, ſignificat damnationem: & qui non inſidiatus eſt, ſignificat cum non ex voluntate ex prævïſo: & Deus occurrere fecerit ad manum illius, ſignificat apparens ſicut caſus: & ponam tibi locum quo fugiat illuc, ſignificat ſtatum inculpati & ſic exemti a pæna: & cum ex propoſito egerit vir contra ſocium ſuum, ſignificat cogitationem præviam ex voluntate prava: ad occidendum illum dolo, ſignificat inde malitiam & æſtum ad deprivandum proximum vita æterna: a cum altari meo ſumes illum ad moriendum, ſignificat damnationem etiamſi fugit ad cultum Domini, & ſupplicat de remiſſione, ac promittit pænitentiam: & percutiens patrem ſuum & matrem ſuam, ſignificat blaſphemationem Domini & Regni Ipſius: moriendo morietur, ſignificat damnationem.

9007. Percutiens virum & moriatur, quod ſignificet læſionem veri fide & inde jacturam vitæ ſpiritualis, conſtat ex ſignificatione percutere, quod ſit lædere per falſum, de qua n: 7136. 7146; ex ſignificatione viri, quod ſit verum fidei, de qua ſequitur; & ex ſignificatione mori, quod ſit jactura vitæ ſpiritualis, de qua n: 5407. 6119. 7494; in ſenſu enim interno non alia vita intelligitur, at in ſenſu externo vita naturalis. Quod per læſionem veri fidei pereat vita ſpiritualis, cauſa eſt, quia bonum unitum vero facit illam vitam, quapropter cum ſurripitur verum, cadit bonum, & ſic vita ſpiritualis. Quod vir ſit verum fidei, eſt quia in cœlo non attenditur ad perſonam, nec ad aliquid perſonæ, ſed ad res a perſona abſtractas, n: 4380 f. 8343. 8985; inde non percipiunt virum, ubi nominatur in Verbo, nam Vir eſt perſona; ſed pro illo facultatem ejus ex qua eſt vir, nempe facultatem intellectualem; & cum hanc, percipiunt verum fidei, nam hoc ad illam facultatem pertinet, & illam non modo illuſtrat ſed etiam format: ſicut per Virum in Cœlo percipitur intellectuale hominis, ita per hominem percipitur voluntarium ejus, quia homo eſt homo ex voluntate, vir autem ex intellectu; & quia voluntas eſt ipſe homo, ideo eſt bonum amoris homo, nam hoc ad voluntatem pertinet, ac illam perficit & facit; quod vir ſit intellectuale & inde verum fidei, videatur n: 158. 265. 749. 1007. 2517. 3134. 3309 pr. 3459. 4823. 7716; & quod homo ſit bonum amoris, n: 768. 4287. 7523. 8547. 8988.

9008. Moriendo morietur, quod ſignificet damnationem, conſtat ex ſignificatione moriendo mori, quod ſit damnatio, de qua n: 5407. 6119. 7494: quod mors ſit damnatio, eſt quia apud illos, qui damnati ſunt, vera fidei & bona amoris exſtincta ſunt, illa enim ſunt quæ ipſiſſimam vitam hominis conſtituunt, nam ſunt ex Domino, a quo unice vita; cum illa exſtincta ſunt, loco illorum ſuccedunt falſa & mala, quæ quia oppoſita ſunt veris & bonis, quæ ſunt vitæ, ideo ſunt mortis, ſed mortis ſpiritualis, quæ eſt damnatio, infernum, infelicitas æterna; quod uſque illi qui in malis & falſis ſeu qui falſis in inferno ſunt, vivant, eſt quia homines nati ſunt, & inde in facultate recipiendi vitam a Domino, & quoque tantum vitæ a Domino recipiunt, ut poſſint cogitare, ratiocinari, & loqui, & per id ſiſtere malum apud ſe ut appareat ſicut bonum, ac falſum ſicut verum, & ſic agere ſimulachra vitæ.

9009. Et qui non inſidiatus eſt, quod ſignificet cum non ex voluntate ex prævifo, conſtat ex ſignificatione inſidiari, quod ſit ab excogitato facere, ita ex prævifo, nam malum quod inſidiator facturus eſt, animo prævidet; & quia tale malum ex prævifo facit, ideo etiam ex voluntate, inde enim prodit. Sunt mala quæ prodeunt ex voluntate hominis, ſed non ex prævifo, & ſunt quæ ex voluntate & ex prævifo: quæ ex voluntate & prævifo, ſunt multo pejora illis quæ non ex prævifo, nam videt homo quod mala ſint, & ideo poteſt deſiſtere ab illis, ſed non vult, & per id confirmat illa apud ſe, & mala confirmata imbuunt naturam, ut poſtea vix exſtirpari poſſint; arceſſit enim tunc ſpiritus ab inferno, qui poſtea ægre recedunt. Mala quæ procedunt ex

una

una parte mentis, & non ſimul ex altera, ut quæ ex parte intellectuali, & non ſimul ex parte voluntaria, non irradicantur ac appropriantur homini; id ſolum irradicatur & appropriatur ei quod a parte intellectuali tranſit in partem voluntariam, ſeu quod idem, quod a cogitatione quæ eſt intellectus in affectionem quæ eſt voluntatis, & inde in actum; quæ voluntatem intrant, ſunt quæ dicuntur intrare cor. Mala autem, quæ unice procedunt ex voluntate, ita non prævia cogitatione, ſunt talia ad quæ homo inclinat ex hæreditario, aut ex aliqua actualitate inde prius, hæc non imputantur homini, niſi confirmaverit illa in parte ſua intellectuali, n: 966. 2308. 8806; at cum in hac confirmata ſunt, tunc inſcripta ſunt homini, & fiunt ejus propria, ac ei imputantur; ſed mala illa non confirmari poſſunt apud hominem in parte ejus intellectuali, quam in ætate ejus adulta, nempe cum ex ſe cogitare & ſapere incipit, prius enim non ſibi ſed magiſtris & parentibus fidem habuit; ex his patet quid per non inſidiatus ſignificetur, quod nempe cum non ex voluntate ex proviſo.

9010. Et Deus occurrere fecerit ad manum illius, quod ſignificet apparens ſicut caſus, conſtat ex idea de caſu apud antiquos quæ fuit quod contigerit a Deo, quare caſum ideo expreſſerunt per quod Deus occurrere fecerit ad manum; qui enim ab antiquis Eccleſiis fuerunt, ſciverunt quod Providentia Domini eſſet in omnibus & ſingulis, & quod contingentia, hoc eſt, quæ apparebant ut caſus, eſſent Providentiæ; quapropter ſimplices, qui non potuerunt diſtinguere inter illa quæ ex permiſſione fiebant, & quæ ex beneplacito, Domino tam bonum quam malum tribuebant, bonum, quia ſciebant quod ab Ipſo omne bonum, malum autem propter apparentiam; nam cum homo mala facit, & per ea avertit ſe a Domino, apparet ſicut Dominus ſe avertat, nam tunc apparet Dominus ei a tergo & non a facie: inde nunc eſt, quod ſi quis percuſſerit aliquem ex caſu, ita abſque voluntate ex præviſo, expreſſum id per quod Deus occurrere fecerit ad manum. Quod Providentia Domini ſit in omnibus & ſingulis, videatur n: 1919 fin: 4329. 5122 fin: 5155. 5195. 5904 fin: 6058. 6481. 6482. 6483. 6484. 6485. 6486. 6487. 6489. 6491. 7004. 7007. 8478. 8717. Quod contingentia ſeu caſus ſint Providentiæ, n: 5508. 6493. 6494. Quod malum tribuatur Domino, cum tamen ſit ab homine, n: 2447. 5798. 6073. 6832. 6992. 6997. 7533. 7877. 7926. 8197. 8227. 8228. 8282. 8284. 8483. 8632.

9011. Et ponam tibi locum quo fugiat illuc, quod ſignificet ſtatum inculpati & exemti pæna, conſtat ex ſignificatione loci, quod ſit ſtatus, de qua n: 2625. 2837. 3356. 3387. 3404. 4321. 4882. 5606. 7381; & ex ſignificatione azyli, ſeu loci quo fugeret ille, qui improviſo ſeu ex caſu occiderit aliquem, quod ſit ſtatus inculpati & ſic exemti pæna; nam qui percuſſerant aliquem ex caſu, hoc eſt, abſque propoſito, ita non ex prævia cogitatione, nec affectione mala quæ voluntatis, illi non in aliqua culpa ex ſe fuerunt; quapropter cum tales venerunt ad locum azyli, exemti pæna fuerunt. Per illos repræſentati ſunt, qui aliquem non ex propoſito lædunt quoad vera & bona fidei, & inde exſtinguunt vitam ejus ſpiritualem, nam illi in ſtatu inculpato & exemto pæna ſunt; ſicut ſunt illi, qui omnimodam fidem habent religioſo

ſuo, quod etiam eſt in falſo, & ex hoc ratiocinantur contra verum & bonum fidei, & ſic perſuadent; ut ſolent quandoque hæretici qui conſcientioſi & inde zelotes. Quod illi repræſentati fuerint, qui fugerent ad azyla, conſtat apud Moſchen "Opportunas ſelegetis urbes, quæ urbes refugii ſint vobis, ut fugiat eo homicida, percutiens animam per errorem; ut ſi ex improviſo citra inimicitiam, impulerit eum, aut projecerit ſuper eum *quodcunque inſtrumentum* ſine propoſito, *aut ullo lapide quo mori poſſit*, dum non videt, *adeo ut cadere faciat ſuper eum*, & *moriatur*; cum tamen hoſtis illi non fuerit, nec quæſiverit malum illius" Num: XXXV: 12. 22. 23: & apud Eundem "Hoc verbum homicidæ qui fugiet eo ut vivat, cum percuſſerit ſocium ſuum præter ſcientiam, cum ille non oſor ejus heri & nudius tertius; *cum venerit cum ſocio ſuo in ſylvam ad cædendum ligna*, ſed dum impulſa fuerit manus ejus *cum ſecuri*, ad *cædendum lignum*, *excuſſum fuerit ferrum a ligno*, & invenerit ſocium ejus ut moriatur: hic fugiet ad unam urbium harum, ut vivat" Deut: XIX: 4. 5; deſcribitur hic ſtatus inculpati & exemti pæna, qui aliquem per falſa fidei quæ crediderat vera, aut per ſcientifica ex fallaciis ſenſuum, læſerit, & ſic damnum intulerit vitæ ejus internæ ſeu ſpirituali: ut id ſignificetur, deſcribitur error ille ſeu caſus per inſtrumentum quodcunque, & per lapidem quem cadere fecerit ſuper ſocium, ut moriatur, ut & per ſecurim ſeu ferrum cadens e ligno ſuo, cum ambo cæderent ligna in ſylva: cauſa quod per talia deſcribatur, eſt, quia inſtrumentum ſignificat ſcientificum, lapis verum fidei & in oppoſito ſenſu falſum, ſimiliter ferrum ſecuris, & cedere ligna ſignificat diſputationem de bono ex religioſo: quiſque poteſt videre, quod homicidium factum per errorem non abſque cauſa arcana deſcriptum fuiſſet per ferrum ſecuris cadens ex ſuo ligno in ſylva, quoniam talis error raro & vix ſemel intra plures annos accidere ſolet; ſed quod error ille per talia deſcriptus ſit, eſt propter ſenſum internum, in quo deſcribitur damnum animæ ab alio per falſa fidei, quæ ex religioſo ſuo crediderat eſſe vera, nam qui damnum infert per falſa, quæ credit vera, non ex propoſito ſeu ex meliore conſcientia damnum facit, quia ex fide ſui religioſi & inde Zelo: hæc ut in ſenſu interno ſignificarentur per illos qui occidunt ſocios per errorem, deſcripta ſunt, ut dictum, per lapidem, per cædere lignum in ſylva, & per ferrum ſecuris tunc cadens e ligno in ſocium; nam Lapis eſt verum fidei in naturali homine, & in oppoſito ſenſu eſt falſum, videatur n: 643. 1298. 3720. 6426. 8609. 8941; ſimiliter ferrum, n: 425. 426; ferrum ſecuris cadens ex ſuo ligno eſt verum ſeparatum ex bono, lignum enim eſt bonum, n: 643. 2812. 3720. 8354; cædere lignum, eſt meritum ponere in operibus, n: 1110. 4943. 8740; cædere autem ligna in ſylva, eſt ea & ſimilia ventilare, ut & in quæſtionem mittere, nam ſylva eſt religioſum. Talia per cædere ligna in ſylva ſecuribus, ſignificantur apud Jeremiam "Mercenarii Ægypti ex robore ibunt, *& cum ſecuribus venient illi, ſicut exciſores lignorum, excident ſylvam ejus*, dictum Jehovæ" XLVI: 22. 23; hic excidere ligna in ſylva pro agere ex religioſo falſo, & deſtruere talia quæ Eccleſiæ ſunt; Eccleſia enim vocatur ſylva, hortus & paradiſus, ſylva ex ſcientia, hortus ex intelligentia, & paradiſus ex

ſapientia,

ſapientia, n: 3220, nam arbores ſunt perceptiones boni & veri, tum cognitiones eorum, n: 103. 2163. 2722. 2972. 4552. 7690. 7692; & quia ſylva eſt Eccleſia quoad ſcientiam, ita quoad externa, eſt quoque religioſum. Eccleſia quoad ſcientiam ſeu quoad externa, ſignificatur per ſylvam apud Davidem "Exultabit ager, & omne quod in eo, *tunc cantabunt omnes arbores ſylvæ*" Pſalm: xcvi: 21: apud Eundem "Ecce audivimus de Ipſo in Ephrata, invenimus Ipſum *in agris ſylvæ*" Pſalm: cxxxii: 6, hæc de Domino, apud Eſaiam "Erit lux Iſraelis in ignem, & Sanctus illius in flammam, incendet *gloriam ſylvæ ejus*, & *Carmelum ejus*; ab anima uſque ad carnem conſumet; unde *reliquæ arbores ſylvæ* numerus, ut puer deſcribat eas excidet *implexa ſylvæ ferro*, & *Libanus* per Magnificum cadet" x: 18. 19. 20; ſylva pro Eccleſia quoad cognitiones veri, Carmelus pro Eccleſia quoad cognitiones boni, ſimiliter Libanus & Chermon; arbores ſylvæ pro cognitionibus, ut ſupra; eſſe numerus ut puer deſcribat pro paucis: perplexa ſylvæ pro ſcientificis, n: 2831. Apud Eundem "Dixiſti, per multitudinem curruum meorum ego aſcendam altitudinem montium, *latera Libani*, ubi exſcindam proceritatem *cedrorum* ejus, electionem *abietum* ejus, deinde veniam ad altitudinem finis ejus, *ſylvam Carmeli ejus*" xxxvii: 24: apud Jeremiam "Viſitabo ſuper vos juxta fructum operum veſtrorum, & *accendam ignem in ſylva ejus*" xxi: 14: apud Ezechielem "Propheta *contra ſylvam agri* ad meridiem; ac dic *ſylvæ meridiei*; ecce incendam in te ignem, & comedet omnem *arborem*" xxi: 2. 3: apud Micham "Paſce populum tuum virga tua, gregem hæreditatis tuæ, habitantem ſolum, *ſylvam in medio Carmeli*" vii: 14: quis non videt, quod in his locis ſylva non intelligatur per ſylvam, nec Libanus & Carmelus, quæ ſunt ſylvæ, per Libanum & Carmelum, ſed quod aliquid Eccleſiæ, ac quid Eccleſiæ, latuit huc uſque, quia latuit ſenſus internus; & mirum, quod in tam erudito Orbe, qualis eſt Europa præ reliquis, ubi Verbum eſt, in cujus ſingulis eſt ſenſus internus, ipſa cognitio de illo nulla ſit; fuerat tamen apud antiquos in Chaldæa, in Aſſyria, in Ægypto, inque Arabia, & inde in Græcia, in quorum libris, emblematibus & hieroglyphis, adhuc talia offenduntur; ſed quod perierit ejus rei cognitio, eſt quia non fides eſt quod ſpirituale ſit aliquid.

9012. Sed cum ex propoſito egerit vir contra ſocium ſuum, quod ſignificet cogitationem præviam ex voluntate prava, conſtat ex ſignificatione ex propoſito agere, quod ſit ex cogitatione prævia, nam qui ſibi proponit malum, is prævia cogitatione facit illud, & quia eſt malum, & id facit, eſt ex voluntate, nam malum facere originitus inde eſt; falſum autem quo malum affirmatur, defenditur, & ſic promovetur, eſt cogitationis, ita ex intellectuali pravo ſeu inverſo. Quod homo reus ſit, cum malum ex utroque, nempe ex intellectuali & ex voluntario facit, videatur ſupra n: 9009.

9013. Ad occidendum illum dolo, quod ſignificet inde malitiam ad deprivandum proximum vita æterna, conſtat ex ſignificatione occidere, quod ſit fidem & charitatem proximo adimere, & ſic eum privare vita ſpirituali, quæ eſt vita æterna, de qua n: 6767. 8902; & ex ſignificatione doli, quod

ſit

ſit malitia ex voluntate prævia cogitatione ſeu præmeditato, ita ex propoſito. Mala fiunt vel ex inimicitia, vel ex odio, vel ex vindicta, & illa vel per dolum vel abſque dolo; ſed mala per dolum ſunt peſſima, quia dolus eſt ſicut venenum quod tabe infernali inficit ac deſtruit, vadit enim per totam mentem, uſque ad interiora ejus; cauſa eſt, quia qui in dolo eſt, meditatur malum, & per id nutrit intellectum ſuum, & jucundat illum, & ſic deſtruit omne ibi quod eſt hominis, hoc eſt, quod eſt vitæ ex bono fidei & charitatis. Qui proximum dolo illaquearunt in mundo quoad mundana & terreſtria, illi in altera vita dolo illaqueant proximum quoad ſpiritualia & cœleſtia; & quia hoc faciunt in occulto, relegantur in inferna poſt tergum, profunde ſecundum doli malignum & nocivum, ſeparantur ſic ab illis qui a facie ſunt; hi vocantur ſpiritus, illi autem genii, n: 5035. 5977. 8593. 8622. 8625: genii non admittuntur ad homines ſicut ſpiritus, quia illi influunt in affectiones quæ ſunt voluntatis, agendo contra bonum quod amoris & charitatis, tam clandeſtine ut nequaquam percipi poſſit, & per eam viam deſtruunt verum quod fidei; illi in infernis ſuis ſe inviſibiles coram ſociis reddunt, qui enim in abſcondito egerunt in mundo, illi ſe inviſibiles in altera vita reddere poſſunt, at cum apparent, inter ſe apparent ſicut homines; ſed inſpecti ab angelis apparent ſicut ſerpentes, nam illis natura ſerpentum eſt, & quod exit ab illis, eſt ſicut venenum, & quoque eſt venenum ſpirituale; quapropter venenum in Verbo ſignificat dolum, & ſerpentes venenati, ſicut aſpides, reguli, viperæ, ſignificant doloſos; ut apud Davidem "In corde perverſitates operamini, *venenum illorum ſicut venenum ſerpentis, ſicut aſpidis ſurdæ*" Pſalm: LVIII: 3. 5. Apud Eundem "Cogitant mala in corde, exacuunt linguam ſuam ſicut *ſerpens*; *venenum aſpidis ſub labiis illorum*" Pſalm: CXL: 3. 4. Apud Eſaiam "*Ova aſpidis ponunt, & telas araneæ texunt*, qui comedit de ovis illorum, moritur" LIX: 5. Apud Hiobum "*Venenum aſpidum ſuget, occidet eum lingua viperæ*" XX: 16. Apud Moſchen "*Venenum draconum* vinum illorum, & fel *aſpidum* crudele" Deut: XXXII: 33. Apud Matthæum "Væ vobis Scribæ & Phariſæi *hypocritæ*; quomodo o *ſerpentes, progenies viperarum*, effugietis judicium Gehennæ" XXIII: 29. 33; dolus dicitur hypocriſis, cum pietatem ore gerunt, ac impietatem corde, vel cum charitatem ore at odium corde, vel cum innocentiam facie & geſtu, ſed crudelitatem anima & pectore, proinde qui per innocentiam, charitatem & pietatem fallunt; illi ſunt ſerpentes, & viperæ in ſenſu interno, quia, ut ſupra dictum, tales in luce cœli ab angelis inſpecti apparent ſicut ſerpentes, ac ut viperæ, qui ſub veris recondunt mala, hoc eſt, qui doloſe vera inflectunt ad faciendum mala, nam illi quaſi ſub dentibus abſcondunt venenum, & ſic occidunt. At qui a Domino in fide veri & vita boni ſunt, a venenis illorum non poſſunt lædi, nam in luce ſunt a Domini, in qua doloſi apparent ſicut ſerpentes, ac doli illorum ut venena; quod illi in tuto ſint a Domino, intelligitur per Domini verba ad diſcipulos "Ecce do vobis poteſtatem *calcandi ſuper ſerpentes & ſcorpios*" X: 19. Apud Marcum "Signa credentes hæc ſequentur, *ſerpentes tollent, etiamſi lethale quid biberint, non illis nocebit*" XVI: 18:

18 : & apud Eſaiam "*Ludet ſugens ſuper foramine viperæ*" XI : 8. Qui interius infecti ſunt dolo ſpirituali, hoc eſt, hypocriſi, illi ſunt qui intelliguntur per loquentes contra Spiritum Sanctum, quibus nulla remiſſio, apud Matthæum "Dico vobis, omne peccatum & blaſphemia remittetur hominibus, *ſpiritus autem blaſphemia non remittetur hominibus:* imo ſi quis dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur illi, *qui vero dixerit contra Spritum Sanctum, non remittetur illi,* neque in hoc ſæculo, neque in futuro, Aut facite arborem bonam & fructum ejus bonum, aut facite arborem pravam & fructum ejus pravum : o *progenies viperarum,* quomodo poteſtis bonum loqui, cum mali ſitis" XII : 31. 32. 33 ; per dicere verbum contra Spiritum Sanctum, eſt de illis quæ Domini, Ipſius Regni & Eccleſiæ ſunt, tum quæ Verbi, loqui bene at cogitare male, ac facere bene & velle male, nam ſic latet intus in veris quæ loquuntur falſum, & in bonis quæ faciunt malum, quod eſt venenum abſconditum, inde vocantur progenies viperarum : in altera vita licet malo malum & quoque falſum loqui, non autem bonum & verum ; quoniam omnes adiguntur ibi loqui ex corde, ac non dividere mentem ; qui aliter faciunt, ſeparantur a reliquis, & reconduntur in infernis, e quibus exire nuſquam poſſunt ; quod tales ſint qui per dicentes verbum contra Spiritum Sanctum intelligantur, conſtat a Domini verbis ibi "Aut facite arborem bonam & fructum bonum, aut facite arborem pravam & fructum pravum : quomodo poteſtis bonum loqui cum mali ſitis :" Spiritus Sanctus eſt Divinum Verum procedens a Domino, ita ipſum ſanctum Divinum, quod ſic interius blaſphematur & prophanatur : quod illis non remittetur, eſt quia hypocriſis ſeu dolus circa ſancta Divina, inficit interiora hominis, & deſtruit omne vitæ ſpiritualis, apud eum, ut ſupra dictum eſt, tandem uſque adeo, ut non alicubi integrum ſit ; remiſſio enim peccatorum eſt ſeparatio mali a bono, ac rejectio mali ad latera, n : 8393, quod non fieri poteſt apud quem omne bonum eſt deſtructum ; ideo dicitur, "non remittetur illi, neque in hoc ſæculo neque in futuro." Sunt quoque tales, qui intelliguntur per non indutum veſte nuptiali, qui ligatus pedes & manus, & ejectus in tenebras exteriores, Matth : XXII : 11. 12. 13, videatur n : 2132. Quod dolus in Verbo ſit hypocriſis, conſtat ab his locis ; apud Jeremiam "Vir a ſocio ſuo cavete, & ſuper ullo fratre ne confidite ; omnis namque frater ſupplantat, vir cum ſocio ſuo illudunt, & *veritatem non loquuntur:* docuerunt linguam ſuam *loqui mendacium,* habitare tuum *in medio doli* ; *ob dolum* renuerunt cognoſcere Me, dictum Jehovæ" IX : 4. 5. Apud Davidem "Perdes loquentes mendacium, *virum ſanguinum & doli abominatur Jehovah*" V : 7. Apud Eundem "Beatus homo, cui non imputat Jehovah iniquitatem, *modo non in ſpiritu ejus dolus*" Pſalm : XXXII : 2. Et apud Eundem "Libera animam meam a labio mendacii, *a lingua doli*" Pſalm : CXX : 2 : pariter Pſalm : LII : 4. Pſalm : CIX : 2.

9014. A cum altari meo ſumes illum ad moriendum, quod ſignificet damnationem etiamſi fugit ad cultum Domini, & ſupplicat de remiſſione, ac promittit pænitentiam, conſtat ex ſignificatione Altaris Jehovæ, quod ſit principale

cipale repræſentativum cultus Domini, de qua n: 921. 2777. 2891. 4541. 8935. 8940; & quia erat repræſentativum cultus, ideo fugere ad altare eſt ad Dominum, & ſupplicare de remiſſione, & quoque pænitentiam promittere, nam unum ſequitur alterum; & ex ſignificatione mori, quod ſit damnatio, de qua n: 5407. 6119. 9008. Quomodo cum his ſe habet, conſtare poteſt ex illis quæ in ſuperiori paragrapho n: 9013, oſtenſa ſunt; quod nempe dolus in ſpiritualibus, hoc eſt, hypocriſis, non poſſit remitti; cauſa eſt, quia dolus eſt ſicut venenum quod penetrat uſque ad interiora, & necat omne fidei & charitatis, & deſtruit Reliquias, quæ ſunt vera & bona fidei & charitatis in interioribus hominis a Domino recondita, quibus deſtructis nihil vitæ ſpiritualis amplius ſupereſt: de Reliquiis, videatur n: 468. 530. 560 561. 562. 563. 660. 661. 798. 1050. 1738. 1906. 2284. 5735. 5342. 5344. 5897. 5898. 6156. 7560. 7564: quapropter cum tales ad Dominum ſupplicant de remiſſione, & pænitentiam promittunt, quæ ſignificantur per fugere ad altare, nihil prorſus ex corde ſupplicant & promittunt, ſed ſolum ex ore, ideo non audiuntur, nam Dominus ad cor ſpectat, & non ad voces a corde abſtractas & abalienatas; inde nulla illis remiſſio, quia nulla apud illos eſt dabilis pænitentia. Creditur a pleriſque intra Eccleſiam, quod peccatorum remiſſio ſit eorum abſterſio & ablutio ſicut ſordium ab aquis, & quod poſt remiſſionem incedant mundi & puri; talis opinio regnat imprimis apud illos qui Soli Fidei adſcribunt omne ſalvationis; ſed ſciendum, quod cum remiſſione peccatorum prorſus aliter ſe habeat; Dominus remittit unicuique peccata, quoniam eſt ipſa Miſericordia, ſed uſque ideo non remiſſa ſunt, niſi homo ſeriam pænitentiam agat, ac deſiſtat a malis, & dein vivat vitam fidei & charitatis, & hoc uſque ad finem vitæ ſuæ; cum hoc fit, tunc homo vitam ſpiritualem, quæ vocatur vita nova, a Domino accipit; cum ab hac vita ſpectat mala vitæ ſuæ prioris, & averſatur & horret illa, tunc primum mala remiſſa ſunt, nam tunc tenetur homo in veris & bonis a Domino, ac detinetur a malis: inde patet quid remiſſio peccatorum, & quod illa non poſſit intra horam dari, nec intra annum: quod ita ſit, Eccleſia novit, nam dicitur illis qui Sanctam cænam obeunt, quod peccata remittantur ſi inchoent vitam novam, abſtinendo a malis, ac horrendo illa. Ex his nunc patet, quomodo ſe habet cum Hypocritis, qui ineſcati ſunt malis per dolum quoad interiora, quod pænitentiam agere nequeant; ipſæ enim reliquiæ boni & veri apud illos conſumtæ & deperditæ ſunt, & cum illis omne vitæ ſpiritualis; & quia pænitentiam non poſſunt agere, non illis poteſt remitti. Hoc ſignificatur per quod ſumendi ſint ab altari ad moriendum, qui proximum dolo occidunt. Damnatio eorum deſcripta eſt per Davidis Prophetica de Joabo, quum is dolo occiderat Abnerum, ita "Non exſcindetur a domo Joabi fluxum patiens, & leproſus, & ſuſtentans ſe baculo, & cadens gladio, & carens pane" II Sam: III: 27. 29; fluxum patiens ſignificat prophanationem boni amoris, leproſus prophanationem veri fidei, n: 6963; ſuſtentans ſe baculo ſeu claudus ſignificat illos apud quos omne bonum eſt deperditum, n: 4303. 4314; cadens gladio illos qui continue moriuntur per falſa, n: 4499. 6352. 7102. 8294; carens pane

deprivatos

deprivatos omni vita ſpirituali, panis enim eſt ſuſtentatio vitæ ſpiritualis per bonum, n: 6118. 8410: quia tales per Joabum ſignificati ſunt, ideo Joabus juſſu Schelomonis occiſus eſt ad altare, quo fugit, 1 Reg 11: 28 ad 32.

9015. Et percutiens patrem ſuum & matrem ſuam, quod ſignificet blaſphemationem Domini & Regni Ipſius, conſtat ex ſignificatione percutere, quod ſit lædere per falſa, de qua n: 7136. 7146. 9007, at cum prædicatur de Domino & de Ipſius Regno, eſt plaſphemare; ex ſignificatione patris, quod ſit Dominus, & Matris, quod ſit Regnum Ipſius, de qua n: 8897, ubi explicatum eſt præceptum decalogi quartum, & oſtenſum quid in ſenſu interno intelligitur per honorare patrem & matrem, quod nempe ſit amare Dominum & Regnum Ipſius, & inde in ſenſu reſpectivo amare bonum & verum; ita etiam percutere patrem & matrem in ſenſu reſpectivo eſt blaſphemare bonum & verum Eccleſiæ.

9016. Moriendo morietur, quod ſignificet damnationem, conſtat ex ſignificatione mori, quod ſit damnatio, de qua ſupra n: 9008.

9017. Verſ: 16. 17. *Et furans virum & vendens illum, & inventus fuerit in manu illius, moriendo morietur. Et maledicens patri ſuo & matri ſuæ, moriendo morietur.* Et furans virum & vendens illum, ſignificat applicationem veri fidei ad malum & abalienationem: & inventus fuerit in manu illius, ſignificat uſque agnitionem ejus: moriendo morietur, ſignificat damnationem: & maledicens patri ſuo & matri ſuæ, ſignificat negationem omnimodam Domini & Ipſius Regni ab illis qui ab Eccleſia, & ſic prophanationem boni & veri Eccleſiæ: moriendo morietur, ſignificat damnationem.

9018. Et furans virum & vendens illum, quod ſignificet applicationem veri fidei ad malum & abalienationem, conſtat ex ſignificatione furari virum, quod ſit applicatio veri fidei ad malum, quod vir, hic vir ex filiis Iſraelis ſit, verum fidei videatur n: 5414. 5879. 5951. 7956. 9007, ac furari, applicatio ejus ad malum, n: 5135; & ex ſignificatione vendere, quod ſit abalienatio, de qua n: 4098. 4752. 4758. 5886.

9019. Et inventus fuerit in manu illius, quod ſignificet uſque agnitionem ejus, nempe veri fidei, conſtat ex ſignificatione inventus eſſe in manu, cum dicitur de vero fidei, quod ſit agnitio, nam cum illud agnoſcitur aliqua fide, invenitur apud illum, in manu ejus eſt, apud illum.

9020. Moriendo morietur, quod ſignificet damnationem, ut ſupra n: 9058. Quod ſint damnati, qui applicant vera fidei ad mala, & ſic abalienant a ſe, eſt quia prius agnoverunt illa; nam verum fidei, quod ſemel agnitum eſt, cum poſtea applicatur ad malum, commiſcetur cum falſo ex malo, inde prophanatio; quod hoc ſit prophanatio, videatur ex locis infra n: 9021 citatis: ut hoc melius intelligatur, ſit exemplum illuſtrationi; qui ex arbitrio diſpenſare volunt illa quæ Domini ſunt, imprimis quæ cœleſtis vitæ apud hominem, ob finem ut dominentur ſuper omnes & ut lucrentur mundum; illi cum ex verbis Domini confirmantia ſumunt, ſunt fures in ſpirituali ſenſu, nam furantur vera ex Verbo, & applicant ad mala; quod mala ſint, eſt quia pro fine ha-

 bent

bent dominatum & lucrum, & non ſalutem animarum; iidem ſi vera ex Verbo, quæ ad mala applicant, prius abſque fine dominatus ac lucri agnoverunt, tunc illa prophanant, nam ſic falſa ex malis commiſcent veris: tales nequaquam poſſunt effugere damnationem, nam per id deprivant ſe omni vita ſpirituali; quod deprivant ſe illa vita, patet ex eo, quod cum ſibi relicti ex ſe cogitant, ac inter ſe loquuntur, nullam fidem veris habeant, non credunt Dominum, nec cœlum, nec infernum; ſed uſque hæc ore ferunt præ aliis, quoniam ardor dominandi & lucrandi ad hæc ut ad media ad fines ſuos excitat: regnat hoc imprimis in gentiliſmo Chriſtiano, ubi idola ſanctificatorum hominum exponuntur adorationi, coram quibus flectunt genua & ſe ſubſternunt, etiam ipſi ex dolo ut fallant & perſuadeant.

9021. Et maledicens patri ſuo & matri ſuæ, quod ſignificet negationem omnimodam Domini ac Ipſius Regni ab illis qui ab Eccleſia, & ſic prophanationem boni & veri Eccleſiæ, conſtat ex ſignificatione maledicere, quod ſit averſio & disjunctio, de qua n: 245. 379. 1423. 3530 3584. 5071, inde quoque negatio omnimoda, nam qui ſe avertit & disjungit a Domino, is Ipſum corde negat; ex ſignificatione patris & matris, quod ſit Dominus ac Ipſius Regnum, & in ſenſu reſpectivo bonum & verum, quæ a Domino, de qua n: 8897. 9015: quod ſit ab illis qui intra Eccleſiam ſunt, eſt quia præcepta, judicia & ſtatuta, quæ a Domino e monte Sinai promulgata ſunt, fuerunt in ſpecie pro filiis Iſraelis, apud quos repræſentativum Eccleſiæ tunc inſtituebatur, & per quos ideo ſignificabatur Eccleſia, n: 6426. 6637. 6862. 6868. 7035. 7062. 7198. 7201. 7215. 7223. 7956. 8234. 8805; idcirco etiam per maledicere patri & matri ſignificatur prophanatio, nam qui intra Eccleſiam omnimode negant Dominum & illa quæ Regni & Eccleſiæ Ipſius ſunt, illi prophanant; quod illi qui intra Eccleſiam ſunt, prophanare poſſint ſancta, non autem illi qui extra Eccleſiam, videatur n: 1008. 1010. 1059. 2051. 3398. 3399. 3898. 4289. 4601. 6348. 6960. 6963. 6971. 8882: inde eſt, quod negatio Domini non ſit prophanatio apud illos qui extra Eccleſiam ſunt, ut apud gentiles, Mahumedanos, Judæos.

9022. Moriendo morietur, ſignificat damnationem, ut ſupra n: 9058. 9016. 9019. Quomodo ſingula in ſenſu interno cohærent, patet ex illis quæ dicta & oſtenſa ſunt; in ſenſu enim interno agitur in ſerie de negatione, blaſphematione & prophanatione veri & boni quæ a Domino, ſed in ſenſu externo talis ſeries non apparet, in hoc enim agitur de variis, prout de illis qui percutiunt virum ut moriatur, de illis qui occidunt ſocium dolo, de illis qui percutiunt patrem & matrem, de illis qui furantur virum & vendunt, tum de illis qui maledicunt patri & matri: tale eſt Verbum in ſingulis, quod nempe in ſenſu interno res ſequantur ordine & ſicut in catena, tametſi in ſenſu externo, hoc eſt, in ſenſu literæ res ſint ſparſæ & plurifariam diviſæ.

9023. Verſ: 18. 19. 20. 21. *Et cum litigaverint viri, & percuſſerit vir ſocium ſuum lapide vel pugno, & non moritur, & decumbit in lecto. Si ſurrexerit & ambulaverit foris ſuper ſcipione ſuo, inſons erit percutiens; tantum ceſſationem ejus dabit, & curando curabit. Et cum percuſſerit vir ſervum ſuum aut ancillam*

ancillam ſuam baculo, & moriatur ſub manu ejus, vindicando vindicabitur. At tamen ſi diem vel biduum ſteterit, non vindicabitur, quia argentum ejus ille. Et cum litigaverint viri, ſignificat contentionem apud ſe de veris: & percuſſerit vir ſocium ſuum lapide vel pugno, ſignificat infirmationem unius ex vero aliquo ſcientifico aut communi: & non moritur, ſignificat & non exſtinguitur: & decumbit in lecto, ſignificat ſeparatum in naturali: ſi ſurrexerit & ambulaverit foris ſuper ſcipione ſuo, ſignificat vires vitæ in illo: inſons erit percutiens, ſignificat non reum eſſe mali: tantum ceſſationem ejus dabit, ſignificat indemnificationem: & curando curabit, ſignificat reſtitutionem: & cum percuſſerit vir ſervum ſuum aut ancillam ſuam baculo, ſignificat ſi quis intra Eccleſiam verum ſcientificum aut affectionem ejus ex propria potentia male habet: & moritur ſub manu ejus, ſignificat ut exſtinguatur ſub intuitione ejus: vindicando vindicabitur, ſignificat punitionem mortis: attamen ſi diem vel biduum ſteterit, ſignificat ſtatum vitæ manentis uſque ad plenum: non vindicabitur, ſignificat non punitionem mortis: quia argentum ejus ille, ſignificat ex proprio acquiſitum.

9024. Et cum litigaverint viri, quod ſignificet contentionem apud ſe de veris, conſtat ex ſignificatione litigare, quod ſit contendere, de qua ſequitur; & ex ſignificatione virorum, quod ſint intelligentes & qui in veris, ac in ſenſu abſtracto intellectualia & vera, de qua n: 3134. 9007; inde litigatio virorum ſignificat contentionem de veris inter illos qui ab Eccleſia, & in ſenſu abſtracto de illis apud ſe; nam litigare in ſenſu ſpirituali eſt contendere de talibus quæ Eccleſiæ ſunt, proinde quæ fidei; in Verbo non aliud per litigare intelligitur, nam Verbum eſt ſpirituale, & agit de ſpiritualibus, hoc eſt, de illis quæ ſunt Domini, Ipſius Regni in Cœlo & Regni in terra, hoc eſt, Eccleſiæ: quod litigare in Verbo ſignificet contentionem de veris, & in genere pro veris contra falſa, ut & defenſionem, & liberationem a falſis, a ſequentibus his locis patet; apud Jeremiam "Venit tumultus uſque ad finem terræ, quoniam *Lis Jehovæ contra gentes*, judicium intrabit cum omni carne, impios tradet gladio, ecce malum exiſtit de gente ad gentem, & procella magna excitabitur a lateribus terræ" XXV: 31. 32, deſcribitur ſic prophetice ſtatus Eccleſiæ perverſus, tumultus eſt contentio pro falſis contra vera & pro malis contra bona; terra eſt Eccleſia; lis Jehovæ contra gentes eſt contentio Domini pro veris contra falſa, & pro bonis contra mala, ita quoque defenſio; gentes ſunt falſa & mala; gladius eſt falſum, pugnans & vincens; procella magna eſt falſum dominans; latera terræ ſunt ubi falſa ex malo erumpunt. Apud Eundem "*Jehovah litigabit litem eorum*, ut quietem det terræ" L: 34, litigare litem pro defendere vera contra falſa, & liberare; terra pro Eccleſia, cui quies cum eſt in bono & inde in veris. Apud Eundem "*Litigaſti Domine lites animæ meæ*, liberaſti vitam meam" Thren: III: 58, litigare lites animæ pro defendere & liberare a falſis. Apud Davidem "*Litiga litem meam*, & redime me, juxta verbum tuum vivifica me" Pſalm: CXIX: 154, litigare litem etiam pro liberare a falſis. Apud Micham "*Litiga cum montibus*, & audiant colles vocem tuam" VI: 1; litigare cum montibus pro contendere

& defendere contra elatos, ut & contra mala amoris ſui, colles qui audient vocem ſunt humiles & qui in charitate. Apud Eſaiam "*Non in æternum litigabo*, & non in perpetuum ſuccenſebo" LVII : 16, litigare pro contendere contra falſa. Apud Hoſcheam "*Eſt lis Jehovæ cum Jehuda*" XII : 3, ſimiliter : præter etiam alibi.

9025. Et percuſſerit vir ſocium ſuum lapide vel pugno, quod ſignificet infirmationem unius ex vero aliquo ſcientifico aut communi, conſtat ex ſignificatione percutere, quod ſit lædere, de qua n : 7136. 7146. 9007, hic infirmare, quia eſt de veris ex ſcientificis ; ex ſignificatione lapidis, quod ſit verum, de qua n : 643. 1298. 3720. 3769. 3771. 3773. 3789. 3798. 6426. 8941, quod ſit verum in ultimo ordinis, hoc eſt, in naturali, ita ſcientificum, n : 8609 ; & ex ſignificatione pugni, quod ſit verum commune, nam per manum ſignificatur potentia quæ eſt veri, n : 3091. 4931. 7188. 7189, inde per pugnum ſignificatur potentia plena ex vero communi ; verum commune dicitur, quod receptum eſt & ubique valet ; inde percutere pugno eſt plena vi & potentia, in ſpirituali ſenſu per vera quæ ex bono, & in oppoſito ſenſu per falſa quæ ex malo ; in quo ſenſu apud Eſaiam "Ecce ad litem & contentionem jejunatis, *ad percutiendum pugno malitiæ*" LVIII. 4, percutere pugno malitiæ pro ex plena vi per falſa ex malo. Quid ſit infirmare verum aliquod Eccleſiæ per verum ſcientificum aut commune, explicabitur ; per vera ſcientifica intelliguntur vera quæ ex ſenſu literali Verbi ſunt ; vera inde communia ſunt quæ recepta in vulgus & inde in communi ſermone ; talia vera ſunt perplura, & multa vi valent ; ſed ſenſus literalis Verbi eſt pro ſimplicibus, pro illis qui initiantur in vera fidei interiora, & pro illis qui non capiunt interiora, nam eſt ſecundum apparentiam coram ſenſuali homine, ita ſecundum captum ; inde eſt, quod ibi pluries appareant diſſimilia & ſibi quaſi contradicentia, ſicut pro exemplo, quod Dominus in tentationem inducat & alibi quod non inducat, quod Domini pæniteat & alibi quod non pæniteat, quod Dominus ex ira & exſcandeſcentia agat & alibi quod ex pura clementia & miſericordia, quod animæ ſiſtantur ; judicio ſtatim poſt obitum & alibi quod tempore ultimi judicii, & ſic porro : talia, quia ſunt ex ſenſu literali Verbi, vocantur vera ſcientifica, ac differunt a veris fidei quæ ſunt doctrinæ Eccleſiæ ; hæc enim exſurgunt ab illis per explicationem ; nam cum explicantur, inſtruitur homo Eccleſiæ, quod propter captum & ſecundum apparentiam ita in Verbo dictum ſit ; inde quoque eſt, quod doctrinæ Eccleſiæ in plurimis recedant a ſenſu verbi literali ; ſciendum eſt, quod vera doctrina Eccleſiæ ſit quæ ſenſus internus hic vocatur, nam in ſenſu interno ſunt vera qualia angelis in cœlo. Inter Sacerdotes, & inter homines Eccleſiæ, ſunt qui docent & diſcunt vera Eccleſiæ ex ſenſu literali Verbi, & ſunt qui docent & diſcunt ex doctrina e Verbo, quæ Doctrina fidei Eccleſiæ vocatur ; hi ab illis valde differunt perceptione, ſed a vulgo non diſtingui poſſunt, quia hi & illi ex Verbo pæne ſimiliter loquuntur ; ſed illi qui verbi ſenſum literalem ſolum docent & diſcunt abſque doctrina Eccleſiæ regulatrice, non capiunt niſi illa quæ ſunt naturalis ſeu externi hominis, at qui ex vera doctrina quæ ex Verbo, intelligunt etiam quæ ſunt ſpiritualis ſeu interni hominis,

cauſa

cauſa eſt, quia Verbum in ſenſu externo ſeu literali eſt naturale, at in ſenſu interno eſt ſpirituale; ille ſenſus in verbo vocatur nubes, hic autem gloria in nube, n: 5922. 6343 fin: 6752. 8906. 8781. Ex his nunc conſtare poteſt, quid intelligitur per contentionem apud ſe de veris, ac per infirmationem unius ex vero aliquo ſcientifico aut communi; Verum ſcientificum & commune eſt, ut dictum, Verum ex ſenſu literali Verbi, quod quia eſt diſſimile & quoad apparentiam ſibi quaſi contradicens, non poteſt non quandoque infirmare vera ſpiritualia quæ ſunt doctrinæ Eccleſiæ; quæ infirmantur cum cogitatio ex locis in Verbo ſibi repugnantibus in dubium venit: de hoc ſtatu de veris fidei apud hominem agitur hic in ſenſu interno.

9026. Et non moritur, quod ſignificet & non exſtinguitur, conſtat ex ſignificatione mori, quod ſit deſinere eſſe talis, de qua n: 494. 6587. 6593, proinde exſtingui, hic non exſtingui. Quia in ſenſu interno hic agitur de concordantia verorum fidei cum illis quæ ſunt ſenſus literalis Verbi, & quia ea quæ ſunt ſenſus literalis Verbi non poſſunt exſtingui, quoniam ſunt vera in ultimo ordinis, idcirco non agitur hic de percuſſione Viri ex qua moritur, ſed ſolum de percuſſione viri ex qua non moritur, nam quæ ſenſus literalis Verbi ſunt, quidem infirmari poſſunt, at non extingui; & quoque poſtquam infirmata ſunt, poſſunt ſeparari ac dein per explicationem reſtitui; quæ ſignificantur per illa quæ de viro percuſſo a ſocio, ac ſurgente & ambulante ſuper ſcipione ſuo, ſtatuta ſunt. Qui Verbi interiora rimatur, poteſt videre, quod propter arcanam cauſam, quæ non ſub intellectum niſi illuſtratum a luce cœli, cadit, a Domino ſtatutum ſit, quod percutiens inſons eſſet, ſi percuſſus ſurrexerit e lecto & ambulaverit foris ſuper ſcipione ſuo; & magis quod a Domino ſtatutum ſit, quod qui percutit ſervum ſuum, & is non moritur intra diem aut biduum, non vindicaretur, quia eſt argentum ejus, cum tamen ſit privatio vitæ hominis, eſt enim homo, tametſi ſervus; ſed arcana cauſa cur ita a Domino ſtatutum ſit, non patet niſi quam per ſenſum internum, in quo agitur de veris Eccleſiæ ex Verbo, cum quibus ſimiliter ſe habet, quum per virum litigantem & percutientem ſocium, & quoque per virum percutientem ſervum ſuum & ancillam ſuam, intelliguntur talia quæ in ſenſu ſpirituali correſpondent, quæ nunc explicantur: apud gentem Iſraeliticam fuit inſtituta Eccleſia Repræſentativa, hoc eſt, Eccleſia, in qua interna, quæ ſunt cœli & Eccleſiæ, repræſentarentur per externa; idcirco talia ſtatuta & mandata quoque ſunt, quæ pro legibus non valent, poſtquam a Domino interna Eccleſiæ aperta & revelata ſunt, nam tunc homo vitam internam, quæ eſt vita fidei & charitatis, victurus eſt, & illam externam, in qua interna faciunt vitam.

9027. Et decumbit in lecto, quod ſignificet ſeparatum in naturali, conſtat ex ſignificatione decumbere, quod ſit ſeparari; & a ſignificatione lecti, quod ſit naturale, de qua: 6188. 6226. 6463; quomodo cum hoc ſe habet, ex ſequentibus patebit.

9028. Si ſurrexerit & ambulaverit foris ſuper ſcipione ſuo, quod ſignificet vires vitæ in illo, conſtat ex ſignificatione ſurgere, quod involvat aliquid

elevationis,

elevationis, hic veri ſpiritualis ad concordantiam cum vero ſcienifico; ex ſignificatione ambulare, quod ſit vivere, de qua n: 519. 1794. 8417. 8420; & ex ſignificatione ſcipionis, quod ſint vires, baculus enim ſignificat potentiam quæ veri, ita vires, n: 4876. 4936. 6947. 7011. 7026, ſcipio ſimiliter, ſed applicate ad non bene valentes; in quo ſenſu etiam dicitur apud Davidem "Prævenerunt me in die perniciei meæ, *ſed fuit Jehovah in ſcipionem mihi*, & eduxit me in latitudinem" Pſalm: XVIII: 19. 20; dies perniciei pro ſtatu invalido quoad fidem veri; Jehovah in ſcipionem pro potentia tunc; educere in latitudinem pro in vera quæ fidei, quod hoc ſit educere in latitudinem, videatur n: 4482: etiam apud Eſaiam "Dominus Jehovah Zebaoth removens ex Hieroſolyma & Jehuda *baculum* & *ſcipionem* omnem baculum panis, & omnem baculum aquæ" III: 1, removere baculum & ſcipionem pro potentiam & vires vitæ ex vero & bono, baculum panis pro potentiam ex bono, baculum aquæ pro potentiam ex vero. Scipio in Lingua originali dicitur ab inniti & fulciri, quod in ſpirituali mundo ſit per verum & bonum.

9029. Inſons erit percutiens, quod ſignificet non reum eſſe mali, conſtat ex ſignificatione inſons eſſe, quod ſit non reum eſſe mali, agitur enim de illis qui ex vero aliquo ſpirituali, quod eſt verum doctrinæ fidei Eccleſiæ ex Verbo, ſpectant aliquod verum ſcientificum, quod eſt verum ex ſenſu literæ Verbi, & quia non apparet concordantia, ideo infirmatur verum ſpirituale & aliquam diu ſeparatur, non autem negatur ſeu exterminatur; de illis dicitur, quod non rei ſint mali; & ex ſignificatione percutere, quod ſit infirmare, ut ſupra n: 9025.

9030. Tantum ceſſationem ejus dabit, quod ſignificet indemnificationem, conſtat ex ſignificatione ceſſationis, quod ſit indemnificatio, hic veri ſpiritualis, quod infirmatum eſt per verum ſcientificum Verum ſpirituale vocatur id verum, quod una cum bono facit vitam Interni hominis, at verum ſcientificum eſt id verum quod facit vitam Externi hominis; hoc verum eſt ex ſenſu literali Verbi, illud autem ex ſenſu interno Verbi, ita quoque ex genuina doctrina fidei Eccleſiæ, nam hæc doctrina eſt doctrina ſenſus interni.

9031. Et curando curabit, quod ſignificet reſtitutionem, nempe per interpretationem; quæ enim in ſenſu literali Verbi ſunt, ſi interius ſpectantur, omnia concordant: ſe habet hoc, ſicut quod dicatur in Verbo de Sole quod oriatur & occidat, cum tamen is non oritur nec occidit, ſed quod talis aſpectus appareat ab incolis in tellure, quia hæc circum axem quotidie vertitur; hæc veritas naturalis latet in priore, quæ ſecundum apparentiam viſus externi eſt; ſi contra eam apparentiam dictum fuiſſet in Verbo, vulgus non caperet, & quod vulgus non capit nec credit: ſimiliter ſe habet cum Sole cœli, qui eſt Dominus, de quo etiam dicitur quod oriatur, ſed in cordibus cum homo regeneratur, & quoque cum in bono amoris & fidei eſt; & quod occidat, cum homo in malo & inde in falſo eſt; cum tamen Dominus jugiter in ortu eſt, unde quoque vocatur Oriens, & nuſquam in occaſu, nec ab homine ſe vertit, ſed homo

homo ab Ipſo; inde apparentia quod Dominus avertat faciem, & quoque inducat malum; quare etiam ita dicitur in Verbo; hoc quoque eſt verum, ſed verum apparens, ita non repugnans priori. Ex his nunc conſtare poteſt, quid per curando curare in ſenſu interno ſignificatur, quod nempe veri ſpiritualis reſtitutio, quæ fit per juſtam interpretationem veri ſcientifici ſeu ſenſus literalis Verbi. Se habet ſimiliter cum omni vero quod eſt ſenſus literalis, hoc enim in luce naturali, quæ eſt homini ſenſuali, apparet ſicut in Verbo dicitur, nam ſenſus literalis eſt naturalis, & pro homine ſenſuali; at cùm idem ſiſtitur in luce cœli, tunc apparet id ſecundum ſenſum internum, nam hic ſenſus eſt ſpiritualis, & pro homine cœleſti; quoniam illa quæ lucis naturalis ſunt, evaneſcunt in luce cœli; eſt enim lux naturalis ſicut umbra aut nubes, & lux cœleſtis ſicut gloria & ſplendor remota nube; quapropter etiam ſenſus literalis Verbi vocatur nubes, & ſenſus internus gloria, videatur Præfat: ad Cap: XVIII: Geneſ: & n: 4391. 5922. 6343. 8106. 8443. 8781. Quod percurando curare ſignificetur reſtituere in ſenſu ſpirituali, eſt quia morbus & ægritudo ſignificant invalitudinem Interni hominis, invalitudo hujus eſt cum ægrotat quoad vitam ſuam, quæ eſt vita ſpiritualis, ita cum a vero deflectit ad falſum, & a bono ad malum; cum hoc fit, ægrotat vita illa, & cum prorſus a vero & bono ſe avertit, tunc illa moritur, ſed mors ejus vocatur mors ſpiritualis, quæ eſt damnatio: quia cum vita Interni hominis ita ſe habet, idcirco talia quæ ſunt morborum & mortis in naturali mundo, in Verbo dicuntur de morbis vitæ ſpiritualis & de ejus morte: ita quoque morborum curationes ſeu ſanationes; ut apud Eſaiam "Percutit Jehovah Ægyptum, *percutiendo* & *curando*, unde convertit ſe ad Jehovam, & exorabitur illis, *& curabit illos*" XIX: 22. Apud Eundem "Atqui Ille confoſſus ob prævaricationes noſtras, contuſus ob iniquitates noſtras; caſtigatio pacis noſtræ ſuper Illo, *& in vulnere Ipſius curatio data nobis*" LIII: 5, hæc de Domino. Apud Jeremiam "Revertimini filii perverſi, *curabo averſiones veſtras*" III: 22. Apud Eundem "*Ecce aſcendere faciam ei curationem* & *medelam*, & *curabo eos*, & revelabo illis abundantiam pacis & veritatem" XXXIII: 6. Apud Eundem "Aſcendere Gilead, & ſume *balſamum* virgo filia Ægypti, *in vanum multiplicaſti medicamenta, curatio non tibi*" XLVI: 11. Et apud Ezechielem "Juxta fluvium aſcendit ſuper ripa ejus hinc & illinc arbor cibi, cujus non decidit folium, neque conſumitur fructus, in menſes ſuos renaſcitur, quia aquæ ejus e Sanctuario exeunt, inde fructus ejus in cibum, & *folium ejus in medicamenta*" XLVII: 12, fructus qui in cibum pro bono amoris & charitatis quod eſt nutritioni vitæ ſpiritualis, folium quod in medicamenta pro veris fidei quæ ei vitæ ſunt recreationi & reſtitutioni; quod fructus ſit bonum amoris & charitatis, videatur n: 3146. 7690, & quod folium ſit verum fidei, n: 885. Quia morbi & ægritudines, tum curationes & medicamenta, in Verbo non dicuntur de vita naturali, ſed de alia vita quæ diſtincta eſt a vita naturali; inde patet ei qui aliquantiſper expendit, quod ſit homini vita alia, quæ Interni ejus hominis eſt: qui craſſe cogitant de vita hominis, credunt quod ei non alia vita ſit quam quæ corporis, quæ vita Externi ſeu

Naturalis

Naturalis hominis eſt; illi mirantur quid ſit vita Interni hominis, imo quid Internus homo; ſi illis dicitur, quod hæc vita ſit vita fidei & charitatis, & quod Internus homo ſit ejus Spiritus qui vivit poſt mortem, qui eſt eſſentialiter ipſe homo, adhuc magis mirantur: & qui eorum ſolum corpori & non animæ vivunt, ita qui ſolum naturales homines ſunt, nihil quod de vita fidei & charitatis, & quod de Interno homine dicitur, capiunt, nam illis cogitatio modo eſt ex luce naturali, & nulla ex luce ſpirituali; quapropter etiam poſt mortem manent quoad cogitationem craſſi, & vivunt in umbra mortis, hoc eſt, in falſis ex malo; & prorſus caligant & cæcutiunt ad lucem cœli.

9032. Actum eſt in binis his Verſibus de Vero ſpirituali, quod eſt verum doctrinæ fidei ex Verbo, infirmato per verum ſcientificum, quod eſt verum ſenſus literalis Verbi; ſed quia communiter creditur, quod verum doctrinæ fidei Eccleſiæ ſit unum & idem cum Vero ſenſus literalis Verbi, licet rem illuſtrare exemplo; Verum genuinum doctrinæ Eccleſiæ, eſt, quod charitas erga proximum & amor in Dominum faciant Eccleſiam apud hominem, & quod amores illi inſinuentur a Domino per fidem, hoc eſt, per vera fidei quæ ex Verbo, conſequenter quod non ſola fides; qui in illo vero eſt, & conſulit Verbum, confirmatur ubivis; at ubi offendit verba de fide, & ibi non ſimul memoratur amor, hæret, & incipit de vero doctrinæ fidei ſuæ dubium volvere; inde verum illud tamdiu infirmatur, & a reliquis, quæ indubiæ fidei ſunt, ſeparatut. Sint illuſtrationi Domini verba de fide apud Marcum "*Qui crediderit & baptizatus fuerit, ſalvabitur; qui vero non crediderit, condemnabitur*" XVI: 16; hic quia agitur de fide & non ſimul de amore, poteſt mens hærere in dubio de vero ſuæ doctrinæ, quod amor cœleſtis inſinuatus per fidei vera faciat Eccleſiam; ſed cum interius ſpectatur verum hoc ſcientificum, hoc eſt, verum ſenſus literalis Verbi, patet quod uſque cum vero doctrinæ concordet; per baptizari enim in ſenſu interno ſignificatur regenerari, n: 4255. 5120 fin: & regenerari eſt duci in bonum amoris & charitatis per vera fidei, n: 8548 ad 8553. n: 8635 ad 8640. n. 8742 ad 8747, inde conſtat quod verum quod eſt ſenſus literalis Verbi concordet cum vero doctrinæ, modo intelligatur quid ſignificatur per baptizari: & quod dicatur, qui non crediderit, condemnabitur, eſt quia ille non baptizari poteſt, hoc eſt, regenerari, ita non introduci in Eccleſiam, minus fieri Eccleſia; eſt enim baptizatio ſymbolum regenerationis, & ſic introductionis in Eccleſiam, quod fit in bonum per vera ex Verbo. Ex his nunc patet, quomodo intelligenda quæ in ſenſu interno ſignificantur per Virum percutientem ſocium lapide aut pugno, & non moritur, ſed decumbit in lecto, ſi ſurrexit & ambulaverit ſuper ſcipione ſuo, quod inſons erit, ſed quod ceſſationem dabit, & curabit; in ſenſu interno, ſi verum doctrinæ fidei Eccleſiæ infirmatum ſit per verum ſcientificum quod ex Verbi ſenſu literali, & tamen non exſtinguitur, quod indemnificabitur & reſtituetur, quod fit per juſtam interpretationem.

9033. Actum eſt in duobus illis Verſibus de infirmatione Veri ſpiritualis, hoc eſt, Veri doctrinæ fidei Eccleſiæ; in duobus autem Verſibus qui nunc ſequuntur, agitur de infirmatione veri ſcientifici quod eſt ſenſus literalis Verbi, a Vero ſpirituali quod eſt doctrinæ fidei Eccleſiæ; hoc quidem apparet ſimile

priori,

priori, ſed uſque non eſt ſimile, quapropter etiam hic ſit exemplum elucidationi; Verum ſpirituale ſeu verum genuinum doctrinæ fidei Eccleſiæ eſt, quod Dominus neminem puniat, quia eſt ipſa Miſericordia, quapropter quicquid agit, ex Miſericordia agit, & nullatenus ex ira & vindicta, & tamen Dominus dicit apud Matthæum " Ne timete vobis ab iis, qui occidere corpus poſſunt; timete vero potius Ipſum, *qui poteſt & corpus & animam perdere in gehenna*" x: 28, hic de Deo dicitur, quod timendus, quia poteſt perdere corpus & animam in gehenna: cum tamen neminem perdit; ſed uſque eſt verum; quapropter non exſtinguendum; hoc eſt non negandum, nam ſi negatur, perit fides Verbo, quæ ſi perit, homo non ſpiritualiter vivere poteſt, vita enim ſpiritualis eſt homini per fidem ex Verbo: cum hoc ita ſe habet; Lex ordinis Divini eſt, quod bonum in ſe habeat remunerationem, ita cœlum; inde eſt, quod malum in ſe habeat punitionem, ita infernum; prior Lex eſt a Domino, quia Dominus omnibus bonum vult; hæc autem non ita, quia Dominus nulli malum vult; ſed uſque ita fit, non ex Domino, ſed ex homine qui in malo, proinde ex malo: hoc tamen tribuitur Domino in ſenſu literæ Verbi, quia ita apparet, idcirco quia eſt verum apparens, non eſt negandum, hoc eſt, exſtinguendum, nam ſic exſtingueretur fides pro Verbo, quæ fides eſt ſimplicibus: videatur n: 2447. 6073. 6992. 6997. 7533. 7632. 7643. 7679. 7710. 7877. 7926. 8197. 8227. 8228. 8282. 8483. 8631. 8632. 9009.

9034. Et cum percuſſerit vir ſervum ſuum aut ancillam ſuam, quod ſignificet ſi quis intra Eccleſiam verum ſcientificum aut affectionem ejus ex propria potentia male habet, conſtat ex ſignificatione percutere, quod ſit male habere, nam percutere prædicatur de damno quocunque; ex ſignificatione viri, hic viri ex filiis Iſraelis, quod ſit qui ab Eccleſia, & inde in Vero ſpirituali, quod eſt verum doctrinæ fidei Eccleſiæ ex Verbo, de qua n: 6426. 6437. 6862. 6868. 7035. 7062. 7198. 7201. 7215. 7223. 7956. 8234. 8805; ex ſignificatione ſervi, quod ſit verum ſcientificum, quod eſt Verum Verbi ſed ſenſus ejus literalis, de qua ſequitur; ex ſignificatione ancillæ, quod ſit affectio naturalis, ita affectio ſcientificorum, quia hæc ſunt in naturali, de qua n: 1895. 2567. 3835. 3849. 8993. 8994; & ex ſignificatione baculi, quod ſit potentia naturalis, de qua n: 4876. 4936. 6947. 7011. 7026, hic propria potentia, quia eſt ſervus emtus de qua dicitur: inde patet, quod cum percuſſerit vir ſervum ſuum ſeu ancillam ſuam ſignificetur ſi quis intra Eccleſiam male habet verum ſcientificum Verbi, aut affectionem ejus. Quod ſervus ſit verum ſenſus literalis Verbi, eſt quia per ſervum in genere ſignificantur inferiora ſeu exteriora, quoniam hæc inſerviunt ſuperioribus ſeu interioribus, n: 2541. 5161. 5164. 5936. 7143; inde per ſervum ſignificatur naturale, quoniam hoc inſervit ſpirituali, n: 3019. 3020. 5305. 7998, conſequenter verum ſcientificum, quod eſt ſenſus literalis Verbi, nam hoc inſervit Vero ſpirituali, quod eſt ſenſus interni; Verum ſenſus interni Verbi eſt idem cum vero genuino doctrinæ fidei Eccleſiæ. Quomodo

 verum

verum ſenſus literalis Verbi inſervit vero ſpirituali, paucis dicetur; ab homine Eccleſiæ primum diſcitur verum ex ſenſu literali Verbi, quod eſt verum commune accommodatum captui Externi hominis, qui eſt in luce naturali; hoc verum per viam externam, quod eſt per auditum, recipitur, & reponitur in memoria Externi hominis, ubi etiam ſunt varia ſcientifica e mundo, n: 2469 ad 2494: poſtea res in hac memoria repoſitæ ſubjiciuntur viſui ſeu intuitioni Interni hominis, qui ex luce cœli videt; ille inde per electionem evocat vera quæ concordant cum bono, quod a Domino influit per viam animæ, & quod homo receperat; ibi conjungit Dominus vera bono; vera quæ ſic conjuncta ſunt in Interno homine vocantur vera ſpiritualia, & bonum cum quo vera conjuncta ſunt, bonum ſpirituale; hoc bonum per vera formatum eſt quod facit vitam ſpiritualem hominis; ipſa vera ibi vocantur vera fidei, & bonum vocatur bonum charitatis; bonum cui ſic vera implantata ſunt, eſt Eccleſia apud hominem. Ex his patet, quomodo vera ſenſus literalis Verbi inſerviunt formandis veris ſpiritualibus, in genere formandæ fidei & charitati, quæ faciunt vitam ſpiritualem; quæ vita eſt affici veris propter bonum, & affici bono ex veris, ac demum affici veris ex bono.

9035. Et moritur ſub manu ejus, quod ſignificet ut exſtinguatur ſub intuitione ejus, conſtat ex ſignificatione mori, quod ſit exſtingui, ut ſupra n: 9026; & ex ſignificatione ſub manu ejus, quod ſit ſub intuitione, nam per manum ſignificatur potentia quæ eſt veri ſpiritualis, n: 5321. 5328. 7011, ita quæ eſt intuitionis, nam intuitio fit ex illo vero, & eſt apperceptio: vera enim ſenſus literalis Verbi in memoria naturali hominis repoſita formant ibi quaſi campum pro intuitione Interni hominis, in quem influit lux e cœlo; ex hoc campo eligit Internus homo talia quæ concordant cum bono apud ſe, ut ſupra dictum eſt; comparative ſicut oculus ex campo hortenſi talia quæ conducunt uſibus vitæ ſuæ.

9036. Vindicando vindicabitur, quod ſignificet punitionem mortis, conſtat ex ſignificatione vindicari ſeu vindictam ſumere, quod ſit punitio mortis; hic mortis ſpiritualis, quæ eſt damnatio; nam exſtinguitur verum ſenſus literalis Verbi, & cum illo fides Verbo. Quomodo cum hoc ſe habet, videatur ſupra n: 9033, & quoque infra n: 9039.

9037. Attamen ſi diem vel biduum ſteterit, quod ſignificet ſtatum vitæ manentis uſque ad plenum, conſtat ex ſignificatione diei, quod ſit ſtatus vitæ, de qua n: 893. 2788. 3785. 4850; & ex ſignificatione bidui, quod ſit ſtatus ſuccedens, n: 1335, ita ſtatus plenus, nempe intuitionis; cum enim in Verbo unus dies dicitur, vel una ſeptimana, vel unus menſis, vel unus annus, ſignificatur integra periodus temporis vel ſtatus, n: 2906; & cum additur biduum, ſignificatur uſque ad plenum.

6038. Non vindicabitur, quod ſignificet non punitionem mortis, conſtat ex ſignificatione vindicari, quod ſit punitio mortis, ut ſupra n: 9036.

9039. Quia argentum ejus ille, quod ſignificet ex proprio acquiſitum, conſtat ex ſignificatione argenti, quod ſit verum, de qua n: 1551. 2954. 5658 6112. 6914. 6917, hic quia agitur de ſervo emto, eſt verum a proprio acqui-

ſitum:

ſitum: verum a proprio acquiſitum dicitur id, quod per inductionem ex captis principiis ex proprio creditur eſſe verum, & tamen non verum eſt; tale verum eſt illis qui non illuſtrati a luce cœli explicant Verbum, hoc eſt, qui non ex affectione veri propter bonum vitæ legunt illud, nam hi non illuſtrantur; ſi hoc exſtinguitur poſt intuitionem plenam, non eſt punitio mortis, hoc eſt, damnatio, quia non eſt verum ſpirituale Divinum, at ſi exſtinguitur ante intuitionem plenam, eſt damnatio, nam eſt rejectio Veri fidei Ipſius; quod enim fidei alicujus factum eſt, etiamſi non verum foret, non rejiciendum eſt, niſi per plenam intuitionem; ſi prius, initiamentum vitæ ejus ſpiritualis exſtirpatur; quapropter etiam Dominus nuſquam tale verum apud hominem frangit, ſed quantum fieri poteſt flectit: ſed ſit exemplum illuſtrationi; qui credit cœli gloriam & inde gaudium conſiſtere in dominatu ſuper multos, & ex capto hoc principio explicat Domini verba de ſervis qui lucrati minas decem & quinque, quod poteſtatem habituri eſſent ſuper decem urbes & ſuper quinque urbes, Luc: XIX: 11; ut & ex Domini verbis, ad diſcipulos, quod ſeſſuri eſſent ſuper thronis, & judicaturi duodecim tribus Iſraelis, Luc: XXII: 30; ſi fidem ſuam, quæ eſt fides veri ex ſenſu literali Verbi, ante plenam intuitiotem exſtinguit, jacturam ſpiritualis ſuæ vitæ facit; at ſi poſt intuitionem plenam, interpretatur illa ex Domini verbis, quod qui maximus velit eſſe, erit minimus; & qui primus, erit omnium ſervus, Matth: XX: 26. 27. 28. Marc: X: 42. Luc: XXII: 24 ad 27, tunc ſi exſtinguit fidem ſuam de gloria & gaudio cœleſti ex dominatu ſuper multos, non jacturam vitæ ſuæ ſpiritualis facit: per urbes enim, ſuper quibus poteſtatem habituri ſunt qui lucrati minas, ſignificantur vera fidei, n: 2268. 2450. 2712. 2943. 3216, ac inde intelligentia & ſapientia; ſimiliter per thronos, ſuper quibus ſeſſuri diſcipuli, n: 2129. 6397: qui in cœlo ex veris fidei in intelligentia & ſapientia præ aliis ſunt, illi in tali humiliatione ſunt, ut omne poteſtatis tribuant Domino, & nihil ſibi, quapropter nec aliquid gloriæ & gaudii in dominando ſed in ſerviendo ponunt; & cum in hoc ſtatu ſunt, in dominio ſunt, & quoque in gloria & gaudio præ aliis; ſed non ex dominatu, ut dictum eſt, verum ex affectione amoris & charitatis, quæ eſt ſerviendi aliis; influit enim Dominus cum potentia apud illos qui humiles ſunt, non autem apud elatos, quia illi influxum recipiunt, hi autem rejiciunt, n: 7489. 8491. 7492.

9040. Verſ: 21 ad 27. *Cum rixati fuerint viri, & plaga affecerint mulierem gravidam, & exiverint partus ejus, & non ſit damnum, mulctando mulctabit, quemadmodum impoſuerit ſuper illum dominus mulieris, & dabit in judices. Et ſi damnum fuerit, & dabis animam pro anima; oculum pro oculo; dentem pro dente; manum pro manu; pedem pro pede; uſtionem pro uſtione; vulnus pro vulnere; plagam pro plaga. Et cum percuſſerit vir oculum ſervi ſui, vel oculum ancillæ ſuæ, & corruperit eum, ad liberum mittet illum pro oculo ejus. Et ſi dentem ſervi ſui, vel dentem ancillæ ſuæ excuſſerit, ad liberum mittet illum pro dente ejus.* Et cum rixati fuerint viri, ſignificat contentionem gravem inter vera: & plaga affecerint mulierem gravidam, ſignificat læſionem boni quod

ex vero: & exiverint partus ejus, ſignificat ſi uſque in naturali confirmatum: & non ſit damnum, quod ſic non læſio ibi: mulctando mulctabit, ſignificat emendationem: quemadmodum impoſuerit ſuper illum dominus mulieris, ſignificat uſque dum convenit cum vero boni: & dabit in judices, ſignificat ſecundum equum: & ſi damnum fuerit, ſignificat læſionem: & dabis animam pro anima, ſignificat legem ordinis, quod ita facies proximo ſicut vis ut ille tibi faciet, proinde quod ſibi fiet quod alteri facis; anima eſt vita ſpiritualis. oculum pro oculo, ſignificat ſi aliquid in intellectuali interiori: dentem pro dente, ſignificat ſi aliquid in intellectuali exteriori: manum pro manu, ſignificat ſi aliquid potentiæ veri ſpiritualis: pedem pro pede, ſignificat ſi aliquid potentiæ veri naturalis: uſtionem pro uſtione, ſignificat ſi aliquid affectionis quæ amoris interius in voluntario: vulnus pro vulnere, ſignificat ſi aliquid affectionis quæ amoris exterius in voluntario: plagam pro plaga, ſignificat ſi aliquid affectionis quæ amoris exterius in voluntario: plagam pro plaga, ſignificat ſi aliquid affectionis in intellectuali, nempe quæ exſtinguuntur vel læduntur: & cum percuſſerit vir oculum ſervi ſui, ſignificat ſi internus homo læſerit verum fidei in externo ſeu naturali: vel oculum ancillæ ſuæ, ſignificat ſi vel affectionem veri ibi: & corruperit illum, ſignificat ſi deſtruxerit: ad liberum mittet illum pro oculo, ſignificat quod amplius non ſervire poſſit interno: & ſi dentem ſervi ſui vel dentem ancillæ ſuæ excuſſerit, ſignificat ſi deſtruxerit verum aut affectionem ejus in ſenſuali: ad liberum mittet illum pro dente ejus, ſignificat quod non ſervire amplius poſſit interno.

9041. Et cum rixati fuerint viri, quod ſignificet contentionem gravem inter vera, conſtat ex ſignificatione rixari, quod ſit contentio gravis; & ex ſignificatione virorum, hic ex filiis Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia & in veris ejus, in ſenſu abſtracto vera Eccleſiæ, de qua ſupra n: 9034.

9042. Et plaga affecerint mulierem gravidam, quod ſignificet læſionem boni quod ex vero, conſtat ex ſignificatione plaga afficere, quod ſit læſio; & ex ſignificatione mulieris gravidæ, quod ſit formatio boni ex vero; quod id per mulierem gravidam ſignificetur, eſt quia regeneratio hominis, quæ eſt generatio vitæ ſpiritualis apud illum, in ſenſu interno Verbi intelligitur per generationem vitæ ejus naturalis quæ a parentibus; nam cum homo e novo naſcitur, tunc primum concipitur, dein geſtatur quaſi in utero, & demum naſcitur; & quia regeneratio ſeu generatio vitæ ſpiritualis eſt conjunctio veri & boni, hoc eſt, fidei & charitatis, idcirco per geſtare utero, ſignificatur initiatio veri in bonum; inde patet quod ſignificatur per mulierem gravidam, quod nempe ſtatus formationis boni ex veris; quod uterus ſit ubi verum & bonum jacet conceptum, videatur n: 4918. 6433; quod eſſe in utero, & exire ex utero ſit regenerari, n: 4904. 8043; & quod generationes ac nativitates ſint fidei & charitatis, n: 613. 1145. 1255. 2020. 2584. 6239. Status formationis boni ex veris per gravidam etiam ſignificatur apud Jeremiam "Ecce Ego adducens eos e terra ſeptentrionis, & congregabo eos a lateribus terræ, inter eos cæcus & claudus, *gravida & pariens ſimul*" xxxi: 8; agitur ibi in ſenſu interno de Eccleſia nova a Domino, in quo ſenſu per adducere eos e terra ſeptentrionis, eſt ex obſcuro fidei, n: 3708; per latera terræ, e quibus congregabuntur,

buntur, ubi verum & bonum Eccleſiæ inchoant, terra enim eſt Eccleſia, n: 566. 662. 1066. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733. 1850. 2117. 2118 fin: 2928. 3355. 4535. 4447. 5577. 8011. 8732, latera ejus ſunt ubi primum ac ultimum ejus; per cæcum ſignificantur qui in ignorantia veri, & tamen recipiunt verum cum inſtructi, n: 2383. 6990; per claudum qui in bono ſed non genuino propter ignorantiam veri, n: 4302; per gravidam illi apud quos bonum formatur per vera; & per patientem qui in vita fidei actu eſt, n: 3905. 3915. 3919: quod talia ibi ſignificantur, conſtare poteſt etiam ex eo, quod alioquin ſuperfluum & inane fuiſſet dicere, cæcus & claudus, gravida & pariens ſimul.

9043. Et exiverint partus ejus, quod ſignificet ſi uſque in naturali confirmatum, conſtat ex ſignificatione exire, cum de formatione boni ex veris, quod ſit ab interno ſeu ſpirituali ab homine in externum ſeu naturalem, de qua ſequitur; & ex ſignificatione partuum, quod ſint bona ex veris ſcientifice & perceptibiliter agnita, & ſic confirmata; per parere enim in ſpirituali ſenſu intelligitur agnoſcere fide & actu, n: 3905. 3915. 3919. 6585. Cum hoc ita ſe habet, homo qui e novo concipitur, geſtatur quaſi in utero, & naſcitur, hoc eſt, qui regeneratur, primum haurit ex doctrina Eccleſiæ vel ex Verbo, illa quæ fidei & charitatis ſunt, quæ tunc reponit inter ſcientifica in memoria, quæ eſt externi ſeu naturalis hominis, inde evocantur illa in internum hominem, & reponuntur in ejus memoria, quod binæ memoriæ homini ſint, videatur n: 2464 ad 2494; hoc initium vitæ ſpiritualis apud hominem eſt, ſed nondum homo eſt regeneratus; ut regeneratus ſit, erit externus ſeu naturalis homo in obſequio, & inde in concordantia cum interno ſuo homine; quod homo non regeneratus ſit antequam externus ſeu naturalis ejus homo etiam regeneratus eſt, videatur n: 8742 ad 8747; & quod regeneretur externus homo per internum a Domino, n: 3286. 3321. 3493. 4587. 5651. 6299. 8746; quodque totus homo regeneratus ſit, quando ejus naturalis, n: 7442. 7443. Quia nunc illa quæ regenerationis ſunt, exprimuntur per illa in Verbo quæ ſunt generationis ſeu nativitatis hominis a ſuis parentibus in mundo, ex proceſſu regenerationis ſupra deſcripto conſtare poteſt, quid intelligitur aut ſignificatur per conceptionem, per geſtationem in utero, quid per exire ex utero, & per partum, in ſenſu ſpirituali, quod nempe exire ex utero ſit ab interno homine in externum ſeu naturalem, & quod partus ſit bonum ſpirituale, hoc eſt, bonum charitatis ex veris fidei, ab interno homine in externo ſeu naturali; cum bonum in naturali eſt, tunc homo eſt novus, eſt ejus vita tunc ex bono & forma ex veris a bono; & eſt ſicut angelus, nam angelis eſt vita ex bono, & forma ex veris, quæ eſt forma humana; ſed hoc eſt paradoxon homini naturali.

9044. Et non ſit damnum, quod ſignificet quod ſic non læſio ibi, nempe in naturali, conſtat abſque explicatione.

9045. Mulctando mulctabit, quod ſignificet emendationem, conſtat ex ſignificatione mulctare, quod ſit emendatio, nam mulcta eſt propter emendationem.

9046.

9046. Quemadmodum impoſuerit ſuper illum dominus mulieris, quod ſignificet uſque dum convenit cum vero boni, conſtat ex ſignificatione quemadmodum impoſuerit ſuper illum, cum de mulcta, quod ſit emendatio uſque ad ſatisfactionem, ita uſque dum convenitur, de qua ſequitur; ex ſignificatione domini nempe mulieris, ſeu viri, quod ſit verum, & ex ſignificatione mulieris, quod ſit bonum; dominus enim ſeu vir mulieris in Verbi ſenſu ſpirituali ſignificat verum, & mulier bonum, quia per conjugium viri cum muliere repræſentatur conjugium veri & boni, n: 915. 2517. 4510. 4823. Per emendationem uſque dum convenit, intelligitur reſtitutio læſionis quæ facta eſt per partum intempeſtivum, in ſenſu ſpirituali, per enixum ſeu excluſionem boni ex veris ab interno homine in externum ſeu naturalem non juſto ordine; reſtitutio fit, cum dein conveniunt, & conveniunt cum externus ſeu naturalis homo non agit ex ſe ſed ex interno, ſeu ſpirituale in naturali, ſicut anima in ſuo corpore; cum hoc fit, tunc vivit externum ſeu naturale ex vita interni, quæ eſt vita nova ſeu vita regenerati.

9047. Et dabit in judices, quod ſignificet ſecundum æquum, conſtat ex ſignificatione judicum, quod ſint qui ex juſto & æquo dirimunt & decernunt, inde dare in judices ſeu coram judicibus, eſt ſecundum æquum, ita non plus nec minus, ſi plus illi æquabunt, etiam ſi minus.

9048. Et dabis animam pro anima, quod ſignificet legem ordinis, quod ita facies proximo ſicut vis ut alter tibi faciat, proinde quod ſibi fiet quod alteri facis, conſtat ex eo, quod dare animam pro anima; oculum pro oculo, dentem pro dente, & ſic porro, ſit fieri ſibi ſicut feceras alteri. Quod hæc lex data ſit filiis Iſraelis, erat quia lex talis eſt in mundo ſpirituali, qui ibi bonum facit alteri ex corde, bonum ſimile recipit; inde qui malum facit alteri ex corde malum ſimile recipit; bonum enim ex corde conjunctum eſt cum ſua remuneratione, & malum ex corde conjunctum eſt cum ſua punitione, inde eſt cœlum bonis, & infernum malis: quod ita ſit, ex multa experientia ſcire datum eſt; cum illis ſic ſe habet; qui bonum facit ex corde, influit e cœlo ab undequaque bonum in cor & animam ejus qui facit, ac id inſpirat inſpirando, & augetur tunc ſimul affectio amoris pro proximo, cui bonum facit, & cum illa affectione jucundum, quod eſt jucundum cœleſte, ineffabile; cauſa quod ita fiat, eſt quia bonum amoris a Domino eſt in cœlo univerſaliter regnans, ac influit jugiter ſecundum gradum quo expromitur in alterum: ſimiliter ſe habet cum malo, qui malum alteri ex corde facit, influit ex inferno malum ab undequaque in cor ejus qui facit, ac id excitat excitando; augetur tunc ſimul affectio amoris ſui, & cum illo jucundum odii ac vindictæ contra illos qui ſe non ſubmittunt; cauſa quod ita fiat, eſt quia malum amoris ſui eſt in inferno univerſaliter regnans, & influit jugiter ſecundum gradum, quo expromitur in alterum: cum hoc fit, ſtatim adſunt punitores, qui illum male tractant; per hoc, malum cum ſuo jucundo coercetur. Hæc inde ſunt, quia leges ordinis in altera vita non ſunt doctæ ex libris, & inde repoſitæ in memoria, ſicut apud homines in mundo, ſed ſunt inſcriptæ cordibus, leges mali in corde malorum, & leges boni in corde bonorum, nam unuſquiſque homo

in alteram vitam ſecum portat id, quod per vitam in mundo indiderat cordi ſuo; nempe malum apud malos, & bonum apud bonos. Lex ordinis, ex qua illa fluunt, eſt quam Dominus docuit apud Matthæum "*Omnia quæcunque volueritis ut faciant vobis homines, ſic & vos facite illis; hæc eſt Lex & Prophetæ*" VII: 12, Luc: VI: 30; ordo eſt a Divino Vero quod procedit a Domino, leges ordinis ſunt vera ex bono in Cœlo, & vera ſeparata a bono in inferno; ſeparata dicuntur, non ex Domino, ſed ex homine, ſeparatur bonum per non receptionem ejus. Lex, quæ lex juris talionis vocatur, ita deſcribitur in Levitico "Qui percuſſerit animam beſtiæ, reſtituet eam, animam pro anima; ſi vir dederit defectum in proximo ſuo, *quemadmodum fecit ſic fiet illi*, fractura pro fractura, oculus pro oculo, dens pro dente: *quemadmodum defectum dederit in homine, ſic dabitur in illo; percutiens beſtiam reſtituet eam, & percutiens hominem occidetur*" XXIV: 17 ad 21. Quia malum habet ſecum pænam, ideo dicitur a Domino, quod non reſiſtendum ſit malo; & ſimul explicatur, quomodo cum hac Lege ſe habet in mundo ſpirituali apud illos qui in bono ſunt reſpective ad illos qui in malo, his verbis apud Matthæum "*Audiviſtis quod dictum ſit, oculum pro oculo, & dentem pro dente; Ego vero dico, non reſiſtendum eſſe malo; ſed quicunque impegerit tibi alapam in dextram tuam maxillam, obverte illi etiam alteram; & ſi quis velit te in jus trahere, & tunicam tuam auferre, permitte etiam illi pallium: quiſquis adegerit te ad milliare unum, abito cum illo duo: omnia te petenti dato, & cupientem mutuum accipere a te, ne averſeris*" q: 5 38. 39. 40. 41: quis non videre poteſt, quod hæc verba non ſecundum ſenſum literæ ſint intelligenda; nam quis obverſurus eſt maxillam ſiniſtram ei qui impegerit alapam in maxillam dextram; & quis daturus pallium ei qui vult auferre tunicam; & quis daturus ſua omnibus qui petunt; & quis malo non reſiſtet: ſed hæc nemo intelligere poteſt, qui non ſcit quid ſignificat maxilla dextra & ſiniſtra, quid tunica & pallium, tum quid milliare, ut & mutuum, cum reliquis: agitur ibi de vita ſpirituali ſeu de vita fidei, non de vita naturali, quæ eſt vita mundi: aperit ibi Dominus in hoc Capite & in ſequenti interiora quæ cœli ſunt, ſed per talia quæ in mundo: quod per talia, erat cauſa, ne homines mundani intelligerent, ſed ſolum homines cœleſtes; quod homines mundani non intelligerent, erat ideo, ne interiora Verbi prophanarent, nam ſic in omnium atrociſſimum infernum, quod eſt infernum prophanatorum Verbi, ſe conjicerent; idcirco a Domino dictum eſt apud Lucam "Vobis datum eſt cognoſcere myſteria Regni Dei, reliquis vero in parabolis, ut videntes non videant, & audientes non audiant" VIII: 10: & apud Johannem "Dixit Eſaias, excæcavit illorum oculos, & obturavit illorum cor, ut non videant oculis ſuis, & intelligant corde, & convertant ſe, & *ſanem illos*" XII: 40, ne ſanem illos, dicitur, quia qui ſanantur & iterum redeunt ad falſa & mala, illi prophanant: qui ſunt illi qui intelliguntur apud Matthæum Cap: XII: Verſ: 43. 44. 45. Sed dicetur nunc quid per Domini verba ſupra allata in ſenſu interno intelligitur; agitur ibi in illo ſenſu de illis qui per falſa volunt deſtruere vera fidei, ita vitam ſpiritualem apud hominem cum in tentationibus eſt, in perſequutionibus, &

apud

apud ſpiritus bonos cum in infeſtationibus a ſpiritibus malis ſunt; per *Maxillam* ſignificatur affectio veri interioris; per *dextram maxillam* affectio veri ex bono; per alapam infligere ſignificatur actus lædendi illam; per *tunicam* & *pallium* ſignificatur verum in forma externa, n: 4677. 4741. 4742; per *trahere in jus* ſignificatur conatus deſtruendi; per *milliare* ſignificatur id quod ducit ad verum, ſimile enim per milliare quod per viam, quod via ſit quod ducit ad verum, videatur n: 627. 2333, 3477; per *mutuum dare* ſignificatur inſtruere; inde patet quid ſignificatur per *dare omnibus qui petunt*, nempe confiteri omnia ſuæ fidei in Dominum; *quod* itaque *non reſiſtendum ſit malo*, eſt quia malum nihil nocet illis qui in vero & bono ſunt, tuti enim ſunt a Domino. Hæc ſunt quæ ſub illis Domini verbis recondita ſunt; & quia illa ſunt, ſolum dicit Dominus, *audiviſtis quod dictum ſit, oculum pro oculo, & dentem pro dente,* non autem plura; quia per oculum ſignificatur verum interius fidei, & per dentem verum exterius fidei, ut in ſequentibus videbitur. Ex his patet, quomodo Dominus, cum fuit in mundo, loquutus eſt, quod nempe ſicut ubivis in Verbo Veteris Teſtamenti, ſimul pro Angelis in cœlo, & ſimul pro hominibus in mundo, nam loquela Ipſius fuit in ſe Divina & cœleſtis, quia ex Divino, & per cœlum; ſed quæ loquutus, ſiſtebantur per talia quæ correſpondebant in mundo: illa quæ correſpondent, docet ſenſus internus. Quod alapam infligere ſeu percutere maxillam ſit deſtruere vera, patet a locis in Verbo ubi *percutere maxillam* dicitur; & quia id in genuino ſenſu ſignificat deſtructionem veri, ideo in oppoſito ſignificat deſtructionem falſi; in quo ſenſu occurrit apud Davidem "*Percuties omnes hoſtes meos maxillam,* dentes impiorum confringes" Pſalm: III: 8. Apud Micham "*Virga percuties ſuper maxillam* judicem Iſraelis" IV: 14: & apud Eſaiam "*Frænum ſeducentis ſuper maxillis populorum*" XXX: 28: facies enim ſignificat affectiones, n: 4796. 4797. 4799. 5102. 5695. 6604; inde illa quæ ſunt faciei ſignificant talia quæ ſunt affectionum & correſpondent eorum functionibus & uſibus, ſicut oculus intellectum veri, nares perceptionem veri; illa quæ oris ſunt, ſicut maxillæ, labia, guttura, lingua, talia quæ enuntiationis veri ſunt, n: 4796 ad 4805.

9050. Quod anima ſignificet vitam ſpiritualem, conſtat ex ſignificatione animæ, quod ſit vita hominis, ſed vita fidei ejus, quæ eſt vita ſpiritualis. In Verbo paſſim dicitur Cor & Anima, & ibi per Cor ſignificatur vita amoris, & per animam vita fidei: ſunt homini binæ facultates recipientes vitam a Domino, una vocatur voluntas, altera intellectus; ad facultatem quæ vocatur voluntas, pertinet amor, nam bona amoris faciunt vitam ejus; ad facultatem autem quo vocatur intellectus, pertinet fides, nam vera fidei faciunt vitam ejus; ſed hæ binæ vitæ apud hominem uſque unum ſunt, & cum unum ſunt, tunc quæ fidei ſunt, etiam amoris ſunt, nam amantur, & viciſſim quæ amoiris ſunt etiam fidei ſunt, quia creduntur: talis vita eſt omnibus in cœlo. Quod in Verbo vita amoris, ſeu quod idem eſt, voluntas, dicatur cor; & quod vita fidei, ſeu quod idem eſt, intellectus, dicatur anima, eſt cauſa, quia illi qui in amore in Dominum ſunt, & vocantur cœleſtes

in

in Maximo homine ſeu Cœlo, conſtituunt Provinciam Cordis, & qui in fide in Dominum ſunt & inde in charitate erga proximum, conſtituant provinciam Pulmonum, videatur n: 3635. 3883 ad 3896, inde eſt quod per Cor in Verbo ſignificetur amor qui eſt vita voluntatis, & per animam fides quæ eſt vita intellectus, n: 2930. 7542. 5910: Anima enim in Lingua originali dicitur a Reſpiratione quæ eſt pulmonum. Quod fides pertineat ad facultatem intellectualem, eſt quia hæc illuſtratur a Domino cum homo recipit fidem, inde eſt ei lux ſeu apperceptio veri in talibus quæ fidei ſunt cum legit Verbum; & quod amor pertineat ad facultatem voluntariam, eſt quia hæc accenditur a Domino, cum homo recipit amorem, inde eſt ei ignis vitæ & perceptio ſenſitiva boni. Ex his conſtare poteſt, quid in Verbo proprie intelligitur per Cor, & quid per animam, ut in ſequentibus his locis; apud Moſchen "Amabis Jehovam Deum tuum *ex toto Corde & ex tota anima*, & ex omnibus viribus tuis" Deut: VI: 5. 6. Apud Eundem "Amabis Jehovam Deum tuum, & ſervies Ipſi, *ex toto Corde tuo, & ex tota anima tua*" Deut: X: 12. Cap: XI: 13. Apud Eundem "Cuſtodies ſtatuta & judicia, & facies ea, *in omni corde tuo & in omni anima tua*" Deut: XXVI: 16. Apud Evangeliſtas "Jeſus dixit, amabis Dominum Deum tuum, *ex toto corde tuo, & in tota anima tua*, & toto robore tuo ac cogitatione tua" Matth: XXII: 35. Marc: XII: 30. 32. Luc: X: 27, cor pro vita amoris, & anima pro vita fidei, robur pro illis quæ procedunt ex vita amoris, ita quæ ex corde ſeu voluntate, & cogitatio pro illis quæ procedunt ex vita fidei, ita quæ ex anima ſeu intellectu illuſtrato. Similiter apud Eſaiam "*Cor eluſum* deerrare facit eum, ut non eripiat *animam ſuam*, & dicat, nonne mendacium in dextra mea" XLIV: 20. Apud Jeremiam "Gaudebo ſuper illis, ad faciendum bonum illis, & plantabo illos in terra, in veritate, *toto corde meo & tota anima mea*" XXXII: 41, ibi de Jehovah, hoc eſt, Domino, Cor dicitur ex Divino Bono quod eſt Amoris ſeu Miſericordiæ, & anima ex Divino Vero, quod eſt fidei apud hominem. Quod hæc ſignificentur per Cor & Animam in Verbo, pauci intra Eccleſiam hodie ſciunt, ex cauſa, quia non expenderunt, quod homini binæ facultates ſint, inter ſe diſtinctæ, nempe Voluntas & Intellectus, & quod illæ binæ facultates unam mentem conſtituent, ut homo ſit vere homo; nec expenderunt quod omnia in univerſo tam Cœlo quam mundo ſe referant ad bonum & verum, & quod conjuncta erunt, ut ſint aliquid & producant; ex ignorantia illorum effluxit, quod ſeparaverint fidem ab amore; nam qui ignorat univerſales illas leges, non ſcire poteſt quod fides ſe referat ad verum & amor ad bonum; & quod, niſi conjuncta ſunt, non ſint aliquid, fides enim abſque amore non eſt fides, & amor abſque fide non eſt amor, nam amor ſuum quale habet a fide, & fides ſuam vitam ab amore, inde fides abſque amore eſt mortua, & fides cum amore eſt viva: quod ita ſit conſtare poteſt a ſingulis in Verbo, nam ubi agitur de fide ibi etiam agitur de amore, ut ſic conjugium boni & veri, hoc eſt, cœlum, & in ſupremo ſenſu Dominus in omnibus & ſingulis ibi; quod tale conjugium ſit, videatur n:

683. 793. 801. 2516. 2712. 4318 fin: 3138. 5502. 6343. 8339. fin: 7645. 339: ex his nunc patet, unde eſt, qnod homo Eccleſiæ hactenus non ſciverit quid in Verbo intellectum ſit per cor & quid per animam. Quod anima in Verbo ſit vita fidei, evidenter conſtare poteſt a locis ubi Anima dicitur, ut in his ſequentibus; apud Moſchen "Non in pignus accipies molam aut molarem, *nam animam ille accipiens in pignus*" Deut: xxiv: 6, dicitur quod is animam accipiat in pignus qui molam, quia in ſenſu interno per molam ſignificantur illa quæ fidei ſunt, n: 7780. Apud Eſaiam "Erit ſicut cum ſomniat famelicus, quaſi eſſet comedens, ſed quando evigilat, *jejuna eſt anima ejus*; aut quando ſomniat ſitiens, quaſi eſſet bibens, ſed quando evigilat, ecce laſſus eſt, *& anima ejus appetens*" xxix: 8, jejuna anima, & appetens anima pro deſiderio diſcendi bona & vera fidei. Apud Eundem "Si exprompſeris famelico *animam tuam*, & *animam afflictam* ſaturaveris" lviii: 10, exprōmere famelico animam tuam pro deſiderante inſtruere in veris fidei, animam afflictam ſaturare pro inſtruere in bono fidei. Apud Jeremiam "Si indueris te dibapho, ſi ornaveris te ornatu auri, ſi ruperis ſtibio oculos, frūſtra pulchram reddes te, abhorrebunt a te amatores, *animam tuam quærent*" iv: 30, hic anima pro vita fidei, proinde pro ipſa fide apud hominem, quia hæc vitam ejus ſpiritualem facit; quod fides ſit quæ per animam intelligitur, patet a ſingulis in illo verſu. Apud Eundem "Venient & canent in altitudine Zionis, & confluent ad bonum Jehovæ, ad triticum & ad muſtum, & ad oleum, & ad filios gregis & armenti, *& fiet anima illorum ſicut hortus irriguus*; irrigabo *animam laſſam*, & *omnem animam* quæ dolet" xxxi: 12. 25; anima pro vita fidei apud hominem Eccleſiæ, qui dicitur fieri ſicut hortus, quia per hortum ſignificatur intelligentia quæ ex veris fidei, n: 100. 108. 2702, & anima dicitur irrigari quia per irrigari ſignificatur inſtrui. Apud Eundem "*Cum periculo animarum veſtrarum* adducimus panem noſtrum, propter gladium deſerti" Thren: v: 9, periculum animarum eſt periculum jacturæ fidei & inde vitæ ſpiritualis; gladius enim deſerti eſt falſum pugnans contra vera quæ fidei, n: 2799. 4499. 6353. 7102. 8294. Apud Ezechielem "Javan, Thubal & Meſcheh, hi mercatores tui *cum anima hominis*, & vaſis æris dederunt negotiatonem tuam" xxvii: 13, anima hominis pro interiori vero fidei ex bono, vaſa æris pro exterioribus veris fidei ex bono, vaſa enim ſunt vera exteriora ſeu vera ſcientifica, n: 3068. 3079, & æs eſt bonum naturalis, n: 425. 1551; niſi ſciretur quod anima hominis ſit fides, non poſſet intelligi quid ſignificat mercari cum anima hominis & cum vaſis æris. Apud Eundem "*Omnis anima vivens quæ reptat*, quocunque venerint fluvii, vivet, unde fit piſcis multus valde, quia veniunt eo aquæ hæ, & ſanantur," xlvii: 9, ibi de novo Templo, hoc eſt, de nova Eccleſia ſpirituali a Domino, anima vivens quæ reptat pro veris ſcientificis quæ fidei, piſcis inde multus ſunt ſcientifica, n: 40. 991, fluvii pro illis quæ ſunt intelligentiæ, quæ ex veris fidei, n: 2702. 3051; hic nec abſque ſenſu interno ſciretur quid foret piſcis multus ex eo quod fluvii illuc veniunt. Apud Davidem "Salvum fac me Deus, quia venerunt aquæ *uſque ad animam meam*" ii: 6: & apud Jonam

nam " *Circumdederunt me aquæ uſque ad animam meam* " II : 6, aquæ hic pro falſis, & quoque pro tentationibus quæ fiunt per injecta falſa, n : 705. 739. 756. 790. 8137. 8138. 8368. Apud Jeremiam " Jehovah dixit, num de gente, quæ ſicut hæc, *non ſumſerit ultionem anima mea* " v : 9. 29. Apud Eundem " Caſtigationem admitte Hieroſolyma, ne *avertatur anima mea a te*, ac redigam te in vaſtitatem " VI : 8, anima cum de Domino, pro Divino Vero. Apud Johannem " Secundus Angelus effudit phialam ſuam in mare, factumque eſt ſanguis ſicut mortui, unde *omnis anima vivens mortua eſt in mari* " Apoc : XVI : 3, mare pro ſcientificis in complexu, n : 28 ; ſanguis pro veris fidei ex bono, & in oppoſito ſenſu pro veris fidei falſificatis & prophanatis, n : 4735. 4978. 7317. 7326, inde anima vivens pro vita ex fide. Apud Matthæum " *Ne ſolliciti ſitis animæ veſtræ* quid eſuri ſitis, aut bibituri " VI : 15, anima pro veris fidei ; edere & bibere pro inſtrui in bono & vero fidei, in ſenſu enim interno agitur ibi de vita ſpirituali & de ejus nutritione. Apud Eundem " Quiſquis vult invenire *animam ſuam*, perdet illam, & quiſquis perdiderit *animam ſuam* propter Me, inveniet illam " x : 9, anima pro vita fidei qualis eſt credentibus, & in oppoſito ſenſu pro vita non fidei qualis eſt non credentibus. Apud Lucam " In patientia veſtra *poſſidete animas veſtras* " XXI : 29, poſſidere animas pro illa quæ ſunt fidei & inde vitæ ſpiritualis. Similiter in perplurimis aliis locis.

9051. Oculum pro oculo, quod ſignificet ſi aliquid in intellectuali interiori, nempe læſerint, conſtat ex ſignificatione oculi, quod ſit intellectus, hic intellectus interior, cujus vita eſt vita fidei : eſt homini intellectus exterior & intellectus interior, intellectus exterior eſt ubi cogitatio quæ ad perceptionem venit ; at intellectus interior eſt ubi cogitatio, quæ non ad perceptionem venit, ſed uſque ad perceptionem Angelorum ; hic intellectus eſt, qui illuſtratur a Domino cum homo fidem recipit, nam hic in luce cœli eſt, & in hoc eſt vita hominis ſpiritualis, quæ ei non ita manifeſtatur in mundo, ſed in altera vita, cum homo fit angelus inter angelos in cœlo ; interea latet illa vita interius in cogitatione intellectus exterioris,ac producit ſanctum & venerabundum ibi pro Domino, pro amore & fide in Ipſum, pro Verbo, & pro reliquis Eccleſiæ. Quod Oculus ſit intellectus, eſt quia oculus intellectui correſpondet, intellectus enim videt, ex luce cœli, at oculus ex luce mundi ; illa quæ ille oculus ſeu intellectus videt, ſunt ſpiritualia, & campus intuitionis ejus eſt ſcientificum quod in memoria hominis ; quæ autem oculus externus videt, ſunt terreſtria, & campus ejus intuitionis eſt omne quod apparet in mundo. Quod oculus in ſenſu ſpirituali ſit intellectus, & quoque fides, quia hæc facit vitam interioris intellectus, videatur n : 2701. 4403 ad 4421. 4523 ad 4534. Qui non ſcit, quod intellectus per oculum in Verbo intelligatur, non poteſt ſcire quid ſignificant quæ Dominus loquutus eſt de oculo apud Evangeliſtas, ut hæc " *Si oculus dexter ſcandalizaverit te, erue eum, bonum tibi eſt unoculum ingredi in Regnum Dei, quam duos oculos habentem conjici in gehennam ignis* " Matth : v : 29. Marc : IX : 47 ; quiſque novit, quod oculus non eruendus ſit, etſi ſcandalizet, & quod nemo unoculus ingrediatur in Regnum Dei ; ſed per

oculum dextrum ſignificatur falſum fidei de Domino; id eſt quod eruendum. Tum, *Lucerna corporis eſt Oculus, ſi itaque oculus tuus ſimplex eſt, totum corpus tuum lucidum erit: ſi oculus tuus malus fuerit, totum corpus obtenebratum erit; ſi ergo lumen, quod in te eſt, tenebræ eſt, tenebræ quantæ*" Matth: VI: 22. 23. Luc: XI: 34, hic nec oculus per oculum intelligitur, ſed intellectus veri fidei, inde vocatur oculus lucerna corporis, & dicitur ſi lumen quod in te tenebræ eſt, tenebræ quantæ, tenebræ enim in ſenſu ſpirituali ſunt falſa fidei, n: 1839. 1860. 4418. 4531. 7688. 7711. Ut & "*Cur cernis feſtucam, quæ in oculo fratris tui, eam vero quæ in oculo tuo trabem non intelligis*" Matth: VII: 3. 4. 5, cernere feſtucam in oculo fratris eſt aliquid erroneum quoad intellectum veri, trabs quæ in oculo ejus eſt malum falſi ingens, lignum enim in ſenſu interno eſt bonum, & in oppoſito ſenſu falſum, n: 643. 2784. 2812. 3720. 8354, bonum etiam repræſentatur in altera vita per trabem, quare illi qui fingunt bonum apud ſe, geſtare trabem videatur, & ſic tuti incedunt; abſque illa ſignificatione oculi & trabis, quid foret videre trabem in oculo. Si non ſcitur quod oculus in Verbo ſit intellectus veri, quod fides, nec ſciri poteſt quid involvit, quod Dominus, cum ſanavit cæcum, *expuerit humum, & fecerit lutum ex ſputo, & dixerit illi, lava te in lacu Siloam*" Johan: IX: 6. 7; quia omnia miracula Domini, ut omnia miracula Divina, involverunt illa quæ ſunt Regni Domini & Eccleſiæ, n: 7337. 8364, ita etiam hoc.

9052. Dentem pro dente, quod ſignificet ſi aliquid in intellectuali exteriori, conſtat ex ſignificatione dentis, quod ſit intellectuale exterius, & inde verum naturale, nam hoc illius intellectus vitam facit: quod dentes id ſignificent, eſt quia cibum, qui erit nutritioni corpori, ſicut mola comminuunt & ſic præparant, hic cibum qui erit nutritioni animæ; cibus qui nutrit animam eſt intelligentia & ſapientia, ille primum recipitur, commolitur & præparatur per cognitiones veri & boni in naturali; quod intelligentia & ſapientia ſit, quæ vocatur cibus ſpiritualis & cœleſtis, videatur n: 56 ad 58. 680. 1480. 4792. 5147. 5293. 5340. 5342. 5576. 5579. 5915. 8562. 9003: inde patet unde eſt quod dentes ſignificent intellectum exteriorem: quid intellectus exterior, conſtare poteſt ex illis quæ mox ſupra n: 9051, de intellectu interiori oſtenſa ſunt. Quod dentes ſignificent verum naturale, quod eſt intellectus exterioris, ac in oppoſito ſenſu falſum deſtruens id verum, conſtat ex his locis in Verbo; quod verum naturale, apud Moſchen "Ruber *oculis præ vino, & albus dentes præ lacte*" Geneſ: XLIX: 12, hic quoque & oculi & dentes ſimul dicuntur; agitur ibi de Jehudah, per quem intelligitur Dominus quoad Divinum Cœleſte n: 6363; oculi ſignificant Divinum intellectuale Domini, n: 6379, & dentes Divinum Naturale Ipſius n: 6380, ita quoque Divinum Verum in naturali. Apud Amos "Ego dedi vobis *vacuitatem dentium* in omnibus civitatibus veſtris, & defectum panis in omnibus locis veſtris" IV: 6, vacuitas dentium pro penuria veri, defectus panis pro penuria boni: ex his patet quid *ſtridor dentium*, qui illis in inferno, Matth: VIII: 12. Cap: XIII: 42. 50. Cap: XII: 13. Cap: XXV: 30. Luc: XIII: 28, quod ſit colliſio falſorum cum Veris fidei; dentes enim, ut dictum eſt, in oppoſito ſenſu ſigni-

ſignificant falſum deſtruens verum, ut apud Davidem "Surge Jehovah, ſerva me Deus mi, quia percutiens omnes hoſtes meos maxillam, *dentes impiorum confringes*" Pſalm: III: 8, dentes impiorum confringere pro falſa per quæ deſtruunt vera. Apud Eundem "Anima mea in medio leonum cubo, *dentes eorum haſta & tela*, & lingua eorum gladius acutus" Pſalm: LXXVII: 5, dentes leonum pro falſis deſtruentibus vera, leones ſunt falſa ex malo in ſua potentia, n: 6367. 6369. Apud Eundem "*Deus deſtrue dentes eorum in ore eorum, molares leonum juvenum averte*" Pſalm: LXXVIII: 7: & apud Joelem "Gens aſcendit ſuper terram meam, robuſta & non numerus, *dentes ejus dentes leonis, & molares leonis immanis illi*; redigit vitem meam in vaſtitatem, & ficum meam in ſpumam" I: 6. 7, dentes & molares pro falſis deſtruentibus vera Eccleſiæ, vitis Eccleſia ſpiritualis, n: 1069. 5113. 6376, & ficus bonum ejus naturale, n: 217. 4231. 5113, quod dentes id ſint, patet etiam ex eo, quod tribuantur genti quæ vaſtabit. Apud Johannem "Figuræ locuſtarum ſimiles equis paratis ad bellum, habebant capillos ſicut capillos mulierum, & *dentes earum quaſi leonum erant*" Apoc: IX: 7. 8, locuſtæ ſunt qui in falſis externis n: 7643, inde patet quod etiam dentes ſint falſa deſtruentia vera.

9053. Manum pro manu, quod ſignificet ſi aliquid potentiæ veri ſpiritualis nempe læſerint vel exſtinxerint, conſtat ex ſignificatione manus, quod ſit potentia quæ ex vero, n: 3091. 3387. 4931 ad 4937. 6292. 6947. 7188. 7189. 7518. 7673. 8050. 8153. 8281, quod ſit potentia ex vero ſpirituali, n: 5327. 5328. 7011.

9054. Pedem pro pede, quod ſignificet ſi aliquid potentiæ veri naturalis, conſtat ex ſignificatione pedis, quod ſit naturale, de qua n. 2162. 3147. 3761. 3986. 4280. 4938 ad 4952, quod ſit potentia veri naturalis, n: 5327. 5328.

9055. Uſtionem pro uſtione, quod ſignificet ſi aliquid affectionis quæ amoris interius in voluntario, conſtat ex ſignificatione uſtionis, quod ſit læſio ſeu exſtinctio boni amoris; quod dicatur in voluntario, eſt quia bonum quod amoris eſt voluntatis, & verum quod fidei eſt intellectus, n: 9050. 9051; quod ſit interius in voluntario, eſt quia vulnus, de quo ſequitur, ſignificat læſionem ſeu exſtinctionem quæ amoris exterius in voluntario: agitur enim hic ut in præcedentibus, de læſionibus quæ fiunt e tam in interno homine quam in externo, nam læſio intellectus interioris ſignificatur per oculum, & exterioris per dentem; & læſio potentiæ veri interni hominis per manum, ac potentiæ externi per pedem, ut oſtenſum eſt; ita hic læſio voluntarii interni hominis per uſtionem, & externi per vulnus: eſt homini voluntarium internum & externum, ſicut eſt ei intellectuale internum & externum, de quo n: 9050. 9051; voluntarium internum eſt ubi intellectuale internum, & voluntarium externum eſt ubi intellectuale externum, nam conjuncta erunt; ubi enim verum ibi eſt bonum, & ubi bonum ibi verum, nam verum abſque bono non eſt verum, & bonum abſque vero non eſt bonum, bonum enim eſt Eſſe veri, at verum eſt exiſtere boni, cum intellectu & cum volun-

tate:

tate hominis ſimiliter ſe habet, intellectus enim dicatus eſt receptioni veri ; voluntas dicata eſt receptioni boni ; inde patet, quod, cum regeneratur homo, detur ei a Domino novus intellectus per vera fidei, & nova voluntas per bonum Charitatis, & quod ambo erunt, & quoque conjuncta, ut homo regeneratus ſit. Quod uſtio ſignificet læſionem boni amoris, eſt quia per ignem ſignificatur amor, n: 934. 2446. 4906. 5071. 5215. 6314. 6832. 6834. 6849. 7324 fin: 7575. 7852; & læſio boni amoris eſt concupiſcentia ex amore ſui, quod hæc dicatur uſtio, videatur n: 1297. 5215: concupiſcentia quoque ſignificatur per aduſtionem apud Eſaiam " Loco aromatis tabes erit, & loco cinguli diſciſſio, & loco operis implexi calvities, & loco togæ cinctura ſacci, *aduſtio loco pulchritudinis*" III: 24, ibi de filia Zionis, per quam ſignificatur Eccleſia cœleſtis, hoc eſt, Eccleſia quæ in amore in Dominum eſt, aduſtio ibi eſt malum concupiſcentiæ ex amore ſui. Qui non ſcit, quod ſenſus internus in Verbo ſit, credit quod ſuperbi ornatus filiarum Zionis in illo Capite a Verſ: 16 ad 24 memorati ſignificent tales, & quod propter tales apud filias Zionis populus Judaicus & Iſraeliticus punirerur & caderit gladio, ut dicitur ibi Verſ: 25. 26; ſed res prorſus aliter ſe habet; ſpiritualia & cœleſtia illius Eccceleſiæ ſunt quæ per ornatus illos ſignificantur: quod non filia Zionis per filiam Zionis in Verbo intelligatur, cuivis, qui legit Verbum, conſtare poteſt, modo conſulat & expendat loca apud Prophetas ubi Zion & filia Zionis nominantur, ex quibus viſurus eſt quod filia Zionis ſit Eccleſia.

9056. Vulnus pro vulnere, quod ſignificet ſi aliquid affectionis quæ amoris exterius in voluntario, conſtat ex ſignificatione vulneris, quod ſit læſio affectionis quæ amoris, & quia eſt amoris eſt voluntarii, nam amor eſt vuluntatis ; quod exterioris voluntatis ſit, eſt quia per uſtionem ſignificatur læſio affectionis quæ interius in voluntario, de quo nunc ſupra n: 9055. Diſtinguitur in Verbo inter vulnus & plagam, vulnus prædicatur de læſione boni, & plaga de læſione veri, ut apud Eſaiam " A vola pedis uſque ad caput non in eo integritas; *vulnus* & *cicatrix* & *plaga* recens non expreſſa, & non obligata, & non emollita oleo" I: 6, ibi vulnus prædicatur de deſtructo bono, & plaga de deſtructo vero.

9057. Plagam pro plaga, quod ſignificet aliquid affectionis in intellectuali, nempe quod exſtinguitur ſeu læditur, conſtat ex ſignificatione plagæ, quod ſit exſtinctio ſeu læſio affectionis in intellectuali, hoc eſt, affectionis veri: plaga in Lingua originali exprimitur per vocem quæ ſignificat livorem ex collectione ſanguinis vel ſaniei, & ſanguis in ſenſu interno eſt verum fidei ex bono amoris, & in oppoſito ſenſu eſt verum falſificatum ac prophanatum, n: 4735. 4978. 7317. 7326, inde plaga eſt verum læſum ſeu exſtinctum; hoc etiam ſignificatur per *Plagas* in Apocalypſi Cap: IX: 20. Cap: II: 6. Cap: XIII: 1. 2. Cap: XV: 1. 6. 8. Cap: XVI: 21. Cap: XVIII: 8; tum per *plagas* apud Jeremiam Cap: XXX: 12. 14. 17. Apud Ezechielem, Cap: VI: 2. Apud Sachariam Cap: XIV: 12. 13. 14. 15. Apud Davidem Pſalm. XXXVIII: 6. Apud Lucam Cap: X: 30 ad 35, ubi agitur de illo qui incidit

in

in latrones, *qui inflixerunt ei plagas*, & reliquerunt ſemimortuum; & quod Samarita *obligaverit plagas ejus*, infuderit oleum & vinum, ſuſtulerit illum ſuper jumentum ſuum, & duxerit in diverſorium: qui ſenſum internum Verbi intelligit, ſcire poteſt cur a Domino dictum ſit, quod Samarita obligaverit plagas, infuderit oleum & vinum, & ſuſtulerit ſuper jumentum ſuum; per Samaritam enim in eo ſenſu intelligitur qui in affectione veri, per obligare plagas ſignificatur ſanatio læſæ illius affectionis, per infundere oleum & vinum ſignificatur bonum amoris & bonum fidei, & per tollere ſuper jumentum ſignificatur ſublevare ex ſuo intellectuali; ita per illa verba deſcripta eſt charitatis erga proximum naturaliter pro homine in mundo, & ſpiritualiter pro angelis in cœlo, naturaliter in ſenſu literæ, & ſpiritualiter in ſenſu interno; quod Samarita ſit qui in affectione veri, eſt quia Samaria illam affectionem in Verbo ſignificat; quod oleum ſit bonum amoris, videatur n: 886. 3728. 4582; quod vinum ſit bonum fidei n: 1798. 6337; quod jumentum ſit intellectuale n: 2761. 2762. 2781. 3217. 5321. 5741. 6125. 6401. 6524. 7024. 8146. 8148; ita Dominus loquutus eſt; ſed pauci hoc capiunt, credunt enim talia dicta eſſe ſolum parobolum hiſtorice concinnandi cauſa; ſed ita forent verba non ex Divino; verba ex Divino omnia in ſe habent talia quæ Domini ſunt, quæ cœli, & quæ Eccleſiæ, & hoc in unaquavis jotha, videatur ſupra n: 9049 fin:

9058. Et cum percuſſerit vir oculum, ſervi ſui, quod ſignificet ſi internus homo læſerit verum fidei in externo, conſtat ex ſignificatione percutere, quod ſit lædere, ut prius; ex ſignificatione viri, hic viri ex filiis Iſraelis, quod ſit qui ab Eccleſia, & inde in vero ſpirituali, quod eſt verum fidei, de qua ſupra n: 9034, ita internus homo, nam verum fidei eſt in interno homine, & facit vitam ejus, quæ vita ſpiritualis vocatur; dicitur internus homo propter relationem ad externum, qui ſignificatur per ſervum; ex ſignificatione oculi, quod ſit intellectuale interius, & inde verum fidei, de qua n: 9051; & ex ſignificatione ſervi, quod ſit verum ſcientificum quod in externo homine, de qua n: 1895. 2567. 3835. 3849. 8993. 8994, ita quoque externus ſeu naturalis homo, n: 5305. 7998. 8974. In ſenſu literæ dicitur vir & ſervus, ac ſic intelliguntur duo, ſed in ſenſu interno, in quo vir eſt internus homo & ſervus externus, in uno ſunt; cauſa eſt, quia in ſenſu interno non attenditur ad perſonas ſed ad res, n: 5225. 5287. 5434. 8343. 8985. 9007.

9059. Vel oculum ancillæ, quod ſignificet vel affectionem veri ibi, conſtat ex ſignificatione oculi, quod ſit intellectuale, & inde verum fidei, ut nunc ſupra n: 9058; & ex ſignificatione ancillæ, quod ſit affectio veri naturalis, de qua n: 2567. 3835. 3849. 8993.

9060. Et corruperit eum, quod ſignificet ut exſtinxerit, conſtat ex ſignificatione corrumpere, cum de vero fidei, quod ſignificatur per oculum, quod ſit exſtinguere.

9061. Ad liberum mittet illum pro oculo, quod ſignificet quod amplius non

non ſervire poſſit interno, conſtat ex ſignificatione ad liberum mittere, quod ſit dimittere e ſervitio; & ex ſignificatione pro oculo, quem corruperat in ſervo, quod ſit propter verum fidei exſtinctum in externo ſeu naturali homine; oculus enim eſt intellectuale, & inde verum fidei, n: 9057. 9058.; corrumpere eſt exſtinguere, n: 9060; & ſervus eſt externus ſeu naturalis homo, n: 9058. Hæc quomodo ſe habent, non ſciri poteſt, niſi ſciatur quomodo ſe habet cum interno homine reſpective ad externum; internus homo non poteſt vivere vitam ſpiritualem, niſi externus concordat; quapropter non poteſt homo regenerari, niſi naturalis homo etiam regeneretur; inde ſequitur, ſi verum fidei in naturali ſeu externo homine exſtinctum fuerit, quod non amplius ſervire poſſit interno. Se habet hoc ſicut viſus externus reſpective ad viſum internum; ſi viſus externus læſus fuerit, non amplius ſervire poteſt interno; nam ſi viſus externus pervertit objecta, internus non poteſt per illum viſum videre niſi perverſe: aut ſicut ſe habet cum reliquis membris, quæ voluntati ſubjecta ſunt, ut cum brachiis, manibus, digitis, pedibus, ſi hæc diſtincta ſunt, tunc non poteſt voluntas agere per illa niſi diſtorte: ſimiliter ſe habet cum naturali ſeu externo homine reſpective ad internum; ſi vera ſcientifica in externo ſeu naturali homine peverſa ſunt vel exſtincta, non poteſt internus videre verum, ita non cogitare & percipere niſi perverſe aut falſe: ex his patet, cur naturalis homo regenerandus eſt, ut homo regeneratus ſit: de his videantur etiam quæ prius oſtenſa ſunt, n: 3286. 3321. 3469. 3493. 3573. 3620. 3623. 3679. 4587. 4618. 4667. 5165. 5168. 5427. 5428. 5477. 6299. 6564. 874 ad 8747. 9043.

9062. Et ſi dentem ſervi ſui vel dentem ancillæ ſuæ excuſſerit, quod ſignificet ſi deſtruxerit verum aut affectionem ejus in ſenſuali, conſtat ex ſignificatione dentis, quod ſit intellectuale exterius, & inde verum in naturali, de qua ſupra n: 9052, hic verum in ultimo naturalis, hoc eſt, in ſenſuali, quia dicitur de ſervo & de ancilla; ex ſignificatione ancillæ, quod ſit affectio illius veri, de qua etiam ſupra n: 9059; & ex ſignificatione excutere, quod ſit deſtruere. Quid ſenſuale & quale, videatur n: 4009. 5077. 5011. 5084. 5089. 5091. 5125. 5128. 5580. 5767. 6183. 6201. 66310. 311. 6313. 6315. 6316. 6564. 6598. 6612. 6614. 6622. 6624. 6948. 6949. 7963.

9063. Ad liberum mittet illum pro dente ejus, quod ſignificet quod non ſervire amplius poſſit interno, conſtat ex ſignificatione ad liberum mittere, quod ſit dimittere e ſervitio, ita non amplius ſervire, ut ſupra n: 9061; & ex ſignificatione dentis, quod ſit ſenſuale, de qua nunc ſupra n: 9062. Quomodo cum his ſe habet, ſciri poteſt ex illis quæ de ſtatu interni hominis, cum externus læſus eſt, mox ſupra n: 9061, oſtenſa ſunt; ſimiliter ſe habet cum ſenſuali læſo; hoc enim eſt ultimum in naturali homine, quod etiam hoc regenerandum ſit, ut homo plene regeneratus ſit, videatur n: 6844. 6845. 7645. Quod hæc, quæ de oculo & de dente ſervi aut ancillæ, ſtatuta ſunt, arcana in ſe contineant, quæ nemo videre poteſt niſi per ſenſum internum, cuivis poteſt conſtare; quid enim abſque arcana cauſa foret, ſtatuere, quod

dimitterentur liberi propter oculum aut propter dentem, & non propter alia membra, cum corrumperentur; ſed arcana illa cauſa patet, cum ſcitur quid in ſpirituali ſenſu ſignificatur per oculum & per dentem; quod cum ſcitur, in lucem venit, cur ita ſtatutum ſit.

9064, Verſ: 28 ad 36. *Et cum cornu ferierit bos virum aut mulierem, & moriatur, lapidando lapidabitur bos, & non comedetur caro ejus, & dominus bovis inſons. Et ſi bos cornupeta ille ab heri nudius tertius, & teſtatum domino ejus, & non cuſtodiverit eum, & occiderit virum aut mulierem, bos lapidabitur, & etiam dominus ejus morietur. Si expiatio poſita ſit ſuper illum, & dabit redemtionem animæ ſuæ ſecundum omne quod poſitum ſuper illo. Aut filium cornu ferierit, aut filiam cornu ferierit, ſecundum judicium hoc fiet ei. Si ſervum cornu ferierit bos vel ancillam, argentum triginta ſiclorum dabit dominus illius, & bos lapidabitur. Et cum aperuerit vir foveam, vel cum foderit vir foveam, & non operuerit illam, & ceciderit illuc bos vel aſinus dominus foveæ rependet, argentum reddet domino ejus, & mortuum erit ſibi. Et cum plaga affecerit bos viri bovem ſocii ſui, & moriatur, & vendent bovem vivum, & divident argentum ejus, & etiam mortuum divident. Vel notum quod bos cornupeta ille ab heri nudius tertius, & non cuſtodiverit eum dominus ejus, rependendo rependet bovem pro bove, & mortuus erit ſibi.* Et cum cornu ferierit bos virum & mulierem, ſignificat ſi affectio mali in naturali læſerit verum aut bonum fidei: & moriatur, ſignificat uſque ut deſtruxerit: lapidando lapidabitur, ſignificat pænam deſtructi veri & boni fidei: & non comedetur caro ejus, ſignificat quod nullatenus appropriandum id malum ſed ejiciendum: & dominus bovis inſons, ſignificat quod non malum ab interno homine, quia ex voluntario & non ex intellectuali: & ſi bos cornupeta ille ab heri nudius tertius, ſignificat ſi affectio mali diu fuerit: & teſtatum domino ejus, ſignificat & hoc tranſiverit in intellectuale: & non cuſtodiverit eum, ſignificat non repreſſionem: & occiderit virum aut mulierem, ſignificat ſi deſtruxerit tunc verum & bonum fidei: bos lapidabitnr, ſignificat pænam deſtructi veri: & etiam dominus ejus morietur, ſignificat damnatio interni hominis: ſi expiationem poſita ſit ſuper illum, ſignificat ut expers damnationis fiat: & dabit redemtionem animæ ſuæ, ſignificat gravia pænitentiæ: ſecundum omne quod poſitum ſuper illo, ſignificat ſecundum quale affectionis mali ex intellectuali: aut filium cornu ferierit, aut filiam cornu ferierit, ſignificat inſultum ab affectione mali in vera & bona fidei derivata ab interioribus: ſecundum judicium hoc fiet ei, ſignificat quod ſimilis pæna: ſi ſervum cornu ferierit bos vel ancillam, ſignificat ſi affectio mali deſtruxerit verum aut bonum in naturali: argentum triginta ſiclorum dabit dominus ejus, ſignificat quod internus homo id ad plenum reſtituet: & bos lapidabitur, ſignificat pænam deſtructi veri & boni in naturali: & cum aperuerit vir foveam, ſignificat ſi quis falſum ab altero acceperit: vel cum foderit vir foveam, ſignificat ſi vel ipſe finxerit: & ceciderit illuc bos vel aſinus, ſignificat quod pervertit bonum aut verum in naturali: dominus foveæ rependet, ſignificat quod is, apud quem falſum, emendabit: argentum reddet domino ejus, ſignificat quod per verum apud illum cujus bonum aut verum

rum in naturali perverſum eſt: & mortuum erit ſibi, ſignificat quod malum aut falſum illi menſurum: & cum plaga affecerit bos viri bovem ſocii ſui, ſignificat duo vera, quorum affectiones diverſæ ſunt, & unius læſerit alterius: & moriatur, ſignificat ut pereat affectio bona: & vendent bovem vivum, ſignificat quod affectio unius quæ læſerat alterius abalienabitur: & divident argentum ejus, ſignificat quod verum ejus diſſipetur: & etiam mortuum divident, ſignificat quod etiam affectio lædens: vel notum quod bos cornupeta ille ab heri nudius tertius, ſignificat ſi notum prius quod talis affectio ejus fuerit: & non cuſtodiverit eum dominus ejus, ſignificat & ſi non in vinculis tenuerit: rependendo rependet, ſignificat reſtitutionem ad integrum: & mortuus erit ſibi, ſignificat pro affectione lædente.

9065. Et cum cornu ferierit bos virum aut mulierem, quod ſignificet ſi affectio mali in naturali læſerit verum aut bonum fidei, conſtat ex ſignificatione cornu ferire, quod ſit lædere; cornu enim ſignificat potentiam falſi ex malo, n: 2832, & ferire ſignificat lædere; ex ſignificatione bovis, quod ſit affectio boni in naturali, de qua n: 2180. 2566. 2781. 2830. 5913. 8937, inde in oppoſito ſenſu affectio mali in naturali; ex ſignificatione viri, quod ſit bonum fidei, de qua n: 9034.; & ex ſignificatione mulieris, quod ſit bonum fidei, de qua n: 4823. 6014. 7337.

9066. Et moriatur, quod ſignificet uſque ut deſtruxerit, conſtat abſque explicatione.

9067. Lapidando lapidabitur, quod ſignificet pænam deſtructi veri & boni fidei, conſtat ex ſignificatione lapidari, de qua n: 5156. 7456. 8575. 8799.

9068. Et non comedetur caro ejus, quod ſignificet quod nullatenus appropriandum id malum, ſed ejiciendum, conſtat ex ſignificatione comedere, quod ſit appropriari & conjungi, de qua n: 2187. 2343. 3168. 3513. fin: 3596. 3832. 4745. 5643. 8001, inde non comedi eſt non appropriari ſed ejici; quod non appropriandum ſit ſed ejiciendum, eſt quia eſt tale malum quod deſtruit verum & bonum fidei Eccleſiæ; & ex ſignificatione carnis, quod ſit bonum amoris cœleſtis, & in oppoſito ſenſu malum amoris ſui, de qua n: 3813. 7850. 8409. 8431.

9069. Et dominus bovis inſons, quod ſignificet quod non malum ab interno homine, quia ex voluntario & non ex intellectuali, conſtat ex ſignificationi domini bovis, quod ſit internus ſeu ſpiritualis homo, per bovem enim ſignificatur affectio mali in naturali ſeu externo homine, n: 9065, inde dominus bovis eſt internus homo, hic enim eſt dominus externi ſeu naturalis, nam dominari poteſt ſuper affectiones mali in naturali, & quoque dominatur quando naturale eſt ſubordinatum, ut eſt apud regeneratos; & ex ſignificatione inſontis, quod ſit abſque culpa: cauſa dicitur, quia malum exivit ex voluntario & non ex intellectuali; malum enim ex voluntario & non ſimul ex intellectuali non damnat, nam homo id non videt, ita non expendit num malum ſit, quapropter non eſt conſcius ejus: tale malum eſt malum ex hæreditario, antequam homo inſtructus eſt quod ſit malum, & quoque poſtquam inſtructus eſt, & ſolum in vita externa ſeu corporis eſt, & non ſimul in vita

interna

interna quæ intellectus: nam videre & intelligere quod malum ſit, & uſque id facere, reum facit hominem, ut Dominus docet apud Johannem "*Phariſæi dixerunt, num etiam nos cæci ſumus; dixit illis Jeſus, ſi cæci eſſetis, non haberetis peccatum; jam vero dicitis, quod videamus, ideo peccatum veſtrum manet*" IX: 40. 41. Quod nemo puniatur propter mala hæriditaria, ſed propter mala propria, videatur n: 966. 1667. 2307. 2308. 8806. Tale malum eſt quod ſignificatur per bovem cornu ferientem virum aut mulierem, antequam dominus bovis ſciverit quod cornupeta fuerit; in nunc ſequente Verſu agitur de malo, cujus conſcius eſt homo, quod ſignificatur per bovem cornupetam, de quo ſcivit dominus ejus & non cuſtodivit; quare inde pæna eſt, quod bos lapidabitur, & homo moriatur, ſi non ponatur expiatio.

9070. Et ſi bos cornupeta ille ab heri nudius tertius, quod ſignificet ſi affectio mali diu fuerit, conſtat ex ſignificatione bovis cornupetæ, quod ſit affectio mali, de qua ſupra n: 9065; & ex ſignificatione heri nudius tertius, quod ſit ſtatus & tempus præcedens, de qua n: 6983. 7114, ita quod prius & diu fuerat.

9071. Et teſtatum domino ejus, quod ſignificet & hoc tranſiverit in intellectuale, conſtat ex ſignificatione teſtatum eſſe, quod ſit notum factum eſſe, proinde tranſiviſſe in intellectuale; nam malum quod notum fit id tranſit in intellectuale; intellectuale enim eſt viſus hominis internus, voluntarium abſque viſu illo eſt cæcum, quapropter cum malum, quod eſt voluntarii, tranſit in intellectuale eſt e caligine in lucem.

9072. Et non cuſtodiverit eum, quod ſignificet non repreſſionem, conſtat ex ſignificatione cuſtodire, cum de malo voluntarii quod tranſivit in lucem intellectualis, quod ſit inhibitio ſeu repreſſio: datum enim eſt homini intellectus, ut videat malum, & tunc reprimat.

9073. Et occiderit virum aut mulierem, quod ſignificet ſi deſtruxerit verum & bonum fidei, conſtat ex ſignificatione occidere, quod ſit deſtruere; ex ſignificatione viri, quod ſit verum fidei; & mulieris, quod ſit bonum fidei, ut ſupra n: 9065.

9074. Bos lapidabitur, quod ſignificet pænam deſtructi veri, ut ſupra n: 9067.

9075. Et etiam dominus ejus morietur, quod ſignificet damnationem interni hominis, conſtat ex ſignificatione domini bovis, quod ſit internus homo, de qua ſupra n: 9069; & ex ſignificatione mori, quod ſit damnatio, de qua etiam ſupra n: 9008. Quod bos lapidaretur, & dominus ejus moreretur, ſi notum ei fuerit quod bos cornupeta fuerit, & non cuſtodiverit eum, eſt quia ſpirituale hujus judicii ſeu legis eſt, quod homo qui novit quod malum ſit, & non reprimit illud reus ſit, nam approbat illud, & ſic exſtinguit lucem veri, & una fidem veri in ſua conceptione; qua exſtincta bonum a Domino non recipitur; inde internus homo non poteſt aperiri, proinde non donari vita ſpirituali, quæ eſt vita veri & boni fidei: cum talis homini ſtatus eſt, tunc vitam naturalem, quæ eſt externi hominis, vivit; ſed hæc vita abſque vita ſpirituali, eſt mortua; inde damnatio, n: 7494.

9076. Si expiatio poſita ſit ſuper illum, quod ſignificet ut expers damnationis fiat, conſtat ex ſignificatione expiationis, quod ſit ut expers ſit damnationis; expiationes enim ponebantur ſuper illos, qui non ex propoſito aut dolo malum fecerunt, & fuerunt variæ, quæ tunc vocabantur redemtiones animæ, nam per illa redimebatur vita: ſed externa illa ſignificabant interna, nempe expiatio liberationem a damnatione, inde redemtio emendationem vitæ ſpiritualis per actualem pænitentiam. Quia expiatio ſignificabat liberationem a damnatione, inde quoque ſignificabat condonationem peccatorum, & inde mundationem.

9077. Et dabit redemtionem animæ, quod ſignificet gravia pænitentiæ, conſtat ex ſignificatione redemtionis, quod ſit loco ejus dare aliud, ut ſit liberatio; quid redemtio in varia ſignificatione, videatur n: 2954. 2959. 2966. 6281. 7205. 7445. 8078. 8079. 8080; quod hic per redemtionem animæ ſignificentur gravia pænitentiæ, eſt quia agitur de liberatione a damnatione, & homo a damnatione non liberari poteſt quam per remotionem mali, & remotio mali non fit niſi quam per actualem pænitentiam, quæ eſt vitæ; & hæc fiunt per tentationes ſpirituales, quæ ſunt gravia pænitentiæ: quod liberatio a damnatione, ſeu, quod idem, liberatio a peccatis ſit remotio mali, & quod hæc fiat per pænitentiam vitæ, videatur n: 8389 ad 8394. 8958 ad 8969; & quod tunc tentationes, n: 8958 ad 8969.

9078. Secundum omne quod poſitum ſuper illo, quod ſignificet ſecundum quale affectionis mali ex intellectuali, conſtat ex illis quæ de expiatione & de redemtione nunc dicta ſunt, nam malum voluntatis, quod viſum eſt in intellectuali, & non repreſſum, erat quod expiandum, & quod redimendum per aliquod æquale reſpondens, ita ſecundum quale affectionis mali ex intellectuali.

9079. Aut filium cornuferierit, aut filiam cornuferierit, quod ſignificet inſultum ab affectione mali in vera & bona fidei derivata ab interioribus, conſtat ex ſignificatione cornuferire, quod ſit læſio, ut ſupra n: 9065, ita inſultus; ex ſignificatione filii, quod ſit verum fidei, & filiæ quod ſit bonum fidei, de qua n: 489. 490. 491. 533. 1147. 2362. 3623: quod ſint vera & bona derivata ab interioribus, eſt quia interiora ſunt ſicut parentes, ex quibus bona & vera nata ſunt ſicut filii & filiæ: bona enim & vera apud hominem regeneratum ſe habent ſicut generationes; ſunt quæ parentis loco ſunt, ſunt quæ liberorum, quæ generorum ac nuruum, quæ nepotum & neptum, & ſic porro: ſunt inde illorum conſanguinitates & affinitates, & ſunt familiæ, in multiplici ſerie: ita diſpoſitæ ſunt ſocietates in cœlo, ac ita quoque vera & bona apud hominem qui regeneratur, inde etiam is fit cœlum in minima forma; & quod arcanum eſt; bona & vera apud hominem ſe mutuo amant, & ſecundum amorem ſe agnoſcunt, ac ita ſe conſociant: hoc originem ducit ex ſocietatibus angelicis, in quibus ſe amant, ſe agnoſcunt, & ſe conſociant, ſecundum bonorum ſimilitudines & proximitates; & quod mirum, qui ſe nuſquam prius viderant, ſi in ſimilari bono ſunt, cum conveniunt, eſt ſicut ſe ab infantia viderint: ex hac origine eſt, quod bona & vera ſe ſecundum

cœli

cœli formam conjungant apud hominem, & faciant instar cœli in illo: ſed hæc a Domino, tam in cœlo quam in homine angelo, hoc eſt, in homine qui regeneratur & fit angelus.

9080. Secundum judicium hoc fiet ei, quod ſignificet quod ſimilis pæna, conſtat abſque explicatione.

9081. Si ſervum cornuferierit bos, vel ancillam, quod ſignificet ſi affectio mali deſtruxerit verum aut bonum in naturali, conſtat ex ſignificatione ſervi, quod ſit verum in naturali, de qua n: 3019. 3020. 5305. 7998; ex ſignificatione ancillæ, quod ſit affectio veri ibi, de qua n: 1895. 2567. 3835. 3849. 8993. 8994; & ex ſignificatione cornuferire, quod ſit deſtruere. Cornuferire in Verbo dicitur de deſtructione falſi per potentiam veri, & in oppoſito ſenſu de deſtructione veri per potentiam falſi; & hoc ex cauſa, quia per cornu ſignificatur potentia veri ex bono & falſi ex malo, n: 2832, ut apud Ezechielem "Latere & humero impellitis, *& cornibus veſtris feritis* omnes infirmatas" XXXIV: 21, ibi de illis qui omni vi & potentia deſtruunt vera & bona Eccleſiæ per ratiocinia fallacia ex ſenſualibus; latere & humero impellere eſt omni vi & potentia, n: 1085. 4931 ad 4937; inde patet cur dicitur cornu ferire apud Moſchen "Primogenito bovis ejus, honos illi, *& cornua monocerotis cornua ejus, his populos feriet una* ad fines terræ" Deut: XXXIII: 17, hoc in prophetico Moſchis de Joſepho, in quo per Joſephum in ſenſu interno intelligitur Dominus quoad Divinum ſpirituale, & in ſenſu repræſentativo Ipſius Regnum ſpirituale; cornua monocerotis ſunt quæ potentiæ ex bono & vero fidei; populos ferire eſt falſa deſtruere per vera; ad fines terræ eſt ab undequaque ubi Eccleſia. Apud Davidem "Tu ipſe Rex meus Deus, *per Te hoſtes noſtros cornuferiemus*" Pſalm. XLIV: 6, hoſtes cornuferire, eſt quoque ibi falſo per potentiam veri & boni fidei deſtruere: quis non videre poteſt, quod in illis locis non dictum fuiſſet cornuferire, cum ab hominibus, niſi ex ſignificatione cornu, quod ſit potentia.

9082. Argentum triginta ſiclorum dabit Dominus ejus, quod ſignificet quod internus homo id ad plenum reſtituet, conſtat ex ſignificatione argenti triginta ſiclorum, quod ſit reſtitutio damni ad plenum per verum, argentum enim eſt verum ex bono, n: 1551. 2954. 5658. 6112. 6914. 6917. 7999. 8932, triginta ſunt plenum, n: 5335. 7984; & dominus qui reſtituet, eſt internus homo, n: 9069, ita vera fidei ex verbo, nam illa faciunt vitam interni hominis.

9083. Et bos lapidabitur, quod ſignificet pænam deſtructi veri & boni in naturali, conſtat ex ſignificatione lapidari, quod ſit pæna deſtructi veri & boni fidei, de qua n: 8156. 7456. 8575. 8799; quod ſit in naturali, eſt quia bos lapidaretur, per quem affectio mali in naturali, quæ deſtruxit, ſignificatur.

9084. Et cum aperuerit vir foveam, quod ſignificet ſi quis falſum ab altero acceperit, conſtat ex ſignificatione foveæ, quod ſit falſum, de qua n: 4728. 4749. 5038; & ex ſignificatione aperire, cum de falſo, quod ſit ac-

cipere

cipere, hic ab altero, quia ſequitur, *vel cum foderit vir foveam*, quod eſt accipere ſeu fingere a ſemet.

8085. Vel cum foderit vir foveam, quod ſignificet ſi vel ipſe finxerit, conſtat ex ſignificatione foveæ, quod ſit falſum; & ex ſignificatione fodere, quod ſit accipere a ſe, ſeu fingere, de quibus mox ſupra n: 9084.

9086. Et ceciderit illuc bos vel aſinus, quod ſignificet quod pervertit bonum aut verum in naturali, conſtat ex ſignificatione cadere, quod ſit pervertere, de qua ſequitur; ex ſignificatione bovis, quod ſit affectio mali in naturali, ita malum ibi, de qua ſupra n: 9065; & ex ſignificatione aſini, quod ſit verum in naturali, de qua n: 2781. 5492. 5741. 7024. 8078. Quod cadere in foveam, cum dicitur de bono & vero in naturali, quæ ſignificantur per bovem & aſinum, ſit pervertere, patet ex illis quæ in Verſu ſequente continentur, ibi enim agitur de emendatione per verum, quod fieri poteſt cum bonis & veris perverſis, non autem cum illis exſtinctis; nam cum bonum aut verum pervertitur, uſque manet, ſed perverſe explicatum; cadere etiam eſt labi per errorem. Quia hoc ſignificatum eſt per cadere in foveam, ideo dictum eſt a Domino "*Cujus veſtrum aſinus aut bos in puteum cadit, quem non ſtatim extrahitis in die ſabbathi*" Luc: XIV: 5; hoc dictum eſt a Domino, cum hydropicum in die ſabbathi ſanavit; dies ſabbathi erat ſanctiſſimus in illa Eccleſia, quia ſignificabat conjugium cœleſte, quod eſt conjunctio boni & veri ex Domino, n: 8495. 8510; inde ſanationes a Domino fiebant in die ſabbathi, nam ſanatio involvebat ſanationem vitæ ſpiritualis; & morbus hydropicus veri & boni perverſionem; ita ſanatio veri perverſi emendationem & reſtitutionem; nam omnia miracula Domini involvebant & ſignificabant ſtatus Eccleſiæ, n: 8360, quemadmodum in genere omnia miracula Divina, n: 7337: inde nunc eſt, quod a Domino dictum "Cujus veſtrum aſinus aut bos in puteum cadit, quem non ſtatim extrahitis in die ſabbathi;" per quæ in ſenſu ſpirituali id quod dictum eſt, ſignificabatur; nam quicquid Dominus loquutus eſt, ex Divino loquutus eſt, & cum ex Divino, ſingulis ſenſus internus ineſt, n: 9049. 9063 fin: per puteum ibi ſimile ſignificatur quod per foveam, nempe falſum, n: 1688. Et quia fovea eſt falſum, ideo quoque Dominus, cum de falſis Eccleſiæ loquutus eſt, dixit "*Quando cæcus cæcum ducit, ambo in foveam cadunt*" Matth: XV: 14, cæcus eſt qui in erroneis, cadere in foveam eſt pervertere verum; hæc comparative dicta ſunt, ſed omnes comparationes in Verbo ex ſignificativis ſumtæ ſunt, n: 3576. 8989. Qui credunt quod Sanctum Divinum, quod in Verbo, non altius reconditum lateat, quam in ſenſu qui apparet in litera, is in his & in reliquis Verbi non aliunde videt ſanctum quam ex fide quod omnia quæ ibi Divinitus inſpirata ſint; & quod inexplicabilia ibi ſint arcana ſoli Deo nota; at qui in hac fide non ſunt, Verbum contemnunt, ſolum ob ſtylum ad apparentiam magis humilem, quam eſt ſtylus qui ad genium mundi applicatus eſt, qualis eſt apud plures ſcriptores antiquos & hodiernos: at ſciant, quod ſanctum Divinum lateat in omnibus & ſingulis Verbi, ſed conſiſtat in eo, quod omnia & ſingula agant de Domino, de Ipſius Regno & Eccleſia;

hæc ſanctiſſima ſunt, quia ſunt Divina a Domino, in quibus ſic eſt vita æterna ſecundum Domini verba apud Johannem "*Verba quæ Ego loquor vobis, ſpiritus ſunt & vita ſunt*" VI : 73; ſed ſanctiſſima illa Divina patent coram angelis in cœlo, quia hi non capiunt Verbum naturaliter ſecundum ſenſum literalem, ſed ſpiritualiter ſecundum ſenſum internum; ſecundum hunc ſenſum etiam homines caperent Verbum, ſi angelicam vitam viverent, nempe vitam fidei & amoris: quæ in ſenſu interno Verbi continentur, nec aliud ſunt, quam quæ genuina doctrina Eccleſiæ docet; genuina doctrina Eccleſiæ docet Dominum, fidem in ipſum, amorem in ipſum, & amorem boni quod ab Ipſo; hic amor eſt charitas erga proximum, n: 6709. 6710. 8123; qui hanc vitam vivunt, illuſtrantur a Domino, & vident ſancta Verbi; & nullatenus alii; videatur Præfatio ad Cap: XVIII Geneſ:

9087. Dominus foveæ rependet, quod ſignificet quod is apud quem falſum, emendabit, conſtat ex ſignificatione domini foveæ, quod ſit apud quem falſum, fovea enim eſt falſum, n: 9084. 9086; & ex ſignificatione rependere, quod ſit emendare; quod rependere ſit emendare, eſt quia mulcta ſignificat emendationem, n: 9045, & argentum quod penderet, ſignificat verum, per quod emendatio, de quo ſequitur.

9088. Argentum reddet domino ejus, quod ſignificet quod per verum apud illum cujus bonum aut verum in naturali perverſum eſt, conſtat ex ſignificatione argenti, quod ſit verum, de qua n: 1551. 2048. 5658. 6112. 6914. 6917. 7999, & quod dare argentum ſit redimere per verum, n: 2954; & ex ſignificatione domini ejus, nempe cujus bos vel aſinus cecidit in foveam, quod ſit is cujus bonum aut verum in naturali perverſum eſt, bos enim eſt bonum in naturali, & aſinus eſt verum ibi, n: 9085 & cadere in foveam eſt illa pervertere, n: 9086. Cum hoc ita ſe habet; ſi bonum aut verum per falſum pervertitur, tunc perverſum eſt emendandum per verum, intra Eccleſiam per verum ex Verbo, ſeu ex doctrina quæ ex Verbo; cauſa quod ita erit, eſt quia verum docet quid malum & quid falſum, & ſic homo illa videt & agnoſcit, & cum videt & agnoſcit, tunc emendari poteſt; nam Dominus influit in illa apud hominem, quæ homo ſcit, non autem in illa quæ non ſcit; quapropter nec emendat malum aut falſum priuſquam homo inſtructus eſt quod ſit malum aut falſum: inde eſt, quod qui pænitentiam agent, mala ſua videbunt & agnoſcent, & ſic vitam veri vivent, n: 8388 ad 8392: ſimiliter ſe habet cum purificationibus a malis amorum ſui & mundi; purificationes ab illis amoribus nequaquam fieri poſſunt quam per vera fidei, quia hæc docent quod ab amoribus illis omnes concupiſcentiæ: inde erat quod circumciſio apud gentem Iſraeliticam & Judaicam fiebat per cultrum petræ; circumciſio enim ſignificabat purificationem a ſpurcis illis amoribus, & culter petræ, per quem fiebat, ſignificabat verum fidei, n: 2769 med: 7044. Per vera fidei etiam homo regeneratur, n: 8635 ad 8640. 8772: hoc per Lavationes, per quas olim mundabantur, ſignificatum eſt; & idem quoque hodie per aquas baptiſmi; aquæ enim ſignificant vera fidei, per quæ mala removentur, n: 739. 2702. 3058. 3424, 4976. 7307. 8568; & Baptiſmus ſignificat

ficat regenerationem, n: 4255. 5120 fin. Ex his patet, quam falſe cogitant, qui credunt mala ſeu peccata apud hominem abſtergi, ſicut ſordes corporis abluuntur per aquas; & quod mundati fuerint quoad interiora qui ſecundum ſtatuta Eccleſiæ olim lavabantur per aquas; ut & quod ſalventur hodie per quod baptizentur; cum tamen lavationes olim modo repræſentabant mundationem interiorum, & baptizatio ſignificat regenerationem, aquæ ibi ſunt vera fidei per quæ homo mundatur & regeneratur, nam per illa removentur mala: baptiſmus eſt pro illis qui intra Eccleſiam ſunt, quia his eſt Verbum, ubi vera fidei, per quæ homo regeneratur.

9089. Et mortuum erit ſibi, quod ſignificet quod malum aut falſum illi manſurum, conſtat ex ſignificatione mortui, cum dicitur de bono aut vero in naturali, quod ſignificatur per bovem aut aſinum, quod ſit malum, aut falſum; nam cum bonum moritur ſuccedit malum, & cum verum moritur ſuccedit falſum; quia mortuum eſt malum & falſum, ideo mortui dicuntur qui volunt malum & credunt falſum, n: 7494; & ex ſignificatione eſſe ſibi, quod ſit manere apud illum. Cum his ita ſe habet; ſi quis per falſum deſtruit bonum aut verum apud ſe aut apud alios, is ex malo id facit, ita ex voluntario per intellectuale, nam omne malum eſt voluntarii, & omne falſum eſt intellectualis; quod per utrumque fit, hoc remanet, nam imbuit omne vitæ hominis; aliter ſi malum exit ex voluntario & non ſimul ex intellectuali, n: 9009: inde patet, unde eſt quod ſtatutum ſit, quod mortuum erit illi.

9090. Et cum plaga affecerit bos viri bovem ſocii, quod ſignificet duo vera, quorum affectiones diverſæ ſunt, & unius læſerit alterius, conſtat ex ſignificatione plaga afficere, quod ſit læſio veri, de qua ſupra n: 9057; ex ſignificatione bovis, quod ſit affectio boni, & in oppoſito ſenſu affectio mali in naturali, de qua etiam ſupra n: 9065; & ex ſignificatione viri, quod ſit verum, de qua n: 9034; inde per virum & ſocium ſignificantur duo vera; quod affectiones diverſæ ſint quæ ſignificantur, eſt quia ſunt boves, per quos affectiones ſignificantur, qui ſe lædunt; nam quæ diverſa ſunt, ſe lædunt, non autem quæ non diverſa. Qui non ſcit, quomodo cum repræſentativis & correſpondentiis ſe habet, mirari poteſt, quod bos poſſit ſignificare affectionem boni aut mali apud hominem, quia eſt beſtia: ſed ſciat, quod omnes beſtiæ ſignificent talia quæ alicujus affectionis aut inclinationis ſunt; in ſpirituali mundo hoc notiſſimum eſt; apparent enim ibi frequenter beſtiæ varii generis, ſicut boves, juvenci, vaccæ, equi, muli, aſini, oves, capræ, hædi, agni, tum beſtiæ malæ, ut tigrides, pantheræ, urſi, canes, ſues, ſerpentes; & quoque beſtiæ, quæ in tellure nullibi conſpectæ, præter etiam aves varii generis. Quod talia ibi appareant, excedit fidem apud illos qui credunt nihil eſſe quod non oculis corporeis vident; ſed iidem nec credunt, quod aliqui ſpiritus aut angeli ſint, minus quod appareant ſibi ut homines, ſe mutuo videant, inter ſe loquantur, ſe tangant; cauſa eſt, quia tam ſenſuales ac corporei ſunt, ut credant modo corpora vivere; inde eſt, quod, ut dictum, talia excedant fidem apud illos: ſed non modo millies mihi viſa ſunt, verum etiam inſtructus ſum de animalibus viſis, unde ſunt, & quid ſignificant; ita quoque quod affectiones boni

in

in naturali, cum in forma animali ſiſtuntur videndæ, appareant ut boves mites, & affectiones mali ut boves immites; & quod reliquæ affectiones in aliorum animalium formis: inde eſt, quod beſtiæ varii generis ſignificent apud hominem talia quibus correſpondent: ſed de his videantur quæ prius oſtenſa ſunt n: 142..143. 246. 714. 715. 716. 719. 1823. 2179. 2180. 2781. 2805. 2807..2830. 3218. 3519. 5198. 7523.

9091. Et moriatur, quod ſignificet adeo ut pereat affectio bona, conſtat ex ſignificatione mori, quod ſit perire; & ex ſignificatione bovis, qui mortuus a plaga, quæ affectus eſt a bove altero, quod ſit affectio bona, de qua mox ſupra n: 9090.

9092. Et vendent bovem vivum quod ſignificet quod affectio unius, quæ læſerat alterius, abalienabitur, conſtat ex ſignificatione vendere quod ſit abalienare, de qua n: 4098. 4752. 4758. 5886; & ex ſignificatione bovis vivi, quod ſit veri affectio quæ læſerat affectionem veri alterius, de qua ſupra n: 5090.

9393 Et divident argentum ejus, quod ſignificet quod verum ejus diſſipetur, conſtat ex ſignificatione dividere, quod ſit exterminare & diſſipare, de qua n: 6360. 6361; & ex ſignificatione argenti, quod ſit verum, de qua n: 1551. 2048. 5658. 6112. 6914. 6917. 7999. Quod dividere ſit diſſipare, eſt quia quæ conſociata ſunt, ſi dividuntur, etiam diſperguntur; ſicut qui dividit animum ſeu mentem ſuam, is deſtruit illam; mens enim hominis conſociata eſt a binis, una pars ejus vocatur intellectus, altera vocatur voluntas, qui dividit binas illas partes, is diſpergit illa quæ unius partis ſunt, nam una vivet ex altera, inde perit etiam altera; ſimiliter qui dividit verum a bono, ſeu quod idem, fidem a charitate; qui hoc facit, perdit utrumque: verbo, omnia, quæ unum erunt, ſi dividuntur, pereunt. Hæc diviſio intelligitur per Domini verba apud Lucam "Nullus ſervire poteſt duobus Dominis, aut unum odio habebit & alterum amabit; aut unum præferet & alterum contemnet; non poteſtis Deo ſervire & mammonæ" XVI: 13; hoc eſt per fidem ſervire Domino, & per amorem mundo, ita agnoſcere verum, & facere malum; qui hoc facit, mentem habet diviſam, inde ejus deſtructio. Ex his patet, unde eſt, quod dividere ſit diſſipari; quod etiam conſtat apud Matthæum "Veniet Dominus ſervi hujus in die quo non exſpectat, & in hora qua non novit, & *dividet eum*, & partem ejus cum hypocritis ponet" XXIV: 51; dividere ibi eſt ſeparare & removere a bonis & malis, n: 4424, ita diſſipare. Apud Moſchen "Maledicta ira illorum, quia vehemens, & exſcandeſcentia illorum quia dura; *dividam illos* in Jacobo, & diſpergam illos in Iſraele" Geneſ: XLIX: 7, hæc in Prophetico Iſraelis de Schimeone & Levi; per Schimeonem & Levin ibi repræſentantur illi qui in fide ſeparata a charitate ſunt, n: 6352; per Jacobum & Iſraelem Eccleſia externa & interna, & quoque externus & internus homo, n: 4286. 4598. 5973. 6360. 6361; dividere illos in Jacobo eſt exterminare illos ab Eccleſia externa, & diſpergere in Iſraele, eſt ab Eccleſia interna, ita diſſipare bona & vera Eccleſiæ apud illos. Quod dividere id ſit, etiam patet a verbis ſcriptis

in pariete, cum Rex Babelis Beltſchazar una cum magnatibus, uxoribus & pellicibus, bibebat vinum ex vaſis auri & argenti Templi Hieroſolymitani; ſcriptum fuit "Numeratus, numeratus, appenſus, & *diviſus*" ubi diviſus eſt ſeparatus a Regno" Dan: v: 2. 3. 4. 25. 28; ibi quomodo omnia eo tempore fuerunt repræſentativa, patet; deſcribitur ibi prophanatio boni & veri, quæ per Babelem ſignificatur, quod Babel ſit prophanatio videatur n: 1182. 1283. 1295. 1304 ad 1308. 1321. 1322. 1326; vaſa auri & argenti ſunt bona amoris & vera fidei a Domino, n: 1551. 1552. 5658. 6914. 6917; prophanatio ſignificatur per bibere ex illis, & tunc laudare deos auri, argenti, æris, ferri, ligni & lapidis, ut legitur ibi Verſu 4, quæ ſunt mala & falſa in ſerie, n: 4402 fin: 3544. 7873. 8941; per Templum Hieroſolymitanum, unde vaſa, in ſupremo ſenſu ſignificatur Dominus, in ſenſu repræſentativo Ipſius Regnum & Eccleſia, n: 3720; Regnum Beltſchazaris diviſum ſignificabat diſſipationem boni & veri, & quod ipſe ea nocte occiſus eſſet ſignificabat privationem vitæ veri & boni, ita damnationem; dividi enim eſt diſſipari; rex eſt verum boni, n: 1672. 2015. 2069. 3009. 3670. 4575. 4581. 4966. 5044. 5068. 6148; ſimile ſignificat regnum, n: 1672. 2547. 4691; occidi eſt privari vita veri & boni, n: 8607. 6767. 8902, & nox in qua occiſus, eſt ſtatus mali & falſi, n: 2353. 7776. 7851. 7870 7947; inde patet, quod omnia ibi repræſentativa fuerint. Legitur apud Davidem "*Diviſerunt veſtes meas ſibi*, & ſuper veſtimentum meum jecerunt ſortem" Pſalm: XXII: 19; & apud Matthæum "*Diviſerunt Veſtes*, jacientes ſortem, ut impleretur quod dictum eſt per prophetam" XXVII: 35; tum apud Johannem "Milites acceperunt veſtimenta, & fecerunt quatuor partes; & tunicam; erat tunica inconſuta, deſuper texta per totum; dixerunt de illa, *ne dividamus illam*, ſed ſortiamur de illa, cujus ſit, ut ſcriptura impleretur" XIX: 23. 24; qui hæc legit, & nihil de ſenſu interno Verbi novit, non ſcit quod aliquid arcani in his lateat, cum tamen in ſingulis eſt arcanum Divinum; arcanum erat, quod Divina Vera diſſipata fuerunt a Judæis, nam Dominus erat, Divinum Verum, inde Ipſe vocatur Verbum. Joh: 1: 1. ſeq: Verbum eſt Divinum Verum; Veſtes Ipſius repræſentabant vera in externa forma, & tunica in interna; diviſio veſtium repræſantabat diſſipationem verorum fidei a Judæis; quod veſtes ſint vera in externa forma, videatur n: 2576. 5248. 5954. 6918; & quod tunica ſit verum in interna forma n: 4677; Vera in externa forma ſunt qualia ſunt Verbi in ſenſu literali, at vera in interna forma ſunt qualia ſunt Verbi in ſenſu ſpirituali; diviſio veſtium in quatuor partes ſignificabat diſſipationem totalem, ſimiliter ac *diviſio* apud Sachariam, Cap: XIV: 4, & alibi; pariter *diviſio in duas partes*, ut legitur de Velo Templi, Matth: XXVII: 51. Marc: XV: 38: *diſciſſio petrarum* etiam tunc, Matth: XXVII: 51, repræſentabat diſſipationem omnium fidei, petra enim eſt Dominus quoad fidem, ac inde eſt fides a Domino.

9094. Et etiam mortuum divident, quod ſignificet quod etiam affectio lædens, conſtat ex ſignificatione mortui, quod ſit malum ac falſum, de qua ſupra n: 8908, inde per bovem mortuum ſignificatur affectio mali ac falſi in

naturali;

naturali, ita affectio lædens, nam malum per falſum lædit; & ex ſignificatione dividere, quod ſit diſſipare, ut ſupra n: 9093. Quomodo cum quæ in hoc Verſu in ſenſu interno continentur, ſe habet, ægre ad captum poteſt explicari; ſunt talia quæ ab angelis comprehendi poſſunt, & modo aliquo ab hominibus; nam Angeli vident arcana Verbi in luce quæ a Domino, in qua innumerabilia ſiſtuntur videnda, quæ non cadunt in voces loquelæ, & ne quidem in ideas cogitationis apud homines quamdiu in corpore vivunt; cauſa eſt, quia apud homines lux cœli influit in lucem mundi, & ſic in talia ibi quæ lucem cœli vel exſtinguunt, vel rejiciunt, vel obtenebrant & ſic hebetant; curæ mundi ac corporis ſunt talia, imprimis quæ ex amoribus ſui & mundi fluunt; inde eſt, quod quæ ſapientiæ Angelicæ ſunt quoad plurimam partem ſint inenuntiabilia, & quoque incomprehenſibilia: ſed uſque in talem ſapientiam venit homo poſt corporis rejectionem, hoc eſt, poſt mortem, ſed modo is homo qui vitam fidei & charitatis a Domino in mundo receperat; nam facultas recipiendi illam ſapientiam ineſt bono fidei & charitatis: quod ineffabilia ſint, quæ Angeli in luce cœli vident & cogitant, a multa experientia etiam ſcire datum eſt, nam cum elevatus ſum in lucem illam, viſus ſum mihi intelligere omnia illa, quæ ibi Angeli loquuti ſunt, at cum abinde in lucem externi ſeu naturalis hominis demiſſus ſum, & in hac luce vellem recolligere illa quæ ibi audivi, non potui illa per voces exprimere, & ne quidem per ideas cogitationis comprehendere, niſi pauca, & hæc pauca quoque in obſcuro: ex quibus patet, quod quæ in cœlo videntur & audiuntur, ſint talia quæ nuſquam oculus vidit, nec auris audivit. Talia ſunt, quæ in ſenſu interno Verbi intime latent. Similiter ſe habet cum iis quæ in ſenſu interno in hoc Verſu & ſequente continentur: quæ ibi ſunt, & ad captum explicari poſſunt, ſunt hæc; Omnia Vera apud hominem vitam habent ex affectionibus quæ amoris alicujus; Verum abſque vita inde, eſt ſicut ſonus ex ore effluens abſque idea, aut ſicut ſonus automati; inde patet, quod vita intellectus hominis ſit a vita voluntatis ejus, proinde vita veri ex vita boni; nam verum ſe refert ad intellectum & bonum ad voluntatem: ſi ergo duo vera ſunt, quæ non vivunt ab eadem affectione communi, ſed a diverſis, illa non poſſunt aliter quam diſſipari, nam collidunt inter ſe; & cum vera diſſipantur, etiam affectiones illorum diſſipantur; eſt enim communis affectio, ſub qua omnia vera apud hominem conſociantur; communis illa affectio eſt bonum: hæc ſunt quæ dici poſſunt de illis quæ in interno ſenſu ſignificantur per boves duorum virorum, quorum unus plaga afficit alterum, ut moriatur; & quod tunc bos vivus vendetur, & dividetur argentum, & quoque bos mortuus. Quis non ſcit qui ab Eccleſia, quod in omnibus & ſingulis Verbi ſint Divina; ſed quis Divina poteſt videre in his legibus de bovibus & aſinis cadentibus in foveam, & de bovibus cornuferientibus, ſi ſolum quoad ſenſum literæ inſpiciuntur & explicantur; ſed tunc Divina ſunt, etiam in ſenſu literæ, ſi ſimul quoad ſenſum internum inſpiciuntur & explicantur; nam in eo ſenſu agunt omnia & ſingula Verbi de Domino, de Ipſius Regno & Eccleſia; ita de Divinis: ut enim aliquid Divinum & ſanctum ſit, de Divinis & ſanctis aget;

res de qua agitur, id facit: mundana & forenſia, qualia ſunt judicia, ſtatuta, & leges a Domino e monte Sinai promulgata, quæ in hoc Capite ſequentibus Exodi continentur, Divina & ſancta ſunt per Inſpirationem, ſed inſpiratio non eſt dictatio, ſed eſt influxus ex Divino; quod influit ex Divino, hoc tranſit per cœlum, & ibi eſt cœleſte ac ſpirituale; at cum venit in mundum fit mundanum, in quo intus illa ſunt: inde patet, unde Divinum & ubi Divinum eſt in Verbo; & quid inſpiratio.

9095. Vel notum quod bos cornupeta ille ab heri nudius tertius, quod ſignificet notum prius quod talis affectio fuerit, conſtat ex ſignificatione notum ſeu teſtatum eſſe, quod ſit tranſiviſſe in intellectuale, ut ſupra n: 9071, nam quod illuc ex voluntario tranſit, id fit notum; & ex ſignificatione quod bos cornupeta fuerit ab heri nudius tertius, quod ſit quod talis affectio prius fuerit, ut etiam ſupra n: 9070.

9096. Et non cuſtodiverit eum Dominus ejus, quod ſignificet & ſi non in vinculis tenuerit, conſtat ex ſignificatione cuſtodire, quod ſit in vinculis tenere, nempe affectionem mali in naturali, quæ alioquin læſura eſſet verum fidei; quod ſit in vinculis tenere, eſt quia per notum fieri ſignificatur tranſire in intellectuale, n: 9095; ac intellectuale eſt quod videt malum, quod videtur hoc coerceri & in vinculis teneri poteſt, non ab intellectuali, ſed per intellectuale a Domino; nam Dominus influit in illa apud hominem quæ ei nota ſunt, non autem in illa quæ ei ignota. Per tenere in vinculis intelligitur inhibere & coercere; vincula in ſpirituali ſenſu non aliud ſunt quam affectiones quæ amoris, nam illæ ſunt quæ hominem ducunt, & quæ eum coercent: ſi affectiones mali eum ducunt, erunt affectiones veri ex bono quæ eum coercebunt: Vincula interna apud hominem ſunt affectiones veri & boni, hæ etiam vocantur vincula conſcientiæ; vincula autem externa ſunt affectiones amoris ſui ac mundi, nam hæ ducunt hominem in externis; hæ ſi deſcendunt ex vinculis internis, quæ ſunt affectiones veri & boni, ſunt bonæ, nam tunc homo ſe & mundum amat non propter ſe & mundum, ſed propter uſus bonos ex ſe & mundo, n: 7819. 7820. 7995; at ſi non deſcendunt inde, ſunt malæ, & vocantur cupiditates, nam tunc amat homo ſe propter ſe, & mundum propter mundum. Ex his ſciri poteſt, quid intelligitur per vincula interna & vincula externa, quorum mentio frequens facta eſt. Sed vincula ita dicta non ſunt vincula niſi relative ad oppoſita; qui enim ex affectione quæ amoris boni aliquid agit, is ex libero agit; ſed qui ex affectione quæ amoris mali, is ſibi apparet ex libero agere, ſed non agit ex libero quia ex cupiditatibus quæ ab inferno; is ſolum liber eſt, qui in affectione boni eſt, quia is ducitur a Domino; quod etiam Dominus docet apud Johannem "Si vos manſeritis in verbo meo, vere diſcipuli mei eſtis; & cognoſcetis veritatem, & *veritas liberos faciet vos: omnis faciens peccatum, ſervus eſt peccati: ſi Filius vos liberos fecerit, vere liberi eritis*" VIII: 31. 32. 34. 36; quod liberum ſit duci a Domino, & ſervum duci a cupiditatibus quæ ab inferno, videatur n. 892. 905. 2870 ad 2893. 6205. 6477. 8209; Dominus enim indit affectiones pro bono, & averſationem pro malo, inde eſt ei liberum facere bonum, & prorſus ſervum facere malum:

qui

qui credit quod libertas Chriſtiana ulterius ſe extendat maxime errat.

9097. Rependendo rependet bovem pro bove, quod ſignificet reſtitutionem ad integrum, conſtat ex ſignificatione rependere, quod ſit reſtituere; ad integrum ſignificatur per rependendo rependere; & ex ſignificatione bovis, quod ſit affectio in naturali, de qua ſupra n: 9065.

Et mortuus erit ſibi, quod ſignificet pro affectione lædente, conſtat ex ſignificatione bovis, quod ſit mali affectio, per mortuum enim ſignificatur malum & falſum, ſecundum ea quæ ſupra n: 9089. Quomodo cum his, quæ in ſenſu interno in hoc Verſu continentur, ſe habeat, concludi poteſt ex illis quæ ſupra n: 9094, explicata ſunt.

9098. Verſ: 37. *Cum furatus fuerit vir bovem aut pecudem, & mactaverit illud, vel vendiderit illud, quinque boves rependet pro bove, & quatuor pecudes pro pecude.* Cum furatus fuerit vir bovem vel pecudem, ſignificat qui aufert alicui ejus bonum exterius & interius: & mactaverit illud, ſignificat id exſtinxerit: vel vendiderit illud, ſignificat ſi vel id abalienaverit: quinque boves rependet pro bove, ſignificat pænam correſpondentem ad multum; & quatuor pecudes pro pecude, ſignificat pænam correſpondentem ad plenum.

9099. Cum furatus fuerit vir bovem vel pecudem, quod ſignificet qui aufert alicui ejus bonum exterius aut interius, conſtat ex ſignificatione furari, quod ſit auferre alicui ejus bona ſpiritualia, de qua n: 5135. 8906; ex ſignificatione bovis, quod ſit affectio boni in naturali, ita bonum exterius, de qua n: 2180. 2566. 2781. 2830. 5913. 8937; & ex ſignificatione pecudis, quod ſit bonum interius; nam quæ gregis ſunt, ſignificant illa quæ boni interioris ſunt, & quæ armenti quæ boni exterioris, n: 2566. 5913. 6048. 8937.

9100. Et mactaverit illud, quod ſignificet id exſtinxerit, conſtat abſque explicatione.

9101. Vel vendiderit illud, quod ſignificet ſi vel id abalienaverit, conſtat ex ſignificatione vendere, quod ſit abalienare, de qua n: 4098. 4762. 4758. 5886. 6143.

9102. Quinque boves rependet pro bove, quod ſignificet pænam correſpondentem ad multum, conſtat ex ſignificatione quinque, quod ſit aliquid, de qua n: 4638. 5291; & quoque multum n: 5708. 5956; & ex ſignificatione rependere, quod ſit emendatio, n: 9087, & quod ſit reſtitutio n: 9097; quod quoque ſit pæna, eſt quia cum bonum abalienatum emendandum vel reſtituendum eſt, homo dura patitur, nam vel relinquitur ſuo malo, ita quoque pænæ mali, nam malum ſecum habet pænam, n: 8214, vel mittitur in tentationes, per quas malum domatur ac removetur, quæ ſunt pæna, quæ ſignificatur hic per rependere; quod ſit pæna correſpondens, eſt quia malum pænæ & malum culpæ correſpondent, n: 1857. 6559. 8214.

9103. Et quatuor pecudes pro pecude, quod ſignificet etiam pænam correſpondentem ad plenum, conſtat ex ſignificatione quatuor, quod ſit conjunctio; quatuor enim ſimile ſignificat ac duo, quia illa numerus ex hoc exſurgit, eſt

enim

enim duplum ejus; quod duo ſint conjunctio, videatur n: 5194. 8423, & inde quoque quatuor, n: 1686. 8877: quod illi numeri etiam ſint ad plenum, inde ſequitur, nam conjunctum eſt plenum; & ex ſignificatione pecudis, quod ſit bonum interius, de qua nunc ſupra n: 9100; pæna correſpondens ſignificatur per rependere, nempe quatuor pecudes pro pecude, n: 9102: bonum interius eſt quod vocatur charitas in interiori homine, & bonum exterius eſt charitas in exteriori; hoc bonum ab illo vivet, nam bonum charitatis in interiori homine eſt bonum vitæ ſpiritualis, & bonum charitatis in exteriori, eſt bonum vitæ naturalis inde; hoc bonum ad ſenſationem hominis venit ut jucundum, illud autem non ad ſenſationem venit, ſed ad perceptionem quod ita eſſe debeat, & facit animum contentum; in altera vita etiam hoc ad ſenſationem venit. Cauſa quod quinque boves rependerentur pro bove, & quatuor pecudes pro pecude, a nemine ſciri poteſt, niſi ſciatur quid furtum in ſpirituali ſenſu, tum quid bos & pecus; quid illa ſunt, explicatum eſt, nempe quod ſit boni exterioris & interioris ablatio, & abalienatio; ablatio fit per malum, & abalienatio per falſum; inde pæna ac reſtitutio illorum ſignificantur per quinque & quatuor; quod omnes numeri in Verbo ſignificent res, videatur n: 575. 647. 648. 755. 813. 1963. 1988. 2075. 2252. 3252. 4264. 4495. 4670. 5265. 6175; hic res quæ involvunt reſtitutionem, nempe numerus quinque reſtitutionem boni exterioris ad multum, & numerus quatuor reſtitutionem boni interioris ad plenum: quod bonum interius ſit reſtituendum ad plenum, eſt quia id bonum facit vitam ſpiritualem hominis; & niſi vita ſpiritualis reſtituatur ad plenum, non poteſt bonum exterius, quod facit vitam naturalem, reſtitui, nam hæc vita per illam reſtituitur; ut conſtare poteſt a regeneratione hominis; quod externus homo regeneretur per internum, videatur n: 9043. 9046. 9061; ſed bonum in externo ſeu naturali non poteſt reſtitui ad plenum, quia ibi manet plaga ut cicatrix quæ occaleſcit: hæc ſunt quæ numeri illi involvunt. Paucis adhuc dicetur de reſtitutione boni exterioris, quod facit naturalem vitam hominis, a bono interiori quod facit ſpiritualem vitam ejus; naturale hominis videt res in luce mundi, quæ lux vocatur lumen naturale; homo comparat ſibi id lumen per objecta, quæ per viſum & per auditum intrant, ita per objecta quæ ex mundo; ſic videt illa homo intus in ſe, pæne ſicut videt illa oculus: objecta, quæ per illos ſenſus intrant, apparent ei primum ſicut volupe & jucundum, poſtea diſtinguit homo infans inter jucunda unde diſcit diſcernere, & hoc per gradus exquiſitius: cum lux e cœlo influit in hæc, tunc incipit homo ſpiritualiter illa videre, & primum diſcernere inter utilia & non utilia, inde inchoat perſpicere verum, nam quod ei utile eſt, hoc ei eſt verum, & quod inutile non verum: hæc perſpectio creſcit ſecundum influxum lucis cœli, uſque tandem ut diſcernat non modo inter vera, ſed etiam inter vera in his veris; & hoc lucidius, quo melius aperitur communicatio inter internum & externum hominem; nam lux cœli influit per internum hominem in externum a Domino: inde nunc eſt homini perceptio; ſed tamen non uſque perceptio ſpiritualis; hæc perceptio non exiſtit a veris naturalibus, ſed a veris ſpiritualibus; vera ſpiritualia ſunt

quæ

quæ vocantur vera fidei: quod perceptio ſpiritualis ex his veris exiſtat, eſt quia lux cœli eſt Divinum Verum procedens a Domino, & id lucet ut lux coram oculis angelorum, & quoque lucet in intellectu illorum, & dat illis intelligentiam & ſapientiam, ſed cum varietate ſecundum receptionem ejus in bono; quapropter cognitiones ſpiritualium erunt apud hominem in ejus naturali, ut perceptio ſpiritualis exiſtat; & cognitiones ſpiritualium erunt ex revelatione: cum lux cœli in illas influit, in propria influit, nam, ut dictum eſt, lux illa eſt Divinum Verum procedens a Domino, videatur n: 1053. 3521 ad 1533. 1619 ad 1632. 2776. 3138. 3167. 3195. 3222. 3223. 3341. 3636. 3643. 4180. 4302. 4408. 4415. 4527. 5400. 6032. 6313, 6608; inde homini eſt intelligentia & ſapientia in talibus quæ vitæ æternæ ſunt, quæ creſcunt ſecundum receptionem lucis illius, hoc eſt, veritatum fidei, in bono; bonum eſt charitas. Quod naturalis ſeu externus homo regeneretur, & quoque emendetur & reſtituatur per internum, ex jam dictis conſtare poteſt; nam quæ in externo ſeu naturali homine ſunt, vivunt ex luce cœli; hæc enim lux eſt viva, quia procedit a Domino, qui eſt ipſa vita; non autem vivunt ex luce naturali, nam hæc lux eſt in ſe mortua; ut ergo ea, quæ in hac luce ſunt, vivant, erit influxus lucis vivæ per internum hominem a Domino; is influxus ſe accommodat ſecundum cognitiones veri analogas & correſpondentes in naturali, & ſecundum obſequia ibi. Inde patet, quod externum ſeu naturale hominis regenerandum ſit per internum ejus: ſimiliter bonum in naturali ablatum & abalienatum eſt emendandum ac reſtituendum.

Continuatio de Spiritibus & Incolis Planetæ Saturni.

9104. *QUIDAM ex ſpiritibus hujus Telluris tranſibant ad ſpiritus telluris Saturni, qui, ut ſupra dictum, ad inſignem diſtantiam abſunt, nam apparent ad finem mundi noſtri ſolaris; tranſitus fit momento, nam diſtantiæ in altera vita ſunt apparentiæ ex diverſitate ſtatuum vitæ, n:* 2625. 2837. 3356. 3387. 3404. 4321. 4882. 5606. 7381; *& conjunctio fit per ſtatum deſiderii loquendi cum altero; inde eſt, quod in altera vita conveniant, qui in aliqua conjunctione vel per amorem, vel per amicitiam, vel per venerationem, in mundo fuerunt, quando id deſiderant; ſed disjunguntur dein ſecundum diſſimilitudines ſtatus vitæ.*

9105.

9105. *Poſtquam ſpiritus telluris Saturni loquuti ſunt cum ſpiritibus noſtræ telluris, loquuti ſunt mecum inde per ſpiritus intermedios, & dicebant, quod mirentur, quod toties ad eos venirent ſpiritus ab hac tellure, qui eos quærunt, quem Deum colunt; cumque animadvertunt, quod ſpiritus hujus telluris talia quærant, reſpondent quod inſaniant, nam major inſania non poteſt eſſe quam quærere quem Deum aliquis colit, cum tamen Unicus eſt Deus omnibus in Univerſo; & quod adhuc magis inſaniant in eo, quod neſciant Dominum eſſe Unicum Deum, & quod is regat univerſum cœlum, & inde univerſum mundum; nam qui regit cœlum etiam regit mundum, quia mundus regitur per cœlum.*

9106. *Dixerunt etiam, quod aliud genus Spirituum, qui turmatim vadunt, frequenter ad illos veniant, deſiderantes ſcire quomodo res apud illos ſe habet; & quod variis modis eliciant ab illis quæ ſciunt; de his dicebant quod non inſaniant, modo in eo, quod tantum ſcire velint non propter alium uſum quam ut ſciant: poſtea inſtructi ſunt quod Spiritus illi ſint ex Planeta Mercurii; quod illos ſcientia & inde intelligentia ſolum delectet, non ita uſus ex illis, niſi uſus ſint illis etiam ſcientia, videatur n:* 6811. 7815. 6921 *ad* 6932. 7069 *ad* 7079. 7170 *ad* 7177.

9107. *Qualiter differunt inter ſe ſpiritus noſtræ telluris & ſpiritus telluris Saturni, a manifeſta experientia ſcire datum eſt; & ſimul tunc, quomodo pugnant & collidunt inter ſe ſpiritualis ſeu internus homo ac naturalis ſeu externus, cum hic non fide & charitate eſt: Spiritus enim telluris Saturni in Maximo Homine referunt medium inter ſenſum ſpiritualem & naturalem, ſed quod recedit a naturali & accedit ad ſpiritualem, n:* 8952; *ſpiritus autem noſtræ telluris referunt ſenſum naturalem & corporeum; proinde hi referunt externum hominem, illi autem internum: quanta intercedit repugnantia & colliſio inter illos, quando externus ſeu naturalis homo non recipit vitam ſpiritualem per fidem & amorem in dominum, per hanc experientiam oſtenſum eſt.*

9108. *Spiritus telluris Saturni e longinquo in conſpectum veniebant, & tunc aderant plures ſpiritus e noſtra tellure; hi illis viſis fiebant ſicut inſani, & incipiebant infeſtare illos, infundendo indigna de fide, & quoque de Domino; cumque in invectivis erant, etiam conjiciebant ſe in medium illorum; & ex inſania, in qua erant, conabantur malum inferre; ſed ſpiritus Saturni nihil timebant, quia tuti erant, & quoque in tranquillo; at illi cum in medio horum erant, incipieban*

bant ægre reſpirare, & inde angi; & ſic ejiciebant ſe unus huc & alter illuc, ac diſparabantur.

9109. *Adſtantes inde appercipiebant, qualis eſt Externus ſeu Naturalis homo ſeparatus ab Interno, cum venit in ſphæram ſpiritualem, quæ eſt ſphæra vitæ Interni hominis;* [*ſphæra circumdat unumquemque, quæ effluit ex vita amoris ejus, videatur n:* 1048. 1053. 1316. 1504 *ad* 1512. 4464. 5179 6206. *fin:* 7454,] *quod nempe inſaniat: cauſa eſt; quia naturalis homo ſeparatus a ſpirituali ſolum ex mundo ſapit, & nihil ex cœlo; & qui ſolum ex mundo ſapit, is nihil credit niſi quod ſenſus capiunt, & quod credit, ex fallaciis ſenſuum credit, proinde ex falſis: inde eſt, quod ſpiritualia ei non ſint aliquid, uſque adeo ut vix ſuſtineat audire ſpirituale nominari; inde quoque eſt, quod non capiat quid Internus homo, & inde non credat quod ſit; quapropter tales inſaniunt, cum tenentur in ſphæra ſpirituali; aliter cum vivunt in mundo, tunc vel naturaliter de ſpiritualibus cogitant, vel avertunt aurem, hoc eſt, audiunt & non attendunt: quod talibus ſit dolor & cæcitas, cum in ſphæram ſpiritualem elevantur, videatur n:* 8797.

9110. *Ab experientia illa etiam conſtabat, quod naturalis homo non poſſit inferre ſe in ſpiritualem, hoc eſt, aſcendere; ſed cum homo in fide eſt, & inde in vita ſpirituali, & cogitat, tunc ſpiritualis homo deſcendit, hoc eſt, cogitat in naturali; influxus enim datur ſpiritualis, hoc eſt, e ſpirituali mundo in naturalem, non autem viciſſim; quod influxus phyſicus ſit prorſus contra ordinem, & contra naturam, ita impoſſibilis, videatur n:* 3721. 5119. 4259. 5779. 6322. 8237: *quapropter cum naturalis homo, qui ſeparatus eſt ab interno, venit in ſphæram vitæ ſpiritualis, corripitur ille primum cæcitate, dein inſania, & tandem angore: inde quoque eſt, quod qui in inferno, non hiſcant ſpectare ad cœlum, n:* 4225. 4226. 8137. 8266. 8945. 8946.

9111. *Ad finem Capitis ſequentis dicetur de ſpiritibus Lunæ; & quoque cur Dominus in noſtra Tellure, & non in alia, naſci voluit.*

E X O D I

CAPUT VIGESIMUM SECUNDUM.

Doctrina Charitatis.

9112. QUID Conſcientia, nunc dicetur: Conſcientia formatur apud hominem ex religioſo, in quo eſt, ſecundum receptionem ejus intus in ſe.

9113. Conſcientia apud hominem Eccleſiæ formatur per vera fidei ex Verbo, aut ex doctrina e Verbo, ſecundum receptionem illorum in corde: nam cum homo ſcit vera fidei, & capit illa ſuo modo, & dein vult illa, & facit illa, tunc fit ei conſcientia: receptio id corde eſt in voluntate, nam voluntas hominis eſt quæ vocatur cor.

9114. Inde eſt, quod qui Conſcientiam habent, ex corde loquantur quæ loquuntur, & ex corde faciant quæ faciunt. Habent etiam illi mentem non diviſam, nam ſecundum id quod credunt verum & bonum eſſe, faciunt, & quoque ſecundum id quod intelligunt: inde conſcientia perfectior poteſt dari apud illos, qui in veris fidei illuſtrati ſunt præ aliis, & qui in clara perceptione ſunt præ aliis, quam apud illos qui minus illuſtrati ſunt, & qui in obſcura perceptione ſunt.

9115. Illi Conſcientiam habent, qui novam voluntatem acceperunt a Domino; ipſa illa voluntas eſt conſcientia; quapropter facere contra conſcientiam eſt contra voluntatem illam. Et quia bonum charitatis facit novam voluntatem, etiam bonum charitatis facit conſcientiam.

9116. Quia Conſcientia, ut ſupra n. 9113 dictum eſt, formatur per vera fidei, ſicut etiam nova voluntas & charitas, inde quoque eſt, quod facere contra vera fidei ſit facere contra conſcientiam.

8117. Quia fides & charitas, quæ a Domino, faciunt vitam hominis ſpiritualem, inde quoque eſt, quod facere contra Conſcientiam ſit facere contra illam vitam.

9118. Quia nunc facere contra Conſcientiam eſt facere contra novam voluntatem, contra charitatem, & contra vera fidei, proinde contra vitam quæ homini eſt a Domino, inde patet, quod homo in tran-

quillitate

quillitate pacis ſit, ac in beatitudine interna, cum facit ſecundum Conſcientiam; quod in tranquillitate & quoque in dolore ſit, cum facit contra illam: hic dolor eſt qui vocatur morſus conſcientiæ.

9119. Eſt homini conſcientia boni & conſcientia juſti; conſcientia boni eſt conſcientia interni hominis, & conſcientia juſti eſt conſcientia externi hominis: conſcientia boni eſt facere ſecundum præcepta fidei ex affectione interna; at conſcientia juſti eſt facere ſecundum leges civiles & morales ex affectione externa: Qui conſcientiam boni habent, illi quoque conſcientiam juſti habent; at qui modo conſcientiam juſti habent, illi in facultate ſunt recipiendi conſcientiam boni, & quoque recipiunt cum inſtructi.

9120. Exempla etiam illuſtrent quid Conſcientia: qui alterius bona apud ſe habet, neſciente altero, & ſic abſque timore legis, jacturæ, honoris & famæ, poteſt lucrari illa, ſi uſque illa alteri reddit, quia ſua non ſunt, is conſcientiam habet; nam facit bonum propter bonum, ac juſtum propter juſtum. Sit quoque; qui poteſt venire ad dignitatem, ſed videt quod alter, qui etiam ambit, patriæ utilior ſit, is ſi cedat alteri locum propter bonum patriæ, is conſcientiam habet. Ita in reliquis.

9121. Ex his concludi poteſt, quales ſunt illi qui non conſcientiam habent; cognoſcuntur ex oppoſito: qui eorum propter lucrum quodcunque faciunt ut injuſtum appareat juſtum, ac ut malum appareat bonum, ac vice verſa, illi conſcientiam non habent. Qui eorum ſciunt quod injuſtum & malum ſint cum ita faciunt, & tamen faciunt, illi non ſciunt quid conſcientia, & ſi inſtruuntur quid ſit, non ſcire volunt: tales ſunt qui propter ſe & mundum omnia agunt.

9122. Qui conſcientiam non receperunt in mundo, illi conſcientiam non recipere poſſunt in altera vita; ita non poſſunt ſalvari, quia illis non eſt planum, in quod influat, & per quod operetur cœlum, hoc eſt, per cœlum Dominus, & illos adducat ad ſe; nam Conſcientia eſt planum & receptaculum influxus cœli; quapropter tales in altera vita conſociantur illis, qui ſe & mundum ſuper omnia amant; qui ſunt in inferno.

CAPUT XXII.

1. SI in perfoſſione deprehenſus fuerit fur, & percuſſus, & moriatur; non illi ſanguines.
2. Si exortus fuerit ſol ſuper eo, ſanguines illi; rependendo rependet; ſi nihil illi, & vendetur pro furto ſuo.
3. Si inveniendo inventum fuerit in manu illius furtum, a bove uſque ad aſinum, uſque ad pecudem, viventes, duplum rependet.
4. Quando deſolaverit vir agrum vel vineam, & immiſerit jumentum ſuum, & deſolaverit in agro alterius, ex optimo agri ſui, & ex optimo vineæ ſuæ, rependet.
5. Quando exiverit ignis, & apprehenderit ſpinas, & conſumatur acervus, aut ſeges ſtans, aut ager, rependendo rependet incendens incenſum.
6. Quando dederit vir ſocio ſuo argentum vel vaſa ad cuſtodiendum, & furto ablatum fuerit e domo viri, ſi deprehenſus fur, rependet duplum.
7. Si non deprehenſus fur, adducetur dominus domus ad Deum, annon miſerit manum ſuum in opus ſocii ſui.
8. Super omni verbo prævaricationis, ſuper bove, ſuper aſino, ſuper pecude, ſuper veſte, ſuper omni perdito, quod dixerit quod hoc illud; uſque ad Deum veniet verbum amborum illorum, quem condemnaverint Deus, rependet duplum ſocio ſuo.
9. Quando dederit vir ſocio ſuo aſinum, vel bovem, vel pecudem, & omnem beſtiam, ad cuſtodiendum, & moriatur aut frangatur, aut captivum abducatur, nemine vidente,
10. Juramentum Jehovæ erit inter ambos illos, annon miſerit manum ſuam in opus ſocii ſui, & ſumſerit dominus ejus, & non rependet.
11. Et ſi furando furto ablatum fuerit ab illo, rependet domino ejus.
12. Si diſcerpendo diſcerptum fuerit, adducet illi teſtem, diſcerptum non rependet.
13. Et quando commodato petiverit vir ex ſocio, & frangatur vel moriatur, dominus ejus haud cum illo, rependendo rependet.

14. Si

14. Si dominus ejus cum illo, non rependet; ſi mercenarius ille, veniet in mercede ſua.

15. Et quando perſuaſerit vir virgini, quæ non deſponſata, & cubuerit cum illa, dotando dotabit illam ſibi in mulierem.

16. Si renuendo renuerit pater ejus ad dandum eam illi, argentum pendet ſecundum dotem virginum.

17. Præſtigiatricem non vivificabis.

18. Omnis cubans cum beſtia, moriendo morietur.

19. Sacrificans diis, devovebitur; præterquam JEHOVÆ ſoli.

20. Et peregrinum non affliges, & non opprimes, quia perigrini fuiſtis in terra Ægypti.

21. Ullam viduam & orphanum non affligetis.

22. Si affligendo afflixeris illum, quod ſi clamando clamaverit ad Me, audiendo audiam clamorem ejus.

23. Et exardeſcet ira mea, & occidam vos gladio; & fient mulieres veſtræ viduæ, & filii veſtri orphani.

24. Si argentum mutuo dederis populo meo egeno cum te, non eris ei ſicut fænerator; non ponetis ſuper illum uſuram.

25. Si oppignerando oppigneraveris veſtem ſocii tui, uſque ad intrare ſolis reſtitues illam ei.

26. Quia illa tegumentum ejus ſolum, illud veſtis ejus cuti ejus, in qua dormiat; & erit, quando clamaverit ad Me, & audiam, quia miſericors Ego.

27. Deo non maledices, & principem in populo tuo non execraberis.

28. Primitias frumenti tui, & primitias vini tui, non tardabis; primogenitum filiorum tuorum dabis Mihi.

29. Ita facies bovi tuo, gregi tuo, ſeptem diebus erit cum matre ſua, die octavo dabis illud Mihi.

30. Et viri ſanctitatis eritis Mihi; & carnem in agro diſcerptum non comedetis, cani projicietis eam.

C O N T E N T A.

9123. Agitur in ſenſu interno in hoc Capite de damnis vario modo illatis vero fidei & bono charitatis, ac de emendatione & reſtitutione illorum; ut & de ferenda ope, ſi exſtinguuntur. Poſtea agitur de inſtructione in veris fidei; & tandem de ſtatu vitæ hominis cum in bono charitatis eſt.

SEN-

SENSUS INTERNUS.

9124, Verſ: 1. 2. 3. *SI in perfoſſione deprehenſus fuerit fur, & percuſſus, & moriatur, non illi ſanguines. Si exortus fuerit ſol ſuper eo, ſanguines illi, rependendo rependet; ſi nihil illi, & vendetur pro furto: Si inveniendo inventum fuerit in manu illius furtum, a bove uſque ad aſinum, uſque ad pecudem, viventes, duplum rependet.* Si in perfoſſione deprehenſus fuerit fur, ſignificat ſi non appareat quod bonum aut verum auferatur: & percuſſus, & moriatur, ſignificat ſi tunc damno afficitur uſque ut exſtinguatur: non illi ſanguines, ſignificat non reum violentiæ illatæ: ſi exortus fuerit ſol ſuper eo, ſignificat ſi viderit illud clare ex interiori: ſanguines illi, ſignificat reum eſſe: rependendo rependet, ſignificat emendationem & reſtitutionem veri & boni ablati: ſi nihil illi, ſignificat ſi non aliquid ſuperſit: vendetur pro furto ſuo, ſignificat abalienationem: ſi inveniendo inventum fuerit in manu illius furtum, ſignificat ſi ex vero & bono ſuperſit per quod reſtitui poſſit: a bove uſque ad aſinum, ſignificat ſi ex bono aut vero exteriori: uſque ad pecudem, ſignificat ſi ex vero & bono interiori: viventes, ſignificat quibus ineſt vita ſpiritualis: duplum rependet, ſignificat reſtitutionem ad plenum.

9125. Si in perfoſſione deprehenſus fuerit fur, quod ſignificat ſi non appareat quod bonum aut verum auferatur, conſtat ex ſignificatione perfoſſionis, quod ſit patratio mali in abſcondito; & cum de fure dicitur, quod ſit ablatio boni aut veri per falſum ex malo ut non appareat, de qua ſequitur; & ex ſignificatione furis, quod ſit qui bonum & verum aufert, de qua n: 5135. 8906. 9018. 9020; & in ſenſu abſtracto verum aut bonum ablatum: in ſenſu abſtracto dicitur, quia angeli, qui in ſenſu interno Verbi ſunt, cogitant abſtracte a perſonis, n: 5225. 5287. 5434. 8343. 8985. 9007; Verbum etiam in eo ſenſu res pro objectis habet, abſque determinatione ad perſonas & ad loca. Quod perfoſſio ſit patratio mali in abſcondito, & cum de fure dicitur, quod ſit ablatio boni aut veri per falſum ex malo ut non appareat, patet ex eo quod diſtinguatur hic inter furtum quod fit per perfoſſionem, & inter furtum quod fit cum ſol exortus eſt, de quo in Verſu ſequente. Quod perfoſſio id ſit, etiam conſtat ex locis in Verbo ubi dicitur, ut apud Jeremiam "Etiam in alis tuis inventi ſunt ſanguis animarum pauperum innocentium; *non in perfoſſione inveni ea*, ſed ſuper omnibus ea" 11: 34; ibi de amoribus ſpurcis & inde malis; non in perfoſſione inveni ea pro non per inveſtigationem in occulto, quare dicitur ſuper omnibus ea, hoc eſt, quod ubivis appareant.

reant. Apud Ezechielem "Introduxit me ad oſtium atrii, ubi vidi, & ecce foramen unum in pariete, dixit ad me, *perfode*, age, *parietem*; *perfodi itaque parietem*, cum ecce oſtium unum" VIII: 7. 8, ibi de abominationibus domus Iſraelis, quas fecerunt in occulto; perfodere parietem eſt intrare in occulto, & videre quid faciunt. Apud Amos "*Si perfoderint in infernum*, inde manus mea recipiet eos; ſive aſcenderint in cœlum, inde dejiciam illos" IX: 2; perfodere in infernum eſt abſcondere ſe ibi, ita in falſis a malo, nam infernum eſt falſum a malo, quia id regnat ibi; falſa ibi vocantur tenebræ, intra quas a luce cœli ſe abſcondunt, nam lucem cœli, quæ eſt Divinum Verum a Domino, fugiunt. Apud Hiobum "Oculus adulteri obſervat crepuſculum, dicendo, non videbit me oculus, & velamen facierum ponet, *perfodit in tenebris domos*, interdiu deſignant ſibi, non agnoſcunt lucem; pariter mane illis umbra mortis, quia agnoſcunt terrores umbræ mortis" XXIV: 15. 16. 17, hic manifeſte perfodere domos pro deripere alterius bona in occulto; dicitur enim *perfodit in tenebris domos*, quod obſervet crepuſculum, ne videat illum oculus, quod velamen facierum ponat, non agnoſcat lucem, tum quod mane ſit illis umbra mortis. Quod perfodere domum ſit auferre bonum alterius in occulto" ducit originem ex repræſentativis in altera vita; ibi quando Angelis eſt ſermo de falſo deſtruente bonum in occultu, infra ubi ſermones angelici ſiſtuntur ad viſum, repræſentatur id per perfoſſionem parietis; & viciſſim quando angelis eſt ſermo de Vero accedente ad bonum & conjungente ſe ei, repræſentatur id per apertam januam, per quam ingreſſus: inde eſt, quod Dominus, qui ſecundum repræſentativa in cœlo, & ſecundum correſpondentias loquutus eſt, quia ex Divino, dicat apud Johannem "Amen, amen, dico vobis, *qui non ingreditur per januam* in caulam ovium, ſed aſcendit aliunde, *is eſt fur* & latro; *qui vero ingreditur per januam*, paſtor eſt ovium" X: 1. 2: & apud Lucam "Hoc ſcitote, quod ſi noſſet paterfamilias, *qua hora fur venturus eſſet*, vigilaturus utique eſſet, & non permiſſurus *perfodi domum ſuam*" XII: 39; fur hic quoque eſt qui per falſa deſtruit bona fidei, perfodere domum eſt in occulto id facere, quia ſit quando paterfamilias non vigilat. Inde quoque eſt, quod venire ſicut fur, ſit venire incognito, quia non per januam ſed aliunde, apud Johannem "Niſi vigilaveris, *veniam ſuper te ſicut fur*, & non cognoſces qua hora venturus ſim ſuper te" Apoc: III: 3; & apud Eundem "*Ecce venio ſicut fur*, beatus qui vigilat" Apoc: XVI: 15, venire ſicut fur eſt venire incognito & inexſpectato; quod de Domino ita dicatur, eſt quia intelligitur quod apud hominem janua ſit clauſa per falſum mali.

9126. Et percuſſus & moriatur, quod ſignificet ſi tunc damno afficitur uſque ut exſtinguatur, conſtat ex ſignificatione percuti, cum de vero & bono, quod ſit lædi aut damno affici, ut n: 9034. 9058; & ex ſignificatione mori, quod ſit exſtingui. Quod verum ac bonum hic intelligantur, eſt quia per furem ſeu furtum ſignificatur id quod ablatum eſt, ita bonum ac verum, ut quoque in ſequentibus "*Si inveniendo inventum fuerit in manu illius furtum a bove uſque ad aſinum, uſque ad pecudem, viventes*" Verſ: 3, bos, aſinus, & pecus

pecus ſignificant bona & vera exteriora & interiora, & vocantur furtum, quia ſunt in manu furis; pariter *argentum & vaſa*" Verſ: 6, quæ etiam vera interiora & exteriora ſunt: ſimile per furem quod per furtum ſignificatur, quia fur in ſenſu abſtracto a perſona eſt furtum, hoc eſt, verum & bonum ablatum, videatur mox ſupra n: 9125.

9127. Non illi ſanguines, quod ſignificet non reum, violentiæ illatæ, conſtat ex ſignificatione ſanguinis, quod in ſupremo ſenſu ſit Divinum Verum procedens a Divino Bono Domini, ac in ſenſu interno inde, Verum boni, de qua n: 4735. 4978. 6378. 7317. 7326. 7846. 7850. 7877; quare per effundere ſanguinem ſignificatur violentiam inferre Vero Divino, ſeu Vero boni, & quoque ipſi bono; nam qui violentiam infert vero, is quoque violentiam infert bono, quoniam verum ita conjunctum eſt cum bono, ut unum ſit alterius, quapropter ſi violentia infertur uni etiam infertur alteri; ex his patet, quod per non illi ſanguines, ſignificetur non reum eſſe violentiæ illatæ vero ac bono. Qui de ſenſu interno Verbi nihil novit, non aliter ſcit, quam quod per ſanguines in Verbo ſignificentur ſanguines, & quod per effundere ſanguinem modo ſignificetur occidere hominem: ſed in ſenſu interno non agitur de vita corporis, ſed de vita animæ hominis, hoc eſt, de vita ſpiritualis ejus, quam victurus eſt in æternum; hæc vita deſcribitur in Verbo in ſenſu literæ per talia quæ ſunt vitæ corporis, nempe per Carnem & Sanguinem; & quia vita ſpiritualis hominis exiſtit & ſubſiſtit per bonum quod charitatis & per verum quod fidei, idcirco bonum quod Charitatis intelligitur per carnem, & verum quod fidei per ſanguinem in ſenſu interno Verbi; & in adhuc interiori ſenſu, bonum quod amoris in Dominum per carnem, & bonum amoris erga proximum per ſanguinem; in ſupremo autem ſenſu, in quo ſolum agitur de Domino, Caro eſt Divinum Bonum Domini, ita Ipſe Dominus quoad Divinum Bonum, & Sanguis eſt Divinum Verum procedens a Domino, ita Dominus quoad Divinum Verum: hæc per Carnem & Sanguinem intelliguntur in Cœlo, cum homo legit Verbum; ſimiliter cum homo obit ſanctam Cænam, ſed in hac Panis eſt Caro, & Sanguis eſt Vinum, quoniam per Panem prorſus ſimile ſignificatur quod per carnem, & per vinum prorſus ſimile quod per ſanguinem. Sed qui ſenſuales ſunt, ut plerique homines in orbe hodie, hoc non capiunt; maneant itaque in ſua fide, modo credant quod, in Sacra Cæna ac in Verbo ſanctum ſit, quia a Divino: ſit quod non ſciant ubi id, uſque qui aliqua perceptione interiori pollent, hoc eſt, qui ſupra ſenſualia cogitare poſſunt, expendant, nam ſanguis per ſanguinem, & caro per carnem, intelligatur apud Ezechielem "Fili hominis, ſic dixit Dominus Jehovih, dic omni avi cœli, omni feræ agri, congregamini & venite, congregate vos a circuitu ſuper ſacrificium meum, quod Ego ſacrifico vobis, ſacrificium magnum ſuper montibus Iſraelis, ut *comedatis carnem & bibatis ſanguinem, carnem fortium comedetis, & ſanguinem principum terræ, & bibetis ſanguinem uſque ad ebrietatem*, de ſacrificio meo quod ſacrificabo vobis; *ſatiabimini ſuper menſa mea, equo & curru, & forti, & omni viro belli*; ſic dabo gloriam meam inter gentes" xxxix: 17 ad 21: tum apud Johannem

in

in Apocalypſi "Vidi Angelum ſtantem in Sole, qui clamavit voce magna, dicens omnibus avibus volantibus in medio cœli, congregamini ad cænam magni Dei, *ut comedatis carnes Regnum, & carnes chiliarchorum, & carnes fortium, & carnes equorum, & ſedentium ſuper illis, & carnes omnium liberorum & ſervorum, parvorum & magnorum*" XIX: 17. 18: quod in his locis caro non ſit caro quæ intelligitur, & ſanguis non ſit ſanguis, manifeſte patet: ſimiliter nunc Caro & Sanguis Domini, apud Johannem "*Panis quem Ego dabo, Caro mea eſt; amen, amen, dico vobis, niſi comederitis carnem Filii hominis, & biberitis Ipſius ſanguinem, non habebitis vitam in vobis; qui comedit meam Carnem, & bibit meum ſanguinem, habet vitam æternam; & Ego reſuſcitabo illum extremo die, nam caro mea eſt vere cibus, & ſanguis meus eſt vere potus; qui comedit meam carnem, & bibit meum ſanguinem, in Me manet, & Ego in illo: hic Panis eſt qui e cælo deſcendit*" VI: 50 ad 58; quod Caro Domini ſit Divinum Bonum Divini Amoris Ipſius, & ſanguis Divinum Verum procedens a Divino Bono Ipſius, conſtare poteſt ex eo, quod illa ſint quæ nutriunt vitam ſpiritualem hominis; inde etiam dicitur, Caro mea eſt vere Cibus, & ſanguis meus eſt vere potus, & quoque hic eſt panis qui e cœlo deſcendit; & quia homo per amorem & fidem conjungitur Domino, ideo etiam dicitur, qui comedit meam carnem, & bibit meum ſanguinem, in Me manet & Ego in illo. Sed, ut ſupra dictum eſt, illi ſoli hoc verbum capiunt, qui ſupra ſenſualia corporis poſſunt cogitare; imprimis qui in fide & in amore in Dominum ſunt; nam hi a Domino elevantur a vita ſenſualium corporis verſus vitam ſpiritus ſui, ita a luce mundi in lucem cœli, in qua luce materialia, quæ ſunt in cogitatione a corpore, diſparantur. Qui itaque novit, quod Sanguis ſit Verum Divinum a Domino, is quoque ſcire poteſt, quod per effundere ſanguinem in Verbo non ſignificetur occidere aut privare hominem vita corporis, ſed occidere aut privare illum vita animæ, hoc eſt, deſtruere ejus vitam ſpiritualem, quæ eſt ex fide & amore in Dominum; quod ſanguis, cum intelligitur illegitime effuſus, ſit verum Divinum deſtructum per falſa ex malo, patet ex ſequentibus his locis; apud Eſaiam "Cum Dominus laverit excrementum filiarum Zionis, & *ſanguines Hieroſolymæ abluerit e medio ejus*, per ſpiritum judicii, & per ſpiritum expurgationis" IV: 4. Apud Eundem "*Manus veſtræ pollutæ ſunt ſanguine*, & digiti veſtri iniquitate; pedes eorum ad malum currunt, & *feſtinant ad effundendum ſanguinem innocentem*, cogitationes eorum cogitationes iniquitatis" LIX: 7. Apud Jeremiam "Etiam *in alis tuis inventi ſunt ſanguis animarum pauperum innocentium*" II: 34. Apud Eundem "ob peccata prophetarum, iniquitates ſacerdotum, *effundentium in medio Hieroſolymæ ſanguinem juſtorum*, errarunt cæci in plateis, *polluti ſunt ſanguine*, ea quæ non poſſunt, tangunt veſtimentis" Thren: IV: 13. 14. Apud Ezechielem "Præterivi præter te, & vidi te conculcatam *in ſanguinibus* tuis; & dixi, *in ſanguinibus tuis* vive; lavi te aquis, & *ablui ſanguines tuos a ſuper te*, & unxi te oleo" XVI: 6. 9. Apud Eundem "Tu fili hominis, num diſceptabis *cum urbe ſanguinum*; notifica illi omnes abominationes ejus, *per ſanguinem tuum quem effudiſti*, rea facta es, & per idola, quæ

ſeciſti, polluta es; ecce principes Iſraelis, quiſque juxta brachium ſuum, fuerunt in te, & *effuderunt ſanguinem*; viri calumniæ, fuerunt in te, *ad affundendum ſanguinem*, & ad montes comederunt in te" XXII: 2. 3. 4. 6. 9. Apud Joelem "Dabo prodigia in cœlo & in terra, *ſanguinem*, & ignem, & columnam fumi; ſol vertetur in caliginem, & *luna in ſanguinem*, antequam venit dies magnus & terribilis" III: 3. 4; & apud Johannem "Sol factus eſt niger ſicut ſaccus piloſus, & *luna tota facta eſt ſicut ſanguis*" Apoc: XVI: 12. Apud Eundem "Secundus Angelus clanxit, & quaſi mons magnus igne ardens projectus eſt in mare, *factaque eſt tertia pars maris ſanguis*" Apoc: VIII: 8. Apud Eundem "Secundus Angelus effudit phialam ſuam in mare, & *factum eſt ſanguis ſicut mortui*, unde omnis anima vivens mortua eſt in mari. Tertius Angelus effudit phialam ſuam in fluvios & in fontes aquarum, & *factus eſt ſanguis*" Apoc: XVI: 3. 4; in illis locis per ſanguinem non intelligitur ſanguis vitæ corporeæ hominis qui effuſus, ſed ſanguis vitæ ſpiritualis, qui eſt Verum Divinum, cui violentia illata eſt per falſum ex malo; ſimile per ſanguinem intelligitur apud Matthæum "Veniet ſuper vos *ſanguis juſtus effuſus ſuper terram, a ſanguine Abelis juſti, uſque ad ſanguinem Sachariæ*, quem occidiſtis inter Templum & Altare" XXIII: 35, per quæ ſignificatur, quod vera Verbi a Judæis violata fuerint a primo tempore uſque ad præſens, in tantum, ut nihil veri interni ac cœleſtis agnoſcere vellent; ideo nec agnoverunt Dominum; quod effuderint Ipſius Sanguinem, ſignificabat plenariam rejectionem Veri Divini, Dominus enim erat ipſum Divinum Verum, quod eſt Verbum Caro factum, Joh: I: 1. 14; rejectio plenaria Veri Divini quod a Domino, & quod erat Dominus, intelligitur per hæc apud Johannem "Pilatus abluit manus coram populo, dicens, innocens ſum *in Sanguine Juſti hujus*, vos videritis; & reſpondens *totus populus*, *Sanguis Ejus ſuper nobis & ſuper liberis noſtris*" XXIV: 24. 25; propterea hoc deſcribitur ita apud Eundem "Unus militum lancea Ipſius latus fodit, & ſtatim *exivit Sanguis & Aqua*; qui vidit, teſtatus eſt, & verum eſt teſtimonium, & ille novit quod vera dicat, ut vos credatis" XIX: 34. 35; quod etiam Aqua exivit, eſt quia per Aquam ſignificatur Verum Divinum externum, quale eſt Verbum in litera; quod aqua ſit verum, videatur n: 2702. 3058. 3424. 4976. 5668. 8568. Ex his etiam patet, quid ſignificatur per purificari *per ſanguinem Domini*, quod ſit per receptionem Veri fidei ab Ipſo, n: 7918. 9089; ita quoque patet, quid ſignificatur per hæc apud Johannem in Apocalypſi "Vicerunt draconem *per ſanguinem Agni*, & per Verbum teſtimonii Ipſius" XII: 11, per ſanguinem Agni eſt per Divinum Verum quod a Domino, quod etiam eſt Verbum teſtimonii; Sanguis Agni eſt ſanguis innocens, nam Agnus eſt innocentia, n: 3994. 3519. 7840; Verum Divinum procedens a Domino in Cœlo intime in ſe habet innocentiam, nam non alios, quam qui in innocentia ſunt, afficit, n: 2526. 2780. 3111. 3183. 3495. 3994. 4797. 6013. 6107. 6765. 7836 fin: 7840. 7902. 7877.

9128. Si exortus fuerit ſol ſuper eo, quod ſignificet ſi viderit illud clare ab interiori, nempe furtum quod ſit, conſtat ex ſignificatione exoriri ſol,

quod

quod ſit videri in luce, ita clare, hic quod auferatur bonum & verum, quod per furtum ſignificatur, n: 9125; quod ſi exortus fuerit ſol, id ſignificet, eſt quia per furem deprehenſum in perfoſſione, de quo in Verſu priori, ſignificatur ablatio boni & veri in occulto, ita cum non videtur, n: 9125; quod dicatur videri *ab interiori*, eſt quia tale ab homine interno videtur. Quia intereſt, dicetur quomodo ſe habet cum viſu ab interiori; homo videt apud ſe num bonum aut malum ſit, proinde num verum aut falſum, quod cogitat & vult, ac inde quod loquitur & facit; hoc fieri nequaquam poteſt, niſi homo videat ab interiori: videri ab interiori eſt a viſu interni hominis in externo, ſe habet hoc ſicut cum viſu oculi; oculus non videre poteſt quæ in ſe ſunt, ſed quæ extra ſe; inde nunc eſt, quod homo videat bonum & malum quæ in ſe ſunt: ſed uſque unus homo hoc videt melius quam alter; & aliqui hoc prorſus non vident; qui id vident, ſunt qui vitam fidei & charitatis acceperunt a Domino, nam hæc vita eſt vita interna ſeu vita interni hominis; illi quia ex fide in vero ſunt & ex charitate in bono, videre poſſunt mala & falſa quæ apud ſe ſunt; nam ex bono videri poteſt malum, & ex vero falſum, non autem viciſſim; cauſa eſt, quia bonum & verum eſt in cœlo, & in ejus luce, at malum & falſum eſt in inferno, & in ejus tenebris; inde patet, quod qui in malo & inde in falſo ſunt, non poſſint videre bonum & verum, & ne quidem malum & falſum, quæ apud ſe ſunt; conſequenter nec hi poſſunt videre ab interiori. Sed ſciendum, quod videre ab interiori ſit videre a Domino; nam cum viſu ſe habet, ſicut cum omni re exiſtente, quod nihil exiſtat a ſe, ſed a priori ſeu ſuperiori ſe, ita tandem a Primo ac Supremo; Primus & Supremus eſt Dominus; qui hoc capit, etiam capere poteſt, quod omne vitæ apud hominem ſit a Domino; & quia charitas & fides facit ipſiſſimam vitam hominis, quod omne charitatis & omne fidei ſit a Domino; qui pollet dote cogitandi & percipiendi præ aliis, is quoque exinde capere poteſt, quod Dominus videat omnia & ſingula, uſque ad ſingulariſſima quæ apud hominem. At malum & falſum non a ſuperiori ſe exiſtunt, ſed ab inferiori; conſequenter non exiſtunt a Domino, ſed a mundo, Dominus enim eſt ſupra, & mundus eſt infra; quapropter Internus homo apud illos qui in malo & inde falſo ſunt, clauſus eſt ſupra & apertus infra, inde eſt quod illi videant omnia inverſæ, mundum ut omne & cœlum ut nihil; apparent etiam ideo coram angelis inverſi, pedibus ſurſum & capite deorſum; tales ſunt omnes in inferno.

9029. Sanguines illi, quod ſignificet reum eſſe, conſtat ex ſignificatione ſanguinis, quod ſit violentia illata bono ac vero, ita reum eſſe illius violentiæ, de quo ſupra n: 9126.

9130. Rependendo rependet, quod ſignificet emendationem & reſtitutionem veri & boni ablati, conſtat ex ſignificatione rependere, quod ſit emendatio & reſtitutio, de qua n: 9087. 9097.

9131. Si nihil illi, quod ſignificet ſi non aliquid ſuperſit, nempe de bono & vero ablato, conſtat ex ſignificatione nihil eſſe illi, nempe furi, quod ſignificet non ſupereſſe aliquid de vero & bono ablato; quod furtum ſit bonum

& verum ablatum, videatur n: 9125; & quod ſimile per furem ſignificetur quod per furtum, n: 6125. 9126.

9132. Vendetur pro furto ſuo, quod ſignificet abalienationem, conſtat ex ſignificatione vendi, quod ſit abalienatio, de qua n: 4752. 4758. 5886, hic boni & veri ablati, de quo nihil ſupereſt, n: 9130; & ex ſignificatione pro furto, quod ſit emendatio & reſtitutio per aliud bonum aut verum loco ablati, quæ per rependere ſignificatur, n: 9129; vendebatur enim fur ut rependeretur furtum. Cum illis, quæ in hoc Verſu, ita ſe habet; qui videt quod bonum aut verum, quod apud ſe eſt, per falſum ex malo auferatur, is reus eſt violentiæ illis illatæ, nam id fit conſcio illo; quod enim fit ex conſcio, id ex voluntate & ſimul ex intellectu exit, ita ex toto homine, nam homo eſt homo ex utroque; & quod fit ex utroque, id fit ex falſo quod ex malo, ex falſo quia ex intellectu, & ex malo quia ex voluntate; inde homini reatus: quod id homini approprietur, quod ex intellectu ejus, & ſimul ex voluntate ejus venit, videatur n: 9009. 9069. 9071; & quod reus fiat homo, ſi non per intellectuale reprimit malum voluntarii, cum videt illud, n: 9075.

9133. Si inveniendo inventum fuerit in manu illius furtum, quod ſignificet ſi ex vero & bono ſuperſit per quod reſtitui poſſit, conſtat ex ſignificatione inveniendo inveniri, cum de bono aut vero ablato, quod ſignificatur per furtum, quod ſit ſupereſſe; ex ſignificatione in manu ejus, quod ſit in potentia ejus, quod manus ſit potentia, videatur n: 878. 3387. 4931 ad 4937. 5327. 5328. 5544. 6947. 7011. 7188. 7189. 7518. 7673. 8050. 8153. 8281, quod in manu ejus quoque ſit quod apud illum videbitur infra; & ex ſignificatione furti, quod ſit bonum aut verum ablatum, de qua n: 9125; inde patet, quod ſi inveniendo inventum fuerit in manu illius furtum, ſi ex bono & vero ſuperſit; quod etiam ſit *per quod* reſtitui poſſit, eſt quia de reſtitutione boni & veri ablati in hoc Verſu agitur: ſed cum hoc ita ſe habet; quando communis affectio boni manet, tunc ſemper ſupereſt per quod bonum aliquod particulare ablatum reſtitui poteſt, a communi enim bono pendent bona & vera particularia, videatur n: 920. 1040. 1316. 4269. 4325 fin: 4329. 4345. 4383. 5208. 6115. 7131. Quod in manu illius ſit quicquid apud illum, eſt quia per manum ſignificatur potentia, & quicquid eſt potentiæ alicujus eſt apud illum; inde etiam per manum, imprimis per dextram, ſignificatur ipſe: ex quibus conſtare poteſt, quid ſignificatur per ſedere ad dextram Patris, ubi de Domino, quod ſit eſſe omne apud Patrem, ita eſſe Ipſe; quod idem eſt cum eſſe in Patre & Pater in Ipſo, & eſſe omnia ſua Patris, & omnia Patris ſua, quod Dominus docet apud Johannem Cap: XIV: 8 ad 11. & Cap: XVII: 10. 11.

9134. A bove uſque ad aſinum, quod ſignificet ex bono aut vero exteriori, conſtat ex ſignificatione bovis, quod ſit bonum naturalis, de qua n: 2180. 2566. 2781. 2830. 8913. 8037; & ex ſignificatione aſini, quod ſit verum naturalis, de qua n: 2781. 5492. 5741: bonum naturalis eſt bonum exterius, & verum naturalis eſt verum exterius.

9135.

9135. Uſque ad pecudem, quod ſignificet ſi ex vero & bono interiori, conſtat ex ſignificatione pecudis, quod ſit verum & bonum ſpirituale, ita verum & bonum interius, de qua n: 6016. 6045. 6049. In Verbo nunc dicuntur greges, nunc pecudes; & in ſenſu interno per greges ſignificantur bona interiora & inde vera; at per pecudes ſignificantur vera interiora & inde bona; ſed differentia inter illa non ſciri poteſt, niſi ſciatur quomodo ſe habet cum bino ſtatu hominis, priori & poſteriori, cum regeneratur; prior ſtatus eſt, cum ducitur per vera fidei ad bonum charitatis; poſterior ſtatus eſt cum in bono charitatis eſt & inde in veris fidei; per priorem ſtatum introducitur homo in Eccleſiam, ut fiat Eccleſia, & cum factus eſt Eccleſia, tunc in poſteriori ſtatu eſt; bona & vera apud eum in poſteriori ſtatu ſignificantur per greges, at vera & bona apud illum in priori ſtatu ſignificantur per pecudes; inde eſt, quod hic vera primo loco dicantur, & bonum ſecundo: de bino illo ſtatu apud hominem qui regeneratur, ſeu quod idem, qui fit Eccleſia, videatur n: 7623. 7992. 8505. 8506. 8510. 8512. 8516. 8643. 8648. 8658. 8685. 8690. 8701. 8772. 8995. 9088. 9089. Bona & vera dicuntur exteriora, quæ in Externo ſeu Naturali homine ſunt, & dicuntur interiora, quæ in Interno ſeu Spirituali homine ſunt: quod hæc ſint interiora, & illa exteriora, eſt quia Internus homo ſapit e cœlo, ſed Externus e mundo; cœlum enim eſt intra hominem, & mundus extra. A bove uſque ad aſinum, uſque ad pecudem dicitur, ut ſignificetur omne bonum & verum exterius, & omne verum & bonum interius; procedit etiam bonum ad verum in Externo homine, & a Vero ad bonum in Interno, ſecundum ordinem Divinum in Cœlo.

9136. Viventes, quod ſignificet quibus vita ſpiritualis ineſt, conſtat ex ſignificatione vitæ, quod ſit vita ſpiritualis, quæ eſt vita fidei & charitatis, de qua n: 5407. 5890; inde viventes ſunt quibus vita ſpiritualis ineſt.

9137. Duplum rependet, quod ſignificet reſtitutionem ad plenum, conſtat ex ſignificatione dupli, quod ſit ad plenum, de qua n: 9103; & ex ſignificatione rependere, quod ſit reſtitutio, de qua n: 9087.

9138. Verſ: 4. 5. *Quando deſolaverit vir agrum vel vineam, & immiſerit jumentum ſuum, & deſolaverit in agro alterius, ex optimo agri ſui & ex optimo vineæ ſuæ rependet. Quando exiverit ignis, & apprehenderit ſpinas, & conſumatur acervus aut ſeges ſtans, aut ager, rependendo rependet incendens incenſum.* Quando deſolaverit vir agrum vel vineam, ſignificat bonum & verum Eccleſiæ per cupiditates: & immiſerit jumentum ſuum, ſignificat ſi ex parum conſcio id faciat: & deſolaverit in agro alterius, ſignificat conſumtionem bonorum cohærentium: ex optimo agri ſui & ex optimo vineæ ſuæ rependet, ſignificat reſtitutionem ex bonis & veris adhuc integris: quando exiverit ignis, ſignificat ex affectione mali iram: & apprehenderit ſpinas, ſignificat quæ infert ſe in falſo: & conſumatur acervus, ſignificat damnum bonis & veris fidei receptis: aut ſeges ſtans aut ager, ſignificat etiam veris & bonis fidei in conceptione: rependendo rependet incedens incenſum, ſignificat reſtitutionem ablatorum per iram ex affectione mali.

9139. Quando deſolaverit vir agrum vel vineam, quod ſignificet deprivationem boni & veri Eccleſiæ per cupiditates, conſtat ex ſignificatione deſolare, quod ſit deprivare per cupiditates, de qua infra n: 9140: ex ſignificatione agri, quod ſit Eccleſia quoad bonum, de qua n: 2791. 3766. 4982. 7502, ita bonum Eccleſiæ; & ex ſignificatione vineæ, quod ſit Eccleſia quoad verum, ita verum Eccleſiæ: quod ager ſit Eccleſia quoad bonum, eſt quia illa quæ agri ſunt, ut triticum & hordeum, ſignificant bona Eccleſiæ interna & externa, n: 3941. 7602. 7605; & quod Vinea ſit Eccleſia quoad verum, eſt quia vinum, quod vineæ eſt, ſignificat verum boni, n: 1071. 6377. Quod Ager & Vinea id ſignificent, ducit originem ex repræſentativis in mundo ſpirituali; nam coram ſpiritibus apparent agri tritico & hordeo pleni, quum Angelis, qui in ſuperiori cœlo ſunt, ſermo eſt de cætu qui in bono; & apparent vineæ plenæ uvis, cum torcularibus ibi, quum angelis ſermo eſt de cætu qui in vero boni eſt: repræſentativa illa non ſunt ex eo quod talia ſint in terris, ſed ex correſpondentiis, quod triticum & hordeum, ſeu inde panis, nutriant corpus, ſicut bonum amoris & charitatis nutrit animam, & quod vinum ſimiliter ut potus: inde eſt, quod bona amoris & vera fidei in Verbo dicantur cibi ac potus, ſunt etiam in eo ſenſu cibi & potus cœleſtes, n: 56 ad 58. 680. 681. 1973. 1974. 4459. 4792. 5147. 5293. 5576. 5579. 5915. 8562. Quod Vinea ſit Eccleſia quoad bonum & verum fidei, quæ Eccleſia ſpiritualis vocatur, conſtat ex locis in Verbo ubi nominatur; ut apud Jeremiam "*Paſtores multi perdiderunt Vineam meam*, conculcarunt *agrum meum*; redegerunt *agrum* deſiderii in deſertum ſolitudinis; poſuit illam *(vineam)* in ſolitudinem" xii: 10. 11, ubi vinea & ager manifeſte pro Eccleſia, & quia Eccleſia eſt Eccleſia ex vero & bono fidei & charitatis, patet quod Vinea ibi ſit Eccleſia quoad verum, & ager quoad bonum. Apud Eſaiam "Jehovah in judicium venit cum ſenioribus populi ſui & principibus ejus, *vos ſuccenditis vineam*" iii: 14, hic quoque Vinea manifeſte pro Eccleſia quoad bonum & verum fidei, ſeniores enim, cum quibus Jehovah in judicium veniet, ſunt bona Eccleſiæ, n: 6523. 6525, & principes ſunt vera ejus, n: 5044. Apud Eundem "Cantabo dilecto meo canticum amici mei de *Vinea ejus*; *Vinea fuit* dilecto meo in cornu filii olei, quam circumdedit, & *plantavit vite nobili*" v: 1. 2. ſeq: hic de Domino, qui eſt dilectus & amicus, vinea eſt Eccleſia ſpiritualis Ipſius, vitis nobilis eſt bonum fidei illius Eccleſiæ, cornu filii olei eſt bonum fidei illius Eccleſiæ ex bono amoris: qui non ſcit aliquid de ſenſu interno Verbi, nequaquam ſcire poteſt, quid ſignificat vinea in cornu filii olei; in illis verbis uſque tale arcanum latet, quod exprimi vocibus non poteſt; deſcribitur per illa plene conjunctio Regni ſpiritualis Domini cum Regno cœleſti Ipſius; hoc eſt, conjunctio Secundi Cœli cum Tertio, conſequenter conjunctio boni fidei in Dominum, quod eſt Regni Spiritualis, cum bono amoris in Dominum, quod eſt Regni Cœleſtis; Vinea eſt Regnum ſpirituale, in cornu eſt in potentia, ita in illo, filius olei eſt bonum amoris externum Regni cœleſtis; Regnum cœleſte, quod eſt Cœlum intimum Domini, vocatur oleo ſeu olivetum, quia oleum eſt bonum amoris cœleſtis.

cœleſtis, n: 886. 4582. 6435: ſciatur quod Regnum Domini in terris ſit Eccleſia. Quod bina Regna ſint, Regnum cœleſte & Regnum ſpirituale, & quod Regnum ſpirituale conſtituat Secundum Cœlum, & Regnum Cœleſte tertium, videatur n: 3887. 4138. 4279. 4286; de conjunctione illorum, n: 6435. Apud Eundem "In die illo, *Vinea meri,* reſpondete illi; Ego Jehovah cuſtodiens *illam,* in momentis irrigabo *illam*" XXVII: 2. 3; vinea meri pro Eccleſia ſpirituali. Apud Amos "*In omnibus vineis* planctus, tranſibo per te; væ deſiderantibus diem Jehovæ; quid vobis dies Jehovæ, ille tenebrarum & non lucis" V: 17. 18; ibi de ultimo tempore Eccleſiæ, quando non amplius bonum ac verum fidei, quod tempus eſt dies Jehovæ, qui tenebrarum, & non lucis; inde dicitur, in omnibus vineis planctus. Apud Johannem in Apocalypſi "Miſit Angelus falcem ſuam in terram, & *vindemiavit vitem terræ,* & conjecit in torcular iræ Dei magnæ" XIV: 18. 19; vindemiare vitem terræ, eſt conſumere verum & bonum Eccleſiæ, terra hic eſt Eccleſia. Ex his conſtare poteſt, unde eſt, quod Dominus toties aſſimilaverit Regnum cœlorum *Vineæ,* ut apud Matthæum Cap: XX: 1. ſeq: Cap: XXI: 28. 29. 33 ad 41. Marc: XII: 1 ad 13: & unde eſt, quod Dominus ſe vocaverit vitem, apud Johannem "Quemadmodum palmes non poteſt fructum ferre a ſeipſo, ni *manſerit in Vite,* ita neque vos, niſi in Me manſeritis: *Ego ſum vitis,* vos palmites, ſine Me non poteſtis facere quicquam" XV: 1 ſeq: Vitis eſt fides in Dominum, proinde eſt Dominus quoad fidem, nam Dominus eſt fides quia fides eſt ab Ipſo, fides enim non eſt fides niſi quæ ab Ipſo, inde etiam eſt quod vitis ſit fides quæ in Ipſum.

9140. Et immiſerit jumentum ſuum, quod ſignificet ſi ex parum conſcio id faciat, conſtat ex ſignificatione jumenti, quod ſit voluptas ſeu appetitus corporis; quod ſit parum conſcium, eſt quia homo, cum in illis eſt, parum conſulit rationem, & ſic parum ſibi conſcius eſt: omnes beſtiæ, cujuſcunque generis & ſpeciei ſunt, ſignificant affectiones, beſtiæ mites ac utiles affectiones bonas, & beſtiæ immites ac inutiles affectiones malas, n: 45. 46. 142. 143. 714 ad 719. 1823. 2180. 2781. 3218. 3519. 5198. 7523. 7872. 9090: cum beſtia dicitur jumentum, ſignificat illa affectiones mere corporeas; quæ in ſe parum rationis habent, nam homo quo magis ex corpore agit, eo minus ex ratione agit, corpus enim eſt in mundo, ita remotum a cœlo, ubi genuina ratio eſt: jumentum etiam in Lingua originali dicitur ex bruto & ſtolido, ita ex parum conſcio, ut apud Eſaiam Cap: XIX: 11. apud Davidem Pſalm: XLIX: 11. Pſalm: LXXIII: 22. apud Jeremiam Cap: LI: 17 & alibi.

9141. Et deſolaverit in agro alterius, quod ſignificet conſumptionem bonorum cohærentium, conſtat ex ſignificatione deſolare, quod ſit deprivare per cupiditates, ita conſumere, de qua ſequitur; & ex ſignificatione in agro alterius quod ſint bona cohærentia, ager enim eſt Eccleſia, & quæ in agro ſunt bona, n: 9139, ita quæ in agro alterius, ſunt propinqua quæ cohærent; nam bona apud hominem ſe habent ſicut generationes in terra, & inde

ſunt

ſunt quæ in varia propinquitate & cohærentia, n: 9079; quæ non in eadem domo ſunt, aut in eadem familia quæ ſimul, ſed uſque affinia, ſunt quæ intelliguntur per eſſe in agro alterius. Quod deſolare ſit deprivare per cupiditates, & ſic conſumere, eſt quia per vocem, quæ in Lingua originali exprimitur deſolare, proprie ſignificatur incendere & comburere, inde quoque depaſcere & conſumere; & quia inde derivatio illius vocis, per deſolare hic ſignificatur conſumtio quæ fit per cupiditates; cupiditates enim apud hominem ſunt ignes qui conſumunt; eſt enim apud hominem ignis vitæ, & lux vitæ; ignis vitæ eſt amor ejus, & lux vitæ eſt fides ejus; amor boni, hoc eſt, amor in Dominum, & amor erga proximum, faciunt ignem vitæ apud hominem bonum & apud angelum cœli, & amor veri ac fides veri, faciunt lucem vitæ apud illos; aſt amor mali, hoc eſt, amor ſui & amor mundi, faciunt ignem vitæ apud hominem malum & apud ſpiritum inferni, ac amor falſi & fides falſi faciunt lumen vitæ apud illos; ſed amor mali vocatur in Verbo combuſtio ignis, quia comburit & conſumit illa quæ amoris boni & veri ſunt; quod cumbuſtio ignis id ſit, videatur n: 1297. 1861. 5215. 9055. Quod conſumtio per cupiditates per illam vocem in Lingua originali ſignificetur, patet a ſequentibus his locis; apud Eſaiam "Jehovah in judicium veniet cum ſenioribus populi ſui, & principibus ejus, vos *conſumſiſtis (ſuccendiſtis) vineam*" III: 14: Apud Eundem "Flatus Jehovæ, ſicut fluvius ſulphuris, *conſumit (incendit)* eum" XXX: 33, fluvius ſulphuris ſunt falſa ex malis amoris ſui & mundi, n: 2446. Apud Ezechielem "Exibunt habitatores urbium Iſraelis, & *incendent* ac *comburent* arma, & ſcutum & clypeum, cum arcu & cum telis, & cum baculo panis, & cum haſta; *accendent illis ignem* ſeptem annis, ut non adferant ligna ex agro, & excidant ex ſylvis". XXXIX: 9. 10, ita deſcribitur conſumtio & deſolatio boni & veri per cupiditates; ſed quis hoc videbit, niſi ſciat quid ſignificatur per habitatores urbium Iſraelis, tum quid per arma, ſcutum, clypeum, arcum cum telis, per baculum panis & haſtam, per ſeptem annos, perque ligna ex agro & ex ſylvis; quod habitatores ſint bona, videatur n: 2268. 2451. 2481. 2712; quod urbes ſint vera, & inde doctrinalia ex Verbo, n: 2268. 2450. 2943. 3216. 4492; quod Iſrael ſit Eccleſia, n: 4286. 6426. 6637, inde habitatores urbium Iſraelis ſunt bona doctrinalium Eccleſiæ, & in oppoſito ſenſu illa verſa in mala & falſa; quod ſcutum, clypeus, tela quæ arcus, ſint vera doctrinæ e Verbo, per quæ tutatio a falſis mali, n: 2686. 2709. 6402; quod baculus panis ſit potentia veri ex bono, n: 4876. 7026; haſta ſimiliter, ſed potentia interior; quod ſeptem anni ſint ſtatus plenus, ita ad plenum, n: 6508. 8976, ita accendere ignem ſeptem annis, eſt ad plenum conſumere per cupiditates, ligna ex agro ſunt bona interiora Eccleſiæ, n: 3720. 8354, & quod ager ſit Eccleſia, n: 2971. 3766. 7502. 7571, & ligna ex ſylvis ſunt bona exteriora, n: 3220. 9011 fin: his cognitis ſcire poteſt quod per prophetica illa deſcribatur conſumtio omnium quæ Eccleſiæ ſunt per cupiditates, uſque dum nihil boni & veri Eccleſiæ internæ & externæ ſuperſit, quod ſignificatur per quod accendent

ignem

ignem ſeptem annis, ut non adferant ligna ex agro, neque excidant ex ſylvis. Per eandem vocem etiam deſcribitur conſumtio boni & veri Eccleſiæ apud Malachiam "Ecce dies veniens, ardens ſicut clibanus, quo erunt omnes inſolenter peccantes, & omnis operator malitiæ, ſtipula; & *conſumet (accendet)* eos dies veniens, dixit Jehovah Zebaoth, qui non relinquet illis radicem aut ramum" III: 19; dies veniens eſt ultimum tempus Eccleſiæ, quando amores ſui & mundi regnaturi ſunt, & conſumturi omnia vera & bona Eccleſiæ, uſque dum nihil ſuperſit in interno hominis & in externo ejus; quæ ſignificantur per quod non relinquet illis radicem aut ramum; radix boni & veri eſt in interno hominis, & ramus eſt in externo; inde nunc patet quod per deſolare ſignificetur conſumtio per cupiditates: ſimiliter alibi in Verbo.

9142. Ex optimo agri ſui & ex optimo vineæ ſuæ rependet, quod ſignificet reſtitutionem ex bonis & veris adhuc integris, conſtat ex ſignificatione agri, quod ſit bonum Eccleſiæ, & ex ſignificatione vineæ quod ſit verum Eccleſiæ, de quibus ſupra n: 9138; optimum dicitur quod poſt conſumtionem adhuc eſt integrum; & ex ſignificatione rependere, quod ſit reſtitutio, de qua n: 9087.

9143. Quando exiverit ignis, quod ſignificet ex affectionne mali iram, conſtat ex ſignificatione ignis, quod ſit amor, hic amor mali & ejus affectio, de qua mox ſupra n: 9141; affectio mali dicitur, quia per affectionem intelligitur continuum amoris; quod ignis ſit ex affectione mali ira, eſt quia ira inde eſt, nam cum impugnatur id quod homo amat, igneum erumpit, & quaſi ardet; inde eſt, quod ira deſcribatur in Verbo per ignem, & dicatur ardere; ut apud Davidem "Aſcendit *fumus* ex Naſo ejus, & *ignis ex ore Ejus prunæ arſerunt ex Eo*" Pſalm: XVIII: 9. Apud Eundem "Oſculamini Filium, *ne iraſcatur, quia ardebit brevi ira Ejus*" Pſalm: II: 12. Apud Eſaiam "Quis manebit nobis *igne comedente*; quis manebit nobis *focis æternitatis*" XXXIII: 14. Apud Eundem "Effudit ſuper illum *excandeſcentiam iræ ſuæ, inflammavit illum* circumcirca, nec agnovit, *incendit eum*, nec tamen poſuit ſuper cor" XLII: 25. Apud Eundem "Ecce Jehovah *in igne veniet*, & ſicut procella currus ejus, ad retribuendum in *excandeſcentia iræ ſuæ*, & increpatio Ejus in *flammis ignis*" LXVI: 15. Apud Moſchen "Reſpexi & deſcendi de monte, *cum mons ardens igne:* extimui *propter iram* & *excandeſcentiam*, qua *iratus fuit* Jehovah contra nos" Deut: IX: 15. 19; in his & in pluribus aliis locis ira deſcribitur per ignem; tribuitur ira Jehovæ, hoc eſt, Domino, ſed eſt apud hominem, n: 5798. 6997. 8283. 8483; quod Dominus apparuerit ſuper monte Sinai populo Iſraelitico ſecundum quale ejus, ideo in igne, fumo, caligine, videatur n: 6832. Sed ſciendum, quod ira ſit ignis erumpens ex affectione mali, Zelus autem ignis erumpens ex affectione boni, n: 4164. 4444. 8590; ideo etiam Zelus deſcribitur per ignem, apud Moſchen "Jehovah Deus tuus *eſt ignis comedens*, Deus *Zelotes*" Deut: IV: 24; & apud Zephaniam "Effundam ſuper eos *omnem excandeſcentiam iræ meæ*, quoniam *in igne Zeli mei* comedetur tota terra" III: 8. Quod Zelus Jehovæ ſit amor & miſericordia, & quod dicatur ira, quia apparet malis, cum incurrunt in pænam ſui mali, ſicut ira, n: 8875.

9144. Et apprehenderit ſpinas, quod ſignificet quæ infert ſe in falſa, conſtat ex ſignificatione apprehendere, cum dicitur de ira quæ ex affectione mali, quod ſit inferre ſe, & ſic accendere; & ex ſignificatione ſpinarum, quod ſint falſa, de qua ſequitur; quomodo cum his ſe habet, primum aliquid dicetur; amores apud hominem ſunt ignes vitæ ejus, n: 9055; amores mali, qui ſunt ſui & mundi, ſunt ignes conſumentes, conſumunt enim bona & vera quæ ſunt ipſius vitæ; ignes illi vitam voluntatis hominis faciunt, & lux ex illis ignibus vitam intellectus ejus; quamdiu ignes mali tenentur in voluntate incluſi, tunc intellectus eſt in luce, & inde in apperceptione boni & veri; at cum ignes illi effundunt lucem ſuam in intellectum, tunc diſſipatur prior lux, & obſcuratur homo quoad apperceptionem boni & veri; & hoc quo plus amores ſui & mundi, qui ſunt ignes illi, augmenta capiunt, & tandem ita, ut omne verum & cum vero bonum ſuffocent & exſtinguant. Cum amores illi impugnantur, tunc erumpit ignis e voluntate in intellectuale, & concipit flammam ibi; hæc flamma eſt quæ vocatur ira; inde eſt, quod homo dicatur excandeſcere, exardeſcere, & inflammari, cum iraſcitur; hæc flamma aggreditur vera & bona, quæ in intellectuali, & non modo abſcondit illa, ſed etiam conſumit; &, quod arcanum, cum ignis ille malus e voluntate in intellectuale erumpit, tunc clauditur intellectuale ſupra, & aperitur infra, hoc eſt, clauditur quo ſpectat ad cœlum, & aperitur quo ſpectat ad infernum; inde eſt, quod tunc influant mala & falſa, quæ flammam concipiunt, cum homo malus in iram exardeſcit; ſe habet hoc ſimiliter ac fibra in corpore, hæc ſi aculeo acus tangitur, illico ſe contrahit & claudit, & ſic arcet, ne læſio ulterius vadat, ac infeſtet vitam in principiis; falſum etiam, cum ſiſtitur videndum, apparet ſicut aculeatum. Status hominis mali, cum iraſcitur, etiam ſimiliter ſe habet ſicut fumus, qui admoto igne concipit flammam, nam falſum mali in intellectuali eſt ſicut fumus, & ira eſt ſicut flamma accenſi fumi; correſpondent etiam; inde eſt quod fumus ſit falſum, & flamma ejus ſit ira in Verbo; ut apud Davidem "*Aſcendit fumus ex naſo Ejus*, & ignis ex ore ejus, prunæ arſerunt in Eo" Pſalm: XVIII: 9; & apud Eſaiam "*Ardet ſicut ignis*, malitia, ſenticetum & vepretum *comedit*, & incendit implexo ſylvæ, & *elevant ſe elatione fumi*, in exſcandeſcentia Jehovæ Zebaoth" IX: 17. 18; fumus hic eſt, falſum, ex quo accenſo ira; quod fumus ſit falſum, videatur n: 1861. Ex his nunc patet, quid in ſenſu interno ſignificatur per quando exiverit ignis, & apprehenderit ſpinas, ut conſumetur acervus, aut ſeges ſtans; quod nempe ſi affectio mali erumpit in iram, ac infert ſe in falſa concupiſcentiarum, & conſumit vera & bona fidei; qui expendit, videre poteſt, quod aliqua cauſa hujus legis ſit, quæ interius latet, & non apparet, nam lex de igne apprehendente ſpinas, & inde conſumente acervum vel ſegetem ſtantem, nullibi lata eſt, quia tale perquam raro evenit; ſed quod ignis malitiæ & iræ corripiat & accendat falſa concupiſcentiarum, & ſic conſumat vera & bona, quæ Eccleſiæ, omni die evenit. Quod ſpinæ ſint falſa concupiſcentiarum, conſtat ex ſequentibus his locis; apud Eſaiam "Super terra populi mei *ſpina* & *ſentis* aſcendit" XXXII: 13; terra

eſt

eſt Eccleſia, ſpina & ſentis ſunt falſa & inde mala. Apud Eundem "Spiritum veſtrum *ignis conſumet vos*, ita erunt populi *combuſti in calcem*, *ſpinæ exciſæ quæ igne ſuccenduntur*" XXXIII: 12, ſpinæ quæ igne ſuccenduntur pro falſis quæ flammam arripiunt, & conſumunt vera & bona. Apud Ezechielem "Non erit amplius domui Iſraelis *ſentis pungens*, & *ſpina dolore afficiens*" XXVIII: 24, ſentis pungens pro falſo concupiſcientiarum amoris ſui, ſpina pro falſo concupiſcentiarum amoris mundi. Apud Hoſcheam "Scortata eſt mater veſtra, *propterea Ego obſepiens viam tuam per ſpinas*, & ſemitas ſuas non inveniet" II: 3. 6, viæ & ſemitæ pro veris, & ſpinæ pro falſis loco illorum. Apud Eundem "Perdentur excelſa aven, peccatum Iſraelis, *tribulus & ſpina aſcendet ſuper altaria illorum*" X: 8, tribulus & ſpina pro malo & falſo vaſtante bona & vera cultus. Apud Davidem "Circumdederunt me ſicut apes, exſtinguunt ſicut *ignem ſpinarum*" Pſalm: CXVIII: 12, ignis ſpinarum pro concupiſcentia mali. Apud Matthæum "A fructibus eorum cognoſcetis eos, *numquid colligunt de ſpinis uvas*, aut de tribulis ficus" VII: 16; colligere de ſpinis uvas pro ex falſis concupiſcentiarum bona fidei & charitatis, quod uvæ ſint *illa* bona, videatur n: 1071. 5117. 6378. Apud Marcum "Aliud ſemen cecidit *inter ſpinas*, *ſed aſcenderunt ſpinæ* & ſuffocarunt illud, ut fructum non dederit. *Qui inter ſpinas ſeminantur*, ſunt ii qui ſermonem audiunt, ſed curæ mundi hujus, & fraus divitiarum, & circa reliqua *concupiſcentiæ* ingredientes ſuffocant ſermonem, ut infrugiter fiat" IV: 7. 18. 19; ibi explicatur quid ſit ſeminari inter ſpinas, ita quid ſpinæ; eadem ſignificantur per ſerere inter ſpinas, ac metere ſpinas apud Jeremiam "Ita dixit Jehovah viro Jehudæ & Hieroſolymæ, novate nobis novale, & *non ſerite inter ſpinas*" IV: 3. ſeverunt tritica, & *meſſuerunt ſpinas*" XII: 12. 13. Falſa concupiſcentiarum, quæ ſignificantur per ſpinas, ſunt falſa confirmantia illa quæ mundi & ejus voluptatum ſunt; nam hæc falſa præ aliis arripiunt flammam & flagrant, quia ſunt ex concupiſcentiis in corpore, quæ ſentiuntur; ideo etiam claudunt internum hominem, ut nihil quod eſt ſalutis animæ & vitæ æternæ ſapiat. Quod *Corona ex Spinis plexa* Capiti Domini impoſita fuerit, cum crucifigeretur, & tunc ſalutatus ſit Rex Judæorum, & dixerit ecce Homo" Johan: XVIII: 2. 3. 5, repræſentabat quale fuit Verbum Divinum tunc in Eccleſia Judaica, quod nempe ex falſis concupiſcentiarum ſuffocatum, Rex Judæorum, ut tunc ab illis ſalutabatur, ſignificabat Verum Divinum; quod per Regem in Verbo ſignificetur Verum a Divino, videatur n: 1672. 2015. 2069. 3009. 3670. 4575. 4581. 4966. 5044. 6148; & quod ſimile per Unctum, qui in Hebræo idiomate eſt Meſſias, & in Græco Chriſtus, n: 3004. 3008. 3009. 3732 fin: quod per Jehudam in ſenſu ſupremo intelligatur Dominus quoad Divinum Bonum, & in ſenſu interno quoad Verbum, & ſic quoad doctrinam e Verbo, n: 3881; & quod Dominus, quum talis corona ſuper Capite Ipſius, dixerit, ecce Homo, ſignificabat, ecce Divinum Verum, quale hodie in Eccleſia eſt; Divinum enim Verum procedens a Domino in cœlo eſt Homo, inde Cœlum eſt Maximus Homo, & hoc ex Influxu & ex Correſpondentia, quod ad finem plurium Capitum oſtenſum

eſt, videatur n: 1871. 1276. 2996. 2998. 3624 ad 3649. 3741 ad 3751. 7395. 8547. 8988; inde etiam Eccleſia Cœleſtis Domini vocata eſt Homo, n: 478. 479; hæc Eccleſia erat, quam Judæi repræſentabant, n: 6363. 6364. 8770; inde patet, quid ſignificatum ſit per Spineam Coronam, tum per ſalutationem, Rex Judæorum, ut & quid per ecce Homo; & quoque quid per inſcriptionem ſuper cruce, Jeſus Nazarenus Rex Judæorum, Johan: xix: 19. 20, nempe quod Divinum Verum ſeu Verbum in tali aſpectu & ita tractatum fuerit a Judæis, apud quos Eccleſia; quod omnia, quæ fiebant Domino a Judæis, cum crucifigeretur, ſignificaverint Eccleſiæ illorum ſtatus quoad Verum Divinum ſeu Verbum, videatur n: 9093; quod Dominus fuerit Verbum, conſtat apud Johannem "In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum; & Verbum Caro factum eſt, & habitavit in nobis, & vidimus gloriam Ipſius" 1: 1. 14; Verbum eſt Divinum Verum.

9145. Et conſumatur acervus, quod ſignificet damnum veris & bonis fidei receptis, conſtat ex ſignificatione acervi, quod ſit verum & bonum fidei receptum; quod acervus id ſit, eſt quia eſt ſeges jamdum collectus, & per ſegetem ſtantem ſignificatur verum & bonum fidei in conceptione, de quo in nunc ſequente articulo.

9146. Aut ſeges ſtans aut ager, quod ſignificet verum & bonum fidei in conceptione, conſtat ex ſignificatione ſegetis, quod ſit verum fidei, de qua ſequitur; & ex ſignificatione agri, quod ſit Eccleſia quoad bonum, ita bonum Eccleſiæ, de qua ſupra n: 9139. Quod ſeges ſit verum fidei, eſt quia illa quæ ſegetis ſunt, ut triticum & hordeum, ac inde panis, ſignificent bona Eccleſiæ, n: 3941. 7602; bona Eccleſiæ ſunt quæ charitatis erga proximum, & amoris in Dominum, hæc bona ſunt Eſſe & Anima fidei, nam ex illis fides eſt fides, & vivit: quod ſeges ſtans ſit verum fidei in conceptione, eſt quia nondum collecta eſt in acervos, nec illata in horrea; quapropter ſeges cum ſtat, aut adhuc in naſcentia eſt, eſt verum fidei in conceptione: ſimile per ſegetem ſtantem ſignificatur apud Hoſcheam "Iſrael regem fecerunt, & non a Me, principes fecerunt & non novi; argentum ſuum & aurum ſuum fecerunt idola: quia ventum ferunt, procellam metent; *ſeges ſtans non illi*, germen non faciet farinam; ſi forte fecerit, alieni deglutient illam" viii: 4. 7; agitur ibi de veris & bonis fidei Eccleſiæ diſſipatis per vana & falſa, quod de illis agatur patet a ſerie rerum, ſed quid de illis dicitur, patet ex ſenſu interno; in hoc ſenſu enim per regem intelligitur verum fidei Eccleſiæ in complexu, videatur n: 1672. 2015. 2609. 3009. 3670. 4575. 4581. 4966. 5044. 6148; per principes vera primaria, n: 1482. 2089. 5044; inde patet, quid intelligitur per quod Iſrael regem fecerunt & non a Me, principes fecerunt & non novi, Iſrael enim eſt Eccleſia, n: 4286. 6426. 6637: per argentum ibi ſignificatur verum boni, ac in oppoſito ſenſu falſum mali, n: 1551. 2954. 5658. 6112. 6914. 6917. 8932, per aurum bonum, ac in oppoſito ſenſu malum, n: 113. 1551. 1552. 5658. 6914. 6917. 8932, per idola cultus ex falſis & malis, n: 8941; inde patet quid ſignificatur per

argentum

argentum ſuum & aurum ſuum fecerunt idola; per ventum quem ſerunt, ſignificantur inania; per procellam quam metent, turba inde in Eccleſia; per ſegetem ſtantem quæ non illi, verum fidei in conceptione; per germen quod non faciet farinam, ſterilitas; per alienos qui deglutient illam, ſignificantur falſa quæ conſument.

9147. Rependendo rependet incendens incenſum, quod ſignificet reſtitutionem ablatorum per iram ex affectione mali, conſtat ex ſignificatione rependere, quod ſit reſtitutio, de qua n: 9087; ex ſignificatione ignis qui exit, quod ſit ira ex affectione mali, de qua n: 9143, inde incendere eſt ablatio ſeu conſumtio per illam, & incenſum eſt ablatum ſeu conſumtum.

9148. Verſ: 6 ad 14. *Quando dederit vir ſocio ſuo argentum vel vaſa ad cuſtodiendum, & furto ablatum fuerit e domo viri, ſi deprehenſus fur, rependet duplum. Si non deprehenſus fur, adducetur dominus domus ad Deum, annon miſerit manum ſuam in opus ſocii ſui. Super omni verbo prævaricationis, ſuper bove, ſuper aſino, ſuper pecude, ſuper veſte, ſuper omni perdito, quod dixerit quod hoc illud, uſque ad Deum veniet verbum amborum illorum, quem condemnaverint Deus, rependet duplum ſocio ſuo. Quando dederit vir ſocio ſuo aſinum vel bovem, vel pecudem, & omnem beſtiam ad cuſtodiendum, & moriatur aut frangatur, aut captivum abducatur, nemine vidente; juramentum Jehovæ erit inter ambos illos, annon miſerit manum ſuam in opus ſocii ſui, & ſumſerit dominus ejus, & non rependet. Et ſi furando furto ablatum fuerit ab illo, rependet domino ejus. Si diſcerpendo diſcerptum fuerit, adducet illi teſtem, diſcerptum non rependet. Quando commodato petiverit vir ex ſocio ſuo, & frangatur vel moriatur, dominus ejus haud cum illo, rependendo rependet. Si dominus ejus cum illo, non rependet; ſi mercenarius ille, veniet in mercede ſua.* Quando dederit vir ſocio ſuo argentum aut vaſa ad cuſtodiendum, ſignificat vera ex bono & ſcientifica correſpondentia in memoria; & furto ablatum fuerit e domo viri, ſignificat jacturam illorum inde; ſi deprehenſus fur, ſignificat recordationem; rependet duplum, ſignificat reſtitutionem ad plenum; ſi non deprehenſus fur, ſignificat ſi ablati nulla recordatio; adducetur dominus domus ad Deum, ſignificat inquiſitionem ex bono; annon miſerit manum ſuam in opus ſocii ſui, ſignificat num in illud intraverint; ſuper omni verbo prævaricationis, ſignificat quodcunque damnum ac quamcunque jacturam; ſuper bove, ſuper aſino, ſuper pecude, ſignificat boni & veri exterioris & interioris; ſuper veſte, ſignificat veri ſenſualis; ſuper omni perdito, quod dixerit quod hoc illud, ſignificat omne ambiguum; uſque ad Deum veniet verbum amborum illorum, quem condemnaverint Deus, ſignificat inquiſitionem & dijudicationem per verum; rependet duplum, ſignificat emendationem ad plenum; quando dederit vir ſocio ſuo aſinum vel bovem vel pecudem, & omnem beſtiam ad cuſtodiendum, ſignificat verum & bonum exterius & interius, ac omne quod eſt affectionis illorum, in memoria; & moriatur aut frangatur, ſignificat jacturam vel damnum; aut captivum abducatur, ſignificat remotionem; nemine vidente, ſignificat de qua mens non conſcit; juramentum Jehovæ erit inter ambos illos, ſignificat inquiſitionem per vera ex

Verbo

Verbo de omnibus & ſingulis illis; annon miſerit manum in opus ſocii ſui, & ſumſerit, dominus ejus, ſignificat conjunctionem cum bono; & non rependet, ſignificat quod non damnum; & ſi furando furto ablatum fuerit ab illo, ſignificat ſi jactura; rependet domino ejus, ſignificat reſtitutionem pro illo; ſi diſcerpendo diſcerptum fuerit, ſignificat ſi damnum non ex culpa; adducet illi teſtem, ſignificat confirmatum id; diſcerptum non rependet, ſignificat non pænam; & quando commodato petiverit vir ex ſocio ſuo, ſignificat verum & bonum ex alia proſapia; & frangatur vel moriatur, ſignificat damnum ei vel exſtinctionem; dominus ejus haud cum illo, ſignificat ſi bonum illius veri non ſimul; rependendo rependet, ſignificat reſtitutionem; ſi dominus cum illo, non rependet, ſignificat ſi bonum veri ſimul, quod non reſtitutio; ſi mercenarius ille, ſignificat ſi propter bonum lucri; veniet in mercede ſua, ſignificat ſubmiſſionem & ſervitium.

9149. Quando dederit vir ſocio ſuo argentum aut vaſa ad cuſtodiendum, quod ſignificet vera ex bono & ſcientifica correſpondentia in memoria, conſtat ex ſignificatione argenti, quod ſit verum ex bono, de qua n: 1551. 2954. 5658. 6914. 6917. 7999. 8932; ex ſignificatione vaſorum, quod ſint ſcientifica, de qua n: 3068; quod ſint ſcientifica correſpondentia, eſt quia omnia vera ſpiritualia reconduntur in ſcientificis, ut in ſuis vaſis, n: 3079; & omnia ſcientifica correſpondent veris quæ continentur; & ex ſignificatione ad cuſtodiendum, quod ſit in memoria; nam cuſtodiri in ſenſu ſpirituali, in quo agitur de veris & de ſcientificis, eſt teneri in memoria, quoniam in illa cuſtodiuntur talia; dare vir ſocio ſuo ad cuſtodiendum, eſt reponere penes ſe in memoria, nam quod in ſenſu literæ dicitur de uno & de altero, ut hic vir & ſocius, in ſenſu interno intelligitur de uno, nam duo vera, ut & verum & ſcientificum correſpondens, ſunt in homine vir & ſocius.

9150. Et furto ablatum fuerit e domo viri, quod ſignificet jacturam illorum inde, conſtat ex ſignificatione furti, quod ſit ablatio talium quæ faciunt vitam ſpiritualem hominis, proinde verorum & ſcientificorum, quæ per argentum & vaſa ſignificantur, n: 9149; & ex ſignificatione domus, quod ſit ubi aliquid reconditur, inde eſt, quod domus varia ſignificet, prout Eccleſiam, bonum ibi, tum quoque hominem, ut & mentem ejus utramque, naturalem & rationalem, hic vero memoriam, quia inibi ut in domo ſua ſunt vera & ſcientifica; quod domus varia ſignificet, videatur n: 3128. 3142. 3538. 3652. 3720. 3900. 4973. 4982. 5023. 5640. 6690. 7353. 7848. 7929.

9151. Et deprehenſus fur, quod ſignificet recordationem, conſtat ex ſignificatione deprehendi, cum dicitur de veris & ſcientificis ablatis in memoria, quod ſit recordatio; & ex ſignificatione furis, quod ſit quod ablatum eſt; per furem enim ſimile ſignificatur quod per furtum, n: 9125. 9126.

9152. Rependet duplum, quod ſignificet reſtitutionem ad plenum, conſtat ex ſignificatione rependere, quod ſit reſtitutio, de qua n: 9087; & ex ſignifica-

ſignificatione dupli, quod ſit ad plenum, de qua n: 9103. Agitur in hoc Verſu & in ſequentibus uſque ad 14 in ſenſu interno de jactura veri fidei apud hominem, ita de jactura vitæ ſpiritualis, & de ejus reſtitutione, nam homo per vera fidei introducitur ad bonum charitatis, & fit ſpiritualis ſed hæc de quibus in nunc ſequentibus in ſenſu interno agitur, ſunt quoad plurimam partem ignota homini; cauſa eſt, quia non ſcitur quid vita ſpiritualis, ita nec quod hæc vita ſit interior vita, quæ diſtincta eſt a vita naturali, quæ exterior; neque ſcitur quod illa vita detur homini a Domino per receptionem veri fidei in bono charitatis; inde eſt, quod quæ dicuntur de jactura vitæ illius, & de ejus reſtitutione, cadant in caliginem apud hominem, quia inter illa quæ non ſciuntur; ſed uſque talia faciunt ſapientiam angelicam, adæquata enim ſunt luci, in qua Angeli ſunt; quapropter cum homo Eccleſiæ, qui in bono fidei eſt, legit Verbum, adjungunt ſe ei Angeli, & delectantur homine, quia ſapientia quæ per Verbum ad illos tunc a Domino influit; inde eſt conjunctio cœli cum homine; quæ nulla foret abſque Verbo; Verbum enim tale eſt, ut ne quidem apex aut jotha ſit in Lingua ejus originali, quæ non afficit Angelos, & conjungit illos homini; quod ita ſit affeverare poſſum, quia oſtenſum eſt e cœlo.

9153. Si non deprehenſus fur, quod ſignicet ſi ablati nulla recordatio, conſtat ex ſignificatione ſi deprehenſus fur, quod ſit ſi recordatio ablati, de qua mox ſupra n: 1951, hic nulla recordatio, quia dicitur ſi non deprehenſus.

9154. Adducetur dominus domus ad Deum, quod ſignificet inquiſitionem ex bono, conſtat ex ſignificatione adduci ad Deum, quod ſit ut fiat inquiſitio, de qua infra n: 9160; & ex ſignificatione domini domus, quod ſit bonum ex quo; quod dominus domus ſit bonum, eſt quia agitur de veris & ſcientificis e memoria ablatis, quæ ſignificantur per argentum & vaſa ad cuſtodiendum data, & furto ablata, n: 9149. 1950; illa quia boni ſunt, & in bono, ideo dominus domus eſt bonum, cujus ſunt eſt, & apud quem ſunt, bonum dicitur dominus, quia vera & ſcientifica ſunt boni ut ſui domini, & quoque bonum dicitur domus, quia vera & ſcientifica in bono ſunt ut in ſua domo, videatur n: 3652, ubi explicantur Domini verba apud Matthæum "*Quia ſuper tecto domus, ne deſcendat ad tollendum quid e domo*." xxiv: 17. Cum hoc, quod de veris & ſcientificis e memoria ablatis, inquirendum ſit ex bono, ita ſe habet; bonum apud hominem eſt quod recipit omnia vera in ſe, nam bonum quale ſuum a veris habet, & quantum vera in ſe habent bonum, & quoque circum ſe, tantum vera vivunt; ſe habet hoc ſicut cum fibra aut cum vaſe in vivo animali, quantum fibra in ſe habet ſpiritum, & quantum vas in ſe habet ſanguinem, tantum vivunt; pariter quantum vas ſanguineum circum ſe habet fibras in quibus ſpiritus; ſimile eſt cum vero & bono, verum abſque bono eſt ſicut fibra abſque ſpiritu, & ſicut vena aut arteria abſque ſanguine; quæ qualia ſunt, quiſque poteſt comprehendere, quod nempe abſque vita, ita abſque uſu in vivo animali; ſimiliter ſe habet cum fide abſque charitate; quia bonum habet quale, ut dictum eſt, a veris, etiam

etiam bonum habet formam ab illis, nam ubi forma ibi eſt quale, & ubi non forma, ibi nec quale, ſe habet hoc etiam ſimiliter ſicut ſpiritus & ſanguis in vivo animali; ſpiritus per fibras accipit determinationes ſuas, ita formam, pariter ſanguis per vaſa. Inde patet quod verum abſque bono non vitam habeat, & quod bonum abſque vero non quale, conſequenter quod fides abſque charitate non ſit fides viva; per fidem hic intelligitur fides veri, & per charitatem vita boni. Ex his conſtare poteſt, quomodo intelligendum ſit, quod vera & ſcientifica ablata inquirenda ſint ex bono; nempe cum homo in bono eſt, hoc eſt, in affectione bonum faciendi, quod tunc veniat in recordationem omnium verorum, quæ intraverunt bonum; at cum e bono deflectit, quod tunc diſparentur vera, nam falſum mali eſt quod illa ſicut furto auſert; ſed diſparata vera rurſus in recordationem veniunt cum homo in affectionem boni aut veri per vitam redit. Quod ita ſit, quiſque qui reflectit, per experientiam in ſe & apud alios ſcire poteſt. Inde patet, quid ſit inquirere vera & ſcientifica e memoria ſeu e mente hominis ablata ex bono.

9155. Annon miſerit manum ſuam in opus ſocii ſui, quod ſignificet num in illud intraverit, conſtat ex ſignificatione annon miſerit manum ſuam, quod ſit num bonum ſui juris ac potentiæ fecerit; & ex ſignificatione in opus ſocii, quod ſit verum ac ſcientificum, quæ ablata; argentum enim & vaſa ad cuſtodiendum data, & furto ablata, ſunt quæ vocantur opus ſocii; quod argentum & vaſa ſint vera & ſcientifica, videatur ſupra n: 9149; inde patet, quod per annon dominus domus miſerit manum ſuam in opus ſocii, ſignificetur num bonum ſui juris ac potentiæ fecerit vera & ſcientifica, quæ ablata ſunt; ita num hæc intraverint prius in bonum, ſecundum illa quæ nunc ſupra n: 9154 oſtenſa ſunt; quod manus ſit potentia, videatur n: 878. 3387. 4931 ad 4937. 5296. 6292. 7188. 7189. 7518. 7673. 8153, quod in manu, ſit, quod eſt apud aliquem & in aliquo, n: 9133.

9156. Super omni verbo prævaricationis, quod ſignificet quodcunque damnum ac quamcunque jacturam, conſtat ex ſignificatione prævaricationis, quod ſit omne quod contra verum fidei, ita quod lædit aut exſtinguit illud, proinde quodcunque damnum & quamcunque jacturam ejus. In Verbo mala nunc vocantur peccata, nunc iniquitates, & nunc prævaricationes, ſed quid in ſpecie per has & per illa intelligitur, non patet niſi ex ſenſu interno; *prævaricationes* dicuntur quæ fiunt contra vera fidei, *iniquitates* quæ fiunt contra bona fidei, *peccata* quæ fiunt contra bona charitatis & amoris; priora bina egrediuntur ex perverſo intellectu, hæc autem ex prava voluntate; ut apud Davidem "Lava me *ab iniquitate mea*, & *a peccato meo munda me*; nam *prævaricationes meas agnoſco*, & *peccatum meum* coram te jugiter" Pſalm: LI: 4. 5; iniquitas pro malo contra bona fidei, peccatum pro malo contra bona charitatis & amoris, & prævaricatio pro malo contra vera fidei; hæc quia eſt malum egrediens ex perverſo intellectu, & ſic ex veris fidei cognoſcitur, ideo dicitur, prævaricationes meas agnoſco. Apud Eundem "Memento miſericordiarum tuarum Jehovah, & miſerationum tuarum, *peccatorum pueritiæ meæ*, & *prævaricationum mearum* ne memineris" Pſalm: XXV: 6. 7;

pecata

peccata pro malis ex prava voluntate, & prævaricationes pro malis ex perverſo intellectu. Apud Eſaiam "Ecce *ob iniquitates* venditi eſtis, & *ob prævaricationes* dimiſſa eſt mater veſtra" L: 1; iniquitates pro malis contra bona, & prævaricationes pro malis contra vera fidei Eccleſiæ; mater eſt Eccleſia, quæ dimiſſa dicitur cum diſcedit a fide. Apud Micham "Propter *prævaricationem* Jacobi omne hoc, & *propter peccatum domus Iſraelis*; quid *prævaricatio Jacobi*, nonne Samaria; *principium peccati* hæc filiæ Zionis, quia in te inventæ ſunt *prævaricationes Iſraelis*" I: 5. 12, hic ſimiliter peccatum quod contra bonum charitatis & amoris, & prævaricatio quod contra verum fidei; Samaria enim eſt perverſæ fidei Eccleſia, pariter his Iſrael. Quia prævaricationes ſunt quæ contra vera fidei, etiam ſunt tranſgreſſiones & defectiones, quæ quoque in Lingua originali per eandem vocem ſignificantur; ut patet apud Davidem "*Propter multitudinem prævaricationum eorum* impelle eos, qui rebellant contra Te" Pſalm: V: 11, rebellare dicitur cum defectio & tranſgreſſio; & apud Eſaiam "Nonne vos *nati prævaricationis*, ſemen mendacii; qui incaluiſtis in dies ſub omni arbore viridi, qui mactatis natos in fluviis" LVII: 4. 5, quod prævaricatio ſit malum contra vera fidei, manifeſte ex his patet; nati prævaricationis ſunt falſa quæ deſtruunt vera fidei, ideo quoque vocantur ſemen mendacii, mendacium enim eſt falſum, n: 8908; & ideo dicitur de illis, quod incaleſcunt in diis ſub omni arbore viridi, per quæ in ſenſu interno intelligitur cultus ex falſis, dii enim ſunt falſa, n: 4402 fin: 4544. 7873. 8867, arbor viridis eſt perceptivum falſi ex perverſo intellectu, n: 2722. 4552; & ideo quoque dicitur, mactatis natos in fluviis, per quæ intelligitur exſtinctio verorum fidei ex falſis; mactare enim eſt exſtinguere, nati ſeu filii ſunt vera fidei, n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 2813. 3373; & fluvii ſunt falſa, n: 6693.

9157. Super bove, ſuper aſino, ſuper pecude, quod ſignificet boni & veri exterioris & interioris, nempe damnum aut jacturam, conſtat ex ſignificatione bovis & aſini, quod ſit bonum & verum exterius, & ex ſignificatione pecudis, quod ſit verum & bonum interius, de quibus ſupra n: 9135.

9158. Super veſte, quod ſignificet veri ſenſualis, conſtat ex ſignificatione veſtis, quod ſit verum, de qua n: 4545. 4763. 5319. 5954. 6914. 6917; in genere eſt veſtis verum exterius ſeu inferius, quod tegit interiora ſeu ſuperiora, n: 297. 2576. 5248. 6918; hic itaque verum ſenſuale, nam hoc eſt extremum ſeu infimum, n: 5081. 5125. 5767. 6564. 6614. Quod veſtes ſint vera, ducit originem ex repræſentativis in altera vita, ſpiritus enim & angeli apparent omnes veſtibus induti ſecundum vera fidei apud illos, n: 165. 5248. 5954.

9159. Super omni perdito, quod dixerit quod hoc illud, quod ſignificet omne ambiguum, conſtat ex ſignificatione perditi, quod ſit omne cui damnum aut jactura; & ex ſignificatione quod dixerit quod hoc illud, quod ſit ambiguum, nam quod dicitur hoc illud, eſt num ſit ita vel non ita, & quod ideo ſub diſquiſitionem & dijudicationem venit.

9160. Uſque ad Deum veniet verbum arborum illorum, quem condemnaverint Deus, quod ſignificet inquiſitionem & dijudicationem per verum, conſtat ex ſignificatione uſque ad Deum veniet verbum, quod ſit diſquiſitio per verum, de qua ſequitur; & ex ſignificatione condemnare, quod ſit dijudicatio & adjudicatio pænæ ei qui prævaricatus eſt. Quod uſque ad Deum veniet verbum, ſignificet inquiſitionem per verum, eſt quia ad Deum eſt ad judices, qui ex vero de illa re inquiſituri erant; ideo etiam dicitur, quem condemnaverint Deus, in plurali; Deus etiam in Lingua originali dicitur El in ſingulari, ſed frequentius Elohim in plurali, ex eo quia Divinum Verum procedens a Domino in Cœlo inter angelos multifariam diviſum eſt, nam quot angeli ſunt, tot recipientes Veri Divini ſunt, quiſque ſuo modo, n: 3241. 3744. 3745. 3746. 3986. 4149. 5598. 7236. 7833. 7836; inde eſt, quod Angeli dicantur dii, n: 4295, 4402. 7268. 7873. 8301; & quoque judices, quia hi non ex ſemet ſed ex Domino judicaturi erant, etiam judicabant ex Lege Moſchis, ita ex Verbo quod ex Domino; etiam hodie judicatur ex Domino, cum ſecundum vera ex conſcientia. Dominus vocatur Deus in Verbo ex Divino Vero quod procedit ab Ipſo, & Jehovah ex Divino Bono, n: 4402. 6303. 6905. 7268. 8988; inde eſt, quod ubi in Verbo agitur de bono, dicatur Jehovah, & ubi de Vero Deus, n: 2586. 2769. 2807. 2822. 3921 fin: 4402. 7268. 8988; & quod ſic Deus ſit Verum, n: 4287. 7010. 7268. Ex his nunc patet, quid ſignificatur per "ſi non deprehenſus fur, adducetur dominus domus *ad Deum*" Verſ: 7, & hic "uſque *ad Deum* veniet verbum arborum illorum, quem *condemnaverint Deus*, rependet:" tum quid per Deum in ſequentibus his locis "Aharon loquetur tibi ad populum, & fiet, ille erit tibi ad os, *& tu eris illi ad Deum*" Exod: IV: 16, quod Moſche ſit Divinum Verum ſeu Lex, & ad os doctrina inde, quam Aharon repræſentabat videatur n: 7010; tum "Dixit Jehovah ad Moſchen, vide, *dedi te Deum Pharaoni*, & Aharon frater tuus erit propheta tuus" Exod: VII: 1, n: 7268; & in Libro 1 Samuelis "Olim in Iſraele ita dixit vir, quando ivit *ad quærendum Deum*, ite, & abibimus ad Videntem, nam propheta hodie dicitur, dicebatur olim Videns" IX: 9, Videns & propheta eſt Verum Divinum, & inde Doctrina veri & boni, n: 2534. 7269.

9161. Rependet duplum ſocio ſuo, quod ſignificet emendationem ad plenum conſtat ex ſignificatione rependere, quod ſit emendatio, de qua n: 9097; & ex ſignificatione dupli, quod ſit ad plenum, de qua n: 9103.

9162. Quando dederit vir ſocio ſuo aſinum vel bovem vel pecudem, vel omnem beſtiam ad cuſtodiendum, quod ſignificet verum & bonum exterius & interius, ac omne quod eſt affectionis illorum, in memoria, conſtat ex ſignificatione aſini, bovis & pecudis, quod ſit verum exterius & interius, de qua ſupra n: 9135; ex ſignificatione beſtiæ, quod ſit affectio boni ac veri, de qua n: 45. 46. 142. 143. 246. 714. 715. 716. 719. 1823. 2179. 2180. 2781. 3218. 3519. 5198. 4724. 7523. 9090; & ex ſignificatione dari ad cuſto-

cuſtodiendum, quod ſit reponi ac teneri in memoria, de qua ſupra n: 9149; quod vir ſocius non ſit unus & alter, ſed duo in uno, n: 9149.

9163. Et moriatur aut frangatur, quod ſit jactura vel damnum, conſtat ex ſignificatione mori, quod ſit exſtinctio ac jactura; & ex ſignificatione frangi, quod ſit damnum; fractura & frangi in Verbo ſignificat diſſipationem, & quoque damnum; hoc trahit originem ex ſpirituali mundo, ubi omnia & ſingula conjuncta ſunt ſecundum receptionem Veri Divini a Domino, ita ſecundum receptionem ordinis, qui omnibus & ſingulis inducitur per Verum Divinum quod procedit a Domino, n: 8700. 8988; inde eſt, quod vera apud hominem nexum inter ſe habeant ſecundum receptionem illorum in bono; vera, quæ ita connexa ſunt, unum faciunt; quapropter cum illa franguntur in communi, diſſipantur vera cum bono, & cum franguntur in particulari, diſſipantur vera quæ ibi; nam cum in nexu ſunt, ſubſiſtit unum ab altero, at cum franguntur, recedit unum ab altero; inde eſt, quod per frangi in Verbo ſignificetur diſſipatio ſicut etiam per dividi, n: 9093; & quoque damnum; diſſipatio nempe cum totum frangitur, & damnum cum pars; ut patet ab his locis in Verbo, apud Eſaiam "Impingent inter illos multi, & cadent, *& frangentur*" VIII: 15. Cap: XVIII: 13, impingere pro ſcandalizari, & inde ex veris in falſa labi, cadere & frangi pro diſſipari, hic in communi. Apud Ezechielem "Ecce Ego contra Pharaonem regem Ægypti, *frangam brachia ejus*, validum & *fractum*" XXX: 22, Pharao rex Ægypti pro ſcientificis quæ pervertunt & deſtruunt vera & bona fidei, n: 6651. 6679. 6683. 6692; frangere brachia, pro diſſipare vires eorum, ita illa, n: 4932; validum & fractum pro illa quæ non damnum paſſa ac reſiſtunt, & illa quæ non damnum paſſa & non reſiſtunt. Apud Lucam "Scriptum eſt, Lapis, quem rejecerunt architecti, factus eſt in caput anguli, *quicunque ceciderit ſuper illum lapidem, frangetur*, & ſuper quem ceciderit, comminuet" XX: 17. 18, Lapis pro Domino quoad Divinum Verum, n: 6426: frangi, quia de veris quæ ab Ipſo, pro diſſipari, ita deſtrui, & cum veris, illa quæ vitæ ſpiritualis ſunt, quod fit apud illos, qui negnant Dominum, & reprobant vera quæ ab Ipſo, qui ſunt qui rejiciunt Lapidem. Apud Jeremiam "Adduc ſuper eos diem mali, *geminata fractione frange*" XVII: 18, geminata fractione frangere, pro prorſus deſtruere. Apud Eſaiam "Diſpoſui me uſque ad matutam, ſicut leo, *ita frangit omnia oſſa mea*, a die uſque ad noctem conſumabis me" XXXVIII: 13: apud Jeremiam "Inveteravit carnem meam, & cutem meam, & *fregit oſſa mea*" Thren: III: 14; apud Moſchen "Non efferes e domo de carne agni Paſchalis, *neque os frangetis in eo*" Exod: XII: 46, frangere oſſa eſt deſtruere vera a Divino quæ ſunt ultima in ordine, quibus innituntur & a quibus ſuffulciuntur vera & bona interiora, quæ ſi deſtruuntur, etiam cadunt illa quæ ſuperinſtructa ſunt; vera ultima in ordine ſunt vera ſenſus literæ Verbi, in quibus ſunt vera ſenſus interni, & quibus hæc innituntur ſicut columnæ ſuis ſtylobatis; quod oſſa ſint vera, videatur n: 3812. 6592. 8005; ex his patet, quid repræſentatum & ſignificatum eſt per illa de Domino apud Johannem "Venerunt ad Jeſum,

cum viderent Illum mortuum, *non fregerunt Illius crura*; quod factum eſt, ut Scriptura impleretur, *Os non frangetis Illius*" xix : 36; cauſa erat, quia Ipſe erat Ipſum Divinum Verum tam in primo quam in ultimo ordinis. Apud Eſaiam "Obligabit Jehovah *fracturam populi ſui*, & vulnus plagæ ejus ſanabit" xxx: 26. Apud Jeremiam, "Propheta uſque ad Sacerdotem quiſque facit mendacium, & *ſanant fracturam populi mei* per nullius ponderis rem" vi : 13. 14. Apud Eundem "*Super fracturam populi mei fractus ſum*, atratus ſum" viii : 21. Apud Davidem "Tremefeciſti terram, *confregiſti, ſana fracturas ejus*" Pſalm : lx : 4. Apud Sachariam "Ego excitabo paſtorem in terra, *fractum non ſanabit*, ſtantem non ſuſtentabit" xi : 16. Apud Nahum "*Non cicatrix fracturæ tuæ*, deſparata plaga tua" iii : 19; in his locis fractura ſignificat damnum veris & bonis fidei, ita Eccleſiæ, illatum; ſanare eſt emendare & reſtituere. Simile ſignificatum eſt per quod vir, cui *fractura pedis*, aut *fractura manus*, non accederet ad offerendum panem Dei" Levit: xxi : 17. 19; & per quod *fractum* non offerreretur Jehovæ ſuper altari" Levit: xxii: 22, fractum enim ſignificabat deſtructum. Damnum etiam ſignificatur per rupturam, ut apud Eſaiam "*Rupturas domus Davidis* vidiſtis, quod plurimæ ſint" xxii : 9; & apud Amos "In die illo erigam tentorium Davidis collapſum, & *obſepiam rupturas ejus*, *deſtructa ejus* reſtituam, & ædificabo ea juxta dies æternitatis" v: 11, domus Davidis & tentorium Davidis pro Eccleſia Domini, David enim in Verbo Prophetico eſt Dominus, n: 1888.

9164. Vel captivum abducatur, quod ſignificet remotionem, conſtat ex ſignificatione captivum abduci, cum de bono & vero apud hominem prædicatur, quod ſit remotio; cum hoc ita ſe habet; cum homo in vero ex bono eſt, tunc Verum quod maximæ fidei eſt, in medio eſt, & abinde ſuccedunt vera quæ minoris fidei ſunt, & tandem quæ dubiæ; in terminis circum illa ſunt falſa, quæ tamen non in ſerie ſunt cum veris, nec ſtant erecta ad cœlum ſicut vera boni, ſed flexa deorſum, & ſpectant infernum quantum a malo exeunt; cum autem falſum loco veri ſubit, tunc invertitur ordo, & abeunt vera ad latera, & faciunt circuitus, & falſa mali occupant medium: inde patet, quid per remotionem intelligitur, de qua etiam videatur n: 3436. 6084. 6103; quod remotio talis per captivum abduci ſignificetur, eſt quia falſa, cum captivant vera, eo modo abducant illa; talia etiam per captivari aut captivum abduci, ſignificantur apud Jeremiam "Omnes paſtores tuos paſcet ventus, & *amaſii tui in captivitatem abducentur*" xxii : 22. Apud Eundem "Væ tibi Moabe, periit populus Remoſchi, *nam abducti ſunt filii tui in captivitatem, & filiæ tuæ in captivitatem: reducam tamen captivitatem Moabi* in extremitate dierum" xlix: 46. 47; filii, qui obducti in captivitatem, ſunt vera, & filiæ bona. Et apud Lucam "Cadent ore gladii, & *captivabuntur inter omnes gentes*, & tandem Hieroſolyma erit conculcata a gentibus" xxi : 24, ibi de conſummatione ſæculi, quæ eſt ultimum tempus Eccleſiæ; cadere ore gladii eſt perire per falſa, gladius enim eſt alſum pugnans contra verum, n: 2799. 4599. 6353. 7102. 8294; gentes, inter quas captivabuntnr, & a quibus conculcabitur

bitur Eccleſia, ſunt mala ex quibus falſa, videatur n: 1259. 1260. 1849. 1868. 6305; & quod Hieroſolyma, quæ tunc erit conculcata, ſit Eccleſia, n: 2117. 3654.

9165. Nemine vidente, quod ſignificet de quo mens non conſcit, conſtat ex ſignificatione videre, quod ſit intelligere, ut & fidem habere, de qua n: 2325. 2807. 3863. 3869. 4403 ad 4421. 5114. 5400; & quia intellectus eſt viſus mentis, inde videre eſt quod mens conſcit; hic quod mens non conſcit, quia dicitur nemine vidente.

9166. Juramentum Jehovæ erit inter ambos illos, quod ſignificet inquiſitionem per vera ex Verbo de omnibus & ſingulis illis, conſtat ex ſignificatione juramenti, quod ſit confirmatio per vera, de qua n: 2842. 3037. 3375, inde juramentum Jehovæ, eſt per vera ex Verbo, nam ibi ſunt vera Jehovæ ſeu vera Divina; & ex ſignificatione amborum illorum, quod ſit in omnibus & ſingulis, nam inter ambos in ſenſu interno non ſignificat inter duos, ſed in omnibus & ſingulis, duo enim ſunt conjunctio in unum, n: 1646. 3519. 5194. 8423, ita eſt quicquid eſt in uno, ſeu omnia & ſingula ibi; quod per duo illa percipiantur in cœlo, eſt cauſa, quia cum ſermo eſt Angelis de duobus veris inter ſe diſcrepantibus, tunc ſiſtuntur duo ſpiritus infra qui diſceptant, qui ſunt ſubjecta plurium ſocietatum, apparent omnia & ſingula quæ unius veri ſunt apud unum ſpiritum, & omnia & ſingula quæ alterius veri apud alterum, inde percipitur quomodo illa conjungi poſſunt; quod ita ſit, ab experientia ſcire datum eſt; inde eſt, quod per duo etiam ſignificetur plenum, n: 9103. Quod licitum fuerit apud Gentem Iſraeliticam & Judaicam jurare per Jehovam, erat quia non interni ſed externi homines fuerunt, & cum in cultu Divino in externo fuerunt abſque interno; quod tales fuerint, videatur n: 4281. 4293. 4429. 4433. 4680. 4844. 4847. 4865. 4903. 6304. 6588. 8788 8806; confirmatio veri cum cadit in externum hominem ſeparatum ab interno fit per juramentum; aliter cum cadit in externum per internum; in interno enim apparet verum in ſua luce, at in externo abſque interno apparet verum in tenebris: inde eſt, quod Angeli cœleſtes, qui in intimo ſeu tertio cœlo ſunt, quia in ſumma luce, ne quidem confirment vera per rationes, minus quod diſceptent aut ratiocinentur de illis, ſed ſolum dicant, *ita* aut *non*, cauſa eſt quia percipiunt & vident illa a Domino; inde eſt, quod Dominus ita de juramentis dixerit "*Audiviſtis quod dictum ſit, non jurabis, ſolves vero Domino juramenta tua: Ego vero dico vobis, non jurabis omnino, neque per Cælum, quia thronus Dei eſt; neque per Terram, quia ſcabellum pedum Ipſius eſt; neque per Hieroſolymam, quia urbs eſt magni Regis: neque jurabis per Caput tuum, quia non potes unum pilum album aut nigrum facere. Eſto vero ſermo veſter ita ita, non non, quod ultra hæc eſt, ex malo eſt*" Matth: v: 33 ad 37; hæc involvunt, quod vera Divina confirmanda ſint a Domino, & non ab homine, quod fit cum interni homines ſunt & non externi; externi enim homines confirmant illa per juramenta; interni autem per rationes; qui adhuc interiores homines ſunt, non confirmant illa, ſed modo dicunt quod ita ſit vel non ita ſit; externi homines ſunt qui vocantur naturales homines; interni

qui

qui vocantur ſpirituales homines; & adhuc interiores ſunt qui vocantur cœleſtes homines; quod hi, nempe cœleſtes ex Domino percipiant num verum ſit vel non ſit, videatur n: 2708. 2715. 2718. 3246. 4448. 7877; ex his patet, quid involvit, quod Dominus dixerit, *non jurabis omnino*; tum, *eſto ſermo veſter ita ita, non non*: ſed explicabitur, cur etiam dicitur, quod non jurarent per cœlum, nec per terram, nec per Hieroſolymam, neque per caput; & quod ſermo ultra ita ita, non non, ex malo ſit; *Jurare per Cœlum* eſt per Divinum Verum, ita per Dominum ibi, nam Cœlum non eſt cœlum ex angelis in ſe ſpectatis, ſed ex Divino Vero procedente a Domino, ita ex Domino, in illis, nam Divinum in illis facit ut ſint & dicantur Angeli cœli; inde eſt, quod qui in cœlo ſunt, dicantur eſſe in Domino, tum quod Dominus ſit omne in omnibus & ſingulis cœli, ut & quod angeli ſint Vera Divina, quia recipientes Veri Divini a Domino; quod Cœlum ſit & dicatur cœlum ex Divino Domini ibi, videatur n: 552. 3038. 3700; quod angeli ſint vera Divina, n: 4295. 4402. 7268. 7873. 8701; & quod aliquid Domini intelligatur per Angelum in Verbo, n: 1925. 2821. 3039. 4085. 4295. 6280: quia Cœlum eſt Dominus quoad Divinum Verum, ideo dicitur non jurabis per cœlum, quia thronus Dei eſt, nam Thronus Dei eſt Divinum Verum quod procedit a Domino, n: 5313. 6597. 9039. *Jurare* autem *per terram*, eſt per Eccleſiam, ita per Divinum Verum ibi; nam ſicut Cœlum eſt Dominus ex Divino Vero quod procedit ab Ipſo, ita quoque eſt Eccleſia, quoniam Eccleſia eſt Cœlum Domini aut Regnum Ipſius in terris; quod Terra in Verbo ſit Eccleſia, videatur n: 662. 1066. 1262. 1733. 1850. 2117. 2118 fin: 2928. 3355. 4535. 4447. 5577. 8011. 8732; & quia terra eſt Eccleſia, ubi Divinum Domini infra cœlum eſt, ideo dicitur, non jurabis per terram, quia ſcabellum pedum Dei eſt; ſcabellum pedum eſt Verum Divinum infra Cœlum, quale eſt Verbum in ſenſu literali, nam huic innititur & quaſi inſiſtit Verum Divinum in cœlo; quod eſt Verbum in ſenſu interno; illud verum per ſcabellum pedum ſignificatur apud Davidem Pſalm: CXIX: 5. Pſalm: CXXXII: 7. apud Eſaiam Cap: LX: 13. & apud Jeremiam in Lamentat: Cap: II: 1. *Jurare* autem *per Hieroſolymam* eſt per doctrinam veri ex Verbo, nam Hieroſolyma in ſenſu lato eſt Eccleſia, n: 2117. 3654; ſed cum dicitur terra, quæ eſt Eccleſia, & dein Hieroſolyma, eſt Hieroſolyma doctrina Eccleſiæ, proinde doctrina Veri Divini ex Verbo; inde eſt quod dicatur Urbs magni Dei; per urbem enim in Verbo in ſenſu ejus interno ſignificatur doctrina veri, videatur n: 402. 2450. 2943. 3216. 4478. 4492. 4493. *Jurare* autem *per caput ſuum* eſt per verum quod ipſe homo credit verum eſſe, & facit ſuæ fidei, id enim apud hominem facit caput, & quoque ſignificatur per caput apud Eſaiam Cap: XV: 2. Cap: XXIX: 10. apud Ezechielem Cap: VII: 18. Cap: XIII: 18. Cap: XVI: 12. Cap: XXIX: 18. apud Matthæum Cap: VI: 17, & alibi; quare etiam dicitur, quia non potes unum pilum album aut nigrum facere, pilus enim eſt verum externi ſeu naturalis hominis, n: 3301, quale eſt illis qui in fide veri ſunt non ex eo quod percipiant verum eſſe, ſed ex eo quod doctrina Eccleſiæ ita doceat; & quia id non aliun-

de

de ſciant, dicitur quod non jurandum ſit per id, quia non poſſunt pilum album aut nigrum facere; facere pilum album eſt dicere verum eſſe verum ex ſe, & facere pilum nigrum eſt dicere falſum eſſe falſum ex ſe; album enim prædicatur de vero, n. 3301. 3993. 4007. 5319, & inde nigrum de falſo. Ex his nunc patet, quid intelligitur per quod omnino non jurandum ſit, non per cœlum, non per terram, non per Hieroſolymam, neque per Caput ſuum, quod nempe non confirmandum ſit Verum Divinum ab homine, ſed a Domino apud hominem: idcirco ultimo dicitur "*Sermo veſter erit ita ita, non non, quod ultra hæc eſt, ex malo eſt*;" qui enim a Domino percipiunt & vident verum, illi non aliter confirmant illud; ſicut faciunt Angeli intimi ſeu tertii cœli, qui Angeli Cœleſtes vocantur, de quibus ſupra: quod ſermo ultra illa ſit ex malo, eſt quia quod ultra eſt, non ex Domino eſt, ſed ex proprio hominis, ita ex malo, nam proprium hominis non eſt niſi quam malum, videatur n: 210. 215. 874. 875. 876. 987. 1023. 1044. 1047. 3812 fin: 4328. 5660. 8941. 8944. Ex his iterum patet, quomodo Dominus loquutus eſt, quod nempe ut in omnibus & ſingulis ſit ſenſus internus; quia loquutus eſt ex Divino; ita pro Angelis ſimul cum pro hominibus, nam Angeli Verbum ſecundum ſenſum ejus internum percipiunt.

9167. Annon miſerit manum ſuam in opus ſocii ſui, & ſumſerit Dominus ejus, quod ſignificet conjunctionem ſub bono, conſtat ex ſignificatione annon miſerit manum in opus ſocii ſui, cum de vero & bono exteriori & interiori dicitur, quod ſit num in bonum intraverint, de qua ſupra n: 9155, ita num ſub bono conjuncta ſint; quid ſit conjunctio ſub bono, videatur n: 9154; & ex ſignificatione domini, quod ſit bonum, de qua n: 9154; ita annon ſumſerit dominus ejus, eſt, num bonum illa per conjunctionem ſua fecerit. Quod dominus ſit bonum, eſt quia bonum apud hominem ſpiritualem primo loco eſt, ac verum ſecundo, & quod primo loco eſt, hoc dominus eſt; ſecundum boni quale, etiam omnia vera diſpoſita ſunt apud hominem, ſicut a domino domus. Inde eſt, quod per Dominum in Verbo intelligatur Dominus quoad Divinum Bonum; & per Deum, Regem, & Magiſtrum, Dominus quoad Divinum Verum; ut apud Moſchen "Jehovah Deus veſter, *Ipſe Deus deorum, & Dominus dominorum*" Deut: x: 17; apud Johannem "Agnus vincet illos, quia *Dominus dominorum eſt, & Rex regum*". Apoc: xvii: 14. Apud Eundem "Habet ſuper veſtimento & ſuper femore ſuo Nomen ſcriptum, *Rex regum, & Dominus dominorum*" xix: 16; quod Dominus dicatur Deus quoad Divinum Verum, videatur n: 2586. 2769. 2807. 2822. 4402. 7268. 8988; & quoque quod dicatur Rex quoad Divinum Verum, n: 2015 fin: 3009. 3670. 4581. 4966. 5068. 6148; inde patet, quod Dominus dicatur Dominus quoad Divinum Bonum, nam ubi dicitur de Vero in Verbo etiam dicitur de Bono, n: 683. 793. 801. 2516. 2618. 2712. 2803. 3004. 4138 fin: 5138. 5502. 6343. 8339 fin: Apud Johannem "Vos vocatis Me *Magiſter* & *Dominus*, & recte dicitis, ſum namque; Ego lavi pedes veſtros *Dominus* & *Magiſter*" xxx: 14; Dominus

etiam

etiam ibi dicitur Dominus ex Divino Bono, & Magiſter ex Divino Vero. Apud Malachiam "Subito veniet ad Templum ſuum *Dominus*, quem vos quæritis, & *Angelus fœderis*, quem vos deſideratis" III : 1, ibi de adventu Domini, ubi Dominus dicitur ex Divino Bono, & Angelus ex Divino Vero, n: 1925. 2821. 3039. 4085. 4295. 6280. Inde eſt quod in Veteri Teſtamento tam frequenter dicatur *Dominus Jehovih*, & hoc cum ſupplicatur, per quod ſignificatur Bone Jehovah, n: 1793. 2921; & quod in Novo Teſtamento *Dominus* dicatur pro Jehovah, n: 2921. Ex his quoque ſciri poteſt, quid intelligitur per hæc apud Matthæum "Nemo poteſt *duobus dominis* ſervire; nam aut unum odio habebit, & alterum amabit" VI: 24; duo domini ſunt bonum & malum; homo enim ſive in bono erit ſive in malo, in utroque ſimul eſſe non poteſt; in pluribus veris poteſt eſſe, ſed quæ ordinata ſunt ſub uno bono; bonum enim facit cœlum apud hominem, malum autem infernum; ſive erit in Cœlo ſive in inferno, non in utroque, nec inter utrumque. Inde nunc patet quid in Verbo intelligitur per Dominum.

9168. Et non rependet, quod ſignificet quod non damnum, conſtat ex ſignificatione rependere, quod ſit emendatio & quoque reſtitutio, de qua n: 9087. 9097; inde non rependere, eſt non reſtitutio ac non emendatio, quia non damnum.

9169. Et furando furto ablatum fuerit, quod ſignificet ſi jactura, conſtat ex ſignificatione furti, quod ſit ablatio boni & veri, de qua n: 9125; ita jactura.

9170. Rependet Domino ejus, quod ſignificet reſtitutionem pro illo, conſtat ex ſignificatione rependere, quod ſit reſtitutio, de qua n: 9087; & ex ſignificatione domini, quod ſit bonum, de qua mox ſupra, n: 9167; ita per rependet domino ejus ſignificatur reſtitutio veri bono pro illo quod ablatum eſt.

9171. Si diſcerpendo diſcerptum fuerit, quod ſignificet ſi damnum non ex culpa, conſtat ex ſignificatione diſcerpti, quod ſit damnum illatum a falſis quæ a malo abſque ſua culpa, de qua n: 4171. 5828.

9172. Adducit illi teſtem, quod ſignificet confirmatum id, conſtat ex ſignificatione teſtis, quod ſit confirmatio, de qua n: 4197.

9173. Diſcerptum non rependet, quod ſignificet non pænam, nempe pro damno abſque culpa, conſtat ex ſignificatione deſcerpti, quod ſit damnum abſque culpa, ut mox ſupra n: 9171; & ex ſignificatione rependere, quod ſit pæna, de qua n: 9102; hic non pæna, quia dicitur non rependet.

9174. Et quando commodato petiverit vir ex ſocio ſuo, quod ſignificet verum ex alia proſapia, conſtat ex ſignificatione commodato petere, quod ſit accipere verum aliunde quam ex ſe, ita verum ex alia proſapia; quod commodato ſeu mutuo petere id ſignificet, eſt quia in ſpirituali mundo non alia bona ſunt, quæ petuntur ab aliis, & quæ dantur, quam quæ ſunt intelligentiæ & ſapientiæ: ſunt quidem plura alia quæ ad viſum exſtant, imo innumerabilia

bilia, ſed illa ſunt apparentiæ ex illis quæ intelligentiæ & ſapientiæ ſunt; inde patet, quod commodato petere, ſit inſtrui ab alio, & ſic accipere vera ſeu cognitiones veri & boni aliunde quam ex ſe; ſed quomodo cum hoc ſe habet, ulterius explicabitur; homo dicitur accipere vera a ſe, cum concludit illa ex veris quæ apud ſe ſunt; hæc tunc conjungit prioribus; ſed cum hoc facit, non alia vera admittit, quam quæ concordant ſub eodem bono; bonum enim eſt quod diſponit vera in ſeries, & connectit illa; bonum eſt ſicut anima in homine, & vera ſunt ſicut illa quibus anima ſe induit, & per quæ agit; quod omnia & ſingula in homine ex anima ejus vivant, notum eſt, ita quoque vera quæ fidei ſunt ex bono quod amoris in Dominum & amoris erga proximum; ſi non id bonum anima hominis eſt, ſed bonum amoris ſui aut amoris mundi, tunc homo non eſt homo, ſed fera; & quoque in altera vita in luce cœli apparet ſicut fera, tametſi in ſua luce, quæ ad lucem cœli ſit caligo, ut homo. Sed intelligendum eſt, quod Dominus diſponat vera ſecundum bonum vitæ hominis. Homo autem dicitur accipere vera aliunde, cum inſtruitur ab alio; quæ ſi non concordant ſub bono, in quo eſt, quidem reponuntur in ejus memoria inter ſcientifica, ſed non fiunt ejus, hoc eſt, ejus fidei, quia ex alia proſapia; hæc vera ſunt, de quibus in hoc Verſu & in ſequenti, agitur. In Verbo ubi dicitur mutuo petere & mutuo dare, ſignificatur inſtrui ac inſtruere ex affectione charitatis; ut apud Matthæum "Omni a te petenti, dato, *& cupientem mutuum accipere a te, ne averſeris*" v: 42; quod hic per petere non intellectum ſit petere, patet, nam dicitur omni petenti dato, ita nec per mutuum cupere & accipere; nam ſi omni petenti daretur, & quoque omni cupienti mutuum accipere, homo privaretur omnibus ſuis bonis; ſed quia Dominus ex Divino loquutus eſt, per petere & cupere mutuum, & per dare & accipere mutuum intellecta eſt communicatio bonorum cœleſtium, quæ ſunt cognitionum boni & veri; nam cum hac communicatione ita ſe habet, quo plus angelus dat alteri ex affectione charitatis, eo plus ex communi e cœlo, hoc eſt, ex Domino, apud illum influit; n: 6478; ita per dare petenti angelus non privatur ſed locupletatur bonis; ſimiliter quoque homo, cum bonum facit alteri ex affectione charitatis; ſed charitas eſt dare bonis, & non charitas dare malis quæ petunt & capiunt n: 8120; ſecundum hæc apud Davidem "*Mutuo petit* impius, ſed non reſtituit; juſtus autem miſeretur & dat" Pſalm: XXXVII: 21. Apud Lucam "*Si mutuo datis illis*, a quibus ſperatis recipere, quæ vobis gratia eſt; potius amate inimicos veſtros, & benefacite, atque malis date, nihil inde ſperantes; tunc erit merces veſtra magna; & eritis filii Altiſſimi" VI: 34. 35; hic quoque per mutuum dare intelligitur bonum facere ex affectione charitatis, ita communicare bona cœli, & quoque bona mundi, ſed hæc propter illa ut finem; affectio charitatis eſt communicare bona abſque fine remunerationis, at non affectio charitatis eſt communicare bona propter remunerationem ut finem, videatur n: 2373. 2400. 3816. 3956. 4943. 6388. 6389. 6390. 6392. 6393. 6478. 8002; amare inimicos, & benefacere malis, eſt affectio charitatis, ſed inimici amantur & illis benefit, cum inſtruuntur, & quoque cum per convenientia media emendantur

dantur, n: 8121. Exercitium charitatis etiam per mutuum dare ſignificatur apud Moſchen "Si obediveris voci Jehovæ, & cuſtodiveris ad faciendum præcepta Ipſius, *mutuo dabis populis multis, tu autem mutuo non petes*" Deut: XXVIII: 12, mutuo dare populis multis, eſt abundare bonis intelligentiæ & ſapientiæ, & ex abundantia communicare, & non aliorum indigere, quia omnia ei a Domino dantur. Apud Davidem "Bonus vir *qui miſeretur & mutuo dat*, ſuſtinebit verba ſua in judicio, nam in æternum non dimovebitur" Pſalm: CXII: 5; per misereri & mutuo dare deſcribitur ita ſtatus illorum, qui in genuina charitate ſunt: ſimiliter Pſalm: XXXVII: 21: præter etiam alibi.

9175. Et frangatur vel moriatur, quod ſignificet damnum ei vel exſtinctionem, conſtat ex ſignificatione frangi, quod ſit damnum, de qua n: 9163; & ex ſignificatione mori, quod ſit exſtinctio.

9176. Dominus ejus haud cum illo, quod ſignificet ſi bonum illius veri non ſimul in communi, conſtat ex ſignificatione domini, quod ſit bonum, de qua n: 9167; & ex ſignificatione haud cum illo, quod ſit non ſimul in communi. Quomodo cum hoc ſe habet, conſtare poteſt ex illis, quæ de veris in bono ſupra n: 9154, oſtenſa ſunt, quod nempe omnia vera in communi diſpoſita ſint ſub bono; agitur autem hic de veris comodatis, hoc eſt, ab alio receptis, videatur n: 9174; hæc vera vel ſecum habent ſuum bonum, vel non habent; quæ ſecum habent ſuum bonum, ſunt quæ, cum audiuntur, afficiunt, at quæ non habent, ſunt quæ tunc non afficiunt; vera quæ ſecum habent ſuum bonum, intelliguntur per commodata, quæ franguntur aut moriuntur, ſi dominus cum illis; at vera quæ non ſecum habent ſuum bonum, intelliguntur per commodata, quæ franguntur aut moriuntur, ſi dominus haud cum illis: Vera hæc quidem deſcribi poſſunt, ſed non ad captum, niſi illorum, qui in luce cœli a Domino ſunt; cæteri, qui ſolum ex luce mundi, hoc eſt, ex lumine naturali, vident, quia in caligine ſunt quoad cœleſtia, illa non comprehenſuri erunt; & ſi viderentur ſibi comprehendere, foret uſque ex fallaciis & ex materialibus, quæ plus obſcurant & involvunt umbris, quam illuſtrant; ſatis eſt ſcire, quod agatur de Veris fidei conjunctis ſuo bono & non conjunctis; vera non conjuncta, ſunt quæ ab aliis diſcuntur, & non penitius intrant quam in memoriam, & ibi manent ut ſcientifica, & non percipiuntur inter vera, quæ ordinata ſunt in communi ſub bono. Ex his aliquantiſper ſciri poteſt, in qualibus conſiſtit ſapientia Angelica, nam angeli non modo comprehendunt quomodo cum his ſe habet, ſed etiam ſimul innumerabilia de illis, ita quæ homo ne quidem ſcit quod ſint, minus quid ſunt; ſunt enim angeli in luce cœli, & lux cœli infinita in ſe habet; nam lux cœli eſt Divinum Verum procedens a Domino.

9177. Rependendo rependet, quod ſignificet reſtitutionem, conſtat ex ſignificatione rependere, quod ſit reſtitutio, de qua n: 9087.

9178. Si dominus non cum illo, non rependet, quod ſignificet ſi bonum veri non ſimul, quod non reſtitutio, conſtat ex ſignificatione ſi dominus cum illo, quod ſit ſi bonum veri ſimul, de qua ſupra n: 9176; & ex ſignificatione

ficatione rependere, quod ſit reſtitutio, ut nunc ſupra n: 9178; ita non rependere eſt non reſtitutio.

9179. Si mercenarius cum illo, quod ſignificet ſi propter bonum lucri, conſtat ex ſignificatione mercenarii, quod ſit qui bonum facit propter bonum lucri aut propter mercedem, de qua n: 8002, ita in ſenſu abſtracto eſt bonum lucri ſeu merces.

9180. Veniet in mercede ſua, quod ſignificet ſubmiſſionem & ſervitium, conſtat ex ſignificatione venire in mercede, quod ſit ſe ſubmittere & ſervire. Cum hoc ita ſe habet; qui ex Verbo, aut ex doctrina Eccleſiæ, aut quoque ex aliis quibuſcunque, imo qui a ſemet ipſis per concluſiones, diſcunt & hauriunt vera, lucri cauſa, hoc eſt, ut lucrentur honores aut opes, aut quoque ut mereantur cœlum, illi ſunt qui in ſenſu interno intelliguntur per mercenarios qui venient in mercede ſua, hoc eſt, qui ſe ſubmittent & ſervient; lucra enim erunt ultimo loco homini Eccleſiæ, non primo; cum ultimo loco ſunt, tunc ſervi ſunt, at ſi primo, domini ſunt: qui primo loco ſpectat lucra, is inverſus homo eſt, & quoque repræſentatur ut inverſus in altera vita, capite in inferno; at qui primo loco ſpectat charitatem & fidem, ita Dominum & proximum, is erectus homo eſt, & quoque ſiſtitur erectus in altera vita, capite in cœlo; inde patet, quid intelligitur per bonum quod fit lucri cauſa, & quod id ſubmittetur & ſerviet, quæ ſignificantur per ſi mercenarius cum illo, quod venturus in mercede ſua.

9181. Verſ: 15 ad 16. *Quando perſuaſerit vir virgini, quæ non deſponſata, & cubuerit cum illa, dotando dotabit illam ſibi in mulierem. Si renuendo renuerit pater ejus ad dand m eam illi, argentum pendet ſecundum dotem virginum.* Si quando perſuaſerint vir virgini, quæ non deſponſata, ſignificat bonum non conjunctum vero; & cubuerit cum illa, ſignificat illegitimam conjunctionem; dotando dotabit illam ſibi in mulierem, ſignificat teſſeram conſenſus ad conjunctionem legitimam; ſi renuendo renuerit pater ad dandum eam illi, ſignificat ſi bonum interius non admittit conjunctionem; argentum pendet ſecundum dotem viginum, ſignificat verum aliud conſentiens loco ejus.

9182. Si quando perſuaſerit vir virgini, quæ non deſponſata, quod ſignificet bonum non conjunctum vero, conſtat ex ſignificatione perſuadere, cum de viro & virgine dicitur, quod ſit allicere ad conjunctionem; ex ſignificatione viri, quod ſit verum, de qua n: 3134. 7716. 9007; ex ſignificatione virginis, quod ſit Eccleſia quoad bonum, de qua n: 3081. 4638; ita bonum quod Eccleſia; & ex ſignificatione deſponſari, quod ſit conjunctio. Paucis hic dicetur, unde Lex de illegitima conjunctione, de qua nunc agitur, cauſam & originem ducit: omnes leges latæ filiis Iſraelis in cœlo habent ſuam cauſam, & ex legibus ordinis ibi trahunt originem; leges ordinis in cœlo ſunt omnes ex Divino Vero & Bono quæ procedunt a Domino, inde ſunt leges boni amoris & veri fidei; conjunctio boni & veri in cœlo vocatur conjugium cœleſte; & hoc repræſentatur in conjugiis in terra, & quoque per conjugia in Verbo ſignificatur; inde patet, quid involvunt conjunctiones illegitimæ, & quoque quid ſcortationes & adulteria; in his binis Verſibus

agitur de illegitima conjunctione, quæ dein vel fit legitima, vel ſolvitur; de illegitima conjunctione quæ dein fit legitima, agitur in hoc Verſu; & de illegitima conjunctione quæ dein ſolvitur, agitur in Verſu ſequente. Illegitima conjunctio eſt, quæ fit non ex affectione conjugiali, ſed ex quacunque alia affectione, ut ex affectione pulchritudinis, ex affectione lucri, ex affectione dignitatis perſonæ, & quoque quæ fit ex laſcivia: hæ conjunctiones ſunt illegitimæ in principio, ex cauſa quia externa ſunt quæ conjungunt, & non ſimul interna: ſed uſque poteſt ex illis ut mediis poſtea fieri conjunctio legitima, quæ fit cum conjunguntur animi; & quoque poteſt ex illis poſtea fieri nulla conjunctio, quod fit cum disjunguntur animi; quod ita ſit, in mundo communiter notum eſt. Conjunctio legitima, quæ eſt animorum, fit cum ambo ſimili bono & vero ſunt, nam bonum & verum faciunt vitam hominis, bonum & verum morale & civile vitam externi hominis, & bonum & verum ſpirituale vitam interni hominis; ſciendum, quod vita hominis non aliunde ſit, quam ex bono & vero, nam bonum dicitur omne id quod homo amat, & verum omne id quod homo credit; ſeu quod idem, bonum dicitur omne id quod homo vult, & verum omne id quod homo intelligit; inde patet, quod legitima conjunctio fit, cum unus conjugum in vero eſt, & altera in correſpondente bono; ſic enim in binis illis repræſentatur conjugium cœleſte, quod eſt boni & veri: inde eſt, quod amor conjugialis ex illo conjugio deſcendat, videatur n: 2727 ad 2759. 2803. 3132. 4434. 4834. Ex his ut præmiſſis ſciri poteſt, quomodo ſe habet cum conjunctionibus, de quibus in hoc & in ſequenti Verſu agitur. Deſponſationes ante conjugia ab Antiquis temporibus uſu receptæ fuerunt, & repræſentabant conjunctionem primam, quæ eſt Interni hominis abſque Externo, ipſa dein conjugia repræſentabant conjunctionem alteram, quæ eſt Interni hominis cum Externo; nam cum regeneratur homo per bona & vera fidei, primum regeneratur Internus homo, & poſtea Externus, quia hic ab illo, n: 3286. 3321. 3493. 3882. 8746. Ex his patet, quid per deſponſationem & per deſponſari, & quoque quid per ſponſum & ſponſam, in Verbo ſignificatur, quod nempe per deſponſationem conjunctio veri & boni in Interno homine; ac per ſponſum, ubi de Domino & de Eccleſia, bonum, ac per ſponſam Verum; ut in ſequentibus locis; apud Jeremiam "Recordatus ſum tibi miſericordiam juventutis tuæ, *amorem deſponſationum tuarum*, cum iviſti poſt Me, in deſerto, in terra non conſita," II: 2, ibi de Eccleſia Antiqua, & de ejus inſtauratione a Domino; amor deſponſationum eſt affectio vitæ ſpiritualis, quæ ex veris fidei & bono amoris eſt, ſtatus deſiderii, cum adhuc in ignorantia & defectu illorum fuerunt, ſignificatur per ire poſt Me in deſerto & in terra non conſita. Apud Hoſcheam "Feriam illis fœdus in die illo cum fera agri, & cum ave cœlorum, & reptili terræ; & arcum & gladium & bellum frangam, & *deſponſabo te Mihi* in juſtitia & in judicio, & in miſericordia & in miſerationibus" II: 16. 17; agitur ibi de inſtauratione Eccleſiæ novæ; ferire fœdus cum fera agri, cum ave & cum reptili terræ, eſt conjunctio Domini per bonum & verum internum & externum apud hominem;

minem; fœdus eſt conjunctio, n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1999. 2003. 2021. 6804. d767. 8778; fera agri eſt vita ex bono, n: 841. 908; avis eſt vita veri, n: 40. 745. 776. 991. 3219. 5149. 7441; reptile terræ ſunt bona & vera externi & ſenſualis hominis, n: 746. 909; frangere arcum, gladium, & bellum, eſt deſtruere doctrinam & vires falſi, arcus eſt doctrina falſi, n: 2686. 2709; gladius eſt falſum pugnans contra verum, n: 2799. 4499. 6353. 7102; bellum eſt ipſa pugna, ſeu pugna ſpiritualis, n: 1664. 2686. 8273, frangere illa eſt deſtruere; deſponſare in juſtitia & in judicio, eſt conjungi Domino in bono & vero, deſponſare eſt ſibi conjungere, juſtitia prædicatur de bono & judicium de vero, n: 2235; deſponſare in miſericordia & in miſerationibus, eſt ex amore erga illos qui in bono ſunt, & in amore erga illos qui in veris; miſericordia Domini prædicatur erga illos qui in deficientia & tamen in deſiderio boni, & miſerationes erga illos qui in ignorantia & tamen in deſiderio veri; ex his patet, quod deſponſatio ſit conjunctio boni & veri apud hominem a Domino; quiſque videre poteſt, quod talia ibi ſignificentur, nam coram perceptione ſolum ex naturali lumine patet, quod Jehovah non feriat fœdus cum fera agri, cum ave, ac cum reptili terræ, ſed cum illis qui in bono & vero fidei ſunt, ita cum bono & vero apud hominem, proinde quod talia in prophetico illo lateant. Apud Malachiam "Perfide egit Jehudah, quia prophanavit ſanctitatem Jehovæ, quia amavit & *deſponſavit ſibi filiam dei alieni*" II: 11, deſponſare filiam dei alieni, eſt conjungi malo falſi, deus alienus eſt falſum, n: 4402 fin: 4544. 7873. Quod ſponſus, ubi agitur de Domino & de Eccleſia, ſit bonum, & ſponſa verum, apud Eſaiam "Jehovah induit me veſtibus ſalutis, amiculo juſtitiæ texit me, *ſponſus imponit cidarim*, & ſicut *ſponſa ornat ſe vaſis ſuis*" LXI: 10; apud Johannem "Vidi urbem ſanctam Hieroſolymam deſcendentem a Deo e cœlo, *paratam ſicut ſponſam ornatam marito*" Apoc: XXI: 1. 2. Apud Eundem "Dixit Angelus, veni, *oſtendam tibi ſponſam Agni uxorem*" Apoc: XXII: 9. 17; ibi ſponſa pro Eccleſia. Apud Matthæum "Jeſus dixit ad diſcipulos Johannis, num poſſunt filii nuptiarum lugere, *quamdiu cum illis eſt ſponſus*; veniet autem dies, quando auferretur *ab illis ſponſus*, & tunc jejunabunt" IX: 15 & Luc: V: 34. 35, filii nuptiarum dicuntur illi qui in veris Eccleſiæ ſunt & recipiunt bonum, nam bonum quod a Domino eſt ſponſus; quod filii nuptiarum non lugeant quamdiu cum illis eſt ſponſus, eſt quod in ſtatu beato ac felici ſint, ita apud Dominum, cum in veris conjunctis ſuo bono; jejunabunt cum aufertur ab illis ſponſus, eſt quod in ſtatu infelici cum non amplius bonum conjunctum eſt veris; hic ſtatus eſt ſtatus ultimus Eccleſiæ, ille vero ſtatus primus. Simile *per ſponſum*, ad cujus occurſum exiverunt decem virgines, ſignificatur apud Matthæum Cap: XXV: 1 ad 12; virgines enim quæ oleum habebant in lampadibus, ſunt qui bonum in veris ſuis habent; at quæ non oleum in lampadibus habebant, ſunt qui non bonum in veris habent, videatur n: 4638; & quod oleum ſit bonum amoris n: 886. 3722. 4522. Apud Johannem "Johannes dixit, non ſum ego Chriſtus, ſed quod miſſus coram Ipſo; *qui habet ſponſam ſponſus eſt*; amicus autem *ſponſi*, qui ſtat &

audit

audit Ipſum, gaudio gaudet *ob vocem Sponſi*" III : 28. 29 ; ſponſa pro vero quod fidei Eccleſiæ, & ſponſus pro bona quod amoris Eccleſiæ, utrumque a Domino ; ita pro homine Eccleſiæ, apud quem conjunctum eſt bonum veris. Ex his etiam patet, quid in ſenſu interno intelligitur per gaudium & vocem *ſponſi* & *ſponſæ*, apud Eſaiam XLII : 5. apud Jeremiam Cap: VII : 34. Cap : XVI : 9. Cap : XXV : 10. Cap : XXXIII : 11. Apoc : XVIII : 23, quod nempe ſit cœlum & felicitas ex conjunctione boni & veri apud hominem & Angelum.

9183. Et cubuerit cum illa, quod ſignificet illegitimam conjunctionem, conſtat ex ſignificatione cubare cum virgine deſponſata, quod ſit illegitima conjunctio ; per deſponſari enim ſignificatur conjunctio Interni hominis, per cubare autem conjunctio externi, de qua nunc ſupra n : 9182.

9184. Dotando dotabit illam ſibi in mulierem, quod ſignificet teſſeram conſenſus a ſua parte ad conjunctionem legitimam, conſtat ex ſignificatione dotis & dotare, quod ſit teſſera conſenſus, de qua n : 4456 ; & ex ſignificatione in mulierem, quod ſit ad conjunctionem legitimam ; nam accipere aliquam in mulierem, eſt legitime conjungi. Illegitima conjunctio in ſpirituali ſenſu eſt conjunctio veri cum affectione ex jucundo lucri aut ex jucundo honoris, in quali affectione ſunt illi qui vera Eccleſiæ propter illa jucunda diſcunt ; ſed hæc conjunctio non nocet illis, qui poſtea a Domino regenerantur, quoniam apud hos remanent illæ affectiones, ſed ſubordinatæ ſub affectione veri propter bonum uſus & vitæ, atque ſerviunt ; ſunt namque ultimo loco, tametſi viſæ prius quod fuerint primo loco ; cum enim regeneratur homo, invertitur ordo vitæ ejus ; eo modo ex conjunctione illegitima fit conjunctione legitima. Quod hoc fieri poſſit, eſt quia vera quæ fidei ſunt, intrant per auditum, ita per externum hominem, & externus homo non ſapit niſi illa quæ mundi & quæ ſui ſunt, quæ ſunt jucunda ex lucris & ex honoribus ; at cum Internus homo per regenerationem apertus eſt, tunc per illum influit a Domino bonum, quod adoptat & ſibi conjungit vera fidei quæ per externum intrarunt ; & ſecundum conjunctionem invertitur ordo, hoc eſt, ponitur in ultimo loco quod fuerat in primo ; attrahit tunc Dominus omnia quæ ſunt vitæ apud hominem ad ſe, ut ſpectent ſurſum ; tunc quæ Domini & Cœli ſunt, intuetur homo ut fines, & Ipſum Dominum ut finem propter quem omnia, & priora, quæ ſunt jucunda lucri & honorum, ut media ad illum finem ; notum eſt, quod media non vitam aliunde habeant quam ex fine, & abſque fine nullam ; ita jucunda lucri & honorum, cum facta ſunt med*ia*, tunc vitam habent ex vita e cœlo, hoc eſt, per cœlum a Domino, nam finis propter quem eſt Dominus. Cum homo in tali ordine vitæ eſt, tunc lucra & honores ſunt ei benedictiones ; at ſi in inverſo ordine eſt, lucra & honores ſunt ei maledictiones ; quod omnia ſint benedictiones cum homo in ordine cœli eſt, docet Dominus apud Mattheum "Quærite primo Regnum cœlorum & Juſtitiam ejus ; & omnia adjicientur vobis" VI : 33.

9185. Si renuendo renuerit pater ad dandum eam illi, quod ſignificet ſi bonum interius non admittit conjunctionem, conſtat ex ſignificatione renuere

quod

quod ſit non admittere; ex ſignificatione dare eam illi, nempe in mulierem, quod ſit conjunctio legitima, de qua nunc ſupra n: 9184; & ex ſignificatione patris, quod ſit bonum, de qua n: 3703. 3704. 5580. 5902. 6050. 7499. 8328. 8897, quod ſit bonum interius; quia a bono interiori ut patre & a vero interiori ut matre concipiuntur & naſcuntur vera & bona exteriora, quæ ideo in Verbo vocantur filii & filiæ.

9186. Argentum pendet ſecundum dotem virginum, quod ſignificet verum aliud conſentiens loco ejus, conſtat ex ſignificatione argenti, quod ſit verum, de qua n: 1551. 2954. 5658. 6112. 6914. 6917; ex ſignificatione pendere, quod ſit ſubſtitutio loco prioris, nam qui pendet & dotem non accipit virginem, ille dat aliud pro illa; & ex ſignificatione dotis virginum, quod ſit teſſera conſenſus ad conjunctionem, de qua mox ſupra n: 9184; quæ teſſera eſt verum conſentiens bono interiori; nam dos erat quinquaginta argenti data patri puellæ, Deut: XXII: 29, ita vera initiantia ad plenam conjunctionem; argentum enim eſt verum, ut hic ſupra oſtenſum eſt, & quinquaginta ſunt ad plenum, n: 2252, hic vera alia loco priorum conſentientia & bono. Quomodo cum his ſe habet, ex illis, quæ ſupra oſtenſa ſunt, patet; quibus hoc addendum eſt; ut illegitima conjunctio fiat legitima, bonum quod per internum hominem influit a Domino, conjunget ſibi verum, quod per externum, hoc eſt, per ejus auditum intrat; ſi hoc verum non concordat cum illo bono, tunc loco ejus aliud verum, quod concordat ſeu conſentit ad conjunctionem, ſubſtituetur. Hoc per exempla illuſtrari poſſet; ſed quia conjunctio boni & veri in caligine eſt, propter remotionem boni amoris e veris fidei, & illius rejectionem poſt vera, & pæne ad tergum, ideo hæc res per exempla non illuſtratior evadet; in genere, nemo poteſt ſenſum internum Verbi, ita nec res ſapientiæ angelicæ capere, niſi qui ſcit & intelligit, quod omnia & ſingula in cœlo ſe referant ad bonum & verum, & quod ibi nihil exiſtat niſi ex uno conjuncto alteri; inde eſt, quod in tenebris ſint, qui ſeparant unum ab altero, nempe verum quod fidei a bono quod charitatis, ſicut faciunt illi, qui dicunt hominem per ſolam fidem, ſeu per ſolam confidentiam quæ fidei, ſalvari; illi quia referunt omnia ad fidem, & nihil ad charitatem, nuſquam aliquod capere poſſunt de rebus cœleſtibus, quæ in ſenſu interno Verbi ſunt; ſunt enim in tenebris de bono, ita quoque in tenebris de conjunctione boni & veri, conſequenter de ipſo vero, nam hoc tunc involutum eſt iiſdem tenebris; inde tot & tantæ hallucinationes & hæreſes; qui illuſtrantur de veris, ſunt illi pauci, qui in doctrina & ſimul in vita veri ſunt. Sciant qui in ſola fide ſunt, quod omnes ideæ cogitationis angelorum, qui in ſecundo cœlo ſunt, & ſpirituales vocantur, ſint ex veris quæ facta bona per vitam, & quod omnes ideæ cogitationis angelorum, qui in tertio cœlo ſunt, & cœleſtes vocantur, ſint ex bono; & quod hi inde in ipſa ſapientia ſint, de qua mirabilia, ex Divina Domini Miſericordia, alibi dicentur.

9187. Verſ: 17. 18. 19. *Præſtigiatricem non vivificabis. Omnis cubans cum beſtia, moriendo morietur. Sacrificans diis, devovebitur, præterquam Jehovæ ſoli.* Præſtigiatricem, ſignificat illos apud quos aliquid Eccleſiæ conjunctum

eſt

eſt falſis mali amoris ſui; non vivificabis, ſignificat deprivationem vitæ ſpiritualis; omnis cubans cum beſtia, ſignificat conjunctionem cum malis cupiditatum amoris ſui; moriendo morietur, ſignificat damnationem; ſacrificans diis, ſignificat cultum falſorum ex malo; devovebitur, ſignificat ejectionem; præterquam Jehovæ ſoli, ſignificat quod Dominus qui ſolus & unicus Deus, ſit colendus.

9188. Præſtigiatricem, quod ſignificet illos apud quos aliquid Eccleſiæ conjunctum eſt falſis mali amoris ſui, conſtat ex ſignificatione præſtigiarum, quod ſint falſa mali amoris ſui conjuncta cum talibus quæ Eccleſiæ ſunt duo quæ faciunt cœlum, ita vitam ſpiritualem apud hominem, verum fidei in Dominum & bonum amoris in Ipſum, & ſunt duo quæ faciunt infernum, ita mortem ſpiritualem apud hominem, falſum fidei & malum amoris ſui, hæc duo conjuncta ſunt apud illos, qui in inferno ſunt, & faciunt conjugium infernale; illa vero duo ſunt conjuncta apud illos qui in cœlo ſunt, & faciunt conjugium cœleſte; Dominus, quantum fieri poteſt, detinet hominem a conjunctione veri & boni cum falſo & malo; quia hæc conjunctio eſt prophanatio; ſed uſque non detineri poſſunt plures ab illis qui in Eccleſia ſunt; cauſa eſt, quia ab infantia ſua hauſerunt talia quæ Eccleſiæ ſunt ex Verbo & ex doctrina e Verbo, & quidam eorum imbuerunt illa, & fecerunt fidei ſuæ; hi cum ad ætatem adultam pervenerunt, quando non ut prius ex aliis ſed ex ſemet cogitare cœperunt, tunc illa, quæ fidei eorum facta ſunt, nihili fecerunt, & pro illis arripuerunt falſa, & quoque imbuerunt; illi ſunt qui apud ſe conjunxerunt vera falſis; nam vera, quæ ſemel fidei facta ſunt, manent, nec poſſunt eradicari; & falſa quæ dein fidei fiunt, conjungunt ſe cum illis; hæc conjunctio eſt, quæ in ſenſu interno ſignificatur per præſtigias. Quod falſa illa ſint falſa mali amoris ſui, eſt quia omne malum ab illo amore principaliter ſcaturit, & cum malum etiam falſum, quoniam cohærent. Inde patet, quod apud tales vita ſpiritualis nulla ſit, quia deſtructa per falſa mali; & quantum conjunxerunt falſa illa veris, tantum vitæ ſpiritualis apud ſe exſtinxerunt; & quia ſic mortui pro vivis facti ſunt, dicitur quod illos non vivificabis. Quod illa conjunctio per Præſtigias in Verbo ſignificentur, patet apud Eſaiam "Dixit, non ſedebo vidua, nec cognoſcam orbitatem; at venient tibi duo illa momento in die uno, orbitas & viduitas, *propter multitudinem præſtigiarum tuarum, propter magnitudinem magiarum tuarum valde:* confiſa es in malitia tua, dixiſti, non videns me; ſapientia tua & ſcientia tua ſeduxit te, cum dixiſti in corde tuo, ego & non ſicut ego præterea; ideo veniet ſuper te malum quod non ſcies deprecari; & cadet ſuper te calamitas, quam non poteris expiare; veniet ſuper te ſubito devaſtatio, non ſciens, perſta namque in magiis tuis, & *in multitudine præſtigiarum tuarum*, in quibus laboraſti a juventute tua. Defatigata es multitudine conſilii tui; ſtent nunc & ſalvent te *ſcrutatores cœli, videntes ſtellas, & cognoſcentes novilunia*, ab illis quæ venient ſuper te; ecce facti ſunt ſicut ſtipula, ignis aduſſit eos, non eripiunt animam ſuam e manu flammæ" XLVII: 8 ad 14; quod præſtigiatores ſint qui conjungunt falſa mali amores ſui veris fidei, & ſic pereunt, patet a

ſingulis

ſingulis ibi in ſenſu interno ſpectatis; deſcribuntur enim ibi; exſtinctio vitæ ſpiritualis illorum deſcribitur per viduitatem & orbitatem; viduitas eſt privatio veri & inde boni, orbitas eſt privatio veri & boni: falſi origo, quod ſit ex malo amoris ſui, deſcribitur per hæc "ſapientia tua & ſcientia tua ſeduxit te, cum dixiſti in corde tuo, ego & non ſicut ego præterea," & ipſum malum amoris ſui per hæc "ecce facti ſunt ſicut ſtipula, ignis aduſſit eos, non eripiunt animam ſuam e manu flammæ;" ignis & flamma eſt amor ſui; quod omne vitæ ſpiritualis exſtinctum ſit, per hæc "Veniet ſuper te malum, quod non poteris deprecari, & cadet ſuper te calamitas, quam non poteris expiare;" dicuntur illi ſcrutatores cœli, videntes ſtellas, & cognoſcentes novilunia, ex eo quod in externis abſque interno ſunt; nam tales ab externo homine, & nihil ab interno vident, ita a naturali lumine, & nihil a ſpirituali luce; cœlum enim, ſtellæ, & novinulia, in ſenſu interno ſunt cognitiones & ſcientifica, hic quæ ſpectantur e mundo, & non e cœlo. Quod præſtigiæ talia falſa ſint, etiam patet apud Micham "Exſcindam urbes terræ tuæ, & deſtruam omnia munimenta tua, *exſcindam præſtigias e manu tua*, & arioli non erunt tibi" v: 10. 11; urbes terræ ſunt falſa doctrinalia Eccleſiæ eorum; quæ vocantur præſtigiæ, quia deſtruunt vera fidei. Apud Nahum "*Præ multitudine ſcortationum ſcorti* boni cauſa, *magiſtra præſtigiarum*, vendentes gentes in ſcortationibus ſuis, & *familias in præſtigiis ſuis*" III: 4; ſcortationes ſunt perverſiones veri, præſtigiæ ſunt falſa inde; ſimiliter in Libro II Regum "Jehoramus dixit ad Jehu, num pax Jehu, qui dixit, quid pax, uſque ad ſcortationes Iſabelis matris tuæ, *& præſtigias ejus multas*" IX: 12. Quod illi præſtigiatores ſint, qui docti ſunt a ſe, confidunt ſibi ſolis, eo quod ſe ament, & velint ut Numina coli, patet etiam ex locis ubi aperte agitur de adventu Domini, qui docebit illos, & præſtigiatores ejiciet; nam qui doctus erit in veris & bonis fidei, a Domino doctus erit, & nullatenus a ſe; quare ita apud Malachiam "*Ecce ego mittens Angelum meum, qui parabit viam ante Me; & ſubito veniet ad Templum ſuum Dominus; quem vos quæritis; & Angelus fœderis quem vos deſideratis:* & accedam ad vos in judicium; & ero teſtis feſtinans *in Præſtigiatores*, & in Adulteros, & jurantes falſo" III: 1. 4. 5; præſtigiatores pro illis qui docti ſunt a ſe, & ſic deſtruunt vera quæ a Domino; adulteri pro illis qui deſtruunt bona, & in jurantes falſo pro illis qui confirmant falſa; quod Dominus ſit qui illos ejiciet, patet, nam dicitur quod veniet ad Templum ſuum Dominus, & Angelus fœderis. Etiam apud Moſchen "Quum venis ad terram, quam Jehovah Deus daturus tibi, non invenietur in te, *qui traducat filium aut filiam ſuam per ignem, divinans divinationes*, & *interrogans inferna*, & *augurator*, & *præſtigiator*, & *incantator*, & *interrogans pythonem*, & *ariolus*, & *quærens mortuos*; nam abominatio Jehovæ omnis faciens illa; & propter abominationes has Jehovah Deus tuus expellens illos coram te. *Prophetam de medio tui, de fratribus tuis, ſicut me, excitabit tibi Jehovah Deus tuus, Ipſi obedietis; dixit Jehovah in Chorebo, Prophetam excitabo illis e medio fratrum illorum, ſicut te; & dabo verba mea in ore Ipſius, ut loquatur ad eos omne quod præcepero Ipſi unde*

fiet vir, qui non obediverit verbis meis, quæ loquetur in Nomine meo Ego quæram ex illo" Deut: XVIII: 9 ad 19; per divinatores, auguratores, præſtigiatores, & reliquos qui ibi nominantur, in ſenſu interno intelliguntur, qui deſtruunt vera & bona Eccleſiæ per ſcientifica perverſe applicata, ita qui ex propria intelligentia, perque falſa ex malis amorum ſui & mundi, ita qui ex cupiditate lucri & honorum diſcunt & docent, & non ex affectione veri fidei & boni vitæ; & quia inde omnia falſa doctrinæ & mala vitæ exiſtunt, ideo dicitur de Propheta qui venturus & docebit; quod ille Propheta ſit Dominus notum eſt in Eccleſia; & quoque notum fuit Judæis & gentibus illo tempore, ut patet apud Matthæum Cap: XXI: 11. Luc: I: 76. Cap: VII: 16. Cap: XIII: 33. Marc: VI: 4. Docentur a Domino, cum non propter ſe & mundum, ſed propter ipſum bonum & verum, legunt Verbum, nam tunc illuſtrantur; cum autem propter ſe & mundum, tunc accæcantur. Propheta ſignificat docentem, & in ſenſu abſtracto a perſona, doctrinam, n: 2534. 7269, ita Dominus quoad Verbum ſeu Divinum Verum.

9189. Non vivificabis, quod ſignificet deprivationem vitæ ſpiritualis, conſtat ex ſignificatione vivificare, quod ſit donare vita ſpirituali, de qua n: 5890, ita non vivificare, eſt deprivare vita ſpirituali. Quod illi deprivent ſe vita ſpirituali, qui conjungunt veris fidei falſa ex malo amoris ſui, & per præſtigiatores ſignificantur, videatur mox ſupra n: 7188.

9190. Omnis cubans cum beſtia, quod ſignificet conjunctionem cum malis cupiditatum amoris ſui, conſtat ex ſignificatione cubare, quod ſit conjungi; & ex ſignificatione beſtiæ, quod ſit affectio bona apud bonos, & affectio mala apud malos, de qua n: 45. 46. 142. 143. 246. 714. 715. 719. 776. 2781. 3518. 3519. 5198. 4724. 7523. 7872. 9090; ita cupiditates, hic cupiditates amoris ſui; affectiones malæ vocantur cupiditates.

9191. Moriendo morietur, quod ſignificet damnationem, conſtat ex ſignificatione mori, quod ſit damnatio, de qua n: 5407. 6119. 9008.

9192. Sacrificans diis, quod ſignificet cultum falſorum ex malo, conſtat ex ſignificatione ſacrificare, quod ſit cultus: quod ſacrificare ſit cultus, eſt quia ſacrificia erant primaria cultus apud populum Iſraeliticum & Judaicum, n: 923. 6905. 8680. 8936; & ex ſignificatione deorum, quod ſint falſa, de qua n: 4402 fin: 4544. 7873. 8941. Cultus falſorum ex malo dicitur, quia opponitur cultui verorum ex bono; nam omnis cultus pro normis habet doctrinalia, quæ ſunt vera quatenus ex bono ſunt, & falſa quatenus ex malo; nam vera habent eſſentiam & vitam ſuam a bono, & viciſſim illa ſuam mortem a malo. Sed cum hoc ita ſe habet; ſunt qui in genuinis veris ſunt, ſunt qui in non genuinis veris, & ſunt qui in falſis; & tamen illi qui in genuinis veris ſunt ſæpe damnantur, & qui in non genuinis veris, & quoque qui in falſis, ſæpe ſalvantur: hoc ut paradoxon apparebit pleriſque, ſed uſque veritas eſt; ipſa experientia id confirmavit; nam viſi ſunt in inferno, qui præ aliis docti fuerunt in veris ex Verbo & ex doctrina Eccleſiæ ſuæ, tam antiſtites quam alii; & viciſſim viſi ſunt in cœlo, qui in non veris, etiam

etiam qui in falſis, tam Chriſtiani quam Gentiles: cauſa quod illi in inferno eſſent, erat, quod quidem in veris quoad doctrinam fuerint, ſed in malis quoad vitam; & quod hi in cœlo eſſent, erat, quod quidem in non veris quoad doctrinam, ſed uſque in bono quoad vitam fuerint; aliqui recentes ſpiritus, cum quibus loqui datum eſt, mirati ſunt, quod illi qui docti fuerunt præ aliis in Verbo & in doctrina Eccleſiæ ſuæ, inter damnatos eſſe, quos tamen crediderunt futuros lumina in cœlo, ſecundum hæc apud Danielem "Intelligentes ſplendebunt ſicut ſplendor expanſi, & juſtificantes multos ſicut ſtellæ in ſæculum & æternitatem" XII: 3; ſed illis dictum eſt, quod Intelligentes ſint qui in vero ſunt, & vera docent; & quod juſtificantes qui in bono ſunt, & ad bonum ducunt, & quod ideo Dominus dixerit, quod, Juſti fulgebunt ut ſol in Regno Patris ſui" Matth: XIII: 43; quod Juſtitia dicatur de bono, & ſic Juſti qui in bono ſunt, videatur n: 2235. Porro dictum eſt, quod docti illi quoad doctrinam, ſed mali quoad vitam, ſint qui intellecti a Domino apud Matthæum "Multi dicent Mihi in illa die, Domine, Domine, nonne per Nomen tuum prophetavimus, & per Nomen tuum dæmonia ejecimus, & in Nomine tuo multas virtutes fecimus, ſed tunc confitebor illis, *non novi vos, diſcedite a Me operarii iniquitatis*" VII: 22. 23; & apud Lucam "Tunc incipietis dicere, edimus coram Te, & bibimus, in plateis noſtris docuiſti, ſed dicet, dico vobis non novi vos, unde eſtis, diſcedite a Me *omnes operarii iniquitatis*" XIII: 26. 27; & quod illi etiam intellecti ſint per virgines ſtultas, quæ non oleum habebant in lampadibus, de quibus apud Matthæum "Tandem venerunt illæ Virgines, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis; ille vero reſpondens dixit, amen dico vobis, non novi vos" XXV. 11. 12; habere oleum in lampadibus, eſt bonum in veris quæ fidei Eccleſiæ, n: 4638, quod oleum ſit bonum amoris, videatur n: 886. 4582. Tum quod illi qui in non veris ſunt, imo qui in falſis ex ignorantia, & tamen in bono & inde in affectione ſciendi verum, intellecti ſint a Domino, apud Matthæum "Dico vobis, quod multi ab oriente uſque ad occidentem venient, & accumbent cum Abrahamo, & Iſaco, & Jacobo, in Regno cœlorum; filii vero regni ejicientur in tenebras exteriores" VIII: 11. 12; & apud Lucam "Venient ab ortibus & occaſibus, & a ſeptentrione & meridie, accumbentes in Regno Dei; & ecce ſunt extremi qui erunt primi, & ſunt primi qui erunt ultimi" XIII: 29. 30; quod Gentiles qui in bono, tametſi ex ignorantia in non veris, recipiantur in cœlum, videatur n: 2589 ad 2604. 2861. 2863. 3263. 4190. 4197. Ex his nunc conſtare poteſt, quod per ſacrificantes diis ſignificentur qui in cultu falſi ex malo ſunt; & quod illi ſint qui devovebuntur, hoc eſt, ejicientur: falſa enim ex malo, ſunt mala in forma, nam malum cum ſe oſtendit in luce, ac ſe format, dicitur falſum: inde eſt, quod qui in malo ſunt quoad vitam, tametſi in veris quoad doctrinam, uſque tamen in falſis ſui mali ſint: quod ita ſit, ſe manifeſtat clare in altera vita; illi quum ſibi relinquuntur, cogitant ex malo contra vera quæ ſciverunt & profeſſi ſunt, ita falſa; ſimiliter faciunt iidem in mundo, cum ſibi relicti cogitant; tunc enim vel pervertunt vera, vel negant vera, ad patrocinandum

malis vitæ ſuæ; at qui in bono ſunt, & uſque in non veris, imo qui in faſis ex ignorantia, ut ſunt plures intra Eccleſiam, & quoque plures extra Eccleſiam qui Gentiles vocantur; hi ſpectant quidem ſua falſa ut vera; ſed quia falſa illa exeunt ex bono, flectunt illa ad bonum, ideo nihil maligni illis ineſt, ſicut ineſt falſis quæ a malo; & quia falſa inde ſunt mitia & flexibilia, illi in facultate ſunt recipiendi vera, & quoque recipiunt cum inſtructi ab angelis; falſa illa comparari poſſunt cibis ad viſum immundis, ſed uſque ſapidis; at falſa ex malo comparari poſſunt cibis immundis, qui intus putidi ſunt; vera autem ex malo comparari poſſunt cibis ad viſum mundis, ſed qui intus maligni ſunt, &, ſi hypocriſis, venenati; ſicut Dominus docet apud Matthæum "Væ vobis Scribæ & Phariſæi, hypocritæ, quia ſimiles vos facitis ſepulchris dealbatis, quæ foris quidem apparent pulchra, intus vero ſunt plena oſſibus mortuorum, & omni immunditie" XXIII: 27.

9193. Devovebitur, quod ſignificet ejectionem, conſtat ex ſignificatione devoveri, cum de illis qui in cultu falſorum ex malo ſunt, quod ſit ejici, nempe ab Eccleſia; quod ejectio ex Eccleſia, & ſic exſtirpatio talium falſorum, ſignificetur per devoveri, patet apud Moſchen "Si exiverint viri belial e medio tui, & impulerint habitatores urbis ſuæ dicendo, eamus & *ſerviamus diis aliis*, quos non noviſtis; ſi veritas & certa res, facta eſt abominatio in medio tui, percutiendo percuties habitatores urbis illius ore gladii, *devovendo illam, & omnem qui in illa*, etiamque beſtiam ejus, ore gladii; omnem prædam ejus comportabis in medium plateæ, & combures igne urbem, & omnem prædam ejus Jehovæ Deo tuo, ut ſit acervus æternitatis, nec ædificetur amplius, *adeo ut non hæreat in manu tua quicquam de devotione*" Deut: XIII: 14 ad 18; quod ſit falſum ex malo, quod ſignificatur per devotum, patet ex ſingulis ibi in ſenſu interno; urbes enim quæ devovendæ, ſunt doctrinæ, hic doctrinæ falſæ, n: 2712. 2443. 3216; os gladii quo porcutiendi homines & beſtiæ, eſt verum pugnans & deſtruens falſum quod ex malo, n: 2799. 4499. 7102. 8294; platea in cujus medium comportanda erat præda eſt verum doctrinæ & in oppoſito ſenſu falſum doctrinæ; n: 2336; ignis quo combureretur præda cum urbe, eſt malum amoris ſui, n: 1297. 2446. 5071. 5215. 6314. 6832. 7324; inde patet quod devotio ſit ejectio ab Eccleſia & exſtirpatio; ideo etiam mandatum eſt, ut gentes in terra Canaane *devoverentur*, Deut: VII: 2. 24. 25. 26; gentes enim prius conſtituerunt Eccleſiam in illa terra, quapropter etiam habebant altaria, & quoque ſacrificabant, n: 3686. 4447. 4454. 4516. 4517. 5136. 3606. 6516. 8054, ſed cum cultum repræſentativum; qui fuit Eccleſiæ Antiquæ, verterunt in cultum idololatricum, & ſic falſificarunt vera & adulteraverunt bona, n: 8317, juſſum eſt ut devotioni darentur, non modo homines, ſed etiam urbes, & quod in urbibus; cauſa erat, quia omnia ibi repræſentabant falſa ex malo, urbes ipſas doctrinas falſi, beſtiæ affectiones malas, aurum & argentum eorum mala & falſa, ſimiliter reliqua; Principale cultus Antiquæ Eccleſiæ fuerunt, colere Deum ſub Humana forma, ita Dominum; ſed cum a bono deflexerunt in malum, colere cæperunt ipſa Repræſentativa, ſicut ſolem, lunam, ſtellas, tum lucos,

ſtatuas,

ſtatuas, & deum ſub varia ſpecie idoli, ita externa abſque interno; quod ſit quando Internus homo clauſus eſt; clauditur ille per vitam mali; per bonum enim influit Dominus, & aperit internum hominem, inde per malum clauditur ille; quo clauſo, vertuntur verà in falſa; & ubi manent, ſolum ſerviunt malis quæ ſunt amoris ſui & mundi; principale cultus interni eſt agnoſcere Dominum, ſolum & unicum Deum, & quod ab Ipſo omne bonum & verum; qui Ipſum in Eccleſia non agnoſcunt, non poſſunt in bono eſſe, ita nec in vero; & agnoſcunt qui in fide ſunt & ſimul in bono vitæ, non autem qui in malo vitæ, n: 8878; quod agnoſcere & colere Dominum ſit vivere ſecundum præcepta Ipſius, hoc eſt, vivere vitam fidei & charitatis, videatur n: 8252 ad 8257; vita fidei eſt facere præcepta ex obedientia, & vita charitatis eſt facere præcepta ex amore.

6194. Præterquam Jehovæ ſoli, quod ſignificet quod Dominus, qui ſolus & unicus Deus, ſit colendus, conſtat ex ſignificatione ſacrificare, hic Jehovæ ſoli, quod ſit cultus, de qua ſupra n: 7192; quod Jehovæ ſit Domino, eſt quia per Jehovam in Verbo non alius intelligitur quam Dominus, videatur n: 1343. 1736. 2921. 3023. 3035. 4692. 5663. 6303. 6905. 8864; quod Divinum, quod vocavit Patrem, ſit Divinum Bonum in Ipſo, n: 2803. 3704. 7499. 8897; ita quod Dominus ſit Solus & Unicus Deus, n: 1607. 2149. 2156. 2329. 2447. 2751. 3194. 3704. 3712. 3938. 4577. 4687. 5321. 6280. 6371. 6849. 6993. 7014. 7182. 7209. 8241. 8724. 8763. 8864. 8865.

9195. Verſ: 20. 21. 22. 23. *Et peregrinum non affliges, & non opprimes; quia peregrini fuiſtis in terra Ægypti. Ullam viduam & orphanum non affligetis. Si affligendo afflixeris illum, quod ſi clamaverit ad Me, audiendo audiam clamorem ejus. Et exardeſcet ira mea, & occidam vos gladio, & fient mulieres veſtræ viduæ, & filii veſtri orphani.* Et peregrinum non affliges & non opprimes, ſignificat quod qui in veris & bonis fidei inſtrui volunt non falſis doctrinæ ac malis vitæ infeſtandi: quia peregrini fuiſtis in terra Ægypti, ſignificat quod a falſis & malis tutati ſint cum infeſtati ab infernalibus: Ullam viduam, ſignificat qui in bono abſque vero ſunt, & uſque deſiderant verum: & orphanum, ſignificant qui in vero ſunt & nondum in bono, & uſque deſiderant bonum: non affligetis, ſignificat quod non defraudandi: ſi affligendo afflixeris illum, ſignificat ſi defraudantur: quod ſi clamando clamaverit ad Me, ſignificat ſupplicationem ad Dominum de ope: audiendo audiam clamorem illorum, ſignificat quod opitulandi & exardeſcet ira mea, ſignificat ſtatum illorum qui id faciunt: & occidam vos gladio, ſignificat quod ſe deprivent bono & vero per falſa: & fient mulieres veſtræ viduæ, ſignificat quod bona apud illos peribunt: & filii veſtri orphani, ſignificat quod ſimul tunc vera.

9196. Et peregrinum non affliges & non opprimes, quod ſignificet quod qui in veris & bonis fidei inſtrui volunt, non falſis fidei & malis vitæ infeſtandi ſint, conſtat ex ſignificatione peregrini, quod ſit qui inſtrui vult in illis quæ Eccleſiæ ſunt, ita qui in veris & bonis fidei, ac qui recipit illa & vivit

vivit ſecundum illa, de qua n: 1463. 8007. 8013; quod peregrinus ille ſit, eſt quia peregrinari ſignificat inſtrui ut & vivere, n: 2025. 3672. 6095; & ex ſignificatione affligere, cum de illis qui in veris & bonis fidei inſtrui volunt, quod ſit non non falſis fidei infeſtari; & ex ſignificatione opprimere, volunt, quod ſit non falſis fidei infeſtari; & ex ſignificatione opprimere, cum de iiſdem, quod ſit non malis vitæ infeſtare; qui enim infeſtant tales falſis, illi affligunt illos, & qui infeſtant malis, opprimunt illos.

9197. Quia peregrini fuiſtis in terra Ægypti, quod ſignificet quod a falſis & malis tutati ſint cum infeſtati ab infernalibus, conſtat ex illis quæ de afflictione & oppreſſione filiorum Iſraelis in Ægypto, & de tutatione & tandem eductione inde ad Capp: VII: VIII: IX: X: XI: XIII: XIV Exodi, dicta ſunt, ubi oſtenſum, quod afflictiones & oppreſſiones filiorum Iſraelis in Ægypto ſignificaverint infeſtationes fidelium, qui ab Eccleſia ſpirituali fuerunt, ab infernalibus ante adventum Domini; & quod tutatio, & eductio filiorum Iſraelis e terra Ægypti, ſignificaverint tutationem & liberationem eorum qui ab Eccleſia ſpirituali, a Domino cum in mundo fuit, & cum reſurrexrit: ſed hæc ſingula nunc iterum exponere, nimis prolixum foret; videantur quæ ad ſupradicta Capita Exodi oſtenſa ſunt; imprimis quæ n: 6854. 6614. 7035. 7091. 7474. 7828. 7932. 8018. 8054. 8099. 8159. 8321.

9198. Ullam viduam, quod ſignificet qui in bono abſque vero, & uſque deſiderant verum, conſtat ex ſignificatione viduæ, quod ſit bonum abſque vero, & tamen deſiderans verum; quod vidua id ſit, eſt quia per virum ſignificatur verum, & per ejus mulierem bonum, quapropter mulier viri vidua facta ſignificat bonum abſque vero. At vidua in ſenſu adhuc interiori ſignificat verum abſque bono, cauſa eſt quia maritus in eo ſenſu ſignificat bonum & ejus uxor verum, videatur n: 3236. 4510. 4823; in hoc ſenſu Dominus a Divino Bono vocatur Maritus ac Sponſus, & Regnum Ipſius atque Eccleſia a receptione Divini Veri quod procedit a Domino, vocatur uxor ac ſponſa, n: 9182; ſed quia hic non de cœleſti Eccleſia Domini agitur, ſed de ſpirituali, per viduam ſignificatur qui in bono & non in vero eſt, & uſque deſiderat verum; ſimiliter ſe habet cum orphano, is in intimo ſeu cœleſti ſenſu ſignificat illos qui in bono ſunt ac deſiderant verum; videantur quæ de ſignificatione viduæ & orphani in ſenſu cœleſti allata & explicata ſunt, n: 4844: quibus addere licet quæ Dominus de Vidua in Serepta dicit apud Lucam "Amen dico vobis, quod nullus propheta acceptus ſit in patria ſua; in veritate dico vobis, *multæ viduæ erant in diebus Eliæ* in Iſrael, cum clauſum fuit cœlum per annos tres & menſes ſex, dum fuit fames magna ſuper totam terram, ad nullam tamen earum miſſus eſt Elias niſi ad Sareptam Sidonis, *ad mulierem Viduam*" IV: 25, 26; quia omnia quæ Dominus loquutus eſt, ex Divino loquutus eſt, ideo ſenſum internum habent, & in eo ſenſu agitur de Ipſo Domino, deque Regno Ipſius & de Eccleſia; quod itaque in eo ſenſu intellectum ſit a Domino, per illa quæ loquutus eſt de Vidua in Sarepta Sidonis, patet ſi evolvuntur; *quod nullus propheta acceptus ſit in patria ſua*, ſignificat quod Dominus ac Divinum Verum quod ab Ipſo, minus recipiatur &

ametur

ametur corde intra Eccleſiam, quam extra illam; loquutus eſt ad Judæos, apud quos tunc Eccleſia; quod Dominus ibi minus receptus fuerit quam a Gentibus, quæ extra Eccleſiam erant, notum eſt: ſimiliter in Eccleſia hodie, quæ ab Ipſo Chriſtiana vocatur; in hac quidem Dominus receptus eſt doctrina, ſed uſque a paucis agnitione cordis, & ab adhuc paucioribus ex affectione amoris: aliter a gentibus converſis extra Eccleſiam, hæ Ipſum colunt & adorant ut ſuum unicum Deum, & dicunt ore atque cogitant corde, quod Ipſum pro Deo agnoſcant, quia apparuit in forma humana n: 5256; contrarium eſt intra Eccleſiam, ibi, quia Homo natus eſt, ægre agnoſcitur pro Deo ex corde, hi Humanum Ipſius faciunt ſimile ſui humani, tametſi ſciunt Patrem Ipſius Jehovam fuiſſe, & non hominem; ex his patet, quid in ſenſu interno intellectum ſit per quod nullus propheta acceptus ſit in patria. Propheta in eo ſenſu eſt Dominus quoad Divinum Verum, ita quoad Doctrinam Eccleſiæ; quod Propheta ſit docens, & in ſenſu abſtracto doctrina, & cum de Domino, quod ſit Divinum Verum ſeu Verbum, videatur ſupra n: 9188 fin: *Multæ viduæ erant in diebus Eliæ in Iſraele*, in ſenſu interno ſignificat ſtatum tunc agnitionis Veri Divini ex Verbo in Eccleſia; Viduæ enim ſunt qui in bono abſque vero, ut ſupra dictum eſt; Elias eſt Dominus quoad Verbum; dies Eliæ ſunt ſtatus receptionis Veri Divini ex Verbo tunc; & Iſrael eſt Eccleſia; quod Elias repræſentaverit Dominum quoad Verbum, videatur Præfatio ad Cap: XVIII Geneſeos, & n: 2762. 5247 fin: 8029; quod dies ſint ſtatus, n: 893. 2788. 3462. 3785. 4850. 6110. 8426; & quod Iſrael ſit Eccleſia, n: 4286. 6426. 6637. 8805. *Cum clauſum fuit cælum per annos tres & menſes ſex*, ſignificat vaſtationem Internæ Eccleſiæ plenariam; cœlum enim eſt internum Eccleſiæ; Anni tres & menſes ſex ſunt ad plenum; quod cœlum ſit internum Eccleſiæ, videatur n: 1733. 1850. 3355. 4535; hoc clauſum dicitur cum vaſtatum ſeu non amplius; quod anni tres & menſes ſex ſint ad plenum, conſtat ex ſignificatione dierum 1260 in Apocalypſi Cap: XI: 3; & Cap: XII: 6, qui dies faciunt tres annos & ſex menſes, quod ſint ad plenum ſeu uſque ad finem; ſimiliter a ſignificatione dierum trium & dimidii, Apoc: XI: 9. 10; tum a ſignificatione temporis & temporum & dimidii temporis, in Apoc: Cap: XII: 14; & apud Danielem Cap: XII: 7, quod ſint ad plenum, ſeu uſque ad finem. *Dum fames magna ſuper totam terram*, ſignificat vaſtationem quoque externæ Eccleſiæ, nam fames eſt defectus eſt deſolatio veri & boni, n: 3364. 5277. 5279. 5281. 5300. 5360. 5376. 5415. 5576. 6110. 7102; & terra eſt externa Eccleſia, n: 1262. 1413. 1733. 1850. 2117. 2118 fin: 3355. 4535. 5577. 8011. 8732. *Ad nullam tamen earum miſſus eſt Elias*, ſignificat Dominum quoad Verbum, ita Verbum Domini, non ad alios, quia non alibi receptum; Elias enim, ut ſupra dictum, eſt Dominus quoad Verbum. *Niſi ad Sareptam Sidonis ad mulierem viduam*, ſignificat quam ad illos qui in bono ſunt & deſiderant verum; Sarepta Sidonis dicitur, quia Sidon ſignificat cognitiones boni & veri, n: 1201; quod mulier vidua ſit qui in bono eſt, & deſiderat verum, patet inde, imprimis ex illis quæ de ea memorantur in Libro Regum Primo, ubi

hæc

hæc "*Elias venit ad Sareptam Sidonis ad mulierem viduam, ut ſuſtentaret illum, dixit ad illam, ut ſumeret ſibi parum aquæ, ut biberet, dein ut ſumeret ſibi fruſtrum panis in manu; dixit quod ei ſit tam parum farinæ in cado, & tam parum olei in lenticula, ut modo ſit ſibi & filio placenta; dixit Elias, fac mihi placentam parvam priore loco, & educ mihi, ac tibi & filio tuo fac poſteriori loco: fecit illa ita; & cadus farinæ non conſumtus eſt, & lenticula olei non defecit*" XVII: 9 ad 15; Obedientia, & deſiderium boni ad verum deſcribitur per quod ex mandato dederit prophetæ aquam, & dein ex ſuo pauco priori loco fecerit illi placentam, & poſteriori loco ſibi & filio ſuo; & quod inde locupletata ſit bono veri, per quod cadus farinæ non conſumtus ſit, & lenticula olei non defecerit; aqua enim in ſenſu interno eſt verum n: 2702. 3058. 3424. 4976. 5668. 8568; farina eſt verum ex bono, n: 2177; oleum eſt bonum amoris, n: 886. 4582. 4638; & placenta ex illis eſt verum conjunctum ſuo bono, n: 7978; ex his liquet, quod Vidua ſit, qui in bono & deſiderat verum; bonum ac ejus deſiderium ad verum deſcribitur per charitatem erga prophetam, majorem quam erga ſe & filium; propheta eſt doctrina veri, ut ſupra oſtenſum eſt. Ex his patet, quale eſt Verbum, quod nempe intus in ſe recondat arcana cœli, quæ non apparet in litera, cum tamen in ſingulis, quæ Dominus Ipſe loquutus eſt, cum fuit in mundo, & quæ prius loquutus eſt per Prophetas, ſint cœleſtia & Divina prorſus & elevata a ſenſu literæ; & hoc non ſolum in ſingulis vocibus, ſed etiam in ſingulis ſyllabis vocum, imo in ſingulis apicibus cujuſvis ſyllabæ; ſed quod ita ſit, quis credit, & tamen res certa eſt mihi prorſus teſtata & indubia facta, de qua, ex Divina Domini Miſericordia, alibi.

9199. Et orphanum, quod ſignificet qui in vero ſunt & nondum in bono, & uſque deſiderant bonum, conſtat ex ſignificatione orphani, quod ſint qui in vero & deſiderant bonum; quod illi per orphanos ſignificentur, eſt quia filii orbati patre & matre, ita qui privati bono & vero interiori, orphani ſunt; nam per patrem in Verbo ſignificatur bonum interius, & per matrem verum conjunctum illi bono, n: 5580; per filios autem ſignificantur vera inde derivata, quod filii ſint vera, videatur n: 489. 491. 533. 1147. 2813. 3373. 6583, & quod filii hic per orphanos intelligantur, & non filiæ, patet a Verſ: 23 ſequente, ubi dicitur "& filii veſtri erunt orphani." Quod filii orphani ſint qui deſiderant bonum, eſt quia loco patris eorum tunc Dominus eſt "*Pater orphanorum & judex viduarum Deus* in habitaculo ſanctitatis ſuæ" Pſalm: LXVIII: 6. Quod Orphani ſint qui inſtructi ſunt in Veris fidei Eccleſiæ ex Verbo, & per illa dein ducuntur ad bonum, patet etiam a Domini verbis apud Johannem "Ego rogabo Patrem, ut *alium paracletum det vobis*, ut maneat vobiſcum in æternum, *ſpiritum veritatis*, quem mundus non poteſt accipere, quoniam non videt illum, neque cognoſcit illum; vos autem cognoſcitis Illum, quia apud vos manet, & inter vos eſt; *non relinquam vos orphanos*, veniam ad vos; hæc loquutus ſum vobis, apud vos manens, *Paracletus autem Spiritus Sanctus*, ille vos docebit omnia" XIV: 16. 17. 18. 24. 25. Quod illi orphani ſint, qui in veris ſunt & deſiderant bonum, conſtare poteſt

ſingulis ibi; per Paracletum enim intelligitur Divinum Verum, quod fuit Dominus cum in Mundo, & quod procedit a Domino, poſtquam glorificavit Humanum ſuum, & abivit e mundo, ideo dicit quod miſſurus ſit Paracletum, & quod venturus Ipſe; mittere Paracletum eſt illuſtrare & inſtruere in veris fidei; ac venire ad illos eſt ducere in bonum, ideo dicit, *non relinquam vos orphanos*. Dictum eſt, quod per Paracletum intelligatur Divinum Verum, quod fuit Dominus cum in mundo, & quod procedit a Domino poſtquam glorificavit Humanum ſuum, & abivit e mundo, quod ita ſit, Dominus aliquoties manifeſte docuit; ſed qui Divinum diſtinguunt in Perſonas, & non in Eſſentias unitas in uno, illi non capiunt hoc; nam Verbum ſecundum captas ideas ab homine explicatur & comprehenditur; ita quoque ubi Dominus dicit, quod Ipſe in Patre ſit, & Pater in Ipſo; quod Pater & Ipſe Unum ſint; tum quod omnia ſua Patris ſint, & omnia patris ſua, Johan: x: 30. Cap: xiv: 1 ad 11. 20. Cap: xvi: 15. Cap: xvii: ſed explicentur illa, quæ ſupra dicta ſunt, ulterius. *Quod per Paracletum intelligatur Divinum Verum*, patet ab ipſis verbis Domini, vocatur enim ſpiritus *veritatis*, & quoque dicitur, Paracletus ſpiritus ſanctus vos *docebit* omnia. *Quod Dominus fuerit Divinum Verum cum in mundo*, patet quoque a Domini verbis ibi, nam dicit, quod Paracletum *alium* (hoc eſt, loco ſui) ſeu *ſpiritum veritatis* miſſurus ſit; & de Se, *quod cognoſcant Illum, quia apud vos manet, & inter vos eſt*; & quoque *Ego Veritatem vobis dico, ſi non abivero, Paracletus non veniet ad vos*, ſi *vero abivero, mittam illum ad vos*, Joh: Cap: xvi: 7; & alibi, hoc dicit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in Ipſum; *nondum enim erat ſpiritus ſanctus, quia Jeſus nondum glorificatus erat*, Joh: vii: 39: & adhuc alibi, Quod Ipſe ſit via & *Veritas*, Joh: xiv: 6, tum quod ſit *Verbum*, & quod Deus ſit *Verbum*, & quod Verbum *Caro factum ſit*, Joh: i: 1. 2. 3. 14, Verbum eſt Divinum Verum; quod Dominus fuerit Divinum Verum cum in mundo, videatur, n: 3195. 4687. 4727. 6716. 6864. 7499 8127. 8724. Et *quod Divinum Verum procedat a Domino poſtquam glorificavit Humanum ſuum, & abivit e mundo*, patet etiam a Domini verbis "Cum abivero *mittam* ſpiritum veritatis ad vos, mittere eſt exire & procedere, n: 2397. 4710; & quoque, cum venerit, docebit vos in omni veritate; *non* enim *loquetur a ſeipſo*, ſed *quæcunque audiverit, loquetur*; ille *Me* glorificabit, quia *ex Meo* accipiet, & annuntiabit vobis" Joh: xvi: 7. 13. 14. 15. Quod Dominus cum e Mundo abivit, factus ſit Divinum Bonum, etiam quoad Humanum, videatur n: 3704. 3712. 3737. 3969. 4577; 5704. 6864. 7014. 7499. 8241. 8724. 8760. 9167; & quod tunc a Divino Bono, quod Ipſe, procedat Divinum Verum, ſicut a Sole Lux univerſi, n: 3636. 3643. 3969. 5704. 7083. 8127; addantur his quæ ſupra n: 9194, citata ſunt.

9200. Non affligetis, quod ſignificet quod non defraudandi, conſtat ex ſignificatione affligere, cum de illis qui volunt inſtrui in veris & duci ad bonum, quod ſit defraudare, hic non defraudare, quia dicitur non affligetis. In Verbo paſſim nominantur ſimul, *Perigrinus*, *Orphanus* & *Vidua*, ſicut apud Davi-

 dem

dem "Jehovah qui cuſtodit peregrinum, *Orphanum* & *Viduam*" Pſalm: CXLVI : 7. 8. 9. Apud Jeremiam "*Peregrinum, Orphanum* & *viduam* ne defraudate" XXII : 3, Apud Ezechielem "Cum *Peregrino* egerunt per oppreſſiones in te, *Orphanum* & *Viduam* defraudarunt in te" XXII : 6. 7. Apud Moſchen "Ne declinate judicium *peregrini, Orphani* & *Viduæ*" Deut: XXVIII : 18 ; apud Eundem "Relicta in agris, olivetis & vineis erunt *Peregrino, Orphano* & *Viduæ* ; Deut : XXIV : 19. 20. 21. 22. Cap : XXVI : 22. 23" apud Eundem "Jehovah facit Judicium *orphani viduæ*, & amat *Peregrinum* ;" Deut : X : 8, ſimiliter hic "*Peregrinum* non affliges & non opprimes : ullam *Viduam* & *Orphanum* non affligetis ; hi tres, cum ſimul ita nominantur, cadunt in unum ſenſum apud Angelos, nempe in hunc" quod apud illos qui in Eccleſia, bonum & verum conjungenda ſint ſecundum ordinem, ita reciproce verum cum bono, & bonum cum vero ; nam per *peregrinum* intelliguntur, qui in talibus, quæ Eccleſiæ ſunt, inſtrui volunt, per *Viduas* conjunctio boni cum vero, & per *orphanos* conjunctio veri cum bono, quæ conjunctio eſt reciproca ; ſimiliter ſe habet cum reliquis in Verbo, quæ cum quoad ſenſum internum explicantur, apparent ſparſa, ſed apud Angelos conjuncta ſunt in unum ſenſum, imo in unam ideam.

9201. Si affligendo afflixeris illum, quod ſignificet ſi defraudentur, conſtat ex ſignificatione affligere, quod ſit defraudare, ut nunc ſupra n : 9199.

9202. Quod ſi clamando clamaverit ad Me, quod ſignificet ſupplicationem ad Dominum de ope, conſtat abſque explicatione. Quod intenſa ſupplicatio in Verbo exprimatur per clamorem, eſt quia ſupplicatio, etiamſi tacita eorum qui ex corde ſupplicant, ſicut clamor auditur in cœlo ; hoc fit cum homines modo cogitant, & magis cum ingemiſcunt, ex ſincero corde ; hoc repræſentatum eſt per Clamorem in Eccleſia Repræſentativa ; & inde id factum eſt rituale apud Judæos ; ſimiliter ſe habet cum illis qui docent, illi in cœlo audiuntur ſicut clamantes ; non modo cogitationes, ſed imprimis affectiones, quæ ſunt boni & veri, loquuntur in cœlo ; quod hæ loquantur, & ſi ardentes ſunt, quod clament, ab experientia ſcire datum eſt, de qua, ex Divina Domini Miſericordia, alibi. Sed affectiones mali & falſi, prorſus nihil audiuntur in cœlo, etiamſi homo, qui ex illis ſupplicat, alte clamet, & etiam ſimul tunc palmas valde comprimat, & illas cum oculis, elevet ad cœlum ; audiuntur illæ in inferno, & quoque ibi ut clamores, ſi ardentes ſunt.

9203. Audiendo audiam clamorem illorum, quod ſignificet quod opitulandi, conſtat abſque explicatione.

9204. Et exardeſcet ira mea, quod ſignificet ſtatum illorum qui id faciunt, conſtat ex ſignificatione iræ, cum tribuitur Jehovæ, hoc eſt, Domino, quod ſit clementia & miſericordia, de qua n : 6997. 8875 ; quod autem ſit ſtatus illorum qui id faciunt, nempe ſtatus illorum qui affligunt & opprimunt peregrinum, viduam & orphanum, eſt quia ira eſt apud illos, & tunc apparet ſicut foret apud Dominum ; quod ira tribuatur Domino, cum tamen ſit apud hominem, videatur n : 6997. 8284. 8483. 8875 ; in genere malum, quod

tribuitur

tribuitur Domino in Verbo, ſit apud illos qui in malo ſunt, n: 1861. 2447. 6073. 6992. 7533. 7632. 7643. 7679. 7710 fin: 6832. 7970. 8197. 8227. 8228. 8282.

9205. Et occidam vos gladio, quod ſignificet quod deprivent ſe bono & vero per falſa, conſtat ex ſignificatione occidere, cum de illis qui defraudant illos qui in bono & vero ſunt, qui per viduas, orphanos & peregrinos ſignificantur, quod ſit illos deprivare talibus; quod occidere ſit deprivare vita ſpirituali, videatur n: 3607. 3768. 8902; & ex ſignificatione gladii, quod ſit verum pugnans & deſtruens falſum, & in oppoſito ſenſu falſum pugnans & deſtruens verum, de qua n: 2799. 4499. 6353. 7102. 8294, hic itaque occidere gladio eſt deprivare bonis & veris per falſa.

9206. Et fient mulieres veſtræ viduæ, quod ſignificet quod bona apud illos peribunt, conſtat ex ſignificatione mulierum, quod ſint bona, de qua n: 6014. 7337; quod mulieres ſint bona, eſt quia per conjugium viri & mulieris repræſentatur conjunctio veri & boni; quod per virum ſignificetur verum, & per mulierem bonum, videatur n: 4510. 4823; & ex ſignificatione viduarum, quod ſint qui in bono & non in veris, ſed uſque deſiderant vera, n: 9198, hic autem qui non deſiderant vera, quia de malis qui affligunt viduas, inde eſt, quod hic intelligantur apud quos bona pereunt. Cum hoc ita ſe habet; qui in bono ſunt, & non deſiderant verum, illi non in bono ſunt; cauſa eſt, quia bonum fit bonum per vera, nam bonum accipit ſuum quale a veris, videatur n: 9154; bonum conjunctum vero eſt quod intelligitur per bonum ſpirituale, quapropter cum perit verum apud hominem, etiam perit bonum, & vice verſa, cum perit bonum etiam perit verum, nam diſtrahitur & diſſipatur conjunctio, videatur n: 3804. 4149. 4301. 4302. 5835. 6917. 7835. 8349. 8356: inde cognoſcitur bonum ex eo, quod deſideret verum, & afficiatur vero, propter uſum bonum, ita propter vitam; ipſum deſiderium, ſeu ipſa affectio veri propter vitam in ſe ſpectata eſt affectio conjunctionis: ſe habet hoc ſicut cibus aut panis quod deſiderent aquam aut vinum, conjunctionis cauſa, conjuncta enim nutriunt; ſe habet quoque ſicut lux & calor, lux conjuncta calori producit & vegetat omnia in tellure, at ſi diſſipatur conjunctio, perit quod productum ac vegitatum eſt. Sicut ſe habet cum bono, ita ſe habet cum omni jucundo, amæno, dulci, conſentiente & harmonico, illa non talia ſunt ex ſe, ſed ex illis quæ inſunt, conjunctio facit ut talia ſint, & ſecundum conjunctionem ſunt; quæ autem inibi ſe referunt ad bonum, & quæ ad verum, intelligentes ſcire poſſunt, ſi expendunt; nam omnia quæcunque in mundo ſunt, & quæcunque in cœlo, ita quæ in univerſo; ſe referunt ad bonum & ad verum; omne productum ab illis ad utrumque ſimul, ita ad conjunctionem eorum; inde eſt, quod Antiqui omnia aſſimilaverint conjugiis, videatur n: 54. 55. 1432. 5194. 7022, & quod in ſingulis Verbi ſit conjugium boni & veri, n: 683. 793. 801. 2516. 2712. 4138 fin: 5138. 5502. 6343. 7945. 8339 fin:

9207. Et filii veſtri orphani, quod ſignificet quod ſimul tunc vera, nempe peribunt, conſtat ex ſignificatione orphanorum, quod ſint qui in vera & nondum in

 bono,

bono, & uſque deſiderant bonum, de quan: 9198, hic qui in vero ſed non deſiderant bonum, ita apud quos pereunt, nam dicitur de malis, quorum filii fient orphani. Quod vera pereant apud illos qui non deſiderant bonum, patet ab illis quæ mox ſupra n: 9205, de Conjunctione boni & veri dicta ſunt. Quomodo cum illa conjunctione ſe habet, porro dicendum eſt; vera quæ conjuncta bono ſunt, in ſe ſemper deſiderium faciendi bonum habent, & ſimul per id ſe arctius conjungendi cum bono; ſeu quod idem, illi qui in veris ſunt, ſemper deſiderant facere bonum, & ſic conjungere id ſuis veris; quapropter qui credunt ſe in veris eſſe, & non deſiderant facere bonum, illi non in veris ſunt, hoc eſt, in fide illorum, utcunque putant quod ſint: hoc deſcribitur a Domino per Salem, apud Matthæum "*Vos eſtis ſal terræ,* quod ſi *ſal infatuetur, per quid ſalietur,* ad nihil conducet amplius, niſi ut projiciatur foras, & conculcetur ab hominibus" v: 13. 14, hæc dicit Dominus ad diſcipulos & ad populum; per ſalem terræ intelligitur verum Eccleſiæ, quod deſiderat bonum; per ſalem infatuatum intelligitur verum abſque deſiderio ad bonum; quod tale verum ad nihil proſit, deſcribitur per quod ſal infatuatum ad nihil conducat amplius, niſi ut projiciatur foras & conculcetur: deſiderare bonum eſt deſiderare facere bonum, & ſic conjungi bono. Apud Marcum "*Omnis igne ſalietur,* & omne ſacrificium *ſale ſalietur: bonum eſt ſal,* ſi autem *ſal inſultum* fit, quonam id condietis: *habete in vobis ſalem,* & pacem colite inter vos invicem" IX: 49. 50, igne ſaliri eſt deſiderium boni ad verum, & ſale ſaliri, eſt deſiderium veri ad bonum; ſal inſulſum eſt verum abſque deſiderio ad bonum; habere in ſe ſalem eſt id deſiderium. Apud Lucam "Omnis ex vobis qui non abnegat omnes ſuas facultates, non poteſt meus eſſe diſcipulus: *bonum ſal eſt, ſi vero ſal infatuatum fuerit,* per quid condietur; neque in terram, neque in ſterquilineum commodum eſt, foras projiciunt id" XIV: 34. 35, hic ſimiliter ſal pro vero deſiderante bonum; & ſal infatuatum pro vero quod eſt abſque deſiderio ad bonum; non commodum in terram nec in ſterquilineum, pro quod prorſus non conducat ad aliquem uſum, neque bonum neque malum; qui ſunt in tali vero, ſunt qui vocantur tepidi, quod patet ab illis quæ præcedunt "quod non diſcipulus Domini eſſe poſſit, qui non abnegat omnes ſuas facultates, hoc eſt, qui non amat Dominum ſupra omnia; qui enim amant Dominum, & quoque ſemet pari gradu, illi ſunt qui vocantur tepidi, & qui non commodi ſunt ad uſum bonum nec ad uſum malum. Apud Moſchen "Omne munus minchæ tuæ *ſale ſalietur:* nec ceſſare facies *ſal fœderis Dei tui* ſuper mincha ſua: *ſuper omni munere tuo offeres ſal*" Levit: II: 13; quod in omni munere eſſet ſal, ſignificabat quod deſiderium veri ad bonum ac boni ad verum eſſet in omni cultu; inde quoque ſal illud vocatur ſal fœderis Dei, fœdus enim eſt conjunctio, n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021. 2037. 6804. 8767. 8778, & ſal eſt deſiderium conjunctionis. Cum deſiderat unum conjungi alteri reciproce, hoc eſt, bonum vero & verum bono, tunc ſe mutuo ſpectant; cum autem ſe divellit verum a bono, tunc ſe avertunt a ſe mutuo, & ſpectant retro aut poſt ſe; hoc ſignificatur per uxorem Lothi factam ſtatuam ſalis, apud Lucam "Quicunque erit ſuper domo, & vaſa illius in

domo,

domo ne deſcendito ad tollendum ea, & quicunque in agro ſimiliter, *ne revertatur in quæ poſt illum, mementote uxoris Lothi*" xvii: 31. 32, quod id ſit ſpectare poſt ſe ſeu retro, videatur n: 3652. 5895 fin: 5897. 7857. 7923. 8505. 8506. 8510. 8516; quod ſal ſignificet deſiderium veri, eſt quia ſal fertilem reddit terram, & ſapidum facit cibum, & quia ſoli igneum & ſimul conjunctivum ineſt, ſicut ineſt vero ardens deſiderium ad bonum, & ſimul conjunctivum: ſtatua ſalis eſt disjunctio a vero, nam ſal in oppoſito ſenſu ſignificat deſtructionem & vaſtationem veri, ut apud Zephaniam Cap: ii: 9. apud Ezechielem Cap: xlvii: 11. apud Jeremiam Cap: xvii: 6. apud Davidem Pſalm: cvii: 33. 34. In Deuteron: Cap: xxix: 22. in Libro Judicum Cap: ix: 45; & in Libro ii Regum Cap: ii: 19 ad 22. Hæc allata ſunt, ut ſciatur quid intelligitur per deſiderium Veri & bonum, & per deſiderium boni ad verum, quæ per orphanum & per viduam ſignificantur.

9208. Verſ: 24. 25. 26. *Si argentum mutuo dederis populo meo, egeno cum te, non eris ei ſicut fænerator, non ponetis ſuper illum uſuram. Si oppignerando oppigneraveris veſtem ſocii tui, uſque ad intrare ſolis reſtitues illam ei. Quia illa tegumentum ejus ſolum illud veſtis ejus cuti ejus, in qua dormiat; & erit, quando clamavit ad Me, & audiam, quia miſericors Ego.* Si argentum mutuo dederis populo meo egeno cum te, ſignificat inſtructionem eorun qui in ignorantia veri & uſque in deſiderio diſcendi: non eris ſicut fæneretor, ſignificat quod ex charitate id fiet: non ponetis ſuper illo uſuram, ſignificat quod non propter lucrum inde: ſi oppignerando oppigneraveris veſtem ſocii tui, ſignificat ſi verum ſcientificum per fallacias ex ſenſualibus diſparetur: uſque ad intrare ſolis reſtitues ei, ſignificat quod reſtituendum ante ſtatum umbræ ex jucundis amorum externorum: quia illa integumentum ejus ſolum, ſignificat quia ſenſualia interioribus ſubſtrata ſunt: illud veſtis ejus cuti ejus, ſignificat quod etiam exteriora inveſtiant: in qua dormiat, ſignificat quietem ſuper illis: quando clamaverit ad me, ſignificat ſupplicationem ad Dominum: & audiam, ſignificat opem: quia miſericors Ego, ſignificat, quod ex Ipſo omne opis ex miſericordia.

9209. Si argentum mutuo dederis populo egeno cum te, quod ſignificet inſtructionem illorum qui in ignorantia veri & uſque in deſiderio diſcendi, conſtat ex ſignificatione argenti, quod ſit verum, de qua n: 1551. 2048. 2954. 5656. 6112. 6914. 6917 7999. 8932; ex ſignificatione mutuo dare, quod ſit communicare bona cœli ex affectione charitatis, de qua n: 9174, ita inſtruere; ex ſignificatione populi, quod ſint qui in veris, hic in ignorantia veri, quia dicitur populus egenus; quod populus dicantur qui in veris, videatur n: 1259. 1260. 2928. 3295. 3581. 7207; & ex ſignificatione egeni, quod ſint qui in ignorantia veri, & uſque in deſiderio diſcendi, hi enim in egeſtate ſpirituali ſunt, qui inſtruendi. In Verbo frequenter dicitur, quod benefaciendum pauperibus & egenis; qui in veris externis ſunt, & nondum initiati veris internis, credunt quod benefaciendum quibuſcunque qui alicujus opis indigent, imprimis mendicis, qui ſe præ aliis pauperes vocant; qui hoc

faciunt

faciunt ex obedientia, quia ita mandatum eſt, bene faciunt, nam per id externum initiantur in internum charitatis & miſericordiæ; internum charitatis & Miſericordiæ eſt perſpicere quinam & quales ſunt quibus benefaciendum eſt, & quomodo cuivis; qui tandem in internum charitatis & miſericordiæ initiati ſunt, ſciunt quod ipſum internum ſit bene velle & benefacere Interno homini, ita cum talibus quæ ad vitam ſpiritualem conducunt, & quod externum ſit benefacere Externo homini, ita cum talibus quæ ad vitam corpoream conducunt; ſed hoc uſque ſemper cum hac prudentia, ut cum benefit Externo, etiam tunc ſimul benefiat Interno; nam qui benefacit Externo & malefacit Interno, is non charitatem exercet, quapropter cum unum fit alterum ſpectabitur. Externum charitatis eſt, quod deſcibitur in ſenſu Verbi externo ſeu literali per quod benefaciendum ſit pauperibus & egenis; at Internum charitatis eſt quod deſcribitur in ſenſu Verbi interno ſeu ſpirituali; in hoc enim ſenſu intelligitur Internus homo qui in paupertate & egeſtate eſt, cui benefaciendum; nam per pauperes & egenos in illo ſenſu intelliguntur qui in defectu & ignorantia boni & veri ſunt, & uſque deſiderant bonum & verum; quomodo his opitulandum ſit, Verbum etiam docet in litera, imprimis Verbum, quod Ipſe Dominus docuit cum fuit in mundo, nam Dominus tunc aperuit talia quæ Interni hominis ſunt, ut patet ubivis apud Evangeliſtas; ſed uſque ita loquutus eſt, ut ſingula ſimul ſenſum internum haberent, qui pro Angelis, & ſimul pro Internæ Eccleſiæ homine; nam ſenſus internus continet talia, quæ genuina Doctrina Eccleſiæ docet; ſint pro exemplo illa, quæ Dominus loquutus eſt ad diſcipulos a Johanne Baptiſta miſſos, quærendi cauſa, num Dominus eſſet qui venire deberet; quibus reſponſum eſt "Euntes renuntiate Johanni, quæ videritis & audiveritis, quod cæci videant, claudi ambulent, leproſi mundentur, ſurdi audiant, *pauperibus Evangelium prædicetur*" Luc: VII: 10. 12; hæc pro Externo & ſimul Interno homine dicta ſunt; pro *Externo*, quod talia miracula facta ſint; pro *Interno*, quod Eccleſia inſtauretur apud tales, qui in ſpirituali ſenſu ſunt cæci, claudi, leproſi, ſurdi, & pauperes; ita apud gentes quæ in ignorantia boni & veri ſunt, & uſque deſiderant ea; cæci enim dicuntur qui in ignorantia veri, n: 6990; claudi qui in bono ſed non genuino propter ignorantiam veri, n: 4302; leproſi qui immundi, & uſque deſiderant mundari; ſurdi qui non in fide veri, quia non in perceptione ejus; pauperes autem qui Verbum non habent, & ſic nihil de Domino ſciunt, & uſque deſiderant inſtrui; inde dicitur quod his Evangelicum prædicetur. Quod per pauperes & egenos in ſenſu interno intelligantur, qui extra Eccleſiam in ignorantia veri ſunt, quia non habent Verbum, & tamen deſiderant inſtrui, & per id quod ſciunt uſque in pauco bono ſunt; & intra Eccleſiam qui ex varia cauſa ignorant verum, ſed uſque ex aliquo bono deſiderant illud, conſtat ex locis, ubi pauperes & egeni in Verbo nominantur, ut apud Davidem "Ego *Egenus & Pauper*; Deus feſtina mihi, auxilium meum & ereptor meus, Jehovah" Pſalm: LXX: 6, hæc loquutus eſt David, qui non pauper & egenus erat, ex quo patet, quod intellecta ſit paupertas & egeſtas ſpiritualis: ſimiliter alibi "Ego *Egenus* & *Pauper*,

Domine,

Domine, memento mei, auxilium meum & ereptor meus" Pſalm: XL: 18. Apud Eundem "Deus judicabit populum ſuum in juſtitia, & *Egenos ſuos* in judicio; ferent montes pacem populo, & colles in juſtitia; judicabit *Egenos populi*, ſervabit *filios pauperis*, conteret oppreſſorem" Pſalm: LXXII: 2. 3. 4; egeni hic ſunt qui in egeſtate ſpirituali, & ſic in fame, hoc eſt, in deſiderio velle veris inſtrui. Apud Eundem "Omnia Oſſa mea dicant, Jehovah, quis ſicut Tu, eripiens *Egenum* a validiori illo, ac *Egenum* & *Pauperem* a ſpoliantibus illum" Pſalm: XXXV: 10, Oſſa ſunt vera ſcientifica, n: 8005, egeni hic pro illis qui in pauco vero ſunt, & pauperes pro illis qui in pauco boni, ac infeſtantur a malis & falſis, ex infeſtationibus illis etiam egeni ſunt afflicti in Lingua originali, nam affligi eſt infeſtari a falſis, n: 9196. Similiter apud Eundem "Impius in tentorio inſidiatur ad rapiendum *Egenum*, rapit *Egenum*, & trahit eum in rete ſuum" Pſalm: X: 9. Apud Eſaiam "Nonne hoc jejunium, frangere famelico panem, & *Egenos* euntes introducere domum" LVIII: 7. 8. Apud Eundem "Conſolatus eſt Jehovah populum ſuum, & *Egenorum ſuorum* miſerebitur" XLIX: 13. Apud Zephaniam "Relinquam in medio tui *populum egenum* & tenuem, qui ſperant in Nomine Jehovæ" III: 12, in his locis egeni ſunt qui in ignorantia Veri ſunt & deſiderant inſtrui.

9210. Non eris ſicut fænerator, quod ſignificet quod ex charitate id fiet, conſtat ex ſignificatione fæneratoris, quod ſit qui bonum facit propter lucrum; nam fænerator concredit pecunias alteri propter uſuram, & fert opem alteri propter remunerationem; & quia genuina charitas non ſpectat lucrum aut remunerationem ut finem, ſed bonum proximi, ideo per non eris ſicut fænerator, ſignificatur quod ex charitate id fiet. Qui non ſcit, quid charitas Chriſtiana, is poteſt credere, quod non modo ſit dare egenis & pauperibus, ſed etiam facere bonum concivi, patriæ ac Eccleſiæ, propter quamcunque cauſam, ſeu ex quocunque fine; ſed ſciendum, quod finis ſit qui qualificat omnia facta hominis; ſi finis ſeu intentio ſit facere bonum propter famam, ut aucupetur honores aut lucrum, tunc bonum quod facit non eſt bonum, quia eſt propter ſe, ita quoque ex ſe; at ſi finis eſt facere bonum propter concivem, vel patriam, vel Eccleſiam, ita propter proximum; tunc bonum quod facit eſt bonum, nam eſt propter ipſum bonum, quod in genere eſt ipſe proximus, n: 5025. 6706. 6711. 6812. 8123; ſic etiam eſt propter Dominum, nam tale bonum non eſt ab homine ſed a Domino, & quod a Domino eſt, hoc Domini eſt: hoc bonum eſt quod intelligitur a Domino apud Matthæum "Quantum feciſtis uni ex his fratribus meis minimis, Mihi feciſtis" XXV: 40. Sicut ſe habet cum bono, ita quoque ſe habet cum vero, qui facit verum propter verum, illi quoque faciunt propter Dominum, quia ex Domino; facere verum propter verum, eſt facere bonum; nam verum fit bonum cum ab intellectuali intrat in voluntatem, & a voluntate exit in actum. Facere ita bonum eſt Charitas Chriſtiana. Qui bonum ex Charitate Chriſtiana faciunt, illi quandoque ſpectant famam inde propter honorem aut propter lucrum; ſed prorſus aliter quam qui pro fine illa ſpectant; ſpec-

tant

tant enim bonum ac juſtum ut eſſentiale ac unicum, ita in ſupremo loco, & tunc lucrum & honorem, & propter illa famam, ut non eſſentialia reſpective, ita in infimo loco; qui tales, cum in intuitione juſti ac boni ſunt, ſunt ſicut qui in prælio pugnant pro Patria, & tunc nihil curant vitam, ita nec ſuam dignitatem ac ſuas opes in mundo, quæ tunc nihili ſunt reſpective; at qui ſpectant ſe & mundum primo loco, illi ſunt tales ut ne quidem videant juſtum & bonum, quia in intuitione ſui & lucri ſunt. Ex his patet, quid ſit facere bonum propter ſe aut mundum, & quid facere bonum propter Dominum aut proximum, & quæ differentia inter illa, differentia eſt tanta, quanta inter duo oppoſita, ita quanta inter cœlum & infernum; etiam qui propter proximum aut Dominum faciunt bonum, illi in cœlo ſunt; at qui propter ſe & mundum, illi in inferno ſunt; nam qui propter proximum & Dominum bonum faciunt, amant Dominum ſupra omnia & proximum ſicut ſeipſum, quæ præcepta ſunt primaria omnium præceptorum, Marc: XII: 28. 29. 30. 31; at qui propter ſe & mundum omnia faciunt, illi amant ſe ſuper omnia, ita præ Deo, & proximum non modo contemnunt, ſed etiam odio habent ſi non unum faciat ſecum, & ſuus ſit: hoc intelligitur per quod Dominus docet apud Matthæum "Nemo poteſt duobus dominis ſervire, nam aut unum odio habebit, & alterum amabit; aut uni adhærebit & alterum contemnet, non poteſtis Deo ſervire & mammonæ" VI: 24. Sunt qui utriſque ſerviunt, ſed illi ſunt qui vocantur tepidi, neque frigidi neque calidi, qui expuuntur, Apoc: III: 15. 16. Ex his nunc patet, quid repræſentatum ſit per fæneratores qui uſuram ceperunt, quod nempe illi qui propter lucra bonum faciunt; inde liquet unde hoc, quod non eſſet ſicut fænerator, & ſuper fratrem poneret uſuram, ut quoque alibi apud Moſchen "*Non impones fratri tuo uſuram argenti, uſuram cibi, uſuram illius rei*, quæ imponitur: Alienigenæ impones *uſuram*; ut benedicat tibi Jehovah Deus tuus in omni miſſione manus tuæ ſuper terra, qua tu veniens ad poſſidendum eam" Deut: XXIII: 20. 21. Levit: XXV: 36. 37, 38; imponere fratri uſuram argenti, eſt propter lucrum commodare vera, ſeu inſtruere; imponere uſuram cibi eſt propter lucrum commodare bona veri; argentum enim eſt verum, n: 1551. 2954. 5058. 6914. 6917; & cibus eſt bonum veri, n: 5147. 5293. 5340. 5342. 5576. 5410. 5426. 5487. 5582. 5588. 5655. 5915. 8652; quod illis qui non id faciunt, benedicat Jehovah in omni miſſione manus eorum in terra, eſt quod illi in affectione boni & veri ſint, ita in felicitate quæ eſt angelis in cœlo, nam in illa affectione ſeu in bono illius amoris eſt cœlum homini, n: 6478. 9174; quod alienigenis licuerit uſuram imponere, erat quia per alienigenas ſignificantur qui non aliquid boni ac veri agnoſcunt & recipiunt, n: 7996, ita qui ſolum lucri cauſa bonum faciunt, illi ſervient homini, quia ſervi ſunt reſpective, n 1097. Apud Davidem "Qui ambulat integer, & qui facit juſtitiam, & loquitur veritatem in corde ſuo, *argentum ſuum non dat in uſuram*, & munus contra innocentem non accipit; qui fecerit hoc, non dimovebitur in æternum" Pſalm: XV: 2. 5, argentum ſuum dare in uſuram, eſt ſolius lucri cauſa docere, ita bonum facere propter remunerationem;

tionem: ſimiliter apud Ezechielem "Vir juſtus qui facit judicium & juſtitiam, *in uſuram non dat, & fænus non accipit*" XVIII: 8. Apud Eundem "Qui ab egeno non inhibet manum ſuam, *uſuram* & *fænus non accipit*, judicia mea facit, in ſtatutis meis ambulat, vivendo vivet" XVIII: 17. Apud Eundem "Bonum acceperunt in te ad effundendum ſanguinem, *uſuram & fænus accepiſti*, & *lucrum captaſti* a ſociis tuis per violentiam" XXII: 12, hæc de urbe ſanguinum, per quam ſignificatur falſum deſtruens verum & bonum, n: 9127; uſuram & fænus accipere, eſt lucri ac remunerationis cauſa bonum facere, ita non ex charitate: quod genuina charitas ſit abſque meritorio, videatur n: 2340. 2373. 2400. 4007. 4175. 4943. 6388. 6389. 6390. 6392. 6478.

9211. Non ponetis ſuper illos uſuram, quod ſignificet quod ſic non propter lucrum inde, conſtat ex ſignificatione ponere uſuram ſuper aliquo, quod ſit bonum propter lucrum facere, de qua nunc ſupra n: 9210, hic non propter lucrum, quia dicitur non ponetis ſuper eo uſuram. Ex hac Lege de fænore & uſura, videri poteſt, quomodo ſe habet cum Legibus, quæ Judicia vocatæ ſunt, apud populum Iſraeliticum, quod nempe ceſſaverint, una cum Sacrificiis & reliquis ritualibus, cum Dominus in mundum venit, & aperuit interiora cultus, & in genere interiora Verbi: interiora illius Legis ſunt, quod bonum faciendum proximo ex corde, & credendum quod nihil meriti inſit factis quæ ex ſe, ſed modo factis quæ ſunt ex Domino apud ſe; Ipſe enim Dominus ſolus meruit, & ſolus juſtitia eſt; & cum homo hoc credit, in factis a ſe nihil meriti ac mercedis ponit, ſed tribuit omnia bona Domino; & quia Dominus ex Divina Miſericordia id facit, tribuit homo omnia ſoli Miſericordiæ: inde quoque eſt, quod qui ducitur a Domino, prorſus nihil cogitet de mercede, & uſque ex corde bonum facit proximo. Hæc ſunt interiora, ex quibus Lex de Uſuris apud Gentem Iſraeliticam & Judaicam deſcendit; quapropter cum homo in interioribus eſt, ceſſat illa lex, una cum ſimilibus aliis, quæ Judicia dicta ſunt; nam Gens Iſraelitica & Judaica fuit ſolum in externis, quæ repræſentabant interna; inde Lex illa obſtrinxit illam gentem tunc, non autem obſtringit Chriſtianos, quibus interiora a Domino revelata ſunt. Quod ita ſit, novit homo Eccleſiæ hodie, quapropter Leges uſurariæ prorſus aliæ ſunt hodie. Sed uſque non ideo ſanctitas Legis hujus ceſſat, ſeu Verbum hoc abrogatum eſt, nam ſanctitas ejus manet ex interioribus quæ in illa; interiora hæc ſancta uſque afficiunt Angelos, cum hoc Verbum legitur. Caveant tamen ſibi, ne Leges vitæ, quales ſunt in Decalogo, & paſſim alibi in Veteri Teſtamento, credantur abrogatæ, illæ enim tam in interna quam in externa forma confirmatæ ſunt, ex cauſa quia ſeparari non poſſunt.

9212. Si oppignerando oppigneraveris veſtem ſocii tui, quod ſignificet ſi vera ſcientifica per fallacias ex ſenſualibus diſparentur, conſtat ex ſignificatione oppignerare, quod ſit pro communicatis bonis teſſeram recipere, pignus enim eſt teſſera pro bonis quæ mutuo dantur; quum loco horum ſpiritualia intelliguntur, tunc communicare bona eſt inſtruere in veris, ac teſſera ſeu pignus

hic

hic eſt verum ſenſuale, nam per veſtem hic, quæ pignori datur, ſignificatur ultimum naturalis, quod eſt ſenſuale; hoc quia abundat fallaciis, & fallaciæ vera exſtinguunt, ideo per oppignerari veſtem ſocii tui, ſignificatur diſparatio verorum per fallacias ex ſenſualibus: quod hæc ſignificentur, conſtat ex ſerie rerum ſequentium in ſenſu interno. Per Veſtem in genere ſignificatur omne id quod alterum inveſtit, ita quicquid reſpective exterius eſt; inde externus ſeu naturalis homo vocatur veſtis reſpective ad internum ſeu ſpiritualem; ſimiliter Verum vocatur veſtis reſpective ad bonum, quia verum inveſtit bonum; pariter verum ſcientificum reſpective ad verum fidei quod interni hominis eſt: ſenſuale quod eſt ultimum vitæ apud hominem eſt Veſtis reſpective ad verum ſcientificum. Quod veſtes ſint inferiora quæ tegunt ſuperiora, ſeu quod idem, quod ſint exteriora quæ tegunt interiora, videatur n: 2576. 5248: in genere quod ſint vera, n: 4545. 4763. 5319. 5954. 6914. 6917. 9093: quod ſint vera ſcientifica n: 6918: & quod ſint ſenſualia, n: 9158: quod ſenſuale ſit ultimum vitæ apud hominem, n: 4009. 5077. 5125. 5128. 5767. 5774. 6201. 6313. 7442. 7693: & quod ſenſuale in fallaciis ſit, n: 5084. 5089. 6201. 6948. 6949. 7442. Quod Veſtes ſint Vera, ducit originem ex repræſentativis in altera vita; ibi Angeli & Spiritus apparent veſtibus induti ſecundum ſtatus fidei ſeu veri in quo ſunt; & veſtes illorum variantur ſecundum mutationes ſtatus illius; qui in genuino vero ſunt, induti apparent veſtibus albis; & qui in veris ex bono, veſtibus ſplendentibus; qui autem ſolum in bono, ut Angeli intimi cœli, qui Cœleſtes vocantur, apparent nudi: inde nunc eſt, quod Veſtes ſint vera; & quod per Veſtes in Verbo ſignificentur Vera; ut conſtare poteſt ex locis prius oſtenſis, quibus adjicere licet hæc apud Evangeliſtas; apud Matthæum "Cum Jeſus transformatus eſt, ſplenduit facies Ipſius ſicut Sol, & *veſtimenta Ipſius facta ſunt ſicut Lux*" XVII: 2, per faciem in Verbo ſignificantur interiora, imprimis affectiones, n: 358. 1999. 2434. 3527. 3573. 4066. 4796. 4797. 5102. 5695. 6604. 6848. 6849; & per faciem Dei, Ipſum Bonum, n: 222. 223. 5585; per ſolem Amor Divinus, n: 2441. 2495. 3636. 3643. 4060. 4321 fin: 4696. 7083. 8644; inde patet quid ſignificat quod Dominus ſplenduerit facie ſicut ſol, quod nempe Interiora Ipſius eſſent Bonum Divini Amoris: quod Veſtimenta Ipſius facta ſint ſicut Lux, ſignificat Divinum Verum procedens ab Ipſo, hoc quoque in Cœlo apparet ut Lux, n: 1521. 1619 ad 1632. 3195. 3222. 3485. 3636. 3643. 4415. 5400. 8644. Apud Eundem "Cum Jeſus appropinquavit ad Hieroſolymam, adduxerunt aſinam & pullum, & *impoſuerunt ſuper eos veſtimenta ſua*, & collocarunt Ipſum ſuper illa: plurima autem turba *ſtraverunt veſtimenta ſua in via*; alii vero amputabant ramos de arboribus, & ſternebant in via" XXI: 1. 7. 8; equitare ſuper Aſina & pullo ejus, erat repræſentativum Summi Judicis & Regis, videatur n: 2781; ut quoque patet ab illis quæ Verſ: 5 præcedunt "dicite filiæ Zionis, ecce *Rex tuus* venit tibi manſuetus, ſedens ſuper Aſina, & ſuper pullo filio ſubjugalis:" tum quoque apud Marcum Cap: XI: 1 ad 12. apud Lucam Cap: XIX: 28 ad 41. apud Johannem Cap: XII: 12 ad 16. apud

Sachariam, Cap: IX: 9, 10, ubi de Domino dicitur quod equitaret ſuper Aſino & ſuper aſello filio aſinarum, & ibi vocatur Rex, & adjicitur quod dominium Ipſius erit a mari uſque ad mare, & a fluvio uſque ad fines terræ; quod ſummus Judex equitaverit ſuper Aſina, & filii ejus ſuper aſellis, videatur Judic: V: 9. 10. Cap: X: 3. 4. Cap: XII: 14; & quod Rex equitaverit ſuper mula, & filii regis ſuper mulis, 1 Reg: I: 33. 38. 44. 45, II Sam: XIII: 29: quod diſcipuli impoſuerint aſinæ & pullo ejus ſua veſtimenta, repræſentabat quod Vera in omni complexu Domino ut Summo Judici & Regi ſubſtrata eſſent, diſcipuli enim repræſentabant Eccleſiam Domini quoad vera & bona, videatur n: 2129. 3488 3858 fin: 6397; & veſtimenta eorum ipſa vera, n: 4545. 4763. 5319. 5954. 6914. 6917. 9093; ſimiliter quod turba ſterneret veſtimenta ſua in via, & quoque ramos arborum; quod ſtraverint in via, erat quoque quia per viam ſignificatur verum per quod homo Eccleſiæ ducitur, videatur n: 627. 2333. 3477; quod etiam ſtraverint ramos arborum, erat quia arbores ſignificabant perceptiones ut & cognitiones veri & boni, n: 2682. 2722. 2972. 4552. 7692, inde rami ſunt ipſa vera: quod ita factum ſit, etiam fuerat ex ſolenni ritu, cum in ſua pompa equitaverunt ſummi Judices & Reges, quorum tunc aſinabus & mulis veſtimenta ſua imponebant principes populi, & ipſe populus ſternabat ſua veſtimenta ſuper via, aut loco illorum ramos arborum; nam Judiciale in cœlo eſt Divinum Verum ex Bono, & Regium eſt Divinum Verum, n: 1728. 2015. 2069. 3009. 4581. 4966. 5044. 5068. 6148. Apud Lucam "*Nemo adjectionem veſtimenti novi adjicit in veſtimentum vetus*; ſic novum ſcindit, & veteri non convenit comiſſura e novo" V: 36; Dominus hac ſimilitudine uſus eſt, ad deſcribendum Verum Eccleſiæ novæ, & Verum Eccleſiæ veteris, nam Veſtimentum eſt Verum; aſſuere vel committere unum alteri eſt deſtruere utrumque; verum enim Eccleſiæ novæ eſt interius verum, ita verum pro externo homine, at verum Eccleſiæ veteris eſt exterius verum, ita verum pro Interno homine, in hoc Vero erat Eccleſia Judaica, hæc enim per externa repræſentabat interna, at Eccleſia hodie eſt in veris internis, quæ repræſentabantur, nam Dominus illa vera revelavit; quod hæc non conveniant externis ut ſimul ſint, ſignificatur per illa Domini verba: inde quoque patet, quod Veſtimentum ſignificet Verum Eccleſiæ. Apud Johannem "Jeſus dixit ad Petrum, amen, amen, dico tibi, cum eras puer, *cingebas lumbos tuos*, & ambulabas quo volebas; cum autem ſenueris, extendes manum tuam, *alius accinget lumbos tuos*, & ducet quo non vis" XXI: 18, qui non ſenſum internum Verbi novit, non ſcire poteſt quid hæc involvunt; quod arcana ſint, patet; in ſenſu interno per Petrum ſignificatur fides Eccleſiæ, videatur Præfatio ad Cap: XVIII & XXII Geneſ: & n: 3750. 6000. 6073 fin: 6344 fin: inde per Petrum cum puer ſignificatur fides Eccleſiæ qualis eſt in ſuo initio; & per Petrum cum ſenex, fides Eccleſiæ qualis eſt in ſuo fine; inde patet, quid ſignificat "cum eras puer, cingebas lumbos tuos & ambulabas quo volebas, quod nempe fides Eccleſiæ in ſuo initio ſit fides veri ex bono, ita fides charitatis erga proximum & amoris in Dominum, & quod tunc homo Eccleſiæ

ex libero bonum agat, quia ex Domino, lumbi enim ſunt bona amoris, n: 3021. 3294. 4280. 4575. 5050 ad 5062, inde cingere lumbos eſt inveſtire bonum veris; ambulare eſt vivere, n: 519. 8794. 1417. 8420, inde ambulare quo vult, eſt vivere in libero; illi enim in libero vivunt, ſeu ex libero agunt, qui in fide ſunt ex amore in Dominum ac charitate erga proximum, nam illi a Domino ducuntur, n: 892. 905. 2870 ad 2893. 6325. 9096: cum ſenueris, extendes manus tuas, & alius accinget lumbos tuos, & ducet quo non vis, ſignificat quod fides Eccleſiæ in fine ſuo nulla erit, & quod tunc falſa mali ex amoribus ſui & mundi ſuccedent, ac ſervituti ſubjicient. Hoc arcanum eſt, quod in his Domini verbis latet, quod ſolum ex ſenſu eorum interno videri poteſt. Inde iterum patet, quomodo Dominus loquutus eſt, quod nempe ut ſingulis ineſſet ſenſus internus; ob finem, ut cœlum conjunctum eſſet mundo per Verbum, nam abſque Verbo nulla conjunctio, hoc eſt abſque Divino Vero revelato; & ſi nulla conjunctio, perit Genus humanum.

9213. Uſque ad intrare ſolis reſtitues ei, quod ſignificet quod reſtituendum ante ſtatum umbræ ex jucundis amorum externorum, conſtat ex ſignificatione intrare ſeu occidere ſolis, quod ſit ſtatus umbræ ex jucundis amorum externorum. Cum hoc ita ſe habet; in cœlo ſunt viciſſitudines caloris quoad illa quæ boni amoris ſunt, & lucis quoad illa quæ veri fidei, ita viciſſitudines amoris & fidei; in inferno etiam ſunt viciſſitudines, ſed illis oppoſitæ, quia ibi amoris mali & fides falſi: illæ viciſſitudines correſpondent viciſſitudinibus temporum anni in terra, quæ ſunt Ver, Æſtas, Autumnus, & Hyems, ac iterum ver, & ſic porro; ſed in mundo ſpirituali pro temporibus ſunt ſtatus, nam non ſunt vices caloris & lucis, ſed amoris & fidei: aſt ſciendum, quod viciſſitudines illæ non ſint ſimiles uni ſicut alteri, ſed differunt apud unumquemvis ſecundum ſtatum ejus vitæ acquiſitum in mundo: occaſus ſolis in cœlo correſpondet ſtatui umbræ quoad vera fidei, & ſtatui frigoris quoad bonum amoris in Dominum & erga proximum; veniunt enim tunc in jucunda amorum externorum, quæ ſecum habent umbram quoad fidem; nam cum Angelus aut Spiritus in externis eſt, etiam in umbra eſt; cum autem in internis eſt, tunc in jucundis & beatis amorum cœleſtium eſt, & ſimul tunc in amænis fidei, ſeu in luce veri; hi ſtatus ſunt, quibus correſpondent tempora verna & tempora æſtiva in terra: ex his nunc conſtare poteſt, unde eſt, quod intrare ſeu occidere ſolis ſignificet ſtatum umbræ ex jucundis amorum externorum; de his viciſſitudinibus videantur quæ prius n: 5097. 5672. 5962. 6110. 7083. 8426. 8615. 8644. 8812, oſtenſa ſunt. Ex ſupra dictis videri poteſt, quid intelligitur per quod vera ſcientifica per fallacias ex ſenſualibus diſparata, reſtituenda ſint ante ſtatum umbræ ex jucundis amorum externorum, quæ ſignificantur per ſi oppigneraveris veſtem ſocii tui, uſque ad intrare ſolis reſtitues ei: intelligitur enim, quod vera per fallacias ablata reſtituenda ſint, cum homo adhuc in luce veri eſt, nam tunc recuperare illa poteſt & quoque diſcutere falſa per fallacias inducta; non autem cum in ſtatu umbræ eſt ex jucundis amorum externorum, quia jucunda hæc rejiciunt illa, & umbra

non

non recipit illa, ita fallaciæ inhærent & appropriantur. Quod jucunda externa ſeu externi hominis talia ſint, eſt quia illa cohærent mundo, & quoque excitantur & quaſi vivificantur ex ejus calore; aliter jucunda aut beata interna ſeu interni hominis, ea cohærent cœlo, & quoque excitantur & vivificantur ex ejus calore, qui eſt amor a Domino. Hoc judicium ſeu hæc lex traditur ita alibi apud Moſchen "*Non pignori accipies molam aut molarem*, nam animam ille accipit in pignus" Deut: xxiv: 6; per molam ſignificantur talia quæ inſerviunt comparandæ fidei & dein charitati, n: 7780, & per animam vita fidei ex charitate n: 9050, inde patet quid ſit pignori non accipere molam, nam animam accipit in pignus: apud Eundem "Non inclinabis jus peregrini & orphani, *nec pignori accipies veſtem viduæ*" Deut: xxiv: 17, pignori accipere veſtem viduæ, eſt vera quæ bonum deſiderant auferre quocunque modo; veſtis enim eſt verum, ut ſupra n: 9213, & vidua eſt quæ in bono & deſiderat vera, ſeu in ſenſu abſtracto, bonum deſiderans vera, n: 9198, nam ſi verum aufertur, perit bonum cum ſuo deſiderio: & apud Eundem "Si mutuo dederis ſocio tuo aliquid, non intrabis in Domum ejus ad capiendum pignus, foris ſtabis; vir autem cui tu mutuo dederas, educet pignus foras. Si vir egenus ille, *non cubabis in pignore ejus*, reſtituendo reſtitues illi pignus *juxta occidere ſolis, ut cubet in veſte ſua*, & benedicat tibi, & erit juſtitia coram Deo tuo" Deut: xxiv: 10. 11. 12. 13; quod Creditor foris ſtaret, & educeretur ad illum pignus, ſignificat quomodo veris communicatis reſpondendum eſt, nam per mutuo dare ſignificatur communicatio veri, & per pignus ſumere, reſponſum; quod hæc ſignificentur, nemo ſcire poteſt niſi ex talibus quæ fiunt in altera vita, ita niſi ſciat quid ſit intrare in domum, & quid ſit foris ſtare, & ſic quid ſit educere foras; qui in altera vita intrant in domum alterius, & in uno conclavi colloquuntur; illi ita communicant ſua cogitata cum omnibus ibi, ut prorſus non ſciant aliter quam quod ipſi ex ſe illa cogitent; at ſi foris ſtant, tunc cogitata quidem percipiuntur, ſed ſicut ab alio, & non a ſe: hoc omni die fit in altera vita; quare qui ab una opinione ſeu ab una ſententia ſunt, apparent ſimul in una domo, & magis ſi in uno conclavi domus; & cum iidem diſſentiunt, tunc diſparantur ab oculis eorum, diſſentiunt: tales apparentiæ ſunt ubivis & jugiter in altera vita; cauſa eſt, quia paritas cogitationum conjungit, & præſentiam ſiſtit, cogitatio enim eſt viſus internus, & diſtantiæ locorum ibi non ſunt ſicut in mundo: Inde patet, quid ſit non intrare in domum, ſed foris ſtare & ſumere pignus, quod nempe ſit, non obſtringere aut incendere alterum ad confirmanda ſua vera, ſed audire & capere reſponſa, qualia ſunt in ipſo; nam qui obſtringit & incendit alterum ad confirmanda ſua vera, is facit ut alter non cogitet aut loquatur ex ſe, ſed ex illo; & cum quis ex alio cogitat & loquitur, diſturbantur vera quæ apud illum, & tamen non emendatur; niſi ſit apud talem qui adhuc ignorat illa. Ex his iterum liquet, quod in ſingulis Verbi ſint, quæ correſpondent talibus quæ in mundo ſpirituali ſunt.

9214. Quia illa tegumentum ejus ſolum, quod ſignificet quia ſenſualia interioribus ſubſtrata ſunt, conſtat ex ſignificatione tegumenti ſeu veſtis, quod ſit

ſit ſenſuale, de qua ſupra n: 9212; quod ſenſuale interioribus ſubſtratum ſit, quia ultimum vitæ hominis eſt, videatur etiam ibi.

9215. Illud veſtis ejus cuti ejus, quod ſignificet quod etiam exteriora inveſtiant, conſtat ex ſignificatione veſtis, quod ſit ſenſuale in communi, ſeu ſenſualia, ut ſupra; & ex ſignificatione cutis, quod ſit exterius, quod quoque inveſtit interiora, ſed uſque intra ſenſuale; quid cutis, & quinam correſpondent cuti in altera vita, videatur n: 3540. 5552 ad 5559. 8980, 8977. 8980. Naturale hominis eſt interius, eſt exterius ſeu medium, & eſt extremum; interius naturale communicat cum cœlo; medium ſeu exterius naturale communicat ab una parte cum interiori, & per id cum cœlo, & ab altera parte cum extremo, & per id cum mundo, videatur n: 4009. 4570. 5118. 5126. 5497. 5649. 5707; Naturale extremum eſt ſenſuale, quod hic ſignificatur per veſtem; hoc recipit objecta mundi, & ſic inſervit interioribus; hoc tegumentum ſolum vocatur, quia eſt ultimum, ita commune omnibus; naturale exterius ſeu medium eſt quod ſignificatur per cutem. Inde patet, quod per *veſtis ejus cuti ejus*, ſignificetur quod ſenſuale etiam inveſtiat exteriora. Quod ſenſuale ſit ultimum vitæ hominis, ita tegumentum commune, videatur n: 4009. 5077. 5125. 5128. 5767. 5774. 6201. 6313. 7442. 7693.

9216. In qua dormiat, quod ſignificet quietem ſuper illis, conſtat ex ſignificatione dormire, quod ſit quieſcere, hic ſuper ſenſuali externo, quod ſignificatur per veſtem, n: 9212, nam dicitur veſtis in qua dormiat. Quomodo intelligendum eſt, quod interiora quietem habeant ſuper ſenſuali, dicetur; ſenſuale eſt ultimum vitæ hominis, ut ſupra oſtenſum eſt, quod ultimum eſt, hoc continet omnia interiora, & eſt commune eorum, nam in illud deſinunt, ac ita ſuper quo quieſcunt: ſicut pro exemplo Cutis, quæ ultimum tegumentum corporis eſt, in illam deſinunt interiora corporis, quia continet illa, ita quoque quieſcunt ſuper illa; ſimiliter in corpore Peritonæum, hoc quia continet viſcera abdominis, etiam hæc quieſcunt ſuper illo, & quoque nexum communem habent cum illo; pariter Pleura reſpective ad viſcera thoracis. Similiter ſe habet cum omnibus quæ ipſius vitæ hominis ſunt, prout cum illis, quæ ſe referunt ad intellectuale ejus, & quæ ad voluntarium; hæc quoque ſuccedunt ordine ab interioribus ad exteriora; exteriora ſunt ſcientifica cum eorum amænis; & extrema ſunt ſenſualia quæ communicant cum mundo, per viſum, auditum, guſtum, olfactum & tactum; ſuper his quieſcunt interiora, nam in illa deſinunt: hæc ſunt quæ in ſenſu ſpirituali ſignificantur per tegumentum ſeu veſtem, in qua dormiat. Quod ſenſualia ſint Veſtis aut tegumentum, eſt ex correſpondentiis, nam ut ſupra n: 9212, dictum eſt, Spiritus & Angeli apparent veſtibus induti ſecundum vera fidei eorum, ſplendentibus qui in veris ex bono ſunt, prout Angeli ad ſepulchrum Domini, Luc: XXIV: 4. Matth: XXVIII: 3; & quoque byſſinis albis, prout illi de quibus in Apocalypſi Cap: XIX: 14, ac veſtibus varii coloris alii. Præterea ſciendum, quod omnia & ſingula a Primo ſeu Intimo progrediantur ſucceſſive ad ſua ultima, & ibi quieſcunt; etiam priora ſeu

interiora

intericra cum ultimis in ſucceſſivo ordine nexum habent; quapropter ſi ultima diſparantur, etiam interiora diſſipantur; inde quoque ſunt tres cœli, intimum ſeu tertium cœlum influit in medium ſeu ſecundum cœlum, medium ſeu ſecundum cœlum influit in primum ſeu ultimum cœlum, hoc iterum influit apud hominem, inde humanum genus eſt ultimum in ordine, in quod deſinit, & in quo quieſcit cœlum: quapropter Dominus ex Divino ſuo ſemper providet, ut apud Genus humanum Eccleſia ſit, in qua ſit Verum Divinum revelatum, quod in noſtra tellure eſt Verbum; per hoc datur continens nexus humani Generis cum cœlis; inde eſt quod ſingulis Verbi ſenſus internus inſit, qui pro Cœlo, qui talis eſt, ut conjungat mentes angelicas mentibus humanis vinculo tam ſtricto, ut unum agant: inde iterum patet, quomodo ſe habet cum quieſcentia interiorum ſuper ultimis.

9217. Quando clamaverit ad Me, quod ſignificet ſupplicationem ad Dominum, conſtat ex ſignificatione clamare ad Jehovam, quod ſit ſupplicatio ad Dominum, ut ſupra n: 9202.

9218. Et audiam, quod ſignificet opem, ut quoque ſupra n: 9203.

9219. Quia miſericors Ego, quod ſignificet quod ab Ipſo omne opis ex miſericordia, conſtat ex ſignificatione miſericors eſſe, cum de Domino, quod ſit quod ab Ipſo omne opis; quod ex Miſericordia, eſt, quia omnia quæ a Domino, ſunt ex miſericordia; ipſum enim Eſſe Domini eſt Divinus Amor; & Amor vocatur Miſericordia, cum erga illos qui in miſeriis ſunt, ita reſpective ad totum genus humanum, nam hoc in Miſeriis conſtitutum eſt; proprium enim ejus non eſt niſi quam malum, n: 210. 215. 874. 875. 876. 987. 1581. 5660. 5786. 8480.

9220. Verſ: 27. 28. 29. 30. *Deo non maledices, & principem in populo tuo non execraberis. Primitias frumenti tui, & primitias vini tui non tardabis; primogenitum filiorum tuorum dabis Mihi. Ita facies bovi tuo, gregi tuo, ſeptem diebus erit cum matre ſua, die octavo dabis illud Mihi. Et viri ſanctitatis eritis Mihi; & carnem in agro diſcerptam non comedetis, cani projicietis eam.* Deo non maledices, ſignificat quod non veris Divinis blaſphemandum: & principem in populo tuo non execraberis, ſignificat quod nec doctrinæ veri: & primitias frumenti tui & primitias vini tui non tardabis, ſignificat quod quia omnia bona & vera fidei ſunt a Domino, Ipſi addicanda ſint, non ſibi: primogenitum filiorum tuorum dabis Mihi, ſignificat omnia fidei quæ per illa: ita facies bovi tuo, gregi tuo, ſignificat quod ad bonum exterius & interius: ſeptem diebus erit cum matre ſua, ſignificat ſtatum illorum primum cum veris: die octavo dabis illud Mihi, ſignificat principium ſtatus ſequentis cum ex bono vivitur, quod tunc apud Dominum: & viri ſanctitatis eritis Mihi, ſignificat ſtatum vitæ tunc ex bono: & carnem in agro diſcerptam non comedetis, ſignificat quod non conjungetur bonum fidei falſificatum: cani projicietis eam, ſignificat quod immunda illa.

9221. Deo non maledices, quod ſignificet quod veris Divinis non blaſphemandum, conſtat ex ſignificatione maledicere, quod ſit blaſphemare,

nam

nam qui blaſphemant, illi maledicunt: quod ſit quod non blaſphemandum *Veris Divinis*, eſt quia Deus in ſenſu interno eſt Divinum Verum procedens a Domino, quapropter cum in Verbo agitur de Vero, Dominus vocatur Deus, & cum de Bono, vocatur Jehovah, n: 2769. 2807. 2822. 3921 fin: 4287. 4402. 7010. 7268. 8988. 9106, inde angeli ſunt vera, quia receptiones Veri Divini a Domino, n: 4295. 4402. 7268. 7873. 8301. 8867. 8192; & quoque Judices, n: 9160.

9222. Et principem in populo tuo non execraberis, quod ſignificet quod nec doctrinæ veri, nempe blaſphemandum, conſtat ex ſignificatione principis, quod ſint primaria vera Eccleſiæ, de qua n: 5044; ex ſignificatione populi, quod ſint qui in veris doctrinæ, de qua n: 1259. 1260. 2928. 3295. 3581. 7207, & ex ſignificatione execrari, quod ſit plaſphemare. Quomodo hæc cohærent, patet a ſenſu interno, nam per non maledicere Deo, ſignificatur non blaſphamare Verum Divinum, & per execrari principem ſignificatur non blaſphemere doctrinam veri; Verum Divinum eſt Verbum, & doctrina Eccleſiæ eſt Verum inde. Paucis licet dicere, quomodo ſe habet cum blaſphematione Veri Divini; Verum Divinum eſt Verbum & eſt doctrina e Verbo; qui hæc negant corde, illi blaſphemant, etiamſi ore id laudant & prædicant; latet in negatione blaſphemia, quæ etiam erumpit, cum ſibi relicti cogitant, imprimis in altera vita, nam ibi remotis externis corda loquuntur. Qui blaſphemant ſeu negant Verbum, illi nihil veri ac boni fidei poſſunt recipere, nam Verbum docet Dominum eſſe, Cœlum & infernum eſſe, vitam poſt mortem eſſe, fidem & charitatem eſſe, & plura alia, quæ abſque Verbo ſeu revelatione prorſus non ſcirentur, n: 8944; quare qui negant Verbum, non recipere poſſunt aliquid quod Verbum docet, nam cum legunt illud, aut audiunt illud, occurrit negativum, quod vel exſtinguit verum, vel vertit in falſum. Quapropter omnium primum apud hominem Eccleſiæ eſt, credere Verbum, & hoc primarium eſt apud illum qui in vero fidei & bono charitatis eſt, at apud illos qui in malis amorum ſui & mundi ſunt, primarium eſt non credere Verbum, nam rejiciunt illud illico cum de eo cogitant, & quoque blaſphemant: ſi videret homo quantæ & quales blaſphemiæ contra Verbum ſunt illis qui in malis illorum amorum ſunt, horreſceret; ipſe homo, cum in mundo eſt, id non ſcit, quia latent poſt ideas cogitationis activæ, quæ abit in loquelam cum hominibus; at uſque revelantur in altera vita, & apparent horrendæ. Blaſphemiæ ſunt duplicis generis, ſunt quæ ex intellectuali & non ſimul ex voluntario prodeunt, & ſunt quæ ex voluntario per intellectuale; hæ blaſphemiæ ſunt quæ tam horrendæ ſunt, illæ vero non: quæ ex voluntario per intellectuale prodeunt, ſunt ex malo vitæ; at quæ ſolum ex intellectuali & non ſimul ex voluntario, ſunt ex falſo doctrinæ aut ex fallaciis ſenſuum externorum, quæ fallunt hominem in ignorantia conſtitutum. Hæc dicta ſunt, ut ſciatur quomodo ſe habet cum blaſphematione Veri Divini, hoc eſt, Verbi, ac doctrinæ inde, quæ ſignificantur per maledicere Deo, & execrari principem populi.

9223. Primitias frumenti tui, & primitias vini tui, non tardabis, quod ſignificet quod quia omnia bona & vera ſunt a Domino, Ipſi addicanda ſint non ſibi, conſtat ex ſignificatione primitiarum, quod ſint quæ primo loco erunt, ita quæ omnium primaria, de qua ſequitur; ex ſignificatione frumenti, quod ſit bonum veri fidei, de qua n: 5295. 5410. 5959; & ex ſignificatione vini, quod ſit verum boni, ita verum boni fidei, de qua n: 1798. 6377; & ex ſignificatione non tardare, cum de bono & vero fidei, quod ſit addicare ex affectione, nam quod non tarde, ſed feſtino fit, hoc ex affectione amoris fit, n: 7695. 7866; quod ſit addicare Domino, eſt quia primitiæ, ſicut etiam primogenita, dabantur Jehovæ, & a Jehovah Aharoni & ejus ſemini; & per Jehovam in Verbo intelligitur Dominus, n: 1736. 2921. 3023. 3035. 5663. 6303. 6945. 6956. 8274. 8864: quare cum primitiæ frumenti & vini ſunt bona & vera fidei, intelligitur quod illa Domino addicanda ſunt, quia ab Ipſo ſunt; quod omne cogitationis & voluntatis apud hominem influat, & quod omne bonum & verum a Domino, videatur n: 2886. 2887. 2888. 3142. 3147. 4151. 4249. 5119. 5147. 5150. 5259. 5482. 5649. 5779. 5854. 5893. 6027. 6982. 6985. 6996. 7004. 7055. 7056. 7058. 7270. 7343. 8321. 8686. 8701. 8717. 8728. 8823. 8864. 9110. 9111: & idem ab experientia, n: 6053 ad 6058. 6189 ad 6215. 6307 ad 6327. 6466 ad 6495. 6598 ad 6626. Primitiæ, quæ offerendæ erant Domino, erant primitiæ meſſis, & primitiæ vindemiæ, tum quoque primitiæ tonſuræ, ut & primitiæ fructus; primitiæ meſſis erant ſpicæ toſtæ ac virentes, tum faſciculus qui motitaretur, & poſtea ex area, quæ erant placentæ; primitiæ autem vindemiæ erant primitiæ vini, muſti ac olei, & præter illas erant primitiæ tonſuræ pecoris, & quoque primitiæ fructus, hæ offerebantur in calatho: præterea etiam offerebantur omnia primogenita Domino, e quibus redimebantur primogeniti hominum, tum quoque primogenita beſtiarum, quæ non in ſacrificia offerebantur, prout aſinorum, mulorum, equorum, & ſimilium. Primitiæ & Primogenita offerebantur Jehovæ, & a Jehovah dabantur Aharoni & ſemini ejus, quia Aharon & filii ejus, qui Summi Sacerdotii munere functi ſunt, repræſentabant Dominum. Per primitias frumenti & vini in hoc Verſu intelliguntur omnes primitiæ meſſis & vindemiæ, de quibus nunc ſupra; nam in Lingua originali dicitur plenitudo frumenti, & lachryma vini, plenitudo eſt meſſis matura & quoque collecta, & lachrymæ ſunt quæ ſtillantur. Quid Primitiæ in ſpecie repræſentabant, (nam omnia ſtatuta & ritualia mandata filiis Iſraelis a Domino, repræſentabant interna Eccleſiæ), conſtare poteſt ex ſingulis, ex quibus primitiæ dabantur, in ſenſu interno ſpectatis; quod frumentum ſit bonum fidei, & vinum verum fidei, videatur in locis ſupra citatis. Quod darentur primitiæ Jehovæ, ſignificabat quod primum Eccleſiæ eſſet, omnia bona & vera fidei addicare Domino, & non ſibi; addicare Domino, eſt ſcire, agnoſcere, & credere, quod illa a Domino ſint, & nihil eorum a ſemet, nam ut ſupra oſtenſum eſt, omne fidei eſt a Domino. Quod Primitiæ id ſignificent, eſt quia primitiæ erant oblationes & munera, quæ erant gratiarum actiones pro proventu, & agnitio benedictionum a Jehovah,

hovah, hoc eſt, a Domino, proinde agnitio quod omnia ab Ipſo; in ſenſu interno agnitio bonorum & verorum fidei, quæ ſignificantur per meſſem, frumentum, oleum, muſtum, vinum, lanam, & fructus, ex quibus dabantur primitiæ: de Primitiis illis videatur Exod: XXIII: 19. Cap: XXXIV: 26. Levit: XXIII: 10. 11. 20. Num: XV: 19. 20. 21. Cap: XVIII: 12. 13. Deut: XVIII: 4. Cap: XXVI: 1 ad 11; ſimile per Primitias ſignificatur apud Ezechielem Cap: XX: 40: & apud Micham Cap: VII: 1. 2.

9224. Primogenitum filiorum tuorum dabis Mihi, quod ſignificet quod etiam omnia fidei quæ per illa, nempe addicanda ſint Domino, & non ſibi, conſtat ex ſignificatione primogeniti filiorum, quod ſint omnia fidei Eccleſiæ, de qua n: 2435. 6344. 7035. 7039. 7778. 8042, & ex ſignificatione dare Mihi, quod ſit addicare Domino, nam per Jehovam in Verbo intelligitur Dominus. Omnia fidei, quæ per primogenitum filiorum ſignificantur, ſunt quæ ex bono charitatis ſunt, nam fides ex hoc bono exiſtit; vera enim ſive ex Verbo ſive ex doctrina Eccleſiæ ſumantur, nullatenus poſſunt fieri fidei, niſi bonum ſit cui implantentur; cauſa eſt, quia intellectuale eſt quod primum recipit vera, quoniam videt illa, ac introducit illa ad voluntatem; & cum in voluntate ſunt, tunc in homine ſunt; voluntas enim eſt ipſe homo; quapropter qui putat quod fides ſit fides apud hominem, priuſquam vult illa, & ex velle facit illa, valde fallitur; ipſa vera fidei nec prius vitam habent: omne id quod voluntatis eſt, vocatur bonum, quia amatur; ita verum fit bonum, ſeu fides charitas in voluntate. Binæ lites ſunt, quæ Eccleſiam a primævis temporibus infeſtaverant, una, num fides ſit primogenitum Eccleſiæ, vel num charitas; altera num fides ſeparata a charitate ſalvet: quod illæ lites exſtiterint, cauſa fuit, quod vera quæ fidei erunt, appercipiantur ab homine, non autem bonum quod charitatis, antequam homo regeneratus eſt; vera fidei enim intrant per viam externam, nempe per auditum, & ſe reponunt in memoria, & inde in intellectuali apparent; bonum charitatis autem influit per internam viam, nempe per internum hominem, e cœlo, hoc eſt, per cœlum a Domino, & ideo non ad apperceptionem venit, priuſquam vera, quæ fidei dicuntur, incipiunt amari propter uſum bonum & propter vitam, quod fit cum fiunt voluntatis: inde nunc eſt, quod primogenitum Eccleſiæ dixerint fidem eſſe, & quoque attribuerint ei jus primogenituræ, hoc eſt, jus prioritatis & ſuperioritatis ſuper bonum charitatis; cum tamen bonum charitatis actualiter prius & ſuperius eſt, & verum fidei modo apparenter, videatur n: 3325. 3494. 3539. 3548. 3556. 3563. 3570. 3576. 3603. 3701. 4925. 4926. 4928. 4930. 4977. 5351. 6256. 6269. 6272. 6273. Quod homo Eccleſiæ in obſcuro de his fuerit, eſt quia non perceperat quod omnia in univerſo ſe referant ad verum & ad bonum, & quod ad utrumque ut ſit aliquid nec perceperat quod in homine binæ facultates ſint, Intellectus et Voluntas; & quod Verum ſe referat ad Intellectum, & Bonum ad Voluntatem, & quod ſi non ad utrumque, non ſit appropriatum homini; hæc quia in obſcuro fuerunt, & tamen ideæ cogitationis hominis ſuper talibus fundantur, ideo error coram naturali homine non manifeſtari potuit; cum tamen ſi ſemel mani-

manifeſtatus fuerit, videſſet homo Eccleſiæ ut in clara luce ex Verbo, quod ipſe Dominus loquutus eſt, innumerabilia de bono charitatis, & quod id ſit principale Eccleſiæ; & quod fides non alibi quam in illo bono ſit: bonum Charitatis eſt facere bonum ex velle bonum. Vidiſſet etiam errores, quos inducit doctrina fidei ſeparatæ a charitate; ſicut quod homo poſſit velle malum & credere verum, conſequenter quod verum cum malo concordet: tum quoque quod fides poſſit facere vitam cœli apud hominem, cui vita infernalis eſt, proinde quod una vita poſſit tranſcribi in alteram, & ſic quod qui in inferno ſunt, poſſint elevari in cœlum, & inter angelos vivere vitam priori vitæ contrariam; non conſiderantes quod vivere vitam contrariam vitæ quam homo imbuerat in mundo, ſit privari vita; & qui hoc tentant, ſint ſicut qui in agone mortis ſunt, & per diros cruciatus finiunt ſuam vitam. Tales errores, & perplures alios inducit doctrina fidei ſeparatæ a charitate.

9225. Ita facies bovi tuo, gregi tuo, quod ſignificet quod ad bonum exterius & interius, conſtat ex ſignificatione bovis, quod ſit bonum exterius, & a ſignificatione gregis, quod ſit bonum interius, de quibus n: 5913. 8937. 9135.

9226, Septem diebus erit cum matre ſua, quod ſignificet ſtatum primum cum veris, conſtat ex ſignificatione ſeptem dierum, quod ſit ſtatus primus illorum qui regenerantur, dies enim ſunt ſtatus, n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785. 4850. 5672. 5962. 8426. 9213, & ſeptem ſunt a principio ad finem, ita plenum, n: 728. 6508; & ex ſignificatione matris, quod ſit Eccleſia quoad verum, ita quoque verum Eccleſiæ, de qua n: 289. 2691. 2717. 3703. 4257. 5580. 8897: inde ſequitur, quod per ſeptem diebus erit cum matre ſua, ſignificetur ſtatus primus ad plenum ſeu integer a principio ad finem, quando in veris. Quomodo cum his ſe habet, in ſequente articulo dicetur.

9227. Die octavo dabis illud Mihi, quod ſignificet principium ſtatus ſequentis, cum ex bono vivitur, quod tunc apud Dominum, conſtat ex ſignificatione diei octavi, quod ſit principium ſtatus ſequentis, de qua n: 2044. 8400 fin: & ex ſignificatione dare Jehovæ, quod ſit Domino, nam per Jehovam in Verbo intelligitur Dominus, n: 1736. 2921. 3023. 3035. 5663. 6303. 6945. 6956. 8274. 8864; quod ſit, cum ex bono vivitur quod tunc apud Dominum, eſt quia in ſenſu interno agitur de bino ſtatu hominis qui regeneratur, & primus ſtatus eſt, cum ducitur per vera fidei ad bonum charitatis, & ſecundus ſtatus eſt cum in bono illo eſt; quia tunc eſt apud Dominum, ideo hæc per *dabis illud Mihi*, ſignificantur: quod bini ſtatus ſint homini cum regeneratur, primus cum ducitur per vera fidei ad bona charitatis, & ſecundus cum in bono charitatis eſt, videatur n: 7923. 7992. 8505. 8506. 8510. 8512. 8516. 8643. 8648. 8658. 8685. 8690. 8701; & quod homo in cœlo ſit, ita apud Dominum, cum in bono charitatis eſt, n: 8516. 8539. 8722. 8772. 9139. Paucis adhuc dicetur, quomodo ſe habet cum bino illo ſtatu apud hominem qui regeneratur; prius n: 9223 oſtenſum eſt, quod vera, quæ fidei vocantur, per viam externam apud hominem intrent,

& quod bonum quod charitatis & amoris, per viam internam; via externa eſt per auditum in memoriam, & a memoria in ejus intellectum, intellectus enim eſt viſus hominis internus; per hanc viam intrant vera quæ fidei erunt, ob finem ut introducantur in voluntatem, & ſic approprientur homini; bonum quod a Domino influit per viam internam, influit in voluntatem, nam voluntas eſt internum hominis; bonum quod a Domino in confinio ibi occurrit veris quæ intraverunt per viam externam, & per conjunctionem, facit ut vera fiant bonum; & quantum hoc fit, tantum invertitur ordo, hoc eſt, tantum non ducitur homo per vera, ſed per bonum; proinde tantum ducitur a Domino. Ex his conſtare poteſt, quomodo homo e mundo elevatur in cœlum, quando regeneratur; omnia enim quæ per auditum intrant, e mundo intrant; & quæ in memoria repoſita ſunt, & in memoria apparent coram intellectu, in luce mundi, quæ lumen naturale vocatur, apparent; at quæ intrant voluntatem, ſeu quæ fiunt voluntatis, in luce cœli ſunt, lux cœli eſt verum boni a Domino: hæc cum inde in actum exeunt, in lucem mundi redeunt, ſed in hac luce tunc prorſus ſub alia forma apparent; prius enim in ſingulis fuit mundus intus, poſtea autem in ſingulis eſt cœlum intus. Ex his quoque patet, cur homo non prius in cœlo ſit, quam cum facit vera ex velle illa, ita ex affectione charitatis.

9228. Quod ſeptem ſignificent integram periodum a principio ad finem, ita plenum, conſtat a pluribus locis in Verbo, ut apud Eſaiam "Erit lux Lunæ ſicut lux ſolis, & lux ſolis erit *ſeptupla*, *ſicut lux ſeptem dierum*, in die quo obligabit Jehovah fracturam populi ſui" xxx: 26, agitur ibi de ſalvatione fidelium, ac de intelligentia & ſapientia eorum in Regno Domini; Luna eſt fides a Domino, ita fides in Dominum, & ſol eſt amor a Domino, ita amor in Dominum, n: 30 ad 38. 1521. 1529. 1530. 1531. 2441. 2495 3636. 3643. 4060. 4321 f. 4696. 5377. 7078. 7083. 7171. 8644; lux ſolis ſeptupla, ſicut lux ſeptem dierum, eſt ſtatus plenus intelligentiæ & ſapientiæ ex amore & fide in Dominum. Apud Ezechielem. "Exibunt habitatores urbium Iſraelis, & incendent ac comburent arma, & ſcutum & clypeum, cum arcu & cum telis, & cum baculo manus, & cum haſta, *accedent illis ignem ſeptem annis*, ut non adferant ligna ex agro, neque excidant ex ſylvis, & *mundabunt terram ſeptem menſibus*" xxxix: 9. 12; agitur ibi de deſtructione falſi, arma, quæ ibi recenſentur, ſunt falſa, per quæ pugnant mali contra vera Eccleſiæ; accendere illis ignem ſeptem annis, ſignificat deſtructionem plenariam per cupiditates amorum ſui & mundi; ut non adferant ligna ex agro, neque excidant e ſylvis, ſignificat dum nihil boni ſuperſit, neque in interiori homine, neque in exteriori; mundare terram ſeptem menſibus, ſignificat plenariam reſtitutionem boni & veri in Eccleſia: quod arma ſint vera pugnantia contra falſa, & in oppoſito ſenſu falſa pugnantia contra vera; quod arcus cum telis ſint doctrinalia veri, & in oppoſito ſenſu doctrinalia falſi; quod baculus manus ſit potentia veri, & in oppoſito ſenſu potentia falſi, quod incendere & comburere ſit vaſtare per cupiditates amorum ſui & mundi, quod ligna ex agro ſint bona interiora Eccleſiæ, & ex ſylvis ſcientifica boni & veri; & quod terra ſit Eccleſia, oſtenſum eſt plurimis

mis in locis: quiſque videre poteſt, quod ibi alia ſignificentur quam quæ in litera exſtant, ſicut quod comburerent arma, & incenderent ignem ſeptem annis, ut non adferant ligna ex agro, & excidant ex ſylvis; quod uſque ſignificentur ſancta ac Divina ſcitur, quia Verbum eſt ſanctum & ex Divino; ſed quæ ſancta ac Divina in illis verbis continentur, nullatenus ſciri poteſt, niſi ſciatur, quid ſignificant arma, quid ſeptem anni, & ſeptem menſes, quid ligna ex agro & ligna ex ſylvis; inde patet, quod prophetica illa abſque notitia ex ſenſu interno prorſus non capiantur. Apud Davidem "*Septies in die* laudo Te ſuper judiciis juſtitiæ tuæ" Pſalm: CXIX: 64 Apud Eundem "Retribue vicinis *ſeptuplum* in ſinum eorum" Pſalm: LXXIX: 12, ſeptuplum eſt ad plenum. Similiter apud Moſchen "Quod *ſeptuplum* punirentur, ſi tranſgrederentur præcepta & ſtatuta" Levit XXVI: 18. 21. 24. 28. Qui non ſcit quod ſeptem ſignificent integram periodum a principio ad finem, & inde plenum, credet quod ſeptem ſeptimanæ ſignificent ſeptem tempora apud Danielem "Scito & percipito ab exitu Verbi ad uſque reſtituendum & ad ædificandum Hieroſolymam, uſque ad Meſſiam Principem, *Septimanæ Septem*" IX: 25, ſed ſeptimanæ ſeptem uſque ad Meſſiam Principem, ſignificant id quod dicitur de Domino, quod venturus in plenitudine temporum, ita ſignificat integram periodum. Inde patet, quod *ſeptem ſpiritus* coram throno Dei" Apoc: I: 4; "Liber obſignatus *ſeptem ſigillis*" Apoc: V: 1, & *ſeptem angeli* habentes *ſeptem phialas*, quæ ſunt *plagæ ſeptem* ultimæ" Apoc: XV: 1. 6. 7. Cap: XXI: 9, non ſint ſeptem ſpiritus, nec ſeptem ſigilla, nec ſeptem angeli, ſeptem phialæ, ac ſeptem plagæ, quæ ſignificantur, ſed quod ſint omnia uſque ad plenum: pariter quod ſterilis *pareret ſeptem*" 1 Sam: II: 5, non ſint ſeptem, ſed multum uſque ad plenum. Quia ſeptem talia ſignificabant, ideo ſtatutum eſt, quod Sacerdos *ſeptem diebus* indutus eſſet veſtibus, cum initiaretur" Exod: XXIX: 30; quod *ſeptem diebus* implerentur manus ejus" ibid: Verſ: 35; *ſeptem diebus* ſanctificaretur altare" ibid: Verſ: 37; quod initiati in ſacerdotium non cecederent a tentorio *ſeptem diebus*" Levit: VIII: 33. 34: ſimiliter, ſpiritus immundus exiens ex homine, & revertens cum *ſeptem aliis*" Matth: XII: 43. 44. 45. Luc: XI: 26; tum ſi frater *ſepties in die* peccaverit, & *ſepties* converſus fuerit, quod ei remittetur" Luc: XVII: 4; quod cor Nebuchadnezaris mutaretur ab homine, & cor beſtiæ daretur ei, dum *ſeptem tempora* tranſiverint" Dan: IV: 12. 22. 29: inde quoque erat, quod amici Hiobi in terra *ſeptem dies* & *ſeptem noctes* ſederint cum illo, & nihil loquuti ad illum" Hiob: II: 13. Quod *ſeptuaginta* ſimiliter ſignificent plenum, videatur n: 6508; tum quoque *ſeptimana* n: 2044. 3845. Ex his nunc conſtare poteſt, quod per octavum diem ſignificetur principium ſtatus ſequentis.

9229. Et viri ſanctitatis eritis Mihi, quod ſignificet ſtatum vitæ tunc ex bono, conſtat ex ſignificatione virorum ſanctitatis, quod ſint qui a Domino ducuntur, nam Divinum a Domino procedens eſt ipſum ſanctum, n: 6788. 7499. 8127 fin: 8302. 8806; inde qui id recipiunt fide & quoque amore, ſancti vocantur: qui credit, quod homo aliunde ſanctus ſit, & quod aliud

apud

apud ipſum ſit ſanctum, quam quod a Domino eſt, & recipitur, maxime fallitur; nam quod hominis eſt, & ejus proprium vocatur, id malum eſt; quod proprium hominis non ſit niſi quam malum, videatur n: 210. 215. 694. 874. 875. 876. 987. 1047. 4328. 5660. 5786. 8480. 8944: & quod quantum homo detineri poteſt a ſuo proprio, tantum Dominus adeſſe poſſit, ita quod tantum homini ſanctum ſit, n: 1023. 1044. 1581. 2256. 2406. 2388. 2411. 8206. 8393. 8988. fin. 9014. Quod Dominus ſit Solus Sanctus, & quod ſolum id ſit ſanctum quod procedit a Domino, ita id quod homo recipit a Domino, patet a Verbo ubivis, ut apud Johannem "*Ego ſanctifico Me Ipſum*; ut etiam illi ſint *ſanctificati in veritate*" XVII: 19, ſanctificare Se Ipſum eſt Se Divinum facere ex propria potentia; inde ſanctificati in veritate dicuntur, qui recipiunt Divinum Verum procedens ab Ipſo fide & vita: quapropter etiam Dominus poſt reſurrectionem loquens cum diſcipulis *inſpiravit* & dixit illis, *accipite ſpiritum ſanctum*" XX: 22, inſpiratio erat repræſentativum vivificationis per fidem & amorem, ſicut etiam in Cap: II Geneſ: "*Jehovah inſpiravit in nares ejus ſpiraculum vitarum, & factus homo in animam viventem*" Verſ: 7; ſimiliter alibi, ut Pſalm: XXXIII: 6. Pſalm: CIV: 29. 30. Hiob: XXXII: 8. Cap: XXXIII: 4. Joh: III: 8; ex eo quoque Verbum dicitur inſpiratum quia a Domino, ac illi dicti inſpirati qui Verbum ſcripſerunt; quod reſpiratio, ita inſpiratio correſpondent vitæ fidei, videatur n: 97. 1119. 1120. 3883 ad 3896; inde eſt quod *ſpiritus* in Verbo dicatur *a Vento*, & quod ſanctum a Domino dicatur *Ventus Jehovæ*, n: 8286; & quod ſpiritus ſanctus ſit ſanctum procedens a Domino, n: 3704. 4673 f. 5307. 6788 6982. 6993. 8127 fin: 8302. 9199: ſicut etiam apud Johannem, quod Dominus *baptizet ſpiritu ſancto*" I: 33, & apud Lucam "quod baptizet *ſpiritu ſancto* & igne" III: 16, baptizare in ſenſu interno ſignificat regenerare, n: 4255. 5120 fin: 9089, baptizare ſpiritu ſancto eſt regenerare per bonum amoris; quod ignis ſit bonum amoris, videatur n: 934. 4906. 5215. 6314. 6832. 6834, 6849. 7324. Apud Johannem "Quis non timeat Te Domine, & non glorificet Nomen tuum, quia *Solus ſanctus*" Apoc: XVIII: 20: ab Angelo de Domino apud Lucam "*Naſcetur ex te ſanctum*" I: 35: & apud Danielem "Videns fui in viſionibus capitis mei ſuper cubili meo, & ecce Vigil & *Sanctus* de Cœlo deſcendit" IV: 10, ſanctum & ſanctus ibi pro Domino. Quia Dominus ſolus Sanctus eſt, ideo Ipſe vocatur *Sanctus Iſraelis*, Redemptor, Servator, Regenerator, in Veteri Teſtamento, ut Eſai: I: 4. Cap: V: 19. 24. Cap: X: 20. Cap: XII: 6. Cap: XVII: 7. Cap: XXIX: 29. Cap: XXX: 11. 12. 15. Cap: XXXI: 1. Cap: XXXVII: 23. Cap: XLI: 14. 16. 20. Cap: XLIII: 3. 14. Cap: XLV: 11. Cap: XLVII: 4. Cap: XLVIII: 17. Cap: XLIX: 7. Cap: LIV: 5. Cap: LV: 5. Cap: LX: 9. 14. Jerem: Cap: L: 29. Cap: LI: 5. Ezech: XXXIX: 7. Pſalm: LXXI: 22. Pſalm: LXXVIII: 41. Pſalm: LXXXIX: 18. Et ideo Dominus in cœlo, & inde ipſum Cœlum, vocatur *Habitaculum ſanctitatis*" Jerem: XXXI: 23. Eſai: LXIII: 15. Cap: XXV: 3: tum *Sanctuarium*" Ezech: XI: 16. Cap: XXIV: 21: & quoque *Mons ſanctitatis*" Pſalm: III: 5: os ideo medium tentorii, ubi arca in

qua

qua Lex, dicta fuit *Sanctum Sanctorum*" Exod: XXVI: 33. 34, nam per Legem in arca in medio tentorii repræſentabatur Dominus quoad Verbum, nam Lex eſt Verbum, n: 6752. 7462. Ex his conſtare poteſt, unde eſt quod *Angeli* dicantur *ſancti*, Matth: XXV: 31. Marc: VIII: 38. Luc: IX: 26. Pſalm: CXLIX: 1. Dan: VIII: 13; & quoque *Prophetæ*" Luc: I: 70; ut & *Apoſtoli*" Apoc: XVIII: 20; non quod ſancti ſint ex ſe, ſed ex Domino, qui Solus Sanctus eſt, & a quo Solo ſanctum; per Angelos enim ſignificantur vera, quia ſunt receptiones Veri a Domino, n: 1925. 4085. 4295, 4402. 7268. 7873. 8192. 8301; per Prophetas doctrina veri quod per Verbum a Domino, n: 2534. 7269; & per apoſtolos omnia in complexu vera & bona fidei quæ a Domino, n: 3488. 3858 fin: 6397. Sanctificationes apud populum Iſraeliticum & Judaicum erant ut repræſentaretur Dominus qui Solus Sanctus, ac ut repræſantaretur Sanctum quod ab Ipſo Solo; inde *Sanctificatio Aharonis & filiorum ejus*, Exod: XXIX: 1 ſeq: Levit: VIII: 10. 11. 13. 30. *Sanctificatio Veſtium illorum*, ibid: Verſ: 21 ſeq: *ſanctificatio altaris, ut eſſet ſanctitas ſanctitatum*, ibid: Verſ: 37 ſeq: *ſanctificatio tentorii conventus, arcæ teſtimonii, menſæ, omnium vaſorum, altaris ſuffimenti, altaris holocauſti, & vaſorum ejus*, & *labri ac baſis ejus*" Exod: XXX: 26 ſeqq: Quod Dominus ſit Ipſum Sanctum quod repræſentabatur, etiam patet a Domini verbis in ſenſu interno ſpectatis, apud Matthæum "Stulti & cæci, utrum majus eſt aurum an *Templum quod ſanctificat aurum*; & utrum majus eſt munus an *Altare quod ſanctificat munus*" XXIII: 18. 19; per Templum repræſentabatur Ipſe Dominus, & quoque per Altare; & per aurum ſignificabatur bonum quod a Domino, & per munus ſeu ſacrificium ſignificabantur quæ fidei & charitatis ſunt a Domino, quod Dominus per Templum repræſentatus ſit, videatur n: 2777. 3720: & quod per altare, n: 2777. 2811. 4489. 8935. 8940; quod per aurum ſignificatum ſit bonum a Domino, n: 1551. 1552. 5658; & per ſacrificium cultus ex fide & charitate quæ a Domino, n: 922. 923. 2805. 2807. 2830. 6905. 8680. 8682. 8936. Ex his nunc patet, unde eſt, quod filii Iſraelis *populus ſanctus* vocati ſint, Deut: XXVI: 16. 19, & alibi; atque hic, *viri ſanctitatis*, quod nempe ex eo, quod in ſingulis cultus eorum repræſentata ſint Divina Domini, ac cœleſtia & ſpiritualia Regni & Eccleſiæ Ipſius; quapropter dicti ſunt ſancti in ſenſu repræſentativo; ipſi non ideo ſancti erant, quia repræſentativa ſpectabant ſancta quæ repræſentabantur, & non perſonam quæ repræſentabat, videatur n: 665. 1097 fin: 1361. 3147. 3881. 4208. 4281. 4288. 4292. 4307. 4444. 4500. 6304. 7048. 7439. 8588. 8788. 8806. Inde quoque eſt, quod Hieroſolyma vocata ſit Sancta, & Zion *mons ſanctitatis*, Sachar: VIII: 3, & alibi; tum apud Matthæum "Et monumenta aperta ſunt, & multa corpora mortuorum *ſanctorum* ſuſcitata ſunt, & exeuntes e monumentis ſuis poſt reſurrectionem Domini, ingreſſi ſunt in *Sanctam Urbem*, & apparuerunt multis" XXVII: 53; Hieroſolyma ibi Urbs Sancta vocatur, cum tamen potius prophana fuit, quia Dominus tunc ibi crucifixus eſt; & ideo vocatur Sodoma & Ægyptus apud Johannem "Corpora illorum ſuper platea Urbis magnæ, quæ vocatur

vocatur ſpiritualiter Sodoma & Ægyptus, ubi etiam Dominus noſter crucifixus eſt" Apoc: xi: 8, ſed ſancta vocatur ex eo, quod ſignificet Regnum Domini & Eccleſiam, n: 402. 2117. 3654: quod mortui ſancti apparuerint ibi, quod factum eſt quibuſdam in viſione, ſignificabat ſalvationem eorum qui fuerunt ab Eccleſia ſpirituali, ac elevationem eorum in Sanctam Hieroſolymam, quæ eſt cœlum, qui uſque ad illud tempus detenti fuerunt in terra inferiore, de quibus n: 6854. 6914, 7091. 7828, 7932. 8042. 8054. 8159. 8321.

9230. Et carnem in agro diſcerptum non comedetis, quod ſignificet quod non conjungetur bonum fidei falſificatum, conſtat ex ſignificatione carnis, quod ſit bonum, de qua n: 7850. 9127; ex ſignificatione agri, quod ſit Eccleſia quoad bonum, ita bonum Eccleſiæ, de qua n: 2971. 3766. 7502. 7571. 7139. 9141; ex ſignificatione diſcerpti, quod ſit per falſa deſtructum, ita quoque falſificatum, de qua n: 5828; & ex ſignificatione comedere, quod ſit appropriare & conjungere, de qua n: 2187. 3168. 3513 fin: 3596. 4745. 5643. 8001; inde patet, quod per carnem in agro diſcerptam non comedetis, ſignificetur quod bonum Eccleſiæ, ſeu bonum fidei falſificatum non appropriandum ſeu conjungendum. Paucis hic dicetur, quid ſit bonum fidei, & quid verum fidei: bonum fidei dicitur omne id Eccleſiæ, quod concernit vitam & uſum ex illis quæ doctrina fidei Eccleſiæ docet; verbo quod concernit velle illa & facere illa ex obedientia, nam vera fidei Eccleſiæ per velle & facere illa fiunt bona: at verum fidei dicitur omne id quod adhuc eſt abſque fine uſus aut propter vitam, proinde quod ſcitur & in memoria tenetur, & inde capitur intellectu, & ex eo docetur; vera enim Eccleſiæ, quamdiu non alterius vadunt, ſunt modo cognitiones & ſcientifica, & ſunt reſpective ad bona extra ipſum hominem; nam memoria ac intellectus hominis ſunt velut atria, & voluntas eſt velut conclave, nam voluntas eſt ipſe homo: inde patet, quid verum fidei, & quid bonum fidei: ſed bonum, quod homo facit in primo ſtatu, cum regeneratur, vocatur bonum fidei; at bonum quod homo facit in altero ſtatu, cum nempe regeneratus eſt, vocatur bonum charitatis: quare cum homo bonum facit ex bono fidei, ex obedientia bonum facit; at cum bonum facit ex bono charitatis, ex affectione bonum facit; de binis illis ſtatibus apud hominem qui regeneratur, videatur n: 7923. 7992. 8505. 8506. 8510. 8512. 8516. 8643. 8648. 8658. 8685. 8690. 8701. 9224. 9227.

9231. Cani projicietis eam, quod ſignificet quod immunda illa, conſtat ex ſignificatione canum, quod ſint qui bonum fidei immundum reddunt per falſificationes; omnes enim beſtiæ in Verbo ſignificant affectiones & inclinationes quales ſunt quæ apud hominem, beſtiæ mites & utiles affectiones & inclinationes bonas; beſtiæ autem immites ac inutiles affectiones & inclinationes malas: cauſa quod talia per beſtias ſignificentur, eſt quia externis ſeu naturalis homo ſimilibus affectionibus & inclinationibus & quoque ſimilibus appetitibus, & ſimilibus ſenſibus, gaudet, quibus beſtiæ: ſed diſcrimen eſt, quod homini internum ſit, quod internus homo vocatur; qui ita diſtinctus eſt ab externo, ut poſſit videre quæ in hoc exiſtunt, & regere illa

illa, & compeſcere illa; & quoque elevari in cœlum uſque ad Dominum, & ſic conjungi Ipſi cogitatione & affectione, proinde fide & amore; qui etiam tam diſtinctus eſt ab externo, ut ſeparetur ab eo poſt mortem, & dein vivat in æternum, per hæc diſtinguitur homo a beſtiis: ſed hæc non vident illi qui mere naturales ac ſenſuales homines ſunt; eſt enim internus eorum homo clauſus verſus cœlum; quapropter nec ſciunt diſcrimen facere inter hominem & beſtiam aliud quam quod homo loqui poſſit, quod etiam mere ſenſuales homines parvi faciunt. Quod Canes ſignificent illos, qui bonum fidei immundum reddunt per falſificationes, eſt quia Canes immunda edunt, & quoque blaterant & mordent homines: inde quoque eſt, quod gentes, quæ extra Eccleſiam in falſis ex malo erant, a Judæis dicti ſint canes, & pro viliſſimis habiti: quod illi Canes vocati ſint, patet a Domini verbis ad mulierem Græcam Syrophæniſſam, cujus filia a dæmonio male agitabatur "Non eſt bonum ſumere panem filiorum, & *projicere Canibus:* illa vero dixit, certe Domine, verum *Canes* etiam *edunt de micis quæ cadunt de menſa dominorum ſuorum*", Matth: xv: 26. 27. Marc: vii: 26. 27. quod hic per canes ſignificentur illi qui extra Eccleſiam erant, & per filios qui intra Eccleſiam, patet: ſimiliter apud Lucam "Homo quidam erat dives, qui induebatur purpura & byſſo; & quotodie oblectabat ſe ſplendide: pauper vero qui erat nomine Lazarus, qui projectus ad januam ejus ulceroſus, & deſiderans *ſaturari micis cadentibus de menſa divitis*; ſed & *canes* venientes lingebant ulcera ejus" xvi: 19. 20. 21, per divitem indutum purpura & byſſo ſignificantur qui intra Eccleſiam ſunt, purpura & byſſus, quibus indutus, ſunt cognitiones boni & veri ex Verbo; per pauperem ſignificantur qui intra Eccleſiam in pauco bono ſunt ex ignorantia veri, & uſque deſiderant inſtrui, n: 9209; quod Lazarus dictus ſit, erat ex Lazaro qui exſuſcitatus a Domino, de quo dicitur, quod illum amaverit Dominus, Joh: xi: 1. 2. 3. 36; & quod Ipſius amicus fuerit, Joh: xi: 11, & quod accubuerit cum Domino ad menſam, Joh: xii: 2; quod ſaturari voluerit a micis cadentibus e menſa divitis, ſignificabat deſiderium ejus diſcendi pauca vera ab illis qui intra Eccleſiam in abundantia erant; canes qui lingebant ulcera ejus, ſunt qui extra Eccleſiam ſunt in bono tametſi non genuino fidei, lingere ulcera eſt mederi illis modo quo poſſunt. Apud Johannem "*foris ſunt canes*, incantatores, & ſcortatores" Apoc: xxii: 15, canes, incantatores & ſcortatores pro illis qui falſificant bonum & verum fidei, qui dicuntur foris eſſe, cum extra cœlum aut Eccleſiam. Quod bonum falſificatum, ac ita immundum factum, per Canes ſignificetur, etiam patet apud Matthæum "*Ne detis ſanctum Canibus*, ne projicite margaritas veſtras ante porcos" vii: 6. Apud Moſchen "Non inferes mercedem ſcorti, & *pretium Canis*, in Domum Jehovæ, quoad votivum quodcunque, quia abominatio Dei tui ambo" Deut: xxiii: 19; merces ſcorti pro falſificatis veris fidei; quod ſcortatio ſit falſificatio veri fidei, videatur n: 2466. 2729. 4865. 8904. Apud Davidem "*Circumdederunt me canes*, cætus malignorum circumcinxerunt me, perfodientes manus meas & pedes meos; libera a gladio animam meam, & *e manu canis* unicam meam"

Pſalm: XXII: 17. 21, Canes hic pro illis qui deſtruunt bona fidei, qui ideo vocantur cætus malignorum; liberare a gladio animam, eſt a falſo vaſtante verum fidei; quod gladius ſit falſum vaſtans verum fidei, videatur n: 2799. 4499. 6353. 7102. 8294; & quod anima ſit vita fidei, n: 9050; inde quoque patet, quod liberare e manu canis unicam, ſit a falſo vaſtante bonum fidei. Quod *trahendi & comedendi eſſent a canibus*" I Reg: XIV: 11. Cap: XVI: 4. Cap: XXI: 23. 24. II Reg: IX: 10. 36. Jerem: XV: 3, ſignificabat quod per immunda perirent. Quod comparaverint ſe *Canibus mortuis*, I Sam: XXIV: 15. II Samuel: III: 8. Cap: IX: 8. Cap: XVI: 9, ſignificabat quod habendi eſſent pro viliſſimis, qui projiciendi. Quid porro ſignificatur per Canes, videatur n: 7784.

De Spiritibus Lunæ.

9232. *QUIDAM Spiritus apparebant ſupra caput, & inde auditæ ſunt voces ſicut tonitrua; nam non aliter tonabant voces eorum, quam ſicut e nubibus tonitrua poſt fulmina: autumabam quod eſſet ingens multitudo ſpirituum, qui edocti vocem edere cum tali ſonitu. Spiritus ſimpliciores, qui apud me erant, illos irridebant, quod valde miratus ſum; cauſa irriſionis mox detegebatur, quæ erat, quod ſpiritus qui tonabant non multi eſſent ſed pauci, & quoque parvi ſicut pueri; & quod illi prius per tales ſonitus terrorem incuſſerint, & tamen prorſus nihil damni poſſent inferre.*

9233. *Ut ſcirem quales eſſent, dimiſſi ſunt quidam ex alto ubi tonabant, & quod mirum, unus portabat alterum a tergo, & ſic appropinquabant bini ad me; apparebant facie non invenuſta, ſed longiori quam facies reliquorum ſpirituum; ſtatura ſimili ſtaturæ pueri ſeptem annorum, ſed corpore robuſtiore; ita erant homunciones. Dicebatur mihi ab Angelis, quod eſſent e Luna.*

9234. *Qui portatus ab altero, demiſſus veniebat ad me, ſe applicans ſiniſtro lateri ſub ulna, & inde loquebatur, dicens, quod, cum vocem edunt, ita tonent, & quod ſic ſpiritus, qui illis malum inferre volunt, territent, & quoſdam in fugam agant, & quod ita tuti vadant quo volunt. Ut pro certo ſcirem, quod talis illorum ſonus eſſet, recedebat ille a me ad quoſdam alios, ſed non plane extra*

con-

conſpectum, & ſimiliter tonabat. Et porro oſtendebant, quod vox eorum ex abdomine emiſſa ad inſtar eructationis ita intonaret.

9235. *Perceptum eſt, quod hoc inde exiſteret, quod incolæ Lunæ non ita ex Pulmone, ſicut incolæ aliarum tellurum, ſed ex abdomine, loquerentur, & ſic ex aliquo aere ibi collecto; ex cauſa quia Luna non ſimili atmoſphera, prout aliæ tellures, circumfuſa eſt.*

9236. *Inſtructus ſum, quod incolæ Lunæ in Maximo Homine referrent Cartilaginem ſcutiformem ſeu Xiphoiden, cui anterius annectuntur coſtæ, & e qua deſcendit Faſcia alba, quæ eſt fulcrum muſculis abdominis.*

9237. *Quod etiam in Luna ſint incolæ, ſciunt ſpiritus & angeli, nam cum illis ſæpe loquuntur; pariter quod in Lunis ſeu Satellitibus circum tellurem Jovis & tellurem Saturni. Qui illos non viderant, ac cum illis loquuti ſunt, uſque non dubitant, quin etiam in illis homines ſint, quia æque ſunt tellures; & ubi tellus ibi eſt homo; homo enim eſt finis propter quem tellus, & a Summo Creatore nihil ſine fine factum eſt: quod finis creationis ſit humanum genus, ut ex eo cœlum, cuivis, qui ex ratione cogitat, conſtare poteſt: angeli etiam dicunt, quod tellus abſque humano genere non poſſit ſubſiſtere, quia Divinum proſpicit omnia in tellure propter hominem.*

9238. *Ad finem ſequentis Capitis dicetur cur Dominus in noſtra Tellure, & non in alia, naſci voluit.*

E X O D I

CAPUT VIGESIMUM TERTIUM.

Doctrina Charitatis & Fidei.

9239. DICITUR credere in Deum, & credere illa quæ a Deo: credere in Deum, eſt Fides quæ ſalvat; at credere illa quæ a Deo, eſt Fides quæ abſque priore non ſalvat: nam credere in Deum, eſt ſcire & facere; at credere illa quæ a Deo, eſt ſcire & nondum facere: qui vere Chriſtiani ſunt, illi ſciunt & faciunt, ita credunt in Deum; at qui non vere Chriſtiani ſunt, illi ſciunt & non faciunt; ſed hi a Domino vocantur ſtulti, illi autem prudentes, Matth: VII: 24. 26.

9240. Docti intra Eccleſiam vocant illam Fidem quæ ſalvat, *Fiduciam* ac *Confidentiam*, quæ eſt quod Deus Pater miſerit Filium ſuum, ad reconciliandum ſibi Genus humanum, & ſic ad ſalvandum illos qui illam Fidem habent.

9241. Sed cum Fiducia & Confidentia, quæ vocatur ipſa Fides, ita ſe habet; qui in amore ſui & mundi ſunt, hoc eſt, qui in malis & inde falſis, non poſſunt illam Fidem habere, nam Cor eorum non eſt ad Deum, ſed ad ſeipſos & ad mundum; at qui in charitate erga proximum ſunt, & in amore in Dominum, illi poſſunt talem fidem habere, nam Cor eorum eſt ad Dominum: hoc etiam Dominus docet apud Johannem "*Quotquot receperunt, dedit illis poteſtatem, ut filii Dei eſſent, credentibus in Nomen Ipſius; qui non ex ſanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, ſed ex Deo nati ſunt*" I: 12. 13; qui ex ſanguinibus, ex voluntate carnis, & ex voluntate viri, ſunt qui in malo & falſo ex amoribus ſui & mundi ſunt; & qui ex Deo nati, ſunt qui in bono charitatis & fidei ex Domino; videatur n: 5826.

9242. Confidentia, quæ in eminenti ſenſu vocatur Fides, apparet ſicut confidentia ſpiritualis etiam apud malos, cum in diſcriminibus vitæ ſunt, & cum ægrotant; ſed illi, quia tunc cogitant de ſtatu vitæ ſuæ poſt mortem, vel ex timore pro inferno, vel ex amore ſui pro

cœlo,

cœlo, confidentiam fidei non habent; nam quod ex timore eſt, hoc non ex corde eſt, & quod ex amore ſui eſt, hoc ex corde malo eſt; quapropter tales, cum extra diſcrimen vitæ redeunt, aut cum reſipiſcunt a morbo, in vitam priorem, quæ fuit vita non confidentiæ, ſeu vita non fidei, redeunt. Ex his patet, quod Fides, quæ vocatur confidentia, non dabilis ſit niſi apud illos, qui in charitate erga proximum, ac in amore in Dominum ſunt.

9243. Fides, quæ intelligitur per credere illa quæ a Deo, hoc eſt, vera quæ ex Verbo, nec datur apud illos qui in malis ex amore ſui aut mundi ſunt; nam amor ſui & mundi vera fidei vel rejicit, vel exſtinguit, vel pervertit, n: 7491. 7492. Inde iterum patet, quod iiſdem nec confidentia fidei ſit; nam qui non credit vera quæ a Deo, non credere poteſt in Deum, quia credere in Deum eſt ex veris quæ a Deo.

9244. Omnes qui in cœleſti amore ſunt, Confidentiam habent quod ſalventur a Domino, credunt enim quod Dominus in mundum venerit, ad dandum vitam æternam illis qui credunt & vivunt ſecundum præcepta quæ docuit, & quod hos regeneret, & ſic aptos reddat cœlo; & quod hoc faciat Ipſe Solus abſque ope hominis ex pura miſericordia. Hoc intelligitur per credere in Dominum.

9245. Quod illi ſolum in fide ſint, qui vivunt ſecundum præcepta fidei, docet Dominus apud Johannem "*Lux venit in mundum, ſed dilexerunt homines magis tenebras quam lucem, erant enim opera eorum mala; omnis qui mala facit, odit lucem, & non venit ad lucem, ne coarguantur ejus opera: qui autem facit veritatem, venit ad lucem, ut manifeſtentur ejus opera, quoniam in Deo facta ſunt*" III: 19. 20. 21; venire ad lucem, eſt ad fidem in Dominum, ita ad fidem a Domino. Pariter apud Lucam "*Quid Me vocatis Domine, Domine, & non facitis quæ dico; omnis qui venit ad Me, & audit ſermones meos, & facit illos, ſimilis eſt homini ædificanti domum, qui poſuit fundamentum ſuper petra; qui vero audit & non facit, ſimilis eſt homini ædificanti domum ſuper humo ſine fundamento*" VI: 46 ad fin: qui faciunt ſermones ſeu verba Domini, ſunt illi qui amant proximum & amant Dominum, nam qui amat is facit; Johan: XIV: 20. 21. 23. 24. Cap: XV: 9 ad 17.

CAPUT

CAPUT XXIII.

1. NON feres famam vanitatis: ne ponas manum tuam cum improbo ad eſſe teſtis violentiæ.

2. Non eris poſt multos ad mala: & non reſpondebis ſuper lite ad declinandum poſt multos ad pervertendum.

3. Et pauperem non revereberis in lite ejus.

4. Cum occurreris bovi inimici tui, vel aſino ejus, erranti, reducendo reduces eum illi.

5. Cum videris aſinum oſoris tui cubantem ſub onere ſuo, & ceſſaveris a removendo ei, removendo removebis cum illo.

6. Non declinabis judicium egeni tui in lite ejus.

7. A verbo mendacii elongabis te; ac innocentem & juſtum ne occidas, quia non juſtificabo improbum.

8. Et munus non accipies, quia munus occæcat apertos oculis, & pervertit verba juſtorum.

9. Et peregrinum non opprimes; & vos noſtis animam peregrini, quia peregrini fuiſtis in terra Ægypti.

10. Et ſex annis ſeres terram tuam, & colliges proventum ejus.

11. Et ſeptimo intermittes eam, & dimittes eam, & comedent egeni populi tui, & reſiduum illorum comedat fera agri; ita facies Vineæ tuæ, Oliveto tuo.

12. Sex diebus facies opera tua, & die ſeptimo ceſſabis, propterea ut requieſcat bos tuus, & aſinus tuus, & reſpiret filius ancillæ tuæ, & peregrinus.

13. Et omne quod dixi ad vos cuſtodietis: & nomen deorum aliorum non memorabitis, & non audietur ſuper ore tuo.

14. Tribus vicibus feriaberis Mihi in anno.

15. Feſtum azymorum cuſtodies; ſeptem diebus comedes azyma, quemadmodum præcepi tibi, ad ſtatum tempus menſis Abib, quia in eo exiviſti ex Ægypto: & non videbuntur facies meæ vacue.

16. Et Feſtum meſſis, primitiarum operum tuorum, quæ ſeminaveras in agro: & Feſtum collectionis in exitu anni, in colligendo te opera tua ex agro.

17. Tribus vicibus in anno videbitur omnis maſculus tuus ad facies DOMINI JEHOVÆ.

18. Non ſacrificabis ſuper fermentato ſanguinem ſacrificii mei: & non pernoctabit adeps feſti mei uſque ad mane.

19. Primum primitiarum humi tuæ introduces domum JEHOVÆ DEI tui: non coques hædum in lacte matris ſuæ.

20. Ecce Ego mitto Angelum ante te, ad cuſtodiendum te in via, & ad perducendum te ad locum, quem præparavi.

21. Cuſtodi a facie Ejus, & audi vocem Ejus, ne exacerbes Eum, quia non feret prævaricationem veſtram, quia Nomen meum in medio Ejus.

22. Quia ſi audiendo audiveris vocem Ejus, & feceris omne quod loquar, inimicum agam in inimicos tuos, & hoſtem agam in hoſtes tuos.

23. Cum iverit Angelus meus ante te, & perduxerit te ad Emoræum, & Chittæum, & Periſæum, & Cananæum, Chivæum, & Jebuſæum, & excidero illum.

24. Non incurvabis te diis illorum, & non ſervies illis, & non facies ſecundum opera illorum, quia deſtruendo deſtrues illos, & confringendo confringes ſtatuas illorum.

25. Et ſervietis JEHOVÆ DEO veſtro, & benedicet pani tuo & aquis tuis, & removebo morbum e medio tui.

26. Non erit abortiens & ſterilis in terra tua; numerum dierum tuorum implebo.

27. Terrorem meum mittam ante te, & turbabo omnem populum, ad quos veneris, & dabo omnes inimicos tuos ad te, cervicem.

28. Et mittam crabronem ante te, & expellet Chivæum, Cananæum, & Chittæum, ab ante te.

29. Non expellam illum ab ante te in anno uno, ne forte ſit terra deſolata, & multiplicetur ſuper te fera agri.

30. Parum parum expellam illum ab ante te, uſque dum fructificeris, & hæredites terram.

31. Et ponam terminum tuum a mari Suph, & uſque ad mare Philiſtæorum, & a deſerto uſque ad fluvium; quia dabo in manum veſtram habitatores terræ, & expellam illos ab ante te.

32. Non panges illis & diis illorum fædus.

33. Non habitabunt in terra tua, ne forte faciant peccare te Mihi, cum ſerviveris diis illorum, quia erit tibi in laqueum.

CONTENTA.

9246. IN hoc Capite in ſenſu interno agitur de evitandis falſis doctrinæ & malis vitæ; & quod tunc implantententur vera doctrinæ & bona vitæ, & per illa regeneretur homo Eccleſiæ a Domino.

SENSUS INTERNUS.

9247. Verſ: 1. 2. 3. NON *feres famam vanitatis: ne ponas manum tuam cum improbo, ad eſſe teſtis violentiæ. Non eris poſt multos ad mala: & non reſpondebis ſuper lite ad declinandum poſt multos ad pervertendum. Et pauperem non revereberis in lite ejus.* Non feres famam vanitatis, ſignificat non auſcultationem falſitatum: ne ponas manum cum improbo, ſignificat non obedientiam malignitatum: ad eſſe teſtis violentiæ, ſignificat non affirmationem talium quæ contra bonum charitatis: non eris poſt multos ad mala, ſignificat non conſociationem cum talibus: & non reſpondebis ſuper lite ad declinandum poſt multos ad pervertendum, ſignificat non conſociationem cum illis qui bona & vera vertunt in falſa & mala, ac viciſſim: & pauperem non revereberis in lite ſua, ſignificat quod non favendum falſis, in quibus ſunt qui in ignorantia veri.

9248. Non feres famam vanitatis, quod ſignificet non auſcultationem falſitatum, conſtat ex ſignificatione fere famam, quod ſit audire & facere, ita auſcultare; fama enim in Lingua originali exprimitur per vocem quæ ſignificat auditionem; & ex ſignificatione vanitatis, quod ſit falſitas, & quidem falſitas doctrinæ & religionis; ut conſtare poteſt ex ſequentibus his locis; apud Ezechielem "*Non* erit amplius *ulla viſio vanitatis*, & divinatio blanda in medio domus Iſraelis" XII: 24; viſio vanitatis pro revelatione falſa. Apud Eundem "*Viderunt vanitatem* & divinationem mendacii; propterea quod *loquimini vanitatem*, & videtis mendacium; ideo ecce Ego contra vos, ut ſit manus meæ *contra Prophetas videntes vanitatem*, & divinantes mendacium" XIII: 6. 7. 8. 9; Prophetæ, de quibus hic dicitur, quod videant vanitatem, & divinent mendacium, ſignificant docentes & in ſenſu abſtracto doctrinam, n: 2534. 7269, & de prophetis prædicatur videre, quapropter etiam antiquis temporibus vocati ſunt videntes, 1 Sam: IX: 9: & quoque præ-

prædicatur divinare; per videre ſeu per viſionem, cum de prophetis, in ſenſu interno ſignificatur revelatio quæ ſpectat doctrinam, & per divinare ſeu per divinationem ſignificatur revelatio quæ ſpectat vitam; & quia vanitas ſignificat falſum doctrinæ, & mendacium falſum vitæ, ideo dicitur, viderunt vanitatem & divinationem mendacii. Apud Eundem, *In Videndo tibi vanitas*, in *divinando* tibi *mendacium*" XXI: 24. Apud Sachariam "Theraphim loquuntur iniquitatem, & *divinatores vident mendacium*, & *ſomnia vanitatis loquuntur*" X: 2. Apud Jeremiam "*Prophetæ viderunt vanitatem*" Thren: II: 14. Quod vanitas ſit falſum doctrinæ ac religionis, etiam patet apud Hoſcheam "*Vanitas facti ſunt*, in Gilgal boves ſacrificant" XII: 12. Apud Jeremiam "Obliti ſunt Mei populus meus, *vanitati ſuffiverunt*" XVIII: 12: ſimiliter alibi, ut Eſai: V: 18. Cap: XXX: 28. Cap: LIX: 4. Pſalm: XII: 3. Pſalm: CXIX: 37. 38. Pſalm: CXLIV: 7. 9.

9249. Non ponas manum cum imbrobo, quod ſignificet non obedientiam malignitatum, conſtat ex ſignificatione ponere manum, quod ſit obedientia, nam per manum ſignificatur *potentia*, n: 878. 3387. 4931 ad 4937. 5327. 5328. 6292. 7188. 7189. 7518. 7673. 8153. 8281, & quod ſit *quod apud illum*, ita *ipſe* quatenus poteſt, n: 9133, inde ponere manum cum aliquo, eſt unum facere cum illa, quod cum ſit ex malignitate, quæ ſignificatur per improbum, eſt obedire, nam malignitas ſuadet & ducit; & ex ſignificatione improbi, quod ſit malignus, & in ſenſu abſtracto malignitas. In ſenſu abſtracto dicitur, quia Angeli, qui in ſenſu interno Verbi ſunt, hoc eſt, qui Verbum ſpiritualiter percipiunt, cogitant & loquuntur abſtracte a perſona, n: 4380 fin: 8343. 8385. 9007; quod idea perſonæ apud illos vertatur in ideam rei, n: 5225. 5287. 5434.

9250. Ad eſſe teſtis violentiæ, quod ſignificet non affirmationem talium quæ contra bonum charitatis, conſtat ex ſignificatione teſtis, quod ſit confirmatio, de qua n: 4197. 8908; & ex ſignificatione violentiæ, quod ſit deſtructio boni charitats, de qua n: 6353, ita teſtis violentia eſt affirmatio contra bonum charitatis.

9251. Non eris poſt multos ad mala, quod ſignificet conſociationem cum talibus, nempe quæ ſupra memorata ſunt, quæ ſunt auſcultatio falſitatum, obedientia malignitatum, & affirmatio talium quæ ſunt contra bonum charitatis; hæc ſunt mala quæ intelliguntur: per eſſe poſt multos, ſignificatur eſſe cum multis, ita conſociari, nam in Lingua originali dicitur eſſe poſt, ire poſt, & ambulare poſt, & intelligitur eſſe cum, & ſequi, ita quoque conſociari, ut Jerem: VII: 9. Cap: XI: 10. 1 Sam: XVII: 13. 1 Reg: XIV: 8. Deut: IV: 3. Cap: VIII: 19, & alibi.

9252. Non reſpondebis ſuper lite ad declinandum poſt multos ad pervertendum, quod ſignificet non conſociationem cum illis qui bona & vera vertunt in mala & falſa, ac viciſſim, conſtat ex ſignificatione reſpondere ſuper lite, quod ſit de juſto & æquo, ac de bono & vero, de quibus contenditur, de qua n: 9024, reſpondere enim eſt dicere ſententiam & judicare; ex ſignificatione declinare poſt multos, quod ſit conformatio & ſic conſociatio cum multis; &

ex ſignificatione pervertere, quod ſit vertere verum in falſum, & bonum in malum, ac viciſſim.

9253. Et pauperem non revereberis in lite ſua, quod ſignificet quod non favendum falſis, in quibus ſunt qui in ignorantia veri, conſtat ex ſignificatione pauperis, quod ſint qui in paucis veris ſunt, & quoque in falſis, ex ignorantia; ſed qui eorum in bono ſunt, volunt inſtrui in veris; at qui in malo ſunt, non volunt inſtrui; nam falſa apud illos qui in bono ſunt, flecti poſſunt ad vera, & tandem diſſipari; at falſa apud illos qui in malo ſunt, non flecti ad vera poſſunt, ita nec diſſipari: de his pauperibus dicitur, quod illos non revereberis in lite ſua, hoc eſt, non favebis illorum falſis; per revereri enim ſignificatur favere, & per litem contentio veri contra falſum ac falſi contra verum. Quod Pauperes ſint qui in paucis veris, & in falſis ex ignorantia, videatur n: 9209; & quod falſa apud illos qui in bono ſunt, mitia ſint & flexibilia, at qui in malo, quod immitia & inflexibilia, n: 4736. 6359. 8051. 8149. 8296. 8311. 8318 fin:

9254. Verſ: 4 ad 9. *Cum occurreris bovi inimici tui, vel aſino ejus erranti, reducendo reduces eum illi. Cum videris aſinum oſoris tui cubantem ſub onere ſuo, & ceſſaveris a removendo ei, removendo removebis cum illo. Non declinabis judicium egeni tui in lite ejus. A verbo mendacii elongabis te; ac innocentem & juſtum ne occidas, quia non juſtificabo improbum. Et munus non accipies, quia munus occæcat apertos oculis, & pervertit verba juſtorum. Et peregrinum non opprimes; & vos noſtis animam peregrini, quia peregrini fuiſtis in terra Ægypti.* Cum occurreris bovi inimici tui, vel aſino ejus, erranti, ſignificat bonum non genuinum & verum non genuinum, apud illos qui extra Eccleſiam ſunt: reducendo reduces eum illi, ſignificat inſtructionem & emendationem: cum videris aſinum oſoris tui cubantem ſub onere ſuo, ſignificat falſum non concordans cum bono Eccleſiæ, ex quo perituri: & ceſſaveris a removendo ei, ſignificat non receptionem veri: removendo removebis cum illo, ſignificat uſque hortationem & niſum emendationis: non declinabis judicium egeni tui in lite ejus, ſignificat non deſtructionem pauci veri apud illos qui in ignorantia: a verbo mendacii elongabis te, ſignificat averſationem cum falſo ex malo: ac innocentem & juſtum ne occidas, ſignificat averſationem pro bono interiori & exteriori: quia non juſtificabo improbum, ſignificat quod malignitas talis ſit contra Divinam juſtitiam: & munus non accipies, ſignificat averſationem pro lucro quocunque: quia manus occæcat apertos oculis, ſignificat quod lucra faciant ut non appareant vera: & pervertit verba juſtorum, ſignificat ut appareant ſicut vera boni: & peregrinum non opprimes, ſignificat quod qui deſiderant inſtrui in veris Eccleſiæ non infeſtandi malis vitæ: & vos noſtis animam peregrini, ſignificat deſiderium illorum & vitam: quia peregrini fuiſtis in terra Ægypti, ſignificat quod a falſis & malis tutati ſint cum infeſtati ab infernalibus.

9255. Cum occurreris bovi inimici tui vel aſino ejus erranti, quod ſignificet bonum non genuinum & verum non genuinum apud illos qui extra Eccleſiam ſunt, conſtat ex ſignificatione inimici, quod ſint qui extra Eccle-

ſiam, de quibus infra; ex ſignificatione bovis, quod ſit bonum externi hominis, & ex ſignificatione aſini, quod ſit verum externi hominis, de quibus n: 2781. 9135, ſed bonum & verum non genuinum, quale apud illos qui extra Eccleſiam, qui per inimicum ſignificantur. Quod illi qui extra Eccleſiam, intelligantur per inimicum, eſt quia diſſident quoad bonum & verum fidei, non enim habent Verbum, ac ideo non ſciunt aliquid de Domino, nec de fide & charitate Chriſtiana, quæ a Domino ſolo; inde eſt, quod verum fidei eorum non genuinum ſit, nec bonum charitatis; quapropter etiam in altera, non ſimul, ſed ſeparati ab illis qui ab Eccleſia, vivunt; omnes enim in altera vita conſociantur ſecundum bonum & inde verum, nam hæc faciunt vitam ſpiritualem & conjunctionem. At uſque, qui in cœlo ſunt, illos qui extra Eccleſiam pro inimicis non habent, ſed illos inſtruunt, & ad bonum Chriſtianum ducunt; quod etiam recipiunt illi, qui in ſubordinatione, obedientia, & in aliqua ſpecie charitatis mutuæ inter ſe ex ſuo religioſo in mundo vixerunt; in ſenſu autem literæ vocantur inimici, ex diſſidentia ſpirituali quæ eſt, ut dictum, quoad verum fidei & bonum charitatis; videantur quæ ab experientia de Gentium extra Eccleſiam ſtatu & ſorte in altera vita, n: 2589 ad 2604. 2861. 2863. 4190. 4197, oſtenſa ſunt. Quod iidem pro Amicis habendi ſint, ac inſtruendi & emendandi in ſenſu interno intelligitur per quod *reducendo reduces illum*, de quibus ſequitur. Addendum modo eſt, quod per Beſtias varii generis in Verbo ſignificentur affectiones & inclinationes, quales homo communes habet cum beſtiis, & in ſenſu ſpirituali affectiones boni & veri interni & externi, videatur n: 45. 46. 142. 143. 246. 714. 715. 776. 2179. 2180. 2781. 3218. 3519. 5198. 9090; & quod Beſtiæ ideo in Sacrificiis adhibitæ fuerint ſecundum ſignificationem, n: 1823. 2180. 2805. 2807. 2860. 3559: inde eſt, quod per Legem hanc moralem de reducendis bovibus & aſinis inimici errantibus in ſenſu ſpirituali ſignificentur talia quæ Eccleſiæ ſunt, ita quæ amoris mutui ſeu charitatis ſunt erga illos qui ab Eccleſiæ veris diſſident.

9256. Reducendo reduces eum ibi, quod ſignificet inſtructionem & emendationem, conſtat ex ſignificatione reducere, cum de illis qui extra Eccleſiam in bono & vero non genuino ſunt, quod ſit inſtruere & emendare, nam ſic reducuntur. Quod benefaciendum ſit illis qui extra Eccleſiam ſunt, etiam intelligitur per Domini verba apud Matthæum "Audiviſtis quod dictum ſit, *amabis proximum tuum*; Ego vero dico vobis, *amate inimicos veſtros*, benedicite maledicentibus vobis, benefacite *odio vos habentibus*; nam ſi amaveritis amantes vos, quid præmium habetis; & ſi ſalutatis fratres veſtros tantum, quid abundantius facitis" v 43 ad 47; etiam hic per inimicos & per odio habentes in ſenſu ſpirituali intelliguntur, qui diſſident quoad bona & vera fidei; in genere illi qui extra Eccleſiam ſunt; quoniam gens Judaica illos conſiderabat ut hoſtes, quos internecioni dare & impune occidere liceret: quod illi in ſenſu ſpirituali per inimicos intelligantur, patet, quia dicitur, ſi ſalutatis fratres veſtros tantum quid abundantius facitis; fratres enim vocati ſunt omnes

qui a Jacobo nati ſunt, ita qui intra Eccleſiam erant. Quod illos qui extra Eccleſiam ſunt, & Gentes vocantur, porro concernit, in falſis quidem doctrinæ ſunt, ſed ex ignorantia, quia non habent Verbum, at uſque cum inſtructi, in perceptione clariore ſunt, & inde in perceptione interiore de cœleſti vita apud hominem, quam Chriſtiani; cauſa eſt, quia non confirmaverunt ſe contra vera fidei, ſicut purpluros Chriſtiani; quapropter internus illorum homo non eſt clauſus, ſed eſt, ſicut apud infantes, apertilis & receptibilis veri; nam qui confirmaverunt ſe contra vera & bona fidei, ut faciunt omnes illi qui male vivunt, illi apud ſe claudunt Internum hominem ſupra, & aperiunt infra, unde Internus eorum homo ſpectat modo illa quæ infra ſunt, hoc eſt, in Externum ſeu naturalem hominem, & per illum in ea quæ in mundo ſunt, & in ea quæ circum corpus ſuum, & quæ ſuper tellure; & cum ita, ſpectant deorſum, quod eſt verſus infernum: apud tales Internus homo verſus cœlum aperiri non poteſt, niſi diſcutiantur negativa veri ſeu affirmativa falſi, quæ clauſerunt, quæ diſcutienda ſunt in mundo; quod non fieri poteſt, niſi per inverſionem vitæ totalem, ita per plures annos; nam falſa per ſeries ſe diſponunt, & nexum inter ſe continuum faciunt, & formant ipſam mentem naturalem, & ejus intuitionem quoad illa quæ Eccleſiæ & cœli ſunt; inde eſt, quod omnia quæ fidei & charitatis ſunt, hoc eſt, quæ doctrinæ Eccleſiæ ſeu quæ Verbi, in communi omnia cœleſtia & Divina illis caligo ſint, & viciſſim mundana & terreſtria illis lux; inde patet, quod deſtruere falſa apud tales, ſit deſtruere ipſam vitam, & ſi illis novum vitæ erit, quod falſa ſucceſſive exſtirpanda ſint, & loco eorum implantanda vera & bona, quæ ſimiliter continuum nexum inter ſe formabunt, ac in ſeries diſponentur; hoc intelligitur per inverſionem vitæ totalem, quæ non niſi quam per plures annos dari poteſt; quare qui credit quod homo momento fieri poſſit novus, valde fallitur. At qui ſe non confirmaverunt contra bona & vera fidei, ſicut illi qui extra Eccleſiam ſunt, & tamen in quadam ſpecie fidei & charitatis ſecundum ſuum religioſum vixerunt, illi non potuerunt per negativa veri ac per confirmativa falſi contra verum fidei ex Verbo apud ſe Internum hominem claudere, quapropter etiam, ſi non in mundo, uſque in altera vita aperitur eorum internum ſupra, quod eſt in cœlum & ad Dominum, & tunc ſimul omnia terreſtria & mundana, quæ ſecum a vita in mundo traxerunt, elevantur, ut ſimul ſpectent ſurſum; per quæ in ſtatu ſunt recipere vera fidei & bona charitatis a Domino, ac imbui intelligentia & ſapientia, & ſic donari felicitate æterna; talis ſors eſt omnium, qui ſecundum religioſum ſuum in bono vixerunt: quapropter Eccleſia Domini eſt per univerſum orbem ſparſa: ſed ipſa Eccleſia Domini in terris ſe habet ſicut Maximus Homo in cœlis, cujus cor & pulmo eſt ubi Verbum, ac reliqua membra & viſcera, quæ a corde & Pulmone vivunt, ſunt ubi non Verbum. Ex his quoque conſtare poteſt, unde eſt, cur Nova Eccleſia ſemper apud Gentes, quæ extra Eccleſiam ſunt, inſtauretur, n: 2986. 4747, quod fit quando vetus Eccleſia clauſit ſibi cœlum, ut ſupra dictum eſt; inde eſt, quod Eccleſia a populo Judaico tranſlata ſit ad Gentes; & quoque quod hodierna Eccleſia etiam ad Gentes nunc transferatur. Quod Eccleſia ad Gentes, quæ agnoſcunt Dominum, transferatur, conſtat

conſtat a pluribus locis in Verbo, ut ab his ſequentibus; apud Eſaiam "*Populus ambulantes in tenebris, viderant lucem magnam, habitantes in terra umbræ mortis*, lux effulſit ſuper eos: *multiplicaſti Gentem*, illi magnum reddidiſti gaudium" IX: 1. 2. Apud Eundem "Fiet in die illo, *a Radice Jiſchaji*, quæ ſtans in ſignum *populorum, gentes quærent*, & erit quies Ipſius gloria" XI: 10. Apud Eundem "Ego Jehovah *vocavi Te in Juſtitia*, & apprehendam manum *Tuam*, quia cuſtodiam *Te*, & *dabo Te in fœdus populo, in lucem Gentium*, ad aperiendum oculos cæcos, ad educendum e carcere vinctum, e domo clauſtri *ſedentes in tenebris*" XLII: 6. 7. Apud Eundem "*En teſtem populis dedi Ipſum, Principem & Legiſlatorem Gentibus*; en *Gentem*, non noviſti, vocabis, & *Gens*, non noverant *Te, ad Te current*, propter Jehovam Deum Tuum, & ob Sanctum Iſraelis" LV: 4. 5. Apud Eundem "*Ambulabunt Gentes ad lucem tuam*, & reges ad ſplendorem ortus tui, attolle circumcirca oculos tuos, omnes congregantur, *veniunt ad Te*, filii tui e longinquo veniunt, & filiæ tuæ ad latus a nutricibus apportantur; tunc videbis & afflues, & ſtupebit & dilatabit ſe cor tuum, *quod convertatur ad Te multitudo maris, exercitus gentium venient*" LX: 3. 4. 5. In Prophetia Simeonis de Domino nato, apud Lucam "Viderunt oculi mei ſalutare Dei, quod præparaſti ante faciem *omnium populorum, lumen in revelationem Gentium*" II: 30. 31. 32. In omnibus illis locis agitur de Domino, quod Gentes ad ipſum venturæ ſint; & ad Ipſum veniunt, cum Ipſum agnoſcunt pro ſuo Deo; & quod mirum, Gentes adorant unicum Deum ſub forma humana; quapropter cum audiunt de Domino, recipiunt Ipſum & agnoſcunt; nova Eccleſia nec apud alios inſtaurari poteſt. Quod apud tales Eccleſia inſtauretur, patet porro a Domini verbis, apud Matthæum "Annon legiſtis in Scripturis, *Lapidem quem reprobaverunt ædificantes*, hic factus eſt in caput anguli, ideo dico vobis, auferetur a vobis Regnum Dei, & *dabitur genti facienti fructus*" XXI: 42. 43; Lapis eſt Dominus, n: 6426; ædificantes ſunt qui ab Eccleſia: quod hi ultimi erunt, & gentes primi, apud Lucam "*Venient ab ortibus & occaſibus, & a ſeptentrione & meridie, accumbentes in Regno Dei; & ecce ſunt extremi qui erunt primi, & ſunt primi qui erunt ultimi*" XIII: 29. 30.

9257. Cum videris Aſinum oſoris tui cubantem ſub onere ſuo, quod ſignificet falſum non concordans cum bono Eccleſiæ, ex quo perituri, conſtat ex ſignificatione aſini, quod ſit verum ſcientificum, ita in oppoſito ſenſu falſum ſcientificum, de qua n: 2781. 5492. 5741. 8078; ex ſignificatione oſoris, cum de falſo, quod ſit quod contra bonum Eccleſiæ, ita quod non concordat cum illo; nam odium in ſpirituali ſenſu eſt averſatio & diſſidium, quod inter vera & falſa, tum inter bona & mala, n: 3605. 4681. 4684; & ex ſignificatione cubare ſub onere, quod ſit perire: inde patet, quod per aſinum oſoris ſignificetur falſum concordans cum bono Eccleſiæ ex quo perituri.

9258. Et ceſſaveris a removendo ei, quod ſignificet non receptionem veri; conſtat ex ſignificatione ceſſare a removendo, quod ſit non inſtruere & emendare,

dare, hic non poſſe inſtrui, ita non recipere verum, quia de falſo dicitur quod non concordat cum bono Eccleſiæ, id falſum tale eſt: quod removere in ſenſu ſpirituali id ſit, patet ex eo, quia voces ſe applicant ad rem, ſic removere in ſenſu literæ ad onus ſub quo aſinus cubat, & in ſenſu interno ad falſum quod non concordat cum bono Eccleſiæ, quapropter in hoc ſenſu ſignificatur non remotio a falſo per emendationem, ita quoque non receptio veri per quod emendatio ſeu remotio. Sunt falſa quæ concordant cum bono Eccleſiæ, & ſunt falſa quæ non concordant cum illo; falſa, quæ concordant, ſunt in quibus bonum latet, & quæ ſic per bonum flecti poſſunt ad vera; at falſa quæ non concordant cum bono Eccleſiæ, ſunt in quibus malum latet, & quæ ſic non flecti poſſunt ad vera. Cum bono quod intus latet in veris genuinis aut in veris non genuinis, quæ nunc ſupra falſa dicta ſunt; & cum malo quod intus in falſis, & quoque in veris, ſe habet ſicut cum prolifico in ſemine fructus; cum fructus naſcitur, tunc omnes fibræ ejus ſpectant verſus prolificum ſeminis, & per ſuccum tranſmeantem alunt id, & formant id, at cum formatum eſt, tunc recedunt fibræ, & vehunt ſuccum a ſemine; inde caro fructus fathiſcit & putreſcit, & dein inſervit prolifico pro humo; ſimiliter ſe habet cum ipſo ſemine, cum prolificum ejus inchoat e novo producere ſe in terra: prolificum in plantis correſpondet bono in homine, ipſum ſemen correſpondet internis, & caro fructus circum ſemen correſpondet externis; cum internum hominis e novo formatur ſeu regeneratur, tunc ſcientifica & vera quæ Externi hominis, ſunt ſicut fibræ fructus, per quas ſuccus transfertur ad internum, quæ quoque poſtea, cum homo regeneratus eſt, ſeparantur & inſerviunt pro humo; ſimiliter fit cum Interno hominis, cui ſemen correſpondet; tunc bonum, quod ita formatum eſt, producit novum hominem, ſicut prolificam in ſemine novam arborem vel novam plantam; fiunt ſic omnia nova, & poſtea multiplicantur & fructificantur in æternum: inde homo novus fit ſicut hortus ac paradiſus, cum quibus etiam comparatur in Verbo. Hoc intelligitur per Domini verba apud Matthæum "*Simile eſt Regnum cælorum grano ſinapis,* quod *accipiens homo ſeminavit in agro ſuo, quod minus eſt omnibus ſeminibus: quando autem excrevit, majus eſt oleribus, & fit arbor, ita ut veniant volatilia cæli & nidulentur in ramis ejus*" XIII: 32. Ex his conſtare poteſt, quomodo ſe habet cum veris genuinis & non genuinis, in quibus intus eſt bonum, quod nempe, cum bonum formatum eſt, tunc producat talia vera quæ concordant cum bono; quæ tametſi non genuina vera ſunt, uſque tamen acceptantur ſicut genuina, quia ſapiunt ex bono, nam inde eſſentiam & vitam ſuam trahunt; bonum enim prolificat & producit ſe per vera, & in productione in continuo conatu eſt novum bonum, in quo ſimile prolificum ſit, parere; ſimiliter ac facit prolificum ſeminis in planta aut arbore, dum e terra profert ſe propter novos fructus & nova ſemina: ſed varietates perpetuæ ſunt, quæ ſe habent ſecundum bona formata per vitam charitatis ſecundum præcepta fidei. Ex oppoſito videri poteſt, quomodo ſe habet cum falſis, in quibus malum, quod nempe ſint ſicut arbores, quæ malos fructus ferunt, quæ exſtirpandæ, & in ignem conjiciendæ,

ſecundum

ſecundum Domini verba apud Matthæum "*Omnis arbor bona fructus bonos facit, putris autem arbor fructus malos facit; non poteſt arbor bona fructus malos facere, neque arbor putris fructus bonos facere: omnis arbor quæ non facit fructum bonum, exſcinditur & in ignem conjicitur; quare ex fructibus eorum cognoſcetis eos*" VII: 17. 18. 19. 20. Cap: XII: 33. Et apud Johannem "*Jeſus dixit, quemadmodum palmes non poteſt fructum ferre a ſeipſo, ni manſerit in vite, ita neque vos niſi in Me manſeretis: Ego ſum vitis, vos palmites, qui manet in Me & Ego in illo, hic fert fructum multum, quia ſine Me non poteſtis facere quicquam: niſi quis manſerit in Me, ejicietur foras ſicut palmes, & areſiet, & colligunt illum, & in ignem conjiciunt, comburiturque*" XV: 4. 5. 6: inde patet, quod omne bonum, quod aliquem fructum feret, ſit ex Domino, & niſi ab Ipſo, non ſit bonum.

9259. Removendo removebis cum illo, quod ſignificet exhortationem & niſum emendationis, conſtat ex ſignificatione removere, cum de falſo quod non concordat cum bono Eccleſiæ, quod ſit emendatio, ut ſupra n: 9258, hic niſus emendationis & exhortatio, quia tale falſum ægre emendatur. Falſa quæ non concordant cum bono Eccleſiæ, ſunt omnia illa quæ contra Dominum ſunt, & quæ contra bonum amoris in Ipſum, & contra bonum charitatis erga proximum. Quod talia, quæ nunc explicata ſunt, in binis his Legibus ſeu Judiciis, intus recondita lateant, patet etiam ex eo, quod illa, quæ in Judiciis, intus recondita lateant, patet etiam ex eo, quod illa, quæ in litera continent, raro eveniant, nempe quod occurratur bovi ſeu aſino inimici erranti, & quod videatur aſinus oſoris cubans ſub onere, & inde non tanti, ut inter leges & judicia promulgata fuiſſent e monte Sinai; ſed illa quæ intus in ſe continent, faciunt, ut inter præcipua judicia ſint; continent enim quod Gentes, etiam amandæ eſſent, ac inſtruendæ in veris fidei, & emendandi quoad vitam: ſed hæc interna harum legum coram populo Iſraelitico & Judaico non potuerunt exponi, quia in externis erant abſque internis; & quia e Patribus ſuis traxerunt, quod odio haberent, & inde pro inimicis & hoſtibus, omnes qui non ex fratribus ſuis eſſent, hoc eſt, qui non nati ex Jacobo: de Judæis quales fuerint, videatur, n: 4307. 4314. 4316. 4317. 4429. 4433. 4444. 4825. 4903. 6304. 8588. 8788. 8806. 8871.

9260. Non declinabis judicium egeni tui in lite ſua, quod ſignificet non deſtructionem pauci veri apud illos qui in ignorantia, conſtat ex ſignificatione declinare, quod ſit pervertere, & ſic deſtruere; ex ſignificatione judicii, quod ſit rectum & verum, de qua n: 2235. 2335. 5068. 6397. 7206. 8685. 8695. 8972: ex ſignificatione egeni, quod ſit qui in pauco vero ex ignorantia, & uſque deſiderat inſtrui, de qua n: 9209; & ex ſignificatione litis, quod ſit contentio, de qua n: 5663. 9024; hic in lite eſt in ſua cauſa de pauco vero, pro quo contendit.

9261. A verbo mendacii elongabis te, quod ſignificet averſationem pro falſo ex malo, conſtat ex ſignificatione mendacii, quod ſit falſum ex malo, de qua n: 8908. 9248, quod ſit falſum ex malo, eſt quia id falſum elongandum eſt, trahit enim ſuam eſſentiam ex malo, & malum ac bonum ſunt oppoſita,

poſita, malum enim eſt ex inferno, & bonum eſt e cœlo, & ibi a Domino; falſum autem non ex malo, quod eſt falſum ignorantiæ, non eſt tale, videatur n: 1679. 2863. 4551. 4552. 4729. 5736. 6359. 7272. 7574. 8149. 8311. 8318 fin: 9258, & ex ſignificatione elongare ſe, quod ſit averſari. Quod elongatio ſit averſatio, ducit cauſam ex elongationibus, quæ apparent in mundo ſpirituali, quod ſint ſecundum diſſimilitudines, diſſidentias & averſationes quoad illa quæ vitæ ſpiritualis ſunt; qui enim ibi in uno loco apparent, illi in ſimili ſtatu affectionum & inde cogitationum ſunt, qui ut primum diſſident, ab invicem ſeparantur & elongantur, & hoc fit ſecundum gradum diſſidentiæ: hoc inde exiſtit, quia ſpatia, ſicut etiam tempora in mundo ſpirituali ſunt ſtatus, ac inde diſtantiæ ſunt diverſitates ſtatuum; ſed uſque coram viſu externo ibi ſtatus apparent ut ſpatia, & eorum diverſitates ut diſtantiæ: quod ſpatia & diſtantiæ, ut & tempora, ſint ſtatus, videatur n: 1273. ad 1277. 1376 ad 4346. 2625. 2356. 3387. 3404. 3638 ad 3641. 4321. 4882. 3781. 9104, at quod uſque apparentiæ ſpatiorum & diſtantiarum ſint, ſed oriundæ ex mutationibus ſtatus in interioribus, n: 5606: inde nunc patet, quod elongatio in ſenſu interno ſit averſatio.

9262. Ac innocentem & juſtum ne occidas, quod ſignificet averſationem pro deſtruendo bono interiori & exteriori, conſtat ex ſignificatione innocentis, quod ſit qui in bono interiori, ita in ſenſu abſtracto bonum interius, de qua ſequitur; ex ſignificatione juſti, quod ſit qui in bono exteriori, & in ſenſu abſtracto bonum exterius, nam juſtum prædicatur de bono amoris erga proximum at innocens de bono amoris in Dominum; bonum amoris erga proximum eſt bonum exterius, & bonum amoris in Dominum eſt bonum interius; & ex ſignificatione occidere, quod ſit deſtruere. Quod Juſtum ſit bonum amoris erga proximum; videbitur etiam infra: at quod innocens ſit bonum amoris in Dominum, eſt quia illi in innocentia ſunt qui amant Dominum; Innocentia enim eſt agnoſcere corde, quod a ſe non niſi quam malum velit, & non niſi quam falſum percipiat; & quod omne bonum quod amoris, & omne verum quod fidei, ſit a Solo Domino: hæc agnoſcere corde, non alii poſſunt, quam qui Domino conjuncti ſunt per amorem; tales ſunt qui in intimo cœlo ſunt, quod inde Cœlum innocentiæ vocatur; quapropter bonum, quod illis, eſt interius bonum; eſt enim Divinum bonum amoris procedens a Domino, quod, qui in cœlo innocentiæ ſunt, recipiunt; inde quoque illi nudi apparent, & quoque ſicut infantes; ex quo eſt, quod innocentia repræſentetur per nuditatem, & quoque per infantiam; quod per nuditatem, videatur n: 165. 213. 214. 8375; & quod per infantiam, n: 430. 1616. 2280. 2305. 2306. 3183. 3495. 4563. 4797. 5608 fin. Ex illis quæ de Innocentia nunc dicta ſunt, conſtare poteſt, quod Divinum Domini non recipi poſſit, quam in Innocentia; unde eſt, quod bonum non ſit bonum, niſi in eo ſit innocentia, n: 2526. 2780. 3994. 6765. 7840. 7887; hoc eſt, agnitio quod ex proprio non niſi quam malum & falſum procedat, & quod a Domino omne bonum & verum ſit; credere illud, & credere hoc, & quoque velle hoc, eſt innocentia: eſt itaque bonum innocentiæ ipſum bonum Divinum

num

num a Domino apud hominem: inde eſt, quod innocens ſignificet illum, qui in bono interiori eſt, ac in ſenſu abſtracto bonum interius. Quia per innocentem ſeu innocentiam, Divinum bonum quod a Domino ſignificatur; ideo crimen maxime nefandum fuit ſanguinem innocentem effundere, & cum factum, quod univerſa terra damnata eſſet, uſque dum id expiatum fuit, ut conſtare poteſt a Proceſſu inquiſitorio & expurgatorio, ſi aliquis confoſſus deprehenſus fuerit in terra, de qua re ita apud Moſchen "Cum invenitur *Confoſſus in terra jacens in agro*, nec ſcitur quis percuſſerit eum; tunc exibunt ſeniores urbis, *quæ circum confoſſum*; fiet autem, urbem proximam *confoſſo*, ſument ſeniores urbis hujus vitulam bovis, per quam labor non factus, quæ non traxit in jugo, & deducent ſeniores urbis hujus vitulam ad vallem ſterilem, quæ non colitur, nec ſeritur, & decollabunt ibi vitulam in valle: dein accedent ſacerdotes filii Levi, & omnes ſeniores urbis hujus adſtantes *Confoſſo*, lavabunt manus ſuas ſuper vitula decollata in valle; & reſpondebunt & dicent; *manus noſtræ non fuderunt ſanguinem hunc*, & oculi noſtri non viderunt; expia populo tuo Iſraeli quem redemiſti Jehovah, *nec des ſanguinem innocentem in medio populi tui Iſraelis:* ſic expiabitur illis *ſanguis: tu vero removebis ſanguinem innocentem e medio tui*, ſi feceris rectum in oculis Jehovæ" Deut: XXI: 1 ad 10; quiſque videre poteſt, quod hic proceſſus inquiſitorius & expurgatorius ſanguinis innocentis effuſi in terra arcana cœli involvat, quæ nullatenus ſciri poſſunt, niſi ſciatur quid ſignificatur per confoſſum in agro, per vitulam bovis per quam labor non factus, & quæ non traxit in jugo; quid per vallem ſterilem quæ non colitur nec ſeritur, per decollationem vitulæ in illa valle, per lavationem manus ſuper vitula, & per reliqua: quod hæc mandata fuerint abſque quod ſignificaverint arcana, nullatenus conveniret Verbo, quod a Divino dictatum eſt & quoad quamlibet vocem & jotham inſpiratum; nam tale abſque altiore ſignificatione fuiſſet rituale nullius ſanctitatis, imo vix alicujus rei: ſed uſque patet, quænam arcana inibi latent ex ſenſu interno, ita ſi ſciatur, quod per confoſſum in terra jacentem in agro ſignificetur verum & bonum exſtinctum in Eccleſia ubi bonum; quod per urbem proximam confoſſo ſignificetur verum doctrinæ Eccleſiæ cujus bonum exſtinctum eſt; quod per vitulam bovis per quam labor non factus eſt, & quæ non traxit in jugo, bonum externi ſeu naturalis hominis, qui nondum ſibi attraxit falſa fidei & mala amoris per ſervitium cupiditatum; quod per vallem ſterilem, quæ non colitur nec ſeritur, ſignificetur mens naturalis non exculta veris & bonis fidei, ex ignorantia; quod per decollationem in illa valle, ſignificetur expiatio propter non culpam quia ex ignorantia; quod per lavationem manus ſignificetur purificatio e nefando illo crimine; ex his cognitis, patet quod per effundere ſanguinem innocentem ſignificetur exſtinguere Divinum Verum & Bonum quod a Domino, ita Ipſum Dominum apud hominem Eccleſiæ: ſciendum eſt, quod per totum hunc Proceſſum repræſentatum fuerit in cœlo crimen tale factum abſque culpa, quia ex ignorantia in qua innocentia, & inde ut non malum; ſingula uſque ad minutiſſima in illo proceſſu aliquid eſſentiale illius rei repræſentabant; quæ autem repræſentabant, conſtat ex ſenſu interno: quod Confoſſus ſit verum & bonum exſtinctum, videatur n: 4503: quod terra ſit Ec-

cleſia, n: 662. 1066. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733. 1850. 2117. 2115 fin: 2928. 3355. 4447. 4535. 5577. 8011. 8732; quod ager ſit Eccleſia quoad bonum, ita bonum Eccleſiæ, n: 2971. 3310. 3766. 4982. 7502. 7571. 9189; quod urbs ſit doctrina veri, ita verum doctrinæ Eccleſiæ, n: 402. 2268. 2450. 2712. 2943. 3216. 4492. 4493; quod bos ſit bonum externi ſeu naturalis hominis, n: 2180. 2566. 2781. 9135; inde vitula bonum infans, n: 1824. 1825; quod labor non factus & traxit in jugo, ſit quod adhuc non ſerviverit falſis & malis, ex ignorantia, patet, nam laborare & trahere in jugo eſt ſervire; quod vallis ſit mens inferior, quæ mens naturalis vocatur n: 5417. 4715; quod ſterilis ſit quæ abſque veris & bonis, n: 3908; ita vallis quæ non colitur & ſeritur, eſt mens naturalis nondum exculta veris & bonis, ita quæ adhuc eſt in ignorantia; quod ſemen quo ſeritur ſit verum fidei, n: 1025. 1447. 1610. 1940. 2848. 3038. 3373. 3671. 6158; quod decollatio ſit expiatio, eſt quia per mactationes beſtiarum variarum, ſicut per ſacrificia, ſignificabantur expiationes; quod lavatio manus ſit purificatio a falſis & malis, n: 3147, hic itaque purificatio a nefando illo crimine; nam effundere ſanguinem in genere ſignificat violentiam inferre bono & vero, n: 9127, ſic effundere ſanguinem innocentem ſignificat exſtinguere Divinum a Domino apud hominem, ita Ipſum Dominum apud illum; nam verum & bonum apud hominem eſt Ipſe Dominus, quia ſunt ab Illo. Simile ſignificatur per effundere ſanguinem innocentem, in Deuter: Cap: XIX: 10. Cap: XXVII: 25. Eſai: LIX: 3. 7. Jerem: II: 34. Cap: VII: 6. Cap: XIX: 4. Cap: XXII: 3. 17. Joel: IV: 19. Pſalm: XCIV: 21. Innocens in ſenſu proximo ſignificat qui abſque culpa, & abſque malo, quod etiam teſtababantur olim per lavationem manuum, Pſalm: XXVI: 6. Pſalm: LXXIII: 13. Matth: XXVII: 24. Johan: XVIII: 38. Cap: XIX: 4: hoc inde eſt, quia bonum quod a Domino apud hominem eſt abſque culpa ac abſque malo; id bonum eſt bonum innocentiæ in ſenſu interno, ut oſtenſum eſt: ſed bonum quod abſque culpa & malo eſt in externo homine, hoc eſt, bonum exterius, vocatur Juſtum; ut quoque apud Davidem "Non aſſociabitur Tibi thronus perditionum, qui conglomerant ſe contra *Animam Juſti*, & *ſanguinem innocentem* condemnant" Pſalm: XCIV: 21.

9263. In Verbo pluries memoratur *Juſtus*, *Juſtitia*, & *Juſtificare*, ſed quid in ſpecie per illa ſignificatur, nondum eſt notum; quod non notum ſit, eſt quia huc uſque ignoratum eſt, quod ſingulæ voces in Verbo ſignificent talia quæ internæ Eccleſiæ & quæ Cœli ſunt, ita quæ Interni hominis ſunt, nam in Interno homine eſt Internum Eccleſiæ & Cœlum; tum quod illa interiora in Verbo differant ab exterioribus ejus, quæ ſunt literæ, ſicut ſpiritualia a naturalibus ſeu cœleſtia a terrenis, quorum differentia tanta eſt, ut coram naturali homine vix appareat ſimilitudo, tametſi eſt concordantia plena: hoc quia ignoratum eſt, non ſciri potuit quid Juſtus, Juſtitia, & Juſtificari, in ſenſu ſpirituali & cœleſti in Verbo ſignificent; creditur ab Antiſtitibus, quod Juſtus & Juſtificatus ſit, qui ſcit vera fidei ex doctrina Eccleſiæ ac ex Verbo, & inde in fiducia ſeu confidentia eſt, quod ſalvetur per Domini Juſtitiam, & quod Juſtitia Domino fuerit ex eo quod impleverit omnia Legis; & quod Ipſi

meritum

meritum, quia paſſus crucem, & per id expiaverit & redemerit hominem; per hanc ſolam fidem creditur homo juſtificari; & quod illi ſint qui in Verbo vocantur juſti. Aſt non illi ſunt qui vocantur Juſti in Verbo, ſed qui in bono charitatis erga proximum ſunt ex Domino, nam Dominus Solus Juſtus eſt, quia Solus Juſtitia; idcirco homo quantum boni a Domino recipit, hoc eſt, quantum & quale Domini apud ſe habet, tantum Juſtus ac juſtificatus eſt; quod Dominus Juſtitia factus ſit, eſt per quod Ipſe Humanum ſuum ex propria potentia Divinum fecit; hoc Divinum apud hominem, qui recipit illud, eſt Juſtitia Domini apud illum, & eſt ipſum Bonum charitatis erga proximum; nam Dominus eſt in Bono amoris & per id in Vero fidei, quia Dominus eſt Ipſe Divinus Amor. Bonum charitatis erga proximum eſt Bonum exterius, quod ſignificatur per Juſtum; & Bonum amoris in Dominum, eſt Bonum interius, quod ſignificatur per Innocens; de quo in præcedente articulo. Quod Bonum amoris erga proximum a Domino ſit Juſtum in proprio ſenſu, conſtare poteſt ex locis in Verbo, ubi Juſtus, Juſtitia, & Juſtificari, nominantur; ut apud Matthæum "*Tunc reſpondebunt Ipſi Juſti*, dicentes, quando Te vidimus eſurientem & nutrivimus Te, aut ſitientem & potavimus Te; quando vidimus Te peregrinum & collegimus Te; aut nudum & circum induimus Te; quando vidimus Te ægrotum, aut in cuſtodia, & venimus ad Te: ſed reſpondens Rex dicet illis, *amen dico vobis, in quantum feciſtis uni ex his fratribus meis minimis, Mihi feciſtis:* & ibunt *Juſti* in vitam æternam" XXV: 37. 38. 39. 44; hic Juſti vocantur, qui bona charitatis erga proximum præſtiterunt, quæ ibi recenſentur; & quod bona charitatis, ſunt Dominus apud illos, dicitur manifeſte "In quantum feciſtis uni ex his fratribus meis minimis, Mihi feciſtis" videatur n: 4807 ad 4810. 4954 ad 4959. 5063 ad 5071; hi vocantur etiam oves, nam per oves ſignificantur qui in bono charitatis ſunt a Domino, n: 4169; at per hircos, qui a ſiniſtris, & damnantur, ſignificantur qui in fide ſeparata a charitate, n: 4169 fin: 4769. Iidem per Juſtos ſignificantur alibi apud Matthæum "Exibunt Angeli, & ſeparabunt malos *e medio Juſtorum*" XIII: 49: & apud Lucam "Retribuetur tibi *in reſurrectione Juſtorum*" XIV: 14. Inde patet quid ſignificatur per *quod Juſti fulgebunt ut ſol in cælo*" Matth: XIII: 43, quod nempe qui in bono amoris a Domino ſunt, Dominus enim eſt Sol in altera vita, & quod a Domino ut Sole ibi eſt Bonum amoris, videatur n: 1053. 1521. 1529. 1530. 1531. 2441. 2495. 3636. 3643. 4060. 4321 fin: 4696. 5097. 7078. 7083. 7171. 7173. 7270. 8487. 8812; inde Dominus vocatur *Sol juſtitiæ*" Malach: IV: 2. Apud Danielem "Intelligentes ſplendebunt ſicut ſplendor expanſi, & *Juſtificantes multos* ſicut ſtellæ in ſæculum ſæculorum" XII: 3, intelligentes ſunt qui in vero & bono fidei, juſtificantes qui per verum & bonum fidei dicunt ad bonum charitatis; ſplendere ſicut ſtellæ, eſt in intelligentia veri & in ſapientia boni eſſe, & inde in felicitate æterna; nam ſtellæ ſunt cognitiones veri & boni, ex quibus intelligentia & ſapientia, n: 2495. 2849. 4697. Juſtus deſcribitur ita apud Davidem "Jehovah ſuſtentat *Juſtos*; *Juſtus* miſereſcitur & dat: *Juſtus* omni die miſeretur & mutuo dat: *Juſti* poſſidebunt terram: Os *Juſti* meditatur ſapientiam,

& lingua ejus loquitur judicium : lex dei illius in corde ejus" Pſalm : xxxvii : 16 ad 34 ; hæc ſunt bona charitatis, quæ ſunt juſti ; quod bona illa charitatis ſint a Domino, adeo ut ſint Domini apud hominem, novit Eccleſia. Deſcribitur etiam juſtus apud Ezechielem Cap : xviii : 5 ad 9 : 21, tum Cap : xxxiii : 15 ſeq : Ex his conſtare poteſt, quid per Juſtum & per Juſtitiam ſignificatur in ſequentibus his locis ; apud Matthæum "Beati qui eſuriunt & ſitiunt *Juſtitiam*, hi enim ſaturabuntur" v : 6. Apud Eundem "Qui prophetam ſuſcipit in nomine prophetæ mercedem prophetæ accipiet ; & *quiſquis ſuſcipit Juſtum in nomine Juſti*, mercedem *Juſti* accipiet" x : 41. Apud Eundem "Multi Prophetæ & *Juſti* deſideraverunt videre quæ videtis, ſed non viderunt" xiii : 17. Apud Eundem "Væ vobis Scribæ & Pharisæi hypocritæ, quia ædificatis ſepulchra Prophetarum, & ornatis monumenta *Juſtorum* ; veniet ſuper vos omnis *ſanguis juſtus* effuſus ſuper terram a ſanguine Abelis juſti" xxiii : 29. 35 ; prophetæ pro illis qui docent vera & bona fidei, & in ſenſu abſtracto doctrinæ fidei, n : 2534. 7269 ; & juſtus pro illis qui vivunt vitam charitatis, & in ſenſu abſtracto bonum charitatis ; quod Abel, qui vocatur juſtus, repræſentaverit bonum charitatis, videatur n : 342. 374. Apud Eſaiam "*Juſtus periit*, nec vir ponens ſuper cor ; & viri ſanctitatis colliguntur, & non intelligens ; nam propter malum colligitur *juſtus*" lvii : 1. Apud Eundem "Populi *tui omnes juſti*, in æternum poſſidebunt terram" lx : 21. Apud Davidem "Stillate cœli deſuper, & nubes defluant *Juſtitia* ; aperiat ſe terra, ut fructificet ſalutem, & *Juſtitia* germinet una. Ego Jehovah loquens *Juſtitiam*, indicans rectitudines" ~~Pſalm~~ : xlv : 8. 19, juſtitia pro quod ex bono amoris, rectitudines pro quod ex veris fidei. Apud Eſaiam "Sic dixit Jehovah, cuſtodite *judicium* & *facite juſtitiam* ; quia prope ſalus mea, & *juſtitia mea ut reveletur*" lvi : 1, per judicium ſignificatur verum quod fidei, & per juſtitiam bonum quod charitatis, quapropter dicitur facere juſtitiam ; quod juſtitia ſit bonum charitatis a Domino, intelligitur per quod prope ſit juſtitia mea ut reveletur. Pluries etiam alibi dicitur Judicium & Juſtitia, & per Judicium ſignificatur Verum, ac per Juſtitiam Bonum ; ut apud Jeremiam "Sic dixit Jehovah, facite *Judicium* & *Juſtitiam* ; & eripite ſpoliatum e manu oppreſſoris : væ ædificanti domum ſuam *in non juſtitia*, & hyperoa ſua *in non judicio*. Pater tuus non comedit & bibit, & fecit *judicium* & *juſtitiam*, tunc bonum illi" xxii : 3. 13. 15 ; judicium pro illis quæ ſunt veri, & juſtitia pro illis quæ ſunt boni. Apud Ezechielem "Si impius reverſus fuerit a peccato ſuo, & *fecerit judicium* & *juſtitiam*, omnia peccata ejus quæ peccavit non memorabuntur ei ; *judicium & juſtitiam fecit*, vivendo vivet, in revertendo ſe impio ab impietate ſua, & *fecerit judicium* & *juſtitiam*, propter illa is vivet" xxxiii : 14. 16. 19 ; pareter alibi, ut Eſai : lvi : 1. Cap : ix : 6. Cap : xvi : 5. Cap : xxvi : 7. 9. Cap : xxxiii : 5. 15. Cap : lviii : 2. Jerem : ix : 23. Cap : xxiii : 5. Cap : iii : 15. Hoſch : ii : 19. 20. Amos v : 24. Cap : vi : 12. Pſalm : xxxvi : 6. 7. Pſalm : cxix : 164. 172 ; dicitur judicium & juſtitia, quia in Verbo ubi agitur de Vero etiam agitur de bono, ob conjugium cœleſte

in

in ſingulis ibi, quod eſt conjugium boni & veri, de quo n: 683. 793. 801. 2163. 2516. 2712. 7945 fin: 5138. 5502. 6343. 7945 8339; quia juſtitia eſt boni, & judicium veri, etiam alibi dicitur *juſtitia* & *veritas*, ut Sachar: VIII: 8. Pſalm: XV: 2. Pſalm: XXXVI: 6. 7. Pſalm: LXXXV: 12. 13.

9264. Quia non juſtificabo improbum, quod ſignificet quod malignitas talis ſit contra Divinam Juſtitiam, conſtat ex ſignificatione juſtificare, quod ſit inſontem declarare & abſolvere, hic autem non abſolvere, quia dicitur non juſtificabo; quod juſtificare etiam ſit inſontem declarare & abſolvere, patet a vocis illius ſignificatione forenſi, ut quoque apud Matthæum "Ex verbis tuis *juſtificaberis*, & ex verbis tuis condemnaberis" XII: 37, & apud Lucam "*Vos eſtis juſtificantes vos* coram hominibus, Deus autem cognoſcit corda veſtra" XVI: 15; & ex ſignificatione improbi, quod ſit malignitas, de qua ſupra n: 9249; malignitas, de qua hic dicitur quod ſit contra Divinam juſtitiam, eſt deſtruere bonum interius & exterius, quod ſignificatur per occidere innocentem & juſtum, de quibus mox ſupra n: 9262. 9263, & id deſtruitur, cum negatur Divinum Verum & Bonum, quod a Domino, tunc apud hominem id exſtinguitur, ita Ipſe Dominus, a quo omne bonum quod eſt bonum, & omne verum quod eſt verum procedit, quo exſtincto homini non amplius eſt vita ſpiritualis, ita non ſolus: exſtinguitur id, verum & bonum, cum Divinum Domini negatur, & quoque cum Verbum, nam hoc eſt Divinum Verum a Domino & de Domino; hoc negare, cum prius agnitum & receptum fide eſt, & ſic exſtinguere, eſt peccatum contra Spiritum Sanctum, quod non remittitur, Matth: XII: 31, nam Spiritus Sanctus eſt Divinum Verum & Bonum, quoniam eſt Sanctum procedens a Domino, n: 9222; hoc idem quoque ſignificatur per effundere ſanguinem innocentem, de quo mox ſupra; quod hæc malignitas non remittatur, quia eſt contra Divinam juſtitiam, ſignificatur per non juſtificabo improbum.

9265. Et munus non accipies, quod ſignificet averſationem pro lucro quocunque, conſtat ex ſignificatione muneris, quod ſit omne mundanum quod amatur, ſive opulentia ſit, ſive dignitas, ſive fama, ſive aliud quod adblanditur naturali homini; hæc vocantur in genere lucra, & in ſenſu interno intelliguntur per munus quod occæcat & pervertit; & ex ſignificatione non accipere, quod ſit averſari, nam niſi averſationi ſunt, uſque ſpectantur & accipiuntur; ſed tunc averſationi ſunt, cum cœleſte & Divinum amatur præ mundano & terreſtri, nam quantum unum amatur, tantum alterum odio habetur; ſecundum Domini verba apud Lucam "Nullus ſervus poteſt duobus dominis ſervire, aut enim unum odio habebit, & alterum amabit; non poteſtis Deo ſervire & Mammonæ" XVI: 13; odio habere eſt averſari, nam averſatio eſt odii, & odium eſt oppoſitum amori, quare dicitur, aut alterum amabit: ex his patet, quod per munus non accipies, ſignificetur averſatio pro lucro quocunque.

9266. Quia munus occæcat apertos oculis, quod ſignificet quod lucra faciant ut non appareant vera, conſtat ex ſignificatione muneris quod ſit lucrum quodcunque, de qua mox ſupra n: 9265; ex ſignificatione, occæcare, cum

de veris, quod ſit facere ut non appareant; & ex ſignificatione apertorum oculis ſeu videntium, quod ſint qui ſciunt vera, & perſpiciunt quid verum, nam per videre ſignificatur ſcire, intelligere & agnoſcere vera, & quoque fidem habere, n: 897. 2150. 2325. 2807. 3764. 3863. 3869. 4403 ad 4421. 5114. 5286. 5400. 6805. 8688. 9128, quapropter aperti oculis vocantur ſapientes alibi "*Munus occæcat oculos ſapientum*" Deut: XVI: 19.

9267. Et pervertit verba juſtorum, quod ſignificet ut appareant ſicut vera boni, conſtat ex ſignificatione pervertere verba juſtorum, quod ſit ut appareant ſimilia veris boni; verba enim ſunt res ipſæ, ita vera, & juſti ſunt qui in bono, n: 9263; quod verba ſint vera, eſt quia verbum in Lingua originali ſignificat id quod eſt aliquid, & quod realiter exiſtit, inde quoque ſignificat verum, nam ad verum ſe refert omne quod ex eſſe realiter exiſtit: ex eo etiam eſt, quod Divinum Verum dicatur Verbum.

9268. Et peregrinum non opprimes, quod ſignificet quod qui deſiderant inſtrui in veris Eccleſiæ, non infeſtandi malis vitæ, conſtat ex ſignificatione peregrini, quod ſit qui deſiderat inſtrui in veris Eccleſiæ, de qua n: 8007. 8013. 9166; & ex ſignificatione opprimere, quod ſit infeſtare malis vitæ, de qua n: 9196.

9269. Et vos noſtis animam peregrini, quod ſignificet deſiderium eorum & vitam, conſtat ex ſignificatione animæ, cum de illis qui deſiderant inſtrui in veris fidei, qui ſignificantur per peregrinos, quod ſit deſiderium & vita; anima enim eſt vita ex fide, n: 9050; & deſiderium eſt ipſum activum vitæ; nam eſt ex affectione boni, & ex affectione boni vivit verum fidei.

9270. Quia peregrini fuiſtis in terra Ægypti, quod ſignificet quod a falſis & malis tutati ſint, cum infeſtati ab infernalibus, conſtat ex illis quæ n: 9197 oſtenſa ſunt, ubi eadem verba.

9271. Verſ: 10. 11. 12. 13. *Et ſex annis ſeres terram tuam, & colliges proventum ejus. Et ſeptimo intermittes eam & dimittes eam, & comedent egeni populi tui; & reſiduum illorum comedet fera agri; ita facies vineæ tuæ, oliveto tuo. Sex diebus facies opera tua, & die ſeptimo ceſſabis, propterea ut requieſcat bos tuus & aſinus tuus, & reſpiret filius ancillæ tuæ & peregrinus. Et omne quod dixi ad vos cuſtodietis; & nomen deorum aliorum non memorabitis, non audietur ſuper ore tuo.* Et ſex annis ſeres terram tuam, ſignificat ſtatum primum cum homo Eccleſiæ inſtruitur in veris & bonis fidei: & colliges proventum ejus, ſignificat bona veri inde: & ſeptimo intermittes eam & dimittes eam, ſignificat ſtatum alterum cum homo Eccleſiæ in bono eſt, & ſic in tranquillo pacis: & comedent egeni populi tui, ſignificat conjunctionem per bonum charitatis cum illis qui in paucis veris ſunt, & uſque deſiderant inſtrui: & reſiduum eorum comedat fera agri, ſignificat per illos cum iis qui in jucundis veri externi ſunt: ita facies vineæ tuæ, oliveto tuo, ſignificat quod ita ſit cum bono ſpirituali & cum bono cœleſti: ſex diebus facies opera tua, ſignificat ſtatum laboris & pugnæ quando in externis quæ conjungenda internis: in die ſeptimo ceſſabis, ſignificat ſtatum boni quando in internis, & illius tranquillum pacis tunc: propterea ut requieſcat bos tuus & aſinus tuus, ſignificat tranquillum

quillum bonis et veris externis ſimul: & reſpiret filius, ancillæ tuæ & peregrinus, ſignificat ſtatum vitæ illorum qui in veris & bonis extra Eccleſiam; & omne quod dixi ad vos cuſtodietis, ſignificat quod præcepta, judicia & ſtatuta facienda ſint: & nomen deorum aliorum non memorabitis, ſignificat quod non cogitandum ex doctrina falſi: non audietur ſuper ore tuo, ſignificat quod obediendum ulla affirmatione.

9272. Sex annis feres terram, quod ſignificet ſtatum primum cum homo Eccleſiæ inſtruitur in veris & bonis fidei, conſtat ex ſignificatione ſex annorum, quod ſit ſtatus hominis, qui regeneratur, primus, de qua infra n: 9274; & ex ſignificatione ſerere terram, quod ſit cum inſeminantur vera & bona fidei; quod ſerere terram ſit illud, eſt quia omnia quæ ſunt agri, ſementis & ejus proventus ſignificant talia quæ ſunt Eccleſiæ in communi, & quæ ſunt hominis Eccleſiæ in particulari, qui eſt homo regeneratus per verum fidei & bonum charitatis a Domino; inde eſt quod ager & humus in Verbo ſignificent illos in Eccleſia, qui recipiant vera & bona fidei, ſicut ager ſemina: quapropter etiam in Verbo pluries memoratur ager, ſemen, ſementis, meſſis, proventus, frumentum & triticum, & inde panis, præter reliqua quæ ſunt agri. Qui non ſcit quomodo ſe habet cum ſtatu cœli, non aliter credit quam quod illas in Verbo ſolum loquutiones methaphoricæ ac comparationes ſint, ſed ſunt reales correſpondentiæ; quando enim angelis eſt ſermo de regeneratione hominis a Domino per vera fidei & bona charitatis, tunc infra in mundo ſpirituum apparent agri, ſata, novalia, & quoque meſſes; & hoc ex cauſa quia correſpondent: qui hoc ſcit, etiam ſcire poteſt, quod talia in mundo ſecundum Correſpondentias creata ſint; nam Univerſa Natura, hoc eſt, Cœlum cum ſole, luna, aſtris, & Tellus cum ſubjectis trium regnorum ſuorum, correſpondent talibus quæ in mundo ſpirituali ſunt, n: 2993. 5116. 5377; & quod ſic natura ſit theatrum repræſentativum Regni Domini, n: 3483; & quod inde ſubſiſtant omnia quæ in mundo naturali, n: 2987. 2989. 2990. 2971. 3002. 8211: ex his patet, unde eſt quod illa quæ ſunt agri, hoc eſt, quæ ſeruntur in agro & metuntur ex agro, ſignificent talia quæ ſunt Eccleſiæ in communi & in particulari: quod etiam comparationes in Verbo ſint ex illis quæ corrſpondent, videatur n: 3579. 8989. Quod ſerere terram ſeu agrum, ſit docere & diſcere vera & bona fidei quæ Eccleſiæ, & quod proventus ſint bona veri inde, conſtare poteſt ex pluribus locis in Verbo; ut apud Eſaiam "Quia oblita es Dei ſalutis tuæ, propterea *plantabis plantas jucundarum*; ſed *palmite extranei conſeres eam*; in die *plantam tuam creſcere facies*, & mane *ſemen tuum afflorеſcere*, *acervus meſſis* in die poſſeſſionis; at dolor deſperatus" XVII: 11, hic talia quæ ſuper tellure creſcunt, memorantur; quod tamen ſancta Eccleſiæ per illa intelligantur, patet, nempe per plantare plantas jucundarum, talia quæ favent affectionibus; & per palmite extranei conſerere terram, docere vera non genuina. Apud Jeremiam "Sic dixit Jehovah viro Jehudæ & Hieroſolymæ, *novate vobis novale, neque ſerite inter ſpinas*, circumcidite vos Johovæ, et removete præputia cordis veſtri" IV: 3.4, quod ſerere inter ſpinas ſit docere & diſcere vera, ſed quæ curæ mundi, fraus divitiarum, & concupiſcentiæ

ſuffocant:

ſuffocant & infrugifera reddunt, docet Dominus apud Marcum Cap: IV: 7. 18. 19; quapropter dicitur quod cirumciderent ſe Jehovæ & removerent præputia cordis, hoc eſt, quod purficarent ſe a talibus quæ vera & bona fidei ſuffocant & infrugifera reddunt; circumcidere id ſit, videatur n: 2039. 2056. 2632. 3412. 3413. 4462. 7045: ſimile per *ſerere tritica* & *metere ſpinas*, ſignificatur apud Jeremiam Cap: XII: 13. Apud Micham "Ego defatigatus ſum percutiendo te, devaſtando propter peccata tua; *tu ſeres ſed non metes*; tu calcabis olivam, ſed non unges te oleo; & muſtum, ſed non bibes vinum." VI: 13. 15; ſerere & non metere pro inſtrui in veris fidei ſed abſque profectu; calcare olivam ſed non ungere ſe pro inſtrui de bono vitæ, ſed uſque non vivere in illo; calcare muſtum ſed non bibere vinum pro inſtrui de veris quæ ex bono, ſed uſque non appropriare illa ſibi: quod talia Eccleſiæ ſeu cœli per illa ſignificentur, patet ex illis quæ præcedunt, quod nempe ita devaſtarentur propter peccata eorum, nam impius et peccator inſtructionem recipit, ſed modo inter ſcientifica reponit, quæ e memoria depromit ad aucupandum famam, honores & opes, ita ad ſerviendum uſui & fini malo, inde vera & bona, quibus homo inſtructus eſt, amittunt vitam cœli, & fiunt mortua, ac demum mortifera. Apud Eſaiam "Beati vos *ſerentes juxta omnes aquas*, emittentes pedem bovis & aſini" XXXII: 20, Serere juxta omnes aquas eſt inſtrui veris quibuſcunque quæ ad uſum; emittere pedem bovis & aſini eſt inſtrui in bonis et veris externis. Apud Eundem "Venturos radicabit Jacobus, effloreſcet & florebit Iſrael, *ita ut impleantur facies orbis proventu:* non avolare cogentur amplius doctores tui, & erunt oculi tui reſpicientes doctores tuos, & aures tuæ audient verbum a poſt te, dicendo, hæc via ite in ea: tunc Jehovah dabit pluviam *ſeminis tui quo conſeres terram & panem proventus terræ*, & erit pingue & opulentum: paſcent pecora tua in die illo prato lato; & *boves & aſini laborentes terram* farraginem meram comedent: erit lux lunæ ſicut lux ſolis, & lux ſolis erit ſeptupla, ſicut lux ſeptem dierum, in die quo obligabit Jehovah fracturam populi ſui, & vulnus plagæ ejus ſanabit" XXVII: 6. 20 ad 26; quod Jehovah daret pluviam ſeminis quo conſereret terram, & panem proventus terræ, quod paſcerent pecora prato lato, quod boves & aſini laborantes terram farraginem meram comederent, quod lux lunæ eſſet ſicut lux ſolis, & hæc ſeptupla, ſignificent talia quæ ſunt Eccleſiæ, patet manifeſte cuivis qui expendit; tum quod ſignificent inſtructionem in veris & bonis fidei; nam dicitur, erunt oculi tui reſpicientes doctores tuos, & aures tuæ audient verbum, dicendo, hæc via ite in ea; doctores enim ſunt qui inſtruunt, & via in quæ crent, eſt verum doctrinæ & bonum vitæ: quid autem ſingula in ſpecie ſignificant, patet a ſignificatione pluviæ, ſeminis, proventus, terræ, pecorum, prati lati, bovum & aſinorum laborantium terram, farraginis quam comedent; tum & ſignificatione lucis lunæ & ſolis, ut & ſeptupli & ſex dierum: & quia talia quæ ſunt Eccleſiæ, hoc eſt, quæ doctrinæ & vitæ per illa ſignificantur, ſequitur, quod hoc fiet in die quo Jehovah obligabit fracturam populi ſui, & ſanabit vulnus plagæ ejus, fractura populi eſt falſum doctrinæ ex improbitate doctorum,

doctorum, ex concupiſcentiis & ex aliis cauſis ſenſim irrepens, vulnus plagæ eſt malum vitæ inde. Quia apud populum Iſraeliticum & Judaicum omnia erant repræſentativa cœleſtium & Divinorum, etiam erant agri & eorum proventus, tum vineæ, oliveta, & omnes plantationes, ut & armenta & boves, præter etiam montes, colles, valles, fluvii, & reliqua quæ ſenſibus eorum obvia fuerunt; inde erat, quod etiam talibus locupletati fuerint, cum ſtatuta & judicia cuſtodiverunt & fecerunt, ſecundum promiſſiones paſſim in Verbo, ut apud Moſchen "Si in ſtatutis meis ambulaveritis, & præcepta mea cuſtodiveritis & feceritis illa, *dabo pluvias veſtras in tempore ſuo*, & *dabit terra proventum ſuum*, & *arbor agri dabit fructum ſuum*" Levit: XXVI: 4: & apud Sachariam "*Vitis dabit fructum ſuum*, & *terra dabit proventum ſuum*, & *cœli dabunt rorem ſuum*; unde fiet, quemadmodum fuiſtis maledictio inter gentes, eritis benedictio" VIII: 12. 13. Contrarium evenit, quando colebant alios deos, nam tunc non amplius repræſentabant cœleſtia & Divina, ſed infernalia & diabolica; quapropter tunc non amplius fuit fertilitas, nec proventus, ſed conſumtio & vaſtatio, ſecundum hæc apud Moſchen "Si ſerviatis diis aliis, exardeſcet ira Jehovæ contra vos; *concludet cœlum ut non ſit pluvia*, & *terra non det proventum ſuum*" Deut: XI: 17: & apud Eundem "Cum pinguis factus eſt Jeſchurum, recalcitravit, & deſeruit Deum; ſacrificant dæmonibus, diis quos non noverunt; quare ignis accenſus eſt in ira mea, & ardebit uſque ad infernum infimum, ac *conſumet terram & proventum ejus*" Deut: XXXII: 22. Ex his nunc patet, quid ſignificatur per ſerere terram, & per proventum ejus, tum quoque unde id quod ſignificent; patet etiam quid per illa ſignificatur in ſequentibus his locis; apud Davidem "Jehovah ponit deſertum in ſtagnum aquarum, & terram ſiccitatis in exitus aquarum; facit habitare ibi famelicos, ut *ferant agros*, & *plantent vineas*, & *faciant fructum proventus*" Pſalm: CVII: 37. Apud Eundem "Confitebuntur Te populi omnes, *terra dabit proventum ſuum*, benedicet nobis Deus" Pſalm: LXVIII: 6. 7. 8. Apud Moſchen "Jehovah facit equitare populum ſuum ſuper excelſis terræ, & *cibat proventu agrorum*, ſugere facit eum mel e rupe petræ, & oleum ex ſaxo petræ" Deut: XXXII: 12.

9273. Et colliges proventum ejus, quod ſignificet bona veri inde, conſtat ex ſignificatione colligere, quod ſit poſt inſtructionem appropriare ſibi, nam cum ſerere eſt inſtruere ac inſtrui in veris fidei, ut nunc ſupra oſtenſum eſt, tunc colligere eſt appropriare ſibi illa; appropriatio fit, cum vera, quæ fuerunt doctrinæ, fiunt vitæ; cum fiunt vitæ, vocantur bona veri; hæc ſunt quæ per Proventum hic ſignificantur.

9274. Et ſeptimo intermittes eam & dimittes eam, quod ſignificet ſtatum alterum, cum homo Eccleſiæ in bono eſt, & ſic in tranquillo pacis, conſtat ex ſignificatione Anni Septimi ſeu ſabbathi, quod ſit cum homo in bono eſt, & per bonum ducitur a Domino, de qua n.: 8995. 8510. 8890. 8893; ex ſignificatione intermittere terram, ſeu non ſerere illam, quod ſit non per vera, ut prius, duci; & ex ſignificatione dimittere eam, quod ſit in tranquillo pacis eſſe; quod ſabbathum etiam fuerit repræſentativum ſtatus pacis, in quo

 conjunctio,

conjunctio, videatur n: 8494, nam per intermiſſionem & dimiſſionem ſeu quietem terræ repræſentabatur quies, tranquillitas & pax, quæ illis qui in bono ſunt a Domino. Quod bini ſtatus homini, qui regeneratur & fit Eccleſia, ſint, nempe primus cum per vera fidei ducitur ad bonum charitatis, & alter cum in bono charitatis eſt, videatur n: 7923. 7992. 8505. 8506. 8512. 8513. 8516. 8539. 8643. 8648. 8658. 8685. 8690. 8701. 8772. 9139. 9224. 9227. 9230. Quod bini illi ſtatus ſint homini, qui regeneratur & fit Eccleſia, hactenus ignotum fuit, ex cauſa imprimis, quia homo Eccleſiæ non diſtinxerat inter Verum & Bonum, ita nec inter Fidem & Charitatem; tum quia non diſtincte perceperit binas hominis facultates, quæ ſunt Intellectus & Voluntas; & quod Intellectus videat vera & bona, ac quod Voluntas afficiatur illis & amet illa; ex eo nec ſcire potuit, quod primus ſtatus hominis, qui regeneratur, ſit diſcere vera & videre illa, & alter ſtatus velle & amare illa, & quod non prius appropriata ſint homini quam cum vult & amat illa quæ didicit & vidit; voluntas enim eſt ipſe homo, & intellectus eſt ejus miniſter. Si hæc nota fuiſſent, potuiſſet ſciri & appercipi, quod homo, qui regeneratur, donetur & novo intellectu & nova voluntate a Domino, & niſi donatus ſit utroque, quod non ſit novus, nam intellectus eſt modo viſus rerum quas homo vult ac amat, & ſic eſt, ut dictum, ſolum miniſter. Conſequenter quod primus ſtatus hominis, qui regeneratur, ſit duci per vera ad bonum, & alter ſtatus duci per bonum, & quod cum in hoc ſtatu eſt, ordo inverſus ſit, & tunc ducatur a Domino, proinde quod tunc in cœlo ſit, & ſic in tranquillo pacis: hic ſtatus eſt qui intelligitur per ſeptimum diem, perque ſeptimum Annum, tum per Jubilæum, hoc eſt, per Sabbathum & per ſabbathum ſabbathorum, & per quod tunc quieſceret terra, ſecundum hæc apud Moſchen "*Sex annis conſeres agrum tuum, & ſex annis putabis vineam tuam, & colliges proventum ejus; ſed in anno ſeptimo ſabbathum ſabbathorum erit terræ; Sabbath Jehovæ; agrum tuum non conſeres, & vineam tuam non putabis, ſponte naſcens meſſis tuæ non metes*" Levit: xxv: 3. 4. 5; & de Jubilæo "*In anno Jubilæi, non ſeretis, neque metetis ſponte naſcentia ejus, neque vindemiabitis ſeparatas ejus*" Levit: xxv: 12: qui non ſcit aliquid de binis illis ſtatibus, nec ſcire poteſt plura quæ in Verbo; nam in Verbo imprimis Prophetico deſcribitur unus ſtatus & alter diſtincte; imo nec capere poteſt ſenſum internum Verbi, & ne quidem plura quæ in ſenſu ejus literali, ſicut hæc quæ Dominus prædixit de ultimo tempore Eccleſiæ hodiernæ, quæ ibi vocatur Conſummatio ſæculi, apud Matthæum "*Tunc qui in Judæa ſunt, fugiant in montes; qui ſuper domo eſt, ne deſcendat ad tollendum quid e domo ſua. Et qui in agro, ne revertatur retro, ad tollendum veſtimenta ſua*" xxiv: 16. 17. 18: & apud Lucam "*In iſta die, quicunque erit ſuper domo, & vaſa illius in domo, ne deſcendito ad tollendum ea: & quicunque in agro, ſimiliter ne revertatur in, quæ poſt illum; mementote uxoris Lothi*" xvii: 31. 32, quod alter ſtatus hic deſcribatur, & quod ab illo non redeundum ſit ad primum, videatur n: 3650 ad 3655. 5895. 5897. 8505. 8506. 8510. 8512. 8516; quod ſtatus illi diſtincti ſint, etiam involvunt hæc apud Moſchen "*Cum feceris domum novam, facies am-*

bitum

bitum tecto tuo. Non conſeres vineam tuam & agrum tuum mixtim. Non arabis bove & aſino ſimul. Non induces mixtam veſtem ex lana & lino ſimul" Deut: XXII: 8 ad 12. Levit: XIX: 19; per illa ſignificatur, quod qui in ſtatu veri, hoc eſt, in ſtatu primo eſt, non poſſit eſſe in ſtatu boni, hoc eſt, in ſtatu altero, ita nec viciſſim; cauſa eſt, quia unus ſtatus eſt univerſus alterius; in primo enim ſtatu ſpectat homo e mundo in cœlum, in altero autem ſpectat e cœlo in mundum; nam in primo ſtatu intrant e mundo vera per intellectuale in voluntatem, & ibi fiunt bona, quia amoris; in altero autem ſtatu exeunt e cœlo bona ſic facta per voluntatem in intellectuale, & ibi apparent in forma fidei; hæc fides eſt quæ eſt ſalvifica, quia eſt ex bono amoris, hoc eſt, per bonum amoris a Domino: eſt enim fides illa charitatis in forma.

9275, Et comedent egeni populi tui, quod ſignificet conjunctionem per bonum charitatis cum illis qui in paucis veris ſunt, & uſque deſiderant inſtrui, conſtat ex ſignificatione comedere, quod ſit communicatio & conjunctio, de qua n: 2187. 3596. 5643. 8001: & ex ſignificatione egenorum, quod ſint qui in paucis veris ex ignorantia, & uſque deſiderant inſtrui, de qua n: 9253; & ex ſignificatione populi, hic populi Iſraelis, quod ſint qui ab Eccleſia, de qua n: 4286. 6126. 6637. 8?05; ex quibus patet, quod per comedent egeni populi tui, ſignificetur conjunctio Eccleſiæ cum illis qui in paucis veris ſunt, & uſque deſiderant inſtrui; quod dicatur conjunctio per bonum charitatis, eſt quia id bonum conjungit, de qua in articulo nunc ſequenti.

9276. Et reſiduum eorum comedat fera agri, quod ſignificet per illos cum iis qui in jucundis veri externi ſunt, conſtat ex ſignificatione reſidui eorum, nempe egenorum populi, quod ſit quod ab illis relictum eſt, ita quod poſt illos, hic autem per illos, quia agitur de conjunctione Eccleſiæ cum illis qui in paucis veris ſunt, & hic cum illis qui in jucundis veri externi; quod conjunctio Eccleſiæ cum his per illos fiat, videbitur infra; ex ſignificatione comedere, quod ſit communicatio & conjunctio, ut mox ſupra n: 9275; & ex ſignificatione feræ agri, quod ſint qui in jucundis veri externi; beſtiæ enim in Verbo ſignificant affectiones veri & boni, beſtiæ quæ ſunt gregis affectiones veri & boni interni, & beſtiæ quæ armenti affectiones veri & boni externi, feræ autem tales affectiones quæ ſunt veri maxime externi, nam hæ affectiones reſpective ad affectiones internas ſunt feræ, ſunt enim affectiones ſenſualium, quæ vocantur voluptates & jucunditates; quod ſint jucunditates veri & non ita boni, eſt quia ſenſualia, quæ cum mundo per corpus immediate communicant, vix aliquid ex bono ſpirituali trahunt, nam amores corporei & mundani ibi præcipue reſident: quod beſtiæ in Verbo ſignificent affectiones veri & boni, videatur n: 45. 46. 142. 143. 246. 714. 715. 776. 719. 1823. 2180. 2781. 3218. 3519. 5198. 9090; quod beſtiæ quæ ſunt gregis, ſignificent affectiones veri & boni interni, & quæ armenti affectiones veri & boni externi, n: 5913. 8937. 9135; quod ſenſualia communicent cum mundo, & extrema ſint, n: 4009. 5077. 5089. 5094. 5125. 5128. 5767. 6183. 6201.

6201. 6310. 6311. 6313. 6315. 6318. 6564. 6598. 6612. 6614. 6622. 6624. 6844. 6845. 6948. 6949. 7442. 7693. 9212. 9216; ex illis quæ in his locis oſtenſa ſunt, ſciri poteſt quale eſt ſenſuale hominis reſpective ad interiora, quod nempe ſit ſicut fera. Agitur in hoc Verſu in ſenſu interno de illis qui in bono charitatis ſunt, tum de illis qui in paucis veris & uſque deſiderant inſtrui, dein de illis qui in jucundis veri externi: hæc tria genera homini conſtituunt Eccleſiam, qui in bono charitatis ſunt, illi conſtituunt internum Eccleſiæ; qui autem in paucis veris & uſque volunt inſtrui, ita qui in affectione veri ſunt ex bono, illi externum Eccleſiæ; qui autem in jucundis veri externi ſunt, illi extremi ſunt, & quaſi faciunt ambitum, & claudunt Eccleſiam. Conjunctio cœli cum humano genere, hoc eſt, conjunctio Domini per cœlum cum illo, fit per illos qui in bono charitatis ſunt, ita per bonum charitatis, nam in illo Dominus eſt præſens, eſt enim Dominus ipſum illud bonum, quia procedit ab Ipſo; per illud bonum conjungit Dominus ſe cum illis qui in affectione veri ſunt, nam affectio veri eſt a bono, & bonum eſt, ut dictum, a Domino; per hos iterum eſt Dominus apud illos qui in jucundis Veri externi ſunt, nam jucunda apud illos ſunt quoad maximam partem ex amoribus ſui & mundi, & perparum ex bono ſpirituali trahunt: talis communicatio cœli cum homine eſt, hoc eſt, talis communicatio Domini per cœlum cum illo, proinde talis conjunctio. Quod communicatio & conjunctio Domini cum humano genere talis ſit, conſtat ex eo quod talis ſit influxus apud quemlibet hominem Eccleſiæ, (per hominem Eccleſiæ intelligitur ille qui in bono charitatis eſt & inde in veris fidei a Domino, nam charitas ex qua fides eſt Ipſa Eccleſia apud hominem, quia ſunt a Domino), nam Dominus influit in illud bonum, quod eſt internum ejus, & per illud in affectionem veri, quod eſt externum ejus, & per eam affectionem in jucunda veri externi, quæ ſunt in extremis. Sicut ſe habet cum homine Eccleſiæ in particulari ita quoque ſe habet cum Eccleſia in communi, hoc eſt, cum omnibus qui Eccleſiam Domini conſtituunt; cauſa quod ita ſit, eſt, quia Univerſa Eccleſia coram Domino eſt ſicut Homo, nam Cœlum Domini, cum quo Eccleſia unum agit, eſt coram Ipſo ut unus homo; ut conſtare poteſt ex illis quæ de Cœlo ut Maximo Homine, ad finem plurium Capitum Geneſ: oſtenſa ſunt; quia ita eſt, cum homine Eccleſiæ in particulari ſimiliter ſe habet, nam homo Eccleſiæ in particulari eſt Cœlum, Eccleſia, & Regnum Domini in minima effigie. Cum Eccleſia porro ſe habet ſicut cum ipſo homine, quod duo fontes vitæ apud illum ſint, nempe *COR* & *PULMO*; notum eſt, quod Primum Vitæ ejus ſit Cor, & Secundum Vitæ ejus ſit Pulmo; & quod ex binis his fontibus vivant omnia & ſingula quæ in homine: Cor Maximi Hominis, hoc eſt, Cœli & Eccleſiæ, conſtituunt illi qui in Amore in Dominum ſint & in Amore erga proximum, ita abſtracte a perſonis Amor Domini & Amor proximi; Pulmonem autem in Maximo Homine, ſeu Cœlo & Eccleſia, conſtituunt illi qui a Domino in charitate erga proximum & inde in fide ſunt, ita abſtracte a perſonis charitas & fides a Domino; reliqua autem viſcera & membra in Maximo illo homine conſtituunt illi qui in bonis & ve-

ris externis ſunt, ita abſtracte a perſonis bona & vera externa per quæ introduci poſſunt vera & bona interna: ſicut nunc Cor primum influit in Pulmonem, & in Viſcera & Membra corporis; ita quoque Dominus per bonum amoris in vera interna, & per hæc in vera & bona externa. Ex his videri poteſt, quod in terra omnino debeat eſſe Eccleſia, & quod abſque illa periret humanum genus, nam foret ſicut homo cum moritur, quando Pulmo & Cor deſiunt moveri: ob quam cauſam etiam providetur a Domino, ut ſemper in terris ſit Eccleſia, ubi Dominus revelatus eſt per Divinum Verum quod ab Ipſo, Divinum illud Verum in Noſtra Tellure eſt Verbum. Quod ita ſit, vix aliquis hodie credit, quia non credit quod omne vitæ hominis ſit per Cœlum a Domino; opinatur enim quod vita ſit in ipſo, & quod illa ſubſiſtere poſſit abſque nexu cum Cœlo, hoc eſt, per Cœlum a Domino, cum tamen ea opinio falſiſſima eſt. Ex his nunc patet, quomodo intelligendum eſt, quod conjunctio ſit per bonum charitatis cum illis qui in paucis veris, & uſque deſiderant inſtrui, & per hos cum iis qui in jucundis veri externi ſunt, quæ ſignificantur per intermiſſionem & dimiſſionem terræ anno ſeptimo, & quod tunc comederent egeni populi tui; & reſiduum eorum comederet fera agri. Sed de illis, quæ ſupra memorata, videantur quæ prius oſtenſa ſunt, nempe quod Cœlum coram Domino ſit ſicut unus homo, & quod ideo cœlum dicatur Maximus Homo, n: 1276. 2996. 2998. 3624 ad 3649. 3741 ad 3751. 4218 ad 4228: Quod Eccleſia Domini ſimiliter, quia Regnum Domini in terris eſt Eccleſia, quæ unum agit cum Regno Domini in Cœlis, n: 4060. 7395. 9216. Quod homo Eccleſiæ ſit Cœlum & Eccleſia in particulari, n: 1900. 1982. 3624 ad 3631. 3634. 3884. 4292. 4523. 4524. 4625. 6013. 6057. Quod illi qui in amore in Dominum, & in amore erga proximum ſunt conſtituant provinciam Cordis in Maximo Homine, & qui in charitate & inde fide a Domino, conſtituant provinciam Pulmonis, n: 3635. 3883 ad 3896. Quod omne vitæ hominis influat per Cœlum a Domino, n: 2536. 2706. 2886 ad 2889. 2893. 3001. 3318. 3484. 3742. 3743. 4151. 5846. 5850. 5986. 6053 ad 6058. 6189 ad 6215. 6307 ad 6327. 6466 ad 6495. 6598 ad 6626. 6982. 6985 ad 6996. 7004. 7055. 7056. 7058. 7147. 7270. 7343. 8321. 8685. 8701. 8717. 8728. 9110. 9111. 9216: Quod nexus ſit cœli cum homine, n: 9216; & quod abſque Eccleſia in terris periturum ſit genus humanum, n: 468. 637. 2853. 4545.

9277. Ita facies vineæ tuæ, oliveto tuo, quod ſignificet quod ita ſit cum bono ſpirituali & cum bono cœleſti, conſtat ex ſignificatione vineæ, quod ſit Eccleſia ſpiritualis, de qua n: 1069. 9139, ira bonum ſpirituale, quod eſt bonum cdaritatis erga proximum, nam hoc bonum facit Eccleſiam ſpiritualem; & ex ſignificatione oleveti, quod ſit Eccleſia cœleſtis, ita bonum cœleſte, quod eſt bonum amoris in Dominum, nam hoc bonum facit Eccleſiam cœleſtem; quid Eccleſia ſpiritualis & ejus bonum, & quid Eccleſia cœleſtis & ejus bonum, tum quæ differentia, videatur n: 2046. 2227. 2669. 2708 fin: 2715. 2718. 2935. 2937. 2954. 3166. 3235. 3236. 3240. 3246. 3374. 3833. 3887. 3969. 4138. 4286. 4493. 4585. 4938. 5113. 5150. 5922. 6296. 6289. 6366. 6427. 6435. 6500. 6647. 6648. 7091. 7233. 7470.

7977.

7977. 7992. 8042. 8152. 8234, 8521. Quod Olivetum ſignificet Eccleſiam Cœleſtem ac ita bonum cœleſte, conſtat ex locis in Verbo; ubi Olea nominatur, ut apud Moſchen "*Vineas plantabis & coles*, ſed vinum non bibes, neque congregabis, quia comedet illud vermis: *Oleæ erunt tibi in omni termino tuo*, ſed *oleo non unges te*, quia *excutietur olea tua*" Deut: XXVIII: 39. 40, agitur ibi de maledictione, ſi dii alii colerentur, & ſi ſtatuta ac judicia non cuſtodirentur; oleæ in omni termino ſunt bona amoris cœleſtis quæ a Domino per Verbum in tota Eccleſia; oleo non ungi pro non uſque in illo bono eſſe; excutietur olea pro quod periturum id bonum: ſimiliter apud Micham "*Tu calcabis olivam*, *ſed non unges te oleo*, & muſtum ſed non bibes vinum" VI: 15. Apud Amos "Percuſſi vos uredine & rubigine, plurimos hortos veſtros, & *vineas veſtras*, & ficus veſtras, & *oleas veſtras comedet eruca*; nec tamen reverſi eſtis ad Me" IV: 9; vineæ pro bonis fidei, oleæ pro bonis amoris, punitio pro non receptione illorum bonorum ſignificetur per quod oleas comedet eruca. Apud Habakuk "*Ficus* non florebit, nec proventus *in Vitibus*, *mentietur opus olivetum*, & ager non faciet cibum" III: 17, ficus pro bono naturali, vitis pro bono ſpirituali, olivetum pro bono cœleſti, & ager pro Eccleſia. Apud Sachariam "*Duæ oleæ juxta candelabrum*, una a dextra lechyti, & una juxta ſiniſtram ejus; hi duo *filii olei puri* ſtantes juxta Dominum totius terræ" IV: 3. 11. 14, duæ oleæ juxta candelabrum pro bono cœleſti & ſpirituali, quæ ſunt ad dextram & ad ſiniſtram Domini, Candelabrum ſignificat Dominum quoad Divinum Verum. In Libro Judicum "Jotham dixit ad cives Schechemi, qui regem fecerunt Abimelechum: iverunt arbores ad ungendum ſuper ſe regem, & *dixerunt Oleæ*, regna ſuper nos, *ſed dixit eis Olea*, num ceſſare faciam pinguedinem meam, quam in me honorant Deus & homines, & ibo ad movendum me ſuper arbores. Et *dixerunt arbores ad Ficum*, ito tu, regnato ſuper nos, *ſed dixit ad illas Ficus*, num ceſſare faciam dulcedinem meam, & proventum meum bonum, & ibo ad movendum me ſuper arbores. *Tum dixerunt arbores ad Vitem*, ito tu, regnato ſuper nos, *ſed dixit illis Vitis*, num ceſſare faciam muſtum meum, lætificans Deum & homines, & ibo ad movendum me ſuper arbores. *Et dixerunt omnes arbores ad Rhamnum*, ito tu, regnato ſuper nos, & dixit *rhamnus* ad arbores, ſi in veritate vos urgentes me in regem ſuper vos, venite & confidite in umbra mea; ſi vero non, exeat ignis, *e rhamno*, & comedat cedros Libani" IX: 7 ad 16; quid hæc in ſpecie involvunt, non ſciri poteſt niſi ſciatur quid ſignificat Olea, Ficus, Vitis & Rhamnus; Olea ſignificat bonum internum Eccleſiæ cœleſtis, Ficus bonum externum ejus Eccleſiæ, n: 4231. 5113, Vitis bonum Eccleſiæ ſpiritualis, Rhamnus autem bonum ſpurium; involvunt itaque illa, quod populus, qui hic ſunt arbores, non vellet ut bonum cœleſte, nec bonum ſpirituale, regnaret ſuper illos, ſed bonum ſpurium, & quod populus hoc eligeret præ illis bonis; ignis ex illo eſt malum concupiſcentiæ; cedri Libani quas conſumeret, ſunt vera boni. Quia Olea ſignificabat bonum amoris a Domino, & in Dominum, *ideo Cherubi in medio Domus ſeu Templi facti ſunt ex ligno olei*, *ſimiliter fores ad adytum*" 1 Reg: VI: 23 ad 33; Cherubi enim, ut & fores adyti ſignificabant Cuſtodiam

diam & Providentiam Domini, ne aditus ſit ad Ipſum niſi per bonum amoris cœleſtis, ideo ex ligno olei erant. Ex his conſtare poteſt, unde ſit, quod Tabernaculum & Altare *uncta fuerint oleo*, tum quoque Sacerdotes, & poſtea Reges; & unde, quod *Oleum olivæ* fuerit ad lucernas; oleum enim ſignificabat bonum amoris a Domino, videatur n: 886. 3728. 4582. 4638, & unctio ſignificabat ut ſic repræſentarent Dominum.

9278. Sex diebus facies opera tua, quod ſignificet ſtatum laboris & pugnæ, quando in jucundis externis quæ conjungenda internis, conſtat ex ſignificatione ſex dierum qui præcedunt ſeptimum, quod ſint ſtatus laboris & pugnæ, de qua n: 737. 900. 8510. 8888. 8975, labor tunc & pugna ſignificantur per opera, quæ in diebus illis facturi. Per opera ſex dierum, & per quietem in die ſeptimo ſignificantur quæ exiſtunt apud hominem in primo & in altero ejus ſtatu cum regeneratur; & quoque quæ exiſtunt apud illum cum regeneratus eſt; de primo & altero ſtatu hominis cum regeneratur, videatur ſupra n: 9274, & de illis quæ exiſtunt apud eum, cum regeneratus eſt, n: 9213; hæc fiunt ob finem, ut externa conjungantur internis: eſt enim homo externus, qui etiam naturalis vocatur, & eſt homo internus, qui ſpiritualis vocatur; homo externus communicat cum mundo, & internus cum cœlo. Ordo Divinus eſt, ut cœlum regat mundum apud hominem, & non mundus cœlum apud illum, cum enim cœlum regit hominem, tunc Dominus regit illum; homo in id natus eſt, ut amet mundum & ſe præ cœlo & Domino; hoc quia oppoſitum eſt ordini Divino, per regenerationem invertendum eſt; quod fit, cum illa quæ cœli ac Domini ſunt, plus amantur quam illa quæ mundi & ſui: hæc cauſa eſt, quod homo qui regeneratus eſt, ut & qui in cœlo, alternis ſit in externis & alternis in internis; nam per id diſponuntur externa ut concordent cum internis, ac tandem ut illa his ſubjiciantur. Cum homo in externis eſt, tunc in labore & pugna eſt, nam eſt in vita quæ ſapit e mundo, in quam influunt ab undique inferna, quæ continuo conantur infeſtare, imo ſubjugare illa quæ cœli ſunt apud hominem, ſed Dominus, continuo tutatur & liberat: inde nunc labor & pugna, quæ ſignificantur per ſex dies ſeptimanæ, in quibus fient opera: at cum homo in internis eſt, tunc quia in cœlo eſt apud Dominum, ceſſat labor & pugna, eſtque in tranquillo pacis, in quo etiam fit conjunctio; hæc ſunt quæ ſignificantur per diem ſeptimum. Quod interiora hominis creata ſint ſecundum imaginem cœli, & exteriora ejus ſecundum imaginem mundi, & ſic quod homo in exigua forma ſit cœlum, & ſit mundus, ita ſecundum formulam antiquorum microcoſmus, videatur n: 6057, proinde quod ſecundum Divinum ordinem ſit, ut Dominus per cœlum regat mundum apud hominem, & nullatenus viciſſim. Qualis labor & pugna ſit, cum homo in externis eſt, conſtare poteſt ex eo, quod tunc in tali ſtatu ſit, ut incaleſcat ex mundo, & frigeſcat ad cœlum, niſi hoc ſit ſicut mundus, & quod inde in tali umbra ſit, ut non aliter capere poſſit, quam quod externa influant in interna, conſequenter quod oculus videat & auris audiat ex ſe, & quod eorum objecta producant cogitationes, & ſiſtant intellectuale, & inde ex ſe credere & ex ſe amare Dum

poſſit;

poſſit; proinde ex mundo videre cœlum; e qua fallacia vix abduci poteſt, priuſquam ab externis in interna, & ſic in lucem cœli, elevatus eſt; tunc primum percipit, quod illa quæ mundi ſunt apud ſe, ita quæ corporis & ejus ſenſuum, videant & agant per influxum e cœlo, hoc eſt, per cœlum a Domino, & prorſus nihil a ſe: inde patet, unde eſt quod homo ſenſualis credat, quod e mundo & ex natura ſit omne vitæ ejus, quod non infernum ſit, nec Cœlum, & tandem quod non Deus; conſequenter quod rideat omne Eccleſiæ quantum ad ſe, ſed affirmet quantum ad ſimplices, ut in vinculis præter ex legibus ſint. Inde ſciri poteſt, quid ſit in externis & non ſimul in internis eſſe, & quōd homo, cum in externis eſt, in frigore & in umbra ſit quoad illa quæ Cœli & quæ Domini ſunt; & quoque inde ſciri poteſt, quinam in mundo intelligentes & ſapientes ſunt, quod nempe illi qui in vero & bono Eccleſiæ ſunt, quia hi ſapiunt ex Cœlo; tum quinam ſtulti & deliri, quod nempe illi qui non in vero & bono Eccleſiæ ſunt, quia ſolum ſciunt ex mundo; & qui horum per ſcientias mundi confirmaverunt ſe contra vera & bona Eccleſiæ, quod ii plus reliquis deliri & ſtulti ſint, utcunque ſe credunt intelligentes & ſapientes præ aliis, & illos qui in bono vitæ ex veris doctrinæ ſunt, ſimplices vocant; cum tamen ſimplicitas horum eſt ſapientia coram Angelis, etiam hi poſt mortem in ſapientiam angelicam elevantur a Domino. Quod ita ſit etiam docet Dominus apud Matthæum "Propterea per parabolas loquor, quia videntes non vident, & audientes non audiunt, nec intelligunt" XIII: 13. 14: apud Johannem "Mittam Spiritum Veritatis, quem Mundus non poteſt accipere, quoniam non videt Illum, neque agnoſcit Illum; adhuc parum dum mundus Me non amplius videbit" XIV: 17. 19; quod Mundus Spiritum Veritatis non poſſit accipere, quoniam non videt illum, neque cognoſcit illum, ſignificat quod non Dominum agnoſcet fide cordis, quia externa, quæ mundi ſunt, obſcurabunt: inde quis hodie adorat Ipſum ut Dominum totius cœli & terræ, Matth: XXVIII: 18, cum tamen omnes qui in cœlis ſunt, ita qui in internis, Dominum ut ſolum ſuum Deum vident.

9279. Et die ſeptimo ceſſabis, quod ſignificet ſtatum boni quando in internis, & tranquillum pacis tunc, conſtat ex ſignificatione diei ſeptimi ſeu ſabbathi, quod ſit cum homo in bono eſt, & per bonum ducitur a Domino, de qua n: 8495. 8510. 8890. 8893; & ex ſignificatione ceſſare ſeu quieſcere ab operibus, quod ſit tranquillum pacis tunc; de hoc ſtatu videatur ſupra dicta & oſtenſa ſunt n: 9274. 9271. Sed paucis dicetur, unde id quod homo cum in bono, tunc in internis ſit: EXTERNA HOMINIS FORMATA SUNT AD IMAGINEM MUNDI, INTERNA AUTEM AD IMAGINEM CŒLI, videatur n: 6057; quapropter etiam Externa recipiunt illa quæ mundi ſunt, Interna autem quæ Cœli ſunt; Externa quæ mundi ſunt, aperiuntur apud hominem ab Infantia uſque ad Virilem ætatem ſucceſſive, pariter Interna; ſed Externa aperiuntur per illa quæ mundi ſunt, at Interna per illa quæ cœli ſunt: ſunt bina quæ ita aperiuntur, nempe Intellectualia & Voluntaria; Intellectualia aperiuntur per illa quæ ſe referunt ad Verum,

Verum, & voluntaria per illa quæ ſe referunt ad Bonum; omnia enim, quæ in univerſo ſunt, tam quæ in Mundo quam quæ in Cœlo, ſe referunt ad Verum & ad Bonum; illa quæ ſe referunt ad verum, vocantur ſcientifica & cognitiones, quæ autem ſe referunt ad bonum, vocantur amores & affectiones: inde patet, quænam ſunt & qualia ſunt, quæ aperiunt vitam hominis. Quod Internum hominem attinet, qui, ut dictum eſt, ad imaginem cœli formatus eſt; ſunt cognitiones veri & boni fidei a Domino, & inde fidei in Dominum quæ aperiunt intellectualia ejus; & ſunt affectiones veri & boni, quæ ſunt amoris a Domino, & inde Amoris in Dominum, quæ aperiunt voluntaria ejus, conſequenter formant cœlum, ita in imagine Dominum, apud illum, nam Cœlum eſt imago Domini; inde eſt quod Cœlum dicatur Maximus Homo, videatur n: 1276. 2996. 2990. 3624 ad 3649. 3741 ad 3751. 4212 ad 4228; & quod homo ad imaginem cœli & ad imaginem mundi formatus ſit, n: 3628. 4523. 4524. 6314. 6057; & quod homo regeneratus ac Angelus ſit Cœlum & Eccleſia in minima forma, n: 1900. 3624 ſeq: 3634 ſeq: 3884. 4040. 4041. 4292. 4625. 6013. 6057. 6605. 6626. 8989. Ex his conſtare poteſt, unde id ſit, quod cum homo in bono eſt, tunc in internis ſit. Sed de apertione Internorum & Externorum hominis, plura in ſequentibus, ex Divina Domini Miſericordia, dicentur.

9280. Propterea ut requieſcat bos tuus & aſinus tuus, quod ſignificet tranquillum pacis bonis & veris externis ſimul, conſtat ex ſignificatione requieſcere, cum de die ſeptimo ſeu ſabbatho, quod ſit tranquillum pacis, ut nunc ſupra n: 9279; & ex ſignificatione bovis, quod ſit bonum externum, & Aſini, quod ſit verum externum, de qua n: 2781. 9135. 9255: *quod beſtiæ ſignificaverint affectiones & inclinationes, quales homo communes habet cum illis*, videatur n: 45. 46. 142. 143 246. 714. 715. 776. 2179. 2180. 2781. 3218. 3519. 5198. 5913. 5937. 9090. 9135; *& quod in ſacrificiis adhibitæ fuerint ſecundum ſignificationem*, n: 1823. 2180. 2805. 2807. 2830. 2860. 3519: *& quod omnia quæ in mundo, in tribus ejus regnis, repræſentativa fuerint ſpiritualium & cæleſtium Regni Domini*, n: 1632. 1881. 2758. 2987 ad 3003. 3213 ad 3227. 3483. 3624 ad 3649. 4939. 5116. 5427. 5428. 5477. 8211. *Et quod omnium Correſpondentiæ ſint*, n: 2987 ad 3003. 3213 ad 3226. 3337 ad 3352. 3472 ad 3485. 3624 ad 3649. 3745 ad 3750. 3883 ad 3896. 4039 ad 4055. 4218 ad 4228. 4318 ad 4331. 4403 ad 4420. 4523 ad 4533. 4622 ad 4634. 4652 ad 4660. 4791 ad 4826. 4931 ad 4952. 5050 ad 5062. 5171 ad 5189. 5377 ad 5396. 5552 ad 5573. 5711 ad 5727. 8615. Hæc in unum collata ſunt, ut inde videri poſſit, quod non ſolum omnes beſtiæ, ſed etiam omnia quæ in mundo correſpondeant, & ſecundum correſpondentias repræſentent & ſignificent ſpiritualia & cœleſtia, ac in ſupremo ſenſu Divina quæ Domini: & inde quales fuerunt Antiquæ Eccleſiæ, quæ Eccleſiæ Repræſentativæ dictæ ſunt, quod nempe in ſingulis earum ritibus ſacris repræſentata fuerint, quæ Domini & Regni Ipſius ſunt, ita quæ amoris & fidei in Ipſum; & quod tunc Cœlum cum homine Eccleſiæ per talia conjunctum fuerit; interna enim ſiſtebantur in Cœlo: Verbum Domini ob

illum finem etiam datum eſt, nam in illo omnia & ſingula uſque ad minimam jotham correſpondent & ſignificant; inde per ſolum Verbum eſt nexus cœli cum homine. Quod ita ſit, nemo hodie novit; quapropter homo naturalis, cum legit Verbum, & quærit ubinam Divinum inibi latet, & cum non invenit illud in litera ob ſtylum vulgarem, incipit primum vilipendere illud, & dein negare quod ab Ipſo Divino dictatum ſit, & per Cœlum ad hominem demiſſum; neſcit enim quod Verbum ſit Divinum ex ſenſu ſpirituali, qui non apparet in litera, ſed uſque literæ ineſt, & quod ille ſenſus ſiſtatur in cœlo, cum homo ſancte legit illud, & quod in illo ſenſu agatur de Domino & de Ipſius Regno: hæc Divina ſunt ex quibus Verbum eſt Divinum, & per quæ ſanctitas influit per cœlum ex Domino uſque in ſenſum literalem, inque ipſam literam: Sed quamdiu homo non ſcit quid ſpirituale, nec ſcire poteſt quid ſenſus ſpiritualis, ita nec quid correſpondentia; & quamdiu homo amat mundum præ Cœlo, & ſe præ Domino, non vult illa ſcire nec capere; cum tamen inde omnis intelligentia antiqua fuit, & quoque inde ſapientia angelica eſt: arcana myſtica, quæ plures divinatores in Verbo vane indagare fategerunt, inibi ſolum latent.

9281. Et reſpiret filius ancillæ tuæ & peregrinus, quod ſignificet ſtatum vitæ illorum qui in veris & bonis extra Eccleſiam, conſtat ex ſignificatione filii ancillæ, quod ſint qui in affectione veri externi, per filium enim ſignificatur verum, n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 2813. 3373. 3704. 4257. & per ancillam affectio externa, n: 1895. 2567. 3835. 3849. 7780. 8993; & ex ſignificatione peregrini, quod ſint qui inſtrui volunt in veris & bonis Eccleſiæ, de qua n: 1463. 8007. 8013. 9196; quod per filium ancillæ & peregrinum hic ſignificentur illi qui extra Eccleſiam, eſt quia in illis quæ in hoc Verſu præcedunt, de iis qui intra Eccleſiam actum eſt, ideo illi qui extra Eccleſiam ſunt, intelliguntur per filios ancillæ, & qui non nati intra Eccleſiam per peregrinos, quoniam illi ex inferiore toro ſunt, & hi ex alia proſapia; & ex ſignificatione reſpirare, quod ſit ſtatus vitæ quoad vera & bona fidei; quod reſpirare illum vitæ ſtatum ſignificet, eſt quia Pulmones, quorum eſt reſpirare, correſpondent vitæ fidei ex charitate, quæ eſt vita ſpiritualis, n: 97. 1119. 3351. 3635. 3883 ad 3896. 9229. Eſt homini Reſpiratio externa & Reſpiratio interna; externa eſt e mundo, at interna eſt e cœlo: cum moritur homo tunc Reſpiratio externa ceſſat, at reſpiratio interna, quæ eſt tacita & imperceptibilis, ei cum vivit in mundo perſtat; hæc Reſpiratio eſt prorſus ſecundum affectionem veri, ita ſecundum vitam fidei ejus: qui autem in nulla fide ſunt, ut ſunt qui in inferno, trahunt reſpirationem non ab interiori, ſed ab exteriori, ita vice contraria, quapropter etiam illi, cum appropinquant ad ſocietatem angelicam, ubi eſt Reſpiratio ab interiori, incipiunt ſuffocari, & fieri ſicut mortis ſimulachra, n: 3893; idcirco ſe dejiciunt præcipites in infernum ſuum, ubi iterum recipiunt reſpirationem ſuam priorem cœli Reſpirationi contrariam. Quia Reſpiratio correſpondet vitæ fidei, ideo quoque vita fidei ſignificatur per animam, n: 9050, ex animatione, quæ eſt reſpiratio; & ideo quoque vocatur ſpiritus, prout trahere ſpiritum & emittere

tere ſpiritum, & inde quoque Spiritus in Lingua originali dicti ſunt a vento, & in Verbo comparantur vento, ut apud Johannem "*Ventus ubi vult ſpirat*, & vocem ejus audis, atqui non ſcis unde venit, aut quo abit; *ſic eſt omnis qui generatus eſt ex ſpiritu*" III: 8: inde quoque patet, quid ſignificat, quod Dominus poſt reſurrectionem loquens cum diſcipulis, *inſpiraverit*, & dixerit illis, *accipite ſpiritum ſanctum*" XX: 22.

9282. Et omne quod dixi ad vos cuſtodietis, quod ſignificet quod præcepta, judicia & ſtatuta facienda ſint, conſtat ex ſignificatione omne quod Jehovah dixit ad eos, quod ſint omnia quæ vitæ, quæ cultus & quæ ſtatus civilis, quæ vitæ vocabantur præcepta, quæ cultus ſtatuta, & quæ ſtatus civilis judicia, n: 8972; & ex ſignificatione cuſtodire ſeu obſervare, quod ſit facere, nam per facere obſervantur. Quia illa quæ vitæ, quæ cultus & quæ ſtatus civilis, non ſunt aliquid apud hominem, quamdiu in ſolo ejus intellectu ſunt, ſed tunc apud illum ſunt, quando in voluntate, ideo in Verbo dicitur ubivis quod facienda, nam facere eſt voluntatis, ſed ſcire, intelligere, agnoſcere & credere ſunt intellectus, at hæc non *Sunt* apud hominem priuſquam fiunt voluntatis, nec *Exiſtunt* apud illum priuſquam fiunt intellectus ex voluntate, nam *Eſſe* hominis eſt velle, & *Exiſtere* eſt inde agnoſcere & credere; quæ non ita *Sunt* & *Exiſtunt* apud hominem, non ei appropriata ſunt, ſtant foris nondum in domum recepta; ita nec faciunt aliquid ad vitam æternam hominis, nam talia, ſi non facta ſunt vitæ, diſſipantur in altera vita, remanentibus ſolum quæ cordis ſunt, hoc eſt, quæ voluntatis & inde intellectus: quia ita eſt, in Verbo ubivis dicitur, quod præcepta & ſtatuta facienda ſint, ut apud Moſchen "Judicia mea *facietis*, & ſtatuta mea cuſtodietis *ad eundem in illis*; quare cuſtodietis ſtatuta mea & judicia mea, *quæ ſi fecerit homo, vivet per ea*" Levit: XVIII: 3. 4. tum Matth: V: 20. Cap: VII: 24. 25. 26. 27. Cap: XVI: 27, Joh: III: 21, & perpluries alibi.

9283. Et nomen deorum aliorum non memorabitis, quod ſignificet quod non cogitandum ex doctrina falſi, conſtat ex ſignificatione nominis, quod ſit omne fidei & omne cultus in complexu, de qua n: 2724. 3237. 6887. 8274. 8882, hic omne doctrinæ falſi, quoniam per deos alios ſignificantur falſa, n: 4544. 7873. 8867; & ex ſignificatione memorare, quod ſit cogitare; quod memorare ſit cogitare, eſt quia memorare eſt oris, & per illa, quæ oris ſunt, ſignificantur ea quæ cogitationis; cauſa eſt, quia loquela hominis ex cogitatione fluit; eſt enim homini cogitatio loquens, & cogitatio non loquens; cogitatio loquens eſt cum qua loquela unum facit, cogitatio autem non loquens eſt cum qua cogitatio loquens & inde loquela unum facit apud ſinceros & juſtos, ſed non unum apud inſinceros & injuſtos; nam cogitatio non loquens eſt ſuperius ſeu interius intellectuale hominis procedens ex ipſa voluntate ejus; cogitatio vero loquens eſt inferius ſeu exterius intellectuale formatum a ſuperiori ſeu interiori ad ſiſtenda, vel ad ſimulanda coram mundo illa quæ juſti & æqui ac quæ boni & veri ſunt. Inde patet, qualis eſt homo ſincerus & juſtus, & qualis homo inſincerus & injuſtus; quod nempe apud hominem ſincerum & juſtum Internus homo formatus ſit ad imaginem Cœli,

& externus ad imaginem mundi ſubordinati cœlo, n: 9279; & apud hominem inſincerum & injuſtum, quod internus homo formatus ſit ad imaginem inferni, & externus ad imaginem cœli ſubordinati inferno; nam per externum ſimulat illa quæ cœli ſunt, & rationalia quæ e cœlo, applicat ad favendum concupiſcentiis, & quoque ad fallendum: ex his conſtat, quod inverſi ſtatus vitæ ſint apud juſtos & injuſtos.

9284. Non audietur ſuper ore tuo, quod ſignificet quod non obediendum ulla affirmatione, conſtat ex ſignificatione audire, quod ſit obedire, de qua n: 2542. 3869. 4652 ad 4660. 5017. 7216. 8361; & ex ſignificatione non ſuper ore eſſe, cum de doctrina falſi, quæ ſignificatur per nomen deorum aliorum, quod ſit non affirmare. Quod nomen deorum aliorum non memorandum eſſet, nec audiendum ſuper ore, erat ob cauſam, ut repræſentarentur cœleſtia ac Divina Domini per omnia ſtatuta, judicia & præcepta, quæ mandata ſunt; repræſentabantur etiam quamdiu Jehovam nominabant & colebant, tunc enim aderat Divinum Domini & cum Illo cœlum; at cum nominabant & colebant alios deos, tunc repræſentabantur infernalia, nam ſpiritus ab infernis aderant, qui pro diis coli volebant; id enim illi qui in infernis ſunt, continuo ambiunt, quoniam amores ſui & mundi ibi regnant, videatur n: 3881 fin.

9285. Verſ: 14. 15. 16. 17. 18. 19. *Tribus vicibus feriaberis Mihi in anno. Feſtum azymorum cuſtodies; ſeptem diebus comedes azyma, quemadmodum præcepi tibi, ad ſtatum tempus menſis Abib, quia in eo exiviſti ex Ægypto; & non videbuntur facies meæ vacue. Et Feſtum meſſis primitiarum operum tuorum, quæ ſeminaveras in agro: & feſtum collectionis in exitu anni, in colligendo te opera tua ex agro. Tribus vicibus in anno videbitur omnis maſculus tuus ad facies Domini Jehovæ. Non ſacrificabis ſuper fermentato ſanguinem ſacrificii mei; & non pernoctabit adeps feſti mei uſque ad mane. Primum primitiarum humi tuæ introduces domum Jehovæ Dei tui: non coques hædum in lacte matris ſuæ.* Tribus vicibus feriaberis Mihi in anno, ſignificat cultum Domini & gratiarum actionem permanentem ob liberationem a damnatione: feſtum azymorum cuſtodies, ſignificat purificationem a falſis: ſeptem diebus, ſignificat ſtatum ſanctum tunc: comedes azyma, ſignificat appropriationem boni purificati a falſis: quemadmodum præcepi tibi, ſignificat ſecundum leges ordinis: ad ſtatum tempus menſis Abib, ſignificat a principio ſtatus novi: quia in eo exiviſti ex Ægypto, ſignificat liberationem ab infeſtatione a falſis: & non videbuntur facies meæ vacue, ſignificat receptionem veri ex Miſericordia; & gratiarum actionem: & feſtum meſſis primitiarum operum tuorum, quæ ſeminaveris in agro, ſignificat cultum Domini & gratiarum actionem propter implantationem veri in bono: & feſtum collectionis in exitu anni, in colligendo te opera tua ex agro, ſignificat cultum ex grato animo, ob implantationem boni inde, ita ob regenerationem ac plenariam liberationem a damnatione: tribus vicibus in anno videbitur omnis maſculus ad facies Domini Jehovæ, ſignificat continuam apparentiam & præſentiam Domini ſic etiam in veris quæ fidei: non ſacrificabis ſuper fermentato ſanguinem ſacrificii mei.

ſignificat

ſignificat quod cultus Domini ex veris Eccleſiæ non commiſcendus ſit cum falſis ex malo: & non pernoctabit adeps feſti mei uſque ad mane, ſignificat bonum cultus non ex proprio ſed a Domino ſemper novum: primum primitiarum humi tuæ introduces in Domum Jehovæ Dei tui, ſignificat quod omnia vera boni & bona veri ſancta ſint quia a ſolo Domino: non coques hædum in lacte matris ſuæ, ſignificat quod bonum innocentiæ poſterioris ſtatus non conjungendum ſit cum vero innocentiæ prioris ſtatus.

9286. Tribus vicibus feriaberis Mihi in Anno, quod ſignificet cultum Domini & gratiarum actionem permanentem ob liberationem a damnatione, conſtat ex ſignificatione feriari ſeu feſtum agere, quod ſit cultus Domini ex læto animo ob liberationem a damnatione, de qua n: 7093; & ex ſignificatione tribus vicibus in anno, quod ſit ſtatus plenus uſque ad finem; tria enim ſignificant plenum a principio ad finem, n: 2788. 4495. 7715. 9198; & annus integram periodum, n: 2906. 7839. 8070, hic itaque plenariam & integram liberationem; nam per feſtum azimorum ſignificatur purificatio a falſis; per feſtum meſſis implantatio veri in bono; & per feſtum collectionis implantatio boni inde ita plenaria liberatio a damnatione; nam cum homo purificatus eſt a falſis, & dein introductus per vera in bonum, & tandem cum in bono eſt, tunc eſt in cœlo apud Dominum, proinde tunc eſt plene liberatus. Gradus ſucceſſivi liberationis a damnatione ſe habent ſicut gradus ſucceſſivi regenerationis, nam Regeneratio eſt liberatio ab inferno; ac introductio in cœlum a Domino; homo enim qui regeneratur, primum purificatur a falſis, dein apud illum vera fidei implantantur in bono charitatis, & demum implantatur ipſum hoc bonum, quo facto homo regeneratus eſt, & tunc in cœlo apud Dominum; quapropter per tria feſta in anno etiam ſignificabatur cultus Domini & gratiarum actio ob regenerationem. Quia ob recordationem illorum perennem illa feſta inſtituta ſunt, ideo dicitur cultus & gratiarum actio *permanens*, nam quæ præcipua cultus ſunt, continuo permanſura ſunt; quæ continuo permanent, ſunt quæ non ſolum memoriæ, ſed etiam ipſi vitæ inſcripta ſunt; & tunc dicuntur univerſaliter apud hominem regnare, videatur n: 5949. 6159. 6571. 8853 ad 8858. 8865.

9287. Feſtum azimorum cuſtodies, quod ſignificet cultum & gratiarum actionem ob purificationem a falſis, quod ſit cultus Domini & gratiarum actio ob liberationem a damnatione, de qua nunc ſupra n: 9286; & ex ſignificatione azymorum, quod ſit purificatio a falſis, nam per fermentum ſignificatur falſum, & ſic per infermentatum ſeu azymum, bonum purificatum a falſis, n: 2342. 8058. De hoc feſto, quod eſt etiam Paſcha vocatum eſt, videatur infra n: 9292. 9294.

9288. Septem diebus, quod ſignificet ſtatum ſanctum, conſtat ex ſignificatione ſeptem, quod ſint ſanctum, de qua n: 395. 433. 716. 881. 5265. 5268; & a ſignificatione dierum, quod ſint ſtatus, de qua n: 23. 487. 488. 493. 2788. 3462. 3785. 4850. 5672. 5962. 7680. 8426. 9213.

9289. Comedes azyma, quod ſignificet appropriationem boni purificati a falſis, conſtat ex ſignificatione comedere, quod ſit appropriatio, de qua n:

3168.

3168. 3596. 4745; & ex ſignificatione azymi, quod ſit bonum purificatum a falſis, de qua mox ſupra n: 9287.

9290. Quemadmodum præcepi tibi, quod ſignificet ſecundum leges ordinis, conſtat ex ſignificatione præcipere, cum a Domino, quod ſit Divinum Verum procedens ab Ipſo, nam hoc continet & docet præcepta vitæ & cultus Divinum illud Verum eſt ipſe Ordo in cœlis, & vera ſunt leges illius ordinis, n: 1728. 1919. 2258. 3247. 5703. 7995. 8700. 8988; inde patet, quod per quemadmodum præcepi tibi, ſignificetur ſecundum leges ordinis.

9291. Ad ſtatum tempus menſis Abib, quod ſignificet a principio ſtatus novi, conſtat ex ſignificatione menſis Abib, quod ſit principium ſtatus novi, de qua n: 8053.

9292. Quia in eo exiviſti ex Ægypto, quod ſignificet liberationem ab infeſtatione a falſis, conſtat ex illis quæ de exitu filiorum Iſraelis ex Ægypto, n: 7107. 7110. 1726. 7142. 7220. 7228. 7240. 7278. 7317. 8866 9197. dicta & oſtenſa ſunt; in quibus locis videri poteſt, quod per commorationem filiorum Iſraelis in Ægypto, ſignificata ſit infeſtatio ſpiritualium, hoc eſt, illorum qui ab Eccleſia ſpirituali Domini fuerunt, ab infernalibus, & tutatio eorum a Domino, & quod per exitum illorum ex Ægypto ſignificata ſit liberatio inde; quodque propter illam rem Paſcha, quod eſt feſtum azymorum, inſtitutum fuerit, de quo videatur n: 7093 f. 7867. 7995.

9293. Et non videbuntur facies meæ vacue, quod ſignificet receptionem boni ex Miſericordia & gratiarum actionem, conſtat ex ſignificatione facierum Jehovæ, quod ſint bonum, miſericordia, pax, de qua n: 222. 223. 5585. 7599; & ex ſignificatione non videre vacue ſeu non abſque munere, quod ſit teſtificatio ob receptionem boni & gratiarum actio, nam munera, quæ offerebantur Jehovæ ſignificabant talia quæ ab homine ex corde offeruntur Domino & acceptantur a Domino: ſe habet cum muneribus, ſicut cum quibuſvis factis hominis; facta hominis ſunt modo geſtus, & abſtracte a voluntate ſpectata ſunt ſolum motus varie formati & quaſi articulati, non abſimiles motibus machinæ, ita inanimati; ſed facta una cum voluntate ſpectata, non ſunt tales motus, ſed ſunt formæ voluntatis coram oculis oſtenſæ, nam facta non aliud ſunt quam teſtificationes talium quæ voluntatis ſunt; & etiam ex voluntate animam ſeu vitam ſuam habent; quapropter de factis ſimile quod de Motibus dici poteſt, nempe quod nihil in factis vivat præter voluntatem, ſicut nihil in motibus præter conatum: quod ita ſit, etiam novit homo; nam qui intelligens eſt, non ad facta hominis attendit, ſed ſolum ad voluntatem, ex qua, per quam, & propter quam; facta exiſtunt; imo qui ſapiens eſt, vix facta videt, ſed in factis quale & quantum voluntati: ſimiliter ſe habet cum muneribus, quod in illis voluntas ſpectetur a Domino; inde eſt, quod per munera Jehovæ, hoc eſt, Domino oblata ſignificentur talia quæ ſunt voluntatis, ſeu cordis; voluntas hominis eſt quæ vocantur cor in Verbo: ex his quoque patet, quomodo intelligendum, quod quiſque ſecundum facta ſua aut opera ſua, accepturus ſit judicium in altera vita, Matth: xvi: 27, quod nempe ſecundum illa quæ cordis & inde vitæ. Quod talia

per

per munera Jehovæ oblata ſignificentur patet ex Verbo, ut apud Davidem "*Sacrificium & munus non voluiſti*, holocauſtum & ſacrificium peccati non petiiſti, *facere voluntatem tuam*, Deus mi, deſideravi" Pſalm: XL: 7. 9. Apud Moſchen "Jehovah Deus veſter, Ipſe Deus deorum & Dominus dominorum, *qui non acceptat facies, & non accipit munus*" Deut: X: 17: & apud Matthæum "*Si obtuleris munus tuum ſuper altari*, & apud hoc recordatus fueris, quod frater tuus habeat aliquid contra te, *relinques ibi munus coram altari*, & *abi prius reconciliare fratri tuo, & tunc veniens offer munus tuum*" V: 13. 14; inde patet, quod munera Domino oblata fuerint teſtificationes talium quæ corde offeruntur, quæ ſunt fidei & charitatis; reconciliari fratri eſt charitas erga proximum. Apud Eundem "Venerunt ſapientes ex Orientalibus, & *Domino nato obtulerunt munera*, aurum, thus, & myrrham" II: 11, per aurum, thus & myrrham, ſignificantur omnia quæ boni amoris & fidei ſunt in Dominum, aurum quæ boni amoris, thus quæ boni fidei, & myrrha quæ utriuſque in externis; quod ſapientes ex orientalibus obtulerint illa, erat quia in Orientalibus apud quoſdam ex antiquis temporibus permanſit ſcientia & ſapientia Veterum, quæ fuit, in illis quæ in mundo & ſuper tellure intelligere & videre cœleſtia & Divina; nam notum antiquis fuit, quod omnia correſponderent, & repræſentarent, ac inde ſignificarent, ut patet etiam a Gentilium Antiquiſſimis libris & monumentis; inde erat, quod ſciverunt Aurum, thus & myrrham, ſignificaviſſe bona quæ offerenda Deo: ſciverunt etiam ex propheticis ſuis, quæ fuerint Antiquæ Eccleſiæ, de quibus n: 2686, quod Dominus in mundum venturus eſſet, & quod tunc apparitura illis ſtella, de qua etiam Bileamus, qui quoque ex filiis orientis erat, prophetavit, Num: XXIV: 17, videatur n: 3762, Stella etiam ſignificat cognitiones boni & veri interni, quæ a Domino, n: 2495. 2849. 4697. Apud Davidem "Reges Tharſchiſch & inſularum *munus adducent*, *reges Schebæ & Sebæ donum afferent*, & incurvabunt ſe omnes reges, & omnes gentes ſervient Ei" Pſalm: LXXII: 10. 11, hæc de Domino dicta ſunt; per munus adducere & domum afferre, ſignificatur bonum amoris & fidei; nam Tharſchiſch ſignificat doctrinalia amoris & fidei; n: 1156; Scheba & Seba cognitiones boni & veri, n: 1171. 3240; reges vera Eccleſiæ, n: 1672. 2015. 2069. 3009. 4581. 4966. 5044. 5068. 6148; & gentes bona Eccleſiæ, n: 1159. 1258. 1259. 1260. 1416. 1849. 4574. 6005. 8771; inde patet, quid intelligitur per quod incurvabunt ſe omnes reges, & omnes gentes ſervient. Apud Eſaiam "Annuntiabunt gloriam meam in gentibus, tunc adducent omnes fratres veſtros ex omnibus gentibus *munus Jehovæ* ſuper equis, ſuper curru, & ſuper rhedis cameratis, & ſuper mulis, & ſuper veridariis, ad montem ſanctitatis meæ Hieroſolymam, *quemadmodum adducunt filii Iſraelis munus in vaſe mundo domum Jehovæ*" LXVI: 19. 20; qui ſenſum internum Verbi non ſcit, credere poteſt quod hæc de Judæis dicta ſint, & quod illi ſic ad Hieroſolymam a gentibus adducerentur; ſed ſunt bona amoris & fidei in Dominum, quæ ita prophetice deſcribuntur, & quæ per munus intelliguntur, equi, currus, rhedæ cameratæ, muli & veredarii, ſuper quibus adducendi, ſunt intellectualia, doctrinalia, & ſcientifica veri & boni, ut patet a ſignificatione illorum, ut equorum n: 2760. 2761.

2762.

2762. 3217. 5321. 6125. 6401. 6534. 8029. 8146. 8148; & ex ſignificatione curruum, n: 5321. 5945. 8146. 8148. 8215; & ex ſignificatione mulorum, n: 2781. Apud Malachiam "Sedebit conflans & purgans argentum, & purificabit filios Levi, & defæcabit illos ſicut aurum & ſicut argentum, *ut ſint adferentes Jehovæ munus in juſtitia; tunc ſuave erit Jehovæ munus Jehudæ & Hieroſolymæ juxta dies ſæculi, & juxta annos priores*" III: 3. 4, quia per munus oblatum Jehovæ ſignificatur bonum amoris & fidei, ideo dicitur, quod ſint adferentes Jehovæ munus in juſtitia, & quod tunc ſuave erit Jehovæ munus; purificare filios Levi & defæcare illos ſicut aurum & argentum ſignificat purificationem boni & veri a malis & falſis, filii Levi ſunt qui in fide & charitate, ita qui ab Eccleſia ſpirituali, n: 3875. 4497. 4502. 4503; Judah eſt Bonum amoris cœleſtis, ita qui in illo, n: 3654. 3881.

9294. Et feſtum meſſis primitiarum operum quæ ſeminaveras in agro, quod ſignificet cultum Domini & gratiarum actionem propter implantationem veri in bono, conſtat ex ſignificatione feſti, quod ſit cultus Domini & gratiarum actio, de qua ſupra n: 9286. 9287; ex ſignificatione meſſis, quod ſit fructificatio veri, ita implantatio ejus in bono; ex ſignificatione primitiarum ſeu principiorum operum, quod ſint quæ ſunt ultimum inſtructionis & primum vitæ, de qua ſequitur; ex ſignificatione ſeminare, quod ſit inſtruere, de qua n: 9272; & ex ſignificatione agri, quod ſit Eccleſia quoad bonum, ita bonum Eccleſiæ, de qua n: 2971. 3500. 3766. 7502. 9139, 9141; ex quibus patet, quod per feſtum meſſis primitiarum operum quæ ſeminaveras in agro, ſignificetur cultus Domini & gratiarum actio propter implantationem veri in bono. Quod hæc per hoc feſtum ſignificentur, conſtat ex illis quæ ſupra n: 9286, dicta ſunt, quod nempe tria feſta inſtituta fuerint propter liberationem hominis a damnatione, ita propter Regenerationem, nam per regenerationem liberatur homo ab inferno, ac introducitur in cœlum, quapropter primum Feſtum, quod feſtum azymorum dictum eſt, ſignificat purificationem a falſis; hoc itaque Feſtum ſignificat implantationem veri in bono; & tertium feſtum implantationem boni; cum enim homo regeneratur, tunc primum purificatur a falſis quæ ex malo amorum ſui & mundi, quod fit per id quod inſtruatur de malo, de inferno, & de damnatione, tum de bono, de cœlo & de felicitate æterna; & quod ſic ſe detineri patiatur a faciendis, volendis & cogitandis malis: quando humus ſic præparata eſt, tunc inſeminantur vera fidei, nam non prius ea recipiuntur; ſed vera quæ inſeminantur, implantanda ſunt bono, quoniam alibi non humum habent, nec alibi radicem figere poſſunt; implantantur in bono, cum homo vult verum, amat illud, & facit illud; hic ſtatus regenerationis ſeu liberationis a damnatione ſignificatur per hoc Feſtum, quod vocatur feſtum meſſis primitiarum operum; meſſis enim ſignificat vera producentia bonum. Quando vera implantata ſunt in bono, tunc homo non amplius per vera, ſed per bonum ducitur a Domino, quod fit cum is vult bonum & facit bonum ex affectione amoris, hoc eſt, ex charitate; hic ſtatus regenerationis ſeu liberationis a damnatione ſignificatur per Tertium Feſtum, quod vocatur Feſtum collectionis. Hæc tria

Feſta

Feſta etiam vocata ſunt Feſtum Pæſach, Feſtum ſeptimanarum, & Feſtum Tabernaculorum de quibus videatur Exod: xxxiv: 18 ad 22. Levit: xxiii: 1 ad fin: Deuter: xvi: 1 ad fin: Similia, quæ per tria hæc feſta, repræſentata ſunt per Eductionem filiorum Iſraelis e terra Ægypti; per Introductionem eorum in terram Canaanem; & per Habitationem ibi: ſimile enim per Eductionem filiorum Iſraelis e terra Ægypti repræſentatum eſt, quod per Primum Feſtum, quod Pæſach nominatum eſt; quod ita ſit, videri poteſt ex illis quæ de Pæſach n: 7093 fin: 7867. 7995, oſtenſa ſunt; nam Eductio filiorum Iſraelis, propter quam id Feſtum inſtitutum eſt, ſignificabat liberationem illorum qui ab Eccleſia ſpirituali a falſis, a quibus infeſtati, n: 7240. 7317. 9197. Simile autem per Introductionem filiorum Iſraelis in terram Canaan repræſentatum eſt, quod per hoc ſecundum Feſtum, quod Feſtum primitiarum operum, ut & Feſtum ſeptimanarum vocatum eſt, nempe implantatio veri in bono; terra enim Canaan eſt Eccleſia quoad bonum, ita bonum Eccleſiæ, n: 1607. 3038. 3481. 3686. 3705. 4240. 4447. 4517. 5136. 6516; & filii Iſraelis, abſtracte a perſonis, ſunt vera ſpiritualia, n: 5414. 5879. 5951. Simile etiam per Habitationem filiorum Iſraelis in terra Canaane repræſentatum eſt, quod per Tertium Feſtum quod Feſtum; collectionis fructuum terræ, & collectionis ex area & torculari, tum Feſtum tabernaculorum, vocatum eſt, nempe implantatio boni & ſic vita in cœlo. Ex his nunc patet, cur tria Feſta inſtituta fuerint, quod nempe propter Eductionem humani generis, quod vult recipere novam vitam a Domino, ex inferno, ac Introductionem eorum in cœlum; & hoc a Domino per adventum ſuum in mundum.

9295. Quod ſecundum hoc Feſtum, quod vocatum eſt Feſtum meſſis primitiarum operum, tum primitiarum tritici, ut & Feſtum ſeptimanarum, ſignificet implantationem veri in bono, conſtat ex ejus inſtitutione, de qua ita apud Moſchen "Dic ad filios Iſraelis, quando veneritis in terram, quam Ego "dans vobis, & meſſueritis meſſum ejus, adferetis manipulum primulum "primitiarum meſſis veſtræ ad ſacerdotem, qui motitabit manipulum coram "Jehovah in beneplacitum veſtri; a craſtino ſabbathi motitabit illum ſacer-"dos; & facietis in die illo filium agni in holocauſtum, tum mincham & "libamen: panem vero vel ſpicam toſtam vel virentem non comedetis uſ-"que ad diem illum hunc: deinde numerabitis vobis a craſtino ſabbathi, a "die quo attuliſtis manipulum motitationis, ſeptem ſabbatha integra erunt, "uſque ad craſtinum ſabbathi ſeptimi numerabitis quinquaginta dies, & of-"feretis munus novum Jehovæ, de habitationibus veſtris offeretis pa-"nem motitationis, fermentatus coquetur, primitias, Jehovæ; offeretis "præter panem ſeptem agnos, unum juvencum, & duos arietes, in holo-"cauſtum, cum eorum mincha & libamine" Levit: xxiii: 10 ad 21. Deut: xvi: 9 ad 12. Quod ſingula hæc ſignificant, non niſi quam a ſenſu eorum interno ſciri poteſt; in eo ſenſu *ſemina* quæ ſeminantur in agro ſunt vera fidei quæ implantantur bono; per *meſſem*, matureſcentia quando bona inde, nam *triticum* & *hordeum* ſunt bona & *ſpica* ſive ariſta in qua illa ſunt

vera ita adjuncta bonis; *manipulus* eſt talium ſeries & collectio, nam vera manipulatim diſpoſita ſunt; *motitatio* eſt vivificatio, vera enim non prius viva ſunt apud hominem quam cum in bono ſunt; *ſacerdos* qui manipulum motitabat, hoc eſt, qui bona veri vivificabat, repræſentabat Dominum, nam ab Ipſo omne vitæ; quod hoc factum ſit *craſtino ſabbathi* ſignificabat ſanctum conjunctionis boni & veri; quod prius non licuerit *panem, ſpicam toſtam,* aut *ſpicam virentem edere*, ſignificabat vitam boni & ejus appropriationem non prius, *panis* eſt bonum amoris, *ſpica toſta* eſt bonum charitatis, *ſpica virens* eſt, bonum veri, & *edere* eſt appropriare; *quod inde ſeptem ſabbatha numerarentur uſque ad feſtum*, quod fiebat inde *quinquageſimo die*, ſignificabat plenariam implantationem veri in bono uſque ad primum ſtatus novi; *panis fermentatus* qui tunc offerebatur, ſignificabat bonum tunc nondum plene purificatum; *motitatio* ejus ſignificabat vivificationem; *holocauſtum ex agnis, juvenco, arietibus, cum mincha & libaminibus*, ſignificabant cultum Domini ex illius boni quali: hæc ſunt quæ ſignificantur per hoc feſtum, & per illa quæ peragebantur; ex quibus patet, quod ſecundus ſtatus liberationis a damnatione, qui erat ſtatus implantationis veri in bono, ſignificatus fuerit. Quia Feſtum hoc vocatum eſt Feſtum primitiarum meſſis, ſciendum eſt, quid meſſis in Verbo ſignificat: Ager, in quo meſſis, in lato ſenſu ſignificat totum humanum genus, ſeu totum mundum; in minus lato ſenſu Eccleſiam; in ſtrictiori ſenſu hominem Eccleſiæ; & in adhuc ſtrictiore, bonum quod in homine Eccleſiæ, nam hoc recipit vera fidei, ſicut ager ſemina: ex ſignificatione Agri patet, quid ſignificat Meſſis, quod nempe in latiſſimo ſenſu ſtatum totius generis humani quoad receptionem boni per verum; in minus lato ſenſu ſtatum Eccleſiæ quoad receptionem verorum fidei in bono; in ſtrictiori ſenſu ſtatum Eccleſiæ quoad receptionem verorum fidei in bono; in ſtrictiori ſenſu ſtatum hominis Eccleſiæ quoad illam receptionem; & in adhuc ſtrictiori ſenſu ſtatum boni quoad receptionem veri, ita implantationem veri in bono. Ex his conſtare poteſt, quid per Meſſem ſignificatur in ſequentibus his locis, ut apud Matthæum "Qui ſeminat bonum ſemen eſt Filius hominis; *Ager* eſt mundus; *ſemen* ſunt filii regni; *Zizania* ſunt filii illius mali; *inimicus* qui ſeminat illa, eſt diabolus; *meſſis* vero conſummatio ſæculi, *meſſores* autem ſunt Angeli" XIII: 37. 38. 39; bonum ſemen ſunt vera fidei a Domino, Filius hominis eſt Dominus quoad vera Eccleſiæ; mundus, qui eſt ager, eſt totum genus humanum; filii regni, qui ſunt ſemen, ſunt vera fidei Eccleſiæ; filii regni mali, qui ſunt Zizania, ſunt falſa fidei Eccleſiæ; diabolus qui inimicus & ſeminat ea, eſt infernum; conſummatio ſæculi, quæ meſſis, eſt ultimus ſtatus Eccleſiæ quoad receptionem verorum fidei in bono; angeli, qui meſſores, ſunt vera a Domino; quod talia per illa Domini verba ſignificentur, conſtare poteſt ex ſenſu eorum interno, de quo paſſim in explicationibus: ex illis quoque patet, quomodo Dominus, cum fuit in mundo, loquutus eſt quod nempe per ſignificativa, ob cauſam ut Verbum non ſolum eſſet pro mundo, ſed etiam pro cœlo. In Apocalypſi "Angelus exivit e Templo clamans voce magna ei qui ſuper nube ſedebat, *mitte falcem tuam & mete*, quia

quia venit tibi hora *metendi*, quia *arefacta eſt meſſis terræ:* miſit itaque ſedens ſuper nube *falcem ſuam in terram*, & *demeſſa eſt terra*" XIV: 15. 16, meſſis hic quoque pro ultimo ſtatu Eccleſiæ quoad receptionem Verorum fidei in bono. Apud Joelem "Luxerunt ſacerdotes miniſtri Jehovæ, *devaſtatus eſt ager*, luxit terra quia devaſtatum eſt frumentum, exaruit muſtum, languet oleum, pudefacti ſunt agricolæ, ejularunt vinitores ſuper tritico & ſuper hordeo, & *quod perierit meſſis agri*" I: 9. 10. 11, deſcribitur hic vaſtatio Eccleſiæ quoad vera fidei & bona Charitatis per talia quæ ſunt agri, vineæ & oliveti, ipſa Eccleſia eſt ager, & ſtatus ejus ultimus qui a Domino vocatus eſt Conſummatio ſæculi, eſt Meſſis. Apud Eundem "*Immittite falcem, quia maturuit meſſis*; venite, deſcendite, quia plenum eſt torcular, exundant lacus eo quod magna malitia eorum" IV: 13, etiam hic per meſſem ſignificatur Conſummatio ſæculi ſeu ultimus ſtatus Eccleſiæ devaſtatæ. Apud Jeremiam "Exſcindite ſeminantem e Babele, & *prehendentem falcem in tempore meſſis*" L: 7: apud Eundem "Filia Babelis ſicut *area*, tempus ad triturandum eam, adhuc parum cum venit *tempus meſſis*" LI: 33, tempus meſſis pro ultimo ſtatu Eccleſiæ ibi. Apud Eſaiam "Ejulate noves Tharſchiſhi, quia devaſtata eſt Tyrus, ut non domus, nec intret quiſquam, ſilent habitatores inſulæ, mercator Zidonis, tranſiens mare, impleverunt te, & per aquas multas ſemen Schichoris, *Meſſis Nili, proventus illius*, ut eſſet mercatura gentium" XXIII: 1. 2. 3, ſancta Eccleſiæ, quæ hic deſcribuntur, nemo ſcire poteſt niſi ex ſenſu interno; quiſque ſcit, quod ſancta cœli & Eccleſiæ ubivis in Verbo ſint, & quod inde Verbum ſanctum ſit; in ſenſu literæ ibi agitur de mercatura Tyri & Zidonis, quæ non ſancta ſunt abſque ſenſu interiori ſancto; quid autem in hoc ſenſu ſignificant, patet ſi evolvuntur; naves Tharſchiſchi ſunt doctrinalia veri & boni; Tyrus & Zidon ſunt cognitiones boni & veri, non domus ut non intret quiſquam, eſt quod non amplius bonum cui verum implantari poſſit; habitatores inſulæ qui ſilent, ſunt bona remotiora; ſemen Schichoris eſt verum ſcientificum; meſſis Nili proventus illius, eſt inde bonum extra Eccleſiam.

9296. Et feſtum collectionis in exitu anni, in colligendo te opera tua ex agro, quod ſignificet cultum ex grato animo ob implantationem boni inde, ita ob regenerationem & plenariam liberationem a Damnatione, conſtat ex ſignificatione feſti, quod ſit cultus Domini & gratiarum actio, de qua ſupra n: 9286. 9287. 9294, ita cultus ex grato animo; ex ſignificatione collectionis, cum de implantatione veri in bono dicitur, quod ſit ipſa implantatio boni; ex ſignificatione exitus anni, quod ſit finis operum; & ex ſignificatione in colligendo te opera tua ex agro, quod ſit fruitio & uſus omnium quæ implantata ſunt bono; per opera enim ſignificantur non ſolum ea quæ agri ſunt, ſed etiam quæ vineæ & oliveti, ita quæ fructus terræ, ut patet a deſcriptione hujus feſti apud Moſchen "Feſtum tabernaculorum facies tibi ſeptem diebus, *quum collegeris de area tua & de torculari tuo*; & benedicet tibi Jehovah Deus tuus *in omni proventu tuo, & in omni opere manuum tuarum*". Deut: XVI: 13. 15; & alibi "In quinto decimo die menſis ſeptimi, *cum collegeritis fructum*

terræ, feriabimini feſtum Jehovæ ſeptem dies" Levit: XXIII: 39. Quia per hoc Feſtum ſignificatur cultus Domini ex grato animo propter implantationem boni, & ſic propter plenariam liberationem a damnatione, primum hic explicabitur, quid ſit implantatio boni: prius paſſim oſtenſum eſt, quod homini ſint binæ facultates vitæ, nempe Intellectus & Voluntas, & quod Intellectus dicatus ſit receptioni veri, ac Voluntas dicata receptioni boni; ſunt enim bina, ad quæ omnia in univerſo tam Cœlo quam Mundo, ſe referunt, nempe Verum & Bonum; inde etiam patet, quod bina illa faciant vitam hominis, & quod vitam ejus novam Verum fidei & Bonum Charitatis, & quod niſi utrumque implantatum fuerit homini, non ei vita nova ſit: quomodo verum quod fidei inſeminatur & implantatur homini, notum eſt in Eccleſia; ſed nondum bene, quomodo bonum quod charitatis: homo, cum infans eſt, recipit tunc bonum a Domino, quod bonum eſt bonum innocentiæ, quale eſt infantibus; hoc bonum facit initiamentum novæ voluntatis apud hominem, & creſcit ſuccedente ætate ſecundum vitam innocentiæ cum ſodalibus, ac ſecundum vitam probitatis & obedientiæ erga parentes & magiſtros, ſed plus apud illos qui poſtea ſe regenerari patiuntur; hoc prævidet Dominus & ſecundum ſtatum vitæ ſequentis providet, nam Dominus in omni præſenti prævidet malum & providet bonum, & hoc a primo ſtamine vitæ uſque in æternum: poſtea cum homo adoleſcit, ac incipit cogitare ex ſe, quantum tunc aufertur a jucundis amorum ſui ac mundi, tantum novum illud voluntarium ſeu initiamentum novæ voluntatis clauditur; & quantum non ab illis jucundis aufertur, tantum illud aperitur, & quoque perficitur. Sed quomodo id perficitur, per implantationem veri, nunc dicetur; novum illud voluntarium, quod eſt ex bono innocentiæ, eſt habitaculum per quod Dominus intrat apud hominem, & excitat hominem ad velle bonum, & ex velle facere bonum; is influxus tantum operatur apud hominem, quantum is deſiſtit a malis; inde ei facultas ſciendi, appercipiendi, reflectendi, ac intelligendi vera & bona moralia & civilia ſecundum jucundum uſus; poſtea influit Dominus per bonum illud in vera doctrinæ Eccleſiæ, quæ apud hominem, & ex memoria evocat talia quæ inſerviunt uſui vitæ, & hæc implantat bono, ac perficit illud; inde eſt quod bonum apud hominem prorſus ſit ſecundum uſum vitæ; ſi uſus vitæ pro proximo eſt, hoc eſt, pro bono concivis, patriæ, Eccleſiæ, Cœli, ac pro Domino, tunc bonum illud eſt bonum charitatis; at ſi uſus vitæ eſt ſolum pro ſe & pro mundo, tunc clauditur id initiamentum novæ voluntatis, ac infra illud formatur voluntarium ex malis amorum ſui & mundi, ac inde intellectuale a falſis; hoc voluntarium eſt clauſum ſupra & apertum infra, hoc eſt, clauſum ad cœlum & apertum ad mundum: ex his patet, quomodo vera implantantur bono, & formant illud; tum quoque quod homo cum in bono eſt, ſit in cœlo apud Dominum, nam, ut ſupra dictum eſt, nova voluntas, ubi bonum charitatis, eſt habitaculum Domini, proinde cœlum apud hominem; & novum intellectuale inde eſt quaſi tabernaculum per quod introitus & exitus: Talia in communi & in particulari repræſentata ſunt per hoc feſtum, quod feſtum collectionis fructuum terræ, & feſtum tabernaculorum

bernaculorum dictum eſt: quod ita ſit, patet ex inſtitutione hujus feſti, de qua ita apud Moſchen "In quintodecimo die Menſis ſeptimi, cum collige-"ritis fructum terræ, feriabimini feſtum Jehovæ ſeptem dies; in die primo "ſabbathum, & in die octavo ſabbathum: & accipietis vobis in die pri-"mo fructum arboris honoris, ſpathas palmarum, & ramum arboris denſæ, "& ſalices torrentis, & lætemini coram Jehovah Deo veſtro ſeptem dies: "omnis indigena Iſraelis habitabunt in tabernaculis; ut ſciant generationes "veſtræ, quod in tabernaculis habitare fecerim filios Iſraelis, cum eduxero "eos e terra Ægypti" Levit: XXIII: 39 ad 44: & alibi "Feſtum taber-"naculorum facies tibi ſeptem dies, cum collegeris de area tua & de torcu-"lari tuo; læteris in feſto illo, tu, filius tuus, & filia tua, & ſervus tuus, "& ancilla tua, & Levita, & peregrinus, & orphanus & vidua, qui in por-"tis tuis: omnino lætus eris" Deut: XVI: 13 ad 16: quod ſtatus boni implantati per verum a Domino, ita ſtatus cœli apud hominem; per hoc feſtum repræſentatus ſit, patet a ſenſu interno omnium quæ ibi memorantur; in eo enim ſenſu, *per diem quintodecimum menſis ſeptimi*, ſignificatur finis ſtatus prioris, & principium ſtatus novi, quod *quintodecimum* id ſit, videatur n: 8400, & quoque *ſeptimum*, n: 728. 6508. 8976. 9228; per *fructum terræ*, qui tunc *collectus*, ſignificatur bonum charitatis, n: 43. 55. 913. 983. 2846. 2847. 3146. 7690. 7690. 7692; ſimile per *collectionem ex area & torculari*, *frumentum* enim quod eſt *areæ*, eſt bonum veri, n: 5295. 5410; *vinum* quod *torcularis*, eſt verum ex bono, n: 6377, & *oleum* quod etiam eſt *torcularis*, eſt bonum ex quo verum, n: 886. 3728. 4582. 4838; per *ſabbathum* primo die, & per *ſabbathum octavo die* ſignificatur conjunctio veri cum bono, & reciproce boni cum vero, quod *ſabbathum* ſit conjunctio veri & boni, n: 8495. 8510. 8890. 8893. 9274; quod *octavus dies* etiam dictus ſit ſabbathum, eſt quia per *octavum* ſignificabatur principium novi ſtatus, n: 2044. 8400 fin: per *fructum arboris honoris*, quem die *primo acciperent*, ſignificabatur feſtivitas & gaudium propter bonum implantatum, quapropter ſequitur, *ut lætemini coram Jehovah*, per *ſpathas palmarum* vera interna illius boni, n: 8368; *per ramum arboris denſæ* ſeu *implexæ*, vera boni externa ſeu ſcientifica, n: 2831. 8133; & per *ſalices tormentis*, vera adhuc exteriora, quæ ſenſualium corporis; per *tabernacula in quibus ſeptem dies habitarent*, ſignificatur ſanctum amoris a Domino, & reciproce in Dominum, n: 414. 1102. 2145. 2152. 3312. 3391. 4391. 4599, & quod ſit ſanctum unionis, n: 8666: *per indigenam Iſraelis* ſignificantur qui in bono charitatis, ita quoque abſtracte bonum illud, n: 3654. 4598. 5801. 5803. 5806. 5812. 5817. 5819. 5826. 5833. 6426. 7956: per *lætitiam omnium tunc*, ſignificabatur gaudium quale illis qui in bono a Domino, ita quale illis qui in cœlo, nam qui in bono charitatis eſt a Domino, is in cœlo eſt apud Dominum; hæc ſunt, propter quæ illud feſtum.

9297. Tribus vicibus in anno videbitur omnis maſculus ad facies Domini Jehovæ, quod ſignificet continuam apparentiam & præſentiam Domini ſic etiam in veris fidei, conſtat ex ſignificatione tribus vicibus in anno, quod ſit com-

completum & continuum, de qua n: 4495. 9198; ex ſignificatione videri, quod ſit apparentia & præſentia, de qua n: 4198. 5975. 6893; ex ſignificatione maſculi, quod ſit verum fidei, de qua n: 2046. 7838; & ex ſignificatione facierum, cum de Jehovah, hoc eſt, Domino, quod ſit Divinum Bonum Divini Amoris, ſeu Miſericordia, de qua n: 222. 223. 5585. 7599; & quia Divinum Bonum Divini Amoris eſt Ipſe Jehovah ſeu Dominus, ideo per videri ad facies Domini Jehovæ, ſimile ſignificatur quod per videri a Domino; Dominus etiam eſt, qui videt hominem, & ſiſtit ſe apud illum, datque ei ut ſe videat, ita homo non videt Dominum ex ſe, ſed ex Domino apud ſe. Quomodo intelligitur quod continua apparentia & præſentia Domini ſit etiam in veris fidei, paucis dicetur; præſentia Domini apud hominem eſt in bono apud illum, quia bonum facit vitam ejus, non autem verum, niſi quatenus ex bono inde eſt; ut ſupra n: 9296, dictum, quod habitaculum Domini in bono innocentiæ apud hominem; cum itaque homo regeneratus eſt, tunc Dominus non modo præſens eſt in bono apud illum, ſed etiam in veris quæ ex bono, nam vera tunc vitam habent ex bono, & ſunt bonum in forma, per quam boni quale poteſt appercipi; hæc vera ſunt quæ faciunt novum intellectum hominis, qui unum facit cum nova ejus voluntate; nam, ut prius dictum eſt, omnia ſe referunt ad verum & ad bonum, ac intellectus hominis dicatus eſt veris, at voluntas bono, ex quo vera; inde patet, quomodo intelligendum, quod tunc apparentia & præſentia Domini etiam ſit in veris fidei; hæc ſunt quæ ſignificantur per quod tribus vicibus in anno videretur omnis maſculus ad facies Domini Jehovæ; inde dicitur, quod videbitur *maſculus*, quia per maſculum ſignificatur verum fidei; & ideo dicitur ad *facies Domini Jehovæ*, quia per Jehovam ſignificatur Eſſe Divinum, & per Dominum Exiſtere Divinum ex Eſſe; inde eſſe apud hominem eſt bonum, & exiſtere inde eſt verum. Dicitur in Eccleſia, quod Fides ſit a Domino, ſed ſciendum quod fides quæ a charitate, ſit a Domino, non autem fides ſeparata a charitate, nam hæc fides eſt a proprio, & vocatur fides perſuaſiva, de qua in Doctrina Charitatis & fidei ante Caput ſequens: homo ſcire poteſt, num fides apud ſe ſit a Domino vel a ſemet; qui afficitur veris ſolum propter eruditionis famam, ut lucretur honores & opes, & non propter uſum vitæ bonum, is in fide perſuaſiva eſt, quæ a ſemet, & non a Domino. Sunt etiam veri fidei theoretica, & ſunt practica; qui ſpectat theoretica propter practica, & illa videt in his, & ſic ex utriſque conjunctis uſum vitæ bonum, & afficitur illis & his propter hunc finem, is in fide eſt a Domino; cauſa eſt, quia uſus vitæ, qui finis, eſt bonum apud illum, & ſecundum uſum vitæ omnia formantur; vera fidei ſunt per quæ formatio: quod ita ſit, manifeſte patet ex illis qui in altera vita; omnes quotcunque ibi ſunt, rediguntur ad ſtatum ſui boni vel ad ſtatum ſui mali, ita ad uſum ſuæ vitæ, qui fuit finis, hoc eſt, quod ſuper omnia amaverant, ac quod inde ipſum jucundum vitæ eorum fuerat; ad hoc rediguntur omnes; vera vel falſa, quæ unum fecerunt cum illo uſu, remanent, & quoque plura adſciſcuntur, quæ ſe prioribus conjungunt, ac complent uſum, & faciunt ut uſus in ipſa ſua forma appareat: inde eſt, quod ſpiritus & angeli ſint formæ

ſui

ſui uſus, ſpiritus mali formæ uſus mali, hi ſunt in inferno; ſpiritus boni ſeu angeli formæ uſus boni, hi ſunt in cœlo; inde quoque eſt, quod ſpiritus ad præſentiam illico cognoſcantur quales ſunt, vera fidei ex facie & ejus pulchritudine quoad formam, & ipſum bonum, quod eſt uſus, ex igne amoris ibi qui pulchritudinem vivificat, & quoque ex ſphæra undante ex illis: ex his iterum conſtare poteſt, quid ſit præſentia Domini in veris fidei.

9298. Non ſacrificabis ſuper fermentato ſanguinem ſacrificii mei, quod ſignificet quod cultus Domini ex veris Eccleſiæ non commiſcendus ſit cum falſis ex malo, conſtat ex ſignificatione ſacrificare & ſacrificii, quod ſit cultus Domini, de qua 922. 923. 2180. 2805. 2807. 2830. 3519. 6905. 8680. 8936; ex ſignificatione fermentati, quod ſit falſificatum & falſum ex malo, de qua n: 2342. 7906. 8051. 8058; & ex ſignificatione ſanguinis, quod ſit verum ex bono, ita verum Eccleſiæ, de qua n: 4735. 4978. 7317. 7326. 7846. 7850. 7877. 9127; inde patet, quod per non ſacrificabis ſuper fermentato ſanguinem ſacrificii mei, ſignificetur quod cultus Domini ex veris Eccleſiæ non commiſcendus ſit cum falſis ex malo: quid falſum ex malo, & falſum non ex malo, videatur n: 1679. 2408. 4729. 6359. 7272. 8298. 9258. Quod vera ex bono, quæ ſunt vera Eccleſiæ, non commiſcenda ſint cum falſis ex malo, eſt quia prorſus non concordant, ſunt enim contraria, unde conflictus, ex quo vel peribit bonum, vel diſſipabitur malum, eſt enim bonum ex cœlo, hoc eſt, per cœlum a Domino, & eſt malum ex inferno: dantur quidem vera apud malos, & quoque falſa apud bonos, ſed vera apud malos non commiſcentur cum falſis ex malo apud eos, quamdiu ſolum in memoria ſunt, & ſerviunt pro mediis ad malum, tamdiu enim abſque vita ſunt; ſed ſi vera falſificantur ad favendum malo, quod etiam fit per ſiniſtram interpretationem, tunc commiſcentur, unde prophanatio veri; quæ qualis ſit, videatur n: 1008. 1010. 1059. 1327. 1328. 2051. 2426. 3398. 3399. 3402. 3489. 4601. 6348. 6959. 6960. 6963. 6971. 8394. 8943. 9188. Quod prohibitum fuerit ſacrificare ſuper fermentato, patet ab hac lege de mincha, quæ ſimul cum ſacrificio ſuper altari adolebatur, de qua ita apud Moſchen "*Omnis mincha*, quam adferetis Jehovæ, *non conficietur fermentata*, & *ullum fermentum* & *ullum mel* non, de quo adoleatis ignitum Jehovæ" Levit: II: 11: Ex his conſtat, quod prophanatio veri ſignificetur per hanc legem; ideo quoque dicitur ſanguis ſacrificii, non ſacrificium, quia ſanguis eſt verum ex bono.

9299. Et non pernoctabit adeps feſti mei uſque ad mane, quod ſignificet bonum cultus non ex proprio, ſed a Domino ſemper novum, conſtat a ſignificatione pernoctare, quod ſit id quod ex proprio, nam per noctem in Verbo ſignificatur malum & falſum, n: 221. 709. 6000. 7776. 7851. 7870. 7947, ita quoque proprium, quia proprium hominis non eſt niſi quam malum & falſum, n: 210. 215. 694. 874. 875. 876. 987. 1023. 1044. 4318. 5660. 5786. 8480; ex ſignificatione adipis ſeu pinguedinis, quod ſit bonum amoris, de qua n: 353. 5943, hic bonum amoris in cultu, quia dicitur adeps feſti, feſtum enim eſt cultus, n: 9286. 9287. 9294; & ex ſignificatione mane,

quod

quod ſit Dominus & Ipſius adventus, ut conſtare poteſt ex illis quæ de mane, n: 2405. 2780. 5692. 8426. 8427. 8812, oſtenſa ſunt; inde hic per mane, ubi agitur de bono cultus non ex proprio, ſignificatur id a Do mno ſemper novum.

9300. Primum primitiarum humi tuæ introduces in domum Dei tui, quod ſignificet quod omnia vera boni & bona veri ſancta ſint, quia a ſolo Domino, conſtat ex ſignificatione primitiarum humi, quod ſit quod bona & vera Eccleſiæ addicanda ſint ſoli Domino, quod primitiæ illa ſint, videatur n: 9223, & quod humus ſit Eccleſia. n: 566. 1068; primum primitiarum dicitur, quia hoc primarium erit; bona enim & vera ſuam vitam a Domino habent, & tunc vitam a Domino habent, cum Ipſi addicantur; & ex ſignificatione adducere in domum Dei, quod ſit ad Dominum, ut ſancta ſint; quod domus Dei ſit Dominus, videatur n: 3720, & quod omne ſanctum ſit a Domino n: 9229; ex quibus patet, quod per primum primitiarum humi tuæ introduces in domum Dei, ſignificetur quod omnia vera boni & bona veri ſancta ſint quia a ſolo Domino. Vera boni & bona veri dicuntur, quia apud hominem qui regeneratur, & magis apud illum cum regeneratus eſt, vera ſunt boni & bona ſunt veri, vera enim faciunt vitam intellectus, & bonum vitam voluntatis; & apud hominem regeneratum intellectus & voluntas unam mentem faciunt, & communicant reciproce, vera quæ intellectus cum bono quod voluntatis, & bonum quod voluntatis cum veris quæ intellectus; influunt viciſſim, vix aliter ac ſanguis e corde in pulmones, & inde rurſus in cor, & dein e corde ſiniſtro in arterias & ab his per venas iterum in cor; talis idea poteſt haberi de reciprocatione boni & veri apud hominem ab intellectu ejus in voluntatem, & a voluntate ejus in intellectum, quod ex pulmonibus & corde idea imprimis de reciprocatione veri fidei & boni charitatis in intellectu & voluntate capi poſſit, eſt quia pulmones correſpondent veris quæ fidei & Cor bono quod amoris, n: 3635. 3883 ad 3896; inde quoque eſt, quod per cor in Verbo ſignificetur vita voluntatis, & per animam vita fidei, n: 9050: quod ex illis dea de veris quæ intellectus & de bono quod voluntatis formari poſſit, eſt quia omnia quæ fidei & quæ amoris ſunt, ſecum ferant ideam ex talibus quæ homo ſcit, nam homo abſque idea ex ſcibilibus & ſenſibilibus apud ſe non cogitare poteſt; & homo tunc cogitat juſte, etiam de illis quæ fidei & amoris ſunt, quum ex correſpondentiis, nam correſpondentiæ ſunt veritates naturales, in quibus ſicut in ſpeculis repræſentantur veritates ſpirituales; quapropter quantum extra illas capiuntur ideæ cogitationis de ſpiritualibus, tantum vel ex fallaciis ſenſuum vel ex incongruis capiuntur, ideæ: quales ideæ homini ſunt de illis quæ fidei & amoris, patet manifeſte in altera vita, nam ibi ideæ percipiuntur clare. Quod dicatur quod vera fidei ſe referant ad intellectum hominis, & bonum charitatis ad voluntatem ejus, apparere poteſt ſicut non congruum illis, qui dicunt & ſe confirmant in eo, quod ea quæ fidei ſunt ſimpliciter credenda ſint, quia naturalis homo & ejus intellectuale non capit quicquam de talibus, & quia fides non ab homine eſt, ſed a Domino; verum iidem uſque agnoſcunt & credunt, quod

quod homo iluſtretur in veris, & accendatur bono, quum legit Verbum; & cum illuſtratur quod tunc percipiat quid verum & non verum, etiam illos, qui præ aliis detexerunt veritates ex Verbo, vocant illuſtratos; inde patet, quod, qui illuſtrantur, videant & percipiant intus in ſe num verum ſit vel non verum: quod tunc intus illuſtratur, eſt eorum intellectuale, & quod tunc intus accenditur, eſt eorum voluntarium; ſed ſi verum genuinum fidei eſt in quo illuſtrantur, & bonum genuinum charitatis in quo accenduntur, tunc eſt intellectuale interni hominis quod illuſtratur, & voluntarium interni hominis quod accenditur; aliter ſi non verum genuinum fidei eſt, & non bonum genuinum charitatis; qui in his ſunt, etiam qui in falſis & malis, quidem confirmare vera Eccleſiæ poſſunt, ſed non ex interiori videre & percipere num vera ſint; inde eſt, quod plerique permaneant in Doctrinalibus, Eccleſiæ ſuæ, in qua nati ſunt, & modo confirment illa, qui etiam confirmaviſſent ſe in maxime hæreticis, ſicut in Socianiſmo & in Judaiſmo, ſi ex talibus parentibus nati fuiſſent: ex his patet, quod intellectuale illuſtretur apud illos qui in affectione veri ex bono ſunt, non autem apud illos qui in affectione veri ex malo: apud illos qui in affectione veri ex bono ſunt, illuſtratur intellectuale interni hominis, & accenditur voluntarium interni hominis; at apud illos qui in affectione veri ex malo ſunt, non illuſtratur intellectuale, interni hominis, nec accenditur voluntarium interni hominis, cauſa eſt, quia hi naturales homines ſunt; inde eſt, quod defendant quod naturalis homo non capere poſſit ea quæ fidei ſunt. Quod intellectus ſit qui illuſtratur veris fidei, & voluntas quæ accenditur bono charitatis, apud illos qui in affectione veri ex bono ſunt, & inde interiores ac ſpirituales homines ſunt, patet manifeſte ab iiſdem in altera vita, illi ibi in intellectu ſunt omnium quæ fidei ſunt, & in voluntate omnium quæ charitatis, quod etiam clare percipiunt, inde illis intelligentia & ſapientia quæ ineffabilis, ſunt enim poſt exuitionem corporis in interiori intellectu qui illuſtrabatur in mundo, & in interiore voluntate quæ accendebatur in mundo; ſed quomodo tunc illuſtrabantur & accendebantur, non percipere potuerunt, quia tunc cogitabant in corpore & ex talibus quæ mundi ſunt: ex his nunc conſtat, quod vera fidei faciant vitam intellectus, & bonum charitatis faciat vitam voluntatis, ita quod intellectus adeſſe debeat in illis quæ fidei ſunt, & voluntas in illis quæ charitatis, ſeu quod idem, quod illæ binæ facultates ſint, in quas influit fides & charitas a Domino, & quod ſecundum eorum ſtatum recipiantur, ita quod nullibi quam in illis apud hominem ſit habitaculum Domini. Quomodo cum his porro ſe habet, idea formari poteſt ex illis, quæ de Interno & de Externo homine n: 6057. 9279, dicta ſunt, quod nempe Internus homo formatus ſit ad imaginem cœli, & Externus ad imaginem mundi, & quod illi, apud quos Internus homo non apertus eſt, nihil videant e cœlo, & quod ea quæ vident ex mundo de Cœlo, caligo ſint, & quod ideo nullam ideam ſpiritualem poſſint habere de talibus, quæ fidei & charitatis ſunt; inde quoque eſt, quod ne quidem capere poſſint quid bonum Chriſtianum ſeu quid charitas eſt, uſque adeo ut prorſus cogitent in ſolis veris, quæ vocant fidei,

dei, conſiſtere vitam cœli, & quoque hanc dari poſſe apud quoſcunque, qui fiduciam fidei habent, tametſi non vitam fidei; quantum hi cæcutiunt de vita fidei, quæ eſt charitas, patet evidenter ex eo, quod prorſus nihil attendant ad millia de bono vitæ, quæ Ipſe Dominus docuit, & cum legunt Verbum, quod illico rejiciant ea poſt fidem a tergo, ac ita a ſemet & ab aliis abſcondant; inde quoque eſt, quod illa quæ ſunt boni, hoc eſt, quæ ſunt charitatis & ejus operum ejiciant e doctrina Eccleſiæ in doctrinam inferiorem, quam Theologiam moralem vocant, quam naturalem faciunt non ſpiritualem; cum tamen poſt mortem vita charitatis manet, & modo tantum fidei, quantum concordat cum ea vita, hoc eſt, tantum cogitationis de Veris fidei, quantum voluntatis boni eſt ſecundum illa. Quod qui in fide ſunt ex bono, poſſint ſe confirmare ex ſcientificis quibuſcunque, & per illa corroborare fidem, videatur n: 2454. 2568. 2588. 4156. 4293. 4760. 5201. 6047. 8629.

9301. Non coques hædum in lacte matris ſuæ, quod ſignificet quod bonum innocentiæ poſterioris ſtatus non conjungendum ſit cum vero innocentiæ prioris ſtatus, conſtat ex ſignificatione coquere, quod ſit conjungere, de qua n: 8496; ex ſignificatione hædi, quod ſit bonum innocentiæ, de qua n: 3519. 4871; & ex ſignificatione lactis, quod ſit verum innocentiæ, de qua n: 2184. 3183; inde lac matris eſt verum innocentiæ primæ; ex his patet, quod per non coques hædum in lacte matris ſuæ, ſignificetur quod bonum innocentiæ poſterioris ſtatus non conjungendum ſit cum vero innocentiæ prioris ſtatus; hoc arcanum cœleſte eſt, ex quo illa lex fluit; omnes enim leges & omnia judicia & ſtatuta, quæ filiis Iſraelis data ſunt, arcana cœli continent, quibus etiam correſpondent. Sed quomodo intelligendum ſit hoc arcanum, quod nempe bonum innocentiæ poſterioris ſtatus non conjungendum ſit vero innocentiæ prioris ſtatus, paucis dicetur; innocentia prioris ſtatus eſt innocentia quæ eſt infantum & puerorum, & innocentia poſterioris ſtatus eſt innocentia quæ eſt adultorum & ſenum qui in bono amoris in Dominum ſunt; innocentia infantum & puerorum eſt externa, & habitat in denſa ignorantia, at innocentia ſenum eſt interna, & habitat in ſapientia, de differentia utriuſque videatur n: 2305. 2306. 3183. 3495. 4797. Innocentia, quæ habitat in ſapientia, eſt ſcire, agnoſcere & credere, quod nihil intelligere, & nihil velle poſſit a ſemet, & inde quod nihil velit intelligere & velle a ſemet, ſed ſolum a Domino; tum quicquid putat ſe intelligere a ſemet ſit falſum; & quicquid putat ſe velle a ſemet ſit malum; hic ſtatus vitæ eſt ſtatus innocentiæ poſterioris ſtatus, in quo ſunt omnes qui in tertio cœlo, quod Cœlum innocentiæ vocatur; inde eſt, quod illi ſint in ſapientia, quia quod intelligunt & quod volunt, eſt a Domino: ſed Innocentiæ quæ habitat in ignorantia, qualis apud infantes & pueros, eſt credere quod omnia quæ ſciunt & cogitant, & quoque quæ volunt, ſint in ſe, & quod omnia quæ inde loquuntur & faciunt, ſint a ſe; quod hæc fallaciæ ſint non capiunt; vera quæ illius innocentiæ ſunt, fundantur quoad maximam partem, ſuper fallaciis ſenſuum externorum,

ternorum, quæ tamen diſcutiendæ ſunt, ſicut provehitur homo ad ſapientiam: ex his paucis conſtare poteſt, quod bonum innocentiæ poſterioris ſtatus non conjungendum ſit cum vero innocentiæ prioris ſtatus.

9302. Verſ: 20 ad 30. *Ecce Ego mitto Angelum ante te, ad cuſtodiendum te in via, & ad perducendum te ad locum, quem præparavi. Cuſtodi a facie Ejus, & audi vocem Ejus, ne exacerbes Eum, quia non feret prævaricationem veſtram, quia Nomen meum in medio Ejus. Quia ſi audiendo audiveris vocem Ejus, & feceris omne quod loquor, inimicum agam in inimicos tuos, & hoſtem agam in hoſtes tuos. Cum iverit Angelus meus ante te, & perduxerit te ad Emorræum, & Chittæum, & Periſæum, & Cananæum, Chivæum & Jebuſæum, & excidero illum. Non incurvabis te diis illorum, & non ſervies illis, & non facies ſecundum opera illorum, quia deſtruendo deſtrues illos, & confringendo confringes ſtatuas illorum. Et ſervietis Jehovæ Deo veſtro, & benedicet pani tuo & aquis tuis, & removebo morbum e medio tui. Non erit abortiens & ſterilis in terra tua, numerum dierum tuorum implebo. Terrorem meum mittam ante te, & turbabo omnem populum, ad quos veneris, & dabo omnes inimicos tuos ad te cervicem. Et mittam crabronem ante te, & expellet Chivæum, Cananæum & Chittæum ab ante te. Non expellam illum ab ante te in anno uno, ne forte ſit terra deſolata, & multiplicetur ſuper te fera agri. Parum, parum expellam illum ab ante te, uſque dum fructificeris & hæredites terram.* Ecce Ego mitto Angelum ante te, ſignificat Dominum quoad Divinum Humanum: ad cuſtodiendum te in via, ſignificat Ipſius Providentiam & cuſtodiam a falſis mali: ad perducendum te ad locum quem præparavi, ſignificat introductionem ab Ipſo in cœlum ſecundum bonum vitæ & fidei: cuſtodi a facie Ejus, ſignificat timorem ſanctum: & audi vocem Ejus, ſignificat obedientiam præceptorum quæ ab Ipſo: ne exacerbes Eum, ſignificat averſionem ab Ipſo per falſa ex malo: quia non feret prævaricationem veſtram, ſignificat quia illa repugnant veris ex bono: quia Nomen meum in medio Ejus, ſignificat quod ex Ipſo omne bonum amoris & verum fidei: quia ſi audiendo audiveris vocem Ejus, ſignificat inſtructionem de præceptis fidei, & receptionem: & feceris omne quod loquor ſignificat obſequium ex fide & amore: inimicum agam in inimicos tuos, ſignificat quod Dominus avertet omnia falſa ex malo: & hoſtem agam in hoſtes tuos, ſignificat quod avertet omnia mala ex quibus falſa, cum iverit Angelus meus ante te, ſignificat vitam ſecundum præcepta Domini: & perduxerit te ad Emorræum, & Chittæum, & Periſæum, & Cananæum, Chivæum & Jebuſæum, & excidero illum, ſignificat cum Dominus tutatus ſit contra mala & falſa infeſtantia Eccleſiam, & hæc amoverit: non incurvabis te diis illorum, ſignificat quod falſa mali non colenda: & non ſervies illis, ſignificat quod nec obedienda: & non facies ſecundum opera illorum, ſignificat quod mala vitæ non ſectanda: quia deſtruendo deſtrues illos, ſignificat quod mala prorſus amovenda: & confringendo confringes ſtatuas illorum, ſignificat quod ſimiliter falſa cultus: & ſervietis Jehovæ Deo veſtro, ſignificat cultum ſolius Domini: & benedicet pani tuo & aquis tuis, ſignificat incrementum boni amoris & veri fidei: & removebo morbum e medio tui, ſignificat

ſignificat tutelam a falſificationibus veri & ab adulterationibus boni: non erit abortiens & ſterilis in terra tua, ſignificat quod bona & vera ſuo ordine in continua progreſſione procedent: numerum dierum tuorum implebo, ſignificat uſque ad ſtatum plenum: terrorem meum mittam ante te, ſignificat terrorem illorum qui in malis falſi pro veris boni: & turbabo omnem populum, ſignificat conſternationem omnium falſorum: ad quos veneris, ſignificat ex præſentia Domini: & dabo omnes inimicos tuos ad te cervicem, ſignificat falſorum fugam & damnationem: & mittam crabronem ante te, ſignificat formidinem illorum qui in falſis ex malo: & expellet Chivæum, Canaanæum & Chittæum ab ante te, ſignificat fugam falſorum ex malis: non expellam illum ab ante te in anno uno, ſignificat non fugam ſeu remotionem eorum feſtinam, ne forte ſit terra deſolata, ſignificat deficientiam tunc & parum vitæ ſpiritualis: & multiplicetur ſuper te fera agri, ſignificat affluxum falſorum ex jucundis amorum ſui & mundi: parum, parum expellam illum ab ante te, ſignificat remotionem per gradus ſecundum ordinem: uſque dum fructificeris, ſignificat ſecundum incrementum boni: & hæredites terram, ſignificat dum in bono, ita regeneratus.

9303. Ecce Ego mitto Angelum ante te, quod ſignificet Dominum quoad Divinum Humanum, conſtat ex ſignificatione mittere, cum de Domino, quod ſit procedere, de qua n: 6831, hic facere ut procedat; & ex ſignificatione Angeli, quod ſit qui procedit, nam Angelus in Lingua Originali ſignificat Miſſum, inde eſt ejus vocis derivatio, & per Miſſum ſignificatur procedens, ut conſtare poteſt ex locis e Verbo n: 6381, citatis; inde patet, quod per Angelum Jehovæ intelligatur Dominus quoad Divinum Humanum, nam Hoc a Jehovah ut Patre procedit; Jehovah ut Pater eſt Divinum Bonum Divini Amoris, quod eſt ipſum Eſſe, n: 3704, & procedens a Patre eſt Divinum Verum ex Divino illo Bono, ita Exiſtere Divinum ex Eſſe Divino, hoc ſignificatur hic per Angelum; ſimiliter apud Eſaiam "*Angelus facierum Ipſius* liberabit illos ob amorem ſuum, & indulgentiam ſuam, *Hic redemit illos*, & aſſumit illos, & portavit illos omnibus diebus æternitatis" LXIII: 9: & apud Malachiam "Ecce ſubito veniet ad Templum ſuum Dominus, quem vos quæritis, & *Angelus fæderis* quem vos deſideratis" III: 1. 2; ad Templum Domini eſt ad Humanum ſuum, quod id Templum Ipſius ſit, docet Ipſe Dominus, apud Matthæum Cap: XXIV: 61, & apud Johannem Cap: II: 19. 21. 22. In Eccleſia dicitur, quod ex Tribus, qui nominantur Pater, Filius, & Spiritus Sanctus, unum Divinum, quod etiam Unus Deus vocatur, exiſtit; & quod a Patre procedat Filius, & a Patre per Filium procedat Spiritus Sanctus; ſed quid ſit Procedere ſeu Exire adhuc ignoratur; Angelorum ideæ de eo prorſus differunt ab ideis hominum Eccleſiæ qui de ea re cogitaverunt; cauſa eſt, quia ideæ hominum Eccleſiæ fundantur ſuper Tribus, ſed Angelorum ſuper Uno: quod ideæ hominum Eccleſiæ fundentur ſuper Tribus, eſt quia illi Divinum in tres perſonas diſtinguunt, & cuique ſpecialia & particularia munia attribuunt; inde eſt, quod quidem dicere poſſint, quod Deus unus ſit, ſed nuſquam cogitare aliter quam quod

Tres

Tres ſint, qui per unionem, quam myſticam vocant, unum ſunt; ſed ſic quidem cogitare poſſunt, quod Unum Divinum ſit, non autem quod unus Deus ſit; in cogitatione enim eſt Pater Deus, Filius Deus, & Spiritus Sanctus Deus; Unum Divinum eſt unum per conſenſum & ſic unanimum, ſed unus Deus eſt prorſus Unus. Qualis idea, ſeu qualis Cogitatio eſt homini Eccleſiæ de Uno Deo, apparet manifeſte in altera vita, unuſquiſque enim cogitationis ſuæ ideas ſecum fert; idea ſeu cogitatio eorum eſt, quod tres dii ſint, ſed quod non auſint dicere deos verum Deum; etiam pauci unum ex tribus faciunt per unionem, aliter enim cogitant de Patre, aliter de Filio, & aliter de Spiritu Sancto; inde patuit, qualem fidem Eccleſia habet de omnium eſſentialiſſimo, quod eſt Ipſum Divinum: & quia cogitationes quæ ſunt fidei & affectiones quæ ſunt amoris, conjungunt & ſeparant omnes in altera vita, ideo illi qui extra Eccleſiam nati fuerunt, & crediderunt in unum Deum, fugiunt illos qui intra Eccleſiam, dicentes quod non credant in unum Deum, ſed in tres deos; & quod qui non credunt in unum Deum ſub Humana forma, in nullum Deum credant, quoniam cogitatio eorum effundit ſe abſque determinatione in univerſum, & ſic labitur in naturam, quam ſic loco Dei agnoſcunt: cum quæritur, quid intelligunt per Procedere, cum dicunt Filium procedere a Patre, & Spiritum Sanctum a Patre per Filium, reſpondent quod procedere ſit vox unionis, & quod involvat myſterium illud; ſed idea cogitationis de eo, cum explorata, non fuit alia quam ſolius vocis, & nullius rei. Verum Angelorum ideæ de Divino, de Trino, deque Procedere, prorſus differunt ab ideis hominum Eccleſiæ, ex cauſa, ut ſupra dictum eſt, quia ideæ cogitationis Angelorum fundantur ſuper Uno, at ideæ cogitationis hominum Eccleſiæ ſuper tribus; Angeli cogitant, & quod cogitant credunt, quod Unus Deus ſit, & Ille Dominus, & quod Humanum ſit ipſum Divinum in forma, & quod ſanctum procedens ab Ipſo ſit Spiritus Sanctus; ita quod Trinum ſit, ſed uſque Unum. Hoc ad captum ſiſtitur per ideam de Angelis in cœlo; Angelus ibi apparet in forma humana, ſed uſque ſunt tria apud illum, quæ unum faciunt, eſt Internum ejus, quod non coram oculis apparet, eſt Externum quod apparet, & eſt ſphæra vitæ affectionum & cogitationum ejus, quæ ab illo ad diſtantiam exundat, de qua videatur n: 1048. 1053. 1316. 1504 ad 1519. 1695. 2489. 4464. 5179. 6206 fin: 7454. 8063. 8630; hæc tria faciunt unum Angelum: ſed Angeli ſunt finiti & creati, Dominus autem Infinitus & Increatus; & quia de Infinito non ab ullo homine, ne quidem ab Angelo, aliqua idea poteſt haberi, quam ex finitis, ideo tale exemplum licet ſiſtere, ut illuſtretur quid ſit Trinum in Uno, & qood Unus Deus ſit, & quod Ille ſit Dominus, & non alius. Videantur porro quæ de his prius oſtenſa ſunt in locis n: 9194 & 8199, citatis.

9304. Ad cuſtodiendum te in via, quod ſignificet Ipſius Providentiam & cuſtodiam a falſis mali, conſtat ex ſignificatione cuſtodire, cum de Domino, quod ſit Providentia; nam Providentia eſt providere & proſpicere, ita ducere ad bonum & cuſtodire a malo, quoniam a Domino providetur bonum & prævidetur malum, n: 6489, & quia providetur malum, etiam cuſtoditur ho-

ab illo, alioquin provideri bonum nequit; & ex ſignificatione viæ, quod ſit verum, de qua n: 627. 2333. 3477, hic etiam falſum, quia dicitur cuſtodire, qui enim ducit in vero, is quoque cuſtodit a falſo, quia falſum infeſtat & oppugnat verum: quod ſit falſum mali, eſt quia hoc falſum infeſtat & oppugnat, non autem falſum non mali, quale apud illos qui in bono ſunt, de quo falſo, & quoque de falſo mali, videatur n: 2243. 2408. 2863. 4736. 4822. 6359. 7272. 7437. 7574. 7577. 8051. 8137. 8149. 8298. 8311. 8318 fin: 9258. 9298.

9305. Ad perducendum te ad locum quem præparavi, quod ſignificet introductionem ab Ipſo in cœlum ſecundum bonum vitæ & fidei, conſtat ex ſignificatione perducere ad locum, hoc eſt, in terram Canaanem, quod ſit introducere in cœlum, per terram Canaanem enim ſignificatur Eccleſia, & quoque cœlum, n: 1607. 3038. 3481. 3705. 3686. 4447. 5136. 6516; nam per introductionem filiorum Iſraelis in illam terram repræſentabatur fidelium introductio in cœlum; & ex ſignificatione præparare, cum de cœlo, quod per terram Canaanem ſignificatur, quod ſit donare id ex Miſericordia illis qui in bono vitæ & fidei ſunt, nam illis dicitur cœlum præparatum, ut apud Matthæum "Tum dicet Rex illis qui a dextris, venite benedicti Patris mei, *tanquam hæreditatem poſſidete præparatum vobis Regnum a fundatione mundi*" xxv: 34: apud Marcum "Sedere a dextris meis, & a ſiniſtris meis, non eſt Meum dare, *ſed quibus præparatum eſt*" x: 40: & apud Johannem "Abeo *ad præparandum locum vobis*; & ſi abivero & *præparavero vobis locum*, iterum veniam, & aſſumam vos ad Me Ipſum, ut ubi ſum Ego, vos ſitis" xiv: 2. 3: præparare enim cœlum, eſt præparare illos qui introducendi ſunt in cœlum, nam ſecundum præparationem, hoc eſt, ſecundum receptionem boni, donatur cœlum; cœlum enim eſt in homine, & locus ei in cœlo eſt ſecundum ſtatum vitæ & fidei in quo eſt, nam locus ibi correſpondet ſtatui vitæ, quapropter etiam locus apparet in altera vita ſecundum ſtatum vitæ, ac in ſe eſt ſtatus, n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321. 4882. 5606. 7381.

9306. Cuſtodi a facie Ejus, quod ſignificet timorem ſanctum, conſtat ex ſignificatione cuſtodire a facie, cum de Domino, qui hic per Angelum intelligitur, quod ſit timere ne iraſcatur ob mala, ſeu ne exacerbetur ob prævaricationes, ut ſequitur; timere illa, eſt timor ſanctus, de quo timore videatur n: 2126. 3718. 3719. 5459. 5534. 7280. 7788. 8816. 8925. Cuſtodire a facie Ejus dicitur, quia per faciem ſignificantur interiora quæ ſunt vitæ, ita quæ ſunt cogitationis & affectionis, & imprimis quæ ſunt fidei & amoris; cauſa eſt, quia facies ad imaginem interiorum hominis formata eſt, ob finem, ut illa quæ ſunt interni hominis appareant in externo, ita quæ ſpiritualis mundi ſunt coram viſu in mundo naturali; & ſic afficiat proximum; quod facies ſiſtat illa quæ homo cogitat & amat in forma viſibli aut ſicut in ſpeculo, notum eſt; quod tales facies ſint apud ſinceros, imprimis apud Angelos, videatur n: 1999. 2434. 3527. 3573. 4066. 4326. 4796. 4797. 5798. 4799. 5102. 5695. 6604. 8248. 8249. 8250: quapropter facies in Lingua originali eſt vox communis, quæ adhibetur ad deſcribendum affectiones, quæ apud hominem,

minem, & apparent, ſicut gratiam, favorem, benevolentiam, opem, beneficium, & quoque inclementiam, iram, vindictam; inde eſt, quod in ea Lingua cum adjunctivis, ſignificat juxta, apud, coram, propter, ut & contra, ita quicquid in ipſo, ex ipſo, pro ipſo, & contra ipſum, nam facies, ut dictum, eſt ipſe homo, ſeu illud quod homini ineſt, & apparet. Ex his ſciri poteſt, quid per faciem Jehovæ, ſeu per faciem Angeli, qui hic eſt Dominus quoad Divinum Humanum, ſignificatur, quod nempe Divinum Bonum Divini Amoris, & Divinum Verum, ex Divino illo Bono, nam hæc ſunt in Jehovah ſeu Domino, & ex Ipſo, imo ſunt Ipſe, videatur n: 222. 223. 5585; inde patet quid ſignificatur per facies Jehovæ in Benedictione "*Lucere faciat Jehovah facies ſuas ad te*, & miſereatur tui: *elevet Jehovah facies ſuas ad te*, & ponat tibi pacem" Num: VI 25. 26. Apud Davidem "Deus miſereatur noſtri, & benedicat nobis, *lucere faciat facies ſuas nobis*" Pſalm: LXVII: 2; pariter Pſalm: LXXX: 4. 8. 20. Pſalm: CXIX: 134. 135. Dan: V: 17, & alibi. Inde eſt quod Dominus quoad Divinum Humanum dicatur Angelus facierum Jehovæ, apud Eſaiam "Miſericordias Jehovæ memorare faciam, retribuet eis ſecundum Miſericordias ſuas, & ſecundum multitudinem miſericordiarum ſuarum, & factus illis *in Salvationem*, & *Angelus facierum Ipſius ſalvavit eos*, propter amorem Ipſius, & propter clementiam Ipſius" LXIII: 7. 8. 9; quod Dominus quoad Divinum Humanum dicatur Angelus facierum Jehovæ, eſt quia Divinum Humanum eſt Ipſum Divinum in facie, hoc eſt, in forma, quod etiam Dominus docet apud Johannem "Si cognoviſtis Me, etiam Patrem meum cognoviſtis, & abhinc cognoviſtis Illum, *& vidiſtis Illum:* dixit Philippus, monſtra nobis Patrem; dixit illi Jeſus, tantum tempus vobiſcum ſum, & non noſti Me Philippe, *qui vidit Me, vidit Patrem: Ego in Patre ſum & Pater in Me*, credite Mihi, *quod Ego in Patre & Pater in Me*" XIV: 7 ad 11. Per faciem Jehovæ ſeu Domini etiam ſignificatur ira, vindicta, punitio, malum, ex cauſa, quia ſimplices, ex idea communi quod omnia ſint a Deo, credunt quod etiam malum, imprimis malum pœnæ: quapropter ſecundum communem illam ideam, & quoque ſecundum apparentiam, tribuitur Jehovæ ſeu Domino ira, vindicta, punitio & malum, cum tamen illa non ſunt a Domino ſed ab homine, de qua re videatur, n: 1861. 2447. 5798. 6073. 6992. 6997. 7533. 7632. 7877. 7926. 6832. 8197. 8227. 8228. 8282. 8483. 8632. 8875. 9128; tale ſignificatur hic per *Cuſtodi a facie Ejus*, ne exacerbes Eum, quia non feret prævaricationem veſtram: & quoque in Levitico "Quiſquis comederit ullum ſanguinem, *dabo facies meas contra* animam comedentem ſanguinem, & exſcindam illam e medio populi ejus" XVII: 10: apud Jeremiam "*Poſui facies meas contra urbem in malum*, & non in bonum" XXI: 10: & apud Davidem "*Facies Jehovæ contra facientes malum*, ad exſcindendum e terra memoriam eorum" Pſalm: XXXIV: 17.

9307. Et audi vocem Ejus, quod ſignificet obedientiam præceptorum quæ ab Ipſo, nempe Domino, conſtat ex ſignificatione audire, quod ſit obedientia, de qua n: 2542. 3869. 4652 ad 4660. 7216. 8361; & ex ſignificatione

catione vocis, cum de Domino, quod ſint Vera Divina, de qua n: 7573. 8813, ita præcepta quæ a Domino; vera Divina & præcepta quæ a Domino ſunt quæ in Verbo; inde quoque Verbum & doctrina e Verbo eſt Vox Jehovæ, n: 219. 220. 6971.

9308. Ne exacerbes Eum, quod ſignificet averſionem ab Ipſo per falſa ex malo, conſtat ex ſignificatione exacerbare ſeu iram excitare, cum de Domino, qui hic eſt Angelus, quod ſit avertere per falſa ex malo, nam falſa ex malo ſunt averſiones a Domino, de qua n: 4997. 5746. 5841.

9309. Quia non feret prævaricationem veſtram, quod ſignificet quia illa repugnant veris ex bono, conſtat ex ſignificatione prævaricationis, quod ſint quæ contra vera fidei, de qua n: 9156, ita quæ repugnant veris ex bono, quæ ſunt vera fidei; quod vera ex bono ſint vera fidei; eſt quia fides eſt boni, uſque adeo ut non dabilis ſit niſi ubi bonum; inde per non ferre prævaricationem veſtram, ſignificatur non ſuſtinere falſa ex malo quia repugnant veris ex bono; de repugnantia illa videatur ſupra n: 9298; ſimile quod hic etiam intelligitur apud Davidem "Oſculamini Filium ne iraſcatur, & pereatis in via, quia exardebit cito ira Ejus, beati omnes confidentes in Ipſo" Pſalm: II: 12, Dominus hic vocatur Filius a Vero fidei, quod ab Ipſo, quod id ſit Filius, videatur n: 1729. 1733. 2159. 2803. 2813. 3704.

9310. Quia Nomen meum in medio Ejus, quod ſignificet quod ab Ipſo omne bonum amoris & verum fidei, conſtat ex ſignificatione Nominis Jehovæ, quod ſit omne in uno complexu per quod colitur Deus, de qua n: 2724. 3006, ita omne bonum amoris & verum fidei, n: 6674; & ex ſignificatione in medio Ejus, quod ſit quod in Ipſo, ita quoque quod ex Ipſo, nam bonum amoris tale eſt, ut quod eſt in illo etiam ſit in aliis ex illo, eſt enim communicativum ſui; proprium enim amoris eſt, ut velit quod omne ſuum ex ſe in aliis ſit; hoc quia ſit ex Ipſo Divino per Divinum Humanum ſuum, & ex Eo, ideo quoque Dominus (quoad Divinum Humanum) dicitur Nomen Jehovæ, n: 6887. 8274. Qui non ſcit quid Nomen in ſenſu interno ſignificat, credere poteſt, quod in Verbo, ubi Nomen Jehovæ ac Nomen Domini dicitur, ſolum Nomen intelligatur, cum tamen eſt omne bonum amoris & omne verum fidei quod a Domino, ut apud Matthæum "Si *duo ex vobis conſenſerint in Nomine meo* ſuper terra de omni re, quamcunque petierint, fiet illis: *ubi ſunt, duo aut tres congregati in Nomine meo*, ibi ſum in medio eorum" XVIII: 19. 20; Apud Eundem "Omnis qui reliquerit domos aut fratres, aut ſorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut liberos, aut agros, *propter Nomen meum*, centuplum accipiet, & vitæ æternæ ſortietur hæreditatem" XIX: 29. Apud Johannem "Quotquot receperunt, dedit illis poteſtatem ut filii Dei eſſent, *credentibus in Nomen Ipſius*" I: 12. Apud Eundem "Qui non credit jam judicatus eſt, *quia non credidit in Nomen Unigenti Filii Dei*" III: 18. Apud Eundem "Hæc ſcripta ſunt, ut credatis quod Jeſus ſit Chriſtus Filius Dei, & *ut credentes vitam habeatis in Nomine Ipſius*" XX: 31; in his locis, & in perpluribus aliis per Nomen Domini ſignificatur omne bonum amoris & verum

verum fidei in complexu, per quæ colitur. Apud Johannem "Si manſeritis in Me, & verba mea in vobis manſerint, quicquid volueritis petetis, etiam fiet vobis: *quodcunque petieritis Patrem in Nomine Meo, dabit vobis*" xv: 7. 16, petere Patrem in Nomine Meo, eſt petere Dominum, ſicut Ipſe docet apud eundem Evangeliſtam "*Quæcunque petieritis in Nomine meo* hoc faciam; ſi *quid petieritis in Nomine meo*, Ego faciam" xiv: 13. 14, quod petere in Nomine Domini ſit petere Dominum, eſt *quia nemo venire ad Patrem poteſt niſi per Dominum*" ibid Verſ: 6, & quia Dominus quoad Divinum Humanum eſt Jehovah ſeu Pater in forma viſibili, ut ſupra n: 9303. & 9306 oſtenſum eſt. Apud Eundem "Oves vocem Illius audiunt, & *proprias oves vocat nomine tenus*, & educit illas" x: 3, oves pro illis qui in bono charitatis & fidei ſunt; audire vocem pro obedire præceptis; vocare nomine tenus & educere, pro donare cœlum ſecundum bonum amoris & fidei, nam nomen, cum de hominibus, eſt quale eorum quoad amorem & fidem, n: 144. 145. 1754. 1896. 3421.

9311. Quia ſi audiendo audiveris vocem Ejus, quod ſignificet inſtructionem de præceptis fidei, & receptionem, conſtat ex ſignificatione audire, quod ſit inſtrui & recipere, de qua ſequitur; & ex ſignificatione vocis, quod ſint præcepta fidei, ut ſupra n: 9307. Audire in Verbo ſignificat non ſolum ſimpliciter audire, ſed etiam recipere memoria & inſtrui, tum recipere intellectu & credere, ut & recipere obedientia & facere; quod illa per audire ſignificentur, eſt quia loquela quæ auditur ſe ſiſtit coram viſu interno ſeu intellectu, & ſic intus recipitur, ac ibi ſecundum rationum efficaciam aut ſecundum vires perſuaſionis aliunde, vel retinentur, vel creduntur, vel obediuntur; inde eſt, quod correſpondentia auris & auditus ſit cum talibus in mundo ſpirituali, de qua videatur n: 4652 ad 4660. 5017. 7216. 8361. 8990. Quod audire ſit recipere memoria & inſtrui, tum recipere intellectu & credere, ut & recipere obedientia & facere, patet etiam a ſequentibus his locis; ut apud Matthæum "Per parabolas loquor, quia videntes non vident, & *audientes non audiunt*, nec intelligunt: ut compleatur in iis prophetia Eſaiæ, quæ dicit, *auditu audietis*, & non intelligetis, & videntes videbitis, & non cernetis: incraſtatum eſt cor populi hujus, & *auribus graviter audiverunt*, & oculos ſuos occluſerunt, ne forte videant oculis, & *auribus audiant*, & corde intelligant. Veſtri beati ſunt oculi, quia vident, & *aures veſtræ quia audiunt:* multi prophetæ & juſti deſideraverunt videre quæ videtis, ſed non viderunt, & *audire quæ auditis*, ſed *non audiverunt*" xiii: 12 ad 17, hic audire dicitur in omni ſenſu tam pro inſtrui, quam pro credere, & pro obedire; audientes non audiunt pro doceri & tamen non credere, tum pro inſtrui & non obedire; auribus graviter audire pro renuere inſtructionem, fidem, & obedientiam; beatæ aures quia audiunt pro beatitudine ex receptione doctrinæ fidei de Domino & per Verbum a Domino. Apud Johannem "Qui ingrediens eſt per januam, paſtor eſt ovium, *oves vocem Ipſius audiunt:* qui ante Me fuerunt, fures fuerunt & latrones; *ſed non audiverunt illos oves.* Alias oves habeo, quæ non ſunt ex hoc ovili, etiam illas oportet Me adducere, & *vocem meam audient*, & fiet unus grex & unus Paſtor: *oves meæ vocem meam*

 audiunt,

audiunt, & Ego cognoſco eas, & ſequuntur Me” x : 2. 3. 8. 16. 27. Audire vocem pro inſtrui de præceptis fidei, ac recipere illa fide & obedientia: ſimilia ſignificantur per ea quæ Dominus toties dixit “*Qui habet aurem ad audiendum, audiat*” Matth : xi : 15. Cap : xiii : 9. 43. Marc : iv : 9. 21. Cap : vii : 16. Luc : viii : 8. Cap : xiv: 35 : ſimilia quoque in ſequentibus locis, apud Matthæum “Ecce vox e nube dicens, hic eſt Filius meus dilectus, *Ipſum audite*” xvii : 5. Apud Johannem “Qui habet ſponſam Sponſus eſt, amicus autem Sponſi, *qui ſtat & audit Ipſum*, gaudio gaudet *ob vocem Sponſi*” iii : 29. Apud Eundem “Amen dico vobis, quod veniet hora, *quando mortui audient vocem Filii Dei, & qui audient vivent*” v : 25, mortui pro illis, qui adhuc non habent vitam ſpiritualem ex ignorantia veri fidei; audire vocem Filii Dei pro inſtrui in veris fidei & illis obedire; vivere pro donari vita ſpirituali per illa. Apud Eundem “Qui eſt ex Deo, *verba Dei audit*, propterea *vos non auditis*, quia ex Deo non eſtis” viii : 47. Apud Eundem “Jeſus dixit, omnis qui eſt ex veritate, *audit meam vocem*” xviii : 37. Apud Lucam “Abraham ad divitem, habent Moſchen & Prophetas, *audiunto illos*” xvi : 29. Apud Marcum “Dicebant de Jeſu, bene omnia fecit, *nam ſurdos facit audire*, & mutos loqui” vii : 37, ſurdi pro illis qui non ſciunt vera fidei, & ideo non poſſunt vivere ſecundum illa, videatur n : 6989, audire pro inſtrui, recipere, & obedire. Apud Johannem “Quando venerit Spiritus Sanctus, ducet vos in omnem veritatem, non loquetur a ſeipſo, *ſed quæcunque audiverit loquetur*, ex Meo accipiet” xvi : 13. 14, quæcunque audiverit pro quæcunque receperit ex Domino. Apud Matthæum “*Omnis qui audit mea verba*, & facit ea, comparabo viro prudenti; at *omnis audiens verba mea*, ſed non faciens ea, comparabitur viro ſtulto” vii : 24. 26 : & apud Lucam “Omnis qui venit ad Me, & *audit ſermones meos*, & facit eos, monſtrabo cui ſimilis eſt” vi : 47; audire verba aut ſermones pro diſcere & ſcire præcepta fidei quæ a Domino; facere pro vivere ſecundum illa.

9312. Et feceris omne quod loquar, quod ſignificet obſequium ex fide & amore, conſtat ex ſignificatione facere quæ loquor, quod ſit vivere ſecundum illa quæ Dominus in Verbo docuit, nam quæ Jehovah loquitur ſunt quæ Verbum docet, ita quæ Dominus, qui eſt Verbum, Joh : i : 1. 2. 14; vivere ſecundum illa, eſt obſequi illis ex fide & amore: obſequium ex fide & amore eſt obſequium vivum, quoniam in ſe vitam ex fide & amore habet: cum obſequio ſe habet ſicut cum omni facto hominis; in facto hominis nihil vivit præter amorem & fidem, reliqua quæ vitæ ſunt, ex illis & ſecundum illa vitam habent, nam vita amoris & fidei eſt vita a Domino, qui eſt ipſa vita; ea vita eſt vita cœli, ac omnium qui angeli fient: cum obſequio ſimiliter ſe habet.

9313. Inimicum agam in inimicos tuos, quod ſignificet quod Dominus avertet omnia falſa ex malo, conſtat ex ſignificatione inimicum agere, cum de Jehovah aut Domino, quod ſit avertere, de qua ſequitur; & ex ſignificatione inimicorum tuorum, quod ſint falſa ex malo, hæc enim ſunt inimici

in ſenſu ſpirituali, quia continue infeſtant, oppugnant, & conantur deſtruere vera ex bono, ſunt enim oppoſita. Quod inimicum agere, cum de Jehovah ſeu Domino, ſit avertere, nempe falſa ex malo, eſt quia Dominus nuſquam agit inimicum, eſt enim ipſa Miſericordia & ipſum Bonum, ac in ipſam Miſericordiam & in ipſum Bonum, non cadere poteſt inimicitia, ne quidem contra falſum & malum; ſed falſum & malum agunt inimicitiam contra bonum & verum, hoc eſt, illi qui in falſo & malo ſunt contra illos qui in vero & bono; & quia illi ſemet deſtruunt quum hos deſtruere conantur, inde eſt quod appareat ſicut Dominus inimicum agat, cum tamen ſolum in tuto ponit ſuos; ex his patet, quomodo intelligendum, quod per inimicum agere, cum de Domino, ſignificetur avertere falſa ex malo quomodo cum hoc arcano porro ſe habet, videantur quæ n: 4299. 7643. 7679. 7710. 7926. 7989. 8146. 8137. 8266. 8946, oſtenſa ſunt.

9314. Et hoſtem agam in hoſtes tuos, quod ſignificet quod avertet omnia mala ex quibus falſa, conſtat ex ſignificatione hoſtem agere, cum de Jehovah ſeu Domino, quod ſit avertere, de qua mox ſupra n: 9313; & ex ſignificatione hoſtium, quod ſint mala ex quibus falſa, quoniam illa in ſpirituali ſenſu ſunt hoſtes contra bona ex quibus vera. Quod per hoſtes ſignificentur mala ex quibus falſa, eſt quia per inimicos ſignificantur falſa ex malo; nam ubi in Verbo agitur de falſo, etiam agitur de malo, ſicut cum de vero etiam de bono, videatur n: 683. 793. 801. 2173. 2516. 2712. 3132. 4138 fin: 5138. 5502. 6343. 7945. 8339: inde patet, quod aliud ſignificetur per inimicum agere in inimicos, & aliud per hoſtem agere in hoſtes; & quod hoc non ſit repetitio ſolum propter exaltationem rei.

9315. Cum iverit Angelus meus ante te, quod ſignificet vitam ſecundum præcepta Domini, conſtat ex ſignificatione ire ante te, cum de Domino, qui hic eſt Angelus Jehovæ, quod ſit docere præcepta fidei & vitæ, ita quoque vita ſecundum illa præcepta; quod ire & proficiſci ſit vivere, videatur n: 1293. 9335. 4882. 5493. 5606. 8417. 8420. 8557. 8559; & ex ſignificatione Angeli Jehovæ, quod ſit Dominus quoad Divinum Humanum, de qua ſupra n: 9303. 9006. Quod Dominus quoad Divinum Humanum per Angelum intelligatur, eſt quia plures Angeli, qui apparuerunt ante adventum Domini in mundum, fuerunt Ipſe Jehovah in forma humana, ſeu in forma Angeli; quod patet manifeſte ex eo, quod vocaverint Angelos, qui apparuerunt, Jehovam, ſicut qui apparuerunt Abrahamo, de quibus in Cap: XVIII: Geneſ: quod illi Jehovah apellati ſint, videatur ibi Verſ: 1. 13. 14. 17. 20. 26. 33; & qui apparuit Guideoni, de quo in Cap: VI: Judic: quod ille etiam Jehovah appellatus ſit, videatur ibi Verſ: 12. 14. 16. 22. 23. 24, præter etiam alibi: Ipſe Jehovah in forma humana, ſeu quod idem, in forma Angeli, erat Dominus: Divinum Humanum Ipſius apparuit tunc ſicut Angelus, de quo Ipſe Dominus loquitur apud Johannem "*Jeſus dixit, Abraham exultavit, ut videret diem meum, & vidit, & gaviſus eſt: amen, amen, dico vobis, priuſquam Abraham fuit, Ego ſum*" VIII: 56. 58: & apud Eundem "*Glorifica Me Tu Pater apud Te Ipſum gloria, quam habui antequam Mundus eſſet apud Te*" XVII: 5. Quod Jehovah aliter non po-

 poterit

tuerit apparere, conſtat quoque ex Domini verbis apud Johannem "*Non vocem Patris audiviſtis unquam, neque ſpeciem Ipſius vidiſtis*" v : 37 : & apud Eundem "*Non quod Patrem viderit quis, niſi qui apud Patrem, hic vidit Patrem*" v : 46. Ex his ſciri poteſt, quid Dominus ab æterno. Quod placuerit Domino naſci Homo, fuit ut actualiter indueret Humanum, & hoc Divinum faceret, ad ſalvandum genus humanum. Scias itaque, quod Dominus ſit Ipſe Jehovah ſeu Pater in forma Humana ; quod etiam Ipſe Dominus docet apud Johannem "*Ego & Pater unum ſumus*" IX : 28 : apud Eundem "*Jeſus dixit, Patrem abhinc cognoviſtis & vidiſtis, qui vidit Me vidit Patrem : credite Mihi, quod Ego in Patre & Pater in Me*" XIV : 7. 9. 11 : & apud Eundem "*Omnia Mea Tua ſunt, & omnia Tua Mea*" XVII : 10. Hoc magnum myſterium deſcribitur apud Johannem, his verbis "*In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum ; Hoc erat in principio apud Deum : omnia per Ipſum facta ſunt, & ſine Ipſo factum eſt nihil quod factum eſt. Et Verbum Caro factum eſt, & habitavit inter nos, & vidimus gloriam Ipſius, gloriam ut Unigeniti a Patre. Deum nemo vidit uſquam, Unigenitus Filius, qui in ſinu Patris eſt, Ipſe expoſuit*" I : 1. 2. 3. 14. 18 ; Verbum eſt Divinum Verum, quod hominibus revelatum eſt, & quia hoc revelari non potuit niſi a Jehovah ut Homine, hoc eſt, niſi a Jehovah in Humana Forma, ita a Domino, ideo dicitur "in principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum ;" in Eccleſia notum eſt, quod per Verbum intelligatur Dominus, quia hoc aperte dicitur "Verbum Caro factum eſt, & habitavit inter nos, & vidimus gloriam Ipſius, gloriam ut Unigeniti a Patre :" quod Divinum Verum non potuerit revelari hominibus, niſi a Jehovah in Humana forma, etiam clare dicitur "Deum nemo vidit uſquam, Unigenitus Filius, qui in ſinu Patris, Ipſe expoſuit." Ex his patet, quod Dominus ab æterno fuerit Jehovah ſeu Pater in forma Humana, ſed nondum in Carne, nam Angelus non habet Carnem : & quia Jehovah ſeu Pater voluit induere omne Humanum, propter ſalvationem Generis humani, ideo quoque aſſumſit Carnem, quare dicitur "*Deus erat Verbum, & Verbum Caro factum eſt* ;" & apud Lucam "*Videte manus meas, & pedes meos, quod Ipſe Ego ſim, palpate Me & videte, nam ſpiritus Carnem & oſſa non habet, ſicut Me videtis habere*" XXIV : 39 : Dominus per hæc docuit, quod non amplius eſſet Jehovah ſub forma Angeli, ſed quod eſſet Jehovah Homo : quod etiam intelligitur per hæc Domini verba "*Exivi a Patre, & veni in mundum, iterum relinquo mundum, & abeo ad Patrem*" Joh : XVI : 28. Quod Dominus humanum ſuum, cum fuit in mundo, Divinum fecerit, videatur n : 1616. 1725. 1813. 1921. 2025. 2026. 2033. 2034. 2083. 2523. 2751. 2798. 3038. 3043. 3212. 3241. 3318 fin : 3637. 3737. 4065. 4180. 4211. 4237. 4286. 4585. 4687. 4692. 4724. 4738. 4766. 5005. 5045. 5078. 5110. 5256. 6373. 6700. 6716. 6849. 6864. 6872. 7014. 7211. 7499. 8547. 8864. 8865. 8878 ; & quod expulerit omne humanum quod a matre, uſque tandem ut non filius Mariæ fuerit, n : 2159. 2649. 2776. 4963. 5157 : imprimis n : 3704. 4726. 9303. 9306 ; & quæ de his in locis citatis n : 9194. 9199, oſtenſa ſunt.

9316. Et perduxit te ad Emorræum & Chittæum, & Periſæum, & Cananæum, Chivæum & Jubuſæum, & excidero illum, quod ſignificet cum Dominus tutatus ſit contra mala & falſa infeſtantia Eccleſiam, & hæc amoverit, conſtat ex ſignificatione Angeli qui perducturus ſit ad nominatas gentes, quod ſit Dominus, de qua n: 9303. 9315; ex ſignificatione Emorræi, Chittæi, Periſæi, Cananæi, Chivæi & Jubuſæi, quod ſint mala & falſa infeſtantia Eccleſiam, ſed quænam mala & quænam falſa in ſpecie per quemvis ſignificantur, videatur n: 8054; cum enim filii Iſraelis introducti ſunt in terram Canaanem, tunc repræſentativum Eccleſiæ & Cœli apud illos inſtituebatur, & apud gentes repræſentativum malorum & falſorum infeſtantium Eccleſiam, de qua re videatur n: 3686. 4447. 6306. 6516. 8054. 8317; & ex ſignificatione exſcindere, quod ſit tutari, & ſic amovere; quod per ſolam tutationem Cœli a Domino amoveatur infernum, hoc eſt, per ſolam tutationem illorum qui in bono & vero, amoveantur qui in malo & falſo, videatur mox ſupra n: 9313.

9317. Non incurvabis te diis illorum, quod ſignificet quod falſa mali non colenda, conſtat ex ſignificatione incurvare ſe, quod ſit adoratio & cultus, de qua n: 4689; & ex ſignificatione deorum gentium, quod ſint falſa mali, de qua n: 4544. 7873. 8867. 9318: falſa mali coluntur, quando cultus fit ſecundum doctrinam, quæ conflata eſt ex veris falſificatis & bonis adulteratis; hoc fit quando dominia & lucra ſpectantur ut fines, ac vera ex Verbo ut media.

9318. Et non ſervies illis, quod ſignificet quod nec obedienda, conſtat ex ſignificatione ſervire, quod ſit obedientia, de qua n: 8987. 8990; & quoque cultus, n: 7934. 8057.

9319. Et non facies ſecundum opera eorum, quod ſignificet quod mala vitæ non ſectanda, conſtat ex ſignificatione operum, quod ſint mala vitæ; quod non facere ſecundum illa, ſit ſequi ſeu ſectari illa, patet.

9320. Quia deſtruendo deſtrues illos, quod ſignificet quod mala prorſus amovenda, conſtat ex ſignificatione deſtruere, cum de malis & falſis, quæ per gentes terræ Canaanis & per deos eorum, ſignificantur, quod ſit amovere; quod deſtruere ſit amovere, eſt quia illi, qui in bono & vero ſunt, nuſquam deſtruunt illos qui in malo & falſo, ſed modo amovent; ex cauſa, quia ex bono agunt & non ex malo, & bonum eſt a Domino, qui nuſquam deſtruit aliquem; aſt illi qui in malo & inde falſo ſunt, deſtruere conantur & quantum poſſunt deſtruunt illos qui in bono, ex cauſa quia ex malo agunt; ſed quia tunc ruunt contra bonum quod a Domino, ita contra Divinum, ſemet ipſos deſtruunt, hoc eſt, in damnationem & in infernum præcipitant; talis lex ordinis eſt, quod ita ſit, videatur n: 4299. 7643. 7679. 7710. 7926. 7989. 8137. 8146. 8266. 8945. 8946. Quod Iſraelitæ & Judæi deſtruerent gentes terræ Canaanis, erat quia illi repræſentabant ſpiritualia & cœleſtia, & gentes infernalia & diabolica, quæ nuſquam ſimul cum illis eſſe poſſent, ſunt enim oppoſita: quod illis permiſſum fuerit deſtruere gentes erat cauſa, quia apud

illos

illos non fuit Eccleſia, ſed modo repræſentativum Eccleſiæ, ita nec Dominus apud illos præſens niſi ſolum repræſentative, n: 4307, erant enim in externis abſque interno, hoc eſt, in cultu repræſentativo boni & veri, non autem in bono & vero: talibus permittitur deſtruere, occidere, internecioni & devotioni dare; non autem permittitur illis qui in externis & ſimul in internis ſunt, quoniam hi ex bono agent, & bonum eſt a Domino. Quod Judæi & Iſraelitæ tales fuerunt, aperte declaret Moſcheh "*Ne dicas in corde tuo, quando impulerit Jehovah Deus tuus gentes coram te, dicendo, propter juſtitiam meam adduxit me Jehovah ad poſſidendum terram hanc; non propter juſtitiam tuam, & propter rectitudinem cordis tui, quia populus durus cervice tu*" Deut: IX: 4. 5. 6: & alibi "*Gens perdita conſiliis illi, nec in illis intelligentia: de vite Sodomæ vitis eorum, & de agris Gomorrhæ; uvæ ejus uvæ fellis, botri amaritudinum illis, venenum draconum vinum eorum, & fel aſpidum crudele; nonne illud abſconditum apud Me, obſignatum in theſauris meis*" Deut: XXXIII: 28. 32. 33. 34; Vitis in ſenſu interno ſignificat Eccleſiam, n: 1069. 5113. 6375. 6376. 9277; uvæ & botri ſignificant bona interna & externa illius Eccleſiæ, n: 1071. 5117. 6378; & Vinum ſignificat Verum illius Eccleſiæ internum, n: 1071. 1798. 6377; inde patet, quid ſignificat quod vitis eorum ſit de Vite Sodomæ & de agris Gomorrhæ; quod uvæ eorum ſint uvæ fellis, & botri amaritudinum; & quod vinum eorum ſit venenum draconum, & fel aſpidum crudele: quod hæc nota ſint Jehovæ, hoc eſt, Domino, ſignificatur per quod illud abſconditum ſit apud Se, & obſignatum in theſauris ſuis. Apud Johannem "*Jeſus dixit Judæis, vos ex Patre diabolo eſtis, & deſiderium patris veſtri vultis facere; ille homicida erat ab initio*" VIII: 33; inde vocantur *Generatio prava & adultera*" Matth: XII: 34: tum *progenies viperarum*" Matth: III: 7. Cap: XII: 34. Cap: XXIII: 3. Luc: III: 7: quod tales, deſcribitur etiam a Domino in parabolis, Matth: XXI: 33 ſeq: 45. Marc: XII: 1 ad 9. Luc: XIV: 16 ad 24. Cap: XX: 9 ſeq: Quod gens illa fuerit Gens peſſima; quod, cum in cultu, in externis fuerit abſque interno; quod apud illam non Eccleſia, ſed modo repræſentativum Eccleſiæ fuerit; & quod uſque repræſentare potuerit interna Eccleſiæ, videatur n: 3398. 3479. 3480. 3732 fin: 3881 fin: 4208. 4281. 4288. 4289. 4290. 4293. 4307. 4314. 4316. 4317. 4429. 4433. 4444. 4500. 4503. 4680. 4815. 4817. 4820. 4825. 4832. 4837. 4844. 4847. 4865. 4868. 4874. 4899. 4903. 4911. 4912. 4913. 5057. 5998. 6304. 6832. 6877. 7048. 7051. 7248. 7401. 7439. 8301. 8588. 8788. 8806. 8814. 8819. 8871. 8882. 9284.

9321. Et confringendo confringes ſtatuas illorum, quod ſignificet quod ſimiliter falſa cultus, nempe amovenda, conſtat ex ſignificatione confringere, cum de falſis cultus, quæ per ſtatuas ſignificantur, quod ſit amovere, ut ſupra n: 9320; & ex ſignificatione ſtatuarum, quod ſint falſa cultus, de qua n: 3727. 4580.

9322. Et ſervietis Jehovæ Deo veſtro, quod ſignificet cultum ſolius Domini, conſtat ex ſignificatione ſervire, quod ſit cultus, ut ſupra n: 9318;

quod

quod ſit cultus Domini, eſt quia Jehovah eſt Dominus in Verbo, n: 1343. 2921. 3035. 5663, 6280. 6281. 6303. 6945. 6956. 8864.

9323. Et benedicet pani tuo & aquis tuis, quod ſignificet incrementum boni amoris & veri fidei, conſtat ex ſignificatione benedici a Jehovah, quod ſit fructificari in bonis & multiplicari in veris, de qua n: 2846. 3406. 4981. 6091. 6099. 8939, ita incrementum in talibus quæ ſunt amoris & fidei; ex ſignificatione panis, quod ſit bonum amoris, de qua n: 276. 680. 2165. 2177. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735. 4976. 6118. 8410; & ex ſignificatione aquæ, quod ſit verum fidei, de qua n: 680. 739. 2702. 3058. 3424. 4976. 5668. 6346. 7307. 8568. Quia Panis ſignificabat omne bonum amoris, & aqua omne verum fidei in complexu, & quia benedici a Jehovah ſignificat omne incrementum in illis, ideo ſolenne votivum fuit in Eccleſiis Antiquis, ut Jehovah benedicat Pani & Aquis, & quoque communis formula dicere Panem & Aquam, cum exprimeretur omnis cibus & omnis potus naturalis, ac intelligeretur omne bonum & omne verum ſpirituale, hæc enim ſunt quæ nutriunt vitam ſpiritualem, ſicut illa vitam naturalem, n: 4976: hæc ſignificantur per Panem & Aquam in ſequentibus locis, apud Eſaiam "Ecce Jehovah Zebaoth removens ex Hieroſolyma & Jehudah *omnem baculum panis*, & *omnem baculum aquæ*" III: 1, baculus panis pro potentia & vita ex bono, & baculus aquæ pro potentia & vita ex vero: apud Ezechielem "Ecce Ego frangens *baculum panis* in Hieroſolyma, ut *comedant panem in pondere & ſollicitudine*, & *aquam in menſura & cum ſtupore bibant:* ut *careant pane & aqua*, & deſolentur vir & frater ejus, & contabeſcant propter iniquitatem ſuam" IV: 16. 17; quod carere pane & aqua ſit deprivari bono amoris & vero fidei, patet manifeſte, nam dicitur ut deſolentur vir & frater, & contabeſcant propter iniquitatem: pariter apud Eundem "*Panem ſuum cum ſollicitudine comedent*, & *aquas ſuas cum ſtupore bibent*, ut devaſtetur terra a plenitudine ejus, propter violentiam omnium habitantium in ea" XII: 19. Apud Amos "Ecce dies venturi, quibus immittam famem in terram, *non famem ad panem, neque ſitim ad aquas, ſed ad audiendum verba Jehovæ*" VIII: 11. In Libro Primo Regum "Dixit Vir Dei ad Jerobeamum, ſi dares mihi dimidiam domum tuam, non ingredior tecum, *nec comederem panem, neque biberem aquam* in loco hoc: ſic namque præcepit Jehovah, dicendo, *non comedes panem, neque bibes aquam*, neque redibis per viam quam iviſti. Sed propheta ex Bethele dixit ad illum, quod dictum a Jehovah, *quod comederet ſecum panem & biberet aquam*, mentiendo; & reverſus eſt cum eo, & comedit Panem in domo ejus, & bibit aquas; quapropter diſcerptus eſt a leone" XIII: 8. 9. 16. 17. 18. 19. 24, quod non ederet panem & biberet aquam apud Jerobeamum, ſignificabat quod abhorreſceret bonum ibi & quoque verum, quia erant prophanata; Jerobeamus enim prophanavit altare & omnia ſancta cultus, ut patet ab hiſtoricis Verbi ibi. Defectus boni & veri ſpiritualis ſignificabatur per quod non data ſit pluvia per tres annos & dimidium regnante Achabo, uſque ut *deficeret panis* & *aqua:* & quod tunc abiret Elias ad viduam in Sarepta, & peteret ab illa *parum aquæ ut* biberet, & *fruſtrum panis* ut ederet" 1 Reg: XVII: & XVIII; per panem enim ſignificabatur

ficabatur omne bonum Eccleſiæ, & per aquam omne verum Eccleſiæ, ut ſupra dictum eſt; quia eo tempore repræſentabantur talia, ex cauſa quia repræſentativum Eccleſiæ erat apud illos, & quia ſic per repræſentativa conſcriberetur Verbum, etiam Hiſtoricum, inde erat quod devaſtatio boni & veri repræſentaretur per defectum panis & aquæ quoniam Panis ſignificabat omne bonum amoris in complexu, ideo quoque Sacrificia dicebantur Panis, n: 2165; & ideo quoque Dominus ſe vocat Panem qui e cœlo deſcendit, Joh: VI: 48. 50. 51, nam Dominus eſt Ipſum Bonum Amoris.

9324. Et removebo morbum e medio tui, quod ſignificet tutelam a falſificationibus veri & adulterationibus boni, conſtat ex ſignificatione removere e medio tui, cum de falſificatis veris & adulteratis bonis, quæ per morbum ſignificantur, quod ſit tutari, nam Dominus cum tutatur ab illis, removet illa, n: 9313; & ex ſignificatione morbi, quod ſit falſificatum verum & adulteratum bonum; hæc ſunt morbi vitæ ſpiritualis, nam vita ſpiritualis exiſtit & ſubſiſtit per vera quæ fidei & bona quæ amoris, quando hæc falſificantur & pervertuntur, homo ægrotat, at quando corde negantur, tunc homo ſpiritualiter moritur: quod morbi talia ſint, & talibus correſpondeant, videatur n: 4958. 5711 ad 5727. 8364. 9031 fin.

9325. Non erit abortiens & ſterilis in terra, quod ſignificet quod bona & vera ſuo ordine in continua progreſſione procedent, conſtat ex ſignificatione non abortiens & ſterilis eſſe, quod ſit regenerationis progreſſivum in ſuo ordine, proinde quod bona & vera ſuo ordine in continua progreſſione procedent, de qua ſequitur; & ex ſignificatione in terra, quod ſit in Eccleſia; quod terra in Verbo ſit Eccleſia, videatur n: 566. 662. 1066. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733. 1850. 2117. 2118 fin: 2571. 2928. 3355. 3368. 3379. 4447. 4535. 5577. 8011. 8732; quod terra ſignificet Eccleſiam, eſt quia intelligitur terra Canaan, ubi Eccleſia erat, & ab antiquiſſimis temporibus fuerat n: 3686. 4447. 4454. 4516. 4517. 5364. 6516. 8317; & in ſpirituali mundo, cum nominatur terra, non percipitur terra, ſed gentis quale ibi quoad ſuum religioſum; inde cum terra nominatur in Verbo, & per eam intelligitur terra Canaan, percipitur Eccleſia: ex his conſtare poteſt, quid in Propheticis Verbi intelligitur per *Novum Cœlum & Novam Terram*, quod nempe Eccleſia interna & externa, n: 1850. 3355. 4535, ſunt enim homines interni & homines externi. Quod non erit abortiens & ſterilis in terra, ſignificet quod bona & vera ſuo ordine in continua progreſſione procedant, eſt quia per omnia quæ ſunt partus in Verbi ſenſu interno intelligantur talia quæ ſunt partus ſpiritualis, ita quæ ſunt regenerationis, n: 2584. 3860. 3905. 3915: quæ ſunt partus ſpiritualis ſeu regenerationis, ſunt vera fidei & bona charitatis, nam per hæc homo e novo concipitur & naſcitur: quod talia per partus ſignificentur, patet a pluribus locis in Verbo, & manifeſte a Domini verbis ad Nicodemum "Jeſus dixit illi, *amen, amen dico tibi, niſi quis generatur denuo, non poteſt videre Regnum Dei:* dixit Nicodemus, quomodo poteſt homo regenerari cum ſenex eſt, num poteſt in uterum matris ſuæ ſecundo ingredi, & generari: reſpondit Jeſus, amen, amen, dico tibi, niſi

quis generatus fuerit ex aqua & ſpiritu, non poteſt ingredi in Regnum Dei, quod natum eſt ex carne, caro eſt, ſed quod *generatum* eſt a ſpiritu, ſpiritus eſt: dixit Nicodemus, quomodo poſſunt hæc fieri; reſpondit Jeſus, tune es magiſter in Iſrael, & hæc non noſti" Joh: III: 3. 4. 5. 6. 9. 10; generari per aquam & ſpiritum, eſt per vera fidei & bonum amoris, videantur loca citata n: 9274: quod talia ſignificentur per partus in Verbo, eſt ex correſpondentia conjugiorum in terris cum conjugio cœleſti, quod eſt conjugium boni & veri, de qua correſpondentia videatur n: 2727 ad 2759; ſed quod inde amor vere conjugialis deſcendat, vix hodie aliquis novit, & forte vix aliquis agnoſcere vult, quia terrena & corporea ante oculos ſunt, quæ exſtinguunt & ſuffocant, quando de tali Correſpondentia cogitant: quia amor vere conjugialis inde eſt, ideo quoque per partus & generationes in ſenſu Verbi interno ſignficantur quæ ſunt partus & generationis novæ a Domino; inde quoque eſt quod Pater, Mater, Filii, Filiæ, Generi, Nurus, Nepotes, & plures qui ſunt ex conjugiis, ſignificent bona & vera, ac derivationes eorum, de quibus pluries in explicationibus. Ex his nunc conſtare poteſt, quod per *non erit abortiens & ſterilis in terra*, ſignificetur quod bona & vera ſuo ordine in continua progreſſione procedent. Quod abortiens & ſteriiis ſignificent illa quæ ſunt abortus & ſterilitatis in ſenſu ſpirituali, quæ ſunt perverſiones boni & veri, tum vaſtationes & negationes eorum, patet a ſequentibus his locis; apud Hoſcheam "Ephraim quando vidi uſque ad Tyrum, plantata in pulchro; & Ephraim ad educendum ad occiſorem filios ſuos: *da illis Jehovah vulvam abortientem*, & *ubera arentia*: propter malitiam operum illorum expellam illos e domo mea" IX: 13. 14. 15, niſi ſciatur quid ſignificatur per Ephraim, per Tyrum, per occiſorem, per filios, per vulvam abortientem, per ubera arentia, in ſenſu interno, prorſus non ſciri poteſt, quid prophetica illa involvunt; quod Ephraim ſit intellectuale Eccleſiæ, quod eſt intellectuale illuſtratum de veris & bonis fidei ex Verbo, videatur n: 3969. 5354. 6222. 6238. 6234. 6238. 6267; quod Tyrus ſint cognitiones veri & boni, n: 1201, inde patet quid ſignificatur per Ephraim quando vidi uſque ad Tyrum, plantatum in pulchro; quod occiſor ſit qui deprivat vita ſpirituali ſeu vita ex vero & bono, n: 3607. 6767. 8902; & quod filii ſint vera fidei, n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 2813. 3373. 3704. 4257; inde patet quid ſignificatur per Ephraim ad educendum ad occiſorem filios ſuos; quod ubera ſint affectiones boni & veri, n: 6432, inde ubera arentia ſunt nullæ affectiones ſed loco earum cupiditates pervertendi; inde patet, quid vulva abortiens, quod nempe ſit perverſio boni & veri; quod illa quæ vitæ ſpiritualis ſunt per omnia ea ſignificentur, conſtat, nam dicitur, propter malitiam operum expellam eum e domo mea; e domo Jehovæ eſt ex Eccleſia & ex cœlo, n: 2233. 2234. 3710. 5640. Apud Malachiam "Increpabo vobis abſumentem, ut non corrumpat vobis fructum terræ, *neque abortiverit vobis vitis in agro*; prædicabunt vos beatos omnes gentes, & eritis vos *terra beneplaciti*" III: 11. 12, quod non abortiret vitis in agro, ſignificat quod vera & bona fidei apud illos qui in Eccleſia ſuo ordine pro-

cedent, vitis enim eſt verum & bonum Eccleſiæ ſpiritualis, n: 1069. 6375. 6376. 9277, & ager eſt Eccleſia, n: 2971. 3766. 7502. 9139. 9295; terra beneplaciti eſt Eccleſia Domino grata, nam unuſquiſque intra Eccleſiam, qui regeneratus eſt per verum & bonum, eſt Eccleſia, inde patet, quid ſit quod *eritis terra beneplaciti*; quod terra ſit Eccleſia, videatur ſupra. Apud Moſchen "Si audiveritis judicia mea, ut cuſtodiatis & faciatis ea, benedictus eris præ omni populo, *non erit in te infæcundus nec ſterilis*, & in beſtia: removebit Jehovah a te *omnem morbum*, & omnes languores Ægypti malos" Deut: VII: 11. 14. 15; non erit infæcundus & ſterilis pro non abſque vita ex vero & bono, ita quod erunt ſpiritualiter vivi: quia ſterilis id ſignificabat, ideo mulieres in antiquis Eccleſiis reputabant ſe non vivas, quum ſteriles, prout Rachel, quæ de ſe ita dixit ad Jacobum "Vidit Rachel *quod non pareret Jacobo*; & dixit ad Jacobum, da mihi filios, & *ſi non mortua ego*" Geneſ: XIII: 1. n: 3908. Per ſteriles etiam ſignificantur qui non in bono ſunt quia non in veris, & uſque deſiderant vera ut in bono ſint, prout Gentes probæ quæ extra Eccleſiam; ut apud Eſaiam "*Canta ſterilis non peperat*, perſona cantu & jubila non parturivit, quia *multi filii deſolatæ* præ filiis maritatæ" LIV: 1: apud Davidem "Jehovah erigit ex pulvere attritum, e ſterquilinio exaltat egenum, ad collocandum cum principibus populi ſui, qui *habitare facit ſterilem domus matrem filiorum lætam*" Pſalm: LXIII: 7. 8. 9. In prophetico Channæ poſtquam pepererat Samuelem "Saturi conducti ſunt, & famelici ceſſarunt, *uſque dum ſterilis peperit ſeptem*, multiprolis autem defecit" 1 Sam: II: 5; in illis locis per ſteriles intelliguntur gentes quæ arceſſuntur ad Eccleſiam, & ad quas transfertur Eccleſia, quando vetus deſiet, hoc eſt, quando illi, qui prius ab Eccleſia fuerunt, non amplius in fide ſunt, quia in nulla charitate; hæc Eccleſia eſt quæ intelligitur per multiprolem quæ defecit, & per maritatam, illa autem nempe nova Gentium, per ſterilem & deſolatam cui erunt multi filii, & per ſterilem domus matrem filiorum lætam; parere ſeptem eſt regenerari ad plenum, nam ſeptem ibi non ſignificant ſeptem ſed ad plenum, n: 9228: ex his patet, quid intelligitur per hæc Domini verba "*Venient dies, in quibus dicent, beatæ ſteriles, & ventres qui non genuerunt*, & *ubera quæ non lactarunt*" Luc: XXIII: 29, agitur ibi de conſummatione ſæculi, quæ eſt ultimum tempus Eccleſiæ. In Libro II Regum "Viri Jerichuntis dicebant ad Eliſæum, ecce ſedes urbis bona, at *aquæ malæ*, & *terra ſterilis*: tunc Eliſæus dixit, ut mitterunt in paropſide nova ſalem, & projicerent inde ſalem ad exitum aquarum, & ſanatæ aquæ, nec venit amplius mors aut ſterilitas" II: 19. 20. 21, quid hæc involvunt, nemo ſcire poteſt niſi ex ſenſu interno; omnia enim miracula, quæ in Verbo, involvunt talia quæ in Regno Domini ſeu in Eccleſia, n: 7337. 7465. 8364. 9086; quapropter ſciendum eſt, quid repræſentabat Eliſæus, quid ſignificabat urbs Jericho, quid aquæ malæ & terra ſterilis, quid paropſis nova & ſal in ea, tum quid exitus aquarum in quem projicerent ſalem; quod Eliſæus repræſentaverit Dominum quoad Verbum, videatur n: 2762; quod aquæ ſignificent vera fidei, n: 28. 2702. 3058. 3424. 4976. 5668. 6348.

7307

7307. 8137. 8138. 8568. inde aquæ malæ ſignificant vera abſque bono, & terra ſterilis bonum Eccleſiæ inde non vivum; paropſis nova ſeu vas novum ſcientifica & cognitiones boni & veri, n: 3068. 3079. 3316. 3318; ſal deſiderium veri ad bonum n: 9207; exitus aquarum ſignificat naturale hominis quod recipit cognitiones veri & boni, & quod emendatur per deſiderium veri ad bonum: ex his patet, quid miraculum illud involvebat, quod nempe emendationem Eccleſiæ & vitæ per Verbum a Domino, & per deſiderium veri ad bonum inde; & quod emendatio fiat cum naturale hominis ex tali deſiderio recipit vera ex Verbo; quod hoc factum ſit ad urbem Jericho, erat quia illa urbs non procul a Jordane ſita eſt, & per Jordanem ſignificatur id apud hominem Eccleſiæ, quod primum recipit vera, ita naturale, n: 1585. 4255; quod naturale hominis ſit primum quod recipit vera ex Verbo a Domino, & quod ultimo regeneratur, & quod cum id regeneratum eſt, totus homo regeneratus ſit, ſignificatum eſt per Domini verba ad Petrum, cum lavit pedes diſcipulorum "*Dixit Jeſus, qui lotus eſt, non opus habet, niſi ut quoad pedes lavetur, & mundus eſt totus*" Joh: XIII: 10, quod pedes ſint illa quæ ſunt naturalis hominis, in genere naturale, videatur n: 2162. 3147. 3761. 3986. 4380. 4938 ad 4952. 5327. 5328. Quod naturalis ſeu externus homo in correſpondentia debeat eſſe cum ſpirituali ſeu interno, ut homo regeneratus ſit, ita quod non prius regeneratus ſit quam cum naturale regeneratum eſt, videatur n: 2850. 3167. 3286. 3321. 3470. 3493. 3508. 3509. 3518. 3573. 3576. 3579. 3620. 3623. 3671. 3882. 3969. 4353. 4587. 4612. 4618. 5168. 5326. 5373. 5651. 6299. 6454 7442. 7443. 8742 ad 8747. 9043. 9046. 9061.

9326. Numerum dierum tuorum implebo, quod ſignificet uſque ad ſtatum plenum, conſtat ex ſignificatione dierum, quod ſint ſtatus vitæ, de qua n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785. 4850. 5672. 5962. 6110. 7680. 8426, hic ſtatus vitæ novæ ſeu vitæ ſpiritualis, quæ eſt regenerati; & ex ſignificatione implere numerum, quod ſit ad plenum: uſque ac ſtatum plenum, eſt uſque dum regeneratus eſt homo; quod eo uſque procedent vera & bona ſuo ordine in continua progreſſione, ſignificatur per quod non erit abortiens & ſterilis in terra, de quibus mox ſupra n: 9325.

9327. Terrorem meum mittam ante te, quod ſignificet terrorem illorum qui in malis falſi pro veris boni, conſtat ex ſignificatione terroris, quod ſit terror eorum qui in malis falſi; & ex ſignificatione filiorum Iſraelis, ante quos mitteretur terror, quod ſint qui in bono ſpirituali ſeu vero boni, de qua n: 5803. 5806. 5812. 5817. 5819. 5820. 5833. 7956. 8234. 8805; quo gentes terræ Canaanis, quibus terror pro filiis Iſraelis, ſignficent mala falſi & falſa mali, videatur n: 1413. 1437. 1607. 1573: 1574. 1868. 4517. 6506. 8054. 8317; inde eſt, quod per terrorem meum mittam ante te, ſignificetur terror illorum qui in malis falſi pro veris boni. Cum hoc ita ſe habet, omnis potentia in ſpirituali mundo eſt ex veris quæ ex bono, ita ex veris quæ procedunt a Domino; quod manifeſte ex eo conſtare poteſt, quod Dominus diſponat omnia in cœlo, & omnia in inferno, tum omnia in mundo, per vera quæ ab Ipſo;

 nam

nam Divinum Verum procedens a Domino eſt ipſum illud, per quod omnia exſtiterunt, & per quod omnia ſubſiſtunt: quod ita ſit, non comprehendunt illi qui ſolum cogitant ex materiali, qualiter cogitant illi qui naturæ originem & ſuſtentationem omnium adſcribunt; hi non aliam ideam habere poſſunt de veris, quam quod ſint nullius potentiæ, quia ſolius cogitationis, de qua nihil eſſentiale, minus ſubſtantiale percipiunt, tametſi ſciunt quod cogitatio regat totum corpus, & excitet ſingula ejus in motum, prorſus ſecundum quale ſuum; tum quoque quod nihil non in univerſo ſe referat ad verum quod ex bono; quod verum ſit cui omnis potentia, & ipſiſſimum eſſentiale, videatur n: 8200; ex his patet, quod potentia Angelis ſit ex Vero Divino quod a Domino, & quod inde dicantur potentiæ: qualis potentia veris ex bono eſt, hoc eſt, veris ex Domino, videatur experientia, quæ de Brachio, quod tali vero correſpondet, n: 4932. 4933. 4934. 4935, allata eſt. Quia omnis potentia eſt Veri, inde ſequitur, quod prorſus nulla potentia ſit falſo ex malo, hoc enim eſt privativum veri ex bono, ita privativum potentiæ; quapropter etiam illi qui in inferno ſunt, quia omnes ibi in falſis ex malo ſunt, prorſus nihil potentiæ habent; poſſunt ideo millia eorum ab uno Angelo cœli abigi, dejici & diſſipari, vix aliter ac floccus in aere per ventum oris. Ex his videri poteſt, unde terror illis qui in malis falſi pro veris boni: hic terror vocatur terror Dei, Geneſ: xxxv: 5. Hiob: xiii: 21; & apud Ezechielem "*Dabo terrorem meum* in terra viventium; dum cubare factus fuerit in medio præputiatorum cum confoſſis gladio, Pharao & omnis multitudo ejus" xxxii: 32: & apud Moſchen "Si *ſtatuta mea reprobaveritis*, ſique *judicia mea faſtidiverit anima veſtra, ut non faciatis omnia præcepta mea, injiciam conſternationem in cor eorum*, ut perſequatur eos ſonus folii impulſi, & fugiant fugam gladii, & cadant ſine perſequente" Levit: xxvi: 15. 36, deſcribitur hic terror eorum, qui in malis falſi & in falſis mali ſunt; dicitur, quod perſequetur eos ſonus folii, & fugient fugam gladii, cauſa quod ita dicatur, eſt quia folium ſignificat verum, n: 885, & gladius verum pugnans contra falſum mali, n: 2799. 6353. 8294.; quod illis prorſus nihil potentiæ contra verum ſit, ſignificatur per quod cadent ſine perſequente.

9328. Et turbabo omnem populum, quod ſignificet conſternationem omnium falſorum, conſtat ex ſignificatione turbare, quod ſit conſternatio, de qua ſequitur; ex ſignificatione populi, quod ſint qui in veris, ita abſtracte vera, & in oppoſito ſenſu falſa, de qua n: 1259. 1260. 2928. 3295. 3581. 6232. Quod turbare ſignificet conſternationem, eſt quia illi, qui conſternantur, animo & corde turbantur, uſque ut inſaniant, & ruant ex ſe in perniciem; quod talis conſternatio per turbare ſignificetur, patet apud Sachariam "In die illo *erit perturbatio Jehovæ magna* inter eos qui pugnant contra Hieroſolymam; & arripient vir manum ſocii ſui, & aſcendet manus ejus ſuper manum ſocii ejus" xiv: 13; pugnare contra Hieroſolymam eſt contra Eccleſiam, ita quoque contra vera & bona fidei, quæ faciunt Eccleſiam; quod perturbatio ſit conſternatio uſque ad inſaniam, patet. Apud Moſchen

"Je-

"Jehovah Deus tuus dabit gentes coram te, & *conturbabit conturbatione magna*, uſque dum perdantur" Deut: VII: 23, perturbatio pro conſternatione.

9329. Ad quos veneris, quod ſignificet ex præſentia Domini, conſtat ex ſignificatione venire ad aliquem, quod ſit præſentia, ut n: 5934. 6063. 6089. 7498. 7631; quod ſit præſentia Domini, eſt quia de potentia veri contra mala & falſa agitur, & omne verum & ejus potentia eſt a Domino; filii Iſraelis, de quibus hic dicitur, etiam ſignificant vera quæ a Domino, ſeu vera ſpiritualia, videatur n: 5414. 5879. 5951. 7956. 8234. 8805.

9330. Et dabo omnes inimicos tuos ad te cervicem, quod ſignificet falſorum fugam & damnationem, conſtat ex ſignificatione inimicorum, quod ſint falſa ex malo, de qua n: 9313. 9314; & ex ſignificatione dare cervicem, quod ſit fuga; quod etiam ſit damnatio, eſt quia cum illi qui in falſis ex malo ſunt, pro veris ex bono fugiunt, ſe in infernum ſeu in damnationem conjiciunt. Cum his ita ſe habet, qui in falſis ex malo ſunt, in altera vita primum contra illos qui in veris ex bono ſunt, pugnant; quod permittatur illis pugnare, eſt propter cauſam, ut inde eveniat bonum; bonum, quod inde evenit, eſt quod qui in veris ex bono ſunt, per id confirmentur in veris contra falſa, & quod qui in falſis ex malo ſunt, confirmentur in falſis, & ſic devaſtent ſe ipſos; nam in altera vita ab illis qui in veris ex bono ſunt, removentur falſa, & ab illis qui in falſis ex malo ſunt, removentur vera; ſic qui in veris ex bono ſunt, elevantur in cœlum, & qui in falſis ex malo delabuntur in infernum; & cum in inferno ſunt, in terrore & conſternatione ſunt pro veris ex bono, in quibus ſunt Angeli ex Domino. Quod talis ſtatus maneat illos qui in falſis ex malo ſunt, & illos qui in veris ex bono, docet Dominus apud Matthæum "*Quicunque habet, dabitur illi ut abundantius habeat; quicunque vero non habet, auferetur ab eo*" XIII: 12: & apud Lucam "*Tollite ab eo minam, & date ei qui decem minas habet: dixerunt, Domine, habet decem minas; dico vobis, quod omnis qui habet, dabitur; ab eo autem, qui non habet, etiam quod habet, auferetur ab eo*," XIX: 24. 25. 26.

9331. Et mittam crabronem ante te, quod ſignificet formidinem illorum qui in falſis mali, conſtat ex ſignificatione crabronum, quod ſint falſa pungentia & nocentia, & inde formidinem incutientia; terror prædicatur de illis qui in malis, & formido de illis qui in falſis, de terrore illorum, videatur ſupra n: 9327: quod crabrones formidinem illorum qui in falſis ſignificent, eſt quia alati ſunt & præditi aculeis, quibus punctiones venenatas inferunt: animalia enim tam majora quam minora ſignificant talia quæ ſunt affectionum, ſeu quæ ſe referunt ad voluntatem, aut ſignificant talia quæ ſunt cogitationum, ſeu quæ ſe referunt ad intellectum; nam omnia quæcunque in homine ſunt, ſe referunt vel ad ejus voluntatem vel ad ejus intellectum, quæ non ad alterutrum ſe referunt, non ſunt in homine, ita non ſunt hominis: animalia gradientia & quoque reptilia, ſignificant affectiones in utroque ſenſu, ita bona vel mala, nam hæc ſunt affectionum, at vero animalia volantia & quoque inſecta alata ſignificant talia quæ ſunt cogitationum in utroque ſenſu, ita vera vel falſa, nam hæc ſunt cogitationum: quod animalia ſignificent bona

vel

vel mala, videatur n: 9280; quod reptilia talia in ſenſuali externo, n: 746. 909-994; quod volatilia ſignificent vera vel falſa, n: 40. 745. 776. 778. 866. 988. 911. 3219. 5149. 7441; inde inſecta alata ſignificant ſimilia, ſed in extremis hominis. Aſt falſa, de quibus nunc, ſunt plurium generum, ſunt falſa quæ non lædunt, ſunt falſa quæ leviter & quæ graviter lædunt, & quoque ſunt quæ necant; cognoſcuntur cujus generis ſunt, ex malis ex quibus ſunt; omne enim falſum quod lædit, & quod necat, trahit ſuum exiſtere ex malo; nam falſum ex malo eſt malum apparens in forma; in altera vita etiam talia falſa, cum repræſentantur in forma viſibili, ſiſtuntur ſicut colluvies inſectorum & volatilium immundorum, & terribilium aſpectu ſecundum mali, ex quo ſunt, ſpeciem. Ex his patet, unde eſt quod crabrones ſignificent formidinem illorum qui in falſis mali ſunt; ſimiliter in Deuterenomio "*Crabronem mittet Jehovah Deus tuus*, in illos, uſque dum perierint reſidui & abſconditi coram te" VII: 20. In Verbo memorantur paſſim inſecta varii generis, & ubivis ſignificant falſa aut mala in extremis, ſeu in ſenſuali externo hominis, quæ ſunt mala & falſa oriunda ex fallaciis ſenſuum ac ex voluptatibus & appetitibus variis in corpore, quæ per lenocinia ſua & per apparentias ſeducunt, ac faciunt ut rationale aſſentiat, & ſic immergatur falſis ex malo: quod falſa illius generis ſignificentur per volatilia noxia Ægypti, videatur n: 7441, pariter per locuſtas ibi, n: 7643; quod per ranas Ægypti ſignificentur ratiocinia ex falſis, n: 7351. 7352. 7384; per pediculos ibi mala ejuſdem generis, n: 7419; & quod per vermes falſa quæ conſumunt & cruciant, n: 8481. Talia quoque mala & falſa ſignificantur per inſectorum variorum genera in ſequentibus his locis; apud Eſaiam "Fiet in die illo ſibilabit Jehovah *muſcæ quæ in extremitate fluviorum Ægypti*, & *api quæ in terra Aſchuris*; quæ venient & quieſcent omnes in fluvio deſolationum, & in fiſſuris petrarum, & in omnibus virgultis" VII: 18. 19, agitur ibi de adventu Domini, & de ſtatu Eccleſiæ tunc; muſca in extremitate fluviorum Ægypti eſt falſum in extremis, hoc eſt, in ſenſuali externo hominis, n: 7441; Apis in terra Aſchuris eſt falſum pervertens ratiocinia mentis, Aſchur enim eſt ratiocinatio, n: 1186; fluvius deſolationum eſt falſitas ubivis regnans; fiſſuræ petrarum ſunt vera fidei in obſcuro, quia remota a luce cœli, n: 8581 fin: virgulta ſunt vera naſcentia ſimilia, n: 2682. Apud Amos "Percuſſi vos uredine & rubigine, plurimos hortos veſtros, & vineas veſtras, & ficus veſtras, & oleas veſtras, *comedit eruca*" IV: 9. Apud Joelem "*Reſiduum erucæ* comedet *locuſta*; & *reſiduum locuſtæ* comedet *melolontha*, & *reſiduum melolonthæ* comedet *bruchus*; expergiſcimini ebrii, & ejulate omnes potantes vinum, propter muſtum quod excifum eſt ex ore veſtro" I: 4. 5. Apud Eundem "Plenæ ſunt areæ frumento puro, exundant torcularia muſtum & oleum; & compenſabo vobis annos, quos conſumſit *locuſta*, *melalontha*, & *bruchus*, & *eruca*, exercitus meus magnus, quem miſi inter vos" II: 24. 25; quod hic falſa & mala in extremis ſeu ſenſuali externo hominis Eccleſiæ per inſectorum illorum genera ſignificentur, patet ex ſingulis ibi, nam agitur de perverſione veri & boni Eccleſiæ; quid locuſta, & quid bruchus, videatur n:

n: 7643; quod per hortos, vineas, ficus, oleas, vinum & muſtum, quæ a talibus perdentur, ſignificentur bona & vera Eccleſiæ in communi, ſæpius in explicationibus oſtenſum eſt. Apud Davidem "Prorepere fecit in terram eorum *ranas*, in conclavia regum eorum; dixit ut veniret *colluvies*, *pediculi* in omni termino eorum" Pſalm: CV: 29. 30; ibi de Ægypto, quid ranæ ibi, videatur n: 7351. 7352. 7384, & quid pediculi, n: 7419. Apud Moſchen "Vineas plantabis & coles, ſed vinum non bibes, neque congregabis, quia *comedet illud vermis*" Deut: XXIII: 39, vermis pro omni tali falſo & malo in genere. Apud Eſaiam "Ne timete opprobrium hominis, & a calumniis eorum ne conſternemini, quia ſicut veſtem *comedet eos tinea*, & ſicut lanam *comedet eos blatta*" LI: 8; tinea pro falſis in extremis hominis, & blatta pro malis ibi, nam veſtis, quam comedet tinea, ſignificat vera inferiora ſeu exteriora, quæ ſunt ſenſualis hominis, n: 2576. 5248. 6377. 6918. 9158. 9212; & lana quam comedat blatta, ſignificat bona inferiora ſeu exteriora, quæ ſunt ſenſualis hominis, quod patet a pluribus locis, tum a ſignificatione ovis e qua lana, quod ſit bonum charitatis, n: 4169. Quænam & qualia ſunt extrema naturalis hominis, quæ ſenſualia vocantur, videatur n: 4009. 5077. 5081. 5089. 5094. 5125. 5128. 5580. 5767. 5774. 6183. 6201. 6310 ad 6318. 6504. 6598. 6612. 6614. 6622. 6624. 6844. 6845. 6948. 6949. 7442. 7645. 7693. 9212. 9216.

9332. Et expellet Chivæum, Cananæum & Chittæum ab ante te, quod ſignificet fugam falſorum ex malis, conſtat ex ſignificatione expellere, quod ſit fugare, ita fuga; ex ſignificatione Chivæi, Cananæi & Chittæi, quod ſint falſa ex malis, Chivæus falſum ex leviori malo, n: 6860; Cananæus falſum ex graviori malo, n: 4818. 8050, & Chittæus falſum ex graviſſimo malo, n: 2913. 6858: quod per Gentes in terra Canaane ſignificentur omnia falſa & mala in complexu, videantur loca n: 9327 citata.

9333. Non expellam illum ab ante te in anno uno, quod ſignificet non fugam ſeu remotionem illorum feſtinam, nempe falſorum & malorum, quæ per gentes in terra Canaane ſignificantur, conſtat ex ſignificatione expellere, quod ſit fuga, qui enim in malis & falſis ſunt in altera vita, non expelluntur ſed fugiunt a ſe; quod etiam ſit remotio, videbitur infra; & ex ſignificatione in anno uno, quod ſit feſtinum, nam ſequitur, "parum, parum, expellam illum ab ante te," per quod ſignificatur remotio per gradus ſecundum ordinem. Quod expellere, cum de malis & falſis prædicatur, ſit remotio, eſt quia falſa & mala ab homine non expelluntur, ſed removentur: qui non ſcit, quomodo cum liberatione hominis a malis & falſis, ſeu cum remiſſione peccatorum ſe habet, credatur quod peccata abſtergantur, quando dicuntur remiſſa; quod ita credatur, eſt ex ſenſu literali Verbi, ubi aliquoties ita dicitur: unde perplurimorum animos inſedit is error, quod juſti & puri ſint, poſtquam abſolutionem receperunt: ſed illi prorſus non ſciunt, quomodo cum remiſſione peccatorum ſe habet, quod nempe homo non purificetur ab illis, ſed detineatur ab illis a Domino, quando talis eſt, ut teneri poſſit in bono & vero; & quod tunc teneri poſſit in bono & vero, quando regeneratus eſt, nam tunc vitam boni charitatis & veri fidei adeptus eſt: quicquid enim homo a prima

infantia

infantia cogitat, vult, loquitur, & facit, addit ſe ejus vitæ, & facit illam; illa non poſſunt exterminari, ſed modo removeri; & cum removentur, tunc apparet homo ſicut abſque peccatis, quia remota ſunt, videatur n: 8393. 9018. 8988 fin: ſecundum apparentiam, quod homo bonum & verum cogitet & agat ex ſe, cum tamen non ex ſe ſed ex Domino, dictum eſt in Verbo, quod mundus a peccatis ſit, & quoque juſtus, prout apud Eſaiam "Si fuerint peccata veſtra ſicut coccinia, ut nix albeſcent; ſi rubra fuerint ſicut purpura, ut lana erunt" I: 18, & pluries alibi. Quod ita ſit, ſcire datum eſt ex ſtatu animarum in altera vita; quiſque ſecum e mundo illuc fert omnia ſuæ vitæ, hoc eſt, quicquid cogitaverat, voluerat, loquutus eſt, & fecerat, imo etiam quicquid viderat & audiverat, ab infantia uſque ad ultimum vitæ ſuæ in mundo, adeo ut ne quidem minutulum deſit, n: 2474; qui in mundo vitam fidei & charitatis vixerant, ii tunc detineri a malis poſſunt, & teneri in bono, & ſic elevari in cœlum; qui autem in mundo vitam non fidei & charitatis, ſed vitam amoris ſui & mundi egerant, ii quia non detineri a malis & teneri in bono poſſunt, delabuntur in infernum. Ex his patet, unde eſt, quod expellere, cum de falſis & malis dicitur, ſit remotio. In hoc Verſu & in ſequente agitur in ſenſu interno de remotione illa, & ibi arcana ejus deteguntur.

9334. Ne forte ſit terra deſolata, quod ſignificet deficientiam tunc, & parum vitæ ſpiritualis, ſi nempe remotio foret feſtina, conſtat ex ſignificatione terræ, quod ſit Eccleſia in communi, & quoque in particulari, Eccleſia in particulari eſt homo qui ſit Eccleſia, nam Eccleſia eſt in homine, & eſt homo regeneratus; quod terra ſit Eccleſia in communi, videatur n: 9325; & quod terra ſit Eccleſia in particulari ſeu homo regeneratus, n: 82. 620. 636. 913. 1411. 1733. 2117. 2118 fin: 2571. 3368. 3379; is homo etiam dicitur terra apud Malachiam "Prædicabunt vos beatos omnes gentes, & *eritis vos terra beneplaciti*" III: 12; & ex ſignificatione deſolatæ quod ſit deficientia & parum vitæ ſpiritualis: per deſolatam enim, cum de Eccleſia in homine dicitur, ſignificatur defectus veri & boni, ita quoque defectus vitæ ſpiritualis, nam vita ſpiritualis inde eſt. Cum hoc, quod deficientia & parum vitæ ſpiritualis ſit, ſi falſa & mala feſtino removentur, ita ſe habet; homo, cum regeneratur, quod fit per implantationem veri & boni ſpiritualis, & tunc per remotionem falſi & mali, non feſtino regeneratur, ſed lente; cauſa eſt, quia omnia quæ homo cogitaverat, intenderat & fecerat ab infantia, ſed addiderunt vitæ ejus, & fecerunt illam, & quoque inter ſe talem nexum formaverunt, ut unum non poſſit amoveri niſi ſimul omnia; homo enim malus eſt imago inferni, & homo bonus eſt imago cœli; & quoque mala & falſa apud hominem malum, talem nexum inter ſe habent, qualem inter ſe ſocietates infernales, quarum pars eſt; & bona ac vera apud hominem bonum, talem nexum inter ſe habent, qualem inter ſe ſocietates cœleſtes, quarum pars eſt: inde patet, quod mala & falſa apud hominem malum non removeri loco poſſint ſubito, ſed quantum bona & vera ſuo ordine ac interius implantata ſunt, nam cœlum apud hominem removet infernum: ſi id ſubito fieret,

deficeret

deficeret homo, turbarentur enim omnia & ſingula quæ in nexu & forma, ac offerrent vitam ejus. Quod regeneratio ſeu implantatio vitæ cœli apud hominem inchoet ab ejus infantia, & perſtet uſque ad ultimum vitæ ejus in mundo, & quod poſt vitam in mundo perficiatur in æternum, videatur n: 2679. 3203. 3584. 3665. 3694. 3701. 4377. 4551. 4552. 5126. 6751. 9103. 9296. 9297; imprimis n: 5122. 5398. 5912. 9258; & quod arcanum eſt, Regeneratio hominis in mundo eſt modo planum ad perficiendum vitam ejus in æternum, quod homo, qui in bono vixerat, in altera vita perficiatur, videantur quæ de infantibus n: 2289 ad 2309, & quæ de Gentium ſtatu & ſorte, ibi n: 2589 ad 2604, oſtenſa ſunt.

9335. Et multiplicetur ſuper te fera agri, quod ſignificet affluxum falſorum ex jucundis amorum ſui & mundi, conſtat ex ſignificatione multiplicari, cum de remotione malorum & falſorum feſtina, quod ſit affluxus; & ex ſignificatione feræ agri, quod ſint falſa ex jucundis amorum ſui & mundi; per beſtias enim varii generis in Verbo ſignificantur affectiones bonæ & malæ, n: 9280, inde per feras affectiones falſi oriundæ ex jucundis amorum ſui & mundi; hæ affectiones etiam repræſentantur per feras, ut per pantheras, tigrides, apros, lupos, urſos, in altera vita; ſunt quoque ſicut feræ, nam qui in illis amoribus ſunt, in omnis generis malis & inde falſis ſunt, ac ſicut feræ ſpectant & tractant ſocios; quod ab illis amoribus omnia mala & falſa, videatur n: 2041. 2045. 2057. 2363. 2364. 2444. 4750. 4776. 6667. 7178. 7364. 7255. 7366 ad 7377. 7488. 7490. 7491 ad 7494. 7643. 8318. 8487. 8678. Quod affluant falſa ex illis amoribus per remotionem malorum & falſorum feſtinam, inde eſt, quia bona & vera per ſucceſſivam implantationem removebunt illa; falſa enim non niſi quam e veris, & mala non niſi quam a bonis removentur; ſi hoc non ſucceſſive & ſecundum ordinem fiat, influunt falſa amoribus illis faventia, nam hi amores apud unumquemvis hominem, antequam regeneratus eſt, regnant: & cum falſa influunt, tunc vera amplius non agnoſcuntur: homo etiam, qui regeneratur, in affectione veri tenetur, in qua cum eſt, inquirit vera undequaque inter ſcientifica in naturali, & ibi tunc præſentant ſe fallaciæ ſenſuum externorum, quæ ibi multa copia ſunt, ex illis, quando aſpirant jucunda amorum ſui & mundi, non niſi quam falſa concludit, quæ ſuccedunt & implent mentem, ſi falſa mali ſubito removentur: hæc ſunt quæ in ſenſu interno intelliguntur per *non expellam illum ab ante te in anno uno, ne forte ſit terra deſolata, & multiplicetur ſuper te fera agri; parum, parum expellam illum ab ante te, uſque dum fructificeris & hæredites terram.* Quod fera ſit falſum & malum ex amoribus ſui & mundi, patet ex locis in Verbo ubi nominatur, ut apud Eſaiam "Erit ibi ſemita & via, quæ via ſanctitatis vocabitur, non tranſibit per eam immundus, *non rapax ferarum aſcendet illam*" xxxix: 9. Apud Ezechielem "Mittam ſuper te famem, & *feram malam*, ut orbam faciant te" v: 17. Apud Eundem "*Quando feram malam tranſire fecero per terram*, & orbaverit illam, & fiat deſolatio, *ita ut non tranſiens propter feram*" xiv: 15. Apud Eundem "Super facies agri cades, *feræ terræ* & *avi cœli* dabo te in cibum"

xxix: 5. Apud Eundem "Tunc excidam iis fædus pacis, & *ceſſare faciam feram malam e terra*, ut habitent in deſerto confidenter, non erunt amplius præda gentibus, & *fera agri non amplius devorabit illos*" xxxiv: 25. 28. Apud Hoſcheam "Devaſtabo vitem ejus & ficum ejus, & ponam eas in ſylvam, & *comedet illas fera agri*" ii: 12. Apud Eundem "Lugebit terra, & contabeſcet omnis habitans in ea, *pro fera agri* & pro avi cœlorum" iv: 3. Apud Davidem "*Conculcat eam aperte ſylva*, & *fera agrorum depaſcit eam*; Deus Zebaoth revertere & viſita vitem tuam" Pſalm: lxxx: 14. Apud Eundem "Diſponis tenebras, ut fiat nox, in *qua prodit omnis fera ſylvæ*" Pſalm: civ: 20. Apud Moſchen "Si in ſtatutis meis ambulaveritis, & præcepta mea cuſtodiveritis & feceritis ea, *ceſſare faciam feram malam e terra*: ſi vero ſtatuta mea reprobaveritis, *mittam in vos feram agri*, quæ vaſtabit vos" Levit: xxvi: 3. 6. 15. 22. Apud Eundem "Excutiet Jehovah Deus tuus Gentes coram te paullatim, *ne forte multiplicetur contra te fera agri*" Deut: vii: 22; in illis locis fera agri, fera terræ, & fera ſylvæ, pro falſis & malis quæ ſunt amorum ſui & mundi. Quia per feram ſignificatur falſum, & falſum ex duplici origine eſt, nempe ex malo & ex probo, n: 9258, quapropter per feram in Verbo etiam ſignificantur Gentes probæ, quæ tametſi in falſo, uſque tamen in probo vitæ ſunt; in hoc ſenſu fera dicitur apud Davidem "*Mihi omnis fera ſylvæ*, & beſtiæ in montibus millium; *novi omnem avem montium*, & *fera agrorum meorum Mecum*" Pſalm: l: 10. 11. Apud Eundem "*Laudate Jehovam fera & omnis beſtia*" Pſalm: cxlviii: 7. 10. Apud Eſaiam "*Omnis fera agrorum meorum* venite ad comedendum, *omnis fera in ſylva*" lvi: 9. Apud Ezechielem "In ramis cedri, quæ Aſchur, *nidificarunt omnes aves cœlorum*, & ſub ramis ejus *pepererunt omnis fera agri*; ac in umbra ejus habitarunt *omnes gentes magnæ*" xxxi: 6.

9336. Parum, parum expellam illum ab ante te, quod ſignificet remotionem per gradus ſecundum ordinem, conſtat ex ſignificatione parum parum, quod ſit per gradus, ita lente; ex ſignificatione expellere, cum de falſis & malis, quæ per gentes terræ Canaanis ſignificantur, quod ſit remotio, de qua mox ſupra n: 9333. Per gradus ſecundum ordinem dicitur, quia ſecundum ordinem cœli diſponuntur omnia apud hominem qui regeneratur; homo enim regeneratus eſt cœlum in minima forma; quare etiam in illo eſt ſimilis ordo qui eſt in cœlo: homo, cum naſcitur, quoad mala hæreditaria eſt infernum in minima forma, & quoque fit infernum, quantum ex malis hæreditariis deſumit, ac illis ſuperaddit propria; inde eſt, quod ordo ejus vitæ ex nativitate & ex actuali vita ſit oppoſitus ordini cœli; nam homo ex proprio amat ſe præ Domino, & amat mundum præ cœlo; cum tamen vita cœli eſt amare Dominum ſupra omnia, & proximum ſicut ſemet: inde patet, quod prior vita, quæ eſt inferni, prorſus deſtruenda ſit, hoc eſt, mala & falſa removenda, ut vita nova, quæ eſt vita cœli, implantetur, videatur n: 4551. 4552. 4839. 6068; hoc nequaquam fieri poteſt feſtine; nam unumquodvis malum cum ſuis falſis irradicatum nexum cum omnibus malis & eorum falſis habet; & talia mala ac falſa ſunt innumerabilia, & nexus eorum eſt tam multiplex,

tiplex, ut non comprehendi poſſit, ne quidem ab Angelis, ſed ſolum a Domino: inde patet, quod vita inferni apud hominem non deſtrui queat ſubito, nam ſi ſubito, prorſus expiraret; & quod vita cœli nec implantari queat ſubito, nam ſi ſubito, etiam expiraret: ſunt millia & millia arcanorum, quorum vix unicum homini notum eſt, per quæ ducitur homo a Domino, cum a vita inferni in vitam cœli: quod ita ſit, ſcire datum eſt e cœlo, & quoque confirmatum eſt per plura quæ ad apperceptionem venerunt: quia homo de his vix aliquid ſcit, ideo multi lapſi ſunt in errores de liberatione hominis a malis & falſis, ſeu de remiſſione peccatorum, credendo quod vita inferni apud hominem momento tranſcribi poſſit in vitam cœli apud illum ex Miſericordia; cum tamen totus actus regenerationis eſt Miſericordia, & non alii regenerantur, quam qui Miſericordiam Domini recipiunt fide & vita in mundo, ſecundum Domini verba apud Johannem "*Quotquot receperunt, dedit illis poteſtatem ut filii Dei eſſent, credentibus in Nomen Ipſius, qui non ex ſanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, ſed ex Deo nati ſunt*" 1: 12. 13; quid ſanguines, voluntas carnis, & voluntas viri, tum ex Deo natus, videatur n: 5826. Quid proprie intelligitur per remotionem a malis & falſis per gradus ſecundum ordinem, etiam paucis dicetur; Divinum Verum quod procedit a Divino Bono Domini, diſponit omnia in ordinem in cœlo, quapropter Divinum illud Verum in quo bonum a Domino, eſt ipſe ordo, videatur n: 1728. 1919. 2247. 2258. 5703. 6338. 8700. 8988: ſecundum eum ordinem exiſtunt omnia ibi, & ſecundum eundem ſubſiſtunt, nam ſubſiſtere eſt perpetuo exiſtere; ut itaque Cœlum in homine exiſtat, neceſſarium eſt, ut recipiat Divinum Verum in bono a Domino: hoc fieri non poteſt niſi per gradus ſecundum ſimilem ordinem, ſecundum quem Dominus ordinat cœlum, nam res quæ ejuſdem naturæ eſt, ſe ſimiliter habet in parvo ſicut in magno: ſucceſſiva illa ordinatio eſt quæ hic intelligitur per ordinem ſecundum gradus. Ex his quoque patet, quod Creatio nova hominis, quæ eſt ejus Regeneratio, ſe habeat ſicut creatio cœli & terræ; quapropter etiam in Verbo per Novum Cœlum & Novam Terram intelligitur nova Eccleſia, n: 1733. 1850. 2117. 2118 fin: 3355 fin: 4535; & quoque per creationem cœli & terræ in Primo Capite Geneſeos intelligitur nova creatio Eccleſiæ cœleſtis, quæ vocatur Homo, de qua re in explicationibus ibi.

9337. Uſque dum fructificeris, quod ſignificet ſecundum incrementum boni, conſtat ex ſignificatione fructificari, quod ſit incrementum boni, de qua n: 43. 55. 913. 983. 2846. 2847. Quod remotio a malis & falſis fiat ſecundum incrementum boni, patet ab illis, quæ prius ſæpe oſtenſa ſunt; Dominus enim per bonum influit apud hominem, & per illud diſponit vera in ordinem, non autem vice verſa; & quantum vera per bonum diſponuntur in ordinem, tantum mala & falſa removentur. Homo in Verbo paſſim aſſimilatur arbori, & tunc ejus fidei vera ſignificantur per folia, n: 885, ac bona amoris per fructus, n: 3146. 7690; inde patet non ſolum, quod fructificari ſit incrementum boni, ſed etiam quod præcipuum hominis ſit bonum,

 ſicut

ſicut præcipuum arboris eſt fructus: folia quidem primum enaſcuntur, ſed propter fructum ut finem; quod finis eſt, hoc non ſolum ultimum eſt, ſed etiam primum, quoniam eſt in mediis unicum quod ſpectatur, ita omne; ſimiliter ſe habet cum bono amoris reſpective ad vera fidei: tale ſignificatur per ficum, de qua apud Matthæum "Jeſus revertens in urbem eſurivit, & *videns Ficum unam in via*, venit ad eam, *ſed nihil invenit in ea niſi folia tantum*, ideo dixit illi, ne *poſthac ex te fructus naſcatur in æternum*, unde areſacta eſt ex tempore ficus" XXI: 18: & apud Lucam "*Ficum habebat aliquis in Vinea ſua plantatam*, venit ergo *fructum quærens* in ea, ſed non invenit; dixit itaque ad Vinitorem, ecce tres annos venio *quærens fructum in ficu hac*, non autem invenio, exſcinde illam, ut quid terram infrugiferam faciet" XIII: 6. 7: tum apud Eundem "*Omnis arbor ex proprio fructu cognoſcitur*, non ex ſpinis colligunt ficus, neque ex rubo vindemiant uvam; bonus homo ex bono theſauro cordis ſui profert bonum, ut pravus homo ex pravo theſauro cordis ſui profert pravum: *quid Me vocatis Domine, Domine, & non facitis quæ dico*" VI: 44. 45. 46: ex his patet, quod fructus fidei, ſicut vocatur, ſit primarium fidei, & quod fides abſque fructu, hoc eſt, abſque bono vitæ, ſit modo folium, & ſic quod homo, qui arbor, luxurians foliis abſque fructu, ſit ficus quæ exareſcit & exſcinditur.

9338. Et hæredites terram, quod ſignificet dum in bono, ita regeneratus, conſtat ex ſignificatione hæreditare, quod ſit ſicut hæres accipere, de qua ſequitur; & ex ſignificatione terræ, hic terræ Canaanis, quod ſit Regnum Domini, ita cœlum, de qua n: 1413. 1437. 1607. 1868. 3038. 3481. 3705. 3686. 4240. 4447; inde per hæreditare terram; ſignificatur recipere ſicut hæres cœlum; per heredem, cum de cœlo, proprie intelligitur homo qui vitam Domini habet, n: 2658. 2851. 3672. 6211, ita qui in bono eſt a Domino, proinde regeneratus; quod homo cum in bono eſt a Domino, tunc in cœlo ſit, ita regeneratus, videatur n: 9274, & quæ ibi citata. Quod id per hæreditare, cum de Cœlo, ſignificetur, patet apud Matthæum "Tunc dicet Rex iis qui a dextris, venite benedicti Patris mei, *ut hæreditatem poſſidete paratum vobis Regnum e fundatione mundi*; quia eſurivi, & dediſtis Mihi quod ederem, ſitivi & potaſtis Me: *in quantum feceſtis uni ex his fratribus meis minimis, Mihi feciſtis*" XXV: 34. 35. 40, hic ut hæreditatem poſſidere Regnum Domini ſeu Cœlum, dicitur de illis qui in bono ſunt; ipſa bona charitatis in ſuo ordine etiam recenſentur; & tandem dicitur, quantum feciſtis uni ex his fratribus meis minimis, Mihi feciſtis; fratres Domini dicuntur qui in bono, n: 6756, ita quoque qui bonum faciunt, quia bonum eſt Dominus apud hominem; ideo dicitur quantum feciſtis uni *ex his fratribus*, non autem uni ex fratribus. In Apocalypſi "Qui vicerit, *hæreditario accipiet omnia*, & ero illi Deus, & *ille erit Mihi filius*" XXI: 7, ibi de illis qui vincunt, dicitur quod hæreditario accipient omnia, & dicuntur filii quia hæredes; vincere eſt ex bono & vero pugnare, nam per bonum vincitur malum, & per verum falſum. Apud Davidem "Deus ſalvabit Zionem, & ædificabit civitates Jehudæ, & habitabunt ibi, & *poſſidebunt hæreditario eam*, & ſemen ſervorum Ipſius

Ipſius *hæreditabunt eam*, & amantes Nomen Ipſius habitabunt in ea" Pſalm: LXIX: 36. 37, ibi poſſidere hæreditario prædicatur de illis qui in bono cœleſti ſunt, & hæreditare de illis qui in bono ſpirituali; bonum cœleſte eſt bonum amoris in Dominum, & bonum ſpirituale eſt bonum charitatis erga proximum, n: 9277. Apud Eſaiam "Confidens in Me, *hæreditabit terram*, & *poſſidebit hæreditario* montem ſanctitatis meæ" LVII: 13. Ex his patet quid ſignificatur per quod terra Canaan diſtributa ſit in *duodecem hæreditates* pro duodecim tribubus Iſraelis, Joſ: XIV: XV: XVI: XVII: XVIII: XIX, & apud Ezechielem Cap: XLVII: 13 ad fin: tum Cap: XLVIII: ibi; per terram enim Canaanem ſignificatum eſt Regnum Domini ſeu Cœlum, n: 1413. 1437. 1607. 1868, 3038. 3481. 3705. 3686. 4240. 4447; per duodecim tribus ſignificata ſunt omnia bona & vera in communi & in particulari, n: 3858. 3862. 3926. 3939. 4060. 6335. 6337. 6397. 6640; ſic per duodecim hæreditates ſignificatum eſt cœlum cum omnibus cœlis & ſocietatibus ibi diſtinctis quoad bona amoris & inde vera fidei, n: 7836. 7891. 7996, ita in ſenſu abſtracto ipſa bona quæ a Domino, proinde quæ ſunt Dominus in Cœlo: Cœlum enim non eſt niſi quam Divinum Verum procedens a Divino Bono Domini; Angeli ibi ſunt recipientes veri in bono, & quantum hoc recipiunt, tantum faciunt cœlum: & quod arcanum eſt, Dominus non habitat apud Angelum, niſi in Suo apud illum; ſimiliter apud hominem, Divinum enim erit in Divino, non in proprio alicujus; hoc intelligitur per Domini verba de unione ſui cum illis qui in bono amoris ſunt, apud Johannem "*In illa die cognoſcetis vos, quod Ego in Patre, & vos in Me, & Ego in vobis: qui amat Me, verbum meum ſervat, & ad illum veniemus, & manſionem apud illum faciemus*" XIV: 20. 23; & alibi apud Eundem "*Ego gloriam, quam dediſti Mihi, dedi illis, ut ſint unum ſicut nos unum ſumus, ut amor quo amaſti Me, in illis ſit, & Ego in illis*" XVII: 22. 26.

9339. Verſ: 31. 32. 33. *Et ponam terminum tuum a mari Suph & uſque ad mare Philiſthæorum, & a deſerto uſque ad fluvium; quia dabo in manum veſtram habitatores terræ, & expellam illos ab ante te. Non panges illis & diis illorum fædus. Non habitabunt in terra tua, ne forte faciant peccare te Mihi, cum ſerviveris diis illorum, quia erit tibi in laqueum.* Et ponam terminum tuum a mari Suph & uſque ad mare Philiſthæorum, ſignificat extenſionem a veris ſcientificis ad vera interiora fidei: & a deſerto uſque ad fluvium, ſignificat a jucundo ſenſualis uſque ad bonum & verum rationalis: quia dabo in manum veſtram habitatores terræ, ſignificat imperium ſuper malis: & expellam illos ab ante te, ſignificat remotionem eorum: & non panges iis & diis illorum fædus, ſignificat non communicationem cum malis & falſis: non habitabunt in terra tua, ſignificat quod mala non ſimul erunt cum bonis Eccleſiæ: ne forte faciant peccare te Mihi, ſignificat ne mala avertant bona a Domino: cum ſerviveris diis illorum, ſignificat ſi cultus ex falſis: quia erit tibi in laqueum, ſignificat ex allectatione & deceptione malorum.

9340. Et ponam terminum tuum a mari Suph uſque ad mare Philiſthæorum, quod ſignificet extenſionem a veris ſcientificis ad vera interiora fidei, conſtat

ex

ex ſignificatione ponere terminum a loco ad locum, cum de veris ſpiritualibus, quod ſit extenſio; ex ſignificatione maris Suph, quod ſint vera ſenſualia & ſcientifica, quæ ultima apud hominem, mare enim Suph erat ultimus terminus terræ Ægypti, & per Ægyptum ſignificatur ſcientificum in utroque ſenſu tam verum quam falſum, n: 1164. 1165. 1186. 1462. 2588. 4749. 4964. 4966. 5700. 6004. 6015. 6125. 6151. 6679. 6683. 6692. 6750. 7779 fin: 7926. 8146. 8148; hic ſcientificum Verum, quia agitur de extenſione ſpiritualium quæ fidei apud filios Iſraelis, per quos repræſentata eſt Eccleſia ſpiritualis, n: 4286. 4598. 6426. 6637. 6862. 6868. 7035. 7062. 7198. 7201. 7215. 7223. 8805; & ex ſignificatione maris Philiſthæorum, quod ſint vera interiora fidei; quod hæc vera per mare Philiſthæorum ſignificentur, eſt, quia mare ubi Tyrus & Zidon, erat terminus terræ Philiſthææ, & per Tyrum & Zidonem ſignificantur cognitiones veri & boni, n: 1201, perque terram Philiſthæam ſcientia interiorum fidei, n: 1197. 2505. 2726. 3463: quia Terra Canaan repræſentabat Regnum Domini, ita Cœlum & Eccleſiam, ideo omnia loca ibi ſignificabant talia quæ ſunt Regni Domini ſeu Cœli & Eccleſiæ, quæ vocantur cœleſtia & ſpiritualia, ac ſe referunt ad bonum amoris & ad vera fidei in Dominum; inde maria & fluvii, qui erant termini, ſignificabant ultima ibi, proinde a mari ad mare, ac a fluvio ad fluvium, ſignificabat extenſionem eorum; quod ita ſit, videatur n: 1585. 1866. 4116. 4240. 6516: inde conſtare poteſt, quod per terminum a mari Suph & uſque ad mare Philiſthæorum ſignificetur extenſio ſpiritualium quæ ſunt veri, ab externis ad interna, ita a veris ſcientificis ad vera interiora fidei: extenſio autem cœleſtium, quæ ſunt boni amoris, deſcribitur mox per a deſerto uſque ad fluvium. Quod loca terræ Canaanis, tum maria & fluvii, talia ſignificent in Verbo, ubivis in explicationibus oſtenſum eſt. Quid extenſio a veris ſcientificis ad vera interiora fidei, paucis dicetur; Vera, quæ in externo homine ſunt, vocantur vera ſcientifica; vera autem, quæ in interno homine, vocantur vera interiora fidei; vera ſcientifica ſunt in memoria hominis, e qua cum depromuntur, ad apperceptionem veniunt; vera autem interiora fidei ſunt vera ipſius vitæ, inſcripta interno homini, e quibus parum apparet in memoria; ſed de his alibi, ex Divina Domini Miſericordia, plenius dicetur: vera ſcientifica & vera interiora fidei ſignificata ſunt per *aquas infra expanſum* & *aquas ſupra expanſum*" Geneſ: Cap: I: Verſ: 6. 7. n: 24, nam in Primo Capite Geneſeos agitur in ſenſu interno de nova Creatione ſeu Regeneratione hominis Eccleſiæ Cœleſtis. Quod Philiſthæa, quæ quoque continens terræ Canaanis fuit uſque ad Tyrum & Zidonem ſignificaverit vera interiora fidei, erat quia ibi quoque fuerat Antiqua Eccleſia repræſentativa, ut patet a reliquiis cultus Divini apud illos, de quibus in Hiſtoricis & in Propheticis Verbi, ubi de Philiſthæis & de terra Philiſthæa agitur, ut in Propheticis apud Jeremiam Cap: XXV: 20. Cap: XLVII: I ad fin: apud Ezechielem Cap: XVI: 27. 57. Cap: XXV: 15. 16. Apud Amos Cap: I: 8. Apud Zephaniam Cap: II: 5. Apud Sachariam Cap: IX: 6. Apud Davidem Pſalm: LVI: I. Pſalm: LX: 10. Pſalm: LXXXIII: 8. Pſalm: CVIII: 10.

10. Cum Philiſthæis ſe habuit ſicut cum omnibus gentibus in terra Canaane, quod repræſentaverint bona & vera Eccleſiæ, & quoque mala & falſa; nam quando apud illos Antiqua Eccleſia repræſentativa fuit, repræſentaverunt cœleſtia quæ boni & ſpiritualia quæ veri; at cum a genuino cultu repræſentativo deflexerunt, tunc repræſentare cæperunt diabolica quæ mali & infernalia quæ falſi; inde eſt, quod per Philiſthæam, ſicut per reliquas gentes terræ canaanis in Verbo ſignificentur tam bona & vera, quam mala & falſa. Quod per Philiſthæos ſignificentur vera interiora fidei, conſtat apud Davidem "Glorioſa prædicanda in te Urbs Dei; memorabo Rahabam & Babelem inter cognoſcentes Me, tum *Philiſthæam* & *Tyrum* cum Æthiopia; hic natus eſt ibi" Pſalm: LXXXVII: 3. 4, urbs Dei eſt doctrina veri fidei ex Verbo, n: 402. 2268. 2450. 2712. 2943. 3216. 4492. 4493. 5297; Tyrus ſunt cognitiones veri & boni, n: 1201, ſimiliter Æthiopia, n: 116. 117, inde patet quod Philiſthæa ſit ſcientia verorum fidei. Apud Amos "Nonne ſicut filios Æthiopum vos Mihi filii Iſraelis, nonne Iſraelem aſcendere feci e terra Ægypti, *& Philiſthæos e Kaphtore*, & Syros e Kir" IX: 7; agitur ibi de perverſione & deſtructione Eccleſiæ poſtquam inſtaurata eſt; filii Æthiopum ſunt hic qui in cognitionibus boni & veri, quas applicant ad confirmanda mala & falſa, n: 1163. 1164; filii Iſraelis e terra Ægypti ſunt qui in vera & bona ſpiritualia initiati ſunt per vera ſcientifica, quod filii Iſraelis ſint qui in veris & bonis ſpiritualibus, ita in ſenſu abſtracto vera & bona ſpiritualia, videatur n: 5414. 5801. 5803. 5806. 5812. 5817. 5819. 5826. 5833. 5879. 5951. 7956. 8234; & quod terra Ægypti ſit verum ſcientificum, ſupra oſtenſum eſt; ſimile ſignificatur per Philiſthæos e Kaphtore, & per Syros e Kir, quibus ideo aſſimilantur; Philiſthæi e Kaphtore ſunt qui in interiora vera initiati ſunt per exteriora, ſed qui perverterunt illa, & applicarunt ad confirmanda falſa & mala, n: 1197. 1198. 3412. 3413. 3762. 8093. 8096. 8099. 8313; Syri autem e Kir ſunt qui in cognitionibus boni & veri, quas etiam perverterunt, n: 1232. 1234. 3051. 3249. 3664. 3680. 4112. Apud Jeremiam "Propter diem venientem *ad vaſtandum omnes Philiſthæos*, ad exſcindendum *Tyro* & *Zidoni* omnem reſiduum auxiliantem, quia *vaſtans* Jehovah *Philiſthæos*, reliquias *inſulæ Kaphtor*" XLVII: 4; agitur in illo Capite de vaſtatione Eccleſiæ quoad vera fidei; vera fidei interiora ſunt Philiſthæi, & vera exteriora ſunt reliquiæ inſulæ Kaphtor. Apud Joelem "Quid vobis mecum *Tyre* & *Zidon*, & *omnes termini Philiſthææ*, cito reducam retributionem veſtram in caput veſtrum, propterea quod argentum meum & aurum meum ſumſiſtis, & deſiderabilia mea bona intuliſtis in templa veſtra" IV: 4 5; omnes termini Philiſthææ pro omnibus veris fidei interioribus & exterioribus; argentum & aurum & deſiderabilia bona inferre in templa ſua, pro pervertere vera & bona, ac per applicationem ad mala & falſa prophanare; quod argentum & aurum ſint vera & bona, videatur n: 1551. 2954. 5658. 6112. 6914. 6917. 8932. Apud Obadiam "Tunc hæredes erunt meridionales montis Eſavi, & *planitiei Philiſthæorum*, & hæredes fient agri Ephraimi, Benjamin autem Gileadis" 19, hic agitur de inſtauratione Eccleſiæ, ſed res involvuntur

volvuntur nominibus; meredionales ſunt, qui in luce veri, n: 1458. 3195. 3708. 5672. 5962; mons Eſavi eſt bonum amoris, n: 3300. 3322. 3494. 3504. 3576; planities Philiſthæorum, eſt verum fidei, planities etiam eſt quod eſt doctrinale fidei, n: 2418; Ephraim eſt intellectuale Eccleſiæ, n: 3969. 5354. 6222. 6234. 6238. 6267; Benjamin eſt Verum ſpirituale cœleſte Eccleſiæ, n: 3969. 4592. 5686. 5689. 6440; & Gilead eſt bonum correſpondens exterius, n: 4117. 4124. 4747. Apud Eſaiam "Congregabit expulſos Iſraelis, & diſperſa Jehudæ colliget a quatuor alis terræ, *involabunt in humerum Philiſthæorum verſus mare*, una deprædabuntur filios orientis" XI: 12. 14, hic per Iſraelem & Jehudam non intelliguntur Iſrael & Jehudah, ſed per Iſraelem illi qui in bono fidei, & per Jehudam qui in bono amoris; involare in humerum Philiſthæorum pro recipere & in poſſeſſionem ſumere vera interiora fidei; deprædari filios Orientis pro recipere & in poſſeſſionem ſumere bona interiora fidei; filii enim orientis ſunt qui in bonis fidei, & in cognitionibus boni, n: 3249. 3762; quod deprædari ſit recipere & in poſſeſſionem ſumere, videantur quæ de deprædatione Ægyptiorum a filiis Iſraelis n: 6914. 6917, oſtenſa ſunt. Quia per terram Philiſthæam ſcientia verorum interiorum fidei ſignificata eſt, ac per Abrahamum & Jiſchakum repræſentatus eſt Dominus, & per peregrinationem eorum inſtructio Domini in veris & bonis fidei & amoris, quæ ſunt ſapientiæ Divinæ, ideo propter eam figurationem juſſus eſt Abraham peregrinari *in Philiſthæa*, de qua Geneſ: XX: 1 ad fin: & quoque Jiſchak, Geneſ: XXVI: 1 ad 24; ac ideo Abimelech *rex Philiſthæorum* pepigit cum Abrahamo fœdus, Geneſ: XXI: 22 ad fin; & quoque cum Jiſchako, Gen: Cap: XXVI: 26 ad fin: de qua re videantur explicationes ad illa Capita.

9341. Et a deſerto uſque ad fluvium, quod ſignificet a jucundo ſenſualis uſque ad bonum & verum rationalis, conſtat ex ſignificatione ponere terminum, quod ſit extenſio, ut mox ſupra n: 9340; ex ſignificatione deſerti, quod ſit ubi non habitatum & non excultum, ita applicate ad ſpiritualia quæ fidei & ad cœleſtia quæ amoris, deſertum eſt ubi non bonum & non verum, ſicut eſt ſenſuali; quod ſenſuale hominis tale ſit, videatur n: 9331 fin: quia ſenſuali non eſt bonum cœleſte, nec verum ſpirituale, ſed eſt jucundum & volupe ex corpore & mundo, ideo per deſertum ſignificatur hoc extremum in homine Eccleſiæ; & ex ſignificatione Euphratis, qui hic eſt fluvius, quod ſit bonum & verum rationalis: quod Euphrates id ſit, eſt quia ibi Aſſyria, & per Aſſyriam ſeu Aſchurem ſignificatur rationale, n: 119. 1186: hoc intelligitur per Euphratem, ubi dicitur a deſerto ad Euphratem, tum a fluvio Ægypti ad Euphratem, ut apud Joſchuam "*A deſerto* & Libano, *uſque ad fluvium magnum, fluvium Euphratem*, univerſa terra Chittæorum, & uſque ad Mare magnum, ad occaſum ſolis, erit terminus veſter" I: 4: & apud Moſchen "Semini tuo dabo terram hanc *a fluvio Ægypti uſque ad fluvium magnum, fluvium Euphratem*" Gen: XV: 18. Similiter apud Davidem "Vitem ex Ægypto proficiſci feciſti; emiſiſti propagines uſque ad mare, *& ad fluvium ramuſculos ejus*" Pſalm: LXXX: 9. 12, Vitis ex Ægypto pro

Eccleſia

Eccleſia ſpirituali repræſentata per filios Iſraelis; ad mare & ad fluvium pro ad interiora vera & bona: pariter apud Micham "Ad te venient ab Aſchure, & urbibus Ægypti, & *inde ab Ægypto uſque ad fluvium*, & mare a mari, a monte ad montem" VII: 12. Sed aliud ſignificatur per Euphratem, cum ſpectatur e medio terræ Canaanis, ut ejus extremum ab uno latere, ſeu ut quod claudit illam ab una parte, tunc per eum fluvium ſignificatur id quod ultimum eſt Regni Domini, hoc eſt, quod ultimum eſt cœli & Eccleſiæ quoad bonum & verum rationale; quod termini terræ Canaanis, qui fuerunt fluvii & maria, ſignificaverint ultima in Regno Domini, videatur n: 1585. 1866. 4116. 4240. 6516; Euphrates ideo talia vera & talia bona quæ ſunt ſenſualis correſpondentia veris & bonis Rationalis: ſed quia ſenſuale hominis proxime exſtat ad mundum & ad tellurem, & inde recipit ſua objecta, n: 9331 fin: idcirco non aliud pro bono agnoſcit, quam quod jucundat corpus, & non aliud pro vero, quam quod favet iſti jucundo, ideo per fluvium Euphratem in hoc ſenſu ſignificatur voluptas oriunda ex amoribus ſui & mundi, ac falſitas confirmans illud per ratiocinia ex fallaciis ſenſuum: hæc intelliguntur per fluvium Euphratem apud Johannem "Vox dixit ſexto Angelo, *ſolve quatuor angelos vinctos ad fluvium magnum Euphratem*; ſoluti ſunt, & occiderunt tertiam partem hominum" Apoc: IX: 15, angeli vincti ad Euphratem pro falſis oriundis per ratiocinia ex fallaciis ſenſuum, quæ favent jucundis amorum ſui & mundi. Apud Eundem "Sextus Angelus *effudit phialam ſuper fluvium magnum Euphratem*, cujus exſiccata eſt aqua, ut pararetur via regum qui ab oriente ſolis" Apoc: XVI: 12, ibi Euphrates pro falſis ex ſimili origine; aqua exſiccata pro falſis illis a Domino remotis; via regum ab oriente ſolis, pro quod tunc vera fidei viſa & revelata illis qui in amore in Dominum ſunt; quod aquæ ſint vera, & in oppoſito ſenſu falſa, videatur n: 705. 739. 756. 790. 839. 2702. 3058. 3424. 4976. 7307. 8137. 8138. 8568. 9323; quod via ſit verum viſum & revelatum, n: 627. 2333. 3477; reges quod ſint qui in veris, n: 1672. 2015. 2069. 3009. 4575. 4581. 4966. 5044. 5068. 6148; oriens quod ſit Dominus, tum amor ab Ipſo & in Ipſum, n: 101. 1250. 3708; ſimiliter ſol, n: 1529. 1530. 2440. 2490. 3636. 3643. 4060. 4696. 5377. 7078. 7083. 7171. 7173. 8644. 8812. Apud Jeremiam "Deſeruiſti Jehovam Deum tuum, quo tempore duxit te in viam; quamobrem quid tibi cum via Ægypti ut bibas aquas Schichoris; *aut quid cum via Aſchuris ut bibas aquas fluvii*" II: 17. 18; ducere in viam pro docere verum; quid tibi cum via Ægypti ut bibas aquas Schichoris pro quid cum falſis inductis per ſcientifica perverſe applicata; quid tibi cum via Aſchuris ut bibas aquas fluvii, pro quid cum falſis per ratiocinia ex fallaciis ſenſuum ad favendum jucundis amorum ſui & mundi. Apud Eundem "Jehovah ad Prophetam, ſume cingulum quod emiſti, quod ſuper lumbis tuis, & ſurge, *abi ad Euphratem*, & abſconde illud ibi in foramine petræ, *abivit & abſcondit illud ad Euphratem*; poſtea factum eſt a fine dierum multorum, & dixit Jehovah, ſurge, *abi ad Euphratem*, recipe inde cingulum; *quare abiit ad Euphratem* & fodit, & recepit cingulum ex loco ubi abſconderat

 illud,

illud, ſed ecce corruptum erat cingulum, non proderat ad quicquam" XIII: 3 ad 7; cingulum lumborum eſt vinculum externum continens omnia amoris & inde fidei; abſcondi in foramine petræ juxta Euphratem eſt ubi fides in obſcuro & fit nulla per falſa ex ratiociniis; cingulum corruptum ut non ad quicquam prodeſſet, pro quod tunc diſſoluta & diſperſa omnia amoris & fidei. Quod Jeremias alligaret libro a ſe ſcripto lapidem, & *projiceret in medium Euphratem*" Cap: LI: 63, ſignificabat quod Verbum propheticum periret per ſimilia. Apud Eundem "Non effugiet celer, neque eripiet ſe fortis, *ſeptentrionem verſus juxta litus fluvii Euphratis impegerunt* & ceciderunt; ſed Jehovah Zebaoth vindictam ſumit de hoſtibus ſuis: ſacrificium Domino Jehovæ Zebaoth *in terra ſeptentrionis juxta fluvium Euphratem*" XLVI: 4. 10, etiam ibi fluvius Euphrates pro falſificatis veris & adulteratis bonis per ratiocinia ex fallaciis, & inde ſcientificis, quæ favent amoribus ſui & mundi.

9342. Quia dabo in manum veſtram habitatores terræ, quod ſignificet imperium ſuper malis, conſtat ex ſignificatione dare in manum, quod ſit vincere & imperare; & ex ſignificatione habitatorum terræ, quod ſint mala Eccleſiæ; per habitatores enim ſignificantur bona, n: 2268. 2451. 2712. 3613, inde in oppoſito ſenſu mala, nam per gentes terræ Canaanis ſignificata ſunt mala & falſa infeſtantia & deſtruentia bona & vera Eccleſiæ, n: 9327.

9343. Et expellam illos ab ante te, quod ſignificet remotionem eorum, conſtat ex ſignificatione expellere, cum de malis, quod ſit remotio, de qua n: 9333.

9344. Non panges illis & diis illorum fœdus, quod ſignificet non communicationem cum malis & falſis, conſtat ex ſignificatione pangere fœdus, quod ſit conjungi, de qua n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021. 6804. 8767. 8778, ita quoque communicari, nam qui communicant inter ſe, conjunguntur; ex ſignificatione habitatorum terræ, qui hic ſunt illi cum quibus non pangerent fœdus, quod ſint mala, de qua mox ſupra n: 9342; & ex ſignificatione deorum, quod ſint falſa, de qua n: 4402 fin: 4544. 7873. 8867. 8941.

9345. Non habitabunt in terra tua, quod ſignificet quod mala non ſimul erunt cum bonis Eccleſiæ, conſtat ex ſignificatione habitatorum, de quibus dicitur quod non habitabunt in terra tua, quod ſint mala, de qua ſupra n: 9342; ex ſignificatione habitare, quod ſit vivere, de qua n: 1293. 3384. 3613; & quod habitare cum aliquo ſit vivere ſeu eſſe ſimul, n: 441; & ex ſignificatione terræ, quod ſit Eccleſia quoad bonum, ita quoque bonum Eccleſiæ, de qua n: 9325.

9346. Ne forte faciunt peccare te Mihi, quod ſignificet ne mala avertant bona a Domino, conſtat ex ſignificatione habitatorum terræ, de quibus dicitur ne forte faciant peccare, quod ſint mala, ut ſupra; ex ſignificatione peccare, quod ſit avertere, de qua n: 5474. 5841. 7589; & ex ſignificatione te Mihi, quod ſint bona a Domino, per filios enim Iſraelis, qui hic ſunt Te, ſignificantur illi qui in bono, ita bona, n: 5801. 5803. 5806. 5812. 5817. 5819.

5819. 5826. 5833. 9340, & per Jehovam, qui hic eſt Mihi, intelligitur Dominus, n: 9199. 9315, & quæ ibi citata. Quod mala avertant bona a Domino, inde eſt, quia mala & bona oppoſita ſeu contraria ſunt, & duo oppoſita ſeu contraria non poſſunt ſimul eſſe, averſantur enim ſe mutuo & confligunt; quod conſtare evidenter poteſt ex eo, quod mala ſint ex inferno & bona e cœlo, ac infernum e cœlo remotiſſimum eſt; non quoad diſtantiam, quoniam diſtantia in altera vita nulla eſt, ſed quoad ſtatum; quapropter qui in ſtatu inferni ſunt non poſſunt transferri in ſtatum cœli, mala enim apud illos rejiciunt bona apud hos: hoc intelligitur per Abrahami verba ad divitem "Inter nos & vos hiatus ingens firmatus eſt, ut qui volunt tranſcendere abhinc ad vos non poſſint, neque qui ibi ad nos tranſire" Luc: XVI: 26; hiatus ingens eſt oppoſitio & contrarietas ſtatuum vitæ. Ex his patet, quomodo intelligendum, quod mala avertant bona a Domino, quod nempe qui in malis ſunt, non modo non recipiant bona quæ continue a Domino apud unumquemvis influunt, ſed etiam prorſus avertant; quapropter homo nequaquam poteſt bonum cœli recipere, priuſquam abſtinet a malis.

2347. Cum ſerviveris diis illorum, quod ſignificet ſi cultus ex falſis, conſtat ex ſignificatione ſervire, quod ſit cultus, de qua n: 7934. 8057; & ex ſignificatione deorum, quod ſint falſa, de qua n: 4544. 7873. 8367. 8941.

9348. Quia erit tibi in laqueum, quod ſignificet ex allectatione & ex deceptione malorum, conſtat ex ſignificatione laquei, cum de malis, quod ſit allectatio & deceptio. Quod mala allectent & decipiant, eſt inde, quia omnia mala ſcaturiunt ex amoribus ſui & mundi, n: 9335, & amores ſui & mundi connaſcuntur homini, & inde homo jucundum vitæ ſuæ a prima nativitate ſentit, imo inde vitam habet; quapropter illi amores ſicut latentes venæ fluvii cogitationem & voluntatem hominis a Domino ad ſe, & a cœlo ad mundum, ita a veris & bonis fidei ad falſa & mala continue trahunt; ratiocinia ex fallaciis ſenſuum tunc imprimis valent, & quoque Verbi ſenſus literalis perverſe explicatus & applicatus: hæc & illa ſunt, quæ per laqueos, tendiculas, foveas, retia, funes, pedicas, tum quoque per fraudes & dolos, in Verbo in ſenſu ſpirituali intelliguntur; ut apud Eſaiam "Pavor & *fovea & laqueus* ſuper te habitator terræ, unde fiet, fugiens e voce pavoris *cadet in foveam*, & *aſcendens e fovea capietur laqueo*; nam Catharactæ ab alto apertæ ſunt, & commota ſunt fundamenta terræ" XXIV: 17. 18. 19: & apud Jeremiam "Timor, *fovea & laqueus* ſuper te habitator Moabi, qui effugerit timorem, *incidit in foveam*, & *qui aſcendit e fovea, capietur laqueo*" XLVIII: 43. 44, pavor & timor eſt turba & commotio animi, cum hæret inter mala & bona, & inde inter falſa & vera; fovea eſt falſum inductum per ratiocinia ex fallaciis ſenſuum ad favendum jucundis amorum ſui & mundi; laqueus eſt allectatio & deceptio mali inde. Apud Eundem "Ibunt & impingent retro, & frangentur, & *illaqueabuntur*, & *capientur*" XXVIII: 13, impingere retro pro avertere ſe a bono & vero; frangi pro diſſipare vera & bona; illaqueari pro allectari a malis amorum ſui & mundi; capi pro auferri ab illis. Apud

Ezechielem "Mater principum Iſraelis Leæna; unus ex catulis illius didicit rapere rapinam homines devoravit; audiverunt de eo gentes, *quarum in fovea captus eſt*, & deduxerunt eum hamis in terram Ægypti: poſtea ſtupravit viduas, & urbes devaſtavit, deſolata eſt terra & plenitudo ejus a voce rugitus ejus; ideo *inſidiatæ ſunt* illi gentes circumcirca ex provinciis, & *expanderunt ſuper eum rete ſuum*; in *fovea earum* captus eſt: poſuerunt eum *in cavea cum hamis*, & deduxerunt eum ad regem Babelis *in retibus*, ut non audiretur vox ejus amplius in montibus Iſraelis" XIX: 4. 7. 8. 9; hic prophanatio veri ſucceſſiva per allectamenta falſorum ex malis deſcribitur; mater principum Iſraelis, eſt Eccleſia ubi primaria vera, quod mater ſit Eccleſia, videatur n: 289. 2691. 2717. 4257. 5580. 8897, & principes Iſraelis primaria vera n: 1482. 2089. 5044; leæna eſt falſum ex malo pervertens vera Eccleſiæ, catulus leonis eſt malum, in ſua potentia, n: 6367; rapere rapinam, & devorare homines, eſt deſtruere vera & bona, homo enim eſt bonum Eccleſiæ n: 4287. 7424. 7523; gentes ſunt mala n: 1259. 1260. 1849. 2588 fin: 4444. 6336; fovea in qua captus a gentibus eſt falſum mali, n: 4728. 4744. 5038. 9086; terra Ægypti in quam hamis deductus eſt ſcientificum per quod falſum, n: 9340; ſtuprare viduas eſt pervertere bona quæ deſiderant verum, quod ſtuprare ſit pervertere n: 2466. 2729. 4865. 8904, & viduæ bona quæ deſiderant verum, n: 9198. 9200; devaſtare urbes eſt deſtruere doctrinalia veri Eccleſiæ, n: 402. 2268. 2450. 2943. 3216. 4478. 4492. 4493; deſolare terram & plenitudinem ejus eſt deſtruere omnia Eccleſiæ, n: 9325; vox rugitus leonis eſt falſum; expandere ſuper eum rete, eſt allectare per jucunda amorum terreſtrium & per ratiocinia inde; deducere ad regem Babelis eſt prophanatio veri n: 1182. 1283. 1295. 1304. 1307. 1308. 1321. 1322. 1326. Quod talia non eveniant, quando homo non ſe & mundum ſuper omnia amat, deſcribitur ita apud Amos "Num rugiet Leo in ſylva, ſi rapina illi non; *num cadet avis ſuper laqueum terræ, ſi tendicula illi non, num aſcendet laqueus de terra*, ſi capiendo non ceperit" III: 4. 5. Quod Laqueus in ſpirituali ſenſu ſit allectatio & deceptio per jucunda amorum ſui & mundi, ita allectatio & deceptio malorum, & hoc per ratiocinia ex fallaciis ſenſuum, quæ favent illis jucundis, patet unicuivis, nam illaqueationes & captiones non aliunde ſunt: diabolica turba nec aliud aggreditur apud hominem, quam illos ejus amores, quos jucundat omni modo, uſque dum capitur, & cum captus eſt, ratiocinatur homo ex falſis contra vera, & ex malis contra bona; & tunc non contentus eſt eo, ſed etiam jucundum captat in illaqueando & allectando alios ad falſa & mala; quod quoque hoc jucundum captet, eſt quia tunc unus ex turba diabolica eſt. Quia Laqueus, Tendicula, Rete, ſignificant talia, etiam ſignificant deſtructionem vitæ ſpiritualis, & ſic perditionem, nam jucunda illorum amorum ſunt quæ deſtruunt & quæ perdunt; quoniam ex illis amoribus, ut ſupra dictum eſt, ſcaturiunt omnia mala; ex amore enim ſui ſcaturit contemtus aliorum præ ſe, dein ſubſannatio & vituperatio eorum, poſtea inimicitia ſi non favent, tandem jucundum odii, jucundum vindictæ, ita jucundum ſævitiæ, imo crudelitatis; ille amor in altera vita aſcendit eo uſque,

ut niſi Dominus faveat, & det illis dominium ſuper alios, Ipſum non modo contemnant, ſed etiam ſubſannent verbum quod de Ipſo, & tandem ex odio & vindicta contra Ipſum agunt, & quantum non poſſunt contra Ipſum, exercent talia cum ſævitia & crudelitate contra omnes profitentes Ipſum; inde patet, unde ſcaturit, quod diabolica turba talis ſit, quod nempe ex amore ſui: quapropter Laqueus ſicut ſignificat jucundum amoris ſui & mundi, etiam ſignificat deſtructionem vitæ ſpiritualis, & perditionem; nam omne fidei & amoris in Dominum, & omne amoris erga proximum, per jucundum amoris ſui & mundi, ubi dominatur, deſtruitur, videantur citata n: 9335. Quod illi amores ſint origines omnium malorum, & quod infernum ſit ex illis & in illis amoribus, quodque illi amores ſint ignes ibi, hodie in orbe ignotum eſt; cum tamen notum potuiſſet eſſe ex eo, quod illi amores oppoſiti ſint amori erga proximum & amori in Deum, & quod oppoſiti humiliationi cordis, & quod ex illis ſolis omnis contemtus, omne odium, omnis vindicta, & omnis ſævitia ac crudelitas, exiſtat, quod quiſque ſcire poteſt qui expendit. Quod itaque Laqueus deſtructionem vitæ ſpiritualis & perditionem ſignificet, patet a ſequentibus his locis; apud Davidem "Jehovah pluet ſuper impios, *Laqueos*, Ignem & Sulphur" Pſalm: XI: 6; ignis & ſulphur ſunt mala amoris ſui & mundi, quod ignis id ſit, videatur n: 1297. 1861. 5071. 5215. 6314. 6832. 7324. 7575. 9041; & quod ſulphur, n: 2446; inde patet quid laquei. Apud Lucam "Ut ſubitus ſuper vobis ſtet dies illæ, *nam ſicut laqueus veniet* ſuper omnes qui ſedent ſuper facie totius terræ" XXI: 34. 35, agitur ibi de ultimo tempore Eccleſiæ, quando nulla fides, quia nulla charitas, quoniam amores ſui & mundi regnaturi, inde perditio, quæ eſt laquæus. Apud Jeremiam "Inveniuntur in populo meo impii, ſpeculantur *ſicut tendunt aucupes*, conſtituunt *perdentem*, ut homines *capiant*" V: 26: apud Davidem "*Laqueos tendunt* quærentes animam meam, & quærentes malum meum, loquuntur *perditiones*, & *dolas* toto die meditantur" Pſalm: XXVIII: 13: apud Eundem "Cuſtodi me *a manibus tendiculæ*, poſuerunt mihi, & *laqueis* operantium iniquitatem, *cadant in retia illi*, impii una, ego donec tranſeam" Pſalm: CXLI: 9. 10. Apud Eſaiam "Erit in Sanctuarium, licet in lapidem impulſus, & in petram offendiculi, duabus domibus Iſraelis; *in laqueum* & *in tendiculam* habitatori Hieroſolymæ; impingent inter illos multi, & cadent, & confringentur, & *illaqueabuntur* & *capientur*" VIII: 14. 15, agitur ibi de Domino; lapis impulſus & petra offendiculi pro ſcandalizatione; laqueus & tendicula pro perditione, nempe illorum qui oppugnant & deſtruere conantur vera & bona fidei in Dominum, per falſa faventia amoribus ſui & mundi; omnes enim ſuperbi non modo ſcandalizantur, ſed etiam illaqueantur per id, quod Divinum apparuerit in forma humana, & tunc non in regia majeſtate, ſed in ſpecie contemta. Ex his nunc patet, quod per erit in laqueum ſignificetur allectatio & deceptio malorum, & inde perditio; ut quoque alibi apud Moſchen "Ne pangas fœdus cum habitatore terræ, ſupra quam venturus, *ne fiat in laqueum in medio tui*" Exod: XXIV: 12. Apud Eundem "Non ſervies diis illorum, *laqueus namque hoc tibi*" Deut: VII: 16:

16: apud Eundem "*Cave tibi ne illaqueeris poſt gentes*, & ne forte quæras deos eorum". Deut: XII: 30, gentes ſunt mala & inde falſa.

9349. Actum eſt in Capitibus XX. XXI. XXII. XXIII, de Legibus, Judiciis & Statutis, quæ promulgata ſunt e monte Sinai, & oſtenſum, quid in ſenſu interno continent, ita quomodo in cœlo percipiuntur, quod nempe non ſecundum ſenſum literalem, ſed ſecundum ſenſum ſpiritualem, qui non patet in litera, ſed uſque ineſt: Verum, qui non ſcit quomodo res ſe habet, poteſt autumare, quod Verbum quoad ſenſum literalem ſic annihiletur, ex cauſa quia ad illum non attenditur in cœlo: ſed ſciendum eſt, quod ſenſus literalis Verbi per id nequaquam annihiletur, verum potius confirmetur, & quod ſingula verba ex ſenſu ſpirituali, qui ineſt, pondera habeant, & ſancta ſint, quoniam ſenſus literalis eſt baſis & fulcrum, cui ſenſus ſpiritualis innititur, & cui conjunctiſſime cohæret, uſque adeo, ut ne quidem jotha ſeu apex, aut corniculum ſit in litera Verbi, quod non ſanctum Divinum in ſe continet; ſecundum Domini verba apud Matthæum "*Amen, dico vobis, uſque dum prætereat cœlum & terra, jotha unum, aut unum corniculum non præteribit de Lege, donec omnia fiant*" V: 18: & apud Lucam "*Facilius eſt cælum & terram tranſire, quam Legis unum apicem cadere*" XVI: 17; quod lex ſit Verbum, videatur n: 6752. 7462; ideo etiam ex Divina Domini Providentia factum eſt, quod Verbum quoad omnem jotham & apicem a tempore, quo ſcriptum eſt, conſervatum ſit, imprimis Verbum Veteris Teſtamenti: oſtenſum quoque eſt e cœlo, quod in Verbo non ſolum unaquævis vox, ſed etiam unaquævis ſyllaba, &, quod incredibile, unumquodvis corniculum ſyllibæ in Lingua originali involvat ſanctum, quod perceptibile ſit Angelis intimi cœli; quod ita ſit, aſſeverare poſſum, ſed ſcio quod tranſcendat fidem. Inde patet, quod quidem Ritualia Externa Eccleſiæ, quæ repræſentabant Dominum ac Interna Cœli & Eccleſiæ quæ a Domino, de quibus in Verbo Veteris Teſtamenti, quoad plurimam partem abrogata ſint, ſed quod uſque Verbum in ſua Divina Sanctitate permaneat, quoniam, ut dictum eſt, omnia & ſingula ibi, uſque involvunt ſancta Divina, quæ in cœlo, dum legitur id Verbum, percipiuntur; eſt enim internum ſanctum in ſingulis, quod eſt ſenſus ejus internus, ſeu ſenſus cœleſtis & Divinus; hic ſenſus eſt anima Verbi, & eſt ipſum Verum Divinum procedens a Domino, ita Ipſe Dominus. Ex his conſtare poteſt, quomodo ſe habet cum Legibus, Judiciis, & Statutis, quæ a Domino promulgata ſunt e monte Sinai, & quæ in Capitibus XX. XXI. XXII. XXIII, de quibus actum eſt, continentur, quod nempe omnia & ſingula ibi ſancta ſint, quia in interna forma ſancta ſunt; ſed uſque quod quædam eorum abrogata ſint quoad uſum hodie ubi Eccleſia, quæ eſt Eccleſia Interna; quædam autem eorum ſunt talia ut poſſint ſervire uſui, ſi ita libet; & quædam eorum omnino obſervanda & facienda ſunt: ſed uſque quæ abrogata ſunt quoad uſum ubi Eccleſia, & quæ ſervire poſſunt uſui ſi libet, ut & quæ omnino obſervanda & facienda, æque ſancta ſunt in ſancto interno, nam Verbum totum quantum in ſinu ſuo eſt Divinum: Sanctum internum eſt quod docet ſenſus Internus, & eſt idem cum Internis Eccleſiæ Chriſtianæ, quæ Doctrina Charitatis

ritatis & Fidei docet. Ut hæc ad captum ſiſtantur, ſint illuſtratione Leges, Judicia, & Statuta, de quibus in Prædictis Capitibus: *Quæ ibi omnino obſervenda & facienda, ſunt quæ continentur in Capite* xx: Verſ: 3. 4. 5. 7. 8. 12. 13. 14. 20. Capit: xxi: Verſ: 12. 14. 15. 20. Capit: xxii: Verſ: 17. 18. 19. 27. Capit: xxiii: 1. 2. 3. 6. 7. 8. 24. 25. 32. *Quæ ſervire poſſunt uſui ſi libet, ſunt talia quæ continentur* in Capite xx: Verſ: 10. Capit: xxi: 18. 19. 22. 23. 24. 25. 33. 34. 35. 36. 37. Capit: xxii: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 16. 20. 21. 22. 24. 25. 26. 30. Cap: xxiii: 4. 5. 9. 12. 13. 14. 15. 16. 33. *Quæ autem abrogata ſunt quoad uſum hodie ubi Eccleſia*, Cap: xx: Verſ: 21. 22. 23. Cap: xxi: Verſ: 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 16. 21. 26. 27. 28. 29. 31. 32. Cap: xxii: Verſ: 14. 28. 29. Cap: xxiii: Verſ: 10. 11. 17. 18. 19. Sed, ut ſupra dictum eſt, hæc & illa æque ſancta ſunt, ſeu æque Verbum Divinum ſunt.

CAUSÆ

Cur Dominus in Noſtra Tellure, & non in alia, naſci voluit.

9350. *QUOD Domino placuerit naſci, & Humanum aſſumere in noſtra Tellure, & non in alia, ſunt plures cauſæ, de quibus e cœlo informatus ſum.*

9351. Cauſa principalis fuit propter Verbum, quod hoc in noſtra Tellure potuerit conſcribi, & ſcriptum dein per univerſam Tellurem vulgari; ac ſemel vulgatum conſervari in omnem poſteritatem; & quod ſic manifeſtari potuerit, quod Deus Homo factus ſit, etiam omnibus in altera vita.

9352. Quod cauſa principalis fuerit propter Verbum, *eſt quia Verbum eſt ipſum Verum Divinum, quod docet hominem, quod Deus ſit, quod cœlum ſit & quod Infernum, quod vita poſt mortem; & inſuper docet, quomodo vivet & credet, ut in Cœlum veniat, & ſic in æternum felix ſit: hæc omnia abſque revelatione, ita in hac Tellure abſque Verbo, prorſus ignota fuiſſent; & tamen homo ita creatus eſt, ut quoad Internum ſuum hominem non mori poſſit.*

9353. Quod Verbum in noſtra Tellure potuerit conſcribi, *eſt quia ars ſcribendi hic ab antiquiſſimo tempore fuerit, primum ſuper codicibus,*

cibus, dein ſuper membranis, poſtea ſuper chartis, & demum vulgari typis. Hoc proviſum eſt a Domino propter Verbum.

9354. Quod Verbum dein per univerſam hanc tellurem vulgari potuerit, *eſt quia commercium omnium gentium hic datur, non modo per peregrinationes, ſed etiam per navigationes ad omnia loca totius orbis; inde Verbum ſemel conſcriptum transferri potuit ab una gente ad alteram, & ubivis doceri. Quod tale commercium daretur, etiam proviſum eſt a Domino propter Verbum.*

9355. Quod Verbum ſemet conſcriptum potuerit conſervari in omnem poſteritatem, *proinde in millia & millia annorum, & quoque quod conſervatum ſit, notum eſt.*

9356. Quod ſic manifeſtari potuerit, quod Deus Homo factus ſit; *hoc enim primum & eſſentialiſſimum eſt, propter quod Verbum; nam nemo credere poteſt in Deum, & amare Deum, quem non ſub aliqua ſpecie comprehendere poteſt; quapropter qui incomprehenſibile agnoſcunt, labuntur cogitatione in naturam, & ſic in nullum Deum credunt, videatur n:* 7211. 9303. 9315; *quapropter placuit Domino hic naſci, & hoc manifeſtum facere per Verbum, ut non modo id notum fieret in hoc orbe,* ſed etiam ut per id manifeſtum fieret omnibus in univerſo, qui in cœlum ex quacunque Tellure veniunt; *nam in cœlo eſt omnium communicatio.*

9357. *Sciendum, quod Verbum in noſtra Tellure per cœlum a Domino datum, ſit unio cœli & mundi, n:* 9212; *ob quem finem eſt correſpondentia omnium quæ in litera in Verbo cum Divinis in Cœlo; & quod Verbum in ſupremo ac intimo ſuo ſenſu agat de Domino, de Regno Ipſius in cœlis & in terris, deque amore & fide ab Ipſo & in Ipſum; proinde de vita ab Ipſo & in Ipſo: talia ſiſtuntur Angelis in Cœlo, e quacunque Tellure ſint, quando Verbum noſtræ Telluris legitur & prædicatur.*

9358. *In omni alia Tellure manifeſtatur Verum Divinum oretenus per ſpiritus & angelos, ſicut in præcedentibus, ubi de Incolis Tellurum in ſolari hoc mundo, dictum eſt, ſed hoc fit intra familias; nam humanum genus in pleriſque telluribus diſtinctum habitat ſecundum familias; quapropter Divinum Verum per ſpiritus & angelos ita revelatum non transfertur longe ultra familias, & niſi jugiter ſuccedat nova revelatio, id vel pervertitur vel perit: aliter in noſtra Tellure, ubi Verum Divinum, quod eſt Verbum, manet in ſua integritate in perpetuum.*

9359. *Sciendum, quod Dominus omnes, e quacunque Tellure ſint, agnoſcat & recipiat, qui Deum ſub humana forma agnoſcunt & colunt, quoniam Deus ſub Humana forma eſt Dominus: & quia Dominus incolis in Telluribus, in forma Angelica, quæ eſt forma humana, apparet, ideo cum ſpiritus & angeli ex illis telluribus audiunt a noſtræ telluris ſpiritibus & angelis, quod Deus actualiter Homo ſit, recipiunt id Verbum, agnoſcunt, & gaudent quod ita ſit, videatur n:* 7173.

9360. *Ad cauſas quæ prius allatæ ſunt, accedit, quod incolæ, ſpiritus & angeli noſtræ telluris referant in Maximo Homine; Senſum Externum & Corporeum, n:* 9107; *ac Senſus externus & corporeus eſt ultimum, in quod deſinunt interiora vitæ, & in quo ut in ſuo communi, requieſcunt, n:* 5077. 9212. 9216: *ſimile eſt Verum Divinum in litera, quod vocatur Verbum; quod ob illam cauſam etiam in hac Tellure, & non in alia, datum eſt: & quia Dominus eſt Verbum, & ejus primum & ultimum, ut omnia ſecundum ordinem exiſterent, etiam ideo voluit in hac Tellure naſci, & fieri Verbum, ſecundum hæc apud Johannem* "*In principio erat Verbum, & "Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: hoc erat in "principio apud Deum: omnia per Ipſum facta ſunt, & ſine Ipſo fac- "tum eſt nihil quod factum eſt.* Et Verbum Caro factum eſt, & ha- "bitavit inter nos, & vidimus gloriam Ipſius, gloriam ut Unigeniti "a Patre. *Deum nemo vidit uſquam, Unigenitus Filius, qui in ſinu "Patris eſt, Ipſe expoſuit*" 1: 2. 3. 4. 14. 18, *Verbum eſt Divinum Verum. Sed hoc arcanum eſt, quod in intellectum modo pauciorum cadit.*

9361. *Quod incolæ tellurum aliarum gaudeant, quando audiunt, quod Deus aſſumſerint Humanum, & hoc Divinum fecerit, & quod ſic Deus actualiter Homo ſit, videbitur ad finem ultimorum Capitum Exodi.*

9362. *In nunc ſequentibus uſque ad finem Libri Exodi, ex Divina Domini Miſericordia, dicetur de incolis, ſpiritibus, & angelis Tellurum in Cœlo aſtrifero.*

EXODI

CAPUT VIGESIMUM QUARTUM.

Doctrina Charitatis & Fidei.

9363. CREDERE illa quæ docet Verbum ſeu quæ Doctrina Eccleſiæ, & non vivere ſecundum illa, apparet ſicut ſit Fides, & quoque autumant quidam, quod ſalventur per illam; ſed per illam ſolam nemo ſalvatur, eſt enim fides perſuaſiva, quæ qualis ſit, nunc dicetur.

9364. Fides perſuaſiva eſt, cum creditur & amatur Verbum & Doctrina Eccleſiæ, non propter finem ſerviendi proximo, hoc eſt, concivi, patriæ, Eccleſiæ, Cœlo, & Ipſi Domino, conſequenter non propter vitam, nam illis ſervire eſt vita; ſed propter lucrum, honores, & eruditionis famam, ut fines: quapropter qui in illa fide ſunt, non ſpectant ad Dominum & ad Cœlum, ſed ad ſe & ad mundum.

9365. Qui in mundo magna ſpirant & multa cupiunt, in perſuaſivo, quod Verum ſit quod Doctrina Eccleſiæ docet, fortiori ſunt, quam qui non magna ſpirant & multa cupiunt, cauſa eſt, quia Doctrina Eccleſiæ eſt illis modo medium ad ſuos fines; & quantum cupiuntur fines, tantum amantur media, & quoque creduntur.

9366. Sed res in ſe talis eſt; quantum in igne amorum ſui & mundi ſunt, & ex igne illo loquuntur, prædicant, & agunt, tantum in illo perſuaſiva ſunt; & tunc non aliter ſciunt, quam quod ita ſit: cum autem non in illorum amorum igne ſunt, tunc nihil credunt, & plures illorum negant: inde patet, quod fides perſuaſiva ſit fides oris & non cordis; ita quod in ſe non ſit fides.

9367. Qui in fide perſuaſiva ſunt, non ſciunt ex aliqua illuſtratione interna, num vera ſint vel falſa quæ docent, imo nec curant, modo a vulgo credantur; ſunt enim in nulla affectione veri propter verum. Illi quoque ſolam fidem præ reliquis defendunt, & bonum fidei, quod eſt charitas, tanti faciunt, quantum per id poſſunt lucrari.

9368. Qui in fide perſuaſiva ſunt, recedunt a fide, ſi privantur honoribus & lucris, modo fama non periclitetur; nam fidei perſuaſiva non eſt intus apud hominem, ſed ſtat foris, ſolum in memoria, e qua depromitur, cum docetur: quapropter illa fides cum ſuis veris poſt mortem evaneſcit: nam tunc manet ſolum illud fidei quod intus in homine eſt, hoc eſt, quod radicatum eſt in bono, ita quod factum vitæ.

9369. Illi qui in fide perſuaſiva ſunt, intelliguntur per hos apud Matthæum "*Multi dicent Mihi in die illo, Domine, Domine, nonne per Nomen tuum prophetavimus, & per Nomen tuum dæmonia ejecimus; & in Nomine tuo multas virtutes fecimus: ſed tunc confitebor illis, non novi vos, operarii iniquitatis*" VII: 22. 23. Tum apud Lucam "*Tunc incipietis dicere, edimus coram te, & bibimus, & in plateis noſtris docuiſti; ſed dicet, dico vobis, non novi vos unde ſitis, diſcedite a Me omnes operarii iniquitatis*" XIII: 26. 27: intelliguntur etiam per quinque virgines ſtultas, quæ non habebant oleum in lampadibus, apud Matthæum "*Tandem venerunt illæ virgines, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis; Ille vero reſpondens dicet, amen, dico vobis, non novi vos*" XXV: 11. 12, oleum in lampadibus eſt bonum in fide, n: 886. 4638.

CAPUT XXIV.

1. ET ad Moſchen dixit, aſcende ad JEHOVAM Tu, & Aharon, Nadab & Abihu, & ſeptuaginta de ſenioribus Iſraelis, & incurvetis vos e longinquo.

2. Et appropinquabit Moſcheh ſolus ille ad JEHOVAM, & illi non appropinquabunt, & populus non aſcendent cum illo.

3. Et venit Moſcheh, & renuntiavit populo omnia verba JEHOVÆ, & omnia judicia; & reſpondit omnis populus voce una, & dixerunt, omnia verba, quæ loquutus JEHOVAH, faciemus.

4. Et ſcripſit Moſcheh omnia verba JEHOVÆ, & ſurrexit mane in matutino, & ædificavit altare ſub monte, & duodecim ſtatuas pro duodecim tribubus Iſraelis.

5. Et miſit pueros filiorum Iſraelis, & obtulerunt holocauſta & ſacrificaverunt ſacrificia pacifica JEHOVÆ juvencos.

6. Et accepit Moſcheh dimidium ſanguinis, & poſuit in crateribus, & dimidium ſanguinis ſparſit ſuper altare.

7. Et accepit librum fœderis, & legit in auribus populi, & dixerunt, omnia quæ loquutus JEHOVAH faciemus & audiemus.

8. Et accepit Moſcheh ſanguinem, & ſparſit ſuper populum, & dixit, ecce ſanguis fœderis, quod pepigit JEHOVAH cum vobis ſuper omnia verba hæc.

9. Et aſcendit Moſcheh & Aharon, Nadab & Abihu, & ſeptuaginta ex ſenioribus Iſraelis.

10. Et viderunt DEUM Iſraelis, & ſub pedibus Ipſius ſicut opus lapidis ſapphiri, & ſicut ſubſtantia cœli quoad munditiem.

11. Et ad ſepoſitos filios Iſraelis non miſit manum ſuam, & viderunt DEUM, & comederent & biberunt.

12. Et dixit JEHOVAH ad Moſchen, aſcende ad Me in montem, & eſto ibi, & dabo tibi tabulas lapidis, & legem, & præceptum, quæ ſcribam ad docendum illos.

13. Et ſurrexit Moſcheh & Jehoſchua miniſter ejus, & aſcendit Moſcheh ad montem DEI.

14. Et ad ſeniores dixit, ſedete vobis in hoc, donec revertamur ad vos; & ecce Aharon & Chur vobiſcum, quiſquis habens verba, accedat ad illos.

15. Et aſcendit Moſcheh ad montem, & obtexit nubes montem.

16. Et commorabatur gloria JEHOVÆ ſuper monte Sinai, & obtexit eum nubes ſex dies, & vocavit ad Moſchen in die ſeptimo e medio nubis.

17. Et aſpectus gloriæ JEHOVÆ ſicut ignis comedens in capite montis oculis filiorum Iſraelis.

18. Et intravit Moſcheh in medium nubis, & aſcendit ad montem, & fuit Moſcheh in monte quadraginta dies & quadraginta noctes.

CONTENTA.

9370. AGitur in ſenſu interno de Verbo a Domino per cœlum dato, quale ſit, quod Divinum in ſenſu utroque, interno & externo; & quod per id conjunctio Domini ſit cum homine.

SENSUS INTERNUS.

9371. Verſ: 1. 2. *ET ad Moſchen dixit, aſcende ad Jehovam, Tu, & Aharon, Nadab & Abihu, & ſeptuaginta de ſenioribus Iſraelis; & incurvetis vos e longinquo. Et appropinquabit Moſcheh ſolus ille ad Jehovam, & illi non appropinquabunt; & populus non aſcendent cum illo.* Et ad Moſchen dixit, ſignificat quod concernit Verbum in communi: aſcende ad Jehovam, ſignificat conjunctionem cum Domino: tu & Aharon, ſignificat Verbum in ſenſu interno & externo: Nadab & Abihu, ſignificat doctrinam ex utroque: & ſeptuaginta de ſenioribus Iſraelis, ſignificat præcipua vera Eccleſiæ quæ Verbi ſeu Doctrinæ concordantia cum bono: & incurvetis vos e longinquo, ſignificat humiliationem & adorationem ex corde, & tunc influxum Domini: & appropinquabit Moſcheh ſolus ille ad Jehovam, ſignificat conjunctionem & præſentiam Domini per Verbum in communi: & illi non appropinquabunt, ſignificat non conjunctionem & præſentiam ſeparatam: & populus non aſcendet cum illo, ſignificat plane non conjunctionem cum externo abſque interno.

9372. Et ad Moſchen dixit, quod ſignificet quod concernit Verbum in communi, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verbum, de qua ſequitur; & ex ſignificatione dixit, quod involvat illa quæ in hoc Capite ſequuntur, ita quæ concernunt Verbum, n: 9370. Quod Moſcheh repræſentet Verbum, conſtare poteſt ex illis, quæ de Moſche ſæpe prius oſtenſa ſunt, ut ex Præfat: ad Cap: XVIII: Geneſ: & n: 4859 fin: 5922. 6723. 6752. 6771. 6827. 7010. 7014. 7089. 7382. 8601. 8760. 8787. 8805, quæ videantur; hic repræſentat Moſcheh Verbum in communi, quia de eo in ſequentibus dicitur, *quod ille appropinquaret ſolus ad Jehovam*, Verſ: 2, & quoque *quod ille vocatus e medio nubis, intraverit & aſcenderit montem*, Verſ: 16. 18. In Verbo ſunt plures, qui repræſentant Dominum quoad Verum Divinum, ſeu quoad Verbum; ſed inter illos præcipui ſunt Moſcheh, Elias,

Eliſæus

Eliſæus, & Johannes Baptiſta; quod Moſcheh, videri poteſt in explicationibus nunc ſupra citatis; quod Elias & Eliſæus in Præf: ad Cap: XVIII: Geneſ: & n: 2762. 5247 fin: quod Johannes Baptiſta, conſtat ex eo, quod is ſit Elias qui venturus: qui non ſcit, quod Johannes Baptiſta repræſentaverit Dominum quoad Verbum, non ſcire poteſt quid involvunt & ſignificant omnia illa, quæ de illo in Novo Teſtamento dicta ſunt; quapropter ut hoc arcanum pateat, & ſimul tunc quod Elias & quoque Moſcheh, qui viſi ſunt cum Dominus transformatus eſt, ſignificaverint Verbum, licet hic afferre aliqua, quæ de Johanne Baptiſta memorantur; ut quæ apud Matthæum "*Poſtquam abiverunt nuntii Johannis, cæpit Jeſus loqui de Johanne, dicens, quid exiviſtis in deſertum videre, num arundinem a vento agitatam; quid vero exiviſtis videre, num hominem mollibus indumentis indutum, ecce qui mollia gerunt, in domibus regum ſunt: quid vero exiviſtis videre, num Prophetam, imo dico vobis, etiam magis quam propheta; hic eſt, de quo ſcriptum, ecce Ego mitto Angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te: amen dico vobis, non ſuſcitatus eſt inter natos mulierum major Johanne Baptiſta; qui vero minor eſt in regno cælorum, major illi eſt, Omnes Prophetæ & Lex uſque ad Johannem prophetarunt. Et ſi vultis credere, ille Ipſe eſt Elias qui venturus eſt: qui habet aurem ad audiendum, audiat*" XI: 7 ad 15 & Luc: VII: 24 ad 28: quomodo hæc intelligenda ſunt, nemo ſcire poteſt, niſi ſciat quod Johannes ille repræſentaverit Dominum quoad Verbum, & tunc niſi ex ſenſu interno ſciat, quid ſignificatur per deſertum in quo ille; tum quid per arundinem vento agitatam, ut & per indumenta mollia in domibus regum; & dein quid ſignificatur per quod ille magis quam propheta eſſet, & quod inter natos mulierum nullus illo major eſſet, & tamen minor in regno cœlorum major illo; & denique quod ille eſſet Elias: hæc enim omnia abſque ſenſu altiori ſolum ex aliqua comparatione ſonant, & non ex re quæ alicujus ponderis: ſed prorſus aliter cum per Johannem intelligitur Dominus quoad Verbum, ſeu Verbum repræſentative; tunc per deſertum Judææ, in quo Johannes, ſignificatur ſtatus in quo Verbum illo tempore, cum Dominus in mundum venit, quod nempe in deſerto, hoc eſt, in tam obſcuro, ut prorſus non agnoſceretur Dominus, nec quicquam ſciretur de Regno Ipſius cœleſti; cum tamen omnes Prophetæ de Ipſo deque Regno Ipſius, quod in æternum duraturum eſſet, prophetarunt, quod deſertum tale obſcurum ſit, videatur n: 2708. 4736. 7313; Verbum ideo comparatur arundini vento agitatæ, cum explicatur ad libitum, nam arundo in ſenſu interno eſt Verum in ultimo, quale eſt Verbum in litera: quod Verbum in ultimo ſeu in litera, ſit coram aſpectu hominum ſicut rude & obſcurum, ſed in ſenſu interno molle & ſplendens, ſignificatur per quod non viderint hominem mollibus indumentis indutum, ecce qui mollia gerunt in domibus regum ſunt; quod talia per hæc verba ſignificentur, patet a ſignificatione indumentorum ſeu veſtium, quod ſint vera, videatur n: 2132. 2576. 4545. 4763. 5248. 6914. 6917. 7093; & quod ideo Angeli appareant veſtibus induti mollibus & ſplendentibus ſecundum vera ex bono apud illos, n: 5248. 5319. 5954. 9212. 9216; tum a ſignificatione domuum

um regum, quod ſint manſiones ubi angeli, ac in univerſali ſenſu cœli, nam domus dicuntur ex bono, n: 2233. 2234. 3128. 3652. 3720. 4622. 4982. 7836. 7891. 7996. 7997, & reges de vero, n: 1672. 2015. 2069. 3009. 4575. 4581. 4966. 5044. 6148, ideo angeli vocantur filii regni, filii regis, & quoque reges ex receptione veri a Domino: quod Verbum ſit plus quam aliqua doctrina in mundo, & plus quam aliquod verum in mundo, ſignificatur per quid exiviſtis videre, num prophetam, imo dico vobis etiam magis quam propheta, & quod non ſuſcitatus ſit inter natos mulierum major Johanne Baptiſta, propheta enim in ſenſu interno eſt doctrina, n: 2534. 7269, ac nati ſeu filii mulierum ſunt vera, n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 2803. 2813. 3704. 4257: quod Verbum in ſenſu interno, ſeu quale eſt in cœlo, ſit in gradu ſupra Verbum in ſenſu externo ſeu quale eſt in mundo, & quale Johannes Baptiſta docuit, ſignificatur per quod minor in regno cœlorum ſit major illo; nam Verbum perceptum in cœlo talis ſapientiæ eſt, ut tranſcendat omnem captum humanum: quod Prophetica de Domino & de Ipſius adventu, & quod repræſentativa Domini ac Ipſius Regni ceſſaverint, cum Dominus in mundum venit, ſignificatur per quod omnes Prophetæ & Lex uſque ad Johannem prophetaverint: quod Verbum per Johannem ſicut per Eliam repræſentatum ſit, ſignificatur per quod ille ipſe eſt Elias qui venturus; tum per hæc apud Matthæum "*Interrogaverunt diſcipuli Jeſum, quare ſcribæ dicunt, quod Eliam oporteat venire prius: Ipſe reſpondens dixit, Elias quidem veniet prius, & reſtituet omnia; dico vobis, quod Elias jam venerit, & non agnoverint eum, ſed fecerunt in eo quæcunque voluerunt: ſic & Filius hominis paſſurus eſt ab illis: & intellexerunt, quod de Johanne Baptiſta dixiſſet illis*" XVII: 10 ad 13; quod Elias venerit, & non agnoverint eum, ſed fecerint in eo quæcunque voluerunt, ſignificat quod Verbum quidem illos docuerit, quod venturus Dominus, ſed quod uſque non voluerint comprehendere, interpretando id ad favorem ſui dominii, & ſic extinguendo Divinum quod in illo: quod ſimiliter facturi cum ipſo Vero Divino, ſignificatur per quod ſic & Filius hominis paſſurus ſit ab illis; quod Filius hominis ſit Dominus quoad Verum Divinum, videatur n: 2803. 2813. 3704. Ex his nunc patet quid intelligitur per propheticum de Johanne apud Malachiam "*Ecce Ego mitto vobis Eliam Prophetam, antequam venit dies Jehovæ magnus & terribilis*" III: 23. Deſcribitur etiam Verbum in ultimo, ſeu quale eſt in forma externa, quæ apparet coram homine in mundo, per indumenta & per alimenta Johannis Baptiſtæ, apud Matthæum "*Johannes Baptiſta prædicans in deſerto Judææ, habebat indumentum ex pilis cameli, & cingulum coriaceum circum lumbum; alimentum ejus erant locuſtæ & mel agreſte*" III: 1. 3. 4: ſimiliter ac Elias in Libro II Regum "*quod eſſet vir piloſus, & cingulo corii cinctus circum lumbos*" I: 8; per indumentum ſeu veſtem, cum de Verbo, ſignificatur Verum Divinum ibi in forma ultima; per pilos cameli ſignificantur vera ſcientifica qualia ibi coram homine in mundo; per cingulum coriaceum ſignificatur vinculum externum connectens & in ordine tenens omnia interiora; per alimentum ſignificatur nutritio ſpiritualis ex cognitionibus veri & boni ex

Verbo;

Verbo; per locuſtas ſignificantur vera ultima ſeu communiſſima; & per mel agreſte, amænum eorum: quod per indumenta & alimenta ſignificentur talia, ducit originem ex repræſentativis in altera vita; ibi induti apparent omnes ſecundum vera ex bono; & quoque alimenta ibi repræſentantur ſecundum deſideria ſciendi & ſapiendi; inde eſt, quod indumentum ſeu veſtis ſit verum, videantur citationes ſupra; & quod alimentum ſeu cibus ſit nutritio ſpiritualis, n: 3114. 4459. 4792. 5147. 5293. 5340. 5342. 5576. 5579. 5915. 8562. 9003; quod cingulum ſit vinculum colligens & continens interiora, n: 9341 fin: quod corium ſit externum, n: 3540, ita cingulum coriaceum eſt vinculum externum; quod pili ſint vera ultima ſeu communiſſima, n: 3301. 5569 ad 5573; quod Camelus ſit ſcientificum in communi, n: 3048. 3071. 3143. 3145. 4156; quod locuſta ſit verum nutriens in extremis n: 3301 fin: & quod mel ſit amænum ejus, n: 5620. 6857. 8056; mel agreſte dicitur, quia per agrum, ſignificatur Eccleſia, n: 2971. 3317. 3766. 7502. 7571. 9139. 9295. Qui non ſcit, quod talia ſignificentur, nuſquam ſcire poteſt, cur ita induti fuerunt Elias & Johannes; quod uſque ea ſignificaverint aliquid peculiare prophetis illis, quiſque cogitare poteſt, qui bene de Verbo. Quia Johannes Baptiſta repræſentabat Dominum quoad Verbum, ideo quoque cum ille de Domino loquebatur, Qui erat Ipſum Verbum, dicebat de ſe quod non eſſet Elias, nec propheta, & quod non dignus eſſet ſolvere corrigiam calcei Domini, apud Johannem "*In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: & Verbum Caro factum eſt, & habitavit inter nos, & vidimus gloriam Ipſius. Quæſiverunt Judæi ex Hieroſolyma, Sacerdotes & Levitæ Johannem, quis eſſet; confeſſus eſt & non negavit, non ſum ego Chriſtus; quæſiverunt ergo illum, quid ergo, an Elias tu, ſed dixit, non ſum; an propheta tu, reſpondit non: quare dixerunt illi, quis es, dixit, ego vox clamantis in deſerto, rectam facite viam Domini, ſicut dixit Eſaias Propheta: dixerunt itaque, quare ergo babtizas, ſi non es Chryſtus, neque Elias, neque propheta; reſpondit, ego baptizo aqua, medius inter vos ſtat, quem vos non noſtis, ille eſt qui poſt me venturus eſt, qui ante me fuit, cujus ego non ſum dignus ut ſolvam Ipſius corrigiam calcei. Cum vidit Jeſum, dixit, ecce Agnus Dei qui tollit peccatum mundi; hic eſt, de quo ego dixi, poſt me venit vir, qui ante me fuit, quia prior me fuit*" 1: 1. 14. 19 ad 30; ex his patet, quod Johannes, cum de Ipſo Domino loquutus eſt; Qui fuit Ipſum Verum Divinum ſeu Verbum, dixerit ſe non eſſe aliquid, quoniam umbra diſparatur cum ipſa lux apparet, ſeu repræſentativum cum ipſa effigies; quod repræſentativa ſpectaverint res ſanctas ac Ipſum Dominum, & prorſus non perſonam quæ repræſentabat, videantur n: 665. 1097 fin: 1361. 3147. 3881. 4208. 4281. 4288. 4292. 4307. 4444. 4500. 6304. 7048. 7439. 8588. 8788. 8806: Qui non ſcit, quod repræſentativa evaneſcant ſicut umbræ præſente luce, non ſcire poteſt cur Johannes negaverit ſe eſſe Eliam & Prophetam. Ex his nunc conſtare poteſt, quid ſignificatur *per Moſchen & Eliam, qui viſi in gloria, & loquuti cum Domino, cum transformatus, de exitu quem impleturus eſſet in Hieroſolyma*" Luc: IX: 29. 30. 31, quod nempe Verbum, per Moſchen

Verbum

Verbum Hiſtoricum, & per Eliam Verbum Propheticum, quod in ſenſu interno ubivis agit de Domino, de Ipſius adventu in Mundum, & de Ipſius exitu e mundo; quapropter dicitur, quod Moſcheh & Elias viſi ſint in gloria, gloria enim eſt ſenſus internus Verbi, & nubes ſenſus ejus externus, videatur Præfatio ad Cap: XVIII Gen: & n: 5922. 8427.

9373. Aſcende ad Jehovam, quod ſignificet conjunctionem cum Domino, conſtat ex ſignificatione aſcendere, quod ſit elevari verſus interiora, de qua n: 3084. 4539. 4969. 5406 5817. 6007, & inde quoque conjungi, n: 8760, quod ſit cum Domino, eſt quia per Jehovam in Verbo intelligitur Dominus, n: 1343. 1736. 1793. 2004. 2005. 2018. 2025. 2921. 3023. 3035. 5663. 6280. 6303. 6281. 6905. 8274. 8864. 9315. Arcanum quod in ſenſu interno horum verborum etiam latet, eſt quod filii Jacobi, quibus ut caput præerat Moſcheh, non vocati & electi ſint, ſed quod inſtiterint ipſi ut cultus Divinus apud illos inſtitueretur, ſecundum illa quæ n: 4290. 4293, dicta ſunt; quare dicitur, *& ad Moſchen dixit, aſcende ad Jehovam*, ſicut non Jehovah ſed alius dixerit quod aſcenderet; ob eandem cauſam in ſequentibus dicitur quod populus non aſcenderet, Verſ: 2, & quod Jehovah non ad ſepoſitos filios Iſraelis miſerit manum ſuam, Verſ: 11; tum quod aſpectus gloriæ Jehovæ fuerit ſicut ignis comedens in capite montis oculis filiorum Iſraelis, Verſ: 17, & tandem quod Moſcheh die ſeptimo vocatus intraverit in medium nubis; per nubem enim intelligitur Verbum in litera, n: 5922. 6343 fin: 6832. 6752. 8106. 8443. 8781, & apud filios Jacobi erat Verbum ſeparatum a ſenſu ſuo interno, erant enim in cultu externo abſque interno; quod manifeſte conſtare poteſt ex eo quod nunc ſicut prius dixerint, *omnia verba, quæ loquutus Jehovah, faciemus*, Verſ: 3; & tamen vix præterlapſi ſunt quadraginta dies poſt hoc tempus, cum Vitulum Aureum pro Jehovah coluerunt; unde patet, quod hoc in corde eorum latuerit, quum ore dicebant, quod Jehovæ ſoli ſervirent: cum tamen, qui per vocatos & electos intelliguntur, ſunt illi qui in interno cultu ſunt, & ab interno in externo, hoc eſt, qui in amore & in fide in Dominum, & inde in amore erga proximum ſunt.

9374. Tu & Aharon, quod ſignificet Verbum in ſenſu interno & externo, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verbum, de qua ſupra n: 9373; at quando Aharon, qui ejus frater, ei adjungitur, tunc Moſcheh repræſentat Verbum in ſenſu interno, & Aharon in externo, ut quoque prius n: 7089. 7382.

9375. Nadab & Abihu, quod ſignificet doctrinam ex utroque, conſtat ex eo quod eſſent filii Aharonis; quapropter cum per Aharonem ſignificatur Verbum, per filios ejus ſignificatur doctrina, per majorem natu doctrina ex ſenſu interno. Verbi, & per minorem natu doctrina ex ſenſu externo ejus; doctrina ex Verbi ſenſu interno, & doctrina ex Verbi ſenſu externo, eſt una doctrina, nam qui in interno ſunt, etiam in externo ſunt; Eccleſia enim Domini ubivis eſt interna & externa, interna eſt cordis, & externa eſt oris, ſeu interna eſt voluntatis & externa eſt actionis; quando internum facit

unum cum externo apud hominem, tunc quod eſt cordis etiam eſt oris, ſeu quod eſt voluntatis etiam eſt actionis, ſeu quod idem, tunc in ore eſt cor loquens, & in actione eſt voluntas agens, abſque omni diffidentia; ſic etiam eſt fides loquens & amor ſeu charitas agens, hoc eſt, Dominus a Quo fides & charitas. Quia Nadab & Abihu, filii Aharonis, repræſentabant doctrinam ex Verbo, ideo illi, cum ex alia doctrina quam quæ ex Verbo cultum inſtituerent, occiſi ſunt; quod repræſentabatur per hæc quæ de illis apud Moſchen "Sumſerunt filii Aharonis, Nadab & Abihu, vir thuribulum ſuum, & dederunt in ea ignem, ſuper quem poſuerunt ſuffimentum, atque ita attulerunt ad Jehovam ignem alienum, de quo non præceperat illis, ideo exivit ignis a coram Jehovah, & comedit illos, ut morerentur coram Jehovah: & dixit Moſcheh ad Aharonem, hoc quod loquutus eſt Jehovah, dicendo in propinquis meis ſanctificabor" Levit: x: 1 ad 3; per ignem aliunde in thuribulo ſignificatur doctrina aliunde quam ex Verbo; ignis enim eſt bonum amoris, & ſuffimentum eſt verum fidei inde; ac bonum amoris & verum fidei ſunt quæ intrant doctrinam quæ ex Verbo, & faciunt illam; inde patet, cur igne a coram Jehovah conſumti fuerint; in propinquis ſanctificari, eſt apud illos qui Domino per bonum amoris & verum fidei ex Verbo conjuncti ſunt: quod ignis ſit bonum amoris cœleſtis, videatur n: 934. 4906. 5071 f. 5215. 6314. 6832. 6834. 6849. 7324. 7852. 9055; & quod ſuffimentum ſit fides ex bono amoris, alibi oſtendetur.

9376. Et ſeptuaginta de ſenioribus Iſraelis, quod ſignificet præcipua vera Eccleſiæ ſeu doctrinæ concordantia cum bono, conſtat ex ſignificatione ſeptuaginta, quod ſint plenum, ita omnia, de qua n: 6508; & ex ſignificatione ſeniorum Iſraelis, quod ſint præcipua vera Eccleſiæ concordantia cum bono, ita quæ Verbi ſeu doctrinæ e Verbo, quia illa omnia concordant cum bono; quod ſeniores Iſraelis illa vera ſint, videatur n: 6523. 8578. 8585. Quod illa, quæ ex Verbo ſunt, concordent cum bono, eſt quia illa a Domino ſunt, & inde in ſe cœlum habent; & ſi credere velitis, in ſingulis Verbi eſt cœlum in quo Dominus.

9377. Et incurvetis vos e longinquo, quod ſignificet humiliationem & adorationem ex corde, & tunc influxum Domini, conſtat ex ſignificatione incurvare ſe, quod ſit humiliatio, de qua n: 2153. 5682. 6266. 7068; quod etiam ſit adoratio, eſt quia eſſentiale omnis adorationis & omnis cultus eſt humiliatio, nam abſque humiliatione Dominus non coli & adorari poteſt, ex cauſa quia Divinum Domini non poteſt influere in cor ſuperbum, hoc eſt, in cor plenum amore ſui, hoc enim eſt durum, & vocatur in Verbo lapideum, at in cor humile, quia hoc eſt molle, & vocatur in Verbo carneum, ita receptibile influxus boni a Domino, hoc eſt, Domini; inde eſt quod per incurvare ſe e longinquo, non modo ſit humiliatio & adoratio ex corde, ſed etiam influxus Domini tunc; influxus Domini dicitur, quia bonum amoris & fidei, quod influit a Domino, eſt Dominus. Quod e longinquo ſit ex corde, eſt quia qui in humiliatione ſunt, ſe removent a Domino, ex cauſa, quia ſe ſpectant indignos appropinquare ad Sanctiſſimum Divinum, ſunt enim, cum

in

in humiliatione, in agnitione ſui quod ſint non niſi quam malum, imo profanum, ex ſe; cum ex corde id agnoſcunt, tunc in vera humiliatione ſunt; inde patet, quod per incurvetis vos e longinquo, ſignificetur humiliatio & adoratio ex corde, & tunc influxus Domini. Aſt populus Iſraeliticus non in tali humiliatione & adoratione fuit, ſed illam per externos geſtus modo repræſentabat; erant enim in externis abſque internis: at uſque cum ſe humiliabant, ſe ad terram proſternebant, & quoque volutabant in pulvere, atque magna voce clamabant, & ita per integros dies; qui non ſcit quid vera humiliatio, potuiſſet credere, quod id fuiſſet humiliatio cordis; ſed non fuit humiliatio cordis ſpectantis Deum a Deo, ſed ſpectantis Deum a ſe; & cor ſpectans a ſe eſt a malo, nam quicquid ab homine procedit ut a ſe, id malum eſt; erant enim in amore ſui & mundi præ omnibus populis in univerſo, & ſe credebant ſanctos, modo obtulerint ſacrificium, aut laverint ſe aquis; non agnoſcentes quod talia repræſentarent ſanctitatem internam, quæ eſt charitatis & fidei a Domino; omne enim ſanctum non eſt hominis, ſed eſt Domini apud hominem, n: 9229; qui ſe humiliant ex fide ſanctitatis a ſe, & adorant ex amore Dei a ſe, illi ex amore ſui ſe humiliant & adorant, ita ex corde duro & lapideo & non ex corde molli & carneo, & ſunt in externis & non ſimul in internis, nam amor ſui in externo homine habitat, nec poteſt intrare in internum, quoniam internus homo modo aperitur per amorem & fidem in Dominum, ita a Domino, qui inibi format cœlum hominis, in quo habitat.

9378. Et appropinquabit Moſcheh ſolus ille ad Jehovam, quod ſignificet conjunctionem & præſentiam Domini per Verbum in communi, conſtat ex ſignificatione appropinquare, quod ſit conjunctio & præſentia Domini, de qua ſequitur; & ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Verbum in communi, de qua ſupra n: 9372. Quod per appropinquabit Moſcheh ſignificetur conjunctio & præſentia Domini per Verbum, eſt quia appropinquare in ſpirituali ſenſu ſignificat conjungi per amorem, nam qui ſe mutuo amant, conjunguntur; amor enim eſt conjunctio ſpiritualis: univerſale eſt in altera vita, quod omnes conjunguntur ſecundum amorem boni & veri a Domino; inde totum cœlum eſt talis conjunctio: ſimiliter ſe habet cum appropinquatione ſeu conjunctione cum Domino; qui Ipſum amant, illi conjunguntur Ipſi, uſque adeo ut dicantur eſſe in Ipſo, quum in Cœlo; & omnes illi amant Dominum, proinde per amorem Ipſi conjunguntur, qui in bono vitæ ex veris fidei ſunt, quoniam bonum ex illis veris eſt a Domino, imo eſt Dominus; Johan: XIV: 20. 21. Aſt ſciendum, quod homo ex ſe non poſſit appropinquare ad Dominum, & conjungi Ipſi, ſed Dominus appropinquabit ad hominem & conjungetur illi; & quia Dominus trahit hominem ad ſe, Joh: VI: 44. Cap: XII: 32, apparet ſicut homo ex ſe appropinquet & ſe conjunget; hoc fit, quando homo deſiſtit a malis, nam deſiſtere a malis hominis arbitrio ſeu libero relictum eſt; influit tunc bonum a Domino, quod nuſquam deeſt, ineſt enim ipſi vitæ quæ homini a Domino; ſed cum vita tantum boni recipitur, quantum remota ſunt mala. Quod per Verbum ſit conjunctio & præſentia

Domini, eſt quia Verbum eſt unio hominis cum Cœlo & per Cœlum cum Domino; Verbum enim eſt Divinum Verum procedens a Domino, quare qui quoad doctrinam & vitam, ſeu quoad fidem & amorem, in illo vero ſunt, in Divino procedente a Domino ſunt, ita conjuncti Ipſi. Ex his patet, quod per appropinquabit Moſcheh, ſolus ille ad Jehovam, ſignificetur conjunctio & præſentia Domini per Verbum. Quod appropinquare ſit conjunctio & præſentia, eſt quia in altera vita diſtantiæ unius ab altero ſe habent prorſus ſecundum diſſimilitudines & diverſitates interiorum, quæ ſunt cogitationis & affectionis, videantur n: 1273 ad 1277. 1376 ad 1381. 9104; remotiones etiam a Domino, & appropinquationes ad Ipſum ſe habent prorſus ſecundum bonum amoris & inde fidei ab Ipſo & in Ipſum; inde eſt, quod cœli Domino propinqui ſint ſecundum bona, ac viciſſim inferna a Domino remota ſecundum mala; inde patet, unde eſt, quod propinquus eſſe & appropinquare in ſpirituali ſenſu ſit conjungi, ut quoque in ſequentibus locis; apud Davidem "*Propinquus Jehovah omnibus invocantibus Ipſum*, qui invocant Ipſum in veritate" Pſalm: CXLV: 18, propinquus pro præſens & conjunctus: Apud Eundem "Beatus quem eligis, *& appropinquare facis*; habitabit atria mea" Pſalm: LXV: 5, appropinquare facere pro conjungi: apud Eundem "Jehovah *appropinqua ad animam meam*, libera me" Pſalm: LXIX: 19: apud Eundem "*Propinquus Jehovah fractis corde*" Pſalm: XXXIV: 19. Apud Jeremiam "Audire faciant verba mea populum meum, & reducam eos a via illorum mala, a malitia operum illorum, nam *Deus e propinquo Ego*, & *non Deus e longinquo*" XXIII: 22. 23, quod Deus e propinquo dicatur illis qui deſiſtunt a malis, & quod Deus e longinquo illis qui in malis, patet. Apud Moſchen "Dixit Moſcheh ad Aharonem, hoc quod loquutus eſt Jehovah, *in propinquis meis ſanctificabor*" Levit: X: 3; in propinquis ſanctificari eſt apud illos qui Domino per bonum amoris & verum fidei ex Verbo conjuncti ſunt. Apud Jeremiam "Tunc erit Magnificus ejus ex illo, & Dominator ejus e medio illius exibit; & *appropinquare faciam Illum*, & *appropinquabit ad Me:* quis namque eſt Ille, deſpondit cor ſuum *ad appropinquandum ad Me*" XXX: 21, ibi de Domino, qui Magnificus & Dominator; appropinquare ad Jehovam, eſt uniri, nam appropinquatio Divini ad Divinum non aliud eſt quam unio.

9379. Et illi non appropinquabunt, quod ſignificet non conjunctionem & præſentiam ſeparatam, conſtat ex repræſentatione Aharonis, filiorum ejus Nadab & Abihu, & ſeptuaginta ſeniorum, qui hic ſunt illi qui non appropinquabunt, quod ſint Verbum in ſenſu externo, Doctrina, & præcipua vera Eccleſiæ, de qua ſupra n: 9374. 9375. 9376; & ex ſignificatione appropinquare, quod ſit conjunctio & præſentia Domini, de qua mox ſupra n: 9378, hic non conjunctio & præſentia, quia dicitur quod ſolus Moſcheh appropinquabit & non illi; quod ſit non conjunctio & præſentia ſeparata, eſt quia per Moſchen hic repræſentatur Verbum in communi ſeu Verbum in omni complexu, n: 9372, & quoque Verbum in ſenſu interno, n: 9374; per Aharonem autem & ejus filios perque ſeptuaginta ſeniores, repræſentatur Verbum

bum in ſenſu externo, & quæ inde ſunt; hæc quia ſeparatim non conjungi poſſunt Domino, quoniam Dominus eſt Verbum in omni complexu, ideo dicitur non conjunctio & præſentia ſeparata.

9380. Et populus non aſcendet cum illo, quod ſignificet plane non conjunctionem cum externo abſque interno, conſtat ex ſignificatione aſcendere, quod ſit conjunctio, ut ſupra n: 9373, hic non conjunctio, quia dicitur non aſcendet: quod ſit cum Verbi ſenſu externo abſque interno, eſt, quia filii Jacobi, qui hic ſunt populus, in externo abſque interno erant, videatur n: 3479. 4281. 4293. 4307. 4429. 4433. 4680. 4844. 4847. 4865. 4868. 4874. 4890. 4903. 4911. 4913. 6304. 8588. 8788. 8806. 8871. Quod in externo abſque interno eſſent, patet manifeſte ex cultu vituli aurei poſt quadraginta abhinc dies; aliter feciſſent ſi ſimul in interno fuiſſent, hoc eſt, in bono amoris & fidei in Jehovam, hoc enim eſt internum; qui per hoc conjuncti ſunt, illi non diſcedere poſſunt ad cultum idoli, cor enim procul ab illo eſt: & quia populus ille non aliter conjunctus fuit Domino, quam per externa, per quæ repræſentarent interna, ideo dicitur, quod populus non aſcendet, per quæ ſignificatur plane non conjunctio cum externo abſque interno; repræſentationes, quæ abſque cognitione, fide & affectione interiorum, quæ repræſentantur, conjungunt rem, non autem perſonam. Similiter ſe habet cum illis, qui in ſolo ſenſu literali Verbi manent, & nihil doctrinale inde colligunt; ſunt enim ſeparati a ſenſu interno, nam ſenſus internus eſt ipſum doctrinale; conjunctio Domini cum externis Verbi eſt per interiora ejus; quare ſi interiora ſeparata ſunt, non alia cum externis conjunctio Domini datur quam ſicut cum geſtu corporis abſque corde concordante. Similiter quoque ſe habet cum illis, qui doctrinam ſuæ Eccleſiæ quoad ſingula perfecte ſciunt & uſque illa non applicant ad vitam; illi etiam in externis ſunt abſque interno; nam vera doctrinæ ſunt extra apud illos, cum non inſcripta ſunt eorum vitæ: quod cum horum veris non ſit conjunctio Domini, eſt quia Dominus intrat per vitam hominis in ejus fidei vera, ita per animam quæ ineſt veris.

9381. Verſ: 3. 4. 5. *Et venit Moſcheh, & renuntiavit populo omnia verba Jehovæ & omnia judicia, & reſpondit populus voce una, & dixerunt, omnia verba, quæ loquutus eſt Jehovah, faciemus. Et ſcripſit Moſcheh omnia verba Jehovæ, & ſurrexit mane in matutino, & ædificavit altare ſub monte, & duodecim ſtatuas pro duodecim tribubus Iſraelis. Et miſit pueros filiorum Iſraelis, & obtulerunt holocauſta, & ſacrificaverunt ſacrificia pacifica Jehovæ juvencos.* Et venit Moſcheh, & renuntiavit populo, ſignificat illuſtrationem & informationem Domini per Divinum Verum quod ab Ipſo: omnia verba Jehovæ & omnia judicia, ſignificat quæ in Verbo vitæ ſunt in ſtatu ſpirituali & naturali: & reſpondit omnis populus voce una, ſignificat receptionem intellectu ab illis qui vere ab Eccleſia: & dixerunt, omnia verba, quæ loquutus eſt Jehovah, faciemus, ſignificat tunc receptionem corde: & ſcripſit Moſcheh omnia verba Jehovæ, ſignificat impreſſionem tunc vitæ: & ſurrexit mane in matutino, ſignificat gaudium ex Domino: & ædificavit altare ſub monte, ſignificat repræſentativum Divini Humani Domini quoad Divinum Bonum ab Ipſo:

&

& duodecim ſtatuas pro duodecim tribubus Iſraelis, ſignificat Divini Humani Domini quoad Verum Divinum quod ab Ipſo in omni complexu: & miſit pueros filiorum Iſraelis, ſignificat illa quæ ſunt innocentiæ & charitatis: & obtulerunt holocauſta & ſacrificaverunt ſacrificia pacifica Jehovæ, juvencos, ſignificat repræſentativum cultus Domini ex bono, & ex vero quod ex bono.

9382. Et venit Moſcheh & renuntiavit populo, quod ſignificet illuſtrationem & informationem Domini per Divinum Verum, quod ab Ipſo, conſtat ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Dominus quoad Verbum, ita quoad Divinum Verum, nam hoc eſt Verbum, de qua ſupra n: 9372; ex ſignificatione venire, cum de Domino quoad Verbum ſeu Divinum Verum, quod repræſentatur per Moſchen, quod ſit illuſtratio, nam cum Dominus venit, ſeu præſens eſt in Verbo, eſt illuſtratio; & ex ſignificatione renuntiare, quod ſit informatio; inde patet; quod per venit Moſcheh & renuntiavit populo, ſignificetur illuſtratio & informatio Domini per Divinum Verum. Quomodo ſe habet cum illuſtratione & informatione ex Verbo etiam hic paucis dicetur; quiſque illuſtratur & informatur ex Verbo ſecundum affectionem veri & deſiderii ejus gradum, ac ſecundum facultatem recipiendi; qui in illuſtratione ſunt, illi quoad internum ſuum hominem in luce cœli ſunt; nam lux cœli eſt quæ illuſtrat hominem in veris & bonis fidei, n: 8707. 8861; qui ita illuminantur, illi Verbum ſecundum interiora ejus capiunt; quapropter illi ex Verbo doctrinam ſibi faciunt, ad quam applicant ſenſum literæ: aſt qui non in affectione veri ex bono ſunt & inde in deſiderio ſapiendi, illi plus occæcantur quam illuſtrantur cum legunt Verbum, nam non in luce cœli ſunt; & ex luce mundi, quæ lumen naturæ vocatur, non vident niſi talia quæ concordant cum mundanis, & ſic ex fallaciis, in quibus ſunt ſenſus externi, falſa arripiunt, quæ apparent illis ſicut vera; plurimi inde ſibi nullam doctrinam faciunt, ſed in ſenſu literæ manent, quem applicant ad favendum falſis, imprimis talibus quæ cum amoribus ſui & mundi concordant; at qui non tales ſunt, illi modo confirmant doctrinalia ſuæ Eccleſiæ, & non curant nec ſciunt num ſint vera vel falſa, de quibus videatur n: 4741. 5033. 6865. 7012. 7680. 7950. 8521. 8780: inde patet, quinam ſunt qui ex Verbo illuſtrantur & quinam qui occæcantur; quod nempe illi illuſtrentur qui in amoribus cœleſtibus ſunt, nam amores cæleſtes recipiunt, & quaſi ſpongiæ inbibunt vera cœli, conjunguntur etiam ex ſe ſicut anima & corpus; viciſſim autem illi occæcantur qui in amoribus mundanis ſunt, quoniam hi amores recipiunt & quaſi ſpongiæ imbibunt falſa, & conjunguntur etiam ex ſe: bonum enim & verum concordant, & vice verſa malum & falſum; quapropter conjunctio mali & falſi vocatur conjugium infernale, quod eſt ipſum infernum; & conjunctio boni & veri vocatur conjugium cœleſte, quod eſt ipſum cœlum. Quod Verbum ſit ex quo illuſtratio & informatio, eſt quia id in prima origine eſt ipſum Verum Divinum procedens a Domino, & in deſcenſu in mundum accommodatum omnibus cœlis, inde eſt, cum homo, cui amor cœleſtis, legit Verbum, quod per illud conjungatur cœlo, & per cœlum Domino, inde illuſtratio

luſtratio & informatio: aliter cum homo, cui amor mundanus, legit Verbum, apud illum non eſt conjunctio cœli, quapropter ei non illuſtratio & informatio: quod per Verbum ſit unio cœli & mundi, ita Domini cum Genere humano, videatur n: 9212 fin: 9216 fin: 9357.

9383. Omnia verba Jehovæ & omnia judicia, quod ſignificet quæ in Verbo vitæ ſunt in ſtatu ſpirituali & naturali, conſtat ex ſignificatione verborum Jehovæ, quod ſint quæ in Verbo vitæ ſunt in ſtatu ſpirituali, de qua ſequitur; & ex ſignificatione judiciorum, quod ſint quæ in Verbo vitæ ſunt in ſtatu naturali. Dicitur in ſtatu ſpirituali & in ſtatu naturali, quia apud unumquemvis hominem in genere bini ſtatus ſunt; unus qui peculiaris & proprius eſt Interno homini, qui ſtatus ſpiritualis vocatur; alter qui peculiaris & proprius eſt Externo homini, qui ſtatus naturalis vocatur: quod ſtatus Interni hominis dicatur ſpiritualis, eſt quia ille afficitur veris quæ ſunt lucis cœli, & afficitur bono, quod eſt caloris illius lucis, qui eſt amor; illa lux vocatur lux ſpiritualis, quia illuminat intellectuale, & ille calor vocatur calor ſpiritualis, qui eſt amor, & accendit voluntarium; inde eſt, quod ſtatus Interni hominis dicatur ſtatus ſpiritualis: quod autem ſtatus Externi hominis dicatur naturalis, eſt quia ille afficitur veris quæ ſunt lucis mundi, & bono quod eſt caloris illius lucis, qui etiam eſt amor, ſed amor talium quæ in mundo ſunt; omnis enim calor vitæ eſt amor; inde eſt quod ſtatus Externi hominis dicatur naturalis: illa quæ ſunt vitæ in ſtatu naturali, intelliguntur per judicia, quæ autem ſunt vitæ in ſtatu ſpirituali, intelliguntur per verba Jehovæ. Quod ſint quæ ex Verbo, eſt quia ibi ſunt omnia quæ vitæ ſunt, in ſe enim ipſam vitam habent, quoniam ibi eſt Divinum Verum quod proceſſit & quod procedit ex Domino, Qui eſt ipſa vita. Quod omnia quæ in Verbo ſint vitæ, inde eſt, tum quod omnia ibi ſe referant ad vitam, ut conſtare poteſt ex binis præceptis, ſuper quibus omnia Verbi fundantur, de quibus apud Matthæum "Jeſus dixit, amabis Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua; hoc eſt primarium & magnum præceptum: Secundum ſimile eſt illi, amabis proximum tuum ſicut teipſum: in his duobus præceptis Lex & Prophetæ pendent" xxii: 35. 36. 37. 38. Marc: xii: 29. 30. 31; amare Deum & proximum eſt vitæ, quia omne vitæ eſt amoris, uſque adeo ut abſque amore nulla ſit vita, & qualis amor talis vita; Lex & Prophetæ ſunt totum Verbum.

9384. Et reſpondit omnis populus voce una, quod ſignificet receptionem intellectu ab illis qui vere ab Eccleſia, conſtat ex ſignificatione reſpondere voce una, quod ſit receptio intellectu, reſpondere enim eſt receptio, n: 2941. 2957; & vox eſt confeſſio quæ prodit ex intellectu, nam quæ oris ſunt, & inde loquelæ ſeu vocis correſpondent parti intellectuali, ex ea parte etiam vox ſeu loquela procedit, ipſa vero affectio loquelæ, qui eſt ex fine qui intenditur, ſeu ex amore qui vivificat, procedit ex parte voluntaria; & ex ſignificatione filiorum Iſraelis, qui hic ſunt populus, quod ſint Eccleſia, de qua n: 9340, ita qui vere ab Eccleſia: inde patet, quod reſpondit populus voce una, ſignificetur receptio intellectu ab illis qui vere ab Eccleſia.

9385.

9385. Et dixerunt, omnia verba, quæ loquutus eſt Jehovah, faciemus, conſtat ex ſignificatione verborum quæ loquutus Jehovah, quod ſint vera ex Verbo quæ vitæ ſunt, ut ſupra n: 9383; & ex ſignificatione facere, quod ſit receptio a parte voluntaria, de qua n: 9282, ita receptio corde, nam cor in Verbo eſt voluntas, n: 7542. 8910. 9050. 9113. 9300; quod per hæc verba ſignificetur receptio voluntate, & per mox præcedentia receptio intellectu, eſt quia in omnibus & ſingulis Verbi eſt conjugium veri & boni, n: 9263, ita conjugium cœleſte, quod eſt cœlum, & in ſupremo ſenſu Ipſe Dominus; & verum ſe refert ad intellectum, ac bonum ad voluntatem.

9386. Et ſcripſit Moſche omnia verba Jehovæ, quod ſignificet impreſſionem tunc vitæ, conſtat ex ſignificatione ſcribere, quod ſit imprimere vitæ, de qua ſequitur; ex repræſentatione Moſchis, quod ſit Dominus quoad Verbum, ut ſupra n: 9372. 9382; & ex ſignificatione omnium verborum Jehovæ, quod ſint vera ex Verbo, de qua etiam ſupra n: 9383; inde patet, quod per ſcripſit Moſcheh omnia verba Jehovæ ſignificentur vera Divina impreſſa vitæ a Domino. Vera dicuntur impreſſa vitæ, quando fiunt voluntatis & inde actus; quamdiu ſolum in memoria hærent, & quamdiu ſolum ſpectantur intellectualiter, tamdiu non impreſſa vitæ ſunt, ſed ut primum recipiuntur voluntate, tunc fiunt vitæ, quoniam ipſum eſſe vitæ hominis eſt velle & inde agere; prius nec appropriata ſunt homini. Quod ſcribere ſit imprimere vitæ, eſt quia ſcripturæ ſunt ob reminiſcentiam in omnem poſteritatem; ſimiliter quæ impreſſa ſunt hominis vitæ: ſunt homini bini quaſi libri, quibus inſcripta ſunt omnia ejus cogitata & acta; libri illi ſunt binæ ejus memoriæ, exterior & interior; quæ inſcripta ſunt ejus memoriæ interiori, illa in omnem æternitatem permanent, nec uſquam delentur; ſunt præcipue illa quæ voluntatis facta ſunt, hoc eſt, quæ amoris, nam quæ amoris ſunt, voluntatis ſunt: illa memoria eſt, quæ intelligitur per Librum vitæ cujuſvis, videatur n: 2474.

9387. Surrexit mane in matutino, quod ſignificet gaudium ex Domino, conſtat ex ſignificatione ſurgere, quod involvat elevationem verſus ſuperiora, de qua n: 2401. 2785. 2912. 2927. 3171. 4103; & ex ſignificatione mane & matutini, quod ſit Dominus, & quæ ab Ipſo, ut Pax, Innocentia, Amor, Gaudium, de qua n: 2405. 2780. 7681. 8426. 8812: Quod mane & matutinum illa ſignificent, eſt quia vices anni, quæ ſunt Ver, Æſtas, Autumnus & Hyems; ut & vices diei, quæ ſunt mane, meridies, veſpera & nox, correſpondent totidem ſtatibus in cœlo; inde Mane correſpondet Adventui & præſentiæ Domini, quæ eſt, quando Angelus in ſtatu pacis, innocentiæ & amoris cœleſtis eſt, & inde in gaudio: de his Correſpondentiis videatur n: 5672. 5962. 6110. 8426. 9213.

9388. Et ædificavit altare ſub monte, quod ſignificet repræſentativum Divini Humani Domini quoad Divinum Bonum ab Ipſo, conſtat ex ſignificatione Altaris, quod ſit repræſentativum Divini Humani Domini, de qua n: 921. 2777. 2811. 4489, & inde principale repræſentativum cultus Domini, n: 4541. 8935. 8940; & ex ſignificatione Montis, quod ſit bonum amoris,

de

de qua n: 4210. 6435. 8327. 8658. 8758, hic Divinum Bonum amoris procedens a Domino, quia erat Mons Sinai, ubi tunc Dominus; quod Mons Sinai ſit Divinum Bonum unitum Divino Vero a Domino, videatur n: 8805.

9389. Et duodecim ſtatuas pro duodecim tribubus Iſraelis, quod ſignificet repræſentativum Divini Humani Domini quoad Verum Divinum quod ab Ipſo in omni complexu, conſtat ex ſignificatione ſtatuæ, quod ſit repræſentativum Divini Humani Domini quoad Verum, quod id per ſtatuam ſignificetur, eſt quia per Altare ſignificatur repræſentativum Divini Humani Domini quoad bonum, & ſtatua in ſenſu repræſentativo eſt ſanctum Veri quod a Domino, n: 4580. 4582; & ex ſignificatione duodecim ac duodecim tribuum, quod ſint omnia vera & bona in complexu, de qua n: 577. 2089. 3858. 3913. 3926. 3939. 4060. 6335. 6337. 6397. 6640. 7973, ita quæ a Domino. Quod Divinum Humanum Domini per Altare & per ſtatuas ſignificetur, eſt quia omnia repræſentativa Eccleſiæ, de quibus in Verbo, in ſupremo ſenſu ſpectant Ipſum Dominum, quapropter etiam Verbum in ſuo intimo & ſupremo ſenſu agit de ſolo Domino, ac imprimis de glorificatione Humani Ipſius; inde omne ſanctum Verbi; ſed is ſenſus ſiſtitur imprimis in intimo ſeu tertio Cœlo, ubi ſunt illi qui in amore in Dominum, ac inde in ſapientia præ reliquis.

9390. Et miſit pueros filiorum Iſraelis, quod ſignificet illa quæ ſunt innocentiæ & charitatis, conſtat ex ſignificatione puerorum filiorum Iſraelis, quod ſint quæ innocentiæ & charitatis apud illos qui ab Eccleſia; per lactentes enim, infantes & pueros ſignificantur illi qui in innocentia & charitate, ſeu abſtracte a perſonis illa quæ ſunt innocentiæ & charitatis, n: 430. 5236, & per filios Iſraelis ſignificantur illi qui ab Eccleſia, ſeu abſtracte a perſonis Eccleſiæ, n: 9340.

9391. Et obtulerunt holocauſta & ſacrificaverunt ſacrificia pacifica Jehovæ juvencos, quod ſignificet repræſentativum cultus Domini ex bono & ex vero quod ex bono, conſtat ex repræſentatione holocauſtorum & ſacrificiorum, quod ſint cultus Domini in genere, de qua n: 922. 6905. 8936, & in ſpecie quod holocauſta ſint cultus Domini ex bono amoris, & ſacrificio ex vero fidei quod ex bono, n: 6880; & ex ſignificatione Juvencorum, quod ſint bonum innocentiæ & charitatis in externo ſeu naturali homine, de qua ſequitur; beſtiæ, quæ ſacrificabantur, ſignificabant quale boni & veri ex quibus cultus, n: 922. 1823. 2180. 3519; quod beſtiæ mites & utiles ſignificent cœleſtia quæ boni amoris, & ſpiritualia quæ veri fidei, & quod ideo in ſacrificiis adhibitæ fuerint, videatur n: 9280. Quod juvencus ſignificet bonum innocentiæ & charitatis in externo ſeu naturali homine, eſt quia illa quæ ex armento erant, ſignificabant affectiones boni & veri in externo ſeu naturali homine, & illa quæ ex grege affectiones boni & veri in interno ſeu ſpirituali homine, n: 2566. 5913. 6048. 8937. 9135; quæ ex grege, erant agni, capræ, oves, arietes, hirci, & quæ ex armento, erant boves, juvenci, vituli; agni & oves ſignificabant bonum innocentiæ & charitatis in interno ſeu ſpirituali homine, inde vituli & juvenci, quia in teneriore ætate quam boves erant,

 ſigni-

ſignificabant ſimile in externo ſeu naturali homine. Quod juvenci & vituli id bonum ſignificent, conſtat a locis in Verbo ubi nominantur; ut apud Ezechielem "Pedes quatuor Animalium, pes rectus, & vola pedum eorum *quaſi vola pedis vituli*, iique micantes ſicut ſpecies æris lævigati" I: 7; ibi de Cherubis, qui deſcribuntur per quatuor Animalia; quod Cherubi ſint cuſtodia ſeu Providentia Domini ne ad Ipſum ſit aditus quam per bonum, videatur n: 9277 fin: bonum externum ſeu naturale repræſentabatur per pedem dextrum, & per volam pedum quod eſſet quaſi vola pedis vituli: pedes enim ſignificant illa quæ ſunt naturalis hominis, pes rectus illa quæ ſunt boni, & vola pedum quæ ſunt ultima, in naturali homine; quod pedes illa ſignificent, videatur n: 2162. 3147. 3761. 3986. 4280. 4938 ad 4952. 5327. 5328, & calcanei, plantæ, volæ & ungulæ ſint ultima in naturali homine, n: 4938. 7729; quod volæ pedum micuerint ſicut ſpecies æris lævigati, erat quia æs ſignificat bonum naturale, n: 425. 1551, & æs micans ſicut lævigatum, bonum a luce cœli, quæ eſt Verum Divinum procedens a Domino, ſplendens: ex his patet, quod per vitulum ſignificetur bonum externi ſeu naturalis hominis. Similiter apud Johannem "Circa thronum erant quatuor Animalia plena oculis ante & retro; & Primum Animal ſimile leoni, *Alterum vero Animal ſimile vitulo*; Tertium autem Animal habens faciem ſicut homo; Quartum denique animal ſimile Aquilæ volanti" Apoc: IV: 6. 7; hic quoque per quatuor Animalia, quæ ſunt Cherubi, ſignificatur Cuſtodia & Providentia Domini, ne adeatur niſi per bonum amoris; ipſa cuſtodia fit per verum & inde bonum, & per bonum & inde verum; verum & inde bonum in externa forma, ſignificantur per leonem & vitulum, ac bonum & inde verum in interna forma per faciem hominis & aquilam volantem; quod leo ſit verum ex bono in ſua potentia, videatur n: 6367, inde vitulus ipſum bonum inde. Apud Hoſcheam "Revertimini ad Jehovam, dicite ad Ipſum, omnem aufer iniquitatem, & *accipe bonum*, & *rependemus juvencos labiorum noſtrorum*" XIV: 3; quid ſit retribuere juvencos labiorum, nemo ſcire poteſt niſi ſciat quid ſignificant juvenci & quid labia, quod ſit confeſſio & gratiarum actio ex bono corde patet, nam dicitur revertimini ad Jehovam, & dicite ad Ipſum, accipe bonum, & tunc, retribuemus juvencos labiorum, pro ex bonis doctrinæ Jehovam confiteri, & Ipſi gratias agere; labia enim ſunt quæ doctrinæ, n: 1286. 1288. Apud Amos "Attrahitis habitationem violentiæ, cubant ſuper lectis eboris, & edunt agnos de grege, & *vitulos e medio ſaginarii*" VI: 3. 4; deſcribuntur ibi illi, qui in abundantia cognitionum boni & veri ſunt, & uſque male vivunt; edere agnos de grege, eſt diſcere & appropriare ſibi bona innocentiæ quæ interni ſeu ſpiritualis hominis; edere vitulos e medio ſaginarii, pro diſcere & appropriare ſibi bona innocentiæ quæ externi ſeu naturalis hominis; quod edere ſit appropriare, videatur n: 3168. 3513 fin: 3596. 3832. 4745; quod Agni ſint bona innocentiæ n: 3994. 3519. 7840; quia agni ſunt bona innocentiæ interiora, ſequitur, quod vituli e medio ſaginarii ſint bona innocentiæ exteriora; nam in Verbo imprimis prophetico familiare eſt agere de Vero ubi de bono, ob conjugium cœleſte,

leſte, n: 9263. 9314, & quoque dicere de externis ubi de internis; etiam ſaginarium & pingue ſignificat bonum amoris interioris, n: 5943: pariter apud Malachiam "Exorietur vobis, timentes Nominis Mei, ſol juſtitiæ, & ſanitas in alis; *ut exeatis & creſcatis ſicut vituli ſaginarii*" III: 20. Apud Lucam "Pater de filio prodigo, qui reverſus pænitentiam cordis egit; efferte ſtolam primariam, & induite eum, & date annulum in manum ejus, & calceos in pedes; inſuper *adducite vitulum ſaginatum*, & mactate, ut comedentes lætemur" XV: 22. 23; qui modo ſenſum literæ capit, credet, quod non altiora hic lateant cum tamen ſingula involvunt cœleſtia, ſicut quod induerent illum ſtola primaria, quod darent annulum in manum ejus, & calceos in pedes, & adducerent vitulum ſaginatum, & mactarent, ut comedentes lætarentur; per filium prodigum intelliguntur qui divitias cœleſtes, quæ ſunt cognitiones boni & veri, prodigerunt; per reditum ejus ad patrem, & confeſſionem quod non dignus eſſet vocari filius ejus, ſignificatur pænitentia cordis & humiliatio; per ſtolam primariam qua indueretur ſignificantur communia vera, n: 4545. 5248. 5319. 5954. 6914. 6917. 9093. 9212. 9216; & per vitulum ſaginatum communia bona veris illis correſpondentia. Simile per vitulos & juvencos ſignificatur alibi, ut Eſai: XI: 6. Ezech: XXXIX: 18. Pſalm: XXIX: 6. Pſalm: LXIX: 32; tum in holocauſtis & ſacrificiis, Exod: XXIX: 11. 12 ſeq: Levit: IV: 3 ſeq: 13 ſeq: Cap: VIII: 15 ſeq: Cap: IX: 2. Cap: XVI: 3. Cap: XXIII: 18. Num: VIII: 8 ſeq: Cap: XV: 24 ſeq: Cap: XXVIII: 19. 20. Judic: VI: 25 ad 29. 1 Sam: I: 25. Cap: XVI: 2. 1 Reg: XVIII: 23 ad 26. 33. Quod filii Iſraelis fecerint ſibi vitulum aureum, & eum pro Jehovah coluerint, Exod: XXXII: 1 ad fin: cauſa fuit, quia in corde eorum permanſit idololatria Ægyptiaca, tametſi ore confeſſi ſunt Jehovam: in Ægypto inter idola fuerunt præcipua Vitulæ ac Vituli ex auro, ob cauſam quia vitula ſignificabat Verum ſcientificum, quod eſt Verum naturalis hominis, & Vitulus bonum ejus, quod eſt bonum naturalis hominis, tum quia aurum ſignificabat bonum; hoc bonum & id verum in effigie ſiſtebantur ibi per Vitulos & Vitulas ex auro; at cum repræſentativo cœleſtium ibi verſa ſunt in idololatrica & demum in magica, tunc ibi ſicut alibi, ipſæ effigies, quæ repræſentabant, factæ ſunt idola, & cæperunt coli; inde idololatriæ veterum, & magiæ Ægyptiacæ: Antiqua enim Eccleſia, quæ ſucceſſit Antiquiſſimæ, fuit Eccleſia repræſentativa, cujus omnis cultus conſtabat in ritibus, ſtatutis, judiciis, & præceptis, quæ repræſentabant Divina & cœleſtia, quæ ſunt interiora Eccleſiæ: illa Eccleſia poſt diluvium per multum orbis Aſiatici extenſa fuit, & quoque in Ægypto fuit; ſed in Ægypto excolebantur ſcientifica illius Eccleſiæ, unde illis ſcientia correſpondentiarum & repræſentationum præ reliquis, ut conſtare poteſt ex Hieroglyphicis, exque magiis, & idolis ibi, tum ex variis quæ de Ægypto memorantur in Verbo; inde eſt, quod per Ægyptum in Verbo ſignificetur Scientificum in genere tam quoad verum quam quoad bonum, tum Naturale, nam Scientificum eſt naturalis hominis; hoc etiam Vitula & Vitulus ſignificabant. Quod Eccleſia Antiqua, quæ fuit repræſentativa, per plura regna extenſa fuerit, & quoque quod fuerit in Ægypto,

gypto,

gypto, videatur n: 1238. 2385. 7097: quod ſcientifica Eccleſiæ imprimis in Ægypto exculta fuerint, & quod ideo per Ægyptum in Verbo ſignificetur Scientificum in utroque ſenſu, n: 1164. 1165. 1186. 1462. 4749. 4964. 4966. 5700. 5702. 6004. 6015. 6125. 6651. 6679. 6683. 6692 6693. 6750. 7779. 7926: & quia Verum ſcientificum & ejus bonum eſt verum & bonum naturalis hominis, quod ideo etiam per Ægyptum in Verbo ſignificetur Naturale, n: 4967. 5079. 5080. 5095. 5460. 5276. 5278. 5280. 5288. 5301. 6004. 6015. 6147. 6252: ex his nunc patet, quod vitulæ & vituli inter primaria idola Ægypti fuerint, ob cauſam, quia vitulæ & vituli ſignificabant Verum ſcientificum, & ejus bonum, quæ ſunt naturalis hominis, ſimile cum ipſa Ægypto, ſic ut Ægyptus & Vitulus ejuſdem ſignificationis eſſent; quapropter de Ægypto ita dicitur apud Jeremiam "*Vitula pulcherrima Ægyptus*, excidium e ſeptentrione venit; & mercenarii ejus in medio ejus ſicut *Vituli ſaginarii*" XLVI: 20. 21, vitula eſt Verum ſcientificum quod Naturalis hominis, mercinarii, qui vituli, ſunt qui bonum propter lucrum faciunt, n: 8002; ita vituli ſunt bonum tale, quod non in ſe bonum eſt, ſed jucundum naturalis hominis ſeparati a ſpirituali; hoc jucundum eſt in quo fuerunt filii Jacobi, quod in ſe idololatricum eſt; quapropter illis permiſſum fuit id notum facere & teſtari per adorationem Vituli, Exod: XXXII: 1 ad fin: id quoque ita deſcribitur apud Davidem "*Fecerunt Vitulum in Chorebo*, & incurvaverunt ſe fuſili, & permutarunt gloriam in effigiem bovis comedentis herbam" Pſalm: CVI: 19. 20; per facere vitulum in Chorebo & incurvare ſe fuſili, ſignificatur cultus idololatricus, qui eſt rituum, ſtatutorum, judiciorum, & præceptorum, ſolum in externa forma, & non ſimul in interna; quod Gens illa in externis abſque interno fuerit, videatur n: 9320 f. 9373. 9377. 9380. 9381; & quod ſic corde ſuo idololatrica, n: 3732 fin: 4208. 4281. 4825. 5998. 7401. 8301. 8871. 8882; quod permutaverint gloriam in effigiem bovis comedentis herbam, ſignificat quod abalienaverint ſe ab internis Verbi & Eccleſiæ, & coluerint externum, quod modo eſt ſcientificum abſque vita; Gloria enim eſt internum Verbi & Eccleſiæ, videatur Præfatio ad Cap: XVIII: Geneſ: n: 5922. 8267. 8427; effigies bovis eſt ſimulachrum boni, in forma externa, effigies enim eſt ſimulachrum, ita quod abſque vita, & bos eſt bonum in naturali, ita in externa forma, n: 2566. 2781. 9135; comedere herbam, eſt appropriare ſibi illud modo ſcientifice, comedere enim eſt appropriare n: 3168. 3513 f: 3596. 4745; & herba eſt ſcientificum, n: 7571. Quia talia per vitulum aureum, qui pro Jehovah colebatur a filiis Iſraelis, ſignificabantur, ideo Moſcheh ſequente modo cum illo procedebat "Peccatum veſtrum, quod feciſtis, ſumſi, & combuſſi eum igne, & contudi eum molendo probe, uſque dum attenuatus eſt in pulverem, & pulverem ejus projeci in rivum deſcendentem e monte" Deut: IX: 21; cur ita, cum vitulo aureo factum ſit, nemo ſcit, niſi ſciat quid ſignificat comburi igne, contudi, moli, & attenuari in pulverem, & quid rivus deſcendens e monte in quem pulvis projiciebatur; deſcribitur ſtatus illorum qui colunt externa abſque interno, quod nempe ſint in malis amorum ſui & mundi, ac in falſis in-

de

de quoad illa quæ a Divino, ita quoad Verbum; ignis enim quo comburebatur eſt malum amoris ſui & mundi, n: 1297. 1861. 2446. 5071. 5215. 6314. 6832. 7324. 7575; pulvis in quem contuſus eſt falſum inde confirmatum ex ſenſu literæ Verbi; & rivus ex monte Sinai eſt Verum Divinum, ita Verbum in litera, hoc enim deſcendit inde; qui enim in externis ſunt abſque interno, Verbum ad favorem ſuorum amorum explicant, & inibi terreſtria & prorſus non cœleſtia vident, ſicut Iſraelitæ & Judæi olim & quoque hodie. Similia etiam repræſentata ſunt per vitulos Jeroboami in Bethele & in Dane, I Reg: XII: 26 ad fin: & II Reg: XVII: 16, de quibus ita apud Hoſcheam "Regem fecerunt, & non a Me, principes fecerunt & non novi; Argentum ſuum & aurum ſuum fecerunt idola, ut excidatur: *deſeruit vitulus tuus*, Samaria, nam ex Iſrael etiam ille, faber fecit eum, & non deus ille, *quia in fruſta fiet vitulus Samariæ*" VIII: 4. 5. 6; agitur ibi de perverſo intellectu & prava explicatione Verbi ab illis qui in externis ſunt abſque interno, manent enim in Verbi ſenſu literæ, quem trahunt ad favendum ſuis amoribus & principiis inde captis; regem facere & non a Me, & principes facere & non novi, eſt verum & primaria vera excludere ex proprio lumine & non a Divino, rex enim in ſenſu interno eſt verum, n: 1672. 2015. 2069. 3009. 4581. 4966. 5044. 5068. 6148; & principes ſunt primaria vera, n: 1482. 2089. 5044; Argentum & aurum ſuum facere idola, eſt ſcientifica veri & boni ex Verbi ſenſu literæ pervertere ad favorem ſuarum cupiditatum, & uſque illa ut ſancta colere, tametſi, quia ex propria intelligentia, abſque vita ſunt; argentum enim eſt verum & aurum eſt bonum quæ a Divino, ita quæ ſunt Verbi, n: 1551. 2954. 5658. 6914. 6917. 8932, & idola ſunt doctrinalia ex propria intelligentia, quæ ut ſancta coluntur, & tamen nullam in ſe vitam habent, n: 8941; inde patet quod per regem & principes, tum per argentum & aurum ſignificentur falſa ex malo, nam quæ ex proprio ſunt, ex malo ſunt, & inde falſa ſunt, tametſi extrinſecus apparent ut vera, quia ex Verbi ſenſu literæ deſumta; inde patet, quod Vitulus Samariæ, quem faber fecit, ſignificat, quod nempe bonum in naturali homine, & non ſimul in ſpirituali, ita non bonum, quia applicatum ad malum; faber fecit & non Deus, eſt quod ex proprio & non ex Divino; in fruſta fieri eſt diſſipari. Similia intelliguntur per vitulos apud Hoſcheam "Addunt peccare, & faciunt ſibi fuſile ex argento ſuo, in intelligentia ſua idola, opus artificum totum, illis dicentes, ſacrificantes hominem, *vitulos oſculantes*" XIII: 2. Ex his nunc patet, quid Vitulus & Juvencus ſignificant in ſequentibus his locis; apud Eſaiam "Deſcendent unicornes cum illis, & *Juvenci cum robuſtis*, & ebria fiet terra eorum a ſanguine, & pulvis eorum a ſanguine, & pulvis eorum ab adipe pinguefiet" XXXIV: 7. Apud Eundem "Urbs munita ſolitaria, habitaculum dimiſſum & derelictum velut deſertum, ibi *paſcet vitulus*, & *ibi cubabit*, & conſumet ramos ejus, exareſcet meſſis ejus" XXVII: 10. Apud Jeremiam "A clamore Cheſbonis uſque ad Elealeh, uſque ad Jahaz, ediderunt vocem ſuam, a Zoare uſque ad Choronaim, *vitula triennis*, quia etiam aquæ Nimrim in deſolationes erunt" XLVIII: 34. Apud Eſaiam "Cor

meum

meum ſuper Moabo clamat, profugi ejus uſque ad Zoar, *vitula triennis*, nam in aſcenſu Luchich aſcendet cum fletu" XV: 5. Apud Hoſcheam "Ephraim *vitula edocta* amans triturare" X: 11. Apud Davidem "Increpa feram arundinis, congregationem fortium, inter *vitulos populorum*, conculcans fragmenta argenti, diſperſit populos, bella deſiderant" Pſalm: LXVIII: 31; agitur hic de arrogantia illorum, qui ex ſcientificis intrare volunt in myſteria fidei, & non quicquam agnoſcere quam quod ipſi inde excludunt; hi quia nihil ex luce cœli quæ ex Domino, ſed ex lumine naturæ quod ex proprio vident, umbras arripiunt loco lucis, fallacias loco realium, in genere falſum loco veri; illi quia inſane cogitant quoniam ex infimis, vocantur fera arundinis, & quia acriter ratiocinantur vocantur congregatio fortium, & quia diſſipant vera adhuc reſidua & ſparſa inter bona illorum qui in veris Eccleſiæ, dicitur de illis quod conculcent fragmenta argenti inter vitulos populorum, & porro quod diſpergant populos, hoc eſt, ipſam Eccleſiam cum ſuis veris, cupido oppugnandi & deſtruendi illa intelligitur per bella deſiderare; ex his iterum patet, quod vituli ſint bona; Apud Sachariam Cap: XII: 5, dicitur, *omnem Equum populorum* percutiam cæcitate, & per equum populorum ſignificantur intellectualia veri apud illos qui ab Eccleſia, quia Equus eſt intellectuale veri, n: 2761; hic autem dicitur, conculcare fragmenta argenti & diſpergere populos *inter vitulos populorum*, & per conculcare & diſpergere ſignificatur dejicere & diſſipare, n: 258, per argentum, verum, n: 1551. 2954. 5658. 6112. 6914. 6917. 7999. 8932, & per populos illi qui ab Eccleſia in veris, n: 2928. 7207, ita quoque vera Eccleſiæ, n: 1259. 1260. 3295. 3581, ita per Vitulos populorum ſignificantur bona quæ voluntarii apud illos qui ab Eccleſia. Porro quod Vituli ſignificent bona, conſtat apud Jeremiam "Dabo viros tranſgreſſos *fœdus* meum, qui non ſtabiliverunt verba *fœderis*, quod ferierunt coram Me, *Vituli*, quem conciderunt in duas, ut tranſirent inter partes ejus, principes Jehudæ, & principes Hieroſolymæ, miniſtros regios & ſacerdotes, & omnem populum terræ, *tranſeuntes inter partes vituli*, & dabo illos in manum hoſtium eorum, ut ſit cadaver eorum in cibum avi cœlorum, & beſtiæ terræ" XXXIV: 18. 19. 20, quid ſit fœdus vituli, & quid tranſire inter partes ejus, nemo ſcire poteſt niſi ſciat quid ſignificat fœdus, quid vitulus, quid ſectio ejus in duas partes, tum quid principes Jehudæ & Hieroſolymæ, miniſtri regii, ſacerdotes, & populus terræ, patet quod arcanum cœleſte ſit; hoc uſque prodire ad intellectum poteſt, cum ſcitur, quod fœdus ſit conjunctio, vitulus bonum, vitulus ſectus in duas partes, bonum procedens a Domino ab una parte, & bonum receptum ab homine ab altera, & quod principes Jehudæ & Hieroſolymæ, ac miniſtri regii & ſacerdotes, ac populus terræ, ſint vera & bona quæ Eccleſiæ ex Verbo, & quod tranſire inter partes ſit conjungere; ex his cognitis, patet, quod ſenſus internus horum verborum ſit, quod nulla eſſet conjunctio boni procedentis a Domino cum bono recepto ab homine per Verbum, & inde per vera & bona Eccleſiæ, apud illam gentem, ſed quod disjunctio, ex cauſa quia in externis erant abſque interno; ſimile involvit *fœdus vituli* cum Abramo, de quo

ita

ita in Libro Geneſeos "Jehovah dixit ad Abramum, *accipe tibi vitulam triennem*, & capram triennem, & arietem triennem, & turturem & pullum, & accepit ſibi omnia illa, & partitus eſt illa in medium, & dedit quamvis partem ſuam obviam alteri; & volucrem non partitus: & deſcendit volatile ſuper corpora, & abegit illa Abram: & fuit ſol ad occidendum, & ſopor cecidit ſuper Abram, & ecce terror tenebrarum magnarum cadens ſuper illum, & in die illo pepigit Jehovah cum Abramo fœdus" xv: 9. 10. 11. 12. 18; terror tenebrarum magnarum cadens ſuper Abramum ſignificabat ſtatum gentis Judaicæ, quod in maximis tenebris eſſent quoad vera & bona Eccleſiæ ex Verbo, quia in externis abſque interno, & inde in cultu idololatrico; nam qui in externis abſque interno eſt, in cultu idololatrico eſt, quoniam cor ejus & anima ejus, cum in cultu, non eſt in cœlo, ſed in mundo, & non colit ſancta Verbi ex amore cœleſti, ſed ex amore terreſtri: hic ſtatus gentis illius eſt, qui per fœdus vituli, quem conciderunt in duas partes, inter quas tranſiverunt, apud Prophetam deſcriptus eſt.

9392. Verſ: 6. 7. 8. *Et accepit Moſcheh dimidium ſanguinis, & poſuit in crateribus, & dimidium ſanguinis ſparſit ſuper altare. Et accepit Librum fœderis, & legit in auribus populi, & dixerunt, omnia quæ loquutus Jehovah, faciemus & audiemus. Et accepit Moſcheh ſanguinem, & ſparſit ſuper populum, & dixit, ecce ſanguis fœderis, quod pepigit Jehovah cum vobis ſuper omnia verba hæc.* Et accepit Moſcheh dimidium ſanguinis, ſignificat Divinum Verum quod factum vitæ & cultus: & poſuit in crateribus, ſignificat apud hominem in ejus memoriæ rebus: & dimidium ſanguinis ſparſit ſuper altare, ſignificat Divinum Verum a Domini Divino Humano: & accepit librum fœderis, ſignificat Verbum in litera cum quo conjunctum eſt Verbum in Cœlo: & legit in auribus populi, ſignificat ad auſcultationem & obedientiam: & dixerunt, omnia quæ loquutus Jehovah faciemus & audiemus, ſignificat receptionem Veri procedentis a Divino Humano Domini & obedientiam ex corde & anima: & accepit Moſcheh ſanguinem, & ſparſit ſuper populum, ſignificat adaptationem ad recipiendum ab homine: & dixit, ecce ſanguis fœderis, ſignificat per id conjunctionem Domini quoad Divinum Humanum cum cœlo & cum terra: quod pepigit Jehovah cum vobis ſuper omnia verba hæc, ſignificat quod conjunctio cum Domino per omnia & ſingula Verbi.

9393. Et accepit Moſcheh dimidium ſanguinis, quod ſignificet Divinum Verum quod factum vitæ & cultus, conſtat ex ſignificatione ſanguinis, quod ſit Divinum Verum procedens a Domino, de qua n: 4735. 4978. 7317. 7326. 7850. 9127; quod ſit Divinum Verum quod factum vitæ & cultus, eſt quia erat ille ſanguis quem Moſcheh ſparſit ſuper populum, Verſ: 8, per quem ſanguinem ſignificatur Divinum Verum receptum ab homine, ita quod factum vitæ & cultus; nam id Verum dicitur receptum ab homine, quod fit vitæ & ſic cultus; & tunc fit vitæ & cultus, quando homo afficitur illo, ſeu amat illud, ſeu, quod idem eſt, vult illud, & ex velle, ita ex amore & affectione facit illud, prius quidem eſt apud hominem in ejus memoria, & inde

inde evocatur quandoque ad viſum internum ſeu intellectum, a quo iterum relabitur in memoriam; ſed quamdiu Verum Divinum non interius intraverat, eſt quidem apud hominem at uſque non implantatum vitæ eſt voluntati, nam vita hominis eſt ejus voluntas; quapropter cum verum evocatur e memoria in intellectum, & ab intellectu intrat voluntatem, & a voluntate exit in actum, tunc verum fit vitæ hominis, & vocatur bonum: ex his patet, quid intelligitur per Divinum Verum factum vitæ: ſimiliter ſe habet cum vero quod fit cultus; cultus ex vero quod ſolum hæret in memoria, & inde apparet in intellectu, non eſt cultus; ſed cultus ex vero quod exit ex voluntate, ita ex affectione & amore, eſt cultus; hic cultus in Verbo vocatur cultus ex corde, ille autem cultus ſolius oris. Oſtenſum quidem eſt prius in locis citatis, quod Sanguis ſit Divinum Verum procedens a Domino; ſed quia plerique ab Eccleſia hodie non aliud per Sanguinem in Sancta cæna capiunt, quam ſanguinem Domini effuſum ſuper cruce, & in generaliori ſenſu ipſam paſſionem crucis, ideo licet adhuc paucis oſtendere, quod non ſit ſanguis qui ibi intelligitur, ſed Divinum Verum procedens a Domino: cauſa, quod hoc intra Eccleſiam ignoretur, eſt quia prorſus nihil ſcitur hodie de Correſpondentiis, conſequenter nec de ſenſu interno Verbi, qui eſt ſenſus in quo ſunt Angeli cum ab homine legitur Verbum: quod Sanguis non ſit ſanguis ſed Verum Divinum, conſtare poteſt ex pluribus locis in Verbo, & manifeſte ab hoc apud Ezechielem "Dic avi omnis alæ, & omni feræ agri, congregamini & venite, congregate vos a circuitu ſuper ſacrificium meum, quod Ego ſacrifico vobis, ut *comedatis carnem*, & *bibatis ſanguinem*, *carnem fortium comedetis*, & *ſangninem principum terræ bibetis*; comedetis adipem ad ſatietatem, & *bibetis ſanguinem uſque ad ebrietatem de ſacrificio meo*, quod ſanctificabo vobis: ſatiabimini ſuper menſa mea, equo & curru, & omni viro belli; ſic dabo gloriam meam inter gentes" XXXIX: 17. 18. 19. 20; quod non ſanguis hic per ſanguinem intelligatur, manifeſte patet, nam dicitur quod biberent ſanguinem principum terræ, & ſanguinem de ſacrificio, uſque ad ebrietatem, cum tamen bibere ſanguinem, & imprimis ſanguinem principum, ſit res abominabilis, & filiis Iſraelis ſub pæna mortis prohibitus, Levit: III: 17. Cap: VII: 26. Cap: XVII: 1 ad fin: Deut: XII: 17 ad 25. Cap: XV: 23; dicitur etiam quod ſatiarentur equo, curru, & omni viro belli; qui itaque non ſcit, quod ſanguis ſignificet Divinum Verum, principes primaria Vera, ſacrificium illa quæ cultus ſunt, equus intellectuale veri, currus doctrinam, & vir belli verum pugnans contra falſum, obſtupeſceret ad ſingula verba ibi; ſimiliter ad Domini verba apud Johannem "Jeſus dixit, amen, amen, dico vobis, *niſi comederitis carnem Filii hominis, & biberitis ejus ſanguinem*, non habebitis vitam in vobis: *qui manducat meam carnem*, & *bibit meum ſanguinem*, habet vitam æternam, & Ego reſuſcitabo illum extremo die: *Caro mea eſt vere cibus*, & *ſanguis meus eſt vere potus*, qui *manducat meam carnem*, & *bibit meum ſanguinem*, in Me manet, & Ego in illo" VI: 53. 54. 55. 56, ſed videantur quæ de his prius n: 4735. 4978. 7317. 7326. 7850. 9127, oſtenſa ſunt: quod Caro *correſpondeat* Bono, ſimiliter Panis, & quod Sanguis *correſpondeat*

ſpondeat Vero, ſimiliter Vinum, perpluries e cœlo mihi dictum eſt; pariter, quod Angeli non aliter percipiant Verbum quam ſecundum *Correſpondentias*, & quod ſic per Verbum ſit conjunctio homini cum Cœlo, & per Cœlum cum Domino; ſimiliter dictum eſt, quod ſancta cæna a Domino inſtituta ſit, ut per illam eſſet conjunctio omnium cœli, hoc eſt, omnium Domini cum homine Eccleſiæ, quoniam in illa Caro & Panis eſt Divinum Bonum Divini Amoris Domini erga univerſum Genus humanum, & reciprocum hominis in Dominum; & Sanguis ac Vinum eſt Divinum Verum procedens ex Divino Bono Divini Amoris Domini, & viciſſim id receptum ab homine; tum edere & bibere illa, in cœlo eſt appropriare & conjungere, ſed videantur quæ de his prius n: 2165. 2177. 3464. 4211. 4217. 4581. 4735. 5915. 6789. 7850. 9323, oſtenſa ſunt.

9394. Et poſuit in crateribus, quod ſignificet apud hominem in ejus memoriæ rebus, conſtat ex ſignificatione craterum, quod ſint res memoriæ; quod crateres ſint res memoriæ, eſt quia vaſa in genere ſignificant ſcientifica, n: 1469. 1496. 3068. 3079, & ſcientifica non aliud ſunt quam res memoriæ; inde crateres hic ſunt tales res memoriæ, in quibus ſunt vera Divina, quæ in genere per ſanguinem ſignificantur. Quid ſcientifica reſpective ad vera & bona vitæ apud hominem, paucis dicetur; omnia quæ addiſcuntur & in memoria reponuntur, & inde ad viſum intellectualem evocari poſſunt, vocantur ſcientifica, & in ſe ſunt res quæ conſtituunt intellectuale naturalis ſeu externi hominis: ſcientifica quia ſunt cognitiones inſerviunt viſui Interni ſeu rationalis hominis pro quodam quaſi ſpeculo videndi talia quæ ſibi inſerviunt; cadunt enim ſub aſpectum Interni hominis, ſicut ſolent campi herbis, floribus, varii generis ſegetibus & arboribus referti; aut ſicut horti variis ad uſus & ad jucunditates ornati, ad aſpectum externi hominis in materiali mundo; ſed viſus internus, qui eſt intellectus, non aliud in campis ſeu hortis rerum memoriæ ſuæ videt, quam quæ conveniunt amoribus, in quibus homo eſt, & quoque quæ favent principiis quæ amat: quapropter qui in amoribus ſui & mundi ſunt, illi non vident niſi talia quæ illis favent, & illa vocant vera, & quoque per fallacia & apparentia faciunt ſimilia veris; & dein vident talia quæ concordant cum principiis captis, quæ amat quia a ſe: inde patet, quod ſcientifica & cognitiones, quæ ſunt res memoriæ inſerviant illis qui in amoribus iſtis ſunt, pro mediis confirmandi falſa contra vera, & mala contra bona, & ſic deſtruendi vera & bona Eccleſiæ, inde eſt, quod eruditi, qui tales ſunt, plus inſaniant quam ſimplices, & apud ſe negent Divinum, Providentiam, Cœlum, Infernum, vitam poſt mortem, & vera fidei; quod luculenter patet ab Eruditis Orbis Europæi hodie in altera vita, ubi ingens numerus eorum ipſo corde Athei ſunt, nam in altera vita corda loquuntur & non ora: ex his nunc conſtat, cui uſui ſunt cognitiones & ſcientifica illis, qui ex jucundis amorum ſui & mundi cogitant. Sed prorſus aliter apud illos, qui ex jucundis amorum cœleſtium, qui ſunt amores in Dominum & erga proximum; hi, quia cogitatio eorum ducitur per cœlum a Domino, non aliud in campis & hortis rerum ſuæ memoriæ vident & eligunt, quam quæ

conveniunt jucundis illorum amorum, & concordant cum doctrinalibus ſuæ Eccleſiæ, quæ amant; his ſunt res memoriæ ſicut paradiſi cœleſtes, & quoque repræſentantur & in Verbo ſignificantur per paradiſos, videatur n: 3220. Ulterius ſciendum, quod ſcientifica ſeu res memoriæ, cum fiunt vitæ hominis, ex memoria exteriore evaneſcant, quemadmodum ſolent geſtus, actiones, loquelæ, reflexiones, intentiones, in genere cogitationes & affectiones hominis, quando per continuum uſum ſeu habitum fiunt ſicut ſpontanea & naturalia, ſed non alia fiunt vitæ hominis, quam quæ intrant in jucunda amorum ejus, & formant illa, ita quæ intrant in voluntatem ejus; de his videantur quæ n: 8853 ad 8858, dicta & oſtenſa ſunt; & de memoria exteriore quæ eſt corporis, & de memoria interiore quæ eſt ejus ſpiritus, n: 2469 ad 2494. Quod ſcientifica ſint vaſa, & in Verbo ſignificentur per omnis generis vaſa, ut per crateres, ſchyphos, hydrias, & ſimilia, eſt quia unumquodvis ſcientificum eſt quoddam commune, quod in ſe continet particularia & ſingularia concordantia cum communi, & talia communia in ſeries & quaſi in manipulos diſpoſita ſunt, ac manipuli & ſeries illæ ita invicem ordinatæ, ut referant formam cœleſtem, & ſic ordine in ſingulariſſimis ad communiſſima: idea talium ſerierum formari poteſt a ſeriebus & manipulis muſcularibus in corpore humano; quilibet manipulus ibi conſiſtit ex pluribus fibris motricibus, & quælibet fibra motrix a vaſis ſanguineis & fibris nerveis; quilibet etiam manipulus muſcularis, qui communi voce muſculus vocatur, ſua tunica circumtectus eſt, per quam diſtinguitur ab aliis, ſimiliter faſciculi interiores, qui fibræ motrices vocantur; ſed uſque omnes muſculi & in illis fibræ motrices, quæ in univerſo corpore ſunt, ita ordinatæ ſunt, ut ad unumquamvis actionem ſecundum voluntatis lubitum concurrant, & hoc modo incomprehenſibili: ſimiliter ſe habet cum ſcientificis memoriæ, quæ etiam ſimiliter excitantur a jucundo amoris hominis, quod eſt ejus voluntatis, ſed media parte intellectuali; id quod factum vita hominis, quod eſt id quod factum eſt voluntatis ſeu amoris ejus, excitat illa; interior enim homo viſum in illis continue habet, & delectatur illis, quantum conveniunt amoribus; & quæ intrant plane in amores, & fiunt ſpontanea & quaſi naturalia, illa e memoria externa evaneſcunt, ſed manent inſcripta memoriæ internæ, unde nuſquam delentur; ita ſcientifica fiunt vitæ. Ex his etiam patet, quod ſcientifica ſint tanquam vaſa vitæ interioris hominis; & quod inde ſit quod ſcientifica per vaſa varii generis, & hic per crateres, ſignificentur: ſimilia per vaſa & crateres ſignificantur apud Eſaiam "Figam Eum clavum in loco fideli, ut ſit in thronum gloriæ domui patris ipſius, ſuper quo ſuſpendant omnem gloriam domus patris ipſius, filiorum & nepotum, *omnia vaſa parvuli, ex vaſis craterum uſque ad omnia vaſa nabliorum*" XXII: 23, agitur ibi in ſenſu interno & repræſentativo de Divino Humano Domini, & quod per Ipſum & ex Ipſo omnia vera & bona a primis ad ultima; vera ſcientifica ex proſapia cœleſti ſunt vaſa craterum, & vera ſcientifica ex proſapia ſpirituali ſunt vaſa nabliorum: & apud Sachariam "In die illo erit ſuper tintinnabulis equorum ſanctitas Jehovæ; & erunt *ollæ in domo Jehovæ*, ſicut *crateres coram altari*"

XIV:

XIV: 20, tintinnabula equorum pro veris ſcientificis quæ ex intellectuali illuſtrato, n: 2761. 2762. 5321; & crateres coram altari pro bonis ſcientificis: ſimilia per crateres altaris ſignificantur, Exod: XXVII: 3. Cap: XXXVIII: 3.

9395. Et dimidium ſanguinis ſparſit ſuper altare, quod ſignificet Divinum Verum a Domini Divino Humano, conſtat ex ſignificatione ſanguinis, quod ſit Divinum Verum, de qua mox ſupra n: 9393; & ex ſignificatione Altaris, quod ſit repræſentativum Divini Humani Domini, de qua n: 921. 2777. 2811. 4489; inde principale repræſentativum cultus Domini, n: 4541. 8935. 8940; quod per hoc dimidium ſanguinis, quod ſuper altare ſparſum eſt, ſignificetur Divinum Verum procedens a Divino Humano Domini, & per alterum dimidium ſanguinis quod ſuper populum eſt ſparſum, Verſ: ſeq: 8, ſignificetur Divinum illud Verum receptum ab homine Eccleſiæ, cauſa eſt quia fœdus iniebatur, & per fœdus ſignificatur conjunctio, n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021. 6804. 8767. 8778; & conjunctio Domini cum homine Eccleſiæ fit, cum Divinum Verum, quod a Domino procedit, ab homine recipitur: inde patet, cur ſanguis adhibitus ſit, & cum ſparſus ſuper altare & ſuper populum, dictus ſit *ſanguis fœderis*, Verſ: 8.

9396. Et accepit librum fœderis, quod ſignificet Verbum in litera, cum quo conjunctum eſt Verbum in cœlo, conſtat ex ſignificatione Libri, quod ſit Verbum in omni complexu, de qua ſequitur; & ex ſignificatione fœderis, quod ſit conjunctio, de qua n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021. 6804. 8767. 8778; per Librum fœderis intelligitur hic omne quod loquutus eſt Dominus e monte Sinai, nam dicitur mox ſupra Verſ: 4, & *ſcripſit Moſcheh omnia verba Jehovæ*; proinde per librum fœderis in ſtricto ſenſu intelligitur Verbum revelatum Moſchi ſuper monte Sinai, & in lato ſenſu Verbum in omni complexu, quoniam id eſt Divinum Verum revelatum a Domino; & quoniam per id conjungit ſe Dominus cum homine Eccleſiæ, ideo quoque id eſt Liber fœderis, quia fœdus eſt conjunctio. Sed qualis eſt conjunctio Domini cum homine Eccleſiæ per Verbum, hodie neſcitur, ex cauſa, quia hodie cœlum eſt clauſum; vix enim hodie aliquis loquitur cum Angelis & ſpiritibus, & inde ſcit quomodo illi percipiunt Verbum, cum tamen antiquis, imprimis antiquiſſimis id fuit notum, nam loqui cum ſpiritibus & Angelis illis commune fuit; cauſa erat, quia homines antiquis temporibus, imprimis in antiquiſſimis, interiores homines fuerunt, in ſpiritu enim pæne abſtracte a corpore cogitabant, at hodierni homines ſunt exteriores, & in corpore pæne abſtracte a ſpiritu cogitant; inde eſt quod receſſerit quaſi cœlum ab homine, nam communicatio cœli eſt cum interno homine cum is abſtrahi poteſt a corpore, non autem cum externo immediate; inde ignoratur hodie, qualis eſt conjunctio Domini cum homine per Verbum. Qui ex ſenſuali corporis, & non ex ſenſuali ſpiritus cogitant, illi nequaquam aliter poſſunt capere, quam quod ſenſus Verbi talis ſit in cœlo, qualis eſt in mundo, hoc eſt, qualis eſt in litera: ſi diceretur, quod ſenſus Verbi in cœlo ſit qualis

eſt cogitatio interni hominis, qui eſt abſque ideis materialibus, hoc eſt, abſque ideis mundanis, corporeis & terrenis, foret hoc hodie paradoxon; & magis ſi diceretur, quod ſenſus Verbi in cœlo tantum differat a ſenſu ejus in mundo ſeu in litera, quantum paradiſus cœleſtis a paradiſo terreſtri, & quantum cibus & potus cœleſtis a cibo & potu terreſtri; quanta ſit differentia, apparet ex eo, quod paradiſus cœleſtis ſit intelligentia & ſapientia, cibus cœleſtis ſit omne bonum amoris & charitatis, & potus cœleſtis omne verum fidei ex illo bono: quis non hodie miraretur, ſi audiret, quod cum paradiſus, hortus, vinea, in Verbo memorantur, in cœlo non percipiantur paradiſus, hortus, vinea, ſed loco illorum talia quæ ſunt intelligentiæ & ſapientiæ ex Domino; & cum cibus & potus, ſicut panis, caro, vinum, aqua, quod loco illorum in cœlo percipiantur talia quæ ſunt boni amoris & veri fidei a Domino; & hoc non per explicationes, nec comparative, ſed ex correſpondentiis actualiter; quoniam cœleſtia quæ ſapientiæ, intelligentiæ, boni amoris & veri fidei illis actualiter correſpondent; & in hanc correſpondentiam creatus eſt homo internus reſpective ad externum, ita cœlum quod in interno homine, reſpective ad mundum qui eſt in externo, ſimiliter in communi: quod Verbum ſecundum correſpondentias intelligatur & percipiatur in cœlo, & quod ille ſenſus ſit ſenſus internus, in præcedentibus ubivis oſtenſum eſt. Qui illa, quæ nunc dicta ſunt, capit, ſcire poteſt, & aliquo modo percipere, quod per Verbum ſit conjunctio hominis cum cœlo, & per cœlum cum Domino, & quod abſque Verbo nulla conjunctio foret, videantur quæ de his n: 2143. 7153. 7381. 8920. 9094 fin: 9212 fin: 9216 fin: 9357, & alibi pluries oſtenſa ſunt. Inde nunc conſtat, cur Moſcheh accepit Librum fœderis, & legit coram populo, & dein ſparſit ſanguinem ſuper populum, & dixit, ecce ſanguis fœderis; *&* hoc ideo factum eſt, quia ſanguis ſacrificii in Cœlo eſt Divinum Verum procedens a Domino, ita in noſtra Tellure Verbum, videatur n: 9393. Quia per fœdus ſignificatur conjunctio, & quia per Divinum Verum procedens a Domino, hoc eſt, Verbum, fit conjunctio, ideo omnia quæ Divini Veri a Domino ſeu quæ Verbi ſunt, vocantur fœdus, prout Tabulæ quibus inſcripta ſunt decem præcepta, tum judicia, ſtatuta, & reliquæ quæ in Libris Moſchis, & in genere quæ in Verbo tam Veteris quam Novi Teſtamenti ſunt. *Quod Tabulæ, quibus inſcripta erant decem præcepta,* apud Moſchen "Jehovah *ſcripſit ſuper Tabulas verba fœderis, decem verba*" Exod: xxxiv: 28: Apud Eundem "Aſcendi in montem ad accipiendum *tabulas lapidum, tabulas fœderis,* quod excidit Jehovah vobiſcum: dedit Jehovah mihi duas *tabulas lapidum, tabulas fœderis*; deſcendi de monte, cum mons ardens igne, *duæ autem tabulæ fœderis* ſuper duabus manibus meis" Deut: ix: 9. 11. 15: & Apud Eundem "*Jehovah indicavit vobis fœdus ſuum,* quod præcepit vobis ad faciendum, *decem verba,* quæ ſcripſit ſuper tabulas lapidum; cavebitis vobis *ne obliviſcamini fœderis Jehovæ Dei veſtri,* quod excidit vobiſcum" Deut: iv: 13. 23. Quia binæ Tabulæ in Arca, quæ in medio ſeu intimo Tabernaculi, repoſitæ erant, ideo arca dicta eſt arca fœderis, Num: x: 33. Cap: xiv: 44. Deut: x: 8. Cap:

XXXI : 9. 25. 26. Joſ : III : 3. 6. 8. 11. 14. 17. Cap : IV : 7. 9. 18. Cap : VI : 6. 8. Cap : VIII : 33. Judic : XX : 27. I Sam : IV : 3. 4. 5. II Sam : XV : 24. I Reg : II : 15. Cap : VI : 19. Cap : VIII : 1. 6. Jerem : III : 16. *Quod Libri Moſchis dicti ſint Liber fœderis*, conſtat ex illis inventis a Chilkia Sacerdote in Templo, de quibus ita in Libro II Regum "Chilkia Sacerdos magnus invenit *Librum Legis* in domo Jehovæ : & legerant in auribus eorum omnia verba *Libri fœderis* inventi in domo Jehovæ" XXII : 8. Cap : XXIII : 2. *Quod Verbum Veteris Teſtamenti dictum ſit fœdus*, apud Eſaiam "*Tenentibus fœdus meum* dabo in domo mea & intra muros meos locum & nomen, bonum præ filiis & filiabus" LVI : 4. Apud Jeremiam "*Audite verba fœderis hujus*, quod præcepi patribus veſtris, *obedite voci meæ*, & *facite ea, juxta omne quod præcipio vobis*" XI : 2. 3. 5. 6. 7. Apud Davidem "Omnes viæ Jehovæ Miſericordia & Veritas, *cuſtodientibus fœdus Ipſius*, & *Teſtimonia Ipſius*" Pſalm : XXV : 10. Apud Eundem "Miſericordia Jehovæ ab æterno ad æternum uſque ſuper timentes Ipſum, & juſtitia Ipſius in filios filiorum, *cuſtodientibus fœdus Ipſius*, & *recordantibus præceptorum Ipſius*" Pſalm : CIII : 17. 18. Et apud Eundem "*Non ſervarunt fœdus Dei*, & *in Lege Ipſius renuerunt ambulare*" Pſalm : LXXVIII : 10, hic fœdus Dei dicitur Lex Dei ; quod per Legem intelligatur in lato ſenſu totum Verbum, in minus lato Verbum Hiſtoricum, in ſtricto Verbum per Moſchen ſcriptum, & in ſtrictiſſimo decem præcepta decalogi, videatur n : 6752. *Quod etiam Verbum Novi Teſtamenti ſit fœdus*, apud Jeremiam "Ecce dies venientes, quibus pangam cum domo Iſraelis & cum domo Jehudæ, *fœdus novum* ; *hoc fœdus* quod pangam cum domo Iſraelis poſt dies hos, dabo legem meam in medio eorum, & ſuper cor eorum ſcribam illam" XXXI : 31. 32, domus Iſraelis pro Eccleſia ſpirituali, & domus Jehudæ pro Eccleſia cœleſti : & apud Davidem "Etiam Ego primogenitum dabo Ipſum, altum regibus terræ, & *fœdus meum ſtabile Ipſi, non vile faciam fœdus meum*, & pronuntiatum labiorum meorum non mutabo" Pſalm : LXXXIX : 29. 35 ; hic de Domino ; fœdus meum ſtabile Ipſi, pro unione Ipſius Divini ac Divini Humani ; ita quoque pro Verbo, nam Dominus quoad Divinum Humanum fuit Verbum quod Caro, hoc eſt, Homo, factum, Joh : I : 1. 2. 3. 14. Quod Divinum Verum ſeu Verbum ſit fœdus ſeu conjunctio, eſt quia illud eſt Divinum a Domino, ita Ipſe Dominus ; quapropter cum Verbum recipitur ab homine, Ipſe Dominus recipitur ; inde patet, quod per Verbum ſit conjunctio Domini cum homine ; & quia eſt conjunctio Domini cum homine, etiam eſt conjunctio cœli cum homine, nam cœlum dicitur cœlum ex Divino Vero procedente a Domino, proinde ex Divino ; unde illi qui in cœlo dicuntur eſſe in Domino : quod Divinum conjungat ſe cum illis qui amant Dominum, & Verbum Ipſius ſervant, videatur Johan : XIV : 23. Ex his omnibus conſtare poteſt, quod per ſanguinem fœderis intelligatur conjunctio Domini per cœlum cum homine per Verbum ; ut quoque apud Sachariam "Exſcindam currum ex Ephraimo, & equum ex Hieroſolyma, & exſcindetur arcus belli ; contra loquetur pacem gentibus ; dominari Ipſius a mari ad mare, & a flumine uſque ad fines terræ : etiam quod

quod ad Te, *per ſanguinem fœderis tui* emittam vinctos tuos e fovea in qua non aqua" IX: 10. 11; qui nihil de ſenſu interno novit, hic non aliud quam talia, quæ ſenſus literæ involvit, capere poteſt, quod nempe exſcinderetur currus ex Ephraimo, equus ex Hieroſolyma, & arcus belli, & denique quod ſanguis fœderis ſit ſanguis Domini, per quem liberarentur illi qui in peccatis, explicando varie, quinam intelliguntur per vinctos in fovea in qua non aqua; ſed qui ſenſum internum Verbi novit, capit quod hic de Divino Vero agatur, & quod id poſtquam vaſtatum, hoc eſt, non amplius receptum fide & corde ab homine, per Verum Divinum a Divino Humano Domini procedens reſtituetur, & ſic illi qui id credunt & faciunt, Ipſi Domino conjungentur; quod ex ſenſu interno ſingulorum ibi plenius conſtare poteſt; ſicut ex ſignificatione currus, quod ſit doctrina Eccleſiæ, n: 276. 5321. 5945. 8215; Ephraimi quod ſit intellectuale illuſtratum Eccleſiæ, n: 5354. 6222. 6238; ex ſignificatione equi, quod ſit intellectus Verbi, n: 2760. 2761. 2762. 3217. 5321. 6125. 6524. 8029. 8146. 8148; Hieroſolymæ, quod ſit Eccleſia ſpiritualis, n: 2117. 3654. 9156; ex ſignificatione arcus, quod ſit doctrina veri, n: 2686. 2709; & belli, quod ſit pugna de veris, n: 1664. 2686. 8295; inde patet, quod per exſcindere currum ex Ephraimo, & equum ex Hieroſolyma, & arcum belli, ſignificetur Vaſtatio Veri Divini in Eccleſia, quoad omnem intellectum ejus: & quod per ſanguinem fœderis emitterentur vincti in fovea in qua non aqua, ſignificetur reſtitutio per Divinum Verum a Divino Humano Domini procedens, quod ſanguis ſit Divinum Verum, & quod fœdus ſit conjunctio, ſupra oſtenſum eſt, & quod vincti in fovea ſint qui ab Eccleſia ſpirituali & ſalvati per adventum Domini in mundum, videatur n: 6854; fovea ubi non aqua dicitur, quia per aquam ſignificatur verum, n: 2702. 3058. 3424. 4976. 5668. 7307. 8137. 8138. 8568. 9323.

9397. Et legit in auribus populi, quod ſignificet ad auſcultationem, & obedientiam, conſtat ex ſignificatione legere, quod ſit ad auſcultationem, nam cum legitur eſt ut audiatur, & percipiatur, & obediatur, hoc eſt, ut auſcultetur; & ex ſignificatione in auribus, quod ſit ad obedientiam, aures enim & audire ſignificant obedire, n: 2542. 3869. 4551. 4652 ad 4660. 5471. 5475. 7216. 8361. 8990. 9331. Quoniam aures ſignificant non modo auditionem & apperceptionem, ſed etiam obedientiam, ideo in Verbo perſæpe dicitur loqui in auribus & legere in auribus illorum, & non loqui ac legere coram illis; ut apud Jeremiam "Audi verba hæc, quæ ego *loquor in auribus tuis*, & *in auribus totius populi*" XXVIII: 9. In Libro I Samuelis "*Loquuti ſunt verba illa in auribus populi*" XI: 4: & alibi "*Loquatur ancilla tua in auribus tuis*" XXV: 24. In Libro Judicium "*Proclama in auribus populi*, dicendo" VII: 3. Apud Moſchen "*Dic in auribus populi*" Deut: XI: 2: apud Eundem Audi Iſrael ſtatuta & judicia, *quæ ego loquor in auribus veſtris* hodie" V: 1. Apud Eundem "*Loquor in auribus eorum* verba hæc" Deut: XXXI: 28. Apud Eundem "Moſcheh *loquutus omnia verba cantici in auribus populi*" Deut: XXXII: 44. In Libro II Regum "*Legit in auribus eorum* omnia verba

verba Libri fœderis" xxiii: 2. Apud Jeremiam "Dixerunt ad eum, ſede & *lege illud in auribus noſtris*, & *legit* Baruchus *in auribus eorum*" xxxvi: 15. Apud Lucam "Cum Jeſus *abſolvit omnia verba in auribus populi*" vii: 1. Quia auris & audire ſignificant veri receptionem, apperceptionem, & obedientiam, ita fidei primum & ultimum, ideo a Domino toties dictum eſt, *Qui habet aurem ad audiendum, audiat*" ut Matth: xi: 15. Cap: xiii: 9. 43. Marc: iv: 9. 21. Cap: vii: 16. Luc: xiv: 35. Et quia per ſurdos, ſeu non audientes, in ſpirituali ſenſu ſignificantur qui non in fide veri ſunt, quia non in cognitione & inde apperceptione ejus, n: 6988. 9209, ideo Dominus, cum ſanaret ſurdum, *immiſit digitum in aures ejus*, & dixit, equatah, hoc eſt, *aperitor*, & ſtatim *aperti ſunt auditus ejus*" Marc: vii: 32. 33. 34. 35: quod omnia Miracula Domini involverint & ſignificaverint ſtatus Eccleſiæ, videatur n: 8364. 9086.

9398. Et dixerunt, omnia quæ loquutus Jehovah faciemus & audiemus, quod ſignificet receptionem Veri procedentis a Divino Humano Domini & obedientiam ex corde & anima, conſtat ex ſignificatione omnium quæ loquutus Jehovah, quod ſint Verum procedens a Divino Humano Domini, de qua ſequitur; ex ſignificatione facere, quod ſit obedientia voluntate, ita corde, de qua n: 9285. 9311; & ex ſignificatione audire, quod ſit obedientia intellectu, ita anima, de qua n: 7216. 8361. 9311; obedientia ex corde eſt obedientia ex voluntate, ita ex affectione amoris; & obedientia ex anima eſt obedientia ex intellectu, ita ex fide; cor enim ſignificat voluntatem & amorem, n: 3883 ad 3896. 7542. 8910. 9050. 9300, & Anima intellectum & fidem, n: 2930. 9050. 9281; inde eſt quod dicatur faciemus & audiemus. Quod omnia quæ loquutus Jehovah, ſint Verum procedens a Divino Humano Domini, eſt quia omne verum inde procedit, quod Divinum Verum non procedat ab Ipſo Divino, ſed a Divino Humano, conſtat manifeſte apud Johannem "Deum nemo vidit unquam, Unigenitus Filius, Qui in ſinu Patris, Ille expoſuit" i: 18: quapropter Dominus vocatur Verbum, ibid: Verſ: 1. 2. 3, quod eſt Divinum Verum, & dicitur quod Verbum Caro factum ſit, hoc eſt, Homo, ibid: Verſ: 14, ob cauſam, ut Ipſum Divinum ſub Humana forma actualiter Verum Divinum doceret: quod Dominus ſit Ipſum Divinum ſub humana forma, videatur n: 9315: inde patet, quod per omnia quæ loquutus eſt Jehovah, ſignificetur Verum procedens a Divino Humano Domini.

9399. Et accepit Moſcheh ſanguinem, & ſparſit ſuper populum, quod ſignificet adaptationem ad recipiendum ab homine, conſtat ex ſignificatione ſanguinis ſacrificii, quod ſit Divinum Verum procedens a Domino, de qua ſupra n: 9393; & ex ſignificatione ſpargere ſuper populum, quod ſit adaptatatio ad recipiendum ab homine, per ſpargere enim ſignificatur influere, ita adaptare; Divinum enim Verum, quod a Domino, continue influit apud hominem, & facit intellectuale ejus; & ſi credere velis, homo abſque continuo influxu Veri Divini procedentis a Domino, prorſus nihil poteſt percipere & intelligere: Divinum namque Verum procedens a Domino eſt lux quæ illuminat

minat mentem hominis, & facit viſum internum, qui eſt intellectus; & quia illa Lux continue influit, ideo unumquemvis adaptat ad recipiendum; qui autem recipiunt, ſunt qui in bono vitæ ſunt; qui autem non recipiunt, ſunt qui in malo vitæ ſunt; ſed uſque hi ſicut illi in facultate percipiendi & intelligendi ſunt, & quoque in facultate recipiendi quantum deſiſtunt a malis: hæc ſignificata ſunt per dimidium ſanguinis quod Moſcheh ſparſit ſuper populum. Quod Divinum Verum procedens a Domino ſit Lux quæ illuminat mentem hominis, & facit viſum ejus internum, qui eſt intellectus, videatur n: 2776. 3167. 3195. 3636. 3643. 3993. 4465. 5400. 8644. 8707; hoc quoque intelligitur apud Johannem "Erat Lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum: in mundo erat, & mundus per Ipſum factus eſt; ſed mundus Ipſum non cognovit" 1: 10. 11; agitur ibi de Verbo, quod eſt Divinum Verum procedens a Domino. Quod unuſquiſque homo, qui in mundo, qui ſanæ rationis eſt, in facultate intelligendi Verum Divinum ſit, & inde in facultate recipiendi, quantum deſiſtit a malis, per plurem experientiam mihi datum eſt ſcire; omnes enim, quotcunque in altera vita ſunt, tam mali quam boni, poſſunt intelligere quid verum & quid falſum, tum quid bonum & quid malum, ſed mali, tametſi verum & bonum intelligunt, non uſque volunt intelligere; repugnat enim voluntas, & ibi malum; quapropter cum ſibi relicti ſunt, uſque in falſa ſui mali relabuntur, & averſantur verum & bonum, quæ intellexerunt; ſimiliter ſe habuit cum talibus in mundo, ubi vera, quæ tamen intelligere potuerunt, a ſe repulerunt: inde patuit, quod Divinum Verum procedens a Domino continue in mentes humanas influat, & adaptet illas ad recipiendum, & quod tantum recipiatur, quantum deſiſtitur a malis, quæ ſunt amorum ſui & mundi.

9400. Et dixit ecce ſanguis fœderis, quod ſignificet per id conjunctionem Domini quoad Divinum Humanum cum cœlo & cum terra, conſtat ex ſignificatione ſanguinis, quod ſit Divinum Verum procedens a Divino Humano Domini, de qua ſupra n: 9393. 9399; & ex ſignificatione fœderis, quod ſit conjunctio, de qua etiam ſupra n: 9396: quod ſit conjunctio cum cœlo & cum terra, eſt quia Divinum Verum quod procedit a Divino Humano Domini tranſit per cœlos uſque ad hominem, & in via accommodatur unicuivis cœlo, & ultimo ipſi homini; Divinum Verum in noſtra Tellure eſt Verbum, n: 9350 ad 9362, quod tale eſt, ut quoad omnia & ſingula ſenſum internum habeat, qui pro cœlis eſt, & denique ſenſum externum, qui eſt ſenſus literæ, qui pro homine; inde patet, quod per Verbum ſit conjunctio Domini cum cœlis & cum mundo, n: 2143. 7153. 7381. 8920. 9091 fin: 9212 fin: 9216 fin: 9357. 9396. Inde concludi pro certo poteſt, quod abſque Verbo in hac Tellure, nulla conjunctio cœli, ita nulla conjunctio Domini, cum homine foret; & ſi nulla conjunctio, genus humanum in hac tellure prorſus interiret; nam quod interiorem vitam hominis facit, eſt influxus Veri Divini a Domino, eſt enim illud ipſa lux quæ illuminat viſum interni hominis, hoc eſt, intellectum ejus, & eſt calor cœleſtis, qui ineſt luci illi, qui eſt amor, qui accendit & vivificat voluntarium interni hominis; quapropter abſque luce illa & calore

illo

illo occæcaretur & frigeſceret internum hominis, & moreretur, non ſecus ac externum hominis ſi foret abſque calore & abſque lucis ſolis mundi: ſed hoc ut paradoxon appariturum eſt illis, qui non credunt Verbum tale eſſe, etiam illis qui credunt vitam ineſſe homini ut ejus propriam, & non jugiter influere per cœlum a Domino: quod vita hominis non ſit in ipſo, ſed quod a Domino influat, videatur n: 4249. 4782. 5147. 5150. 5986. 6053 ad 6058. 6189 ad 6215. 6307 ad 6327. 6466 ad 6495. 6598 ad 6126. 6613 ad 6626. 6982. 6985. 6996. 7055. 7056. 7058. 7147. 7270, 7343. 8685. 8701. 8717. 8728. 9110. 9111. 9223. 9276; & quod Eccleſia Domini per univerſum orbem ſparſa ſit coram Domino ſicut unus homo n: 9276, ſimiliter ac cœlum, quod inde Maximus Homo vocatur; & quod Eccleſia ubi eſt Verbum, ſit ſicut cor & pulmo in illo homine, & quod omnes extra Eccleſiam inde vivant, ſicut membra, viſcera, & organa reliqua corporis ex corde & pulmone, n: 2054. 2853. 7395.

9401. Quod pepigit Jehovah ſuper omnia verba hæc, quod ſignificet quod conjunctio a Domino per omnia & ſingula Verbi, conſtat ex ſignificatione fœderis quod pepigit Jehovah, quod ſit conjunctio a Domino, nam pangere fœdus eſt ſibi conjungere, n: 9396, & Jehovah in Verbo eſt Dominus, n: 9373; & ex ſignificatione omnium verborum horum, quod ſint omnia & ſingula Verbi, nam per Leges promulgatas e monte Sinai in ſenſu univerſali ſignificatur omne Divinum Verum, ita Verbum quoad omnia & ſingula, n: 6752; quod Verbum ſit inſpiratum quoad omnem jotham, videatur n: 7933. 9044 fin: 9198 fin: 9349, conſequenter quod per Verbum ſit conjunctio cum cœlo, & per cœlum Domino, per omnia & ſingula ejus. Dicitur Conjunctio a Domino, quoniam Dominus ſibi conjungit hominem, non autem viciſſim, nam omne bonum amoris & verum fidei influit a Domino, & recipitur ab homine quantum is deſiſtit a malis, n: 9399; influxus enim reciprocus, nempe ab homine ad Dominum, qui ab Eruditis vocatur influxus phyſicus, non datur, n: 6322. 9110. 9111. 9216; & præterea quicquid ab homine exit ut ab ipſo, non eſt niſi quam malum & inde falſum, n: 210. 215. 987. 5660. 5786: inde conſtat, quod conjunctio hominis cum Domino ſit a Domino, & non ab homine; quod ſecus appareat, eſt fallacia.

9402. Verſ: 9. 10. 11. *Et aſcendit Moſcheh & Aharon, Nadab & Abihu, & ſeptuaginta ex ſenioribus Iſraelis. Et viderunt Deum Iſraelis, & ſub pedibus Ipſius ſicut opus lapidis ſapphiri, & ſicut ſubſtantia cæli quoad munditiem. Et ad ſepoſitos filios Iſraelis non miſit manum ſuam: & viderunt Deum, & comederunt & biberunt.* Et aſcendit Moſcheh & Aharon, Nadab & Abihu, ſignificat Verbum in ſenſu interno & externo, ac doctrinam ex utroque: & ſeptuaginta ex ſenioribus Eccleſiæ, ſignificat omnes qui in bono ex veris: & viderunt Deum Iſraelis, ſignificat adventum & præſentiam Domini in Verbo: & ſub pedibus Ipſius, ſignificat ultimum ſenſum, qui eſt ſenſus ipſius literæ: ſicut opus lapidis ſapphiri, ſignificat ibi tranſlucidum a veris internis, & omnia a Domino: & ſicut ſubſtantia cœli quoad munditiem, ſignificat tranſlucentiam cœli angelici: & ad ſepoſitos filios Iſraelis, ſignificat illos qui in ſolo ſenſu

externo ſeparato ab interno: non miſit manum ſuam, ſignificat quod ibi non verum in ſua potentia: & viderunt Deum, ſignificat fidem: & comederunt & biberunt, ſignificat informationem de bono & vero cultus.

9403. Et aſcendit Moſcheh & Aharon, Nadab & Abihu, quod ſignificet Verbum in ſenſu interno & externo, ac doctrinam ex utroque, conſtat ex repræſentatione Moſchis & Aharonis, quod ſint Verbum in ſenſu interno & externo; & ex repræſentatione Nadab & Abihu, filiorum Aharonis, quod ſint doctrina ex utroque, de quibus ſupra n: 9374. 9375.

9404. Et ſeptuaginta ex ſenioribus Iſraelis, quod ſignificet omnes qui in bono ex veris, conſtat ex ſignificatione ſeptuaginta, quod ſint plenum, ita omnia & omnes, de qua n: 6508; & ex ſignificatione ſeniorum Iſraelis, quod ſint qui in bono ex veris, & in veris ex bono; nam per ſenes in Verbo ſignificantur qui in ſapientia, n: 6523, ita qui in vita boni ex doctrina veri, & per Iſraelem illi qui ab Eccleſia ſpirituali, n: 6426. 6637. 6862. 6868. 7035. 7062. 7198. 7201. 7215. 7223. 8805. 9340, ita qui in veris per quæ bonum, & in bono ex quo vera, n: 7956. 8234; inde patet, quod per ſeptuaginta ſeniores Iſraelis, ſignificentur illi qui in bono ex veris, ac abſtracte bonum ex veris. Similia in ſenſu interno ſignificantur per ſeptuaginta diſcipulos Domini, Luc: x: 1. 17. Filii Iſraelis diviſi ſunt in duodecim Tribus, & illis præfecti duodecim principes, & quoque ſeptuaginta ſeniores; per duodecim Tribus ſignificata ſunt omnia vera & bona Eccleſiæ in complexu, n: 3858. 3926. 3929. 4060. 6335. 6337. 6397. 6640, 7836. 7891. 7996. 7997; per duodecim autem principes omnia primaria vera, n: 5044; & per ſeptuaginta ſeniores omnia bona quæ ex veris. Cum dicitur bonum quod ex veris, intelligitur Eccleſia ſpiritualis, nam illa Eccleſia eſt in bono ex veris. Qui arcana Eccleſiæ & Cœli non novit, credere poteſt, quod omne bonum Eccleſiæ ſit ex veris, quoniam bonum implantari nequit niſi per vera; imo quod homo nec ſcire poſſit quid bonum niſi per vera; ſed uſque bonum quod per vera, eſt bonum Eccleſiæ ſpiritualis, & in ſe ſpectatum eſt verum, quod vocatur bonum quando fit voluntatis & actus, & inde vitæ; ſed bonum quod non exiſtit per vera ſed per bona amoris mutui, eſt bonum Eccleſiæ cœleſtis, & in ſe ſpectatum non eſt verum ſed bonum, quoniam eſt bonum amoris in Dominum: hoc bonum repræſentavit Eccleſia Judaica, illud vero bonum Eccleſia Iſraelitica, quapropter in bina regna diviſi ſunt: quæ & qualis differentia eſt inter utramque Eccleſiam, proinde inter utrumque bonum, videantur quæ prius n: 2046. 2227. 2669. 2708 fin: 2715. 2718. 2935. 2937. 2954. 3166. 3235. 3236. 3240. 3246. 3374. 3833. 3887. 3969. 4138. 4286. 4493. 4585. 4938. 5113. 5150. 5922. 6296. 6289. 6366. 6427. 6435. 6500. 6647. 6648. 7091. 7233. 7470. 7977. 7992. 8042. 8152. 8234. 8521, oſtenſa ſunt: ex illis quæ in his locis allata ſunt, conſtare poteſt, quod cœlum Domini ſit diviſum in cœlum ſpirituale & in cœlum cœleſte, & quod cœlum cœleſte ſit intimum ſeu tertium cœlum, & cœlum ſpirituale medium ſeu ſecundum.

9405. Et viderunt Deum Iſraelis, quod ſignificet adventum & præſentiam Domini in Verbo, conſtat ex ſignificatione videre, cum de Domino, quod

quod ſit Ipſius adventus & præſentia, de qua n: 4198. 6893; quod Deus Iſraelis ſit Dominus, conſtat ex omnibus illis locis in Verbo ubi dicitur Sanctus Iſraelis & Deus Iſraelis, videatur n: 7091: Deus Iſraelis eſt Deus Eccleſiæ ſpiritualis, quia per Iſraelem ſignificatur illa Eccleſia, de qua mox ſupra n: 9404. Quod ſit adventus & præſentia Domini *in Verbo*, quæ ſignificatur per viderunt Deum Iſraelis, eſt quia per Leges, quæ e monte Sinai promulgatæ ſunt, in lato ſenſu ſignificatur omne Divinum Verum, ita Verbum quoad omnia & ſingula ejus, n: 6752. 9401: quod adventus & præſentia Domini in Verbo ſignificetur, eſt quia Verbum eſt Divinum Verum procedens a Domino, & quod procedit a Domino eſt Ipſe Dominus; quapropter qui Verbum legunt, & tunc ſpectant ad Dominum, agnoſcendo quod omne verum & omne verum ſit ab Ipſo, & nihil a ſemet, illi illuſtrantur, & vident verum ac percipiunt bonum e Verbo; illuſtratio illa eſt a luce cœli, quæ lux eſt ipſum Divinum Verum procedens a Domino, hoc enim coram angelis in cœlo apparet ut lux, videatur n: 2776. 3195. 3339. 3636. 3643. 3862. 3993. 4302. 4413. 4415. 5400. 6032. 6313. 6608. Domini adventus & præſentia in Verbo etiam per videre Filium Hominis intelligitur apud Matthæum "Tunc apparebit ſignum Filii Hominis, & *videbunt Filium hominis* venientem in nubibus cœli cum virtute & gloria" XXIV: 30, videatur n: 4060; nubes enim eſt ſenſus literalis Verbi, ac virtus & gloria ſenſus ejus internus; ſenſus literalis Verbi dicitur nubes, quia eſt in luce mundi, & ſenſus internus dicitur gloria, quia eſt in luce cœli, videatur Præfatio ad Cap: XVIII: Geneſ: & n: 5922. 6313 fin: 6752. 8106. 8267. 8427. 8443. 8781; & præterea in ſenſu interno Verbi agitur de ſolo Domino, ac de Ipſius Regno & Eccleſia, inde ſanctum Verbi, & inde adventus & præſentia Domini illis qui, cum legunt Verbum, Ipſum & proximum, qui eſt bonum concivis, patriæ, Eccleſiæ, cœli, n: 6818 ad 6824. 8123, intuentur, & non ſeipſos, ut ſupra dictum eſt; cauſa eſt, quia illi patiuntur ſe elevari a Domino in lucem cœli, hi autem non patiuntur ſe elevari, tenent enim intuitionem ſuam affixam ſibi & mundo. Ex his conſtare poteſt, quid ſit videre Dominum in Verbo.

9406. Et ſub pedibus Ipſius, quod ſignificet ultimum ſenſum, qui eſt ſenſus ipſius literæ, conſtat ex ſignificatione pedum, quod ſint naturalia, de qua n: 2162. 3147. 3761. 3986. 4280. 4938 ad 4952, ita plantæ, quæ ſub pedibus, ſunt ultima naturæ: quod ſub pedibus hic ſit ſenſus ultimus Verbi, qui eſt ſenſus literæ, eſt quia dicitur de Divino Vero ſeu Verbo, quod a Domino, & quod eſt Dominus, ut ex illis quæ præcedunt conſtare poteſt; ac ultimum Veri Divini ſeu Verbi, eſt qualis eſt ſenſus literæ, qui eſt naturalis quia pro homine naturali: quod ſenſus literæ in ſe contineat ſenſum internum, qui eſt reſpective ſpiritualis & cœleſtis, conſtat ex omnibus illis quæ de Verbo hactenus oſtenſa ſunt: ſed homo quo plus mundanus & corporeus eſt, eo minus hoc capit, quoniam is in lucem ſpiritualem non elevari ſe patitur, & inde videre quale eſt Verbum, quod nempe in litera ſit naturale, & in ſenſu interno ſpirituale; nam e mundo ſpirituali ſeu e luce cœli videri

poſſunt inferiora uſque ad ultima qualia ſunt, non autem viciſſim, n: 9401 fin: ita quod Verbum in litera tale ſit. Quia Verbum in litera eſt naturale, & per pedes ſignificantur naturalia; ideo ultimum Verbi, ſicut ultimum Eccleſiæ, vocatur locus pedum Jehovæ, ut & ſcabellum pedum Ipſius, & quoque nubes & tenebræ reſpective; ut apud Eſaiam "Aperient portas tuas jugiter ad adducendum ad Te exercitum gentium, & reges eorum deducentur: gloria Libani ad Te veniet; abies, tæda, buxus ſimul, ad decorandum locum Sanctuarii mei, & *locum pedum meorum honorabilem reddam*" LX: 11. 13; agitur hic de Domino ac Ipſius Regno & Eccleſia; per exercitum gentium intelliguntur qui in bonis fidei, & per reges qui in veris fidei; quod gentes ſint qui in bonis fidei, videatur n: 1259. 1328. 1416. 1849. 4574. 6005; & quod reges qui in veris, n: 1672. 2015. 2069. 3009. 4575. 4581. 4966. 5044. 5068. 6148; gloria Libani ſeu cedrus eſt bonum & verum ſpirituale; abies, tæda & buxus, ſunt bona & vera naturalia correſpondentia; locus ſanctuarii eſt cœlum & Eccleſia, & quoque Verbum; locus pedum eſt Cœlum, Eccleſia, ut & Verbum in ultimis; quod etiam ſit Verbum, eſt quia Cœlum eſt Cœlum ex Divino Vero procedente a Domino, ſimiliter Eccleſia; & Divinum Verum quod facit Eccleſiam & Cœlum eſt Verbum; inde quoque intimum Tentorii, ubi arca in qua Lex, vocatur ſanctuarium, Lex enim eſt Verbum n: 6752. Apud Eundem "Cœli thronus meus, & terra *ſcabellum pedum meorum*" LXVI: 1. Apud Davidem "Exaltate Jehovam Deum noſtrum, & *adorate verſus ſcabellum pedum Ipſius*; Sanctus Ille: Moſcheh & Aharon inter ſacerdotes Ipſius; in *columna nubis* loquutus eſt ad illos" Pſalm: XCIX: 5. 6. 7; ſcabellum pedum Jehovæ, verſus quod adorarent, eſt Divinum Verum in ultimis, ita Verbum; quod Moſcheh & Aharon in ſenſu repræſentativo ſint Verbum, videatur n: 7089. 7382. 9373. 9374; & quod nubes ſit Verbum in litera, ſeu Divinum Verum in ultimis, Præfat ad Cap: XVIII: Geneſ: n: 4060. 4391. 5922. 6343 fin: 6752. 8106. 8781, inde patet, quid ſit loqui in columna nubis. Apud Eundem "Audivimus de Ipſo in Ephrata, invenimus Ipſum in agris ſylvæ; intrabimus in habitacula Ipſius & *incurvabimus nos ſcabello pedum Ipſius*" Pſalm: CXXXII: 6. 7; agitur ibi de Domino, ac de revelatione Ipſius in Verbo, invenire Ipſum in Ephrata eſt in ſenſu Verbi ſpirituali cœleſti, n: 4585. 4594; in agris ſylvæ eſt in Verbi ſenſu naturali ſeu literali, n: 3220. 9011 fin: ſcabellum pedum pro Divino Vero procedente a Domino, in ultimis. Apud Eundem "Jehovah inclinavit cœlum, & *denſæ tenebræ ſub pedibus Ipſius*; poſuit *tenebras* latibulum ſuum, *tenebræ aquarum, nubes cœlorum*; a *ſplendore ante Ipſum nubes Ipſius tranſiverunt*" Pſalm: XVIII: 10. 12. 13; agitur hic de adventu & præſentia Domini in Verbo, denſæ tenebræ ſub pedibus Ipſius, pro Verbi ſenſu literæ, ſimiliter tenebræ aquarum & nubes cœlorum; quod uſque iſti ſenſus inſit Divinum Verum quale eſt in cœlis, ſignificatur per quod poſuerit tenebras latibulum ſuum; & quod ad præſentiam Domini appareat ſenſus internus qualis eſt in cœlo, in ſua gloria, ſignificatur per quod a ſplendore ante Ipſum nubes Ipſius tranſeant. Apud Nahum

hum " Jehovæ in procella & tempeſtate via, *& nubes pulvis pedum* Ipſius " I : 3, etiam ibi nubes pro Verbo in ſenſu literæ, qui etiam eſt procella & tempeſtas, in qua Jehovæ via. Quando apud hominem tranſlucet Verum Divinum, quale eſt in cœlo, ex ipſo ſenſu literæ, tunc hic ſenſus deſcribitur per pedes & per ſplendorem eorum ſicut æris lævigati, ut quoque apud Danielem " Suſtuli oculos meos & vidi, ecce vir unus indutus linteis, cujus lumbi cincti auro Uphaſi, & corpus ejus ſicut tharſchiſch, & facies Ipſius ſicut facies fulguris, & oculi Ipſius ſicut faces ignis, brachia Ipſius & *pedes Ipſius ſicut ſplendor æris lævigati*, & vox verborum Ipſius ſicut vox turbæ " x : 5. 6, hic per virum indutum linteis in ſenſu ſupremo intelligitur Dominus, & quia Dominus etiam intelligitur Divinum Verum quod ab Ipſo, nam Divinum Verum quod a Domino, eſt Ipſe Dominus in cœlo & in Eccle ſia; Verum Divinum ſeu Dominus in ultimis intelligitur per brachia & pedes ſicut ſplendor æris lævigati, tum per vocem verborum Ipſius ſicut vox turbæ : ſimiliter apud Ezechielem Cap : I : Verſ : 7. Status Eccleſiæ ſucceſſivus in hac Tellure quod receptionem Veri Divini procedentis a Domino etiam intelligitur per ſtatuam viſam Nebuchadnezari, apud Danielem " Caput ſtatuæ aurum, pectus ejus & brachia ejus Argentum, Venter ejus & femora æs, crura ejus ferrum, *pedes ejus ex parte ferrum & ex parte argilla*, quæ non cohærebant ; & lapis ex petra contrivit ferrum, argillam, æs, argentum & aurum " II : 32. 33. 43 ; primus ſtatus Eccleſiæ quoad receptionem Veri procedentis a Domino eſt aurum, quoniam per aurum ſignificatur bonum cœleſte; quod eſt bonum amoris in Dominum, n : 113. 1551. 1552. 5658. 8932 ; ſecundus per argentum, quod eſt bonum ſpirituale, quod eſt bonum fidei in Dominum & charitatis erga proximum, n : 1551. 2954. 5658. 7999. Tertius per æs quod eſt bonum naturale n : 425. 1551 ; & quartus per ferrum quod eſt Verum naturale n : 425. 426 ; argilla eſt falſum, quod non cohæret cum Vero & bono ; quod lapis ex petra contriverit ferrum, æs, argentum & aurum, ſignificat quod Eccleſia quoad receptionem Veri ex Verbo pereat, cum falſum & malum confirmantur per ſenſum literæ Verbi, quod fit cum Eccleſia in ultimo ſuo ſtatu eſt, quando non amplius in aliquo cœleſti amore, ſed ſolum in mundano & corporeo ; tale fuit Verbum quoad receptionem ejus apud Gentem Judaicam cum Dominus in mundum venit, & tale eſt apud pleroſque Verbum hodie, uſque adeo ut ne quidem ſciatur quod aliquid internum ſit in Verbo ; & ſi diceretur quod ſit & quale ſit, non recipiatur ; cum tamen in antiquiſſimis temporibus, quæ ſignificata ſunt per aurum, in Verbi ſenſu literæ nihil aliud viſum ſit quam cœleſte pæne abſtracte a litera. Ex his nunc conſtare poteſt, quod per Deum Iſraelis viſum ſub pedibus, ſignificetur Verbum in ſenſu ultimo, qui eſt ſenſus literæ.

9407. Sicut opus ſapphiri, quod ſignificet ibi tranſlucidum, a veris internis, & omnia a Domino, conſtat ex ſignificatione operis ſapphiri, quod ſit quale ſenſus literalis Verbi, quum in eo appercipitur ſenſus internus, ita cum Divinum Verum procedens a Domino, quale eſt in cœlo, tranſlucet ; Verbum enim eſt Divinum Verum procedens a Domino, quod in ſua origine eſt

Divinum

Divinum & in progreſſu per cœlos in intimo Cœlo eſt cœleſte, in ſecundo ſeu medio eſt ſpirituale, in primo ſeu ultimo eſt ſpirituale naturale, & in mundo eſt naturale & mundanum, tale eſt in ſenſu literæ qui pro homine; inde patet, quod hic ſenſus, qui eſt ultimus in ordine, contineat in ſe ſenſum ſpiritualem & cœleſtem, ac intime ipſum Divinum; & quatenus hi ſenſus in ultimo ſeu literali continentur, & apparent illis qui ſpiritualiter capiunt Verbum, ideo repræſentatur ille per opus ſapphiri, quod tranſmittit radios lucis cœleſtis ſeu tranſlucet. Ut aliqua idea de tranſlucentia illa ſiſtatur, ſit loquela humana pro exemplo; illa in prima ſua origine eſt finis quem homo manifeſtare per loquelam vult, hic finis eſt amor ejus, nam quod homo amat hoc pro fine habet; ex illo fluit cogitatio hominis, & tandem loquela; quod ita ſit, quiſque qui bene reflectit, ſcire & appercipere poteſt; quod finis ſit primum loquelæ, conſtat ex communi regula, quod omni intelligentiæ inſit finis, & quod abſque fine non ſit intelligentia; & quod cogitatio ſit alterum loquelæ ex primo illo fluens, nam loqui abſque cogitatione, & cogitare abſque fine, nemo poteſt; quod inde ſequatur loquela vocum, & quod hæc ſit ultimum, quod proprie loquela vocatur, notum eſt: quia ita eſt, homo qui attendit ad loquelam alterius, non attendit ad voces ſeu verba loquelæ, ſed ad ſenſum ex illis qui eſt cogitationis ejus qui loquitur; & qui ſapiens eſt, attendit ad finem propter quem ita ex cogitatione loquutus eſt, hoc eſt, quid intendit & quid amat: hæc tria ſiſtuntur in loquela hominis, quibus loquela vocum inſervit pro ultimo plano. Ex hac comparatione idea poteſt haberi de Verbo in litera, hoc enim non aliter attenditur & appercipitur in cœlo, quam ſolet cogitatio hominis quæ ſiſtitur per loquelam vocum, & in intimo cœlo, quam ſolet intentio ſeu finis; aſt differentia eſt, quod ſenſus literæ Verbi, cum legitur ab homine, non audiatur nec appercipiatur in cœlo, ſed modo ſenſus internus, quoniam in cœlo percipitur modo ſpirituale & cœleſte Verbi, non autem naturale ejus, tranſit ſic unus ſenſus in alterum, quia correſpondent, & Verbum per mera correſpondentia ſcriptum eſt: inde patet, quid intelligitur, cum de Verbo, per tranſlucidum, quod ſignificatur per opus ſapphiri. Sed qui non intellectualiter poteſt cogitare, hoc eſt, abſtracte a materialibus, hæc non capere poteſt, ne quidem quod dari poſſit alius ſenſus in Verbo, quam qui exſtat in litera, ſi ei dicitur, quod inſit ſenſus ſpiritualis, qui eſt veri, & in hoc ſenſus cœleſtis qui eſt boni, & quod hi ſenſus tranſluceant e ſenſu literali, ſtupeſcet primum, ac poſtea rejiciet ſicut nullam, & tandem ſubſannabit: quod tales ſint hodie in orbe Chriſtiano, imprimis eruditi mundi, per vivam experientiam oſtenſum eſt; tum quod ſapientiores aliis ſe venditent, qui contra illud verum ratiocinantur, quam qui affirmant illud: cum tamen eruditio in primævis temporibus, quæ aurea & argentea vocata ſunt, fuerat, ita loqui & ita ſcribere, ut non attenderetur ad ſenſum literæ aliter quam ut ex illo tranſluceret ſapientia recondita, ut conſtare poteſt manifeſte ex Libris vetuſtiſſimis, etiam apud gentiles, & quoque a reliquiis in eorum Linguis; ſcientia enim eorum præcipua fuit ſcientia correſpondentiarum, & ſcientia repræſentationum, quæ ſcientiæ hodie inter res deperditas

ſunt.

ſunt. Quod ſub pedibus Domini apparuerit ſicut opus ſapphiri, & hoc ſignificet tranſlucentiam Verbi in ſenſu literæ, eſt quia Lapis in genere ſignificat Verum, & lapis pretioſus Verum tranſlucens a Divino Domini; quod Lapis in genere ſignificet Verum, videatur n: 643. 1298. 3720. 3769, 3771. 3773. 3789. 3798. 6426. 8609. 8940. 8941. 8942, & quod Lapis pretioſus Verum tranſlucens a Divino Domini; hoc ſignificatum eſt per duodecim lapides pretioſos in pectorali Aharonis, quod urim & thumim vocatum eſt, n: 3862. 6335. 6640; ſimiliter apud Ezechielem "Plenus ſapientia & perfectus pulchritudine, in Eden horto Dei fuiſti; *omnis lapis pretioſus* operimentum tuum, Rubinus, Topazius, Adamas, Tharchiſch, Schoham, & Jaſpis, *Sapphirus*, Chryſopaſus, Smaragdus, & Aurum; opus tympanorum tuorum & fiſtularum tuarum in te, in die quo creatus es, præparata ſunt; perfectus tu in viis tuis, in die quo creatus es" XXVIII: 12. 13. 15, ibi de Tyro, per quam ſignificatur Eccleſia quoad cognitiones veri & boni interiores, n: 1201; intelligentia & ſapientia ejus qualis fuerat in ejus infantia ſeu primo ævo, deſcribitur per lapides illos pretioſos; dies quo creatus, ſignificat ſtatum primum cum regenerati, creatio enim in Verbo eſt regeneratio, ſeu nova hominis creatio, n: 16. 88. Similia per lapides pretioſos ſignificantur apud Johannem "Fundamenta muri civitatis omni lapide pretioſo exornata, *fundamenta* primum Jaſpis, *ſecundum Sapphirus*, tertium Chalcedonius, quartum Smaragdus, quintum Sardonyx, ſextum Sardius, ſeptimum Chryſolithus, octavum Beryllus, nonum Topazius, decimum Chryſopraſus, undecimum Hyacinthus, duodecimum Amethyſtus" XXI: 19. 20, agitur ibi de ſancta Hieroſolyma deſcendente e cœlo, per quam intelligitur nova Eccleſia apud Gentes, poſtquam hodierna quæ in orbe noſtro Europæo, vaſtata eſt; lapides pretioſi qui fundamenta, ſunt vera Divina in ultimo ordinis tranſlucentia. Verum Divinum in ultimo ordinis tranſlucens, quod eſt Verbum in litera, imprimis ſignificatur per Sapphirum, ut apud Eſaiam "Afflicta & procellis jactata, nec conſolationem nacta; ecce diſpono cum ſtibio *lapides tuos*, & *fundamenta tua ponam in Sapphiris*" LIV: 11, ibi quoque agitur de Eccleſia quæ ſucceſſura priori, quæ intelligitur per deſolatam cui multi filii præ-maritatæ, Verſ: 1, diſponere lapides pro vera Eccleſiæ, fundamenta in ſapphiris pro vera in ultimis tranſlucentia. Simile per Sapphirum ſignificatur apud Jeremiam "Albi Naziræi ejus præ nive, candidi erant præ lacte, rubuerunt oſſa præ margaritis, *Sapphirus polities eorum*" Thren: IV: 7, Naziræi in ſenſu repræſentativo ſignificabant Dominum quoad Divinum Naturale, n: 3301. 6437, inde quoque Divinum Verum procedens ab Ipſo in ultimis, quod eſt Verbum in ſenſu literæ; crines enim, qui hic intelliguntur per Naziræos, & dicuntur albi præ nive & candidi præ lacte, ſignificant Verum in ultimis, n: 3301. 5247. 5570, albedo & candor prædicatur de vero, n: 3301. 5319; oſſa quæ rubuerunt ſunt vera ſcientifica, quæ ultima, ac reliquis inſerviunt pro ſervis, n: 6592. 8005; rubor prædicatur de bono amoris quod in veris, n: 3300, inde patet quod ſapphirus ſit verum in ultimis a veris internis tranſlucens. Apud Ezechielem "Super expanſum quod ſuper

capite

capite Cheruborum, quaſi *aſpectus lapidis ſapphiri*, ſimilitudo throni, & ſuper ſimilitudine throni quaſi aſpectus hominis ſuper illo ſedentis" 1 : 26. Cap: x: 1, Cherubi ſunt cuſtodia & Providentia Domini, ne ad Ipſum ſit aditus niſi per bonum, n: 9277 fin: Thronus ſuper quo aſpectus Hominis, eſt Divinum Verum a Divino Bono Domini, n: 5313. 6397. 9039: inde patet, quod lapis ſapphirus ſit Verum tranſlucens a veris internis, nempe lapis verum, & ſapphirus tranſlucentia. Quod omnia Verbi tranſluceant a Domino, eſt quia Divinum Verum quod a Domino, eſt unicum, ex quo omnia; quod enim eſt primum, hoc in ſequentibus & derivatis eſt unicum, quoniam ex illo ſunt & exiſtunt; & Divinum Verum eſt Dominus; quapropter etiam in Verbi ſenſu ſupremo agitur de ſolo Domino, de Ipſius amore, Providentia, Regno in cœlis & in terris, imprimis de Ipſius Humani glorificatione. Quod Divinum Verum ſit Ipſe Dominus, patet ex eo, quod quicquid procedit ab aliquo eſt ipſe, ſicut quod procedit ab homine dum loquitur aut agit, eſt ex ejus voluntario & intellectuali; ac voluntarium & intellectuale facit vitam hominis, ita ipſum hominem; homo enim non eſt homo ex forma faciei & corporis, ſed ex intellectu veri & voluntate boni; inde conſtare poteſt, quod id quod procedit a Domino, ſit Dominus, quod id ſit Divinum Verum, in præcedentibus ſæpius oſtenſum eſt. Sed qui non ſcit arcana cœli, credere poteſt, quod cum Divino Vero quod procedit a Domino, nam aliter ſe habeat, quam ſicut cum loquela quæ procedit ab homine; aſt non eſt loquela, ſed Divinum implens cœlos, ſicut eſt lux & calor e ſole implens mundum; hoc illuſtrari poteſt per ſphæras quæ procedunt ab Angelis in cœlo, de quibus n: 1048. 1053. 1316. 1504 ad 1520. 1695. 2401. 4464. 5179. 6206 fin: 7454. 6598 ad 6613. 8063. 8630. 8794. 8797, quæ quod ſint ſphæræ veri fidei & boni amoris a Domino, in locis illis oſtenſum videatur: ſphæra autem Divina, quæ procedit a Domino, quæ vocatur Divinum Verum, eſt Univerſalis, ac, ut dictum, implet univerſum cœlum, ac facit omne vitæ ibi; apparet ibi coram oculis ſicut Lux, quæ non modo illuminat viſum, ſed etiam mentes; eadem etiam eſt, quæ apud hominem facit intellectum: hoc intelligitur apud Johannem "In Ipſo vita erat, & vita erat lux hominum; erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, & mundus per Ipſum factus eſt" 1: 4. 9. 10, agitur ibi de Divino Vero, quod vocatur Verbum, & quod Divinum Verum ſeu Verbum ſit Ipſe Dominus. Illa Lux, quæ eſt Divinum Verum procedens a Domino, ab antiquis deſcripta eſt per circulos radioſos coloris aurei circum caput & corpus Dei repræſentati ut homo, nam Antiqui non aliter perceperant Deum quam ſub humana forma. Quum homo in bono eſt, & ex bono in veris, tunc elevetur ille in Divinam illam lucem, & ſecundum quantum & quale boni in interiorem; inde illis illuſtratio communis, in qua a Domino videt innumerabilia vera, quæ percipit ex bono; & tunc a Domino ducitur ad appercipienda & imbuenda illa quæ ei conveniunt, & hoc quoad ſingulariſſima ordine, ſicut ejus vitæ æternæ conducit: quoad ſingulariſſima dicitur quoniam univerſalis Providentia Domini eſt univerſalis quia in ſingulariſſimis, nam

ſingularia

ſingularia ſimul vocantur Univerſale ; n: 1919 fin: 6159. 6338. 6482. 6483. 8864. 8865.

9408. Et ſicut ſubſtantia cœli quoad munditiem, quod ſignificet tranſlucentiam cœli angelici, conſtat ex ſignificatione cœli quod ſit cœlum angelicum, de qua ſequitur ; & ex ſignificatione munditiei ſeu puritatis ſubſtantiæ, cum dicitur de cœlo, quod ſit tranſlucentia. Quid tranſlucentia cœli angelici ſit, cum de Verbo, paucis dicetur ; Cœlum angelicum dicitur tranſlucere, cum Verum Divinum tranſlucet ; nam univerſum Cœlum non eſt niſi quam receptaculum Veri Divini ; quilibet enim Angelus eſt receptio ejus in particulari, ita omnes ſeu totum cœlum in communi, inde cœlum vocatur habitaculum Dei, & quoque thronus Dei, quia per habitaculum ſignificatur Verum Divinum procedens a Domino receptum in intimo cœlo, quod reſpective eſt bonum, n: 8268. 8309 ; & per thronum ſignificatur Verum Divinum a Domino receptum in medio cœlo, n: 5313. 6397. 8625. 9039 : quoniam eſt Verum Divinum, quale eſt in cœlis, quod e Verbi ſenſu literæ tranſlucet, ideo eſt cœlum angelicum quod tranſlucet ; nam Verbum eſt Divinum Verum accommodatum omnibus cœlis, ac inde conjungit cœlos cum mundo, hoc eſt, Angelos cum hominibus, n: 2143. 7153. 7381. 8520. 9091 fin: 9212 fin: 9216 fin: 9357. 9396 ; ex his patet, quid intelligitur per tranſlucentiam cœli Angelici. Quod Cœlum in ſenſu interno ſit cœlum angelicum, eſt ex correſpondentia, & quoque ex apparentia ; inde eſt, ubi in Verbo dicuntur cœli, tum cœli cœlorum, in ſenſu interno intelligantur cœli angelici : Antiqui enim non aliam ideam de Cœlo aſpectabili habuerunt, quam quod ibi habitarent cœlicolæ, & quod ſidera eſſent eorum habitacula ; ſimilis idea quoque hodie eſt ſimplicium, & imprimis infantum ; inde quoque ſurſum ad cœlum aſpicitur, cum adoratur Deus : eſt quoque correſpondentia, nam in altera vita apparet Cœlum cum ſideribus, ſed non cœlum quod apparet hominibus in mundo ; verum eſt Cœlum apparens ſecundum ſtatum intelligentiæ & ſapientiæ ſpirituum & Angelorum ; ſidera ibi ſunt cognitiones boni & veri, & nubes quæ ſub cœlo quandoque conſpiciuntur, ſunt variæ ſignificationis ſecundum colores, tranſlucentiam & progreſſiones ; cæruleum cœli eſt Verum tranſparens ex bono : ex his conſtare poteſt, quod per cœlos ſignificentur cœli angelici ; per cœlos autem angelicos ſignificantur Vera Divina, quoniam Angeli ſunt receptiones Veri Divini procedentis a Domino : ſimilia per Cœlos ſignificantur apud Davidem "*Laudate Jehovam cœli cœlorum*, & aquæ quæ ſupra cœlos" Pſalm: CXLVIII: 4. Apud Eundem "Pſallite Domino *equitanti ſuper cœlo cœli* antiquitatis" Pſalm: LXVIII: 34. Apud Eundem "*Per Verbum Jehovæ cœli facti ſunt*, & omnis exercitus eorum" Pſalm: XXXIII: 6. Apud Eundem "*Cœli enumerant gloriam Ipſius*, & opera manuum Ipſius annuntiat *firmamentum*" Pſalm: XIX: 2. In Libro Judicum "Jehovah quando exiviſti e Seir, terra contremuit, *etiam cœli ſtillarunt*, etiam nubes ſtillarunt aquas" V: 4. Apud Danielem "Cornu hirci *crevit uſque ad exercitum cœlorum*, & dejecit in terram de exercitu & de ſtellis, & conculcavit illa" VIII: 10. Apud Amos "Dominus Jeho-

vih, *ædificat in cælis gradus ſuos*" IX: 6. Apud Malachiam "Si ſit cibus in domo mea, *aperturus ſum feneſtras cæli*, & effuſurus vobis benedictionem" III: 10. Apud Eſaiam "*Proſpice e cælis*, & vide ex habitaculo ſanctitatis tuæ & decoris tui" LXIII: 14. Apud Moſchen "Benedicta a Jehovah terra Joſephi, de *pretioſis cæli, de rore*" Deut: XXXIII: 13. Apud Matthæum "Jeſus dixit, *non jurabis per cælum*, quia thronus Dei eſt: qui *juraverit per cælum*, jurat per thronum Dei, & per Ipſum qui ſedit ſuper illo" V: 34. Cap: XXIII: 22; in his locis & in pluribus aliis per Cœlos ſignificantur cœli angelici: & quia Cœlum Domini in terris eſt Eccleſia, etiam per cœlum ſignificatur Eccleſia, ut in ſequentibus locis; apud Johannem "*Vidi cælum novum* & *terram novam*, *prius enim cælum & prior terra tranſierat*" Apoc: XXI: 1. Apud Eſaiam "Ecce *Ego creans Cælos novos* & *terram novam*, ideo nec commemorabuntur priora; neque aſcendent ſuper cor" LXVI: 17. Apud Eundem "*Cæli ſicut fumus evaneſcent*, & *terra* ſicut veſtis veteraſcet" LI: 6. Apud Eundem "*Veſtio cælum atrore*, & ſaccum facio velamen" L: 3. Apud Ezechielem "*Obtegam cælos*, & *atrabo ſtellas eorum*, ſolem nube obtegam, & luna non lucere faciet lumen ſuum, & *omnia luminaria lucis in cælo* atrabo, & dabo tenebras *ſuper terra*" XXXII: 7. 8: Apud Matthæum "Poſt afflictionem dierum illorum, ſol obſcurabitur, & luna non dabit lumen ſuum, & *ſtellæ cadent de cælo*, & *virtutes cælorum* commovebuntur" XXIV: 29: quid per ſolem, lunam, ſtellas, & in cœlis, ſignificantur, videatur n: 4056 ad 4060. Apud Eſaiam "Jehovah Deus Iſraelis, Tu es ſolus Deus, *ſuper omnia regna terræ*, *tu feciſti cælum & terram*" XXXVII: 16. Apud Eundem "Jehovah faciens omnia, *expandens cælos ſolus*, extendens *terram* a Me Ipſo" XLIV: 24. Apud Eundem "*Jehovah creans cælos*, *formans terram*, & faciens eam, & præparans eam, non inanitatem creavit eam" XLV: 18; quod per cœlum & terram in his locis & in aliis in ſenſu interno intelligatur Eccleſia, per Cœlum Eccleſia interna, & per terram Eccleſia externa, videatur n: 1733. 1850. 2117. 2118 fin: 3355 fin: 4535; ex quibus patet, quod per Creationem in Primis Capitibus Geneſeos, ubi dicitur "*In principio creavit Deus cælum & terram*" Geneſ: I: 1. *Et abſoluti ſunt cæli & terra*, *& omnis exercitus eorum*" Cap: II: 1, intelligatur nova Eccleſia, creatio enim ibi eſt nova regeneratio, quæ etiam nova creatio vocatur, ut in explicationibus ad illa Capita oſtenſum videri poteſt.

9409. Et ad ſepoſitos filios Iſraelis, quod ſignificet illos qui in ſolo ſenſu externo ſeparato ab interno, conſtat ex repræſentatione filiorum Iſraelis qui ſepoſiti ſeu ſeparati a Moſcheh, Aharone, Nadab & Abihu, & a ſeptuaginta ſenioribus, de quibus ſupra Verſ: 2 dicitur, quod non aſcendent, quod ſint qui in Verbi ſenſu externo ſeparato ab interno, de qua ſupra n: 9380. Paucis hic dicetur, quinam & quales illi ſunt qui in ſenſu Verbi externo ſeparato ab interno, ſunt qui ex Verbo nullam Doctrinam charitatis & fidei extrahunt, ſed manent ſolum in Verbi ſenſu literæ; doctrina charitatis & fidei eſt internum Verbi, & ſenſus literæ eſt externum ejus: qui in ſenſu externo Verbi abſque interno ſunt, illi quoque in cultu externo abſque interno ſunt, colunt externa

terna

terna ſicut ſancta & Divina, & quoque credunt quod in ſe ſancta & Divina ſint, cum tamen ſancta & Divina ex internis ſunt: quod tales fuerint filii Jacobi, videatur n: 3479. 4281. 4293. 4307. 4429. 4433. 4680. 4844. 4847. 4865. 4868. 4874. 4899. 4903. 4911. 4913. 6304. 8588. 8788. 8806. 8871. Sed hanc rem exempla illuſtrent; crediderunt quod ab omni peccato & ab omni reatu puri eſſent, cum ſacrificia obtulerint, & ex ſacrificiis comederint; autumantes quod ſacrificia in externa forma abſque interna eſſent ſanctiſſima cultus, & tunc boves, juvenci, agni, capræ, oves, arietes, hirci, ſancti, & quod altare eſſet omnium ſanctiſſimum; ſimiliter quod panis mincharum, & vinum libaminum: crediderunt etiam, quod cum laverint veſtes ſuas, & corpora ſua, prorſus mundi eſſent; pariter quod ignis altaris perpetuus, ac ignes lucernæ, ſancti eſſent ex ſe, tum panes propoſitionis ut & oleum unctionis; præter reliqua: quod ita crediderint, erat cauſa, quia omne internum rejecerunt, uſque adeo ut ne quidem audire voluerunt de internis, ſicut quod amarent Jehovam propter Ipſum, & non propter ſe ut eveherentur ad dignitates & ad opulentiam ſupra omnes gentes & populos in univerſo; ideo nec audire voluerunt de Meſſia quod venturus propter ſalutem & felicitatem eorum æternam, ſed propter ſe ut eminerent ſuper omnes in mundo; nec audire voluerunt de amore mutuo & charitate erga proximum propter proximum & ejus bonum, ſed propter ſe, quantum ſibi faveret; inimicum animum gerere, odio habere, vindicare, ſævire, nihili faciebant, modo aliquid cauſæ nacti ſint. Aliter prorſus crediſiſſent & feciſſent, ſi Doctrinam amoris & fidei in Dominum, & charitatis erga proximum, recipere voluerint; tunc ſciviſſent & credidiſſent, quod holocauſta, ſacrificia, minchæ, libamina & commeſſationes ex ſacrificiis non purificaverint illos ab aliquo reatu & peccato, ſed quod cultus Dei & pænitentia ex corde Deut: XXIII: 19. Jerem: VIII: 21. 22. 23. Mich: VI: 6. 7. 8. Hoſch: VI: 6. Pſalm: XL: 7. 9. Pſalm: LI: 18. 19. 1 Sam: XV: 22: ſimiliter quod Lavationes veſtium & corporis non aliquem mundarent, ſed purificationes cordis: pariter quod ignis altaris, & ignes lucernæ, tum panes propoſitionis, ut & oleum unctionis, non ſancta eſſent ex ſe, ſed ex internis quæ ſignificabant; & quod cum in ſanctis internis eſſent, tunc ſancti eſſent, non a ſe, ſed a Domino, a Quo omne ſanctum: filii Iſraelis, hæc interna ſciviſſent, ſi recepiſſent Doctrinam amoris & charitatis, quoniam hæc docet, quid involvunt externa; ex illa Doctrina etiam Verbi ſenſus internus ſcitur, quoniam ſenſus internus Verbi eſt ipſa Doctrina amoris in Dominum & charitatis erga proximum, quod etiam docet Dominus, dicendo, quod ex binis illis mandatis omnis Lex & omnes prophetæ pendeant, Matth: XXII: 34. 38. Similiter pæne ſe habet hodie in Chriſtiano Orbe, in quo quia nulla Doctrina amoris in Dominum & Charitatis erga proximum eſt, uſque adeo ut vix ſciatur quid amor cœleſtis & amor ſpiritualis, qui eſt charitas, ideo in externis ſunt abſque interno; bonum enim amoris cœleſtis & ſpiritualis, & inde verum fidei, facit internum hominis; inde eſt, quod etiam hodie ſenſus externus Verbi, abſque Doctrina regulatrice & ductrice, flectatur quouſque libet; doctrina enim fidei abſque

Doctrina amoris & charitatis, eſt ſicut umbra noctis, at Doctrina fidei ex Doctrina amoris & charitatis eſt ſicut lux diei; nam bonum quod eſt amoris & charitatis, eſt ſicut flamma, & Verum fidei eſt ſicut lux inde. Quoniam in Orbe Chriſtiano tales hodie ſunt, nempe in externis abſque interno, ideo vix aliqui afficiuntur vero propter verum; inde quoque eſt, quod ne quidem ſciant quid bonum, quid charitas, & quid proximus, tum quid internum hominis, nec quid cœlum & quid infernum, nec quod vita ſit unicuique ſtatim poſt mortem: qui illorum in doctrina ſuæ Eccleſiæ manent, non curant num falſa ſint aut vera; diſcunt illa & confirmant illa, non propter finem exercendi bonum charitatis ex corde, nec propter ſalutem ſuæ animæ & felicitatem æternam, ſed propter proſperitatem in mundo, hoc eſt, ut lucrentur famam, honores, & opes; inde eſt, quod nulla illuminatio illis ſit cum legunt Verbum; & quod prorſus negaturi ſint, quod aliquod internum in Verbo ſit, præter quod exſtat in litera: ſed de hac re ab experientia, ex Divina Domini Miſericordia, alibi plura dicentur.

9410. Non miſit manum ſuam, quod ſignificet quod ibi non verum in ſua potentia, conſtat ex ſignificatione manus, quod ſit potentia quæ per Verum; quod manus ſit potentia, videatur n: 878. 3091. 3387. 4931 ad 4937. 5327. 5328. 5544. 6947. 7011. 7188. 7189. 7518. 7673. 8050. 8153. 8281. 9025. 9133; quod ſit per Verum, n: 3091. 3503. 6344. 6413. 8304; & quod omnis potentia veri ſit ex bono, ita per bonum a Domino, n: 6948. 8200. 9327; inde patet, quod per non miſit manum ſuam ad ſepoſitos filios Iſraelis, ſignificetur quod illis qui in ſenſu Verbi externo ſeparato ab interno ſunt non ſit Verum in ſua potentia: cauſa quod apud illos non verum ſit in ſua potentia, eſt quia ſeparati ſunt a Cœlo, & ſic a Domino, Verbum enim conjungit hominem Cœlo, & per Cœlum Domino, quoniam omnia quæ ſunt ſenſus literæ Verbi correſpondent rebus ſpiritualibus & cœleſtibus, in quibus ſunt Angeli; cum quibus nulla communicatio eſt, ſi Verbum modo ſecundum literam capitur, & non ſimul ſecundum aliquod doctrinale Eccleſiæ, quod eſt internum Verbi. Pro exemplo ſint Domini verba ad Petrum "*Tu es Petrus, & ſuper hac petra ædificabo Eccleſiam meam; & portæ inferni non prævalebunt illi: & dabo tibi claves Regni cælorum, & quicquid ligaveris in terra, erit ligatum in cælis; & quicquid ſolveris in terra, erit ſolutum in cælis*" Matth: XVI: 19: pariter ad diſcipulos "*Amen dico vobis, quæcunque ligaveritis ſuper terra, erunt ligati in cælo, & quæcunque ſolveritis ſuper terra, erunt ſoluta in cælo*" Matth: XVIII: 18: qui in ſenſu externo Verbi ſeparato ab interno ſunt, ita qui ſeparati a vera Doctrina Eccleſiæ, ſibi perſuadent quod talis poteſtas a Domino data ſit Petro, & quoque reliquis Diſcipulis Domini; inde infernalis illa hæreſis, quod in humana poteſtate ſit intromittere in cœlum & excludere e cœlo quemcunque libet; cum tamen ſecundum veram Eccleſiæ Doctrinam, quæ etiam eſt internum Verbi, illa poteſtas eſt ſoli Domino: quapropter qui in ſenſu Verbi externo & ſimul in interno ſunt, capiunt quod hæc dicta ſint de fide & ejus Veris quæ a Domino, & quod fidei a Domino, ita Ipſi Domino illa poteſtas ſit, & ſic nullatenus

tenus

tenus alicui homini: quod ita ſit, conſtare poteſt a repræſentatione Petri & duodecim Diſcipulorum, tum a ſignificatione petræ, & quoque a ſignificatione clavium; quod Petrus repræſentaverit fidem, videatur Præfat: ad Cap: XVIII & XXII Geneſ: tum n: 3750. 4738. 6000. 6073 fin: & quod duodecim Diſcipuli Domini, ſicut duodecim Tribus Iſraelis, repræſentaverint omnia fidei & amoris, n: 3488. 3858. 6397; quod petra ſignificet Dominum quoad fidem, & ſic fidem quæ a Domino, n: 8581; & quod claves ſignificent potentiam, conſtat ex locis in Verbo, ubi Claves nominantur, ut apud Johannem "Ego ſum Primus & Noviſſimus, Qui vivit, & fui mortuus; ſed ecce vivo Ego in ſæcula ſæculorum, & *habeo claves inferni & mortis*" Apoc: I: 18: apud Eundem "Hæc dicit Sanctus, Verus, *Qui habet clavem Davidis*, qui *aperit ut nemo claudat, & claudit ut nemo aperiat*" Apoc: III: 8: & apud Eſaiam "*Dabo clavem domus Davidis ſuper humerum Ipſius, ut aperiat & non claudens, & claudat nec aperiens*" XXII: 22; quod in his locis clavis ſit potentia, patet; & quod ea ſit Soli Domino. Ex his conſtare poteſt, quales illi ſunt, qui in ſenſu Verbi externo ſeparato ab interno ſunt, quod nempe illis nulla conjunctio cum cœlo ſit, ita nulla cum Domino; ſicut illi qui explicant illa verba Domini ad Petrum & ad diſcipulos ſecundum literam, quod ſibi arrogent potentiam ſalvandi genus humanum, ac ſe deos cœli & terræ faciant, & hoc ex veſano amore ſui & mundi: quiſque, qui ex ſana ratione cogitat, videre & capere poteſt, quod homo non poſſit ſolvere unum peccatum, quoniam peccatum non ſolvitur niſi per formationem novæ vitæ, hoc eſt, per regenerationem a Domino; quod regeneratio perſtet uſque ad finem vitæ hominis in mundo, & poſtea in æternum, videatur n: 8548 ad 8553. 8635 ad 8640. 8742 ad 8747. 8853 ad 8858. 8958 ad 8968. Quid ſit Verum in ſua potentia, etiam paucis dicetur; quod Angeli in Verbo dicantur Potentiæ, & quoque quod ſint Potentiæ, in Eccleſia notum eſt; aſt non ſunt Potentiæ ex ſe, ſed ex Domino, quoniam ſunt recipientes Veri Divini quod a Domino: potentia illis a Domino talis eſt, ut unus illorum poſſit mille ex turba diabolica abigere, includere infernis, & compeſcere: Verum enim Divinum quod a Domino, implet cœlos, & facit cœlos; & ſi credere vultis, per id omnia facta & creata ſunt; Verbum, quod erat in principio apud Deum, & quod erat Deus, per quod omnia creata ſunt, & per quod mundus factus, de quo apud Johannem Cap: I: Verſ: 1 ad 14, eſt Divinum Verum; quod hoc ſit unicum ſubſtantiale, ex quo omnia, pauci poſſunt capere, quoniam idea de Divino Vero non alia hodie habetur, quam qualis de loquela oris ex imperante, ſecundum quam mandata efficiuntur; ſed qualis idea de illo habenda ſit, videatur n: 9407 ad fin: Omnipotentia Divini Veri quod a Domino, deſcribitur multis in locis in Verbo, & quoque apud Johannem in Apocalypſi "Factum eſt bellum in cœlo, Michael & Angeli ejus pugnarunt contra draconem; draco autem pugnavit, & angeli ejus, ſed non prævaluerunt; neque locus inventus eſt eorum amplius in cœlo: *vicerunt illum per ſanguinem Agni, & per Verbum teſtimonii ſui*" XII: 7. 8. 11; quod Sanguis Agni ſit Divinum Verum procedens a Divino Humano

mano Domini, videatur n: 4735. 4978. 7317. 7326. 7850. 9127. 9393. 9395; & quod Verbum teſtimonii ſui ſit Verum Divinum receptum, patet. Qui in Verbi ſenſu externo ſeparato ab interno ſunt, ita qui ſeparati a vera doctrina Eccleſiæ, illi propheticum illud non aliter capiunt quam ſecundum literam, quod nempe per ſanguinem intelligatur ſanguis, ita paſſio Domini, cum tamen eſt Divinum Verum procedens a Domino, quod per ſanguinem ibi ſignificatur: qui in vera Eccleſiæ doctrina ſunt, illi ſcire poſſunt, quod non per ſanguinem ſalventur, ſed per audire Verum Divinum, & facere illud, ita qui per Divinum Verum patiuntur ſe regenerari a Domino: hoc ſcire, capere, videre & percipere poſſunt omnes qui in illuſtratione ſunt a Domino, ita omnes qui in bono charitatis & fidei, nam hi ſunt qui illuſtrantur: hoc confiteri poſſum, quod cum lego *ſanguinem Agni*, & cogito de *ſanguine Domini*, Angeli apud me non aliter ſciant quam quod legam *Divinum Verum procedens a Domino*, & quod *cogitem de illo*. At ſimplices maneant in ſua doctrina, quod per ſanguinem Domini ſalventur, modo vivant ſecundum Divinum Ipſius Verum; nam qui ſecundum id vivunt, illuſtrantur in altera vita.

9411. Et viderunt Deum, quod ſignificet fidem, conſtat ex ſignificatione videre Deum, quod ſit donari intelligentia & fide; videre enim in ſenſu interno eſt ſpiritualiter videre, & ſpiritualiter videre eſt ex fide videre; inde eſt quod videre in Verbo ſignificet fidem habere, n: 2325. 3863. 3869. 4403 ad 4421. 5400. 6805. 9128. Quod viderint Deum Iſraelis, hoc eſt, Dominum, eſt quia Leges promulgatæ e monte Sinai in lato ſenſu ſignificant Verbum in toto complexu, & Verbum eſt Divinum Verum a Domino, quod in ſupremo ſenſu agit de ſolo Domino; quapropter illi qui in illuſtratione ſunt, cum legunt Verbum, vident Dominum, quod fit ex fide & ex amore; hoc fit in ſolo Verbo, & non in alio quocunque ſcripto: inde patet cur Moſcheh, Aharon, Nadab & Abihu, & ſeptuaginta ſeniores viderint Ipſum; quod hi viderint Ipſum, & non ſepoſiti filii Iſraelis, patet a Verſ: 9 & 10 præced: nam ibi dicitur, quod aſcenderit Moſcheh, & Aharon, Nadab & Abihu, & ſeptuaginta ex ſenioribus Iſraelis, & viderunt Deum Iſraelis "& in hoc Verſu "Et ad ſepoſitos filios Iſraelis non miſit manum:" quod illi viderint Deum, & non hi, erat cauſa, quia Moſcheh & Aharon repræſentabant Verbum quoad ſenſum internum & externum, n: 9374; & Nadab & Abihu doctrinam ex utroque, n: 9375; & ſeptuaginta ſeniores omnes qui in bono ex veris inde, n: 9376. 9404; ſepoſiti autem filii Iſraelis illos qui in ſenſu Verbi externo ſeparato ab interno.

9412. Et comederunt & biberunt, quod ſignificet informationem de bono & vero cultus, conſtat ex ſignificatione comedere, quod ſit conjunctio & appropriatio boni, de qua n: 2187. 2343. 3168. 3513 fin: 3596. 3852. 4745. 5643; & ex ſignificatione bibere, quod ſit conjunctio & appropriatio veri, de qua n: 3089. 3168. 4017. 4018. 5709. 8562; quod etiam ſit informatio, nempe comedere informatio de bono, & bibere informatio de vero, eſt quia cibus ſpiritualis eſt omne bonum fidei ex quo ſapientia, & potus ſpiritualis eſt omne verum fidei ex quo intelligentia, n: 56 ad 58. 681. 1480. 3069. 3114. 3168.

3772.

3772. 4792. 5147. 5293. 5340. 5342. 5576. 5579. 5410. 5426. 5487. 5582. 5588. 5655. 5915. 8562. 9003; inde apud Antiquos commeſſationes, convivia, prandia & cænæ inſtituebantur, ut conſociarentur per talia quæ ſapientiæ & intelligentiæ, n: 3596. 3832. 5161. 7836. 7996. 7997: inde etiam convivia, prandia & cænæ in Verbo ſignificant conſociationes quoad fidem & amorem; ut apud Matthæum "Multi ab oriente uſque ad occidentem venient, *& accumbent cum Abrahamo, Iſako & Jacobo in Regno cælorum*" VIII: 11. Apud Lucam "Jeſus dixit ad diſcipulos, *comedetis & bibetis ſuper menſa mea in Regno meo*" XXII: 30. Apud Eundem "Beati ſervi, quos veniens Dominus invenerit vigilantes; amen dico vobis, quod cincturus ſit ſe, *& accumbere facturus eos*, & Ipſe accedens miniſtraturus illis" XII: 37. Apud Johannem "Rogarunt Jeſum diſcipuli, *dicentes Magiſter, ede*; Ipſe vero dixit illis, *Ego cibum habeo quem edam, quem vos neſcitis*" IV: 31. 32. Apud Eundem "Jeſus dixit, Ego ſum panis vivus, qui e cœlo deſcendit, ſi quis *comederit ex hoc pane*, vivet in æternum" VI: 51; quod panis cœleſtis hic intelligatur, patet; panis cœleſtis eſt omne bonum amoris & fidei a Domino, n: 2165. 2177. 3464. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735. 4976. 5915. 6118. 9323. Quod edere & bibere ſignificet informari de bono & vero fidei, conſtat ex ſequentibus his locis; apud Lucam "Tunc incipietis dicere, *edimus coram Te*, & *bibimus*, & in plateis noſtris docuiſti: ſed dicet, dico vobis, non novi vos unde ſitis; diſcedite a Me omnes operarii iniquitatis" XIII: 26. 27; edere & bibere coram Domino pro inſtruere ex Verbo de bonis & veris fidei; in plateis docere pro ex Verbo Domini prædicare vera; prædicabatur enim olim in plateis, quoniam plateæ ſignificant vera doctrinæ Eccleſiæ, n: 2337. Apud Eſaiam "*Omnis ſitiens ite ad aquas*, & cui non eſt argentum, ite, emite & *comedite*, ite emite ſine argento, & ſine pretio *vinum* & *lac*: quare appenditis argentum *pro eo quod non eſt panis*, & laborem veſtrum pro eo *quod non ad ſatietatem*: attendite attendendo ad Me, & *comedite bonum*, ut delicietur *in pinguedine* anima veſtra: inclinate aurem veſtram, & ite ad Me, audite, ut vivat anima veſtra: en teſtem populis dedi Ipſum, Principem & Legiſlatorem gentibus" LV: 1. 2. 3. 4. 5; ibi quod bibere & edere ſit informari a Domino, & quod aquæ, vinum, lac, panis & pinguedo, ſint quæ ſunt veri & boni fidei ab Ipſo, patet, nam dicitur, "Inclinate aurem veſtram, ite ad Me, audite, ut vivat anima veſtra; en teſtem populis dedi Ipſum, Principem & Legiſlatorem gentibus" Apud Ezechielem "Ecce Ego frangens baculum panis in Hieroſolyma, ut *comedant panem* in pondere & ſollicitudine; & *aquas* in menſura & ſtupore *bibant*: & careant *pane & aqua*, & contabeſcant propter iniquitatem eorum" IV: 16. 17, comedere panem & bibere aquas pro inſtrui in bonis & veris fidei, n: 9323; ſimiliter apud Amos "Ecce dies venturi, quibus immittam *famem* in terram, *non famem ad panem, neque ſitim ad aquas, ſed ad audiendum verba Jehovæ*" VIII: 11, quod fames ad panem & ſitis ad aquas, ſint penuria & defectus cognitionum boni & veri, videatur n: 3364. 4958. 5277. 5279. 5281. 5300. 5360. 5376. 5415. 5568. 5576. 5579. 5893. 6110. Ex his

conſtare

conſtare poteſt, quid ſignificat quod aperti ſint oculi diſcipulorum, & agnoverint Dominum, *cum Dominus fregit panem, & dedit illis*" Luc: XXIV: 29. 30. 31, quoniam frangere panem & dare illis in ſpirituali mundo ſignificat inſtruere in bono & vero fidei, per quæ apparet Dominus: tum quid ſignificat panis & vinum, & quid comedere & bibere in ſancta cæna; & quid ſignificat quod Dominus poſt illam inſtitutam dixit ad diſcipulos "*Quod non bibiturus eſſet ex illo genimine vitis, uſque ad diem illum, quando id bibiturus eſſet cum illis novum in Regno Patris*" Matth: XXVI: 26. 27. 28. 29. Quod comedere & bibere ſit informatio de bono & vero *cultus*, erat quia poſt ſacrificia & quoque ex ſacrificiis id fiebat, & ſacrificia repræſentabant in genere omnem cultum. n: 9391.

9413. Verſ: 12. 13. 14. 15. *Et dixit Jehovah ad Moſchen, aſcende ad Me in montem, & eſto ibi; & dabo tibi tabulas lapidis, & legem, & præceptum, quæ ſcribam ad docendum illos. Et ſurrexit Moſcheh & Joſchua miniſter ejus, & aſcendit Moſcheh ad montem Dei. Et ad ſeniores dixit, ſedete nobis in hoc, donec revertamur ad vos; & ecce Aharon & Chur vobiſcum; quiſquis habens verba, accedat ad illos. Et aſcendit Moſcheh ad montem, & obtexit nubes montem.* Et dixit Jehovah ad Moſchen, ſignificat inſtructionem a Domino pro illis qui in ſenſu externo: aſcende ad Me in montem, & eſto ibi, ſignificat præſentiam Domini apud illos per intermedium: & dabo tibi tabulas lapidis, ſignificat librum legis, ſeu Verbum in omni complexu: & legem & præceptum, ſignificat verum in communi, & in particulari: quæ ſcribam ad docendum illos, ſignificat ad reminiſcentiam & ad informationem: & ſurrexit Moſcheh & Jehoſchua miniſter ejus, ſignificat Verbum, & repræſentativum: & aſcendit Moſcheh ad Montem Dei, ſignificat verſus cœlum: & ad ſeniores dixit, ſignificat illos qui in ſolo ſenſu externo: ſedete nobis in hoc, ſignificat uſque ad reſponſum: & ecce Aharon & Chur vobiſcum, ſignificat doctrinam veri ex Verbo tali: qui habens verba accedat ad illos, ſignificat quod inde removenda falſa: & aſcendit Moſcheh ad montem, ſignificat ad cœlum: & obtexit nubes montem, ſignificat externa Verbi.

9414. Et dixit Jehovah ad Moſchen, quod ſignificet inſtructionem a Domino pro illis qui in ſenſu externo, conſtat ex ſignificatione dicere, quod ſit inſtructio, cum involvit ſequentia quæ inſtructionis ſunt, ut quoque n: 7186. 7241. 7267. 7304. 7380. 7527. 7769. 7793. 7825. 8041; quod ſit a Domino, eſt quia per Jehovam in Verbo intelligitur Dominus, n: 1343. 1736. 1793. 2004. 2005. 2018. 2025. 2921. 3023. 3035. 5663. 6280. 6281. 6303. 6905. 8274. 8864. 9315; & ex repræſentatione Moſchis, quod ſit medians inter Dominum & populum, ita Verbum quoad ſanctum ejus externum, hoc enim eſt medians: quod Moſcheh id nunc repræſentare incipiat, conſtat ex ſerie ſequentium; populus enim ille in externo Verbi, & inde in externo cultus ſeparato ab interno erat, videatur n: 9380: qui tales ſunt, nequaquam communicationem ſanctam habere poſſunt cum Domino, minus conjunctionem, niſi per intermedium: quomodo cum hac re ſe habet, plenius infra n: 9419 explicabitur. Quod ille populus in ſenſu Verbi externo ſeparato

ſeparato ab interno eſſet, conſequenter in ſimili cultu, patet manifeſte a ſequentibus; poſt quadraginta enim dies receſſerunt prorſus, & vitulum aureum pro Jehovah coluerunt: quapropter etiam Moſcheh tunc e manu projecit tabulas, & fregit eas; & poſtea juſſus dolare alias tabulas, ſuper quibus ſcriberentur eadem verba; per quod ſignificabatur, quod populus ille nullatenus agnoſcere vellet aliquod doctrinale ex ſenſu interno Verbi, quale eſt in cœlo, ſed modo ex ſenſu ejus externo ſeparato ab interno, quale etiam hodie apud illos eſt: quapropter etiam populus ille non amplius dicebatur populus Jehovæ, ſed populus Moſchis, ut in ſequente Capite XXXII "Loquutus eſt Jehovah ad Moſchen, ito, deſcende, *quia corrupit ſe populus tuus, quem aſcendere feciſti* e terra Ægypti" Verſ: 7; tum Cap: XXXIII "Loquutus eſt Jehovah ad Moſchen, ito, deſcende hunc *tu* & *populus quem aſcendere feciſti* e terra Ægypti" Verſ: 1: eapropter etiam dein removebantur e monte, Cap: XXXIV "*Vir non aſcendet tecum, etiamque vir non videbitur in toto monte; etiam pecus & armentum non paſcent e regione montis hujus*" Verſ: 3; per montem Sinai enim ſignificatur Lex ſeu Divinum Verum ac Verbum quale eſt in Cœlo, ita quoque cœlum, n: 8399. 8753. 8793. 8805. Quod Moſcheh prius repræſentaverit Verbum in communi, hoc eſt, tam quoad ſenſum ejus internum quam quoad externum, cauſa erat, quia ibi actum eſt de promulgatione Legis, quæ ſignificabat revelationem Divini Veri in communi: fuit enim id principium revelationis, nam reliqua quæ in Verbo poſtea conſcripta ſunt.

9415. Aſcende ad Me in montem, & eſto ibi, quod ſignificet præſentiam Domini apud illos per intermedium, conſtat ex ſignificatione aſcendere, quod ſit elevatio verſus ſuperiora, hoc eſt, interiora, de qua n: 3084. 4539. 4969. 5406. 5817. 6007, ac inde conjunctio cum illis, n: 8760. 9373; quod ſit præſentia Domini, eſt quia dicitur, aſcende ad Me in montem & eſto ibi, per Jehovam enim, ad quem aſcenderet, intelligitur Dominus, videatur ſupra n: 9414, & per montem Sinai ſignificatur Verbum quod a Domino, ita in quo Dominus, n: 8399. 8753. 8793. 8805, proinde etiam cœlum, nam Verbum eſt Divinum Verum procedens a Domino, & Cœlum eſt receptaculum Veri Divini, ita Ipſius Domini, ut prius ſæpe oſtenſum eſt; inde patet, quod per aſcendere ad Jehovam in montem, ſignificetur præſentia Domini: quod ſit apud populum per intermedium, eſt quia Moſcheh nunc repræſentat populum ut caput, & ſic ut medians, ut mox ſupra n: 9414, dictum eſt. Præſentia Domini apud illos per intermedium dicitur, quia Dominus ſe ſiſtit præſentem apud hominem, non autem homo apud Dominum; omne enim bonum quod amoris & verum quod fidei venit a Domino, & prorſus nihil boni & veri ab homine; quapropter eſt præſentia Domini apud illos qui admittunt Ipſum, hoc eſt, apud illos qui fide & amore recipiunt Verum Divinum quod ab Ipſo. Quod Dominus veniat ad illos, & non viciſſim, docet Ipſe Dominus apud Johannem "*Qui diligit Me, Verbum meum ſervat, & ad illum veniemus, & manſionem apud illum faciemus*" XIV: 23: apud E-

undem "Qui manet in Me & Ego in illo, hic fert fructum multum, *quia ſine Me non poteſtis facere quicquam*" xv: 5: & apud Eundem "*Non poteſt homo facere quicquam, niſi ſit datum illi e cœlo*" iii: 27.

9416. Et dabo tibi tabulas lapidis, quod ſignificet librum legis ſeu Verbum in omni complexu, conſtat ex ſignificatione tabularum, quod ſint quibus inſcripta ſunt illa quæ ſunt doctrinæ & vitæ, hic quæ ſunt doctrinæ cœleſtis & vitæ ſecundum illam. Quod illæ tabulæ ſignificent librum legis ſeu Verbum in omni complexu, eſt quoniam ea quæ illis inſcripta erant, in genere continebant omnia quæ vitæ & doctrinæ cœleſtis ſunt; quapropter etiam dicuntur illa quæ eis inſcripta ſunt, *decem verba*, Exod: xxxiv: 28. Deut: x: 4: per decem enim in ſenſu interno ſignificantur omnia, & per verba ſignificantur vera quæ doctrinæ & bona quæ vitæ; quod decem ſint omnia, videatur n: 3107. 4638. 8468. 8540, & quod verba ſint vera & bona quæ ſunt vitæ & doctrinæ, n: 1288. 4692. 5272; inde eſt, quod illæ tabulæ ſignificent Verbum in omni complexu; ſimiliter ac Lex, quæ in ſtricto ſenſu ſignificat illa quæ illis tabulis inſcripta erant, in ſenſu minus ſtricto Verbum per Moſchen ſcriptum, in lato ſenſu Verbum hiſtoricum, & in latiſſimo Verbum in toto complexu, ut oſtenſum videatur n: 6752: præterea quæ tabulis illis inſcripta erant, fuerunt primum revelationis Divini Veri, & coram omni populo Iſraelitico viva voce a Domino enuntiata; quæ primum ſunt, ſignificant reliqua in ordine, & quod illa viva voce a Domino enuntiata fuerint, ſignificat inſpirationem immediatam Divinam etiam in reliquis. Quod tabulæ illæ ex lapide fuerint, cauſa erat, quia lapis ſignificat verum, n: 643. 1298. 3720. 6426, proprie verum in ultimis, n: 8609; Verum Divinum in ultimis eſt Verbum in litera, quale in hac Tellure n: 9360. Quod non una Tabula, ſed binæ fuerint, erat ut repræſentaretur conjunctio Domini per Verbum cum Eccleſia, & per Eccleſiam cum Humano Genere; ideo quoque vocantur *Tabulæ fœderis*, Deut: ix: 9. 11. 15; ac Verba inſcripta *verba fœderis*, Exod: xxxiv: 27. 28; & quoque *fœdus*, Deut: iv: 13. 23; ac ipſa arca, in qua Tabulæ repoſitæ erant, *Arca fœderis*, Num: x: 33. Cap: xiv: 44. Deut: x: 8. Cap. xxxi: 9. 25. 26; Joſuæ iii: 3. 6. 8. 11. 14. 17. Cap: iv: 7. 9. 18. Cap: vi: 6. 8. Cap: viii: 33. Judic: xx: 27. i Sam: iv: 3. 4. 5. ii Sam: xv: 24. i Reg: ii: 15. Cap: vi: 19. Cap: viii: 1. 6. Jerem: iii: 16: *fœdus enim eſt conjunctio*, n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021. 6804. 8767. 8778. 9396: quapropter Tabulæ illæ inter ſe diviſæ erant, ſed per applicationem conjunctæ, & ſcriptura ab una Tabula in alteram, ſicut ſuper una, continuata; non autem ſecundum opinionem vulgarem, quædam præcepta ſuper Tabula una & quædam ſuper altera; per unum enim diviſum in duo, & per hæc duo ita conjuncta, aut data uni & alteri, ſignificatur conjunctio Domini cum homine, fœdera ideo ſimili modo iniebantur, ut cum Abrahamo per vitulam, capram, & arietem, partitos in medium, & per unam partem poſitam obviam alteri, Geneſ: xv: 9. 10. 11. 12: etiam in hoc Capite per ſanguinem poſitum in crateribus, & dimidium ejus ſparſum ſuper altare, & dimidium

ſuper populum, Verſ: 6 & 8; & in genere per omnia ſacrificia, quorum pars adolebatur ſuper altari, pars dabatur populo ad comedendum: ſimile etiam repræſentabatur per fractionem panis a Domino, Matth: XIV: 19. Cap: XV: 36. Cap: XXVI: 26. Marc: VI: 41. Cap: VIII: 6. Cap: XIV: 22. Luc: IX: 16. Cap: XXII: 19. Cap: XXIV: 30. 31. 35: inde quoque eſt quod duo in Verbo ſignificent conjunctionem, n: 5194. 8423, hic quæ eſt Domini & Cœli, ſeu Domini & Eccleſiæ, ita quoque boni & veri, quæ conjunctio vocatur conjugium cœleſte. Ex his conſtare poteſt, unde eſt, quod Tabulæ binæ fuerint, & a duobus lateribus hinc illinc ſcriptæ, Exod: XXXII: 15. 16. Præterea ſcriptura & ſculptura ſuper tabulis in Verbo ſignificat illa quæ memoriæ & vitæ impreſſa erunt, & ſic permanſura; ut apud Eſaiam "*Scribe id ſuper tabula* apud illos, & *ſuper libro* exprime illud, ut ſit in diem poſterum in perpetuum, uſque in æternum" XXX: 8: apud Jeremiam "Peccatum Jehudæ ſcriptum eſt ſtylo ferri, ſcalpro adamantis, *ſculptum eſt ſuper tabula cordis eorum*, & ad cornua altarium veſtrorum" XVII: 1. Apud Habakuk "Jehovah dixit, ſcribe viſionem, & *explica ſuper tabulis*, ut percurrat legens illam; quia adhuc viſio in tempus conſtitutum: ſi moratur, exſpecta illum, quia veniendo veniet" II: 2. 3.

9417. Et legem & præceptum, quod ſignificet verum in communi & in particulari, conſtat ex ſignificatione Legis, quod ſit verum in communi; & ex ſignificatione præcepti, quod ſit verum in particulari: in Verbo diſtinguitur inter præcepta, judicia & ſtatuta, & per præcepta intelliguntur illa quæ ſunt vitæ, per judicia quæ ſunt ſtatus civilis, & per ſtatuta quæ ſunt cultus, n: 8972; ſed omnia illa communi voce vocantur Lex, & ſingula quæ Legis ſunt vocantur præcepta, prout ex pluribus locis in Verbo conſtat; inde eſt, cum dicitur lex & præceptum, quod intelligatur verum in communi & in particulari.

9418. Quæ ſcribam ad docendum illos, quod ſignificet ad reminiſcentiam & ad informationem, conſtat ex ſignificatione ſcribere, quod ſit ad reminiſcentiam, de qua n: 8620; & quod ſcribere ad docendum, ſit ad informationem, patet.

9419. Et ſurrexit Moſcheh & Jehoſchua miniſter ejus, quod ſignificet Verbum & Repræſentativum, conſtat ex Repræſentatione Moſchis, quod ſit medians inter Dominum & populum qui in ſenſu Verbi externo ſeparato ab interno, ita quoque Verbum, ſecundum illa quæ mox prius n: 9414 oſtenſa ſunt; & ex repræſentatione Jehoſcuæ miniſtri ejus, quod ſit repræſentativum: quod Jehoſcua hic ſit repræſentativum, eſt quia repræſentativum inſervit & miniſtrat, ut externa Verbi & cultus ſiſtantur Domino per intermedium, qui erat Moſcheh: ſed hæc talia ſunt, quæ ægre poſſunt cadere in ideas, niſi apud illos qui ſciunt quomodo Verbi ſenſus externus ſeu literalis ſiſtitur repræſentative in cœlo, quod nempe aliter apud illos qui in ſenſu externo & ſimul interno ſunt, qui ſunt qui in ſenſu Verbi externo & ſimul in vera doctrina Eccleſiæ ſunt, & aliter apud illos qui in ſenſu externo ſeparato ab interno, ut apud hunc populum; quomodo apud hunc populum fac-

tum ſit, videatur n: 4311; inde aliqua idea formari poteſt de Intermedio quod Moſcheh repræſentat, & de Repræſentativo miniſtrante quod Jehoſchua; quod nempe *ſanctum internum*, quod eſt Divini Veri procedentis a Domino, ita Verbi & inde cultus, influat in cœlum, & ibi ab Angelis recipiatur; tum quod mediate per illud ſanctum, ut & immediate influat a Domino ſanctum ad bonos ſpiritus qui apud hominem, qui in lectione Verbi aut in cultu inde eſt, hoc ſanctum vocatur *ſanctum externum*, & cum influit apud hominem ſiſtit repræſentativa ſecundum correſpondentias apud hominem illum: ex his videri poteſt, quomodo ſe habet cum *Intermediatione* quam Moſcheh nunc repræſentat, & *cum Miniſterio* quod Jehoſchua, quod nempe ſanctum externum ſit intermedium, & repræſentativum, quod eſt ultimum ordinis, ſit miniſterium. At ſciendum, quod talis ſit influxus Divini veri, non cadat in ideam humanam, niſi illuſtratam a Domino; homo enim non aliter appercipit, quam quod ſanctum Verbi & ſanctum cultus, influat ab homine ad Dominum, ſed is ordo eſt ordo inverſus, & vocatur influxus phyſicus, qui quod ſit apparens, & nullatenus realis, videantur quæ in locis citatis n: 9223. 9227 fin: oſtenſa ſunt.

9420. Et aſcendit Moſcheh ad montem Dei, quod ſignificet verſus cœlum, conſtat ex ſignificatione montis Sinai, qui hic eſt mons Dei, quod ſit Lex ſeu Divinum Verum quod a Domino, ita Verbum quale eſt in cœlo, proinde etiam Cœlum, de qua n: 8399. 8753. 8793. 8805. Quod revelatio facta ſit ſuper monte, & quod mons ille dicatur mons Dei, eſt quia Mons ſignificat cœleſte amoris, quod eſt bonum, & inde cœlum, & in ſupremo ſenſu Dominum, n: 795. 796. 2722. 4210. 6435. 8327, ac Mons Dei Divinum Verum a Divino Bono Divini amoris Domini, n: 8758; Dominus enim in Verbo Deus dicitur a Divino Vero, & Jehovah a Divino Bono, n: 2769. 2807. 2822. 3921 fin: 4295. 4402. 7010. 7268. 8192. 8301. 8988. 9167, inde eſt quod dicatur *mons Dei.* Quod Mons Sinai ſit Lex ſeu Divinum Verum procedens a Divino Bono Domini, ita Verbum, & in ſupremo ſenſu Dominus, conſtat apud Davidem "Terra contremuit, etiam cœli ſtillarunt coram Deo, *hic Sinai coram Deo*, *Deo Iſraelis*. Currus Dei ſunt binæ myriades, milleni pacificorum, Dominus in illis, *Sinai in Sanctuario*" Pſalm: LXVIII: 9. 18, quod terra & cœli ſint externum & internum Eccleſiæ, videatur n: 1733. 2117. 2118 fin: 3355. 4535; & quod currus ſit doctrina, n: 2760. 5321. 8146. 8148. 8215, inde currus Dei ſunt doctrinalia ſeu vera Divina qualia in cœlis; inde patet, quod per hic Sinai coram Deo, Deo Iſraelis, & per Sinai in ſanctuario, ſignificetur Lex ſeu Divinum Verum procedens a Divino Bono Domini, ac in ſupremo Dominus in cœlo. In Libro Judicum "Jehovah quando exiviſti e Seir, quando egreſſus es ex agro Edomi, terra contremuit, etiam cœli ſtellarunt, etiam nubes ſtillarunt aquas, montes defluxerunt coram Jehovah, *hic Sinai coram Jehovah*" v: 3. 4; etiam hic Sinai pro Divino Vero procedente a Divino Bono Domini. Pariter apud Moſchen "*Jehovah de Sinai venit*, & exortus eſt de Seir illis; exſplenduit

id

de monte Paran; & venit ex myriadibus ſanctitatis, a dextra Ipſius *ignis Legis illis*" Deut: XXXIII: 2.

9421. Et ad ſeniores dixit, quod ſignificet illos qui in ſolo ſenſu externo, conſtat ex ſignificatione ſeniorum, quod ſint qui in ſolo ſenſu externo: quod ſeniores populi Iſraelitici illos hic repræſentent, eſt quia capita populi erant, & ſic repræſentabant omnem populum, qui quod in ſenſu Verbi externo abſque interno eſſet, ſæpius prius oſtenſum eſt: Moſcheh enim cum aſcendebat ad montem, repræſentabat Sanctum Verbi externum, quod eſt intermedium ſeu medium inter ſanctum ejus internum & inter repræſentativum quod eſt ſenſus externi, n: 9414. 9419; inde ſequitur, quod ſeniores, qui ſederent infra montem, ita ſeparati a Moſcheh, repræſentarent ſolum ſenſum externum, dixit enim illis Moſcheh, ſedete nobis in hoc, donec revertamur ad vos.

9422. Sedete nobis in hoc, quod ſignificet ut in illo maneant, conſtat ex ſignificatione ſedere in hoc, nempe loco, ſeu ſub monte, quod ſit manere in ſenſu externo; ſedere in loco, eſt manere in ſtatu ſuo, & ſub monte eſt in ſenſu externo Verbi; per ſedere enim ſignificatur manere, ut conſtabit a ſequentibus; per locum ſignificatur ſtatus; & per montem Sinai ſignificatur Lex ſeu Divinum Verum procedens a Domino, ita Verbum, n: 9420; per cacumen ejus, ubi Jehovah ſeu Dominus, Exod: XIX: 20, ſignificatur ſupremum ſeu intimum Legis ſeu Verbi, n: 8827; per reliqua montes quæ infra cacumen, ſignificatur internum Legis ſeu Verbi, quale eſt in Cœlo; & per illa quæ infra montem, ubi ſeniores & populus, ſignificatur externum Legis ſeu Verbi, quod eſt ſenſus ejus externus: ita in Verbo repræſentantur intima, interiora, & exteriora rerum, quæ per montem ſignificantur, hic intima, interiora ac exteriora Legis ſeu Verbi, quoniam mons Sinai ſignificat Legem ſeu Verbum, n: 9420: inde patet, quod per ſedete nobis in hoc, ſignificetur ut maneant in ſenſu externo. Quod dicatur ſedere, eſt quia ſedere ſignificat permanere in ſtatu; progreſſiones enim a loco in locum ſignificant mutationes ſtatus interiorum, ut conſtare poteſt ex illis quæ n: 2837. 3356. 3387. 4321. 4882. 5606. 7381, oſtenſa ſunt; inde ſeſſiones ſignificant permanſiones in ſtatu interiorum: quia ſeſſiones talia ſignificant, ideo apud filios Iſraelis inter ritualia receptum fuit ſedere, cum repræſentarent ſtatum interiorum permanentem; ut in Libro Judicum "Venerunt filii Iſraelis Bethelem, ac fleverunt, & *ſederunt ibi coram Jehovah*, & jejunarunt in die iſto uſque ad veſperam" XX: 26: & alibi "Venit populus Bethelem, & *ſederunt ibi uſque ad veſperam coram Deo*, & ſuſtulerunt vocem ſuam, & fleverunt fletu magno" XXI: 2; per ſedere ibi ſignificatur permanentia in ſtatu doloris. Inde conſtare poteſt, cur dicitur ſedere, & quid involvit in ſequentibus locis, ut apud Davidem "*Jehovah Tu cognoviſti ſedere meum*, & ſurgere meum; intellexiſti cogitationem meam e longinquo" Pſalm: CXXXIX: 2: apud Jeremiam "Domum convivii non intrabis, *ad ſedendum cum illis*" XVI: 8: apud Micham "Tunc ſtabit & paſcet in robore Jehovæ Dei ſui; & *ſedebunt*" V: 3: apud Eſaiam "Deſcende & *ſede ſuper pulvere*, virgo filia Babelis, *ſede ſuper terra*,

terra, ſede in ſilentio, & intra in tenebras, filia Chaldæorum: dicit in corde ſuo, *non ſedebo vidua*" XLVII: 1. 5. 8: ſimiliter alibi, ut *ſedere in tenebris*, Eſai: XLII: 7. *ſedere in conſilio*; & *ſedere ſolitarius*" Jer: XV: 17: *ſedere ad dextram & ad ſiniſtram*" Matth: XIX: 20, pro manere in ſtatu potentiæ ſuper alios: *Sedere a dextris potentiæ Dei*" Matth: XXVI: 63. 64. Marc: XVI: 19, ubi de Domino; pro Divina omnipotentia permanſura in æternum.

9423. Donec revertamur, quod ſignificet uſque ad reſponſum, conſtat ex ſignificatione reverti, quod ſit reſponſum, nam cum per ſedere in hoc, ſignificatur manere in illo ſtatu, n: 9422, per reverti ſignificatur quod inſtruendi quid tunc faciendum, ita reſponſum.

9424. Et ecce Aharon & Chur vobiſcum, quod ſignificet doctrinam veri ex Verbo tali, conſtat a repræſentatione Aharonis, quod ſit Verbum in ſenſu externo, & quoque doctrina boni & veri, de qua n: 6998. 7009. 7089, hic doctrina veri ex ſolo illo ſenſu: quia per ſeniores, quibus Aharon infra montem præerat ut caput, ſignificantur qui in ſenſu Verbi externo, n: 9421; & ex repræſentatione Churis, cum adjungitur Aharoni, quod ſit verum illius doctrinæ, ut quoque Chur, quando una cum Aharone ſuſtentavit manus Moſchis, Exod: XVII: 10. 13, n: 8603. 8611; Vera enim ex Verbo, ex quibus doctrina, ſuſtentant Verbum, quod per Moſcheh tunc repræſentabatur. Hic quia iterum datur locus, paucis dicetur, quomodo ſe habet cum ſuſtentatione Verbi ex Doctrina quæ ex Verbo; qui non ſcit arcana cœli, non aliter credere poteſt, quam quod Verbum abſque Doctrina inde ſuſtentetur; putat enim quod Verbum in litera ſeu Verbi ſenſus literalis ſit ipſa doctrina, ſed ſciendum eſt, quod omnis doctrina Eccleſiæ erit ex Verbo, & quod doctrina aliunde quam ex Verbo, non ſit doctrina in qua aliquid Eccleſiæ, minus aliquid cœli ineſt; ſed Doctrina colligenda eſt ex Verbo, & cum colligitur homo in illuſtratione erit a Domino, & in illuſtratione eſt cum in amore veri propter verum, & non propter ſe & mundum: illi ſunt qui illuſtrantur in Verbo cum legunt illud, & verum vident, & doctrinam inde ſibi faciunt: cauſa quod ita ſit, eſt, quia tales communicant cum cœlo, ita cum Domino, & ſic a Domino illuſtrati ducuntur ad videndum vera Verbi qualia ſunt in cœlo, influit enim Dominus per cœlum in intellectum eorum, intellectus enim interior hominis eſt qui illuſtratur; & Dominus ſimul tunc influit cum fide, media cooperatione novæ voluntatis, cujus eſt affici vero propter verum: ex his nunc conſtare poteſt, quomodo Doctrina veri & boni datur homini a Domino. Quod hæc Doctrina ſuſtentet Verbum quoad ſenſum ejus literalem ſeu externum, patet unicuivis qui expendit, quiſque enim in Eccleſia, qui ex Doctrina cogitat videt vera in Verbo ex ſua doctrina & ſecundum eam, & quæ cum ea non coincidunt, explicat, & quæ apparent ei oppoſita, tranſit quaſi non videns aut non intelligens; quod ſimiliter omnes faciant, etiam hæretici, notum eſt: at qui in genuina Doctrina veri ex Verbo ſunt, & in illuſtratione cum legunt Verbum, illi vident vera concordantia ubivis, & prorſus nihil repugnans; non enim hærent in talibus ibi quæ ſecundum

dum apparentias, & ſecundum captum vulgarem hominis; dicta ſunt, quia ſciunt quod ſi apparentiæ evolvantur & quaſi exfaſcientur, pateat ibi verum in nudo; falſa ex falaciis ſenſuum externorum nec illos ſeducunt, ſicut hæreticos & fanaticos, imprimis Judæos & Socinianos, nec falſa ex amoribus ſui & mundi, ſicut illos qui per Babelem intelliguntur; hi & illi quia non illuſtrati poſſunt, doctrinam ex ſolo ſenſu externo ad favorem ſuorum amorum concludunt, & plura ex proprio ſuperaddunt, inde Verbum nullatenus ſuſtentatur, ſed corruit. Sciendum eſt, quod ſenſus internus Verbi contineat doctrinam Eccleſiæ genuinam. Ex his nunc patet, qualis doctrina repræſentatur hic per Aharonem & Churem; quæ quia ex ſolo ſenſu externo Verbi abſque interno, mere idololatrica fuit; quapropter de Aharone, per quem repræſentabatur doctrina talis, dicitur, quod ille idolum, ſeu vitulum aureum fecerit, Exod: XXXII: 2. 3. 4. 5. 21. 35. Deut: IX: 19: in Verbo etiam per idola deſcribuntur tales doctrinæ; ut paſſim apud Prophetas; apud Ezechielem "Intravi & *vidi omnia Idola domus Iſraelis*; depictum ſuper pariete circumcirca; & *ſeptuaginta viri de ſenioribus domus Iſraelis* ſtantes coram illis, ac cuique thuribulum in manu ſua, & abundantia nubis ſuffimenti aſcendens" VIII: 11, hic idola domus Iſraelis ſunt doctrinæ ex ſolo ſenſu externo Verbi, non per illuſtrationem a Domino, ſed per propriam intelligentiam, ita falſa; cultus ſecundum illa ſignificatur per thuribulum in manu cujuſvis & per abundantiam nubis ſuffimenti. Apud Hoſcheam "Addunt peccare, *faciunt ſibi fuſile ex argento ſuo, in intelligentia ſua opus artificum totum*; ipſis illis dicentes; ſacrificantes hominem, vitulos oſculantur" XIII: 2, ſculptile ex argento, & opus artificum pro doctrina ex propria intelligentia, & non ex Domino, ita ex ſenſu Verbi externo ſeparato ab interno; quod fit apud illos qui ſolum in externis ſunt & non ſimul in internis, hoc eſt, apud illos qui in amoribus ſui & mundi, & non in amore in Dominum & in amore erga proximum. Apud Eſaiam "In die illo projiciet homo *idola argenti ſui & idola auri ſui*, quæ fecerunt ſibi ad incurvandum ſe talpis & veſpis, ad intrandum in fiſſuras petrarum, & in fiſſuras rupium". II: 20. 21. Cap: XXXI: 7, idola argenti pro falſis doctrinæ, & idola auri pro malis doctrinæ; incurvare ſe talpis & veſpis, ac intrare in fiſſuras petrarum & rupium pro cultu ex falſis & malis fidei. Apud Eundem "*Immundum judicabitis tegumentum ſculptilium Argenti tui*, & *amictum fuſilis auri tui*; diſperges ea ſicut menſtruatum, ſtercus vocabis id" XXX: 22, tegumentum ſculptilium argenti & amictus fuſilis auri, pro ſcientificis falſi & mali, quæ pro veris & bonis agnoſcuntur & coluntur. Apud Eundem "Indicavi tibi ex tunc, ne diceres, *idolum meum fecit hæc*, & *ſculptile meum*, & *fuſile meum præcepit ea*" XLVIII: 5, hic quoque idolum, ſculptile, & fuſile, pro doctrinalibus ex propria intelligentia. Apud Jeremiam "Stultus factus eſt omnis homo a ſcientia, *pudore affectus eſt omnis conflator a ſculptili, quia mendacium fuſile ejus*; neque ſpiritus in eis, vanitas illa, opus errorum" X: 14. 15, etiam hic ſculptile & fuſile pro doctrinalibus ex propria intelligentia, quæ in externa forma, quia ex ſenſu externo Verbi, apparent ſicut vera, ſed in interna forma ſunt falſa; inde dicitur

is homo ſtultus a ſcientia, & fuſile mendacium, & non ſpiritus in eis, tum vanitas & opus errorum: ſimiliter apud Habakuk "*Quid prodeſt ſculptile*, quia *ſculpſit illud frabricator ejus*, *fuſile* & *doctor mendacii*, quia confidit *fabricator figmenti ſui* ſuper hoc" II: 18. Apud Eſaiam "*Sculptile fundit artifex*, & *conflator* auro obducit illud, & catenas argenti conflat; *artificem ſapientem* quærit ſibi ad *præparandum ſculptile*" XL: 19. 20, hic ſimiliter ſculptile pro doctrinali ex propria intelligentia; veroſimilitas, quæ ei inducitur per Verbum ex ſolo ejus ſenſu externo, & ſimul ex fallaciis & apparentiis externis, ſignificatur per quod conflator auro obducat illud, & catenas argenti conflet, & quod artificem ſapientem quærat ad præparandum illud. Apud Eundem "*Formatores ſculptilis omnes vanitas*, & deſideratiſſima eorum non proſunt; fabricat ferrum forcipe, & operatur carbone, & malleis acutis, format illud; ſic *operatur illud per brachium roboris ſui*; fabricat ligna, extendit filum, & deſcribit illud amuſſi, facit illud in angulos, & circulo definit illud, ut faciat illud in forma viri juxta pulchritudinem hominis ad habitandum in domo" XLIV: 9 ad 18; deſcribitur hic quomodo doctrina ex propria intelligentia, & non ex aliqua illuſtratione a Domino, formatur, & quomodo falſis inducitur ſimilitudo veri per applicationes Verbi ex ſolo ſenſu ejus externo, & per ratiocinationes ex fallaciis ſenſuum: quare dicitur, ut faciat illud in forma viri juxta pulchritudinem hominis ad habitandum in domo, inde eſt ſimilitudo veri in externa forma, ſed falſitas in interna: falſitas in interna forma eſt, cum non recte cogitatur de veris; nam de una eademque veritate aliter cogitatur ab una & aliter ab altero, at falſe ab omnibus illis qui in malo; una enim veritas ex infinitis aliis veritatibus conſiſtit; at apud illos qui in malo ex infinitis falſitatibus; inde apud hos veritati iſti nulla vita ineſt, quod intelligitur per quod non ſpiritus eis, & quod non audiant, nec videant, nec intelligant, Jerem: LI: 17. Pſalm: CXV: 4. 5. 6: ſe habet hoc ſicut cum pictura ad ſimilitudinem hominis, in qua intus nihil niſi lutum, reſpective ad formam ipſius hominis, in qua intus vita, & pulchritudo cœleſtis, ſi inibi vera ex bono.

9425. Qui habens verba, accedat ad illos, quod ſignificet quod inde removenda falſa, conſtat ex ſignificatione habere verba, quod ſit litigare de veris, verba enim ſunt vera, n: 1288. 4692. 5272; & ex ſignificatione accedere ad illos, quod ſit ut judicentur ex doctrina illa, nam per Aharonem & Churem, ad quos accederent, ſignificatur doctrina ex ſenſu externo Verbi; ita quoque ut removeantur falſa, nam qui judicat ex doctrina in lite de veris, is removet falſa; aſt quod non removerit falſa, ſed quod removerit vera, conſtat ex cultu vituli pro Jehovah, de quo in ſequentibus; nam ut mox ſupra dictum eſt, qui abſque interno docent externa Verbi, ita abſque genuina doctrina boni & veri, illi non diſcernunt inter verum & falſum, nec inter bonum & malum, ſed verum dicunt quod favet fallaciis ſenſuum, & bonum quod favet concupiſcentiis, ita falſum dicunt verum, & malum dicunt bonum.

9426. Et aſcendit Moſcheh ad montem, quod ſignificet ad cœlum, conſtat ex illis quæ ſupra n: 9420, explicata ſunt, ubi eadem verba.

9427. Et obtexit nubes montem, quod ſignificet externa Verbi, conſtat ex ſignificatione nubis, quod ſit externum Verbi, ſeu ſenſus ejus literalis, de qua Præfat: ad Cap: XVIII Geneſ: & n: 4060. 4391. 5922. 6343 fin: 6752. 8106. 8443. 8781. 8814. 8819; & ex ſignificatione hujus montis, quem nubes obtexit, quod ſit Divinum Verum procedens a Domino, ita Verbum; & quia Divinum Verum procedens a Domino facit cœlum, etiam per montem illum ſignificatur cœlum, n: 9420; inde eſt, quod per obtexit nubes montem, ſignificetur ſenſus externus Verbi tegens internum, & quoque cœlum.

9428. Verſ: 16. 17. 18. *Et commorabatur gloria Jehovæ ſuper monte Sinai, & obtexit eum nubes ſex dies; & vocavit ad Moſchen in die ſeptimo e medio nubis. Et aſpectus gloriæ Jehovæ ſicut ignis comedens in capite montis oculis filiorum Iſraelis. Et intravit Moſcheh in medium nubis, & aſcendit ad montem; & fuit Moſcheh in monte quadraginta dies & quadraginta noctes.* Et commorabatur Gloria Jehovæ ſuper monte Sinai, ſignificat interiora Verbi Domini in cœlo: & obtexit eum nubes, ſignificat ultimum Verbi, quod obſcurum ita reſpective: ſex dies, ſignificat quando in ſtatu veri: & vocavit ad Moſchen in die ſeptimo, ſignificat adventum Domini cum Verum conjunctum bono: e medio nubis, ſignificat ex obſcuro quod prius: & aſpectus gloriæ Jehovæ ſicut ignis comedens in capite montis oculis filiorum Iſraelis, ſignificat Divinum Verum in ipſo cœlo ſplendens ex bono amoris, ſed apud illos qui in externo ejus ſeparato ab interno quod lædens & vaſtans: & intravit Moſcheh in medium nubis, ſignificat Verbum in ſenſu externo: & aſcendit ad montem, ſignificat elevationem ad cœlum: & fuit Moſcheh in monte quadraginta dies & quadraginta noctes, ſignificat plenarium quod ad informationem & influxum.

9429. Et commorabatur gloria Jehovæ ſuper monte Sinai, quod ſignificet interiora Verbi Domini in cœlo, conſtat ex ſignificatione gloriæ Jehovæ, cum de Verbo, quod ſit ſenſus ejus internus, ita interiora Verbi, de qua Præfat: ad Cap: XVIII: Geneſ: & n: 5922; & ex ſignificatione montis Sinai, quod ſit Divinum Verum procedens a Domino, & inde Cœlum, de qua ſupra n: 9420. 9427. Quod interiora Verbi dicantur Gloria, eſt quia Divinum Verum procedens a Domino ut Sole eſt Lux in Cœlo, quæ dat viſum Angelis ibi, & ſimul intelligentiam & ſapientiam, n: 1531. 1619 ad 1632. 2776. 3138. 3167. 3190. 3195. 3339. 3341. 3636. 3643. 3862. 3993. 4302. 4415. 4527. 5400. 6313. 6608. 6907. 8644. 8707. 8861; ex Divina illa Luce eſt omnis Gloria in Cœlo, quæ talis eſt, ut excedat omnem captum humanum; inde patet, unde eſt, quod Verbi ſenſus internus ſit gloria; eſt enim ſenſus Verbi internus Divinum Verum procedens a Domino in cœlo, ita Lux e qua omnis gloria ibi. Hoc intelligitur per Gloriam in pluribus locis in Verbo; ut quod viſuri Filium hominis *in nube cum gloria*" Matth: XXIV: 30. Luc: XXI: 27, quod Dominus, cum paſſus fuerit, *intraturus eſſet in gloriam ſuam*" Luc: XXIV: 26: quod cum *venturus in Gloria ſua*, ſeſſurus ſit *ſuper throno gloriæ ſuæ*" Matth: XXV: 31, ſedere ſuper throno gloriæ, eſt

judicare ex Divino Vero quod ab Ipſo: tum quod Moſcheh & Elias *viſi ſint in gloria*" Luc: IX: 30; quod Moſcheh & Elias ibi ſint Verbum, videatur Præfatio ad Cap: XVIII: Geneſ: & n: 2762. 5247. 9372; id quoque intelligitur per Glorificationem Domini apud Johannem "*Nunc glorificatus eſt Filius hominis*, & Deus *glorificatus eſt* in Ipſo; etiam Deus *glorificabit Ipſum* in Se Ipſo; & ſtatim *glorificabit Ipſum*" XIII: 31. 32; glorificari in Deo, eſt fieri Divinum bonum ex Quo Divinum Verum: ſimiliter apud Eundem Cap; XII: Verſ: 28. Per Gloriam ſignificatur Divinum Verum procedens a Domino quale eſt in cœlo, etiam in ſequentibus his locis; apud Eſaiam "Vox clamantis in deſerto, parate viam Jehovæ; & *revelabitur gloria Jehovæ*, & videbunt omnis caro ſimul" XL: 3. 5, ibi de adventu Domini, ubi gloria Jehovæ quæ revelabitur eſt Divinum Verum: quod Dominus id ſit, quia ab Ipſo, patet apud Johannem "In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum; in Ipſo vita erat, & vita erat *Lux hominum:* erat *Lux vera:* & Verbum Caro factum eſt, & *vidimus gloriam Ipſius, gloriam ut unigeniti a Patre*" I: 1. 4. 9. 14; Verbum ibi eſt Divinum Verum, ſimiliter Lux, inde patet quid ſit videre gloriam Ipſius; quod Dominus non in alia gloria in mundo apparuerit, præter cum transformatus, notum eſt. Pariter alibi apud Johannem "Hæc dicit Eſaias, *quando vidit gloriam Ipſius*, & loquutus eſt de Ipſo. Sed diligebant *gloriam hominum* magis quam *gloriam Dei*; Ego *Lux in mundum veni*, ut omnis qui credit in Me, in tenebris non maneat" XII: 41. 43. 46; etiam hic gloria Domini & gloria Dei pro Divino Vero, & gloria hominum pro falſo. Apud Eſaiam "Illuminare, quia *venit Lux tua*, & *gloria Jehovæ* ſuper Te exorta eſt; ſuper Te exorietur Jehovah, & *Gloria Ipſius ſuper Te videbitur: Gloria Libani* ad Te veniet, ad decorandum locum Sanctuarii mei: non occidet amplius ſol tuus, & luna tua non colligetur, quia Jehovah erit Tibi *in lucem æternitatis*" LX: 1 ad fin: ibi manifeſte agitur de adventu Domini, de Regno Ipſius, de Cœlo & de Eccleſia; Divinum Verum procedens a Divino Humano Ipſius in toto illo Capite deſcribitur, & vocatur Lux, Honor, & Gloria. Apud Eundem "Timebunt ab occaſu ſolis Nomen Jehovæ, & ab ortu ſolis *Gloriam Ipſius*; veniet Zioni Redemptor" LIX: 19. 20; ibi etiam de Domino; Nomen Jehovæ pro omni vero fidei & bono amoris, ex quo cultus, n: 2724. 3006. 6674. 9310. Apud Eundem "Vocavi Te in juſtitia, & dabo Te in fœdus populo, *in Lucem gentium: Ego* Jehovah, hoc Nomen meum, & *gloriam meam alteri non dabo*" XLII: 6. 8; hic quoque de Domino, ubi Lux gentium eſt Divinum Verum quod ab Ipſo; gloriam non alteri dare, eſt quod non ab alio quam a Domino, Qui unum cum Jehovah, procedet Divinum illud Verum: ut quoque apud Eundem "Propter Me, propter Me faciam, & *gloriam meam alii non dabo*" XLVIII: 12. Pariter alibi apud Eſaiam "Erumpet ſicut aurora *Lux tua*; ambulabit ante Te juſtitia mea, *Gloria Jehovæ colliget* Te" LVIII: 8: apud Eundem "Veniet ad congregandum omnes gentes & linguas, ut veniant & *videant gloriam meam*" LXVI: 18. Apud Eundem "Regnabit Jehovah Zebaoth in monte Zionis, & in

Hiero

Hieroſolyma, & *coram ſenioribus Ipſius Gloria*" XXIV: 23. Apud Moſchen "Dixit Jehovah, vivus Ego, & *implebitur gloria Jehovæ univerſa terra*" Num: XIV: 8; in illis locis de Domino agitur, & Gloria ibi eſt Divinum Verum quod ab Ipſo. Apud Eſaiam "Vidi Dominum ſedentem ſuper throno alto & elato, & Seraphim ſtantes deſuper Ipſo; & clamavit hic ad illum, Sanctus, Sanctus, Sanctus Jehovah Zebaoth, *plenitudo omnis terræ Gloria Ipſius*" VI: 1. 2. 3. Apud Davidem "*Cæli enumerant gloriam Dei*" Pſalm: XIX: 2: & apud Eundem "Ut timeant gentes Nomen Jehovæ, & *reges terræ Gloriam tuam*, quod ædificaverit Jehovah Zionem, & *apparuerit in Gloria ſua*" Pſalm: CII: 16. 17. In Apocalypſi "*Gloria Dei illuſtrabit* Sanctam Hieroſolymam, & Lucerna ejus Agnus; & gentes quæ ſalvantur *in Luce Ipſius* ambulabunt; & *reges terræ adferent gloriam* & honorem ſuum in eam" XXI: 23. 24. 25; Sancta Hieroſolyma pro Nova Eccleſia, Gloria Dei pro Divino Vero a Domino ibi, ſimiliter Lux Ipſius in qua ambulabunt; reges terræ qui adferent gloriam pro illis qui in veris ex bono ſunt, n: 2015. 2069. 4581. 4966. 5044. 6148. Ex his nunc conſtare poteſt, quid ſignificatur per gloriam Jehovæ quæ commorabatur ſuper monte Sinai; videatur etiam n: 8427.

9430. Et obtexit eum nubes, quod ſignificet ultimum Verbi quod obſcurum ita reſpective, conſtat ex ſignificatione nubis, quod ſit ultimum Verbi, ſeu ejus ſenſus literæ, de qua Præfat: ad Cap: XVIII: Geneſ: & n: 4060. 4391. 5922. 6343 fin: 6752. 8106. 8443. 8781, quod is ſenſus vocetur nubes, eſt quia ille eſt in obſcuro reſpective ad ſenſum internum, hic enim eſt in luce cœli; quod in obſcuro ſit & inſtar nubis, eſt quia eſt pro homine cum eſt in mundo, at ſenſus internus pro homine cum venit in cœlum: ſed ſciendum, quod homo cum in mundo eſt ſimul in ſenſu interno Verbi ſit, cum in genuina doctrina Eccleſiæ quoad fidem & quoad vitam, nam per eam doctrinam tunc inſcribitur ſenſus internus Verbi tam ejus intellectui quam voluntati, ejus intellectui per fidem, & ejus voluntati per vitam: talis homo cum venit in cœlum, prorſus non aliter capit Verbum, quam ſecundum ſenſum ejus internum, & nihil ſcit de ſenſu ejus externo, apparet hic ei tunc ſicut nubes quæ abſorbet radios lucis ſuæ. Dicitur, quod homo tunc capiat Verbum ſecundum ſenſum ejus internum, & non ſecundum ſenſum ejus externum; quod ita ſit, eſt quia omnes, qui in cœlo ſunt, inſtruuntur a Domino ex Vero Divino quod apud hominem, ita ex Verbo; cauſa eſt, quia homo eſt in ultimo ordinis, & in ultimum deſinunt omnia interiora, ultimum eſt quaſi ſuffulcimentum interioribus, in quo hæc ſubſiſtunt & quieſcunt: Verbum in litera eſt Divinum Verum in ultimo ordinis, ſimiliter homo Eccleſiæ, apud quem eſt Divinum Verum, quoad ſuum naturale & ſenſuale; in hoc ſicut in illo interiora terminantur & quieſcunt: ſe habent illa ſicut domus & ejus fundamentum; ipſa Domus eſt cœlum, & ibi Divinum Verum quale eſt Verbum in ſenſu interno, & fundamentum eſt mundus & ibi Divinum Verum quale eſt Verbum in ſenſu externo; ſicut domus ſuper fundamento ſuo quieſcit, ita quoque cœlum ſuper Eccleſia, proinde Divinum Verum in Cœlo ſuper

 Divino

Divino Vero in terra; nexus enim continuus eſt a Domino per cœlum uſque ad hominem per Verbum: ea cauſa eſt, quod ſemper provideatur a Domino, ut in terra ſit Eccleſia, ubi Divinum Verum ſit in ſuo ultimo. Hoc arcanum eſt, quod nemo adhuc ſcit, & quod intelligitur per illa quæ n: 9357 & 9360, allata ſunt. Caveant itaque ſibi omnes, ne Verbum ullo modo lædant, nam qui id lædunt, ipſum Divinum lædunt.

9431. Sex dies, quod ſignificet quando in ſtatu veri, conſtat ex ſignificatione ſex dierum, quod ſit ſtatus laboris & pugnæ, de qua n: 737. 8510. 8888. 8975; quod ſit ſtatus veri, eſt quia bini ſtatus ſunt homini qui regeneratur a Domino; primus ſtatus dicitur ſtatus veri, & alter ſtatus dicitur ſtatus boni; quod primus ſtatus dicatur ſtatus veri, eſt quia tunc homo introducitur per Verum ad bonum; & quod alter ſtatus dicatur ſtatus boni, eſt quia homo cum in bono eſt, introductus eſt; & quoque cum homo in ſtatu veri eſt, extra cœlum eſt, at cum in bono eſt, in cœlo eſt, ita introductus ad Dominum: præterea cum homo in ſtatu primo ſeu ſtatu veri eſt, tunc in labore & pugna eſt, ſubit enim tunc tentationes; at cum in altero ſtatu ſeu ſtatu boni eſt, tunc in quiete & in tranquillo pacis eſt: ille ſtatus eſt, qui repræſentatus eſt in Verbo per ſex dies qui præcedunt ſeptimum; hic autem ſtatus eſt qui repræſentatus eſt per diem ſeptimum ſeu ſabbathum, videatur n: 8890. 8893. 9274. De binis illis ſtatibus, qui vocantur ſtatus veri & ſtatus boni, apud hominem qui regeneratur, videantur quæ ample prius n: 7923. 7992. 8505. 8506. 8510. 8513. 8516. 8539. 8643. 8648. 8658. 8685. 8690. 8701. 8722. 8772. 9139. 9224. 9227. 9230. 9274, oſtenſa ſunt.

9432. Et vocavit ad Moſchen in die ſeptimo, quod ſignificet cum verum conjunctum bono, conſtat ex ſignificatione diei ſeptimi, quod ſit alter ſtatus, quando verum conjunctum eſt bono, ſeu quando homo in bono eſt, de qua videantur quæ nunc ſupra n: 9431, dicta ſunt.

9433. E medio nubis, quod ſignificet ex obſcuro quod prius, conſtat ex ſignificatione nubis, quod ſit ultimum Verbi, quod obſcurum ita reſpective, de qua ſupra n: 9430: quod nubes id ſit, eſt quia Divinum Verum, quod a Domino, nuſquam apparere poteſt in ipſo jubare in quo eſt, ſic enim periret homo, nam ex luce veri plane occæcaretur ejus intellectuale, & ab igne boni plane exſtingueretur ejus voluntarium, ita omne vitæ ejus annihilaretur; inde eſt, quod Divinum Verum accommodetur captui cujuſvis, & quaſi obveletur nube, etiam apud Angelos, n: 6849; obvelatio illa apud ſpiritus apparet ſicut nubes, denſitate & tenuitate ſecundum cujuſvis receptionem. Hoc intelligitur per hæc apud Eſaiam "*Creat Jehovah ſuper omne habitaculum montis Zionis, & ſuper convocationes ejus nubem interdiu, ac fumum & ſplendorem ignis flammæ noctu; nam ſuper omni gloria obtegumentum, & tugurium erit in umbram interdiu ab ardore, ac in refugium & in latibulum contra inundationem & contra pluviam*" IV: 5. 6, habitaculum montis Zionis eſt cœlum & Eccleſia; convocationes ejus ſunt bona & vera; nubes interdiu, fumus noctu, ac obtegumentum, eſt obvelatio veri Divini, ita accommodatio ſecundum captum; quod gloria ſuper qua obtegumentum ſit Divinum Verum quod a Domino,

Domino, videatur ſupra n: 9429; tugurium eſt ultimum Veri Divini quod abſcondit interiora: quod id erit in umbram interdiu ab ardore, & in refugium contra inundationem & pluviam, eſt ut tutus ſit homo, ne lædatur. Deſcribitur etiam obvelatio Divini Veri apud Davidem "*Jehovah Deus mi, magnus es valde, gloriam & honorem induiſti, qui operit ſe luce quaſi veſte; contignat aquis triclinia ſua; ponit nubes currum ſuum; fundat terram ſuper baſibus ejus, ut non dimoveatur in æternum & perpetuum; abyſſo ſicut veſte obvelaſti illam; limitem poſuiſti non tranſeant*" Pſalm: civ: 1 ad 6; gloria & honor quo ſe induit Jehovah, hoc eſt, Dominus, eſt Divinum Verum, n: 9429; lux qua operitur ſicut veſte, eſt Divinum Verum quale eſt in cœlo & in Eccleſia, quod id in Verbo lux ſit, videantur citata ſupra n: 9429; triclinia quæ contignat aquis, ſunt cœleſtes ſocietates, & aquæ ſunt vera n: 2702. 3058. 3424. 4976. 5668. 8568. 9323; nubes quas ponit currum, ſunt vera ex quibus doctrina, quod currus ſit doctrina, videatur n: 5321. 8215; terra, de qua dicitur quod fundetur ſuper baſibus ſuis ut non dimoveatur in æternum, eſt Eccleſia, quod terra in Verbo ſit Eccleſia, videantur citata n: 9325; baſes ſuper quibus fundatur ſunt vera in ultimis, qualia ſunt Verbi in ſenſu ejus literali, inde dicitur ut non dimoveatur in æternum; abyſſus qua ſicut veſte obvelatur, eſt ſcientificum Verum pro naturali homine, n: 6431. 8278: inde patet, quid ſit limes poſitus ut non tranſeant, quod nempe ſit ultimum Veri Divini in quod deſinunt interiora, & ſuper quo ſicut ſuper fulcro & fundamento ſubſiſtunt & quieſcunt, ut ſupra dictum eſt.

9434. Et aſpectus gloriæ Jehovæ ſicut ignis comedens in capite montis oculis filiorum Iſraelis, quod ſignificet Divinum Verum in ipſo Cœlo ſplendens ex bono amoris, ſed apud illos qui in externo ejus ſeparato ab interno quod latens & vaſtans, conſtat ex ſignificatione aſpectus gloriæ Jehovæ, quod ſit apparentia Divini Veri procedentis a Domino; quod aſpectus ſit apparentia coram oculis, patet; & quod gloria Jehovæ ſit Divinum Verum procedens a Domino, videatur n: 9429; ex ſignificatione ignis, quod ſit amor in utroque ſenſu, de qua n: 4906. 5215. 6214. 6832. 7324, hic, ipſe Amor Divinus; ex ſignificatione capitis montis, quod ſit intimum cœli, nam per montem Sinai ſignificatur cœlum, n: 9420. 9427, & per ſupremum ejus, quod vocatur caput & cacumen, intimum ejus, n: 9422; ex ſignificatione comedere, quod ſit conſumere, ita lædere & vaſtare; & ex repræſentatione filiorum Iſraelis, quod ſint qui in externis abſque internis, de qua ſæpius ſupra: ex his conſtare poteſt, quod per aſpectum gloriæ Jehovæ ſicut ignis in capite montis, ſignificetur Divinum Verum in ipſo cœlo ſplendens ex bono amoris; & per quod eſſet ſicut ignis comedens oculis filiorum Iſraelis, ſignificetur quod apud illos qui in externo ejus abſque interno, eſſet lædens & vaſtans. Cum hoc ita ſe habet; ſunt bini amores ſibi prorſus oppoſiti, amor cœleſtis & amor infernalis; amor cœleſtis eſt amor in Dominum & amor erga proximum; & amor infernalis eſt amor ſui & amor mundi; illi, apud quos amores infernales regnant, in inferno ſunt; at illi apud quos amores cœleſtes regnant, in cœlo ſunt: eſt enim amor ipſum vitale hominis, nam

abſque

abſque amore prorſus nulla vita eſt; ex amore enim cuivis eſt vitæ ejus calor & ignis; quod abſque calore & igne vitali ſit nulla vita, manifeſte patet; inde ſequitur, quod qualis eſt amor, talis ſit vita, proinde, qualis eſt amor, talis ſit homo: quapropter quiſque ex ipſis ſuis amoribus ſcire poteſt, num cœlum in illo ſit, vel num infernum. Amor eſt ſicut ignis aut flamma apud hominem, & eſt quoque ignis ſeu flamma vitalis, ut dictum eſt, & fides eſt ſicut lux ex illo igne ſeu ex illa flamma, & quoque eſt lux quæ illuminat interiora ejus intellectus: inde quoque patet, qualis lux ex qua fides illis qui in amore infernali ſunt; quod ex hac luce ſit fides perſuaſiva, quæ in ſe non eſt fides, ſed perſuaſio quod ita ſit propter ſe & mundum, videatur n: 9363 ad 9369. In Eccleſia hodie ponitur vita ſpiritualis, quæ eſt vita æterna in ſola fide, ita in fide abſque bonis amoris cœleſtis; ſed qualis illa vita ſit, quiſque ex illis quæ nunc dicta ſunt, ſi expendat, videre poteſt. Dicendum nunc eſt, quomodo ſe habet cum igne Divino, qui eſt Divinus amor, apud illos qui in amore cœleſti ſunt, & quomodo apud illos qui in amore infernali; apud illos qui in amore cœleſti ſunt, eſt ignis ſeu amor Divinus continue creans & renovans interiora voluntatis, ac illuminans interiora intellectus; at apud illos qui in amore infernali ſunt, eſt ignis ſeu amor Divinus continue lædens & vaſtans; cauſa eſt, quia apud hos amor Divinus cadit in oppoſita, per quæ deſtruitur; vertitur enim in ignem ſeu amorem ſui & mundi, ita in contemtum aliorum præ ſe, in inimicitias contra omnes qui ſibi non favent, & ſic in odia, in vindictas, & tandem in ſævitias: inde nunc eſt, quod Ignis Jehovæ apparuerit coram oculis filiorum Iſraelis ut comedens ſeu conſumens; erant enim illi in amore ſui & mundi, quoniam in externis abſque internis. Quod ignis ille fuerit illis comedens & conſumens, patet etiam alibi apud Moſchen "Factum eſt, quum audiviſtis vocem e medio tenebrarum, monſque ardens igne, acceſſiſtis ad me omnia capita Tribuum veſtrarum, & ſeniores veſtri, & dixiſtis, ex videre fecit nos Jehovah Deus noſter gloriam ſuam & magnitudinem ſuam, ac vocem Ipſius audivimus e medio ignis; *verumtamen quare moriemur*, *quia comedet nos ignis magnus hic*; ſi addimus nos audire vocem Jehovæ Dei noſtri amplius, *utique moriemur*" Deut: v: 20. 21. 22, videantur etiam quæ n: 6832. 8814. 8819, oſtenſa ſunt; & quod populus ille talis fuerit, citita n: 9380. Per ignem comedentem etiam alibi in Verbo ſignificatur vaſtatio, ac dicitur de impiis; ut apud Joelem "Venit dies Jehovæ, dies tenebrarum & caliginis; dies nubis & obſcuritatis; ante eum *comedit ignis*, poſt eum *inflammat flamma*; ſicut hortus Eden terra ante eum, ſed poſt eum & *deſertum vaſtitatis*" II: 2. 3. Apud Eſaiam "*Audiri faciet Jehovah gloriam vocis ſuæ in flamma ignis comedentis*" XXX: 30. Apud Eundem "Quis manebit nobis *igne comedente*; quis manebit nobis *focis æternitatis*" XXXIII: 14. Apud Eundem "Viſitaberis a Jehovah *flamma ignis comedentis*" XXIX: 6. Apud Ezechielem "Poſteritas tua *comedetur per ignem*" XXIII: 25; in his locis ignis comedens eſt ignis cupiditatum quæ ex amoribus ſui & mundi, quoniam hic ignis eſt qui conſumit hominem, & qui vaſtat Eccleſiam. Hoc quoque repræſentatum eſt per ignem a coram Jehovah, *qui comedit filios Aharonis*

ronis Nadab & Abihu; propterea quod dederint in thuribula ſua *ignem alienum*" Levit: x: 1. 2, dare in thuribula ignem alienum eſt cultum inſtituere ex alio amore quam ex cœleſti: quod talis ignis ſit amor ſui & mundi, & omnis inde cupiditas, videatur n: 1297. 1861. 5071. 5215. 6314. 6832. 7324. 7575. 9041.

9435. Et intravit Moſcheh in medium nubis, quod ſignificet Verbum in ſenſu externo, conſtat a repræſentatione Moſchis, quod ſit Verbum, hic Verbum in ſenſu externo, quia dicitur quod intraverit in medium nubis, & per nubem ſignificatur ſenſus externus Verbi; quod Moſcheh ſit Verbum, videatur ſupra n: 9414; & quod nubes ſit ſenſus ejus externus, n: 9430. Quod Moſcheh manſerit in extremo montis ſex dies, & die ſeptimo vocatus intraverit in nubem, & aſcenderit ad montem, factum eſt ob cauſam, ut repræſentaret intermedium, ſeu medians inter populum & inter Dominum, ſecundum illa quæ ſupra n: 9414, dicta ſunt; gradus aſcenſionis a populo ad Dominum ita deſcribuntur; cum tandem venit in montem, tunc primum repræſentabat ſanctum Verbi externum, quod eſt medians; nam mons ille ſignificat cœlum ubi ſanctum: ſed uſque non ulterius admiſſus eſt, quam ad primum limen cœli, ubi ſanctum Verbi externum deſinit: quouſque admiſſus eſt, repræſentative mihi oſtenſum eſt per ſpiritum, qui quoad ſuperiorem faciei partem uſque ad mentum in luce cœli viſus eſt, at quoad inferiorem a mento, & una quoad totum corpus, in nube fuit; inde patuit, quantum Sancti externi, quod medians, repræſentavit. Quod ſex dies, quibus Moſcheh manſit in extremo montis, ſignificaverint ſtatum veri, & ſeptimus, quo aſcendit ad montem, ſtatum boni, ſecundum illa, quæ ſupra n: 9431. 9432, explicata ſunt; cauſa eſt, quia ſimiles gradus aſcenſionis a mundo ad cœlum ſunt illis qui regenerantur a Domino; elevatur enim homo ab externis ad interna, quia a naturali homine qui in externis eſt, ad ſpiritualem qui in internis: talis elevatio ſeu aſcenſio quoque repræſentabatur per Moſchen cum indueret repræſentationem Sancti Externi, quod medians; Sanctum enim Verbi externum eſt introitus ad ſtatum boni, ita ad cœlum.

9436. Et aſcendit ad montem, quod ſignificet elevationem ad cœlum, conſtat ex ſignificatione aſcendere, quod ſit elevatio verſus interiora, de qua n: 3084. 4539. 4969. 5406. 5817. 6007; & ex ſignificatione montis Sinai, quod ſit cœlum ubi Divinum Verum in luce, de qua ſupra n: 9420. 9427.

9437. Et fuit Moſcheh in monte quadraginta dies & quadraginta noctes, quod ſignificet plenarium quoad informationem & influxum, conſtat ex ſignificatione quadraginta, quod ſit plenarium; quod quadraginta ſint plenarium, eſt quia quatuor ſunt plenum, n: 9103, ſimiliter decem, n: 3107. 4638; & numerus quadraginta ex quatuor multiplicatis in decem exſurgit; numeri enim multiplicati ſimile ſignificant cum ſimplicibus, ex quibus multiplicati ſunt, n: 5291. 5335. 5708. 7973; quod omnes numeri in Verbo ſignificent res, videatur n: 575. 3252. 4264. 4495. 4670. 5265. 6175; inde nunc eſt, quod Moſche in monte fuerit quadraginta dies & quadraginta

noctes.

noctes. Quod quadraginta hic ſignificent plenarium ad informationem & ad influxum, patet a ſequentibus a Cap: xxv ad xxxii, ubi memorantur illa in quibus informatus eſt, quæ fuerunt de Arca, de Aharone, de Urim & Thummim, de ſacrificiis; quod etiam ſignificent plenarium ad influxum, eſt quia ex eo tempore cæpit Moſcheh repræſentare Sanctum Verbi externum, quod eſt medians inter Dominum & inter populum, & mediatio fit per influxum per Sanctum illud in Repræſentativum in quo populus erat, n: 9419. Quia Quadraginta ſignificabant plenarium, ideo manſit Moſcheh ſuper monte Sinai non ſolum hac vice, ſed etiam altera *quadraginta dies* & *quadraginta noctes*" Exod: xxxiv: 28. Deut: ix: 18. 25. Cap: x: 10: & ideo filii Iſraelis vagati ſunt in deſerto *quadraginta annis*, & ſicut dicitur uſque *dum conſumta fuerit omnis generatio illa*" Num: xiv: 33. 34. Cap: xxxii: 13. Et ideo a Jona dictum eſt Ninivitis, quod urbs *poſt quadraginta dies* everteretur" Jon: iii: 4. Ac ideo mandatum eſt Prophetæ jacere ſuper latere dextro, & partare iniquitatem domus Jehudæ *quadraginta dies*" Ezech: iv: 6. Ideo quoque dicitur de Ægypto, quod daretur in ſolitudinem plenariam *quadraginta annos*, & poſt illos congregaretur ex populis" Ezech: xxix: 11. 12 13. Et ideo pluerat ſuper terram, ut inundaretur diluvio *quadraginta dies & quadraginta noctes*" Geneſ: vii: 4. 12. 17. Inde patet, cur ſtatutum, quod improbus *quadraginta plagis* percuteretur" Deut: xxv: 3; quadraginta plagæ enim ſignificabant pænam ad plenum. Inde quoque patet, quid intelligitur in Prophetico Deboræ & Baraki "quod clypeus non viſus ſit, nec haſta, in *Quadraginta millibus Iſraelis*" Jud: v: 8; in quadraginta millibus Iſraëlis eſt in omnibus. Patet etiam inde, cur Templum a Salomone ædificatum fuerit *quadraginta cubitis longum*" Reg: vi: 17: pariter Novum Templum, de quo apud Ezechielem Cap: xli: 2; per Templum enim ſignificatur in ſupremo ſenſu Dominus, in interno Cœlum & Eccleſia, & ſic per Quadraginta plenarium quoad repræſentationem: pariter alibi.

De Telluribus in Cœlo Aſtrifero; deque eorum incolis, ſpiritibus & angelis.

9438. *QUI in Cœlo ſunt, illi loqui & converſari poſſunt cum Angelis & Spiritibus qui non ſolum ex Telluribus in Solari hoc mundo ſunt, ſed etiam cum illis qui ex Telluribus extra hunc mundum in univerſo; nec modo cum ſpiritibus*

ritibus & angelis inde; ſed etiam ibi cum ipſis incolis quibus interiora aperta ſunt, ut poſſint audire loquentes e cœlo: ſimiliter poteſt homo cum vivit in mundo, cui datum eſt a Domino loqui cum ſpiritibus & angelis, nam homo eſt ſpiritus & angelus quoad interiora ſua, corpus quod in mundo circumfert modo ei inſervit pro functionibus in naturali ſeu terreſtri hac ſphæra, quæ eſt ultima. Sed cum angelis & ſpiritibus nulli datur ſicut ſpiritus & angelus loqui, niſi talis ſit ut conſociari poſſit illis quoad fidem & amorem; nec conſociari poteſt niſi fides ſit in Dominum & amor in Dominum, quoniam homo per fidem in Ipſum, ita per vera doctrinæ, & per amorem in Ipſum, conjungitur, & cum Ipſi conjunctus eſt, tutus eſt ab inſultu malorum ſpirituum qui ab inferno: apud alios interiora aperiri prorſus nequeunt, nam non in Domino ſunt. Hæc cauſa eſt, quod pauci ſint hodie, quibus datur loqui & converſari cum angelis: cujus rei manifeſtum indicium eſt, quod vix credatur hodie quod ſpiritus & angeli ſint, minus quod ſint apud quemcunque hominem, & quod per illos nexus ſit homini cum cœlo, & per cœlum cum Domino; & quod adhuc minus credatur, quod homo cum quoad corpus moritur, vivat ſpiritus, etiam in humana forma ſicut prius.

9439. *Quia hodie in Eccleſia apud pleroſque nulla fides eſt de vita poſt mortem, & vix aliqua de cœlo, nec de Domino quod ſit Deus cœli & terræ; ideo interiora, quæ ſunt ſpiritus mei, a Domino aperta ſunt, ut poſſem, dum in corpore ſum, ſimul cum angelis in cœlo eſſe, & non modo loqui cum illis, ſed etiam ibi videre ſtupenda, & eadem deſcribere; ne forte poſthac etiam dicturi ſint, quis ex cœlo ad nos venit & narravit quod ſit, & quæ ibi. Sed ſcio, quod qui corde prius negaverunt cœlum & infernum, ac vitam poſt mortem, etiam contra illa ſe obfirmaturi ſint, & negaturi; nam facilius eſt Corvum album facere, quam afficere ut credant qui ſemel corde rejecerunt fidem: ſint vero hæc, quæ de cœlo & inferno, deque vita poſt mortem, hactenus oſtenſa ſunt, pro paucis illis qui in fide ſunt: ut autem reliqui perducantur ad aliquid agnitionis, conceſſum eſt memorare talia, quæ delectant & allectant hominem ſciendi cupidum; quæ nunc erunt de Telluribus in univerſo.*

9440. *Qui non ſcit arcana cœli, credere poteſt quod homo non poſſit videre tellures tam diſſitas, & per experientiam ſenſualem aliquid de illis referre: ſed ſciat, quod ſpatia & diſtantiæ, &*

inde progreſſiones, quæ apparet in mundo naturali, in ſua prima cauſa & origine ſint mutationes ſtatus interiorum, & quod apud angelos & ſpiritus ſecundum eas appareant; & quod illi ſic per eas transferri poſſint ab uno loco in alterum, & ab una tellure in alteram, etiam ad tellures quæ in fine univerſi; ſimiliter etiam homo quoad ſuum ſpiritum, manente uſque corpore ejus in ſuo loco: ita mecum etiam factum eſt, quoniam, ex Divina Domini Miſericordia, mihi datum eſt converſari cum ſpiritibus ſicut ſpritus, & ſimul cum hominibus ſicut homo. Quod ſpatia & diſtantiæ, & inde progreſſiones in cœlo ſint apparentiæ ex mutationibus ſtatus interiorum, videatur n: 5604. *Quod homo quoad ſpiritum ita transferri poſſit, ſenſualis homo non capere poteſt, quoniam is in ſpatio & in tempore eſt, & progreſſiones ſuas ſecundum illa menſurat.*

9441. *Quod plures mundi ſint, unicuivis conſtare poteſt ex eo, quod tot ſidera in univerſo appareant, & notum eſt in erudito orbe, quod unumquodvis ſidus ſit inſtar ſolis in ſuo loco, manet enim fixum ſicut ſol noſtræ telluris in ſuo; & quod diſtantia faciat ut appareat in parva forma ſicut ſtella; conſequenter quod ſimiliter ac ſol noſtri mundi circum ſe habeat planetas, quæ ſunt tellures: ad quid aliter tantum cœlum cum tot aſtris; finis enim creationis univerſi eſt homo, ut ex homine ſit cœlum angelicum; quid pro Infinito Creatore foret Genus humanum, & inde Cœlum Angelicum ex una tellure, pro Quo non ſatis eſſent mille tellures, imo nec myriades. Calculus initus eſt, ſi forent* 1000,000 *tellures in univerſo, & in unaquavis tellure homines numero* 300,000,000 *ſeu* 300 *milliones, &* 200 *generationes intra* 6000 *annos, & cuique homini daretur ſpatium* 3 *ulnarum cubicarum, quod numerus tot hominum in unam ſummam collectus non uſque impleret ſpatium milleſimæ partis hujus telluris, ita non ſpatium unius ſatellitis circum planetam Jovis vel Saturni, quod foret ſpatium in univerſo parvitatis inconſpicuæ, nam ſatelles coram nudo oculo vix apparet: quid hoc pro Creatore univerſi, cui non ſatis foret ſi totum univerſum fuiſſet impletum, eſt enim Infinitus. De his cum Angelis loquutus ſum, qui dixerunt, quod illi ſimilem ideam de paucitate Generis humani reſpective ad infinitatem Creatoris habeant, ſed uſque quod illi non ex ſpatiis ſed ex ſtatibus cogitent, & quod ſecundum eorum ideam tellures numero tot myriadum, quot uſquam cogitari poſſent,*

poſſent, uſque prorſus nihil forent ad Dominum. Præterea, quod Cælum Angelicum, cujus ſeminarium eſt Genus humanum, correſpondeat omnibus quæ apud hominem, & quod tale cœlum non condi poſſit ab Angelis ex una tellure, ſed erit ex innumeris.

9442. *Verum de Telluribus in Cœlo aſtrifero in nunc ſequentibus ex ipſa experientia dicetur; ex qua etiam conſtabit, quomodo tranſlationes illuc quoad ſpiritum meum, manente corpore in ſuo loco, factæ ſint.*

F I N I S

PARTIS SECUNDÆ *EXODI.*

BINDING SECT. SEP 8 1964

University of Toronto
Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED